İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ
ESKİ TÜRK EDEBİYATI ANABİLİM DALI

SAFAİ VE TEZKİRESİ

İnceleme-Tenkitli Metin-İndeks

(Doktora Tezi)

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi
7221

Kuran(üzer)ALTUNER

I3363

1. Cilt

Danışman: Prof.Dr.Ali Alparslan

İSTANBUL - 1989

İ Ç İ N D E K İ L E R

Önsöz .....II-III
Bibliyografya .....IV-VIII
Kısaltmalar IX
Transkripsiyon Sistemi ve Tezde İzlenen Yol.....X-XI
Giriş .....XII-LXII
I- Tezkire Nedir? Arap, İran ve Türk Edebiyatında Tezkire .....XII-XXIII
II- Safâyî'nin Hayatı .....XXIV-XXVI
III- Safâyî'nin Tezkiresi XXVII
a) Nüshaları ve Telif Tarihleri Üzerine ....XXVII-XXXII
b) Anlatım Özelliği .....XXXII-XXXIII
c) Yurtiçi ve Yurtdışındaki Yazma Nüshaları.XXXIII-XXXIV
d) Nüshaların Tavsifi .....XXXIV-LX
e) Nüshaların Birbiriyle Akrabalık Bağlarını Gösteren Şema LXI
f) Sonuç LXII
IV- Tablo, Levhalar, Nüshalardan Örnekler (Fotokopi) .....LXIII-CXXV
V- Transkripsiyonlu Metin (Karşılaştırmalı)....1-1085
VI- İndeksler 1086-1161
a) Müellif İsimleri 1086-1124
b) Kitap İsimleri 1125-1136
c) Yer İsimleri 1137-1154
d) Tekke, Zaviye, Câmi, Binâ, Çeşme İsimleri1155-1159
e) Tarikatler 1160-1161
VII- Tezin Özeti 1162-1165

ÖNSÖZ

Şuara Tezkireleri, Edebiyat tarihimizin pekçok noktasını aydınlatma açısından önemi tartışılmaz nitelikte eserlerdendir.

Doktora yapmaya karar verdiğimde konunun önemine binâen tezkireler üzerinde çalışmayı istedim. Tezkirelerle ilgili küçük bir araştırma sonucu 18.yüzyıl tezkirecilerinden Safâyî'nin tezkiresi, basılmamış olması dolayısıyla da ilgimi çekti.

Doktora konusu olarak Safâyî Tezkiresi'ni seçtiğimde öncelikle nüshaları tesbit ettim. Gerek İstanbul Kitaplıkları Tarih-Coğrafya Yazmaları Kataloğu gerekse Agâh Sırrı Levend, Edebiyat Tarihinde nüshalarından bahsederken İstanbul kütüphaneleri dışındaki yazmalara temas etmemişlerdir. Yaptığımız çalışma sonucu İstanbul nüshalarına Kahire, Viyana, Kayseri ve Millî Kütüphane nüshalarını da eklemiş bulunuyoruz.

Bu doktora çalışmasında mevcut 15 nüshadan Esat Efendi nüshası esas nüsha olarak seçilmiştir.

Esat Efendi nüshasından bir hayli farklılık gösteren Viyana nüshası ikinci nüsha olarak kabul edilmiş; 484 şairi ihtiva eden Esat Efendi nüshası Viyana ile karşılaştırıldığında şair sayısı 486-ya yükselmiştir ve karşılaştırmalı bir çalışma ile metin tesbit edilmiş, metnin sonuna da müellif, eser, yer isimleri, tarikatler, cami-medrese-zâviye-çeşme-bina indeksi olmak üzere 5 ayrı indeks çalışması yapılmıştır.

Safâyî Tezkiresi'nin hazırlanan bu karşılaştırmalı metni, Türk

Edebiyat Tarihi'nin 1640-1720 yılları arasındaki dönemini ortaya koyabildiyse kendimi mutlu sayacağım.

Bu çalışmam sırasında teşviklerini, yardımlarını ve ilgilerini gördüğüm çok değerli hocalarım Danışman'ım sayın Prof.Dr.Ali Alparslan'a, sayın Dr.Orhan Şâik Gökyay'a ve sayın Prof.Dr.Günay Kut'a ve Viyana nüshasının gelmesine aracı olan Avusturya Kültür Ofisi'ne teşekkürü bir borç sayarım.

Nuran(Üzer)Altuner

B İ B L İ Y O G R A F Y A

Abdülkadiroğlu,Abdülkerim(haz.). İsmail Beliğ Nuhbetü'l-Âsâr Li Zeyli Zübteti'l-Eş'âr. Ankara:Gazi Üniversitesi Yayını No.62, 1985.

Aktepe,M.Münir. "Esad Efendi". İslâm Ansiklopedisi. 2.bs.,c.IV,1945, s.363.

Akün,Ömer Faruk. "Sâlim". İslâm Ansiklopedisi, 2.bs.,c.X, 1966,s. 132-133.

Akün,Ömer Faruk. "Sehi Beg" İslâm Ansiklopedisi.2.bs.,c.X,1971, s.316-320.

Ali,Enver. Semâhâne-i Edep. İstanbul, Âlem Matbaası, 1309.

Alpay,Gönül. "Riyâzî". İslâm Ansiklopedisi, 2.bs.,c.IX,1964,s.751-753.

Alpay,Günay. "Rızâ". İslâm Ansiklopedisi,2.bs.,c.IX,1964,s.727-728

Babinger,Franz. Die Geschichtschreiber der Osmanen und ihre Werke, Leipzig:Otto Harrassowitz, 1927.

Babinger,Franz. Osmanlı Tarih Yazarları ve Eserleri.çev.:Prof.Dr.Coşkun Üçok.Ankara:Türk Tarih Kurumu Basımevi. 1982.

Banguoğlu,Tahsin."Türk Şuarâ Tezkireleri".Yayınlanmamış mezuniyet tezi İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi,1930

Bayrı,Mehmet Halit. "Teskereler ve Teskereciler".Hayat Mecmuası,V, sayı 107,Ankara:13 Kanunuevvel, 1928, s.44-45.

Cankanat,Ruhi-Güzeldir,Muharrem-Perker,Mustafa. "Safâyî Tezkiresi". yayınlanmamış mezuniyet tezi.Erzurum Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1970.

Çetin,Nihad. Eski Arap Şiiri.İstanbul:Edebiyat Fakültesi Matbaası, 1973.

Çetin,Nihad. "Latifî".İslâm Ansiklopedisi,2.bs.,c.VII,1957, s.19-22.

Dağıstânî,Ali Hilmi. Fihristü'l-Kütübi'l-Türkiyye el-Mevcudeti fi'l-Kütübhâne fi'l-Hidviyyeti,I.bs.Mısır,Matbaa-i Os-

mâniye 1306.

Elgin,Necâti. "Şuarâ Tezkireleri". Konya Halkevi Kültür Dergisi, 129-130, Konya:Temmuz-Ağustos 1949, s.49-54.

Erdem,Sadık. "Râmiz ve Âdâb-ı Zurafâsı". Yayınlanmamış Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1986.

Edirne'li Sehi. Âsâr-ı eslâfdan Tezkire-i Sehî. neşreden:Mehmet Şükrü, İstanbul,Âmidi Matbaası, 1325, s.141-144.

Fatin. Hatimetü'l-Eş'ar. İstanbul:İstihkâm Alayları Litografya Destgâhı, 1271.

Flügel,Prof.Dr.Gustav. Die Arabischen Persischen und Türkischen Handschriften Der Kaiserlich-Königlichen Hofbibliothek zu Wien, Wien, 1865.

Gibb,M.r.a.s.,E.J.W. A History of Ottoman Poetry. Vc.,London:Luzac Co.,Great Russel Street 1904.

Gölpınarlı,Abdülbâki. "Şuara Tezkireleri ve Tezkireciler." Aylık Ansiklopedi, seri 2, I İstanbul,Temmuz 1949, s.29.

Heffening. "Tabakât". İslâm Ansiklopedisi, 2.bs.,XI, 1970, s.590-592.

(İnal),İbnülemin Mahmut Kemal. Son Asır Türk Şairleri. İstanbul:Orhaniye Matbaası, 1930.

İpekten,Haluk; İsen,Mustafa; Toparlı,Recep; Okçu,Naci.;Karabey,Turgut.Tezkirelere göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü, Ankara:Yorum Matbaası, 1988.

İpekten,Haluk. Türk Edebiyatının Kaynaklarından Türkçe Şuara Tezkireleri. Erzurum: Fen-Edebiyat Fakültesi Ofset Tesisleri, 1988,

İsen,Mustafa(haz.).Sehî Bey.Tezkire "Heşt Behişt".İstanbul:Tercümen 1001 Temel Eser, 1980.

İstanbul Kitaplıkları Tarih-Coğrafya Yazmaları Kataloğları, forma 7, İstanbul: 1947.

Karabulut, Ali Rıza. Kayseri Râşid Efendi Kütüphanesindeki Türkçe Farsça, Arapça Yazmalar Kataloğu. Kayseri: 1982.

Karahan, Abdülkadir. "Tezkire". İslâm Ansiklopedisi, I.bs., c.XII/I, 1974, s.226-230.

Kınalı-zâde Hasan Çelebi. Tezkiretü'ş-şuarâ, eleştirmeli baskıya hazırlayan. İbrahim Kutluk. II c., Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1978, 1981.

Köprülü, M.Fuad. "Aşık Çelebi", İslâm Ansiklopedisi, 2.bs., cI, 1965, s.695-701

Köprülü, Orhan Fuat. "Fatin Efendi". İslâm Ansiklopedisi. c.IV. 1948. s.528-529.

Kut, Günay(haz.). Heşt Bihişt Sehi Beg Tezkiresi İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin. Mass.Cambridge Harvard Üniversitesi Basımevi, 1978.

Latîfî, Âsâr-ı eslâfdan Tezkire-i Latîfî, neşreden Ahmed Cevdet, İstanbul: İkdâm Matbaası, 1314.

Levend, Agâh Sırrı. Türk Edebiyatı Tarihi, c.I, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1973.

Meredith-Owens, G.M.(yay.), Meşā'ir üş-Şu'arā or Tezkere of Āsık Çelebi, London: Luzac and Company Ltd., 1971.

Mehmed Süreyyâ, Sicilli Osmânî yâhûd Tezkire-i Meşāhīr-i Osmāniyye, III İstanbul: Matbaa-i Amire 1311.

Mehmed Tâhir (Bursalı). Osmanlı Müellifleri. III c., İstanbul: Matbaa-i Âmire, 1333-1342.

Menzel, Theodor. "Kınalı-zâde Hasan Çelebi". İslâm Ansiklopedisi, 2.bs., c.VI, 1977, s.711.

Oktürk,Şerif, "İstanbul Kütüphanelerinde bulunan Osmanlı Şuara Tezkireleri". Yayınlanmamış mezuniyet tezi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1945.

Pakalın,Mehmet Zeki. Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, c.III,İstanbul:Millî Eğitim Basımevi,1955,s.486-490.

Purqstall,J.von Hammer. Geschichte der Osmanischen Dichtkunst bis auf unsere Zeit, IV c.,Peşte: 1836-38.

Râmiz. Adâb-ı Zurafâ. Süleymaniye Kütüphanesi Esat Efendi bölümü 3873. 65[a]

Sâlim Efendi. Âsâr-ı eslâfdan Tezkire-i Sâlim, neşreden Ahmed Cevdet, İstanbul:İkdam Matbaası, 1315.

Sarak,Zekiye. "Safâyî ve Sâlim Tezkireleri üzerinde mukayeseli bir araştırma". Yayınlanmamış mezuniyet tezi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1948-49.

Seyyid Rızā. Āsār-ı eslāfdan Tezkire-i Rızā. neşreden:Ahmed Cevdet. İstanbul: İkdam Matbaası, 1316.

Stewart-Robinson,J. "The Ottoman Biqraphies of Poets". Journal of Near Eastern Studies, XXIV,No.1-2,January-April, 1965, s.57-65.

Stewart-Robinson,J. "The Tezkere Genre In Islam". Journal of Near Eastern Studies, XXIII, 1,January,1964, s.57-62.

Şemsettin Sâmi. Kâmûs-ı Türkî,İstanbul:İkdam Matbaası,1317-1318,s. 391-392.

Şemsettin Sâmî. Kamûsu'l-a[c]lâm. III,İstanbul Mihran Matbaası,1308.

Tâhirü'l-Mevlevî. Edebiyat Lügati.Yayına Hazırlayan:Kemal Edip Kürkçüoğlu,İstanbul,Enderun Kitabevi,1973.

Tansel,Fevziye Abdullah. "Beliğ." İslâm Ansiklopedisi, 2.bs.c.II, 1970, s.489-491.

Timurtaş,Faruk Kadri. "Türkiye Edebiyâtı". Türk Dünyası El Kitabı, Ankara:Ayyıldız Matbaası,1976,s.459-460.

el-Terāzī,Naṣrullāh. Mısır Millî Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu I, 1870-1880 (Kahire,1987),s.160

Tolasa,Harûn. Sehî,Latîfî,Âşık Çelebi Tezkirelerine göre 16.yy.da Edebiyat Araştırma ve Eleştirisi. I,Ege Üniversitesi Yayınları,1983.

Tolasa,Harun. "Tezkire",Türk Ansiklopedisi, XXXI, 1982, s.161-163.

Tuman,Nâil. Türk Şâirleri,V,İstanbul Üniversitesi Şarkiyat Araştırma Merkezi Cc 777, s.2347.

Yöntem,Ali Cânib. "Safâyi Efendi ve Tezkiresi" Hayat Mecmuası, 2, 49, 1927, 442-443.

K I S A L T M A L A R

A.g.e	:	Adı geçen eser
A.g.m	:	Adı geçen makale
A.g.t	:	Adı geçen tez
A.g.y	:	Adı geçen yazma
A.E.	:	Ali Emiri
B	:	Bayazıt
bk.	:	Bak
c.	:	cilt
E.	:	Esat Efendi
Haz.	:	Hazırlayan
HE	:	Halet Efendi eki
KH	:	Mısır/Kahire,Hidviyye
MMK	:	Mısır Millî Kütüphanesi
R	:	Raşit Efendi
s.	:	Sayfa
T.T.	:	Telif Tarihi
Ü	:	Üniversite
W	:	Viyana
Yay.	:	Yayınlayan
Yk.	:	Yaprak

TRANSKRİPSİYON SİSTEMİ VE TEZDE İZLENEN YOL

1- Arap alfabesinde olup da yeni Türk alfabesinde yer almıyan harfler şöyle gösterilmiştir.

ɔ	hemze	ا ، ء
s̲		ث
ḣ		ح
h̲		خ
z̲		ذ
ṣ		ص
ż, ḍ		ض
ṭ		ط
ẓ		ظ
c		ع
ġ		غ
k̇		ق
n̄		ك

2- Arapça ve farsça kelimelerdeki hurūf-i med olan (ى ، و ، ا) harfleri "ā , ū , ī , ī" şeklinde gösterilmiştir.

3- Farsçada "vāv-ı ma^{c}dūle" ile yazılan kelimelerde düz yazının az üstüne bir "v" harfi konularak buna işaret olunmuştur. "H^{v}āce" gibi.

4- Birleşik isim ve sıfatlar arasına biz çizgi (-) konulmuş, türkçeleşmiş olduklarına inanılanlarda buna gerek görülmemiştir.

5- Metindeki Arapça, Farsça ibareler kendi harfleri yerine transkripsiyon harfleriyle verilmiştir.

6- Atıf vavları "u , ü ; vu , vü" şeklinde yazılmıştır.

7- Parça isim ve sıfat tamlamasında izāfet veya sıfat kesresi, muzāf ve mevsufa bir çizgi (-) ile bağlanmış ve " -ı , -i" şeklinde yazılmıştır.

8- Metinde kenardaki kelime, cümle ve bazı şiirler metin içinde olması gereken yere konuldu ve Romen rakamı verildi. 1-2 kelimeden ibaret olanlara ayrıca numara verilmedi.

9- Metin içinde Mehmed, şiirde vezne uymak için Muhammed şekli kullanıldı.

10-Müstehcen kelimeler nokta konularak boş bırakıldı.

11-Müellifin boş bıraktığı yerler bizim tarafımızdan da boş bırakıldı. Ancak diğer nüshalardan alındıysa köşeli parantez içinde gösterildi.

12-"E" ve "W" nüshaları birbirleriyle karşılaştırıldığında görülen farklar altda, olmıyan şair ve şiirler romen rakamı verilerek metin içinde yerini aldı.

13-Tezkirede geçen Arapça ve Farsça eser isimlerinin doğruluğu Keşfü'z-zünün ve Brockelman'dan saptandı.

14-İndekste,şairlerin isimleri görüldüğü gibi alındı,kişi ve yer adlarından bazıları için atıf fişi çıkarıldı.Örnek:
İstanbul/Stanbul, İsfahan/Sfahan gibi.
Kişi adlarında görülen sıfatlar sona alınarak gösterildi.Sıfatiyle anılanlar ise olduğu gibi alındı.

G İ R İ Ş

I- TEZKİRE NEDİR? ARAP, İRAN VE TÜRK EDEBİYATINDA TEZKİRE

"Tezkire" kelimesi "zikr" kelimesinden türemiştir."Tezkere" şeklinde telaffuz etmek yani "kef" harfini fetha ile okumak yanlıştır.Anlamı yad etmek, yad etmeğe vesile olan kağıt,pusula resmi daire ve makamların şehirici bazı yazışmaları,kişilerin yine şehiriçi birbirlerine gönderdikleri küçük mektup veya pusulalar,resmi makamlarca kişilere verilen çeşitli hak,muafiyet ve izin belgeleri,Osmanlı Devleti Teşkilatında,defterdarlığa bağlı olup mâlî hüküm ve şikâyetlerle ilgilenen kalemlere verilen isimdir[1]. Ayrıca Dîvân'lara katılan kişiye de tezkireci denirdi.

Tezkire kelimesi,en önemli kullanış yerini şairlerin hal tercümelerinden bahsedip şiirlerinden de örnekler nakleden eserlerde bulmuştur[1]. Tezkirelerin kaynağı tabakât kitaplarına dayanmaktadır. Arapların hal tercümelerine karşı ilgileri ve soylarına olan bağlılıkları sebebiyle doğup gelişmiştir.

Tabakâtü'ş-şuarâ, Kitâbü'ş-şi'r ve'ş-şuarâ, Ahbâru'ş-şuarâ, Mu'cemü'ş-şu'arâ adlı eserler ilk örneklerdir[2].

---

1. Şemsettin Sâmî,Kamus-ı Türkî(İstanbul,1317),s.391-392;Mehmet Zeki Pakalın,Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü,c.III.(İstanbul,1955),s.491;Abdülbaki Gölpınarlı,"Şuara Tezkireleri ve Tezkireciler",Aylık Ansiklopedi,seri 2,1 (İstanbul,Temmuz 1949),s.29; J.Stewart-Robinson,"The Ottoman Biographies of Poets",Journal of Near Eastern Studies,XXIV,No.1-2(January-April,1965)s.57-65;Agâh Sırrı Levend,Türk Edebiyatı Tarihi,c.I,(Ankara;Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1973),s.250-254;Abdülkadir Karahan,"Tezkire",İslam Ansiklopedisi, c.XII/I(1974),s.226-230.
2. Prof.Dr.Nihat Çetin,Eski Arap Şiiri,(İstanbul:Edebiyat Fakültesi Matbaası,1973),s.37-43.;Heffening,"Tabakât",İslâm Ansiklopedisi, XI,2.bs.(1970),s.590-592;Tahsin Banguoğlu,"Türk Şuara Tezkireleri" (yayınlanmamış mezuniyet tezi,İstanbul Universitesi Ed.Fak.1930), s.18-30;J.Stewart-Robinson,"The Tezkere Genre in İslam",J.of Near Eastern Studies,XXIII,no.1(January,1964),s.57-62.

İran'da tezkirecilik[3], başlangıçta tarih ilmi ile beraber gelişmiştir. "Tezkire-i Şu'ara" diyebileceğimiz ilk Farsça eser Nizâmî-i Arûzî'nin Çahâr Makale'sidir. (II.makale,şairler bölümü) H.550/M.1155'de yazılmıştır.

İran edebiyatında gerçek anlamda tezkire yazan Muhammed Avfî (567-630/1171-1233?)dir.

Lübâbü'l-elbâb adlı eseri eksikliklerine rağmen İslâmiyetden sonra müellifin zamanına kadar gelen bütün Farsça yazan şairlerin kısa hal tercümeleriyle, şiirlerinden seçilmiş parçalar ihtiva edip, bu sahada ilk gerçek tezkire özelliğini gösterir.1906 yılında Leidende basılmıştır.

Devletşah (835/1431-901/1495?)'ın Tezkiretü's-şuarâ'sı ise farsça ve Türkçe tezkireler için bir örnek olmuştur. 1887'de Bombay'da taşbasması olarak basılmış 1901 yılında E.G.Browne tarafından karşılaştırmalı baskısı yapılmıştır. Tezkire Sultan Mahmud I.devrinde Süleyman Fehmi Efendi tarafından Sefinetü's-şuarâ(İstanbul,1259/1843) sonra Necâti Lugal tarafından da Tezkire-i Devletşah(Ankara,1963, 1967) adları ile Türkçeye tercüme edilmiştir.

Devletşah'dan sonra İran tezkireciliğine dair çalışmalar başka ülkelere de geçmiş bilhassa Hindistan'da birçok eser meydana getirilmiştir. En önemlilerinden biri de Sam Mirza'nın Devletşah'ın eserinin ilk zeyli özelliğinde göşüken ve 957/1550 de te'lif edilen Tuhfe-i Sâmî'sidir.Tezkire,Vâhid-i Destgirdî tarafından bastırılmıştır. (Sâm Mirzâ,Tuhfe-i Sâmi,(Tahran:1314)

---

3. İran Tezkireciliği ve tezkireleri için bk. Agâh Sırrı Levend,A.g.e. s.236-241;Abdülkadir Karahan,Eski Türk Edebiyatı incelemeleri,(İstanbul,Edebiyat ~~236-241~~ Fakültesi Matbaası,1980),s.107-110;Doç. Dr.Halûk İpekten,Türk Edebiyatının kaynaklarından Türkçe Şuara Tezkireleri,(Erzurum,Fen-Edebiyat Fakültesi Ofset Tesisleri,1988),s. 15-22.

XVI.asrın sonlarında yazılmış önemli bir tezkire de Emin Ahmed Râzî(öl.1011/1602)nin Heft İklim'idir. Cevad Fazıl tarafından Tahran'da 1962'de neşredilmiştir.

XVII.asır İran tezkirelerinin en önemlisi Mirzâ Muhammed Tahir Nasrâbâdî(1028/1618-1112/1700)nin Tezkire-i Nasrâbâdî'sidir. Vahid Destgirdi tarafından Tahran'da (1316/1898-1317/1899)da basılmıştır. Bu asrın sonunda ise Muhammed Efzal Sarhoş'un Kelimetü's-şuarâ adlı eseri Hindistan'da yetişen 200'e yakın şairin hal tercümelerini ihtiva eder.

XVIII.asırda Âzar mahlaslı Lutf Ali Beg'in Âteş-gede (1141/1728) si çok önemlidir.Eser,diğer tezkirelerden hem farklı ve hem de fazladır.Birçok defa basılmıştır.(Kalküta 1249; Bombay 1277, 1299; Tahran 1327).

XIX.asırda İran şiir tarihi için ana kaynak olan eserlerden Rıza-Kuli Han'ın Mecmau'l-Fusaha'sı ise Tahran'da taş basması 2 cilt olarak (1295/1878)te basılan Mecmau'l-Fusaha, Mazahir-i Musaffa tarafından 5 cilt halinde Tahran'da (1336/1917)de basılmıştır.

İran'da şuara tezkireciliği zamanımızda da devam etmektedir. Abdülhamid İrfânî'nin İrân-ı Sagîr,Abdülhâmid Halhali'nin Tezkire-i Şuarâ-yı Muâsır-ı İran ve Nimetullah Zekâ-i Beyzâi'nin Tezkire-i Hân-ı Nimet'ini sayabiliriz.

Türk Tezkireciliği;

Türk Edebiyatında şuara tezkireciliği Çağatay sahasında başlamıştır. Osmanlı sahasında gelişmiştir. İlk Türk tezkiresi Mîr Ali Şîr Nevâî(845/1441-907/1501)nin 897/1491 de yazdığı Mecâlisü'n-nefâis'idir. Çağatayca yazılmış olup, 1908'de Taşkent'de basılmıştır. Çeşitli yazarlar tarafından da Farsça'ya tercüme edilmiştir.

İkinci şuara tezkiresi,Kitâbdâr diye anılan Sâdıkî'nin Mecmau'l-havass'ıdır. Bu tezkire Farsça tercümesiyle birlikte Abdurresul Hayyâm-Pûr tarafından Tebrîz'de 1327/1909 da neşredilmiştir. Sekiz bölümden ibaret olan bu tezkirenin yedinci bölümü Türkçe,Farsca ve Arapça şiir yazan şairlerden bahsetmektedir.

Osmanlı devri şairlerine dair ilk tezkire 16.asırda yazılmış ve sonradan bu sahada 30 kadar eser telif edilmiş. Bu gelenek Edebiyat Tarihi adıyla da devam etmiştir[4].

Safâyî tezkiresini edebiyat tarihi içinde yerine oturtabilmek için başlangıcından bitimine kadar yazılan tezkirelerle ilgili kısa bilgilerin tekrarlanmasında yarar görülmüş fakat bunlara ilâve olarak son zamanlarda tezkirelerle ilgili çıkan yayınlar ve gerekli kaynaklar zikredilmiştir.

Mecalisü'n-nefâis : Ali Şîr Nevâyî'nin bu eseri 896/1491 de yazılmış ilk türkçe tezkiredir. Taşkent'de 1908 ve 1961 yıllarında basılmıştır[5].

---

4. Türk tezkireciliği için bakılacak kaynaklar:J.Stewart-Robinson, "The Tezkere Genre in Islam",Journal of Near Eastern Studies,XXIII, no.1(January,1964),s.57-62;Agâh Sırrı Levend,A.g.e. s.251-253;Necati Elgin,"Şuarâ Tezkireleri",Konya Halkevi Kültür Dergisi,129-130 (Temmuz-Ağustos 1949),49-54;Abdülbaki Gölpınarlı,A.g.m.,s.28-31; Mehmet Halit(Bayri),"Teskereler ve Teskereciler",Hayat Mecmuası, V,107(Ankara,13 Kanunuevvel 1928),s.44-45;Harun Tolasa,"Tezkire", Türk Ansiklopedisi,XXXI,(1982),s.161-163;Şerif Oktürk,"İstanbul Kütüphanelerinde Bulunan Osmanlı Şuara Tezkireleri",(yayınlanmamış mezuniyet tezi,İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi,1945);Tahirü'l-Mevlevi,Edebiyat Lügatı,yayına hazırlayan Kemal Edib Kürkçüoğlu,(İstanbul,Enderun Kitabevi,1973)s.174.;Faruk Kadri Timurtaş, "Türkiye Edebiyatı",Türk Dünyası El Kitabı,(Ankara,Ayyıldız Matbaası, 1976),s.459-460;İbnü'l-Emin Mahmut Kemal,Son Asır Türk Şairleri, (İstanbul,Orhaniye Matbaası,1930),s.5-19;Doç.Dr.Halûk İpekten,A.g.e. s.25-197(ayrıntılı bilgi bu eserde verilmiştir).
5. Doç.Dr.Halûk İpekten,A.g.e.,s.34-38;Agâh Sırrı Levend;A.g.e.,s.254-256.

Hest Behist: Sehi Tezkire'si diye anılan bu tezkire(945 / 1538-1539) da te'lif edilmiş olan bu eser Anadolu edebiyatında yazılan ilk eserdir. Mecâlisü'n-nefais tertibindedir. 14. ve 16.asırlarda yaşamış olan şairlerin hal tercümelerini ele alır[6].

Lâtifî Tezkiresi: Kanuni'ye takdim edilen bu eser 953/1546 da telif edilmiştir. Alfabetik olarak düzenlenmiştir[7].

Ahdî Tezkiresi veya Gülşenî Şuarâ: Bağdat'lı Ahmed Ahdî'nin (öl.1003/1594)bu eserinde 375 şair ve eserlerinden örnekler olup XVI. asır Türk şiiri ve özellikle Bağdat havalisinde yetişen Azerî ve Osmanlı şairleri bakımından önemlidir[8].

Mesâirü's-suarâ: Aşık Çelebi(927/1520-980/1572)Osmanlı şâir ve münşîlerindendir. Tezkiresini(974/1566)da telif etmiş olup "Ebced" harflerine göre tertip etmiştir[9].

---

6. Konuyla ilgili geniş bilgi için bk.Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.257-261;Ömer Faruk Akün,"Sehi Beg",İslâm Ansiklopedisi,2.bs.c.X,(1971), s.316-320;Edirne'li Sehi,Asâr-ı eslâfdan Tezkire-i Sehi,neşreden Mehmed Şükrü,(İstanbul,1325),s.141-144;Günay Kut(hazırlayan),Hest Bihişt Sehi Beg Tezkiresi İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin(Mass.Cambridge:Harvard Üniversitesi Basımevi,1978);Mustafa İsen(hazırlayan), Sehi Beg,Tezkire "Hest Behişt"(İstanbul:Tercüman 1001 Temel eser, 1980);Abdülkadir Karahan,A.g.e,s.110;Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri,Tezkirelere göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü,(Ankara:Yorum Matbaası,1988)s.431;Harun Tolasa,Sehi,Latîfî Aşık Çelebi Tezkirelerine göre 16.yy.da Edebiyat Araştırma ve Eleştirisi I(İzmir:Ege Üniv. Yayınları,1983).
7. Konuyla ilgili geniş bilgi için bk:Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.257-269;Nihad Çetin,"Latifî"İslâm Ansiklopedisi,2.bs.,c.VII,(1957),s. 19-22;Latifi,Asar-ı eslâfdan Tezkire-i Latîfî,Neşreden Ahmed Cevdet, (İstanbul İkdam Matbaası,1314);J.von Hammer,Geschichte der Osmanischen Dichtkunst,III(Peşte,1837),s.28-30;Mehmed Halid,A.g.m.,s.44-45; Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri,A.g.e., s.261.
8. Konuyla ilgili geniş bilgi için bk.Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.269-273;Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s.110;Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.14;Harun Tolasa,A.g.e.
9. M.Fuad Köprülü,"Aşık Çelebi",İslâm Ansiklopedisi,2.bs.c.I;(1965), s.695-701;Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.274-280;G.M.Meedith-Owens(yayınlayan),Meşā'ir-üş-Şu'arā or Tezkere of Aşık Çelebi,(London: Luzac and Company Ltd,1971);Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri,A.g.e s.47.

Hasan Çelebi tezkiresi: Hasan Çelebi(953/1546-1013/1604), tezkiresinde 576 şair'in hal tercümesine yer vermiş olup (995/1586) da te'lif etmiştir. Eserini III.Murad'a ithaf etmiş olup bu tezkire âdeta Âşık Çelebi'yi tamamlar[10].

Beyâni Tezkiresi: Rusçuk'lu Mustafa Beyânî (öl.1006/1597) tarafından (1001/1592) de te'lif edilmiş olup 248 şairin hal tercümesi yer almaktadır[11].

Riyâzü'ş-şuarâ: Mehmed Riyâzî(980/1572-1054/1644)'nin kaleme aldığı ve Riyazü'ş-şuarâ adıyla tanınan bu tezkire(1018/1609)da yaşamış olup XV.-XVII.asırlar arasında yaşamış olan şairleri ve onların şiirlerinden örnekleri ihtiva eder. Şair sayısı ortalama 374 ü bulur[12].

Zübdetü'l-eş^{c}ar: Kaf-zâde Abdülhay Fâizî (980/1572-1032/1622) nin tezkiresi daha çok müntahabattır. Bu tezkirede XV. ve XVI.asırlar ile XVII.asrın başındaki şairlerden seçilmiş şiir örnekleri ve şairlerin sadece vefat yılları verilmiştir. Eserdeki 500 şairin 14 ü kadın şairlerdendir[13].

Rıza Tezkiresi:(1082/1671)den öle Zehrî mâr-zâde diye anılan Rızâ'nın tezkiresi(1000/1591-1051/1641)yılları arasında yaşamış şairleri ele alır[14].

---

10. Theodor Menzel,"Kınalı-zâde Hasan Çelebi,"İslâm Ansiklopedisi, 2.bs.c.VI,(1977),s.711;Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.280-286;Harun Tolasa,A.g.e.;Kınalı-zâde Hasan Çelebi,Tezkiretü'ş-şuarâ,eleştirmeli baskıya hazırlayan:İbrahim Kutluk,2c,(Ankara:Türk Tarih Kurumu Basımevi,1978,1981);Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri, A.g.e.,s.186.
11. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.286-290;Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s. 111;Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.75-76.
12. Gönül Alpay,"Riyâzî,"İslam Ansiklopedisi,2.bs.,c.IX,(1964),s.751-753;Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.290-294;Abdülkadir Karahan,A.g.e., s.111;Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.391
13. Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s.111;Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.294-298;Doç.Dr.Haluk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.125.
14. Günay Alpay,"Rızâ",İslâm Ansiklopedisi,2.bs.,c.IX,(1964),s.727-728;Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,298-301;Abdülkadir Karahan,A.g.e., s.111;Doç.Dr.Haluk İpekten ve diğerleri,A.g.e,s.386;Seyyid Rızâ Asâr-ı eslâfdan Tezkire-i Rızâ, neşreden Ahmed Cevdet (İst.İkdam Matbaası,1316

Yümni Tezkiresi: Mehmed Sâlih Yümnî(öl.1073/1662),Fâizî tarzında ve ona zeyl olarak tezkire tertibine başlamış ve tamamlamadan ölmüştür.Tezkirede 29 şâirin adı ve şiirlerinden örnekler vardır[15].

Zeyl-i Zübdetü'l-Eş'âr: Seyrek-zâde Mehmed Asım(öl.1086/1675)ın bu eseri Fâizî'nin Zübdetü'l-eş^{c}ar'ına zeyl olarak hazırlanmıştır.Fâizî'nin bıraktığı yerden 1086/1675 tarihine kadar gelen 123 şâiri alfabetik olarak sıralamış ve eserlerinden örnekler vermiştir[16].

Teşrifatü'ş-şuarâ:Edirne'li Ali Güfti(1088/1677)nin bu eseri Güftî Tezkiresi diye de anılır.Güftî,muasırı olan 103 şâirin hal tercümelerini nazmen yazarken onların yaşayış tarzlarını,meşreblerini,dînî ve mezhebî temayüllerini, özel hayatlarını ve zevklerini belirterek edebiyat âlemine sunmuştur.Değerli ve önemli tezkireler arasında yer alır[17].

Mücîb Tezkiresi: Bu tezkirenin sahibi olan Mücib'in kim olduğunu bilmiyoruz. Belki de, bu tarihlerde, kaynaklarda gördüğümüz "Mücîb" ve "Kemâlî" takma adlarını kullanan Mustafa Mücîb olabilir. Tezkirede 112 şâir ile şiirlerinden örnekler vardır[18].

Safâyî Tezkiresi: (1138/1725)de ölen Mustafa Safâyî'nin eseridir(1050/1640-1133/1720)yılları arasında yaşamış olan şairlerin hal tercümelerinden ve eserlerinden örnekler vererek bahseder.

---

15. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.301;Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s.111; Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.538.
16. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.280-286;Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s. 112;Doç.Dr.Haluk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.45.
17. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.303-305;Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.163;Mustafa Safâyî,Tezkiretü'ş-şuarâ,Süleymaniye Kütüphanesi Esat Efendi Bölümü 2549,237^{a}.
18. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.305-307.

Esat Efendi 2549'a göre 18 takriz ve 484 şâirin hal tercümesi verilir.(1132/1719)da te'lif edilmiş olup Rıza Tezkiresinin zeyli mahiyetindedir.Eserini Sadrazam Damat İbrahim Pâşâ'ya takdim etmiştir[19]. Safâyî tezkiresi bu çalışmanın konusu olduğundan ayrıca ele alınacaktır.

Sâlim Tezkiresi: Mirza-zâde Sâlim Mehmet Emin(1100/1688-1156/1743) ın bu tezkiresi (1099/1687-1134/1722)arasındaki 437 Osmanlı şâiri ihtiva etmekte olup,münşiyâne bir üslûbda kaleme alınmıştır.[20]

Nuhbetü'l-Âsâr fi Zeyli Zübdetü'l-Eş'âr:(1079/1668-1142/1729) arasında yaşayan Beliğ İsmâil bu eserini Kaf-zâde Fâizî'nin Zübdetü'l-eş'âr'ına zeyl olarak yazmış,eserine Fâizî'nin bıraktığı 1031/1621 tarihinden zamanına kadar yetişen şâirleri almıştır. Hal tercümeleri çok kısa olup bol örnekler vermiştir. 300 den fazla şairin yer aldığı eser 1140/1727 de tamamlanmıştır[21].

Mir'ât-ı Şi'r:(1181/1767-68)de ölen Enderun'lu Âkifin'dir. Eser,1211/1796-97 yılında tamamlanmış olup Enderun'lu şairlerden 23 kişinin muhtasar hal tercümesinden oluşmuştur. Müellifin kendi el yazma nüshası İbnü'l-emin Mahmud Kemal İnal'ın kütüphanesindedir[22].

---

19. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.307-311;Râmiz,Âdâb-ı Zurafa,Süleymaniye Kütüphanesi Esat Efendi 3873,65[a];Sâlim Efendi Âsâr-ı eslâfdan Tezkire-i Sâlim,neşreden Ahmed Cevdet,(İstanbul:İkdam Matbaası 1315),s.429-431;Ali Cânib Yöntem,"Safâyî Efendi ve Tezkiresi, "Hayat Mecmuası,c.2,Sayı,49 (1927),s.442;Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.408;İstanbul Kitaplıkları Tarih-Coğrafya Yazmaları Katalogları,forma 7(İstanbul:1947),s.608;Doç.Dr.Haluk İpekten,A.g.e.,s.130-134;Ruhi Cankanat-Muharrem Güzeldir,Mustafa Perker,"Safâyî Tezkiresi"(yayınlanmamış mezuniyet tezi)Erzurum, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi,1970)
20. Ömer Faruk Akün,"Sâlim",İslâm Ansiklopedisi,2.bs.,c.X,1966,s.130-133;Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s.112;Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,311-316;Doç.Dr.Haluk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.422-423.
21. Fevziye Abdullah Tansel,"Belig",İslam Ansiklopedisi,2.bs.,c.II, (1970),s.489-491;Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.316-320;Doç.Dr.Haluk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.74;Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s.112; Yrd.Doç.Dr.Abdülkerim Abdülkadiroğlu(haz.),İsmail Beliğ Nuhbetü'l Âsâr Li Zeyli Zübdeti'l-Eş'âr,(Ankara:Gazi Üniversitesi yay.62,1
22. Abdülbaki Gölpınarlı, A.g.m., s.29.

Âdâb-ı Zurafâ: Salim tezkiresine zeyl olarak yazılan bu tezkirede hal tercümelerinin noksan olduğu gibi bazı şairlerin şiirlerinden örnekler de yoktur. Tamamlanmadığı anlaşılıyor. Tezkiresi (1198/1783)e kadar devam etmiştir[23].

Silâhdâr Tezkiresi: Silahdâr-zâde Mehmed Emin'in tamamlanmıyan bu tezkiresinde (1164/1750-1204/1789-90)yılları arasında yaşamış 127 şâirin isimleri yer alır. Beliğ'in bir zeyli olarak kabul edilebilir. Tezkire alfabe sırasına göre düzenlenmiş değildir[24].

Esrâr Dede Tezkiresi: Mehmed Esrar Dede'nin ölüm tarihi olan 1211/1796 yılına kadar gelip geçen Mevlevi şairlerine aittir. Şeyh Gâlib (1171/1757-1214/1799)tarafından müsvedde halinde yazılmış, tertib ve tamamlanması için Esrâr Dede'ye verilmiş ve Esrâr Dede tarafından ilâvelerle tertip ve tamamlanmıştır[25].

Esrar Dede Mevlevîlik gayretiyle kendi tarikatından olmayan bazı şairleri de bu tezkireye almıştır. Alî Enver,onu Semahane-i edeb adı ile özetleyerek neşretmiştir[26].

Nuhbetü'l-Âsâr min Ferâidi'l-Eş'âr: Bu tezkireyi Kemiksiz-zâde Safvet Mustafa,Safâyî Tezkiresini özetliyerek meydana getirmiştir.(1197/1782)de te'lif etmiştir[27].

Şefkat tezkiresi: Şefkat Seyyid Abdülfettah(öl.1242/1826)bu

---

23. Geniş ve ayrıntılı bilgi için bk.Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s. 320-333;Sadık Erdem,"Râmiz ve Âdâb-ı Zurafâsı",(yayınlanmamış doktora tezi,İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi 1986); Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s.113;Abdülbaki Gölpınarlı,A.g.m.,s. 29.
24. Agah Sırrı Levend,A.g.e.,s.323-325;Abdülkadir Karahan,A.g.e., s.113;Abdülbaki Gölpınarlı,A.g.m.,s.29.
25. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.348-351;Abdülkadir Karahan,A.g.e., s.113;Abdülbaki Gölpınarlı,A.g.m.,s.30.
26. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.351-352;Esrâr Dede,Semahane-i Edeb, neşreden Ali Enver(İstanbul:1309).
27. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.325-327;Abdülbaki Gölpınarlı,A.g.m., s.30;Abdülkadir Karahan,A.g.e., s.112.

tezkiresinde eski şairlere yer vermemiş,I.Mahmud zamanından beri gelenleri kaleme almıştır.Zaten bu eser şair Nâşit İbrahim Bey'in "Müntehabat Mecmuası"nı alfabetik olarak düzenlenmesiyle tezkire haline getirilmiştir[28].

Bahçe-i Safâ-endûz: Sahhaflar Şeyhi-zâde Vak'anüvis Es'ad Mehmed Efendi(1201/1786-1264/1847-48)'nin bu tezkiresi 1135/1722-1251/1835)tarihleri arasında yaşayan şairleri ihtiva etmektedir[29].

Arif Hikmet Tezkiresi:(1276/1859-60)ölen Şeyhülislâm Arif Hikmet Bey'in bu tamamlanmamış ve müsvedde halindeki tezkiresinde hal tercümeleri birer ikişer kelime veya satırla hulasa edilmiştir. (1000/1591-92)yılı şairlerinden bahsedildiği gibi(1245/1836-37)de ölenlerden de bahsedilmiştir[30].

Hâtimetü'l-Eş'âr:(1283/1866-67)de ölen Fatin Davud Efendi'nindir.Safâyî ve Sâlim'e zeyl olan bu tezkire,onların bıraktığı(1135/172 den Abdülmecid zamanına kadar yetişen şairleri almıştır[31].

Kafile-i Şuarâ: Mehmet Tevfik(1259/1843-1311/1892)in bu eseri alfabetik olarak hazırlanmış fakat "D" harfinde kalmıştır[32].

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 1930-1941'de İstanbul'da bastırılan İbnülemin Mahmut Kemal'in "Son Asır Türk Şairleri" adlı

---

28. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.327-329;Abdülkadir Karahan,A.g.e., s.113;Abdülbaki Gölpınarlı,A.g.m.,s.30.
29. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.331-335;M.Münir Aktepe,"Es'ad Efendi",İslâm Ansiklopedisi,2.bs.,c.IV,(1945),s.363;Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s.114;Abdülbaki Gölpınarlı,A.g.m.,s.30.
30. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.335-336;Abdülkadir Karahan,A.g.e., s.114;Abdülbaki Gölpınarlı,A.g.m.,s.30.
31. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.339-345;Ayrıntılı bilgi için bk.Orhan Fuat Köprülü,"Fatin Efendi",İslâm Ansiklopedisi,c.IV,(1948), s.528-529;Fatin,Hatimetü'l-Eş'ar(İstanbul İstihkâm Alayları Litografya Dest-gâhı,1271);Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s.114.
32. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.345-347;Mehmet Tevfik,Kafile-i Şuarâ, (İstanbul,1290);Abdülkadir Karahan,A.g.e.,s.114.

eseride Fatin tezkiresine zeyl olarak asrımıza kadar gelen,ölmüş olan ve yaşamakta bulunan şairlerin yalnız hal tercümelerini kaydetmekle kalmamış,özel hayatları,rûhî temayülleri ve edebî kudretleri hakkında da bilgiler vermiştir.574 şairin yer aldığı önemli bir kaynaktır[33]. Sadettin Nüzhet de(öl.1946),"Türk Şâirleri"adlı bir eser hazırlamaya başlamış bu eserinde tezkirelerde olan ve olmayan şairleri ve zamanında yaşayanları toplamaya koyulmuş,fakat ölümü üzerine yarım kalmıştır.Bu eser eksik olmakla beraber eski şâirlerin hal tercümelerinde de birçok yanlışlar bulunmaktadır[34].

Tuhfe-i Nâilî: 1958'de ölen Nâil Tuman çeşitli kaynaklarda yer alan bütün şairleri alfabetik olarak toplamış,şairlerin doğum ve ölüm tarihleriyle yerlerini belirtmiş,kaynakları da ilâve ederek şairlerin hal tercümelerini birkaç satırla anlatmıştır.Bu eser Şarkiyat Enstitüsündedir.Basılmamıştır[35].

Türk şuara tezkireciliği Fatin ile sona ermiştir.Buna karşılık edebiyat tarihi ihtiyacına cevap verecek bir eser telifine başlanması son senelerin işidir.İlmi usûle varıncaya kadar geçen uzun bocalama devresinde bu ihtiyaca az çok cevap teşkil eden müellifler matbaacılığın yaygınlaşması ile de gelişmeye imkân bulan Sicilli Osmanî[36],Kâmusu'l-alâm[37],Osmanlı Müellifleri[38] gibi umumî eserler, bunlardan daha büyük bir değeri haiz olmayan Hammer[39],Gibb[40],Babinger[41] gibi müsteşriklerin toplama eserleri,tezkire tertibinde ve

---

33. Abdülbaki Gölpınarlı,A.g.m.,s.30; Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.448.
34. Abdülbaki Gölpınarlı,A.g.m.,s.30; Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.449.
35. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.347-48; Nâil Tuman,Türk Şairleri,V, İstanbul Üniversitesi Şarkiyat Araştırma Merkezi Cc 777,s.2347.
36. Mehmed Süreyyâ,Sicilli ʿOsmânî yâhûd Tezkire-i Meşâhîr-i ʿOsmâniyye,IVc.,(İstanbul 1308-1315).
37. Şemseddin Sâmî,Kâmûsu'l-aʿlâm,III(İst.Mihran Matbaası,1308/1891)
38. Bursalı Mehmed Tahir,Osmanlı Müellifleri,III.c.,(İstanbul Matbaa-i Âmire,1342).
39. J.von Hammer-Purgstall,Geschichte der Osmanischen Dichtkunstbisau unsere zeit,IVc.,(Peşte,1836-38)
40. E.J.W.Gibb,M.r.a.s.,A History Of Ottoman Poetry,Vc.(London:1904)
41. Franz Babinger,Die Geschichtschreiber der Osmaven und ihre Werk (Leipzig,1927),477s.

ayrı ayrı biyografi kitapları ve nihayet esaslı araştırmaya dayanmayan ilk edebiyat tarihi denemeleridir. Bu konularda ayrıntılı bilgi Agâh Sırrı Levend'in Edebiyat Tarihi kitabında verilmiştir[42].

42. Agâh Sırrı Levend, A.g.e., s.445-509; Doç.Dr.Halûk İpekten, A.g.e.

II- SAFÂYÎ'NİN HAYATI

Safâyî'nin asıl adı Mustafa olup İstanbul'da doğmuştur.Tahsilini bitirdikten sonra Dîvân-ı hümâyun katibi olmuş ve Elmas Mehmed Paşa'nın özel nedimlerinden olmakla onun sadaretinde mektupçuluk hizmetlerinde bulunmuş daha sonra defter-emâneti göreviyle Hᵛâcegân zümresine dahil olmuştur[43].

Vezir Elmas Mehmed Paşa(1073/1662-1104/1692)şehid düşünce Safâyî şu beyti söylemiştir.

Zevâli ġussasın çeksün diyü ruḥsat virür yoḥsa
Felek ehl-i kemâlüñ ḫor u maḫhûr oldığın ister[44]

Safâyî safderün bir kişi olduğundan çağdaşları Defter-emâneti görevini ona çok görmüşler ve hatta o devrin şakacı şâiri Üsküdar'lı Sırrı görüşünü şu beyit ile ifâde etmiştir.

Didi ᶜutârid gel gör belâyı
Defter emîni oldı Safâyî

Bir müddet sonra İstanbul mukataᶜası ile diğer memuriyetlerde de bulunduktan sonra Maliye tezkireciliği görevine getirilmiş fakat hemen bu görevden azledilmiştir.Bu sıralarda tertip etmeğe başladığı Tezkire-i Şuarası için devrin ileri gelen alimlerinden takrız ve imzâ alarak Damad İbrahim(1073/1662 ? —1143/1730)Paşa'ya sunmuş ve karşılığında "Şıkk-ı Sânî Defterdarlığı" görevine getirilmiş ölünceye kadar da bu görevde kalmıştır[45]. 1138/1725-26'da ölen Safâyî için

---

43. Sâlim Efendi,A.g.e.,s.429-30;Râmiz,Adâb-ı Zurafâ,Süleymaniye Kütüphanesi Esat Efendi bölümü 3873,65ᵃ;Ali Canib Yöntem,A.g.m.,s.442-43 Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.307-311;Mehmed Süreyya,A.g.e.,s.228; Doç.Dr.Halûk İpekten ve diğerleri,A.g.e.,s.408;Franz Babinger,Osmanlı Tarih Yazarları ve Eserleri,Çev.Prof.Dr.Coşkun Üçok(Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi 1982),s.282.
44. Râmiz, A.g.y., 65ᵃ.
45. Râmiz,A.g.y.,65ᵃ;Zekiye Sarak,"Safâyî ve Sâlim Tezkireler üzerinde mukayeseli bir araştırma"(yayınlanmamış mezuniyet tezi).İ.Ü.Ed.Fak. 1948-49),s.12-19.Doç.Dr.Halûk İpekten,A.g.e.,s.130

Râmiz'in babası müderris Naim Efendi şu beyti söylemiştir.

Ola yâ Rabb Safâyî'nin makâmı cennet-i a^{c}lâ[46]

Safayî'nin ölümü (bk.Fatin ve Sicilli Osmanî)'de 1196/1781-82[47] olarak gösterilmiştir. Doğrusu Ramiz ve Salim'de verildiği gibi 1138/1725-26 dır.

Mehmet Süreyya Sicilli Osmanî'de Safâyî'yi şöyle tarif eder "Tevâżu^{c} ve meskeneti müsellem,etvârı babayâne bir eyü âdem idi"[48].

Râmiz Efendi Salim'in münşiyâne ve tantanalı üslûbuna meftun olduğu için Safâyî'nin daha sâde olan ifâdesini beğenmez görünür.Fakat vefat tarihlerinde ve herkesin asılları ve nesillerinde dikkatli hareket ettiği için de onu takdir eder[49].

Safâyi'nin tezkiresinden başka eseri yoktur[50]. Sadece şiirleri vardır.Tezkiresinde yer alan şiirleri Esat Efendi nüshasına göre şu yapraklarda yer almıştır: E.23^{b}/1; 270^{b}/2,17; 271^{b}, 311^{a}/5-6; 314^{b}/11. E.347^{b} deki Hâtime, E.23^{b}/1-2 de yer alan şiiri 311^{a}/5-6 da da aynen tekrarlamıştır. E.170^{a}/16 da, Safâyî Defter-emini olduğunda Zarîf Mehmed Efendi'nin yazdığı bir kasideyi görmekteyiz.

E.327^{a}/13 de ise "Vak^{c}i" adlı şâ^{c}ir ile dostluğunu ifade etmek için şu cümleyi kullanmıştır:"kendi ile çok sohbetimüz vardur.Dâimâ bu musâhabete mâ'il idi".

Demek ki Safâyî'i Sâlim gibi sevmeyenlerin yanında Zarîf ve Vak^{c}i gibi dostları da bulunmaktaymış[51].

---

46. Râmiz,A.g.y.,65^{a}
47. Fatin,A.g.e.,s.239-240;Mehmed Süreyya,A.g.e.,s.228.
48. Mehmed Süreyyâ,A.g.e.,s.228
49. Râmiz,A.g.y.,65^{a}
50. Doç.Dr.Halûk İpekten,A.g.e.,s.131;Halûk İpekten'in bu eserinde Safâyî'nin müretteb bir divanından bahsediliyorsa da kaynaklarda divanına rastlanmadı).
51. Sâlim,Safâyi'nin tezkiresine takrîz yazanlardan biridir.Takrîzinde Safâyî'yi olduğundan da fazla övmüş fakat kendi adına yazdığı tezkiresinde ise onu tenkîd etmiştir.Bk.Sâlim,A.g.e.,s.430.

Şiirlerinden anladığımız kadariyle Safâyî Efendi şiir yazmakta pek usta değildir.

Safâyî'nin hattatlık tarafının olduğunu düşünebiliriz.Çünkü dört nüshanın da Safâyî tarafından yazılmış olması muhtemeldir.(Bu konu için bk.Safâyî'nin tezkiresi).

Tezkire'sine örnek olarak seçtiği bazı şiirleri incelersek, Safâyî'nin açık saçık espirilere meraklı olduğunu bu yüzden de biraz Âşık Çelebi'yi andırdığını görmekteyiz.Bu durum onun kişiliğini de biraz ortaya çıkarmaktadır.

Mevlevîlikle ilgili şiirlere yer vermesi(bk.E.23^{b}/1-2)onun Mevlevî olduğu ile ilgili düşüncesine de varabiliriz.Nâil Tuman'ın,"Türk Şairleri"nde de Safâyî'nin Mevlevîlikle ilgili şu iki beytini görmekteyiz.

Dâr ider ol serv-i kāmet gül^{c}izārum Mevlevī
Ney-veş efzūn eyledi feryād u zārum Mevlevī

Gitmek ile hep nikāb-ı esb-i nāzükde
Kahr ider erbāb-ı dil yektā-süvārum Mevlevī[52]

52. Nail Tuman,Türk Şairleri,V,İstanbul Üniversitesi Şarkiyat Araştırma Merkezi Nu:Cc 777.

III- SAFÂYÎ'NİN TEZKİRESİ

a) Nüshaları ve Telifi Üzerine:

Safayi'nin yaşamında sıkıntılı zor günler geçirmesi ve memuriyetlerinde birtakım haksızlıklara uğraması onun,tezkiresini uzun seneler içinde hazırlamasına sebep olmuştur.

Damat İbrahim Paşa 1131/1718 de Sadrazam olduktan sonra eserini ona ithaf ederek istediği mansıba(şıkkı-sâni)kavuşmuştur.

Safâyî Efendi eserini hazırlamadan önce birçok divan ve şiir mecmualarını tedkik edip aldığı notları bir kenara geçirirmiş 1050/1640 dan sonra kimsenin tezkire yazmadığını düşünerek tezkiresini kaleme almıştır. Ali Canib'in Hayat Mecmuasındaki makalesine göre Safâyî'nin müsveddeleri bir hayli çoğalmış fakat mektupçuluk ve Defter-emini görevlerinde olduğundan bu müsveddeleri temize çekememiş,Maliye tezkireciliğine getirildiğinde temize çekmeye başlamış ve bitince de Damad İbrahim Paşa'ya takdim etmiştir[53].

Tezkirenin tamamlanma tarihi birçok kaynakta ve elimizdeki nüshalardan "R"hariç diğer nüshalarda 1132/1719, "R"de tezkirenin bitiş tarihi olarak 1129/1716, Sâlimde ise 1133/1720 olarak verilmektedir[54].

Tezkire üzerinde yapılan çalışmalardan özellikle dibâce ve telif tarihi kısmından Safâyî'nin tezkiresini elimizdeki nüshalara göre en az dört defa gözden geçirdiği için bu çeşitli telif tarihleri de ortaya çıkmaktadır. "HE" ve "R"nin"dibâce"sinde Damat İbrahim Paşa'dan Rikâb-ı hümâyûn kaymakamı olarak söz eder ki bu da 1129/1716 tarihine rastlar,Zaten "R" nüshası da 1129'da telif

---

53. Ali Canıb Yöntem,A.g.m.,s.443;Zekiye Sarak,A.g.t.,s.11-15; Sâlim,A.g.,s.430.
54. Sâlim,A.g.e., s.430.

edilmiştir[55]. (bk."HE" ve "R" nüshasının dibâce fotokopisi) Onun için belki Sâlim de 1133/1720 tarihli bir nüsha görmüş olabilir.

Bizce Safâyî, tezkiresini Damad İbrahim Paşa'ya te'lif tarihi olan 1132/1719 da sunmadığı kesindir. Zira saraya girdiğini yani Damad İbrahim Paşa'ya sunulduğu tahmin edilen "W" nüshasında (Bk.nüsha tavsiflerindeki eserin son beyiti) görülen tarih 1137/1724 e kadar varır. O halde Safâyî tezkiresini ancak bu yılda Damad İbrahim Paşa'ya sunmuş olabilir. Eğer bu yorum doğru değilse muhakkak arada bir başka nüsha olması gerekir.

Tezkiresinin başına devrin ileri gelen âlim ve fâzıl 18 kişinin takrizini yazdıktan sonra (bk.nüsha tavsiflerine)bir önsöz ile 484 şairin[56] hal tercümelerini şiirlerinden örnekler vererek anlatmıştır. Sonuna ise bir Hâtime eklemiştir.

Tezkirenin yurt içi ve yurt dışı olmak üzere 15 nüshası tesbit edildi(Bk.Tesbit edilen Yurt içi ve Yurt dışı yazma nüshaları).

Nüshalardaki şair sayısı farklıdır.(Bk.nüsha tavsifleri).

Nüshalardan "HE.","R.","E.", ve "W" nin yazıları birbirine benzemektedir[57].(Bk.Levha I-IV). Bu dört nüshanında müellifin elinden çıkmış olması muhtemeldir. Ali Canib de Hayat Mecmuasında şöyle demektedir:

> "....Müellifin el yazısıyle muharrer ve na-tamam müsveddesi Halet Efendi Kütüphanesindedir.Tam ve en doğru-ve ağleb-i ihtimal müellifin kendi eliyle beyaza çekdiği-nüshası"Es'ad Efendi"Kütüphanesinde mahfuzdur."[58]

Makalede verilen bu bilgiye göre muhtemelen "HE" ve "E" Safâyî'nin elinden çıkmadır. Diğer iki nüsha olan "R" ve "W" nin de yazılarının aynı benzerlikleri göstermesi (Ali Canib "R" ve

---

55. "HE" deki dibace "R"nin aynısı olduğuna göre Safâyî "R"yi "HE" den bazı ilâvelerle temize çekmiş olabilir.(karşılaştır "R" ve "HE" dibacelerini).
56. "E"nüshası"W"ile karşılaştırıldığında şair sayısı 486'ya yükselmiştir.
57. Yukarıda belirtilen bu 4 nüshanın yazıları Prof.Dr.Ali Alparslan Prof.Dr.Güney Kut, Dr.Uğur Derman tarafındanda incelenerek aynı yargıya varılmıştır.
58. Ali Canib Yöntem, Aşgın., s.443

"W" nüshalarından bahsetmediğine göre bu iki nüshayı görmemiştir). 4 müellif hattının bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Nüshalarda istinsah tarihlerinerastlanamaması yine bu düşüncemizi yani 4 nüshanın da Safâyî tarafından yazılabileceği ihtimalini yüzde yüz olmasa da kuvvetlendiriyor.Bu fikrimizi Ali Canib'in şu sözleride desteklemektedir[59].

> "....ve kenara"Mısr-ı Kahire"diye ayrıca işâret ediliyor ki bu nüshanın da 1129-1130H. arasında yazılmağa başlanarak 1135H.de tekrar gözden geçirildiği anlaşılmaktadır.İlk müsvedde ile diğer nüshaları karşılaştırınca aralarında hayli farklar görüyoruz.Dört ihtimâl ki Safâ kemâl-i safvetle ʿaklına geldiğini yazmış,sonra arkadaşlarından bazılarının ikazıyle tayy etmiştir.Meselâ müsveddede Nedim'den bahsederken"Evāḫir-i Sulṭān İbrāhīm Ḫanide Rum-ili ḳadı-ʿaskeri olan mülaḳḳab Mustafa Efendi'nin nebiresidir"dediği halde Esat Efendideki nüshada"mülaḳḳab"sıfatını kaldırmıştır. Yine müsveddede "Günehi" namında bir şâirden bahsederken şu kaydı ilave etmiştir:"Bu ceride-i irfāna āsārı sebt olınan Dürrī Efendi Kör Tavukçı başı nām kimesnenüñ kerimesine ʿaḳd-ı nikāḥ eyledükde bu beyti şaʿir-i mezbūr naẓm eylediği şāyiʿ olmışdur:
>
> Eyledi Dürrī te'hhül ansızın
> Aldı Kör Tavukçı-başınuñ ḳızın "
>
> Bu bir adamın husûsiyetine ta'riz demek olduğundan beyaza çekerken anlaşılan,bazı dostlarının ihtarlarıyla tayy etmiştir".

İlk müsvedde olduğuna inandığımız "HE" de 124 şâir tesbit edilmiş ancak fihristinde ise 299 şair yer almıştır. Tezkire incelendiğin'de Beyaza boş alan yaprakların kimilerinin başında bir şâir ismi yer almakta ise de isimden sonrası boş bırakılmıştır. Tezkirede dikkati çeken diğer bir husus da nüshanın baştan 26 yaprağının daha değişik bir kağıda (tavsifte verildiği gibi daha önce harf fligranlı kağıda)yazılmış ve yaprak numarası konulmamış ol-

---

59. Ali Canib Yöntem,A.g.m.,s.442.

olmasıdır. Nüsha üzerinde görülen yaprak numaraları kütüphane tarafından konulmuştur.(Bk."H.E." nüshasının tavsifine).

Bu müsveddenin diğer önemli bir özelliğide üzerinde birçok tashih yapılmış olması kimi kısımların çizilerek kenarda ya da satır arasında yeni biçimlerinin yazılmış olmasıdır.Bu müsveddenin daha sonra temize çekildiği hemen hemen her yaprağın üzerine düşülen "yazıldı" kaydından anlaşılmaktadır.(Bk."H.E." nüshasından alınan 1 yapraklık örnek)

Bu nüshanın sonu eksiktir.(Bk.Şairler tablosu).

Safâyî'nin el yazısıyla yazıldığını düşündüğümüz II.nüsha "R" nüshasıdır.(Bk.nüsha fotokopisi Levha II) Bu "R" nüshası Safâyî'nin ikinci tertibidir. Şair sayısı ise 304'tür. Zaten nüshadaki 1129/1716, te'lif tarihinin olması da bunu gösteriyor.(Bk."R" nüshasının tavsifi)

"E" ve "W" nüshalarına gelince,bu nüshalarında müellifin elinden çıkmış olabileceği ihtimal dahilindedir.(Bk.nüsha fotokopisi Levha III ve IV)

Müellif, "HE" ve "R"yi yazdıktan sonra "W" nüshasını sonra "E" nüshasını(ya da ikisini aynı anda)yazmış olabilir. Bangüoğlu'nun mezuniyet tezinde de belirttiğine göre Safâyî, Tezkiresini 25 yılda yazmıştır[60]. Demek ki bu 25 sene zarfında önce "HE" yi notlar halinde yazıp bir kenara koymuş daha sonra düzgün olarak ve şair sayılarını da çoğaltarak "R" nüshasını tertip etmiştir.Aradan zaman geçtiğinde topladığı bilgiler fazlalaşınca "W" nüshasını yazmış olabilir. "W" nüshası herhangi bir şekilde elinden çıkınca -ki sonra Hammer nüshası olacak- "E" nüshasını da yazmağa başlamıştır. Çünkü "E" nüshasının kenarlarında çıkmalara ve diğer nüshalar da görülmeyen,

---

60. Tahsin Banguoğlu,"Türk Şuara Tezkireleri"(yayınlanmamış mezuniyet tezi),İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi,1930),s.60

sonradan ilâve edildiği anlaşılan şairlerin ölüm tarihlerine rastlıyoruz.Demek ki bu "E" nüshası devamlı elinde idi ve ölen şairleri hemen kaydediyordu[61].Çünkü bu ölüm tarihleri eserin te'lif tarihinden sonraki tarihlerdir. "W" de böyle tarihlere ancak birkaç yerde rastlanmıştır[62]. Her iki nüshada da bunların sonradan ilâve edildiği aynı benzer yazı ile yazıldığı görülmüştür. "W" nüshasında bu tarihlerden pek fazla olmadığı gibi "E" nüshasının kenarlarında gördüğümüz ilâveler "W" nüshasında yoktur (1-2 yerde görülen çıkmalar hariç).

"W" deki şair sayısı 476. "E" deki şair sayısı 484'tür.

Burada zikredilmesi gereken bir konuda şudur. "E" ve "W" nüshalarında 1^a yüzlerindeki mühürlerin bulunduğu yaprakları (Bk."E" ve "W" nüshalarına ait mühürler gösteren fotokopiler,levha I-II) inceleyecek olursak iki nüshada da aynı mühürleri görmekteyiz.(Yavuz Sultan Selim I ve Sultan Mahmut I ve üzerlerinde 5 rakamı)Yani bu iki nüsha da saray nüshasıdır.

Bu nüshalardan biri bildiğimiz gibi Esat Efendi Kütüphanesi Kitaplarından diğeri ise Hammer'in kitaplarındandır[64]. (Bk.nüsha tavsiflerine).

Safâyî "W"yi 1137/1724 den sonra, ölümü olan 1138/1725 den evvel Damad İbrahim Paşa'ya "mansıb" isteği ile hediye etti. Bunu "W" nüshasının sonunda mevcut olan "Cā^{c}ize yerine bu ^{c}abd-ı faḳīr; Manṣıbını ricā ider taḳrīr" beytine dayanarak[65] söylüyoruz. Çünkü bu

---

61. E.29^a/16 da H.1133; E.46^a/16-17 de H.1136;E.80^b/7 ve 10 da H.1135; E.105^b/kenarda H.1137;E.132^a/12 de H.1133 H;E.134^a/kenar H.1135.
62. W.54^a/16(II.mısra)H.1137;W.135^b/kenarda H.1133.
63. "W"de Ṣafī ve Hilmi adlı iki şair vardır.Bunlar "E" nüshasında yoktur.
64. Prof.Dr.Gustav Flügel,Die Arabischen,Persischen und Türkischen Handschriften Der Kaiserlich-Königlichen Hofbibliothek zu Wien, (Wien 1865)No:1241,s.400.
65. W.325^b de sonuncu beyit.

beyit hiçbir nüshada yoktur. Yukarıda bahsettiğimiz gibi saraya giren bu nüshanın daha sonra Hammer'e nasıl intikal ettiği tarafımızdan bir türlü çözülememiştir.

"E" nüshası Safâyî'nin elinde kalmış ve Safâyî elindeki bu nüshaya ilâvelere devam etmiştir.

Bu nüsha Safâyî'nin ölümü ile, Esat Efendi'nin kendi adına kurduğu vakıf kütüphanesinde yerini almıştır.Bu nüshanın da Esat Efendi vakfına nasıl geçtiği meçhuldür. Zira Esat Efendi'nin kitaplarının üzerinde ne Mahmud'un ne de Yavuz'un mühürleri vardır.

Burada nüshalarla ilgili tartışması yapılan bilgiler nüsha tavsiflerinde tekrarlanmayacaktır.

b) Anlatım Özelliği:

Safâyî tezkiresini alfabetik olarak düzenlemiş olup çoğu şairlerin ölüm tarihlerini de vermiştir.Şairleri anlatırken mahlâslarını bir münasebetle sanatkârâne bir biçimde hayat hikâyesinde kullanmıştır:

E.254^{a}/2,3 de(Nezâkî):.... şîrîn nezâk olmağla ol aşrun şu^{c}arâsından...
E.290^{b}/10,11(Nikâtî) :.... bu birkaç beyt pür-nikât ol şâ^{c}ir-i şîrîn...
E.140^{b}/19(Şu^{c}ûrî) :.... güftâr-ı âb-dâr-ı pür-şu^{c}ûridür.....

Safâyi eserinde imlâya pek uymamıştır. Bazı hatalar göze çarpmaktadır. "ze" ile "zâl" harfini birbirine karıştırmıştır. "zâde" kelimesindeki "ze" harfini "zal" ile göstermiştir. Bazan da "ha" ile "hı"yı karıştırmıştır.

Eseri Münşiyâne değil tam aksine sâde ve samîmî bir uslûpla yazılmıştır. Kısa olan hal tercümelerinde tasvir ve tahkiyelere açılmamıştır. Nesri yer yer müseccâdır. Arapça ve Farsça kelimelere, Arap ve Fars gramer kaidelerine göre yapılmış izafet ve sıfat terkiplerine sık sık tesadüf ediliyorsa da cümlelerinde sonu gelmiyen zincir-

leme izafet ve sıfat terkiplerine pek rastlanmaz.

Safâyî tezkiresini tamamladığı zaman yaşlı idi; bilhassa genç şairlerin değerlerini yeterince takdir edemiyordu. Bu yüzden Meselâ: Nedim'i çok kısa anlatmıştır. Diğer tezkirelerde (Sâlim'de)Nedim çok detaylı anlatılmış ve göklere çıkarılmış,ayrıca devrin Sadrazamına ve büyüklerine hürmet ve sevgilerini anlatan cümleler kullanmıştır.

c) Yurtiçi ve Yurtdışındaki Yazma Nüshaları.

Safâyî tezkiresinin yurt içinde bulunan yazma nüshaları.

I- Süleymaniye Kütüphanesi Halet Efendi Eki : 112(H.E.)

II- " " Esat Efendi : 2549 (E.)

III-Kayseri de Raşit Efendi Kütüphanesi : 935 (R)

IV- Bayazıt Devlet Kütüphanesi Veliyyüddin Efendi : 2585 (B)

V- Millet Kütüphanesi Ali Emîrî : 771 (A.E.)

VI-İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi : 9583 ($Ü_1$)

VII- " " " : 3215 ($Ü_2$)

VIII- " " " : 2524 ($Ü_3$)

IX- " " " : 1353 ($Ü_4$)

X- Millî Kütüphane : 413-414 (M.K)

XI- Dil-Tarih-Coğ.Fakültesi(Raşit Efendiden Kopya)[65] :601 (D.T.C.F)

XII-Yapı Kredi Koleksiyonunda(görülemedi)[66]

Yurtdışındaki Yazma Nüshaları:

I- Viyana Millî Kütüphane : 1241 (W)

---

65. Kayseri'deki Raşit Efendi Kütüphanesindeki nüshadan A.İhsan tarafından 1931'de istinsah edilmiştir.
66. Yapı Kredi'deki kitapların Kataloğu Marmara Üniversitesi tarafından hazırlanmaktadır. Hazırlayan sorumlu uzmanlardan,daha önce de Yapı Kredi Yetkililerinden rica etmemize rağmen bir netice alamadık. Belki bu nüshayı görmemiz bazı konuları aydınlatabilirdi.

II- Mısır-Milli Kütüphane : 630(MMK)[67]
III- Mısır-Kahire, Hidviyye Kütüphâne :(KH)
d) Nüshaların Tavsifi

I- Süleymaniye Kütüphanesi Halet Efendi Eki (HE.)[68]: 112
(Safâyî'nin kendi el yazısı ile olan müsveddesi)

205x151(125x80)mm., 204yk.,54 sayfa beyaza boştur.Başka başka satır.Nesih,cildi çehar-gûşe ebrû kağıt kaplıdır. Başlıklar kırmızı ile yazılıdır. Üç ay ve harf fligranlı,su yollu,aharlı, kalın,samânî kağıda yazılmıştır. Yapraklar mıstarlıdır. 13 yk. sarıya boyanmıştır. Başta altı takriz (Şehdî,Râzî Efendi,Sâlih, Tâ'ib Osman-zâde,Hâsib Mehmed Efendi ve şehrî Mehmed Efendi) ve Bir fihrist yer almaktadır.

Sālim, Râzî, divan kâtiplerinden Sālim'in takrîzleri 1^a-2^a yk.ları arasında bulunmakta, bu üç takrizden divan katiplerinden Salih'in takrizi değişik ince ve nohudî renkte bir kağıda yazılmış olup,Sâlih kâtibin elinden çıkması muhtemeldir. Ayrıca 9^b-10^a yaprakları arasında da Osman-zâde Tâib ve Hâsib Mehmed ve Mehmed Şehrî'nin takrîzleri bulunmaktadır.

1^b de "Vakıf ve Galata" kelimelerinin okunabildiği bir mühür ve 3^a da yine okunamayan köşeli bir mühür bulunmaktadır. 3^b-9^a arasında Tezkirenin fihristi yer alıyor. Bu fihriste göre 299 şair olması gerekirken(üzeri çizili şâirler sayılmamıştır) tezkire incelendiğinde ancak 124 şâir tesbit edilmiştir. Beyaza boş olan yaprakların kimilerinin başında bir şâir ismi yer almakta ise de isimden sonrası boş bırakılmıştır.

---

67. Kahire Mısır nüshaları 8 senedir,Süleymaniye Kütüphanesi kanalıyle resmî yoldan istenmişse de elde edilememiştir.
68. İstanbul Kitaplıkları Tarih-Coğrafya Yazmaları Kataloğları,forma 7 (İstanbul,Maarif Matbaası 1947),s.608;Agâh Sırrı Levend,A.g.e., s.311;Doç.Dr.Halûk İpekten,A.g.e., s.134.

Tezkirede dikkati çeken diğer bir husus da Safâî'nin müsveddesi olduğuna kuvvetli inandığımız[69] nüshanın baştan 26 yk. daha değişik bir kağıda (yukarıda verilen daha ince harf fligranlı kağıda,yazılmış ve yaprak numaraları konulmamıştır. Nüsha üzerinde görülen yaprak numaraları kütüphane tarafından konulmuştur. Kütüphanece konulan 27.yk.aslında Safâî'nin koyduğu 16.yaprağa tekabül etmektedir. 16-29.yk.lardan sonra ki bu kütüphanenin koyduğu 27-44 yk.lara tekâbül eder-tekrâr daha ince kâğıda dönülmüş ve kütüphanenin koyduğu 65.yaprağa kadar devam etmiştir. Bundan sonraki yapraklar Safâî'nin numaraladığı yaprak numaralariyle devam eder. Buna göre kütüphanenin koyduğu 204.yaprak Safâyî'nin numarasiyle 306 yk. tutmaktadır. Bu da gösteriyor ki bu müsveddede de ya pekçok kopukluk olmuş ya da baştan yazılanlar yok farzedilerek, yeniden düzenleme yapılmıştır. Buna bir örnek verecek olursak fihristte geçen "hı" dan itibaren "sad" harfinin de bir kısmı dahil 89 şâir ve ayrıca 89 şair daha eksiktir.Fakat bunların bir kısmının isimleri olduğu halde(Belig,Bahir-i diğer, Feyzî, Kelîm,Günehi,Neylî)hayatları hakkında bilgi verilmemiş boş bırakılmıştır. Bu müsveddenin diğer önemli bir özelliğide üzerinde birçok tashih yapılmış olması kimi kısımların çizilerek kenarda ya da satır arasında yeni biçimlerinin yazılmış olmasıdır. Bu eldeki müsveddenin daha sonra tebyiz edildiği hemen hemen her yaprağın üzerine düşülen "yazıldı" kaydından anlaşılmaktadır. Safâî tezkiresinin kaynaklardaki te'lif tarihi H.1132 olmakla birlikte "HE." nüshasında sonunun eksik olması nedeniyle yazılış tarihiyle ilgili bir kayda rastlanmamaktadır. Fakat kimi şairlerin hayatla-

---

69. Bk.Ali Canib Yöntem,A.g.m.,s.442;Ayrıntılı bilgi için bk.Safâyî'nin tezkiresi bölümü.

ları ile ilgili bilgilerin diğer nüshalardaki şekli daha değişik olduğundan bu müsvedde nüshanın tebyizinden 7-8 sene evvel yazıldığını anlıyoruz. Buna Ali Canib'te Hayat Mecmuasındaki makalede değinerek şöyle demektedir:

> "Halef Efendideki müsveddenin tebyizden 7-8 sene evvel kaleme alındığını anlıyoruz.Şöyle ki meşhûr ᶜOsmân-zâde Tâ'ib Efendi'den bahsederken "Hâlâ mansıla-i Süleymaniye rütbesiyle Kasımpaşa Medrese'sinde hâtem-i engüşterin-i dâire-i tahkikdir" diyor.
> Vekâyi'ül-vüzelânın kayd ve tesbitine göre Tā'ib 1124'te bu medreseye müderris olmuştur.Esat Efendi'deki nüshada bu ibâre yoktur.Orada Süleymâniye'den Kalebü'ş-şehbâ Mevleviyyeti ile makziyyü'l-merâm olmuştur deniliyor"[70]

Bu nüshada hiçbir nüshada mevcut olmayan ᶜArab-zâde Bâhir adlı bir şâirin hayatı bulunmaktadır[71].

Önsöz 11ᵇ-14ᵃ yaprakları arasındadır.

Başı(11ᵇ):Ber müceb-i fermûde-i küll-i emri.....

Sonu(2o4ᵇ):[Yûsuf Dede] Ol ᶜasrun şeyhü'l-islâmı olan Yahyâ Efendi'den bu vechile istiğna ider ki Zeyd [reddâde:bir niçe]

Muhteviyatı:

Fihrist: 3ᵇ-9ᵃ

---

70. H.E.35ᵃ-Bâhir,İsm-i şerifleri(.....)der-nihâl-i mîve-dârı maᶜârif ü kemâl olan vücudları İstanbul'dan peyda ᶜArab-zâde dimekle meşhur-ı dünya olmışdur.Evâ'il-i hâlinde tahşil-i maᶜârif-i bişümârdan sonra Hâfız-ı kelâm-ı kadîm ve mahbûd-ı furkân-ı kerîm hûb-savt merğûb-sûret bir vücûdi melek-haşletdir.Maᶜârif-i çüziyye ve külliyede mü-şikâf-ı girihbend-i maᶜnâ ve şâᶜir-i şirîn-edâ olup imâm-ı Sultânî olmağla müderrisîn-i kirâmdandur.Bu birkaç beyt-i raᶜnâ zâde-i tabᶜı bi-hemtâları olan eşᶜârdandur.

NAZM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

Sipihre gönderelüm nâle-i bülendimüzi
Cihana bildirelüm bâri kendi kendimüzi
Bu şiᶜr ile varalum bâb-i pây-i devletine
Çoğ oldı görmeyeli BÂHİRÂ Efendimüzi

71. Ali Canib Yöntem, s.442.

Takrîzler	: I-II (9^b-10^a)				
Önsöz	: 11^b-14^a				
Elif	:16 Şâir (14^a-28^a)		ġayn	: -	
be	: 10 " (28^b-41^a)		fe	: 4 şair (72^b-76^a)	
te	: 3 " (41^b-49^b)		ḳâf	: -	
ṯe	: 3 " (50^a-54^b)		kef	: 4 " (77^a-85^a)	
cim	: 3 " (54^b-59^a)		lâm	: 2 " (87^a-88^b)	
ḥā	: 8 " (59^b-64^a)		mîm	: 13 " (89^a-107^a)	
ḫı	: -		nûn	: 32 " (107^b-171^b)	
dâl	: -		vâv	:15 " (172^a-195^a)	
ẕel	: -		he	: 5 " (196^a-203^a)	
rı	: -		ye	: 1 " (204^a-204^b)	
ze	: -		Hâtime	: 204^b	
sin	: -				
şîn	: -				
ṣâd	: 3 " (65^a-69^b)				
ḍât	: 2 " (70^a-71^b)				
ṭı	: -				
ẓı	: -				
ᶜayn	: -				

Toplam şair sayısı 124'dür. (Fihristeki şair sayıları için bk. "HE" nin fihrist fotokopileri)

Asıl nüshamız olan "E"nüshasıyle karşılaştırmamamızın nedeni şair yönünden çok fazla eksik olmasıdır.

II- Raşit Efendi. (R)[72]: 935

291x185(213x105)mm. 5+275 yk. b.b.satır.Nesih.

Kağıdı aharlı,fligranlı,orta kalınlıktadır. Beyaz boş yapraklar şunlardır: 16^a-16^b; 108^a-108^b; 172^a-172^b; 173^b-174^b; 206^a-206^b; 252^a-252^b; 274^b-275^a

Başı (1^a) : Ber mücâb-i fermûde-i küll-i emr-i.....

Sonu (275^b): Bu cerîdem be-lutf-ı Rabb-i enâm
Yüz yigirmi tokuzda oldı tamâm

Nüsha tartışmalarında anlattığımız gibi bu nüsha Safâyi'nin II.tertîbi olup aynı zamanda kendi yazısı olması muhtemeldir.

1^b de Râşit Efendi'nin mührü bulunmaktadır.

12^b-15^b yaprakları arasında 5 kişinin takrîzi vardır. (Osman-zâde Efendi, Hüseyin Vehbi, Hâsib, Şehrî, Sâlih)

Muhtevâsı:

1^a-5^a : fihrist
6^a-12^a: boş yaprak
12^b-15^b: takrîzler
22^b-23^b: Mukaddime

elif:	16 (1^a-10^a)	dât :	2(109^a-109^b
be :	9 (10^a-17^a)	ṭı :	8(111^a-115^b)
te :	3 (17^b-22^a)	ẓı :	2(116^a-117^a)
se :	3 (22^a-25^a)	ʿayn:	24(118^a-136^b)
cim :	3 (25^a-27^b)	ġayn:	5(137^b-142^a)
ḥa :	13 (27^b-37^b)	fe :	32(143^a-171^a)
ḫı :	7 (37^b-41^b)	ḳâf :	1(173^a)

72. Ali Rıza Karabulut,Kayseri Râşid Efendi Kütüphanesindeki Türkçe, Farsça,Arapça Yazmalar Kataloğu,(Kayseri,1982),s.127; Doç.Dr.Halûk İpekten,A.g.e.,s.134.

dâl : 2 (42^a-47^b)
zâl : 2 (47^b-48^b)
rı : 30 (48^b-72^a)
ze : ze (72^b-75^a)
sin : sin(75^a-87^a)
şîn : 19 (88^a-98^b
ṣâd : 13 (99^a-107^b)

kef : 9 (175^a-186^a)
lâm : 6 (187^a-191^a)
mim : 17 (192^a-205^b)
nûn : 34 (207^a-251^b)
vâv : 16 (253^a-268^a)
he : 3 (269^a-270^a)
ye : 4 (271^a-274^a)

Hatime : 275^b

Nüshada 304 şâir yer almıştır. Bu nüshada da sonradan yazılmak üzere boş bırakılan yapraklar mevcuttur. "E" ve "W" ye göre bu nüsha oldukça eksiktir.

Diğer nüshalarda yer almıyan Fānī[73] ve Levhī[74] adlarında 2 şâir yer almıştır.

---

(73) Fānī: Nāmı Mehmed'dür. İstanbul kurbında Cihāngīr nâm maḥall-i dil-güşādan ẓuhūr itmişdür. ᶜAṣrun̄ şuᶜarāsından olup Dīvān-ı sulṭānī kātibleri zümresinden fenn-i inşāda daḥi māhir ve ḥüsn-i ḫaṭṭa ḳādir olmaġla erbāb-ı devletden baᶜżı nesneye kātib olur bir şāᶜir-i pākize-süḫan ve bir nükte-dān-ı şāᶜir-i pākize-süḫan ve bir nükte-dān-ı nādire-fendür. Bu birḳaç beyti dil-güşā zāde-i ṭabᶜ-ı laṭīfi alan eşᶜārındandur.

NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

Meclis ol meclis-i üns idi ki ġavġa yoġ idi
Şāki-i ᶜarbede cū mest ḫod-ārā yoġ idi

Levḥ-i maḥfuza ḳalem çekmiş idi yek-ḥarf (Bu mısra'ın
Şuᶜle-i mihr-i felek ġurre-i ġarrā yoġ idi vezni eksiktir

Ser-gerān olmaz idi mevc-i belāda yeġ ise
Cünbiş-i fülk-i felek cūşiş-i deryā yoġ idi

Daḫı āġāze-i raḳs itmemiş o gerdūn
Çeng-i māh nevāyile zühre-i zehrā yoġ idi

Fāniyā bezm o bezm idi ki hergiz anda
Fikr-i endūh-i cihān ġussa-i ferdā yoġ idi

(74) Levḥī: Nāmı Ḥüseyin'dür. Levḥa-i vücūdı mekteb-i ehli maᶜārif olan maḥmiye-i Burūsa'dan ẓāhir olmışdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i desmāye-i ᶜirfān idüp baᶜdehu aṭṭarlık sanᶜatiyle dükkānçe-i vücūdı iṭriyāt-ı maᶜārif ile ziver-sāz ve revāyiḥ-i nagamāt-ı Manṭıku't-ṭayr ile dem-sāz olmaġla ᶜasrun̄ şuᶜarāsından olmışdur. Pākize kasāyid ve tārīḫleri vardur. Bu birḳaç beyt ol aṭṭar-ı rūzigārun̄ āṣārındandur.

NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

Neşāt-ı bādeden reng-i güşāyiş bul bahār içre
Nevārāy ġonce-fem gönül açıl bu rūzigār içre

Mey-i gül-reng peydā sāki-i gül-çehre nā-peydā
Dil-i pür derd ḳaldı tengnā-yı āşikār içre

III- Süleymaniye Kütüphanesi Esat Efendi(E)[73]: 2549

300x145(210x91)mm.346yk.,157 sayfa beyaza boş[74].23-24 satır nesih cildi kahverengi deri ciltli,ortada şemse vardır.Cildi yıpranmış durumdadır. Başlıklar kırmızı ile yazılmıştır. Tek çizgi halinde kırmızı cetvellidir.Aharlı,fligranlı(Taç ve üzüm salkımı),orta kalınlıkta samânî renkte,su yollu,kağıda yazılmıştır. Yapraklar mıstanlıdır.

I ila IX.yaprakları arasında kareler içinde fihristi yer almaktadır. Fihristte ve metinde 484 şair yer almaktadır.Fihristte yazılı olan "Hilmi" ve "Safî" adlı şairler metinde yer almamakta metinde görülen "Nakşî" ve "Yüsrî" adlı şairler de fihristte yoktur. 1^b-14^b arasında devrin ileri gelen alim ve fazıl kişilerinden 18'inin takrizi vardır.(Sâlim,Şehdî,Nahîfî, Râzî,Kâmî,Neylî,Osmân-zâde Tâib,Şehrî,Hüseyin Vehbî,Hâsib,Subhi-zâde Feyzullah, Seyyid Kelim,Rifatî,Nedîm Ahmed,Hamdî Ahmed Efendi,Murtazâ-zâde Mehmed Efendi,Eşref,Sâlih)

Baş (1^b) : Ber müceb-i fermûde-i küll-i emri.....

Sonu(346^b):Bu cerîden be-luṭf-ı Rabb-ı enâm
Biñ yüz otuz ikide oldı tamâm

Muhteviyatı:

Fihrist : I-IX

Takrizler: (18 takriz) 1^b-14^b

Önsöz : 15^b-16^b

---

(73) İstanbul Kitaplıkları Tarih-Coğrafya Yazmaları Katalogları,Forma 7,(İstanbul Maarif Matbaası,1947)s.608;Âgâh Sırrı Levend,A.g.e., s.311.

(74) Safayî'nin bu nüshasında 157 sayfa beyaza boştur.Dikkati çeken bir husus da bu boş yaprakların yeni bir harfe başlamadan önce görülmesidir.Safâyî'nin bu boş sayfaları sonradan doldurmak üzere boş bıraktığını anlıyoruz.Bu da Safâyî'nin bu nüshayı kendi yazdığının bir delilidir.

elif (30 şair): 17^a-31^b
be (16 "): 32^a-40^a
te (4 "): 41^a-46^a
se (" "): 47^a-51^a
cim (5): 52^a-57^a
hā (17 "): 58^a-68^b
hı (7): 70^a-74^a
dal (5 "): 75^a-80^b
zel (4 "): 82^a-83^a
rı (41 "): 84^a-112^b
ze (6 "): 114^a-116^a
sin (36 "): 117^a-135^a
şın (29 "): 136^a-149^b
sâd (17 "): 151^a-159^b
dât (2 "): 161^a
tı (12 şâir): 163^a-168^a
zı (2 "): 169^a-170^b
^{c}ayn (45 "): 172^a-200^a
ġayn (6 "): 201^a-205^a
fe (43 "): 206^a-231^b
kaf (4 "): 233^a-235^a
kef (15 "): 236^a-245^b
lām (7 "): 247^a-250^a
mim (32 "): 251^a-265^a
nūn (56 "): 266^a-316^b
vâv (23 "): 318^a-331^a
he (7 "): 332^a-338^b
ye (9 "): 340^a-345^b
Hātime : 346^b

484 şairin yer aldığı bu nüshayı esas almamızın nedeni şair sayısının diğer nüshalara göre daha çok olması yâni tam nüsha görünümünde olması ve yazısının okunaklı oluşudur. Nüshada (1^a)da Yavuz Sultan Selim I ve Sultan Mahmut'un I'in mühürlerinin bulunması nüshanın saraya aidiyetiyle önemini,bir kat daha artırmaktadır.Ayrıca nüshanın müellifin elinden çıkmış olabileceği düşüncesi de mevcuttur[75]. Kenarlarda aynı benzer yazıyla çıkmalar ilâve edilmiş,H.1137 ye varan ölüm tarihleri kaydedilmiştir.(59.dipnotda gösterildi).

---

75. Bk.ayrıntılı bilgi Safâyî'nin tezkiresi kısmında verildi.(Ayrıca bk.nüsha örnekleri).

IV. Viyana Millî Kütüphanesi (W) : 1241

Bu nüshanın kendisi görülemediği için fizikî bilgiler Flügel[76] kataloğundan alındı.

$11^3/4$, $5^1/4$mm, 325yk[77], 25st, Nesih. beyaz aharlı ince kağıda yazılmıştır.

10^a da aynen "E" de gördüğümüz Yavuz Sultan Selim I'in mührü ile Sultan Mahmut I'in vakıf mühürleri vardır.(Bk.mühür fotokopileri levha I-II ile Safâyî'nin tezkiresi bölümüne) Her iki nüshada da, mühürlerin üzerlerinde 5 rakamı vardır.-Belki de sarayda mükerrer nüsha olarak yer alıyorlardı- Alt sol köşede ise Hammer'in mührü bulunmaktadır.

11^a-24^a da 17 kişinin takrîzi(Sâlim,Şehdî,Kâmî,Osman-zâde Tâib,Neylî, Râzî, Hüseyin Vehbî,Rifatî, Kelîm, Nahîfî, Nedim, Hamdî Ahmed, Şehrî, Hâsib, Subhi-zâde Feyzullah, Murtazâ-zâde Mehmed, Eşref).Bu nüshada Salih'in takrizi yoktur.

25^a-26^b Safâyî'nin bir önsözü vardır.

Başı (25^a): Ber mūcib-i fermūde-i küll-i emri.....

Sonu (325^b): Cā'ize yerine bu 'abd-ı fakīr
Mansıbını ricā ider takrīr

Muhteviyâtı:

Fihrist : 1^b-8^b

Takrizler: 10^b-24^a

Önsöz : 25^a-26^b

---

76. Prof.Dr.Gustav Flügel,Die Arabischen,Persischen und Türkischen Handschriften der Kaiserlich-Königlichen Hofbibliothek zu Wien, c.2(Wien,1865), s.400.
77. Beyaza boş yapraklar,elimizdeki nüsha mikrofilm olduğundan tam olarak tespit edilemedi.

elif: 26 (27^a-38^b)
be : 15 (41^a-49^a)
te : 4 (51^a-54^a)
se : 4 (56^a-59^b)
cim : 5 (61^a-65^b)
hā : 18 (67^a-78^a)
hı : 7 (79^b-83^b)
dâl : 5(85^a-90^b)
zâl : 4 (92^a-93^a)
rı : 40 (94^a-118^b)
ze : 6 (120^a-121^b)
sin : 35 (123^a-137^b)
şîn : 29 (140^a-152^a)
sâd : 18 (159^a-161^a)
dat : 12 (163^a-163^b)
tı : 12 (165^a-169^b)
zı : 2 (171^a-172^a)
'ayn: 43 (173^a-195^a)
ġayn: 6 (197^a-204^a)
fe : 43 (203^a-224^b)
kâf : 4 (227^a-228^b)
kef : 15 (230^a-238^a)
lâm : 7 (243^a-245^b)
mim : 32 (247^a-266^a)
vāv : 23 (301^a-311^b)
he : 7 (314^a-318^a)
ye : 8 (320^a-325^a)
nun : 54 (261^a-299^b)

Hātime: 325^b

Fihristinde 480 şair gösterilmesine karşılık metinde 474 şair yer almıştır. Kenarlarda çıkmalar yoktur. Sadece 2 yerde tespit edilmiştir(Bk.dipnot 60)"E"de olduğu gibi sonradan yazılmak üzere boş bırakılan yapraklar vardır. "E" nüshasından bir hayli farklılık gösteren bu nüsha ikinci nüsha olarak kabul edildi ve karşılaştırmalı bir çalışma ile metin tespit edildi.

Müellif hattı olduğuna inandığımız bu nüshada bazı şairlerin sıraları ve şiirlerin sıralarında değişiklikler yapılmıştır. Cümlelerde aynı anlama gelen başka kelimeler kullanılmıştır. Yer yer imlâ hataları da görülmektedir.Bu nüshanın diğer nüshalardan farklı tarafı bulunmaktadır.Safâyî,"W"yi "mansıb isteğiyle Damad İbrahim Paşa'ya sunduğundan öteki nüshalarda göremediğiniz şu beyti ile bitirmektedir.

Vāize yerine bu ᶜabd-ı fakīr
Mansıbını ricā ider takrīr

(Daha ayrıntılı bilgi için bk. Safâyî'nin tezkîresi)

V. Bayazıt Kütüphanesi Veliyyüddin Efendi (B)[78]: 2585

263x158(190x95)mm. 252 yk.,29st. Nesih,Cildi ebrû kağıt kaplı,sırt ve sertâbı meşindir. Kağıdı aharlı, fligranlı(taç ve harf fligranlı),yazılar çift kırmızı çizgi içindedir. Başlıklar kırmızı ile yazılıdır. I^b(fihristin başı) ve 1^b(takrizlerin başı) tığlı tezhipli mihrabiyeden oluşmuştur. Sadece I^b-II^a ila 1^b-2^a yaprakları ince ve kalın yaldız cetvelli, kırmızı kontürlüdür.

I^a da, Mekke kadısı Veliyyüddin Efendinin vakıf mührü ile sol üst köşede temellük kaydı vardır. 1^a da da aynı mühür görülmekte, ayrıca silinmiş okunamayacak durumda temellük kayıtları ve küçük mühürler vardır.

Nüshada 476 şairin hal tercümesi yer almıştır. Ayrıca 1^b-11^b arasında 18 kişinin takrîzi yer almıştır. Bunlar sırasıyle şöyle dir: Sâlim, Şehdî, Nahifî, Râzî, Kâmî, Neylî, Osman-zâde Tâib, Şehrî, Hüseyin Vehbî, Hâsib, Subhî-zâde Feyzullah, Kelîm, Rıfatî, Nedîm Ahmed, Hamdî Ahmed Efendi, Murtazâ-zâde Mehmed Efendi, Eşref, Salih.

12^b-13^b arasında Safâyî'nin önsözü yer almaktadır.

Başı (12^b): Ber mücâb-i fermûde-i küllî emri.....

Sonu (252^b): Bu cerîdem be-lutf-ı Rabbi enâm
Bin yüz otuz ikide oldı tamâm

Muhteviyatı

Fihrist : I-X
Takrîzler : 1^b-11^b
Önsöz : 12^b-13^b

---

78. Agâh Sırrı Levend,A.g.e.,s.311;Doç.Dr.Halûk İpekten,A.g.e.,s.134

elif	: 30	şair (13^b-26^b)	dâd	: 2	şair (119^a-119^b)
be	: 16	" (26^b-33^a)	ṭı	: 12	" (119^b-123^b)
te	: 4	" (33^a-37^b)	ẓı	: 2	" (123^b-125^a)
se	: 4	" (37^b-41^b)	ʿayn	: 44	" (125^a-147^b)
cim	: 5	" (41^b-46^a)	gayn	: 6	" (147^b-151^a)
hā	: 17	" (46^a-54^a)	fe	: 42	" (151^a-171^a)
hı	: 7	" (54^a-57^b)	kāf	: 4	" (171^b-173^a)
dal	: 5	" (57^b-62^b)	kef	: 15	" (173^a-180^b)
zal	: 4	" (62^b-63^b)	lâm	: 7	" (180^b-183^a)
rı	: 41	" (63^b-85^b)	mim	: 32	" (183^a-194^a)
ze	: 6	" (85^b-87^b)	nûn	: 56	" (194^a-233^a)
sin	: 36	" (87^b-102^b)	vav	: 23	" (233^a-243^b)
şin	: 29	" (102^b-113^a)	he	: 7	" (243^b-248^b)
sâd	: 13	" (113^a-119^b)	ye	: 9	" (248^b-252^b)

Hātime : 252^b

Fihristte 486 şairin yer almasına karşılık metinde 476 şair bulunmaktadır.(Eksik Şairler için bk. tablo)

Kenarlarda bazı şairlerin yanında Salim, Rıza tezkilerinden ve Tarih-i Raşid'den alınma kayıtlar vardır.

"B" nüshası "E" ile karşılaştırılmadı. Çünkü "E" nüshasının eksik şairler dışında aynen kopye edilmiş şeklidir. Bu eksik şairlerin bulunmayışının nedeni ya müstensihin dalgınlığı yada arada böyle kopye edilmiş bir nüshanın bulunuşudur. Bu nüshalar ele geçmeyen Kahire, Yapı Kredi'deki nüshalardan biri olabilir.

VI. Millet Kütüphanesi, Ali Emîrî (AE)[79]: 771

304x205(210x120)mm, 502 sh. başka başka satır, Nesih. Sırtı kahverengi kapakları vişne çürüğü renginde bez kaplı olup, yıpranmış bir durumdadır. Kağıdı aharlı, kalın, bej rengindedir. Fligran yoktur.

1[a] ve 1[a] da Ali Emirî'ye ait vakıf mührü vardır.

I-X. yaprakları arasında kitabın fihristi yer almaktadır.

Bu nüshada da "B"nüshasında olduğu gibi 476 şâir yer almıştır. "B" ve "E" de 18 takriz olmasına rağmen "AE" de 17 takrîz bulunmaktadır(Vehbi Efendi'nin takrizi yoktur).

Başı (23) : ber müceb-i fermüde-i küll-i emri.....

Sonu (502): Bu cerîdem be-luṭf-ı Rabbi enām
Biñ yüz otuz ikide oldı tamām

Muhteviyatı

Fihrist : I-X

Takrîzler : 1-21

Onsöz : 33-35

elif	: 30 (25-53)	dāt	: 2 (236-237)
be	: 16 (53-67)	ṭı	:12 (237-245)
te	: 4 (67-77)	ẓı	:44 (245-248)
se	: 4 (77-86)	ʿayn	: 6 (248-292)
cim	: 5 (86-95)	gayn	: 42 (292-299)
ḥā	: 17 (95-111)	fe	:42 (299-338)
ḫı	: 7 (111-119)	kāf	: 4 (338-343)

79. İstanbul Kitaplıkları Tarih-Coğrafya Yazmaları Katalogları, fasikül 7(İstanbul, Maarif Matbaası, 1947), s.509.

dāl	: 5	(119-127)	kef	: 15	(343-359)
ẕāl	: 4	(127-128)	lām	: 7	(359-364)
rı	: 41	(129-169)	mim	: 32	(364-384)
ze	: 6	(169-173)	nūn	: 56	(384-460)
sin	: 36	(173-203)	vāv	: 23	(460-483)
ṣīn	: 29	(203-224)	he	: 7	(483-495)
ṣād	: 13	(224-236)	ye	: 9	(495-503)

ḫatime : 502-503

Ali Emîri tarafından Sâlim'le karşılaştırılan bu nüshayı "E" ile karşılaştırmadık. Çünkü "AE" hem şâir yönünden eksik hem de "E" ile aynı benzerlikler göstermektedir. Ayrıca müstensih hataları da göze çarpmaktadır.

VII- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi ($Ü_1$): 9583

308x170(215x102)mm. 277yk. 25st. Nesih. Cildi: kahverengi deri, Miklepli, soğuk damga şemseli salbekli. Kağıdı ahaklı, harf fligranlı, su yollu samâni ve orta kalınlıktadır. Başlıklar kırmızı ile yazılı olup. Sayfalar altın yaldız cetvelli ve siyah çift kontürlüdür. X.yaprakta lacivert zemin içinde yuvarlak kenarları iç içe geçmiş dilimlerden oluşan bir şekil (Bu şekilde ehl-i irfândan Şâhin Giray'ın tılsımı vardır) vel^b de altın yaldız, lâcivert, leylâk, bordo, turuncu renklerden meydana gelen tığlı mihrâbiye, 1^b ve 2^a yapraklarının cetvelleri kalın altın yaldızlı ve bu iki cetvelin arasında ayrıca goncalardan oluşan bordür vardır.

I ila IX yaprakları arasında eserin fihristi, X da Şahin Giray'ın tılsımı, 1^a da Kütüphane mührü altında Kitap ve müellif adı ile altda dârülmesnevî Mesnevî-hânlarından "Mehmed Tevfik" in kitaplarından olduğunu belirten bir kayıt vardır.

277^a da hâtimenin sonunda içinde "Feyż-i cūyende Hudā ra Muhammed dâima şūd" yazılı bir mühür ile 1237 H.tarihli istinsah kaydı ve yine altda Kütüphane mührü mevcuttur.

$Ü_1$ nüshasında 483 şair vardır. Bu nüsha "E"nin, H. 1237 tarihinde istinsah edilen kopyasıdır. "E" 484 şair olarak gösterildi. Çünkü başlığı ve adı yazılarak yarım bırakılmış olan "Bahir, Abdurrahmani" da sayıya dahil ettik. $Ü_1$de Bahir, Abdurrahman gösterilmemiş olduğundan bir rakam eksik çıktı.

1^b-10^b yaprakları arasında 18 takriz yer almıştır. İsimleri şöyledir:

Sâlim, Şehdî, Nahîfi, Râzî, Kâmî, Neylî, Osmân-zâde

Tâib, Şehrî, Vehbi Ef. Hâsib, Subhî-zâde, Rif'atî, Kelîm, Nedîm, Hamdî, Murtazâ, Eşref, Sâlih.

Safâyî'nin önsözü 11^a-12^a arasında yer almaktadır.

Başı (11^a) : Ber mücâb-i fermûde-i küll-i emri.....

Sonu (277^a): Bu cerîdem be-luṭf-ı Rabbi enâm
Bin yüz otuz ikide oldı tamâm

Fihrist : I-IX

Takrîzler : 1^b-10^b

Önsöz : 11^a-12^a

elif	: 30	şair	(12^a-24^b)	ṭı	: 12	şair	(126^a-130^a)
be	: 15	"	(25^a-31^b)	ẓı	: 2	"	(130^b-131^a)
te	: 4	"	(31^b-33^a)	ʿayn	: 45	"	(132^a-155^b)
s̲e	: 4	"	(36^a-40^a)	gayn	: 6	"	(157^a-160^b)
cim	: 5	"	(41^a-45^b)	fe	: 43	"	(160^b-184^a)
ḥa	: 17	"	(45^b-53^b)	k̲âf	: 4	"	(184^b-185^a)
h̲ı	: 7	"	(54^b-58^a)	kef	: 15	"	(186^a-194^a)
dâl	: 5	"	(58^b-61^a)	lâm	: 7	"	(195^a-197^b)
z̲âl	: 4	"	(63^b-64^a)	mim	: 32	"	(198^a-210^a)
rı	: 41	"	(64^b-88^b)	nûn	: 56	"	(210^b-254^a)
ze	: 6	"	(89^b-91^a)	vâv	: 23	"	(255^a-266^a)
sin	: 36	"	(91^a-106^b)	he	: 7	"	(266^b-271^a)
şîn	: 29	"	(107^a-118^a)	ye	: 9	"	(272^b-276^b)
ṣâd	: 17	"	(118^b-125^a)	Hâtime: 277^a			
ḍât	: 2	"	(125^b-126^a)				

Bu nüshanın fihristi'de "E" nin fihristi gibidir. "E" de gördüğümüz gibi fihristinde "Safî" ve "Hilmî" yer almasına karşılık metin de yoktur.

VIII- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi ($Ü_2$) : 1353

210x136(152x81)mm. 90yk. 29 st. Cildi siyah kağıt, sırtı ise yeşil bez kaplıdır. Kağıdı aharlı, suyollu krem renkte ve orta kalınlıktadır. Başlıklar kırmızı, cetveller çift olup kırmızı renktedir.

1^a da kütüphane mührü ile bazı karalamalar ve beyitler vardır.

Bu $Ü_2$ nüshası eksik olup "Ṭal^{c}ati" de kalmıştır. Başında fihrist ve takrîzler yoktur.

1^b-2^b yaprakları arasında önsöz mevcuttur.

Başı (1^b): Ber mūcib-i fermūde-i küll-i emr-i.....

[Ṭal^{c}atī]

Sonu (90^a) : Sīne-i zaḫm-ı āşinā-yı dağdarı seyr iden
Gülşen-i ġamda biten tāze bahārı seyr iden...

Muhteviyatı:

Önsöz	:	1^b-2^b		zâl	:	4	(44^a-44^b)
elif	:	30	(2^b-13^a)	rı	:	41	(45^a-61^a)
be	:	15	(13^b-18^b)	ze	:	6	(61^b-62^b)
te	:	4	(19^a-20^a)	sin	:	36	(63^a-74^a)
se	:	4	(23^a-25^b)	şîn	:	28	(74^b-83^a) ṣâd:17(83^a-88^a)
cim	:	5	(26^b-29^b)	ḍât	:	2	(88^b-88^b)
ḥā	:	17	(30^a-36^a)	ṭı	:	12	(88^b-90^a)
ḫı	:	7	(37^a-39^b)				
dāl	:	5	(40^a-42^a)				

IX- Üniversite Kütüphanesi ($Ü_3$) : 2524

213x165(180x140)mm. 222 sayfa. 23-24 st. Siyah mürekkeple çizgili deftere rik'a yazı ile yazılmıştır.

Cildi Patlıcan moru renginde deri ciltli altın yaldız cetvelli yaldız boyama şemselidir. Fihrist ve takrîzler yoktur. 2-3. sayfalar arasında önsöz yer almaktadır.

Sayfa 1 de ise eser adı ile Veliyyüddün Efendi nüshasından 1320'de istinsah.. edildiğine dair kayıt ile Kütüphanenin mührü bulunmaktadır.

Başı (2) : Ber mūcəb-i fermūde-i küllī emri.....

Sonu (221): Bu cerīdem be-lutf-ı Rabbi enām
Bin yüz otuz ikide oldı tamām

Muhteviyatı

Önsöz : 2.-3. sayfalar

elif	:	30 (3-25)	ḍât	:	1 (127)
be	:	15 (26-34)	ṭı	:	5 (128-130)
te	:	4 (36-37)	ẓı	:	-
se	:	3 (44-49)	ʿayn	:	17 (132-145)
cim	:	3 (50-57)	gayn	:	4 (147-150)
ḥa	:	11 (57-69)	fe	:	11 (150-152)
ḫı	:	5 (91-76)	kâf	:	4 (159-162)
dâl	:	1 (77-79)	kef	:	7 (162-166)
zâl	:	2 (85-86)	lâm	:	2 (167-169)
rı	:	31 (87-109)	mim	:	13 (169-178)
ze	:	3 (109-110)	nûn	:	29 (179-202)
sin	:	15 (110-119)	vâv	:	9 (203-209)
şîn	:	9 (119-123)	he	:	4 (210-216)
ṣâd	:	5 (124-127)	ye	:	6 (216-220)

246 şâirin hâl tercümesinin yer aldığı bu nüsha da eksiktir. Sayfa 1 de yer alan Veliyüddin Efendi nüshasından istinsah edilmiştir, kaydı varsa da hepsi alınmamış, seçilerek alınmıştır.

X. Üniversite Kütüphanesi ($Ü_4$) : 3215

335x215(255x155)mm. 377 sayfa 24 st. Rik^{c}a. Kareli deftere siyah mürekkeple 13 Nisan 1933 de istinsah edilmiştir. Cildi siyah bez kaplıdır.

1 ve 10 sayfaları arasında fihrist vardır arada 4 sayfa boştur. 1 ila 14.sayfalar arasında yer alan 17 takrîzin sahipleri şunlardır.

Sâlim, Şehdi, Nahifi, Razi, Kâmi, Neyli, Osman-zâde Tâ'ib, Hüseyin Vehbî, Nâsib, Subhi-zâde Feyzullah, Seyyid Kelîm, Rif'atî, Nedim, Hamdi Ahmed, Murtaza-Zâde Mehmed Efendi, Eşref, Sâlih

Muhteviyatı

Fihrist : 3-10
Takrîzler : 1-14
Önsöz : 15-16

Elif	: 30 (16-37	dâd	: 2 (184-184)
be	: 15 (37-34)	tı	: 12 (185-191)
te	: 4 (36-37)	zı	: 2 (191-192)
se	: 4 (44-61)	^{c}ayn	: 44 (193-222)
cim	: 5 (63-67)	gay	: 6 (223-227)
ha	: 17 (68-80)	fe	: 42 (228-258)
hı	: 7 (82-87)	kaf	: 4 (258-260)
dâl	: 5 (88-91)	kef	: 15 (261-270)

zel	:	4 (93-94)	lâm	:	7((271-275)
rı	:	41 (95-131)	mim	:	32 (276-292)
ze	:	6 (132-134)	nûn	:	56 (293-349)
sin	:	36 (135-157)	vav	:	23 (350-363)
şın	:	29 (158-175)	he	:	7 (363-368)
ṣâd	:	13 (175-183	ye	:	9 (369-376)

Hatime : 376

Bu nüshada 475 şair yer almakta olup, Bayazıt nüshasından istinsah edilmiştir. Sondan diğer nüshalarda eksik yazılmış olan "Yüsrî" için başlık atmadığından "B" nüshasındaki gibi 476 şair sayısı çıkmamaktadır.

XL Millî Kütüphane (MK_1) : 414 (I.cild)

253x145(170x75)mm. 25st.,322 sayfa, Aharlı, üzüm salkımı taçlı, harfli fligranlı, bej renginde orta kalınlıkta kağıda Nesh yazı ile yazılmış başlıklar kırmızı ile yazılıdır.

Yaldız zencirekli, kahverengi meşin cildlidir.

I^b (kalınca sarı kağıt) de Safâyî'nin hal tercümesi yazılı olup ölüm tarihi 1196H. olarak gösterilmiştir. Halbuki Safâyî'nin ölüm tarihi 1138H.dir.

1.sayfada eserin adı ile 1.cildi olduğuna dair kayıt, alt da kütüphane numarası ile mührü yer almıştır. Sağda sayfanın enine "Fahri Bilge Varislerinden" kaydı ile Bakanlar Kurulu Kararı 10 Eylül 1976-Sayı:7/12510 kaydı vardır.

Sayfa 2 de altda "Fahri Bilge Kütüphanesi" kırmızı çerçeve içinde altında Fahri Bilgenin imzası ve mührü vardır.

Sayfa 4 ila 21 de yer alan 17 takrizin sahipleri şunlardır:

Sâlim, Şehdî, Nahîfi, Râzî, Kâmi, Neylî, Tâib, Şehrî, Hüseyin Vehbî, Hasib, Subhi-zâde Feyzullah, Kelim, Rif'atî, Nedim, Hamdi Ahmed Efendi, Murtazâ-zâde Mehmet, Eşref, Sâlih.

Başı:(24) Ber mūcib-i fermūde-i külli emri.....

[Ġıyāsī] (sonradan mürekkepli kalemle kenara yazılmıştır.

Sonu (322): Düşdükde piyāde yüri ferzāne Ġıyāsī

Bu nat^c-ı belāġatde nice şehleri māt it

Muhtevası

Takrizler : 4-21

Önsöz :22-24.

elif	: 30 şâir	ze	: 5 şair
be	: 16 "	sîn	: 36 "
te	: 4 "	ṣâd	: 14 "
se	: 4 "	ḍât	: 2 "
cim	: 5 "	ṭı	: 12 "
hā	: 17 "	ẓı	: 2 "
ḥı	: 7 "	ʿayn	: 48 "
dâl	: 5 "	ġayn	: 6 "
ẕāl	: 4 "	Toplam 287 şair yer almaktadır.	
rı	: 41 "		

I.cild Âdem Dede'den başlayıp Gıyâsi'ye kadar devam etmektedir. Bu cilt A.Arîfî tarafından "R" nüshası ile karşılaştırılarak âdeta edisyon kritik yapılmıştır. Farklılıklar metnin üzerinde ya da kenarlarda gösterilmiştir. Eksik olanlar tamamlanmıştır.

Fahri Bilge varislerinden satın alınmadır.(1970).

Millî Kütüphane (MK_2): 413 (II.cild)

248x133(b.b.)'nın bb.satırları 268 sayfa, rika ile A.Arifî tarafından "R" nüshasından yazılmıştır.

Sarı ipek kağıda siyah, navi mürekkep kullanılarak yazılmış. Cildi açık kahverengi deridir.

Başı (1) : Nâmı ʿAbdü'l-ʿazîz'dür. Dârü'n-naşr ve'l-meymene..... [Fütûhî]

Sonu (268): Bu cerîdem be-luṭf-ı Rabbi enâm
Yüz yigirmi ṭoḳuzda oldı tamâm

II.cild Fütûhi'den diğer Yusrî'ye kadar devam etmiştir. A. Arifi tarafından "R"den insinsah edilen bu cilt ayrıca başka bir

nüsha ile de karşılaştırılmıştır.

Muhtevası

fe	:	36 şair	nûn	:	55 şair
kâf	:	4 "	vav	:	23 "
kef	:	15 "	he	:	7 "
lâm	:	8 "	ye	.	8
mim	:	31	Hatime (s.268)		

Her iki cild de toplam 474 şair yer almıştır.

Sonunda her iki cildin fihristi yer almaktadır.

XII-Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi : 601 (D.T.C.F)

Bu nüsha 30 Temmuz 1931 tarihinde Raşit Efendi 935 no.lu nüshadan A.İhsan tarafından istinsah edilmiştir. Tamamı 300 varaktır. ("R" de olduğu gibi başında 5 takrîz vardır). Ankara Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanesinde 601 numarada bulunmaktadır.

XIII. Mısır/Kahire,Hidviyye Ktb (KH)[80]: 182

(Mısır'dan istenmesine rağmen elde edilemedi).Eser göre Eser görülemediğinden tavsifi aşağıda dipnotda gösterilen kütüphane fihristinden alındı. 257 yk. 25 st. Nesh.Müzehhebtir.

Baş: Ber mūc@b-i fermūde-i küll-i emr-i.....

XIV. Mısır-Millî Kütüphane (MMK)[81]: 630
(Mısır'dan istenmesine rağmen elde edilemedi).

Eser görülemediğinden tavsifi aşağıda dipnotda gösterilen kütüphane fihristinden alındı.
155x285mm. 107-370 yk.ları arasındadır(Mecmua içinde).
27 st. Ta^{c}likle yazılı.

Baş: Ber mūc@b-i fermūde-i küll-i emr-i.....

XV. Yapı Kredi : Bu nüshada çeşitli yollara başvurularak görmek istenmesine rağmen görülemedi.

---

80. Ali Hilmi Dağıstânî,Fihristü'l-Kütübi'l-Türkiyye el-Mevcudeti fi'l-Kütübhâneti'l-Hidviyyeti. I.bs.,Mısır,Matbaa-i Osmaniye 1306.
81. Nasru'llah el-Terazi,Mısır Millî Kütüphanesi Türkçe Yazmalar Kataloğu I, 1870-1880 (Kahire,1987),s.160.

e) NÜSHALARIN BİRBİRİYLE AKRABALIK BAGLARINI GÖSTEREN ŞEMA

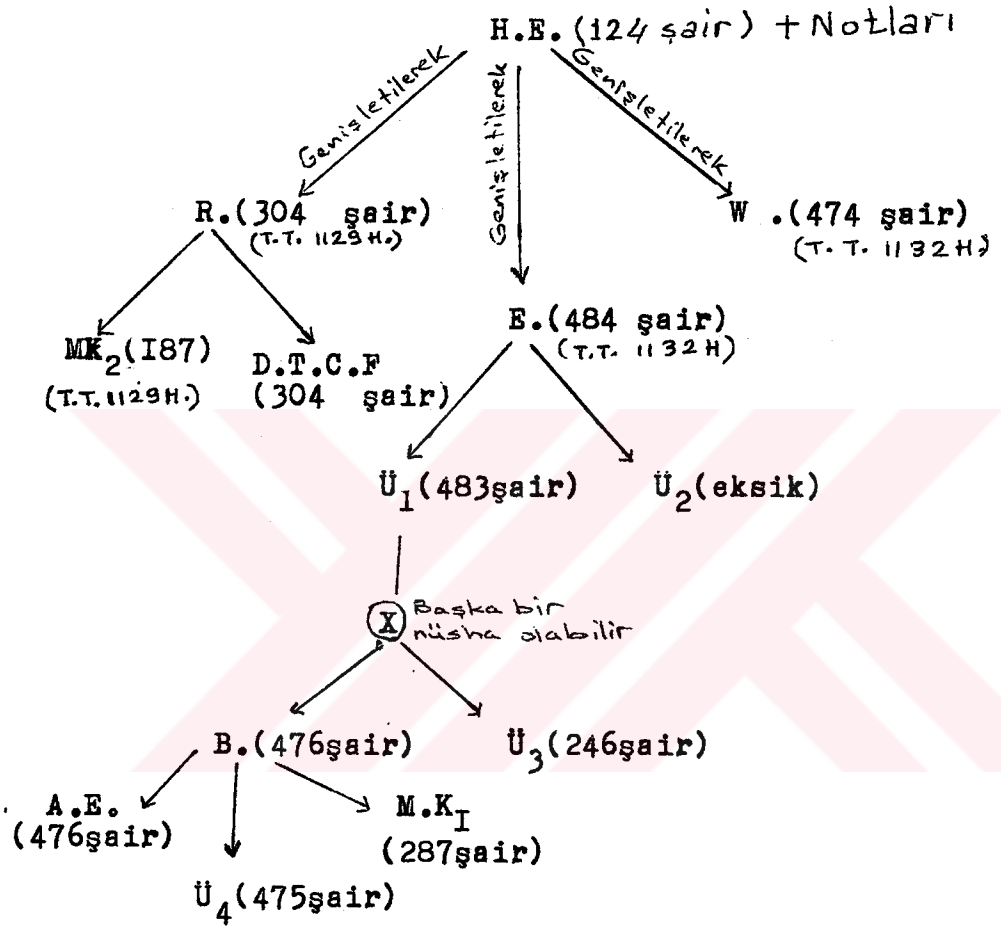

NOT: Yukarıda görülen şema elimizde bulunan nüshalar üzerinden hazırlanmıştır. Görmedigimiz nüshalar şema üzerinde gösterilmedi.

f- SONUÇ

Lâle devrinde özellikle Damat İbrahim Paşa'nın sanat ve edebiyat dünyasını desteklemesi sonucu pek çok eser yazılmıştır. Dolayısiyle bu devirde pekçok şair ve yazar ismiyle karşılaşırız. Safâyî Tezkiresi'nin 80 yıl içinde İstanbul, Anadolu ve Rumeli'den yetişen 486 şairin hayatı ve eserlerini içine alması Osmanlı toplumunun başta padişah, sadrazam ve devlet adamı olmak üzere sanata ve edebiyata gösterdikleri ilgiyi çok açık bir biçimde sergilemektedir.

Bu doktora çalışması ile, bu devirdeki şairler hakkında önemli bir kaynak olan bu tezkirenin müellif nüshasının ve diğer nüshalarının tesbiti, karşılaştırmalı, transkripsiyonlu metni ortaya çıkarılmış olması bakımından Edebiyat sahasdaki büyük bir boşluğu doldurmuştur.

IV - TABLO , LEVHALAR , NÜSHALARDAN ÖRNEKLER (FOTOKOPİ)

ŞAİRLER TABLOSU

Müellif adları	HE Yk	R Yk	E Yk	W Yk	B Yk	AE sh	$Ü_1$ Yk	$Ü_2$ Yk	$Ü_3$ sh.	$Ü_4$ sh.	MK sh
Adem Dede	14a	1a	17a	27a	13b	25	12a	2b	3	16	24
Ağa-zade Efendi	-	-	17b	27b	14b	27	13a	3b	5	17	26
Ālī	-	-	18a	28a	15a	28	13a	4a	6	18	27
Evcī	-	-	18a	28a	15b	28	13b	4a	6	18	27
Ülfetī	-	-	18b	28b	15b	29	13b	4a	-	19	28
Āzerī	-	-	18b	28b	15b	29	13b	4b	6	19	28
Edāyī	-	-	19a	28b	16a	29	14a	4b	7	19	28
Emini, Mehmed	-	-	19a	29a	16a	30	14a	4b	7	19	29
Ünsī, Abdüllatif	15a	1b	19b	29b	16b	31	14b	5a	8	20	29
Edīb, Maḥmūd	-	5b	20b	30b	17b	33	15b	5b	9	21	31
Ümīdī, Aḥmet	23b	7a	21a	30b	17b	33	15b	6a	10	22	32
Emīnī, Mehmed Āgā	17b	3a	21b	31a	18a	35	16a	6a	10	22	33
Emīnī Süleyman	18a	3b	21b	31b	18b	35	15b	6b	11	23	33
Emrī, Emrullah	16b	2b	22a	32a	19a	36	16b	6b	12	23	34
Enīs, Gülümser-zade	18a	4a	22b	32b	19a	37	17a	7a	12	24	35
Enīs, Recep	19a	4b	23a	33a	19b	38	17a	7b	13	25	36
Aḥmed, Menteşā'lı	27b	9a	24a	34a	20b	40	18b	8a	15	27	38
Ānī, Fāṭıma Ḳadın	26a	8b	25a	34b	21a	41	19a	8b	16	28	39

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Emîn-Nazîri-zâde	21[b]	6[b]	25[b]	35[b]	21[b]	42	19[b]	9[a]	16	28	40
Edîb, Erzenurrûm	20[a]	–	26[a]	35[b]	22[a]	43	20[a]	9[b]	17	29	41
Edîb, Mehmed	–	–	26[a]	36[a]	22[a]	43	20[a]	9[b]	17	29	41
Ishak	21[a]	6[a]	26[b]	36[b]	22[b]	44	20[b]	10[a]	18	30	42
Es[c]ad, Istanbul'lu	25[a]	8[a]	27[b]	37[a]	23[a]	46	21[a]	10[b]	19	31	43
Es[c]ad, Yanya'lı	25[b]	8[a]	28[a]	37[b]	23[b]	47	21[b]	11[a]	20	32	43
İkbâl, Mehmed	22[b]	6[b]	28[a]	38[a]	24[a]	47	22[a]	11[a]	21	33	45
Emîrî, Mehmed	–	7[a]	28[b]	38[b]	24[b]	48	22[b]	11[b]	21	33	46
Em[c]ânî, Mehmed	–	–	29[a]	–	24[b]	49	22[b]	11[b]	22	34	46
Eşref, Abdurrahman	–	–	29[b]	–	25[a]	49	23[a]	12[a]	22	34	47
Âgâh	–	–	30[b]	–	25[b]	52	24[a]	13[a]	24	36	49
Ahmed	–	–	31[a]	–	26[a]	53	24[b]	13[a]	25	37	50
Bâkî, Mehmed	–	–	32[a]	41[a]	26[b]	53	25[a]	13[b]	26	37	51
Bedrî	–	–	32[a]	41[a]	26[b]	54	25[a]	13[b]	26	38	51
Bahâyî Efendi	28[b]	10[a]	32[b]	41[b]	27[a]	54	25[b]	14[a]	27	38	52
Bahâyî, Hasan	–	–	34[a]	43[a]	28[b]	57	27[a]	15[a]	–	41	55
Pendî	–	–	34[a]	43[a]	28[b]	58	27[a]	15[a]	30	41	55
Bâki, [c]Abdü'l-bâkî	36[a]	–	34[b]	43[b]	28[b]	58	27[a]	15[b]	–	41	55
Behçetî	30[b]	11[a]	34[b]	43[b]	29[a]	58	27[b]	15[b]	30	42	56
Bezmî	31[b]	11[b]	35[a]	44[a]	29[a]	59	27[b]	15[b]	30	42	56

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AD	$Ü_1$	U_2	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Nezmī, Halil	40^b	17^a	35^b	44^b	29^b	60	28^a	16^a	32	43	58
Bahrī, Mehmed	32^b	12^a	36^a	45^a	30^a	61	28^b	16^b	32	44	59
Beliğ, Muṣṭafā	-	-	37^a	46^a	31^a	63	29^b	17^b	34	45	61
Beliğ, İsmāʿīl	37^a	14^a	37^a	46^b	31^a	64	29^b	17^b	-	45	61
Bedrī, Mehmed	40^a	17^a	38^b	48^a	32^b	66	31^a	18^b	-	48	64
Bākī, Burūsalı	-	14^a	39^a	48^a	-	-	31^a	18^b	-	48	55 Kenarda sonradan yazılmış.
Bāhir, ʿAbdu'r-rahman	35^a	13^b	39^b	-	-	-	-	-	-		64 " "
Bāhir, Halīl Kasımpaşa'lı	41^a	13^b	40^a	49^a	32^b	67	31^b	18^b	34	48	64
Ta'ib, Mehmed	-	-	41^a	51^a	33^a	67	31^b	19^a	-	49	65
Tecellī	41^b	17^b	41^a	51^a	33^a	67	32^a	19^a	36	49	65
Tā'ib, ʿAbbās	42^b	17^b	41^b	51^b	33^b	68	32^a	19^b	35	50	66
Tā'ib, Ahmed	44^a	18^b	42^a	52^a	34^a	69	33^a	20^a	37	51	67
Sāni, İbrahim	-	-	47^a	56^a	37^b	77	36^a	23^a	44	57	75
Sabit ʿAlaeddin	50^a (Esbit, Mehmed)	22^a	47^a	56^a	38^a	77	37^a	23^a	45	57	75
Sākıb, Muṣṭafā	55^b	24^a	50^b	59^a	40^a	83	39^b	25^a	49	61	81
Sākıb, İzmirli	54^a	24^b	51^a	59^b	40^b	84	40^a	25^b	-	61	82
Cevrī-İbrāhim	54^b	25^a	52^a	61^a	41^b	86	41^a	26^b	50	63	84
Cemʿi Mehmed	-	-	53^b	62^b	43^a	89	42^b	27^b	-	65	87
Cennet Ef.	-	-	55^b	64^b	44^b	92	44^a	29^a	55	66	91

Müellif adları	mE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Cezmi	56[a]	26[a]	56[a]	64[b]	45[a]	93	44[b]	29[a]	56	67	92
Cūdī	57[b]	27[a]	56[b]	65[a]	45[b]	94	45[b]	29[b]	57	67	93
Ḥabībī	-	-	58[a]	67[a]	46[a]	95	45[b]	30[a]	57	68	94
Ḥafız,Mustafa	-	-	58[a]	67[b]	46[a]	96	46[a]	30[a]	58	68	94
Ḥarīmī	-	-	58[b]	67[b]	46[b]	96	46[a]	30[a]	-	69	95
Hasan Ef.	58[b]	27[b]	58[b]	67[b]	46[b]	96	46[b]	30[b]	59	69	95
Hafız,Ümmī Sinan	59[b]	28[a]	59[a]	68[b]	47[a]	97	47[a]	30[b]	59	70	96
Ḥāfız,Ḥāfız Rost	60[a]	28[b]	60[a]	69[a]	47[b]	98	47[a]	31[a]	60	71	97
Hafız,Gümrük Katibi	61[b]	29[a]	61[a]	70[a]	48[a]	100	48[a]	31[b]	-	72	98
Hafız,Altuncı-zāde	62[a]	29[b]	61[a]	70[a]	48[a]	100	48[b]	32[a]	-	72	99
Ḥamdī,Hamdu-l-lah	63[a]	29[b]	61[b]	70[b]	48[b]	101	48[b]	32[a]	62	73	99
Ḥamdī,Mehmed	-	[illegible]	62[a]	71[a]	49[a]	101	49[a]	33[b]	-	73	100
Ḥamdī,Ahmed	63[b]	30[a]	62[b]	71[a]	49[a]	102	49[a]	32[b]	62	74	101
Ḥamdī,İstanbul lu	64[a]	30[b]	63[a]	71[b]	49[a]	102	49[b]	32[b]	-	74	101
Ḥüseyin Can	-	31[a]	64[a]	72[b]	50[a]	103	50[a]	33[a]	64	75	102
Ḥaḳḳī,İsmaʿil-	-	32[b]	65[b]	74[a]	51[b]	106	51[b]	34[b]	67	78	106
Ḥāsim,Esʿad Big	-	33[a]	66[b]	74[b]	52[a]	107	52[a]	35[a]	68	78	107
Ḥāsim,Ibrāhim	-	34[a]	67[a]	75[b]	52[b]	108	53[a]	35[b]	-	79	108
Ḥāsib,Mehmed	-	34[b]	68[a]	76[a]	53[a]	110	53[b]	36[a]	69	80	110
Ḥilmī	-	-	-	77[b]	-	-	-	-	-	-	-
Ḥākī,Istanbul'lu	-	37[b]	70[a]	79[b]	54[a]	111	54[b]	37[a]	71	82	112

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Haylī, Aḥmed	-	39[a]	71[b]	81[a]	55[a]	114	56[a]	38[a]	73	84	114
Haylī, Burūsa'lı	-	39[b]	72[b]	82[a]	56[a]	116	57[a]	38[b]	-	85	116
Hulūsī	-	40[a]	72[b]	82[a]	56[b]	117	57[a]	39[a]	74	85	117
Huldī	-	40[b]	73[a]	82[b]	56[b]	117	57[b]	39[a]	75	86	118
Handī, Ḫıżr	-	41[a]	73[b]	83[a]	57[a]	118	58[a]	39[b]	-	87	119
Ḫālis, Meḥmed	-	41[a]	74[a]	83[b]	57[b]	118	58[a]	39[b]	76	87	119
Dānişī, Aḥmed	-	-	75[a]	85[a]	57[b]	119	58[b]	40[a]	-	88	120
Dānişī, [c]Alī	-	-	76[a]	85[b]	58[b]	120	59[b]	40[b]	77	89	122
Da[c]ī	-	42[a]	76[a]	85[b]	58[b]	120	59[b]	41[a]	77	89	122
Dürrī, Bolı'lı	-	43[a]	77[a]	87[a]	59[b]	122	60[b]	41[b]	79	90	124
Dürrī, Aḥmed	-	-	77[b]	87[b]	60[a]	122	61[a]	42[a]	79	91	125
Ẕākiri, Aḥmed	-	-	82[a]	92[a]	62[b]	127	63[b]	44[a]	85	93	130
Ẕikrī	-	47[b]	82[a]	92[a]	62[b]	127	63[b]	44[a]	-	94	130
Ẕihnī, Meḥmed	-	~~47~~[b]	82[b]	92[b]	63[a]	128	64[a]	44[b]	86	94	131
Ẕihnī, İstanbul lu	-	47[b]	82[b]	92[b]	63[a]	128	64[a]	44[b]	-	94	131
Rezmī	-	-	84[a]	94[a]	63[b]	129	64[b]	45[a]	87	95	132
Riyāżī	-	-	84[b]	94[b]	63[b]	129	65[a]	45[a]	88	96	132
Re'fetī	-	-	85[a]	95[a]	64[a]	130	65[b]	45[b]	88	97	134
Rūḥī	-	-	85[a]	95[a]	64[b]	130	65[b]	45[b]	88	98	134
Rāzī, Meḥmed	-	-	86[a]	95[b]	65[a]	131	66[b]	46[b]	90	99	135
Resmī, Muṣṭafā	-	-	86[a]	95[b]	65[a]	131	66[b]	46[b]	90	100	136
Resmī, Muḥarrem	-	-	86[a]	96[a]	65[b]	132	66[b]	46[b]	90	99	136
Rıżā	-	48[b]	86[b]	96[a]	65[b]	132	67[a]	46[b]	91	99	136
Rif[c]atī	-	-	87[a]	97[a]	66[a]	133	67[a]	47[a]	91	100	138
Raġīb	-	-	87[b]	97[a]	66[a]	133	67[a]	47[a]	91	100	138
Rüşdī, Meḥmed	-	53[b]	87[b]	97[a]	66[b]	133	68[a]	47[b]	-	101	138
Rüşdī, Edirne'li	-	-	88[b]	98[a]	67[a]	134	68[b]	48[a]	-	102	140
Rüşdī, Aḥmed	-	52[b]	88[b]	98[a]	67[b]	134	69[a]	48[a]	92	102	140

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	Ü$_1$	Ü$_2$	Ü$_3$	Ü$_4$	MK
Rıfkī, Mehmed	-	55^b	90^a	99^b	68^b	135	70^a	49^a	93	104	143
Resā	-	49^a	90^b	100^a	69^a	135	70^b	49^b	94	105	144
Re'fetī, Muṣṭafā	_	56^b	91^a	100^b	69^b	136	71^a	49^b	-	106	145
Rāżī	_	58^a	92^a	101^b	70^a	137	71^b	50^a	95	107	146
Rāsiḫ, Yūsuf	_	60^a	92^b	101^b	70^a	137	72^a	50^b	95	107	147
Rāmī	_	49^b	94^a	103^b	71^b	140	73^b	51^b	96	110	150
Rāġıb, Mehmed	_	58^b	96^a	105^b	73^a	143	75^a	52^b	97	111	153
Rāġıb, ^{c}Alī	_	59^b	96^b	106^a	73^b	144	75^b	53^a	-	112	154
Remzi, Mehmed	_	62^a	97^a	106^a	74^a	145	76^a	53^a	97	112	155
Raḥmī, ^{c}Abdürrahman		64^a	97^b	106^b	74^b	146	76^b	53^b	98	113	156
Raḥmī, Abdür-raḥīm	_	65^b	98^b	107^b	75^b	148	77^b	54^b	-	115	158
Raḥmī, Abdür-raḥīm	_	63^a	99^a	108^b	76^a	150	78^b	55^a	99	116	159
Rehāyī	_	66^b	101^a	110^a	77^a	152	79^b	55^b	101	118	162
Resmī, İsma^{c}il	_	66^b	101^a	110^a	77^b	153	80^a	56^a	-	118	163
Resīm, Muṣṭafā	_	67^a	101^b	110^b	77^b	153	80^a	56^a	-	119	163
Rezmī	_	57^a	102^b	111^a	78^a	154	80^b	55^b	102	120	164
Refdī	_	68^a	104^a	112^b	79^b	157	82^a	56^b	103	121	167
Rāzī, İstanbul'lu	_	58^b	105^a	113^a	80^a	158	83^a	57^a	104	122	169
Refī^{c}a	_	69^a	105^b	114^a	81^a	160	83^b	57^b	105	123	170
Refī^c	_	70^a	106^a	114^b	81^a	161	84^a	58^a	105	124	171
Rıf^{c}atī, ^{c}Alī	_	69^b	107^a	115^a	82^a	162	85^a	58^b	-	125	172
Rāşid, Mehmed	_	51^b	108^a	116^a	82^b	163	85^b	59^a	106	126	174
Reşīd, Hüseyin	_	54^b	109^a	116^b	83^a	164	86^a	59^a	-	127	175
Reşīd, Mehmed	_	54^b	109^b	116^b	83^a	164	86^b	59^b	106	127	176
Rıżā,	_	-	110^a	117^b	84^a	165	87^b	60^a	107	129	177
Ruḫsat	_	71^a	111^a	118^b	84^b	167	88^a	60^b	108	130	179

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Rākım		71^b	111^b	118^b	85^a	168	88^b	61^a	109	131	180
Rif^{a}at		-	112^a	-	85^a	168	88^b	61^a	-	131	180
Zühdī, Aḥmed		-	114^a	120^a	85^b	169	89^b	61^b	109	132	181
Zārī, Muṣṭafā		72^b	114^a	120^a	86^a	170	89^b	61^b	-	132	182
Zekī, Aḥmed		-	114^b	120^b	86^a	170	90^a	62^a	-	133	-
Zekī, Ḫalīl		73^a	114^b	120^b	86^b	171	90^a	62^a	110	133	183
Zekī, ^{c}Alī		73^b	115^a	121^a	86^b	171	90^b	62^b		134	183
Zülfetī		74^a	115^b	121^b	87^a	172	91^a	62^b	110	134	184
Selīsī, Muṣṭafā		-	117^a	123^a	87^b	173	91^a	63^a	-	135	184
Selīsī, Meḥmed		-	117^a	123^b	87^b	173	91^b	63^a	-	135	185
Sāmī, Muṣṭafā		-	117^b	123^a	88^a	174	91^b	63^b	110	136	186
Sehmī, Aḥmed		-	117^b	123^b	88^a	174	92^a	63^b	-	136	186
Sipāhī, Muṣṭafā		-	118^a	124^a	88^b	175	92^a	63^b	111	137	186
Sa^{c}id		-	118^a	124^a	88^b	175	92^a	63^b	111	137	187
Sezāyī		-	119^a	124^b	89^a	176	93^a	64^a	112	138	188
Sa^{c}idī, Aḥmed		-	119^a	125^a	89^a	176	93^a	64^b	-	138	188
Sūzī, ^{c}Osman		-	119^a	125^a	89^b	177	93^a	64^b	112	138	189
Sebzī		-	119^b	125^a	89^b	177	93^b	64^b	113	139	189
Sa^{c}īda		75^b	120^a	125^b	89^b	177	93^b	64^b	-	139	189
Sāmī^{c}i		75^a	120^b	126^a	90^b	179	94^b	65^a	113	140	191
Sāmī		76^b	121^b	126^b	91^a	180	95^a	65^b	-	141	192
Sükkerī		-	122^a	127^b	91^b	181	95^b	66^a	-	142	194
Sa^{c}id		-	122^b	127^b	92^a	182	96^a	66^b	-	142	194
Siyāhi		78^a	123^a	128^a	93^b	183	96^b	66^b	-	143	195
Surūri, Muṣṭafa		-	123^b	128^b	93^a	184	97^a	67^a	114	144	196
Sükūni		77^a	123^b	128^b	93^a	184	97^a	67^a	114	144	196
Seyyid Ḥüseyin		-	124^b	129^b	94^a	186	98^a	68^a	115	145	196

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Sa^{c}dī			125^{a}	130^{a}	94^{a}	186	98^{a}	68^{a}	-	146	199
Sırrī		84^{b}	125^{b}	130^{a}	94^{a}	186	98^{b}	68^{b}	116	146	199
Selīm Girāy Ḫān		79^{a}	127^{a}	131^{b}	96^{a}	189	100^{a}	69^{a}	117	148	202
Selīm,Meḥmed Selīm		79^{b}	127^{b}	132^{b}	96^{a}	189	100^{a}	69^{b}		148	203
Sa^{c}id,Aḥmed		81^{a}	129^{a}	133^{b}	97^{a}	191	101^{a}	70^{a}		149	205
Sa^{c}id,Meḥmed		81^{b}	129^{b}	133^{b}	97^{b}	192	101^{b}	70^{b}		150	206
Sa^{c}id,Aḥmed		-	129^{b}	134^{a}	98^{a}	192	102^{a}	71^{a}		150	206
Sa^{c}id,Meḥmed		82^{a}	130^{a}	134^{b}	98^{a}	193	102^{a}	71^{a}		151	207
Sa^{c}dī,^{c}Abdülbāḳi		82^{a}	130^{b}	134^{b}	98^{b}	194	102^{b}	71^{a}	117	151	207
Sālim		83^{a}	131^{a}	135^{a}	99^{a}	195	103^{a}	71^{b}	118	152	208
Sālim,Meḥmed		-	131^{b}	135^{b}	99^{b}	196	103^{b}	72^{a}		153	209
Sācidī		-	132^{a}	-	100^{a}	198	104^{a}	72^{b}		154	210
Sāmī,Muṣṭafā		83^{b}	133^{a}	136^{a}	100^{b}	199	104^{b}	73^{a}		155	212
Sāḥib,Sāliḥ		84^{a}	133^{b}	136^{b}	101^{a}	200	105^{b}	73^{a}		156	213
Sālik		84^{a}	134^{a}	136^{b}	101^{b}	201	105^{b}	73^{b}	119	156	214
Sābık		86^{b}	134^{b}	137^{a}	101^{b}	201	106^{a}	73^{b}		157	214
Sezāyī		-	135^{a}	137^{b}	102^{a}	202	106^{b}	74^{a}		157	215
Şānī,Muṣṭafā		89^{a}	136^{a}	140^{a}	102^{b}	203	107^{a}	74^{b}	119	158	216
Şehrī,ʿAlī		88^{a}	136^{a}	140^{a}	102^{b}	203	107^{a}	74^{b}	120	158	216
Şifāyī,Meḥmed			137^{a}	141^{a}	103^{b}	205	108^{a}	75^{a}		160	218
Şifāyī,^{c}Abdü'l-bāḳī			137^{b}	141^{a}	103^{b}	205	108^{a}	75^{a}		160	218
Şükrī,İbrāhīm			137^{b}	141^{a}	103^{b}	206	108^{a}	75^{a}		160	219
Şefīʿī,Meḥmed			138^{a}	141^{b}	104^{a}	206	108^{b}	75^{b}	121	160	219
Şehdī,Yaḥyā			138^{a}	141^{b}	104^{a}	206	108^{b}	75^{b}		161	219
Şināsī			138^{a}	142^{a}	104^{a}	207	108^{b}	75^{b}		161	220

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Şāni, ᶜAbdü'l-kerim		89ᵃ	138ᵇ	142ᵃ	104ᵇ	207	109ᵃ	76ᵃ		161	220
Şehdī		95ᵃ	139ᵃ	143ᵃ	105ᵃ	208	109ᵇ	-		162	221
Şināsī, Meḥmed		93ᵇ	139ᵇ	143ᵃ	105ᵃ	208ᵃ	109ᵃ	76ᵇ		162	222
Şūrī		91ᵇ	140ᵃ	143ᵇ	105ᵇ	209	110ᵃ	76ᵇ		163	222
Şuᶜūrī		92ᵇ	140ᵇ	143ᵇ	106ᵃ	210	110ᵇ	77ᵃ	121	163	223
Şīr			141ᵇ	144ᵇ	106ᵇ	211	111ᵇ	77ᵇ		165	225
Şehrī, ᶜAlī		90ᵃ	141ᵇ	145ᵇ	106ᵇ	212	112ᵇ	78ᵇ	121	165	225
Şerīf		94ᵇ	142ᵃ	145ᵃ	107ᵃ	212	112ᵃ	78ᵃ	121	165	226
Şermī, ᶜAlī		97ᵇ	142ᵃ	145ᵇ	107ᵇ	213	112ᵃ	78ᵃ		166	227
Şefīḳ,		98ᵇ	142ᵇ	146ᵃ	107ᵇ	214	112ᵇ	78ᵇ		167	228
Şāḥī		-	143ᵃ	146ᵃ	108ᵃ	214	113ᵃ	78ᵇ	122	167	228
Şuḥūdī		96ᵇ	143ᵇ	146ᵇ	108ᵇ	215	113ᵇ	79ᵃ	122	168	229
Şeḳīb		95ᵇ	144ᵃ	147ᵃ	108ᵇ	216	113ᵇ	79ᵃ		168	229
Şeyḫi, Memiş		96ᵃ	144ᵃ	147ᵃ	109ᵃ	216	114ᵃ	79ᵇ		168	230
Şeyḫi, Meḥmed		96ᵇ	144ᵇ	147ᵇ	109ᵃ	117	114ᵃ	79ᵇ	123	169	231
Şeydā		97ᵃ	145ᵃ	147ᵇ	109ᵇ	117	114ᵇ	79ᵇ		169	231
Şehdī, Muṣṭafā		95ᵃ	145ᵇ	148ᵃ	109ᵇ	117	114ᵇ	80ᵃ		170	232
Şehrī, Ṭekfūrṭaglı		90ᵇ	147ᵇ	150ᵇ	111ᵇ	221	116ᵇ	81ᵇ		172	235
Şehrī, Meḥmed		90ᵇ	148ᵃ	150ᵇ	112ᵃ	222	117ᵃ	82ᵃ		173	236
Şākir, Ḥüseyin			148ᵇ	151ᵇ	112ᵇ	223	117ᵇ	82ᵃ		174	237
Ṣevḳī, Meḥmed		98ᵃ	149ᵇ	151ᵇ	113ᵃ	224	118ᵃ	83ᵃ	123	175	239
Ṣabrī		99ᵃ	151ᵃ	153ᵃ	113ᵃ	224	118ᵇ	83ᵃ	124	175	239
Ṣıdḳī, Muṣṭafā			152ᵃ	153ᵇ	114ᵃ	226	119ᵇ	83ᵇ		176	241
Ṣulḥī			152ᵇ	154ᵃ	-	-	119ᵇ	84ᵃ		-	-

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Ṣubḥī			152[b]	156[a]	-	-	120[a]	84[a]		-	-
Ṣādıkī			153[a]	154[b]	-	-	120[a]	84[a]		-	-
Ṣāfī, Aḥmed			153[a]	154[b]	-	-	120[b]	84[b]		-	-
Ṣābir		100[a]	153[b]	155[a]	114[b]	227	120[b]	84[b]	124	177	242
Ṣāliḥ		102[a]	154[b]	155[b]	115[a]	228	121[b]	85[a]		178	243
Ṣubḥī		101[b]	154[b]	154[b]	115[b]	229	121[b]	85[a]		178	244
Ṣıḥḥatī		101[b]	155[a]	156[a]	115[b]	229	122[a]	85[b]	125	179	245
Ṣıdkī		102[a]	155[b]	156[b]	116[a]	230	122[a]	85[b]	126	179	245
Ṣādıkī, Mehmed		101[a]	156[a]	157[a]	116[b]	231	122[b]	86[a]		180	246
Ṣadrī		103[a]	156[b]	157[b]	117[a]	232	123	86[b]		181	247
Ṣadri, Mehmed		104[a]	157[b]	158[b]	117[b]	233	124[a]	87[a]		181	249
Ṣāhib, Mehmed	67[b]	104[b]	158[a]	159[a]	118[a]	234	124[a]	87[b]		182	249
Ṣāhib, İsmāʿīl	65[a]	105[b]	159[a]	159[b]	118[b]	234	124[b]	87[b]		183	250
Ṣıddīḳ, Istanbullu	69[a]	105[b]	159[b]	160[a]	118[b]	235	125[a]	88[a]	127	183	251
Ṣafi	-	107[b]	-	160[b]	-	-	-	-	-	-	252
Ẓamiri, Aḥmed	70[a]	109[a]	161[a]	163[a]	119[a]	236	125[b]	88[b]	127	184	252
Ẓamīri, Mustafa	71[a]	109[b]	161[a]	163[a]	119[b]	237	126[a]	88[b]		184	253
Ṭabʿī, İstanbullu		111[b]	163[a]	165[a]	119[b]	237	126[a]	89[a]	128	185	253
Ṭālīʿī, İshak		111[b]	163[a]	165[a]	120[a]	238	126[b]	89[a]	128	185	254
Ṭarzī		111[a]	163[b]	165[a]	120[a]	238	126[b]	89[a]		186	254
Ṭıflı, Aḥmed		112[a]	164[b]	166[a]	121[a]	239	127[b]	89[b]	128	187	256
Ṭalʿatī		-	165[a]	166[b]	121[b]	241	128[a]	90[a]		188	257
Ṭabʿi, Mehmed		-	165[b]	166[b]	121[b]	241	128[a]			188	257

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Tal^{c}atī			165^{b}	167^{a}	122^{a}	242	128^{b}			188	258
Tāhir			165^{b}	167^{a}	122^{a}	242	128^{b}			189	258
Taybī		113^{a}	166^{a}	167^{a}	122^{a}	242	128^{b}			189	258
Ṭālib,Aḥmed		113^{b}	166^{b}	167^{b}	122^{b}	243	129^{a}			189	259
Ṭālib,Mehmed		114^{a}	167^{a}	168^{a}	123^{a}	243	129^{b}		129	190	260
Ṭālib,Mehmed Bursa'lı		114^{b}	167^{a}	168^{a}	123^{a}	244	130^{a}		130	191	261
Zuhūrī,Mehmed		116^{a}	169^{a}	171^{a}	123^{b}	245	130^{b}			191	262
Ẓarīf,Mehmed		116^{b}	169^{b}	171^{b}	124^{a}	246	131^{a}			192	263
^{c}Abdī,Lutfu'l-lah			172^{a}	173^{a}	125^{a}	248	132^{a}			193	265
^{c}Ilmī ^{c}Abdu'l-lah			172^{a}	173^{a}	125^{a}	249	132^{a}		132	193	266
^{c}Ali,Bosna'lı			172^{b}	173^{a}	125^{b}	249	132^{b}		132	194	266
^{c}Ārifī		127^{b}	172^{b}	173^{b}	125^{b}	249	132^{b}		132	194	267
^{c}Azīzī			173^{a}	173^{b}	126^{a}	250	133^{a}			194	267
^{c}Ārif,Mehmed		124^{b}	174^{a}	174^{b}	126^{b}	251	133^{b}			195	269
^{c}Aşki,Hasan			174^{a}	174^{b}	127^{a}	251	134^{a}			196	269
^{c}Abdi,Sarı ^{c}Abdu'l-lah			174^{b}	175^{a}	127^{a}	252	134^{a}			196	270
^{c}Avnī,Maḥmūd			176^{b}	176^{b}	128^{b}	255	136^{b}			198	273
^{c}İsmetī		119^{a}	176^{b}	176^{b}	128^{b}	255	136^{a}		133	199	273
^{c}Arżī		120^{b}	178^{a}	178^{a}	130^{a}	257	137^{a}		134	200	276
^{c}Ārifī,Aḥmed			179^{a}	179^{a}	130^{b}	259	138^{a}			201	278
^{c}Abdi,			179^{b}	179^{a}	131^{a}	259	138^{b}			201	278
^{c}Āşımī,Mehmed			179^{b}	179^{b}	131^{a}	259	138^{b}			202	279
^{c}Uzleti		121^{b}	180^{a}	179^{b}	131^{b}	260	139^{a}		135	202	279
^{c}Ömrī, ^{c}Ömer			180^{a}	179^{b}	131^{b}	260	139^{a}		136	203	280

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_3$	MK
ʿAvnī,Aḥmed			180[b]	180[a]	132[a]	261	139[b]			203	281
ʿĀrif,Muṣṭafa		124[b]	180[b]	180[a]	132[a]	261	139[b]			203	281
ʿĀṣım			181[a]	180[b]	132[b]	262	140[a]			204	281
ʿAbdī			181[b]	180[b]	132[b]	263	140[a]			204	282
ʿÖmrī			181[b]	180[b]	132[b]	263	140[b]			204	282
ʿİzzetī,Vişne-zāde		118[a]	182[a]	181[a]	133[a]	264	140[b]			205	283
ʿAdnī,Receb			183[a]	182[a]	134[a]	265	141[b]			206	285
ʿİffeti		128	183[a]	182[a]	134[a]	265	142[a]			206	285
ʿAbdü'l-ḥay			183[b]	182[b]	134[b]	266	142[a]		136	206	286
ʿĪdī		129[b]	184[a]	183[a]	135[a]	267	142[b]			207	287
ʿAḳlī		132[b]	184[b]	183[b]	135[b]	268	143[a]		137	208	288
ʿIṭrī		130[a]	185[a]	184[a]	135[b]	269	143[b]		137	208	289
ʿİzzī		129[a]	186[a]	184[b]	136[a]	270	144[a]		138	209	290
ʿAbdī,Nişāncı ʿAbdurraḥman		122[a]	186[a]	185[a]	136[b]	270	144[a]			209	290
ʿAbdī,ʿAbdu'l-lah		123[b]	187[b]	186[a]	137[b]	273	145[b]			211	293
ʿĀrif,ʿAbdü'l-bāḳī		124[b]	189[a]	187[a]	138[b]	274	146[b]		138	212	295
ʿAzīz,Meḥmed		133[b]	191[b]	189[b]	140[b]	278	148[b]		141	214	300
ʿAzīz,			191[b]	189[b]	140[b]	278	149[a]			214	300
ʿAṣım,İsmaʿīl		134[a]	192[b]	190[a]	141[a]	279	149[b]			215	302
ʿĀṣım,Muṣṭafā		135[b]	193[a]	191[a]	142[a]	280	150[b]			216	303
ʿAzim,Meḥmed		136[a]	193[b]	191[a]	142[a]	281	150[b]			216	303
ʿİzzet,Alī			194[a]	191[b]	142[b]	282	151		141	217	304
ʿArif,Aḥmed		126[b]	195[a]	192[b]	143[a]	283	152[a]			218	306
ʿAdlī,Meḥmed		131[a]	196[a]	193[b]	143[b]	284	152[b]		142	218	307
ʿAḳlī,Meḥmed		133[a]	196[b]	194[a]	144[a]	285	153[a]			219	308

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	Ü$_1$	Ü$_2$	Ü$_3$	Ü$_4$	MK
ᶜUlvī		136^{b}	197^{b}	194^{b}	-	-	153^{b}			-	313
ᶜĀrif, Meḥmed			198^{a}	195^{a}	144^{b}	286	154^{a}			219	310
ᶜUyūnī, Meḥmed			198^{b}	-	145^{b}	288	154^{b}		143	221	311
ᶜAfvī			199^{a}	-	146^{a}	290	155^{b}		145	222	313
Ġafūrī		137^{b}	201^{a}	197^{a}	147^{b}	292	157^{a}		147	223	316
Ġāzī		139^{a}	202^{a}	198^{a}	148^{b}	294	158^{a}		148	224	319
Ġāzī, ᶜAbdü'l-kerīm			202^{b}	198^{a}	149^{a}	294	158^{b}			225	320
Ġınāyī		140^{b}	203^{a}	198^{b}	149^{a}	295	159^{a}		149	225	320
Ġavsī, Şeyḫ Aḥmed		139^{b}	204^{a}	199^{b}	150^{a}	296	159^{b}			226	318
Ġıyāsi		142^{a}	205^{a}	200^{a}	150^{b}	298	160^{b}		150	227	322
Fütūḥī			206^{a}	203^{a}	151^{a}	299	160^{b}			228	1
Faḫrī			206^{a}	203^{a}	151^{a}	299	161^{a}		150	228	1
Feḥīm, Muṣṭafā		143^{a}	206^{b}	203^{a}	151^{b}	300	161^{a}		150	228	3
Fikrī, Aḥmed			208^{a}	204^{b}	152^{b}	302	162^{b}			230	1
Faṣīḥī			208^{a}	204^{b}	153^{a}	303	163^{a}			230	1
Feyżī		149^{a}	208^{b}	205^{a}	153^{a}	303	163^{a}			231	2
Füzūḥī			208^{b}	205^{a}	153^{b}	304	163^{b}			231	2
Ferīdun			209^{a}	205^{b}	153^{b}	304	163^{b}			231	2
Ferīdī			209^{a}	205^{b}	153^{b}	305	163^{b}			232	2
Fennī		158^{b}	209^{b}	205^{b}	154^{a}	305	164^{a}			232	2
Fehmi, Derviş		-	209^{b}	206^{a}	154^{a}	305	164^{a}			232	7
Fārig		-	210^{a}	206^{a}	154^{a}	306	164^{b}			233	3
Fevzī, Meḥmed		154^{a}	210^{a}	206^{b}	154^{b}	306	164^{b}		152	233	
Fevzi, Mehmed İstanbul'lu			211^{a}	207^{a}	155^{a}	307	165^{a}			234	14

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Feyżī, Ṣafyavī	73[a]	147[b]	211[a]	207[b]	155[b]	308	165[b]			234	12
Feyżī, Muṣṭafā		146[b]	212[a]	208[a]	156[a]	309	166[a]			235	10
Feyżī, Sīmkeş Ḥasan Efendi	75[a]	147[a]	212[b]	208[b]	156[b]	310	166[b]			236	10
Feyżī, Feyżu'llah		145[b]	213[a]	208[b]	156[b]	311	167[a]		151	236	8
Fāmī, Ismaʿīl		164[a] Fâmî,164[b]	214[a]	209[b]	157[b]	313	168[a]			237	45 Fâmî 46
Fethī, ʿAbdü'l-kerim		165[a]	214[b]	210[a]	158[a]	315	168[b]			238	47
Fethī, Fethu'llah		165[b]	214[b]	210[b]	158[b]	316	169[a]			239	48
Fażlī, Seyyid Osman Efendi		158[a]	216[a]	211[a]	159[a]	316	169[b]		153	240	33
Faṣīḥī, Muṣṭafā		157[b]	216[b]	211[b]	159[b]	317	179[b]			240	
Faṣīḥ, Istanbūl'lu		156[b]	217	212[a]	160[a]	319	170[b]		154	241	
Fennī, Meḥmed		158[b]	218[b]	213[b]	161[a]	321	172[a]		152	242	34
Fāyıḳ, Maḥmūd		160[b]	221[a]	215[b]	163[a]	324	174[b]			245	38
Fāḥir, Ṣāliḥ		162[b]	222[b]	216[b]	164[a]	326	175[b]			247	42
Fenāyī, Muṣṭafā		170[b]	223[a]	217[a]	164[b]	327	176[a]		155	247	58
Ferdī, Ḥüseyin		169[a]	223[b]	218	165[a]	327	176[b]		156	248	55
Fāyiż, Muṣṭafā Burukçu-zāde		149[b]	225[a]	219[a]	166[a]	330	178[a]			250	
Fāyiż, Ḫalīl		152[a]	225[b]	219[b]	166[b]	331	178[b]			251	
Fāyiż, ʿAbdu'llah		152[a]	225[b]	219[b]	166[b]	331	178[b]			251	
Fā'iz, Meḥmed		151[a]	226[b]	220[b]	167[b]	332	179[b]		159	252	
Fā'iz, Abdü'r-raḥim		166[b]	227[b]	221[a]	168[a]	333	180[a]			253	50
Fā'iz, Herāt'lı		167[b]	228[a]	222[a]	169[a]	335	181[b]			254	

Müellif adları	mE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Fezāyī, Derviş Mehmed		168[b]	228[b]	222[a]	169[a]	335	181[b]	—	—	255	54
Faṣīḥī, Aḥmed		156[b]	229[b]	223[a]	170[a]	336	182[b]	—	—	256	—
Fehmī, ᶜAbdu'r-raḥman		163[a]	230[b]	223[b]	170[b]	337	183[a]	—	152	257	43
Fahrī, Aḥmed		168[b]	231[a]	224[a]	171[a]	337	183[b]	—	-	257	53
Fahrī, Meḥmed		168[a]	231[a]	224[a]	171[a]	338	184[a]	—	—	258	54
Fārig, Muṣṭafā		171[a]	231[b]	224[b]	-	-	184[a]	—	—	-	59
Kadrī, ᶜAbdü'l-kādir			233[a]	227[a]	171[b]	338	184[b]	—	159	258	61
Kudsī-zāde, Meḥmed			233[b]	227[b]	171[b]	339	184[a]	—	160	259	61
Kā'imī, Ḥasan			234[a]	227[b]	172[a]	340	184[a]		161	259	61
Kādrī, ᶜAbdu'r-raḥman		173[a]	235[a]	228[a]	173[a]	342	185[a]		162	260	63
Kelīmī, Mūsā			236[a]	230[a]	173[a]	343	186[a]			261	65
Gencī, Muṣṭafā			236[a]	230[a]	173[b]	343	187[a]			261	65
Güftī, Muṣṭafā		177[a]	236[b]	230[a]	173[b]	343	187[a]			262	65
Kāmilī, Aḥmed			236[b]	230[a]	173[b]	344	187[a]			262	66
Kelāmī, İbrāhīm			237[a]	230[b]	174[a]	344	187[a]		162	262	66
Kātibī, Muṣṭafā			237[a]	230[b]	174[a]	344	187[b]			262	66
Güftī, ᶜAlī			237[a]	231[a]	175[a]	345	187[b]		163	263	71
Kelīm, Eyyūb		175[a]	238[a]	231[b]	174[b]	345	188[a]			263	67
Kaşīf, Seyyid Meḥmed Saᶜdeddin		177[b]	239[a]	232[b]	175[b]	347	189[b]		163	264	72
Kātib, Muṣṭafā Bursa'lı	86[a]	180[b]	240[a]	233[a]	176[a]	348	190[a]		164	266	73
Kenzī, Ḥasan	85[a]	180[b]	240[b]	233[b]	176[b]	349	190[b]		165	266	78
Günehī, ᶜOsmān		181[a]	241[a]	234[a]	176[b]	350	190[b]		165	267	79

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	U_2	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Kāmī, Muḥarrem		178[b]	242[b]	235[a]	178[a]	353	192[a]			268	74
Kāmī, Meḥmed	79[a]	179[a]	243[a]	235[b]	178[b]	354	192[b]		166	269	75
Kelīm, Mūsā	77[a]	185[a]	244[b]	236[a]	179[b]	356	194[a]			270	87
Lafẓī, İbrāhim			247[a]	243[a]	180[b]	359	195[a]			271	90
Luṭfī, ᶜAbdu'llah			247[a]	243[a]	181[a]	359	195[b]			272	90
Luṭfī, Küçük Ḫᵛāce-zāde		187[a]	247[b]	243[b]	181[a]	360	195[b]			272	91
Luṭfī, Lutfu'llah		187[b]	248[a]	243[b]	181[b]	361	196[a]		167	273	92
Lebīb	87[a]	189[b]	249[a]	244[b]	182[b]	363	197[a]		167	274	189[b]
Lenᶜi, Ḫalīl	88[a]	189[b]	249[a]	245[a]	182[b]	364	197[a]			275	96
Ledünnī		190[b] Levnī 191[a]	249[b]	245[b]	183[a]	364	197[b]		169	275	98 Levnī 99
Mutiᶜi, Meḥmed			251[a]	247[a]	183[b]	364	198[a]		169	276	100
Mevcī, Meḥmed			251[a]	247[a]	183[b]	365	198[b]			276	100
Muᶜin, Meḥmed			251[b]	247[a]	183[b]	365	198[b]			276	100
Meylī, ᶜAlī			251[b]	247[b]	184[a]	366	198[b]			277	100
Mezāḳī, İbrāhīm			252[a]	247[b]	184[a]	366	199[a]			277	101
Münīfī, Meḥmed			252[a]	247[b]	184[a]	366	199[a]		170	277	101
Meyyāl, Aḥmed			252[a]	248[a]	184[a]	367	199[a]			277	101
Mīrī, Meḥmed			252[b]	248[a]	184[b]	367	199[b]			278	101
Medīḥī, Meḥmed	92[a]	193[b]	252[b]	248[a]	184[b]	367	199[b]		170	278	104
Me'ālī, Meḥmed			253[a]	248[b]	185[a]	369	200[a]			279	102
Meylī, ᶜAbdü'lbāḳi			253[b]	248[b]	185[a]	370	200[a]			279	103
Mezāḳī, Süleyman	89[a]	192[a]	253[b]	249[a]	185[b]	370	200[b]			279	101
Maḥvī, Aḥmed			254[b]	250[a]	186[a]	371	201[b]			280	

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Medḥī, Muṣṭafā	95[a]		255[a]	250[a]	186[b]	371	201[b]			281	107
Muḥtārī, Meḥmed			255[a]	250[a]	186[b]	372	201[b]		171	281	120
Meşrebī, Meḥmed			255[b]	250[b]	187[a]	372	202[a]		172	281	106
Muḥlisī, Meḥmed			255[b]	250[b]	187[a]	372	202[a]			282	126
Medḥī	94[a]	194[b]	256[a]	251[a]	187[b]	373	202[b]			282	108
Maḥdūm, Aḥmed Yaḥyā	96[a]	195[b]	256[b]	251[a]	187[b]	373	203[a]		172	283	117
Münīrī, Ḥüseyin		200[a]	257[a]	251[b]	188[a]	374	203[a]			283	111
Müstaḳīm	99[a]	197[a]	257[b]	252[a]	188[a]	374	203[a]		173	284	109
Māhir, ᶜAbdu'l-lah	97[a]	196[a]	258[a]	252[b]	188[b]	375	204[a]		173	284	113
Maᶜnevī, Muṣṭafa	103[a]	198[a]	259[a]	253[a]	189[b]	376	205[a]		174	285	115
Meylī, Meḥmed		199[a]	259[b]	253[b]	189[b]	377	205[b]			286	123
Mādiḥ, Muṣṭafā	101[a]	203[a]	260[a]	254[a]	190[b]	378	206[a]			287	121
Murtażā, Nazmī-zāde	100[a]	202[a]	261[b]	255[b]	191[b]	380	207[b]		175	288	121
Mücib, Muṣṭafa	-	201[a]	262[b]	256[a]	192[b]	381	208[b]		177	290	191
Mā'il, İstanbul'lu	-	198[b]	263[a]	256[b]	193[a]	382	209[a]			291	114
Mecdī, Muṣṭafā	105[a]	205[a]	263[b]	257[a]	193[a]	382	209[a]			291	127
Medḥī, Muṣṭafā	-	195[a]	264[a]	257[a]	193[a]	383	209[b]			291	120
Münşī, ᶜAlī	107[a]	205[a]	264[b]	257[b]	193[b]	383	209[b]		178	292	127
Mācid, Muṣṭafā	104[a]		264[b]	257[b]	193[b]	383	210[a]		178	292	128
Nūrī, ᶜAbdü'l-aḥad	107[b]	207[a]	266[a]	261[a]	194[a]	384	210[b]		179	293	131

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Nūşī, ᶜAlī	-		267ᵃ	262ᵇ	195ᵃ	389	211ᵇ			295	129
Naḫlī, **Maḥmūd**	-		267ᵇ	262ᵇ	195ᵇ	389	212ᵃ			296	129
Nakşī, Akkirmanlı	-		267ᵇ	-	195ᵇ	389	212ᵃ		180	296	
Nutḳī, Mehmed	-		268ᵃ	262ᵇ	196ᵃ	390	212ᵇ			296	129
Nisārī, Hüseyin	108ᵃ	208ᵃ	268ᵃ	263ᵃ	196ᵃ	390	212ᵇ		181	296	133
Nā'ilī, Mustafa	112ᵃ	210ᵇ	272ᵃ	266ᵇ	199ᵃ	397	216ᵃ		181	302	138
Naẓmī, Meḥmed	-	214ᵃ	273ᵇ	268ᵇ	200ᵇ	399	218ᵃ			304	129
Nāzükī, Muṣṭafā	-		274ᵃ	268ᵇ	200ᵇ	399	218ᵃ		183	304	141
Nāmī, Meḥmed	-		274ᵃ	269ᵃ	201ᵃ	400	218ᵇ			305	142
Naẓmī, ᶜOṣmān	-		274ᵇ	268ᵇ	201ᵃ	400	218ᵇ		183	305	144
Nedim, Mehmed	110ᵃ	209ᵇ	274ᵇ	268ᵇ	201ᵇ	400	218ᵇ		183	305	136
Nüvidi, Mehmed			275ᵇ	269ᵇ	202ᵃ	402	219ᵇ			307	148
Nüzheti, Eyyub			275ᵇ	269ᵇ	202ᵃ	403	219ᵇ		184	307	184
Naziri, Mehmed			276ᵃ	270ᵃ	202ᵃ	403	219ᵇ			307	130
Nāli, Meḥmed	160ᵃ	242ᵇ	276ᵃ	270ᵃ	202ᵇ	403	220ᵃ		184	307	102
Neşātī, Ahmed	115ᵃ	212ᵇ	277ᵇ	271ᵃ	203ᵇ	404	221ᵃ		185	309	142
Nisbetī, ᶜAli			278ᵇ	272ᵃ	204ᵇ	406	222ᵇ		186	311	193
Naẓmī, ᶜAḥmed	121ᵃ		279ᵃ	272ᵇ	205ᵃ	406	222ᵇ			311	148
Naᶜtī, Meḥmed	125ᵃ	217ᵇ	279ᵇ	272ᵇ	205ᵃ	407	223ᵃ			311	152
Neşīt, İbrāhīm			280ᵃ	273ᵃ	205ᵇ	408	223ᵇ		187	312	193
Nasibi, Ḫalil			280ᵃ	273ᵃ	205ᵇ	408	223ᵇ			312	193
Nūrī			280ᵇ	273ᵇ	206ᵃ	409	223ᵇ			313	130
Nigāhī, Muṣṭafā			280ᵇ	274ᵃ	206ᵃ	409	224ᵃ			313	221
Nikātī			281ᵇ	274ᵃ	206ᵇ	410	224ᵇ			314	130

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	U_3	U_4	MK
Niyāzī	122[a]	216[a]	281[b]	275[a]	207[a]	410	225[a]		187	314	149
Nazīf,Meḥmed			283[b]	276[a]	208[b]	413	226[b]		191	316	194
Naᶜīm,İsmaᶜil	145[a]	232[a]	283[b]	276[a]	208[b]	413	226[b]		191	317	181
Nāẓım,Muṣṭafā	137[a]	227[b]	285[a]	277[a]	209[b]	414	227[b]		192	318	172
Nizāmī,Müncel Aḥmed			285[b]	277[b]	210[a]	415	228[b]			318	132
Nasūḥī,Hüseyin			286[a]	278[a]	210[a]	415	228[b]		193	319	170
Naẓmī,Meḥmed	118[a]		286[a]	278[a]	210[b]	416	228[b]			319	145
Nakşī	126[a]	218[b]	287[b]	279[a]	211[b]	418	230[a]			321	154
Nāzım	135[a]	227[a]	288[a]	280[a]	212[a]	419	231[a]			322	171
Necīb,Meḥmed	170[a]	229[a]	289[a]	280[b]	212[b]	419	231[b]		193	322	175
Niᶜmetī,Aḥmed	141[a]	229[b]	289[a]	280[b]	213[a]	420	232[a]			323	176
Nesīb,Yūsuf	155[a]	239[a]	289[b]	281[b]	213[b]	421	232[b]		194	324	195
Nikātī,ᶜAli		247[a]	290[b]	282[a]	214[a]	422	233[a]			324	211
Naᶜīmā Muṣṭafā	147[a]	233[a]	291[a]	282[b]	214[b]	422	233[b]		195	325	183
Nā'il,ᶜAbdu'l-lah	168[b]	250[a]	291[b]	283[a]	215[a]	423	234[a]			326	217
Nāṭıḳ,Meḥmed	162[a]	245[a]	292[a]	283[a]	215[a]	424	234[b]		195	326	207
Nābī,Yūsuf	128[a]		293[a]	284[a]	216[a]	425	235[a]			327	156
Nādī,Aḥmed	158[a]	241[b]	300[a]	288[b]	220[b]	437	241[a]		196	333	200
Naᶜtī,Muṣṭafā		246[a]	301[a]	289[a]	221[b]	438	241[b]			334	209
Nehcī	139[a]	228[b]	301[b]	289[b]	222[a]	440	242[a]			335	174
Nahifī,Süleyman	148[a]	234[a]	302[b]	290[a]	222[a]	440	242[b]		197	335	185
Naẓīm,Yaḥyā	142[a]	230[a]	307[a]	292[b]	225[b]	446	246[a]		-	339	177
Neylī,Aḥmed	169[a]	244[a]	309[b]	295[a]	227[b]	449	248[b]		198	342	205

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Nāyī	156[a]	239[b]	311[a]	295[a]	228[b]	450	249[b]		198	343	196
Nedīm,Aḥmed	167[a]	249[a]	312[b]	297[a]	229[b]	452	250[b]			344	215
Necīb,Meḥmed	140[a]	250[b]	313[b]	297[b]	230[a]	453	251[b]			345	218
Nācī,Muṣṭafā	164[a]	248[a]	314[a]	297[b]	231[a]	455	252[b]		200	346	213
Nūrī,Meḥmed			314[b]	-	231[b]	456	253[a]			347	194
Nigīnī,Meḥmed	166[a]		315[a]	298[b]	231[b]	457	253[b]		201	347	222
Neş[c]ī	165[a]	248[b]	315[b]	298[a]	232[a]	458	254[b]			348	211
Nāḳıd,İbrāhīm	171[b]	251[d]	316[a]	298[b]	232[b]	458	254[a]		202	349	219
Vecdī,[c]Abdü'l-bāḳī	172[a]	253[a]	318[a]	301[a]	233[a]	460	255[a]		203	350	223
Vaḥīd,Istanbul'lu	175[b]	254[b]	319[b]	302[a]	234[a]	462	256[a]		204	351	226
Va[c]dī,Aḥmed	187[a]	262[b]	320[a]	302[b]	234[b]	462	256[b]			351	242
Vuṣlatī,[c]Alī	176[a]	255[a]	320[b]	303[a]	235[a]	464	257[a]		205	352	227
Vālī	178[a]	256[a]	321[b]	304[a]	236[a]	465	258[a]		206	353	229
Viṣālī,Meḥmed	—	—	322[a]	304[b]	236[b]	466	258[b]			354	225
Vaḳ[c]ī,Aḥmed	—	256[b]	322[b]	304[b]	236[b]	467	258[b]			354	240
Velī			322[b]	305[a]	237[a]	467	259[a]		207	354	241
Vecīhī,Ḥasan			323[a]	305[b]	237[a]	468	259[b]		207	355	252
Vücūdī,Aḥmed			323[b]	305[b]	237[b]	469	259[b]			355	253
Vaḥdetī			323[b]	306[a]	237[b]	469	260[a]		208	355	253
Vaḥīd,Meḥmed			324[a]	305[b]	237[b]	470	260[a]			356	241
Vehbī,İbrāhīm		259[a]	324[a]	306[a]	238[a]	470	260[a]		208	356	235
Vāṣıf,İsma[c]īl	191[a]	265[a]	325[a]	306[b]	238[b]	472	261[a]			357	247
Vāṣıf,[c]Abdu'l-lah	192[a]	265[b]	325[b]	307[a]	239[a]	473	261[a]			357	248
Vāṣıf,Aḥmed	193[a]	266[b]	326[a]	307[b]	239[a]	473	261[a]			358	250
Vaṣıḳ,Aḥmed	188[a]	263[a]	326[a]	307[b]	239[b]	474	262[a]			358	243

Müellif adları	HE	R	E	W	B	AE	$Ü_1$	$Ü_2$	$Ü_3$	$Ü_4$	MK
Vakcī, Mehmed	179a	256b	327a	308a	240a	475	262b			259	230
Vahyī, Mehmed	182a	258a	327b	308b	240b	477	263a		209	359	233
Vehbī	183a	260a	328b	309a	241a	478	264a			360	237
Vākıf, Yahyā	189b	264a	330a	310b	242b	481	265b			362	245
Vakıf, Mehmed	190a	264b	330b	311a	242b	482	266a		362	362	246
Vuslatī, Ahmed	194a	267a	331a	311a	243a	483	266			363	251
Hamdemī, Mehmed	-		332a	314a	243b	483	266b		210	363	254
Hāşim, Mehmed	-		334b	316a	245b	488	268b			364	254
Himmet	200b		334b	316a	245b	489	269a		215	365	254
Hātifī	196a	269a	335b	316b	246a	490	269b			366	255
Hādī	198b	269b	336a	317a	246b	491	270a		215	366	256
Hāşim, Mehmed	197a		336b	317b	247a	491	270b			367	255
Hezārī	203a	269b	337b	318a	247b	493	271a		216	368	256
Yahyā Efendi			340a	320a	248b	495	272b		216	369	258
Yetīmī			341b	321a	249b	497	273b		218	371	258
Yūsuf Dede	204b	271a	341b	321a	249b	497	273b		218	371	259
Yümnī, Mehmed		273a	343b	322a	251a	499	275a		219	374	
Yüsrī, Ahmed			343b	322b	251a	500	275b		219	373	265
Yakīn, cAlī		272b	344a	322b	251b	500	275b		220	374	262
Yümnī, Süleyman			344b	323a	251b	501	276a			375	263
Yümnī, Mustafa		273b	345a	323b	252a	501	276a			376	264
Yüsrī, (eksik) Mehmed			345a	-	252a	502	276b				265
Toplam		304	484	474	476	476	483		246	475	474

LXXXIV
HALET EFENDİ EKİ, 6NSÖZ
LEVHA -I-

تذکرهٔ شعرا و حوم صفایی

افلاطون رحمة واسعة

بزمجب فرموده کل امر ذی بال هر عقد نظیم
انا رکه قرین نصیده حمد خدای متعال ایله امامه
بدا استفتاح اولنه سبحه دست قبول اولماز
وماداکه نعمه نصلیه و ترضیه ایله توسم
نشانکاه دیباجه قلنمیه انتفاعه قابلیت
بولمز بعنی هر منظومه افکار مطلع غرای
محامد مؤلف کائنات ایله تزیین و توشیح
اولنمدقچه رسیدهٔ مقطع ختام اولمق محال
وقافیه واقعه سپاس یزدانی نسلهٔ مفخر
موجودات ایله ارداف اولنوب ستایش
صحاب کرام ایله مستزاد اولنمدقچه نکاشتهٔ
سفینه سنه اعتبار اولماسی مستحیل الاحتمالدر
بناء علی ذالک رقمکش صفحه کاف و نون
و منشی تعبیر نون و القلم وما یسطرون

مبدع

مبدع ربانی عناصر و فصول و ناظم مسبعات
ارضیات و افلاک و مخترع معشرات حواس
و عقول تزکیه ذاته عن الوصول حضرتلرینک حمد
و سپاس بی قیاسی رأس مسئلهٔ مطالب و اول فاتحهٔ
مصحف فطرت و خاتمهٔ نسخهٔ نبوت اولان بیت
القصید نشیدهٔ تکریم بنی کریمک صلوة و سلامی مقدمهٔ
نتایج مآرب قلوب و ترضیه اصحاب رضیه ایله تضمین
مصرع تصلیه اولنمدقچه خطیب قلم دلکش نوا
منبر بخ پایه بیانک موعظه پیرای نظم و انشا اولدقجه
دعای اعاظم ملوک فخام ایله هم آهنک ملائکهٔ کرام
اولق رسیدهٔ وتیرهٔ وجوب اولغین حالا سریر عالم
مصیر سلطان و تخت اسمان بخت جهانبانی و کلید
گنجینهٔ هفت و چهار و مفالید امور دیار دست کرم
پیرو سنرینه مسلم اولان شهریار عدالت کیش و پادشاه
مرحمت اندیش سلطان سلاطین جهان خاقان خوافین

زمان ملك الغزاة والمجاهدين صبح نجسته طلوع عالم اجلال
مهر جهانبان سپهر اقبال مغر الدنيا والدين غياث الاسلام
والمسلمين خادم الحرمين الشريفين سلطان العرب والعجم
السلطان ابن السلطان الغازي احمد خان ابن السلطان
محمد خان ابن السلطان ابراهيم خان لازالت شمس شوكته
في افق السعادات لامعة طالعة ساطعه ومابرح
سيف سطوته لاعناق الكفرة قاطعه حضرتلرينك
دعاى دولت ابدپيوندلرى ايله بو مقالهٔ عنبرين كلاله
مسكى الختام قلنوب سمت مرامه بوواديده اماله لجام
قلنوركه بوعبد كمينه كاتب ديوان صفائى ناتوان
حسب القدره بندركاه استعداددن تحصيل دستمايهٔ
شعر وانشا ايله بتتبع دواوين شعرا ايلدكجه غبار
ابريز طبعمزى محك سوده استحسان اولان قدماى
سخن سنجان زمانك جواهر آثارلرين كشيدهٔ سلك
سطور ايتمكله تتمهٔ كردن دهور ايلين تذكره نويسان

خير عنوانك

خير عنوانك زنده داران نام اسلاف اولدقلرينه دروغدن
غبطه جايكر اولوب لكن آنلرك صفحات آثارلرى سالنامهٔ
هجريدن بيك اللنجى ورقده فقرهٔ جف القلم ايله خاتمهٔ
پذير اولمغله تاريخ مذكوردن صكره ظهور ايدن شعرانك اسامئ
سامبلوين دخى كشيدهٔ جريدهٔ دوام اتمكيچون برتذكره
تحريرى ايله لطفى وعاشق ورياضى وحسن چلبى
كبى اسلاف خير اتصافك اثرلرينه اقتفا ارزوسى حيز
كرده درون فقير اولوب بجويبه پير روضة الخلد
فسيحة الاحشام حومه مير ورزير اعظم الماس
محمد پشا خذمتنده ايكن بو مقصد عنب المشاربه
شارع اولوب لكن اول اثناده دفتر امانتى ايله مشغول
امور مهام اولديغم حسبيله مسوده اجمال آمالم
بياضه چقمدن مخدومم اولان وزير مشا اليهك اللس
پارهٔ وجودى زبور نكيندان لحد شهادت اولوب برمدة
كنج زاويهٔ نسيانده ناكام ورق شمار صحايف شهور

واعوام ایکن بعده برهه من الایام تذکره مالیه حذفنده
استخلاص اولنوب هنوز استیفای مرام ایتمدن عزل ناتمام
ایله تلخکام ایله تلخکام اولدیغندن ماعدا جلوه نما منصه
خیالم اولان عرایس مآربه طالب پرکفو خاطب بولنمامغله
قریحه قریحه فاتره وطبیعت جریحه قاصره اولمشدی فلله
الحمد الان نسخه نادره ذات آصفانه لرندن طالب جهانبانی
استفاده خیرایدن سرسطر دیباجه وزارت جمع الفضول
ابواب عدالت قایمقام رکاب کامیاب شهریاری وداماد کرم
معتاد جهانداری همنام ابوالانبیا دستور عدالت پیراجناب
حضرت ابراهیم پاشا حضرتلرینک ایام سعادت انجامارنده
اختتامی مبتسر اولوب لکن درباری اجلالارنده بونا لایق
ناچیزانه کلشن عرفاندن انچق برورق اولمغله مانند
برگ سبز درویشان اسنان معدلت نشان فلک
عنوانلرینه اهدایه اجترا اولندی مؤلف نسخه شش
باب جهات ومصنف کتاب چارفصل عنصریات

جلت

جلت عظمته حضرتلری اول آصف بکانک فهرس وجود
پرجودلرین همواره آرایش کتاب دولت واقبال وتامه
سامیلرین روی کار دیباجه دیباجه شرفنامه اجلال
ایلیوب خوان احسانلرندن خاص وعامی حصه مند
نواله انعام ایلیه آمین

فی خاتمة الکتاب

اسم اسماری مطابق مسمی اولوب مخلصلری
دخی آدمدانطالبه دن ظهور ایتمشدر اوائل
حالنده طریق هدایت رفیق مولویه یه سالک
اولوب تکمیل آداب طریقت وتحصیل کمال
معرفت ایلدکدن صکره غلطه ده واقع اسکدر
پاشا زاویه سنده شارح مثنوی شریف
اسمعیل دده برینه شیخ مولوی اولمشدر

XXX7

RAŞİT EFENDİ NÜSHASI

ÖNSÖZ

LEVHA II

Varak 1b

تذكرة الشعراء لصفائي

برموجب فرموده كل امر ذي بال هر عقد نظيم اثاركه فريده
نضيده حمد خداى متعال ايله امامه بدء استفتاح اولنيه
سجده دست قبول اولماز وماداميكه شمه نصليه وترضيه ايله
توسيم نشانگاه دنياجه قلبيه انتفاعه قابليت بولز بعض
هر منظومه افتتاح مطلع غراى محامد مؤلف كائنات ايله
تزيين وتوشيح اولنمق جهه رسيده مقطع ختام اولمق
محال وقاينه واقيه سپاس بيدايى نسليه معجز
موجودات ايله ارداف اولنوب ستايش اصحاب
كرام ايله مستزاد اولمق جهه نگاشته سفينه سينه
اعتبار اولماسى مستجل الاحتمالدر بناء على ذلك رقمكش
صفحه كاف ونون ومنشئ تصوير نون والقلم وما يسطرون
مبدع رباعى عناصر وفصول وناظم مسبعات ارضيات
واقليم ومخترع معشرات حواس وعقول تنزه كنه
ذاته عن الوصول حضرتكرينك حمد وسپاس بى قياس
رأس مسئله مطالب واول فاتحه مصحف فطرت
وخاتمه نسخه نبوت اولان بيت القصيد نشيده
تكوير نبى كريمك صلوة وسلامى مقدمه نتايج مآرب
قلوب وترضيه اصحاب رضيه ايله تضمين مصرع

نهجه

LXXXVIII

2b

خبر عنوانك زنده دازان نامر اسلاف اولنقل بنه
درو نمده غبطه جابجيراولوب لكن آندكى صفحات
آثارلرى سالنامه ء هجرنده بيك اللغى ورقده فقره ء
جف القلم ايله خاتمه پذير اولمغله تاريخ مذكور دنصكره
ظهور ايدن شوانك اسامى سامبلرين دعى كشيده ء
جريده ء دوامر ايتمكجون بر تذكره تحريرى ايله لطفى وعاشق
وريا ضى وحسن حلبى كبى اسلاف خيرانصافلرك اثرلرينه
اقتفا آردوسى جنبز كرده ء درون فقيراولوب بجوبه بر اى
روضة الخلد فسيحة الاحشا رجوم مبرور وزير اعظم
الماس محمد پاشا مذ ظله العالى بومقصد عذب المشاربه
شارع اولوب لكن اول اثناده دفعة اماتنى ايله مشغول امور
مهام اولديغمجهله مسوده ء اعمال آمالم بيانه
چقمدن محدومم اولان وزير مشار اليه الماس پاشا ء وجودى
زيور بخشدان لحد شهادت اولوب برمدة كمجز زاوية نسيانه
ناكام ورق شمار صحايف شهور واعوام ايكن بعد برهة من الايام
تذكره ء ماكيه مذ ظله استحضارم اولنوب هنوز استيفاى مرام
ايتمدن عزل نابهنگام ايله نلخكامم اولديغدن ماعدا جلوه نما
منصه ء خيالم اولان مرايين مآربه طالب بركفو خاطب بولنمامغله
قريحه ء قريحه فاتره وطبيعت جريحه قاصره اولمشكن فلله الحمد
الان نسخة نادره ء ذات آصفانه لرزند طلاب جهانيانك استفاده ء
خيرايجون سر سطر ديباجه ء وزارت جمع الفصول ابواب عدالت
قايمقام ركاب كامياب شهريارى وداماد كرم معتاد جهاندارى
همنام ابوالانبيا دستور عدالت پيرا جناب حضرت ابراهيم پاشا

LXXX IX

3a

حضرتلرینک ایام سعادت انجاملرینده اختتامی میسر اولوب لکن
درباره اجلالرینده بو تالیف نا چیزانه کلشن عرفانلرینده انبتق
بر ورق اولمغله مانند برگ سبز درویشان اسنا مهمان نشان غافلک
عنوانلرینه اهدایه اجزا اولندی مولف نسخه شش باب جهات
ومصنف کتاب چار فصل عنصریات جلت عظمته حضرتلری اول
آصف بکتاش فهرس وجود پر بود لرین هواره آرایش کتاب
دولت واقبال ونامرسامیلرین روی کار دیباچه دیباچه
شرفنامه اجلال ایلیوب خواص اصفانلرینده خاص وعامی
حصه مند نواله انعام ایلیه امین

فی حرف الالف

آدم دده

اسم اسمالری مطابق مسمی اولوب مخلصلری دخی آدمدر انطالیه ده
ظهور ایتمشدر اوائل حالنده طریق هدایت رفیق مولویه به
سالک اولوب تکمیل آداب طریقت وتحصیل کمال معرفت
ایلدکدن صکره غلطه ده واقع اسکندر پاشا زاویه سنده
شارح مثنوی شریف اشتغال ده برینه شیخ مولوی اولمشدر
ولایت وکرامت ایله مشهور بر ذات معمور اولوب بیلک التمش درت
حدودنده آرزوی حج ایله سوی دریادن حارم راه حجاز اولوب
قاهره مصره وارد قده مرحوم اولمغله اول کیجه فیض کمال
مصر مولویخانه سنده دفن اولنمشدر برینه خانقاه غلطه ده
قاری مثنوی اولان عرضی محمد ده شیخ اولمغله آدم ده
فوتنه وعرضی ده مشیخته موسیخ شاری بوتاریخی نظم ایتمشدر

تذکرهٔ صفایی

برموجب فرموده، کل امرذی بال لم یعقد بتسمیة آثار کره
فرین، نفیس، حمد خدای متعال ایله امامه بند استفتا
اولیه سبحهٔ دست قبول اولماز و ماداکه شمهٔ تصلیه
وترفیه ایله توسیم نشاط و بهاجه تلمیحه انتفاعه قابلیت
بولمز بیتی هر منظومه، افکار مطلع غرای حامد مولف کتاب ایله
تزیین و توشیح اولنوب فحوه رسیده، مقطع ختام اولنجه تحلیه
وتافیه، وآفیه، سپاس یزدانی تسلمهٔ مفخر موجودات آت ایله
اردف اولنوب ستایش اصحاب کرام ایله مستزاد اولمق
خاشنه، سفینه، سینه، اعتبار اولمای مستحسل اختتام
بناء علی ذلک رقمکش صفحه، کاف ونون، ومنشئ
فیبر قون والقلم وما یسطرون، مبدع ربانی عناصر
وفصول وناظم مسبحات ارضین وافلاک ومخترع
معشرات حواس ومقول تنزه کنه ذاته عن الوصول،
حضرتینک حمد وسپاس بی قیاسی رای مسئلهٔ مطالب
واول فاتحه، مصحف فطرت وخاتمهٔ نسخهٔ بنی آدم
بنی کریمک صلوة وسلامی منتجه، نتایج مآرب
مذهب وترفیه، اصحاب رضیه ایله تضمین مدح تحلیه
اولنوب قدر مکرم خطیب قلم ولکن نوآموز منبرنیخ پایهٔ
بنانده موعظه پیرای نظم وانشا اولمغله دعای عالم
بدول فخار ایله هم آهنگ ملائکه، کرام اولمق
رسیده، رتبه، وجوب اولمغین حالا سریر عالم مصیر سلطان

وتخت اسمها بخت جهانبانی و کلید گنجینه هفت جبار و مفاید
امور دیار دست کرد بوستانیه مسلم اولان شهریار ممالک کیش
و پادشاه مرحمت اندیش سلطان سلاطین جهان خاقان خواقین
زمان ملک الغزاة والمجاهدین صبح خجسته طلوع عالم اجلال
مهر جهانبان سپهر اقبال معز الدنیا والدین غیاث الاسلام والمسلمین
قاهر الحرمین الشریفین سلطان العرب والعجم السلطان ابن السلطان
الغازی السلطان ابن السلطان محمد خان ابن السلطان ابراهیم خان
لازال شمس سلطنته فی افق السعادة لامعة طالعة ساطعة
وماج سیف سطوته فی اعناق الکفرة قاطعة حضرتلرینک دعای
دولت ابد پیوندلری ایله بو مقاله عبرین کارله مسکی الختام
طلوب عنی مرآمه بو آدینه اماله خاطر فاطر کتبه کبضاعه
کاتب دیوان صفایی نا توان حسب الفقره بنده کلری استعداد
قلیل دسمایه شعر و انشا ایله تنبع دواوین شعرا ایلدیکجه
صیاد ابریز طبیعتلری محل سوده اشتهاسی اولان قرمایی
سخن سنجان زمانک جواهر آثارلرینی کشیده سلک طرز تجلله
تسمیه کرده و ظهور ایلین تذکره نویسان خیر صوانک ذکرینه
نام اسلوف لولی فرینه درونمه ضبطه جایکر اولوب لکن
آنلرک صفحات آثارلری سالنامه دهرده بیک التجی ورقی
فزه سجف الظلم لیله غائمه بدیر اولمله تاریخ مذکوردن مکرر
ظهور ایدن شوانک اسامی سامیلرینی دخی کتبه جریده
دواوینکجه بر تذکره تحریری ایله لطیفی و عاشق سوز باشی
وحسن چلبی کبی اسلوف خیر اتصانک آثارینه اقتدا آرزوسی
حسنکرده و دروه خیر اولوب بعونه تعالی روضة الخلد

نسیمه الوحشا ترجمه مبرور وزیر اعظم الماس محمد پاشا
مدفنده ایکن بو مقصد عذب المشاربه شارع اولوب
لکن اول اثناده کاه مکتوبی صدر عالی وکاه دفتر امانی ایله
مشغول امور سرکارمداولدیغم حسبیله مسوده اجمال آمالم
بیاضه چکمدن مخدوم اولدن وزیر مشار الیهک الماس پاره
وجوهی زیور بخشیدن آن لحظه شهادت اولوب برمدت کچدکدن صکره
نسیان ناکاه زوری شمار صایف شهور واعوام اولوب ایکن
بعد برهة من الزمان مرقنده کی مالیه مدفنده استخدام اولوب
هنوز استیناس مرآم ایتمدن منزل نابهنکام رایحه خاطر
اولدیغمدن ماعدا تجلوه نمای منصه خیالم اولوب مرآتین
مآربه طالب برکنج غالب بولنامسله قریحه قریحه فاتر
وطبیعت جریحه قاصر اولمشدی فلله الحمد اون سنه نادره
وذاریت آصفانه ارزدن طلوب جرمایان استنادیخبر اولوب
سرعسکر وباجه وذاریت جمع الفصول ابواب عدالت سرکمد
وندای پیشین وآماده پادشاه روی زمین صدر اعظم آصفی آستانه
همایون ابو نیاه وستور عدالت پیرامکام بخشاه ابراهیم پاشا
مدفنهنک ایام سعادت انجامنده اختصای میسر اولوب
لکن دربار کاه اجلالرنده برتالیف ناچیز آفرکلشن عرفانده
ابنای بروزکی اولمله مانند برک سبز درشان آستانه
سعادت نشانلرینه هدیه اجزا اولدن مولف نسخه
شش باب جهات ومصنف کتاب چار فصل مضمرات جلت عظمته
اولاتسف بکمالک فهرس وجوه برجوه لرین هرآره آرایش کتاب وقلل
وناموسایجوه وباجه شرفنامه اجلالیلرینه اهدا ایلیوب احسانلرینه
حصه مندیز آلاضاعر الیه

LEYHA IV

تذكرة الشعرا

برموجب فرموده ء كلّ امر ذى بال هر عقد نظيم اثار كه
فريد ء نضيد ء حمد خداى متعال ايله امامه بند اولمغله
اوليه سجده ء دست قبول اولماز وما دامكه شمه ء تصليه
وترضيه ايله توسيم نشانكاه ديباجه قلميه انتفاصه
قابليت بولماز يعنى هر منظومه ء افكار مطلع غرّاى محامد
مؤلّف كائنات ايله تزيين وتوشيح اولمدقجه رسيد ء
مقطع خواطر اولمق محال وقافيه ء وآفيه ء سپاس يزدانى
تسليه ء مفخر موجودات ايله ارداف اولنوب ستايش
اصحاب كرام ايله مستزاد اولمدقجه نكاشته ء سفينه ء
سينه ء اعتبار اولماسى مستحيل الاحتمال دربنا ء على ذلك
رقمكش صفحه ء كاف ونون ومنشى ء تعبير نون والقلم
وما يسطرون مبدع رباعى ء عناصر وفصول وناظم
مسبعات ارضين وافلاك ومخترع معشرات حواس
وعقول تنزّه كنه ذاته عن الوصول حضرتينك
حمد وسپاس بى قياسى رأس مسئله ء مطالب واول
فاتحه ء مصحف فطرت وخاتمه ء نسخه ء بنوّت اولان
نبى كريمك صلوة وسلامى مقدّمه ء نتايج مآرب
قلنوب وترضيه ء اصحاب رضيّه ايله تضمين
مصرع تصليه اولمدقدن صكره خطيب قلم دلكش نوا
منبر بنج پايه ء بنانه موعظه پيراى نظم وانشا
اولمدقجه دعاى اعاظم ملوك فخار ايله هم آهنك

ملائکه کرام اولق رسیده رتبه وجوب اولمغین
حالا سریر عالم مصیر سلطانی و تخت اسمان بخت جهانبانی
و کلید کنجینه هفت وچهار و مقالید امور دیار
دست کرم پیوسته رنجه مسلم اولان شهریار عدالت کیش
و پادشاه مرحمت اندیش سلطان سلاطین جهان
خاقان خواقین زمان ملک الغزاة والمجاهدین
صبح نجسته طلوع عالم اجلال مهر جهانتاب سپهر اقبال
معز الدنیا والدین غیاث الاسلام والمسلمین
خادم الحرمین الشریفین سلطان العرب والعجم
السلطان ابن السلطان الغازی لعدخان ابن السلطان
محمد خان ابن السلطان ابراهیم خان لازالت
شمس شوکته فی افق السعادة لامعة طالعة
ساطعة وما برح سیف سطوته لاعناق الکفرة
قاطعه حضرتلرینک دعای دولت ابدپیوندلری ایله بو مقاله
عنبرین کلاله مسکی الختام قلنوب سمت مرآمه بوداد بن
امالهٔ خامهٔ لجام قلنورکن بو عبد لبضاعه کاتب دیوان
صنایعی ناتوان حسب الغدره بندکاه استعداد دن
تحصیل دستمایه شروانشا ایله تتبع دواوین شعرا ایلن
عیار ابریز طبیعتلری محل سوده استحسان اولان قدمای
سخن سنجان زمانک جواهر آثارلرین کشیده سلک سطور
ایتکله تیمنه کردن دهور ایلین تذکره نویسان خبر عوانک
ذمنده داران نام اسلاف اولدقلرینه دونمن ضبطه
جرئت کبرا ولوب لکن انلرک صفحات آثارلری ساکنامه

جریده

هجرتدن بیك التسعی ورقده فقره ده جف القلم ایله خاتمه
پذیر اولمغله تاریخ مذکوردن صکره ظهور ایدن شوانك
اسامی سامیلرین دخی کشیده جریده دوام اینمکچون
برتذکره تحریری ایله لطیفی وعاشق ورباضی وحسن چلبی
کبی اسلاف خیر اتصافك اثر لریله اقتفا آرزوسی
حاصل کرده درون فقیر اولوب بجوعه پرآی
روضة الخلد فسحة الاحشا رضوان مبرور وزیر اعظم
الماس محمد پاشا مدظله ایکن بو مقصد غریب المشاعه
شارع اولوب لکن اول اثناده کاه منکوبی صدر عالی
وکاه دفتر امانتی ایله مشغول امور مهام اولدیغیم
جهتیله مسوده اجمال آمالم بیاضه چکدن
محروم اولدن وزیر مشار الیهك الماس پاره
وجودی زیور بخشیدآن لحد شهادت اولوب
برمدة کنج زاویه نسیانده ناکام ورق شمار
صحایف شهور واعوام ایکن بعد برهة من الایام
تذکره مالیه دفتر مستخدم آمر اولوب هنوز
استیفای مرام ایتدیرن عزل ناهنکام ایله نکحام
اولدیغدن ماعدا جلوه نمای منصه خیالم اولان
مرآیس مآربه طالب برکفو خاطب بولنما مغله
قریحه قریحه فاتره وطبیعت جریحه قاصره اولمشدی
فلله الحمد الآن نسخه نادره وزارت آصفانه لریدن
طلاب جرایان استفاده خبر ایدن سرسطر دیباجه
وزارت جمع الفضول ابواب عدالت سرآمد وزرای پیشین

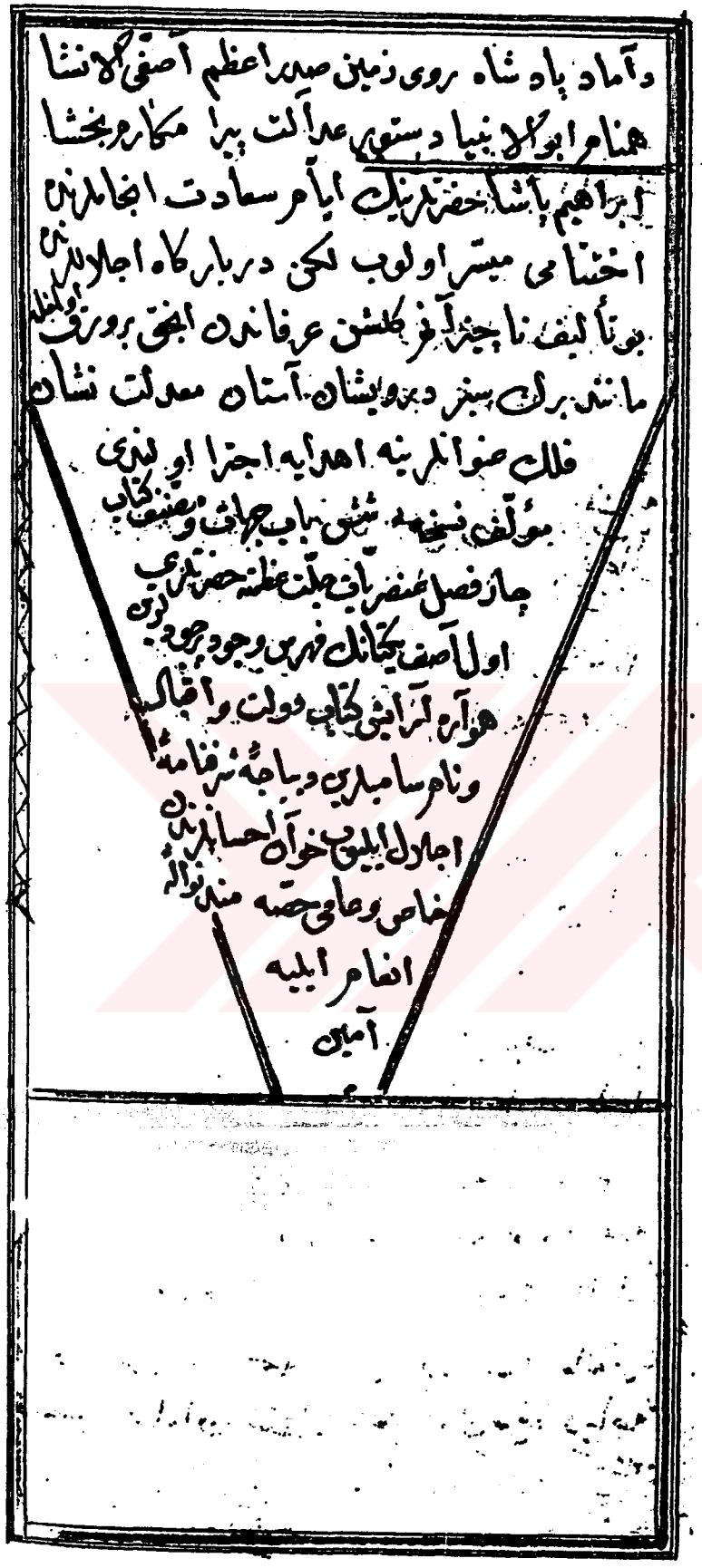
وآماد پادشاه روی زمین صدر اعظم آصفی گلانشا
همام ابو الانبیا دستور عدالت پیرا مکارم بخشا
ابراهیم پاشا خضر نیک ایام سعادت انجام لازال
اختامی میسر اولوب لکن دربار گاه اجلالدن
بو تالیف ناچیز آغز کلشن عرفاندن انجق بورق و المله
مانند برگ سبز درویشان آستان معدلت نشان
فلک ضوائر بنه اهدایه اجزا او لندی
مؤلف نسخه شش باب جراحت و مصنف کتاب
چار فصل صنعت یاف جلت عظمته حضرتلرینک
اول آصف یکتانک فهرس وجود جود
هوآره لرایشی کتاب دولت و اقبالک
و نام سامیلرین دیباجهٔ شرفنامهٔ
اجلال ایلیوب خوان احسانلرندن
خاص و عامی حصه مند نوال
انعام ایلیه
آمین

ESAT EFENDİ NÜSHASI

MÜHÜRLER

XCVII

1

تذکره صفایی
خط نسخ
سطر
محلف

VİYANA NÜSHASI, MÜHÜRLER

XC VIII

٥٠

تذکرة الشعرا صفایی مرحوم
صبت علیه سحاب الرحمه
امین

فی حرف الالف

آدم ٥٥
انبی ٥٤
آنی ٥٣
ابو ٥٢
انبیکی ٥١
اول ٥٠
ایلچی ٤٩
انبیکی ٤٨
اعمی ٤٧
ایلچی ٤٦
اسیر ٤٥
ایلچیکی ٤٤

فی حرف الباء

بحر ٤٣
بحیرہ ٤٢
بحیرہ ٤١
بحیرہ ٤٠
بحیرہ ٣٩
بحیرہ ٣٨
بحیرہ ٣٧
بحیرہ ٣٦
بحیرہ ٣٥
بحیرہ ٣٤
بحیرہ ٣٣
بحیرہ ٣٢
بحیرہ ٣١
بحیرہ ٣٠
بحیرہ ٢٩
بحیرہ ٢٨
بحیرہ ٢٧
بحیرہ ٢٦
بحیرہ ٢٥
بحیرہ ٢٤
بحیرہ ٢٣
بحیرہ ٢٢
بحیرہ ٢١
بحیرہ ٢٠
بحیرہ ١٩
بحیرہ ١٨
بحیرہ ١٧
بحیرہ ١٦
بحیرہ ١٥
بحیرہ ١٤
بحیرہ ١٣
بحیرہ ١٢
بحیرہ ١١
بحیرہ ١٠
بحیرہ ٩
بحیرہ ٨
بحیرہ ٧
بحیرہ ٦
بحیرہ ٥
بحیرہ ٤
بحیرہ ٣
بحیرہ ٢
بحیرہ ١

فی حرف التاء

تاب ٦٠
تابکی ٥٩
تاب ٥٨
تابکی ٥٧
تاب ٥٦
تابکی ٥٥
تاب ٥٤
تابکی ٥٣
تاب ٥٢
تابکی ٥١
تاب ٥٠
تابکی ٤٩
تاب ٤٨
تابکی ٤٧
تاب ٤٦
تابکی ٤٥
تاب ٤٤
تابکی ٤٣
تاب ٤٢
تابکی ٤١
تاب ٤٠
تابکی ٣٩
تاب ٣٨
تابکی ٣٧
تاب ٣٦
تابکی ٣٥
تاب ٣٤
تابکی ٣٣
تاب ٣٢
تابکی ٣١
تاب ٣٠
تابکی ٢٩
تاب ٢٨
تابکی ٢٧
تاب ٢٦
تابکی ٢٥
تاب ٢٤
تابکی ٢٣
تاب ٢٢
تابکی ٢١
تاب ٢٠
تابکی ١٩
تاب ١٨
تابکی ١٧
تاب ١٦
تابکی ١٥
تاب ١٤
تابکی ١٣
تاب ١٢
تابکی ١١
تاب ١٠
تابکی ٩
تاب ٨
تابکی ٧
تاب ٦
تابکی ٥
تاب ٤
تابکی ٣
تاب ٢
تابکی ١

فی حرف الجیم

جوی ٤٣
جوی ٤٢
جوی ٤١
جوی ٤٠
جوی ٣٩
جوی ٣٨
جوی ٣٧
جوی ٣٦
جوی ٣٥
جوی ٣٤
جوی ٣٣
جوی ٣٢
جوی ٣١
جوی ٣٠
جوی ٢٩
جوی ٢٨
جوی ٢٧
جوی ٢٦
جوی ٢٥
جوی ٢٤
جوی ٢٣
جوی ٢٢
جوی ٢١
جوی ٢٠
جوی ١٩
جوی ١٨
جوی ١٧
جوی ١٦
جوی ١٥
جوی ١٤
جوی ١٣
جوی ١٢
جوی ١١
جوی ١٠
جوی ٩
جوی ٨
جوی ٧
جوی ٦
جوی ٥
جوی ٤
جوی ٣
جوی ٢
جوی ١

فی حرف الحاء

حافظ ٤٨
حافظ ٤٧
حافظ ٤٦
حافظ ٤٥
حافظ ٤٤
حافظ ٤٣
حافظ ٤٢
حافظ ٤١
حافظ ٤٠
حافظ ٣٩
حافظ ٣٨
حافظ ٣٧
حافظ ٣٦
حافظ ٣٥
حافظ ٣٤
حافظ ٣٣
حافظ ٣٢
حافظ ٣١
حافظ ٣٠
حافظ ٢٩
حافظ ٢٨
حافظ ٢٧
حافظ ٢٦
حافظ ٢٥
حافظ ٢٤
حافظ ٢٣
حافظ ٢٢
حافظ ٢١
حافظ ٢٠
حافظ ١٩
حافظ ١٨
حافظ ١٧
حافظ ١٦
حافظ ١٥
حافظ ١٤
حافظ ١٣
حافظ ١٢
حافظ ١١
حافظ ١٠
حافظ ٩
حافظ ٨
حافظ ٧
حافظ ٦
حافظ ٥
حافظ ٤
حافظ ٣
حافظ ٢
حافظ ١

فی حرف الخاء

خلق ٥٩
خلق ٥٨
خلق ٥٧
خلق ٥٦
خلق ٥٥
خلق ٥٤
خلق ٥٣
خلق ٥٢
خلق ٥١
خلق ٥٠
خلق ٤٩
خلق ٤٨
خلق ٤٧
خلق ٤٦
خلق ٤٥
خلق ٤٤
خلق ٤٣
خلق ٤٢
خلق ٤١
خلق ٤٠
خلق ٣٩
خلق ٣٨
خلق ٣٧
خلق ٣٦
خلق ٣٥
خلق ٣٤
خلق ٣٣
خلق ٣٢
خلق ٣١
خلق ٣٠
خلق ٢٩
خلق ٢٨
خلق ٢٧
خلق ٢٦
خلق ٢٥
خلق ٢٤
خلق ٢٣
خلق ٢٢
خلق ٢١
خلق ٢٠
خلق ١٩
خلق ١٨
خلق ١٧
خلق ١٦
خلق ١٥
خلق ١٤
خلق ١٣
خلق ١٢
خلق ١١
خلق ١٠
خلق ٩
خلق ٨
خلق ٧
خلق ٦
خلق ٥
خلق ٤
خلق ٣
خلق ٢
خلق ١

فی حرف الدال

دنی ٥٠
دنی ٤٩
دنی ٤٨
دنی ٤٧
دنی ٤٦
دنی ٤٥
دنی ٤٤
دنی ٤٣
دنی ٤٢
دنی ٤١
دنی ٤٠
دنی ٣٩
دنی ٣٨
دنی ٣٧
دنی ٣٦
دنی ٣٥
دنی ٣٤
دنی ٣٣
دنی ٣٢
دنی ٣١
دنی ٣٠
دنی ٢٩
دنی ٢٨
دنی ٢٧
دنی ٢٦
دنی ٢٥
دنی ٢٤
دنی ٢٣
دنی ٢٢
دنی ٢١
دنی ٢٠
دنی ١٩
دنی ١٨
دنی ١٧
دنی ١٦
دنی ١٥
دنی ١٤
دنی ١٣
دنی ١٢
دنی ١١
دنی ١٠
دنی ٩
دنی ٨
دنی ٧
دنی ٦
دنی ٥
دنی ٤
دنی ٣
دنی ٢
دنی ١

فی حرف الدال

ذکری ذهنی

فی حرف الراء

رضا رسا رآبی راشد

رشدی رشدی بکر رشید رشید بکر

رفقی رافق رزقی راضی

راغب راغب بکر راسخ رمزی

رحیم رحمی رهابی رسمی

رسیم رزری رفیعا رفعتی

رصف رصین

فی حرف الزاء

زکی زکی بکر زلفی زاهر

فی حرف السین

سکونی سامی سعیدا سامی سلیم کرای سامی

سالم سامی سلیم بکر سامی سعید سعید سعید سامی

سالم سعید سعید بکر سعید

سالم سعدی صاحب

فی حرف الشین

شانی شهری شهری بکر شهری بکر

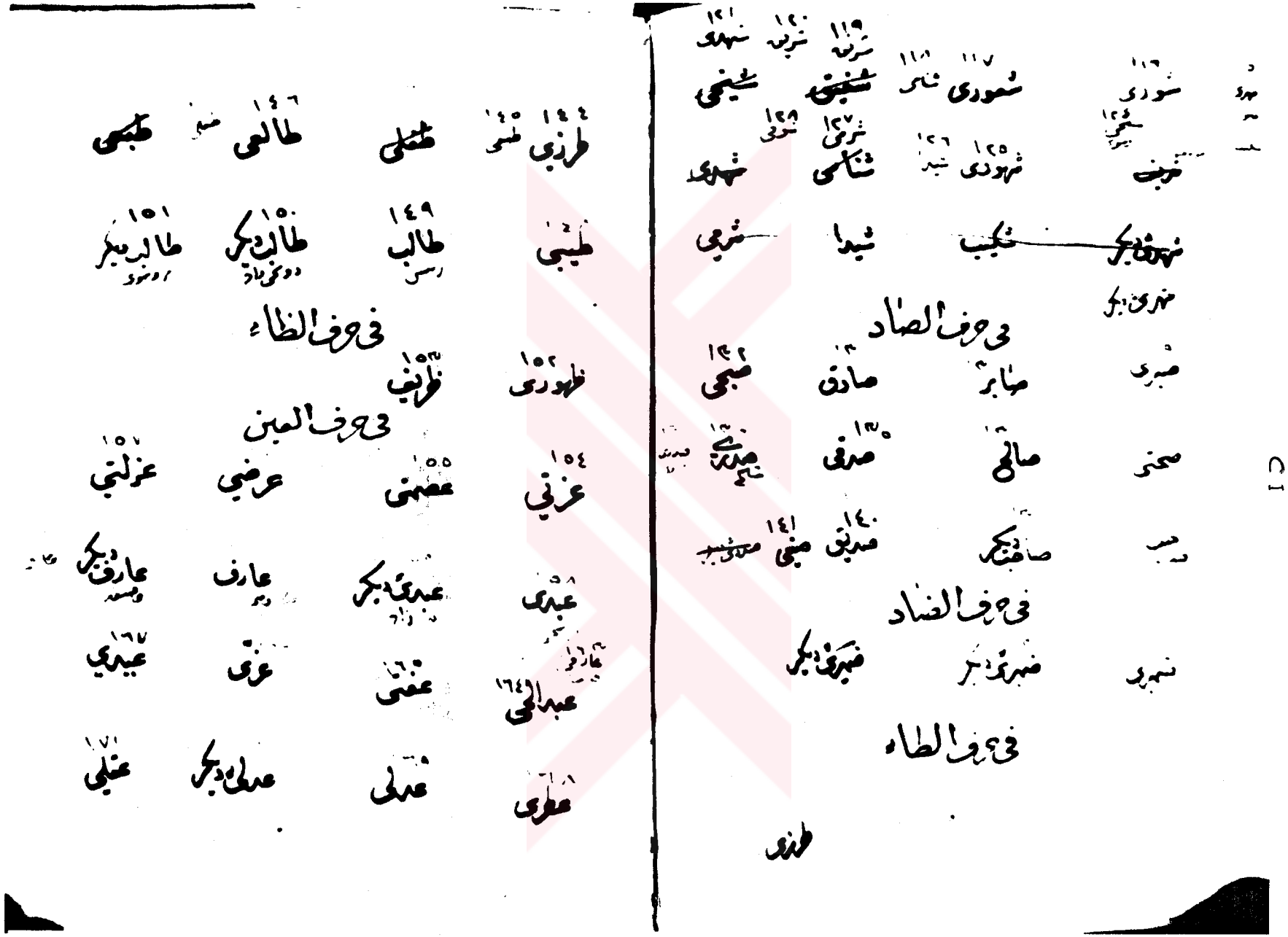

في حرف اللام

لطفي — لطفى — لطفى — لبيب

لمعي — لتني

في حرف الميم

مذاقي — مجيب — منجي — مدعي

مدعي — مخدوم — ماهر — مستقيم

معنوي — مائل — مبلي — مبري

ماجد — مجيب — رنفي — مادح

في حرف النون

نثاري — نديم — نائلي — نثائلي

نظمي — نظمي — نيازي — نعتي

ناظم — ناظم — ناظم — ناظم

نشئي — نابي — نجيب — نظيم

نهجي — نجيب — نعمتي — نسيب

نعيم — نعيما — نجيبي — نايلي

نسيب — نايي — نادي — نشئي

ناطق — ناعي — نشئي — نكبتي

II

فی حرف الحاء
٦٩
٦٩
٧٠
٧٠
٧٠
٧١
٧٢
٧٢
٧٣
٧٣
٧٤
٧٤
٧٥
٧٦
٧٧
٧٨
٧٨
٧٩
٨١
فی حرف الخاء
٨٤
٨٦
٨٧
٨٧
٨٧
٨٨
٨٨

فی الدال

III

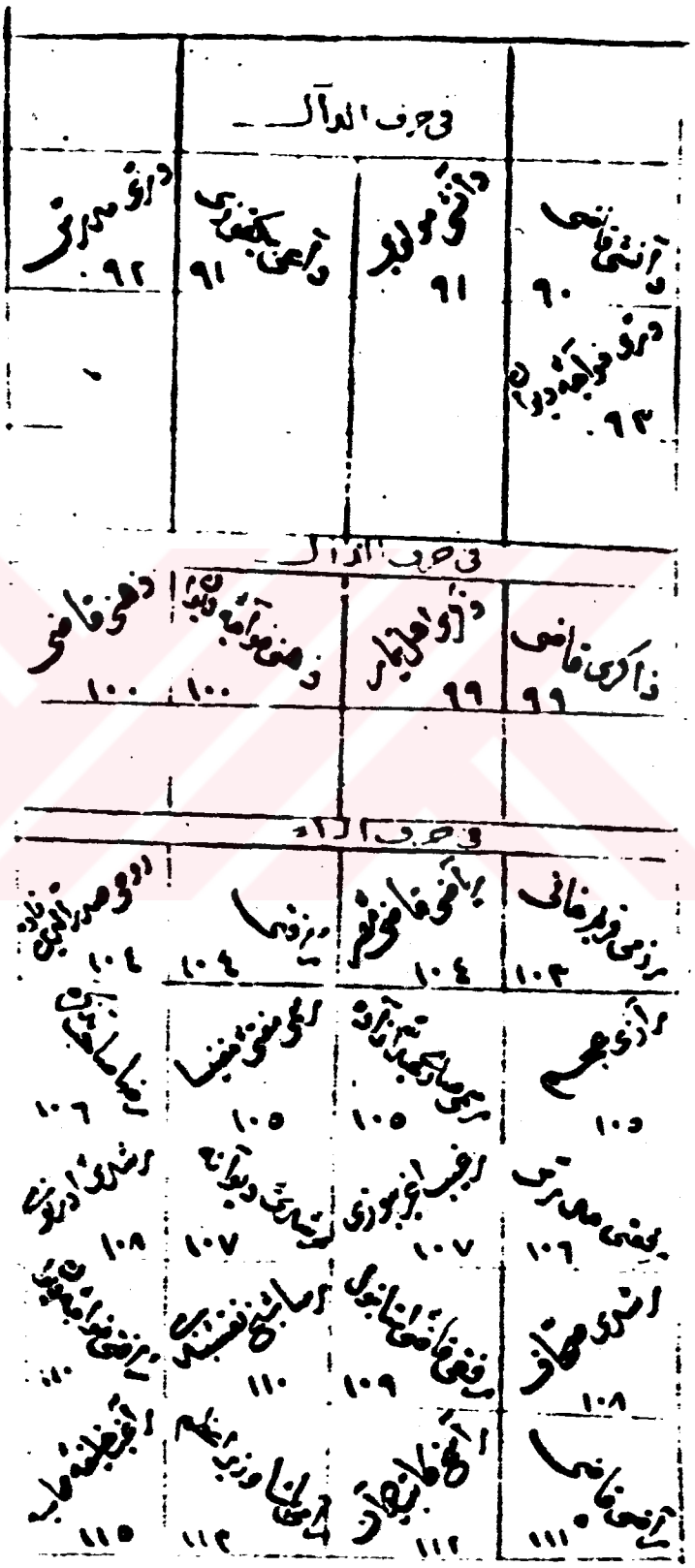
في حرف الدال
ذو القرنين ٩٠
ذو مخبر ٩١
ذو مرة ٩١
ذو مرة ٩٢
في حرف الذال
ذاكر الله ٩٩
ذو الفقار ٩٩
ذو الفقار ١٠٠
ذو الفقار ١٠٠
في حرف الراء
رزق الله ١٠٤
رزق الله ١٠٤
رزق الله ١٠٤
ذو الفقار ١٠٤
راشد ١٠٥
راشد ١٠٥
راشد ١٠٦
راشد ١٠٦
راشد ١٠٧
راشد ١٠٧
راشد ١٠٨
راشد ١٠٨
راشد ١٠٩
راشد ١٠٩
راشد ١١٠
راشد ١١٠
راشد ١١٢
راشد ١١٢
راشد ١١٤
راشد ١١٤
راشد ١١٥
راشد ١١٥

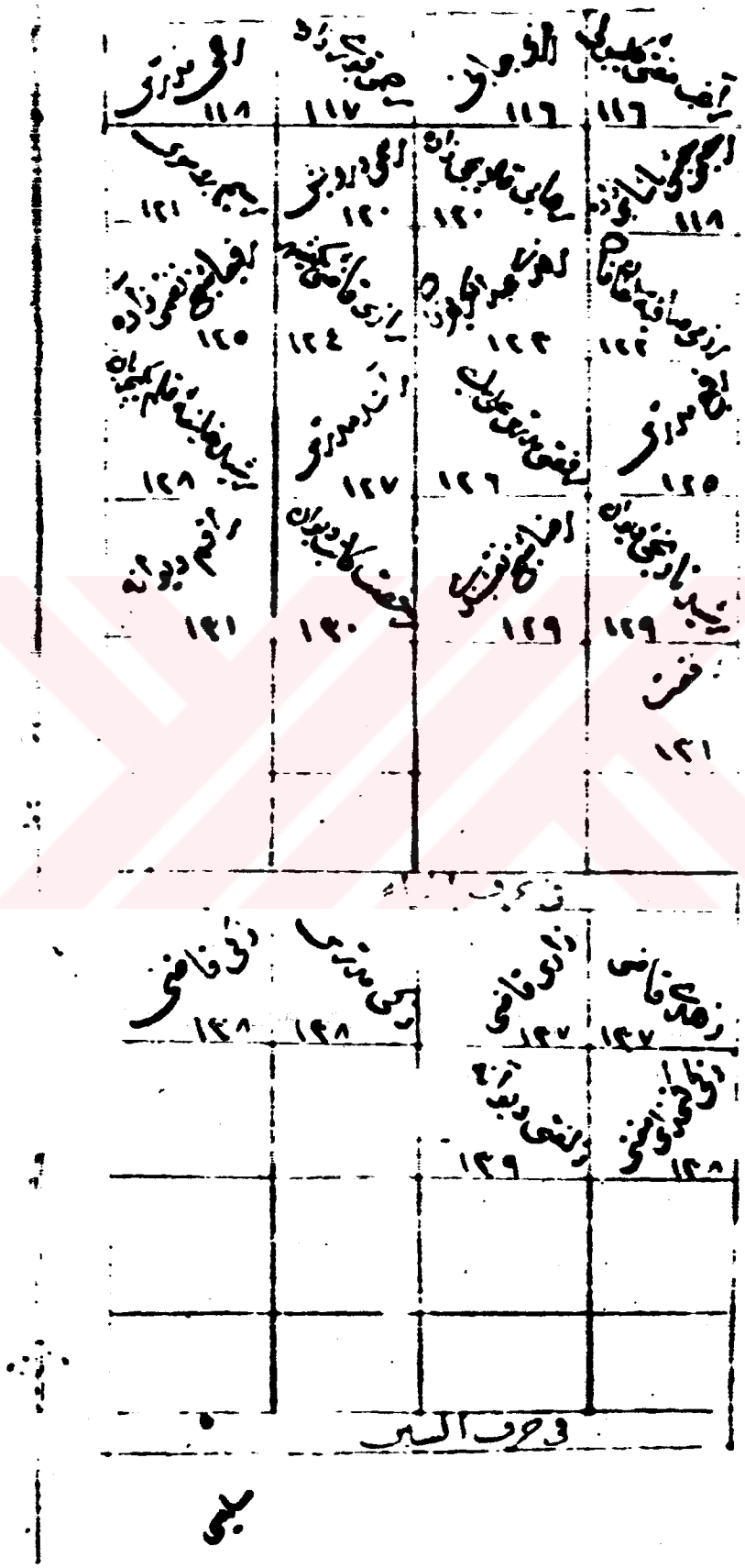
في حرف السين

IV

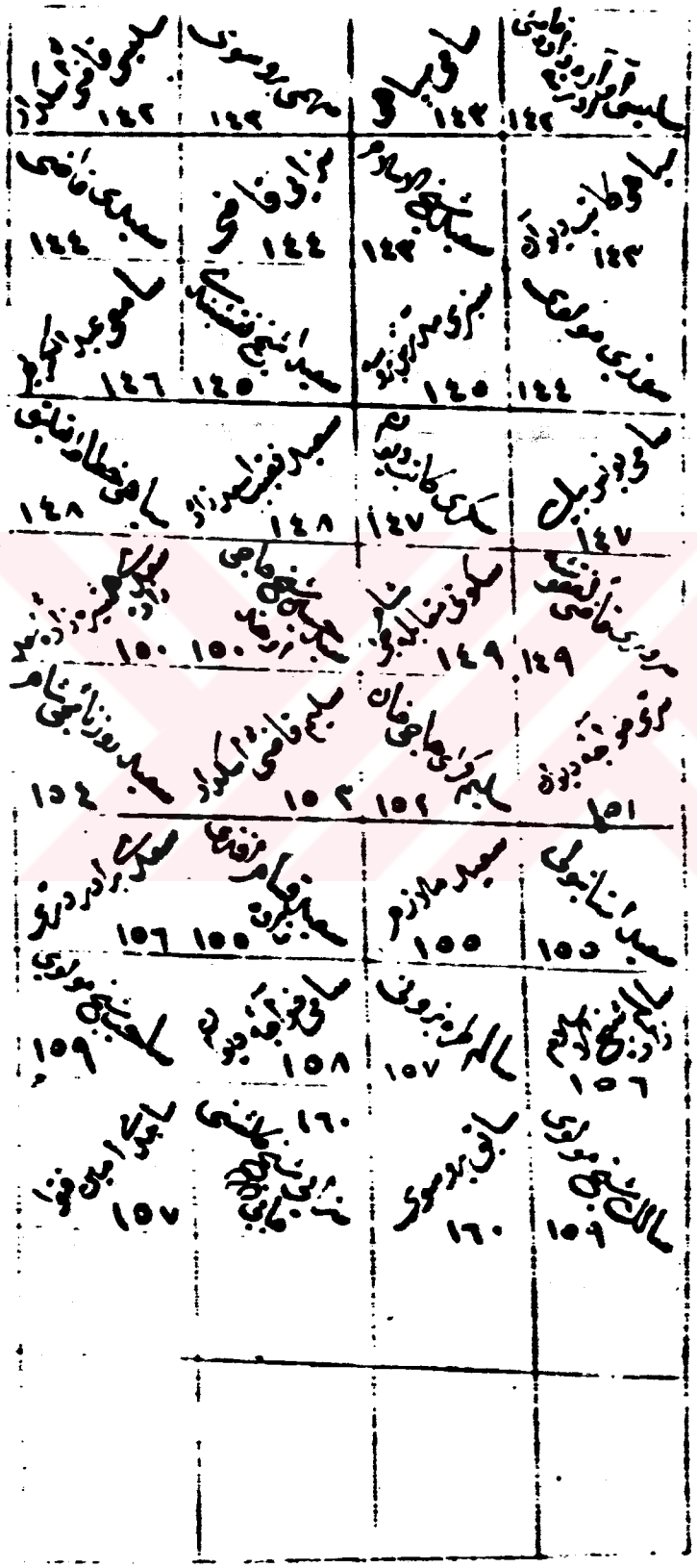

	في حرف الشين		
نافی مدنی ۱۶۴	شہید فتک جی ۱۶۴	شاہ جہان بخاری ۱۶۵	شاہ جہان ۱۶۶
ذکریٰ نافی صوفی ۱۶۶	شیخ بھی مولوی ۱۶۶	شہید مفتی صوفی ۱۶۶	شاہ جہان نافی ۱۶۶
نافی فدوآباد ۱۶۷	شہید حاجی جواہ ۱۶۷	شاہ جہان قادری ۱۶۸	شہید حاجی بخاری ۱۶۸
شہید حاجی بخاری ۱۶۹	شہید حاجی جوآہ ۱۷۰	شہید حاجی آباد ۱۷۰	شہید نافی ۱۷۰
شہید شتاری ۱۷۰	شہید حاجی جواہ ۱۷۱	نافی زادہ ۱۷۱	شہید حاجی ۱۷۲
شیخ مولوی ۱۷۲	شیخ بھی مولوی ۱۷۲	شیخ بھی مولوی ۱۷۴	شیخ مفتی ۱۷۴
شہید حاجی جواہ ۱۸۰	شہید حاجی طاہی ۱۸۲	شہید حاجی آباد ۱۸۲	شیخ مولوی ۱۸۴
نافی مدنی ۱۸۴			
	في حرف الصاد		
صبغۃ نافی ۱۸۸	صفی بیگ کاظم ۱۸۹	صفی نقشبندی ۱۹۰	صافی بیگ ۱۹۰
صادق نافی ۱۹۰	صبی باہی ۱۹۰	صاحب باہی ۱۹۱	صلاح الدین بخاری ۱۹۲

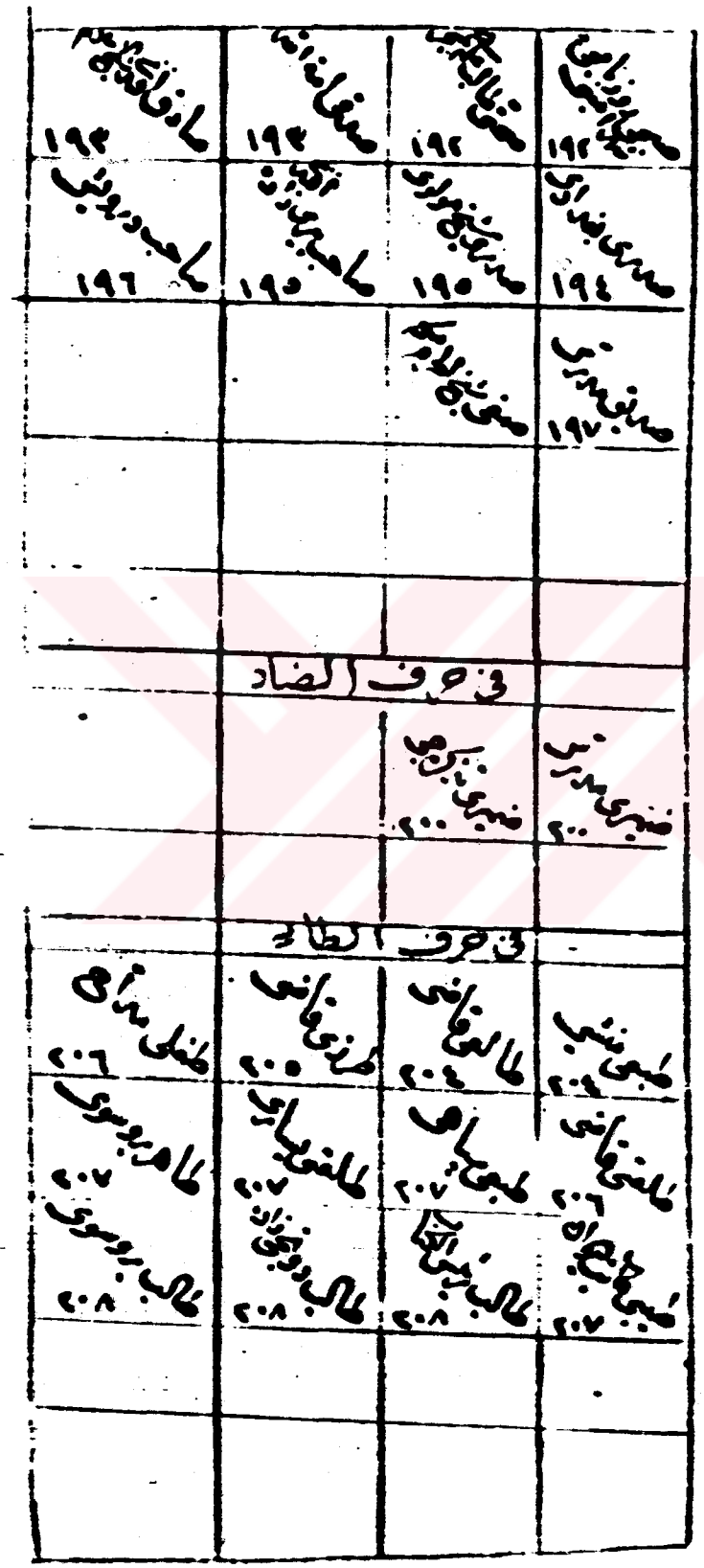
ك
في حرف الضاد
في حرف الطاء

فی حرف الطاء			
طاہر حاجی خان ۲۱۳		ظریف علی بیگ ۲۱۴	
	فی حرف العین		
عبدی درویش ۲۱۶	علی ناصر ۲۱۶	علی ناصر ۲۱۷	عارف ناصر ۲۱۷
عزیز فرہاد بیگ ۲۱۷	عارف ناصر ۲۱۸	عشق ناصر ۲۱۸	عبدالکریم عبدالله ۲۱۹
عوض ناصر ۲۲۱	عصمت صدر روم ۲۲۱	عصمت مولوی ۲۲۱	عارف ناصر علی ۲۲۲
عبدالحافظ نام ۲۲۴	عاصی مدرس ۲۲۴	عزیز مولوی ۲۲۴	عزیز بیگ ۲۲۴
عوض بیگ ۲۲۵	عارف زعیم ۲۲۵	عاصم مدرس ۲۲۵	عبدی زعیم ۲۲۶
عزیز نصیح ایاز ۲۲۶	عصمت صدر روم ۲۲۶	عصمت مولوی ۲۲۷	عصمت مدرس ۲۲۷
عبدالغنی علوی ۲۲۸	عبدی ناصر ۲۲۸	عصمت ناصر ۲۲۹	عطا بیگ ۲۲۹
غلام نبی ۲۳۰	عبدی ایاز ۲۳۰	عبدی صدر روم ۲۳۱	عاصی صدر روم ۲۳۲
عزیز مدرس ۲۳۶	عزیز شیخ مولوی ۲۳۶	عاصم مدرس ۲۳۷	عاصم مولوی ۲۳۷

VI

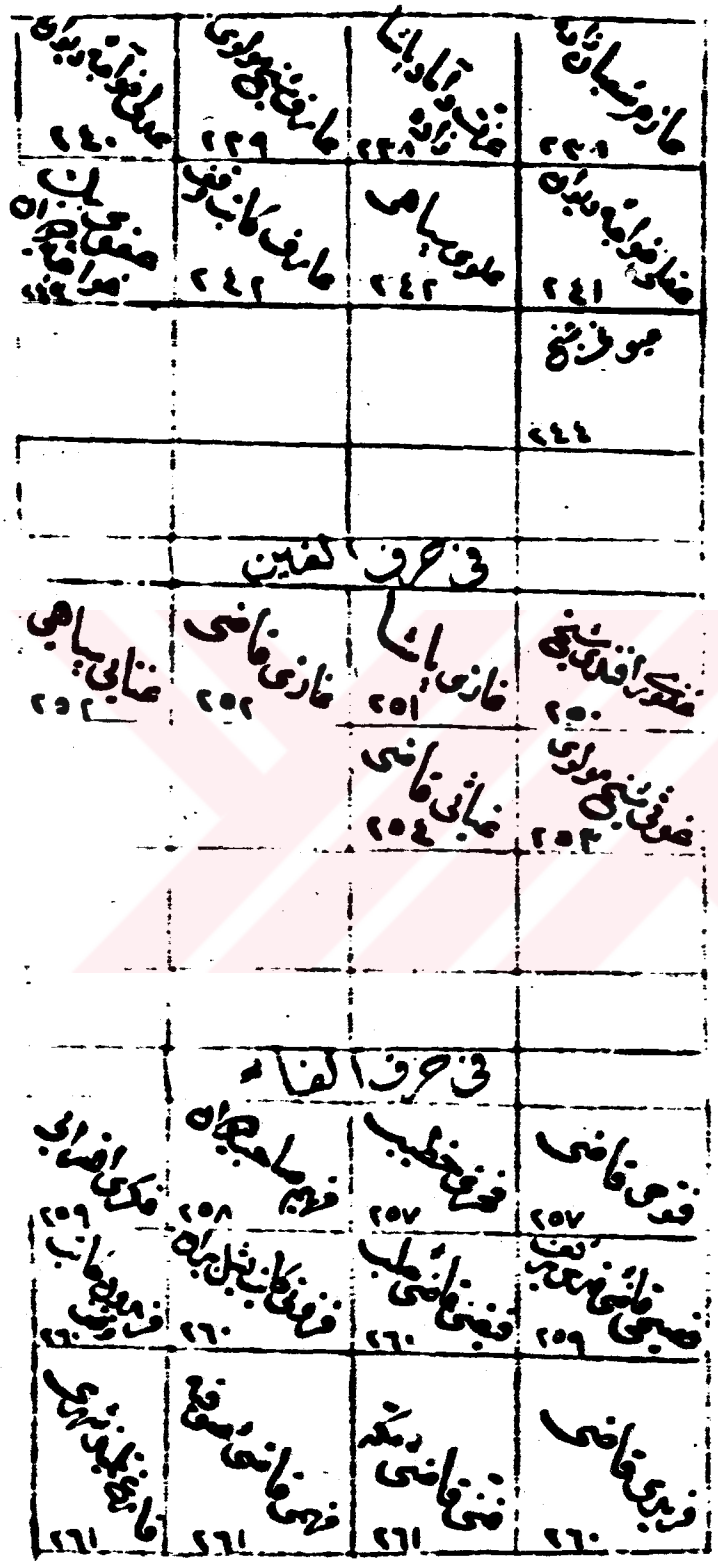

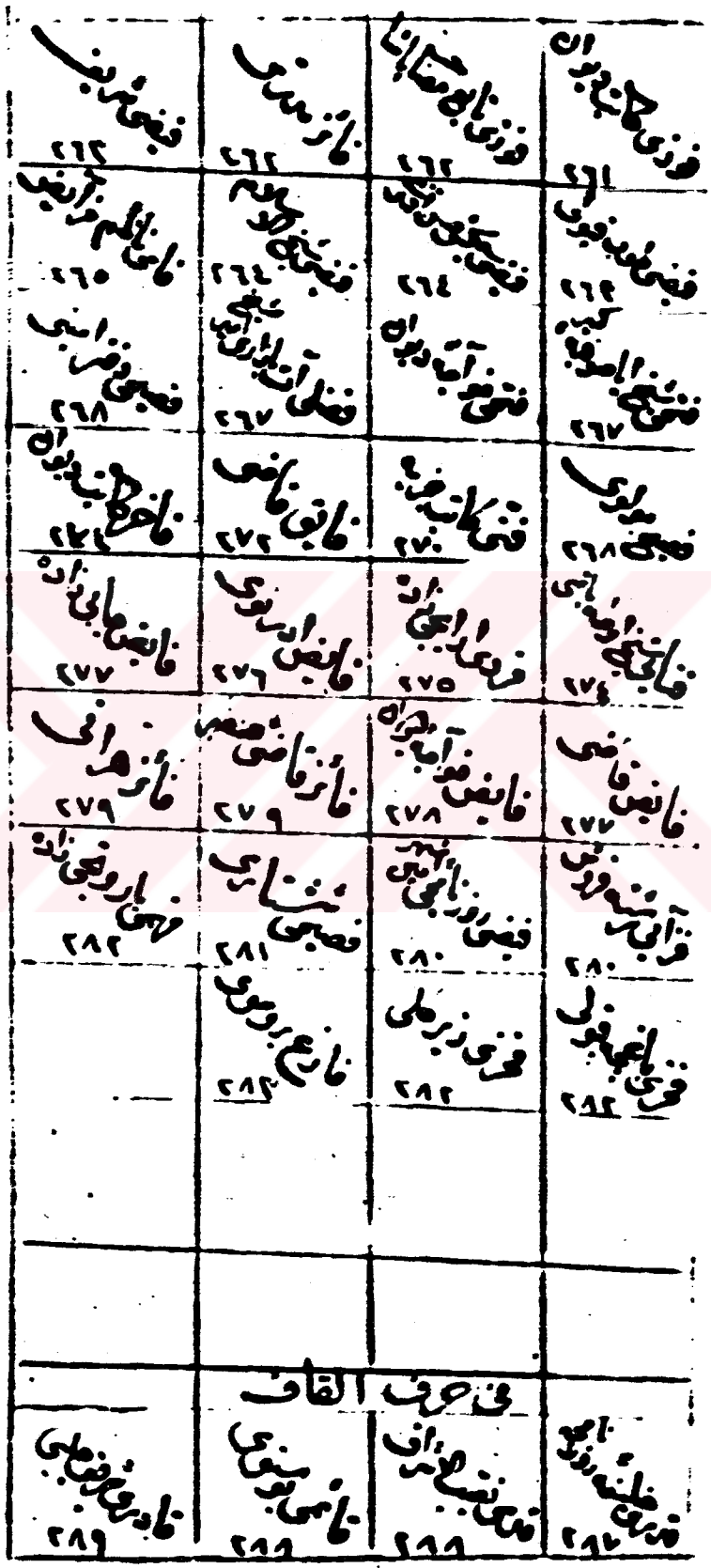

VII

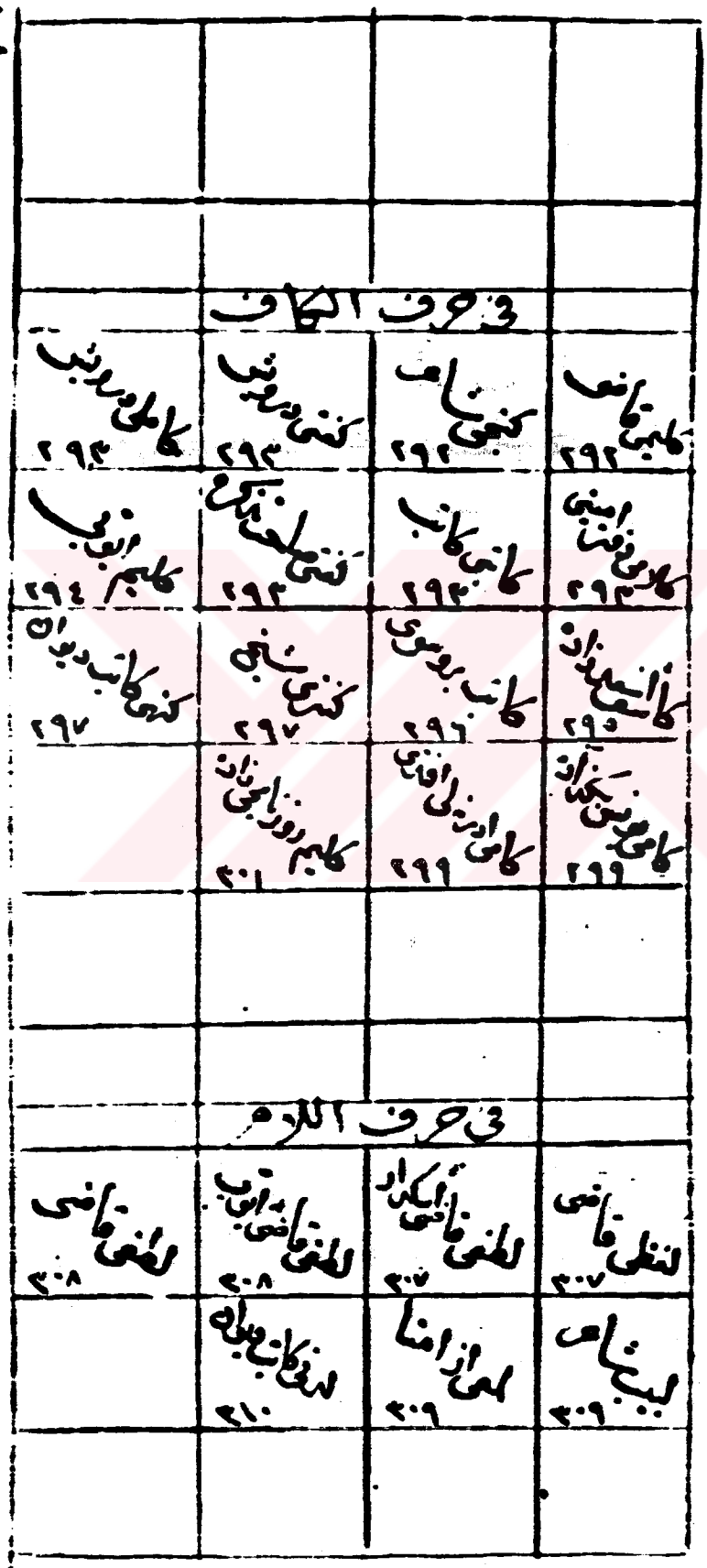
فی حرف الکاف
کلبی قاضی ۲۹۲
کنجی شاہ ۲۹۲
کنتی دیوانہ ۲۹۲
کاملی دیوانہ ۲۹۴
کاملی فرزند امینی ۲۹۴
کاتبی کاتب ۲۹۴
کنتی صاحب نکاح ۲۹۲
کلبہ ابوالبرکات ۲۹۴
کاتب اسعد زادہ ۲۹۵
کاتب بروسوی ۲۹۶
کنتی نجی ۲۹۷
کنہ کاتب دیوان ۲۹۷
کاملی فرزند بخاری ۲۹۹
کاملی فرزند ولی افندی ۲۹۹
کلبہ روزنامچی زادہ ۴۰۱
فی حرف اللام
لفظی قاضی ۴۰۷
لطفی قاضی ایکدار ۴۰۷
لطفی قاضی دیوانہ ۴۰۸
لطفی قاضی ۴۰۸
لبیب شاہ ۴۰۹
لطفی از امنا ۴۰۹
لطفی کاتب دیوان ۴۱۰

VIII

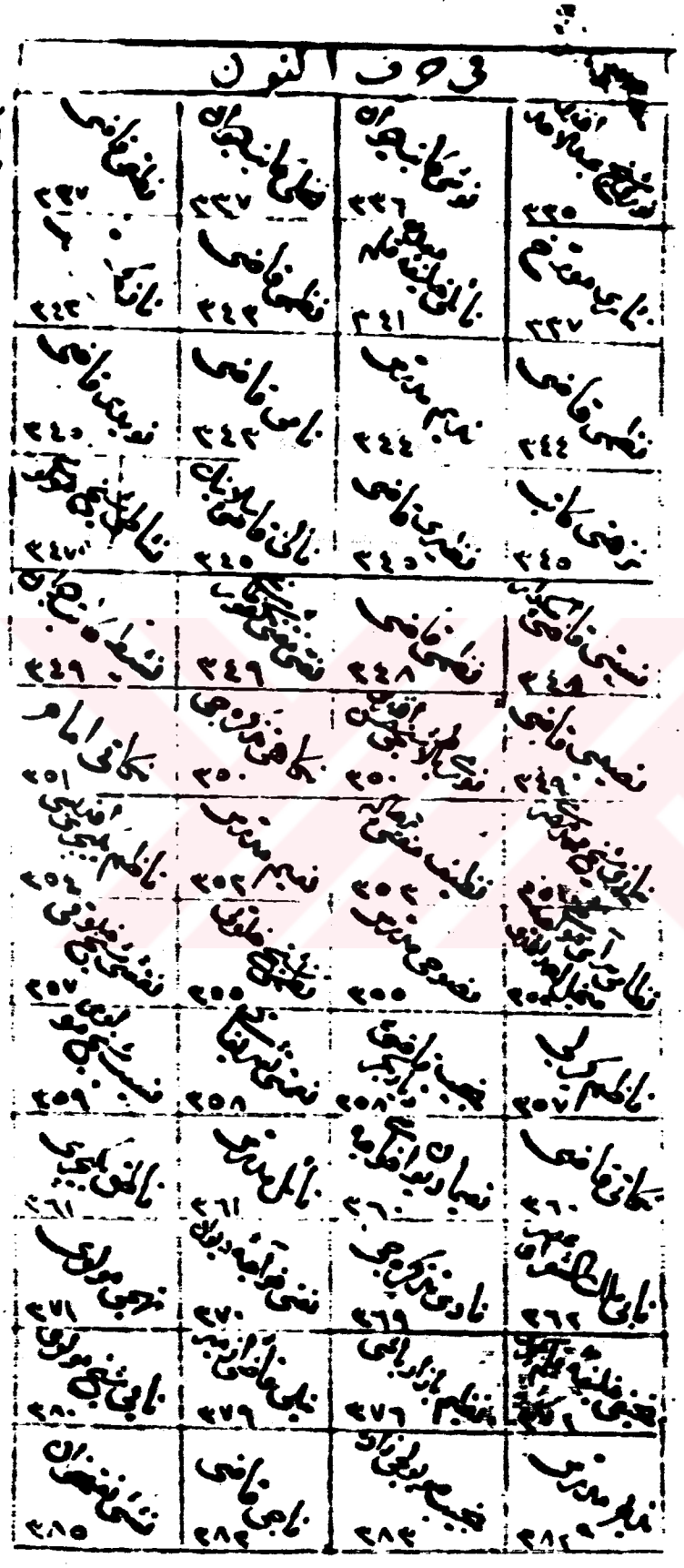

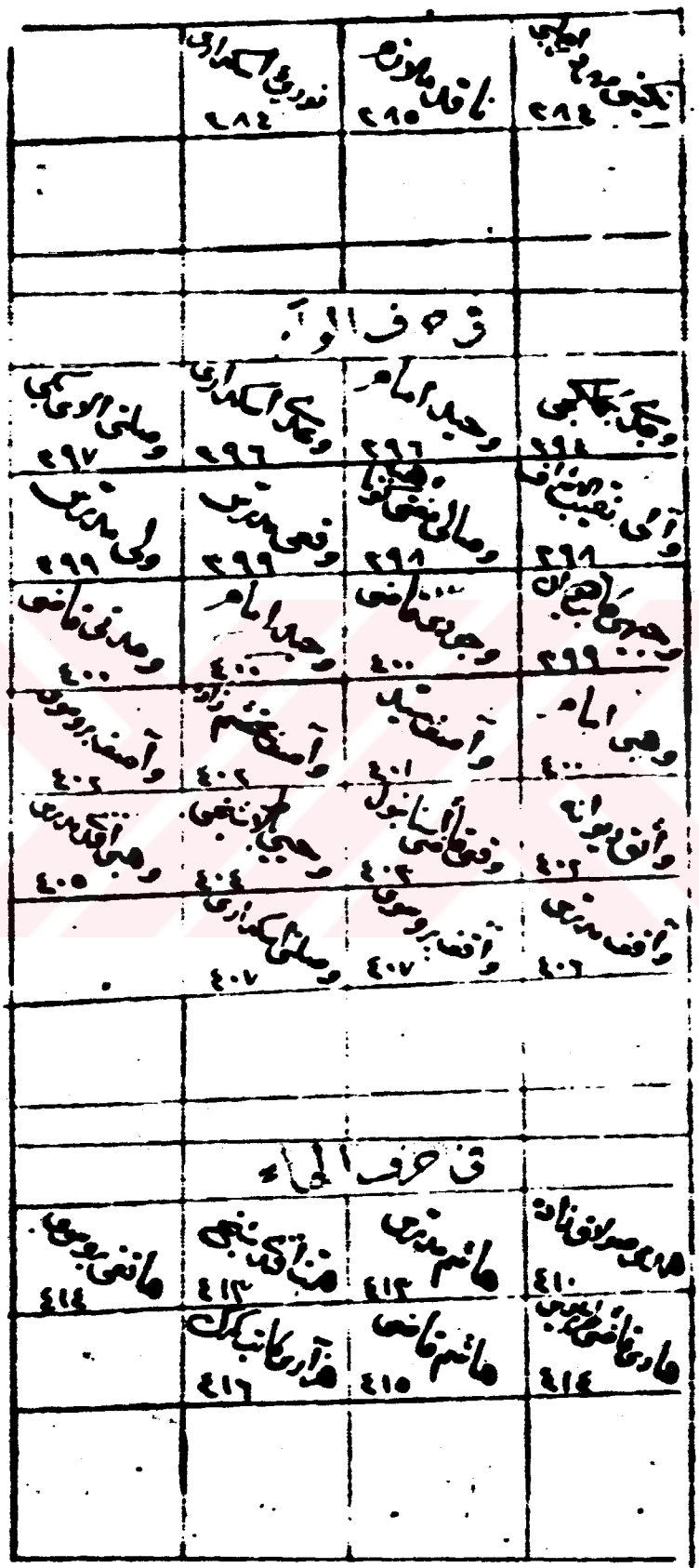

IX

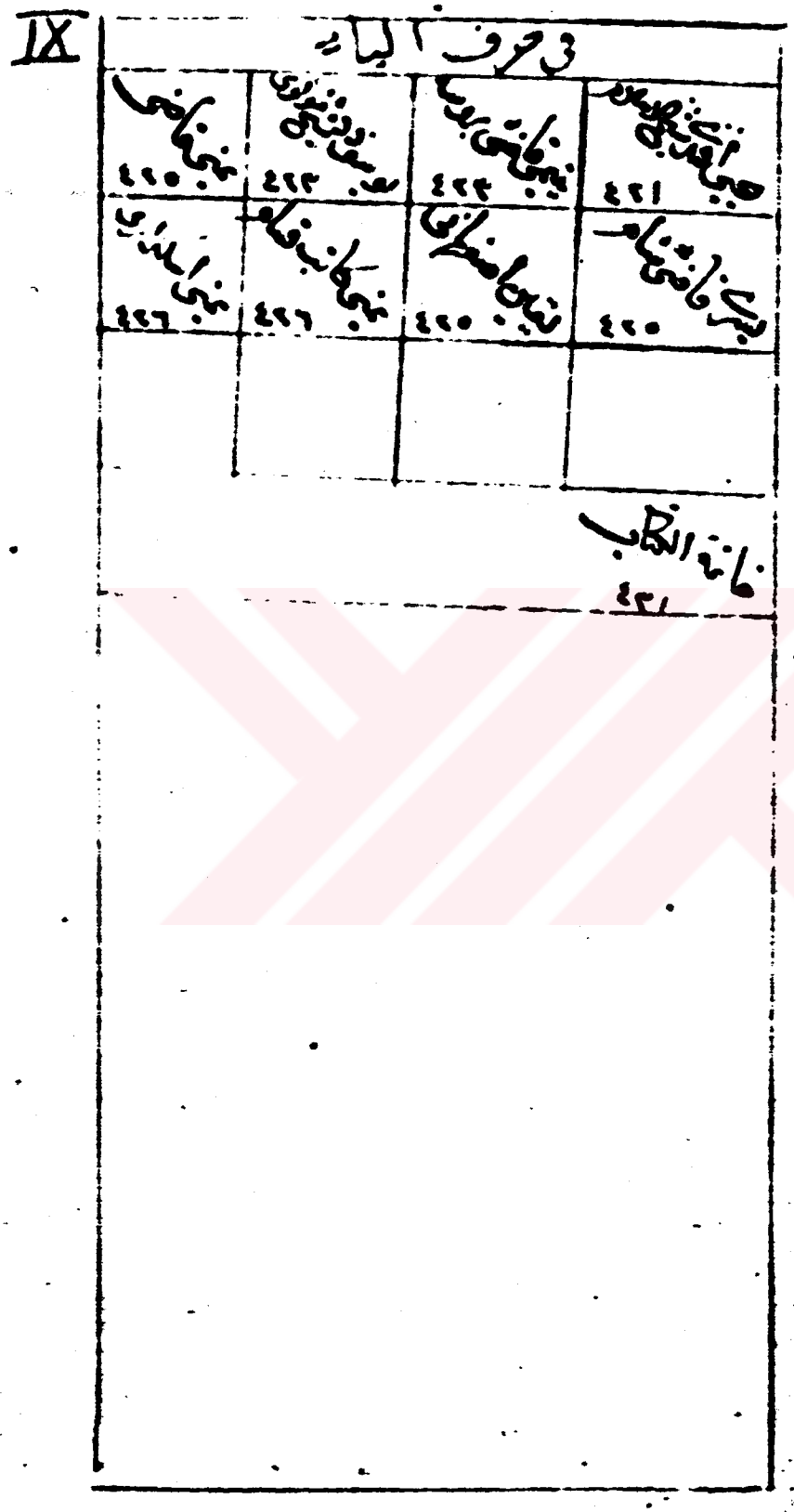

فهرست شعرای بلاغت نشان

فی حرف الالف

آدم مشربی	آذری	آذری بیگ	آذری بیگ
۱	۲	۳	۴
آصفی نسابنوی	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده
۲	۵	۶	۷
آصفی قاضی نام	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده
۳	۸	۹	۱۰
آصفی نسیم زاده	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده
۵	۶	۷	۸
آصفی قاضی نام	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده
۶	۹	۱۰	۱۱
آصفی قاضی نام	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده
۷	۱۰	۱۱	۱۲
آصفی قاضی نام	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده
۸	۱۱	۱۲	۱۳
آصفی قاضی نام	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده	آذری بیگ زاده

بنی اسد ١٩	بنی ثعلبان ٢٠	بنی ورکزاد ٢١	بنی بوسعو ٢١
بنی زرع ٢٢	بنی بوسعو ٢٣	بنی عامر سلطانی ٢٣	بنی فاسم بالی ٢٤

فی حرف التاء

تائب کاتب ٢٦	تائب عجم بانی ٢٦	تائب قاضی ٢٦	تائب عثمان زاد افیق ٢٧

فی حرف الثاء

ثانی قاضی شنبا ٢٤	ثانی قاضی بیادیا ٢٤	ثانی کاتب ٢٥	ثانی شیخ نوری ٢٥

فی حرف الجیم

جرجیس صاحب ران ٢٧	جمی قاضی ٢٨	جمی ٤٠	جمی قاضی بیادیا ٤٠

فی حرف الحاء

حبیبی نوری ۴۳	حافظ فضلی ۴۲	حاجی [illegible] ۴۲	حکی [illegible] ۴۳
حافظ محمود [illegible] ۴۴	حافظ عبدالرحمن ۴۵	حافظ فخرالدین ۴۶	حافظ الدین [illegible] ۴۶
حاجی حافظ ۴۶	حاجی [illegible] ۴۷	حاجی [illegible] ۴۷	حاجی [illegible] ۴۷
حبیب [illegible] ۴۸	حفیظ [illegible] ۵۰	حاجی [illegible] ۵۰	حاجی [illegible] ۵۱
حاجی [illegible] ۵۲			

فی حرف الخاء

خاکی [illegible] ۵۴	خلیل [illegible] ۵۷	خانی [illegible] ۵۸	خلیلی [illegible] ۵۸
خلیلی [illegible] ۵۸	خیری [illegible] ۵۹	خالص [illegible] ۵۹	

فی حرف الدال

دانش [illegible] ۶۱	دانش [illegible] ۶۱	[illegible] ۶۱	دلی [illegible] ۶۳
دلی [illegible] ۶۴			

ذاکری

3

فی حرف الذال

ذاکری قاضی ۶۸	ذاکر بخاری ۶۸	ذوقی شاہجہانی ۶۸	ذہنی قاضی ۶۸
	فی حرف الراء		
زرمی قزلباش ۷۰	راقم قاضی مصر ۷۰	راقم شاہجہانی ۷۱	روح صیدالبری زاد ۷۱
راقم عجم ۷۱	رحیمی سبزواری ۷۱	رفیع شاہجہانی ۷۲	رضا حاجی ۷۲
رشدی خطیب دزفولی ۷۴	رفیع مدرس ۷۴	رشدی دیوانہ ۷۴	رشدی خطیب دزفولی ۷۴
رشدی صوفی ۷۴	رفیع قاضی ۷۵	رسا شیخ فتح اللہ ۷۶	رافعی ضابط دیوان ۷۶
راضی قاضی ۷۷	راسخ طالبدران ۷۷	راسخ مظہر ۷۹	راغب غلام علی بخاری ۸۱
راغب نقی خطیب ۸۲	رزمی جاجی ۸۲	رحیمی قوری زاد ۸۲	رحیمی مدرس ۸۲
راجی قزلباش ۸۴	راجی قزلباش ۸۶	رسمی درویش ۸۶	رسمی دوسری ۸۶
رفیع کوہ زاد ۸۷	رفیع کوہ زاد ۸۸	راقم قاضی جہان ۸۹	رفیعا شیخ نظامی زاد ۹۰

126 صبحي مدرس ٩٠	127 أحمد فتحي فهمي ٩١	128 عبد الحميد مدرس ٩٢	129 محمد فتحي فهمي ٩٢
130 محمد فاضل ٩٢	131 مصطفى ضابط ٩٣	132 محمد فاضل ٩٤	133 راشد دبوان ٩٤

في حرف الزاء

134 زهدي قاضي ٩٦	135 زكي فاضي ٩٦	136 زكي مدرس ٩٦	137 زكي قاضي ٩٦
138 زكي محمد علي ٩٧	139 زكي دبوان ٩٧		

في حرف السين

140 سليم قاضي دنكاز ٩٩	141 سامي وصفي ٩٩	142 سليم قاضي الكبار ٩٩	
143 سعيد قاضي ١٠٠	144 سعيد الحلاق ١٠٠	145 سعيد فاضي ١٠٠	146 سامي عبد الحق ١٠١
147 سعيد أفندي ١٠١	148 سعيد فاضي ١٠١	149 سامي عبد الحق ١٠٢	
150 سامي يوسف بيل ١٠٢	151 سعيد فاضي ١٠٣	152 سامي فاضل نابلسي ١٠٤	
153 سعيد فاضي كفرقاسم ١٠٤	154 سليم فاضي ١٠٤	155 سعيد كاظم زاد الناظر ١٠٦	
156 سعيد عبد الحق ١٠٥			

۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹
۱۰۹	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۱۱	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۲
۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	

فی حرف الشین

۱۱۶	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۷
۱۱۷	۱۱۸	۱۱۷	۱۱۸
۱۱۸	۱۱۹	۱۱۹	۱۱۹
۱۱۹	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۱
۱۲۱	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲

فی حرف الصاد

فی حرف الضاد

طبعی

فی حرف الطاء

طبی منبع ۱۴۱	طبی فاضی ۱۴۱	طبی نامی ۱۴۱	طبی مبارک ۱۴۲
طبی فاضی ۱۴۲	طبی بیاض ۱۴۲	طبی نباری ۱۴۳	طبی مبارکوی ۱۴۳
طبی کاتب ۱۴۴	طبی بزی الخبز ۱۴۴	طبی نجار ۱۴۴	طبی بلوری ۱۴۴

فی حرف الظاء

ظہوری اسحٰق ۱۴۷	لفظ غلط فلم بلکہ ۱۴۷		

فی حرف العین

عبدی درویش ۱۴۹	عارف فاضی ۱۴۹	عارف نامی ۱۴۹	عارف فاضی ۱۴۹
عزیزی فرنجلی ۱۴۶	عارف نامی ۱۵۰	عارف فاضی ۱۵۰	عبدی صارم ۱۵۱
عزیز نامی ۱۵۲	عصمی ضریر ۱۵۲	عزیز مبارکوی ۱۵۴	عارف فاضی ۱۵۵
عجمی فاضی ۱۵۵	عاصم مدرس ۱۵۵	عزیز نوری ۱۵۵	عجمی کاتب ۱۵۵
عزیز کاتب ۱۵۶	عارف زجیج ۱۵۶	عاصم مدرس ۱۵۶	عجمی زجیج ۱۵۶

١٥٦ عمرو نصوح باشا زاد	وفي مصدره ١٥٧	عمر شيخ مولوي ١٥٨	عمي ادرنوي ١٥٨
عبد الحي شيخ غلوق ١٥٨	عمي قاضي صبري قاضي ١٥٩	عمي قاضي زاد ١٥٩	مطرح بحوري زاد ١٦٠
عمي شرواني ١٦٠	عمي باشا ١٦١	عمي حمزه زاد ١٦٢	عارف مصدره ١٦٣
عبد مصدري ١٦٥	عمر شيخ مولوي ١٦٥	عاصم مصدري ١٦٦	عاصم مولوي ١٦٧
عارف نعمان زاده ١٦٧	عمي وصاد باشا ١٦٨	عارف شيخ مولوي ١٦٨	عمي فواد ديوان ١٦٩
عمي وصاد ديوان ١٧٠	عمر وهبي ١٧٠	عارف مطرزاده ١٧١	

في حرف الغين

غفوري افندي شيخ ١٧٣	غالب بك ١٧٤	غازي قاضي ١٧٤	غالب بك ١٧٤
غوثي شيخ مولوي ١٧٥	غماتي قاضي ١٧٦		

في حرف الفاء

فوزي قاضي ١٧٩	فوزي بك ١٧٩	فتحي مصطفى ١٧٩	فتحي افندي ١٨٠

فصيح

فضیحی فاضی فضیحی ۱۸۰	فضیحی فاضی جبر ۱۸۱	فروشی کاتب فروشی ۱۸۲	فروشی کاتب جبر ۱۸۳
فضیحی فاضی ۱۸۴	فضیحی فاضی مکی ۱۸۵	فضیحی فضیحی صوفیہ ۱۸۶	فارغ فارغ ۱۸۷
فروشی کاتب جبر ۱۸۸	فروشی فروشی جبر ۱۸۹	فاضی فاضی ۱۹۰	فضیحی فضیحی جبر ۱۹۱
فضیحی طوسی فروشی ۱۹۲	فضیحی شیخ الاسلام ۱۹۳	فضیحی مکی فضیحی ۱۹۴	فاضی فاضی ۱۹۵
۱۹۶ فضیحی اصفہانی	فضیحی مکی فضیحی ۱۹۷	فضیحی فضیحی ۱۹۸	فضیحی فضیحی ۱۹۹
فضیحی مولوی ۲۰۰	فضیحی زیدی ۲۰۱	فارغ اردبیلی ۲۰۲	

فی حرف القاف

فندق ضلیعۃ زوجۃ ابراہ ۲۰۳	قلی قبر الحی ۲۰۴	قاضی بعد سنوی ۲۰۴	قادر قبر جلبی ۲۰۴

فی حرف الکاف

کاتبی قاضی ۲۰۶	کتخدا و ۲۰۶	کتخدا قرہ بتی ۲۰۶	کاتبی دیوانی ۲۰۶
کاتبی قرہ افندی ۲۰۶	کاتبی کاتب ۲۰۶	کتخدا جرنال ۲۰۷	کاتبی ربوب ۲۰۷
کاتب اسفنار ۲۰۸	کاتب بوسنوی ۲۰۹	کتخدا بن ۲۰۹	کتخدا طبیب جواد ۲۱۰
کاتبی بوسنی بل زاد ۲۱۱	کاتبی قاضی ۲۱۱	طبیب زوجۃ محی زادہ ۲۱۲	

فی حرف اللام

لطفی قاضی ۲۱۹	لطفی قاضی اکراد ۲۱۹	لطفی قاضی ۲۱۹	لطفی قاضی ۲۱۹
لبیب و ۲۲۰	لبی افندی ۲۲۱	لکتخدا جرنال ۲۲۳	

مطبی

فی حرف المیم

مطبعی قاضی بنگ ۲۲۲	مولوی فرزاد ۲۲۳	مسجدی مدرس ۲۲۴	مسجدی قاضی ۲۲۵
مولوی قاضی ۲۲۶	مسجدی مدرس ۲۲۷	مولوی ۲۲۸	مسجدی ۲۲۹
مسجدی قاضی ۲۳۰	مولوی بازار ۲۳۱	مسجدی قاضی ۲۳۲	مسجدی مولوی ۲۳۳
محمود قاضی ۲۳۴	مسجدی قاضی ۲۳۵	مسجدی ۲۳۶	مسجدی مولوی ۲۳۷
مسجدی قاضی ۲۳۸	مولوی قاضی ۲۳۹	مسجدی ۲۴۰	مسجدی مولوی ۲۴۱
مسجدی قاضی ۲۴۲	مسجدی ۲۴۳	مسجدی ۲۴۴	مسجدی ۲۴۵
مسجدی قاضی ۲۴۶	مسجدی ۲۴۷	مسجدی ۲۴۸	مسجدی ۲۴۹
مسجدی قاضی ۲۵۰	مسجدی ۲۵۱	مسجدی ۲۵۲	مسجدی ۲۵۳
مسجدی قاضی ۲۵۴	مسجدی ۲۵۵	مسجدی ۲۵۶	مسجدی ۲۵۷
مسجدی قاضی ۲۵۸	مسجدی ۲۵۹	مسجدی ۲۶۰	مسجدی ۲۶۱
مسجدی قاضی ۲۶۲	مسجدی ۲۶۳	مسجدی ۲۶۴	مسجدی ۲۶۵
مسجدی قاضی ۲۶۶	مسجدی ۲۶۷	مسجدی ۲۶۸	مسجدی ۲۶۹
مسجدی قاضی ۲۷۰	مسجدی ۲۷۱	مسجدی ۲۷۲	مسجدی ۲۷۳
مسجدی قاضی ۲۷۴	مسجدی ۲۷۵	مسجدی ۲۷۶	مسجدی ۲۷۷
مسجدی قاضی ۲۷۸	مسجدی ۲۷۹	مسجدی ۲۸۰	مسجدی ۲۸۱
مسجدی قاضی ۲۸۲	مسجدی ۲۸۳	مسجدی ۲۸۴	مسجدی ۲۸۵
مسجدی قاضی ۲۸۶	مسجدی ۲۸۷	مسجدی ۲۸۸	مسجدی ۲۸۹
مسجدی قاضی ۲۹۰	مسجدی ۲۹۱	مسجدی ۲۹۲	مسجدی ۲۹۳
مسجدی قاضی ۲۹۴	مسجدی ۲۹۵	مسجدی ۲۹۶	مسجدی ۲۹۷
مسجدی قاضی ۲۹۸	مسجدی ۲۹۹	مسجدی ۳۰۰	مسجدی ۳۰۱
مسجدی قاضی ۳۰۲	مسجدی ۳۰۳	مسجدی ۳۰۴	مسجدی ۳۰۵
مسجدی قاضی ۳۰۶	مسجدی ۳۰۷	مسجدی ۳۰۸	مسجدی ۳۰۹
مسجدی قاضی ۳۱۰	مسجدی ۳۱۱	مسجدی ۳۱۲	مسجدی ۳۱۳
مسجدی قاضی ۳۱۴	مسجدی ۳۱۵	مسجدی ۳۱۶	مسجدی ۳۱۷
مسجدی قاضی ۳۱۸	مسجدی ۳۱۹	مسجدی ۳۲۰	مسجدی ۳۲۱
مسجدی قاضی ۳۲۲	مسجدی ۳۲۳	مسجدی ۳۲۴	مسجدی ۳۲۵
مسجدی قاضی ۳۲۶	مسجدی ۳۲۷	مسجدی ۳۲۸	مسجدی ۳۲۹
مسجدی قاضی ۳۳۰	مسجدی ۳۳۱	مسجدی ۳۳۲	مسجدی ۳۳۳
مسجدی قاضی ۳۳۴	مسجدی ۳۳۵	مسجدی ۳۳۶	مسجدی ۳۳۷
مسجدی قاضی ۳۳۸	مسجدی ۳۳۹	مسجدی ۳۴۰	مسجدی ۳۴۱
مسجدی قاضی ۳۴۲	مسجدی ۳۴۳	مسجدی ۳۴۴	مسجدی ۳۴۵
مسجدی قاضی ۳۴۶	مسجدی ۳۴۷	مسجدی ۳۴۸	مسجدی ۳۴۹
مسجدی قاضی ۳۵۰	مسجدی ۳۵۱	مسجدی ۳۵۲	مسجدی ۳۵۳
مسجدی قاضی ۳۵۴	مسجدی ۳۵۵	مسجدی ۳۵۶	مسجدی ۳۵۷
مسجدی قاضی ۳۵۸	مسجدی ۳۵۹	مسجدی ۳۶۰	مسجدی ۳۶۱
مسجدی قاضی ۳۶۲	مسجدی ۳۶۳	مسجدی ۳۶۴	مسجدی ۳۶۵
مسجدی قاضی ۳۶۶	مسجدی ۳۶۷	مسجدی ۳۶۸	مسجدی ۳۶۹
مسجدی قاضی ۳۷۰	مسجدی ۳۷۱	مسجدی ۳۷۲	مسجدی ۳۷۳
مسجدی قاضی ۳۷۴	مسجدی ۳۷۵	مسجدی ۳۷۶	مسجدی ۳۷۷
مسجدی قاضی ۳۷۸	مسجدی ۳۷۹	مسجدی ۳۸۰	مسجدی ۳۸۱
مسجدی قاضی ۳۸۲	مسجدی ۳۸۳	مسجدی ۳۸۴	مسجدی ۳۸۵
مسجدی قاضی ۳۸۶	مسجدی ۳۸۷	مسجدی ۳۸۸	مسجدی ۳۸۹
مسجدی قاضی ۳۹۰	مسجدی ۳۹۱	مسجدی ۳۹۲	مسجدی ۳۹۳
مسجدی قاضی ۳۹۴	مسجدی ۳۹۵	مسجدی ۳۹۶	مسجدی ۳۹۷
مسجدی قاضی ۳۹۸	مسجدی ۳۹۹	مسجدی ۴۰۰	مسجدی ۴۰۱
مسجدی قاضی ۴۰۲	مسجدی ۴۰۳	مسجدی ۴۰۴	مسجدی ۴۰۵
مسجدی قاضی ۴۰۶	مسجدی ۴۰۷	مسجدی ۴۰۸	مسجدی ۴۰۹
مسجدی قاضی ۴۱۰	مسجدی ۴۱۱	مسجدی ۴۱۲	مسجدی ۴۱۳
مسجدی قاضی ۴۱۴	مسجدی ۴۱۵	مسجدی ۴۱۶	مسجدی ۴۱۷
مسجدی قاضی ۴۱۸	مسجدی ۴۱۹	مسجدی ۴۲۰	مسجدی ۴۲۱
مسجدی قاضی ۴۲۲	مسجدی ۴۲۳	مسجدی ۴۲۴	مسجدی ۴۲۵
مسجدی قاضی ۴۲۶	مسجدی ۴۲۷	مسجدی ۴۲۸	مسجدی ۴۲۹
مسجدی قاضی ۴۳۰	مسجدی ۴۳۱	مسجدی ۴۳۲	مسجدی ۴۳۳
مسجدی قاضی ۴۳۴	مسجدی ۴۳۵	مسجدی ۴۳۶	مسجدی ۴۳۷
مسجدی قاضی ۴۳۸	مسجدی ۴۳۹	مسجدی ۴۴۰	مسجدی ۴۴۱
مسجدی قاضی ۴۴۲	مسجدی ۴۴۳	مسجدی ۴۴۴	مسجدی ۴۴۵
مسجدی قاضی ۴۴۶	مسجدی ۴۴۷	مسجدی ۴۴۸	مسجدی ۴۴۹
مسجدی قاضی ۴۵۰	مسجدی ۴۵۱	مسجدی ۴۵۲	مسجدی ۴۵۳
مسجدی قاضی ۴۵۴	مسجدی ۴۵۵	مسجدی ۴۵۶	مسجدی ۴۵۷
مسجدی قاضی ۴۵۸	مسجدی ۴۵۹	مسجدی ۴۶۰	مسجدی ۴۶۱
مسجدی قاضی ۴۶۲	مسجدی ۴۶۳	مسجدی ۴۶۴	مسجدی ۴۶۵
مسجدی قاضی ۴۶۶	مسجدی ۴۶۷	مسجدی ۴۶۸	مسجدی ۴۶۹
مسجدی قاضی ۴۷۰	مسجدی ۴۷۱	مسجدی ۴۷۲	مسجدی ۴۷۳
مسجدی قاضی ۴۷۴	مسجدی ۴۷۵	مسجدی ۴۷۶	مسجدی ۴۷۷
مسجدی قاضی ۴۷۸	مسجدی ۴۷۹	مسجدی ۴۸۰	مسجدی ۴۸۱
مسجدی قاضی ۴۸۲	مسجدی ۴۸۳	مسجدی ۴۸۴	مسجدی ۴۸۵
مسجدی قاضی ۴۸۶	مسجدی ۴۸۷	مسجدی ۴۸۸	مسجدی ۴۸۹
مسجدی قاضی ۴۹۰	مسجدی ۴۹۱	مسجدی ۴۹۲	مسجدی ۴۹۳
مسجدی قاضی ۴۹۴	مسجدی ۴۹۵	مسجدی ۴۹۶	مسجدی ۴۹۷
مسجدی قاضی ۴۹۸	مسجدی ۴۹۹	مسجدی ۵۰۰	مسجدی ۵۰۱
مسجدی قاضی ۵۰۲	مسجدی ۵۰۳	مسجدی ۵۰۴	مسجدی ۵۰۵
مسجدی قاضی ۵۰۶	مسجدی ۵۰۷	مسجدی ۵۰۸	مسجدی ۵۰۹
مسجدی قاضی ۵۱۰	مسجدی ۵۱۱	مسجدی ۵۱۲	مسجدی ۵۱۳
مسجدی قاضی ۵۱۴	مسجدی ۵۱۵	مسجدی ۵۱۶	مسجدی ۵۱۷
مسجدی قاضی ۵۱۸	مسجدی ۵۱۹	مسجدی ۵۲۰	مسجدی ۵۲۱
مسجدی قاضی ۵۲۲	مسجدی ۵۲۳	مسجدی ۵۲۴	مسجدی ۵۲۵
مسجدی قاضی ۵۲۶	مسجدی ۵۲۷	مسجدی ۵۲۸	مسجدی ۵۲۹
مسجدی قاضی ۵۳۰	مسجدی ۵۳۱	مسجدی ۵۳۲	مسجدی ۵۳۳
مسجدی قاضی ۵۳۴	مسجدی ۵۳۵	مسجدی ۵۳۶	مسجدی ۵۳۷
مسجدی قاضی ۵۳۸	مسجدی ۵۳۹	مسجدی ۵۴۰	مسجدی ۵۴۱
مسجدی قاضی ۵۴۲	مسجدی ۵۴۳	مسجدی ۵۴۴	مسجدی ۵۴۵
مسجدی قاضی ۵۴۶	مسجدی ۵۴۷	مسجدی ۵۴۸	مسجدی ۵۴۹
مسجدی قاضی ۵۵۰	مسجدی ۵۵۱	مسجدی ۵۵۲	مسجدی ۵۵۳
مسجدی قاضی ۵۵۴	مسجدی ۵۵۵	مسجدی ۵۵۶	مسجدی ۵۵۷
مسجدی قاضی ۵۵۸	مسجدی ۵۵۹	مسجدی ۵۶۰	مسجدی ۵۶۱
مسجدی قاضی ۵۶۲	مسجدی ۵۶۳	مسجدی ۵۶۴	مسجدی ۵۶۵
مسجدی قاضی ۵۶۶	مسجدی ۵۶۷	مسجدی ۵۶۸	مسجدی ۵۶۹
مسجدی قاضی ۵۷۰	مسجدی ۵۷۱	مسجدی ۵۷۲	مسجدی ۵۷۳
مسجدی قاضی ۵۷۴	مسجدی ۵۷۵	مسجدی ۵۷۶	مسجدی ۵۷۷
مسجدی قاضی ۵۷۸	مسجدی ۵۷۹	مسجدی ۵۸۰	مسجدی ۵۸۱
مسجدی قاضی ۵۸۲	مسجدی ۵۸۳	مسجدی ۵۸۴	مسجدی ۵۸۵
مسجدی قاضی ۵۸۶	مسجدی ۵۸۷	مسجدی ۵۸۸	مسجدی ۵۸۹
مسجدی قاضی ۵۹۰	مسجدی ۵۹۱	مسجدی ۵۹۲	مسجدی ۵۹۳
مسجدی قاضی ۵۹۴	مسجدی ۵۹۵	مسجدی ۵۹۶	مسجدی ۵۹۷
مسجدی قاضی ۵۹۸	مسجدی ۵۹۹	مسجدی ۶۰۰	مسجدی ۶۰۱
مسجدی قاضی ۶۰۲	مسجدی ۶۰۳	مسجدی ۶۰۴	مسجدی ۶۰۵
مسجدی قاضی ۶۰۶	مسجدی ۶۰۷	مسجدی ۶۰۸	مسجدی ۶۰۹
مسجدی قاضی ۶۱۰	مسجدی ۶۱۱	مسجدی ۶۱۲	مسجدی ۶۱۳
مسجدی قاضی ۶۱۴	مسجدی ۶۱۵	مسجدی ۶۱۶	مسجدی ۶۱۷
مسجدی قاضی ۶۱۸	مسجدی ۶۱۹	مسجدی ۶۲۰	مسجدی ۶۲۱
مسجدی قاضی ۶۲۲	مسجدی ۶۲۳	مسجدی ۶۲۴	مسجدی ۶۲۵
مسجدی قاضی ۶۲۶	مسجدی ۶۲۷	مسجدی ۶۲۸	مسجدی ۶۲۹
مسجدی قاضی ۶۳۰	مسجدی ۶۳۱	مسجدی ۶۳۲	مسجدی ۶۳۳
مسجدی قاضی ۶۳۴	مسجدی ۶۳۵	مسجدی ۶۳۶	مسجدی ۶۳۷
مسجدی قاضی ۶۳۸	مسجدی ۶۳۹	مسجدی ۶۴۰	مسجدی ۶۴۱
مسجدی قاضی ۶۴۲	مسجدی ۶۴۳	مسجدی ۶۴۴	مسجدی ۶۴۵
مسجدی قاضی ۶۴۶	مسجدی ۶۴۷	مسجدی ۶۴۸	مسجدی ۶۴۹
مسجدی قاضی ۶۵۰	مسجدی ۶۵۱	مسجدی ۶۵۲	مسجدی ۶۵۳
مسجدی قاضی ۶۵۴	مسجدی ۶۵۵	مسجدی ۶۵۶	مسجدی ۶۵۷
مسجدی قاضی ۶۵۸	مسجدی ۶۵۹	مسجدی ۶۶۰	مسجدی ۶۶۱
مسجدی قاضی ۶۶۲	مسجدی ۶۶۳	مسجدی ۶۶۴	مسجدی ۶۶۵
مسجدی قاضی ۶۶۶	مسجدی ۶۶۷	مسجدی ۶۶۸	مسجدی ۶۶۹
مسجدی قاضی ۶۷۰	مسجدی ۶۷۱	مسجدی ۶۷۲	مسجدی ۶۷۳
مسجدی قاضی ۶۷۴	مسجدی ۶۷۵	مسجدی ۶۷۶	مسجدی ۶۷۷
مسجدی قاضی ۶۷۸	مسجدی ۶۷۹	مسجدی ۶۸۰	مسجدی ۶۸۱
مسجدی قاضی ۶۸۲	مسجدی ۶۸۳	مسجدی ۶۸۴	مسجدی ۶۸۵
مسجدی قاضی ۶۸۶	مسجدی ۶۸۷	مسجدی ۶۸۸	مسجدی ۶۸۹
مسجدی قاضی ۶۹۰	مسجدی ۶۹۱	مسجدی ۶۹۲	مسجدی ۶۹۳
مسجدی قاضی ۶۹۴	مسجدی ۶۹۵	مسجدی ۶۹۶	مسجدی ۶۹۷
مسجدی قاضی ۶۹۸	مسجدی ۶۹۹	مسجدی ۷۰۰	مسجدی ۷۰۱
مسجدی قاضی ۷۰۲	مسجدی ۷۰۳	مسجدی ۷۰۴	مسجدی ۷۰۵
مسجدی قاضی ۷۰۶	مسجدی ۷۰۷	مسجدی ۷۰۸	مسجدی ۷۰۹
مسجدی قاضی ۷۱۰	مسجدی ۷۱۱	مسجدی ۷۱۲	مسجدی ۷۱۳
مسجدی قاضی ۷۱۴	مسجدی ۷۱۵	مسجدی ۷۱۶	مسجدی ۷۱۷
مسجدی قاضی ۷۱۸	مسجدی ۷۱۹	مسجدی ۷۲۰	مسجدی ۷۲۱
مسجدی قاضی ۷۲۲	مسجدی ۷۲۳	مسجدی ۷۲۴	مسجدی ۷۲۵
مسجدی قاضی ۷۲۶	مسجدی ۷۲۷	مسجدی ۷۲۸	مسجدی ۷۲۹
مسجدی قاضی ۷۳۰	مسجدی ۷۳۱	مسجدی ۷۳۲	مسجدی ۷۳۳
مسجدی قاضی ۷۳۴	مسجدی ۷۳۵	مسجدی ۷۳۶	مسجدی ۷۳۷
مسجدی قاضی ۷۳۸	مسجدی ۷۳۹	مسجدی ۷۴۰	مسجدی ۷۴۱
مسجدی قاضی ۷۴۲	مسجدی ۷۴۳	مسجدی ۷۴۴	مسجدی ۷۴۵
مسجدی قاضی ۷۴۶	مسجدی ۷۴۷	مسجدی ۷۴۸	مسجدی ۷۴۹
مسجدی قاضی ۷۵۰	مسجدی ۷۵۱	مسجدی ۷۵۲	مسجدی ۷۵۳
مسجدی قاضی ۷۵۴	مسجدی ۷۵۵	مسجدی ۷۵۶	مسجدی ۷۵۷
مسجدی قاضی ۷۵۸	مسجدی ۷۵۹	مسجدی ۷۶۰	مسجدی ۷۶۱
مسجدی قاضی ۷۶۲	مسجدی ۷۶۳	مسجدی ۷۶۴	مسجدی ۷۶۵
مسجدی قاضی ۷۶۶	مسجدی ۷۶۷	مسجدی ۷۶۸	مسجدی ۷۶۹
مسجدی قاضی ۷۷۰	مسجدی ۷۷۱	مسجدی ۷۷۲	مسجدی ۷۷۳
مسجدی قاضی ۷۷۴	مسجدی ۷۷۵	مسجدی ۷۷۶	مسجدی ۷۷۷
مسجدی قاضی ۷۷۸	مسجدی ۷۷۹	مسجدی ۷۸۰	مسجدی ۷۸۱
مسجدی قاضی ۷۸۲	مسجدی ۷۸۳	مسجدی ۷۸۴	مسجدی ۷۸۵
مسجدی قاضی ۷۸۶	مسجدی ۷۸۷	مسجدی ۷۸۸	مسجدی ۷۸۹
مسجدی قاضی ۷۹۰	مسجدی ۷۹۱	مسجدی ۷۹۲	مسجدی ۷۹۳
مسجدی قاضی ۷۹۴	مسجدی ۷۹۵	مسجدی ۷۹۶	مسجدی ۷۹۷
مسجدی قاضی ۷۹۸	مسجدی ۷۹۹	مسجدی ۸۰۰	مسجدی ۸۰۱
مسجدی قاضی ۸۰۲	مسجدی ۸۰۳	مسجدی ۸۰۴	مسجدی ۸۰۵
مسجدی قاضی ۸۰۶	مسجدی ۸۰۷	مسجدی ۸۰۸	مسجدی ۸۰۹
مسجدی قاضی ۸۱۰	مسجدی ۸۱۱	مسجدی ۸۱۲	مسجدی ۸۱۳
مسجدی قاضی ۸۱۴	مسجدی ۸۱۵	مسجدی ۸۱۶	مسجدی ۸۱۷
مسجدی قاضی ۸۱۸	مسجدی ۸۱۹	مسجدی ۸۲۰	مسجدی ۸۲۱
مسجدی قاضی ۸۲۲	مسجدی ۸۲۳	مسجدی ۸۲۴	مسجدی ۸۲۵
مسجدی قاضی ۸۲۶	مسجدی ۸۲۷	مسجدی ۸۲۸	مسجدی ۸۲۹
مسجدی قاضی ۸۳۰	مسجدی ۸۳۱	مسجدی ۸۳۲	مسجدی ۸۳۳
مسجدی قاضی ۸۳۴	مسجدی ۸۳۵	مسجدی ۸۳۶	مسجدی ۸۳۷
مسجدی قاضی ۸۳۸	مسجدی ۸۳۹	مسجدی ۸۴۰	مسجدی ۸۴۱
مسجدی قاضی ۸۴۲	مسجدی ۸۴۳	مسجدی ۸۴۴	مسجدی ۸۴۵
مسجدی قاضی ۸۴۶	مسجدی ۸۴۷	مسجدی ۸۴۸	مسجدی ۸۴۹
مسجدی قاضی ۸۵۰	مسجدی ۸۵۱	مسجدی ۸۵۲	مسجدی ۸۵۳
مسجدی قاضی ۸۵۴	مسجدی ۸۵۵	مسجدی ۸۵۶	مسجدی ۸۵۷
مسجدی قاضی ۸۵۸	مسجدی ۸۵۹	مسجدی ۸۶۰	مسجدی ۸۶۱
مسجدی قاضی ۸۶۲	مسجدی ۸۶۳	مسجدی ۸۶۴	مسجدی ۸۶۵
مسجدی قاضی ۸۶۶	مسجدی ۸۶۷	مسجدی ۸۶۸	مسجدی ۸۶۹
مسجدی قاضی ۸۷۰	مسجدی ۸۷۱	مسجدی ۸۷۲	مسجدی ۸۷۳
مسجدی قاضی ۸۷۴	مسجدی ۸۷۵	مسجدی ۸۷۶	مسجدی ۸۷۷
مسجدی قاضی ۸۷۸	مسجدی ۸۷۹	مسجدی ۸۸۰	مسجدی ۸۸۱
مسجدی قاضی ۸۸۲	مسجدی ۸۸۳	مسجدی ۸۸۴	مسجدی ۸۸۵
مسجدی قاضی ۸۸۶	مسجدی ۸۸۷	مسجدی ۸۸۸	مسجدی ۸۸۹
مسجدی قاضی ۸۹۰	مسجدی ۸۹۱	مسجدی ۸۹۲	مسجدی ۸۹۳
مسجدی قاضی ۸۹۴	مسجدی ۸۹۵	مسجدی ۸۹۶	مسجدی ۸۹۷
مسجدی قاضی ۸۹۸	مسجدی ۸۹۹	مسجدی ۹۰۰	مسجدی ۹۰۱
مسجدی قاضی ۹۰۲	مسجدی ۹۰۳	مسجدی ۹۰۴	مسجدی ۹۰۵
مسجدی قاضی ۹۰۶	مسجدی ۹۰۷	مسجدی ۹۰۸	مسجدی ۹۰۹
مسجدی قاضی ۹۱۰	مسجدی ۹۱۱	مسجدی ۹۱۲	مسجدی ۹۱۳
مسجدی قاضی ۹۱۴	مسجدی ۹۱۵	مسجدی ۹۱۶	مسجدی ۹۱۷
مسجدی قاضی ۹۱۸	مسجدی ۹۱۹	مسجدی ۹۲۰	مسجدی ۹۲۱
مسجدی قاضی ۹۲۲	مسجدی ۹۲۳	مسجدی ۹۲۴	مسجدی ۹۲۵
مسجدی قاضی ۹۲۶	مسجدی ۹۲۷	مسجدی ۹۲۸	مسجدی ۹۲۹
مسجدی قاضی ۹۳۰	مسجدی ۹۳۱	مسجدی ۹۳۲	مسجدی ۹۳۳
مسجدی قاضی ۹۳۴	مسجدی ۹۳۵	مسجدی ۹۳۶	مسجدی ۹۳۷
مسجدی قاضی ۹۳۸	مسجدی ۹۳۹	مسجدی ۹۴۰	مسجدی ۹۴۱
مسجدی قاضی ۹۴۲	مسجدی ۹۴۳	مسجدی ۹۴۴	مسجدی ۹۴۵
مسجدی قاضی ۹۴۶	مسجدی ۹۴۷	مسجدی ۹۴۸	مسجدی ۹۴۹
مسجدی قاضی ۹۵۰	مسجدی ۹۵۱	مسجدی ۹۵۲	مسجدی ۹۵۳
مسجدی قاضی ۹۵۴	مسجدی ۹۵۵	مسجدی ۹۵۶	مسجدی ۹۵۷
مسجدی قاضی ۹۵۸	مسجدی ۹۵۹	مسجدی ۹۶۰	مسجدی ۹۶۱
مسجدی قاضی ۹۶۲	مسجدی ۹۶۳	مسجدی ۹۶۴	مسجدی ۹۶۵
مسجدی قاضی ۹۶۶	مسجدی ۹۶۷	مسجدی ۹۶۸	مسجدی ۹۶۹
مسجدی قاضی ۹۷۰	مسجدی ۹۷۱	مسجدی ۹۷۲	مسجدی ۹۷۳
مسجدی قاضی ۹۷۴	مسجدی ۹۷۵	مسجدی ۹۷۶	مسجدی ۹۷۷
مسجدی قاضی ۹۷۸	مسجدی ۹۷۹	مسجدی ۹۸۰	مسجدی ۹۸۱
مسجدی قاضی ۹۸۲	مسجدی ۹۸۳	مسجدی ۹۸۴	مسجدی ۹۸۵
مسجدی قاضی ۹۸۶	مسجدی ۹۸۷	مسجدی ۹۸۸	مسجدی ۹۸۹
مسجدی قاضی ۹۹۰	مسجدی ۹۹۱	مسجدی ۹۹۲	مسجدی ۹۹۳
مسجدی قاضی ۹۹۴	مسجدی ۹۹۵	مسجدی ۹۹۶	مسجدی ۹۹۷
مسجدی قاضی ۹۹۸	مسجدی ۹۹۹	مسجدی ۱۰۰۰	مسجدی ۱۰۰۱

فی حرف النون

نقشبندی مجددی ۲۴۷	نقشبندی ۲۴۸	نقشبندی ۲۴۹	نقشبندی قاضی ۲۵۰

٢٤٩	٢٤٢	٢٤٣	٢٤٤
٢٤٤	٢٤٥	٢٤٦	٢٤٧
٢٤٥	٢٤٦	٢٤٧	٢٤٨
٢٤٨	٢٤٩	٢٥٠	٢٥١
٢٥٠	٢٥١	٢٥٢	٢٥٣
٢٥٤	٢٥٥	٢٥٦	٢٥٧
٢٥٦	٢٥٧	٢٥٨	٢٥٩
٢٥٨	٢٥٩	٢٦٠	٢٦١
٢٦٠	٢٦١	٢٦٢	٢٦٣
٢٦٦	٢٦٩	٢٧١	٢٧٢

نذیر متدین ۲۷۴	عجم صوبہ بہار ۲۷۴	ناجی قاضی ۲۷۴	نشی منصفواہ ۲۷۴
بخشی بہادر علی ۲۷۴	ناظر ہرکارہ ۲۷۴		

فی حرف الواو

وجیہ بخاری ۲۷۷	وجیہ امام ۲۷۸	وصالی منشی قاضی ۲۸۰	وصلی الاوبکی ۲۷۸
وفائی نجیب آبادی ۲۸۰	وفی مدرس ۲۸۰	وصلی منشی ۲۸۱	
وجیہ کاتب دیوان ۲۸۱	وجود قاضی ۲۸۱	وجیہ امام خطیب ۲۸۱	وصلی قاضی ۲۸۲
وجیہ امام ۲۸۲	واصف سبزواری ۲۸۲	واصف محمد زکی ۲۸۳	واصف بروسوی ۲۸۰
وانق دیوان ۲۸۴	وفی قاضی اسلام پور ۲۸۴	وجیہ ہرکارہ نجیب ۲۸۴	وجیہ مدرس ۲۸۵
وانق مدرس ۲۸۶	وانق بروسوی ۲۸۱	وصلی اسکاری ۲۸۷	

فی حرف الهاء

هاذی ضلوفزاد ٢٠٠	هاذی فی شعرزی ٢٠٢	هاذی نبی ٢٠٢	هانی نبوی ٢٠٢
هاذی وقافی نبوی ٢٠٤	هاذی فی هاتیک ٢٠٤	هاذی وطنال ٢٠٤	

فی حرف الیاء

یحیی نبی ولد ٢٠٦	یحیی فی قبائله ٢٠٧	یبسمشیخ مریدی ٢٠٧	یحیی فاضی ٢٠٨
یحیی وفی فانوا ٢٠٨	یحیی الصلحانی ٢٠٨	یحیی طرفاوی ٢٠٩	یحیی الکتابی ٢٠٩
	٢١٢ خاتمة الکتاب		عدد شعرا ٤٨٠

HALET EFENDİ EKİ

Beyaza gelirken konulan yapıldı işâreti

ای ضیادن لطف و احسان استین
مولد پاک رسول الله کل
جنت ابجر حور غلمان استین
مولد پاک رسول الله کل

مجلس مولود ای والی انام
اول رسول و پر صلا تبلیغ سلام
جنت اعلا ده استرسل مقام
مولد پاک رسول الله کل

اول فاضل دهک غ لیاقتلی دخی بر فایح
بیت تحریر اولنمش

نظم

دل شوریده یه دلبر نجی ایدن تسکین اکری
قولنیه خشم ایدوب کویا چکر تیغینی شاه اکری
بو صحنی سینه ده مولود کلمه قارئ دن بکم
بو یانوب حمد و هجو صولتی اول سبزین قبا اکری

وجهی

ای ضیادن لطف و احسان استین
مولد پاک رسول الله کل
جنت ابجر حور غلمان استین
مولد پاک رسول الله کل

مجلس مولود ای والی انام
اول رسول و پر صلا تبلیغ سلام
جنت اعلا ده استرسل مقام
مولد پاک رسول الله کل

اول فاضل دهک غ لیاقتلی دخی بر فایح
بیت تحریر اولنمش

نظم

دل شوریده یه دلبر نجی ایدن تسکین اکری
قولنیه خشم ایدوب کویا چکر تیغینی شاه اکری
بو صحنی سینه ده مولود کلمه قارئ دن بکم
بو یانوب حمد و هجو صولتی اول سبزین قبا اکری

وجهی

نعت پاکی حامد و مدوح دخی مکرم
محض نور ضیاسنه اول ذات معظم
اولدیغنی کیمی دنیه و صاحب و اسم مولدیک
اول رسولان صو غدوغی سب بی ظلم
لیلة قدره مشابه دیو حسان
بولنی استرسل محمدی اتم
مولد پاک رسول الله کل

و وجهی نام احمدی محمد نصیری ذات
شهر بر اهند اولمش حالتنده تحصیل علم و حکمتده
ملازم و مدرسی اولوب فضیلت مرتبه متعاد
ایدرکن دار السلطنة تعب محبة فتحیه
مسند نشین جار پاکنی شریعت اولمشدر شوای
عصرک تحریری و فضلای دهرک مواد
دیری فضل موفور الیه مشهور و بود مولود
اشعاری پسندیده ارباب سخن برضاعر
نجی فندرستا اشعار فصاحت دثاری
دو فحش صفای لب جو بار و سحاب ناصیه
اصیف نظمه کهر نثار در کامل بکانه
در صدف فضیلت و لو هر کان فصاحت
اولمشدر درجی الحقیقه مولانای موی الیه
علم و فضل و موقله موصوف و صباتدن
و دائما مورد پرهیزکار و محنت شعار
پاک اعتقاد و صاحب رشد و سداد صاحب

V- TRANSKRİPSİYONLU METİN (KARŞILAŞTIRMALI)

[E. 1^{b}].[w.1 0^{b}](1) Fāżıl-ı cihān nihrīr-i zemān Şeyhü'l-İslām müfti'l-enām Mīrzā (2)Muṣṭafā Efendi Ḥażretlerinüñ maḥdūm-ı mükerremleri olup ḥālā (3)İstanbul ḳażāsı pāyesi i^{c}tibāriyle mu^{c}teber ve mükerrem olan (4)Sālim Meḥmed Efendi Ḥażretlerinüñ taḥrīr buyurdukları taḳrīẓ-i dil-nişīndür.

(5) Ṣebt idüp pākīze-gūy-ı ^{c}aṣr olan ş^{c}irleri
Oldı ḫoş kilk-i Ṣafāyī b^{c}iş-i ḫayr-du^{c}ā

(6) Yek-ḳafesde bāġ-ı ş^{c}rüñ cem^{c} idüp bülbüllerüñ
İtdi yārān-ı ṣafāya bir żiyāfet gūyiyā

(7) Hezār u ṣad-hezār taḥsīn u āferīn bu aṭrūḳa-i iṣṭınā^{c}-ı nükhet-ḳarīne ki (8)"İnnallahe yuḥibbu's-sehle't-ṭalḳa" faḫrī ziverārā-yı ser-nāme'-i medāyiḥ-i ẕātları (9)olan ş^{c}arā-yı defāyinü'l-bereḳātuñ leālī-i naẓm-ı bī-himālleri ve her bir süḫan-verüñ (10)zemānında rūz-nāmçe-i ḥālleri evrāḳ-ı vücūd-ı nādiretü'l-āfākları gibi bālī olup (11)nām-ı nāmī ve ẕāt-ı kirāmīleri köhne taḳvīm mānend varaḳ-ı ḫāṭıra-i yārān-ı ṣafādan (12)bi'l-külliye mensī olmaḳ revā olmayup ve ol gürūh-ı lāyıḳ u'l-iḥtirāmuñ (13) şān-ı şāyān-ı ikrāmları "^{c}Allimū evlādekum bi'ş-şi^{c}r" kelāmı ile şīrāze-bend-i (14)mecmū^{c}atü'l-mübāhāt iken mürūr-ı a^{c}vām ve te^{c}āḳub-ı leyālī ve eyyām ile ^{c}uhūd-ı (15)ba^{c}īde ve seneler cedīd oldukça beher ḥāl tūl-i emedde tezkīre-i sābıḳa (16)sed olup iktifā-yı maṣādır-ı ḥālī ile ferāmūş-ı ṣavādır-ı süḫandānān-ı (17)māżī eylemek lāyıḳ u sezā olmadıgından Ṣafāyī-i üstād-ı şīrīn-reftār (18)işbu tār-ı ^{c}anberīn-evtār ile maṣnū^{c} olan Tezkiretü'ş-şu^{c}a-

---

(1^{b}-3) pāyesi i^{c}tibāriyle: pāyesiyle W/(1^{b}-4)dil-nişīndür:mergūbdur. W/
(11) nām-ı nāmī ve ẕāt-ı kirāmīleri:nām-ı nāmīleri W/

rā-yı (19)ṣanᶜat-şiᶜārı "Ve't-ṭayru ecnāsun taṭīru ve innemā luġātuhunne ḥubbisen (20) fi'l-aḳfāṣi" maʿnāsına ḳafes-i ṭūtiyān-ı ḫoş-güftārān-ı şuᶜarā-yı (21)zemān eylediğinden her bir şāᶜir-i māhiriñ güy-ı dürr-i meknūn ve edā-yı (22)pür-maʿnūnı ile āyīne-i cemāl-i ḳālde ṣūret-i raᶜnā-yı nükte-i [E.2ᵃ] (1)mıṣraᶜ-ı devḥa-i seciᶜ-i ṭayrhā mevzūn-nümāyān olmışdur. Ḥoşā saᶜy-i tām (2)ve ḫidmet-i mālā kelām ki böyle bir eser-i nāzik-i bihterin īcādı (3)ḫayrü'l-ḫalef-i mīrāṣ u dād ilā inḳıżā'uz-zemān bādī-i bād [W.11ᵃ] (4)veli-ecli't-teẕkire-i evlād-ı zükūrı endāḫte-i verā-yı ḥayāt eylemekden (5)evlater u ziyāde oldığı cāy-ı istibᶜād degüldür!"Velem yecidi'l-insānü illebne (6)saᶜyihi femenkāne esᶜākāne bi'l-mecdi ecdera" vāḳıᶜā (7)pencāh u şaddan beri bu ṣadede bir ḳarīḥa teṣaddi ve bu emr-i (8)lāzımu't-taḥrīre bir dest-i himmet teᶜaddi itmeyüp her ṣūret-i ḥāl (9)āşinā-yı maḳāl bu cemāl-i bā-kemāle güyiyā verā-yı perde-i iᶜtiẕārdan (10)bu emr-i ḫaṭīr-ı āyīne-i taᶜbīrde temerrüdd-i bārid ü ᶜizzü'l-eblaḳ cemāliyle (11)bürkaᶜ güşāyı taṣvīr olur diyü esb-i cevelān-gir-i ḳudretlerine (12)tāziyāne-i himmeti dirīġ eyleyüp bu meydāna bir fāris-i benām raḫşsüvār-ı (13)iḥtimām olmamışken bu ẕāt-ı sütūde-ṣıfātuñ ṣafvet-i derūni (14)bu kārı sezāvār görmeyüp himmet-i bülend ve ṭabᶜ-ı feyż-mendī maẓhar-ı ilhām-ı ṣāfī (15)ve ḳarīn-i feyż-i vāfī olup cūy-bār-ı midād-ı şekker-nihādların bu vādī-i (16)dil-güşā mebādiye cārī ve nesīm-i dāim-i ᶜanberīn-şemāme nefeḥāt-ı güftārların (17)bu gül-zār-ı pür-ezhāre sārī eyleyüp "Ez reşk-i tū berāb kuned maḳle Furāt" (18)ṣadāsın ḳulḳul-ı midādından her ṭaraf güş ve naġemāt-ı belābil-i gülbün (19)ḳaleminden her bār dimāġ-ı zībāsı "Men yefᶜali'l-ḫayra lā yaᶜdim cevāzihi lā yezhebi'l-ᶜuruf (20)beynellāhi ve'n-nasi" nüktesinüñ būy-ı dil-cūyun der-āġūş itmektedür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Ta^{c}ālā'l-lāh zihī zi bende āṯār-ı Ṣafāyī kim
Ṣafā eyler ana baḳdukça yārān-ı ṣafā her-bār

(22) Ṯezādur olsa maḳbūl e^{c}ālī ṭarz-ı dil-cūyı
Gül-istān-ı hezārān-ı sühandur bu bihin āṯār

(23)Ḳarṣadahu bi-medḥihi ^{c}alā ^{c}ucāleti'l-ḥāli ve ḳaraẓahu bi'ṯ-ṯenai ^{c}aleyhi ṯümme ḳāle

Vezni: ..- -(-.- -)/..- -/..- -/..-(- -)

(24) Oldı taḳrīẓine ṣad ḥaclet ile āmāde
Bā-şikeste-ḳalem-i Sālim-i Mīrzā-zāde

- II -

[E.2^{b}] [W.11^{b}](1)Taḳrīẓ-i dil-nişīn-i ŞEHDĪ-i şīrīn-edā der vaṣf-ı (2)Teẓkiretü'ş-şu^{c}arā-yı nev-peydā

(3) ^{c}ARABĪ

Vezni: .---/.---/.---/.---

(4) Kitābun lev te'emmelehu ḍarīrun
(5) Le^{c}āde kerīmetāhu bilertiyābi

(3) FĀRİSĪ

(4) Nüsḫa-i nāyāb-ı ḥikem-senc in
(5) Sihr-i helāl est hezār āferin

(2^{b}-1) Taḳrīẓ-i dil-nişīn-i : taḳrīz-i güzīn-i dil-nişīn-i W./

(6) Ḫōşā mecmūᶜa kim şīrāze-bend-i mūy-ı maᶜnādur.
Ṭırāz-ı levḥa-i zībāsı güyā rūy-ı maᶜnādur

(7) Siyeh-fāmī-i ḫaṭṭı sürme-i çeşm-i ᶜarūs-ı nev
Ḳalem-kārı keşīde vesme-i ebrū-yı maᶜnādur

(8) Sepīd-i ṣaḥn-ı ṣubḥ-ı meh-cebīn-i şānid-i ᶜirfān
Sevād-ı saṭrı pür-çīn-i perçem-i hindū-yı maᶜnādur

(9) Behem piçīde lām u nokṭa-ı mevhūmesi güyā
Dü ruḫsārında ḫāl u ᶜanberīn gīsū-yı maᶜnādur

(10) Ḥurūfında nümūde noḳṭalar çün nāfe-i pür-müşg
Muḫayyel kıṭᶜa-ı matbūᶜası āhū-yı maᶜnādur.

(11) Yāḫud bāzīçe-i ṣaḥn-ı maᶜārif oldı germā-germ
Ki her bir nokṭa çevgān-ı sütūre-güy-ı maᶜnadur

(12) N'ola her saṭrı bir tıġ-ı siyeh-tāb-ı beyān olsa
Nükat ile murassaᶜ cevher-i dil-cūy-ı maᶜnādur.

(13) ᶜAcep mi bu sefīne olsa ger bir genc-i bād-āver
Leb-ā-leb nefḫa-i feyż-i ḥikem yem-pūy-ı maᶜnādur

(14) Füsūn-ı siḥr ile her beyt-i maᶜmūr-ı nev-ābādī
Ḫayāl-āmīz-i dil-keş-ḫāne-i cādū-yı maᶜnādur

(15) Olup āvīze-i gerden-ṭırāz-ı ḥüsn-i taᶜbīri
Dizilmiş mıṣraᶜ-ı manẓūmına incū-yi maᶜnādur

(16) Budur bir gül-sitān-ı bī-ḫazān kim ᶜandelibānı
Naġam-rīz u ṣafā-engīz-i hāy-ı hūy-ı maᶜnādur

(17) Ṣafāyī maḫlaṣ ol rind-i hüner-ver nükte-perver kim
Cihān-ı maᶜrifet bir küçe gerd-i güy-ı maᶜnādur

(18) Ve ṣāḥü'ṣ-ṣadr idüp dībāçesinde Āṣaf-ı dehri
Nice Āṣaf ki der-gāhı felek-peymūy-ı maᶜnādur.

(19) Vezīr-i aᶜẓam İbrāhīm Pāşā-yı kerīmü'ş-şān
(20) Ki feyż-i cūd-ı luṭfi māye-i nīrū-yı maᶜnādur

(21) Vekīl-i devlet u dāmād-ı şāhen-şāh-ı heft iklīm
Ki rāy-ı mū-şikāf-ı himmeti nüh tūy-ı maᶜnādur

[W.12ᵃ] (22) Sipihr-i ᶜizz ü cāh-ı şevketi çarḫ ile deng-ā-deng
Furūġ-ı kevkeb-i baḫtı ẓiyā-fermū-yı maᶜnādur.

(23) Dü-bālā nüsḫa'-i kübrādur anuñ ẕāt-ı memdūḥu
Dekāyıḳ-senc ü ḥikmet-āzmā Risṭo-yı maᶜnādur

(24) Muvaffaḳ oldı dād-ı Ḥaḳ ile āṯār-ı ḫayrāta
Dil-i āgāhı güyā daḫme-'i memlū-yı maᶜnādur

[E.3ᵃ] İder erbāb-ı faẓl-ı dānişe luṭf-ı nüvāzişler
Nigāh-ı iltifātı iftihār-efzū-yı maᶜnādur

(2) Senā-ḫānıdur anuñ ḫāṣ u ᶜām cümle-'i ᶜālem
Ki ḥüsn-i ḫulḳi ḫalḳa reh-nümū-yı sūy-ı maᶜnādur

(3) Zemān-ı devletinde ḳıldı bu tertīb-i nev-ṭarḥı
O kim bir münşī-'i çābük-ḳalem pür-gūy-ı maᶜnādur

(4) Kalemdān oldı bu nev-res nihāl-i bāġ-ı ᶜirfāna
Virüp neşv ü nemā cedvel-nümā-yı cūy-ı maᶜnādur

(5) Getürdi sāḥil-i endīşeye baḥr-ı maᶜārifden
Nice dürdāneler kim her biri lū'lū-yı maᶜnādur

(6) Miṣāl-i subḥa-'i dür şāᶜirān-ı sihr-āṣārı
Çeküpdür silk-i taḥrīre ki ḥikmet-gūy-ı maᶜnādur

(7) Niçe Rüstem neberd-i merd-i meydān-ı hüner-mendi
Getürmişdür miyāna her biri bir zūy-ı maᶜnādur

(8) Niçe şeh-bāz-ı evc-i dāniş-i ᶜirfānı pey-der-pey
Ḳola almış ki zīb-i sāᶜid-i bāzū-yı maᶜnādur

(9) Niçe şīrīn-edā iᶜcāz-ı perdāz-ı süḫan-senci
İdüp gūyā ki anlar ṭūtī vü mīnū-yı maᶜnādur

(10) Niçe ebkār-ı maᶜnī-i muṣavver cilve-ger anda
Ki anuñ her biri nāz-ı şeker pehlū-yı maᶜnadur

(11) Çekerler hāle-i āġūşa ol meh-veşleri her dem
Niṣīmen-gāh-ı ṭabᶜı bunlarıñ zānū-yı maᶜnādur

(12) İderler her biri peyker-hayāli sihr ile teshīr
Ki ārāmiş-gehī Bābil-sitān-ı kūy-ı maᶜnādur

(13) Açılmış ġoncası şebnem-çekān bu gül-şen-i rāzun
ᶜIṭır-pāş u gül-āb-efşān olan bu būy-ı maᶜnādur

(14) N'ola şāyeste-i cūd-ı kerem olsa Şafāyi kim
Kerem-kārān-ı ᶜālem bir bahāne cūy-ı maᶜnādur

(15) Bu nev-perdaḫt-ı kālā-yı maᶜānī Şehdi'yā el-Ḥaḳ
Girībān-ı nā-ġüşūde tāze güft ü gūy-ı maᶜnādur

-III-

[E.3ᵇ][W.19ᵃ] (1) Şuᶜarā-yı bedī ᶜü'l-beyāndan bu cerīde-i ırfāna tercüme ve āṯārı (2)sebḳ iden NAḤĪFĪ SÜLEYMĀN EFENDİ Ḥażretlerinüñ taḥrīr (3)eyledigi taḳrīẓ-i laṭīfdür.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(4) Hāzihi teẕkıretün ḥāfiletün kāfiletün
Külle men şāᶜa bi-naẓmin ve bi-ḥüsni't-taᶜbīri

(5) İbtede'l-cāmiᶜu min ḥicceti ḫamsīne ve elfin
Baᶜdehā erdefe mā-sāᶜade fihe't-taḳdīru

(6) Şekerallāhu mesāᶜīhi limā ḳad ebḳā
(7) Ẕikru men sābeḳa ola ḥaḳḳa ʿadde't-teẕkīr

(8)Bu teẕkire-i müẕekkire ve tab-ṣıra-ı müfekkire bir nüsḫa-i bedīᶜa-i beraᶜat (9)intisāb ve nümūne-i kitāb-ı baḥrü'l-ensāb'dur ki devā'ir-i sinīn-i sābıḳa (10)ve māżiyeden biñ elli dā'ire

---

(3ᵇ-2) Naḫīfī Süleymān Efendi Ḥazretlerinüñ:Naḫīfī Efendinüñ W./ (3)taḳrīẓ-i laṭīfdür : taḳrīẓdür W./

mā-dūnını tekmīl ve medār-ı iḥtiyāz-ı (11)a^{c}vām-ı lāḥika ve ātiyeden maṭla^{c}-ı telfīḳ u terkīb u maḳṭa^{c}-ı (12)tensīḳ u tertīb hengāmına gelince şu^{c}ūb u ḳabā'il-i (13)sühanverāndan ^{c}alem-efrâz-ı naẓm u inşā "ve inne mine'ş-şi^{c}ri le-ḥikme" (14)^{c}unvānıyle şöhret-baḫşā olan ümerā'ü'l-kelāmuñ ve şu^{c}arā-yı (15)belāġat-nizāmuñ ^{c}alā merātibihim şöhret-i maḥlaṣ u esāmī (16)ve ẕevat ve ḥirfet-i muḫaṣṣaṣ ve aḥvāl u ṣıfātları tercümesin (17)pergār-ı teẕkār ile merkez-nişīn-i dā'ire-i tebyīn u ^{c}ayān ve her birinüñ (18)teshīr-kerde-i meleke-i iḳtidārları olan fütūḥāt-ı āṣārı (19)ve zuhūrāt-ı eṭvārı ta^{c}yīn ve i^{c}lān ile tatrīz u tezyīl-i (20)himmet-i ^{c}alī-ḥürmetin yārān-ı ṣafā-yı sühan ḥaḳḳında maṣrūf-ı (21)mürüvvet eyleyen bakıyyetü'l-eslāf naḳıyyetü'l-aḫlāf-ı ṣaf-ārā-yı (22)meṣāff-ı yārān-ı ṣafā ṣufūf-efzā-yı bezm-i muṣaffā ṣāf-ṭab^{c} u (23)vefā-'i^{c}tiyād Ṣafāyī-i ṣafā-nihād ki imżā-yı ẕāt-ı sütūde [E.4^{a}](1)ṣıfātı bu resme nüvişte-i ṣaḥīfe-i iştihārdur.

Vezni: —·——/—·——/—·—

Beyit: (2) Encümen-pīrā-yı bezm-i ıṣṭıfā
Maḥlaṣ u ismi Ṣafāyī Muṣṭafā

(3)El-ḥaḳ bir eser-i mu^{c}teber eyleyüp dībāçe-i fesāḥat (4)revācın ve ser-nāme-i tāc-ı müriṣ'ü'l-ibtihācın faḫrü'l-enām (5)zaḫru'l-eyyām [W.19^{b}] daḳīḳadān-ı maḳādīr-i hüner-perverān-ı ser-defter u (6)ser-efrāz-ı serverān ḥātem-i benān-ı cūd ḥātem-i ferḫunde vücūd (7)āṣaf-ı devrān şeref-i zemān mihr-i sipihr-i kām-rānī ṣihr-ı mihr-perver-i sulṭānī (8)Ṣadr-ı a^{c}ẓam ve ^{c}alī-i zü'l-ḳadr ve'l-me^{c}ālī meḥāsin-i terkīb (9)ü meḥāmid-i inşā İbrāhim Pāşā "Dāme fi ṣadri's-sa^{c}ādeti müebbedā (10)Ve şā^{c}a zikru meḥāsinihi muḫalledā Ḥażretlerinüñ nām-ı nāmīleri (11)ve ism-i sāmīleri ile müzeyyen u müvaşşaḥ ve müşā'u muṣarraḥ eyledigi (12)ġıbta-bahş teẕkire-i Devlet-şāhī ve ḥüsn-i ḳabūl-i mekārim-i şümūl ile (13)müfāḫir u mübāhī olmışdur. Leṭāfetine Laṭīfī, ^{c}Āşıḳ ve ḥüsn-i (14)ṣıyāġatına

Ḥasan Çelebī taḥsīn-i ṣādıḳ eyleyüp bu nüzhet-gāh-ı (15)nev-sā-ḥa-i ṣafā-penāhuñ ḥıyāż u riyāżı meşābesinde olan (16)selāset-i maḳāl ü nefāset-i maḥkiyyāt-me'āl-i ᶜahd-ı cevānī gibi (17)müte-keffil-i übbühet ü rüvā vü müştemil-i meziyyet-edā olmaġla mer-dūm-ı çeşm-i (18)nuẓẓārı irvā ve beṣā'ir-i uli'l-ebṣār īrāṣ-ı ṣa-fā (19)itdügi nümāyende ve rūşenādur. Tezkire-i Laṭīfī Ḥasan Çele-bī'den (20)aḥsen ve ᶜĀşıḳ ve ᶜAhdī ve Riyāżī'den müstaḥsin olmaḳ (21)iddiᶜāsında iḥbāṭ-ı ḥuḳūḳ-i eslāf ve iṣbāt-ı ᶜuḳūḳ-i (22)aḥ-lāf mülāḥaẓası ᶜaḳdü'l-lisān-i cesāret olmasın (23)ḳaṭᶜen taḳdīm u tercīḥ ve cezmen tenbīh u taṣrīḥ emrinde tereddüd [E.4ᵇ] (1)olın-mayup taṣdīḳi lisān-ı ḳalem-i ṣadāḳat-raḳamda maᶜḳūd (2)ve taḥḳi-ḳi raḳam-ı ḥaḳīḳat-ı ᶜalemde maᶜhūd idi. Feemmā beyt:

(3) Gerçi bāşed müşebbehun bih ḫūb
Lik ṣad bār ez ū müşebbeh bih

(4)telmīḥ-i bedī'ü'l-istimlāḥi ile ḳanāᶜat olınup teveffūḳ u rüç-ḥānında (4)bu ḳadar sühanverānuñ şehādetleri kāfī ve mefhūm-ı işāretleri (6)vāfī olmaġla istintāc-ı muḳaddemātı tekrīr u istiḥ-rāc-ı (7)ḥabīṣāt-ı taᶜbīr ḥāşılı taḥṣīl u kāmili tekmīl ḳabīlin-den (8)idigi bī-ḳāl u ḳīldür. Binā'en-ᶜaleyh ber-fehvā-yı'l-kelām (9)mā-ḳall u dell īcāz u ihtiṣār-ı taṭvīl u tafṣīle [W.20ᵃ] bedel (10)ḳılınmışdur ki maṭlab-ı iᶜlā-yı dāᶜiyān-ı devlet olan (11)na-ẓar-ı iksīr-eser veliyyü'n-niᶜamı ve ḳabūl-i ᶜināyet-şümūl Ṣadr-ı aᶜẓamı (12)cümle-i takrīżāt-ı sühan-verāna cāmiᶜu'l-kelim bir taḳrīẓ-i (13)bedīᶜ-i müsellemü'l-fehvā vāḳiᶜ olmışdur. Li-muḳar-rizihi el-faḳīr

Vezni: (-.- -)..- -/..- -/..- -/..-(- -)

(14) Eser-i pāk-i Ṣafāyī'ye hezārān taḥsīn
İtdi bu tezkire taḥrīrine saᶜy-i mevfūr

(15) Fī'l-meşel tezkire-i da^{c}vet olup tezkiresi
Oldı erbāb-ı sühan encümen-ārā-yı ḥużūr

(16) Her birin eyledi iclās maḳām-ı şerefe
Ḳomadı zerre kadar ḥaḳḳ-ı nevāzişde ḳuṣūr

(17) Ḫidmet-i himmet-i bī minnet idüp ṣubḥ u mesā
Eyledi cümlenüñ ikrāmına ṣarf-ı maḳdūr

(18) Zikr-i yārān-ı sühan-perveri ḫayr ile müdām
İtdi pīrāye-i ser-ṣafḥa-i a^{c}vām u şuhūr

(19) Niyyet-i ḫayrınuñ āṣārı olup ecr-i keşīr
Faẓl u tevfīḳ-i Ḫudā eyleye sa^{c}yin meşkūr

(20) Oldı taḥsīn u du^{c}ā cā'ize-i enl-i sühan
Ṣıla-i lāyıḳı ḥüsn-i naẓar-ı ṣadr-ı ṣudūr

(21) Ṣadr-ı vālā-yı himem bedr-i cihān-tāb-ı kerem
İbni ^{c}Ubbād-şiyem Āṣaf-ı ferḫunde-ẓuhūr

(22) Āṣafu'l-^{c}ahd u Süleymān-ı serīr-i şevket
Olalar mesned-i devletde ḫaṭālardandur

Vezni: .- - -/. - - -/.- -

(23) Resūluñ ḫādim-i na^{c}t-ı şerīfi
Süleymān bende-i Raḥmān Naḥīfī

-IV-

[E.6^{a}] [W.15^{a}] (1)Sābıḳā Yenişehir ḳāḍīsı olan fāżıl-ı devrān Rāzī

(6^{a}-1) fāżıl-ı devrān : -W.//

(2)ᶜAbdü'l-laṭīf Efendi ḥażretlerinüñ taḥrīr eylediği taḳrīẓdür.
(3)Hedā me'āṣiru fursāni l-belāġa min.:
Sibāki ehli'l-ḥicā fi ḥilyeti'l-edeb
(4)Hem mulūku kelāmün min mefāhirihim
Mā yezderī mulku kısra ᶜan eb feebi
(5)Ḥabbezā feyż-i kilk-i Ṣafāyī-i üstād bir reyḥāne-i edebdür ki meşām-ı (6)enāmı ḥabāyā-yı zevāyā-yı ravża-i kemāl olan ezhār-ı beḳāyā-yı (7)ricāl nefeḥātı ile muᶜaṭṭar eylemişdür ve bir yetīme-i ṣadef-i hünerdür ki (8)vāsıṭa-i ᶜakd-kerden-i nev-ᶜarūs-ı eyyām olmışdur. Ṭarz-ı hüsnüni (9)Riyāżī işitse ᶜāşıḳ olup āvīze-i güş-ı hūş iderdi. (10)Nehc-i Laṭīfī meşhūd-dīdesi olup muᶜarrā görse:
(11) Lev ebṣaret ᶜaynuke hāze'l-vera — Lem yere insānüke insāna
(12)maḳālın ferāmūş iderdi. Ṣayrafiyān-ı çārsū-yı hüner farḳ-ı (13)ferḳad-sāy-ı iḥtimāmına her ne ḳadar gevher-pāş-ı taḥsīn olsalar (14)sezā vü ṣadr-nişīnān-ı sūr-gāh-ı kemāl ḳadem-i nev-ᶜarūs-ı saᶜy u iḳdāmına (15)bī-ḳıyās dībā-yı şesterī-i āferīn-i pāy-endāz itseler revādur.

(16) Silk-i taḥrīre muntaẓam oldı
Saᶜy ile bunca lü'lü-yı mensūr

(17) İtmedin herbirini güm-geşte
Dest-i ġāret-ger-i kürūr-ı şuhūr

(18) Yiridür dirse zümre-i şuᶜarā
Şekerallāhu saᶜyehu'l-mevfūr

(19) Taḳrīẓ-i ᶜabd-ı aḥḳar ᶜAbdü'l-laṭīf Rāzī

- V -

[E.6ᵇ]. [W.13ᵃ](1) Fuḥūl-ı kirāmdan sābıḳā Mıṣr Ḳādīsı olan Kāmī

Mehmed Efendi (2)Ḥażretlerinüñ taḥrīr eyledigi taḳrīẓ-i laṭīfdür. (3)Çünki āmed-şud-i leyl ü nehār ile ṣafā-baḫş-ı rüzigār olan her bahār (4)hezār-ı bülbül-i nevā-senc ü nagme-perdāz-ı āşiyān-sāz-ı gül-i bāg-ı ᶜālem olup (5)māye-i lezzet-şımāh olacak nev-çāşnī-i nagamāt-ı nemekīni telef-kerde-i (6)hevā olmak revā-dāşte-i ṭab-ı süḫanverān olmamagla işbu āṯār-ı (7)şuᶜarā-yı zemāne ile meşhūn ve mā-ṣadaḳ devḥa-i sec-i ṭayrhā mevzūn-ı (8)tezkire-i pür-ṣafā ki nev-bafte-i nesīc-i çīre-dest-i Ṣafāyī-i üstāddur (9)Hezār-taḥsīn u taḳrīẓle muḫallā olmamaḳ ser-ḥadd-i inṣāf-ı erbāb-ı (10)süḫandān kenāre-nişīndür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(11) Ḥōşā ber-ceste āṯār-ı Ṣafāyī-i süḫan-perver
Ki iḫvānü'ṣ-ṣafā cemᶜine çekdi ḫaṭṭ-ı bütlānı

(12) Derūni cümle vaṣf-ı ḫaṭṭ u ḫāl u çeşm u ebrūdur
N'ola şīrāze-i te'līfi itse zülf-i ḫubānı

(13) Bu āṯārun süḫan-sencān-ı ᶜālemdür bilen ḳadrın
Gülistānı gören yād eylemez mi bülbülistānı

(14) Ḫuṣūṣa kim muḫallā-sāz-ı ᶜunvān-ı ṣafā baḫşı
Ola nām-şerīf-i Ḥażret-i dāmād-ı Ḥaḳānı

(15) Ḳarraẓahu'l-faḳīr

(16) Mehmed Kāmī

-VI-

[E.7ᵃ][W.14ᵇ] (1)Sābıḳā İzmīr ḳādısı olan ᶜallāme-i zemān Mīrzā-Can-ı (2)devrān Mīrzā-zāde Neylī Aḥmed Efendi Ḥażretlerinüñ (3)taḥrīr eyledigi taḳrīẓ-i laṭīfdür ki ḳalem-i nūr ile çihre-i ḥūra yazılmaga şāyāndur.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -/

(4) Derc itdi kitābında Şafāyī şuᶜarāyı
Cemᶜeyledi bir meclise yārān-ı ṣafāyı

(5) Mir'āt-i ṣafā dirler ise vechi nümāyān
Gösterdi niçe şāᶜir-i pākīze-edāyı

(6)Hezār sitāyiş ü tahsīn işbu gülzār-ı her-dem bahāra nisār-ı dest-i iᶜtibār kılınmak (7)şāyeste ve sezā-vārdurki her gülbün-i ṣafḥa-i ṣafā-baḫşāsında bir ᶜandelib-i (8)sütūde-eda "İnne mine'ş-şiᶜri le-ḥikmetün" zemzemesiyle naġme-i senc u güyādur (9)ve bi-şumār pesend u āferīn bu ḥadīḳa-'i enīḳa-i bī-hemtāya ber-dāşte (10)ve ihdā kılınmak bāyeste vü revādur ki her maḳām-ı dil-güşā-sında bir bülbül-i (11)pākīze-nevā "İnne mine'l-beyāni lesihren" perdesiyle terāne-sāz u naġme-serādur. (12)El-Ḥaḳ dīvānçe-i sinīn ü aᶜvām tārīḫ-i hicriyyeden biñ elli varaḳ (13)gerdīde-i dest-i rüzgār olaldan bu eyyāma dek müstezād-ı manẓūme-i (14)eslāf olan sühan-serāyān-ı bediᶜü'l-evṣāfuñ menāḳıb u meāsirleri (15)gümgeşte-i müsvedde-i ihmāl olmaḳ şāyeste-i himmet-i aṣḥab-ı fütüvvet olmadiġı (16)muḳarrer olmaġın bu kitāb-ı laṭīfe ḳalem-zen-i cemᶜ ü te'līf olan Şafāyī-i (17)sütūde-eser ol ḫidmet-i celīleye muvaffaḳ olmalarıyle "men ḫademe ḫudime" (18)maẓmūnına maẓhar olmışlardur. "Şekerallāhü mesāᶜīhi,ve ḳażā bi'l-ḫayri devāᶜīhi"

(19) Ḥarrerehü'l-faḳīr Aḥmed Neylī
(20) El-maᶜrūf bi-Mirzā-zāde

VII

[E.7ᵇ][W.13ᵇ] (1)Mevālī-i ᶜizāmdan ᶜOsmān-zāde Tā'ib Aḥmed Efendi-

---

(7ᵇ-1)ᶜizāmdan 'Osmān-zāde: ᶜizāmdan sābıḳā Ḥaleb ḳāḍīsı olan ᶜOsman-zāde W/Efendi'nüñ: Efendi Ḥażretlerinüñ W/

nün (2)taḥrīr eyledigi taḳrīż-i laṭīfdür. (3)El-Ḥaḳ bu ṣandūḳa-tü'l-cevāhir-i nevādir-āṯār-ı ḳıyām-ı rūz-ı bāzār ḳıyāmete dek (4)ṣāḥibine sermāye-i iftiḫār olsa revādur ki lucce-i "innemines-şi^{c}rile-ḥikme" den (5)perverde-i āġūş-ı eṣdāf-ı ṭıbā^{c}u ḫūş olmış niçe dürr-i yetīm-i (6)nāḳid-pesend-i naẓm u neṯri ḥāvī bir mec-mu^{c}atü'l-meāṯir-i leṭāyif-fehāvādur.(7)Her ḥarfi bir sūḫan-dānuñ şeref-nāme-i ma^{c}ārifi ve fihris-i (8)maḳālāt-ı ẓarāyif ü leṭāyifi olup kār-ḫāne-i "inne mine'l-beyāni le-sihren" da tamġa-zen-i kā-lā-yı iştihār olan tār-endāzān-ı nesīc-i mülemma^{c}-ı tār-ı (10)ḫa-yālden her birinüñ meṣnū^{c}-ı minvāl-i yarā^{c}a ve dest-sāḫte-i (11)feṣāḥat u berā^{c}ası olan ḳumāş-ı harīrī-tār-āṯārları ecnāsından (12)birer yādigārını muḥtevī olmaġın perniyān-ı elġaz u ma^{c}ānī-i bedī^{c}ü'l-beyānı (13)rūy-i kārırdan vesme-gāh-ı ḫitāmına varınca peymūde-i endāze-i (14)nigāh-ı im^{c}ān ḳılınduḳda ḳabā-yı şāhid-i istiḥsān olmaġa şāyān görilmişdür.(15)Naḳdīne-i ma^{c}dūde-i enfās-ı ḥayātını ticāret-i nīm-gāh-ı ma^{c}rifete (16)ṣarf ile iżā^{c}a-i biżā^{c}a-i evḳāt u ifnā-yı ^{c}ömr-i bī-ṯebāt iden (17)böyle sevdā-ger-i dād u sıtād-ı metā^{c}-ı hüner ya^{c}nī cāmi^{c}u'l-ḥurūf (18)Ṣafāyī-i sūḫan-ver bu kārdan iktisāb-ı sūd ve bu ṭarīḳle (19)iḥrāz-ı fevā'id-i murād u maḳṣūd itmek muḫālif-i meşreb-i ġayret-i (20)erbāb-ı himmet ol-maġın bu kitābuñ cādde-i suṭūrin memerr-i ḳavāfīl-i (21)enẓār iden ulī'l-ebṣārdan müsted^{c}ādur ki nevā-yı-bülend-himmetin [V.14^{a}] (22)ḥaddi-ḫ^{v}ān-ı kaṭār-ı āmāl-i müe'llif-i kitāb itmekle nā'il-i

[E.8^{a}] (1) NAZM

Vezni : -.-/.-.-/..-

(2) Sa^{c}yi meşkūr ola Ṣafāyī'nüñ
Virdi ḥükmin sūḫan-serāyīnüñ

(3) Kıldı cem^{c}-i me'āṣir-i ṣu^{c}arā
İtdi pākize bir eṣer peydā

(4) Ḥālini yazmış idi māzīnün
Kulāġı çınlasun Riyāzī'nün

(5) Bu da eṣerine iktifā itdi
Güş-ı eflākī pür-ṣadā itdi

(6) Eṣerin cümleye görüp fāyık
Bu kitāba bakan olur ^{c}āşık

(7) Görse idi bu nüsḫa-i edebī
Ola aḥsente-ḫ^{v}ān Ḥasan Çelebi

(8) Ehl-i tab^{c}ı bu nüsḫa-i ^{c}irfān
İtdi ṭarz-ı laṭīfine ḥayrān

(9) Āferīn kim Ṣafāyī-i üstād
Ḳodı Ḥātem gibi zemānede ad

(10) Rūḥ-ı eslāfı añup eyledi nām
Ya^{c}ni gönderdi teẕkire ile selām

(11) Sevvedehü'l-faḳīr Aḥmed Tā'ib
(12) eş-şehir bi-^{c}Oṣmān-zāde

-VIII-

(13)Dīvān ḫ^{v}ācelerinden Şehrī Mehmed Efendinüñ taḥrīr eyle-

---

(8^{a}-13) takrīẓdür : takrīẓ-i laṭīfdür. W/

ledigi tekrīzdür.

Vezni: -.- -/-.- -/- -/

(14) Habbazā nev-sühan-ı hūb-edā
Gıbta-fermā-yı feşāhat-pīrā

(15) Olsa lāyık bu dürr-i pākize
Güş-i çerh-i hünere āvize

(16) Sem^{c}ine girse Riyāżī'nüñ ger
Dest-i reşk ile kulağını çeker

(17) Oldı te'lif-i Latīfī fāyık
Görse dil-dāde olurdı ^{c}Āşık

(18) Hak bu kim hūb-reviş tavr-ı hasen
Cümle-i tezkirelen müstahsen

(19) Bu kumāş-ı sühana ehl-i yakın
Urdı tamgā-yı pesend ü tahsīn

(20) Mine'l-fakīr
(21) Mehmed Şehrī

-IX-

[E.8^{b}][W.16^{a}] (1)Müderrisīn-i kirāmdan Seyyid Hüseyin Vehbī Efendinüñ (2)tahrīr eyledigi takrīz-i latīfdür:

(3)El-hakk bu kitāb-ı bedāyi^{c}-i zurūfuñ sevād-ı hurūfı bir bender-i Lāhūr-pesend-i ma^{c}nādur ki (4)her tār-endāz-ı dest-gāh-ı berā^{c}anuñ nesīc-i minvāl-i yerā^{c}ası olan akmişe-i (5)ren-

gārengden birer tengi ḥavīne bender belki ḳıṭ^{c}a-i behişt-i ra^{c}nā (6)bir ravża-ı ġınā-yı ma^{c}nādur ki ber-feḥvā-yı "Ve fīhā mā teştehi'l enfüsü" (7) her güne mevā'id-i fevā'id ü fevākih-i ma^{c}ā-ni-i şevāridi muḥtevīdür. Her safḥa-i (8)müşgīn-raḳamı bir taḥta-i şükūfe-zār-ı leṭāyifdür ki üstād-kār-ı her bāġ-bān-ı (9)^{c}irfānuñ taḫm-ı süveydāsından ser-zede-i ḥadīḳa-i ibdā^{c}u pīrāye-i (10)ravża-i enīḳa-i iḫtirā^{c}ı olan müntehabāt-ı eznār-ı nām-dār āṯārı ile (11)müşgīn-bahār ve cūy-bār-ı eş^{c}ār-ı selāset-iş^{c}ārı ile nümūne-i "Cennātü (12)^{c}adnin tecrī min taḥtıhe'l-enhāru" eylemiş her maḳālesi bir muṣavver-i meclis-i (13)şeh-nāme-i ẓarāyifdür ki niçe Rüstem neberd-i ^{c}arṣa-ı endīşenüñ zūr-ı dest-i (14)iḳtidārları menḳabesin mānī-i müyın ḳalem-i tedḳīḳ-i ṣaf-şikāf-ı meşāf-ı taḥḳīḳ (15)göstermiş mu^{c}asker-i müretteb leşker-i evrāḳında ḫayme-zen-i tertīb olan (16)^{c}ibārāt-ı saniḥatü'l-feḥāvā ve şufūf-i sütūr-ı mütesāviye-i leṭāyif-i meṭāvīsi (17)yegān yegān güzāşte-i memerr-i naẓar ḳılındukda her mīr-i ḳalem-rev-i nazmuñ zīr-i livā-yı (18)ḥāmesine iltica verāyet-i isti^{c}dādına intimā iden şirzime-i āṯār-ı ṭabī^{c}atleri (19)taḳlīd-i seyf ü sinān-ı ḥüsn ü beyān ile ārāste ve ^{c}alā-merātibihim ḫil^{c}at-i (20)ḥakk ta^{c}bīr ile pīrāste görilüp sipeh-sālār-ı ketā'ib-i ḥurūfuna [W.16^{b}] gül-bāng (21)āferīn keşīde ḳılınmışdur. Egerçi rūz-ı bāzār vaḳt-ı hicretden berü bender-gāh-ı (22)dühūr u a^{c}ṣārda pūd u tār-ı leyl ü nehār ile naḳş-endāḫte-i minvāl (23) ü deffe-i şümūs ü akmār olan kāla-yı zemān endāze-i düvāz deh-i ḳırāṭ-ı (24)sinīn ile biñ elli kare resīde oldukda mata^{c}-ı ḥayātları ^{c}arża'-i (25)bāzār-ı beḳā ve rişte-i zinde-gānileri būrīde-i mikrāż-ı inḳıżā olan (26)kudemā'-i şu^{c}arādan müstaḥaḳḳ-ı rātibe-i taḫallus u iştihār olanlarun [E.9^{a}] (1)ḳuyūd-ı esāmi-i ma^{c}ārif-irtisāmı eslāf tezkireleri ile maẓbūṭ icmāl-nāme-i (2)cem^{c}ü telfīḳ olmışdur. Ammā anlarun dirligine rādde-i but-

---

(8^{b}-9) süveydāsından: süveydāsında W/

lān-ı fenā keşīde (3)kılındıkdan sonra bu vaḳte dek nevā-senc-i şöhret-i şi^{c}r olan tāze ẓunūrān-ı (4)dā'ire-i imkānı bir kimse bir encümene cem^{c}ü tertīb ü tensīḳ itmege müsā^{c}ade-i (5)tevfīḳ olmamış ve bu naḳş-ı dil-keş-i terāneye taṣaddī iden rāmiş-gerān-ı (6)himmet ü ^{c}irfānun ā̆ā̆aze-i yerā^{c}aları naġme-i ḳarār bulmamış idi. (7)Meğerki mübdi^{c}-i uṣūl-i elfāẓ u ḥurūf bu kārı Ṣafāyī-i sütūde-meāsirūn (8)cünbiş-i mıżrāb-ı ḥāmesine mevḳūf itmiş imiş ki nāy-ı İsrāfīl-pesend ḳaleminūn (9)ṣarīr-i bu kitābuñ sāḥ-ı elvāḥını maḥşer-i ervāḥ-ı ma^{c}ānī eyleyüp bu tārīḫe dek (10)ṣūret-nümā-yı mir'āt-ı kā'inat olan erbāb-ı naẓmı yegān yegan ṣebt-i cerīde-i (11)beyān idüp erbāb-ı mekāsib-i belāġatūn her ḥırfet-i ḥırefe mensūb olanlarını (12)dest-sānte-i kārgāh-ı ḳudreti olan ṣanā^{c}at āṣārları ile bi-merātibihim (13)menāsık-ı cādde-i enẓār-ı uli'l-ebṣār eyleyüp ālāy-ı mu^{c}asker-i [W.17^{a}] erbāb-ı hüner (14)ṭarz-ı laṭīf ü veṭīre-i ḥasen üzre tertīb itmişdür.

(15) NAẒIM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(16) Bi'llāh Ṣafāyī-i sühan-güstere taḥsīn
Bir tuḥfe getürdi yine yārān-ı ṣafāya

(17) Cem^{c} eyledi bir encümene teẕkiresiyle
İtdi hele tertīb-i żiyāfet şu^{c}arāya

(18) Geçmişlerini itdi beni nev^{c}inūn iḥyā
Ḥakkā babalık eyledi aṣḥāb-ı vefāya

(19) Nakdīne-i taḥsīn-i bezm cā'izemüzdür
Vā-bestedür iḥsān-ı mükāfı küremāya

(20) Ḳālehu bi-femihi ve sevvede ᶜucālete'l-vaḳt
(21) Teᶜallemehu aḥḳaru men zebere fihi's-mehu
(22) Ve eḳallu men naḳaşe fihi vesmehu
(23) Es-Seyyid Ḥüseyn Vehbī

[E.9ᵇ][W.22ᵃ](1)Dīvān ḫᵛācelerinden Mıṣr muḳābelecisi olan Ḥāsib (2)Mehmed Efendi nām şāᶜir-i māhirün taḥrīr eylediği taḳrīzdür. (3)Zihī eṣer-i bī-hemtā-yı rengīn-edā-yı Ṣafāyī-i ṣafā-ṗeymā ki ḳaṭār-ı ḳāfile-i ḳāfiye-sencān-ı (4)erbāb-ı naẓm u inşāya pīşvā ve şāh-rāh-ı enẓār-ı aṣḥāb-ı baṣīretden imrār ile (5)reṣīde-i beytü'ş-şeref-i saᶜy ü ṣafā idüp tā maṭlaᶜ-ı ẓuhūrlarından maḳṭa-ı (6)rūz-ı ḳıyāma dek ḳıtᶜa-i nām-ı sāmīlerin iḥyāya himmet eylemiş Ḥaḳḳā ki(7)bu te'līf-i leṭāyif-redīfe teẕākir-i sālife müstezād olmaḳ şāyeste ve şāyāndur.

(8) NAẒIM

Vezni: ..- -/..- -/..-

(9) Ḥabbeẕā teẕkire-i ṣıdḳ u vefā
Namı ṣandūḳ-ı ṣafā olsa sezā

(10) Ancaḳ olur eṣer-i nazük ü ḫūb
Eylemiş ḫaḳ bu ki te'līf kılup

(11) Cemᶜ olup cevher-i şiᶜr-i şuᶜarā
Oldı genciīne-i şāh-ı maᶜnā

(12) Doğrısı gül-şen-i maᶜnādur bu
ᶜArife özge temāşādur bu

(9ᵇ-1) Dīvān ḫᵛācelerinden : - W / (2)şāᶜir-i māhirün : şaᶜirün W/

(13) Şād olur gül-şen-i maᶜnaya giren
Gel reh-i bāġ-ı ṣafāyı öğren

(14) ᶜĀşıka bunda işaret çoḳdur
Şāhid-i maᶜnāya ġāyet yoḳdur

(15) Ḳafes-i cevheriyāna benzer
Ḥāṭıra ḫoş gelene eyle naẓar

(16) Saᶜy ü himmetle mü'ellif güyā
Oldı ser-ᶜasker-i cünd-i şuᶜarā

(17) Kendi cinsiyle ḥurūf-ı hicā
Eylemiş ṣanki ālāy-ı maᶜnā

(18) ᶜAyn-ı inṣāf ile olsa manẓūr
Ḥāṣılı cümle cihatı maᶜmūr

(19) Li-nāmaḳahu'l-faḳīr ṣāḥibu't-taḳṣīr
(20) Ve'l-meᶜāyib Meḥmed Ḥāsib
(21) El-kātib

-XI-

[E.10ᵃ] [W.22ᵇ] (1)Ḥālā şehr-emīni rūz-nāmçecisi olup bu cerīde-i ᶜirfāna Feyżī (2)maḫlaṣ ile tercüme ve āṣārı sebḳ iden Ṣubḥī-zāde Feyżu'l-lah (3)Efendinüñ taḥrīr eyledigi taḳrīẓ-i laṭīfdür.

Vezni: -ˌ- -/.-.-/- -

(10ᵃ-1)olup:olan W/(1-2)bu ceride-i ᶜirfāna Feyżī mahlaṣ ile tercüme ve āṣārı sebḳ iden:-W/ (3)taḳrīẓ-i laṭīfdür:taḳrīzdür.W.

(4) Ḥabbeẕā genc-i pāk-i pür-gevher
Reşk olınmaz mı böyle ḫūb-eṣer

(5) Menba^{c}-ı gevher-i ma^{c}ānīdür
Ne güzel genc-i şāygānidür

(6) Bunda çoḳdur ma^{c}ānī-i rengīn
Cem iden merd-i pāka ṣad-taḥsīn

(7) Şu^{c}arā nāmın eylemiş meẕkūr
Genc-i pür-gevhere olup gencūr

(8) Kevkeb-i nūr-baḫş-ı lem^{c}a-fürūz
Ṣafḥa-ı āsumānda mihr-efrūz

(9) Tāze bir gül-sitān idüp iḥyā
Virdi ne-şükufte ġoncası re^{c}nā

(10) Rūḥ-baḫş oldı gül-sitān-āsā
Güllerinden gelirdi būy-ı ṣafā

(11) Görse bir kerre ^{c}Ahdi-i Baġdād
Teẕkiresini itmiye daḫi yād

(12) Görse anı Laṭīfī-i merḥūm
Teẕkiresini eyleye ma^{c}dūm

(13) Naẓar itse Ḥasan Çelebi eger
Aḫẕ iderdi niçe dürr-i gevher

(14) Güş iderse Riyāżī ez-dil ü cān
Ola bunca maᶜānīye ḥayrān

(15) Ḥayli güçdür tetebbuᶜ u taḥrīr
Bunda olmış maᶜāni cemᶜ ü keşīr

(16) Eşer-i ḥāme-i Ṣafāyī'dür
Pāk-ı nev-nāme-i Ṣafāyī'dür

(17) Dīdi tārīḫini bir pākīze-gū
Eşer-i pāk-i Ṣafāyīdür bu

(18) Cemᶜ idüp niçe gevher-i pāki
Āferīn tabᶜ-ı pāk-ı çālākı

(19) Feyżiyā ḥāme-i sebük-reftār
Kıldı tabᶜına āferīn hezār

(20) Lūṭf-ı Ḥaḳḳı ümīd ider her gāh
(21) Feyżi-i Ṣubḥī-zāde Feyżu'l-lah

-×||-

[E.10ᵇ] [W.18ᵃ] (1)Bu cerīde-i ᶜirfāna tercüme ve aşārı sebḳ iden SEYYİD KELİM (2)Efendi'nüñ taḥrīr eylediği taḳrīzdür. (3)Hōşā teẕkire-i zībā ki Beyt :

Vezni: ——./.——./.——
Her nüktesidür gül-i maᶜāni
Her ḥarfi şukūfe-i emānī

(4)Fi'l-vāḳiᶜ bu bir eşer-i nev-ṭarz u bī-hemtādur ki her ṣaḥīfesi Ḥadāyıḳ-ı maᶜānī-i (5)tāze ve şaḳāyıḳ-ı taᶜbīrāt-ı rengīn ile mānend-i gülistān-ı feraḥ-resān (6)ve cā-be-cā midād-ı surḫ ile ārāyiş-fezā-yı niḥāl-i ᶜanberīn-berg-i sūṭūrı (7)olan esāmī-i büleġānuñ her biri bir gül-i ḥamrādan nişān olmaġla (8)bülbül-i

rūḥ-ı Riyāżi-i Firdevs-āşiyān sūziş-i hevā-yı ṭāḳat-rübā-yı (9)reşk-i feṣāḥat ve ārzū-yı neşve-i ṭabī^{c}at-güşā-yı istimā^{c}-ı belāġat ile (10)gāh mirvaḥa-cünbān-ı bāl-ı ḥasret ve gāh zemzeme-pīrā-yı maḳām-ı ḥayret olsa (11)şāyeste vü şāyāndur. Zihī te'līf-i nev-peydā ki. Beyt:

(12) Lafẓi çū ṭarāvet-i cüvānī
Ma^{c}nāsı çū āb-ı zindegānī

(13)Fī-nefsi'l-emr bu bir mecmū^{c}a-ı pākīze vü ġarrādur ki bin elli tārīḫinden (14)bu ana gelince nev-^{c}arūs-ı maẓmūn-ı ẕātı zīver-i naḳle-serāy-ı beyt-i çār-erkān-ı (15)vücūd u naẓm-ı māniyyeti beste-i zincīr-i çār-gāh-ı şuhūd olan (16)şu^{c}arā u fuṣaḥānuñ ekserīnüñ āsārı köhne taḳvīm gibi endāḫte-i (17)ṭāḳ-ı nisyān ve çoġunuñ nām-ı mürde-i ṣad-sāle-misāl püşīde-i ḫāk-i (18)hevān olmış iken tezkire ile tezkire-i himmet u iḥyālarına ṣarf-ı ḳudret (19)idüp rāh-peymā-yı ^{c}ālem-i bekā olanlarına rūḥunu şād ve elān (20)müberra^{c}-nişīn-i çār-bāliş-i ^{c}āfiyet olanlarını mesrūrü'l-fuād eyleyen (21)Ṣafāyī-i ṣāf-nihād u pāk-nijādıñ ḳuvvet-i ẕihn-i vaḳkād ve ḥiddet-i (22) ṭab^{c}-ı nakkādı anuñla [W.18^{b}] müsellem erbāb-ı ^{c}irfān ve ġıbṭa-fermā-yı (23)düşvār-ı pesendān-ı cihān eldugı mustaġni ^{c}ani'l-beyāndur. NAZM:

Vezni: ⏑ – | – ⏑ – | – ⏑ – ⏑ | – –

(24) Derīn sefīne nigeh kün be-çeşm-i ma^{c}nā bīn
Ki reşk-i sūret-i Ma^{c}nī u lu^{c}bet-i Çīn est

(25) Sefīne çist ġalet mī kunem ki deryā nist
Ki dest-i ^{c}aḳl, ez eṭrāf-ı ū güher çīn est

(26) Zi-güne-güne sühanhā-yı tāze vü ter-i ū
Be-dest-i faẓl ü hüner deste-i reyāḥīn est

[E.11^{a}] (1)idāre-i piyāle-taḥḳīḳ-i kelām olındukda her maḳālesi

bir mey-hāne-i (2)dil-sitāndur ki peyk-i merdum-nigāhī kūçe-i beyne'l-suṭūrından (3)güzerān olan sühan-ı sencān-ı ᶜaṣr mest-i şahbā-yı edā-yı Laṭīfī olup (4)bī-iḫtiyār mānend-i ḳalem-i ᶜacz olacağı meşhūd-ı bāṣıre-i erbāb-ı kemāl (5)ve eger Ḥasan Çelebī merḥūm nūş-ı bāde-i rengīn-muṭālaᶜasiyle neşve-yāb (6)olaydı dest ü pāyı ḥınnā-nihāde olan ᶜarāyiş-i zemān gibi pā-der-gil (7)u dest-beste-i şerm ü ḥicāb olup mecāl-i reh-güzārī-i ṭarīk-i inşā (8)ve ᶜinānġīrī-i gül-gūn-ı ḫāme-i taḥrīr-i tezkiretü'ş-şuᶜarā muḥāl olacagı (9)sāġar-şiken-i ḳīl ü ḳāldur.

(10) Şud bā in taḳrīż nev-peydā rāḳım

(11) Bende-i ehl-i sühan Seyyid Kelīm

- XIII-

[E.11ᵇ] (1)Müderrisīn-i kirāmdan RIFᶜATĪ ᶜALĪ BEG EFENDİnüñ taḥrīr eyledigi (2)taḳrīż-i laṭīfdür.

(3)Bāreka'l-lāh ḫoşā seciyye-i seniyye-i Şafāyī-i ṣafā-niᵔhād ki (4)ḫulāṣa-i evḳātın maṣrūfe-i nerd-bāzī-i bīkārı (5)itmeyüp gül-şen-sarāy-ı ᶜālemde bir şecer-i pür-semer ibdāᶜ ve īdāᶜ eyledi ki (6)"Tā ḳıyāmı yevmi'l-cezāi,aṣluhā ṣābitun ve ferᶜuhā fi's-semāi" denmege (7)sezādur. Tezkire-i Laṭīfi bir belde-i naẓīfdür ki üstād-ı kārdan (8)fikretleri ser-küçe-i letāyiflerinde ḫarīdārān-ı maᶜārife (9)irā'et itdügi akmişe-i gün-ā-gün ve naḳḳāş-ı ḫurde-kār-ı (10)ṭabīᶜatleri her ṣanīfesinde çihre-güşā oldıġı ṣuver-i behçet-nümūn-ı (11)dest-i ber-ṣadr-ı ḥaḳḳu'l-inṣāf olınsa ġayret-efzā-yı (12)nigār-ḫāne-i Çīn belki ḫūş-rebā-yı ḫıred-i ḫurde-bīndür. Tārīḫ-i (13)hicriyyenüñ ᶜaḳd-ı ᶜāşirinden pencāh-ı sāl-ı şümārende-i benān beyān (14)olduḳda bidāyet ile (ve li-küllī cedīdin lezzetün) kelām-ı küllīsini (15)iẓāḳa-ı meẓāk-ı kār-āgehān [W.17ᵇ] ve çeşīde-i dimāġ-ı ḫoş-ṭabᶜān (16)eyledi ki fī'l-ḥaḳīḳa vādī-i ibdāᶜu

icad da ser-cümle(17)mü'ellifān-ı tezākire muṣallī vü sābıḳ olmaġla debdebe-i küs-ı (18)iştihāri ṭanīn-endāz-ı ṣımāh-ı Riyāżī-i üstād olduġı (19)müstaġnī ᶜani'l-beyāndur.

Vezni: - -./-.- -/- -./-.- -

(20) Ṣad bāreka'l-lāh oldı taṣnīf-i dil-pesendüñ
Żibende bir ḥamā'il-i bāzū-yı iᶜtibāra

(21) Her saṭr-ı dil-nişīni mecmuᶜa-i leṭāyif
Her beyt-i pür-füsūni şāyeste-i naẓāra

(22) İtdüñ Ṣafāyī Ḥakḳā levḥ-i cihānda ibḳā
Āṯārı düstānuñ neşr oldı her diyāra

(23) Dest-āver-i ehibbā taḳrīż ile ṣenādur
İᶜtā-i cāh-ı vālā vā-bestedür kibāra

[E.12ᵃ](1) İtsün ḫudā hemīşe devletlerin mü'ebbed
Sulṭān-ı żī-vaḳāra dāmād-ı şehr _ yāra

(2)Ceālellāhu ṣāḥibe hāza'l-eṣeri ve saᶜyehu maḳbūlen meşkūren, ve ṣayyerahu mimmen ūtiye (3)kitābehū bi-yemnihi fe-yuḥāsebu ḥısāben yesīren ve yenḳalibu ilā ehlihi mesrūren (4)ve ene efḳaru ᶜibādillāhi'l-ᶜaliyyi'l-aᶜlā, ᶜalā rifᶜatī (5)eynü'l-ḥāc Yūsuf bin ᶜAlī bin Muṣṭafā (6)el-müderris be-medrese-i Zekeriyyā (7)sekahümü'l-lāhü bi-enhāri (8)min ᶜasele muṣaffan, (9)tecāvezellāhü (10)limen ḳāle (11)āminā (12)tem .

-XIV-

[E.12ᵇ] [W.20ᵇ] (1)Müderrisīn-i kirāmdan NEDĪM AḤMED EFENDİ Ḥażretlerinüñ taḥrīr (2)eyledigi taḳrīżdür. (3)Ḥabbeżā mecelle-i

(20) ilā (E.12ᵃ 1) arasında yer alan şiirin üzerinde, (W. 17ᵇ 5)de "Naẓm" başlığı vardır.

celīle-i pākīze-edā ki her satr-ı dil-nişīni reşk (4)fermā-yı ebrū-yı dil-berān-ı Ḫıtā ve her kelime-i ᶜanber-āgīnī ser-māye bahş-ı (5)tabla-ı ᶜAttār-ı sabādur. Riyāż-i fehāvisinde tezkire-i Riyāżī (6)bir ġonca-i nev-demīde ve yetīme-i seᶜālibi bir şebnem-i çekīde (7)ve Reyḥāne-i Şihāb-ı Ḫafācī bir sebze-i ḫᵛabīdedür. (8)Bir mecmūᶜa-i nefīsedür ki her saḥīfesinde bir niçe şāᶜir-i (9)pākīze-edānuñ āsār-ı ḫāmesi nümāyān ve bir mesīre-i ḫātır-güşādur ki (10)her küşesinde birkaç dil-berān-ı maᶜnī-i bī-gāne ḫırāmāndur. Hezārān (11)sābāş ü āferīn ḫāme-i ḫoş-edā-yı Ṣafāyī-i sühan-serāya ki (12)bu güne bir bezm-i safāya tertīb-sāz u peymāne-i ḫüsn-eda ile (13)aḥbābı ser-germ ü ser-endāz eyledi.

Vezni : —··—/—··—/—·—

(14) Pāk-edā tezkire-i bī-bedel
Manẓar-ı erbāb-ı dil olsa maḥal

(15) Ṭarḥı dil-ārā vü edāsı selīs
Ṭarzı pesendīde vü ṭavrı nefīs

(16) Reşk-i Ṣafāyī-i hüner-pervere
Virdi bu te'līfi safā dillere

(17) Ḥarrerehü'l-faḳīrü'l-ḥaḳīr

(18) Aḥmed Nedīm

-XV-

[E.13ᵃ] (1)Hālā māliyye ḳalemi baş ḫalīfesi olan HĀMDĪ AḤMED EFENDİ nām (2)pīr-i kāmilüñ taḥrīr eyledigi taḳrīż-i laṭīfdür. (3)Sühan-verān-ı saḥbān-meniş ü pākīze-güyān-ı Vaṣṣāf-revişden çār-bāliş-nişīn-i (4)serīr-i dāniş ve ṣadr-ārā-yı suffe-i pür-

---

(13ᵃ-1-2)Efendi nām pīr-i kāmilüñ taḥrīr eyledigi taḳrīż-i laṭīfdür:Efendinüñ taḥrīr eyledigi taḳrīzdür W/ (5)kıtᶜa:Naẓm W/

ṣafā-yı maᶜārif ü bīniş ki:

(5) KITᶜA

Vezni: - -./.-.-/.- -/

(6) Tevfīḳ idüp aña reh-nümāyı
Buldı reh-i muḫliṣ ü rehāyı

(7) Virdi giderüp ġam u cefāyı
Hem-nāmī-ı Muṣṭafā Ṣafāyī

(8)Manẓūmesinüñ fehvā-yı ṣıdḳ-iḫtivāsı ẕāt-ı şerefü'l-yuġnī taᶜrīf (9)ve tavṣīfden muġnīdür.Bir müddetdür ki eger-i ḳudemāya iḳtifā ile tezkiretü'ş-şuᶜarā (10)imlāsına ibtidā ḳılup kevāhib-i şān u şöhretleri ᶜālem-i şuhūddan ricᶜat ile (11)mā'il-i semt-i ufūl u peyġūle-güzīn-i ḫān-ḳāh-ı sukūṭ u ḫamūl olan fuḥūl-ı (12)eslāf-ı kirāmuñ-zinde sāz-ı nām-ı nāmı ve āfāḳ-ı ḳābiliyyet ü istiḥḳāḳdan (13)nūr-ı istiᶜdād-ı Ḫudā-dād ile ser-efrāḫte-i nev-ṭuluᶜ-ı iḳbāl olup (14)żiyā-resān-ı zemīn-i istīhāl ve seyr-i menāzil-i duvāzde burc-ı sinn ü sāl olaraḳ (15)bedr-i tāmm-ı sipihr-i faż'l ü kemāl olan ehille-i ecille-i aḥlāf-ı ümerāü'l-kelāmuñ (16)kār-hāne-i medḥ ü ṣenā ve evṣāf-ı sāmīlerinde zer-ger-i ḳalem-i sevād eseri edevat-ı (17)ṣanāyiᶜ ᶜacībe ile perdāhte-i dest-gāh-ı taḥrīr ve te'līf ḳılduġı ġūşvār-ı (18)taᶜbīrāt-ı rengīn ü Laṭīfī eger Riyāżī merḥūmuñ āvīze-i ṣımāḫ-ı cānı ve taḥliye-sāz-ı (19)sāmiᶜa-ı rūḥ-ı revānı olmaḳ mümkin olsaydı fi'l-ḥāl ḳulaḳdan [W.21b] ᶜāşıḳ (20)ve mıżrab meṣel taᶜaşşuḳ ü'l-üzn ḳable'l-ᶜayn olmaġa lāyıḳ-ı ṣādıḳ olurdı (21)Ḥaḳḳā ki bir ibrīz-i ḫulūṣ-āmīz-i bedīᶜ ü'l-üslūb bu güne vażᶜ-ı ḥüsn üzre (22)mesbūk ḳālb-i maṭbūᶜ ve merġūb olduġı dīde-i iᶜtibār-ı ūlū'l-enẓārda (23)müstaḥsen ü ḫūb vāḳıᶜ olmaġla dāru'l-ᶜiyār-ı ḫayyiz-i ḳabūlde tamġa-zede-i sikke-i (24)taḳrīz olmaḳ revā görildi. Beyit:

Rahim allāhu nāziren fīhi Yahrucu't-ṭayyibātü min fīhi

(25) El-fakīr Aḥmedī Ḥamāī
(26) Ser-ḥalīfe-i ḳalem-i
(27) Māliyye

(28) ḲIT^{c}A

Vezni: ..- -/..- -/..-

(29) İşbu taḳrīzi yazup oldı hemān
Peyrev-i ehl-i kemāl ü ^{c}irfān

(30) Ḥamdī-i tārık-ı āmāliyye
Ser-ḥalīfe ḳalem-i Māliyye

[E.13^{b}] [W.23^{a}] (1)Zurafā-yı ^{c}aṣrdan Murtażā-zāde Meḥmed Efendi'-nüñ taḥrīr eyledigi (2)taḳrīżdür.
(3)Ḥōşā ṭab^{c}-ı ṣāf-ı ṣafā-ṣıfāt-ı Ṣafāyī-i şīrīn ṣarekāt ki (4)şu^{c}arā-yı bedī ^{c}ü'l-beyān-ı Rūm ve meşāyiḫ-i kerāmet-rusūmuñ evṣāf-ı (5)naẓm u neṣirlerinde keşīde-i silk-i taḥrīr eyledügi dürr-i ārī-i (6)elfāẓ-ı ābdār ve cevāhir-i zevāhir-i tābdār ki ḥīre-sāz-ı çeşm-i (7)ḫurşīd olmağla bihzād-ḫōrde-kār-ı ṭab^{c}-ı nükte-dānları çehre-güşā oldığı (8)eşkāl-i bedī^{c}ü'l-cemāl, ġayret-efzā-yı nigār-ḫāne-i Çīn belki ḫūş-rübā-yı (9)nıred-i ḫurde-bīndür. Cevdet-i kelām ve ^{c}aẕūbet-i ḥüsn-i inṭiẓāmı ke'l-mā-'ül-bārid (10)teşne-gān-ı bādiye-i ma^{c}ārifi ki "enhārin min ^{c}a-selin muṣaffan" irvā (11)ve ıskā itmede dimāġ-ı cāna lezzet-baḫş-ı ^{c}aynü'l-ḥayātdur. Żihī (12)münḥalü'l-^{c}aẕbi mā'ü'l-ḥayāt fesāḥatüñe dıraḫtān-ı dāniyetü'l-eġsān-ı (13)maẕāmīni cūybār-ı belaġātdan sīr-āb olup benefşe-zār-ı (14)sütur-ı müşgīni nefḥa-pāş-ı meşāmm-ı cān ü taḳviye-baḫşā-yı dimāġ-ı (15)rūḥāniyān

---

(13^{b}-1)Zurafā-yı ^{c}aṣrdan : -W/

olmağa şāyāndur. "Ca^{c}ala'l-lānü şāḥibe hāze'l-eşeri meşkūrā (16)Nemekahu efkaru'l-verā Muḥammed mücellā (17)eş-şehīr bi-murtażā-zāde (18)ve aḥsene me'ālehu (19)ve me'ādehu

-XVII-

[W.23^{b}] [E.14^{a}] (1)Sādāt-ı kirāmdan şu^{c}arā-yı zevi'l-iḥtirāmdan Seyyid Eşref nām şa^{c}ir-i māhirün (2)taḥrīr eyledügi takrīz-i laṭifdür. (3)Ḥakkā ki bu kitāb-ı ^{c}anberīn niḳābun ^{c}arūs-ı ibārāt-ı şāyi^{c}a ve kelimāt-ı rāyiḳası nessāc-ı (4)kelimāt-ı belāġat-iḳtırān ve ġavvāṣ-ı biḥār-ı mütelāṭımü'l-emvāc ^{c}ibārāt-ı feṣāḥat-nişān olan (5)Şafāyī-i şīrīn-beyān minvāl-i belāġat üzre nesc idüp libās-ı feṣāḥat-iktibās (6)ilbāsı ile tezyīn ve ^{c}ummān-ı bī-kerān-ı ṭab^{c}-ı ma^{c}ārif-^{c}unvānlarından leālī-i mütelālī inşā-ı belīġ ile taḥsīn (7)idüp ḥaly-bend-i ^{c}arāyiş-i kelām olan meşşāṭa-i āḳlām-ı müşgīn-erḳānlariyle muḥallā olup reşāḳat-ı (8)ḳadd-ı ḥüsn-edā ve ṣabāḥat-ı ḥadd-i elfāẓ-ı belāġat-intimā ile maṭbū^{c}-ı ṭıbā^{c}-ı zükā-şu^{c}ā-ı cümle-i büleġā ve selāset-i (9)kelimāt ve ṣafā-i ^{c}ibārātı mānend-i selsāl ḳulūb-ı ehl-i ḳabūlü meyyāl ḳılup reşaḥāt-ı kelimāt-ı (10)belāġat-simātı reşk-i ḳaṭarāt-ı seḥāb ve terkīb-i belīġ-i feṣāḥat-āyātı pākizegī ve nezāketde (11)ġayret-i gevher-i sīr-ābdur.

Vezni: .- -/.- - -/.- -/.- - -

(12) Kitābün kee'l-ḥāzi'l-^{c}uyūni's-sevāḥiri
Ve lafẓun kesellāli'z-zülāli'l-bevākiri

(14^{a}-1,2)Sādāt-ı kirāmdan şu^{c}arā-yı zevi'l-iḥtirāmdan Seyyid Eşref nām şa^{c}ir-i māhirün taḥrīr eyledügi takrīz-i laṭifdür : Bu ceride-^{c}irfāna āşārı şebt olınan Seyyid ^{c}Abdu'r-raḥmān Eşref Efendi'nün taḥrīr eyledügi takrīzdür W/
(W.23^{b}-12) de şiir başlamadan önce "Naẓm" kelimesi görülmektedir. "E" de (12) den önce "Naẓm" başlığı yoktur./

(13) Ve nazmun ke'ez-nāri'l-ḥadā'iḳi revneḳan
Ve neşrun ke'envāri'n nücūmi'z-zevāhiri

(14)Muḳteżāsı üzre nāẓımān-ı fevā'id-i belāġat ve nāşirān-ı ferā'id-i berā^{c}at olan şu^{c}arānuñ ṣafāyıḥ-ı (15)edvārı meḥāsin-i āṯārlarıyle müzeyyen u muḥallā ve ṣaḥāyif-i ezmānı envār-ı ezkār eṭvār-ı aḫbārlarıyle (16)mücellā vü gerden ve sīne-i leyālī vü eyyāmı le'ālī-i me^{c}ālī ve cevāhir-i me'āşir-i refī^{c}ül-miḳdārlariyle ārāste (17)ve ezyāl-i şuhūr u a^{c}vāmı zevāhir-i mefāḫirleriyle pīrāste itmekle miżmār-ı kelāmda nasb-ı delāyil (18)ü a^{c}lām ve ^{c}alāyim-āṯār-ı selefi ḫalḳa i^{c}lām ile kesb-i nik ü nām itmişdür. Bu ḳumāş-ı ḥarīri (19)tār-ı pesendīde-āṯāruñ pür-nīsān-ı elfāẓ u ma^{c}ānī-i bedī^{c}ü'l-beyānı peymūde-i endāze-i (20)nigāh-ı im^{c}ān-ı aṣḥāb-ı i^{c}tibār oldukda libās-ı ḥaly-bend-i ḳāmet-i şāhid pesend u istiḥsānı (21)olmaġa [W.24^{a}] sezāvār olmaġla dārü'l-^{c}iyār-ı ḥayyiz-i ḳabūlde tamġa-zede-i sikke-i taḥrīż olmışdur. ^{c}Ale'l-ḫuṣūṣ (22)sādāt-ı ^{c}ulemā-yı feżā'il-güster ve füżelā-yı ma^{c}ārif-pervere vufūr-ı elṭāf-ı vāṣıla ve mezīd-i (23)^{c}aṭā vaṣlaları ^{c}adl-i kāmilleri gibi şāmil-i erbāb-ı faḍl u hünerden her ferd naẓar-ı iksīr-naẓīrleriyle (24)muḳtebes-i envār-ı ^{c}avāṭıf u şiyem u müstefīż-i fuyūż-ı ḥıyāż-ı riyāż-ı keremleri olmışlardur. Āṣaf-ı (25)memālik-ārā mu^{c}īn-i devlet-i ^{c}ulyā emīn-i nigīn-i vekālet-i kübrā ṣadr-ı ālī ṣāḥib-mekārim u me^{c}ālī (26)ḥażretlerine tavṣīf-i żamīr-i rūşen ve ta^{c}rīf-i ḫulḳ-ı ḥasenleriyçün ṣaḥīfe-i beyān üzre taḥrīk-i (27)ḫāme-i gevher-feşān iden erbāb-ı tab^{c}-ı ^{c}irfānuñ enāmili mānend-i hilāl-i münevver ve ḫāmesi (28)mīzāb-ı misk-i ^{c}anber olur. Anlaruñ şeref-i naẓar-ı iksīr-naẓīrleri ile ser-firāz ve telaḳḳi-i ḳabūl-i ^{c}āṭıfetleri (29)ile mümtāz olmaḳ aḥsen-i şeref-i taḳrīż u imżā ve ecmel-i sikke vü tamġādur.

---

(21) olmışdur : olup W/(29) aḥsen-i şeref-i taḳrīż : aḥseni taḳrīż u

(30) Aḥkaru el-enāmi eż^{c}afü'l-^{c}ibādi

(31) ^{c}Abdur-raḥman Eşref

(32) El-Ḥüseynī

-XVIII-

[E.14^{b}] (1) Erbāb-ı ma^{c}ārifden Ṣāliḥ Efendi nām Kāmilün (2)taḥrir eylediği taḳrīzdür.

(3)Bu cerīde-i cāmi^{c}a-ı gül-zār-ı bihişt-i nüzhet ü maṭbū^{c}a-i sāci^{c}a-i (4)sihr-āşār-ı külliyet ki her ṭab^{c}-ı naḳḳād-ı ḫub-pesend ve ḫāṭır-ı ^{c}āṭır-ı i^{c}cāz-peyvend (5)sitāyiş-i medḥ u şenāsında iṭrā ve bülbül-āsā hezār-nevā ile "aḥsente (6)ey hüner-āverde-i cihān" diye velvele endāz-ı nüh-āsumān olsa maḥall-i gümān (7)olmadığından mā^{c}adā ḥ^{v}āce-i vaḳt-ı nazm ü inşā ve İbn ^{c}Ubbād-ı belāġat-ı nümā (8)ve Ḥassān-ı mu^{c}ciz-imlā dīde-i ^{c}ibret ile nigerān olsalar rūşenī-i (9)çeşm-i hünerveri için ġubār-ı nuḳūş-ı ḫuṭūṭını kühl-i cilā itmeleri cāy-ı (10)çün ü çerā degüldür. Pes imdi bu dürer-i ġurer-i girān-bahānuñ cem^{c}u telfīk (11)u tensīḳına ve silk-i niẓāma tertīb ü tenmīḳın bādī ve ḥüsn-i sülūk-i (12)vādī-i inşāya şādi ser-defter-i erbāb-ı ma^{c}ārifün ercümendi ḫālā (13)şeref-baḫş-ı şıḳḳ-ı ṣānī Ṣafāyī Efendi Ḥażretleri muvaffaḳ olup el-ḥaḳḳ (14)nümūnr-ı ḫūra ḳalāyid olmaġa sezā ṣuver-i ebyāt-ı fużelā vü büleġā ve āṣār-ı (15)üdebā-yı belāġat-intimāyı "eskene-hemü'l-lahü fi dārin-na^{c}īm ve'l-cezā"manaṣṣa-i (16)taḥrīr u taṣvīre cilve-nümā eyledi. Ḥüsn-i cihān-ārāsın temāşā iden (17)aḥbāb-ı ṣadāḳat-me^{c}ab'dan ḫayr du^{c}āları ile'imās u enfās-ı ṭayyibeleri ile (18)istīnās olınur. "fe-ṣalla'l-lahü te^{c}ālā ^{c}alā nebiyyihi'l-muḫtārı ve ālihi'l-ebrāri (19)ve ṣaḥbihi'l-aḫyāri

---

(E. 14^{b})deki XVIII. taḳrīẓ "W" nüsḫasında yoktur./

mā-ferenneme ᶜanādilü aḳlāmi'l-fużalāi ᶜalā eşçāri (20)seṭūra'l-beḥ lāġati ve'l-üdebāī

(21) Mādiḥ-i in tezkire-i zī-şān

(22) Ṣāliḥ kātib-i dīvān-ı Sulṭān

[E.15ᵇ] [W.25ᵃ] (1) TEZKİRE-İ ṢAFĀYĪ

(2)Ber-müceb-i fermūde-i küll-i emr-i zī-bāl her ᶜıḳd-ı naẓīm ā-sār ki (3)ferīde-i naẓīde-i ḥamd-i Ḫudā-yı müteᶜāl ile imāme-bend-istiftāḥ (4)olmaya. Subḥa-i dest ḳabūl olmaz ve mādām ki şemse-i taṣliye (5)ve tarżıye ile tevsīm-i nişān-gāh-ı dībāse ḳılınmaya intifāᶜa ḳābiliyyet (6)bulmaz yaᶜni her manẓūme-i efkār maṭlaᶜ-ı ġarrā-yı meḥāmid-i mü'ellif-i kāināt ile (7)tezyīn ve tevşīḥ o-lınmadukça resīde-i maḳṭa-ı ḫitām olmaḳ muḥāl (8)ve ḳāfiye-i vāfiye-i sipās-ı yezdāni tesellüme-i mefḫar-ı mevcūdāt ile (9)irdāf olınup sitāyiş-i aṣḥāb-ı kirām ile müstezād olmadukça (10)nigāşte-i sefīne-i sīne-i iᶜtibār olması müstaḥīlü'l-inti-māldür. (11)Binā'en ᶜalā ẕālik raḳam-keş-i ṣafḥa-i kāf u nūn ve münşī-i (12)taᶜbīr-i "nūn ve'l-ḳalemi ve mā yesṭurūne"mübdiᶜ-i rubāᶜī-i ᶜanāṣır (13)u fuṣūl ü nāẓım-ı müsebbeᶜāt-ı arżīn u eflāk ve muḫteriᶜ-i (14)muᶜaşşerāt-ı ḫavāss u ᶜuḳūl "tenezzehe künhü ẕātihi ᶜani'l-vuṣūli" (15)Ḥażretlerinün ḥamd ü sipās-ı bī-ḳıyāsi re's-i mes'ele-i metālib (16)ve ol fātiḥa-i muṣḥaf-ı fıṭ-rat ve ḫātime-i nüsḫa-i nübüvvet olan (17)nebī-i kerīmün ṣalāt u selāmı muḳaddime-i netāyic-i me'ārib (18)ḳılınup ve tarżıye-i aṣḥāb-ı raḍıyye ile tażmīn-i mıṣraᶜ-ı taṣliye (19)olındukdan ṣoñra ḫaṭīb-i ḳalem-i dil-keş-i nevā minber-i penç-pāye-i (20) benānda mevᶜiẓe-pīrā-yı naẓm ü inşā oldukça duᶜa-yı eᶜāẓım-ı (21)mülūk-ı fiḫām ile hem-āheng-i [W.25ᵇ]melā'ike-i kirām olmaḳ (22)resīde-i rütbe-i vücūb olmaġın ḥālā serīr-i ᶜālem-maṣīr-i

---

(15ᵇ-1) Tezkire-i Safāyī: Tezkiretü'ş-şuᶜarā W/

Sultānī [E.16^{a}] (1)ve taḫt-ı āsumān-baḫt-ı cihān-bānī ve kilīd-i gencine-i heft ü çahār u maḳālīd-i (2)umūr-ı diyār-ı dest-i kerem-i peyvestlerine müsellem olan şehr-yār-ı ^{c}adālet-kīş (3)ve pādişāh-ı merḥamet-endīş sulṭān-ı selāṭīn-i cihān, ḫāḳān-ı ḫavāḳīn-i (4)zemān, melikü'l-ġuzāt ve'l-mücāhidīn, ṣubḥ-ı ḫuceste-tulū^{c}-ı ^{c}ālem-i iclāl (5)mihr-i cihān-bān-i sipihr-i iḳbāl, mu^{c}izzü'd-dünyā ve'd-dīn ġıyāṣü'l-İslām ve'l-müslimīn (6)ḫādimü'l-Ḥarameyni'ş-şerīfeyn, Sulṭānü'l-^{c}arab ve'l-^{c}acem es-Sulṭān İbnü's-sulṭān (7)el-ġāzi Aḥmed Ḫan İbnü's-sulṭān Meḥmed ḫān İbnü's-sulṭān İbrāhīm Ḫān (8)"Lā-zālet şemsu şevketihi fi-ufḳu's-sa^{c}ādāti lāmi^{c}aten ṭāli^{c}aten sāṭı^{c}aten (9)ve mā beriḥa seyfu saṭvetihi li-a^{c}nāḳi'l-kefereti kāṭı^{c}aten" Ḥażretlerinüñ du^{c}ā-yı (10)devlet-i ebed-peyvendleri ile bu maḳāle-i ^{c}anberīn-kulāle miskiyyü'l-ḫitām (11)ḳılınup semt-i merāmā bu vādīde imāle-i ḫāme-i licām ḳılınur ki bu ^{c}abd-i kem-biżā^{c}a (12)kātib-i dīvān Ṣafāyī-i nā-tüvān ḥasbe'l-ḳadre bender-gāh-ı isti^{c}dādından (13)taḥṣīl-i dest-māye-i şi^{c}r ü inşā ile tetebbu^{c}-ı devāvīn-i şu^{c}arā eyledükçe (14)^{c}iyār-ı ibrīz-i ṭabī^{c}atları minekk-sūde-i istiḥsān olan ḳudemāyı (15)sühan-sencān-ı zemānuñ cevāhir-i āṣārlaruñ keşīde-i silk-i suṭūr itmekle (16)temīme-i gerden-i dühūr eyleyen teẕkire-nüvīsān-ı ḫayr^{c}-ünvānuñ zinde-dārān-ı (17)nām-ı eslāf olduklarına derūnumda ġıbṭa cāy-gīr olup lākin (18)anlaruñ ṣafaḥāt-ı āṣārları sāl-nāme-i [W.26^{a}] nicretden biñ ellinci varaḳda (19)fıḳra-i ceffe'l-ḳalem ile ḫātime-peẕīr olmaġla tārīḫ-i meẕkūrdan ṣonra (20)ẓuhūr iden şu^{c}arānuñ esāmī-i sāmīlerin daḫi keşīde-i cerīde-i (21)devām itmek içün bir teẕkire taḥrīrī ile Laṭīfī ve ^{c}Āşıḳ ve Riyāżī (22)ve Ḥasan Çelebi gibi eslāf-ı ḫayr-ittiṣāfuñ eserlerine iktifā ārzūsı (23)ḫayyiż-kerde-i derūn-ı faḳīr olup buḫbūḫa-pīrā-yı ravżatü'l-ḫuld-i [E.16^{b}] (1)faṣīḥatü'l-aḥṣā merḥūm mebrūr Vezīr-i a^{c}ẓām Elmās

Mehmed Pāşā (2)ḫidmetinde iken bu maḳṣad-ı ᶜazbü'l-meşāriᶜa şāriᶜ olup (3)lākin ol esnāda ǧān mektūbī-i ṣadr-ı ᶜālī ve ǧān defter emāneti ile (4)meşġul-i umūr-ı mehām oldugum ḥasebiyle müsvedde-i icmāl-i āmālüm (5)beyāża çıḳmadan maḥdūmum olan vezīr-i müşārü'n-ileyhüñ elmās-pāre-i (16)vücūdi zīver-i nigindān-ı leḥd-ı şaḥādet olup bir müddet künc-i zāviye-i (7)nisyānda nā-kām, varaḳ-şümār-ı ṣaḥāyif-i şunūr ve aᶜvām iken (8)"baᶜde yürhetin mine'l-eyyāmi" tezkire-i Mālīyye ḫidmetinde istiḫdām olınup (9)henüz istīfā-yı merām itmedin ᶜazl-i nā-be-hengām ile telḫ-kām (10)olduġumdan māᶜadā cilve-nümā-yı manaṣṣa-ı ḫayālüm olan ᶜarāyis-i (11)meᶜāribe ṭālib bir küfüvv-i ḫāṭib bulınmamaġla ḳarīḥa-ı ḳarīḥa fātıra (12)ve ṭabīᶜat-ı cerīḥa ḳāṣıra olmış idi "fe-li'l-lāhi'l-ḥamd" el'ān nüsḫa-ı nādire-i (13)vezāret-i āṣafāneleriniden ṭullāb-ı cihāniyān istifāde-i ḫayr iden (14)ser-ṣatr-ı dībāce-i vezāret-i cemᶜü'l-füṣūl-ı ebvāb-ı ᶜadālet, serāmed-i (15)vüzerā-yı pīşīn [W.26ᵇ] dāmād-ı pādişāh-ı rūy-ı zemīn ṣadr-ı aᶜẓam āṣafıyyü'l-inşā' (16)hem-nām-ı Ebū'l-enbiyā düstūr-ı ᶜadālet-pīrā mekārim-baḫşā İbrāhīm Pāşā (17)Ḥażretlerinüñ eyyām-ı saᶜādet-encāmlarında iḫtitāmı müyesser olup (18)lākin der-i bārgāh-ı iclāllerinde bu teᵓlīf-i nā-çīzānem gül-şen-i ᶜirfāndan (19)ancaḳ bir varaḳ olmaġla mānend-i berg-i sebz dervīşān āsitān-ı (20)maᶜdelet-nişān-ı felek-ᶜunvānlarına indāya ictirā olındı. Mü'ellif-i nüsḫa-i (21)şeş-bāb-ı cināt ve muṣannif-i kitāb-ı çār-faṣl-ı unṣuriyyāt "Cellet ᶜazametühü" Ḥażretleri (22)ol Āṣaf-ı yektāmüñ fihris-i vücūd-ı pür-cūdların hem-vāre ārāyiş-i kitāb-ı devlet ü iḳbāl (23)ve nām-ı sāmīlerin dībāce-i şeref-nāme-i iclāl eyleyüp ḥᵛān-ı iḥsānlarından ḫāṣ u ᶜāmı (24)ḥiṣṣe-mend-i nevāle-i inᶜām eyleye āmīn.

[E.17^{a}][W.27^{a}] (1) Fī-Harfi'l-elif

(2) ĀDEM DEDE

(3)İsm-i sāmileri mutābık-ı müsemmā olup maḥleşları daḥi Ādem'dür Antalya'dan (4)ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde zü^{c}amā zümresinden iken ṭarīk-i hidāyet-i refīk-i (5)Mevleviyye'ye sālik olup tekmīl-i ādāb-ı ṭarīkāt u taḥṣīl-i kemāl-i ma^{c}rifet (6)idüp ba^{c}dehū Galaṭa'da vāki^{c} İskender Pāşā zāviyesine şārih-i (7)Mesnevī'-i şerīf İsmā^{c}īl Dede yerine Şeyḫ-i Mevlevī olmışdur. Velāyet (8)ve kerāmet ile meşhūr bir ẕāt-ı ma^{c}mūr (1)dur.Cümle'-i kerāmātından aṣr-ı Sulṭān Murād Ḫān-ı rābi^{c}de Şeyḫ-i mümā-ileyh (2)ba^{c}ż dervīşān ile birgün ḥisārlara gidüp (3)vaḳt-ı ^{c}aṣrdan soñra ḳayıḳ ile ^{c}avdet idüp gelürken (4)bir iki neyzen ve bir iki ḳudüm ile āyin-i Mevlevī ile (5)gelürken ol ^{c}aṣırda Bostāncıbaşı olan nādān (6)yālī köşkünde oturur imiş bunlaruñ sadāsın (7)istimā^{c} itdükde bir gürūh Bostāncı ile (8)bir ḳanca-başı şandāl ta^{c}yīn idüp Şeyḫi (9)ve dervīşān ile Topḫāne iskelesine (10)yanaşır iken bunları çevirüp köşk (11)önüne getirdür,bunları taşra çıkarur ḳayıḳlarını (12)delüp neylerini ve ḳudümlerini bir taş (13)üzerinde kırdırup ba^{c}de'l-yevm bu ma^{c}kūle (14)vaż^{c} ile deryāda gezmeyesüz diyü lisānen (15)ta^{c}zīr idüp yol virür. Şeyḫ-i mümā ileyh (16)dervīşān münkesiren Bāġçe-ḳapusi iskelesine (17)gelince aḫşām geçer ḳarañlıḳ olur. Ḥāşılı (18)nezār zaḥmet ile ḳayıḳ bulup Galaṭaya geçerler.(19)Tekkeye geldükleri sā^{c}at Şeyḫüñ odasınuñ (20)seray tarafına nāẓır iki penceresi var imiş (21)ikisini daḥi ḳapayup yirmi birgün geçdükde (22)şeyḫ pencereleri açdırur ol sā^{c}at (23)bir ḫaber şāyi^{c} olur ki Bostān-

---

(17^{a}-7)Dede : Dede Efendi W/ (8) "Ma^{c}mur" kelimesinden sonra [E-17 da kenarda 36 satır ilâve edilmiştir:(ma^{c}murdur.... şeyḫ-i kamil) Bu kısım W'de mevcut değildir.

cıbāşı ġażab-ı (24)pādişāhī ile ḳatl olınmış hemān (25)dervişün biri (26)şitāb ile ḳażiyyeye vāḳıf olmak içün (27)ol maḥalle vardıḳda ol Bostāncı (28)başınuñ ser-i maḳtu^{c} ını ḳudūmleri (29)ve neyleri ḳırdığı ṭaş üzerine komışlar (30)ḫuṣūṣi meẕbūr kibār ve sigāruñ ma^{c}lūmı (31)oldukda BEYT:

Vezni: .– – –/.– – –/.– ^{c}– –/.– – –

(32) Bu āyinüñ sema^{c}ı dur ve ger nāyı ḳudūmidür

(33) Şakın ṭa^{c}n itme kim ḥaşmuñ Celāleddīn-i Rūmīdür.

(34)mefhūmı üzre şeyḫ-i mūmā ileyhüñ (35)inkisārı ile olduġı nūr-ı ḫurşīd gibi (36)āşikār olmış bir şeyḫ-i kāmil (8)olup biñ altmış dört (9)ḥudūdında ārzū-yı ḥac ile sūy-ı deryādan ^{c}āzim-rāh-ı Ḥicāz olup (10)Ḳāhire-i Mıṣr 'a vardıḳda merḥūm olmaġla ol gencīne'-i feyż-i kemāl (11)Mıṣr Mevlevi-ḫānesi mekābirinde defn olınup yerine ḫān-ḳāh-ı (12)Ġalaṭa da ḳārī'-i Meṣnevī-'i şerīf olan ^{c}Arżī Meḥmed Dede (13)Şeyḫ-i Mevlevī olmagla Ādem Dede Fevtine ve ^{c}Arżī Dede meşiḫatına (14)müverriḫ Niṣāri bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(15) TĀRĪḪ

Vezni: .– – –/.– – –/.– – –/.– – –

(16) Uṣūl-ı devri çün Ādem Efendi'nüñ tamam oldı
Didüm āyā bu kār-ı dil-nüvāze kim mukayyeddür

(17) Bu efkār ile ḫ^{v}āb-ālūd iken bu dīde-i tab^{c}um
Görindi rūḥ-ı Mevlānā ki ol nūr-ı ser-ameddür

(18) Buyurdı ey Niṣārī böyle taḥrīr eyle tārīḫin
Degüldür devr-i Ādem geçdi ó devr-i Muḥammed'dür

(19) NEṢR

---

(19) "Neṣr":-W./

(20)ᶜAzīz-i mümā-ileyhüñ terennümāt-ı ney-pāre-i ḳalem-i mu ṭā-bıḳ-ı uṣūl-ı ṣufiyāne (21)ve eşᶜār-ı ḥālet-şiᶜārı bī-tekellüf ve ᶜāşıḳāne olup bu birkaç beyt-i laṭīf (22)ol vücūd-ı şerīfüñ āṯārındandır.

[E.17ᵇ] (1) NAẒM

Vezni: 7+7=14 'li' Hece vezni

(2) Derd ehli libāsını ᶜışḳ ile giyen gelsün
Zehrini şeker gibi ẕevḳ ile yiyen gelsün

(3) Ol günlerini ṣā'im hem gicelerin ḳā'im
Faḳr āteşine dā'im ṣabr ile yanan gelsün

[W.27ᵇ](4) Ḥaḳḳa iremez kimse aṭlās u libās ile
Öz kendi eli ile cānına ḳıyan gelsün

(5) Ḳāl u ḳīl ile hergiz menzile irişilmez
Kendilik ile olmaz mürşide uyan gelsün

(6) Aldānma şaḳın ĀDEM her ālına dünyāñuñ
Öz varlığını bunuñ yoḳluğa ṣayan gelsün

(7) AĞĀ-ZĀDE EFENDİ

(8)Būstān-ı belāġatuñ ṭūṭī-i şeker-beyānı ve gülistān-ı feṣāḥatuñ bülbül-i (9)şīrīn ẕebānı Ağā-zāde Meḥmed Efendi'dür. Vilāyet-ı Anaṭolıdan ẓuhūr ve encümen-i (10)vücūda feyż-i nūr idüp evā'il-i ḥālinde sālik-i mesālik-i ṭarīḳ-i Mevlevī (11)olup taḥṣīl-i

---

(22) āṯārındandur : āṯār-ı dürer-ı bārındandur.W/
(17ᵇ-3)Yanan:doyan W/
~~(11)...maᶜārif ber mecmūᶜa-i: maᶜārif idüp ber mecmūᶜa-ı W/~~

maᶜārif ber-mecmuᶜa-i ᶜavārif bir şeyḫ-i kāmil ve baḥr-i şāmil (12)olmağla ol ᶜaṣırda cā-nişīn ḥażret-i Mevlevī Būstān Efendi'den (13)ḫilāfete meᵓzūn olmağla Gelibolı Mevlevī-ḫānesi kendiler içün (14)binā olınup ol ḫān-ḳāhda seccāde-nişīn ve delīl-i rāh-ı dīn (15)ve mürebbī-i mücāhidīn olmağla ᶜazīz-i mezbūrun feyż-i ḥaḳīḳāt-ı ḫurşīd-i (16)raḫşān gibi nūr-efşān olduḳdan soñra ol mazhar-ı luṭf u cemāl biñ (17)altmışüç ṭārīḫinde murġ-ı rūḥ-ı revān-ı pāki künküre-i eflāke pervāz (18)itmişdür. Ol mihr-i sipihr-i maᶜārifüñ kelimāt-ı dürer-i bārlarından birkaç beyt-i laṭīf (19)bu maḥalle taḥrīr olındı.

(20) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Vāriṣ-i ᶜilm-i ledünnī ādem-i maᶜnā bizüz
Vāḳıf-ı sırr-ı rumūz-ı ᶜalleme'l-esmā bizüz

(22) Fakr ile faḫr eyledük mülk-i ferāġat şāhıyuz
Lāübāliyüz eğerçi ᶜārif ü dānā bizüz

[E.18ᵃ] (1) Mazhar-ı mollā-yı Rūmuz Meṣnevī burhānımuz
Sālik-i rāh-ı ḥaḳīḳat vāṣıl-ı Mevlā bizüz

(2) Bizdedür sırr-ı Muḥammed muṭḳ-ı pāk-ı mevlevī
Maḫzen-i genc-i ilāhī ṣāḥib-i esmā bizüz

(3) Bende-i evlād-ı Aḥmed ḥāḳ-rāh-ı Muṣṭafa
Murtażā'nuñ ᶜāşıḳıyuz çāker-i zehrā bizüz

(4) Münkir-i āl-i ᶜabāya tīġdür her muṭḳumuz
Ḳāhir-i aᶜdā-yı dīnüz seyf-i Mevlāna bizüz

---

(11) maᶜārif ber-mecmuᶜa-i : maᶜārif idüp ber mecmuᶜa-ı W./

[W.28^{a}](5) Ḥażret-i Sulṭān-ı ^{c}Işḳa ḳūl idelden kendimüz
Ṭırḳa-ı Nāciden olduk ^{c}urvetu'l-vuṣḳā bizüz

(6) ĀLĪ

(7)Namı Hüseyin'dür. Darü'l-naṣr ve'l-meymene-i maḥmiyye-i Edirne'den ẓuhūr itmişdür. (8)Der-gāh-ı ^{c}ālī müteferrikaları zümresinden olup taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyār (9)itmekle ol ^{c}aṣrun şa^{c}ir-i şīrīn-kārlarından maḳbūl-ı cumhūr bir şā^{c}ir-i (10)ma^{c}mūr olup fenn-i inşāda ḫod-ẕiyāde mahāreti olmagla müdevven (11)münşe'ātı ve müretteb Dīvān-ı belāġat-^{c}unvānı vardur. ^{c}Ale'l-ḫuṣūṣ (12)Āferīniş-i ^{c}ālemden kendü zemanına gelince Türkī inşā ile Tevārīḫ yazmışdur.(13)Ḥaḳḳā ki eşer-i ḫūb ve cumnūr beynīnde maḳbūl u mergūbdur. Eş^{c}ārından birkaç (14)beyit bu maḥalle taḥrīr olındı.

(15) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-/

(16) Bāġı vaṣlından ümīd-i meyve-i kām eylerüz
Hiç mümkin mi hemān endīşe-i ḫām eylerüz

(17) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -/

(18) Ne bilsün çekdigüm peymāne-i ḫūn-ı ciğer zevḳin
Elinden her ki yārun sāġar-ı zehr-i sitem çekmez

(19) EVCĪ

(20)Nāmı Meḥmed'dür. İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif (21)ve tekmīl-i ^{c}avārif itdükden ṣonra Dīvān-ı sulṭānī kātipleri zümresine [E.18^{b}](1)ilḥāḳ olup ol ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından bir şā^{c}ir-i māhirdür. Tertīb-i (2)Dīvān idüp bin elli dört tārīḫinde fevt olmışdur. Āṣārından (3)bu birkāç

beyt tahrīr olındı.

(4) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(5) Düşmez başuma sāye-i murg-ı ḥarem-i nāz
Virmez gibi bāl u perine renciş-i pervāz

(6) Ol ġonce-dehen gelmedi güftāra benümle,
Açılmaz imiş bād-ı vefāyile gül-i nāz

[W.28^{b}] (7) ÜLFETĪ

(8)Nāmı Mehmed'dür.Mahmiye-i İstarbul'dan be-dīdar olup evā'il-i ḥālinde (9)taḥṣīl-i ma^{c}rifete iştigāl ile ol ^{c}aṣrun şā'ir-i nāmdārlarından (10)olup tertīb-i Dīvān biñ elli beş tārīḫinde merḥūm (11)olmışdur. Cümle-i āṯārından bu beyt bu maḥalle taḥrīr olındı.

(12) BEYT

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-/

(13) Ol dem ġubār-ı ġamla felek gözümi açdırur,
Seyr-i cemāl-i yāre eger ruḫṣat istesem

(14) ĀZERĪ

(15)Nāmı İbrāhīm'dür.Mahmiye-i Edirneden ẓuhūr ve Būstān-zāde dimekle meşhūrdur. (16)Istabl-ı ^{c}āmire ḫuddāmından olup taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i keṯīre itmekle ol ^{c}aṣrun (17)şā^{c}ir-i bedī^{c}ü'l-beyānından olmagla tertīb-i Dīvān idüp biñ elli yedi (18)tārīḫinde fevt olmışdur. Bu bir iki beyt āṯarından nümūnedür.

(19) NAZM

Vezni: ..- -/.-./..-

(20) Şöyle bārīkdür ḫayālüm kim
Çeng-i nāhīde tār-ı maᶜnīdür

(21) Tīr-i dildür-suvārdur tabᶜum
Ḳalemüm ẕü'l-fiḳār-ı maᶜnīdür.

(22) Dil-i deryā miṯālem ĀZERĪyā
Lücce-i rīz kenār-ı maᶜnīdür

[E.19ᵃ] (1) EDĀYĪ

(2)Nāmı Receb'dür.Maḥrūsa-i İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Evāᶜil-i ḥālinde (3)taḥṣīl-i ᶜilm ü maᶜrifet itmekle mülāzım olup ṭarīḳ-i ḳażāya rāżı (4)ve baᶜż-ı ḳaṣabāta ḳāḍī olup ol ᶜaṣrun şuᶜarā-yı ḫoş-edāsından (5)olmağla tertīb-i Dīvān idüp bin elli yedi tārīḫinde merḥūm (6)olmışdur. Bu beyt āṯārından nümūnedür.

(7) BEYT

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/- -/

(8) Nāle eyler mācerā-yı devrden dōlābler
Gözlerinden ṭurmayup aḳar anuñçün ābler

[W.29ᵃ] (9) EMĪNĪ

(10) Nāmı Meḥmed'dür.Maḥrūsa-i Burūsa'dan ẓuhūr idüp ᶜunfüvān-ı şebāb'da İstanbul'a (11)gelüp Ḳara Çelebi-zāde Meḥmed Efendi nām fāżıldan şeref-i mülāzemete nā'il olup (12)baᶜdehū medrese iḥsān olup taḥṣīl-i ᶜulūmdan soñra refte refte ḳatᶜ-ı (13)merātib-i medāris iderek Ṣofya ḳażāsına müftī olup baᶜdehu Kıbrıs (14)ḳāḍīsı baᶜdehu Ankara ḳāḍīsı iken Bağdād-ı

Behişt-ābād ḳażāsına nakl, (15)ba^{c}de'l-^{c}azl Belġrad ve Filibe ḳażāları iḥsān olınup ba^{c}dehu Mekke-i mükerreme (16)pāyesiyle Ebī Eyyūb Enṣārī ḳażāsına ḳāḍī olup ba^{c}de'l-^{c}azl (17)Anaṭolı Ḥiṣār'ında yalısında sākin iken bin yetmiş dört tārīḫinde (18)fevt olup Ḳanlıca'da İskender Pāşā Cāmi^{c}-i şerīfi ḥażīresinde (19)defn olındı. Mevlānā-yı mezbūr cihet-i ^{c}ilmiye ile emṯālinüñ merd-i güzīni olıp (20)ba^{c}ż-ı meşāyiḫ-i Bayrāmiyye'den tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat itmişdür. Şi^{c}r ü inşāda (21)daḫi yed-i ṭūlāsı olmaġla ^{c}aṣrūñ şu^{c}arāsındandur. Bu beyt āṯārından nümūnedür.

[E.19^{b}](1) BEYT

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(2) Sür sāḳıyā kümeyt-i sebük-seyr-i sāġarı
Gezdür medār ^{c}ilācı şu inmiş ayaġına

(3) NEŞR

(4)Ol ^{c}aṣırda velvele-i ḥüsni ^{c}ālemgīr olan bir dilber-i berber-i āyīne-rū ḥaḳḳında (5)bu ebyātı naẓm itmişdür.

(6) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(7) Her ṭıflı-ı nev-āmūze gönül bağlama zinhār
^{c}Işḳ oğlanı oyuncaġı degüldür saḳın ey yār

(19^{a}-15)iḥsān : tevcīh W/ (16)olup ba^{c}de'l-^{c}azl:olup andan daḫi ma^{c}zul olup W/ (17)Ḥiṣārında : Ḥiṣārında vaki^{c} W/ (19)defn olındı defn olınmışdur/ ile emṯālinüñ:ile meşhūr emṯālinüñ W/ (20)ba^{c}ż-ı meşāyiḫ-i Bayrāmiyye'den tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat : ṭarīḳ-i Bayrāmiyye meşāyiḫından irādet ile tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat W/ (21)olmaġla : olan W/ (21)āṯārından nümūnedür. : bir nümūnedür.W/
(19^{b}-3)"Neşr" :-W/ (4) rū : -W/

(8) Zinhār şaḳın ḳurtarıgör başuñ elinden
Cellād-ı felek kendidür ol berber-i mekkār

(9) Ol ḥüsnile ānı görüp itdüm heves-i vaṣl
Dilḫār-ı Emīnī didi anuñda yeri var

[W.29^{b}] (10) ÜNSÎ

(11)İsmi ^{c}Abdü'l-laṭīf'dür. Anaṭolıda Kütāhya'dan ẓuhūr idüp evā'il-i ḥālinde (12)İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bī-şümārdan şoñra Şeyḫü'l-İslām Bahāyī (13)Meḥmed Efendi'den şeref-i mülāzemete nā'il ba^{c}dehu silsile-i erbāb-ı tedrīse (14)dāḫil olup refte refte ṭayy-ı medāris-i mu^{c}tāde iderek Trablūs-ı (15)Şām ḳādısı ba^{c}dehu maskat-ı re'sī olan Kütāhya ḳażāsı iḥsān (16)olınup ba^{c}dehu Mar^{c}aş ḳażası ba^{c}dehu Üsküdār ḳażāsı ba^{c}dehu İzmīr (17)ḳażāsı iḥsān olınup ba^{c}dehu Uyvār Seferinde ordū-yı Hümāyūn (18)ḳādısı ba^{c}dehu ḳażā'-ı Şām ile maḫżıyyü'l-merām olup biñ yetmiş (19)beş tārīḫinde Medīne-i mezbūrede ḳażā'-ı nuḫb ile ṭayy-ı sicill-i (20)ḥayāt itmekle vefātına bu tārīḫ naẓm olınmışdur. TĀRĪḪ:

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(21) Ola cennetde ḳudsīlerle Ünsī
Mevlānā-yı mezbūr şeyḫ-ı şūḫ- (22)ṭabī^{c}at
pīr-i civān-ṣūret genc-ı hüner, bir merd-i nükte-perver idi.

[E.20^{a}] (1)Bir ḳımperverde-i keremi oldığı ^{c}aṣrınuñ Vezīr-i a^{c}ẓamı meclisine (2)vardukda ḥacme-i seylāb-ı herem ile bünyān-ı vücūdında ṣūret-i (3)inḥinā nümāyān olmağın Vezīr-i müşāruñ ileyh mertebe-i sinn ü sālından (4)pürsān oldukda "henüz me-

---

(17) insān : tevcīh W/ (18)ḳażā'-ı Şām ile : ḳażā'-ı Şām-ı dārü's-selām ile W/

dāric-i sinīn-i ᶜömrden ḳadem-nih-i derece-i (5)sivvum olmışdur" diyü virdigi cevābı perīşānı-i ᶜatehe maḥmūl (6)oldıġın ḥis eyleyüp murādum faḳr ü iżṭırār ile fürū-güzeşte (7)olan ᶜömrümi keşīde-i rişte-i şümār itmeyüp ancaḳ maẓhar-ı kerem (8)ü himemleri oldıġum ḥasebī ile, refāhiyyetle güzār ideñ müddet (9)se sāleye iᶜtibārdur, diyü bir burḳaᶜ-güşā-yı çihre-i maḳsūd oldıġı (10)laṭīfe sebebi ile nā'il-i lutf-ı [W.30ᵃ] nā-maḥdūd olmışdur. Fi'l-ḥaḳīḳa evā'il-i (11)ḥālī ziyāde felāket-zedelikle geçüp müddet-i ᶜömrinde düyūndan (12)ḫalāṣ olmayup ḥatta baᶜż-ı dāyinleri kendüye mübāşir çāvuş (13)getirdükde çāvuşuñ bār-gīrīni At bāzārına gönderüp (14)furūḫt u bār-gīr baḥāsından çāvūşa ücret-i ḳadem virdigi (15)meşhūrdur. Mevlānā-yı mezbūr Şām ḳāḍısı iken aᶜyān-ı Şām'dan (16)bir kimesne seksen yaşında bir pīre-zen cāriyesini ḥużūr-ı ḳāḍīya (17)getirüp āzād idüp ᶜıtıḳ-nāme taḥrīr ve imżāya geldükde ol (18)ḳāḍı-ı dānā bu beyt ile imżā ider ki.

Beyt:

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(19) Salıvirseñ gidebilmez kaçmaġa yoḳ ṭāḳati
Kendin āzād eylemiş āzāda yoḳdur ḥāceti

(20) Bu birkaç beyt ġazeliyātındandur.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Söyletmeseler söylemezüs nite ki künsār
ÜNSÎ sebep oldur ki ne güyā ne ḫamūşuz

(22) VELEHÜ

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(23) Ey pādişāh-ı mesned-i temkīn-i ᶜizz ü cāh
Olmaz bir āsumān iki ḫurşīde cilve-gāh

(20ᵃ-8) güzār : güzerān W/

[E.20^{b}] (1) VELEHI

Vezni:..- -/..- -/..- -/..-

(2) Geh taḥammül diyerek gāh tecemmül diyerek
Düşe sürçe güç ile irmiş iken bu ^{c}aṣra

(3) Şükr kim ḥiṣṣemize düşdi hele devletden
Va^{c}d-i Baġdād o da ba^{c}de ḫarābi'l-Baṣra

(4) NEŞR

(5)Mezbūruñ Vezīr-i a^{c}ẓam Köprili-zāde Fāżıl Aḥmed Pāşā'ya virdigi ḳaṣīdeden (6)birkaç beyt bu maḥalle ṣebt olındı.

(7) EZ-KASĀYİD

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Melāzā der-gehūñdür melce'imdār-ı cinān içre
^{c}Aceb mi ḫāk-ı pākūñe idersem cephe-fersāyı

(9) Cefā-yı çarḫ-ı keç-revden penāhumdur ölürsemde
Kemam yüz sürmeden ol sedde-i bāb-ı felek-sāyı

(10) Kümeyt-i kilküm olmasa ḳatı pā-der-ġil-i ḥasret
Bu yoldan mı iderdüm midḥatūñde rān-ı peymā-yı

[W.30^{b}] (11) Ne cünbişler iderdi ^{c}arṣa-ı vaṣfūñda görseydi
^{c}İnān-ı esb-i ḫāṭır rāyiż-ı mihnetden irḫāyı

(12) Nice dem-beste vü lāl olmayam kim zehrler şundı
Felekden her ḳaçan itdümse ümmīd-i şeker-ḫāyı

[E.20^{b}]de yer alan şiirler, [W.30^{a}]da yer almakta olup beyit sırasında takdim tehir yapılmıştır/
(20^{b}-4) "Neşr" : - W/

(13) Bu denlü söyledende iltifātundur dili yoḫsa
Çıḳarmışdum gönülden güft-gūy-ı şi^{c}r ü inşāyı

(14) Çıḳarsam naḳş-ı bikr-i fikrümi bir laḥza bāzāra
Salarım ḥ^{v}āce-gān-ı heft ü çarḫa şūr-ı ġavgāyı

(15) Ḫuṣūṣā ol sühan-ver ḫ^{v}āce-i bāzār-ı ^{c}irfānem
Ki yoḳdur noḳtama tercīḥ ider lü'lüyü lālāyı

(16) Yiter lāf urdun ey ÜNSÎ senün bilmez mi mikdārun
Niçün taṣdī^{c} idersün yoḳ yire ol ṭab^{c}-ı dānāyı

(17) EDĪB

(18)Nāmı Maḥmūd'dur.Halebü'ş-şehbā'dan ẓuhūr idüp İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i ma^{c}rifet (19)idüp mülāzım ve ṭarīḳ-i ḳażāya ^{c}āzim olmaġla Anaṭolı'da ba^{c}ż-ı ḳażāya (20)ḳādī olup Aleşehir ḳażāsından ma^{c}zūlen biñ yetmiş ṭoḳuz tārīḫinde (21)fevt olmışdur. Ol ^{c}aṣrun şā^{c}irlerinden olmaġla bu beyt āṯārından nümünedür.

(22) BEYT

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(23) Destün diyemem cūd u keremde yeme benzer
Kim raşḥa-i cūdına göre yem neme benzer

[E.21^{a}] (1) ÜMİDİ

(2)Nām-ı emcedi Aḥmed'dür. Maḳaṭ-ı re'si Rūmili'nde vāḳi^{c} Kızānlıḳ nām ḳaṣabadur. (3)Meşāyiḫ-i ṭarīḳ-i Celvetiyye'den Şeyḫ İsma^{c}īl nām ^{c}azīz-i muḫteremün ferzendi olup (4)evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyārdan ṣoñra ṭarīḳ-i Celveliyye'de (5)tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat idüp cevher-i ẕāti müsta^{c}idd-i iksīr-i irşād olmaġla (6)İstanbul'da küçük Ayaṣofya'da vāḳi^{c} Ḥüseyin Āġā

zāviyesinde (7)mesned-nişīn-i meşīḫat olup imtiyāz-ı ᶜilmiyyesine ikrāmen silsile-i (8)meşāyiḫ-i cevāmiᶜ-i selāṭīne dāḫil olmağla Şehzāde Cāmiᶜ-i şerīfine daḫi (9)cumᶜa şeyḫi olup kırk senede tefsīr-i şerīf ḫatmi müyesser olmışdur. (10)Ẓāhir u bāṭını maᶜmūr mażanne-i ḥāl bir şeyḫ-i ḫūb-hiṣāldür. (11)Katı çoḳ eseri vardur. Cümle-i āṯārından "Mecālis-i Evliyā" nām bir risāle-i (12)muᶜtebere [W.31ᵃ] taḥrīrine muvaffaḳ olmışdur. Ve daḫi ᶜilm-i ṭıbda "Keşf-i Beyān" nām (13)kitābı tercüme itmişdür. Ve daḫi Naẓm-ı kerīmden duᶜāya müteᶜallik āyāt (14)u aḥādīṯ ve münāsib ḥikāyāt yigirmi cüz miḳdārı mecālis cemᶜ (15)ve taḥrīr idüp eṯer-i ḫāṣṣa muvaffaḳ olmışdur. Biñ yüz altı (16)tārīḫinde terk-i zāviye-i fenā itmişdür. Medḥ-i Resūl'de olan (17)āṯārından birkaç beyt-i şerīf bu maḥalle taḥrīr olındı.

(18) NAᶜT-I ŞERĪF

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Ey saᶜādet burcınuñ māhı Muḥammed Muṣṭafā
Merḥabā ey nūr-ı ümmet merḥabā yā merḥabā

(20) Çünki ṭoġduñ oldı ᶜālem maḳdemüñle pür-żiyā
Merḥabā ey nūr-ı ümmet merḥabā yā merḥabā

(21) Küfr ü ẓulmet refᶜ olup açıldı ḳalb-i mü'minüñ
Gitdi fetret geldi raḥmet ᶜālemīne ey *emīn*

(22) Ḫayr-maḳdem diyüben geldi melā'ik rūḥ-ı *emīn*
Merḥabā ey nūr-ı ümmet merḥabā yā merḥabā

[E.21ᵇ](1) Enbiyānuñ ḫaylina şāh itdi Rabbü'l-ᶜālemīn
Anuñ içün oldı ẕātuñ raḥmeten li'l-ᶜālemīn

(21ᵃ-8) daḫi : -W/(10)ḫūb-hiṣāldür:ḫūb-hiṣāl olup W/

(2) Senün ile bitdi bünyān-ı nübüvvet çün hemīn
Merhabā ey nūr-ı ümmet merhabā ya merhabā

(3) Ey şefā^{c}at kānı fahr-ı enbiyā-i mürselīn
Ta^{c}atunde buldı devlet cümle-i hep kāmilīn

(4) Kıl ÜMİDİ 'ye şefā^{c}at Yā Şefī^{c}ü'l-müznibīn
Merhabā ey nūr-ı ümmet merhabā yā merhabā

(5) EMNİ

(6)Diyār-ı Bekr'dan zuhūr itmişdür. Būrnāz Mehmed Ağa dinmekle meş hūrdur. ^{c}Aşrun (7)şu^{c}arā-yı şīrīn-edāsındandur. Evā'il-i hālinde tahsīl-i ma^{c}ārif-i bī-şümār idüp (8)ba^{c}ż-ı vezīre hidmet itmekle biñ yüz dört tārīhinde Bağdād (9)vālīsi Ahmed Pāşā nām vezīre Kethūda iken ^{c}Arab muhārebesinde mest-i cām-ı (10)şehādet olmış-dur. Hūb eş^{c}ārı ve merğūb güftārı vardur. Bu birkeç (11)beyt-i ra^{c}nā perveriş-yāfte-i tab^{c}-ı bī-hemtāleri olan āşārındandur.

[W.31^{b}] (12) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) ^{c}Ahd-i fürkat de dahi kesb-i nüżūr eylemişüz
Sanma kim hātıra-i vuşlatı dūr eylemişüz

(14) Münkesir didiler ahbāb bize zünnādı
Hürmet-i bādede āyā ne kusūr eylemişüz

(15) Meclişinde bizi yād eyledi EMNİ cānān
Sad şükür hātır-ı dil-dare hutūr eylemişüz

(16) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(17) ᶜĀşık nigāh-ı müşfik-i cānāna mübtelā
Yārun nigāhı ḫūn-ı dil-i cāna mübtelā

(18) Rindān neşāṭ-ı cāmı ider ārzū müdām
Zühhād ise tekeddür-i rindāna mübtelā

(19) Dūrī vü ġurbet EMNĪ tamām eyledi beni
Olsam ᶜaceb mi ṣoḥbet-i yārāna mübtelā

(20) EMNĪ

(21)Nāmı Süleymān'dur. Maḥmiye-i İstanbul'dan be-dīdār Selim-zāde dinmekle ḳarīn-i iştihārdur. [E.22ᵃ] (1)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i şiᶜr ü inşā idüp ḫoş-nüvīs olmağla baᶜż-ı vezīre (2)ḫidmet ve Mıṣır vālisi Ḥüseyin Pāşā nām vezīre kitābet idüp bin yüz (3)on tārīḫinde fevt olmışdur. Ṭarīḳ-i Ḳādiriyye'ye intisābı olmağla (4)eşᶜārı ᶜāşıḳāne ve güftārı ṣūfiyānedür. Bu birkaç beyt-i laṭīf ol vücūd-ı şerīfündür.

(5) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) Hemīşe ᶜışk ile ᶜālemde şeydā Ḳādirīyüz biz
Bizi pür-āşeş eyler cezb-i Ḥaḳ Ḳādirīyüz biz

(7) N'ola EMNĪ figān u nālemüzle gülşen-i ᶜālem
Olursa rūz u şeb ü bülbül-āsā Ḳādirīyüz biz

(8) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Kālā-yi maḥabbet dil-i ᶜāşıḳda nihāndur
Bāzār-ı cünūn içre velī rāzı ᶜiyāndur

(22ᵃ-2)Ḥüseyin Pāşā nām vezīre : Hüseyin Pāşāya W/

(10) Bir anda bin cān ile EMNÎ'yi ḳul itdün
Ey ḫ^vāce-i bāzār-ı melāḥat bu ne andur

(11) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(12) ᶜİẕār-ı yāre nigāh itmek iltimās iderüz
Metāᶜ-ı pertev-i mihri ana ḳıyās iderüz

[W.32ᵃ](13) Gedā-yı tekye-i ᶜışḳ u maḥabbetüz EMNÎ
Hemīşe ḫırḳa-i peşmīnemüz pelās iderüz

(14) EMRÎ

(15)Nāmı Emru'l-lāh olmağla maḫlaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişdür. Ve ḫāk-i pāki sālikān-ı rāh-ı (16)ᶜāşıḳān naẓarında kühl-i Şifāhānı ile yeksān ve her seng-pāre-i tāb-nāki (17)pāleneng-i meyān-beste-i dervişān olan Konya ḥavālisinden neşv ü nemā bulmışdur. (18)Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ü mülāzım olup (19)ḳaṭᶜ-ı medāris-i muᶜtāde iderek ḥalebü'ş şehbā ḳażāsı ile mākziyyu'l-merām (20)ve bin yüz ondört ḥudūdında ṣakk-ı ḥayātı raḳam-keşīde-i (21)ḫitām olmışdur. ᶜİlm-i inşāda ḫod müsellem lehçesi nümūne-i Veṣṣāf-ı ᶜAcem (22)olup rüsūm-ı maẕbaṭa-ı ḥāfıẓası olan Ṭe'ālī-i maᶜārifi [E.22ᵇ](1)ḳalem-i ᶜanberīn raḳam ile rişte-i taḥrīre getürdügi "Kenzü'l-inşā" nāmında te'līfi (2)raḳam-zede-i kilk-i iḫtirāᶜı olduġı ṣubḥ-ı ṣādıḳ gibi rūşen ü hüveydā (3)ve ẓalām-ı reybden müberrādur. Bu birḳaç beyt münācat-güne ḳalem-zede-i ᶜāşıḳānesi (4)olan ḳaṣīdesindendür.

Vezni : -.--/-.--/-.--/-.-(5) NAẒM

(6) Sākıyā ez bezm-i vuṣlat bā-kefem ṣahbā bedih
Bā furūġ-ı rūy-ı ḫusnet mihr-i nūr-efzā bedih

---

(15) ve : - W/

(7) Der semā^{c} āyem be aşkat ber ḳubāb-ı nuh semā
Cur^{c}a-i ezfeyż-i cām-ı bezm-i Mevlānā bedih

(8) Ender ān dem K'ez ḳafes in murġ-ı cānem mi perīd
Der bun-i serv-i riyāż-ı Muṣṭafā meva bedih

(9) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Temannā-yı sürūr-ı sīne vaṣl-ı gül-^{c}izār özler
Güşād-ı ġonce-i ümīdimüz faṣl-ı bahār özler

(11) Dili āvize-i fıtrāk-ı zülf itmek murād itmiş
Suvār-ı esb-i nāzım şimdi naḥcīr-i şikār özler

(12) Şeb-i tārīk-i hecr içre ḳalupdur gönlümüz tenhā
Ḫayāl-i rişte-i zülfün gibi bir ġam-güsār özler

(13) Semend-i intizār-ı tab^{c}-ı EMRĪ olmış āmāde
Cihān-peymā-yı ^{c}aşḳundur ki dā'im reh-güzār özler

[W.32^{b}] (14) EMĪS

(15)Namı Mehmed'dür. Nihāl-i meyve-dār-ı ma^{c}ārif ü kemāl olan vücūdı būstān-ı İstanbul'dan (16)peydā ve Gülümser-zāde dinmekle meşhūr-ı dünyā olmışdur. ^{c}Aṣrun cihān-pehlevān-ı (17)meydān-ı şi^{c}r ü inşā olan şā'ir-i nām-dārından şem^{c}-i dil-fürūz-ı bezm-i (18)erkān-ı devlet olup fenn-i inşāda mū-şikāf-ı girih-bend-i ma^{c}nā vü şīrīn-edā (19)olmağla ba^{c}ż-ı aṣḥāb-ı devletün kātibi ve enīs-i muṣāḥibi olup ḥalebü'ş-şehbāda (20)muḥaṣṣıl kātibi iken bin yüz beş ḥudūdında ^{c}āzim-i merḥale-i bekā olmışdur. (21)Bu birkaç beyt-i selīs ol vücūd-ı ma^{c}ārif-enīsün zāde-i tab^{c}-ı bī-hemtāları (22)olan eş^{c}ārındandur.

(1) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.33^{a}] (2) Neşâtum bezm-i vaṣl-ı yârdan dûr olduġumdandur
Gamum ikbâl-i baḫt-ı dûne mesrûr olduġumdandur.

(3) Ruġum fersûde-i râh-ı nedâmet itdigüm cümle
Firîb-i va^{c}d-i vaṣl-ı yâra maġrûr olduġumdandur

(4) Ẓafer-yâb-ı nifâḳ oldukları bezmünde e^{c}dânun
ENİS-âsâ benümle dûr u mehcûr olduġumdandur

(5) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.32^{b}] (6) Güẕâr itme ṣabâ lütfeyle ṭarf-ı ġîsuvâsından
Neded murġ-ı dili itme remîde âşiyânından

(7) İden gül-berg-i h^{v}âhî kâm dehrün gül-sitânından
Alur reng-i ḫacâlet-surḫî-ı berg-i ḫazânından

(8) Ser-i zaḫmın ne mümkin eylemek küll-i zebûr merhem
Olan ḫoşnûd-ı cân-kâri-i derd-i dil-sitânından

(9) Bu âmed-şud-serâda büriyâ baṣt-ı ümîd olmaz
Olan âzürde dil çîn-i cebîn-i mîz bânından

(10) O renden âb-ı cûy-ı kâm-ı vaṣluz kim gelür ner-den
Ṣadâ-yı el-^{c}aṭaş bâng-ı dırâ-yı reh-revânından

(11) Siyeh-mestüm rehâ-yı pençe-i derd-i ġamun olsun
Emân-cûyân olan tîġ-ı nigâh-ı ḫûn-feşânından

[E.23^{a}]da yer alan beyitlerin [W.32^{b},33^{a}]da sıraları değişikdir

(12) ENĪS-āsā olur şāyeste-i düş-nām-ı ye's-engīz
Ümīd-i ṭarf-i vuṣlat eyleyen yārun dehānından

[W.32^{b}] (13) VELEHU
Vezni: ..- -/..--/..- -/..-

(14) Bī-muḥābā reviş-i ġamze-i mestānesine
Ḥāşılı mā'ilüm ol ṭarz-ı levendānesine

(15) Yoḳdur ol şūh-ı cefā-pīşede āṯār-ı vefā
Ṣaḳın aldanma gönül mest-i sefīhānesine

(16) Sen giriftār-ı firāḳ oysa refīḳ-i aġyār
Bu ḳadar nāliş-i āh ey dil-i şeydā nesine

(17) Mübtelā itdi ENĪS'ā seni baḫt-ı siyenün
Vādī-i müşfiḳatun bir büt-i bīgānesine

(18) ENĪS

(19)Nām-ı emcedi Receb'dür. Naḫl-i ser-sebz-i vücūdı vefret-i ḥadāyıḳ-ı cūybār ile ma^{c}mūr (20)olan dārü'n-naṣr-ı ve'l-meymene maḥmiye-i Edirne'den neşv ü nemā bulup eyyām-ı şebābda (21)vaṭan me'lūfından hicret ve ṣayd-ı şikār-ı ma^{c}rifet içün taḥrīk-i şehbāl-ı (22)^{c}azīmet eyleyüp āşiyān-ı hümā-yı devlet olan İstanbul'da Yeñiḳapu (23)ḫāricinde vāḳi^{c} āsitān-ı felek-āşiyān-ı Mevleviyye nüzūl idüp

[E.23^{b}] (1) Lİ-MUḤARRİRİHİ
Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Güş-ı cānı ṭut neye dinle ṣadā-yı bi'şnevi
Ney imüş ḥall-i rumūz-ı müşkilāt-ı Mesnevī

(23^{b}-4) "Neşr" kelimesi : - W/

(3) Der-gehine Ḥażret-i Rūmī'nūñ eyle intisāb
Mevlevī şev Mevlevī şev Mevlevī Şev Mevlevī

(4) Neṣr

(5)Merḥūmıyle ṭarīḳ-i hidāyet-i refīḳ-i Mevleviyye'ye sālik olup zāviye-i mezbūrda (6)ḳırḳ sene ḳārī-i Meṣnevī-i şerīf olup velāyet ve kerāmet ile meşhūr-ı (7)cihān olan Aḥmed Dede nām kāmilūñ zīr-i terbiyesinde naẓar-ı feyż-eseriyle (8)maẓhar-ı ᶜilm-i kemāl olmağla bir vücūd-ı feżā'il enīs olmışdur. Ḥaḳḳā ki (9)Fārisī'den yegāne ve Meṣnevī-ḫān-ı ḫanḳāh-ı zemānedür. Ḥālā maḥmiye-i (10)Edirne'de Murādiye Cāmiᶜ-i şerīfi ḳurbında vāḳiᶜ Mevlevī-ḫānede mesned (11)-nişīn-i meşīḫat ü irşād olup ders-i Meṣnevī ve naḳl-i maᶜnevī ile (12)sübḥa-gerdān-ı eyyām u leyālīdür. Şeyḫ-i mümāileyh ᶜilm u kemāl ile maᶜmūr (13)ve zünd ü ṣalāḥ ile meşhūr maᶜārif-i İlāhiyye'den āgāh bir żāt-ı (14)pür-intibāhdur. Ol merd-i kāmil ve ol şeyḫ-i ᶜāḳıl gāh bī-gāh silk-i (15)naẓma gevher-i eşᶜārı keşīde idüp bu birḳaç [W.33ᵇ] beyt-i laṭīf naẓm eylediği naᶜt-ı şerīfdür.

(16) NAᶜT-I ŞERĪF

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Ṣafā-yı ehl-i dil nūr-ı cemālūñ yā Resūla'llāh
Şifā-yı derd-i dil fikr-i viṣālūñ yā Resūla'llāh

(18) Bi-ḥamdi'llāh demādem ḫāne-i ḳalb-i siyeh-tābı
Münevver eyledi vuṣlat-ı ḫayālūñ yā Resūlla'llāh

(19) ENĪS'in maṭlabı dā'im Celāle'd-dīn-i Rūmī'den
Nigāh-ı luṭf ile bir dem su'ālūñ yā Resula'llāh

---

(15) şerīfdür : şerīfdendür W/

(20) VELEHÜ

Vezni: .---/.---/.---/.---

(21) Niyāz-ı ḳalbimüz nūr-ı hidāyet yā Resūla'llāh
Ümīd-i sırrımuz nūr-ı kerāmet yā Resūla'llāh

(22) Ḳamu sen raḥmeten li'l-ᶜālemīne iltiǰā eyler
Ki sensin cümleye ṣāḥib-şefāᶜat yā Resūla'llāh

(23) ENĪS-i bezm-i rindāne ḥarīm-i sırr-ı merdāne
Cenābuñdan gelür feyż u leṭāfet yā Resūla'llāh

[E.24ᵃ] (1) VELEHÜ

Vezni : -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Ravża-i sulṭān-ı kevneyni zemīn üzre görüp
Didi reşkinden felek "Yā leyteni küntü terāben

(3) Bu ebyāt-ı pür-nikāt ġazeliyyātındandur.

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

[W.34ᵃ] (4) Güli bāġ-ı dilüñ dāġ-ı cigerdür
Fiġān-ı bülbülü āh-ı seḥerdür

(5) ENĪS olmaz ḫired erbāb-ı ᶜışḳa
Bu bezmüñ neş'esi nevᶜ-i digerdür.

(6) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[W.34ᵃ] (7) Bende-i sulṭān-ı ᶜışḳuñ ġayr-ı dil-dār istemez
ᶜAndelīb-āsā ṣafā-yı seyr-i gül-zār istemez

(8) Meclis-i ᶜışkun ENİS'i dem-be-dem mestānesi
Zevk-i ᶜilm-i ḥikmet-i cā mest-i hūş-yār istemez

(9) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[W.33ᵇ] (10) Tāb-ı nigāh-ı ᶜāşıka yokdur taḥammülün
Eyle ḥavāle rūyuna ey mān kākülün

(11) Gördün irişmedün o meh-i burc-ı ᶜişveye
Ey nāle-i şebāne nedür bu teselsülün

(12) Ẓālim cihānı eyledi bī-çāre el-amān
Ol dil-rübā tebessüm-i ṭarz-ı teġāfülün

(13) Olmış ENİS-i bülbül-i bāġ-ı belā-yı ᶜışḳ
Ḥayrān-ı rūy-ı ālīdur ol şūḫ-ı şen-gülün

(14) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[W.33ᵇ] (15) ᶜArūs-ı ḥᵛāhişün ey dil sana gelür görinür
Ezel muḳadder-i bār-ı Ḫudā gelür görinür

(16) Mehābet-efgen-i enẓār-ı ᶜāşıkān o kadar
Muḳīm-i taḫt-ı letāfet-nümā gelür görinür

(17) Fütādegān-ı reh-i intiẓāra güft ü şenīd
Peyām var mı o şehden ṣabā gelür görinür

(18) Kemāl-i ḥüsni o şāh-ı melāḥatün şāhid
Dinürse rūḥ-ı muṣavver dilā gelür görinür

[E.24ᵃ] da yer alan şiirler [W.33ᵇ, 34ᵃ] da değişik sıradadır./

(19) Bununle eyle teselli dil-i hazîne ENİS
Ezel mukadder-i bârı Hudâ gelür görinür

(20) VELEHU

Vezni:.- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.34^{a}](21) Dokınsun tek hemân la^{c}l-i nemek-rîzün leb-i câme
Katarsan bâde-i nâba nemek kat kat helâl olsun

(22) AHMED

[E.24^{b}](1)ismiyle tahallus itmişdür. Diyâr-ı Menteşe'den zuhûr idüp evâ'il-i hâlinde (2)tahsil-i ^{c}ulûm içün seyâhat-ı kesîre ile diyâr-ı ^{c}Acem'de hayli zemân (3)meks itmekle ^{c}Acem Ahmed Efendi diyü meşhûr olmışdur. Kibâr-ı devletden (4)İshak Efendi nâm kimesneye h^{v}âce olup ^{c}asrun h^{v}âce-i cihânı (5)olmağla İshak h^{v}âceligi ile şöhret-dâde olup ba^{c}dehu (6)mahrûsa-i Burûsa'da karar ve ol belde-i ma^{c}mûrede medrese ihtiyâr idüp (7)niçe zemân sâkin olduk-dan sonra Köprili-zâde Fâzıl Mustafâ Pâşâ (8)Vezîr-i a^{c}zam olduk-da Mevlânâ-yı mezbûrı da^{c}vet idüp medrese (9)üzerinde olmak üzre dîvân h^{v}âceliklerinden Anatolı muhâsebeciliği ile (10)sefere gö-türmişdür. Vezîr-i müşârün-ileyh sahbâ-keş-i câm-ı şehâdet olduk-da (11)mûmâ-ileyh yine Burûsa'ya gidüp ders ü ifâde ile meşgûl ol-mışdur. (12)Burûsa'nun ekser ^{c}ulemâsı mezbûrdan telemmüz idüp bin yüz yigirmi târihinde (13)mahrûsa-i mezbûrdan Murâdiyye Medrese-si müderrisi iken terk-i medrese-i (14)cihân itmişdür. Fi'l-hakîka ^{c}ilm ü fazl ile ârâste ve kemâl-i ma^{c}ârif ile (15)pîrâste bir vücûd-ı muhteremdür. Cümle-i fazâ'ilünden fazla eş^{c}ârı âb-dârı (16)vardur. Gonca-ı güftârı rengîn [W.34^{b}] ve şi^{c}r ü inşâsı sihr-

---

(24^{b}-4)İshak Efendi nâm kimesneye h^{v}ace olup:İshak Efendinün h^{v}â-cesi olup W./ (8)oldukda : iken W/
(12,13)telemmüz idüp bin yüz yigirmi târihinde mahrûsa-i mezbûr-dan Muradiyye Medresesi müderrisi iken terk-i medrese-i cihan itmişdür : telemmüz idüp mahrusa-i mezbûrede Murâdiye medresesi müderrisi iken bin yüz yigirmi târihinde terk-i medrese-i cihân itmişdür W./

āferindür nuḳūd-ı (17)ezmine-i ᶜömrini taḥṣīl-i ᶜulūma ṣarf idüp cümle-i taṣnīfātından "Aḫża'l-İreb" (18)nāmıyle yüzyirmi cüz mikdārı luġat cemᶜ ve taḥrīr itmişdür ve daḥi elli cüz (19)mikdarı "Şerḥ-i Şemā'il" nām bir kitāb te'līf itmişdür. Ve daḥi "Vaḥdet-nāme" (20)nāmıyle "Ḳıṣaṣ-ı Enbiyā"'yı naẓm itmişdür ve daḥi "Ṣandūḳatü'l-maᶜārif" nāmıyle (21)bir risāle-i muᶜteberesi vardur. Bunlardan māᶜadā naẓm u nesrde ḳatı çok te'lifātı (22)vardur. İḫtiṣār ile bu "Mersiyye"si taḥrīr alınmışdur. Eşᶜārı daḥi muḥayyel (23)ve bī-bedeldür. Bu birḳaç beyt āṯarındandur.

(24) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[E.25ᵃ](1) Levḥ-i ruḫuñda ḫaṭṭ-ı perīşān görinmesün
Mir'āt-ı dilde jeng-i firāvān görinmesün

(2) Çeşm-i terime kühl-i cilā ḫāk-pāyidür
Perde gözime kühl-i Şıfāhān görinmesün

(3) Bāġ-ı ümīd-i vaṣlda bir iş bitirmedi
Düşdi naẓardan eşk çü bārān görinmesün

(4) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(5) Düşüp ayāġına sākīye ᶜizzet eyleyelüm
Varup şuyunca şarābına ḥürmet eyleyelüm

(6) Yiter bize leb-i ḫuşk ile dīde-i giryān
Hükümet-i ber u baḥre ḳanāᶜat eyleyelüm

(7) "Zemāne bātū ne-sāzed,tū bā zemāne be-sāz"
Ḫulūsına göre ḫalḳuñ ṣadāḳat eyleyelüm

(8) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(9) Dil meyl iderdi kākül-i cānānı görmege
Sevdāsı şimdi zülf-i perīşānı görmege

(10) Rez duḫterine muġ-beçenüñ müşteri ḥezār
Çoḳ kimse vardı mey-kedeye anı görmege

(11) Hengām-ı ᶜazm-i rāh-ı fenā geldi ḥāżır ol
Başla tedārük-i ᶜadem-istānı görmege

(12) ĀNĪ

(13)Ṭā'ife-i zenāndan Āl-i Ḥasan-Cān'dan Fāṭıma Ḳādın dinmekle meşhūre-i (14)ḫāṣ u ᶜām olup nev-ᶜarūs-ı zīr-i perde-i fikri tedḳīḳ ile [W.35] (15)mümtāz-ı cihān ve ebkār-ı maᶜānī-i naẓm-ı bedīᶜi ḥacle-pīrā-yı belāġat ü ān (16)olan şāᶜire-i sāḥire-i sāḥib-ᶜismetdür. Tertīb-i Dīvān itmişdür. (17)Merḳūme Fāṭıma Ḳadın Emīr Aġā nām kimesnenüñ bānū-yı şeb-istān-ı (18)izdivācı olmaġla bir puser-i necābet-eserī ẓuhūr idüp silsile āl-i Ḥasan Cāndan (19)olmaġla Emir Aġa-zāde şeref-i mülāzemete ḳabul buyurılup baᶜdehu müderris (20)olup ḳaṭᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderek Yenīşehir ḳażāsı ḥükūmetine nā'il (21)oldukda vālidesi Fāṭıma Ḳadını maᶜan getirüp biñyüz yiğirmi iki (22)tārīḫinde Yenīşehir'de vefāt itmişdür. Mevlānā-yı mümā-ileyhüñ iktisāb-ı [E.25ᵇ] māye-i kemāli vālidesi müterceme-i mezbūreden olup bu vecihle nisbet-i (2)faẓīleti cānib-i ümmihi olmaġla Ümmī telḳīb olınmışdur. Oġlunuñ faẓīleti māderinüñ (3)ḥaysiyyetine dāl iken mezbūreyi "Mine'l-faṭīmeti fī sūḳı'l-ġazzālin" diyü (4)tezyīf idenlerüñ kelāmı ġaraża maḥmūldur. İᶜtibār olınmaz bu birḳaç beyt-i raᶜnā (5)ol şāᶜire-i devrānuñ güftār-ı zībāsındandur.

---

(12) Āni: Ümmī Āni W/
(25ᵃ-22) Mevlana-yı müma-ileyhüñ: Mevlānā-yı mezbūruñ W/
(25ᵇ-5) zībāsındandur : ābdārındandur. W/

(6) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Ferāmuş itdi ḫayli dem durur yād itmeden ḳaldı
Benüm çoḳ sevdiġüm maḥzūnı dil-şād itmeden ḳaldı

(8) N'ola taᶜmīrine ḳaṣditmese şāh-ı cihān-bānum
Bilürkim ḫāṭır-ı virānum ābād itmeden ḳaldı

(9) Ḳalıpdur baḥr-ı ġamda fülk-i dil yoḳ sāḥil-i maḳṣūd
Ḥayıfdur rūzigārum baña imdād itmeden ḳaldı

(10) Düşelden rāh-ı ᶜışḳ-ı yāra zār-ı nā-tüvāndur dil
Ser-i kūyında ḫālün yāra feryād itmeden ḳaldı

(11) Niçün der-pay olur ĀNĪ ki ḥāl-i Ḳays'ı bilmez mi
O bīçāre yitürdi kendün irşād itmeden ḳaldı

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Ḫayāl-ı ᶜāriżuñla dīde ṣaḥn-ı gül-sitānumdur
Açılmış şerḥalar sīnemde naḫl-i erġuvānumdur

(14) Ümīd-i vuslatuñ ey ḳaşları yā sīneden çıḳmaz
Ḫayāl-i tīr-i ġamzeñ ĀNĪ'yā ḫāṭır-nişānumdur

[W.35ᵇ] (15) EMĪN

(16)Nāmı Meḥmed'dür. Vücūd-ı maᶜārif-i mevfūri Rūm-ili'nde vāḳiᶜ Selānīk nām şehr-i meşhūrdan (17)ẓuhūr itmişdür. Naẓīrī-zāde dinmekle ḳarīn-i iştihārdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (18)maᶜ-ārif-i bī-şümārdan ṣoñra baᶜż-ı ḫidemāt-ı pādişāhī de istiḫdām

---

(16) mevfūri Rūmili'nde vāḳiᶜ Selānīk:mevfūrī Selānīkden W./

ve dergāh-ı ᶜālī (19)kapucı başılığı pāyesiyle nā'il-i be-kām olup biñ yüz yigirmi dört tārīḫinde (20)Kıbrıs cezīresi defterdārı iken fevt olmışdur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsından eşᶜārı (21)pāk ve güftārı tāb-nākdur. Fenn-i tārīḫde daḫi ḫayli mahāreti olmağla zemānında (22)ḥüsn ü ān ile müşārün bi'l-benān olan ḫūbāndan bir nāzenīn-i ḫurşīd-ṭalᶜatun [E.26ᵃ] (1)meh-pāre'-i ruḫsāresi hāledār-ı iltiçā oldığına teṣvīd itdigi tārīḫdür ki (2)bu maḥalle sel olındı.

(3) TĀRĪḪ

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(4) Ḥasenü'l-ḫulḳ-ı Muḥammed-ᶜalem ağa-yı güzīn
Ol ki endīşe-i evṣāfı ṣafādur bāle

(5) İttibāᶜ itmek içün sünnet-i ḫayrü'l-beşere
Ḫaṭṭ-ı müşkīnini vaż ᶜ itdi o rūy-ı āle

(6) Ḫaṭṭ değüldür görilen reşk-i cemāliyle anuñ
Ḳaralar giydi güneş gökde būrinde şāle

(7) Baḳup ol ḫaṭṭa didüm ben de Emīnā tārīḫ
İtdi eṭrāfun iḥāṭa meh-i bedrüñ hāle

(8) EDİB

(9)Nām-ı nāmīsi neseb-i kirāmisi gibi Maḥmūd'dur. Toḫm-ı vücūd-ı ḫāk-ı Erzeṇu'r-rūm'dan sünbüle-nümā-yı (10)şuhūd olmışdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i kemālāte ṣarf-ı maḥṣūl-ı evḳāt idüp baᶜdehu (11)teslīm-i aḥkām-ı ḳażā eyleyüp ṭarīḳ-ı ḳażāya raḥşrān-ı rıżā olmışdur. Vādi'-i (12)nażmda ḫaylice sebük-tāz-ı

(19,20) olup biñ yüz yigirmi dört tārīḫinde Kıbrıs cezīresi defterdārı iken fevt olmışdur:olup Kıbrıs cezīresinde defterdār ike biñ yüz yigirmi dört tārīḫinde fevt olmışdur W./

ᶜaṣrūn şāᶜir-i mümtāzıdur. Bu birkaç beyt (13)ṣemend-i ṭabᶜ ile iḥrāz eylediği ḳaṣabātü's-sabaḳ-ı belāġatindendür.

[W.36ᵃ] (14) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Zaḫm-ı āġūş-ı ḫayāle pīrehen bī-gānedür
Āteş-efrūzān-ı dāġ-ı ᶜışḳa ten bīgānedür

(16) Penbe-i dāġ-ı ser-ā-pāy-ı cünūn besdür dile
Geşte-i şemşīr-i hicrāna kefen bīgānedür

(17) Murġ-ı cān olsa n'ola āzādelikden muḍṭarib
Dil-esīrān-ı ġama fikr-i vaṭan bīgānedür

(18) Tār-ı ġamda ᶜāşıḳa besdür ḫayālün baᶜdezīn
Bezm-i ehl-i ᶜışḳa şemᶜ-i encümen bīgānedür

(19) Fāşiderken fitne-i ebrūsı rāz-ı ġamzesin
Cām-ı nāz-ı çeşmüne keyf-i suḫan bīgānedür

(20) EDĪB

(21)Nāmı Meḥmed'dür. Amasya sancāġında Ladik nām ḳaṣaba-ı meşhūrdan ẓuhūr itmişdür [E.26ᵇ] (1)Sādāt-ı keşīrü'l-berekātdandur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet idüp nā'il-i şeref-i mülāzemet (2)olmağla ṭarīḳ-i ḳażāya rıżā virüp Rūm-ili ḳużātınuñ eşrāfından olup (3)ᶜilm ü faḍl ile maᶜrūf ve şiᶜr ü inşā ile mevṣūf olmağla Şeyḫü'l-İslām (4)İmām Meḥmed Efendi'nüñ mektūbcılıḳ ḫidmetinde istiḫdām olınmışdur. (5)ᶜAṣrūn şuᶜarāsındandur. Ekşer-i eşᶜārı nuᶜūt-ı nebeviyye'den olmağla (6)bu birkaç beyt-i laṭīf nazm eylediği naᶜt-ı şerīfdendür.

(7) Der naᶜt-ı server-i kā'ināt-ı Ṣallā'llāhü ᶜaleyhi ve sellem

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Esās-ı şerᶜini bānī'-i ḳudret öyle yapmış kim
Ẓafer bulmaz aṅa dest-i fenā ġāyetde muḥkemdür

(9) Ḥired ḳıfl-i der-i aḥkāmını feth itmeden ᶜāciz
Ḥakīm-i muṭlaḳun ṣunᶜiyle bir genc-i muṭalsamdur

(10) Bu birḳaç beyt ġazeliyyātındandur.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(11) Aç sīneni āyīne-i billūr görinsün
Naḫl-ı cebel-i Ṭūr'da ki nūr görinsün

(12) Bir āyine-i ḥüsne muḳābil ola gör kim
Mātem-gede-i dehr-i denī sūr görinsün

(13) Bir dil-ber-i bī-mişle yer it kāḫ-ı dilünde
Ne ṣūret-i vildān ü ne ḫōd ḥūr görinsün

(14) Sāḳī bizi ki sāġar ile mest idemezsün
Ḫurşīd-ṣıfat kāse-i faġfur görinsün

(15) Ol mertebe nūş it mey-i nābī ki EDİB'ā
Şīrān-ı ḳavī-ḳalb-i cihān mūr görinsün

[W.36ᵇ] (16) İSHAḲ

(17)İsm-i şerīfleriyle taḫalluṣ itmişdür.Gevher-i nā-yāb-ı vücūd-ı bih-būdları İstanbul'dan ẓuhūr (18)itmişdür.Fuḥūl-i ᶜiẓām-

---

(26ᵇ-7) ṣallā'l-lāhü ᶜaleyhi ve sellem : -W.

dan merreten ba^{c}d uḫra şeref-baḫş-ı ṣadr-ı Rūm olup (19)ba^{c}dehu meşūr-ı sa^{c}adetleri ṭuġrā-yı ġarrā-yı ^{c}izzet-pīrā-yı fetvā ile mu^{c}anven (20)olan Ebū İsḥaḳ İsma^{c}īl Efendi Ḥażretlerinüñ maḥdūm-ı feżā'il-rüsūmları (21)olup kaṭ^{c}-ı merātib-i ṭarīḳ iderek bi'l-istīḥāl mavṣıla-i Süleymāniye rütbesiyle (22)Sulṭān Aḥmed Medresesinde ṭalebe-i ^{c}ulūma ta^{c}līm-i ādāb-ı kemāl ile [E.27^{a}] cā-nişīn-i naṣīr u celāl iken Mekke pāyesiyle İzmir ḳażāsı Mevleviyyeti ile maḳżıyyu'l-merām (2)olmışdur. Ba^{c}dehu İstanbul ḳādısı olup Ḥaḳḳā ki belāgatde Ebū Isḥaḳ Mavṣılı rütbesine vāṣıl (3)müheẕẕibü'l-ḫulḳ ve ḥüsnü'l-ḫulḳ fāżıl u kāmil bir ẕāt-ı bī-mu^{c}ādildür. (4)Şeref-i ẕātına vālid-i mācidinüñ Ebū Isḥaḳ künyesi ile mükennā oldıġı (5)şāhid-i ^{c}ādildür. Cümle-i āṯārından Ebu'l-Leyṯ'üñ "Bustānü'l-^{c}ārifīn"-nām (6)kitābını tercüme idüp Ṣadr-ı a^{c}ẓam-ı ^{c}aṣr olan İbrāhīm Pāşā ḥażretlerine virmişdür. (7)Güzel eṯere muvaffak olmışdur. Mıżmār-ı belāġatüñ fārisü'l-ḫayl-i merd-i meydānı (8) ve vādī-i eş^{c}ār-ı tāzīde Ebū Farrās-ı ṯānīdür. Bu eş^{c}ār-ı ābdār-ı (9)baḥr-ı zeḫḫār dīvānlarından iḳtinā olınan birkaç beyt-i cevāhir-i tābdārdur ki (10)keşīde-i silk-i taḥrīr olındı.

(11) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-/

(12) Gönülde pertev-i sīmīn-ber midür görinen
Derūn-ı lüccede ^{c}aks-ı ḳamer midür görinen

(13) Beyāż-ı gerden-i kāfūr-ı fām mı yoḫsa
Tulū^{c}-ı fecr-i melāḥat eṯer midür görinen

---

(21) olup kaṭ^{c}-ı merātib-i ṭarīḳ iderek : olup meḥādīm-i kirāma maḫṣūṣ olan ṭarīḳ-i tedrīsde kaṭ^{c}-ı merātīb iderek W./
(27^{a}-10) olındı : kılındı W./

(14) Dü ebruvān-ı muḳavves midür cebininde
Hilāl-i ḫüsn-i cinān-muntaẓırmıdur görinen

[W.37^{a}](15) Siyāh ḫal mi āyine-i ^{c}iẕārinde
Ya ^{c}aks-i merdümek-i çeşm-i ter midür görinen

(16) Dü dide olsa da İSḤĀḲ çār fark idemez
Melek mi ḫūr mı āyā beşer midür görinen

(17) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Nāz-perver dem-niyāz ^{c}āşıḳı güş eylemez
Her dür-i rīzide zīr-i pāyı menguş eylemez

(19) Cām-ı gerdān-ı şarāb-ı la^{c}l meynūş eylemez
Neşvesin keyfiyyet-i ḫamyāza nā-ḫoş eylemez

(20) Ḫamr-ḳad olmaḳdan ġaraż şāyānı-i pā-būsdur
Yohsa yār-i cevri dil bīhūde berdūş eylemez

(21) Vaṣf-ı Leylā ile bulmaz cezbe-i Mecnūn zevāl
Mest-i cām-ı ^{c}ışḳı nūş-ı bāde ser-hoş eylemez

(22) Dür-bünyān-ı tanayyül şāhid-i āmāline
Perde-i ḳaṭ^{c}-ı ümīd-i vaṣlı rū-pūş eylemez

(23) Seyr iden ol mihr-i evc-i ḫüsn-ı behçet-peykeri
Ḥāle āsā değme bir māhı der-āġūş eylemez

[E.27^{b}](1) Meyl-i iksār-ı recādur bā^{c}iş-i te'hīr-i cūd
Yohsa va^{c}d-ı vaṣlı ol meh-rū ferāmūş eylemez

(2) Cūy-ı ḫūnīn-ı sirişküm tünd-ı bād-ı hecr ile
Dem mi var İSḤĀḲ deryālar gibi cūş eylemez

(I)Tebrīz fetḥine didigi tārīḫdür:

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Kilīd-i seyf-i Sultān Aḥmed açdı genc-i Tebrīzi
Sene 1137

(3) VELEHŪ

..- -/..- -/..- -/..-

(4) Ruḫ-ı pür tābişi ol mest-i müdām-i ṭarabūn
Şem^{c}-i nūr-efgenidür meclis-i şām-ı irebūn

(5) Laġziş-i pāy-ı ḫumār ile ḫacālet viremez
Neşve-i me'lūfī-i nūş-ı meyi cām-ı edebūn

(6) Gül-i dehr-i dū se rūz itmek içün istişmām
Ġam-ı bīnūdesini çekme zükām-ı ta^{c}abūn

(7) Telḫ-kām oldı görüp la^{c}lüni şahbā zīrā
Neşve-mend olmada hemvāre mey-āşām-ı lebūn

(8) Dile İSḤĀḲ ḥasebdür şeref-āver yoḫsa
Mā-bihi'l-faḫr olamaz neyli merām-ı nesebūn

(9) ES^{c}AD

(10)Nām-ı emcedleri Meḥmed Es^{c}ad'dur. Gonca-i gül-i ra^{c}nā-yı vücūdları gül-şen-i İstanbul'dan (11)güşāde olmışdur. Merreten ba^{c}de uḫrā ṣadāret-i Rūm'a mesned-nişīn-i çār-bāliş-i (12)^{c}izz ü temkīn olup ba^{c}dehu Şeyḫü'l-İslām ve müfti'l-enām olan fāżıl-ı zemān (13)vē niḥrīr devrān İsma^{c}īl Ebū Isḥāḳ Ḥażretlerinūn

---

(27^{b}-I ve II) metinde sağda kenardadır./

bu dahi mahdûm-ı ʿâlî-güheridür (14)Müderrisîn-i kirâmdan [W.37b] lâyık-ı ʿizz ü iḳbâl bir mahdûm-ı melek-hiṣâldür. Hakkâ ki (15) ʿulûm-ı ʿArabiyye'nün merd-i meydânı ve ʿarṣa-ı naẓm u inşânun fâris-i devrânı (16)ve bu ʿaṣrun şâʿir-i bedîʿü'l-beyânı olmağla bu naẓm-ı şeker-bâr ol şâʿir-i nâm-dâr (17)ve ol ṭûṭî-i ḫoş-güftârun netâyic-i ṭabʿ-ı pür-iḳtidârı olan güftâr-ı âb-dârındandur.

(18) NAẒM

Vezni - -./-.-./.- -./-.-

(19) Dil kâkülünde beste ben ol ḳaṣdayam dahi
Gönlüm havâda seyr-i kemân-keşdeyem dahi

(20) Âġûşa çekdi el o ḳaşı yayı Esʿad
Ben cümle-i elemle keş-â-keşdeyem dahi

NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(21) Reng-i ḫaclet güle şermi-i cemâlündendür
Cebhe-çînî-i ḥased ʿârıż-ı âlûndandur

(22) Giceler şuʿle fürû-gârlığı mâh-ı nevün
Cünbiş-âmûzi-i ebrû-yı hilâlündendür

(23) Cevher-i ferd-i heves nâ-mütecezzi dilde
Bu besâṭat eser-i noḳṭa-i ḫâlündendür

(24) Şöhre-i bâġda ḥayretle ḳıyâmı servün
Ârzû-yı reviş-i ḳadd-ı nihâlündendür

(27b-14,15)Hakkâ ki ʿulûm-ı ʿArabiyye'nün merd-i meydânı ve ʿarṣa-ı naẓm u inşânun fâris-i devrânı : Hakkâ ki ʿarṣa-ı naẓm u inşânun fâris-i devrânı W./

[W.28^{a}] (1) Rişte-i dil yine pür-^{c}ukde-i sevdā oldı
ES'AD'a çīn-i ḫaṭṭ-ı yāri ḫayālündendür

(I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Ġubārı kūyını kuḥl itmek ister dīde-i cānum
(III) Beni ḫāk-i derūndan sürme ey çeşm-i ġazālānum
(IV) Ḳ şen-i nāz eyledükçe ben niyāz-ı būselik ḳıldum
(V) Ṭarab-baḫşā-yı ^{c}uşşaḳ oldı bu ḥāletle efgānum

(2) ES^{c}AD

(3)Nāmı dahi Es^{c}ād'dur. Rūm-ili'nde vāḳi^{c} Yanya dinmekle meşhūr olan belde-i ma^{c}mūredendür. (4)Ba^{c}ż-ı kimesnenūn oğullarına ḫ^{v}āce olmağla Es^{c}ad H^{v}āce diyü ḳarīn-i iştihār olmışdur. (5)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp bin yüz iki tārīḫinde Vezīr-i a^{c}ẓam olan (6)Ḳoca ^{c}Alī Pāşā nām vezīre bir ḳaşīde virüp güş-vāre-i sem^{c}-i taḥsīnleri (7)olmağla şā^{c}ir-i mezbūrūn pa-nihāde-i sellem-i mülāzemet olmasına işāret itmekle (8)şeref-i mülāzemet ile müşerref olup fāṣıla-i mu^{c}tāde güzār itdügi demlerde (9)pīrāye-endāz-ı maḳām-ı iftā olan Şeyḫü'l-İslām Seyyid Feyżu'l-lah Arż-ı Rūmīnūn (10)dāḫil-i pīş-gāh-ı dirāset-penāhı olup mübāḥaşe-i ^{c}ilmiyyede fāyıḳu'l-aḳrān (11)oldukda ibtidā Ḫāric Medresesi i^{c}tibāriyle mu^{c}teber olup ḥālā ḳaṭ^{c}-ı (12)medāris-i mu^{c}tāde itmektedür. Ḥaḳḳu'l-inṣāf ^{c}ilm ü faẓl ile ma^{c}mūr bir vücūd-ı [W.38^{B}] (13)ma^{c}ārif-i mevfūrdur. Bu naẓm-ı güher-bār zāde-i ṭab^{c}-ı siḥr-kārı olan āsārından nümūnedür.

(14) NAẒM

.- -/.- -/.- -/.-

(28^{a}-I — V) metinde sol kenardadır. "W" nüshasında yer almamıştır.
(28^{a}-4) Ba^{c}ż-ı kimesnenūn oğullarına ḫ^{v}āce olmağla Es^{c}ad H^{v}āce diyü ḳarīn-i iştihār olmışdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp: Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp ba^{c}ż-ı kimesneye ḫ^{v}āce olmağla Es^{c}ad H^{v}āce diyü ḳarīn-i iştihār olmışdur
(7)şā^{c}ir-i mezbūrūn : mezbūrūn W./

(15) Sifle Cem-cāh ise de lāyıḳ-ı tevḳīr olmaz
Ḫas u ḫāşāk-ı kerem dīde-i iksīr olmaz

(16) Duḫter-i rez bize lāyıḳdur ayā pīr-i muġān
Merd-i dūşize civān-merd gerek pīr olmaz

(17) Pād-ı zehr-i lebi taḫlīş ider ancaḳ yoḫsa
Zehr-nūş-ı ġam-ı hicrānına tedbīr olmaz

(18) VELEHU

- - ./-.-./.- -./-.-

(19) Maḥv itdi ᶜālemi dehenin bī-nişān iden
İtdi helāk ḫalḳı lebin maḥż-ı cān iden

(20) Murġ-ı dili nişān-geh-i sehm-i ġam eyledi
Müjgān ü ebruvānını tīr ü kemān iden

(21) İḲBĀL

[F.28ᵇ] (1)Nāmı Meḥmed'dür. İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Sādāt-ı keşīrü'l-berekātdandur. Sābıḳān İstanbul (2)ḳādısı olup şārih-i mülteḳā diyü meşhūr-ı cihān olan Seyyid Muḥammed Efendi nām (3) fāżılun maḥdūmıdur. Muḳaddemā maḥlaṣı Şeref olup ṭabi-i Şīrīn-zebānun "bozındı" (4)gazeli şuyuᶜında Şeref'ün bozındısı fāraş olur didüklerini istimāᶜ itmekle (5)maḥlasını "İḳbāl" eyleyüp bir encümen-i ẓürefāya gelüp hünerünüz var ise İḳbāl'ide (6)bozun didükde içlerinden biri "mümkin degülmi a baḳḳāl" didükde ḫayli bozulmışdur. (7)Evā'il-i ḥālinde taḥsīl-i maᶜārif idüp mülāzım ve müderris olduḳdan şonra (8)baᶜż-ı ḫussāduñ ġamz u ilḳāsıyle müftī-i ᶜaṣr olan Seyyid Feyżu'l-lah-ı Arż-ı Rūmī

(28ᵇ-2) diyü meşhūr-ı cihān olan : dinmekle meşhūr olan W./
(3) maḥdūmıdur : oġludur W./

(9)mezbūri ṭarīḳ-ı tedrīsden ḥecr ile zecr idüp rice zemāndan ṣonra ḳażāya (10)rāżı olup ḳuḍāt-ı Rūm'dan olmışdur. Ma^{c}ārif-i cüz'iyye ve külliye de (11)māhir gerçekden ṣā^{c}ir ve fenn-i ṭıbda daḥi teşḫīṣ-i emrāża ḳādir ve ^{c}ilm-i nücūmda (12)taṣarrufi ẓāhir cāsūs-ı eflāk bir merd-i çālākdur [W.38^{b}] ^{c}Aṣrūñ ṣu^{c}arāsından olup (13)bu birḳaç beyt mezbūrūñ āṯārındandur.

(14) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-/

(15) Recā-yı mihr-i felek ^{c}ayn-ı āfitābdan āb
Hemān eyleme der-cüst ü cū serābdan āb

(16) Hevā-yı ^{c}ışḳ ile ser-germ-i dīde pür-nemdür
Cüdā olur mı ḥabāb ābdan ḥabābdan āb

(17) Viṣāl-i teşne lebem būs-ı la^{c}lūñ itmem ümīd
Dem-i ḫumārda ḫoşdur bāña şarābdan āb

(18) Sirişk-i dīde-i giryān ile döner gerdūn
Hiç eksik olmaz o ruḥ çarḫ-ı āsiyābdan āb

(19) EMĪRĪ

(20)Nāmı Meḥmed'dür.Diyār-ı Bekr'den ẓuhūr itmişdür. Tüccār ṭā'ifesinden olup sādāt-ı (21)keşīrü'l-berekātdan olmağla manḥaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişdür. Evā'il-i ḥālinde (22)taḥṣīl-i destmāye-i ^{c}irfān ile ^{c}aṣrūñ ṣu^{c}arāsı zümresine dāḫil [E.29^{a}] (1)olmağla gerçekden ṣā^{c}ir-i māhirdür. Bu ebyāt āṯārındandur.

---

(12) olup : olmağla W./
(29^{a}-1)olmağla gerçekden ṣā^{c}ir-i māhirdür. Bu ebyāt āṯārındandur: olmışdur. Bu birḳaç beyt āṯārından nümūnedür W./

(2) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-/

(3) Dem-besteyem şikeste-zebān-ı ḳalem miyim
Taṣvīr-i ḥayret-āver-i naḳş-ı ṣanem miyim

(4) Ey çarḫ-ı dil-siyāh neden minnetün çekem
İḳbāl-i ᶜizz ü devlet ile müttehem miyim

(5) Biñ kerre ṭāşa çaldı beni zer-ger-i felek
Bilmem ᶜayār-ı kadrimi kim bīş [u] kem miyim

(6) Kālā fürūş-ı naḳd-ı ṣadāsın bülend ider
Bilmem EMĪRĪ sevk-i cezāda aṣam miyim

(7) VELEHU

Vezni : .-.-/..- -/.-.-/..-

(8) Ne çekdi yārı gönül der-kenār idinceye dek
O şāh-bāz-ı ümīdi şikār idinceye dek

(9) Hezār dāġ-ı te'essüf ciğer-nişīnim olur
Bu lāle-zārda seyr-i bahār idinceye dek

(10) Ben üstüḫᵛān olurım ey nümā-yı ḫᵛāhiş-i dil
Sen āşiyān-ı emelde ḳarār idinceye dek

(11) İMᶜĀNĪ

(12)Nāmı Mehmed'dür. İstanbul'dan zuhūr itmişdür. Mevālī-zāde olmağla taḥṣīl-i maᶜārifden ṣonra (13)mülāzemete ḳabul buyurı-

---

(5) bīş [u] kem:metinde (vav)yoktur.Arada [u] bulunması gerekir /
(11) İmᶜāni : - W /

lup ġāyet maḳbūl ḫaṭṭ u inşāsı olmağla şudūr-ı kirām (14)ḫidmetinde istiḫdām olınmaḳdadur. ᶜAṣrūñ şuᶜarāsındandur. Vezīr-i aᶜẓam dāmād-ı Pādişāhı (15)İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerine virdigi "Temmūziye Ḳaṣīdesi"nden birḳaç beyt taḥrīr olındı. (16)Bīñ yüz otuz üç tārīḫinde fevt olmışdur

(17) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/- -

(18) Dem-i Temmūz ile cümle çekildi ḳalmadı āb
Meger ki laᶜl-i Bedaḫşānda āb-ı āteş-tāb

(19) Bu demde ḳalmadı birşey ki eyleye cereyān
Meğer ki şuᶜle-i seyyāle ile nār-ı müẕāb

(20) Bu demde meyl-i sirişk-i dū-çeşm-i ᶜuşşāḳı
İderse şāyed ide şūḫ meşrebān işrāb

(21) Bu demde ḳaṭre ümīdiyle çeşm-i aᶜmādan
Yüzi şūyın döker itmez bu şūda ḫalḳ ḥicāb

(22) Bu demde bāġırur āteş-gede semenderi murġ
Zebāne serv-i sehi āḫkeri gül-i şād-āb

(23) Bu demde oldı pür-āteş zemān daḫı çū zemīn
Ki rūz şuᶜlesi, şeb mü'eddīdür şerārī şihāb

(24) Bu demde oldı ḥarāret burūdete tebdīl
Muᶜārıż eyler ise bu kelāmı istiġrāb

(25) Gören bilür bunı kim ḳonsa cāma yaḫ-pāre
Batardı ḳan tere ol dem piyāle-i mey-i nāb

[E.29^{b}] (1) EŞREF

(2)Nāmı ᶜAbdu'r-raḥmān'dur. Ḥāl-i vücūdı revāc-i siyādetde neşv ü nemā (3)bulup belde-i Merzifon'dan şeref-yāfte-i ẓuhūr olmışdur. Cedd ü pīrleri (4)mevāliden olmağla taḥṣīl-i maᶜārife ᶜāzim ve Şeyḫü'l-İslām Meḥmed (5)Efendi'den mülāzım oldıḳdan ṣoñra ṭaleb-i ᶜilme saᶜy ü himmet ve nice zemān (6)mānend-i neyyir-i seyyār-ı seyr ü seyāḥat ve nice fużūl-i fāżılān meclis-i (7)feżā'il-enīslerinden iḳtibās-ı envār-ı ᶜulūm eyledikten ṣoñra ṭarīḳ-i (8)ḳażaya sülūk eylemiş iken ṭabᶜına nā-muvāfıḳ olmağla ferāgat iḫtiyār (9)idüp āsitāne-i saᶜādet'de bir rān-pāreye nā'il olmaḳ ümniyyesiyle verā-'ı (10)perde-i taḳdīrden ẓuhūrına müterebbaḳ kab olup güşe-nişīn-i zāviye-i tevekküldür.(11)Ḥaḳḳā ki ᶜulūm-ı külliye ve cüz'iyyede māhir ve ᶜulūm-ı ġarībe ve fünūn-ı ᶜacībe-de dāḫi (12)mahāreti ẓāhir olup bir żāt-ı sütūde ṣıfātdur. Muvaffaḳ oldıġı āṯārından (13)yüz elli miḳdārı «ᶜUlūm-ı Müştemil ᶜUyūnu'l-ᶜulūm»nām teᵓlīfi ve«Mir'āt-ı Ṣafā»(14)nām kitābı ve Molla Cāmī'nüñ muᶜammāda "Risāle-i Ṣuġrā"sını şerḥ idüp ve bir (15)ḳaç ḥikāye-i nefīse-i müştemil bir risālesi vardur. Ve eyādī-i ṭalebe-i ᶜulūmda (16)mütedāvil olan mevād nüsḫalarınuñ ekserinde taḥrīrātı vardur. Ve bunlardan (17)maᶜdā āzmāyiş-i ṭabᶜ eylediği eşᶜārından birḳaç beyt bu maḥalde sebt olındı.

(18) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(19) Sūziş-i derd-i derūni neyle taᶜbīr idelüm
Ḳaleme gelmez o kim ṣafḥaya taḥrīr idelüm

(20) Bulmadā neşv ü nemā şiddeti ḥummā-yı ġamuñ
Ḥubb-ı ṣabr ile gel ey dil anā tedbīr idelüm

(29^{b}-1) Eşref : - W /

(21) Fehmi güç şūre-i ebrūları ince maᶜnā
Müteşābihdür ol āyet nice tefsīr idelüm

[E.30ᵃ] (1) VELEHÜ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Ne dest-āvīzini gördük bu dehruñ bāğbānından
Beharından ne memnūnuz ne efsürde hazānından

(3) Hadeng-i nāvek-i āşārı luṭf it der kemān itme
Meded dil murğını eyler remīde āşiyānından

(4) NAZM-ı FĀRİSİ

(5) ᶜİlāc-ı ḫaşm-ı serkeş rā kuned nerm-rūy EŞREF
Bezmī mī-tuvān esrab tıraş-ı seng-i elmās

(6) MUᶜAMMĀ BENĀM-I ḤASAN

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-/

(7) Zülf sünbül sebze ḫaṭṭuñ dişlerüñ dürr-i ᶜAden
Hoş yaraşmış rūy-ı ḫūb sünbül ü ṭarf-ı çemen

(8)Vezīr-i aᶜzam ve dāmād-ı mükerrem İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerine virdigi (9)"Zerrīn Ḳaṣīdesi" ki zerrīn isimleri tażmīn olınmışdur. Birkaç beyti şebt olındı.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(10) Maḳdemim şāh-ı rabīᶜuñ idüp iᶜlān zerrīn
Gülşene müjde-resān geldi şitābān-zerrīn

(11) Eşer-i feyż-i ḫudā-dād-ı nesīm-i ḳudsī
İtdi mir'āt-ı żamīrinde nümāyān-zerrīn

(12) Felek aḫżar olup ᶜarşa-ı gül-şen anda
Oldı çün necm-i Süreyyā-yı fürüzān-zerrīn

(13) Zühredür çarḫ-ı çemendeye Süheyl-i Yemenī
Necm-i gīsūdār gibi oldı dıraḫşān-zerrīn

(14) Nāmına dinse sezā tuḥfe-i ezhār zīrā
Oldı ārāyiş-i tāc-ı ser-i şāhān-zerrīn

(15) Ḍzíñi derviş olup Edhemi sikke eyle velī
Sīne-i sīm ile bir dil-ber-i fettān-zerrīn

(16) Sālik-i Ḥātem olup oldı cihān-dār-ı çemen
Oturur taḫt-ı zümürrüdde Süleymānī zerrīn

(17) Bezm-i gül-şende ṣunar sāḳī olup ezhāre
Ṭolı yügürdi ḳadeḥle mey-i ᶜirfān zerrīn

(18) Oldı maḥbūb u semen-sā gibi merġūb ü laṭīf
Dil-i dānāyı ider ḥüsnine ḥayrān-zerrīn

(19) Eṣer-i ṣunᶜ-ı ilāhiyye olupdur mir'āt
İtdirür nāẓırına ḳudreti seyrān-zerrīn

(20) Oldı ḫūbān-ı çemen içre ferīd ü nāzük
Ḥüsnile olsa n'ola fāyıḳ-ı aḳrān-zerrīn

[E.30ᵇ] (1) Oldı çün cümle-i ezhāre ser-āmed ki sezā
Eylese cümlesine daᶜvī-i rüchān-zerrīn

(2) Ravża-i Ḥażret-i āṣafda ġüşāde olelı
Oldı maġbūt-ı gül ü sünbül [ü] reyḥān-zerrīn

(30ᵇ-2) sünbül [ü] reyḥān:metinde arada (vav)yoktur (ü)olması gerekir /

(3) Nice āṣaf o kerem-kār-ı dil-ārā ki ider
Nüsḫa-i maᶜdeletin ḥırz-ı girībān-zerrīn

(4) Midḥat-ı reʾy-i münīri ki olup gül-şene zīb
Tāb-ı şevḳile olur şemᶜ-i fürūzān zerrīn

(5) Sāyesi düşse eger gülşen olur heşt-behişt
Neşr-i būyını ider ḳoynına pinhān zerrīn

(6) Neyyir-i ᶜadli cihān bāġına pertev vireli
Oldı meh-tāb-ı cihān-tāb ile yeksān zerrīn

(7) Ḫoş-nümā tāze zemīn üzre bu ṭarḥ-ı taze
Oldı revnaḳ-dih-i ser-levḥa-i bustān zerrīn

(8) Ger pesend eyler ise şiᶜrine āṣaf Eşref
Ḳalemün gülbün olup naẓmuna erzān zerrīn

(9) Mīr ᶜAlī ḫıṭᶜası olurdı sözün ḫıṭᶜaları
Surḫı gül ḫarfleri sünbül cedveli raḥşān zerrīn

(10) Sözüni eyle duᶜayile müzeyyen nitekim
Oldı ārāyiş-i ḫāk-i çemenistan zerrīn

(11) Tā ola nükhet-i ezhārına şaḥn-ı çemenün
Māye-i būy u neşāṭ-ı baharān zerrīn

(12) Feyż-i ḥaḳḳ gülşen-i iḳbālin ide nāz perver
Tā o feyż ile ola gül gibi ḫandān zerrīn

(30ᵇ-8) sağ kenarda : "āsaf pesend" olarak kayıtlıdır doğrusu mısrada ki gibi "āṣāf" kelimesidir /

(13) ᶜÖmri efzūn ola, hem zātı da ᶜālem-ārā
Tā ki gülşende ola mażhar-ı iḥsān zerrīn

(14) ĀGĀH
(15)Nāmı Ḥācı Bülāk'dur. Ḥak-ı ᶜıtr-nāki maᶜden-i evliyā ve bukᶜa-pāk-i (16)tāb-nāki ravża-ı çemen-istān-ı etḳıyā olan şehr-i Buḫārā'dan gülbün-i vücūdı (17)ḳadem-zen-i gülşen-i ẓuhūr olmışdur. Taḥṣil-i maᶜārif-i bisyārdan ṣonra ṭarīḳat-i (18)ᶜAliyye-i Naḳşibendiyye rāhı ol zümrenüñ merd-i āgāhı sikke-ṣūret nik-sīret (19)bir merd-i ḫub-ḫaṣletdür. Eṭrāf-ı büldānı seyāḥatle seyrān ve murġ-ı sebük (20)per gibi cevānib-i cihānda ṭayarān iderek İrem-i ẕātü'l-ᶜimād-ı Āmidde āṣiyān -(21)-sāz-ı iḳāmet olup nice zemān Cāmiᶜ-i Kebīr Ḳurbında bir ḥücrede sākin, (22)meclisi mecmaᶜ-ı ẓurafā ve melcā-ı şuᶜarā bir derviş-i ḫoş-liḳādür. Fārisī [E.31ᵃ] (1)ve Türkī naẓmda māhir gerçekden īcād-ı maᶜnāya ḳādir ᶜasrında memdūḥ ve müsellem (2)şāᶜirdür. Müretteb Dīvān-ı belāġat-ᶜunvānı vardur. Bin yüz yigirmi yedi senesinde (3)ᶜazm-i hān-ḳāh-ı bekā itmişdür. Eşᶜārından birḳaç beyt bu maḥalle ṣebt olın

(4) NAẒM
Vezni: - -./.- -./.- -./.- -
(5) ᶜAḳs-i ruḫuñ āteş-zen-i gül-zār-ı çemendür
Çeşm-i siyehüñ āhū-yı ṣayyād-figendür

(6) Her dem nice mir'āt-ı dili itmede meksūr
Laᶜlüñ ne ᶜaceb ṭūṭī-i āyine-şikendür

(7) Bülbül gibi hem ṣoḥbet-i ḫār olmaġa bāᶜiṣ
Bir dil-ber-i gül-pīrehen ü sīm-bedendür

(30ᵇ-14) Agāh : - W./

(8) Gül-zār-ı behişt olsa ᶜiẕārun yine zülfün
Her ḥalḳası murġ-ı dile bir dām u miḥnandur

(9) Naḳdun zer-i ḫurşīd-ᶜayār eyle ki Āgāh
Ṣarrāf Kemālī gibi üstād-ı süḫandur

(10) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/--

(11) Gönülde ol ruḥ-ı pür āb u tāb ṣaḳlanmaz
Derūn-ı āyinede āfitāb ṣaḳlanmaz

(12) Ruḥ-ı laṭīfine olmaz niḳāb perde-i şerm
Nühüfte gevher-i yek-tāde āb ṣaḳlanmaz

(13) O şūḫ-ı çīn-i cebīn tercümān-ı ḥāl yeter
Derūn-ı dilde olan ıżṭırāb ṣaḳlanmaz

(14) Ruḫunda tāb-ı mey inkār-ı bezm-i ġayretdür
Ḥaẕer ki şīşede reng-i şarāb ṣaḳlanmaz

(15) Bir āşīna süḫan-Āgāh söyler elbetde
Żamīr-i ġoncede bū-yı gülāb ṣaḳlanmaz

(16) AḤMED

(17)Nāmı ile taḫallus ider. Üsküdār'dan żuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i (18)bisyārdan ṣonra mülāzım ve ṭarīḳ-ı tedrīse ᶜāzim olup Üsküdār maḥkemesi (19)kātipleri zümresine il-ḥāḳ olmağla refte refte bāş-kātip olmışdur. (20)Şiᶜr ü inşā ile şöhret-yāb ve fenn-i ṣakka ṣedīdü'l-intisāb pür-maᶜrifet (21)bir

---

(31ᵃ-16) Aḥmed : -W./

şa^{c}ir ḫūb-ḫaṣletdür. Ḥālā Ḥāric medresesine müteneyyī olup ^{c}aṣ-ruñ (22)şu^{c}ārasından olmaġla bu birkaç beyt āṯārındandur.

[F.31^{b}] (1) NAZM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(2) Ḳapılma kāḳül-i ḫūbāne ġaflet itme ṣaḳın
Düşürme kendiñi dāma ḥamāḳat itme ṣaḳın

(3) Girişse destüñe ^{c}işretde dāman-ı dil-ber
Kenār-ı vuṣlata çek fevt-i fırṣat itme ṣaḳın

(4) Le'īme rabṭ-ı ta^{c}alluḳdan iḥtirāz eyle
Ümīd-i nef^{c} ile celb-i maḍarrat itme ṣaḳın

(5) Der-i cenāb-ı ḫudā'dan merāmūn eyle ṭaleb
Ki ġayre ^{c}arż-ı niyāz ile żillet itme ṣaḳın

(6) Ṭufeyl-i ḫ^{v}ān-ı fürūmāye olma ey Aḥmed
Ġedā-yı ṣabr-ı güzīn ol sefālet itme ṣaḳın

(7) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Sāġar-ı ṣahbāyı dest-i sāḳī-i gül-rūdan al
Rūyi al ammā ki la^{c}lī ġonca'-i ḫoş-būdan al

(9) Çek kinār-ı büseye ^{c}işretde ol nevresteyi
Bāde-i gül-ḫāma naḳlī tāze şeftālūdan al

(10) Ṣūret-i āyīne-i ^{c}ālem-nümādur ^{c}aks iden
Sīne-i billūrını gör ḥikmeti Risto'dan al

(11) Dikḳat eyle vaṣfiderken mümiyān-ı dil-beri
Eyleme teḳṣīr-i ma^{c}nā nükteyi bir mūdan al

(12) Güyiyā seyreylemiş gül-gün şafāk-tāb-ı mehi
Āl-ı vālānı eyā meh-pāre lutf it rūdan al

(13) İnkişāf-ı ḥüsn-i eşyā żıddına mevḳūfdur
Ḫūy-ı nīki vaż^{c}-ı nā-hem-vāre-i bed-ḫūdan al

(14) Bezm-i meyde añla ey ṣūfī girār-cān oldıgun
Eyleme vābeste-i taṣrīḥ Çīn-i ebrūdan al

[E.32^{a}] [W.41^{a}] (1) FĪ-ḤARFİ'L-BĀ

(2) BĀḲĪ

(3)Nāmı Meḥmed'dür. İstanbul'dan zuhūr Kepenekçi-zāde dinmekle meşhūrdur. Evā'il-i ḥālinde (4)taḥṣīl-i faẓl u ḳemāl itmekle mülāzım ve semt-i ḳażāya ^{c}āzim olmaġla ba^{c}ż-ı ḳażāya (5)ḳāḍī olmışdur. Ol ^{c}aṣrun şā^{c}ir-i bedī^{c}ü'l-beyānından olup bin elli üç (6)tārīḫinde fevt olmışdur. Bu bir iki beyt āṯārından nümūnedür.

(7) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Sele virdi ḥāṣıl-ı ^{c}ömrüm nice bir cūş ider
Nīl-i eşkūn bir ḳarārı yoḳ mı ṭūfān ta-be-key

(9) Bāḳiyā dil-berāiz ādem bāġ-ı dehri neylesün
Böyle bī-hūde temāşā-yı gülistān tā-be-key

(10) BEDRĪ

(11) Nāmı Meḥmed'dür. Belde-i ^{c}Ayntāb'dan zuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (12)Kara Çelebi-zāde ^{c}Abdü'l-^{c}azīz Efendi'ye intisāb ile mülāzım ve ṭarīḳ-i tedrīse (13)^{c}āzim olup

---

(32^{a}-12) ^{c}Abdü'l-^{c}azīz Efendiye intisāb : ^{c}Abdü'l-^{c}azīz Efendi nām fāżıla intisāb W /

ᶜAbdü'l-ᶜazīz Efendi ḳāḍī ᶜasker oldukda teẕkīrecisi olup (14) katᶜ-ı meratib-i tedrīs iderek Kılıç ᶜAlī Pāşā Medresesi müderrisi iken (15)biñ altmış beş senesinde fevt olmışdur. Mezbūr ᶜilm ü ᶜirfān ile (16)meşhūr bir şāᶜir-i şīrīn-kārdur. Bu ebyāt āṯārındandur.

(17) NAẒM

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

(18) Şerer-feşān görinen şanma āh-ı ḥasretdür
Fitīl-i şuᶜle-i dāġ-ı siyāh-ı ḥasretdür.

(19) Açılsa sīnede yir yir ᶜaceb mi lāle-i dāġ
Zemīn-i dilde biten hep kiyān-ı ḥasretdür

(20) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(21) Küncᶜ-i ġamuñda zaᶜfuñla bir şekle girdi kim
Bedrī-i zārī ṣūret-i bīcān ṣanur gören

[E.32ᵇ][W.41ᵇ] (1) BAHĀYĪ EFENDİ

(2)İsm-i şerīfleri Mehmed'dür. Ol ᶜAnḳā-yı kāf-ı maᶜārif u kemālüñ vücūd-ı (3)āşiyān-ı hümā-yı devlet olan İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Silsile-i āl-i Ḥasan Cān'dandur (4)Vālid-i mācidleri zib efzāyı ṣaḥāyif-i Ẕeyl-i ᶜAṭāyī olan ᶜAbdü'l-ᶜazīz Efendi'dür ki (5) muᶜallim-i Sulṭān Murād Ḫān Saᶜde'd-dīn-i ġānī Ḥażretlerinüñ maḫdūm-ı rābiᶜ olmağla sülāle-i (6)Ḥasan Cāna vābestedür. Māder-i ferḫunde aḫterleri ᶜallāme Ebu's-suᶜūd Efendi (7)ḥażretlerine peyvestedür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i kemālden ṣoñra şeref-i (8)mülāzemete nā'il ve baᶜdehu silsile-i erbāb-ı

(32ᵇ-2) vücud-ı āşiyān-ı : vücūd-ı bihbūdları āşiyān-ı W/
(7-8) maᶜārif-i kemālden ṣoñra şeref-i mülāzeme nā'il-ve baᶜdenü silsile-i : maᶜārif-i kemālden ṣoñra silsile-i W./

tedrīse dāḫil olup refte refte (9)ḳaṭ-ᶜı merātib-i medāris ederek Şehzāde Medresesinden Selānik ḳażāsı makarr-ı ḥükūmet (10)ve imżāları olup baᶜdehu Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsına şehbāl-i himmet açup baᶜdehū (11)Şām-ı Dārü's-selām ḳażāsıyle mażhar-ı ikrām olup baᶜdehu Edirne ḳażāsıyle tebcīl (12)olınup baᶜdehū Dārü's-saltanatü'l-ᶜaliyye-i maḥmiye-i Ḳosṭantaniyye ḳażāsı ḥükūmeti ile (13)icrā-yı zülāl-ı aḥkām eyledügine Teẕkiretü'ş-şuᶜarā ṣāḥibi Seyyid Rıżā bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(14) TĀRĪḪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

Şud Bahāyī ḥākim-i şerᶜ-i Resūl

Baᶜdehū Anaṭolı ṣadrında murabbaᶜ nişīn-i (15)ᶜizz ü temkīn olup dört aydan ṣoñra ṣadr-ı Rūm'a naḳl olındukda Şeyḫ Naẓmī (16)bu tārīḫi naẓm itmişdür.

TĀRĪḪ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Müşerref eyledükde Rūm_ili ṣadrını ol fāżıl
Müşābih oldı rūzı ᶜālemüñ ᶜīde şebī ḳadre

(18) Bu şevḳ ile didüm tārīḫ-i Naẓmī lafẓan ve maᶜnen
Biñ elli altıda geçdi Bahāyī ᶜadl ile ṣadra

(19)Baᶜdehū maḳām-ı vālā-yı meşīḫatü'l-islāmiyye'ye ṣuᶜūd ve erbāb-ı rüsūma beẕl-i cūd (20)itdüklerinde şuᶜarādan Meḥmed Şāmī didügi ᶜArabī tārīḫ budur. Mıṣraᶜ [W.42ᵃ] (21)"Feṭūbā li-fetva'l-Rūm bi-İbni ᶜAziz" baᶜdehuᶜazl ve arpalıkları olan Kidillī (22) cezīresine nefy ü iclā ile tekdir. Baᶜdehū der-i devlet-medāra daᶜvet olınup Anaṭolıḫī ṣarı [E.33ᵃ] (1)kurbında yalılarında ikāmet üzre iken defᶜa-i sāniyede Şeyḫü'l-İslām ve müşkil-gü-

---

(32ᵇ-22) baᶜdehū : ve yine W./

şā-yı (2)enām olduḳlarında Şeyḫ Ḥasan Feyżī bu tārīḫi naẓm itmişdür. TĀRĪḪ

Vezni: ..- -/..- -/..- -/- -

(3) Kerem-i ḥażret-i Ḥaḳḳ eyledi kevni mesrūr
İtdi bir menba^{c}-ı iḥsān ü ^{c}aṭāyı müftī

(4) Yine teşrīf idicek Feyżī didüm tārīḫin
^{c}İzz ile ṣadre geçüp oldı BAḤĀYĪ müftī

(5)Fi'l-ḥaḳīḳa Mevlānā-yı merḳūm maḥdūm-ı meḥādīm-i feżā'il ü ^{c}ulūm olup āṯār-ı ḳalemleri olan (6)kütüb ü fünūn günā gün olduğından mā^{c}dā müdevven fetāvāsı ve müretteb Dīvān-ı (7)belāġat-^{c}unvānı vardur. Ol şeḥsuvār-ı ^{c}arṣa-'i faẓīletüñ sinn-i şerīfleri (8)altmışa yetmiş iken biñ altmış dört ḥudūdında (Mıṣra^{c}): Olup edhem suvār-ı terk-i mülk-i (9)^{c}ālem-i fānī: ḫāneleri muḳābilinde türbesine medfūn kılındı tārīḫ-i ^{c}azm-i dārü'l-ḳarār (10)u naḳş-ı seng-i mezār bu mıṣra^{c} vāḳi^{c} olmışdur. (Mıṣra): Menzilüñ firdevs ola el-fātiḥa (11)vefātını ol ^{c}aṣrun şu^{c}arāsı bu tārīḫler ile me'sūr itmişlerdür. TĀRĪḪ:

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Yazılsa ḥal ile ^{c}ārif olur tārīḫ-i fevtine
Veda^{c} idüp BAḤĀYĪ Bū Sa^{c}īde virdi fetvāyı

(13) TĀRĪḪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) Müftī'-i devrān BAḤĀYĪ ṣāḥib-i ^{c}ilm ü kemāl
Görmemişdi dīde-i dehr eyle bir dānişveri

(15) Oldı mīzān-ı faẓīlet ser-nigūn ḥayfā ki ḥayf
Düşdi ḫāke veh ki ol kān-ı fünūnuñ gevheri

(33^{a}-9) medfūn kılındı : defn olındı W./
(10) / (Mıṣra^{c}) : tārīḫ W./

(16) Zāt-ı pür cūdı cināna mūcib-i raḥmet idi
Feyż ü ᶜirfān ile olup rāh-ı ḥaḳḳan rehberi

(17) Baḥr-ı fıṭretden çıḳarmeya daḥi ġavvāsı çarḫ
Eylese yıllarla saᶜy ana muᶜādil bir dürr

(18) Ḥevtine ḳıldum duᶜā tārīḫ iḍāfe rācī anuñ
Cennet-i vālā ola yārab BAHĀYĪ'nüñ yeri

(19)Fi'l-ḥaḳīḳa ol gül-bün-i faẓl ü kemālüñ evṣāf-ı zāt ve medāyiḥ ṣıfātları [W.42^{b}] (20)taᶜrīf ü tevṣīfden müstaġnīdür. Ol ᶜaṣruñ melikü'ş-şuᶜarāsı (21)ve evc-i maᶜārif ü kemālüñ ferḫunde-hümāsı olmaġla bu birkaç beyt-i laṭīf (22)ol vücūd-ı şerīfüñ āṣārındandur ki bu cerīde-i ᶜirfāna taḥrīr olındı.

(23) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[W.42^{b}](24) Tīġ-ı der-kār olmasa ceyş-i ḫaṭṭ-ı ruḫsārda
Fitneler peydā olur ser-ḥadd-ı ġüsn-i yārda

[E.33^{b}] (1) Tār-ı zülf-i yāra şāyān-ı fedā olmaz yine
Günde biñ Manṣūr cevelān itse zīr-i dārda

(2) Ey BAHĀYĪ şāhid-i bāzāra meyl itmez gönül
Tursa biñ Yūsuf meläḥat her ser-i bāzārda

(3) VELEHU

Vezni: - -./- . - ./. - -./- . -

(4) ᶜĀşıḳ felekde māye-i ᶜiyş ü dem istemez
Ḫūn-i dilin ḳoyup mey-i cām-ı Cem istemez

(E.33^{a-b}) de yer alan "Nazm" ve "Velehü"ların yerleri, (W.42^{b},43^{a}) da değişik sıradadır./

(5) Lutf eyle dest-i pāḳunı̄ ālūde eyleme
Senden zemāne zaḫmına dil-merḥem istemez

(6) Pervāne üzre eşk-i terīn şem^{c} dökmesün
Şimşīr-i ^{c}ışḳ küşteleri mātem istemez

(7) Her āşinā nigāh ile kārı olur tamām
Naḫçīr-i dil-kemend-i ḫam-ender-ḫam istemez

(8) Bezm-i maḥabbet içre BAḤĀYĪ reg-i dilūñ
Bir tārdur ki pāresi zīr ü bam istemez

VELEHU

(9) Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) ^{c}İtāb-ı la^{c}l-i nābundan gönül pür-pīç ü tāb olmaz
Bilür kım kān-ı āteşden çıḳan ḫançerde āb olmaz

(11) Yıḳılmaz dil pey-ender-pey çekerken cām-ı āzārı
Bu bezmüñ bāde nūşi mest olur āmma harāb olmaz

(12) ^{c}Aceb mi müştegān-ı küy-ı dil-ber bī-şümār olsa
Şehīdān-ı belā-yı ^{c}ışḳa maḥşerde ḥisāb olmaz

(13) BAḤĀYĪ her ne emr eylerse ol şāhen_şeh-i ḫūbān
Seri teslīm-i ḫāk-i ^{c}aczden ġayri cevāb olmaz

(14) VELEHU

Vezni: .- - -/..- -/.- - -/..- -

(15) Şaḳın ḫāküsterüm çiynetme esb-i nāza bī-pervā
Ḳomaz elbette hāli ^{c}ışḳ ocāġın bu dil-i şeydā

(16) O murġ-ı āşiyān sūz-ı belādur dil ki yanmuḳça
Teh-i ḫākisterinden murġ-ı ᶜālemsūz olur peydā

(17) BAHĀYĪ ademe ġam ṣūretin göstermese gānī
ᶜAceb mir'āt idi mir'āt-ı cām-ı pür-ṣafā hakḳa

(18) VELEHU

Vezni: - -./.- - -/.- - -/.- -

[W.43ᵃ] (19) Geh bana geh ol ḫancer-i berrāne bakarsın
Maḳṣūdun eger cān ise cānāne bakarsın

(20) Her vaᶜdi idersin nice bin ᶜahd ile muḥkem
Ammā yine ne ᶜahde ne peymāne bakarsın

(21) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Dil-pür-āteş-i ᶜuşşāḳdur çünkim ḫarīdārī
N'ola ol Yūsuf-ı ḥüsnün olursa germ bāzārı

(23) Bitürmez şūre-zār-ı sīnesinde ᶜāşıḳ-ı zārun
Gül-i dāġ-ı belādan ġayrı eşk-ı çeşm-i ḫun-bārı

[E.34ᵃ] (1) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) BAHĀYĪ ḫāme-i ümid ḳalmaz böyle der-beste
Nesīm-i luṭf eser elbette bir gün feth-i bāb eyler.

(3) VELEHU

Vezni: -.-./-.-./.- -./-.-

(4) Ser-sebz ü ḫurrem itdi cihānı nesīm-i luṭf
Bilmem BAHĀYĪ tohm-ı ümīdüm ḳaçan biter

(5) NEŞR

(6)Bu muᶜammā daḫi mümā-ileyhün āşārındandur. Ḳatī güzel ve bin

muᶜammāya bedeldür.

(7) MUᶜAMMĀ-I BENĀM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Severseñ sev dilā ᶜālemde bir nev-reste mahdūmı
K' aña şāmil ola tā vāḥid-i kā'l-elf mefhūmı

(9) BAHĀYĪ

(10)Nāmı Ḥasan'dur. İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif (11)idüp ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olup ḫuṣūṣā fenn-i nücūmda ġāyet māhir (12)olmağla ol ᶜaṣırda müneccimbaşı olmışdur. Ṭabīᶜati hezl ü mizāḥa çesbān (13)olup heccāv olduġı eclden Küfrī laḳabīle meşhūr-ı cihān olup (14)biñ yetmiş bir tārīḫinde fevt olmışdur. Bu beyt āṯārındandur.

(15) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(16) Eyledi çün kim anı āb-ı sirişküm sīr-āb
Sīnede dāġlarum her birisi lāle olur

(17) PENDĪ

(18)Nāmı ᶜOṯmān'dur. Ḳāsımpāşā'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (19)fenn-i maᶜrifet itmekle der-gāh-ı ᶜālī Yeniçerīleri kātipleri zümresine (20)ilḥāḳ [W.43ᵇ] olup ᶜaṣruñ şuᶜarāsından bir şāᶜir-i şīrīn-zebāndur. (21)Biñ yetmiş ḥudūdında fevt olmışdur. Bu beyt āṯārından numūnedür.

(22) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(34ᵃ-12)hezl ü mizāḥa çeşbān: hezl ü mizāḥa ziyāde çesbān W./
(18)Ḳāsımpaşā'dan ẓuhūr: Ḳāsımpaşā nām maḥālden ẓuhūr W./
(19)Fenn-i maᶜrifet: fenn-i kitābet W./(20)şāᶜir-i şīrīn-zebāndur: şāᶜir-i nāmdār olup W./
(21)fevt olmışdur : terk-i ᶜalem-i fānī itmişdür W./

[E.34^{b}] (1) Eşk-i çeşmüm seyl idüp kıldum rehinde cüy-bār
Kim o şāh-ı hüsne zahmet virmeye gerd-i ġubar

(2) BĀḲĪ

(3)Nāmı ^{c}Abdü'l-bāḳī'dür. Maḥmiye-i İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. ^{c}Uşşāḳī-zāde Efendi nām (4)fāżıluñ maḥdūmıdur. Evā'il-i ḥālinde kesb ü kemālden ṣoñra mülāzım ve müderris (5)ve giderek mevleviyyet ile maḳżiyyü'l-merām ve ḳaṭ^{c}-ı merātib iderek Mekke-i mükerreme (6)ḳādısı olup ^{c}avdetde Ḳonya nām maḥalde biñ toḳsān tārīḫinde fevt olmağla (7)ḥażret-i Mevlānā āsitānesi ḥadīḳasına defn olınmışdur. Mevlānā-yı mezbūr ^{c}ilm ü ma^{c}ārif ile (8)meşhūr ^{c}ulūm-ı ^{c}aḳliyye ve naḳliyye de māhir ve fenn-i riyāziyatda aḳrānı nādir elsine-i selāsenüñ deḳāyıḳına ^{c}ārif ve ḳava^{c}idine vāḳıf bir vücud-ı muḥterem olup (9)aḥyānen def^{c}-i melālet-i ḫāṭır içün Edhem-i Hāme'-i ^{c}Anberīn ^{c}imāmesin (10)meydān-ı şi^{c}r ü inşāda cevelān-ger idüp teġazzüf ider idi cümle-i āṯārından (11)Beyżāvīye ḥāşiye taḥrīr itmişdür. Eş^{c}ārından birḳaç beyt bu maḥalle taḥrīr olındı.

(12) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Geçeli girdine silsile-i zülf-i dütā
Dil-i şeydāyı ḫayālāta düşürdi sevdā

(14) Ḥāmdur vādi-i ^{c}ışḳ içre o ^{c}āşıḳ-mādām
İtmiye puḫte anı āteş-i derd-i ṣahbā

(34^{b}-3)Nāmı ^{c}Abdü'l-bāḳī'dür : nāmı daḥi ^{c}Abdü'l-bāḳi'dür.W/
(3,4)^{c}Uşşāḳī-zāde Efendi nām fāżıluñ:^{c}Uşşāḳī-zāde Efendi dinmekle ma^{c}rūf fāżıluñ W./
(4)kesb ü kemālden : kesb-i kemālden W./
(5)ḳaṭ^{c}-ı merātib iderek:ḳaṭ^{c}-ı merātib-i ṭarīḳ iderek W./
(6)Ḳonya nām maḥālde : Ḳonyada W./
(7)āsitānesi ḥadīḳasına defn olınmışdur:āsitānesi ḳurbında defn olınmışdur W/^{c}ilm ü ma^{c}ārif ile:kemāl-i ma^{c}ārif ile W./

(15) BĀḲİ'yā gevher-i naẓmuñ ḳomadı laᶜl-i revāc
Yeridür olsa ger āvīze-i güş-ı şuᶜarā

(16) BEHÇETĪ

(17)Nāmı Ḥüseyin'dür. Devḥa-i vücūdı gülistan-ı Hezārgırād'dan nümā-yāfte-i neşve-i (18)ẓuhūr olmışdur. Evā'il-i ḥālinde kesb-i maᶜārif idüp Dīvān-ı bülend-eyvān-ı (19)sulṭānī kātipleri zümresine dāḫil olmağla nice zemān tārīḫçilik (20)manṣıbı ile kām-revā olup baᶜde baᶜż-ı vezīrüñ kātibi [W.44ᵃ] ve nedīm-i musāḥibi [E.35ᵃ] (1)olup biñ ṭoḳsān dört ḥudūdında vāḳiᶜ Bec seferi ᶜavdetinde eşnā-yı ṭarīḳde (2)ᶜāzim-i merḥale-i beḳā olmışdur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsındandur. Bu eşᶜār-ı güher-bār mezbūruñ āṯārındandur.

(3) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Dīdemüzden gitmez oldı reng-i rūy-ı ṭalᶜatuñ
Bülbül-i nālāniyuz ol gülsitān-ı Behçet'üñ

(5) Hūşyāruñ tābı yoḳmış ḥışm-ı çeşm-i dilbere
Şimdi bildüm ben senüñ ey bāde ḳadr ü ḳıymetüñ

(6) BEZMĪ

(7)Nāmı Muṣṭafā'dur. Vücūd-ı safvet-nümūdı İstanbūl'dan neşv ü nemā bulup Yeñiḳapū Mevlevīḫānesi (8)bānisi Meḥmed Efendi nām ṣāḥibü'l-ḫayruñ aḥfādındandur. Nakdīne-i ᶜömrini sevdā-gerī-i (9)emtiᶜa-i maᶜārife ṣarf itmekle ᶜaṣruñ şuᶜarāsından maᶜārif-i kemāl ile meşhūr (10)bir ẕāt-ı maᶜmur olup küttābdan olmağla baᶜż-ı vezīre dīvān kātibi olup (11)tekāᶜud iḫtiyār itmiş idi. Baᶜdehu Tekfūr ṭaglı Muṣṭafa Pāşā Yeñiçeri Aġāsı iken (12)nedīmi ve hem-nişīni olmağla biñ ṭoḳsān dört tārīḫinde vāḳiᶜ Bec seferine

---

(35ᵃ-10)küttābdan olmağla:küttāb zümresinden W./
(11)iḫtiyār itmiş idi.Baᶜdehū : iḫtiyār itmiş iken W./
(12)nedīmi ve hem-nişīni olmağla:nedīm ve kāselīsi olup W./

me^{c}ān (13)gidüp muḥāṣarada ayāġına ḫumpara iṣābet itmekle zaḫmdār-ı merk olup (14)ma^{c}ber-i şehādetden āsāyiş-gān-ı ^{c}uḳbāya irtiḥāl itmişdür. Vefātını Luṭfī Ḳādī (15)nām şā^{c}ir ve Ḥimmet-zāde Şeyḫ ^{c}Abdullah Efendi ve Şeyḫ Naḳşī Efendi bu tārīḫler ile (16)me'sūr itmişlerdür. Güfte-i Ḥimmet-zāde:

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Aldı ayaḳdan mey-i cām-ı şehādet Bezmī'yi /94

(18) Güfte-i Şeyḫ Naḳşī

(19) Ruḥ-ı Bezmī meclis-i cām-ı ecelden oldı mest/94

(20) Güfte-i Luṭfī Ḳādī

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(21) Fenādan el çeküp Bezmī Efendi
Beḳāya gitmek oldı çünki ^{c}azmi

(22) Du^{c}ā idüp didi tārīḫ Lüṭfī
Şehīden ^{c}azm-i ^{c}uḳbā itdi Bezmī /1094

[E.35^{b}] (1) NEŞR

(2)Şāir-i mezbūrun müretteb Dīvān-ı belāġat ^{c}ünvānı vardur. Bu şi^{c}r-i ebdār-zāde tabi^{c}ātleri (3)olan eş^{c}ārındandur.

[W.44^{b}] (4) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(5) Ol şūḫ teferrüc-geh-i ^{c}uşşaḳa gelür mi
Hiç eyledigi ^{c}ahd ile mīṣāḳa gelür mi

(14,15)Vefātını Luṭfī Ḳādī nām şā^{c}ir ve Ḥimmet-zāde Şeyḫ ^{c}Abdullah Efendi ve Şeyḫ Naḳşī Efendi ~~ve Şeyḫ Naḳşī Efendi~~ bu tārīḫler ile me'sur : vefātını şu^{c}arā-yı ^{c}aṣr bu tārīḫler ile me'sūr W./ (17,19,20) deki tārīḫlerin yerleri (W.44^{a})da değişiktir. (35^{b},2)müretteb Dīvān-ı belāġat ^{c}ünvānı vardur:müretteb Dīvānı vardur W./(2)ebdār-zāde tabi^{c}atleri olan eş^{c}ārındandur:ebdār-ı āṣārındandur W./

(6) Ağyāre vārur eyler o bed-hūyi ziyāret
Ammā hele gör ᶜāşık-ı müştāķa gelür mi

(7) Devr eyler imiş ṭūtki felek tā-be-ḳıyāmet
Ol māha muᶜādil bu nüh etbāķa gelür mi

(8) Cevr eyleme gel Bezmī-i dil-dādene ey şān
Ḳadrīn bil ānuñ bir daḫi āfāķa gelür mi

(9) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(10) Bāᶜiş figān ü nāleme ol mān-rū mıdur
Yoḫsa viṣāle bende olan ārzū mıdur

(11) Her bir nıgāhuñ olmada zaḫm-āver-i derūn
Şemşīr-i tīrüñ ey şeh-i ḫūbān-dū-rū mīdür

(12) Güş eylemez mi ol meh-i nā-mihribān ᶜaceb
Teᶜsīri yoḳ mı nālelerüm güft-i gū mıdur

(13) Seyl-i sirişk-i dīde-i ḫūn-bārdan ġaraż
Āyā sevād-ı dāġ-ı dili şüst ü şū mıdur

(14) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Gül ile ḫalḳ olınmış çünki ey dil her bir yerde
Baᶜīd olmaz olursa yār ile aġyār bir yerde

(16) BEZMĪ

(17)Nāmı Ḫalīl'dür.Vücūdı ḥased-fermā-yı iksīrü'd-devle olan ḫāk-i İstanbul'dan (18)neşv ü nemā bulup evā'il-i ḥālinde baᶜż-ı aṣḥāb-ı devlete imām olmaġla (19)İmām Bezmī dinmekle meşnūr-ı

---

(19) āvānların : āvānuñ W./

cihān olmışdur. Āvānların taḥṣīl-i maᶜrifete (20)bezl idüp silk-i naẓma güher-keş-i süḫan olmağla maharet-i eşᶜārı reşk- (21)bürde-i şuᶜarā-yı āvāndur. Yeniçeri Ḳalemi ḫulefāsı zümresine dāḫil olmışdur. (22)Ġāyet ḫoş-ṣoḥbet ve yārān-ı ṭabīᶜat-ı vücūd-ı şerīfdür. [E.35ᵇ](I)Şāᶜir-i mezbūr sūy-ı deryādan Ḥacc-ı Şerīfe (II)ᶜāzim iken eṯnā-yı ṭarīḳle Sāḳız cezīresine (III)uğrayup kibār-ı meşāyiḫ-i Ḫalvetiyye'den (IV)İlyās Efendi nām ᶜaziz-i muḥteremden inābet (V)itmiş idi. ᶜAzīz-i mūmā ileyh fevt olduḳda şāᶜir-i (VI)mezbūr ᶜālem-i deryāda ᶜazīz-i görüp Saḳız ṭarafına (VII) ᶜazīmete işāret itmekle daᶜvete icābet idüp (VIII)bir sefīneye binüp Saḳız'a varup ᶜazīzüñ merḳad-ı(IX)pākın ziyāret idüp birḳaç gün meḳṯ üzre iken (X)münḥarifü'l-mizāc olup biñ yüz yigirmi (XI)Sāḳız'da fevt olmağla şeyḫüñ merḳadı civārına defn olınmışdur. Bu eşᶜār ber-āverde-i [E.36ᵃ] (1)ṭabᶜ-ı vaḳḳādı olan āṯārındandur.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.36ᵃ](I) Bāde nūş-ı bezm-i vaḥdet cām-ı Cem bilmez nedür
(II) Mest-i medhūş-ı maḥabbet derd ü ġam bilmez nedür
(III) Goncaya teşbīḥ iden cānā dehānuñ vaṣfını
(IV) Nükte fehm itmez daḫi sırr-ı ᶜadem bilmez nedür

(V) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

((E.35ᵇ-I ila XI arası) sayfanın alt kenarındadır./
(22)yārān-ı ṭabīᶜat-ı vücūd-ı şerīfdür:yārān-ı ṭabīᶜat bir zāt-ı şerīfdür W/(E.35ᵇ)orta ve kenardaki ekler (W.44ᵇ)de şöyledir: Evā'il-i ḥalinde meşāyiḫ-i Ḫalvetiyye'den İlyās Efendi nām ᶜazīz-i muḥteremden inābet itmiş idi. ᶜAzīz-i merḳūm-ı vefātdan ṣonra biñ yüz yirmi tārīḫinde İstanbul'da bir gice ᶜālem-i rü'yāda Şeyḫ-i mezbūr bunı Saḳız ṭarafına daᶜvet ile ᶜazīmete işāret itmekle bu daḫi imtiṯālen bir sefīneye binüp bir iki günde ṣavb-ı maḳṣūda vāṣıl olup merḳad-i ᶜazīzi ziyāret idüp bir iki günden ṣonra münḥarifü'l-mizāc olup merḥūm olmağla ᶜazīz-i merḳūmuñ merḳadi civarırına defn olınmışdur .Bu eşᶜār ber-āverde-i ṭabᶜ-ı vaḳḳadı olan āṯārınd
(E.36ᵃ-I ile IX arası)metinde sol kenardadır/(E.36ᵃ-I ila IX)daki şiirler (W.44ᵇ)de metin içindedir./

(VI) Nakş-ı cemāl-ı pākunı kim nūr yazdılar
(VII) Āyīne-i Ḫudā diyü mestūr yazdılar
(VIII) Ehl-i namāza ḳible-i ta^{c}atuña niyāz
(IX) Miḥrāb-ı ebruvānını cumhūr yazdılar

(2) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(3) Kir'āt-ı dili eylese de yār şikeste
Her rīzesinūñ ḫāṣılı bir rūy-ı ṣafādur.

(4) BAḤRĪ

(5)Nāmı Meḥmed'dür. Dürr-i girān-māye-i vücūdı Kilidü'l-baḥr'dan sāḥil-i ẓuhūrda cilve-nümā (6)olmağla maḥlaṣ-ı mezbūr muḫtārı olmışdur. ^{c}Ālem-i cevānīde Devlet-serāy-ı Sulṭānīye (7)çerāġ olup nice zemān ḫidmet-i pādişāhī de olmağla Ḥażret-i Sulṭān (8)Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c} devrinde ḫāne-i ḫāṣṣa aġāyānından iken isti^{c}dād-ı (9)ẕātı sebebi ile kātib-i esrār-ı şehr-yāri olmışdur. Ol eyyāmda żamīr-i münīrīne (10)bir ḥasenāt ārzūsı düşmekle Üsküdar'da bir çeşme binā idüp lākin ṣuyunı (11)getürmege ^{c}adem-i himmetden māşī ol çeşme-i bī-ābuñ ḫazīnesi ḳalb-i (12)^{c}āşıḳ gibi çāk çāk ve ārzū-yı zülāl-i viṣāl-i āb ile sūz-nāk olmağın (13)lüle-i ḳalem-i nükte-perdāzān-ı zemān bu tārīḫ-i ābdār-ı laṭīfe-güne ile lebrīz-i (14)mā'ül-ḥayāt-ı ma^{c}na olmışlardur ki bu maḥalle ṣebt olınmaḳ münāsib görildi.

[W.45^{b}] (15) TĀRĪḪ-İ ÇEŞME-İ BAḤRĪ PĀŞĀ

Vezni: -.- -/-.--/-.-

(16) Bārekallāh çeşme-i ^{c}ayn-ı serāb
Teşne-diller itmesün ümmīd-i āb

(36 ^{a}-7) Ḥażret-i Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c} devrinde ḫāne-i ḫāṣṣa aġāyānından iken : Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c} Ḥażretlerinūñ eyyām-ı salṭanatlarında ḫāne-ḫāṣṣa aġāyānından iken w./(14) bu maḥalle ṣebt olınmaḳ münāsib : bu maḥalle taḥrīri münāsib W./

(17) Nāmın iḥyā itdi Kur[illegible]eşmenüñ
Ṣāḥibü'l-ḫayrāt olan ḫāne-ḫarāb

(18) Baḥrī mīzāna çıḳarsañ delv ile
Teknesine ṭamlamaz bir ḳaṭre āb

(19) Fī'l-meṣel aḳsa sūyı ter eylemez
Parmaġın ṣafḥa-şümārān-ı kitāb

(20) ᶜAynına girmez ebed Ṭūfān-ı Nūḥ
Girmemişdür ḫaznesine hergiz āb

(21) Çeşme ṣanmañ ṭıfl sengīn dildür ol
Güş māl ile gözinden gelmez āb

(22) Çeşme sanmañ ol teyemmüm-cāydur
Eylemişler anı lebrīz-i türāb

[E.36ᵇ] (1) Çeşme ṣanmañ yolda ṭurmış cerr içün
Kāse-i zencīr ile bir bī-ḥicāb

(2) Çeşme ṣanmañ ḳıṭᶜa-i elmāsdur
Līk yoḳdur cevherinde āb u tāb

(3) Vezn iderdüm ḳıṭᶜa-i elmās ile
Teknesine ṭamlasa bir ḳaṭre āb

(4) Çömçegi ḫünsā zekerdür lülesi
Līk olmaz birbirinden behre-yāb

(5) Sūyı içün olsalar berāber ṭaleb
ᶜĀlemüñ olmaz duᶜāsı müstecāb

(6) Şūyı gibi bulmadı tārīḫini
ḥātif-i muᶜciz ḳalem-i ṣanʿat cevāb

(7) İn ne çeşmest u ne ᶜaynest u ne āb
Seyyimā vallahü aᶜlem bi's-sevāb

(8) NEŞR

(9)Baᶜde ḥarem-i hümāyūndan Beğlerbeğlik ᶜunvān ile ser-efrāz olup fāris-i iḳlīm-i (10)ḳalem iken ṣāḥib-i ṭabl u ᶜalem olmışdur. Ḥaḳḳan bir mīr-i mīrān-ı süḫandān (11)ve ḳalem-rev-i mülk-i ᶜirfāndur ki tūğ-ı kilk-i ᶜanberīn-i perçemi mevkib-i suṭūrde (12)ḥırāmān oldıḳça bir şāhid-i mevzūn ḳāmet ü şīrīn-ḥareket zevkin virür (13)ve debdebe-i nāy-ı ḫoş-nevā-yı ṭabl-ı güftārı reh-yāb-ı sāmiᶜa-ı (14)süḫan fehmān oldıḳça raġbet-i sürūd-ı nāhīdī şikest-nümūd olur (15)Vādi-i şiᶜr ü inşānuñ yekke-tāzı ve feżā-yı ḫuṭūṭ u imlānuñ (16)reşk-endāzıdur. [W.46ᵃ] ve Būstān inşāsında Nergisī bir nā-şüküfte-maᶜnā (17)ve mekteb-i fażlında eṭfāl-ı saᶜy-ı ber-pādur. Ol pāşā-yı zişān (18)nice zeman taşra mansıblara mutaṣarrıf olup ᶜāḳıbetü'l-emr maṭlab-ı (19)aᶜlası olan tuġrā-keşlik rütbesine nā'il olup baᶜde (20)Dīvān hᵛāceliğine ṭālib olup Dīvān-ı Sulṭānī'de Cizye Ḳalemi (21)muḥāsebecīsi iken bin yüz on iki tārīḫinde evrāḳ-ı (22)ḥayātı raḳam-keşīde-i ḫitām olmışdur. Bu eşᶜār-ı güher-bār ṣadef-i (23)ninādlarından perveriş-yābdur ki silk-i süṭūra keşīde ḳılındı.

[E.37ᵃ] (1) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Devr-i laᶜlūnde senüñ ey sāḳī-i mestāne dūst
Olmamaḳ mümkin midür ᶜāşıḳlaruñ peymāne dūst

(36ᵇ-8) "Neşr" başlığı "W."de yoktur./

(3) Her seḥer ᶜarż-ı cemāl it ᶜāleme çün āfitāb
Dā'imā şemᶜ-i şeb-āre gibi olma ḫāne dūst

(4) Ārzū-yı vaṣl iderse āşinā ol ᶜaḳl ile
Dil-ber-i ferzāne olmaz ᶜāşıḳ-ı dīvāne dūst

(5) Şāne-veş şad pāre ġam-ı ᶜışḳuñla dil
Olmamışken dāḫi zülf-i ᶜanberīnüñ şāne dūst

(6) Yāruñ ümmīd eyleme ġam-ḫāneñe teşrīfini
Olmaz ey Baḥrī bilürsin şāhlar vīrāne dūst

(7) BELĪĠ

(8)Nāmı Muṣṭafā'dur. İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Mevālī-i kirāmdan Mekke-i mükerreme ḳażāsından (9)munfeṣilen fevt olup Ürekeẓāde dinmekle meşhūr olan Bucak'lı Aḥmed Efendi'nüñ (10)maḥdūmıdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif idüp meḫādim-i kirāma maḫṣūṣ (11)olan mülāzemete nā'il olmaġla ṭarīḳ-i tedrīse dāḫil olup refte refte (12)ḳatᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderken bin yüz on yedi ḥudūdında ᶜāzim-i merḥale-i bekā (13)olmışdur. ᶜAṣrunuñ şuᶜarāsından ḫoş-ṣoḥbet ve ṣāḥib-i ṭabīᶜat bir maḫdūm-ı (14)melek-ḫaṣlet olup bu birḳaç beyt-i raᶜnā āṣārından nümūnedür.

[W.46ᵇ](15) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Ruḫ-ı pür-tābına māh-ı münevver-i dāġ-ı bir dildür
O ḫāl gerden-i sīmīne ᶜanber-i dāġ-ı bir dildür

(37ᵃ-14) melek-ḫaṣlet olup : melek_hū olmaġla W./

(17) Serin sevdāya virmiş Kays-veş tutmış beyābānı
O rūy-ı āteşine lāle-'i ter dāġ-ı bir dildür

(18) N'ola dāġ-ı dil-i pür-sūzın izhār eylese zirā
Gül-i ruḫsāre-i cānāna güller dāġ-ı bir dildür

(19) ᶜAceb mi yoḳsa nār-ı ḥasretiyle sīnesin herdem
Ki ḥāl-i müşg-būy-ı yāra micmer-i dāġ-ı bir dildür

(20) BELİĞ

(21)Nāmı İsmaᶜīl'dür.Maḥrūsa-'i Burūsa'dan ẓuhūr Şāhīn Emir-zāde dinmekle meşhūrdur (22)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bī-şümāra saᶜy iderek ᶜilm ü kemāl ile maᶜmūr [E.37ᵇ] (1)bir şāᶜir-i meşhūrdur. Maᶜişet ḫuṣūṣunda gerdiş-i eyyām-ı çendān ber-vefḳ-ı merām olmayup (2)maḥrūsa-i mezbūrede meşīḫat-ı ᶜimāret ve ḫidmet-i kitābet ile ḳanāᶜat itmişdür. (3)Ol ṭuti-i şekeristān-ı belāġat ve ol bülbül-i naġme-perdāz-ı gülistān-ı siyādetūn (4)çekīde-i ḳalem-i muᶜciz raḳamı olan āṯārından "ser-güzeşt-nāme" ki unfuvān-ı (5)cevānīde vāḳiᶜ olan ḥālāt-ı keyfiyyet-i ᶜışk u maḥabbeti inşā-i sūziş-edā ile (6)keşīde-i ṣaḥīfe-i beyān itmişdür. Ve daḫi ol yeke-tāz-ı meydān-ı maᶜrifet (7)yüz ᶜaded Ḥadīṯ-i Şerīf-i Ṣaḥīḥü'l-maẓmūnūn maᶜnā-yı şerīfini birer beyt-i laṭīf ile (8)edā idüp "Gül-i Ṣad-berg" diyü nām-zed itmişdür. Ve daḫi maḥrūse'-i Burūsa'da (9)Ḥadīḳa-i ḥüsnü behçet'den feyż-i letāġet ile keşīde-i bālā olan maḥbūbān-ı (10)tāze-resānı medḥ u tavṣīf iderek üç cild miḳdārı naẓm ve neṯr ile (11)"Şehr-engīz" taḥrīr itmişdür. Ḥaḳḳā ki herbir maḥbūbūn ism ü resmine münāsib ebyāt-ı pür-nikāt (12)taḥrīr itmekle maḳāle-'i evvelinden Kaz-

---

(37ᵇ-1) meşhūrdur : meşhūr olup W./
(3) gülistān-ı siyādetūn : gülistān-ı belāġatūn W./

zāz-Dede nām maḥbūb-ı zemān ḥakkında naẓm itdigi (13)ebyāt bu maḥalle taḥrīr olındı.

[W.47^{a}] (14) DER-ḤAḲḲ-I DEDE ḲAZZĀZ

Vezni: (‥ — —) -.- -/..- -/..-

(15) Eylese çeşm-i siyāhiyle nigāh
Diyeler tekyede Allāh Allāh

(16) Ḥalḳa-i zikre girüp leyl ü nehār
^{c}Āşıḳ-ı zārı dolandırsa ne var

(17) Kim ki ser-rişte vire ol yāra
Çıḳarur ipligini bāzāra

(18) O ḳırıḳ cāme eyle teng-i ḳabā
Ḳırığı olsa bütün ḫalḳ sezā

NEŞR

(20)Ve daḫi medfen-i evliyā-ı ^{c}iẓām olan şehr-i behişt-āsā-yı Burūsa'da (21)hīn-i fetḥden taḥrīr-i kitāba gelince ẓuhūr iden meşāyiḫ u ^{c}ulemā ve şu^{c}arā ve erbāb-ı (22)ma^{c}ārifün tercüme ve āşārların gurūhā gürūh cem^{c} ve taḥrīr idüp "Gül-deste-i (23)Riyāż-ı ^{c}İrfān ve Veferyāt-ı Dāniş-verān-ı Nādiredān" ismiyle mevsūm bir kitāb ki [E.38^{a}](1)El-ḥaḳḳ eser-i merġūbu't-ṭarḥı bedī^{c}ün-niẓām ve bir mecmū^{c}a-i laṭīf-i pesendīde-i ma^{c}ārif-(2)sencān-ı enām taḥrīrine muvaffaḳ olmışdur. Ve daḫi seb^{c}a-i seyyāre nāmiyle (3)yedi ^{c}aded "Na^{c}t-ı Şerīf" naẓm itmişdür. Bu birkaç beyt-i ġarrā bu maḥalle ḳayd ü imlā ḳılındı.

(4) DER NA^{c}T-I SULṬĀN-I RŪSUL

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

---

(19) "Neşr" başlığı : - W /

(5) Vücūdun bā^{c}iṣ-i īcād-ı ^{c}ālem yā Resūla'llāh
Anunçün cümleden sensin mükerrem yā Resūla'llāh

(6) Ẓuhūr-ı ẕāt-ı pākundur anı ḥalleyleyen yoḫsa
Kalurdı sırr-ı mevcūdāt mübhem yā Resūla'llāh

(7) ^{c}Acebmi āb-ı rūyunla dönerse āsiyāb-ı çarḫ
Behiştī dāneye terk itdi Ādem yā Resūla'llān

(8) Nigāh eyle Beliğ-i derd-mende çeşm-i şef-ḳatle
Gelince ḫāk-i pāye dīde pür-nem ya Resūlla'llāh

(9) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Ruḫuñ şevḳiyle ṣad çāk oldı her gül yā Resūla'llāh
Dil-i zārum ^{c}aceb mi olsa bülbül yā Resūlā'llah

(11) Ne ḫoşdur eylese naẓẓāre-i luṭfunla maḥşerde
Ruḫ-ı cirmi ḥicāb-ı ^{c}afv-ı gül gül ya Resūla'llāh

(12) NESR

(13)Bu ebyāt-ı pür-nikāt-ı çekīde-i kilk-i bedī^{c}ü'l-beyāni āṣārı olan Divanundan intiḫāb olınmışdur.

(14) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(15) Bülbül yine çıḳ gülşene feryādını dinlet
Mürġāna seḥerden oku evrādını dinlet

[W.47^{b}](16) Beyhūde dilā eyleme izhār-ı tezallum
Dīvān-ı şeh-i ḥüsne çıḳup dādını dinlet

(38^{a}-13) dīvānundan intiḫāb olınmışdur : dīvanundan W./

(17) Meydān-ı maḥabbetde yeter pūye-zen oldı
Bir laḥẓa kümeyt-i dil-i nāşādını dinlet

(18) Muṭrib demidür meclise gel bir nefes eyle
Erbāb-ı dile nakş-ı nev-icadını dinlet

(19) Vaṣf it yine mir'āt-ı ruḫ-ı yārı Belīġā
Tūṭī gibi güftār-ı Ḫudā-dādını dinlet

(20) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Ol āteş-i dil-sūz-i ġamum bir eserüm yoḳ
Ser-tā-be-ḳadem aḥkerüm ammā şererüm yoḳ

(22) İtsem telef nakdimi kālāyı visāle
Ey h^{v}ace-i bāzār-ı melāḥat ẓararum yoḳ

(23) Ser-sebz ise de neyleyeyim gül-şen-i dehri
Ārāyiş-i destār idicek derd-i serim yoḳ

[E.38^{b}](1) İtmiş o ḳadar yār ile vuṣlat bizi mebhūt
Ġavġā-gede-i rūz-i ḥaşr'den ḫaberüm yoḳ

(2) Gül-zāre ḥırām itmediğim vechi Belīġā
Ol şūḫ ile gül-şende ma^{c}an cilvelerüm yoḳ

(3) VELEHU

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/- -

(4) Viṣāl-i yāre naṭ-ı müşg-bār olur bā^{c}iṯ
Şurū^{c}-ı ^{c}işrete evvel bahār olur bā^{c}iṯ

(5) Remād iderse sipihri ᶜaceb mi şuᶜle-i āh
Zuhūr-ı āteşe kem-ter-şerār olur bāᶜiş

(6) VELEHU

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/- -

(7) Ne ṭarḥ-ı vefḳ müşelleş ne intisāb iledür.
Viṣāl-i yāre vesīle şarāb-ı nāb iledür

(8) Şüküfte ġoncaya düşmiş seḥerden jāledür ol
Belīġ ṣanma lebünde o şūhun āb iledür

(9) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Ṣaḥn-ı gül-şen sensiz ey gül-çehre külḫandür bana
Günc-i külḫan yād-ı ruḫsārunla gül-şendür bana

(11) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(12) Ḥāle-i āġūşum ey meh cāme-ḫᵛab itdün bu şeb
Ḫānümān-ı düşmen-i bir ḫoş-ḫarāb itdün bu şeb

(13) VELEHU

Vezni: .- - -/..- -/.- - -/-.-

(14) Miyān-ı lücce-i ġamda şināh mümkin idi
Olaydı zīr-i bağalda eger ḳedā-yı şarāb

(15) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[W.48ᵃ](16) Āh-ı ᶜāşık itmesün eyyām-ı zevḳ-ālūdī telḫ
Āteş-i ᶜışkun olup ey laᶜl-i şīrīn-dūdī telḫ

(17) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(38ᵇ-12) ḫoş-ḫarāb itdün bu şeb: ḫoş ḫarāb itdün bana W./

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(18) Mu^{c}ciz-i la^{c}lünle iḥyā itdigün dil-mürdeler
Kāfir olsa ^{c}İsī-i Meryem'le itmez imtizāc

(19) BEDRĪ

(20)Nāmı Meḥmed'dür. Ḥarem-i ḫāṣ-ı şehr-yārīde perverde olup gül-ġonca-i niḥād-ı pāk nijādı (21)güşāde-i feyż-i ma^{c}ārif olmağla raḫş-rān-ı meydān-ı şi^{c}r ü inşā olmışdur. (22)Bu eş^{c}ār anundur.

[E.39^{a}] (L) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/- -

(2) Dem-i viṣāl geçer intiẓārı bāḳīdür
Gider safası şarābun ḫumārı bāḳīdür

(3) Bu nev-bahāra şakın ḫürrem olma ey bülbül
Hemān pesende-hazāniyle ḫārı bāḳīdür

(4) Unıtmaz ol büt-i nevreste eski ^{c}āşıkını
Yanında dil gibi bir yādigārı bāḳīdür

(5) Fenā-yı dehre gider çekmez ehl-i dil Bedrī
Meseḥ-veş sühan-ı āb-dārı bāḳīdür.

(6) BĀḲĪ

(7)Nāmı daḫi ^{c}Abdü'l-Bāḳī'dür. E'imme-i Burūsa'dan bir kāmil-i devrānun oğludur. (8)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyārdan şonra tārik-i zīb ü zīver -i cihān-ı (9)fānī ve ṭālib-i sa^{c}ādet-i ^{c}irfān-ı bāḳī olmağla zümre-i dervīşān silkine (10)sālik ve nukūd-ı ma^{c}ārife sālik olup ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından olmağla (11)bu birkaç beyt-i ma^{c}ānī-ḳarīn ol kāmil-i ma^{c}ārif rehīnün āsārından-

---

(39^{a}-10)sālik olup ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından olmağla:mālik olup ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından ve dehrün zürefāsından olmagla W/

dur.

(12) NAẒM

[E.39^{b}] (1) BĀHİR

(2) Nāmı ^{c}Abdu'r-raḥmandur.

[E.40^{a}] (1) BĀHİR

(2) Nāmı Ḫalīl'dür. İstanbul kurbında vāḳi^{c} Ḳasımpāşā nām maḥalden ẓuhūr Emrūdçı- (3)zāde dinmekle meşhūr olmışdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifete beẕl-i ḳudret (4)itmekle ^{c}aṣrūn ṣu^{c}arāsından olup bu ebyāt ġazeliyātındandur ki bu maḥalle taḥrīr olındı

(5) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- - -/-.-

(6) Ḫaṭṭ-ı āver olalı şehūn i^{c}tibārı var
Dürr-i yetīm-veş güherinde ġubārı var

(7) Bülbül çemende ol güle üftāde senmisin
Anuñ yanında sencileyin ṣad hezārı var

(8) Seyr-i çemende kendisin āzāde-ser ṣanur
Servūñ başında daḥi ḳavaḳ rüẕgārı var

(9) Eyler niyāz bü'l-hevesān vaḥṣetin füzūn
Zīrā ki ol perīye ḫulūṣunda bārī var

(10) Bāhir o ḫaṭṭ u ḫāl ile ġūyā ol āfetūn
Bir nüsḫadur cemālī müheşşā kenārı var

(11) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Şarāb iç cism-i pākuñ neş'e-dār-ı tāb-gīr olsun
O süst-endāmlıḳ gitsün biraz cünbiş-pezīr olsun

(39^{b}-1) Bāhir: -W /
(5) Naẓm : -W /
(11) Velehu : -W/

(13) Hediyye Bāhir'üñ ḥaddi degüldür gerçi Sulṭānum
Bu elfāẓ-ı perīşān tuḥfe-i ᶜabd-ı faḳīr olsun

[W.50ᵃ] [E.41ᵃ] (1) Fī Harfi't-tā

(2) TĀ'İB

(3)Nāmı Meḥmed'dür. İstanbul'dan ẓuhūr idüp taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i fenn-i kitābet itmekle (4)Dīvān-ı Sulṭānī kātibleri zümresine ilḥāḳ olmışdur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsındandur. (5)Biñ ṭoḳşān beş tārīḫinde fevt olup eşᶜārından bir beyt bu maḥalle taḥrīr olındı.

(6) NAZM

Vezni: .-.-/-.- -/.-.-/- -

(7) Ḥaṭṭı gelürse şikest-i ḥüsn ider ṣanma
Benefşe-zār-ı melāḥat baḥārı bāḳīdür

(8) TECELLĪ

(9)Nāmı Zü'l-feḳār'dur. Rūm-ili'nde vāḳiᶜ Pirizrin nām ḳaṣaba-i meşhūrdan (10)ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif idüp Dīvān-ı Sulṭānī kātipleri (11)silkine sālik olup şiᶜr ü inşāya heves ve fenn-i tārīḫe dest-res bulup (12)tārīḫ-şināslıkda taḥṣīl-i biżāᶜa idüp hoş-ṣoḥbet olmağla baᶜż-ı (13)vezīrüñ maẓhar-ı girişme-i iltifātı olup ᶜahd-ı Sulṭān Süleymān Ḫān-ı sānīde (14)Vezīr-i aᶜẓam olan Tekfūr Ṭağı Muṣṭafa Pāşā nām vezīrün hem-dem ü hem-celīsi (15) ve maḥrem-i kāselīsi olmağın Dīvān-ı bülend-eyvān-ı Süleymānīde piyāde (16)muḳābeleciliği ile ser-efrāz olmışdur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsındandur. Müretteb (17)Dīvān-ı belāgat ᶜunvānı vardur. Biñ yüz senesinde ordū-yı hümāyūn (18)Şofya ṣaḥrāsında meks üzre iken feżā-yı ᶜademe irtiḥāl (19)itmişdür. Bu eşᶜār ol şāᶜir nāmdāruñ āsārındandur.

(41ᵃ-5)fevt olup eşᶜārından bir beyt bu mahalle:fevt olmışdur, eşᶜārından bu beyt bir nümūnedür ki bu mahalle taḥrīr olındı W./ (16)muḳābeleciligi ile ser-efrāz olmışdur:muḳabelecilik manṣıbı ile ser-efrāz olmışdur W /(14) Tekfūr Ṭağı : «Tekfūr Ṭağlı» şeklinde olmalıdır.

(20) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Ġamuñla ceyş-i dil-kim nā-tüvān olmış bulınmışlar
Şaf-ı müjgān-ı çeşmān ḫūn-feşān olmış bulınmışlar

(22) Şeref bulduḳça gülşen tāze teşrīf-i kudūmüñle
Çemenler ferş-i çetr-i erġavān olmış bulınmışlar

[W.51^{b}][E.41^{b}] (1)Tecellī-veş nice çābük-süvārān-ı ṣabā-reftār
Vārup gec-rev felekle hem-^{c}inān olmış bulınmışlar

(2) VELEHÜ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Rast gelsem yine cananıma canım diyerek
^{c}Ömrümüñ vārı benim rūḥ-ı revanım diyerek

(4) Sīneye çeksem uṣūliyle o nāzük teni ben
Tenedür nā-tenedür nādiredānım diyerek

(5) Ey Tecellī nice bir āh ü fiġān eyleyeyim
Geh mey-i köhne vü geh taze cevanım diyerek

(6) TĀ'İB

(7)Diyār-ı ^{c}Ạcem ahālisinden nāmı ^{c}Abbās olup taḥṣīl-i ma^{c}ārifetden ṣonra ^{c}azm-i dārü'l-mülk-i (8)Rūm idüp Siyāḥ-nāme-i ^{c}iṣyānın ṣūste-i āb-ı istiġfār eyleyüp (9)mahlaṣ-ı mezbūri ihtiyār itmişdür. Cennet-mekān Firdevs āşiyān-ı Sulṭān (10)Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c} Ḥażretlerinüñ zemān-ı saltanatlarında āsitāne-i sa^{c}adete (11)rū māl eyleyüp ẕātında bir mīr-i süḫan-dān olmaġla Beylerbegilik ^{c}ünvānı ile (12)ser-efrāz ve beyne'l-enām ^{c}Acem Pāşā diyü mümtāz-ı cihān olmışdur. Pāşā-yı mezbūr (13)ba^{c}ż-ı menāṣıbā mutaṣarrıf olduḳdan ṣonra ma^{c}zūlen Edirne'ye gelüp (14)ol ^{c}aṣruñ Vezīr-i a^{c}ẓamı Köprili-zāde Fāżıl Aḥmed Pāşā'nuñ ḥużūrına

(15)dāḫil ve şeref-yāb-ı ḫāk-būs-ı Āṣafī olduḳda esnā-yı muṣāḥabetde (16)Vezīr-i aʿẓam Ḥażretleri ṣūret-i ḫiṭābī āyine-i ṭaraf-ı Pāşāʾya nümūde (17)idüp maḥalli nüzūlini istifsār itdükde Pāşā-yı mezbūr : "Devletlü Sulṭānum (18)ʿĀyişe ḳadın ḫānına ḳonılmışdur" didi. Vezīr-i aʿẓam daḫi yā ol ḫāna (19)sığdınız mı diyü buyurduḳda Devletiñüzde ol ḫāna dört pāşā sığışur (20)dimekle mirāt-ı ḫāṭır-ı Āṣafī bir miḳdār muġber olup ḥattā mezbūr Pāşāʾya (21)müddet-i vezāretinde bir manṣıb virmeyüp nefy ṣūretli baʿż-ı oṭalar muḥāfaẓasına (22)taʿyīn idüp biñ yüz iki senesinde fevt olmışdur. Ḫayli nāzük [E.42ᵃ] (1)şāʿirdür. Bu birḳaç beyt Pāşā-yı merḳūmuñ eşʿārındandur.

[W.52ᵃ] (2) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(3) Bir māh-rūy-ı velvele-ārāya düşdi dil
Mānend-i jāle ġonce-i raʿnāya düşdi dil

(4) Yandı yaḳıldı sūz-ı ġam-ı ʿışḳ-ı yār ile
Pervāne-veş ü şemʿ-i dil-ārāya düşdi dil

(5) Ser-maṭlaʿ-ı cemālde ebrūların görüp
Evvel naẓarda bir meh-i ġarrāya düşdi dil

(6) Bu ʿarṣa-gehde Tāʿib idüp cānbāzlıḳ
Efvāh-ı ʿāşıḳān-ı ḫod rāye düşdi dil

(7) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Ol kitāb-ı ḥüsnde bir ṣūret-i raʿnā yatur
Miṣr-ı ʿayn-ı ebruvānda maṭlaʿ-ı ġarrā yatur

(41ᵇ-22)(42ᵃ-1)Ḫayli nāzük şāʿirdür.Bu birḳaç beyt Pāşā'yı merḳūmuñ eşʿārındandur:Ḫayli nāzük-ṭabiʿat şāʿir olmaġla eşʿārından bu birḳaç beyt taḥrīr olındı W./

(9) Dil ḳucāğında eger tīr-i müjen tutsa ḳarār
Benzer ol rūz-ı viṣāle Ḳays ile Leylā yatur

(10) Tā'ibā vaṣf-ı dehen bir ḫoḳḳa-i ser-bestedür
Zīr-i lebde bir ṣadef-pür lü'lü'-ı lālā yātur

(11) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Nihānī ġamzeler kim cevr ile bīdādā başlarlar
Şikāyet-senc olup üftādeler feryāda başlarlar

(13) Ẓuhūrun kim görürler fitnenün ẕīr-i teġāfülden
O çeşm-i mest-i nāza ᶜaşıḳān isnāda başlarlar

(14) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Hūn-i dil kim māye-i endīşedür her ḳaṭresi
Neşve-baḫş-ı bāde-i ṣad-şīşedür her ḳaṭresi

(16) Tāb-ı fikriyle ḳalem kim ḳaṭre-bār-ı vaṣf ola
Dāġ-ı reşk-i her Felāṭūn pīşedür her ḳaṭresi

(17) TĀ'İB

(18)Nām-ı emcedi Aḥmed'dür.Şāh-bāz-ı vücūd-ı maᶜārif-şikārı āşiyān-ı Stanbul'dan (19)per-cünbān-ı evc-i ẓuhūr u iştihār olup Dīvān ḥᵛāceleriniden ᶜaṣrında (20)māliyye teẕkireciliği ile raḳamkeş-i cerīde-i taᶜayyun olan ᶜOṯmān Efendi (21)merḥūmun ṭıraz-ı berāt-ı ḥayātı olmağla ᶜOṯmanzāde'likle şöhret-dāde (22)olmışdur. Cevher-i istiᶜdād-ı māder-ẕādları iḳtiżāsıyla eyyām-ı cevānīde [E.42ᵇ](1)taḥṣīl-i dest-māye-i ᶜirfān idüp pāye-i mülāzemete ḳadem nihāde ve on (2)seneden ṣoñra vālidleri binā eylediği medresede

ibtidā [W.52^{b}] hāric ile (3)seccāde-nişīn-i ifāde olup refte refte kat^{c}-ı merātib-i ṭarik iderek netīce-i (4)ṭarīḳ-ı tedrīs olan Süleymāniye'den Ḥalebü'ş-şehbā ve Mıṣr-ı Ḳāhire Mevleviyyeti ile maḳżiyyü'l-merām (5)olmışdur. Mukaddemā maḥlaṣı Ḥamdī idi. Şemşīr-i ṭabī^{c}ati du dem ve zebān-ı cevher-feşān (6)ü zebāne nişānı ecr iken aḥkām-ı medḥ ü ẕem olup kendü ile īḳād-ı gāve-i (7)müşācere itmek dā^{c}iyesiyle żarb-ı ḥadīd-i bārid iden ḥāsidleri ḥaḳḳında olan (8)hezeliyyātı nigāşte-i ṣaḥāyif-i iştihār olmış idi. Lākin tevfīḳ-i Bārī ile (9)süturde-i kendilük istiġfār eyleyüp bi'l-külliye ol vādīden pā-keşīde-i ferāġ (10)u mükeffer-i seyyi'āt olacaḳ semte sālik-i hidāyet sürāġ olup maḥlaşın daḥi (11)kendü gibi tā'ib eylemişdür. ^{c}Ulūm-ı nāfi^{c}aya iştiġāl ile tehzīb-i aḥlāḳ (12)u ef^{c}āl ve faẓl ü kemāl ile mümtāz-ı akrān ü emṣāl olduġına āṣār-ı (13)kalemi dāldur. Ez cümle "Tercüme-i Meşārikü'l-envār Ṭavāli^{c}-i Meṭāli^{c}-i İḳtidār" (14)ve "Meṣābīḥ-i Mişkāt" āṣārındandur. Bunlardan ma^{c}da "Ḥadīḳatü'l-vüzerā" nām te'līfi Laṭīfi ve daḥi "Tuḥfetü'l-nu^{c}mān" nām risāle-i mu^{c}teberesi pākīze "Ḳaṣāyid" u "Tevārīḫ" (15)ve eş^{c}ārı daḥi vardur. Ekṣeri āẕāde-i ḳayd-ı maḥlaṣ ve ta^{c}bīrātı kendüye (16)muḥtaṣdur. Bu çend ebyāt-ı pür-nikāt meyve-i nihāl-i ḳalemidür ki bu maḥalle ṣebt olındı.

(17) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Beni dilsūz iden her dem semūm-bād-ı āhımdur
İden ḥam-geşte naḥl-ı ḳaddümi bār-ı günāhımdır.

(19) Şu denlü bīm-i ferdādan revāndur eşk-i hūn-pāşım
Ki her mevc-i şerār-engīzi bir cāy-ı şināhımdır

(42^{b}-4) Mıṣr-ı Ḳāhire : -W./
(14) Laṭīfi ve daḥi Tuḥfetü'l-nu^{c}mān nām risāle-i mu^{c}teberesi pākize:Laṭīfi ve pākize W/(14)Ḥadīḳatü'l-vüzerā nām te'līfi Laṭīfi ve daḥi Tuḥfetü'l-nu^{c}mān nām risāle-i mu^{c}teberesi : (E.42^{b}) de metinde kenarda yazılıdır/

(20) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(21) Evvel bakışda çihre-i kām oldı cilve-ger
Āyīne dinse ᶜarżuña vechi vardur.

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/

(23) Çok uçurma bildigüm ḳuşdur benüm ey bāġ-bān
Bülbülüñ gül-zār-ı ᶜālemde ḥezārın görmişüz

[E.43ᵃ](1) NEŞR

[W.53ᵃ](2)Ḥālā erīke-pīrā-yı salṭanat, efser-ārā-yı vālā-menzilet şāh-ı cem-cāh-ı felek rütbet (3)Sulṭān Aḥmed Ḫān ṣāḥib-i saṭvet ḥażretleri serāy-ı cedīd-i Sulṭānīde (4)yalı ḳöşki ḳurbında müceddeden binā buyurdukları ḳaṣr-ı ᶜālīye şāᶜir-i mezbūruñ (5)naẓm eyledigi tārīḫden birkaç beyt taḥrīr olındı.

(6) TĀRĪḪ-İ KAṢR-I SULṬĀNĪ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Yem-i sā'il olup ser germ-i ḫᵛāhiş bunda geldükçe
Şitāb eyler recā-yı rūy-māle būs-ı dāmāne

(8) Görenler tābiş-i mihr ile deryā-yı ḳıyās eyler
Döşenmiş mā'ī ṣu dībāsı pāy-ı şāh-ı devrāna

(9) Tururken sāyebān-ı ḥimmeti ebr-i kef-i cūdı
Ne ḥācet sāye-i per-i hümāya ebr-i nīsāna

(10) Didi tebrīk idüp ḳerūbiyān-ı ᶜarş tārīḫin
Hümāyūn ola Sulṭān Aḥmed'e bu ḳaṣr-ı şahāne

(43ᵃ-1) "Nesr" başlıgı: -W./

(11) ÇETR-İ HÜMĀYŪN'A NAẒM EYLEDİGİ TĀRĪḪ'DÜR

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(12) Ḳurmamışdur kimse böyle bār-gāh-ı Ḫusrevī
Top olaldan ḫayme-i eflāke mihr-i şu^{c}le-żād

(13) Ṣāḳlasa dā'im muşamma^{c}la sezādur rūzigār
Ḥırz-ı gerden-zīb-i gerdūndur bu çetr-i zer^{c} imād

(14) Ḥażret-i Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı vālā-rütbe kim
Eyler evtād-ı ḥıyām luṭfına çerḫ istinād

(15) Ol Ḫudāvend-i felek-ḳadrūn zemān-ı ^{c}adlīdür
Māye-i feyż-i ^{c}ibād u bā^{c}iṣ-i emn-i bilād

(16) Mihterān-ı ḫayme-i iclāl-i şāhān-ı ^{c}Acem
Ḫāk-rūb-ı sāyebān-ı perr-i tāc-ı Keyḳubād

(17) Çetr-i iḳbāli olup merbūt-i evtād-ı ḫulūd
Sāyebān-ı emn-i dehr ola ilā yevmi't-tenād

(18) Ḫayme-i nev ṭarḥını tebrīk idince ḳudsiyān
Güş-i çarḫı itdi pür-āvāze-i ferḫunde bād

(19) Biñde bir ancaḳ düşer TĀ'İB bu tārīḫ-i laṭif
Oldı bu çetr-i Hümāyūn-ı bār-gāh-ı ^{c}adl ü dād

(20)Şā^{c}ir-i mezbūruñ hezliyyātından birḳaç beyt taḥrīr olındı.
(21)Aḥmed Efendi nām kimesne bir şefi^{c}-i mücbir ibrāmiyle ṭarīḳ-i tedrīse dāḫil olup zemān-ı (22)ḳalīl'de rütbe-i celīle

---

(43^{a}-11)çetr-i hümāyūn'a naẓm eyledigi tārīḫ'dür:çetr-i hümāyūna didigi tārīḫdür.W/

vāsıl oldığı erbāb-ı ṭarīḳa ṣaḳīl gelmiş idi.(23)Ba^{c}de şefī^{c}ī müżmaḥil olmağla mezbūr Aḥmed Efendi ṭarīḳden ḥecr oldukda [E.43^{b}](1)Ba^{c}ż-ı meḥādīm-i silsile-i ḥaraket ile mesrūr olduğın şā^{c}ir-i[W.53^{b}]mezbūr naẓm ider.

(2) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(3) Ne zībā silsile oldı yolında
Meḥādīm oynadı Aḥmed ḳulında

(4) NEṢR

(5)Biñ yüz yigirmi tārīḫinde İstanbul'da ḳahve ^{c}azīz olup beher ve ḳıyyesi beşer (6)ġurūşa bey^{c} olınmağla ṣıġār ü kibārda bir ferde ḫāliṣ ḳahve virilmeyüp muḫūddan ḳahve rāyegan içildükde (7)bu beyti naẓm ider.

(8) BEYT

Vezni .- - -/.- - -/.- -

(9) Olalı ḳahve-i Rūmī nümāyān
Noḫūdī-meşreb oldı cümle yārān

(10) NEṢR

(11)Bu cerīde-i ^{c}irfāna āṣārı ṣebt olınan Nābī Efendi baş muḥāsebeci (12)olduḳda maḥdūmı Ḫayru'l-lāh Çelebi nām civān çār-deh sālenüñ ḳalem-i mezbūr (13)ḫalīfesi Ḳubūrī-zāde ile ḥüsn-i mu^{c}āşeretleri ṣāyi^{c} olduḳda bu beyti naẓm itmişdür.

(14) BEYT

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(43^{b}-4)"Neṣr" başlığı : -W/(5)İstanbul'da ḳahve ^{c}azīz olup beher ve ḳıyyesi:İstanbul'da ḳahve ṣol ḳader ^{c}azīz oldı ki beher ve ḳıyyesi W/(6)ṣıġār ü kibārda:ḥattā kibārı ^{c}aṣrun ḫānesinde:W/ Bir ferde ḫāliṣ ḳahve virilmeyüp: [E.43^{b}]metinde sayfa kenarındadır./ virilmeyüp : ṣunılmayup W/ rāyegān içildükde:rāyegān içildigi günlerde W./
(10)"Neṣr"başlığı:-W/(13)naẓm itmişdür:naẓm ider W/

(15) Egerçi oldı Nābī manṣıb ammā
Faḳat ḫayrı Ḳubūrī-zāde gördi
(16)Bunuñ daḫi ḥikāyesi yārān-ı ᶜaṣruñ maᶜlūmıdur.
Vezni: (˙˙ – – –) –˙– –/ –˙– –/ –˙– –/(˙˙ – –) –˙– –
(17) Olmayalı Nābiyā hengāme-gīr-i Ḳıbṭıyān
Laᶜbden ḳalmış ḳoca ayuya dönmişsün hemān

(18) Seni oynatmaḳ diler ḫayrına ebnā'-i zemān
N'ola olsa İbni Aydın naġme ile def-i zenān
(19)Ṭırsī nām cerrār-ı kibār ḳıyāfet ḥaḳḳında bu ebyātı naẓm itmişdür:
Vezni: –˙– –/˙– . –/–˙–
(20) Eyleyüp āb-ı rūyuñı rīzān
Der-be-der gezme meşrebūñ ḳurısun

(21) Dün yazılduñ dilenci defterine
Hele Ṭırsī mürekkebūñ ḳurısun
(22) NEŞR
(23)Ḥaṭıl Ḥaffāf nām muẓḥik-i ḥammāl ḳıyāfet ile Ṣīvāsī ḳāḍī nām cāhil-i ḫar-ṭabīᶜat [E.44ᵃ](1)ḥaḳḳında naẓm eyledigi beyitdür ki taḥrīr olındı.

(2) BEYT
Vezni: – ˙ ˙ – –/– ˙ ˙ – –/– ˙ ˙ – –/–˙–
(3) Bir midür ḳāḍī-i Sīvāsī ḥaṭıl ḥammāl ile
Farḳı yok mı hiç ḫınzīruñ ḫar-ı Deccāl ile
(4) NEŞR

---

(15),(16),(17),(18) deki şiirler : -W/
(19)Ṭırsī nām cerrār-ı kibār ḳıyāfet ḥaḳḳında bu ebyātı naẓm itmişdür : der taᶜrif-i Ṭırsī W/(22)"Neşr" başlığı:-W/ (44ᵃ-1)ḥaḳḳında naẓm eyledigi beyitdür ki taḥrīr olındı:bu beyti naẓm ider W/
(4)"Neşr" başlığı : -W/

(5)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān Ġāzī Ḥażretleri yümn-i iḳbāl ile Mora (6)feṯḥine ᶜāzim oldukda[W.54ᵃ]biñ yüz yigirmi yedi tārīḫinde İstanbul'da (7)vāḳiᶜ olan iḥrāḳ-ı kebīrde ol vaḳtde İstanbul'da Sekbanbaşı bulunan (8)Nemçe Ḥasan Aġa'nun iḥrāḳ defᶜinde ᶜadem-i taḳayyüdīni müşᶜir şikāyet (9)güne şāᶜir-i mezbūruñ naẓm idüp pādişāh-ı ᶜālem-penāh Ḥażretlerine gönderdiği (10)ᶜarżıḥāldür ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

(11)TĀRĪḪ-İ İHRĀḲ-I İSTANBUL DER KUMKAPU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(12) Pādişāhum meded āteşlere yandırdı bizi
Nemçe sekbānbaşınuñ meşāmet-i efᶜālī

(13) Dād ol ḥayin-i bed-kīş sitem-perverden
Ki taᶜaddisi ile yandı cihānuñ mālı

(14) Vaḳᶜa-i Beç'de meger yanmış imiş Varoş'da
Bir ṭonuz ṭāmı içinde bir iki parṭālı

(15) İntiḳām aldı henüz āteşi teskīn oldı
Mehd-i nār içre görüp girye iden eṭfālī

(16) Böyle maᶜmūreyi ṣad ḥayf ki vīrān itdi
Ola vīrāna ḥabāṣet-gede-i āmālī

(17) Nice cāmiᶜ nice mescīd nice mektep yandı
Görmedük dā'iresinde bir eli kancalı

(5,6)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān Ġāzī Ḥażretleri yümn-i iḳbāl ile Mora feṯḥine ᶜāzim oldukda : -W/(7)ol vaḳtde:-W/(9)şāᶜir-i mezbūrun : -W/(9,10)gönderdiği ᶜarżıḥāldür ki: gönderdigi şikāyetnāmedür ki bu maḥalle taḥrīr olındı W/
(11)Tārīḫ-i iḥrāḳ-ı İstanbul der Ḳumkapu : Tārih-i iḥrāḳ W/

(18) Lîk kurtardı kiliseyi yedi kîse alup
Öyle çalışdı ki ᶜışk eyledi dülger bâlî

(19) Dir gören şimdi Stanbulı belî böyle olur
Żâbiṭî Nemçe olan memleketün aḥvâli

(20) Gerçi taḳdîr-i Ḫudâ böyle itmişlik gerek
Defᶜa imkânı ḳadar saᶜy ide Żâbit vâlî

(21) Yanarak yoḫsa revâmı diyeler târîḫin
Yaḳdı İstanbulı vâlîlerün ihmâli / 1137

(22) NEṢR

(23)Şâᶜir-i mezbûr maẓmûn-gûluḳda bî-naẓîr-i rûzgâr olup cümle- i letâyifindendür ki [E.44ᵇ] (1)Gürci Yûsuf Pâşâ nâm Veẓîr-i aᶜẓama bir ḳaṣîde-i ġarrâ naẓm idüp götürdükde (2)"Bu nedir?" diyü suᶜâl ider. "Sulṭânımun medḥ-i şerîflerinde ḳaṣîdedür" didükde (3)"Efendi meyḫâneci ġazel olmaz" diyü cevap ider. Mevlânâ-yı mezbûr ṭaşra çıḳar. (4)Oda ḳapusı dibinde olan küçük ṣofada tez-kîreci efendiler otururmuş. (5)"Efendi ḳaṣîdeñüz maḳbûle geçdi mi?" diyü sü'âl iderler. Bu daḫi "ḫayır,bit ḳadar (6)raġbet buyurmadılar" diyü laṭîfe idüp Gürciliġini telmîḥ ider.

(7) Bu daḫi

(8)Şâᶜir-i mezbûruñ cümle-i âṯârındandur ki biñ yüz yigirmi yedi târîḫinde Cezîre-i (9)Mora ḳılâᶜınuñ bi'l-cümle feṯḥ ü teshîri müyesser olduḳda Veẓîr-i aᶜẓam-ı ᶜaṣr olan (10)ᶜAlî Paşâ'ya virdiġi târîḫ-i pesendîde-i âṣafî olup ikiyüz (11)müselsel sikke-i ḥasene iḥsân itmekle şâᶜir-i mezbûr ikiyüzden mesrûr (12)olmışdur. Baᶜżı ebyatı bu maḥalle taḥrîr olundı.

(44ᵇ-7) Bu daḫi (tamamı) : -W/
(22) "Nesr"'in tamamı : -W/

(13) TĀRĪH-İ ḲILĀ^{c}-I CEZĪRE-İ MORA

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) Muṣḥaf-ı rāyāt-ı iḳbālünden ey ṣadr-ı güzīn
Vefḳ-i gerden zīb-i devlet nüsḫa-i bāzū-yı dīn

(15) Sen o sālār-ı muẓafersin ki ṣāyandur eger
Māh-ı nev olsa semend-i ^{c}azmüne sīmīn-i zeyn

(16) Oldı şemşīrüñ senüñ āyine-i feṯḥ ü ẓafer
Eyle İskender gibi ^{c}ālem-güşālık ba^{c}dezīn

(17) Ḳulle-i eflāke naṣb itdüñ direfş-i nuṣreti
Bārekallāh ey ser-efrāz-ı ġuzāt-ı müslimīn

(18) Bir ġazā itdüñ ki firdevs içre şehrāyin içün
^{c}Ālem-i ervāḥa oldı müjde-res rūḥu'l-emīn

(19) Bir ġazā itdüñ ki bīm-i tīġ-ı ḳahruñdan senüñ
Ġırra ṣanma māder-i dehr itdi ilḳā-yı cebīn

(20) Bir ġazā itdüñ ki ḳoydun ṣafḥa-i ^{c}ālemde nām
Ḳal^{c}alar feṯḥ eyledüñ kim her biri faṣṣ-ı nigīn

(21) Oldı mıḳnāṭıs-ı nuṣret var ise tīgun senüñ
Müncezib oldı sāña böyle ḳılā^{c}-ı āhenin

(22) Çend rūz içre musaḫḫar oldı bunca memleket
Olmış iken her birinüñ feṯḥi mevḳūf-ı sinīn

---

(13) Tārīḫ-i ḳılā^{c}-ı Cezīre-i Mora (tamamı): - W/

(23) Sīne-i eşrār-ı bed-kār oldı naṭ^{c}-ı sūz-ı ney
Dest-i peykān işledi ol denlü naḳş-ı dil-nişīn

(24) Zūr-ı dest ile ne mümkin böyle rezm-i ḥaydarī
Niyetün ḫayr idi tevfīḳ itdi Rabbü'l-ālemīn

(25) Didīler gülbāng-ı istiḥsān ile kerrūbiyān
Ey vekīl-i şīr-i Yezdān-āferīn ṣad āferīn

[E.45^{a}] (1) Ṣadr-ı ma^{c}nā himmetā ma^{c}nā-yı lafẓ-ı re'fetā
Vaṣfuña ḳādir degüldür ṭab^{c}-ı pür-sūz u ḥazīn

(2) Rāh-ı dilden ḫāste gerd-i siyāh-ı āh ile
Sürmedān oldı dehān Tā'ib-i endūhgīn

(3) Neylesün aġzında mubtedī figān ü nāleden
Yoḫsa vaṣfun böyle mi eylerdi kilk-i ^{c}anberīn

(4) Puşt-ı dest-i ḥayretī sedd-i reh-i nuṭḳ eyleyüp
Küçe-i ta^{c}bīre gelmez oldı efkār-ı rezīn

(5) Ḥaḳḳ-ı ta^{c}bīr-i ṣenā mümkin midür bu fetḥe kīm
Menḳabet-ḫ^{v}ānı ola sükkān-ı eflāk ü zemīn

(6) Olsa da imkānı bend-i leb olur şerm ü edeb
Var iken Rāşid gibi bir şā^{c}ir-i siḥr-āferīn

(7) Geçse ġırbāl-i naẓardan itdigüm fikr-i daḳīḳ
Belki ta^{c}yīb eyleye Ḍurrī gibi bir ḫurdebīn

(8) Lîk maġrûrî-i luṭfuñ eyleyüp ṭabᶜum fużûl
Gevher-i endîşemi ᶜarż eyledüm ġass ü semîn

(9) Eyledüm bir beyte iki mıṣraᶜ târîḫi derc
K'ola dest-âvîz-i nâçîzâne-i ᶜabd-ı kemîn

(10) Yine iḳbâl ile bi'l-cümle ḳılaᶜın feṭḥ idüp
(11) Mora'yı ḳıldı ᶜAlî Pâşâ bilâdi'l-müslimîn
(12)Pâdişâh-ı cihân Sulṭân Aḥmed Ḫân Ḥażretleri'nüñ Sulṭân İbrâhîm nâmında Şehzâde-i (13)civân-baḫşları mevlûdına virdigi târîḫ-i maḳbûl hümâyûnum olmışdur.ᶜAṣruñ (14)melikü'ş-şuᶜarâsı olduġı vücûh ile ẓâhirdür."Maṭlabı iḥsân-ı hümâyûnum [W.54b] (15)olmışdur" diyü ḫaṭṭ-ı hümâyûn sudûrından soñra bu ḳaṣîdeyi naẓm idüp (16)rikâb-ı pâdişâhîye ᶜarż itmişdür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) ᶜAceb mi baᶜdezîn teshîr idersem Mıṣr-ı ᶜirfânı
Ki oldı sözlerüm şâyân-ı istiḥsân-ı Sulṭânî

(45a,12) Pâdişâh-ı cihân Sulṭân Aḥmed Ḫân Ḥażretlerinüñ Sulṭân İbrahîm namında; Şevketlü ve mehâbetlü pâdişâh-ı cihân Sulṭân Aḥmed Ḫân Sâliṣ Ḥażretlerinüñ biñ yüz otuz üç târîḫinde Sulṭân İbrâhîm nâm bir W/ (13,14,15,16)Şehzâde-i civân-baḫşları mevlûdına virdigi târîḫ-i maḳbûl hümayunum olmışdur.ᶜAṣruñ melikü'ş-şuᶜarâsı olduġı vücûh ile ẓâhirdür. "Maṭlabı iḥsân-ı hümayunum olmışdur"diyü ḫaṭṭ-ı hümâyûn sudûrından soñra bu ḳaṣîdeyi naẓm idüp rikâb-ı pâdişâhîye ᶜarż itmişdür:Şehzâde-i civânbaḫşları ẓuhûr eyledükde mevlûd-ı mesᶜûdlarına Mevlânâ-yı mezbûruñ naẓm eylediği târîḫ-i ġarrâ-i rikâb-ı kâmyâb-ı Sulṭâniye vâṣıl olduḳda ṭabᶜ-ı mülûkânelerine ziyâde ḫoş gelüp maḳbûl hümayunları olmaġla bu târîḫ maḳbûl-ı hümayunum olmışdur. Şad âferîn-i ilhâm-ı Rabbânîdür.Kişver-i naẓmuñ melikü'ş-şuᶜarası olduġı vücûh ile ẓâhir olmaġla maṭlabı her ne ise "iḥsân-ı hümâyûnum"olmışdur diyü ḫaṭṭ-i hümâyûn şevket maḳrun sudûrından soñra bir ḳaṣîde-i ġarrâ naẓm idüp rikâb-ı hümâyûn devlet maḳrûna ᶜarż itmişdür.Ol ḳaṣîde budur ki bu maḥalle taḥrîr olındı W/

(18) Bana hatt-ı hümāyūn ile tevcīh itdi hünkārım
Każā-yı kişver-i naẓmı feżā-yı nükte-sencānı

(19) Bu luṭfı görmedi naẓm-āverān-ı zümre-i eslāf
Bu rütbe iltifāta olmadı bir kimse erzānı

(20) Ṭanīn-endāz-ı güş-ı çarḫ iken āvāze-i Bākī
Çıkarmışken sipihre medḥ ile Sulṭān Süleymanı

(21) Ne oldı böyle bir ḫatt-ı hümāyūn ile nām-āver
Ne buldı sāye-i devletde böyle şöhret ü şānı

(22) Bana şimden gerü kimdür idenler pāye takrīzin
Ṣudūrun bile yokdur pāye emrinde bu ᶜünvānı

(23) Edā-yı şükri mümkin mi bu elṭāf ü ᶜaṭāyānun
Sücūd-ı şükr içün ser-tā-kadem olsamda pīşānı

(24) Ne devletdür bi kim taḥsīn idüp şāhen-şeh-i ᶜālem
Diye tārīḫime ṣad āferīn ilhām-ı Rabbānī

(25) O şāhenşeh ki Mevlā eyledi ᶜahd-ı şerīfinde
Żamīme kişver-i ᶜOṯmāniyāne milk-i ᶜirfānı

(26) Ḫudāvend-i cihān-dāver muṭīᶜ-i şerᶜ-i Peyġamber
Muṭāᶜ-ı heft-kişver kār-fermā-yı cihān-bānī

(27) Sutūde menḳabet Ḫān Aḥmed ol Sulṭān-ı Ġāzi

(28) İder ẕāt-ı hümāyūniyle faḫr evreng-i kim ᶜOṯmānī

[E.45ᵇ](1) Yegāne ṣāḥib-i seyf ü ḳalem kim hemdem olmışdur
Zebān-ı tīz-i nevk-i hāmesiyle tīġ-i bürrānı

(2) Güzīn-i tāc-dārān-ı felek mesned ki ᶜālīdür
ᶜUluvv-ı rütbede keyvāndan kem-pāye der-bānı

(3) Zemān-ı devleti kim nev-bahār-ı kāmrānıdur
Unıtdurdı kef-i gevher nisāri luṭf-ı nīsānı

(4) Cemāl-i şevketi behçet-fezā-yı bezm-i Cemşīdi
Celāl-i satveti tāb-efgen-i rezm-i Nerīmānı

(5) Nice tanzīr olur İskender ü Dārā'ya dārātı
Ki anlardan füzündur ḥaşmet-i erkān-ı dīvānı

(6) Ḥarem rūb-ı dür-i gencūr-ı iḳbāli murād itse
Virür iksīr hākinden gedāya māye-i kāni

(7) Dem-i ᶜadlinde bīm-i şaḥne-i şemşīr-i ḳahrından
Degüldür itmege bir kimse ḳādir-i ẓulm ü ᶜudvānı

(8) Umūrında muvaffaḳdur mükerrem sāye-i Ḥaḳdur
Dil-i feyż-āverīdür muḥbiṭ-i ilhām-ı Raḥmānı

[W.35ᵃ](9) Yiter şāhid kemāl-i ḥüsn-i tevfīḳ-i ilāhīye
Ki Ṣadr-ı aᶜẓamı dāmād-ı ᶜalīḳadr-ı zīşānı

(10) Mekārim-pīşe ḫayr-endīşe İbrāhīm Pāşā'dur.
Ki dehre gelmemişdür öyle kār-āgāh-ı ḥaḳḳāni

(11) Bihişt-āsā maḳarr-ı emn ü rāḥat eyledi ḫalḳa
Cihān olmış iken ṣūret-nümā-yı ḥaşr-ı insānı

(12) Ola ᶜahd-ı hümāyūnında devletle meddü'l-eyyām
Mühim-sāz-ı enām ol ᶜaḳl-ı evvel āṣaf-ı ṣānī

(13) Eger Firdevs-i muᶜciz-edā görseydi bu ᶜaṣrı
Getürmezdi lisāna midḥat-ı şāhān-ı İrānī

(14) N'ola güm-nām-ı vādī-i ᶜadem oldıysa Firdevsī
Benüm pīrāye-baḫş-ı mesned-i Vaṣṣāf u Hākānī

(15) Ġubārın görmedin çābük süverān-ı reh-i maᶜnā
Semend-i ḫāmem aldı ᶜarṣa-ı medḥinde meydānı

(16) Nice ögdüller almış sābıḳ-ı ṣaḥn-ı belāġatdur
Ṣitābl-ı ḫāṣa rabṭ itmek münāsibdür küheylānı

(17) Bu cünbiş var iken raḫş-ı ṣabā seyr-i ṭabīᶜatda
Geçersem çok mıdur ṭayy-ı ṭarīḳ itmekle aḳrānı

(18) Benüm ehliyyetüm ḫaṭṭ-ı hümāyūn ile ṣābitdür
Müsellemdür yed-i teʻyīdüme mülk-i süḫen-dānı

(19) Benem şimden gerü maḥkūm-ı fermān-ı muṭāᶜımdur
Gerek erbāb-ı tedrīsi gerek küttāb-ı dīvānı

(20) Ve lākin Ḫusrev-i mülk-i maᶜānī Rāşid u Vehbī
Birisi nūr-ı çeşmümdür birisi cānımun cānı

(21) Daḫı perverde-i devlet-serāy-ı pādişāhī kim
Degül teftīşini şāmil müfād-ı emr-i hākānī

(22) Eger emr itseler ez-cümle maḫdūmı-ı serhengi
İderdüm fārisān-ı saḥa-i naẓma atoġlanı

(23) Mevāli zümresin ᶜadd eylemem şāᶜir gürūhından
Ki nādir bulınur naẓm-āşinā merd-i sühendānı

(24) Belī birkaç yeñi şāᶜirleri şimdi ẓuhūr itdi
Ki zaᶜmınca kimi Germiyānī kim Kirmānı

(25) Velī ben bildigüm şāᶜir faḳaṭ Neylī vü Kāmī'dür
Hatādur ġayra itmem şāᶜiriyyet ile bühtānı

[E.46ᵃ](1) Müderrislerde ancak ᶜāşım-ı hoş-gū müsellemdür
Ki naẓm ü nesr u faẓl u maᶜrifetle yoḳdur aḳrānı

(2) Eger meşḳ itse mektūbī'-i defter-dār-ı ᶜİZZET Beg
İderlerdi re'is-i zümre-i naẓm-āverān-ı ānı

(3) Belā bunda birez eṭfāl-ı endek-sāle vardur kim
Dahı üstāddan görmiş degüllerken gülistānı

(4) Önine geçmek içün dā'imā merdān-ı meydānuñ
Kemāl-i şevḳ ile teşmīr iderler sāḳ u dāmānı

(5) Şadāᶜ- īrāş ider naḳli şayılmaz mahlaṣ erbābı
Kımı Şehrī kımı Mūzenderānı kımı Dihḳānı

(6) Egerçi selb-i küllī eylemem her fırḳanun vardur
Sezā-yı ḥüsn-i tevcīh-i naẓar pākīze-güyānī

(7) Velī şāyān odur kim ola miḳdārınca her şaḫṣuñ
Gerek taᶜbīr u taᶜzīri gerek inᶜām u iḥsānı

(8) Olur ise eger mīzān-ı temyīz-i süḫan-der-kār
Bilinür herkesüñ ol dem kemālātiyle noḳṣānı

(9) Bu takrīb ile taşlakcı muḳallidler ḳırup köstek
Miṣāl-i ṭavla-zāde ḳaldırırlar belki tābānı

(10) İderdüm TĀ'İBĀ her fırḳamuñ erbābını ta^{c}rīf
Velī ḫavfum budur şāyed ki dil-gīr ide yārānı

(11) Vekīlümdür benüm VEHBĪ-i mu^{c}ciz-dem beyān itsün
Ṣunūf-ı tāze-güyānı gürūh-ı yāve-destānı

(12) ^{c}Ayārın herkesün ta^{c}rīf idüp ol bildirür ḥaddin
Virür mānend-i ta^{c}rīfāt-ı seyyid başḳa ^{c}unvānı

(13) Hulūṣ-ı ḳalb ile ben eyleyem pīrāye-i evrād
Du^{c}ā-yı devlet-i şāh-i cihānı ṣadr-ı zīşānı

(14) Hemān bārī ḳarīn-i rütbe-'i feyż-i ḳabūl itsün
(15) Ki dem-sāz-ı du^{c}ādur ḳudsiyān-ı ^{c}arş-ı raḥmānī
(16)Biñ yüz otuz altı tarīḫinde Mıṣr ḳāḍīsı iken merḥūm olmışdur

[W.56^{a}][E.47^{a}](1) FĪ-ḤARFİ'S-SĀ
(2) SĀNĪ

(3)Nāmı İbrāhīm'dür.Maġnīsā'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde (4)Dārü's-salṭanatü'l-^{c}aliyye maḥmiye-'i Ḳosṭanṭaniyye'ye gelüp taḥṣīl-i (5)ma^{c}rifet itmekle nā'il-i şeref-ı mülāzemet ve ṭarīḳ-i tedrīse ^{c}azīmet (6)idüp ḳaṭ^{c}-ı merātib-i mu^{c}tāde iderek şehzāde müderrisi (7)iken maskat-ı re'si olan Maġnīsā ḳażāsı ḥükümeti ta^{c}viz (8)olınup ba^{c}de'l-^{c}azl biñ altmış iki tārīḫinde ^{c}azm-i riyāż-ı (9)cinān ve dāhil-i ravża-ı rıḍvān olmışdur. ^{c}Aṣruñ (10)şu^{c}arāsından dehrüñ fużalāsından kemāl-i dāniş ile meşhūr (11)bir żāt-ı ma^{c}mūr olmaġla bu ebyāt āṯārından nümūnedür.

(46^{a}-16)Binyüz otuz altı tarihinde Mışr Kādısı iken merḥūm olmışdur: -W / (47^{a}-10,11)şu^{c}arasından dehrün fużalāsından kemāl-i dāniş ile meşhūr bir żāt-ı ma^{c}mūr olmağla: şu^{c}arāsından ve dehrüñ fużalāsından dāniş ile meşhūr bir żāt-ı ma^{c}mūrdur. W/

(12) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) ᶜĀşık ḥemīşe şīven ile mātem-āşınā
Zaḫm-ı derūnī ola mı ḫiç merḥam -āşınā

(14) Ümmīd ḥᵛāh-ı būs-ı lebūn olmasaḳ olur
Biz maḫż-ı āteşüz değülüz zemzem-āşınā

(15) Sānī ne mümkin eyleye bir āşınā nigāh
Olsa şuᶜāᶜ-ı mihr ṣıfat ᶜālem-āşınā

(16) SĀBİT

(17)Nāmı ᶜAlā'ed-din'dür. Bosna'da Öziçe nām ḳaṣabadandur. Bu cerīde-i ᶜirfāna (18)tercümesi sebt olınan "Vuṣlatī ᶜAlī Beg" nām şāᶜir-i māhirūn akrabāsındandur. (19)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārife ᶜāzim u mülāzım olduḳdan ṣoñra (20)ḳażāya rıża diyüp Rumīli'nde baᶜż-ı bilād-ı celīlede seccāde nişīn-i (21)mesned-i ḥükūmet olup baᶜde Tekfūr ṭāġı Ḳażāsınuñ rişte'-i (22)iftāsı kef-i kifāyetlerine gümāşte ve buᶜd zemān Mevlānā-yı mezbūrun (23)istiᶜdād-ı ẕātına ikrāmen Mevleviyyet ile Mekkiyyü'l-merām olmışdur. [E.47ᵇ](1)Ḥaḳḳā ki bir şāᶜir-i süḫan-perverdür ki naẓīri nādir olup eşᶜār-ı (2)cān-fezāsı memdūḥ-ı süḫanverān-ı ᶜālemdür. Eşᶜār u āṣārda AṬĀYĪ-'i (3)üstāde peyrevlik itmişdür.Müretteb Dīvān-ı belāġat-ᶜunvānı vardur.

---

(19) olduḳdan ṣoñra : olmaġla W./
(47ᵇ-1)naẓīrī nādir olup eşᶜār-ı cān-fezāsı:naẓīrī cihāna nādir gelür ve eşᶜār-ı cān-fezāsı W./
(2,3)Atāyī-i üstāde peyrevlik itmişdür:merḥūm ᶜAtāyi'ye peyrev olmışdur W/ (2,3)müretteb Dīvān-ı belāġat-ᶜunvānı:müretteb ve mükemmel Dīvān-ı belāġat-ᶜunvānı W./

(4)Cümle-i āṣārından EDHEM[Ü]HÜMĀ nām bir ḥikāye-i ġarībe u ᶜacībe (5)naẓm itmişdür ve dahi ᶜATĀYĪ Ḫamsesi uṣlūbunda bir laṭīf (6)Ḫamse naẓm itmişdür. Ve dahi bir "Ġazā-nāme-i Ġarrā taḥrīr ü imlā (7)idüp ᶜaṣruñda KIRIM ḪĀNI olan el-ḤAC SELĪM GİRĀY ḪĀN nāmına (8)tertīb idüp ihdā itmekle maẓhar-ı iḥsān olup ḥaḳḳā ki ḳatī güzel (9)āṣār-ı celīleye muvaffaḳ olmışdur. Eşᶜārı tāze ve güftārı tekellüfden (10)āzāde şāᶜir-i mümtāzdur. Bin yüz yigirmi beş senesinde fevt (11)olmışdur. Cümle-i āṣārından Resūl-i Ekrem Ḥabīb-i muḥterem Ṣalla'l-lāhu (12)ᶜaleyhi vesellem ḥażretlerinüñ medḥ-i şerīflerinde naẓm eyledigi "Miᶜrāciyye"den (13)birḳaç beyt-i şerīf bu maḥalle taḥrīr olındı.

(14) MİᶜRĀCİYYE

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Ḫoşā ferḫunde-aḫter leyle-i mümtāz-ı müsteṣnā
Ki ᶜunvān-ı berāt-ı ḳadrīdür ser-sūre-i İsrā

(16) Felekde kehkeşān ẓann itme ol Sulṭān-ı ẓī-şānuñ
Yolında ḳum döşetdi sākinān-ı ᶜālem-i bālā

(17) Kevākib sanma kim eṭrāfına pervāneler üşdi
Yaḳınca şemᶜa-i māh-ı münīri tārem-i vālā

---

(4)Edhem-i Hümā : Edhem [ü] Hümā olmalıdır / (4,5,6,7,8,9)Cümle-i āṣāruñdan Edhem[ü] Hümā nām bir ḥikāye-i ġarībe u ᶜacībe naẓm itmişdür.Ve dahi ᶜAtāyi Ḫamsesi uṣlūbunda bir laṭīf Ḫamse naẓm itmişdür.Ve dahi bir Gażā-nāme-i Garrā taḥrīr ü imlā idüp ᶜaṣruñda Kırım Ḫānı olan el-Ḥac Selīm Giray Ḫān nāmına tertīb idüp ihdā itmekle maẓhar-ı iḥsān olup ḥaḳḳā ḳi ḳatī güzel āṣār-ı celīleye muvaffaḳ olmışdur : -W/
(9,10)Eşᶜārı tāze ve güftārı tekellüfden āzāde şāᶜir-i mümtāzdur: Eşᶜarı tāze zemīndür W./
(13)bu maḥalle : -W/

(18) O şeb nūr-ı siyāha vāṣıl olmış sālik-i ḫaḳdur
N'ola ṣad şevḳile ᶜāşıḳlar anı eylese iḥyā

(19) MUḤAMMED MUSṬAFA AḤMED Resūl-i efżal-i emced
Şeh-i levlāk mesned-iʿtāc-dār efser-i ṭāhā

(20) Muḳaddem menzile gitmiş bir altūn ṭoplı ṭoġandur
O raḥşān kevkeb-i dünbāla dār-ı āsumān-pīrā

(21) Degül ḳavs-ı ḳuzaḥ çarḫ üzre dāmen der-meyān olmış
Kemer-bend-i ᶜubūdiyyet ḳuşanmış ḫidmete cevzā

(22) Türāb-ı maḳdem-i faḫr-ı cihāna çihresin sürdi
Ġubārı safḥa-i rūy-ı ḳamerde bellidür hālā

(23) Sipāriş kıldı defter-ḫāne-i icmāl-i bālāyı
Debīr ü vāridāt-ı çarḫuñ itdi rutbesin aᶜlā

[E.48ᵃ](1) Meger deryūze kār-ı naḳd-i luṭfidür o Sulṭānuñ
Çerāġ-ı mihr ile rāhunda durmış Ḥażret-i ᶜĪSĀ

(2) Saᶜādetle firāz-ı şandalī-i kürsiye çıḳdı
Şeh-i ṣāḥib-ḳırān-ı pāk-i taḫt-ı mülk-i istiġnā

(3) Yolında atlas-ı ᶜarş-ı muᶜallā oldı pāy-endāz
Ayāġına yüzin sürmekle buldı rütbe-i ᶜulyā

(4) İrişdi bir yere kim şeş cihetle çār ᶜunṣur yoḳ
Zemīn ü ᶜāsumān nābūd ᶜarşuferş nā-peydā

(E.48ᵃ)daki şiirlerin sıraları (W.57ᵃ⁻ᵇ) da değişiktir./

(5) Ne evvel var ne āḫir bir ġarīb ᶜālemdür ol ᶜālem
Lisān-ı semᶜü nuṭḳ-ı ᶜaḳl-ı fehmüñ nāmı yok aṣlā

(6) Ḫudāvendā Şefīᶜü'l-müznibīnā merḥamet eyle
Siyeh-rū bir ḳuluñdur SĀBİT-İ āşufte vü şeydā

(7) Ḳaṣīde ṣuñsa bir sulṭāna şaᶜir luṭf umar elbet
Sevindür bendeñi naḳd-ı şefāᶜatle Ḫudāvendā

(8)Bu eşᶜār-ı āb-dār ol şāᶜir-i şīrīn-güftāruñ āṯār-ı ṭabᶜ-ı nādire-kārlarıdur.

Vezni: ⏑.– –/–.– –/–.– –/⏑.– –

(9) Mey fürūşa yine bir tezkire taḥrīr idelüm
Vech-i taḥrīr ile bir ᶜālem-i şeb-gīr idelüm

[W.57ᵃ](10) Yufḳadur kāġıd-ı dil eşkile āhārlanup
Mühre-i dāġile şeffāf ü ḳalem-gir idelüm

(11) Yārı ᶜaġyār-ı füsūn-sāze getürdüp bezme
O perī-ṭalᶜati şeyṭān ile teshīr idelüm

(12) Mebḥas-ı ruḥ-i dili yāra açup meclisde
Ṣūret-i mes'eleyi gül gibi taṣvīr idelüm

(13) VELEHU

Vezni: – –./–.–./.– –./–.–

(14) Nālāmı rīş-ḫand-ı gül itmişdi dil-figār
Bir başḳa şancı oldı yine ᶜan delībe ḫār

(15) Gördükçe ġonce körpelerin sīḫ-i ḫārda
Büryān olup kebāba döner ᶜandelīb-i zār

(16) Ḫūn gülşeni ṭarīḳine girdi ġamı ile
Dervīş-i ġonce nāmına bir gül-ruḫuñ hezār

(17) VELEHÜ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Uçār ebrū ile bak ṭal^{c}at-i dil-cūy-ı cānāna
Murabba^{c} vefḳ-ı devletdür ki ḳonmış rūy-ı cānāna

(19) Açup āġūşumı bir der-kenār itmek recāsiyle
Ṣarıldım ol ḳadar söz geçdi pehlū-yı cānāna

(20) Yine bir ḳayde düşdüm SĀBİTĀ baḫt-ı siyāhımla
Dolaşdı pay-ı ^{c}aḳlum dāmen-i ǧīsū-yı cānāna

[W.57^{b}](21) VELEHÜ

(22) Zīr-i zeylinde nihān meşrebe-i vişnābı
Vā^{c}iẓün bāde-i gül-fāma da vardur ḳābı

(23) Seni seyr itmek içün keştī-i deryāda yine
Çaḳdılar tā serine bir iki ḳazıḳ bābı

(1) VELEHÜ

Vezni: .- - -/. - - -/.- - -/.- - -

[E.48^{b}](2) Hele nūş itsün emrūdı ḳadeḥden āb-ı rummānı
Kızıl elmaya dek ḥükmeyler ol tuffāḥa-i ġabġab

(3) Bu ^{c}işret-gehde sāḳi herkese meşrebce luṭf eyle
Cenāb-ı rinde ṭavşān ḳanı mey şun zāhide sa^{c}leb

(4) VELEHÜ

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/- -

(5) Dem-i viṣālde dün ıżṭırāb idüp gāyet
Soyınca gömleginı bulmadım ṭumānın it

(6) O şūh Sābit'i günc-i firāḳa kuṣdurmış
Amānla şimdi o nā-kāma kuṣdurur minnet

(7) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Kemāl-i lezzetinden ol leb-i laʿl-i şeker-bārūn
Ḳamış ḥelvāsına dönmiş çok aġzında dildārūn

(9) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Ṭoldı dilberler hayāliyle dil-i bī-kīnemiz
Fi'l-meṯel oġlanlı ḥammāmına döndi sīnemiz

(11) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Temāşā eyledüm ḥammāmı herkes ʿālem üstinde
ʿAceb bir girme çıḳma varki ādem ādem üstinde

(13) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) O semen-pirehene uymış o fetvā-yı ḳabā
Şāh-ı ḫūbān-ı cihāndur ve ʿaleyhi'l-fetevā

(15) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- - ./.- -

(16) Nushun maraż-ı ʿışḳa ʿilāc eylemedi hiç
Ey şeyḫ-i kerāmāt-furūş ez de ṣuyın iç

(17) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(18) Dil-i āhen-ṣıfatı āteş-i ʿışḳa bedel it
Alagör lāzım olur eski demirle kibrit

(19) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-
(-.—) (- -)

(20) Eli degerse bu ālūdelikle ey Ṣābit
O pāk-dāmeni murdārlar raḳīb-i pelīd

(21) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-
(- -)

(22) Vālidi pīr-i meye ḥürmeti yoḳdur Sābit
Görmedim hiç piyāle gibi bir ḳanlı veled

(23) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(24) Perī naẓarları teshīr de tekellüf ider
Cenāb-ı Şeyḫe sözüm yoḳ güzel taṣarruf ider

[E.49^{a}](1)DER ḤASB-I ḤĀL-İ ḤOD

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/- -

(2) Siyāb-ı cismüni ḫāric mi eylese tertīb
Ümīd-i pāye-'i dāḫille SĀBİT-i nāşād

(3) Ferāce sancaġı ṣad pāre oldı ẓan itmen
Şaçaklıdur ki ider esb ḥ^{v}āhına i^{c}dād

(4)Fenn-i tārīḫde daḫı ziyāde mahāreti olmaġla pādişāh-ı ^{c}ālī-cāh Sulṭān Muṣṭafā (5)Ḫān ṣānī Ḥażretleri biñ yüz altı tārīḫinde murabba^{c} nişīn çār-bāliş-i taḫt-gāh-ı (6)Salṭanat olduḳlarına bu güne tārīḫ perdāz olmışdur.

(7) TĀRĪḪ-İ SALṬANAT-I SULṬĀN MUṢṬAFĀ ḪĀN

(8) Salṭanat pīrāye Sulṭān Muṣṭafa Ḫān-ı dilīr
İtdi zer-evreng-i rummānī-nigār üzre cülūs

(9). Nūr-ı mihr-i ṣubḥ u ^{c}ūd-ı şāmīden ḥāżır itdi
^{c}Arş bir tāc-ı muraṣṣa^{c} ferş taḫt-ı ābanūs

(49^{a}) 3 ve 4.satırların arasında "neẓr" başlığı olması gerekmektedir. (W.57^{b}) de mevcuttur./ (4)olmaġla pādişāh-ı ^{c}ālī-cāh Sulṭān Muṣṭafā : olmaġla Sulṭān Muṣṭafa W./
(5)tārīḫinde : sālinde W./
(7)Sulṭān Muṣṭafa Ḫān:Sulṭān Muṣṭafā Ḫān ṣānī W./

(10) Sebze-zār-ı āsumān üzre gül-i hāver degül
Şevkden atdı külāhın göklere tāc-ı hurūs

(11) Görse bu şāḥib-ḳırān-ı ᶜālemüñ serverligin
Rüstemi vaṣf eylemezdi bir daḥı üstād-ı Tūs

[W.58ᵃ](12) İtdi çün şevk-i cülūsiyle muṭayyeb ᶜālemi
Bu şehin-şāh-ı Süleymān taḫt-ı Dāvudī lebūs

(13) Dehri tebşīr eyle SĀBİT sen de bir tārīḫ ile
Müjdeler āfāḳa Sulṭān Muṣṭafā ḳıldı cülūs

(14)Şāᶜir-i mezbūr Bosna ḳażāsında seccāde-nişīn-i ḥükm ü imżā iken vālī-i Bosna (15)olan Pāşā-yı celīlü'ş-şāndan bir saᶜat recāsiyle naẓm idüp gönderdiği (16)ebyātdur ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

(17) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(18) Ḥaḳdan ne ḫoş ireb ve ne güzel ḥācet isterüż
Pāşāya ᶜömr-i bī ḥad ü bi-ġāyet isterüz

(19) Herkes birer niyāz ile meşġūldür velī
Biz ol vücūd-ı muḥtereme ṣıḥḥat isterüz

(20) Fikr ü ḫayāl-i vaṣf-ı olaldan enīsimüz
Ġayriyle ne mükāleme ne ṣoḥbet isterüz

(21) Bi'l-iḳtiżā türāb-ı der-i çarḫ-ı rifᶜat
Bir ᶜarż-ı ḥācet eylemege ruḫṣat isterüz

---

(17) Naẓm (şiirin tamamı): -W/ (7)'den itibaren yer alan şiirlerin sıraları (W.57ᵇ-58ᵃ) da değişiktir /

(22) Kaldık derūn-ı maḥkeme-i teng ü tīrde
Leyl ü nehārı seçmeğe bir ālet isterüz

(23) İmsāk-i derdimüz de var ammā fūṭūr içün
Vaḳt-ı ġurūbı bilmeğe bir sā^{c}at isterüz

[E.49^{b}] (1) Tiryāḳ-ı luṭfi ḫāṣiyetin ḫūb bilmesek
Akreble ḳoynımuzda niçün ülfet isterüz

(2) Mevlā ḫaṭāsız eyleye maṭlūbumuz budur
Evtārdan ḫuṣūlı içün himmet isterüz

(3)Sā^{c}at geldükde teşekküren naẓm idüp gönderdigi ebyāt budur.
Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(4) Rūze-dār-ı ġama Sulṭānımdan
Ḥiṣṣe-'i ḥ^{v}ān-ı ^{c}ināyet geldi

(5) Vaḳt-ı iftārda şimden ṣonra
Şekkimüz ḳalmadı sā^{c}at geldi

(6) Żāt-ı pāşāya du^{c}ā eyleyelüm
SĀBİTĀ vaḳt-ı icābet geldi

(7)Vüzerā-yı ^{c}iẓāmdan bir Vezīr-i āṣaf naẓīr mezbūra bir samūr kürk (8)İlbās eyledükde bu ebyātı naẓm itmişdür.

(9) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Leṭāfetde ne bezmün gibi bezm ^{c}unvānını gördüm
Semāḥat da ne żāt-ı pākinün akrānını gördüm

(49^{b}-1,3) (şiirler) : -W /

(11) Siyeh semmūr bir boy kürki giydüm bezm-i lüṭfunda
Boyumca Āṣaf-ı dehrün bu gün iḥsānını gördüm

(12)Mevlānā-yı mezbūr Diyār-ı Bekr ḳāḍīsı olup ᶜazl olduḳda vālī-i vilāyet olan (13)Vezīr-i ẕīşān yüz altun yol harçlığı gönderdükde bu ebyātı naẓm idüp (14)Pāşā-yı müşārü'n-ileyhe göndermişdür.

(15) NAẒM

Vezni: .– – – –/.– – – –/.– – – –/.– – – –

(16) Cenāb-ı ḥażretünden ṣurre-i zer geldi Sulṭānum
Vücūd-ı nā-tüvāna ḳuvvet ü fer geldi Sulṭānum

(17) Sararmışken ᶜizārum zer gibi fikr-i meünetden
Tene cān benze ḳān ḳalbe ferāḥlar geldi Sulṭānum

(18) Cebīninde "tesürrün-nāẓirin" zer ḥal ile mektūb
Yüzi pār pār yanār ṣad māh-peyker geldi Sulṭānum

(19) Eli altūn ᶜaṣālı cāmesi zer-büft-ı efrencī
Refāḳat itmege bir pāk ᶜasker geldi Sulṭānum

(20) İşün altuna döndi eyle SĀBİT şimdiden ṣoñra
Duᶜā-yı devlete iḫlāṣ ile yer geldi Sulṭānum

(21) Cenāb-ı kibriyā iḳbāl ü idālün füzün itsün
Dinledükçe bu moñla gitdi āḫır geldi Sulṭānum

---

(13)vezīr-i ẕīşān yüz altun : vezīr-i ẕīşān kendüye yüz altun W./
(13,14)gönderdükde bu ebyātı naẓm idüp Paşā-yı müşarü'n-ileyhe göndermişdür : gönderdükde mezbūr bu ebyātı naẓm idüp ol pāyayı celilü'ş-şāna göndermişdür. W./

(22)Şāᶜir-i mezbūr Vezīr-i aᶜzam RĀMĪ MEHMED Pāşā'ya bir ḳasīde-'i ġarrā virdükde pesendīde-i (23)Āṣafī olup yüz altun cā'ize göndermekle bu ebyāt ile vuṣūlını iᶜlām ider.

(24) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.5oᵃ] (1) Bahāne eyleyüp maᶜmūrī-i ebyāt u eşᶜārı
Dil-i vīrānum itdüñ luṭf ile ābād sulṭānum

(2) Yüz istiḥsān ile yüz sikke-i zer eyledüñ iḥsān
İki yüzden sevindi SĀBİT-i nā-şād Sulṭānum

(3)Fenn-i luġazda daḫi māhir olmaġla naẓm eyledigi ḳalem luġazı budur

Vezni: ..- -/.- - -/..-

(4) Ol ne ḳuşdur ki āġı ḳarası var
Boynı kertik başında yarası var

(5) Bir ḳarış ḳaddı var mücevvefdür
Ḳahvecik nūş ider mükeyyefdür

(6) Gerçi şekl-i salāḥda görinür
Görse bir aḳ sādeli sürinür

(7) Pāk-dāmen elinden āh eyler
Çoḳ beyāż un yüzin siyāh eyler

(8) Oldı mānend-i murġ-ı dest-āmūz
Çelebīler elindedür şeb u rūz

---

(22)bu ebyāt ile vuṣūlını iᶜlām ider:bu kıtᶜa ile altunun vuṣūlını iᶜlām ider W./
(24) Naẓm : Kıtᶜa W./
(50ᵃ-3)ḳalem luġazı budur:ḳalem luġazı bu maḥalle taḥrīr olındı.W./

(9) Sokılur başlasa tek u pūye
Bir müdevver şikāf-ı pür müye

(10) Olıcak ṣaḥn-ı maḳṣada wāṣıl
Gāh ḫāriç olur gehī dāḫil

(11) İş bitince o māye-i ṭarabı
Dest-māli ile siler çelebī

(12) Vaṣfını yazdı tāze bilmecedür
Ḳalem-i naẓm-ı pākı silmecedür

(13) VELEHU

Wezni: ..- -/..- -/..-

(14) Ḥāl-i mevtāya baḳup itdügümi
Ṭaşdan ṣūret-i ma^{c}nāyı tırāş

(15) Furṣatı ṭā^{c}ati terk itdügine
Döginür her biri olup iki ṭāş

[W.59^{a}][E.50^{b}](1) SĀḲIB

(2)Nāmı Muṣṭafa'dur.Nahle-i vücūdı ḫāk-i İstanbul'dan neşv ü nemāyı ẓuhūr olmışdur. (3)Reisü'l-küttāb ḳaleminde kātib-zāde olmaġla ḳalem-i mezbūra intisābı olup (4)ṭarīka-ı ṭufūliyyet de ḫurde-sāl iken bu cerīde-i ^{c}irfāna tercümesi sebḳ iden (5)Rüşdī-i hūş-yār terbiyesiyle gevher-i gırān-māye-i şā^{c}iriyyete dest-res (6)bulup

---

(13) Velehu (şiirin tamamı) : -W./
(50^{b}-4)ḫurde-sāl iken bu cerīde-i ^{c}irfāna tercümesi sebḳ iden Rüşdi-i hūş-yār terbiyesiyle gevher-i girān-māye-i : ḫurde-sāl iken gevher-i girān-māye-i W./

mıżmār-ı sühanda yeke-süvārān-ı āvāne sebḳati tağrīb itmişdür. (7)Fenn-i inşāda daḥı ziyāde mahāreti ve semt-i ḫuṭūṭda kemāl-i istiṭā^{c}ati (8)olmağla ba^{c}ż-ı pāşālara dīvān kātibi olup bin yüz yigirmi ṭoḳuz (9)tārīḫinde fevt olmışdur. Bu eş^{c}ār anuñ āṯārındandur.

(10) NAẒM Vezni: .---/.--/.--/.-

(11) Gedā-yı ^{c}ışḳa mekān bezm-i dil-sitān olsun
Omurġa bāl-ı Hümā ferş-ı āşiyān olsun

(12) Ḫam itdi ḳāmetimi bār-ı hecrüñ ile naẓar
Ki tār-ı nūr-ı nigāhuñ zih-i kemān olsun

(13) VELEHU
Vezni: .-. -/..- -/.- . -/..-

(14) ^{c}Aduya göstereyim sīne germegi çü hedef
Ḫadeng-i āh-ı şerer-pāşi der kemān ideyüm

(15) Fesān-ı tīġ-ı zebān seng-i sürmedür SĀḲIB
Siyāh-kāri-i baḥtı nice beyān ideyüm

(16) VELEHU
Vezni: -. - -/-.- -/-. - -/-.-

(17) Tīġ-ı ṭa^{c}nı çekse ger zāhid mey-āşāma ne ġam
Sīne şafān-ı maḥabbetde siper āyīnedür

(18) Çeşm-i ^{c}āşıḳda ḫayāl-i la^{c}l-ı dilber cilve-ger
Ṭutıyāna zarf-ı mebnā-yı şeker āyinedür.

(19) VELEHU
Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

(20) Olurdı ḳābil-i taṣvīr ḳuy-ı āteş-nāk
Olaydı ḫāme-i Mānī per-i semenderden

---

(9)Bu eş^{c}ār anuñ āṯārındandur :Bu eş^{c}ār mezbūruñ āṯārındandur W/ (10,13,16,19,21,23) ve (51^{b}-1):(W.59^{a}) da bu şiirlerin sıraları değişikter.

(21) VELEHU

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

(22) Sevād-ı sūziş-i ᶜışḳ ile ṭoldı defterimüz
ᶜAcebmi rişte-i şemᶜ olsa tār-ı mışṭarımuz

(23) VELEHU

[E.51ᵃ](1)Gül gibi ᶜarż-ı zer itmem teng-destüm ġonce-veş
Ben nice ḫandān olam bāġ-ı viṣāl-i yārda

(2) VELEHU

Vezni: - -./.- - -/.- - -/.- -

(3) Cūş eyler idi ḫūn yerine bāde regümden
Çün tākı-ı zer ol servider āġuş idebilsem

[W.59ᵇ](4) SĀḲIB

(5)Nāmı Muṣṭafā'dur.Zevraḳ-ı vücūdı sāḥil-i İzmir'den bādbān-güşā-yı (6)ẓuhūr olup bir miḳdār nuḳūd-ı ᶜömr-i girān-māyesini istidᶜā-yı emtiᶜa-ı (7)ᶜulūma ḫarc ve andan faźla sūy-ı naẓma ḫatve-endāz-ı sühan olup (8)faźl u ᶜirfānda ḥadd-ı teslīme pā-nihāde vü fenā encāmī-i gerdiş-i eṭvār (9)ᶜālemden āgāh bir merd-i pür-intibāh olup ṭarīḳ-ı ᶜaliyye-i Mevleviyyeye sülūk (10)ve külāh-ı istiġnāyı zīb-i tārek idüp baᶜdehü ṭarīḳ-i mezbūra da cevher-i (11)ẕāti müsteᶜid-i iksīr-i irşād olduḳda Kütāhiyye nām mevkiᶜde tekye-ārā-yı (12)meşīḫat-ı mevlevī olmışdur. ᶜAṣrun şuᶜarāsından olmaġla bu eşᶜār-ı kalemiyyesindendür. (13)bu maḥalle ṣebt olındı.

(14) NAẒM

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

(51ᵃ-9)āgāh bir merd-i pür-intibāh olup:āgāh olup W./
(10)ṭarīḳ-i ᶜaliyye-i Mevleviyye'ye:ṭarīḳ-i Mevleviyye'ye W./
(12)ᶜAṣrun şuᶜarāsından olmaġla: -W./
(13)bu maḥalle ṣebt olındı: ki taḥrīr olındı W./

(15) Ḳalem ki vesme nigār-i ᶜarūs-ı luṭf u ᶜaṭā
Fürūġ-ı seyf-i ġazāyāt-baḫş-ı ᶜārız-ı dīn

(16) Ḫulāṣa rūy-ı memālik güler eger bunlar
Olursa ġamze vü ebrū gibi ikisi ḳarīn

(17) Gönderdigi ġazel budur.

(18) Taḫt-ı cefāya kim o şeh-i bī-vefā çıḳar
Cānum dem-i naẓẓāre içün rū-nümā çıḳar

(19) Gīs ūları o beyt-i muᶜammādur olsa ḥal
Nām-ı dil-i fütāde'-i dām-ı belā çıḳar

(20) Āġūşa olsa cevher-i āyīne ᶜaksini
Āh-ı füsūs her bün-ı mūdan dütā çıḳar

(21) İtsün şikest-i seng-i sitem ḳalbimüz dürüst
Her pāre çünki ḳābil-i feyż-i liḳā çıḳar

(22) Ḳalmaz ayaḳda pāyına bir kere yüz süren
Dīhimle çıḳarsa bāşa ḫākipā çıḳar

(23) Āmācı tīr-i ġamz iken çeşm-i dil yine
Her gördigine āyine-veş āşinā çıḳar

(24) Dāmān-ı ᶜazm çekmezidi dest-i hūşdan
Līk ol perī çıḳınca yüze hüş-rübā çıḳar

(25) Güyā kemān-ı ebrū-yu dil-keş kemīndür
Andan hemīşe ᶜasker-i tīr-i ḳażā çıḳar

---

(17) Gönderdigi ġazel budur (şiirin tamamı) : - W/

(26) Ruḫsat bulursa merdüm-i dīde açılmaġa
Ma-beynimüzde yār ile çoḳ mācerā çıḳar

(27) Āyīne iddi^{c}ā-yı ṣafā itmesün tehī
Zīra görince naḳşımı pür-müdde^{c}ā çıḳar

[E.51^{a}](1)Bu cerīde'-i ^{c}irfāna taḥrīr olınmaḳ içün bir ġazel ṭalebiyle ba^{c}ż-ı yārān Kütāhiya şeyḫi müma-ileyhe (2)mektūb gönderdükde bu ġazel-i bī-bedel ile gönderdigi mektūbdur ki semt-i inşā (3)mertebe-i mahāreti ma^{c}lūm olmaḳ içün bu maḥalle kayd olındı.
Ṣuret-i Mektūb :
(4)Sa^{c}ādetlü ve mekremetlü ve necābetlü nūr dīde-i dil ü cān müştāḳımuz Ḥażretlerinüñ (5)ḥużūr-ı fā^{c}izu'n-nūr ve bā^{c}iṯü's-sürūr ve mūcibu'l-ḥubūrlarına itḥāf (6)reyāḥīn-i taḥiyyāt ve ihdā-yı merāsim-i tekrīmāt siyāḳında pürsiş-i ḫāṭır-ı (7)mefāḫir-pīrāları ser-levḥa-i zīb-i iḫlāṣ ḳılunup hem-vāre müttekā (8)edā-yı ^{c}izz ü ^{c}āfiyet ve çār bāliş-nişīn-i ḥüsn-i refāhiyyet (9)olmaları de^{c}avāt-ı müstecābesiyle evkāt-ı sāfiye güzār (10)oldıġumuz ifāde olınur. Mes^{c}ul dür ki ḫiḥāża-i ḥüsn-i teveccüh (11)ve yümn-i ta^{c}alluḳları ile ṭaraf-ı dervīşāne-i muḫliṣānemüz gāh-bī-gāh (12)şeref-yāb-ı iltifāt-ı mu^{c}tādları idüp endāḫte-i raf-i (13)nisyān buyurılmaya bundan esbaḳ vurūdı feyż-i ṣubḥ-dem baḫş-ı (14)güşāyiş-i ġonce-i ṭab-^{c}ı müstehām olan mülaṭṭıfe-i kirāmīlerinden (15)işāret buyurılan pāytaḫt-ı devletde perveriş yāfte-(16)intizār-ı ḥasene-i zebān-āverān-ı tāze zemīn-i melāḥat olan (17)^{c}urefā-i fāyıḳu'l-emṯālüñ mesṭūrü'l-esāmi olduḳları tezkireye bizim gibi (18)bi-nām u nişān eşeri ḳayd olınmaḳ istib^{c}ādiyla irsālinde gönderilirken terāḥi (19)olındı. "İnnā māte beyyene'l-eşyāu bi-eżdādiha" mışdāḳınca āṯār-ı bedīhe (20)hemkārān-ı sa^{c}ādet-^{c}ünvānuñ ẓuhūr-ı ḥüsn-i īcādlarına vesīle olmaḳ mülāḥaẓasıyle (21)dīvān-ı perīşān-evrāḳ-ı bendelerinden çıḳar

ġazel-i iḫrāc ve Du[c]ā-nāme-i (22)faḳīrānemüze ta[c]biye ve idḫāl ve [c]ayn-ı ināyetle naẓar-kerde-i (23)yāran olmaḳ üzere irsāle cesāret olındı (24) *[c]Uyūnu'r-rıżā an külli [c]aybın kelīle"

(25)Mine'd-da[c]i Derviş (26)Śāḳıb el-Mevlevī

(27) Tetimme-i Ġazel

Vezn: - -./-.-./.- -./-.-

(28) Buḥtān-ı ḫuşkdur sañā zāhid bu ḫırḳadan
(29) Herkim dimişse reng-i riyā çıkar
(30) Te'śīr-i feyż-i ṣoḥbetimüz bundan it ḳıyās
(31) Kārun girerse ṭalḳamuza bī-nevā çıḳar
(32) Dīvār-ı şeş cihātı ider reşk-i āyine
(33) Ol māh pāre seyre ki burḳa[c] güşā
(34) Ey dil görürsen ol şehi tīr ü kemān-bāz
(35) Ḥāżır bulunki ṣāyed elinde ḫatā çıḳar
(36) Hem-ḳāre yoḳ bahānemüz illāki ḫāmeler
(37) Vaḳtinde ney-şekerle ney-i būriyā çıḳar
(38) Zīr-i külehde mā'il olur devlete bu ser
(39) Bir ḳotadur küleh ki giren kīmyā çıḳar
(40) Śāḳıt bilür ne çekdügini kūy-ı yārda
(41) Güyā ġarīb ḥissesine hep cefā çıḳar

[W.61[a]][E.52[a]](1) Fİ HARFİ'L-CİM

(2) CEVRĪ

(3)Nāmı İBRĀHĪM'dür.Maḥmiye-i İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma[c]rifet (4)itmekle ma[c]ārifi cüz'iye ve külliyede māhir bir ṣā[c]ir olup ġāyet hoş-nüvis (5)olmaġla dā'imā kitābet

---

(st.29) Bu mısra'ın vezni bozuktur /
[E.51[a]]da 1 den 41'e kadar olan satırlar metinde kenarda yazılıdır. Bu kenarda yazılı kısımlar "W" nüshasında yoktur/
(52[a]-3,4)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma[c]rifet itmekle : -W/
(4) ġayet : -W/

idüp anunla ta^{c}ayyuş iderdi. Hattā günde biñ beyit (6)yazup biñ akçeye bey^{c} eyledigi meşhūrdur. Katı çok kitāb yazmışdur. (7)^{c}Ākıbet biñ altmış beş ḥudūdında ^{c}āzim-i rāh-ı bekā olmağla fevtine bu tārīḫler (8)naẓm olınmışdur. Tārīḫ-i vefāt-ı Cevrī

TĀRĪḪ-İ DİGER

Vezni: -.- -/-.--/-.--/-.-

(9) Cevrīyi mennūn-ı luṭf ide Cenāb-ı girdigār
Eyle yā Rab CEVRĪ'ye Firdevs-i a^{c}lāda mekān

(10)Şā^{c}ir-i mezbūr ol ^{c}aṣrun feṣāḥat u belāġat ile meşhūr olan (11)şā^{c}ir-i şīrīn maḳālinden müretteb ve mükemmel Dīvān-ı belāġat ^{c}unvānı vardur. (12)Cümle-i āṯārından meṯnevī-i şerīfūn üçyüz altmış beytinūn her beyt-i (13)şerīfini beşer beyt ile "terkīb"-i bend" ṭarzında "Cezīre-i Meṯnevī" nāmıyle şerḥ (14)itmişdür. Ve daḥi manẓūm "Melḥame" taḥrīr itmişdür. Ve daḥi Ḥilye-i Ḥaḳānī'ye (15)naẓīre olmaḳ üzre Resūl-i Ekrem Nebiyyi Muḥterem Salla'llāhu te^{c}ālā ^{c}aleyhi ve sellem (16)Ḥażretlerinūn medḥ-i şerīflerinde naẓm eyledigi "Na^{c}t-ı şerīf"den birkaç beyt-i (17)laṭīf bu maḥalle taḥrīr olındı.

(18) DER NA^{c}T-I SEYYİDÜ'L-BEŞER

Vezni: ..- -/..- -/..-

(19) Yaraşur bulsa bu naẓm-ı ġarrā
Na^{c}t-ı Peygamber ile ferr ü behā

(6,7,8)Katı çok kitāb yazmışdur. ^{c}Ākıbet biñ altmış beş ḥudūdında ^{c}āzim-i rāh-ı bekā olmağla fevtine bu tārīḫler naẓm olınmışdur : Katı çok kitābeti vardur. Biñ altmış beş ḥududında ^{c}āzim-i rāh-ı bekā olmışdur.Fevtine tārīḫdür W./
(8)Tārīḫ-i diger : Tārīḫ W./
(10)Şā^{c}ir-i mezbūr ol ^{c}aṣrun feṣāḥat u belāġat ile meşhūr olan şā^{c}ir-i şīrīn maḳālinden müretteb ve: ^{c}aṣrun şu^{c}arā-yı şīrīn beyānundandur. Müretteb W./
(12)beytinūn her beyt-i şerīfini beşer beyt: ebyātınun her beytini beşer beyt W./
(17) bu maḥalle : - W/
(18)der na^{c}t-ı seyyidü'l-beşer: der naʿt-ı seyyidü'l-beşer ve şefi^{c}-i rūz-ı maḥşer

(20) Ḥilye pīrā-yı cemāl-i maᶜnā
Ṣūret-efzā-yı cemāl-i maᶜnā

(21) Cevher-i āyīne-i ḥüsn-i ezel
Pertev-i nūr-ı Ḫudā ᶜazze ve cell

(22) Cevher-i āyīne-i ḥüsn-i ezel
Revnāḳ-efrāz-ı revāḳ-ı dil ü cān

(23) Serv-i bi-sāye-i būstān-ı vücūd
Nakş-ı pīraye-i eyvān-ı vücūd

[E.52ᵇ] (1) Aḥmed-i mürsel-i maḥbub-ı Ḫudā
Ki odur bī-bedel bī-hemtā

(2) Yoġidi ana melāḥatde ᶜadīl
"Ene emlaḥ" oldı delīl

(3) Kendü ḥüsninden idüp ana naṣīb
Eyledi Ḥaḳḳ anı kendüye ḥabīb

(4) Ṣıfatı oldı ṣafā-yı dil ü cān
Ḥilyesi ḥırz-ı beḳā-yı īmān

(5) Levḥ-i evṣāfına tā rūz-ı ḳıyām
Ola pīrāye tehiyyāt u selām

[W.61ᵇ] (6) Bu ebyāt-ı pür-nikāt ġazeliyātındandur ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Nükte yoḳ sırr-ı ᶜademde dehenünden ġayrı
Kim beyān eyler o rāzı sübḥanırdan ġayrı

(8) Bir sühan varmı ki bî-şebnem ola tâze vü ter
Bu letâfetle o nâzük bedenünden ġayrı

(9) Tûtî-i tab^{c}-ı sühan-küsterini CEVRÎ'nün
Söyledür yoḳ leb-i sukker-şikenünden ġayrı

(10) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Çarḫa ḳılma ser-fürû iḳbâl içün ^{c}izzet budur
Hem gedâ hem pâdişâh-ı ^{c}âlem ol devlet budur

(12) Her ne denlü himmete endâze olmazsa yine
Müşteri olma metâ^{c}-ı devlete himmet budur

(13) Hem-nişin eyle dili dil-berle sen çıḳ aradan
Rind isen CEVRÎ ṣafâ-yı meclis-i vaḥdet budur

(14) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(15) Mecnûn-reviş üm zülf-i ṣanemden ḫaberüm yoḳ
Ferzâne-dilüm müşkil-i ġamdan ḫaberüm yoḳ

(16) Bir câm-ı maḥabbet sunulan bezme esîrüm
Keyfiyyet-i efsâne-i Cemden ḫaberüm yok

(17) CEVRÎ gibi vâḳıf degülüm sırr-ı ḳażâya
Bir sâde dilüm naḳş-ı ḳalemden ḫaberüm yoḳ

(18) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Mevsim-i gül faṣl-ı gül-şen nev-bahâr eyyâmıdur
Devr-i sâgar nûş-ı mey seyr-i kenâr eyyâmıdur

(20) Mu^{c}tedil bād-ı bāhārı mevc-zen-i baḥr-ı çemen
Zevraḳ-ı cām-ı şarāb-ı ḫoş-güvār eyyāmıdur

(21) Şāh-ı gül zeyn itmede dīvānını günden güne
Gelse CEVRĪ gibi feryāda hezār eyyāmıdur

(22) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(23) Bir sīnede mestūr olamaz rāz-ı maḥabbet
Her perde de bin naġme ider sāz-ı maḥabbet

[E.53^{a}] (1) Dil cānı degül dil-berīde ^{c}ışka degişti
CEVRĪ gibi olsa n'ola mümtāz-ı maḥabbet

(2) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(3) Āşüfte dilüz dām-ı hevā meskenimüzdür
Āzāde-serüz bend-i belā me'menimüzdür

(4) Ol Yūsuf-ı güm-geşte-i vādī-'i fenāyüz
Kim māye-i can-nükhet-i pīrāhenimüzdür

(5) VELEHU

Vezni: -.- -/.-./- -

(6) Ḫaṭṭ-ı şi^{c}rüm bahār-ı ma^{c}nīdür
Sūḫanum būy-bār-ı ma^{c}nīdur

(7) Ḥüsn-i ta^{c}bīr u lafẓ-ı renginüm
Yūsuf-ı gül-^{c}izār-ı ma^{c}nidur

(W.62^{a}-1)de "Nesr"başlığı vardır. [E.53^{a}] 9 ve 10 satırları arasında bu başlık yoktur.

(8) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(9) Bir dil ki rişte-i ser-i zülfünle bend olur
Tesbīh-i āh u zārı melā'ik-pesend olur

(10)Sulṭān Murād Ḫān Gāzi nüdemāsından Mūsā Çelebi fevtine ṣa^cir-i mezbūruñ (11)naẓm eyledigi tārīḫ bu maḥalle taḥrīr olındı.

(12) TĀRĪḪ-İ VEFĀT-I MŪSĀ ÇELEBĪ

Vezni: - -./.- -./.--1/.- -

(13) Mūsā Çelebī ki yed-i beyżā-yı keremle
Ḫurşīd gibi ^cāleme iḥsān idi kārı

(14) Olmışdı-ḫulūsiyle şehenşāh-ı cihānuñ
Hem bende-i dil-dādesi hem mūnis-i yārı

(15) Būy-ı gül-i aḫlāḳ-ı laṭifiyle virürdi
Eyyām-ı ḥayātı eṯer-i feyż-i bahārı

(16) Görseydi eger hüsn-i dil-ārāsını Yūsuf
ʿIşḳıyla Züleyḫā gibi ḳalmazdı ḳarar

(17) Nā-ḥaḳḳ yere ẓulm ile şehīd oldı o mazlūm
Menzil-geh ola Ḥaḳḳuñ ana ḳurb-ı civārı

(18) CEVRĪ didi tārīḫin idüp Ḥaḳḳa münācāt
Mūsā'ya cemāliyle tecelli ḳıla Bārī Sene 1041

(19) TARĪḪ-İ VİLĀDET-İ ḤAŻRET-İ SULṬĀN MEḤMED ḪĀN RĀBİ^c

(53^a-11)tārīḫ bu maḥalle taḥrīr:tārīḫdür ki bu maḥalle taḥrīr. W/
(19)Tārīḫ-i Vilādet-i Ḥażret-i Sulṭān Meḥmed Ḫān rābi^c:Sulṭān Meḥmed Ḫān rābi^c Ḥażretlerinün vilādetlerine naẓm eyledügi tārīḫdür W./

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) Ola Sulṭān Muḥammed āfitāb-ı maṭla^{c}-ı iḳbāl

Sene 1051

(21) TĀRĪḪ-İ DİGER

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Geldi dünyāya vücūd-ı ḫān MUḤAMMED yümnile

Sene 1051

(23) TĀRĪḪ-İ DİGER

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(24) Culūs-ı ḫān MEḤMED eyledi āsūde dünyāyı

Sene 1058

[W.62^{b}] [E.53^{b}] (1) CEM^{c}Ī

(2)Nāmı MEḤMED'dür.Mecma^{c}-ı fuḍūl olan İstanbul'dan ẓuhūr itmiş-dür. Evā'il-i ḥālinde (3)taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp mülāzım ve ṭarīk-i ḳażāya ^{c}āzim olmaġla eşrāf-ı (4)kużāt-ı ḳaṣābātdan olup ba^{c}ż-ı bilād-ı celīleye ḳāḍī ve ḥākim olmışdur. (5)^{c}Aṣrūn şu^{c}arāsından olup faḍl u kemāl ile meşhūr bir şā^{c}ir-i ma^{c}mūrdur. (6)Tertīb-i Dīvān idüp biñ yetmiş tārīḫinde fevt olmışdur naẓm eyledigi (7)na^{c}t-ı şerīfden bir ḳaç beyt-i laṭīf taḥrīr olındı .

(8)ḲALEMİYYE DER NA^{c}T-I RESŪL-İ MUḤTEREM ŞALLA'LLAH ^{c}ALEYHİ ve sellem

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(9) Ḳalem kim ṭūṭī-i mu^{c}ciz-e ̮dādur
Anūn āyīnesi levḥ-i ḳażādur

(21,23) tārīḫ-i diger : bu dahi āmundur W./
(53^{b}-3)taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp : ṭaḥṣīl-i ma^{c}ārifden ṣonra W./
(3,4) eşrāf-ı kuzāt-ı ḳaṣābātdan olup : - W/
(5) faḍl u kemāl ile meşhūr bir şā^{c}ir-i ma^{c}mūrdur : - W./
(6,7)naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerīfden birkaç beyt-i laṭīf taḥrīr olın-dı : bu ebyat naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerīfdendür ki bu maḥalle taḥ-rīr olundı. W./

(10) Ne tūtī nağme rīz-i çeng-i zühre
Ne levḥa reşk-i mihr-i pür-żiyādur

(11) Ya ol İskender-i mülk-i maᶜānī
Bu bir āyīne-i ᶜālem-nümādur

(12) Ne İskender'dür one ḫōd bu mir'āt
Yed-i beyżā-yı Mūsī vü'aṣādur

(13) O ṭūṭī söylemez her sāde-levḥa
Egerçi her sözi ḫayret-fezādur

(14) Ḳalur çāh-ı devātī içre maḥbūs
O bir fettān-ı bījen-mācerādur

(15) Bilür mā-fi'ż-żamīri-i levḥ-i çerḫi
Yāḫud bir ğayb-dān-ı nükte-zādur

(16) Güzār eyler buḫūr-ı naẓmı bī bāk
Yā raḫş-ı Ḫıżr-ı deryā āşinā'dur

(17) Benüm gibi reh-i vaṣfında yārūn
Dirīde-cāme vü ser der-hevādur

(18) Yāḫud bir ṭurfe-i Bağdād'dur kim
Zebān-ı dil-keşī lüknet-nümādur

(19) Ser-āmed dilber-i ğarbī-şemā'il
Sehi-ḳad āfet-i şarḳī-edādur

(20) Muṭarrā ṭurre vu mevzūn-ḳāmet
Muᶜanber şedd u Bagdādī ḳabādur

(21) Devātım kürsīdür üstinde anuñ
Yāḫud bir vā^{c}iẓ-i dil-keş-ṣadādur

(22) Gehī bir vā^{c}iẓ-i kürsī-nişīndür
Gehī bir şeyḫ-i ^{c}Abbāsī livādur

(23) Gehī miftāḥ-ı ḳufl-ı genc-i ma^{c}nī
Gehī meddāḥ-ı memdūḥ-ı Ḫudādur

[E.54^{a}] (1) O naḫl-i sāye-perver kim mekānı
Firāz-ı ḳulle-i kūh-ı-Hırādur

(2) O māh-ı burc-ı ^{c}izzet kim vücūdı
Medār-ı hestī-i arż u semādur

[W.63^{a}] (3) Şen-i levlāk kim nām-ı şerīfi
(4) MUḤAMMED MUṢṬAFĀ hem müctebādur

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(5) Burāḳ engīz nüh meydān-ı eflāk
Tezelzül-efgen-i taḥte'ş-şerādür

(6) O genc-i ser-be-mihr-i beyt-i ma^{c}mūr
O dürr-i ḳırṭa-ı ümmü'l-ḳurādur

(7) Kelāmı sükker-āmīz-i ene emlaḥ
Zebānı ṭuṭī-i vaḥy-āzmādur

(8) Cihānı ḳapladı envār-ı zātı
Anuñçün ẓıllī dāim ber-hevādur

(9) Anuñ feyż-i ḳudüm-i sidre-seyri
Ṭarāvet-baḫş-ı naḫl-ı bī-nümādur

(10) Şikest itse ᶜaceb mi levḥ-i māhı
Kelīm-i ᶜarş-ı Ṭūr-ı kibriyādur

(11) Anı bīdār iden her laḥẓa anda
Ṣadā-yı ᶜaks-ı lafẓ-ı "Len terā" dür

(12) Anuñ devrinde dūd-ı nār-ı zerdüşt
Çü fitne ser-be-ceyb-i iḫtifādur

(13) Yıḳıldı küngür-i eyvān-ı Kisrā
O ḫod bir vaḳᶜa-i dehşet-fezādur

(14) Muḥaṣṣal birīnüñ söndi ocaġı
Biri ḫāne-ḫarāb jājhādur

(15) Birīnüñ peyker-i Lāṭ u Menātı
Nigūn-ı üftāde-i ḫāk-i fenādur

(16) Birinüñ ṣafḥa-i pāzend u zendi
Çü taḳvīm-i köhen-pā der-hevādur

(17) Anuñ ᶜahdinde ᶜaynü'l-mā-i Sāve
Miṣāl-i ḳalb-i ḥāsıd bī-nümādur.

(18) Velī vādī-i bī-āb-ı Semāve
Ruḫ-ı ᶜāşıḳ gibi ḳulzüm nümādur

(19) ᶜAcebmi güşe-gīr-i ġār olsa
O ẓıllu'l-lāh-ı bī-çün u çerādur

(20) Yā bir genc-i ilāhidür ki anuñ
Ṭılsımı āteş-i Ṭūr-ı Hirādur

(21) Şikāf-ı ġārda ammā o nāruñ
Dühānı şekl-i beyt-i dīv-pādur

(22) Ne beyt ol perde-i der-gāh-ı ᶜizzet
Ne perde sāye-i perr-i hümādur

(23) O perdeyle Ḥumāmı seyr idenler
Sanurlar Nesr-i Ṭā'irle Semādur

[E.54ᵇ](1) Derūn-ı perde de her beyża gūyā
Meyān-ı çarhde necm-i Sühādur

(2) ᶜAṣā ber-düş derbānı o ġāruñ
Çü sidre bir dıraḫt-ı müntehādur

(3) Meyān-ı ebniyāda rūz-ı maḥşer
O mümżī-ḥüccet-i şerᶜ-i Ḫudādur

(4) O mümżī ḥuccete mihr-i nübüvvet
Ḳavī bürhān-ı ṣıdḳ-ı müddeᶜādur

[W.63ᵇ](5) Eger hem-zānū-yı mihr ise ᶜİsī
Ānuñ dāmānı ref ref āşinādur

(6) Kelimüllāha ger Ṭūr ise mesken
Ānuñ menzil-gehi ᶜarş-ı ᶜulādur

(7) Eger fülk-āşnā-yı bahr ise NŪḤ
O keştī-rān-ı gerdūn-ı dütādur

(8) SÜLEYMAN-I dehri żabt itdiyse tā Ḳāf
O bir fermān-dih-i her dū serādur

(9) Cihānda pādişāh-ı ebr-i ḫayme
Beḳāda ṣāḥib-i ḥavż u livādur

(10) Ayā şāhen-şeh-i Baṭṭā ki nāmūn
Nebiyyü'l-raḥme ḫatmü'l-enbiyādur

(11) Terahhum ḳıl meded Cem^{c}i-i zāra
Ki ol pes-mānde-i ḫayl-i verādur

(12) Ruḫ-ı a^{c}māli gerd-ālūd-ı ^{c}iṣyān
Lisān-ı ḳāli pür-sehv ü ḫatādur

(13) Semend-i ^{c}azmī leng-i rāh-ı tevḥīd
Ser-i rāyāt-ı cürmī çarḫ- sādur

(14) Tehī ḫumme derūnī nice demdür
Egerçi vaḳt-ı sermest-i Ḫudādur

(15) Dilī āmed-şūd-i ebr-i hevādan
Çü ṭabl-ı nem-çekide bī ṣadādur

(16) Ḳo ey dil şekveyi ol şāh-ı Yeṣrib
Zamīr-āgāh-ı her şāh u gedādur

(17) ~ Hemān dest-i niyāzı eyle der-kār
Ki söz ḫatm oldı hengām-ı du^{c}ādur

(54^{b}-14) Ḫudādur : Cefādur W./

(18) Nitekim ḫāme-i ṣunᶜ-ı ilāhī
Nigār-ārā-yı ser levḥ-i każādur

(19) Sütūn-ı çetr-i şerᶜī ola muḥkem
Ki pāyendān-ı dīvār-ı emādur

(20) Ola hem ravża-ı pākī münevver
O envār ile kim ḳuddūs-cādur

(21)Bu ebyāt daḫi ġazeliyātındandur

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(22) Cisr-i seylāb-ı ġamī cām-ı muṣaffāyla geç
Öyle cāy-ı ḫaṭarı esb-i sebük-pāyile

(23) Mevc-ḫīz olmadın ey dil daḫı deryā-yı melāl
Anı bir himmet idüp zevraḳ-ı ṣahbāy ile geç

[E.55ᵃ] (1) Ḫāne-i cān-ı ᶜadū reşk ile sūzān olsun
Der-gehünden o yalun yüzli dil-ārāy ile geç

(2) Cemᶜ idüp yanuna yārān-ı ġam u enduhu
Der-i cānānedan ey dil yüri ālay ile geç

(3) Cemᶜiyā küçe-i ḫammāra yolun uġrarsa
Pīş-i mestāneden ādāb u mudāra ile geç

(4)

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

---

(21)Bu ebyāt daḫi ġazeliyātundandur: bu ebyāt ġazeliyātundan nümunedür bu maḥalle taḥrīr olundı W./

(5) Feth idüp memleket-i Çīni ser-ā ser zülfün
Kızıl Elmaya degin itdi musahhar zülfün

(6) Ham degil ṭarf-ı ᶜizārunda iki keffedür ol
ᶜAnber-i ḫaṭṭunı vezn eylemek ister zülfün

[W.64ᵃ](7) ᶜAnber-i ḫali görüp āteşt-i ruḫsarunda
Dāmenin ṭutdı gül-āb ile idüp ter zülfün

(8) Bakmaġa mānicᶜ olup anda olan ḥüsn-i ḫaṭa
Muṣḥaf-ı rūyı ḳapar der-baġal eyler zülfün

(9) Ḥāk-i pāyine ne yüzden varılur bilmez idi
Dil-i Cemᶜī'ye eger olmasa rehber zülfün

(10) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(11) Kendüyi Kühkene nisbet iderimiş āġyār
Ḫayr gelmez başına seyr idesiz āḫır-ı kār

(12) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Vaḳt-i şitāda zāhid anı pāk ṭondurur
Hem ṭaᶜn ider şarāba anā ḳanımuz ḳurur

[W.64ᵃ] (I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(II) Mey olsa sāġar-ı raḫşān bulınmaz
Gehī at bulınur meydān bulınmaz

(55ᵃ-10) Velehu : ez maṭālicᶜ W./
(W.64ᵃ-I,II) Velehu : - E/

(14) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Cilveler eylerse zīr-ebrū-yı pür-tābda
Vechi var çeşm-i bütānuñ arḳası miḥrābda

(16) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Açılsun şerḥa-i dil zaḫm-bend-i cānımuz geldi
Sürilsün merhem-i mey sāḳiyā cānānımuz geldi

(18)Fāżıl-ı cihān Ebu Sa^{c}īd Efendi merreten ba^{c}de uḫrā Şeyḫü'l-İslām (19)olduḳda bu tārīḫi naẓm itmişdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Fāżıl-ı ^{c}alem cenāb-ı Bū Sa^{c}id-i dād-ger
Ṣadr-ı fetvāya şeref-baḫş oldı çün ruḫ-ı revān

(21) Su ezelden aḳduġı yire yine āḳar n'ola
Der-geh-i mecrā-yı āb-ı devlet olsa her zamān

(22) Cūy-ı elṭāf u kerem dünyāya andan baḫş olur
Maḳsem-i ser-çeşme-i iḳbāldür ol āsitān

(23) Bu peyām-ı şevḳ peymay ile şehr ^{c}iyd de
Ḥaḳḳ budur kim ^{c}iyd ber-^{c}iyd eyledi ḫalḳ-ı cihān

(18,19)Fāżıl-ı cihān Ebū Sa^{c}īd Efendi merreten ba^{c}de uḫrā Şeyḫü'l-İslām olduḳda bu tārīḫi naẓm itmişdür:şā^{c}ir-i mezbūr fenn-i tārīḫ-de daḫi māhir olmaġla fāżıl-ı cihān Ebū Sa^{c}īd Efendi merreten ba^{c}de uḫra mesned-i fetevā-yı müşerref eyledükde bu tārīḫi naẓm itmişdür

(24) Bu peyām-ı güş idüp CEMᶜī didi tārīḫini
Bu Saᶜīd-i cāh-pīrā oldı müfti-i zemān

[W.64ᵇ] [E.55ᵇ](1) CENNET EFENDİ

(2)Ol ṭāvūs-ı bāġ-ı maᶜārifün nām-ı emcedī Maḥmūd'dur. Topḫāne maḥallātından (3)ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde meşāyiḫ-i ᶜāl-i derecatdan ÜSKÜDĀRĪ (4)ŞEYḪ MAḤMŪD HÜDĀYĪ nām ᶜaziz-i muḫteremden inābet ve on yedi sene (5)ḫidmet idüp ᶜaṣā-dārlık rütbesini iḥrāzdan ṣoñra naẓar-ı (6)feyż-i eṣer-pīrāy ile taḥṣīl-i ᶜilm ü kemāl ve tekmīl-i maᶜārif ile ehl-i ḥāl (7)olmaġla ᶜAzīzleri Tekyesi'nde seccāde-nişīn-i meşīḫat-ı irşād (8)olup sinīn-i ᶜömr-i ᶜazīzleri rişte-i tisᶜiñe muntaẓam olınca (9)feyż-i kerāmātı ḫurşīd-i raḫşān gibi nūr-efşān olup biñ yetmiş (10)beş ḥudūdında murġ-ı rūḥ-ı revān-ı pākī künküre-i eflāke rıḥlet ve cennet-i (11)ᶜadne ᶜazīmet itmekle vefātına Şeyḫ Meḥmed Naẓmī bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(12) TĀRĪḪ

Vezni: – –./–.–./.– –./–.–

(13) Merkez-nişīn-i ḥażret-i Maḥmūd Efendi kim
Ol ḳuṭb-ı ᶜālem olmış idi remz-i kün-fekār

(14) Ḳalbi tecelliyāt-ı ilāhiye āyine
Cennet anuñçün oldı laḳab ana rāyegān

(15) Bir ẕāt-ı pür-maᶜārif-i kāmil-vücūd idi
Rāh-ı Ḥudāda itmiş idi beẕl-i māl u cān

(55ᵇ-2)ṭāvūs-ı bāġ-ı maᶜārifün: ṭāvūs-ı bāġ-ı çünānun W./ Maḥmūd'dur :Mehmed'dür W./
(5)on yedi sene: on yedi sene miḳdarı W./
(6)feyż-i eṣer-pīrāy ile: feyż-i eṣer-i pīr te'sīr ile W./
(8,9)sinīn-i ᶜömr-i ᶜazizleri rişte-i tisᶜine muntaẓam olınca feyż-i kerāmātı ḫurşid-i raḫşān gibi nūr-efşān olup : – W./
(12,19)Tārīḫ (tamamı) metinde sağ kenardadır ve [W.64ᵇ] de yer almamıştır./

(16) Me'mūr olınca ḫıdmet-i irşāda nice dem
Oldı ṭarīk-ı Celvetiyān üzre sāyebān

(17) İtdikde rıḥlet-i vaṭan-ı aṣlı ey gönül
Mātem-sarāy oldı zemīn u nuh āsumān

(18) Cism-i şerīfi itdi münevver meḳābiri
Rūḥ-ı Laṭīfī eyledi tezyīn-i lā-mekān

(19) Çok devr eylemek gerek eflāk ḥaḳ bu kim
Böyle vücud ola bu ᶜālemde mīhmān

(20) Naẓmī duᶜā ile didi tārīḫ-i fevtini
(21) Cennet Efendi'ye ola dār-ı cinān-mekān Sene 1075
(22)ÜSKÜDĀRĪ NĀLĪ DAḪI BU TĀRĪḪİ NAẒM İTMİŞDÜR
(23)Ehl-i Cennet oldı būyın cennetün

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(24)ᶜAzīz-i mümā ileyhün eşᶜār u āṯārından teberrüken bu beyti bu maḥalle taḥrīr olındı.

(25) NAẒM

Vezni: - -./-.-./-.- -./.- -

(26) ᶜIşk atınun süvārı irişdi menziline
Lāġar ḫor ile zāhid bekler kapuda nöbet

[E.56ᵃ] (1) CEZMĪ

(2)İsm-i kirāmileri ᶜAbdü'l-kerīm'dür.Ziyā pāş-ı ḳalem rev-i faẓl u īḳān olan (3)ḫurşīd-i vücūd-ı mesᶜūdı maṭlaᶜ-ı aṣḥāb-ı kemāl u

---

(24)ᶜAzīz-i mümā ileyhün eşᶜār u āṯārından teberrüken bu beyti bu maḥalle taḥrīr olındı:Ol pir-i mübārekün sinīn ᶜömr-i ᶜazīzleri toḳsanı mütecāvız olup feyż-i kirāmānı ḫurşīd-i raḫşān gibi nūr-ı efşāndur.Bu beyt-i latīf āṯārından olmagla teberrükan bu maḥalle taḥrīr olındı : W./

ᶜırfān olan (4)İstanbul'dan ṭulūᶜ itmişdür. Sülāle-i āl-i Ḥasan Can'dan Şeyḫü'l-İslām (5)Bahāyī Efendi merḥūmuñ birāder zādesidür. Evāil-i ḥalinde ṭarīḳ-i (6)kesb-i ᶜulūma ᶜāzim ve mülāzım baᶜdehū silsileᵓi erbāb-ı tedrīse (7)dāḫil olup refte refte ṭayy-ı medāris-i muᶜtāde iderek Diyārbekr (8)Mevleviyyeti ile maḳżiyyü'l-merām olup kaźā-ı mezbūrada ḥākimü'ş-şerᶜ (9)iken biñ yüz üç ḥududında tayy-ı sicill-i ḥayāt itmişdür. ᶜAṣruñ (10)ᶜilm ü faẓl ile maᶜmūr ve şiᶜr ü inşāda müsellem ve meşhūr olan şuᶜarādandur. (11)Müretteb Dīvānı ve muḫayyel eşᶜār-ı belāġat-ᶜunvānı vardur. Bu ebyāt perveriş-yab-ı (12)nihādı olan āṯārındandur.

(12) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(13) Ey bād-ı ṣabā bülbül-i nālāna ḫaber vir
Āşufteligünden gül-i ḫandāna ḫaber vir

[W.65ᵃ] (14) Ey bād-ı ṣabā zülfüni taḥrīk ider-sün
Evvel dil-i ᶜuşşāk-ı perīşāna haber vir

(15) Ey bād-ı ṣabā gönline gir luṭf ile yārun
Gel ṣoñra dil-i CEZMĪ-i ḥayrāna ḥaber vir

(16) VELEHU

Vezni: .- - -/..- -/.- - -/..-

(56ᵃ-4,5) Ḥasan Cān'dan Şeyḫü'l-islām Bahāyī Efendi merḥūmuñ birāder-zādesidür: Ḥasan Cān'dan Müfti'l-enām Şeyḫü'l-islām Bahāyī Meḥmed Efendinüñ birāder-zādesidür W./
(7)Diyār-ı-bekr : Każa'-i Diyārbekr W./
(8)ḥākimü'ş-şerᶜ : ḥakimü'ş-şerᶜü'ş-şerīf W./
(10)şiᶜr u inşada müsellem ve meşhur; şiᶜr u inşa ile meşhūr W / şuᶜarādandur: şuᶜarāsındandur W./
(12)nihādı olan āṯārındandur: nihādlarıdur W./

(17) Bahār irişdi yine bāġa yār gelmez mi
Murādum üzre benüm bir bahār gelmez mi

(18) Hemīşe beste olup çīn-i zülf-i yāra gönül
Kalur gider o ġarību'd-diyār gelmez mi

(19) Nevāziş eyleyeli ḫayli oldı ġam-ıCEZMĪ
ᶜAceb yine o but-i ġam-ḡüsār gelmez mi

(20) VELEHU

Vezni: – .– –/– . – –/–.– –/– .–

(21) Bir nice demdür dilüñ zülf-i perīşāndur yeri
Mihre hem-serdür gehī ki ṭarf-ı dāmāndur yeri

(22) Ārzū-mend olma ey ṣayyād düşmez dāmuña
Ol tezerv-i ᶜişvenüñ serv-i ḫırāmāndur yeri

[E.56ᵇ](1) Gülşen-i kūyında yārun āşiyān-sāz oldı dil
Bülbül-i āşüftenüñ CEZMĪ gülistāndur yeri

(2)Velī nām bir maḥbūb-ı devrānuñ alüfte-i ᶜışḳı olduḳda naẓm eylediği:

Vezni: –.– –/.– – –/– –

(3) Feyż-i ḥᵛāhāne geşt idüp CEZMĪ
Ṭaleb-i Ḥaḳḳ ümīdi olmışdur

(4) Ṣoyınup tekye-gāh-ı ᶜışḳ içre
Bir Velīnüñ mürīdi olmışdur.

(56ᵇ-1 ila 2 arasında)yer alması gereken "Neẓr"başlığı "W" da mevcuttur/

(2)"Veli"nām bir maḥbūb-ı devrānuñ alüfte-i ᶜışḳı olduḳda naẓm eylediği:Şāᶜir-i mezbūr "Velī"nām bir maḥbūb-ı devrānuñ āşufte-i ışḳı olmağla bu kıtᶜa ḥasbiḥāli naẓm itmişdür W./

(5)Bu dahi ḥasbıḥālini ifhām eder

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(6) Meyḫāne bizim ḫāne-i bī-minnetimüzdür
Ol pīr-i muġān ise velī niᶜmetimüzdür

(7) CŪDĪ

(8)Rūm-ilinden be-dīdār ve Müzellef Aḥmed Çelebī dinmekle şöhret şiᶜār (9)olmışdur. Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i hidāyet-i refik-i ᶜilme sülūk (10)ve gġvher-i girān-māye-i şāᶜiriyyete dest-res bulup mahmiye-i Burūsa'da (11)müderris iken hidāyet-i ṣamedānī ḳarīn-i ḥālī olup Medīne-i Münevvere'de (12)Mücāveret ārzūsiyle [W.65b] ᶜāzim-i rāh-ı Ḥicāz iken Ḳāhire-i Mıṣr'a (13)varup Ḥażret-i Ebi Bekr Ṣıddīḳ Raḍıyallāhu ᶜanhü evlādı ḫānedānına (14)intisāb ile şeref-yāb oldıḳda bu rübāᶜi-i raᶜnā ser-zede-i dil-i gül-zār-ı (15)ṣadāḳatkārları olmışdur.

(16) RŪBĀᶜĪ

(17) Cūdī-i süḫan-şināṣ fikrīyüm ben
Ser-ḫalḳa-i ᶜārifāna zikrīyüm ben

(18) Mesti-i şarāb-ı vaḥdet iftiḫārumdur
Dil-beste-i ḫānedān-ı Bekriyüm ben

(19)Bu bir ḳaç beyt-i raᶜnā ġazeliyātındandur.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(20) Ol şemᶜ-i şebistāna ḳo pervāne doḳınsun
Pervāne doḳınmasun ana yā ne doḳınsun

(21) Zülf-i siyehi dest-i taᶜarruḍdan emīndür
Zinhār ana meşşāṭa hemān şāne doḳınsun

(22) Bu dāmda bir kerre dimez çarḫ-ı sitem-kār
Çeşm-i ṭamaᶜ-ı murġ-ı dile dane doḳınsun

[E.57ᵃ](1) ᶜArż eyleyemez CŪDĪ-i huş-yār merāmın
ᶜAḳlı var ise bir daḫi mestāne doḳınsun

(2) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(3) Maṭlabumdur būse-i şīrīn-dehān
Ṭıfl-ı dil yoḳ bilmez ey rūḥ-ı revān

(4) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) Bir gün ol meh-rū benümle cüz'-olaydı sīne-sāf
Mihr-i baḫtum bir daḫi bulmazdı küllī inkisāf

(6)Şāᶜir-i mezbūr Medīne-i Münevvere'de nice zemān mücāvir olup bin yüz (7)on iki tārīḫinde fevt olmışdur.

[W.67ᵃ] [E.58ᵃ] (1) FĪ ḤARFİ'L-HA'

(2) ḤABĪBĪ

(3)Nāmı Ḥabīb'dür.Beşnavī'dür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp ṭarīḳ-i Mevleviyyeye (4)sülūk itmekle taḥṣīl-i maᶜārif idüp lākin eşᶜārı ve elfāẓı (5)kendüye maḫṣūṣ müretteb Dīvānı meşhūrdur. ᶜAṣrında baᶜż-ı yārān (6)eşᶜārına iᶜtirāż idüp birāder bu lafẓun maᶜnası nedür? didüklerinde (7)Sulṭānum ᶜālem-i maᶜnādan ancaḳ

(57ᵃ-6) nice zemān : -W./ olup : iken W./
(58ᵃ-4)taḥṣīl-i maᶜārif idüp lākin eşᶜārı ve elfāẓı kendüye maḫṣūṣ müretteb Dīvānı meşhūrdur.ᶜAṣrında baᶜż-ı:taḥṣīl-i maᶜrifet itmekle ᶜasrun şuᶜarasından olup lakin eşᶜarı ve güftarı kendüye maḫsus olmağla müretteb Dīvānı meşhūr-ı cihāndur.Ḥattā ol ᶜaṣırda baᶜzı W/
(7)Sulṭanum:Sulṭanum bu ḳulunuza W./

bize lafẓ virilmişdür. Ma^{c}nā kaydında olmaḳ (8)diyü cevap virirmüş. Mezbūre bir miḳdar sevdāzedelik el virmekle (9)cemi^{c}-i evżā^{c} u eṭvārı ve eş^{c}ār u āṯārı ḫande-āver olup (10)ol ^{c}aṣruñ ẓurefāsından geçinürdi. Biñ elli üç ḥudūdında (11)terk-i ^{c}ālem-i fānī itmişdür. Bu eş^{c}ar āṯārından nümūnedür.

(12) NAẒM

Vezni: (-.-.-) .-.- -/.- - -/- -

(13) Mevce-i nūr cebīn zülf dütā
Murġ-ı dil ṣaydına dūzāġ olmış

[W.67^{b}] (14) ḤĀFIẒ

(15)Nāmı MUṢṬAFĀ'dur. Burūsevi Ḫaylī-nām şā^{c}ir-i māhirūn perverdesi olmaġla (16)Ḫaylī Ḥāfıẓī dinmekle meşhūr-ı cihān olup ol ^{c}aṣruñ şu^{c}arāsındandur. (17)Tertīb-i Dīvān idüp biñ altmış beş tārīḫinde terk-i cihān-ı fāni itmişdür.

[E.58^{b}](1)Bu ebyāt eş^{c}ārından nümūnedür.

(2) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(3) Ol serv-i sehī nāz ile geşt-i çemen eyler
Ferşīnı ṣabā berg-i gül ü yāsemen eyler

(4) Ḥāfız ser-i zülfini düşüpdür ẓekān üzre
Diller ki çeh-i ġamdadur ana resen eyler

---

(10) ol ^{c}aṣruñ ẓurefāsından geçinürdi: ẓurefā-yı ^{c}aṣrdan geçinüp W/ ḥudūdında: tārīḫinde W /
(11)terk-i ^{c}ālem-i fāni itmişdür: fevt olmışdur W/
(15)Burūsevī Ḫaylī-nām: Burūsevī nām W./
(16)meşhūr-ı cihān olup: meşhūr-ı cihān olmışdur W./
(17)Terṭīb-i Dīvan idüp : - W /
(17)(58^{b}-1)tārīḫinde terk-i cihān-ı fāni itmişdür. Bu ebyāt eş^{c}ārından nümūnedür: tārīḫinde fevt olmışdur. Bu eş^{c}ār āṯārındandur W./

(5) VELEHU

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

(6) Şarāb-ı neşve-i la^{c}liyle bāde-nūş olalım
Dilā bilüp ḫafī esrārını ḫamūş olalım

(7) ḤARĪMĪ

(8)Nāmı ^{c}ABDULLAH'dur. Merzifon'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (9)ma^{c}ārifden ṣoñra ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından olup TERTĪB-i DĪVĀN (10)idüp bin altmış altı tārīḫinde fevt olmışdur bu beyt güftārı (11)nümūnesidur.

(12) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Miḥnet-i ^{c}ışḳa esīr itdi beni devr-i felek
Düşeyim rāh-ı belāya der-i dil-ber diyerek

(14) ḤASAN EFENDİ

(15)Ol ser-çeşme-i feyż-i mevfūr ÜMMĪ Sinān-zāde dinmekle meşhūr olup (16)Evā'il-i ḥālinde ḳuṭb-i ^{c}aṣr olan ^{c}Abdü'l-Eḥad Efendi nām ^{c}azīz-i muḥteremūn (17)terbiyesiyle ^{c}ulūm-ı ẓāhiriyyeyi taḥṣīl ve mertebe-i bāṭınıyyeyi tekmīl idüp (18)ṭarīḳ-ı zühd ü ṣalaḥa sālik ve naḳd-ı vaḳt-ı fevz ü felāḥa mālik (19)olup kerāmāt-ı ẓāhire ve maḳāmāt-ı kāşifeye ḳadem-nihāde-i (20)vuṣūl ile vāṣıl-ı esrār-ı ḥaḳīḳat olup günden güne ġulġule-i (21)i^{c}tibārı perdekeş-i mihr-i münīr oldukda [W.68^{a}] İstanbul'da Şehremīni nām maḥalde [E.59^{a}] (1)vāki^{c} zāviyede seccāde-nişīn-i meşiḫat-ı ^{c}izz ü temkīn olmışdur. (2)Ol dānā-yı ḥaḳīḳat meşāyiḫ-i ṭarīḳūn ki-

---

(9,10)tertīb-i Dīvān idüp:-W/bu beyt güftārı nümūnesidur:bu beyit aşārından numūnedür W./
(16)ḳuṭb-ı ^{c}aṣr olan:-W./

bārından olmağla nice zemān (3)Ebu'l-feth Sulṭān Meḥmed Ḫān cāmi^{c}-i şerīfinde cum^{c}a va^{c}izī olmışdur (4)Nice te'lifāt ve taḥrīrātı vardur.Mecālis-i Sinānī nām te'lifleri (5)meşhūr-ı cihāndur. Ol serv-i ser-efrāz-ı bāg-ı ma^{c}ārif u kemāl bin seksen (6)sekiz senesinde ḫırāmān-ı çemen-zār-ı ḫuld-ı berīn olmışdur. Bu tārīḫ naẓm olınmışdur.

(7) Tārīḫ-i vefāt-ı ÜMMĪ SİNĀN-ZĀDE

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Gitdi bin seksen sekiz de āh Ḳuṭbu'l-^{c}ārifin

(9) Bu eş^{c}ār ol kāmil-i büzürgvārun āsārındandur

Vezni: -.- -/-.--/-.-

(10) Nām u ^{c}ārun terk idüp meydāna gel
Cān u başundan geçüp merdāne gel

(11) Nūş idüp ^{c}ışḳ-ı maḥabbet cür^{c}asın
Bāġ-ı ^{c}ışk içre bu gün efġāna gel

(12) Levḥ-i ḳalbe şayḳal eyle dā'imā
Dīde-i kalbi açup dildāra gel

(13) Nūr-ı zātun pertevidür görinen
Dīde-i sırrı silüp seyrāna gel

(14) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(15) Derde dermān ister isen derde ir
Yine derddür ^{c}āşıkun dermānı bil

(59^{a}-4)ve taḥrīrātı wardur : ve taḥrirāta muvaffaḳ olup W./
(6)Bu tārīḫ naẓm olınmışdur : fevtine tārīhdür W./

(16) Cāna cānān ister iseñ pīre in
Anā mürşidsiz irilmez şöyle bil

(17) Niceler pīrini görüp bilmedi
Ġāfil olma pīriñi merdāne bil

(18) Nūr-ı Ḥaḳḳı bulmaḳ istersen ḤASAN
Añā maẓhar ḳāmil-i insānı bil

[W.68^{b}](19) ḤĀFIẒ

(20)İstanbul'dan bedīdār SÜDCĪ-ZĀDE ^{c}ALĪ ÇELEBĪ dinmekle ḳarīn-i iştihārdur. (21)Evā'il-i ḥālinde kibār-ı meşāyiḫ-i Ḫalvetiyye'den Ḳuṭbu'd-devrān Ümmī Sinān (22)Zāde Şeyḫ Ḥasan Efendi'nüñ nice zeman ḫidmet-i şerīflerinde olmaġla [E.59^{b}](1)Ümmī Sinān Ḥāfıẓı dinmekle meşhūr-ı devrān olmışdur. Naẓar-ı feyż-eser-i (2)^{c}aziz ile taḥṣīl-i kemāl-i ma^{c}rifet ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat idüp ^{c}ilm u faẕl ile (3)ārāste ve zīver-i ma^{c}ārif ile pīrāste ve ^{c}ale'l-ḫuṣūṣ ^{c}ilm-i edvārda (4)devrde āḳrānı nādir ve beste vü iḫtirā^{c}a ḳādir ve her vadide (5)yed-i ṭūlāsı ẓāhir maḳbūl-i cumhūr şā^{c}ir-i māhir olup ma^{c}ārif-i cüziyye (6)ve külliyeden āgāh bir merd-i pür-intibāh olmaġla biñ ṭoḳsān ṭoḳuz ḥudūdında (7)ziyāret-i Beytu'l-lahi'l-Ḥarām ve mücāveret-i Ravża-i Muṭahhara-i Ḥażret-i Seyyidü'l-Enām (8)ārzusıyle ^{c}āzim-i rāh-ı Ḥicāz olup Mıṣr-ı Ḳāhire'ye vārup müteveccih-i (9)süy-ı maḳṣūd iken ^{c}azm-i bādiye-i bekā itmişdür. Na^{c}tiyyesinden bu birḳaç (10)beyt bu maḥalle taḥrīr olındı.Kendi bestesidür.Ḥālā meyān-ı ṣūfiyyunda ḫayli (11)maḳbūldür.

---

(20)İstanbul'dan bedīdār:maḥmiye-i İstanbuldan bedīdār W./
(22)Şeyḫ Ḥasan Efendi'nüñ nice zemān:Şeyḫ Ḥasan Efendi nām ^{c}azīz-i muḫteremüñ nice zemān W./
(59^{b}-5,6)yed-i ṭūlāsı ẓāhir maḳbūl-i cumhūr şā^{c}ir-i māhir olup ma^{c}rif-i cüziyye ve külliyeden āgāh:yed-i ṭulāsı zāhir bir ẕāt-ı āgāh W./
(9)^{c}azm-i bādiye-i beḳā itmişdür:terk-i zāviye-i fenā ve ^{c}azm-i bādiye-i beḳā eylemişdür W./(10,11)beyt bu maḥalle taḥrīr olındı. kendi bestesidür.Ḥālā meyān-ı ṣūfiyyunda ḫaylı maḳbūldür:beyt-i şerīf zāde-i ṭab^{c}-ı laṭīfleri olan āṯārındandur ki ḥālā meyān-ı ṣūfiyyāda ser-āgāz olınmaḳda der güfte ve beste mezbūrūndur W./

(12) Der Na^{c}t-ı Resūl-i mūctebā

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Ḳarīn-i bezm-i erbāb-ı hevāyum ya Resūla'llāh
Ḥarīm-i kūy-ı ḳurbından cüdāyum Yā Resū'lallāh

(14) Yiter oldum yi tergarḳāb-ı girdāb-ı yem-i hecrūn
Ezelden ḥażretünle āşināyum Yā Resūla'llah

(15) Vücudum tiġ-ı ^{c}ışḳunla ser-a-pā çāk-çāk olsun
Yolında ḤĀFIẒUM maḥlaṣ gedāyum Yā Resūla'llāh

(16) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Mey-i ^{c}ışḳunla ser-mest u ḫarābum Yā Resūla'llah
Demādem nār-ı şevḳünle kebābum Yā Resūla'llah

(18) Kerem ḳıl ḥaṭır-ı maḥzūnumı luṭfunla şādān it
Ġamunla tā-be-key pür ıżṭırābum Yā Resūla'llāh

(19) N'ola üftādeni bir kerre pā-māl-i nigāh itsen
Şer-i kuyunda bir kemter gedāyum Yā Resūla'llāh

(20) Der-i devlet-me'ābundan beni red itme Sulṭānum
Ġarībüm Ḥāfız-ı ḥasret-me'ābum Yā Resūla'llāh

[W.69^{a}] (21) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

---

(12)Der na^{c}t-ı Resūl-i mūctebā:der na^{c}t-ı Resūl-i Ḫudā W./
(17)Şevḳünle:şevḳiyle W./
(21)Velehu:ez ġazeliyat W./

(22) Hasret-i ebrūnula ḫam-der-ḫam oldı ḳāmetüm
İnḥinā-yı māh-ı nev şekl-i hilāl olmaz bana

[E.60^{a}] (1) HĀFIẒ

(2)Nāmı Mehmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.E'immeden bir kāmil-i devrānuñ oğludur. (3)Ḥāfıẓ Post dinmekle meşhūr-ı cihān olmışdur. Evā'il-i ḥālinde bu ceride'-i (4)^{c}irfāna āṯārı sebḳ iden NĀ'İLĪ nām şā^{c}ir-i māhiruñ terbiyet kerdesi (5)olup taḥṣīl-i ma^{c}ārif itmekle ẓurefā-yı ^{c}aṣrdan ġāyet ḫoş ṣoḥbet (6)ve nāzük-ṭabī^{c}at olup kibār-ı devletüñ nedīm-i ḫāṣı olmışdur. ^{c}Ale'l-ḫuṣūṣ (7)^{c}ilm-i edvārda bī-naẓīr-i rüzgār u nezāket-āġāze-i ḫoş-nevāsı reşk-endāz-ı (8)Zemā-zem-i ḥezār ve nakş-kār-ı eṭvār-ı terennümi ḥased-kerde-i rūḥ-ı revān (9)ḫ^{v}āce-i ve lehce-i pākize nağmātı hūş-rubā-yı güş-gūşayān-ı istimā^{c}dur.(10)Mezbūr āḫır-kār-ı ^{c}ömrinde Dīvān ḫ^{v}āceleri zümresine ilḥāḳ ve emānet-i (11)kāğıd-ı bīrūn manṣıbı ile nā'il-i merām olup bin yüz beş senesinde (12)cilve-gān-ı evc-i ḥeḳāyı āġāz-ı maḳām itmişdür.Fevtine BU-HŪRĪ-ZĀDE ^{c}IṬRĪ (13)nām şā^{c}ir-i māhir mersiyye güne bu tārīḫi nazm itmişdür.

(14) TĀRĪḪ-İ VEFĀT-I ḤĀFIẒ POST

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Ḥāfıẓ el-ḥāc-ı imām zāde MUḤAMMED ḤAḲ bu kim
Mūsiḳī ^{c}ilminde māhirdi ol üstād-ı zemān

(60^{a}-3) Eva'il-i halinde:-W./
(4)sebḳ iden Nā'ilī nām şā^{c}ir-i māhiruñ terbiyet kerdesi olup taḥṣīl-i ma^{c}ārif itmekle : sebt olınan Nā'ili merḥūmuñ W./
(6)olup:olmağla W./
(12)Fevtine:ḥattā fevtine W./
(12,13)Iṭrī nām şā^{c}ir-i māhir : Iṭrī Çelebī W./

(16) Seyr iden seyyāh-ı ᶜālem her maḳām-ı maḥfili
Ānuñ āṯārın iderdi ehl-i ṭabᶜa armaġan

(17) oldı āṯāriyle pür-āvāz ᶜırāḳ ile Ḥicāz
Hem nihāvend u Nişābūr-ı ᶜAcem hem Iṣfahan

(18) Ḫāzin-i genc-i hünerdi beẕl-i maḳdur eyledi
ᶜĀşıḳāne ḳıldı taḳṣīm itdi varın der-meyān

(19) Germ iderdi bezm-i ᶜuşşāki büzürg u küçeki
Pāk-edā vü ḫoş tekellüm ḫūb-lehçe nükte-dān

[W.69ᵇ] (20) Germ iderdi bezm-i ᶜuşşāki Nevā-yı nālesi
Māye-i şevḳ olur idi açsa meclis de dehān

(21) Bezmine dil-beste ḳılmışdı büzürg u küçeki
Pāk-edā vü ḫoş tekellüm ḫūb-lehçe nükte-dān

(22) Gördi kim devruñ uṣūli geç muḫālif gerdişi
Ehl-i ṭabᶜuñ rast ḳaddi dāyim olmaḳda kemān

(23) ᶜĀlemuñ nakşın çıḳardı bildi karın kim ecel
Ne ġulāma raḥm ider ne ḫᵛāceye virür amān

[E.60ᵇ] (1) Geçdi çarḫ-ı çenberiden rūḥı evce ᶜazm idüp
Ḫāk-ı reh oldı mühüfte ol vücūd-ı nā-tüvān

(2) Pāye-i pest ü bülendinden çeküp ol ᶜālemüñ
ᶜAzm-ı ᶜuḳbā itdi olup tārik-i bezm-i cihān

---

(19)Bu beyit "W"nüshasında yoktur.Aslında bu beyit fazladır. çıkarılması gerekir.

(3) Postını boş koydı gerçi nāmı ammā zindedür
Ana āṣārı ve taṣnīfi yiter nām u nişān

(4) Ḥarf-ı menḳuṭiyle tārīḫ oldı anuñ fevtine
Didi [6]ITRĪ ḤĀFIẒ'a me'vā ola Yā Rab Cinān

(5) NEṢR

(6)Ḥāfıẓ Post merḥūmuñ cümle-i ma'ārifetden ġayrı ḫūb-eş[c]ārı ve merġūb (7)güftārı olup fenn-i tārīḫde daḫi ḫaylī mahāreti olmağla ol [c]aṣrda (8)Vezīr-i a[c]ẓam olan Basnevī Süleymān Pāşā'ya virdigi tārīḫdür.

(9) Tārīḫ-i vezāret-i Süleymān Pāşā

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Mühr ile āṣaf-ı mülk oldı Süleymān Pāşā

(11)Şā[c]ir-i mezbūruñ eş[c]ārından daḫi birḳaç beyt taḥrīr olındı:

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Firakuñla günüm şeb gice kārum cümle āh oldı
Yetiş gel ey ṭabīb-i cān u dil ḥālüm tebāh oldı

[W.70[a]] [E.61[a]] (1)ḤĀFIẒ

(2)Mihr-i vücudı ufḳ-ı İstanbul'dan ṭulū[c] itmişdür. Nāmı Muṣṭafa-dur. (3)İstanbul gümrüginde meyve-i ḫuşk kātibi olmağla "GÜMRÜK (4)ḤĀFIẒI" dinmekle meşhūr-ı cihāndur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma[c]rifet (5)itmekle [c]aṣruñ şu[c]arāsından ḫoş-ṣoḥbet ve pür-ma[c]rifet

---

(60[b]-8)tārīḫdür:tārīḫ bu maḥalle taḥrīr olındı W./
(11)şā[c]ir-i mezbūruñ eş[c]ārından daḫi birḳaç beyt taḥrīr olındı: bu birḳaç beyt eş[c]ārındandur W./
(61[a]-4)meşhūr-ı cihāndur:meşhūr-ı cihān olmışdur W/
(4,5)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma[c]rifet itmekle : -W /

(6)ve şūḫ ṭabīᶜat ve ṣāḥib- nezāket bir zāt-ı ḫūb-ḫaṣletdür
(7)Bu birḳaç beyt-i laṭīf zāde-i ṭabīᶜatı olan eşᶜārındandur.

(8) NAZM

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/.-

(9) Ruḫuñla laᶜluñe itmekle intisāb şarāb
Henüz buldı bu meclisde āb u tāb şarāb

(10) Elimde laḫt-ı ciger cām dīdede ḫūnāb
Maḥabbet ehline sāḳī budur kebāb şarab

(11) Hemişe laᶜl-i lebuñ yād ider dil-i Ḥāfıẓ
ᶜAceb midür anuñ olsa elinde āb şarāb

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Dem-i haṭṭı viṣāl-i yār ile dil oldı şenlikde
Bahar oldıḳda ḫoşdur yār ile ᶜişret çemenlikde

(14) Sürüp haṭṭ-ı sepīdim sīne-i sīmīn-i dil-dāre
Görüşdüm ol semen-sīmā güzelle yaseminlikde

(15) Ḫaṭṭ-ı cāneneden ruḫsār-ı āla bir keder gelmez
Olur üşküfte vü ḫandān gül-i raᶜnā dikenlikde

(16) Virürmiş duḫter-i rez eskidükçe neşve-i tāze
ᶜArūs olur görince şevheri zen pire-zenlikte

---

(6)ve şūḫ tabīᶜat ve ṣāḥib-nezāket ve zāt-ı ḫūb-ḫaṣletdür:ve nāzük ṭabīᶜat bir vücūd-ı şerīfdür W./
(7)laṭīf: -W./ eşᶜārındandur : āṣārındandur W./
(12)Velehu (tamamı) : -W (yeri boş bırakılmıştır)./

(17) Dem-i firḳat esenleşdükde ṣıḥḥatle dimiş ḤĀFIẒ
Hemīşe luṭfi var olsun ola yārım esenlikde

(18) ḤĀFIẒ

(19)Bülbül-i nagme pīrā-yı vücūdı gülistān-ı İstanbul'dan āşiyān-sāz ẓuhūr (20)olup ALTUNCI-ZĀDE dinmekle ḳarīn-i iştihārdur. Evā'il-i ḥālinde (21)taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyār idüp Ḥāfıẓ-ı Kelām-ı ḳadīm olup (22)aṣḥāb-ı seb^{c}adan olmağla Şeyḫü'l-ḳurrā olmışdur. ^{c}Ulūm-ı ^{c}Arabī [E.61^{b}](1)ve lisān-ı Fārisī'de māhir ve naẓm u inşāya ḳādir ve fenn-i tārīḫde (2)ṣāḥib-i ḳudret,ġāyet ehl-i ma^{c}rifetdür. ^{c}Aṣrında ^{c}Alī Pāşā nām (3)vezirüñ binā eylediği çeşmeye bu tārīḫi naẓm itmişdür.

[W.70^{b}] (4) TĀRĪḪ-İ ÇEŞME-İ ^{c}ALĪ PĀŞĀ

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(5) Ḥażret-i ẕīşān ^{c}Ali Pāşā ki Ḥaḳ
Ẕātuñ itmiş bezm-i luṭfuñ ẕīveri

(6) Ḥasbeten li'l-lāh idüp zem-zem-sebīl
Ka^{c}be-veş ma^{c}mūr ḳıldı bu yeri

(7) Seyr idüp oldı bu ṭab^{c}-ı Ḥāfıẓ'uñ
İki tārīḫi şu gibi ez-beri

(8) Remz iledür lüle ^{c}aṭşānına mā
Gel iç ^{c}ayn-ı ^{c}Alīden kevseri

---

(19)Bülbül-i nagme pīrā-yı:namı.....dur.Bülbül-i nagme pīrā-yı W/
(20)olup:olmışdur W/
(20,21)evāil-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyār idüp : -W/
(61^{b}-1)lisān-ı Fārisī'de māhir:Lisān-ı Fārisī'de māhir ve ḥüsn-i ṣavtı zāhir W/inşāya ḳādir ve fenn-i tārīḫde:inşāya ḳādir akrānı nādir bir vücūd-ı muḥteremdur.^{c}Ale'l-ḫuṣūṣ fenn-i tārīḫde W/
(2)^{c}Aṣrunda:^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından olmağla W/

(9) HAMDĪ

(10)Nāmı Ḥamdu'l-lah olmağla maḫlaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişdür. Şem^{c}-i vücūdı (11)Şebistān-ı İstanbul'dan fürūzān olmışdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (12)ma^{c}ārifden ṣonra ḳażāya rāżı ve Rūm-ilinde ba^{c}ż-ı ḳaṣabaya (13)ḳādı olup ba^{c}dehū ma^{c}īşet ile teka^{c}üd iḫtiyār itmişdür.(4)^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından bir şā^{c}ir-i sāḥir-i pākize beyāndur ki meydān-ı ma^{c}ārifde [E.62^{a}](1)baḥādur,naẓīri nādir idi. Sā'ir ma^{c}ārifinden ġayrı ġāyet nāzük (2)"Şeh-nāme h^{v}ān" olup biñ toḳsan beş tārīḫinde ṣandalı-nişīn-i (3)meclis-i ḫāmūşān olmışdur. Bu eş^{c}ār-ı āḥdār āṯār-ı ḳalemidür.

(4) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Evvel ābādı ^{c}aceb varmı idi ger-dunuñ
Biz fenāsına yetişdük hele çarḫ-ı dūnuñ

(6) Yerine merdümek-i çeşm-i ḳor da içerüz
Rüzgār alsa ḥabābını mey-i gülgūnuñ

[W.71^{a}](7) Ḫārlar deşt-i Ḥicāz içre degül ağlamadan
Ḳaldı müjgānları bir yere gelüp Mecnūnuñ

(8) HAMDİYĀ saṭrı mı serv noḳtası lü'lüsı degül
Baḥr u berrde oḳunur bu ġazel-i mevzūnuñ

---

(12)ḳaṣabaya : beldeye W./
(13)ba^{c}dehū ma^{c}īşet ile : ba^{c}dehū bir mikdār ma^{c}īşet ile W./
(14)pākize beyāndur ki : pākize müeẞsirdür ki W./
(62^{a}-2,3)"Şeh-nāme ḫ^{v}ān" olup biñ toḳsan beş tārīḫinde ṣandalı-nişīn-i meclis-i ḫāmūşān olmışdur.Bu eş^{c}ār-ı ^{c}aḥdār āṯār-ı ḳalemidür : "Şeh-nāme-h^{v}ān" dur biñ toḳsan beş senesinde fevt olmışdür.Bu eş^{c}ār āṯār-ı ḳalemi olmağla bu maḥalle taḥrīr olındı.W./

(9) VELEHU

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/- -

(10) O şūḫ eylemede tāze tāze nāz bana
ᶜAceb mi olsa müsellem reh-i niyāz bana

(11) Cihān cihān sitem-i bī-bahāne var dilde
Ne çāre olmadı dil-dār çāre-sāz bana

(12) Şarāb-ı nāzile ser-mest tīġ-ı ġamze be-dest
O şūḫdan hele lāzımdur iḥtirāz bana

(13) Neler ider sana gör HAMDİYĀ o ġamze-i mest
Nigāhı itmede fi'l-cümle keşf-i rāz bana

(14) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) Fitne-i çeşmi ile ġamze-i cādūsından
Ḳorḳarım dil ḳaçarak çāh-ı zenaḫdāna düşer

(16) HAMDĪ açmazsa niḳābın sana leylā-yı murād
Dil-i mecnūn-sıfat deşt-i beyābāna düşer

(17) ḤAMDĪ

(18)Nāmı MEHMED'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (19)maᶜārif idüp mülāzım ve rāh-ı ḳażāya ᶜāzim olmağla Rūm-ili'nde (20)baᶜż-ı ḳażāya ḳāḍī ve ḥākim olup ol ᶜaṣrun şuᶜarāsından (21)idi bin yüz altı tārīḫinde fevt olmışdur.Āṯārından bu

---

(20)ve ḥākim olup ol ᶜasrun̄ şuᶜarāsından idi:ᶜAṣrun̄ şuᶜarasındandur W./
(21) āṯārından : eşᶜārından W./

beyit (22)taḥrīr olındı:

[E.62^{b}] (1) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Çekerken dāra ḥayfā eylemiş bin girye vüzārı
Cihānda olmamış bir kimse Manṣūr'un hevādārı

(3) ḤAMDĪ

(4)Nāmı AḤMED'dür.Diyār-ıbekr'den ẓuhūr itmişdür.Bāzergān ṭā'ifesindendür.(5)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i dest-māye-i ^{c}irfān itmekle ^{c}aṣrun şu^{c}arā-yı (6)şīrin-zebānından olup ḫuṣūṣan fenn-i tārīḫde ziyāde mahāret (7)kesb idüp bin yüz [W.71^{b}] onbeş tārīḫinde fevt olmışdur. Ḥalebü'ş-şehbā (8)müftīsi olan KEVĀKİB-ZĀDE nām fāżılun fevtine bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(9) TĀRĪḪ

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(10) Ref^{c}-i āh ile müverriḫ didiler tārīḫin
Düşdi evc-i Ḥalebün kevkebi ḫāk-i pāke

(11)Kibārdan bir kimse AḤMED nām maḥdūmını sünnet eyledigine bu tārīḫi dimüşdür.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(12) Geldi tebrīkine bir pīr didi tārīḫin
Sünnet-i Aḥmedī i^{c}lāna sezā sūr oldı

(62^{b}-1)Naẓm : beyt W./
(6,7)şīrīn-zebānından olup ḫuṣūṣān fenn-i tārīḫde ziyāde mahāret kesb idüp : şīrīn-beyānındandur.Tārīḫ-gulukda ziyāde mahāreti vardur W./
(8)nām fāżılun : dimekle meşhūr-ı cihān olan fāzılun W./
(9)Tārīḫ : tārīḫ-i vefāt-ı Kevākib-zāde W./

E.63[a])(1) HAMDÎ

(2)Nâmı AHMED'dür.İstanbul'dan zuhûr itmişdür.Evâ'il-i hâlinde tahsîl-i ma[c]rifet (3)ve tekmîl-i fenn-i kitâbet idüp mâliyye kalemi hulefâsı zümresinden olmagla (4)hâlâ kalem-i mezbûrun baş halîfesidür. [c]Asrun şu[c]arâsından bir pîr-i (5)mehmedet-semîrdür. Şi[c]r ü inşâda hayli kudreti ve fenn-i târîhde (6)ziyâde mahâreti olup Vezir-i a[c]zam ÇORLULI [c]ALİ PÂŞÂ İstanbul'da (7)Dîvân yolında müceddeden bina eyledigi medreseye bu târîhi nazm itmişdür.

(8) TÂRÎH-İ MEDRESE-İ [c]ALÎ PAŞA

Vezni: ..- -/..- -/..-

(9) Sâhibu'l-hayr,mu[c]allâ-menzilet
Âsaf-ı cem-mertebe-i Sultân-ı Rûm

(10) Şadr-ı rûşen-rây,vâlâ-menkabet
Ya[c]nî hem nâm-ı der-i şehr-i [c]ulûm

(11) Eyledi bu buk[c]ayı li'llâh binâ
Dinse elkâbı, n'ola muhibbu'r-rusûm

(12) Hayrını makbûl-ı der-gâh ide Hakk
İrmeye zâtına âlâm u gumûm

(63[a]-3,4)mâliyye kalemi hulefâsı zümresinden olmagla hâlâ kalem-i mezbûrun baş halîfesidür : mâliyye kaleminün baş halîfesi olmışdur W./
(4,5)Aşrun şu[c]arâsından bir pîr-i mahmedet-semîrdür : [c]Asrun şu[c]arasındandur W/(5)ve fenn-i târîhde:ve semt-i târîhde W./
(6)olup:olmagla W./

(13) Harf-i ᶜömri ders-i tekrārü'l-ulūf
Nokṭa-i eyyāmı, taᶜdādü'n-nücūm

(14) Çün tamām oldı binā tārīḫinün
Fikrin eylerken bu ḳalb-i pür-hümūm

(15) İrdi hātifden ḫıṭāb-ı nāgehān
Zümre-i ṭullāb içün bel li'l-umūm

(16) Didi kim ḤAMDĪ budur tārīḫ anā
Sāriᶜu fi'd-dersi fesᶜav bi'l-ulūm

(17)ÇORLILI ᶜALĪ PĀŞĀ'YA BİR SULṬĀN ᶜAḲD-I NİKĀḤ OLINDUḲDA BU TĀRĪḪİ DİMÜŞDÜR

Vezni: (-.--) ..- -/..- -/..- -/-.-

[W.72ᵃ](18) Ḥāme-i meşşāta-i fikret çün oldı ḤAMDĪYĀ
Nev-ᶜarūs-ı sāline ziynet-ger-i rūy-ı ḥisāb

(19) Perde-dārān-ı şebistān-ı edeb tārīḫini
Didiler māh oldı saᶜd ile ḳarīn-i āfitāb

(20) MORA CEZĪRESİNE ḲABLE'L-FEṬḤ DİDİGİ TĀRĪḪDÜR

Vezni: - -.-/- -.-

(21) Geldi o dem bi'l-irtiḥāl
Bir mıṣraᶜ-ı ferḫunde-fāl

(22) Feṭḥ-ı ᶜumūma oldı dāl
Yessir ilāhī bi'l-yaḳīn

---

(17)Çorlılı ᶜAlī Pāşā'ya bir Sulṭān ᶜAḳd-ı nikāḥ olındukda bu tārīḫi dimüşdür:Vezīr-i müşārü'n-ileyh biñ yüz yigirmi tārīḫinde bir Sulṭān aldukda bu tarihi nazm itmişdür W /
(W.72ᵃ-1)de yer alan "Tarih-i zifāf-ı ᶜAlī Pāşa"başlığı(E.63ᵃ-17,18 de yer almamaktadır/
(20)Mora Cezīresine ḳable'l-feṭḥ didigi tārīḫdür:Şāᶜir-i mezbūr Mora Cezīresine ḳable'l-feṭḥ didigi tārīḫdür W./

[E.63^{b}] (1) Ḥarfin ḥisāb itdi ḳalem
Bin yüz yigirmi yeddi hem

(2) Sāl-i seferle yek-raḳam
Buldı ^{c}idādını hemīn

(3) ḤAMDİ o mıṣrā^{c}-ı güzīn
Budur ki iden tebşīr-i dīn

(4) Naṣru'l-cünūdi'l-mü'minīn
Ḥaḳḳun minallāhi'l-mu^{c}īn

(5) ṢUDA CEZĪRESİ FETḤİNE DİDİGİ TĀRĪḪDÜR

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Tāb-ı çirk-i küfr ile ^{c}aṭşān iken tārīḫ içün
Āb-ı seyf-i feṯḥ ile reyyān-ı pāk oldı Ṣūda

(7) AYĀMEVRA FETḤİNE DİDİGİ TĀRĪḪDÜR

Vezni: ..- -/..--/..- -/..-

(8) Çıḳdı içinden ayaḳ kesdi dinildi tārīḫ
Ayāmevra daḫi oldı bu ^{c}umūma ilḥāḳ

(9) BU BİR ḲAÇ BEYT ĠAZELİYĀTINDANDUR

Vezni: - -./-.-./.- - -/-.-

(10) ^{c}Aşıḳ ḫayāl-i dil-ber ile vaṣl-ı cū gerek
Mir'āt-ı dilde ^{c}aks-i ruḫı rū-be-rū gerek

(11) Yād-ı ruḫınla pāyuña eşkim revān olur
Da'im nihal-i gül-şene elbette ṣu gerek

(63^{b}-5) Ṣuda Cezīresi feṯḥine didigi tārīḫdür: Tārīḫ-i feṯḥ-i ḳal^{c}a-i Ṣuda W./
(7) Ayāmevra feṯḥine didigi tārīḫdür: tārīḫ-i feṯḥ-i Ayāmevra W./

(12) Dil çāk-ı zaḫm-ı hecrindür ey ṣanem
Tār-ı nigāh merḥametiyle ref u gerek

(13) Ṭāk-ı zebercede yazılurdı naẓīresi
Ṭab^{c} u selīm ḤAMDĪ'ye bir māh-rū gerek

[W.72^{b}] [E.64^{a}] (1)HÜSEYİN CĀN

(2)Maḥrūsa-i Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rīfetden ṣoñra (3)mevḳūfat ḳalemine intisāb itmekle Ḳoyūn ḫalīfesi olup ḫoş ṣoḥbet (4)ve u^{c}cūbe-hey'et ve ġāyet maġlūb-ı keyfiyyet olmaġla ḳoynında (5)olan cüzdān-ı evrāḳ-ı keṯire ile defterḫāneden nişān virürdi (6)ve meyānında olan üç ḥoḳḳalı devāt-ı kebīrinüñ her bir ḥoḳḳasında (7)birer renk mürekkeb olmagla dā'ima bu ebyātı vird-i zebān itmiş idi.

(8) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Üç ḥoḳḳa devātuñda didi yār ne vardur
Didüm añā ey Ḫusrev ü şīrīn-i şeker-leb

(10) Zülf-i siyehüñ la^{c}l-i lebüñ çeşm-i kebūduñ
Evṣāfını taḥrīr içün üç dürlü mürekkeb

(11) BU DAḪI

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13; II. misra) ! Tab^{c}-ı selīm olmalıdır (u) fazladır!
(64^{a}-5) cüzdān-ı evrāḳ-ı keṯire ile defterḫāneden : cüzdān u evrāḳ-defterḫāneden W./ virürdi : virür W./
(7) dā'ima bu ebyātı : bu ebyātı dāimā W./

(12) Üç ḥoḳḳa devātunda ne var dirse ǧāhum
Ḫūn-ı cigerüm dūd-ı dilüm baḫt-ı siyāhum

(13) Ṣahbā vü beng ü berşe bedel bāde vü ᶜaraḳ
Cümle mükeyyefātı yerüz keyfe mettefaḳ

14)Mefhūmiyle hiçbir vaḳtde neşᵓe-i keyfiyyetden ḫāli olmayup hemīşe (15)mest ü hem vāre ḫayāl-i keyf ile kārı gördigi maḥbūb-ı gülçehre (16)medḥinde mānend-i hezār-ı żār ve bir şemᶜ-i gülū-sūz-i cemāl, efrūḫte-i (17)bezm-gāh-ı naẓẓāresi olsa ana pervāne-i bīkarār olup yanup (18)yaḳılmaḳda ve dā'imā rāst geldigi dil-firībe mā'il olup evḳātını (19)āh u enīn ile geçirüp dil-beste-i gīsū-yi ᶜışḳı oldıgı maḥbūb-ı (20)perīşān-kākül ḥaḳḳında sünbül-ṭırāz-ı ravżа-ı evṣāf-ı ḥüsni olarak (21)dil-sitānı olan ḫurşīd-peyker makrūn-ı iştihār ile dāsitān olup (22)āḫır-i kār bir ᶜuḳāb-ı zürīn-pençe-i aǧlām ol maḥbūbı ṣayd ve bunuñ [W.73ᵃ] [E.64ᵇ] (1)dest-i ülfetini naḳdīne-i visāl-i maḥbūbdan tehī ve bī-ḳayd idüp (2)āǧūş-ı taṣavvur-ı ḥāle-dārı māh-ı ḫayālinüñ cilve-geh olup (3)bi'l-āḫere bihzād-ı ᶜaṣr olan muṣavvirāne müreceᶜat ile ṣuret-i maḥbūbı (4)bir ṣafḥaya taḥrīr ve taṣvīr itdirüp şeb u rūz ol ṣūret-i (5)bī-cān ile gönül eglendirüp żār u nālān olurdı.Tabīᶜatı (6)hicv ü hezele çesbān olmaġla eşᶜārı şīve-i maᶜnīden (7)ᶜārī idi. Biñ yüz yedi tārīḫinde ṣahbā-keş-i cām-ı memāt itmişdür. (8)ᶜaṣruñ şuᶜarāsından idi. Mecmū-ı eşᶜārı mā'il oldıġı meh-pāreler (9)medḥinde olmaġla bu cerīdeye taḥrīr olınsa taṭvīl iḳtiżā ider (10)lākin zurefā meyānında ġāyet meşhūr olan "Hāre-nāme"

(72ᵇ-12,13,14) de "diyerek","Beyt",ve "Nesr" başlığı yer almaktadır fakat bu başlıklar (E.64ᵃ) da ise mevcut değildir /
(16) żār : -W/
(64ᵇ,6)"hicv-i hezele"tamlaması yerine,iki kelime arasında ü olmalıdır/
(7)Biñ yüz yedi tārīḫinde ṣahbā-keş-i cām-ı memāt itmişdür: Asruñ şuᶜarāsından idi:mezbūr bin yüz yedi tārīḫinde fevt olmışdur W-/

sinden (11)bir ḳaç beyt yazılmaḳ münāsib görildi.Mezbūr Hüseyin Cān evā'il-i ḥālinde (12)erkān-ı devletden ʿOsmān Pāşā-zāde Ṣārı Beg dinmekle maʿrūf (13)yādigārun bir müddet ḫidmet-i kitābeti ile muḳayyed olup baʿde edā'il-ḫidme (14)ziyāde iḥsān me'mūlinde iken mezbūre hezār cevr ile ol mīr-ı bi-seḥā (15)bir ḫāre-i kem-behā virüp tekdīr itmekle yüz elli beyt miḳdārı zem ile (16)bir "Hāre-nāme" naẓm idüp ol Hicvūn baʿż-ı ebyātı bu maḥalle taḥrir olındı.

(16) EZ HĀRE-NĀME-İ HÜSEYİN CĀN

Vezni: -..-/-..-/-.-

(18) Hāre degüldür velī ḫārā idi
Reşk-i Semerḳand-ı Buḫārā idi

(19) Tā Venedik'den getürüp piskopos
Tokınmuş anda ḳoca li-ebḥar cüyūş

(20) Eylemiş ana nice bin āforūs
Der şeb-i tārīk ḳara ḳonculūs

(21) Hāre bunun gerçi ki nāmı durur
Perçem-i dilber gibi şāmı durur

(22) Ehl-i tevārīḫden aldım ḫaber
Hārenūn aṣlı bu imiş meger

---

(13) yādigārun:zāt-ı şerīfün W./
(14) ziyāde : -W/ mezbūre hezār cevr ile : -W/
(15) bir ḫāre-i kem-behā virüp tekdīr:bin ḫāre-i kem-behā inʿāmiy-le mezbūrı tekdīr W./ (15,16)miḳdārı zem ile bir "Hāre-nāme" naẓm idüp ol Hicvūn baʿż-ı ebyātı bu maḥalle taḥrīr olındı:miḳdārı naẓm ile zemmitmekle ol hicvūn baʿż-ı ebyātundan bu maḥalle taḥrīr olındı W./
(16)Ez Hāre-nāme-i Hüseyin Cān:Hāre-nāme-i Hüseyin Cān W /

(23) Hind-i ciger-ḫ^{v}āre bunı sābıḳā
Ḫūn-ı cigerle o zen-i bed-liḳā

[W.73^{b}] [E.65^{a}] (1) Nice nice ṣan^{c}atle ṭōkıyup
Şevherī SÜFYĀ'nuñ önüne ḳoyup

(2) Ol daḫı itmişdi nice tavṣiye
Ya^{c}nī ki ferzendi Mu^{c}āviya'ye

(3) Ola bu Ḫārā-yı ser-a-ser nişān
Ḥāfid-ı bed-aḫterüme armaġan

(4) Eyleyicek ol daḫı ^{c}azm-ı sefer
Rāyet-i Ḥuccāc'a ṣālup şūr u şer

(5) Yāḳdı nice biñ dil-i āvāreyi
Şuḳka-ṭırāz eyledi bu ḫāreyi

(6) Gāv-i direfşī gibi ol BÜZGELE
Kalmadı hiç gezmediği ma^{c}reke

(7) Āl-ı Ümeyye anı cānı gibi
Ṣaḳlar idi ḥırz-ı Yemānī gibi

(8) Meclis-i fisḳ eylese ger ol pelīd
Ya^{c}nī ki ^{c}Abdü'l-Melik oġlı Velīd

(9) Eylese Ḥannāne ile iḫtilāṭ
Hem daḫi Mennāne ile inbisāṭ

(10) Sofrada birine yemeklik idi
Raḳṣda birine eteklik idi

(11) Devlet-i merdān ile ol mühmile
Ḳaldı mı yā gezmedigi mezbele

(12) Ya^{c}ni gelin eyleseler bir ḳızı
Bunı iderler idi ayaḳ bezi

(13) Vaż^{c}-ı ḥamilde bol olınca kesi
Soñra iderlerdi beşik örtüsi

(14) Ḥāṣılı ol ḫāre-i pür-ṭumṭurāḳ
Gāh cibinlik idi gāhī ṭuvaḳ

(15) Giderek ol ḫāre-i ^{c}ibret-me'āl
Eyledi çoḳ kimselere intiḳāl

(16) Elden ele düşürerek rüzigār
Eyledi bu ẕātuñ elinde ḳarār

(17) Ebr-i seḫā gürül gürül gürledi
Virdi begüm dırıldırıl dırladı

(18) Ḫāre veli şemānid rūzī idi
Aḳlı ḳızıllıydı dū-rūzī idi

(19) Nice zamān oldı o ^{c}ibret-nümā
Gerden-i ^{c}uvc üzre kebūdī ridā

(20) Bānī-'i kāḫ-ı İrem-i pür-fesād
İtmiş idi asaḳī-i ḳaṣr-ı ^{c}imād

(21) Hāre velī-nādire-i kevn idi
Zīb-i serā-perde-i Fir^{c}avn idi

(22) Hāre degül hāre ana ad idi
Sāde idi mevcden āzād idi

(23) Kim getürüp koydı misāl-i adak
Önime bir hāreyi çağşadak

[E.65^{b}] (1) Gerçi anun begligi yalan idi
Virdügine dāhi peşīmān idi

[W.74^{a}] (2) Begmi olur her kişi "keyfe yāşā"
Māderini ..... ile bir pāşā

(3) Zāyi^{c} olup arada bunca emek
Böylece reng itdi bana ol ma^{c}ek

(4) Böyle olınca kerem a^{c}yānda
Can mı kalur yā Hüseyin Cān'da

(5) Dād elinden Şarınun dād dād
Kullarını hıfz ide Rabbü'l-^{c}ibād

(6) Şarı'yı hışn-ı şeh-i mārāne at
Görmiye tā şerrin ānun kā'ināt

(7) Nāme-i Hārāyı çün itdüm temām
İtdi pesend ana havāş u avām

(8) Hātıf-ı ġaybī didi tārih ana
NĀME-i HARĀ-yı kebūdī-likā

[E.65^{b}](1) HÜSEYİN CĀN

(2)Bin seksen sekiz tārīḫinde yumurṭadan yılan çıḳdı diyü (3)İstanbul ḫalḳı nice zemān yumurṭa eklinden (4)ferāġat eyledükde Hüseyin Cān bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(5) TĀRĪḪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/.-

(6) Bu sene taḳvīmde āḫir olup sāl ü māh
(7) Böyle yazar ḥükmüni ḳavm-ı Ḫıṭā vü Ḫoten
(8) Ekserī ḳavm-ı kibār kizbi ide iḫtiyar
(9) Ṭurmıyalar ^{c}ahdine ehl-i düvel cümleten
(10) Küfr hamīrsizleri ḳavm-ı yedūdun daḫi
(11) Beyża-i surḫiyle hem bir güne düşmek neden
(12) Nice mehādīm içün ^{c}ādet iken her seher
(13) Çok Çelebī el çeke tāze ḳuḳa yimeden
(14) Ḳoca imām ḫoros tā'ib u Ṭāhir ola
(15) Tāvuḳ imām ḳocasın ikide bir .....
(16) Vār ḳıyās eyle kim n'olsa gerekdür bu sāl
(17) Kim ana tārīḫ ola çıḳdı yılan beyżādan

[E.65^{b}](9) HAKKI

(10)İsmi İsma^{c}īl'dür.Rūm-ilinde Şumnı'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde meşāyiḫ-i (11)ṭarīḳ-i Celvetiyyeden At bāzārı Emir Şeyḫ dinmekle ma^{c}rūf olan (12)Şeyḫden telemmüz-i ^{c}ilm-i ma^{c}rifet ve tekmīl ü telezzüz-i ādāb-ı ṭarīḳat idüp (13)Şeyḫ-i mezbūra Dāmād

---

[E.65^{b}] 1 ilâ 17st.ları arası metinde kenardadır(Hüseyin Can)/
(1)Hüseyin Cān : -W/
(5)Tārīḫ (tamamı): -W/
(65^{b}-10)ismi İsma^{c}īl'dür:İsmi şerīfleri İsma^{c}īl'dür W/Rūm-ilinde Şumnı'dan ẓuhūr itmişdür:İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür W/
(11,12)Emir Şeyh dinmekle ma^{c}rūf olan Şeyḫden telemmüz-i ^{c}ilm-i ma^{c}rifet ve tekmil ü telezzüz-i ādāb-ı ṭarīḳat idüp
(13)Şeyḫ-i mezbūra Dāmād

olduḳdan ṣoñra Maḥrūsa-i Burūsa'ya istiḫlāf ile (14)irādet ve ol maḥrūsada iḳāmetine işāret itmekle varup (15)ol belde-i maᶜmūre de ḳarar idüp refte refte maẓanne-i ḥāl (16)bir ᶜārif-i āgāh ve bir şeyḫ-i pür-intibāh olmaġla ol şehrüñ şöhret (17)şiᶜārı ve şeyḫ-i nām-dārı olup ḥaḳḳā ki ᶜilm ü faẓl ile maᶜmūr (18)ve luṭf-ı ṭabᶜ ile meşhūr bir ẕāt-ı feẓāᶜil-mevfūrdur. Evḳāt-ı (19)ᶜÖmr-i ᶜazīzin żāyiᶜ itmeyüp dā'ima taḥrīrāt ve ḥālā te'lifāt ile (20)meşġūl olup ᶜulūm-ı ᶜaḳlıyye ve naḳliyyede ve lisān-ı taṣavvufda (21)nice resā'il-i muᶜteberāt taḥrīr ve te'līf idüp cümle-i āṯārından [E.66ᵃ] (1)Muḥammediyye'yi iki cild de yüz yigirmi cüz' miḳdārı şerḥ u beyān (2)ve münāsib maḥallerinde on iki biñ [W.74ᵇ] beyt ile nice maᶜāni (3)ᶜiyān itmişdür. MÜRETTEB DĪVĀN-ı belāġatᶜunvānı vardur. Nice zamān (4)Burūsa'da sākin olduḳdan ṣoñra İstanbul ṭarafına ᶜazīmet (5)idüp ḥālā Üsküdar'da ḳarar idüp baᶜdehū Burūsa'ya ᶜazīmet itmişdür. Bu birḳaç beyt-i laṭīf-i (6)naẓm eylediği naᶜt-ı şerīfdendür ki bu maḥalle ṯebt olındı.

(7) DER NAᶜT-I ŞERĪF

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Serāser bu cihānuñ cānı sensün yā Resūlallāh
Bu ᶜālem cānınuñ cānānı sensün Yā Resūlallāh

---

(13)olduḳdan ṣoñra Maḥrūsa-i Burūsa'ya istiḫlāf ile:Es-seyid ᶜOṯmān Efendi dimekle meşhūr-ı cihān olan ᶜazīze mukarūn olmagla telemmüz-i ᶜilm-i maᶜrifet-i teleẕẕüẕ-i ādāb-ı ṭarīḳat idüp ᶜazīz-i müşarü'n-ileyhüñ dāmādı olup Burūsa'ya istiḫlāf ile W./
(14)itmekle varup: idüp W./
(15,16)ḳarar idüp refte refte maẓanne-ı ḥāl:ḳarar ve naẓarıfeyżeṯer-i ᶜazīz ile maẓanna-i kirāmeden W/
(16)ol şehrüñ:şehr-i Burūsa'da W./
(17)ve şeyḫ-i nām-dārı olup bir şeyḫ-i nām-dār olmışdur W/haḳḳā ki:-
(19)ve ḥālā : ve W./
(66ᵃ-1)iki cildde:iki cild ile W./
(3) dīvān-ı belāġat-ᶜunvānı:divānı W./
(3,4,5)Nice zamān Burūsa'da sākin olduḳdan ṣoñra İstanbul tarafına ᶜazīmet idüp ḥālā Üsküdar'da ḳarar idüp baᶜdehū Burūsa'ya ᶜazīmet itmişdür : -W/
(5) idüp baᶜdehū Burūsa'ya azīmet: [E.66ᵃ] da kenardadır/

(9) Ezelden tā ebed mühr-i nübüvvet sendedür ḳaṭ^{c}ā
Ḥaḳiḳat mülkinüñ sulṭānı sensin yā Resūlallāh

(10) Dem-i cān-baḫşuñ ile baḫş olupdur feyż-i ḳuddūsī
Bu ^{c}irfān dürrinüñ ^{c}ummānı sensin Yā Resūlallāh

(11) Ayāğuñ toprağının zerresidür Ḥaḳḳī-i zārun
O zerre denlünün tābānı sensin yā Resūlallah

(12) Bu ġazel-i taṣavvufāne Şeyḫ-i mezbūruñ eş^{c}ārındandur :

Vezni: - -./.- -b/.- -./.- -

(13) ^{c}Āşıka cümle-i eşyāda tecellī görinür
Her tecellide nice güne teselli görinür

(14) Şol ki külliyet ile ^{c}aḳlı vire ^{c}ışḳı ala
Bu ticāretde ana fā'ide küllī görinür

(15) Kimi ḳā'im kimi rāki^{c} kimisi sāciddür
Ḳıl naẓar cümle-i eşyāya muṣallī görinür

(16) Nusḫa-'i ʿilm ledündür dil-i ^{c}ārif bi'l-lāh
Her neye ṭālib iseñ anda muḫallī görinür

(17) Keşret-i feyż ile Ḥaḳkı bugün oldı deryā
Gerçi ṣüretde ḳamu ḫalḳuñ eḳalli görinür

[E.66^{b}](1)HĀSİM

(1)Vezīr-i a^{c}ẓam Şehid Köprili-zāde Fāżıl Muṣṭafa Pāşā'nuñ
(2)ferzend-i sa^{c}ādetmendi Es^{c}ad Big'dür. Ol mīr-i vāla-ḳadr sinn-i

---

(11) ayaġuñ : ayaġı W./

şebābda (4)taḥṣīl-i maᶜārif-i bī-ḥisāb idüp ᶜulūm-ı ᶜarabiyye'ye ıştiġāl (5)ve lisān-ı fārisīde ṣāḥib-meḳāl olup şiᶜr ü inşāya heves (6) ve gül-bün-i ḫoş-būy-ı eşᶜāra dest-resden ṣonra fenn-i silaḥşorīde (7)māhir "kābirenᶜan kābir" bir żāt-ı melek-ḫiṣāl ve şāyeste-'i ᶜizz ü iḳbāl (8)olmaġla bīn yüz otuz tārīḫinde menşūr-ı saᶜādetleri ṭuġrā-yı (9) ġarrā-yı devlet-pīrā-yı vezāret ile muᶜanven bir vezīr-i rūşen-żamīr (10)olmışdur. Selāset-i süḫan-ı rūḥ-efzāsı reşk-fermā-yı āb-ı beḳā (11)ve leṭāfet-i suṭūr-ı eşᶜār-ı belāġat-şiᶜārı bir şāhid-i ḫoş-liḳādur (12)Ḥaḳḳe'l-inṣāf maᶜārif u kemāl ile mümtāz-ı aḳrān olduġına [W.75ᵃ] (13)āṯār-ı ḳalemleri dāldur. Pākīze eşᶜār ve ḳaṣāyid ve tārīḫleri vardur (14)Cümle-i āṯārlarından evā'il-i ḥallerinde naẓm idüp ol ᶜaṣrda (15)Vezīr-i aᶜẓam olan ᶜAli pāşā'ya virdigi ḳaṣīde-i ġarrādan birkaç (16) beyt-i raᶜnā bu maḥalle ḳayd u imlā kılındı.

(17) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Ey vücūd-ı kāmilün ārāyiş-i rūy-ı zemīn
Ḫāk-i mesnūn oldı bād-ı luṭfun ile ᶜanberīn

(19) Ḫāṣ u ᶜāma olduġıçün niᶜmetün mebzūl kim
Cümle ᶜālem ḫırmen-ı luṭfundan oldı ḫoşe-çīn

(20) Sensin ol żāt-ı mükerrem eylesen lāyıḳ saña
Keyḳubādı bāb-ı luṭfunda ġulām-ı kem-terīn

(66ᵇ-5) fenn-i silaḥşorīde : ᶜilm-i silaḥşorīde W./
(7) ve şayeste-'i ᶜizz ü iḳbāl : ve bir mīr-i şāyeste-i ᶜizz ü iḳbāl W./
(8) bīn yüz otuz tārīḫinde : -W/
(9) ile muᶜanven : ile muᶜanven olup W./
(14,15) cümle-i āṯārlarundan evā'il-i ḥallerinde naẓm idüp ol ᶜaṣrda Vezīr-i aᶜẓam olan ᶜAli Paşā'ya virdigi : cümle-i āṯārundan Vezīr-i aᶜẓam Dāmād ᶜAlī Pāşāya evā'il-i ḥālinde virdügi W./

(21) Bestedür zencīr-i ᶜadle dest-i cevr-i ẓālimān
Oldun ᶜadl itmekde sen Nūş-i Revān'a cā-nişīn

(22) Feyż-i taᶜlīm-i Ḫudādan terbiyet-yāb olmaġa
İttifāḳ itmiş cemīᶜ-i ṣāḥib-i ra'y-i raṣīn

(23) Sen semiyyi Murtaża Ḥaydar'sun ey rūşen-żamīr
Hiç ᶜaceb mi heybetünden muż̧tarib olsa zemīn

[E.67ᵃ] (1) Serverā bu gülşen-i ᶜālemde naḫl-ı zātunı
Tünd-i bād-ı nā-muvāfuḳdan Ḫudā itsün emīn

(2) Devlet-i taḳdīr-i Rabbānī sana lāyıḳ görüp
Cümlenün içinde itdi żāt-ı pākunı güzīn

(3) Ṣafḥa-i ᶜālem muṭarrā oldı çirk-i fitneden
Ṣadmet-i ḳahrunla ḫasf olup yere aᶜdā-yı dīn

(4) Zātun olmış yekke tāz-ı faż̧l u hüner
Āferīn ey dād ḫᵛāh-ı kişver-i ᶜilm ᶜāferīn

(5) ḤĀSIMĀ ümmīd-vārum girdiş itdükçe felek
Dest-gir olsun ana her yerde Rabbü'l-ᶜālemīn

(6) Olmasun zā'il cihān durdukça ey āṣaf-nihād
Beyża-i İslāma zātun olmadan ḥışn-ı ḥaṣīn

[W.75ᵇ] (7) ḤĀSİM

(8)Nāmı İbrāhim'dür.Mihr-i vücūdı maṭlaᶜ-ı Diyār-ı Bekr'den ṭuluᶜ itmişdür. (9)Evā'il-i ḥālinde vaṭan-ı me'lūfından hicret ve ṣayd-ı kemāl-i maᶜrifet içün (10)taḥrīk-i şehbāl-i ᶜazīmet idüp

Dārü's-saltanatü'l-ᶜaliyye maḥmiye-i İstanbul'a (11)gelüp ṭarīḳ-i hidāyet-refīḳ-i ᶜilme ᶜāzim u mülāzım olup müteheyyi-i (12)ṭarīḳ-i tedrīs iken İzmir ḳażāsınuñ fetvā-yı şerīfe ḫidmeti ile (I)meᶜmūr olup birḳaç seneden ṣoñra (II)maᶜzūlen āsitāne-i hümā āşiyān (III)olan devlet-i ᶜaliyye'yi gelüp (IV)bin yüz otuz yedi (V)tārīḫinde vāḳiᶜ imtiḥān-ı (VI)kebīrde şeyḫü'l-islām olan (VII)Yenişehirli ᶜAbdullah Efendi (VIII)ḥużūrında beyne'l-ᶜulemā mutavvelden (IX)ders oḳuyup maḳbūl-ı ṭabᶜ-ı (X)fuḥūl olup istiḥḳāḳ-ı (XI)ᶜilmīsi ẓāhir u nümāyān olduḳdan ṣoñra (XII)medāris-i ṭarīḳ-i tedrisüñ (XIII)derece-i ulāsı ki ḫāricden (XIV)ᶜibāretdür. Ḳademnih-i iḥrāz (XV)olup ḥattā kendi şākird (XVI)lerinden bir şāᶜir-i māhir ḥaḳḳ-gū (XVII)bu ᶜarabī tārīḫi naẓm itmişdür. Mıṣraᶜ-ı evvelde (XVIII)üç taᶜmiyesi vardur.

(XIX) TĀRĪḪ

(XX) Fe'l-ceddu ve'l-mecdu ve't-tevfīḳ errāḥahu

(XXI) Ḳad-cā'e hāricehu bi'l-ᶜilmi ve'l-edeb

(13)Ḥaḳḳā ki ᶜulūm-ı ᶜarabī ve lisān-ı fārisīde (14)ḳati çok dikḳati ve ziyāde ḳudreti olmaġla rūz (u) şeb-kārı (15)ders ve ifāde olup ᶜālim ve fāżıl bir vücūd-ı feżā'il-nümūddur. (16)Şiᶜr u inşāda ḫod bī-naẓīr-i ruzigārdur. ᶜAṣruñ şuᶜarā-yı belāġat (17)şiᶜārından olmaġla bu birḳaç beyt āṯārındandur.

(67ᵃ-11) ᶜāzim u mülāzım olup : ᶜāzim u mülāzım ve ḥālā W./
(12) iken : olup W/İzmir ḳażāsınuñ fetvā-yı şerīfe ḫizmeti ile:-W/
(I den XXI.satıra kadar) [E.67ᵃ]'da kenardadır.Bu kenardaki kısım "W" nüshasında mevcut degildir/
(XIX) tārīḫin vezni bozuktur /
(13) Ḥaḳḳā ki : -W/lisān-ı Fārisī'de:fārisīde /
(14) ḳati çok dikḳati : ḳatı çoḳ dikḳati ve nihāyet W /
(15) olup : -W/
(16) Şiᶜr ü inşāda ḫod bī-naẓīr-i ruzigārdur:Şiᶜr ü inşada dahi bi-naẓīrdür W./
(17) āṯārındandur : āṯarından be-nümūnedür W./

(18) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(19) Lutf-ı ḫaṭṭ-ı siyehün ḥüsn-i cihān-tābdadur.
Raġbet-i sürme-i şeb-dīde-i meh-tābdadur.

(20) Maġz-ı bādām-ı şeker-pūş-ı ḳadr şīrīndür.
Būse-i çeşmi o şūḫuñ ki şeker ḫ^{v}ābdadur.

(21) O siyeh mest-i günāhuz ki çü çeşm-i dil-dār
Bāde vü sāġarımuz kūşe-i miḥrābdadur

(22) Rızḳ içün ^{c}ālemi ser-geşte idüpdür güyā
Mīzbān-ı felekün sofrası girdābdadur.

[E.67^{b}] (1) Leb-i dil-dārda tebḥāle degüldür ḤĀSIM
Jāledür dā'ire-i ġonca-i siyrābdadur

(2) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Ḫārlar bāl-ı hümādur ser-i dīvārumda
Gül-i iḳbāl açılur kūşe-i gülzārumda

(4) Bād-ı nev-rūz gibi ġonce-ġüşālıḳ eyler
Mevce-i cūş-ı tebessüm leb-i dil-dārumda

(5) O Felāṭūn-ḫıredüm ṭab^{c}-ı sühan-perverden
Meṣel iṣbāt iderüm kilk-i dürer-bārumda

(6) ḤĀSIMĀ pīçīş-i ser-geştegī-i ālāmı
Ḳıldı vābeste felek gerdiş-i destārumda

(7) VELEHU

Vezni: .- - -/..- -/.- - -/..-

(8) Açılsa ġonce-i maḳsūd ṭaraf-ı bāġumda
Zükām olur eṯer-i reng bu dimāġumda

(9) Hezār olursa n'ola meclisümde pervāne
Fetīle-i reġ-i güldür yanan çerāġumda

(10) ᶜAceb ki ḫalḳa'-i āġuşdan remīde olur
O māh-ı nev büyüdi hāle-i ḳucāġumda

(11) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(12) Mir'āt-ı ḥāṭırunda görinmem ᶜadem miyüm
Ey māh-pāre yoḫsa ġubār-ı elem miyüm

(13) Geh çeşm ü gāh-ı pāye düşürdi beni nesīm
Bilmem ġubār-ı sürme mi ḫāk-ı ḳadem miyim

(14) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(15) Müjgānlarun ġamzeńe bāl-ı ḫadenġ olur
Her zaḫm-ı sürme-gūnı çü dāġ-ı pelenk olur

(16) Çoḳdur kenār dilberīnün māh-rūları
Ammā Sitanbul'un güzeli şūḫ u şenġ olur

[W.76ᵃ] [E.68ᵃ](1) ḤĀSİB

(2)Nāmı Meḥmed'dür.Ḳasṭamonı'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde

---

(68ᵃ-2) Evā'il-i ḥālinde bu : -W/

bu cerīde-i (3)^{c}irfāna tercümesi sebḳ iden Arayıcı-zāde-Ḥüseyin Ferdī nām (4)şa^{c}ir-i mānirūn terbiyesiyle taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bi-şümār idüp ba^{c}dehū (5)dīvān-ı Sulṭānī kātipleri zümresine ilḥāḳ olmaġla Ḳāhire-i Mıṣr (6)muḳābelecisi olup ^{c}aṣrūn şu^{c}arā-yı şīrin-kārundandur. Ḥattā (7)Vezīr-i a^{c}ẓam ^{c}Alī Pāşā bin yüz yigirmi tārīḫinde Nemçe üzerine (8)sefer itmege ḥareket eyledigi esnāda mezbūr Mıṣr'dan henüz gelmiş idi. (9)Mıṣr taḳvīmi getürmekle Vezīr-i müşāru'n-ileyhün şehīd olup ^{c}asker-i (10)İslām münḥezim olacaġını remz ile işāret idüp Vezīr-i a^{c}ẓam (11)ṭarafına tefhīm eyledükde umūr-ı ātiyeden ḫaber virmek töhmeti ile (12)maġżūb-ı āṣafī olmaġla Bozca Ada Cezīre'sine ḳal^{c}a-bend (13)olup çoḳ geçmedin ^{c}Alī Pāşā ol seferde şehīd olmaġla inḥizām (14)vāḳi^{c} olup mezbūr daḥi ol Cezīreden iṭlāḳ olmaḳ içün fermān (15)ṣādır olup Devlet-i ^{c}Aliyye ṭarafına geldükde ba^{c}ż-ı manṣıba mutaṣarrıf (16)oldukdan ṣonra Mora Defter-dārı olup bin yüz otuz (17)tārīḫinde Mora'da ṭayy-ı defter-i ḥayāt itmişdür. Mezbūr ḳal^{c}a-bend iken (18)ḥasbıḥāl-güne naẓm eyledigi ebyātdur ki bu maḥalle ṣebt olındı.

---

(3) sebḳ iden : ṣebt olınan W./
(5) ilḥāḳ olmaġla Ḳāhire-i Mıṣr:ilḥāḳ olmaġla isti^{c}dād-ı żātī sebebi ile menāṣıb-ı divāniyye'den baş muḳāṭa^{c}acılık mansıbı ile ser-bülend olup ba^{c}dehū Ḳahire-i Mıṣr W./
(7) : [E.68ª.7] de "Vezīr-i a'zam" ile başlıyan cümle [W.76ª]'da bir "Nesr" başlığı ile yer almakta olup [W. 76ª] I ile IV arasında yer alan iki beyit de "E" nüshasında yoktur./
(6) Ḥatta Vezir-i a^{c}ẓam ^{c}Alī Pāşā : Vezīr-i a^{c}ẓam Şehīd ^{c}Ali Pāşa W./
(7) hareket eyledigi:hareket itdüği W./
(9) Mıṣr takvimi getürmekle : Ḥattā Mıṣr takvimi getürüp W./
(11,12)töhmeti ile maġzub-ı aṣafī olmaġla:töhmeti ile ġaḍab-ı aṣafīye maẓhar olmaġla W/
(13) ol seferde : -W/
(15) geldükde : gelüp W./
(18) naẓm eyledigi ebyātdur ki bu maḥalle ṣebt olındı:ḥasb-ı ḥāl-ı güne naẓm eyledigi ebyat bu maḥalle yazılmaḳ münāsib görilmişdür W/

(II) Dilde fikr-i girdişi çeşm-i kebūdı cilve-ger
Gāliḥā şimden-gerü gerdün gönlümce döner

Vezni:-.--/-.--/-.--/-.-

(IV) Kim ki dellāki çeküp ḥalvete^{c}arż eyleye zer
Āna ḥammām gibi āteşi altından ider.

Vezni:(-.--) .·--/ ..·-/ ..--/..-(--)

(19) ḤASB-I ḤĀL-İ ḪOD

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Münşi-i takdīrün idrāk olsa ger inşāları
Lafẓ-ı tedbīre mużāf eyler idüm maᶜnāları

(21) Şārih-i dībāçe-i takdīr olan ᶜāriflerün
Ḥarf-i teslīm-i rıżā-terkībdür imlāları

(22) Fā'il-i takdīr-gāhı merdüm-i ġam-dideye
Maṣdar-ı iḳbāl ider ḫod-kerde-i aᶜdāları

(23) Devr-i nā-sāz eyler ᶜuşşāḳun maḳāmın der-ḥiṣār
Beste-i zincīr iderler şiᶜr-i müsteṣnāları

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[W.76ᵇ] [E.68ᵇ] (1) Ḳıymetin tervīc içün cevher-şinās-ı rūzigār
Ḥıfẓ ider ṣanduḳ içinde lü'lü-yı lālāları

(2) Dām-ı red yoḳ ḫod-be-ḫod pervāz ide bāġ içre dāġ
Ḥabs iderler nālesi çün bülbül-i güyāları

(3) Giryeye tebdīl ider devrān-ı se-rūze ḫande-nişīn
Ḥabṣ-i inbīḳ-i gülāb eyler gül-i raᶜnāları

(4) Diller oldıysa rehā-yāb-ı şikenc-i ṭurrası
Ḳāmet-i yāra ṣarılmışdur yine sevdāları

(5) Müstecāb olmazdı daᶜvet olma dirsem dā'ire
Baᶜde zin teshīr mümkindür perī sīmāları

(6) İstiḳāmetde ᶜilm-i ḳulluḳda dāmen der-meyān
Bāġbān āzād eyler serv-i bi-hemtāları

(7) Müptelā-yı bend-i ḫār oldıysa bāġuñ gülleri
Bāġbān gözden çıḳarmaz nergis-i şehlāları

(8) Gāh olur bedr-i münīrī ḥāle-bend ile felek
Ḫāne-bend-i sim ü zerdür cevheruñ aᶜlāları

(9) Terbiyet-yāb olmasa ḥışn-ı ṣadef de bir zemān
Pādişehler zīb-i tāc itmez dür-i yektāları

(10) Gönlini zincīr-i zülf-i yārda eyler esīr
Boş degül meydān-ı ᶜışḳuñ ᶜāşıḳ-ı şeydāları

(11) Nefsini ḥabs itmese ḫalvetde şeyḫ-i pāk-dil
Keşfe ḳādir mi olurdı ᶜalem-i maᶜnāları

(12) Ẓāhirā teng itseler me'vāsını ṣāfī dilüñ
Gülşen-i maᶜnāyı seyrān itdirür rü'yāları

(13) Ḥall-i eşkāle muḳayyed pīşe-i dil-bestedür
Dām-ı fikre eyler üftāde şüḫan-fermāları

(14) Beyt-i maḫlaṣ merdum-ı fikrin giriftār eylemiş
Dil-güşād olmaz bu dehrüñ şāᶜir-i ġarrāları

(15) Ṣaydgāhı dām ider ṣayyādı āḫır ṣayd olur
Bu kemīn-gāhuñ ᶜacebdür resm-i nā-ber-cāları

(16) Pāy-ı ṣayd u dest-i ṣayyād oldı çün bir rişte de
Bir maḥalle ᶜaḳd ider üstād dest ü pāları

(17) Āşiyān-ı murġ-ı dil tek olsa da bī-bāl ü per
Bi-taᶜab her laḥza seyr itmekdedür dünyāları

(18) Nüsḫa-i ḥışn-ı ḥaşīnī eyleyen dā'im penāh
Eyler elfāẓın sipāh u esliḥa maᶜnāları

(19) Lezzet-i fikr-i viṣāl olmaz müyesser herkese
Çāşnī-yāb-ı firāk ol anla bu maᶜnāları

(20) Ḥalḳa-i reng-i rem-i āhū-yı bī-cürm ü ḫaṭā
Bend-i Çīn-i naḫvet eyler şīr, ejder-hāları

(21) Sen de ey dil ḥażret-i Mevlāya şükr it ṣābir ol
Şād ider bir gün seni eltāf-ı lā-yuḥṣāları

(22) Bād, āh-ı inkisārı sanma te'sīr eylemez
Rüzgārı görki dā'im dürredür deryāları

(23) Geşte-i nāmūs ider Nemrūd i ḳahr-ı zü'l-celāl
Mūrlar eyler helāk efᶜī-i ejderhāları

[W.76ᵇ] (I) Bikr-i tedbīri şeh-i taḳdīr-i bozdı ᶜāḳıbet
Ḳāf-ı şerm u ḫadete nefy itdiler ᶜanḳāları

(II) Nīze-i taḳdīre top eylerse tedbīrini
Hep bu meydānun görildi maᶜreke āraları

I. ve VI. satırlar arasındaki beyitler "E" nüshasında yoktur (W.76ᵇ) ve (W.77ᵃ) da yer almaktadır/

(III) Hep peşimānı-i bī-sūda olurlar mübtelā
Çok görilmişdür dehrün āṣaf-ı ḫod-rāları

[W.77^{a}] (IV) Kendüden aẓlem ġarīme düş idüp eyler helāk
Kendü cinsin ḳahra sa^{c}y iden sitem-peymāları

(V) Ḥāsibā ġam çekme luṭf-ı Kird-gār'a nāẓır ol
Ḳahr ider Mevlā seni tekdīr iden a^{c}dāları

(VI) Bir iki gün eylese bir kimseyi mest-i ġurūr
^{c}Ādiyetdür zehr iden nūş itdigi ṣahbāları

[W.77^{b}] (1) ḤİLMĪ

(2)Nāmı ^{c}Oṣmān'dur. Sürūr-ı efrāz-ı vücūdı İstanbul'da Yenibaġçe dimekle meşhūr olan (3)maḥalden keşīde bālā olmışdur. Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı Rābi^{c} devrinde nice zamān (4)Yeniçeri Ḳalemi baş ḫalīfesi olup ba^{c}de Yeniçeri Efendisi olan ÖRDEK İSMA^{c}İL EFENDİ (5)nām pīr-i ṣāliḥūn oġlu ve daḫi Sulṭān Muṣṭafa Ḫān-ı ṣānī ^{c}ahdinde baş Ḫalīfelikden (6)Yeniçeri Efendisi olup bu cerīde-i ^{c}irfāna "NĀZIM" maḫlaṣı ile manẓūmānī (7)ṣebt olınan Muṣṭafa Efendi nām ṣā^{c}ir-i māhirūn birāder-gühteridür. Evā'il-i (8)ḥālinde kesb-i ma^{c}ārife iştiġāl idüp kendüye mevrūṣ peder ve birāder (9)olan Yeniçeri Ḳalemi Ḫulefāsı silkine sālik olup ḳaṭ^{c}ı merātib-i (10)mu^{c}tāde iderek ḳalem-i mezbūre baş Ḫalīfe olup etmegin aldukdan ṣoñra (11)isti^{c}dād-ı ẕāti sebebi ile Dīvān-ı sulṭānı ḫ^{v}āceleri zümresine dāḫil (12)olup menāṣib-ı dīvāniyeden ba^{c}ż-ı mansıba mutaṣarrıf olup donanmayı (13)hümāyūn kalyonları Defterdarı ve Yeniçeri ocaġına Kethuda yeri kātibi (14)olup lāyıḳ-ı ^{c}izz ü ikbāl bir vücūd-ı ḫūb-ḫiṣāldür. ^{c}Aṣrūn ṣu^{c}arasından (15)ve bu devrūn füsehāsından ḫoş-ṣohbet ve ḳābil-i üns ü ülfet

---

(W.77^{b}-1) Ḥilmī : -E /

(16)zarîf ve nüktedân ve mecell-i ḫ^vân, güzel inşâsı ve bi-bedel (17)ḫatt u imlâsı olup vâdi-i sülṣ ve neshde ḫaṭṭât,üstâd (18)ve teşhîs-i ḫaṭda nekkâd-ı vekkâd olup ^caṣrun ketebeli şu^carâsındandur. (19)Bu birkaç beyt-i ra^cnâ âṣârından nümûnedür ki keşîde-i rişte-i sutûr kılındı :

(20) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Ḥ^vâb girmez çeşmime fikr-i ḳad dildârıyle
Ḥâlimüz düşvârdur ṭûl ü dirâz-ı efkârıyle

(22) Vuṣlatın âdın eğerlerse ḳıyâmetler ḳopar
Ḳaldı rûz-ı ḥaşre da^vvâmuz bizüm ol yârıyle

(23) Ay geçer görmez yüzin ^cuşşâk-ı ḫaste ḥaller
Şehri her gün seyr ider ol mâh ise aġyâriyle

(24) Gün mi var endîşe-i hicrânı dilden devr ola
Geçmede eyyâmımuz efkârıyle ekdârıyle

(25) ^cAkl u ṣabr u fikr u dil gitdiyse ḳaldı yerine
Hecr ü derd ve miḥnet ü ġam-ı ḤİLMÎ-i naçârıyle

(26) VELEHU

[W.78^a] (1) Kaldum şeb-i firâḳda bî-berg u bî-nevâ
Yandur çerâġ-ı sâġarı meydâna sâḳıyâ

(2) Ki bâna gâhî ḫançerine itmede nigâh
Durmaz hemân ġamzesini ^carż ider bâna

---

(20) Nazm : -E/
(26) Velehu : -E/

(3) Ol ṭıfl-ı tāze sālī görenler esīr olur
Günden güne güzellenür ol ḥüsn-i bī-bahā

(4) Şemşīr-i hecrūn eyledi āzürde diller
Kalsunmı yanına senin ey şūḫ-ı bī-vefā

(5) HİLMİ hevā-yı zülfi cihāna fenā virür
Ol fitne-i cūya hemdem olursa eger ṣabā

[W.90^{b}] (1) NEŞR

(2)Pādişāhımuz şehriyār-ı cihān-ı Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ġāzī Ḥażretleri Mora feṯḥinden soñra (3)Edirne'den İstanbul'a ^{c}āzim iken Dāvud Pāşā menzilinde alay ile İstanbul'a teşrīfleri (4)gün bi-emrillāhi Te^{ā}ālā bārān-ı ^{c}aẓīm nāzük olmağla ş^{ā}^{c}ir-i mezbūr bu kıt^{c}ayı naẓm itmişdür.

(5) KIT^{C}A

Vezni : ⏑ – – – / ⏑ – – – / ⏑ – ⏑ – / ⏑ – – –

(6) Çünki *sancāġ-ı* Resūlallāh ile Sulṭān-ı dīn
Āfitāb _ āsā ṭoġup āfāḳı tenvīr eyledi

(7) Aṭlas-ı gerdūnı ol sancaġa pāy _ endāz içün
Ebr-ı raḥmet rāh-ı İstanbulı taṭhīr eyledi

(8) NEŞR

(9)Ş^{ā}^{c}ir-i mezbūr iltifāt-ı pādişāhīye maẓhar olmağla maḥsūdu'l-aḳrān olup Enderūn-ı (10)Hümāyūnda ḫiḍmet-i Pādişāhīde daḫi ba^{c}ż-ı ḫāsidleri olmağla ḥużūr-ı hümāyūnda (11)müzākere olduḳça şarḳ ādemīsidür ş^{ā}^{c}ir-meşrebdür.Maḥbūb-ı dostluḳda aḳrānına (12)tefevvuḳ idüp "oḳun ilerüde arar" diyü bunuñ gibi iftirālar ile żemm

---

[W.90^{b}] ;(1)Nesir, (5)Kıt^{c}a, (8)Neşr, (14)Nazm'lar [E.80^{b}] de yoktur.

(13)eyledükleri mesmūᶜı oldukda keyfiyyet ḥālini müşᶜir bu ebyātı naẓm idüp pādişāha virmişdür.

(14) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) İdüp ḥablü'l-metin şerᶜ-i pāki rişte-i gerden
Ezelden bende-i fermān-ı teslīm-i rıżāyem ben

(16) Derūnum nūr-ı īmanla ser-tā-ser mücellādur
Ḳaviyyü'l-iᶜtiḳādı dīn pāk-ı Muṣṭafāyem ben

(17) Ġubār-ı āsitān-ı ehl-i beyt-i cümle-aṣḥābem
Dil ü cāndan maḥabbet-i çār-yār-ı bā-ṣafāyem ben

(18) Ḥanīfī meẕheb u dīnem ṭarīḳ-ı Naḳşbendīye
Mutābıḳdur sülūkum şerᶜ-i pāka bī-riyāyem ben

(19) Netīce mü'min-i pākem velī ᶜiṣyānum efzūndur
Ümīdüm maġfiretdür rācī-i ᶜafv-ı Ḫudāyem ben

(20) Hemīşe ḫayrdür ḳalbümde niyyet cümle maḫlūḳa
Vücūdum beẕl-i aḥbāb eylerüm ehl-i vefāyem ben

(21) Degül aḥbāba aᶜdāya bile yoḳ zerrece ġayẓum
Derūnum ṣāfdur āyīne-i rūşen-i cilāyem ben

(22) Müyesser olmamışdur kimseyi ᶜömrümde ẕemm itmek
Beni kim ẕem iderse eylesün bī-müddeᶜāyem ben

(23) Cezāsın ḥaḳḳ ider dünyāda vü ᶜuḳbāda çün tertīb
ᶜAcūl olmam anūn çün ṣābır-ı rūz-ı cezāyem ben

(24) Bana yokdur żarar düşmen nedenlü herzekan olsa
Seg na-pakdur onlar zülal-i pür-şafayem ben

(25) Zülal-i pür şafayem bahruma olmam cifeden dilgir
Letafet perver şad gevher-i ᶜalem bahayem ben

(26) Yem-i emvac-ı ṭabᶜumdan çıkan hep dürr-i yektadur
Ki vaṣṣaf-ı cinan-ı padişah yem-i nevayem ben

(27) O şahenşeh ki zat-ı eşrefi iksir-i devletdür
Zemanında anun müstağni-i zıll-i hümayem ben

(28) N'ola her lahza manzur-ı nigah-ı iltifat olsam
O hakandur ana hakani-i şirin-edayem

(29) Huda zat-ı hümayun-ı Hıtadan ḥıfẓ ide Dürri
Sabah u şam anunçün vakf-ı miḥrab-ı duᶜayem ben

(6) NESR

(7)Vezir-i aᶜẓam-ı ᶜaṣr olan ser-amed vüzera-yı pişin Damad-ı Padişah-ı rüy-ı zemin (8) ṣahib-i ṣadr-ı asafiyyü'l-inşa Cenab-ı Hażret-i İbrahim Paşa'ya virdigi "Bahariye (9)Kaṣidesi"nden birkaç beyt bu mahalle taḥrir olındı:

(10) EZ KAṢAYİD

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(11) Bahar irdi yine ṣahn-ı çemen zeyn itdi ezharı
Heman şimden-gerü gül-zara gelsün ġam-giriftarı

(12) Döşendi rüy-ı arża güzel kaliçe-i ḥadra
Donandı sebz-cameyle seraya bağınun eşçarı

(W.78ᵃ-6) Nesr :-E/
(10) Ez Kaṣayid : -E/

(13) İdüp biñ ṣabā müjde ḳudūm şāh-ı Nevrūzı
Feżā-yı gül-şene ferş itdi bir dībā-yı rüzgārı

(14) Zümürrüd ḫaymelerdür ṣan ḳuruldı ṣaḥn-ı gül-zāra
Şalā ᶜiyşe diyü el ṣalmada evrāḳ-ı eşcārı

(15) Bulur gice düşürse sūzenin zehre bilā zaḥmet
O deñlü ḳıldı rūşen nergisün ḳandīli gül-zārı

(16) Hemān ᶜiyş u ṣafā itsün bu demde her tehī kāse
Ferāmuş eylesün dilden cefā-yı çerḫ-ı ġaddārı

[W.79ᵇ] [E.70ᵃ] (1) FĪ ḤARFİ'L-ḪĀ'

(2) ḪĀKĪ

(3)İstanbul ḳurbında vāḳiᶜ Ḥāṣköy nām maḥalden ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde (4)ṭā'ife-i Yehūd ve Cemāᶜat-ı ḳavm-ı Cehūd'dan olup deḳāyıḳ-ı Tevrat'a vāṣıl (5)ve ᶜulūm-ı ᶜArabiyyeti daḫl ḥāṣıl itmekle vādī-'i eşᶜāra heves ve semt-i (6)şā'iriyyete dest-res bulmaġla ᶜasruñ şuᶜarāsiyle müşāᶜere iderek gerçekden (7)şāᶜir ve her fende māhir olup olᶜaṣırda Müftī olan (8)Bahāyī Efendi'nüñ gāh-bī-gāh meclis-i şerīflerine dāḫil olup mübāḥaṣe (9)ve müşāᶜare itmekle yine bir gün meclis-i şeyḫü'l-İslāma dāḫil olmaḳ (10)ārzūsıyle vardukda Piyāle nām kapucı maniᶜ-i duḫūl olup zaḫm-ḫorde-i (11)ᶜasā-yı āzār itdükde mezbūr Yehūdī kapu dibinde eline ḳalem alıp kapucı (12)PİYĀLE duḫūla māniᶜ olduġın iᶜlām içün bu ġazeli

---

(70ᵃ-3) Evā'il-i ḥālinde : -W /
(5) vādī-'i eşᶜāra heves : vādī-i şiᶜr ü inşāya daḫi heves W./
(7,8) ol ᶜaṣırda Müftī olan Bahāyī Efendi'nün : Hatta ol ᶜaṣırda Şeyḫü'l-islām olan Bahāyi Meḥmed Efendinün W./
(9)meclis-i Şeyḫü'l-islāma : meclis-i şerīflerine W./
(11) ḳapu dibinde : - W/

naẓm idüp (13)bir kimse ile Ḥażret-i Müftī'ye gönderdükde ol müftī-i ᶜārif ḳıṣṣaya (14)vāḳıf olıcaḳ ādem gönderüp Yahūdi'yi meclislerine getürdüp ᶜazim (15)şermende-i iḥsān ve iltifāt iderler. Gönderdigi ġazel budur ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

(16) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Piyāle bezm-i yāre kesb içün nūr intisāb eyler
Güher-veş kim fürūġ-ı mihrden tāb iktisāb eyler

(18) Degül benden nihān olmaġla hergün ḳāniᶜ ol sehhār
Mülāḳı olmayam seyrinde tā maḥrūm-ı ḫvāb eyler

(19) Varınca sudde-i devlet-me'āb-ı yāre derbānı
İlāhī mübtelā-yı sudde olsun sedd-i bāb eyler

(20) Şehā miᶜmār-ı vaṣlunla vücūdum kişverin yāb yāb
Firāḳun ḳorḳarın āheste āheste ḫarāb eyler

(21) Şeref-besdür bu HĀKĪ bendene pā-būsun itdükçe
Gözini kebkeb-i naᶜlun du ebrusın rikāb eyler

(22) NEŞR

[E.70b](1)Mezbūr Yahūdī güher-keş-i silk-i naẓm olaraḳ bir ḫvāce-i sühan ve bir edīb-i (2)pürfen-olup hidāyet-i samedānī ḳarīn-i ḥāli olmaġla server-i enbiyā vü şāh-ı (3)aṣfiyā Muḥammedü'l-Muṣṭafā [W.80a] salla'l-lāhü ᶜaleyhi vesellem Ḥażretlerinün medh-i şerīflerinde (4)bu güne gevher-feşān-ı şīrin-zebān olmışdur.

(13,14)ol müftī-i ᶜārif kıssaya vāḳıf olıcak ādem gönderüp : ol müftī-i müşkil-güşā ḳıṣṣaya vāḳıf olıcaḳ hemān bir ḫidmetkār gönderüp W

(5) Der naᶜt-ı şerīf-i seyyidü'l-beşer ve şefīᶜ-i rūz-ı maḥşer

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Şāh-ı iklim-i risāletdür muᶜaẓẓam pādişāh
Nāzenīn-i Rabb-ı ᶜizzet bende-i ḫaṣṣ-ı ilāh

(7) Hāk-i pāyı olmayan bulmaz Cenāb-ı Ḥaḳḳa rāh
Anuñçün ḫalḳ olupdur nūh felek şems ile māh

(8) Sellimū ṣallū ᶜalā bedri'd-dücā şemsü'l-hüdā
(9) Nūr-ı Ḥaḳḳ'dur MUṢṬAFĀ maḥbūb-ı dergāh-ı Ḫudā

(10) Mültecā-yı ḫalḳ-ı ᶜālem bil anuñ dergāhıdur
Ṣadr-ı dīvān-ı risālet enbiyānuñ şāhıdur.

(11) Kevkeb-i evc-i saᶜādet burc-ı hüsnüñ māhıdur
Evvelīn ü āḫirīn anuñ şefāᶜat-ḫāhıdur.

(12) Sellimū ṣallū ᶜalā bedri'd-dücā şemsü'l-hüdā
(13) Nūr-ı Ḥaḳḳ'dur MUṢṬAFĀ maḥbūb-ı dergāh-ı Ḫudā

(14) Ḫāk-ı dergāhına anuñ itmeyince intisāb
Refᶜ olup perde gönülden cāna olmaz feṯḥ-i bāb

(15) Ayaġı toprāġınuñ her zerresi bir āfitāb
Yolına cān oynayan ᶜāşıḳ bulur ḥüsnü'l-meᵓāb

(16) Sellimū ṣallū ᶜalā bedri'd-dür
(17) Nūr-ı Ḥaḳḳ'dur MUṢṬAFĀ maḥbūb-ı dergāh-ı Ḫudā

(70ᵇ-5)Der naᶜt-ı şerīf-i seyyidü'l Beşer:Der naᶜt-ı seyyidü'l-beşer W./

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(18) Ravżasıdur gülşen-i cān-bahş-ı firdevs-i berīn
Āsitānun bekleyüp eyler nidā Rūhu'l-emīn

(19) Hāẕihi cennātün ᶜadnin fedẖulū hālidīn
Raḥmeten li'l-ᶜālemin oldur şefīᶜü'l-müẕnibīn

(20) Sellimū ṣallū ᶜalā bedri'd-dücā şemsü'l-hüdā
(21) Nūr-ı Ḥaḳḳ'dur MUṢṬAFĀ maḥbūb-ı dergāh-ı Ḫudā

(22) Yādiden ismi-i şerīfin şevḳile pür-nūr olur
Muᶜcizātın güş iden maḥzūn gönül mesrūr olur

(23) Her kim anı sevdi cürmī ᶜafv olup maġfūr olur
Ey Yahūdī ᶜaşıḳ-ı maḥbub-ı Ḥaḳḳ manẓūr olur

[E.71ᵃ] (1)Sellimū ṣallū ᶜalā bedri'd-dücā şemsü'l-hüdā
(2)Nūr-ı Ḥaḳdur MUṢṬAFĀ maḥbūb-ı dergāh-ı Ḫudā
(3) NEŠR

(4)Mezbūr Yahudi bu naᶜt-ı şerīfi naẓm ve ol şefiᶜ-i rūz-ı rustā'-ḫīzi medḥ (5)eyledükden ṣoñra naḳd-ı maġşūş-ı ḳalbi nām-zed-i sikke'-i saᶜādet ile (6)ḳābil-i tamġā [W.80ᵇ] ve ṣaḥra-i ṣammadan şedīd olan dil-i siyāhı cevher-i iksīr-i (7)ᶜizzet ile zer-i ḫālişden mücellā olup reh-nümūni-i ᶜināyet-i perverdigār ile (8)girīve-i ḍalālet-i Yahūdiyyet sergeşteliginden rū-gerdān ve ruḫṣārı hālinde (9)meḥāsin-i īmān-ı gülgūne nümā ẓāhir ve hüveydā olmaġla *müsebbeha*-i (10)ikrār ḳaldırup engüşt-nümā-yı şāh-rāh-ı devlet ve vāṣıl-ı ser-menzil-i (11)saᶜādet olup şeref-i İslām ve iklīl-i celīl-i īmān ile bālā-nişīn-i (12)evreng-i emān olmaġla ṭaraf-ı Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOsmaniyyeden mezbūra (13)ziyāde ikrām ve İstanbul Gümrügi mālından beher yevm yüz elli akçe ᶜulūfe (14)ve kifāyet

---

(71ᵃ-5)eyledükden ṣoñra:itdükden ṣoñra W/
(7)ᶜizzet ile: saᶜādet ile W./
(12-13)ṭaraf-ı Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOsmāniyyeden ziyāde ikrām olınup W/İstanbul Gümrügi:İstanbul Gümrügünden W/beher:-W/ᶜulūfe:-W/

miḳdārı ta^{c}yīnāt ile ser-efrāz olup Ḫāsköy'den İstanbul'a (15)riḥlet ve Ḫ^{v}āce pāşā maḥallesi civārında iḳāmet idüp nice zemān (16)mu^{c}ammer olup dersi^{c}ām ḤĀKĪ MEḤMED EFENDİ dinmekle meşhūr-ı enām olmışdur. (17)^{c}Ākibetü'l-emr biñ yetmiş sekiz ḳudūdında terk-i ^{c}ālem-i Ḫākī itmişdür. (18)Raḥmetu'l-lāhi ^{c}aleyh bu ebyāt mezbūruñ ġazeliyyātındandur i bu maḥalle taḥrīr olındı.

(19) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Def^{c}-i Ḍaḥḥāk-ı ġama ma^{c}nī de āhenger ḳadeḥ
Şerr-i ye'cūc-ı melāle sedd-i İskender ḳadeḥ

(21) Būs-ı la^{c}luñ bī-tekellüf itse her dem ġam degül
Aldı aġzın ölçüsin evvelden ey dil-ber ḳadeḥ

(22) Munḳalıb şanmañ hevāya dem-be-dem tāc-ı cenāb
^{c}Işḳuñ ile göklere ātar külāh-ı ser ḳadeḥ

(23) Tevbe itdi bādeye Ḫākī ṭalāḳa şarṭ idüp
Boş olur şimden gerü aġzına alsa ger ḳadeḥ

[E.71^{b}] (1) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Mey-i gül gūnı seyr it pāk meşreb bir güherdür bu
Egerçi iştihārı duḫter-i rez gerçek erdür bu

(3) Göreydi penç beyt naẓmımı her ṣāḥib-i ḫamse
Dir idi ḤĀKĪ el-ḥaḳḳ ḫāric-i ez ^{c}aḳl-ı beşerdür bu

[W.81^{a}] (4) ḪAYLĪ

(5)Nāmı Aḥmed'dür.Naḳş-ṭırāz-ı derāy-ı vücūdı Rūm-ilinde vāḳı^{c} her

---

(15)riḥlet:hicret W/maḥallesi civārında iḳāmet idüp:maḥallesinde iḳāmet ve ḳarar idüp W / (16)mu^{c}ammer olup: -W/ (17)^{c}Akıbetü'l-emr: -W/ (71^{b}-5)Naḳş-ṭırāz-ı derāy-ı vücūdı:kevkeb-i vücūdı W/

kāşānesi (6)nigār-ḫāne-i Çīn ve her maḥbūb-ı merġūbı bir but-i ṣūret gerān-ı (7)deyr-i MĀÇĪN olan KIRK KİLİSĀ nām şehr-i meşhūrdan ẓuhūr itmişdür. (8)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i mevfūrdan ṣonra Dīvān-ı ṣultānī kātipleri (9)zümresine ilḥāḳ olup fenn-i kitābetde ḫayli ṣāḥib-ḳudret (10)ve şi^{c}r ü inşāda kesb-i maharet itmekle ^{c}aṣrında Mıṣr vālisi olan (11)İbrāhīm Pāşā nām vezire dīvān efendisi olup ba^{c}denu ṣulṭān MEHMED HĀN-I (12)rābi^{c} vüzerāsından ābrūy-ı vüzerā-yı pīşīn Vezīr-i a^{c}ẓam Köprili-zāde (13)Fāżıl Aḥmed Pāşā'ya intisāb idüp nice müddet tezkirecilik (14)ḫidmetinde istiḫdām olmağla meşhūr-ı cihān olmışdur.Bu^{c}dehū Dīvān-ı (15)^{c}adālet ^{c}ünvān-ı ṣultānīde ḫayli zemān mevḳūfātı manṣıbı ile (16)ser-efrāz olup bin ṭoḳsān sekiz senesinde BELĠRĀD nām maḥalde (17)cür^{c}a-keş cām-ı memāt olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsındandur. Eş^{c}ārı (18)muḫayyel ve güftārı ḳatī bī-bedeldür. Ḥattā fenn-i tārīḫde daḫi ziyāde mahāreti (19)olmağla KÖPRİLİ-ZĀDE FĀZIL AḤMED PAŞA UYVĀR ḲAL^{c}ASI'nı feṭḥ eyledükde (20)mezbūr bu güne tārīḫ perdāz olmışdur.

(21) TĀRĪḪ-İ FEṬḤ-İ ḲAL^{c}A-İ UYVĀR

(22) Kām-kārā ḥażret-i serdār-ı ekrem serverā
Faḫr ider ẕāt-ı şerīfünle vezāret mesnedi

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(I) Ḍarb-ı şemşīrinden a^{c}dā elamān ve'l-amān

(II) Didiler bu idi dünyānun murād u maḳsadı

---

(8)ma^{c}ārif-i mevfūrdan ṣonra:ma^{c}ārif-i mevfūr idüp W/
(10)kesb-i mahāret itmekle ^{c}aṣrında :kemāl-i mahāret-i kesb itmekle ol ^{c}aṣırda W./
(11)İbrāhīm Pāşā nām vezīre:İbrāhīm Pāşā'ya W/dīvān efendisi:dīvān kātibi W./
(12)pīşīn:-W/
(13)Fāżıl Aḥmed Pāşā'ya:Fāżıl Aḥmed Pāşā cenābına W/
(14)cihān olmışdur:cihān olup W/
(15)Sulṭānīde:Pādişāhīde W/
(18)ḥattā : -W/
(19)Köprili-zāde Fāżıl Aḥmed Pāşā:Vezīr-i a^{c}ẓam Fāżıl Aḥmed Pāşā W.
(20)mezbūr:şā^{c}ir-i mezbūr W/

(III) minnet ü cehd ü sitāyiş-i Ḥażret-i Feyyāża kim
(IV) Ẕātına mer-hūn imiş bu ḥall-i emr-i ebcadı
(V) Şeyḫüşşābın Nemçenün ḳılduḳ esir itdüḳ ḳatl
(VI) Yacni tiġundan ḫalāṣ olmadı şābbı emredi
(VII) Bir neberd itdüḳ ki güm-nām oldı aḥvāl-i Moḥāç
(VIII) Bir ġazā itdüḳ ki memnūn oldı rūḥ-ı Aḥmedi
(IX) Āteş endāz oldı ḫāşāk-i vücūd-ı kāfire
(X) Berḳ-i tīġüñ ḥarḳ idüp pāk itdi ḫāk-i serḥaddi

[E.72a] (1) Müddet-i sehlīde feth itdüḳ bu ḥışn-ı aḥseni
Āferīn o rūzigārun ḳahramān u irişdi

(2) HAYLĪ-i ducā idüp didi tārīḫini
Aldı Uyvārı cadūdan mucizāt-ı AḤMEDİ Sene 1084

(3)Biñ ṭoḳsan dört senesinde Beç Seferine ġiderken Esnā-yı ṭarīḳde didigi ġazel

Vezni: - -./.- - ./.- -./.- -

(4) Āyā ṭaraf-ı yāre gider ḳāfile yoḳ mı
Şāyeste-i rıḥlet bize bir rāḥ ile yoḳ mı

[W.81b] (5) Hiç eylemedüñ meyl-i ferāġat tek-i pūdan
Ey pāy-ı ṭaleb sende ġam-ı ābile yoḳ mı

(6) Şīven-gede itdüñ çemeni aġlama bülbül
Bu nāle-i şeb-gīre cāceb fāṣıla yoḳ mı

(7) Söylenmedi nev-ṭarḥ ġazeller bu ġazāda
Bācis ne ʿaceb HAYLĪ-i şeydā bile yoḳ mı

(I) den (X)a kadar (E.71b) de alt kenardadır./
(W.81a-21)de "Nesr" başlığı vardır. [E.72a] da 2 ila 3.satırları arasında "Nesr başlığı" yoktur./
(3)Biñ ṭoḳsan dört senesinde Beç seferine giderken esnā-yı ṭarīḳde bu şicr-i dilküşā-yı silk-i naẓma keşīde itmişdür. W./

(8) BU DAḤİ EŞ^{c}ĀRINDANDUR:

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Uçurdun bāz-ı nāz-ı yārı ey feryād neylersin
İderse ḳaṣd murġ-ı cāna ol ṣayyād neylersin

(10) Şenīd-i tīġ-ı ^{c}ışḳ-ı dil-ber olmaḳsa murād ey dil
Yine Ḫıżr-ı Ḫoṭan'dan idüp istimdād neylersin

(11) Dehānun resm idersen ṭutalım bin sa^{c}y u dikḳatle
Anun yā nükte-i cān-bahş ey Bihzād neylersin

(12) Dil-i sengīn-i yārı cehd idüp nerm eylemezsek de
Varup ṭaşlar kesüp ṭağlarda ey FERHĀD neylersin

(13) VELEHU

Vezni: ..- -/.- . -/..-

(14) Hiç zenāndan vefā ümīd itmek
Cevrdür ol gürūha kār-ı ḳadīm

(15) Mekr-i zenden ḥaẕer gerek zīrā
Didi Ḥaḳḳ "İnne keyde hünne ^{c}aẓīm"

(16) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Ġamunla şimdi ^{c}ālem ^{c}ibret alur ḥāl-i ḪAYLĪ'den
Anı ^{c}ışḳun senün ^{c}ibret-nümā-yı ^{c}ālem itmişdür.

(18) VELEHU

Vezni: - -/-.-./.- -./-.-

---

(8) Bu dahi eş^{c}ārındandur : Bu birkaç beyt şā^{c}ir-i mezbūrun eş^{c}ārındandur W./

(19) Olmazdı ḤAYLĪ böyle perīşān-dil olmasa
Bir şūḫ-ı şīve-kār-ı cefā-kāra mübtelā

(20) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..--/..-

(21) Şem^{c}-i serkeşlik ider serv gibi birer idi
Āteş-i firḳat-ı cānānı ki gördi eridi

(22)FEVTİNE ḲARĪB NAẒM EYLEDİGİ EBYĀTDUR

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(23) Bu cāy-ı cān-fezāya pesend eyleyüp gönül
Rāh-ı fenāda didi bu da kim ḳonaḳ degül

(24) Ammā nidāya başladı dellāle-i ecel
Zinhār ^{c}ömr ḳāfilesi oturaḳ degül

(I) TĀRĪḪ-İ VEFĀT-I ḤAYLĪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(II) Ol ferīd-i ^{c}ālemün olmış idi
(III) Meskeni dünyāda rif^{c}at maḥfili
(IV) Dār-ı ^{c}uḳbada daḥi ey pādişāh
(V) Ġurḳa-i envār ola ey sipāh-i cān u dili
(VI) Fevtinün ^{c}adli didi tārīḫini
(VII) ^{c}Adn ola Ḥaylī Efendi menzili

[W.82^{a}] [E.72^{b}] (1) ḤAYLĪ

(2)Nāmı .....dur.Nihāl-i vücūdı keşret-i ḥadāyıḳ u enhār

---

(22)fevtine ḳarīb nazm eylediği ebyātdur:mezbūr fevtine ḳarīb naẓm eylediği kıt^{c}adur W./
(I)tārīḫ-i vefāt-ı Ḥaylī (E.72^{a}) da kenardadır ve "W" nüsḫasında mevcut değildir./

ile maḳrūn-ı iştinār olan (3)maḥrūsa-i Burūsa'dan neşv ü nemā bulmış-dur. ᶜAsrūn şuᶜarāsından bir şāᶜir-i (4)hoş-güftār ve bir nükte senc-i belāġat-şiᶜārdur. Bu eşᶜārı ab-dār zāde-i tabᶜ-ı siḥr-kārıdur:

(5) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(6) Gözlerūn gönlüm alup yer ḳomadı tedbīre
İki āhū bes imiş pādişehüm bir şīre

(7) Görmedi Ḥażret-i Yūsuf bu cemāli düşünde
Hüsnūn ey māh nice ḳābil olur taᶜbīre

(8) Şanma ey Ḫaylī çeker dīdesine kühl-i siyeh
ᶜĀşıḳ öldürmek içün zāġ virür şemşīre

(9) VELEHŪ

Vezni: - -./-.-./.--./-.-

(10) Daᶜvā-yı ᶜışḳa her sözüm olurdı bir güvāh
Bir kerre söyledüp sözümi dinlese o şāh

(11) Seyr-i cemāle kākülūn māniᶜ olması
Şāhid degül mi oldıġına baḫtımun siyāh

(12) ḪAYLĪ ḳapuna geldi yiter cevr-i bī-sebep
Ḳalmaz ṭavāf-ı Kaᶜbe ḳılanlarda ḫod günāh

(13) ḪUSŪSĪ

(14)Nāmı Aḥmed'dür. İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜ vüzerāsından (15)nice zemān İstanbul Ḳāymaḳāmı olan Cerrāḥ

(E.32ᵃ-4)Bu eşᶜār-ı ab-dār zāde-i tabᶜ-ı siḥr-kārıdur:Bu ebyāt-ı abdār zāde-i tabᶜ-ı sihr-kārı olan āṯārındandur W./
(14)vüzerāsından : vüzerāsından olup W./

Kāsım Pāşā'nuñ oğludur.(16)Evā'il-i ḥālinde ḥaremserā-yı Pādişāhīde ḫāne-'i kīlārda perverde (17)olup peşgīrbaşılık rütbesini iḥrāz idüp ba^{c}dehü mu^{c}tād üzre (18)nān-pāre ile ṭaşra çıkup niyyet-i ḫālise ile ṭarīk-ı ṣūfiyye'ye (19)sālik ve zemān-ı ḳalīlde ma^{c}ārif-i kemāle mālik bir zāt-ı ṣūfī nihād

[E.73^{a}](1)olmağla ekṣeri eş^{c}ārı ^{c}āşıḳāne ve güftārı ṣufiyāne olup (2)medḥ-i resūlde naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerīfden birḳaç beyt-i laṭīf taḥrīr olınur.

[W.82^{b}](3)DER NA^{c}T-I RESŪL-I MUḤTEREM ŞALLA'LLAH ^{c}ALEYHİ VE SELLEM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Cenābuñ reh-ber-i ^{c}ışḳ-ı Ḫudādur Yā Resūlallāh
Cihāna ṭal^{c}atuñ baḫş-ı żiyādur Yā Resūlallāh

(5) HULŪSĪ cānını biñ şermile ḳurbāna ^{c}arz itdi
Yolında ölse biñ cānı fedādur Yā Resūllāh

(6) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.---/.- - -

(7) Zihī ^{c}izzet añā kim ol reh-i kūyında ḫāk oldı
Feveylin sol ġarībe firḳatuñle sine-çāk oldı

---

(16)haremserā-yı pādişāhīde ḫāne-'i kīlārda:Ḥarem-serā-yı Sulṭānīye çerāg ve ḫāne-i ḫaṣṣa-i kīlārda W./
(17)idüp ba^{c}dehū mu^{c}tād üzre : -W/
(18)nān-pāre ile taşra çıkup niyyet-i ḫālise ile ṭarīk-ı ṣūfiyye'ye sālik ve zemān-ı ḳalīlde ma^{c}ārif-i kemāle mālik bir zāt-ı sūfī nihā olmagla ekṣeri eş^{c}ārı ^{c}āşıḳāne ve güftārı sūfiyāne olup medḥ-i resūlde naẓm eyledigi na^{c}t şerīfden birḳaç beyt-i laṭīf taḥrīr olınur ve nān-pāre ile ser-efrāz olup taḥsīl-i ma^{c}ārif-i vāfireden ṣoñra ṭarik-i ṣofiyeye sālik ve naḳd-ı vaḳt fevz u fulāḥa mālik olup ^{c}asruñ şu^{c}arāsından olmagla ekṣer eş^{c}ārı ^{c}āşıḳāne ve güftārı sūfiyāne'dür.Medḥ-i Resūlde naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerīfden birḳaç laṭīf bu maḥalle taḥrīr olındı W./
(73^{a}-3)Der na^{c}t-ı Resūl-ı muḥterem ṣalla'llāh ^{c}aleyhi ve sellem: der na^{c}t-ı şerīf W./

(8) BU BİRKAÇ BEYT-İ EŞ^{c}ĀR-I ^{c}ĀŞIKĀNESİDÜR

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) Genc-i ^{c}ışḳdur ḫāne-i dil ḥalḳa iẓnār eylemem
Ḥālümi dānā sühandan ġayre eş^{c}ār eylemem

(10) Yanduram küllī vücūdum bilmeye aġyār-ı ^{c}ışḳ
Şem^{c}ine pervāneyem ol yārun inkār eylemem

(11) Lā ile nefy eylerüm cümle sivā endīşesin
Dem-be-dem illādan özge ġayr-i efkār eylemem

(12) Ey HULŪŞĪ ehl-i dilde ḥāl-i ^{c}ışḳ bir nüktedür
Çün ^{c}abesdür güydür nādāne ikṣār eylemem

(13) ḪULDĪ

(14)Nāmı .....dur.Burūsadan neşv ü nemāyāb-ı ẓuhūr olmışdur. Bir bāzergān(15)zāde olup Evā'il-i ḥālinde kesb-i ^{c}ulūma ṣarf-ı evḳāt itmekle (16)ḳalemrev-i ^{c}irfānı,destyārī-i kilk-i cāvidānī ile teshīr ve ṣaḥīfe-i (17)ibrāza nice eş^{c}ār-ı dürerbār tasṭīr itmişdür. Maḥrūsa-i Burūsa'da (18)^{c}imāret-i Orḫān meşiḫāti ile ḳanā^{c}at üzre iken bin yüz (19)ḥudūdında ^{c}āzim-i ḫuld-i berīn olmışdur. ^{c}Aṣrun ṣu^{c}arāsından (20)bir şā^{c}ir-i ḫoş-sühan ve bir nükte-senc-i nādire-fendür. Bu eş^{c}ār anundur,

(21) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

---

(8) ^{c}āşıḳānesidür : ^{c}āşıḳānesindendür . W./
(17)tasṭīr itmişdür:tasṭīr idüp W./
(18,19)^{c}imāret-i Orḫān meşiḫati ile ḳanā^{c}at üzre iken bin yüz hududında ^{c}āzim-i ḫuld-i berīn olmışdur : ^{c}imāret Sulṭān Orḫān meşiḫatı ile ḳanā^{c}at itmişdür W./
(20)Bu eş^{c}ār anundur:Bu eş^{c}ār-ı āṣārından nümūnedur W. /

(22) Ümīd-i būse itmezsem ᶜaceb mi laᶜl-i nābından
Ne mümkin gevherüm leb-teşne olmak sīrābından

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.73ᵇ](1)Sitāre hā'il olmaz ol cemāl-i ᶜālem efrūza
Yüzün ḳat ḳat müreccaḥdur sipihrün āfitābın dan

(2) Ḳaçan bezm-i şarāb eylerse çeşmün ḳān ider ancaḳ
Gelür her dem meşāma būy-ı laḫt-ı dil kebābından

(3) İder encām-ı kārın tercüme ḫᵛāb-ı perişānī
Siyeh rūz-ı maḥabbet ġamla ḳalḳar cāme hᵛābından

(4) Ḥarīf-i bāde erbāb-ı riyāya cürᶜa efşāndur
Sipihr-i bezm-i rindānun ṣaḳın zāhid şehābından

[W.83ᵃ](5) Bu ḥüsn-i ᶜālem-ārāyiyle seyr-i gülsitān itsek
Yüzün gördükde güller āl olur farṭ-ı ḫicābından

(6) Muẕīḳ-i ṣoḥbet-i ehl-i riyā rind-i sebük-rūḥa
Hele ben bildigüm düşvār-terdür ḳabr ᶜazābından

(7) O kāfir ᶜāḳıbet olmış der-i cānānede derbān
Raḳibün şimdi ey HULDĪ geçilmezmiş cenābından

(8) VELEHÜ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Çıḳardun bu ḳadar gevher-şināsı ᶜışḳı ḫātırdan
Nice dil-süfteden kesdün ᶜalāḳa rişteşin birden

(73ᵇ-8,13)Maḳi "Velehü"ların yerleri "W"de değişik sıradadır/

(10) Olurmı fikr-i reng-i rūy-ı laᶜlūnden gönül fāriġ
Cihān hālī ḳālur mı hiç aᶜrāż-ı cevānirden

(11) Beni bir āteşīn iḥrāma şardı ṭāb-ı rūḫsārı
Güneş ṭalᶜatli bir dāyī güzel geldi Cezāyirden

(12) Bāna taḳdīr ider ḥadden ziyāde dil-ber ey ḪULDĪ
Hele bir cürmüm olsaydı şaġāyirden kebāyirden

(13) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(14) Şerār-ı āteş-i ᶜışḳunla nice cān ṭutuşur
Bu sūz ile giderek ḳorḳaram cihān ṭutuşur

(15) O āfitāba ne mümkin nigāh-ı germ itmek
Sipend-veş müje-i çeşm-i nāẓırān tutuşur

(16) ᶜİzār-ı dilberi mevżūᶜ-ı baḥs idüp ḪULDĪ
Giceyle şemᶜ ile pervāne her zemān ṭutuşur

(17) ḪANDĪ

(18)Nāmı ḪIŻR'dur.Cezīre-i Ḳıbrıs'da Lefḳoşa nām mevḳi'den ẓuhūr itmişdür.(19)Evā'il-i ḥālinde ṬARĪḲ-ı MEVLEVİYYE'ye sālik ve nükūd-ı maᶜārife mālik (20)bir şāᶜir-i faṣāḥat-eşer ve bir edīb-i süḫanver olmağla maḥall-i mezbūrda (21)vāḳiᶜ Mevlevīḫānede ḳārī-i Mesnevī-i şerīf [E.74ᵃ] (1)Aṣrun şuᶜarāsındandur.Bu şiᶜr-i ābdār

---

(18)mevḳiᶜden : maḥalden W./
(19,20)mālik bir şāᶜir-i faṣāḥāt-eşer ve bir edīb-i süḫanver olmağla maḥall-i mezbūrda vākiᶜ Mevlevīḫānede ḳārī-i Mesnevī-i şerīf ᶜAsrun şuᶜarasındandur. Bu şiᶜr-i ābdār āşārındandur:mālik olmağla ol maḥalde vāḳiᶜ Mevlevīḫānede ḳāri-i Mesnevī-i şerīf olup ᶜasrun şuᶜarāsından bir şāᶜir-i faṣāḥāt-eser ve bir edīb-i süḫanver olmağla āşārından bu şiᶜr-i ābdār taḥrīr olındı W./

āṣārındandur.

(2) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(3) Ḳoyma ayāġı bir dem elünden ki iş budur
Nūş-ı şarāb-ı nāb ide gör Cem-meniş budur

(4) ᶜArż eyle gāh bedrini gāhī hilālüni
Māhum felekde vādī-i ṭarż-ı reviş budur

(5) Aġyāra münis oldı o vaḥşī ġazālümüz
Āḫir şikār olur göresin gösteriş budur

(6) Cevre taḥammül eylemede vaṣl-ı yārda
ḪANDĪ raḳībe āfet-i cān serzeniş budur

[W.83ᵇ] (7) ḪĀLİṢ

(8)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul ḳurbında Ḳāsımpāşā nām maḥalden ẓuhūr itmişdür.(9)Evā'il-i ḥālinde kesb-i maᶜārif-i bī-şümārdan soñra ḥamele-i Ḳur'ān-ı (10)ᶜaẓīmü'ş-şāndan ḫoş-ṣavt olmağla silāḥdār-ı Sulṭānī BIYIḲLI (11)MUSTAFA Pāşā Vezīr-i aᶜẓam iken imāmı olup ṭarīḳ-i tedrīse (12)dāḫil olup refte refte ḳaṭᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderek (13)Medīne-i münevvere ḳāḍīsı olup bin yüz yigirmi bir senesinde (14)fevt olmağla ol genc-i maᶜārif ol büḳᶜa-i mübāreke

---

(74ᵃ-8) ḳurbında : ḳurbında vāḳiᶜ W./
(12) dāḫil olup:sālik olup W./
(13,14) senesinde fevt olmağla : senesinde civār-ı raḥmet-i raḥmāna vasıl olmagla W./
(14) genc-i maᶜārif: genc-i maᶜārif-i mevfūr W./ol büḳᶜa-i mübāreke büḳᶜa-i pāk-ı mübāreke W./

ḥākinde (15)medfūndur. ᶜAṣrūn şuᶜarāsından derviş-meşreb bir vücūd-ı (16)pür-maᶜrifet olup ḫālisen ṭarīḳ-i Mevlānāya bende-i ḫāṣ olmaġla (17)ekṣer eşᶜārı ṣūfīyānedür. Bu birkaç beyt-i ġarrā eşᶜārındandur.

(18) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(19) Bād-ı teşrīfine yārūn ki peyām-āver olur
Rūḥ-ı Cem bezm-i meye sāḳī-i cām-āver olur

(20) Ġayre būy-āver gül-deste-i ümmīd nesīm
Baḫtı gör kim baña geldükde zükām-āver olur

(21) Çeşmi sehv ile nüvāziş ide ᶜuşşāki hemān
Ġamzesi ḳasd-ı dil ü cāna sihām-āver olur

(22) Sen ṣafā kesb idegör yās ile ḤĀLİŞ yoḫ ise
Kāmı nākām bilenler nice kām āver olur

[E.75ᵃ] (1) FĪ-ḤARFİ'L-DĀL
(2) DĀNİŞĪ

(3)Nāmı Aḥmed'dür. İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (4)maᶜrifet idüp baᶜde'l-mülāzemet Rūm-ili ḳāḍıları silkine (5)münselik olup baᶜż-ı menāṣıba mutaṣarrıf olduḳdan ṣoñra

---

(15,16)Derviş meşreb bir vücūd-ı pür-maᶜrifet olup ḫālisen ṭarīḳ-i Mevlānā'ya bende-i ḫāṣ olmaġla ekṣer eşᶜārı ṣūfīyānedür: Derviş meşreb ṣūfī-hey'et bir vücud pür-maᶜrifet olmaġla ḫālisen ve maḫlasan ṭarīḳ-i Mevlānāya bende-i ḫāṣ olmaġla ekṣer eşᶜārı ṣūfīyānedür W./ (17)beyt-i ġarrā eşᶜārındandur : beyt-i garrā mezbūrun eşᶜār-ı raᶜnāsındandur.

(6)terk-i ṭarīḳ-i ḳażā idüp ᶜilm-i remilde mahāreti olmaġla rem-
mālliḳ (7)kārını kendüye maᶜīşet idüp bin altmış tārīḫinde
(8)fevt olmışdur. Ol ᶜaṣrun meşhūr şāᶜirlerinden olup tertīb-i
(9)Dīvān itmişdür. Ol ṣāḥib-dāniş-i ᶜirfānun naẓm eylediği naᶜt-ı
(10)şerīfden birḳaç beyt-i laṭīf bu maḥalle taḥrīr olındı.

(11) DER NAᶜT-I RESŪL-İ KİBRİYĀ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(12) Sāyesi düşmez zemīne sen o naḫl-i ṭūrsın
Sāyesiz ḫūrşīdsin başdan ayāġa nūrsın

(13) Ḳaldı arduñca gözi ḫalḳun degül zuhrunda mihr
Bende-i ᶜāşīye Ḥaḳḳ'dan ᶜafv içün menşūrsın

(14) Şeş cihetden dīdesin dīdār-ı Ḥaḳḳı görmege
ᶜAyn-ı ᶜālem sendedür āyīne-i manẓūrsın

(15) Ḥaḳḳ bu yüzden perde-i rāz-ı dil-i keşfeyledün
ᶜĀrife ẓāhir velīkin cāh ile mestūrsın

(16) Dosta firdevsden ḳopmış gül-i bī-ḫārsın
Düşmen-i nā-puḫteye bir āteşīn tennūrsın

(17) Maḳsem-i cennet cehennem vaż[c]-ı tīg ü ḳalem
Münkirine mātem ammā mü'mīnine sūrsın

(75[a]-6)terk-i ṭarīḳ-i ḳażā : terk-i ḳażā W./
(6,7) olmaġla remmāllıḳ kārını : olmaġla ol kārı W./kendüye maᶜīşet idüp:kendüye medār-ı maᶜīşet idüp W./
(8)Ol ᶜasrun:ᶜasrun W./meşhūr şāᶜirlerinden olup:şuᶜarāsından olup W.
(9)tertīb-i Dīvān itmişdür:müretteb Dīvān-ı belāgat ᶜünvānı vardır
(11)Der naᶜt-ı Resūl-i Kibriyā : Der naᶜt-ı Seyyidü'l-kevneyn W/

(18) Sensin ol şeh kim Süleymānlar ḳapūnda mūrdur
Onsekiz bin ᶜāleme ḥükm itmege me'mūrsın

(19) Sensin ol şeh kim periler emrüne maḥkūmdur
Dāver-i fermān revā-yı leşker-i zenbūrsın

(20) Kaᶜbe'ye bünyād uran gerçi Ḫalīlu'l-lāh'dur
Sen de vīrāne gönüller yapmaġa müzdūrsın

(21) Gördügün Miᶜrāc'da ᶜāşıḳlara baḫş eyledün
Luṭf-ı Ḥaḳḳdur ücretün dīdār ile me'cūrsın

(22) Mest olup tel ḳırmasunlar diyü erbāb-ı ḫired
Nāhī-i mey māniᶜ-i kūs u ney u ṭanbūrsın

[E.75ᵇ] (1) Nāme-i Ḥaḳḳsın ki her saṭrun dil-i aᶜdāya tīġ
Dört kitāb içre nebiyyü's-seyf ile mesṭūrsın

(2) Bir avuç ḫāk ile ṣālduñ ḫāke cünd-i düşmeni
Ḥaḳḳ ellüñde ceyş-i aᶜdā üstine manṣūrsın

(3) Cevheridür feṭḥ iden gencīne-i esrārunı
Tā ezelden gevher-i tevḥīde sen gencūrsın

(4) Çeşm-i ḫalḳı rūşen itdün şeb-çerāġ-ı şerᶜ ile
Efser-i ferḳ-ı şahāne gevher-i menṣūrsın

(5) Ḥaḳḳ bilen zāt-ı şerīfün Ḥaḳḳa olmışdur yaḳīn
Kim ki ḥaḳdan dūrdur sen daḫi andan dūrsın

(17,20,21,22) satırlardaki beyitler : -W/
(75ᵇ-2,3,4,5) satırlarda yer alan beyitler "W"nüshasında yer almamaktadır.

(6) Bir mu^{c}azzam şehrsin kim bābı anuñ murtaża
^{c}İlmile ma^{c}mūrsın tevḥīd ile maḥşūrsın

(7) Ḥaşr ólınca ser-^{c}alem sensin menār-ı vaḥdete
Penç vaḳt içre lisān-ı ḫalḳ da mezkūrsın

(8) ^{c}Işḳ-ı ḥüsnündür sebeb dünyā ve mā-fīhāya hep
Revnaḳ efzā-yı cinān nüzhet-nümā-yı ḥūrsın

(9) Baḥr u berde Ḫıżr u İlyās oldı meddāḥuñ senüñ
Ḥāmid u Maḥmūd'sın hem ḥāzır-ı maḥżūrsın

(10) Pādişāh-ı evvelīn ü ḳıble-gāh-ı āḫirin
Evvel u āḫır binā-yı ^{c}ışḳ ile ma^{c}mūrsın

(11) Ḥüsn- ı ḫulḳ ile bir için şūsın ammā kim yine
Ḫançerüñle dāfi^{c}-ı nār-ı dil-i pür-şūrsın

(12) Tıġ-ı engüştünle itdüñ cevşen-i māhī dü nīm
^{c}Alemüñ şāḥib-ḳırānı merd-i şāḥib zūrsın

(13) Gözin açduñ zāl-ı dehruñ nīze-i iḳdām ile
Ḥaşre dek tāb-efken-i rūy-ı şeb-i deycūrsın

(14) Sāña bağışlandı cümle ümmetān-ı ^{c}ācizān
Fażl-ı Ḥaḳḳ ile ezelden tā ebed mağfūrsın

(15) Ḥāşe li'l-lāh kim sāña ümmet olan ḳurtulmaya
Sen şefī^{c}-i cürm-i vaḥş [ū] ṭayr [ū] mār [u] mūrsın

(75^{b}-6.,7.,8.,9.,10.,11.,13.,14.,15.) satırlarda yer alan beyitler "W" nüshasında yer almamaktadır /(11)de metinde "ḥüsn ü ḫulk"olarak yazılıdır. Arada (ü)olmamalıdır. Bu yüzden "ḥüsn-i ḫulk"şeklinde düzeltildi Anlam açısından doğrusu budur/(15)de metinde "vaḥş,ṭayr,mār"kelimelerinin arasında [ū] yoktu. .Anlam açısından aralarında [ū] olmalıdır/

(16) El benüm dāmen senün Yā Raḥmetenli'l-ᶜālemīn
Şöhretüm ᶜiṣyān benüm sen ᶜafv ile meşhūrsun

(17) Her ne denlü çarḫ-pervāz isen ey sīmurġ-ı dil
Şāhbāz-ı ḳudrete bir kemterīn ᶜuṣfūrsın

(18) Dānişī olma ṣaḳīn luṭf-ı Ḫudā'dan nā-ümīd
ᶜAḳl ile yoḳdur ᶜalāḳan mestsin maᶜzūrsın

(19) Gözin aç kim ᶜām-ı ḥacet itmiş seni mest ü ḫarāb
Ḫāk-ı zilletde uyursın daḫi sen maḫmūrsın

(20) Sāyesinde ṭutalum oldun Süleymān-ı zemān
Der-gehinde ḫākdan ednā yine bir mūrsın

(21) Zerre-i maẓnar düşersen āfitāb-ı luṭfına
Müjde kim iki cihānda şādsın mesrūrsın

(22) Rūḥına olsun selām ol pādişāh-ı ḫāṣ u ᶜām
Nefs elinde çekdigün derdi bilür maᶜzūrsın

(23) Bu bir ḳaç beyt ġazeliyātındandur

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.76ᵃ] (1) Nāṣiḥun pendiyle ᶜişḳ-ı dil-rübādan geçmezüz
Cümleden geçsek olur cām-ı ṣafādan geçmezüz

(75ᵇ-17,19,20)satırlarda yer alan beyitler "W" nüshasında yer almamaktadır /
(23) Bu bir ḳaç beyt ġazeliyātındandur : Ġazeliyātından bir iki beyt taḥrīr olındı W./

(2) Tir-i müjgānun ᶜaceb mi eylesek ḫāṭır-nişān
Baş u cāndan geçmişüz ol ḳāşı ya'dan geçmezüz

[W.85] (3) DĀNİŞĪ

(4)Nāmı ᶜAlīdür. İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Nevālī-zāde ᶜAṭā'u'l-l Efendinün (5)ḫafīdi olup evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārifden ṣonra ṭarīḳ-ı Mevleviyye'ye (6)sülūk ve ḳurş-ı iᶜtibārın ol sikke ile meskūk idüp Ḳuds-i Şerīf (7)Mevlevī-ḫānesine Şeyḫ-i Mevlevī olmışdur. ᶜAṣrun şuᶜarāsından olup (8)bin ṭoḳsān beş ḥudūdında fevt olmışdur. Bu birḳāç beyt āṯārındandur.

(9) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Bu āh u eşk ile eyler cihāna sırrumı ifşā
Yanar ḳan ağların iki gözümdendür yine şekvā

(11) Ne denlü dūzaḫ-ı ġamda yanarsun DĀNİŞĪ şükr it
Ki ol şāh-ı kerimün raḥmeti deryāsı müsteġfā

(12) DĀᶜĪ

(13)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul civārında Ḳaradeñiz Boġāzına ḳarīb cāy-ı dil firīb ki (14)teferrüc-gāh-ı cumhūr Bigḳoz dinmekle meşhūr olan feraḥ-fezādan ẓuhūr itmişdür.(15)Ol maḥall-i dil-güşāda ḳırḳ seneden ziyāde imām ve ḫaṭīb ve mekteb ḥᵛācesi (16)olup ṣalāḥ-ı ḥāl

---

(76ᵃ-4,5)ᶜAṭā'u'l-lah Efendinün ḥafīdi:ᶜAṭā'ullah Efendi nām kāmilün ḥafīdi W.
(7)şuᶜarāsından olup : şuᶜarāsındandur W.
(8)ḥudūdında fevt olmışdur:ḥudūdında terk-i zāviye-i fenā ve ᶜazm-i bādiye-i bekā itmişdür W./āṯārındandur:şāᶜir-i mezbūrun āṯārındandur. W.
(13)İstanbul civārında:İstanbul ḳurbında vaḳiᶜ W.
(14)teferrüc-gāh-ı cumhūr Bigḳoz dinmekle meşhūr olan feraḥ-fezādan ẓuhūr itmişdür:Bigḳoz dinmekle meşhūr teferrüc-gāh-ı cumhūr olan feraḥ-fezādan ẓuhūr itmişdür W.
(15)seneden ziyāde : sene miḳdārı W.
(16)ṣalāḥ-ı ḥāl ile maᶜlūm ve : -W.

ile maᶜlūm ve hem-vāre kārī ṣıbyāna taᶜlīm-i ᶜulūm iken (17)şākirdlerinden birinün yüzine bakmış degül idi. Bir gün bir meh-pāre-i zeman (18)ve maḥbūb-ı devrān cevan-ı çārdeh-sāleye nazar-ı taᶜallukı düçār olmağla (19)tevcīh-i nezzāre-i iᶜtibār eyledükde hemāndem nazre-i evvelde ol şemᶜ-i şebistān-ı (20)cemāle miṣāl-i pervāne sūzān ve silsile-i zülf-i müşgīn-tārına mānend-i (21)dīvāne bend ve ḥayrān olup günden güne āteş-i ᶜışkı füruzān [E.76ᵇ](1)ve her an kārı āh u efġān ve müddet-i taᶜaşşukı bin gün tamām ve ol eyyām-ı (2)ḥuz u güdāzda ol maḥbūb-ı [W.86ᵃ] gehvāre-i ᶜizz ü nāzuñ cemāl-ı cemīlin müşāhede (3)eyledükçe muttaṣıl-ı ḥayrān u giryān iken be-emr-i Ḫudā ol meh-pāre-i ḫurşīd (4)ruḫsāruñ hilāl-i iclāl-i cemāli karīn-i zevāl-i mevt olmağla bu bin (5)günün içinde mābeynlerinde vākiᶜ olan nāz u niyāz ve ḥālāt-ı ᶜışk (6)ve keyfiyet-i maḥabbet u ḥakikati bin beyt olmak üzre "Nevḥatü'l-ᶜuşşāk" nām (7)bir kitāb-ı müstetāb naẓm idüp ziyāde nukūd-ı maᶜārif ḥarc ve gürūhu (8)ᶜuşşāḳa nice pend u naṣāyiḥ derc idüp ᶜışk-i mecāzī ḥakikate (9)irüşdüren ᶜāşık-ı ṣādık zümresından olmışdur. Ol ᶜārif-i yegāne (10)ve fāżıl-ı zemāne ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olmağla eşᶜārı muḫayyel ve güftārı (11)ḳati bi-bedeldür. Bin yetmiş ḥudūdında ᶜāzim-i rāh-ı bekā olmışdur. (12)Ol edīb-i mekteb-i ᶜirfānuñ naẓm eyledügi manẓūmenün makāle-i (13)evvelinden bir kaç beyt bu maḥalle taḥrīr olınmak münāsib görildi.

---

(17)ᵇyüzine bakmış degül idi/yüzine doğru bakmış degil iken W.//
(76ᵇ-2)cemal-i cemilin : Cemal-i bi'l-kemālün W.
(2,3)müşāhede eyledükçe muttaṣıl-ı ḥayrān u giryān:müşāhede idüp ḥayrān u giryān W/be-emr-i Ḫudā ol mehpāre-i ḫūrşīd-ruḫsāruñ : bi-emri'llāhı taᶜālā ol māhtāb-ı ḫūrşīd-ruḫsāruñ W.
(5)nāz ü niyāz : -W.
(6)ve keyfiyet-i maḥabbet u ḥakīkati : ve maḥabbeti W.
(9)zümresinden olmışdur.Ol ᶜārif-i yegāne:zümresine dāhil bir ᶜārif-yegāne W.
(10)ve fāżıl-ı zemāne ᶜaṣruñ:ve bir fāżıl-ı zemāne olmağla ᶜaṣruñ W
(11)bi-bedeldür:bedel olup W/ᶜāzim-i rāh-ı bekā:ᶜāzim-i bekā W.
(12,13)manẓūmenüñ makāle-i evvelinden:kitābı müstetābuñ makāle-i evvelindendür ki W.

(14) Maḳāle-i Nevḥatü'l-ᶜUşşāḳ

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(15) Oturdılar çü tertīb üzre ṣıbyān
Kimi hīce oḳurdı kimi Ḳur'ān

(16) Önümde her biri tekrār iderdi
Alup dersini yerine giderdi

(17) Çün ol daḫı idüp dersini ezber
Gelüp oturdı önümde o dil-ber

(18) Oḳıdı resm-i maᶜhūd üzre dersin
Didüm ana ki bilmem sen ne dersin

(19) Bugün bilmiyecek yarınki dersin
Ḳıyās itme ki önümden gidersin

(20) Oḳıtmaġa sebeb bu idi vāfir
Olam tā Muṣḥaf-ı ḥüsnine nāẓır

(21) Sabaḳ virdüm bilicek ol perī-zād
Didüm imdi var ol ḳuşluġa āzād

(22) Uçup ol ṭūtī-i güyā ḳafesden
Kim uçdı murġ-ı cān-güyā ḳafesden

(23) Gözüm ardınca yola baḳa ḳaldı
Sirişküm seli yola aḳa ḳaldı

---

(14) Maḳāle-i Nevḥatü'l-ᶜUşşāḳ : Naẓm W /

[E.77^{a}] (1)Bunca maḳālātdan ṣonra ol *nāzenīnüñ* fevtine tārīḫler ve mersiyyeler naẓm (2)itmişdür.Her kim muṭāla^{c}a ider ise ḥālet-i ^{c}aşḳa giriftār olmaḳ emr-i muḳarrerdür.
[W.86^{b}] (3)Ḥattā bu faḳīr-i rāḳımü'l-ḥurūfuñ daḫi mücerrebidür.

(4) TĀRĪḪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) Aġla ey Dā^{c}ī felek yıḳdı derūnum kāḫını
Dem-be-dem ḳānile doldurdı gözüm sūrāḫını

(6) Seyl-i eşküm ġam degül yıḳarsa dehrüñ çarḫını
Diyelüm ḥasretle herdem āh anuñ tārīḫini

(7) Ḥasretā derdā dirīgā sevdigüm āh el-firāḳ
Naḫl-ı *nāzum* el-vedā^{c} āh elvedā^{c} āh el-vedā^{c}

(8) Bu birḳaç beyt-i laṭīf naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerīfdendür

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(9) Mu^{c}allā vü müzekkā müctebādur
Ḥabīb-i Ḥaḳḳ-ı Resūl-ı kibriyādur

(10) Olubdur cümle *nāsa* ol peyamber
Hem oldur cennet-i a^{c}lāya rehber

(11) Cemī^{c}-i enbiyānuñ serveridür
Cemi^{c}-i evliyānuñ reh-berīdür

(77^{a}-1)Bunca maḳālātdan ṣonra:niçe bunuñ gibi maḳaleden ṣonra W/ ol *nāzenīnüñ* fevtine tārīḫler:ol meh-pāre-i cihānuñ fevtine tārīḫler W./
(2)itmişdür.Her kim:itmişdür zikr olınan "Nevḥatü'l-^{c}uşşāḳ" nām manẓūmeyi her kim W/
(3)Ḥattā bu faḳīr-i rāḳımü'l-ḥurūfuñ daḫi mücerrebidür:Ḥattā bu faḳīr ^{c}unfuvān-ı şebābda muṭāla^{c}a itdigüm esnāda keyfiyyeti ^{c}aşḳ ile sermest olmaḳ vāki^{c} olmışdur W /
(4)Tārīḫ:mersiye W/(8)Bu birḳaç beyt-i laṭīf *naẓm* eyledigi na^{c}t-ı şerīfdendür:Bu birḳaç beyt na^{c}tiyyesindendür W/

(12) Risālet taḫtı üzre şāh oldur
Sa^{c}ādet göklerinde māh oldur

(13) Resūl iken o sulṭānü's-selāṭīn
O dem Ādem degüldi mā'ü ve't-ṭīn

(14) Bu bir ḳaç beyt ġazeliyātundandur

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) ^{c}Arż idüp sūz-ı ġam-ı ^{c}ışḳını pervāne-birüz
Yandı yaḳıldı gice şem^{c}-i şebistānda birüz

(16) Pehlivān-ı şerer-i nār-ı ġamuñla ṭutuşup
Girdi meydāna gönül cān ile merdāne birüz

(17) Ḫārlarla ṣalınur diyü demādem şebnem
Gice ter düşdi çemende gül-i ḫandāne birüz

[W.87^{a}] (18) DÜRRĪ

(19)Nāmı Meḥmed'dür. Anaṭolıda Bolı sancāġından ẓuhūr itmişdür. Sulṭān Meḥmed Ḫān (20)rābi^{c} vüzerāsından Dāmād-ı Pādişāhī Müṣāḥib Muṣṭafā Pāşā'nuñ aḳrabāsından (21)olmaġla evā'il-i ḥālinde ḥarem-serāy-ı şehriyārīde taḥṣīl-i ^{c}ilm-i ma^{c}rifet idüp (22)Ḫāric Medresesi i^{c}tibāriyle ṭaşra çıḳup ḳaṭ^{c}-ı merātib-i medāris idüp [E.77^{b}] (1)Ebī Eyyūb Enṣārī iskelesinde vāḳi^{c} Ebū Ṣa^{c}īd yalısına mālik olup (2)nice zemān sākin olduḳdan ṣoñra biñ ṭoḳsān sekiz tārīḫinde (3)fevt olmışdur.Mevlānā-yı mezbūr ^{c}ulūm-ı ma^{c}ārif ile ma^{c}-

---

(20)Müṣāḥib Muṣṭafā Pāşā'nuñ aḳrabāsından:Muṣṭafā Pāşā nām vezīrüñ aḳrabāsından W/ (21)olmaġla evā'il-i ḥālinde ḥarem-serāy-ı şehriyārīde taḥṣil-i ^{c}ilm-i ma^{c}rifet idüp Ḫāric Medresesi i^{c}tibāriyle:olmaġla sinn-i şebābda ḥarem-serāy-ı pādişāhīde perverde olup taḥṣīl-i ma^{c}ārifden ṣoñra Ḫāric Medresesiyle W/
(77^{b}1,2,3)Ebū Sa^{c}id yalısına malik olup nice zemān sākin olduḳdan ṣoñra biñ toksan sekiz tārīḫinde fevt olmışdur:Ebū Sa^{c}id Efendi yalısını kırk kise akçeye iştira idüp nice zemān sākin olduḳdan ṣoñra tarīḳ-i tedrisde altmışlı i^{c}tibārına yetmiş iken biñ ṭoḳsān sekiz tārīḫinde fevt olmışdur W//

mūr ve şi^{c}r ü inşāya (4)kādir mecmū^{c}a-i leṭāyif ve nevādir bir vücūd-ı muḥterem idi ^{c}aṣruñ şu^{c}arasından (5)olmağla bu bir kaç beyit āṯārındandur.

(6) NAZM

Vezni: .- . -/..- -/.-. -/..-

(7) Rakīb el uzādırmuş o şūḫ-ı ṭannāza
Niçün cesāret idersün şikār-ı şeh-bāza

(8) Felek varaḳları ber-bād olurdı āhumdan
Eger ki rişte-i mihr olmasaydı şīrāze

(9) İderdi sīm-i sirişkümle naḳd-ı ṣabrıma meyl
Eger o şāh-ı kerem ḳalmasa çoğa aza

(10) Ḥicāb idüp ḳızārur dem-be-dem ruḫ-ı ālī
Meger ki mülket-i gül-zāre geldi gül tāze

(11) Sezā görilse nevar bāna cāme-i devlet
Meta^{c}-ı himmete DÜRRĪ olurmı endāze

[W.87^{b}] (12) DÜRRĪ

(13)Nāmı Aḥmed'dür. Cümle-i maḥbūbānında ḥüsn ü ān olan şehr-i Vān-dan be-dīdār (14)olmışdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp ba^{c}ż-ı vezīrüñ ḫidmetinde (15)olup ba^{c}dehū Dīvān-ı Sulṭānī kātip-

---

(3)^{c}ulūm-ı ma^{c}ārif ile ma^{c}mūr: ^{c}ulūm-ı keşīre ile ma^{c}mūr ve ma^{c}ārif-i vefīre ile meşhūr W/ (4)mecmū^{c}a-i leṭāyif ve nevādır bir vücūd-ı muḥterem idi: mecmū^{c}a-i nevādır żāt-ı melek-ḫiṣāl olup W./ (13)Şehr-i Vān'dan: Vān'dan W/ (14,15)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp ba^{c}ż-ı vezīrüñ ḫidmetinde olup ba^{c}dehu: Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyārdan ṣoñra vüzerā-yı ^{c}iẓāmdan ba^{c}ż-ı vezīre ḫidmet idüp ba^{c}dehu W./

leri zümresine ilḥāḳ olduḳdan ṣoñra (16)ḫ^vācegān-ı dīvān-ı bülend-eyvān-ı pādişāhī rütbesiyle ser-efrāz olmaġla (17)nice menāṣıb-ı celīleye mutaṣarrıf olup biñ yüz otuz iki tārīḫinde (18)Devlet-i ^cAliyye-i ^cOṣmāniyye ṭarafından elçilik ile ^cacem şāhına gönderilmişdür (19)^cAṣruñ ḥadd-i teslīme pā-nihāde olan şu^carāsından şāhed-i āṯārı ġāje-dār-ı (20)leṭāfet ve merġūle-i ebkār-ı me^cānī-i eş^cārı nükhet rīz-i feṣāḥat (21)ve derārī-i sühan-ı siḥr -āzmāsı perverīş-yāfte-i eṣdāf-ı belāġat (22)bir şā^cir-i ḫūb-ḫaṣletdür.Tefürrüd-kerde-i dīde-i rüzgār olan nükte-verāndan (23)bir siḥr kārdur. Bu gevher-i naẓm-ı ābdār serrişte-i kān-ı nihād-ı pāk-nijādı [E.78^a] (1)olan āṯārındandur.

(2) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(3) Nem ḳapsa dide ḥaṭdan eger eşk-i terviirür
Deryā seḥābdan olur ābī güher virür

(4) Luṭf eyle alma āhumı ey āfitāb-ı ḥüsn
Mirāt-ı tāb-dāra nefes çok keder virür

(5) Bir āh-ı ṣubḥ-gāha baḳar ^cuḳde-i derūn
Zīrā güşādı ġonceye bād-ı seḥer virür

(6) Ḳaṭ^c itme cūy-ı eşkūñi DÜRRĪ bu bāġdan
Bir gün olur ki naḫl-i ümīdüñ semer virür

(7) VELEHU

---

(17)mutaṣarrıf olup: mutaṣarrıf olduḳdan W/
(19)şāhed-i āṯārı : çehre-i şāhed-i āṯārı W /
(23)(78a-1)Bu gevher-i naẓm-ı ābdār ser-rişte-i kān-ı nihād-ı pāk-nijādı olan āṯārındandur:yerā^ca-i ser-i desti serv-i ḫıyābān-zād-ı ḫayāl ve ṭab^c-ı āyīne-i ṣafveti pür-gū-sāz ṭūṭī-i maḳāldür naġme-sāz-ı süḫani hoş-bāyende-i nāhid ve ser çeşme-i naẓm-ı dil-güşāsı ḥayātbaḫş-ı cāviddür.Bu gevher-i ābdār ser-rişte-i kān-ı nihād-ı pāk nijādı olan āṯār-ı dürer bārındandur. W//

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(8) Dil hande-rīzī-i leb-i cānāne mübtelā
Cānāne girye-i dil-i nālāne mübtelā

(9) Gül mā'il-i terennüm-i efġānı bülbülün
Bülbül tebessüm-i gül-i hāndāna mübtelā

(10) Şem^{c} ıżṭırāb-ı āteş-i pervāneye esīr
Pervāne sūz-ı şem^{c}-i şebistāne mübtelā

(11) DÜRRĪ eger ḥakīkatle eylesen nigāh
Hep cümle şey' tecelli-i Raḥmāna mübtelā

[W.88^{a}] (12) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Kesdük ümīd riştesini zülf-i yārdan
Yok şimdi kılca minnetimüz rūzgārdan

(14) Ey seng-dıl ṭoḳınma ṣaḳın şīşe-i dile
Ẓulm itme tāzesin ḥazerʾit inkisārdan

(15) Teşrīf-i bezm ider diyū ol āteşīn- ^{c}izār
Döndi kebāba cism-i nizār-ı intiẓārdan

(16) Ṣabr it küşāyiş-i gül-i maḳṣūda DÜRRİYĀ
Feyż-i nesīm-i mevhibe-i gird-i gārdan

(17) VELEHU

Vezni .- - -/..- -/.- - -/..-

(18) Ḥayāt-ı cān leb-i cān-baḫş-ı yāre ḳalmışdur
Ṣafā-yı ṭab^{c} mey-i ḫoş-güvāre kalmışdur

(19) Bu bezm-gāhda renc-i ḫumār-ı ma^{c}şiyyetüm
Şarāb-ı mağfiret-i gird-i gāre ḳalmışdur.

[W.88^{a}] (I) NEŞR

(II)Biñ yüz onbeş sāl-ı meymenet meāl̈de pādişāhumuz Sulṭān-ı cihān-ı şehr-yāri (III)^{c}adālet-^{c}unvān cenāb-ı Sulṭān Aḥmed Hān-ı sāliş Ḥażretleri devlet-i iḳbāl ü sa^{c}ādet-i (IV)iclāl ile murabba^{c}-nişīn-i taḫt-ı Süleymānī ve yümn-i iḳbāl ile telaḫḫī buyurduklarında (V)şā^{c}ir-i mezbūr bu güne tārīḫ-i perdāz olmağla ṭab^{c}-ı mülūkānelerine ziyāde hoş (VI)gelmekle iltifāt-ı pādişāhiye maẓhar olmışdur.

(20)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Hān-ı sāliş ḥażretlerine virdigi saḳāl tarihidür.

Vezni: .– – –/.– – –/.– – –/. – – –

(21) Cülūs idince taḫt-ı devlete Hān Aḥmed-i zīşān
Şeref burcına güyā mihr-i raḫşān eyledi taḥvil

(22) O sulṭān-ı Sikender-ḳadr o ḫāḳān-ı hümāyūn-fer
Ki ^{c}ahdinde şer u şūr oldı ḫayr u raḫata tebdīl

(23) O deñlü şādımān oldı cihān yümn-i ḳudūmından
Ki el virse iderdi dest-i pākın serveran taḳbīl

[E 78^{b}] (1) Bu esnāda cemāl-i bā-kemāli liḥye-dār oldı
Menāsin itdi Ḥaḳḳā şāh beyt-i ḥüsnüni tezyīl

(2) Ẓuhūr idünce ḫaṭṭ-ı ^{c}anber-efşān levḥ-i rūyında
Mübārek bādīne itdi melā'ik birbirin ta^{c}cīl

(W.88^{a}-I ila VI arası) "E" nüshasında yoktu. Aynen yazıldı /
(20) Pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Hān-ı sāliş Ḥażretlerine virdiği saḳal tārīḫidür : Tārīḫ-i cülūs-ı Sulṭān Aḥmed Hān W./

(3) Degül ḫatt-ı hümāyun ḳıl ḳalemle kātib-i ḳudret
Cemāli ṣaḥfınuñ icmālin itmiş mü-be-mü tafṣīl

(4) ᶜAceb mi ḫāme-i ḥüsninde olsa devr-i haṭ peydā
Beyāż-ı gerden-i sīmīni olmış nūrdan ḳandīl

(5) Muṭarrā sünbül-i nev-reste-i gül-zār-ı cennetdür
N'ola teşmīm idüp itse melekler ḳadrini tebcīl

(6) Mübārek ola vech-i enverīne liḥye-i pāki
Be-ḥaḳḳ-ı "Āyet-i Nūr" Be-ḥaḳḳ-ı sūre-i tenzīl

(7) O ḫatt-ı müşg-bārın ḳılmaġa tārīḫini taḥrīr
İderken mü-şikāfān-ı hüner dikḳatle ḳāl u ḳıl

(8) ᶜUṭārid levḥ-i miḥre DÜRRİYĀ yazdı bu tārīḫi
Cemāl-i Aḥmedi'ye saye saldı şehper-i Cibrīl Sene 1115

(9)Padişāhımuz Sulṭān Aḥmed Ḫān Ġāzī Ḥażretleri çiçek çıḳarup
(10)ḫōş-ḫāl olduḳda naẓm eyledigi Ṣıḥḥat-nāmedür :

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Ḥamduli'l-lāh kim irüp luṭf-ı cenāb-ı girdigār
Buldı ṣıḥḥat ḥażret-i şāhenşeh-i Cem-iḳtidār

(12) Ḥaḳḳ bu kim fikrinden ol żāt-ı hümāyūn-talᶜatuñ
Mużṭarib olmışdı bi'l-cümle ṣıgar ile kibār

(13) Dem-be-dem el ḳaldırup dergāh-ı Ḥaḳḳa ṣıdḳ ile
Cān u dilden dirler idi yā ġanī perverdigār

(14) Senden ümmīd eylerüz ol żāt-ı pākuñ ṣıḥḥatin
Sen ḳıl anı cümle ᶜilletden ilāhi rest-kār

(15) Ḥaḳḳ budur kim inḥirāfından mizāc-ı pākinün
Oldı güyā ser-te-ser eczā-yı ᶜālem bi-ḳarār

(16) Vāḳıᶜā ᶜālem tezelzül bulmamaḳ mümkinmidür
Ḳālib-i dünyāya zīrā rūḥdur ol şehriyār

(17) Rūḥ olınca nā-ḫoş elbette beden bīmār olur
Rūḥdur ḳaṣr-ı ten istiḥkāmına çün kim medār

(18) Ḥāṣılī rūḥ-ı muṣavverdür bu server ᶜāleme
Çok zemān Yā Rab ānı taḫtında eyle ber-ḳarār

(19) Tā ezelden gerçi kim olmışdı maḥbūbu'l-ḳulūb
Cümle ḫalḳ-ı ᶜāleme ol şehriyār-ı nām-dār

(20) Yaᶜni olduḳça süvār-ı raḫş-ı devlet-şānile
Seyr idenler ṭalᶜat-ı pākin iderdi iftiḫār

(21) Muḳtażā-yı rūzgār-ı dehr-i pür-āzār ile
Ḳondı mir'at-ı żamīr-i pākine çün kim ġubar

(22) Güş idenler ᶜillet-i cānsūzını bī-tāb olup
Taşlarla gömgök itdi tenlerin divāne-vār

(23) Ṣıḥḥat-i żāt-ı hümāyūnın idüp Ḥaḳḳdan recā
Ḫalḳ-ı ᶜālem gice vü gündüz iderdi āh u zār

[E.79ᵃ](Ql) Ol zemān kim tābiş-i nār-ı ḥarāret ser-beser
İtdi ol cism-i laṭīf-i nāzenīni dāġdār

(2) Güyiyā birtāze naḫl-i gülşen-i Firdevs idi
Cā-be-cā manend-i gülbin güller açdı ṣad-hezār

(3) Yoḫsa bir raᶜnā-gül-i ṣad-berg-i bāġ-ı ḥüsn idi
İtdi anı tāb-ı teʾsīr-i ṭarāvet jāle-dār

(4) Yā vücūdı bir ṣadefdür ol yem-i cūdun meger
Kim ẓuhūr itdi nice pākīze dürr-i şāh-vār

(5) Yoḫsa bir rengīn bahāristān-ı feyż-āsārdur
Oldı verd ü yāsemin ü lāleden üşkūfe-zār

(6) Müntehab bir nüsḫa-i merġūbedür ol zāt-ı pāk
Buldı laᶜlīn noḳṭalarla serteser naḳş-u nigār

(7) Seyredenler dirler ol zāt-ı ṭarāvet-menbaᶜı
Ẓāhir oldı ābda yer yer ḥabāb-ı dāne-dār

(8) Bāzuvānın şāḫ-ı gül gibi görenler didiler
Pençe-i mercān yem-i behçetden oldı āşikār

(9) Eyleyince ṣayḳal-ı dest-i ḳader perdāḫte
Cism-i pākī ġıll u ġışdan oldı ṣāf-āyīne-vār

(10) Gerçi buldı ᶜāfiyet ol menbaᶜ-ı ᶜayn-ı şifā
Ḫayli zaḥmet çekdi ammā bir zemān leyl ü nehār

(11) Güyiyā şimdi mükāfāt ten-i bīmārına
Bir çiçekli ḫilᶜat iḥsān eyledi perverdigār

(12) Yā benekli aṭlas-ı zer-tārdur pür-naḳş u zīb
Dest-gāh-ı ġaybdan gönderdi anı girdigār

(13) Yā ilāhī öyle ümmid eylerüz kim bir daḫi
İrmeye ol zāta bir ᶜillet nihān u āşikār

(14) Ser firāz-ı tāc olup taḫtında İskender gibi
Ṣıḥḥat ile eyleye ᶜömr-i ṭabiᶜide ḳarār

(15) Zāt-ı pāki dem-be-dem saᶜāᶜat be-saᶜat gün-be-gün
ᶜĀfiyetler kesb ide ᶜālemde DÜRRİ bi-şümār

(16) Olmaya nāzük teni āzurde-i dest-i ṭabīb
Görmeye ᶜömrinde zaḥmet ol vücūd-ı kām-kār

(17) Filike-i hümāyūnun ḳıçına taḥrīr olan bu ebyāt anundur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Süṭūr āsā olup emvāc güyā ṣafḥadur deryā
Zer-ender-zer ana ser levḥadur bu filike-i ġarra

(19) Süvār oldukça Sulṭān Aḥmedü's-sālis saᶜadetle
Oḳur Ruḥu'l-emin ardınca "Bismillāh mecrahā"

(20) Çetr-i hümāyūna naẓm eylediği tārīḫdür:

Vezni:.- . -/..- -/.- . -/..-

(21) Zihī ḫuceste eser ḫayme-i cihān-bānī
Ki ehl-i tabᶜa virür seyri zevḳ-i rūḥānī

(22) Ne ḫayme aṭlasın çarḫ-ı felek ḳumāş olsa
Bu mertebe olamaz naḳş u zeyne erzānī

(23) Ne ḫayme güllerini seyr iderse bülbül-i dil
Tamām ᶜömr'de yād eylemez gülistānī

[E.79^{b}] (1) Ne ḫayme bir büt-i zerrīn-niṭāḳdur gūyā
Sütūnı oldı anuñ ḳāmet-i ḫıramānı

(2) Derūnı ol ḳadar olmış şüküfeden pür-tezyīn
Ki seyr idenler alur feyż-i bāġ Rıḍvānı

[W.89^{b}] (3) Ḥarīmine olamazsa ^{c}aceb mi ruḥ-fersā
Ki itdi şemsesi şermende şems-i raḫşānı

(4) Gören o şuḳḳa-i zerrīn ile ṭınābların
[Şu^{c}ā-ı] pertev-i ḫurşīd ẓann ider anı

(5) N'ola sipihr-i berīne iderse nāzişler
Bu bār-gāh-ı mu^{c}allā ki yoḳdur aḳrānı

(6) İden bu çetr-i hümāyūnı cāy-nigāh-ı ṣafā
Anar mı taḫt-ı hevā pāye-i Süleymānı

(7) Döner hümāya bu pervāz ile açar şeh-perīn
Ḳaçan ki ṣalsa ana sāye ẓıll-ı Yezdānı

(8) Cenāb-ı Ḥażret-i Ḫān-ı Aḥmed-i hümāyūn-baḫt
Ki çarḫ-ı aṭlas olur sāyebān-ı eyvānı

(9) O pādişāh-ı felek-bār-gāh-ı devrān kim
Anuñla buldı şeref ḫānedān-ı ^{c}Osmānı

(10) Ḳurup bu çetri ġazāya ^{c}azīmet itdükçe
Musaḫḫar eyleye bi'l-cümle kāfiristānı

(79^{b}-4) Metinde "Şā^{c}-ı" şeklinde yazılı idi; "şu^{c}ā^{c}-ı" şeklinde düzeltildi./

(11) Bu bār-gāh-ı hümāyūna bu leṭāfet ile
Nigāh idince didi DÜRRĪ-i senā-ḫ^{v}ānı

(12) Cihānda olmaya bundan ziyāde bir tārīḫ
Mübārek ola ilāhī bu çetr-i sulṭānı

Sene 1120

[W.89^{b}] (I) NEŞR

(II)Vezīr-i a^{c}ẓam Çorlılı ^{c}Alī Pāşā zamān-ı ṣadāretinde İstanbul'da Dīvān yolında (III)Sırmakeş-ḫāne nām maḥalde müceddiden binā eylediği Tekye'ye şā^{c}ir-i mezbūr bu ebyātı (IV)naẓm ve bu tārīḫi ḥesāb itmekle pesendīde-i ḫās u ^{c}ām olup ol (V)tekyenün ṭaşra ḳapusı üzerine yazılmışdur.

(13) Çorlı'lı ^{c}Alī Pāşā'nuñ binā eylediği tekyeye tārīḫdür

Vezni: (-.-- -)/.- . -/.-.-(-.-)

(14) Ṣadr-ı a^{c}ẓam vezīr-i Aḥmed Ḫān
Āṣaf-ı Cem Cenāb-ı ^{c}alī-cāh

(15) Ya^{c}ni kim Ḥażret-i ^{c}Alī Pāşā
K'oldu tevfīk-i Ḥaḳḳ ana hem-rāh

(16) Sālikān-ı reh-i ḥaḳīḳat içün
Yapdı bir tekye ḥasbeten li'l-lāh

(17) Hem edā-yı ṣalāt içün mescid
Hem sülūk ehline ^{c}ibādet-gāh

(18) ^{c}Āleme öyle bir eser ḳodı kim
Ḫayr ile ismi yād olur her gāh

(W.89^{b}- I ila V arası) Nesr : -E/
(79^{b}-13) Çorlı'lı ^{c}Ali Paşā'nuñ binā eylediği tekyeye tārīḫdür: Tārīḫ-i tekye-i ^{c}Alī Pāşā W./

(19) Sa^{c}yi meşkūr olup ṣevābı ḳabūl
Ḳılalar ẓikr ḫayrını efvāh

(20) DÜRRİYĀ hātif-i ehl-i tevḥīdi
İdüp esrār-ı ẓikrden āgāh

(21) Didi bu tekye-gāh içün tārīḫ
Ẓikr idün Lā-ilāheill'al-lāh
Sene 1120

(22) Müşāru'n-ileyhun binā eylediği medreseye didiği tārīḫdür

Vezni: - -./.- - -/- -./.- - -

[W.90^{a}](23) Düstūr-ı kerem-perver ṣadr-ı şefḳat-güster
Dādār-ı semāḥat-ver ya^{c}nī ki ^{c}Alī Pāşā

[E.80^{a}](1) Ol āṣaf-ı dānā-dil ḫayrāta olup mā'il
Ḳoydı bu cihān içre nice eṣer-i vālā

(2) Bu buḳ^{c}a-i zibāyı bünyāda ḳılup himmet
İḫlaṣ ile sa^{c}y itdi yapdurdı güzel Ḥaḳḳa

(3) Hengām-ı ḫıtāmında bir kāmil-i rūşen-dil
Tārīḫi içün görmiş bir vāḳı^{c}a-i ġarrā

(4) İbn-i ^{c}amm-ı peyġamber ya^{c}ni ^{c}Alī-i Ḥaydar
İtmiş ola rū'yāda bu ḳavli ana inhā

(5) Kim ġāyete irdükde bu medrese-i ^{c}ālī
Tārīḫini itsünler bu mıṣra^{c} ile inşā

---

(22)Müşāru'n-ileyhun binā eylediği medreseye didüği tārīḫdür : Tekye-i mezbūr kurbında ^{c}Alī Pāşā'nuñ binā eylediği medreseye naẓm eylediği tārīḫdür W./

(6) Zīrā ᶜadedi anuñ bu sāle muvāfıḳdur
Vāḳıᶜ da ḥisāb itdük yek-pāre ve müsteṯnā

(7) Güyā ḳi kerāmetdür DÜRRĪ ana bu tārīḫ
Men ᶜallemeni ḥarfen ḳad şayyarani ᶜabden
Sene 1120

(8) İsmaᶜīl Efendi nām ṣāḥibü'l-ḫayruñ binā eylediği çeşmeye
(9)didiği tārīḫdür

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Nūş idüp leb-teşneler DÜRRĪ didi tārīḫ
İtdi İsmaᶜīl icrā ᶜayn-ı mā'-ı Zemzemi

[W.90ᵃ] (1) NEŞR

(II)İstanbul'da Dīvān yolında ᶜAlī Pāşā-yı ᶜAtīḳ Cāmiᶜ-i Şerīfinde vāḳiᶜ Celvetī tekyesi (III)nice zamān baṭṭāl kalup baᶜdehu Dāmād ᶜAlī Pāşā Vezīr-i aᶜẓam iken biñ yüz (IV)yigirmi altı tārīḫinde müceddiden binā ve iḥya itmekle şāᶜir-i mezbūr bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(11) ᶜAlī Pāşā-yı ᶜAtīḳ cāmiᶜ-i şerīfinde binā olınan Celvetī
(12) tekyesine didiği tārīḫdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Eyledi bu tekye-i dār-ı beṭālet bir zemān
Şāniᶜ-i kevn ü mekānuñ muḳteżā-yı ḥikmeti

(14) Dūrdan bu Kaᶜbetü'l-ᶜuşşāḳı mānend-i Ḥarām
Devr iderdi ehl-i tevḥīdüñ nigāh-ı ḥasreti

(80ᵃ-8)İsmaᶜīl Efendi nām ṣāḥibü'l-ḫayruñ binā eylediği çeşmeye didigi tārīḫdür: İsmaᶜil Efendi nām kimesnenüñ çeşmesine bu tārīḫi naẓm itmişdür W /
(W.90ᵃ- I ila IV satırlar arası) Neşr : -E/
(11,12)ᶜAlī Pāşā-yı ᶜAtīḳ Cāmiᶜ-i şerīfinde binā olınan Celvetī tekyesine didigi tārīḫdür:Tārīḫ-i tekye der Cāmiᶜ-i ᶜAlī Pāşā W /

(15) Pīş-i ṭāḳında ᶜubūdiyet niṭāḳi bend içün
Ṭāḳ idi güyā ki erbāb-ı ṭarīḳuñ ṭāḳati

(16) Çille-i çil-sāle çekdi ehl-i ᶜuzlet ḥāṣılı
Erbaᶜīnüñ şimdi tekmīl oldı Ḥaḳḳā müddeti

(17) Ḥamdüli'l-lāh ḳuvvet-i ḳudsiye-i ebrār ile
ᶜĀḳıbet itdi ẓuhūr erbāb-ı ḥāluñ ġayreti

(18) Şüphe yoḳ te'sīr ider ammā biraz te'ḫīr ider
Feyż-i iksīr-i kerāmātuñ budur ḫāṣiyyeti

(19) Ẓāhir u bāṭın ᶜiyān oldı bu emr-i ḫayrda
Ehl-i şerᶜüñ nuṣreti ehl-i ḳulūbuñ himmeti

(20) Āṣaf-ı yektā ᶜAlī Pāşā-yı ᶜālī-menḳabet
Ḥażret-i Ḫān Aḥmed'ün düstūr-ı ṣāḥib-devleti

(21) Ḥükm-i şerᶜullāh ile vācib görüp iḥyāsını
İtdiler maᶜmūr u ābādān bu dār-ı behçeti

(22) Āsumān oldukça pür envār ẕikru'l-lāh ile
Şāmil olsun ḫāliḳuñ maḫlūḳa feyż-i raḥmeti

(23) DÜRRĪ-yi bende didi iḫlāṣ ile tārīḫini
Tekye-gāh-ı evliyā-cāy-ı ḳadīm-i Celvetī

[E.80ᵇ] (1)Şāᶜir-i mezbūr bin yüz otuz beş tārīḫinde baş muḥāsebeci iken (2)fevt olmağla bu tārīḫ naẓm olınmışdur.

(3) Tārīḫ-i vefāt-ı DÜRRĪ-i yek çeşm

(80ᵇ-1 ila 5 arası) : -W/

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Dürrī-i yektā vü dür endīş u tīz-idrāk kim
Ḥall iderdi bir nefesde her müy-ı piçīdeyi

(5) Çünki çeşmin yumdı dünyādan didüm tārīḫini
Nā-be-dīd itdi felek bir cevher-i nā-dīdeyi

(6) Tārīḫ-i diğer

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Çıḳar bir ta^{c}miyeyle fevtinüñ tārīḫin ey Vehbī
Güm oldı kān-ı dehrüñ göz göre pākize bir DÜRRĪ

[W.92^{a}] [E.82^{a}] (1) FĪ-ḤARFÜ'Z-ZĀL

(2) ZĀKİRĪ

(3)Nāmı Aḥmed'dür.Filibe'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (4)ba^{c}de'l-mülāzemet taḥṣīl-i feżā'il-i keşīreden sonra Rūm-ili ḳāḍīları (5)silkine sālik olup nice menāṣıb-ı celīleye mutaṣarrıf olduḳdan ṣoñra (6)bīñ ṭoḳsan yedi tārīḫinde Ḳaraferye ḳāḍīsı iken fevt olmışdur. ^{c}Aṣrūñ (7)şu^{c}arā-yı ^{c}ālī-miḳdārındandur. Bu beyt-i laṭīf āṯārından bir nümūnedür.

(8) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Gönülde ^{c}ışḳ birdür sevdügüm de dā'imā birdür
Maḥabbet ehline şāhidde birdür müdde^{c}ā birdür

(10) ZİKRĪ

(11)Nāmı Ebū Bekr'dur.Rum-ilinde vāḳi^{c} ḳaṣaba'-i Özīçe'den be-dīdār

---

(6) Tārīḫ-i diger : -W/
(82^{a}-5)mutaṣarrıf olduḳdan ṣoñra : Ḥākim olup W/
(7)beyt-i laṭīf : beyt W./
(11)Kātvā: Kātū W./

ve Kātvā (12)sipāhi dinmekle şöhret-şi^{c}ār olmışdur. Erbāb-ı tımārdan ve ^{c}aṣrun (13)şu^{c}arā-yı belāġat-şi^{c}ārındandur. Bu ceride-i ^{c}irfāna āṯārı sebḳ iden (14)Vuṣlatī ^{c}Alī Big nām şā^{c}ir-i māhirün reşeḥāt-i terbiyetleriyle ġonca-i (15)ṭabī^{c}ati güşāyiş-peẕir olmışdur. Ṣāḥib-i Dīvāndur. Bin yüz senesinde (16)Ravżа-i memālik-i İslāmiyye'ye vezīde olan tünd-i bād-ı feterātde (17)gül-berg-i vücūdı ḫazān-resīde-i fenā olup külliyātı daḫi (18)żāyi^{c} olmaġın eş^{c}ārı şüyū^{c} bulmamışdur. Bu birkaç beyt kendi (19)mecmū^{c}asından ba^{c}ż-ı yārānun manẓūr ve ḫāṭır-nişānı olmaġla bu maḥalle taḥrir olındı.

(20) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Benüm nūş itdigüm zāhid mey-i gül-gūn imiş ṣanma
Bu bir ḫunābe-i ḥasretle memlū cām-ı fürḳatdür

[E.82^{b}](1) Hemān Mecnūna hem-pā olduġum şimdi ḳıyās itmen
Dil-i zārum iden şeydā daḫi peyġām-ı vuṣlatdur

(2) Bu gülşende seni bülbül gibi zār eyleyen ZİKRİ
Diyār-ı ġurbet ü derd ü ġam u ālām-ı miḥnetdür

[W. 92^{b}] (3) ZİHNİ

(4)Nāmı Meḥmed'dür. İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i mülāzım ve ṭarīḳ-i (5)ḳażaya ^{c}āzim olup ba^{c}ż-ı ḳaṣabāta ḳādī olduḳdan ṣoñra (6)bin seksen ḥudūdında Yeñişehir'de bāb nā'ibi iken fevt olmışdur.

(12,13)Erbab-ı tımārdan ve ^{c}aṣrun şu^{c}arā-yı belāġat-şi^{c}ārundandur: Erbāb-ı tımār zümresindendür. W/
(13)sebk iden:sebt olınan W/
(15)olmışdur:olmaġla/ṣāḥib-i Dīvāndur: ^{c}Aṣrun şu^{c}arā-yı ṣāḥib-i Dīvānuñdan olup W./
(82^{b}-4)Evā'il-i mülāzım:Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ^{c}ilm ü ma^{c}rifetden ṣoñra mülāzım W/
(5)Kādī olduḳdan ṣoñra : Ḳādī olduḳdan ṣoñra : Ḳādī ve Ḥākim olup W/
(6)ḥudūdında : tārīḫinde W/fevt olmışdur:ṭayy-ı sicill-i ḥayāt itmişdür W/

(7)ᶜAşruñ şuᶜarāsından olmağla bu beyt āṯārından bir nümūnedür.

(8) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Dilā ṣabr it ṣakın dūr olma yārun āsitānından
Düşürmez murġ-ı zīrek-peçe kendin āşiyānundan

(10) ZİHNİ

(11)Nāmı Meḥmed'dür. Şemᶜ-i vücudı şebistān-ı Stanbul'dan füruzān olmışdur Evā'il-i (12)ḥālinde taḥṣīl-i dest-māye-i ᶜirfān idüp bu cerīdeye āṯārı sebḳ iden (13)müderris Dürrī Meḥmed Efendiye dānişmend olup mülāzım olduḳdan ṣoñra (14)terk idüp küttāb-ı Sulṭānī zümresine dāḫil olup ḫōş-ṣoḥbet ve yārān (15)ṭabīᶜat olmagla baᶜż-ı vezīrüñ nedīm ve muṣāḥibi olup refte refte (16)dīvān ḥᵛācelerine maḫṣūṣ olan menāṣıbdan baᶜż-ı manṣıb-ı celileye (17)mutaṣarrıf olup biñ yüz yigirmi altı senesinde muḳābele-i suvārı (18)rütbesine nā'il iken Edhem-süvār-ı rāh-ı beḳā olmışdur. ᶜAşruñ şuᶜarāsındandur. (19)Ḥattā biñ tārīḫinden fevti tārīḫine gelince gelüp geçen ᶜulemā ve meşāyiḫi (20)Vefeyāt nāmıyle bir yere cemᶜ u taḥrīr itmişdür.Cümle-i aṯārından bu birḳaç (21)beyt-i raᶜnā zāde-i

---

(7)ᶜAşruñ şuᶜarāsından olmağla bu beyt āṯārından bir nümūnedür: ᶜAşruñ memdūḥ olan şuᶜara-yı şirin beyānundandur.Bu beyt āṯārından nümūnedür ki bu maḥalle ṯebt olındı W/ (12,13)dest-māye-i ᶜirfān idüp bu cerīdeye āṯārı sebḳ iden müderris Dürrī Meḥmed Efendiye dānişmen olup mülāzım olduḳdan ṣoñra terk idüp küttāb-ı Sulṭāni zümresine dāḫil olup hoş-soḥbet ve yaran-tabiᶜat olmagla baᶜz-ı vezirüñ nedīm ve müsāḥibi olup refte refte dīvān ḥᵛacelerine maḫṣūṣ olan menāṣıbdan baᶜż-ı manṣıb-ı celīleye mutaṣarrıf olup:destmāye-i ᶜirfān idüp müderrisinden Dürrī Meḥmed Efendiye Dānişmend olup mülāzım olduḳdan ṣoñra ġāyet ḫoş-ṣoḥbet ve yārān-ṭabīᶜat olmagla vüzerādan baᶜż-ı ve zirüñ nedīm ve müsāḥibi olup dīvān-ı Sulṭānī Kātipleri zümresine ilḥāḳ olmagla dīvān ḥᵛācelerine maḫṣūṣ olan menāṣıbdan baᶜż-ı manṣıba mutaṣarrıf olup W/ (18)rütbesine nā'il iken Edhem-süvar-ı rāh-beḳā olmışdur:manṣıbı ile kām-revā iken Edhem-süvār-ı terk-i mülk-i ᶜālem-i fānī itmişdür W/(20,21)bu birḳaç beyt-i raᶜnā zāde-i ṭabᶜ-ı bi-hemtāları olan eşᶜārından naᶜt-ı şerīfdür : naẓm eyledigi naᶜt-ı şerīfdür.Birḳaç beyt-i ġarrā bu maḥalle ḳayd ve imlā kılındı W./

ṭab^{c}-ı bī-hemtāları olan eş^{c}ārından na^{c}t-ı şerīfdür.

[E.83^{a}] (1) DER NA^{c}T-I MAḤBŪB-I ḪUDĀ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Gönülde cilve-ger nakş-ı ḫayālün Yā Resūla'l-lāh
Enisüm rūz-ı şeb fikr-i viṣālün Yā Resūla'l-lāh

(3) ^{c}Uluvv-ı şānuña nisbetle esfel ḳubbe-i gerdūn
Ne bilsün her denī-ḳadr celālün Yā Resūla'l-lāh

(4) Ḳomaz jeng-i kedūret ser-te-ser āyine-i dilde
Żiyā-i pertev-i nur-ı cemālün Yā Resūla'l-lāh

[W.93^{a}] (5) Umār her dem Cenāb-ı ḥażretünden ZİHNĪ-i Şeydā
Temāşā-yı cemāl-i bā-kemālün Yā Resūla'llāh

(I) NESR

(II)Şā^{c}ir-i mezbūr-ı cenāb-ı Mevlevī Ḥażretlerinün ṭarīḳ-i feyż-i ḳarīnī medḥünde (III)ve isti^{c}lāyı külāh-ı ^{c}arş-sāy-ı muḥtevī bu kevne bir ġazel-i ġarrā naẓm itmişdür.

(6)İsti^{c}lā-yı külāh-ı ^{c}arş-sāy-ı Mevlevī medḥinde naẓm eylediği:

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(7) Beyża-i ṭuġrā-yı devletdür külāh-ı Mevlevī
Tūde-i şeh-rāh-ı ^{c}izzetdür külāh-ı Mevlevī

(8) Şevḳ ile gerdāndur bezm-i ṭalebde muttaṣıl
Sāġar-ı ṣahbā-yı vaḥdetdür külāh-ı Mevlevī

(83^{a}-6) isti^{c}lā-yı külāh-ı ^{c}arş-sāy-ı Mevlevī medḥinde naẓm eylediği:der medḥ-i külāh-ı Mevlevi W/
(I ila III'e arası) Nesr : -E/

(9) Lā-bud eyler mālik-i dīhīm-i Mıṣr-ı iᶜtibār
Kelle-i ḳand-ı ḥidāyetdür Külāh-ı Mevlevī

(10) Mürtesem maḫfī heyūlāsında ṣad nakş u ṣuver
ZİHNİYĀ fānūs-ı ḥikmetdür Külāh-ı Mevlevī

[W.94ᵃ] [E.84ᵃ](1) FĪ ḤARFİ'R-RĀ'
(2) REZMĪ

(3)Sülāle-i āl-i Cengīziyān'un Bahādur-ı Girāy Ḫānı ve bū-sitān-ı belāġatun ṭūṭī-i (4)sükker-beyānı ve gülistān-ı fesāḥatun bülbül-i şīrīn zebānı iḳlīm-i Kırım (5)Sulṭānı bir ḫān-ı fermān-rāndur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i kemāle bezl-i ictihād (6)ve kesb-i sermāye-i istiᶜdād ile şöhret ü ᶜunvān bulan Ḫān-ı ᶜĀlīşāndur. (7)BEYT:

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

Faẓīlet burcınun mihr-i güzīni
Saᶜādet dürcınün dürr-i ṣemīni

(8)Aḥsen-i aḫlāḳla meşhūr-ı āfāḳ olup müretteb ve müdevven Dīvān-ı belāġat (9)ᶜunvānı vardur.Bin elli bir tārīḫinde BEYT:

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

Egerçi ḫāne-i pür-nakşdur serāy-ı cihān

(10)Velī kitābelerinde "Külli men ᶜaleyhā fān" Zemzemesiyle bu ḫāne-i köhne-saḳf-ı (11)cihāndan ravża-i rıḍvāna intıḳāl ve dārü'n-naᶜīme irtiḥāl itmişdür.(12)Şiᶜr ü inşāda mümtāz ve maᶜārif-ü

(84ᵃ-4,5)Kırım Sulṭānı bir ḫān-ı fermān-rāndur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i kemāle bezl-i ictihād : Kırım Sulṭānı olup tahsil-ı kemale bezl-i ictihād W /
(6) istiᶜdād ile : istiᶜdād itmekle W./
(8) Aḥsen-i aḫlāḳla : hüsn-i aḫlaḳla W./
(8,9)belāġat ᶜunvānı : feṣāḥat ᶜunvānı W./
(12) āṣārından : āṣār-ı dürer-bārından W./

mevfūre ile ser-efrāz olmağla āṯārından (13)bu birkaç beyt-i laṭīf nümūnedür ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

(14) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) Ḫaṭ-ı ser-sebz-i gül üstinde ider yer zülfün
Çemen üstinde biten sünbüle benzer zülfün

(16) Baş kaldurdı yüze çıḳdı sipāh-ı ḫaṭṭun
Fitne vehmiyle düşüp raᶜşeye ditrer zülfün

(17) Ṣaḳınur ol gül-i ruḫsārı eser yellerden
Ṣanma taḥrik-i ṣabādan yüzün örter zülfün

[W.94ᵇ] [E.84ᵇ](1) RİYĀZĪ

(2)Nām-ı emcedi Meḥmed'dür.Birgīlī Muṣṭafā Efendi nām fāżılun maḫdūm-ı (3)feżā'il-mendi Riyāżī Efendidür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif u ᶜulūm (4)idüp ol ᶜaṣırda Şeyḫü'l-İslām olan ᶜAbd al-Ḳādir Efendiden (5)mülāzım ve baᶜż-ı medārise müdāvim olup refte refte ḳaṭᶜ-ı menāzil-i (6)ṭarīḳ iderek Üsküdār Vālīdesi Medresesinden Yeñişehir baᶜdehü (7)Ḥalebü'ş-şehbā baᶜdehü Şām-ı dārü's-selām baᶜdehü Mıṣr-ı żātü'l-ḥırām (8)ḳażāsından munfaṣılan biñ elli dört tārīḫinde ᶜazm-i Riyāż-ı cinān eyledi.(9)Mevlānā-yı mezbūr ol ᶜaṣrun Melikü'ş-şuᶜarāsı ve evc-i maᶜārifün ferḫunde (10)humāsı olup güldeste-bend-i maᶜārif ü ᶜulūmı beyāndan müstaġnī (11)ve şöhret ü şān ile güş-ı eflāki pür-ṣadā iden şāᶜir-i bedīᶜül-

---

(84ᵇ-2)Nām-ı emcedi : Nām-ı nāmīleri ve ism-i kirāmīleri W/
(4)idüp ol ᶜaṣırda Şeyḫü'l-İslām olan : idüp Şeyḫü'l-İslām ᶜaṣr olan W./
(8)ḳażāsından : ḳażālarından W
(10) olup : olmagla W./
(10,11)müstaġnī ve şöhret ü şān ile güş-i eflāki pür-ṣadā iden şāᶜir-i bedīᶜül-beyāndur : müstaᶜnīdür W/

beyāndur. (12)āṯār-ı ᶜilmiyyesinden "Düstūru'l-ᶜameli" ve "Sāḳi-nāmesi" ve "Tezkiretü'ş-şuᶜarāsı" (13)ve dahi İbni Ḥallekānı ih-tisār ve ṭarz-ı laṭīfe iḫtiyār itmişdür (14)Bunlardan māᶜadā ḳatı çoḳ āṯār-ı cemīleye muvaffaḳdur. Müretteb Dīvān-ı belāġat (15)ᶜun-vānı vardur.Bu eşᶜār-ı ābdār nümūne-i güftār-ı dürer-bārıdur.

(16) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Ṣanma bilmez o perī ᶜāşıḳ-ı dil-dādesini
Bir naẓarda çıḳarur çāḫ-ı ġam-üftādesini

(18) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Nāle benzetdi gören cism-i nizārum ey felek
Bir ḳalem barmaḳlı dilberden çıḳardun sen beni

(20) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) ᶜAynuna olma taᶜalluḳ riştesin sūzen-miṯāl
Çarḫ-ı aṭlasdan geç ey dil ᶜīsī-i Meryem gibi

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(23) Çıḳardum āh kīm pīr-i muġānı bilmeyüp elden
ᶜAceb mi aġlasam şimdi degüldür iḫtiyār elde

[W.94ᵇ] (I) NAẒM

---

(12) ᶜilmiyyesinden : ᶜilmiyyelerinden W./
(13) itmişdür : idüp W,ø
(14) Bunlardan maᶜadā : - W/
(15) dürer-bārıdur : dürer-bārlarıdur W./

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(II) Sanma bilmez o perī ᶜāşık-ı dildādesini
Bir nazarda çıkarur çāh-ı ġam-ı üftādesi

(III) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(IV) Yine yārāna şafāyıla ṭokıtsaḳ cāme
Varsa çāḳ-ı ġulġulemüz çarḫ-ı zümürrüd-fāma

[E.84ᵇ] (1) RİYĀZĪ

(2)Bu kıtᶜayı naẓm idüp ol aşırda (3)adālet ile meşhūr İstanbul ḳādısına (4)virmişdür.

(6) ḲITᶜA

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/--

(7) Eyā zemānede mesned-nişīn-i şerᶜ-i nebī
(8) Kemāl-i ᶜadl-şerīḫi görindü şānında
(9) Ne cānı varki ola sāliki-bezmi-bīdād
(10) Terāzū ile yürür muḥtesib zemānında

[W.95ᵃ] [E.85ᵃ] (1)RE'FETİ

(2)Nāmı ᶜAbdullah'dur.Maḥmiyye-i İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (3)maᶜārif-i bī-ḥisāb itmekle ol ᶜaṣrun şāᶜir-i meşhūrlarından olup (4)bin elli yedi tārīḫinde fevt olmış-dur.Eşᶜārı güzel ve güftārı (5)bī-bedeldür.Bu ebyāt āṯārı nümūne-dür.

(W.94ᵇ-I ilâ IV arasındaki beyitler) : -E/
(IV).satırın II.mısraının vezni bozuktur /
(84ᵇ-1 ila 4 arası)Riyāzī:Nüshada alt kenarda yazılıdır ve (W.95ᵃ) da mevcut değildir./
(6)Kıtᶜa : -W/
(3)meşhūrlarından : nāmdārlarından W./
(4,5)eşᶜārı güzel ve güftārı bī-bedeldür:eşᶜārı ḳatı bī-bedeldür W/
(5)āṯārı nümunesidür:āṯārındandur W./

(6) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(7) Mümkin mi gönül Kūh-kenūn yirini ṭutmak
Bir kere suvāl eyleye kūh-sār ne söyler

(8) Aḥvālümi ᶜarż eyle dimüşdüm o perīye
Gelsin görelüm bād-ı ḫoş-āṯār ne söyler

(9) Gülşende fiġān eylemede bülbüli gördüm
Bilmemki ana ġonca-i gülzār ne söyler

(10) RŪḤĪ

(11)Nāmı Ruhu'l-lāh olmaġla mahlas-ı mezbūri ihtiyār itmişdür. Ṣadru'd-din-zāde (12)dinmekle meşhūr-ı cihāndur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i feżā'il-i bisyār ve tekmīl-i (13)maᶜārif-i bī-şūmār idüp mülāzım ve müderris olup refte refte ḳaṭᶜ-ı (14)merātib-i ṭarīḳ iderek İstanbul ḳadısı olup maᶜzūl oldukdan soñra (15)Köprīlī Ḳoca Meḥmed Pāşā Vezīr-i aᶜẓam olup muḳaddimā Mevlānā-yı mezbūr ḳuds-i Şerīf (16)ḳādısı iken Köprīlī daḫi Ḳuds-ı Şerīf sancāġına mutaṣarrıf imiş ol vaḳitde (17)moñlā ile Pāşā mābeyninde ᶜadāvet-i dünyeviyyeye baᶜiş olacak baᶜż-ı ḥālet (18)ẓuhūr itmekle derūnunda ol ᶜadāvet merkūz imiş. Vezīr-i mezbūr ġāyet hūnī (19)ve bī-raḥm olmaġla bī-günāh ḳatı çoḳ müselmānı şehīd eyledigi meşhūrdur. Mevlānā-yı (20)mezbūrı daḫi ᶜadāvet-i kadīme sebebi ile bin yetmiş

---

(12) dinmekle : dimekle W./
(E.85ª 14 ila 22 arası)(E.85ᵇ 1 ila 3 arası):İstanbul ḳādısı olup muḳaddimen Ḳuds-i Şerīf Ḳādısı iken Ḳoca Köprīlī Meḥmed Pāşā ol ᶜaṣırda Ḳuds-i Şerīf sancāġına mutaṣarrıf olup Mevlānā-yı mezbūr ile mābeyinlerinde ᶜadāvet-i dünyeviyyeye baᶜiş olacaḳ ḥālet-i ẓuhūr itmekle derūnunda ol ᶜadāvet-i bāḳī ḳalmış imiş Ḳoca Köprīlī Meḥmed Vezīr-i aᶜẓam olup ġāyet ḫūnī olmaġla bī-günāh ḳatı çoḳ müselmānı şehīd idüp Mevlānā-yı mezbūri daḫi biñ yetmiş iki tārīḫinde ᶜadāvet-i ḳadīme sebebi ile töḫmet-i ġayr-ı vāḳiᶜ ile ittihām idüp "Vecdī"nām şāᶜir ile maᶜān seyf-i ġadr ile şehīd idüp daᶜvāları rūz-maḥşere ḳalmışdur.Ehibbāsı bu tārīḫi naẓm itmişlerdür W /

iki tarīḫinde töhmet-i (21)ġayr-ı vāḳıᶜ ile ittihām idüp ol ᶜaṣrda beglikçi-i Dīvān-ı hümāyūn olan (22)Vecdī nām şāᶜir-i maᶜmūr ile maᶜan mazlūmān seyf-i ġadr ile şehīd idüp [E.85ᵇ](1)daᵛvāları rūz-i maḥşere kalmışdur. Ol iki nefer mecmūᶜa-i maᶜārifūn ḳatline (2)bāᶜiṣ u bādī olan ẓālimler daḫi zemān-ı ḳalīlde herbiri bir töhmet ile (3)ḳatl olınmışdur. Mevlānā-yı mezbūrun fevtine Ṣādıḳ Efendi bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(4)Tārīḫ-i vefāt-ı Ṣadr al-Dīn-zāde

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-/

(5) İbnü Ṣadrü'l-Fużalā oğlı ki Rūḥull'āḥ'un
Gülşen-i ᶜömri ḫazān-ı ecel ile ṣoldı

(6) Didi Rūḥu'l-ḳuds ehl-i mele'-i aᶜlāya
Rūḥ-ı pākī çü cinān içre maḳāmın buldı

(7) Cām-ı laᶜlīni şehādetle içüp dünyādan
Eşk-i ḥasretden o dem dīde-i ᶜālem ṭoldı

(8) Ḳalem ile dem-i naḳlini ḥisāb eyleyecek
"Veleḳad māte şehīdan" ana tārīḫ oldı

sene 1072

[W.95ᵇ](9)Mevlānā-yı mezbūr ᶜaṣrun şuᶜarāsından eşᶜārı bi-naẓīr ve güftārı dil-peẕīr olup (10)müretteb Dīvān-ı belāġat ᶜunvānı vardur. Ḥattā şehādetünden bir hafta muḳaddem (11)bu ġazel-i ciger-sūzı naẓm itmişdür.

(12)Ol ġazel-i ciger-sūz budur

(85ᵇ-4)Tārīḫ-i vefāt-ı ṣadr al-Dīn-zāde : Tārīḫ W /
[W.95ᵇ-1] de "Nesr" başlığı vardır. [E.85ᵇ] de (9)dan önce yoktur /
(10)bir hafta : Üç gün W./
(12)Ol ġazel-i ciger-sūz budur : Naẓm W./

(13) Ġamze-i ḫūn-rīz-i dilber itse sīnem çāk çāk
Vādī-i ʿIşḳ içre bu cism-i żaʿīfüm ola ḫāk

(14) Dönmese hergiz dil-i āvāre rāh-ı ʿIşḳdan
ʿĀşıḳ-ı dil-dādeler cān virmeden eylermi pāk

(15) Gör ne bī-raḥmūn şaçı zencīrine bend oldı dil
Bir naẓarda ġamzesi bīn ʿāşıḳın eyler helāk

(16) Ġamze-i mestī yiter dehri pür-āşūb itmege
Çeşm-i maḫmūrı olursa her ne deñlü ḫʿāb-nāk

(17) Dökse ḳanum sīnem üzre ḫançer-i ḫūn-rīz-i yār
Yazılur her ḳaṭresinden bī-gümān rūḥī fedāk

(18) Fevtine bu tārīḫ dahi naẓm olınmışdur

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Yine bu çarḫ-ı felek bir ṭarafa devrān itdi
Ḫūn-i maẓlūmān ile dāmānın itdi erġevān

(20) İtmege bir loḳma cefā ol vücūd-ı nāzüki
İçdi ana āsumān-ı heft-ejderhā dehān

(21) İtdi şemşīr-i ḳażā ālūde-i ḫūna dirīġ
Virmedi cellād-ı devrān ʿāḳıbet ana amān

(22) İbn-i Ṣadr-al-dīn-zāde ol vücūd-ı nāzenūn
Ḥażret-i Yaḥyā ile cennetde olsun merzubān

(18-24 arası) : -W /

(23) Çünki oldı küşte-i tīġ-i şehādet ol ḫidīv
Ağladılar anuñ içün ehl-i arż u āsumān

(24) Fevtine tārīḫ didi Naẓmī-i maḥzūn-dil
Rūḥ-ı Ruḥu'l-lāh oldı ᶜāric-i ṣaḥn-ı cinān

[E.86ᵃ] (1) RĀZĪ

(2)Nāmı Meḥmed'dür.Diyār-ı ᶜAcem aḥālisinden olup evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (3)taḥṣīl-i maᶜārif itmekle ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olup şiᶜr ü inşāda ser-efrāz (4)olduḳdan ṣoñra bin yetmiş iki tārīḫinde fevt olmışdur. Āṯārından (5)bu ebyāt nümūnedür.

(6) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Ḳomayup ᶜāşıḳı iẓhār-ı niyāza nigehün
Ḳıldı āġāz yine şīve vü nāza nigehün

(8) Sāḥir-i Bābili dem-beste vü ḥayrān eyler
Başlasa ṣīve-i iᶜcāz-ṭırāza nigehün

(9) RESMĪ

(10)Nāmı Muṣṭafa'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Bu cerīde-i ᶜirfāna āṯārı sebḳ iden (11)Re'isü'l-küttāb fāżıl-ı refīᶜü'l-cenāb Şārīḥ-i Meṯnevī Ṣarı ᶜAbd-Allāh Efendi (12)nām kāmilüñ maḫdūmıdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i fenn-i kitābet (13)itmekle Devlet-i ᶜAliyye-'i Oṯmāniye'de der-gāh-ı ᶜālī cebeci-

---

(86ᵃ-3,4)ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olup şiᶜr ü inşāda ser-efrāz olduḳdan ṣoñra: ᶜAṣruñ şöhret-şiᶜār olan şāᶜir-i mümtāz şiᶜrü inşāda ser-efrāz olup W./
(4,5)Āṯārından bu ebyāt : bu ebyāt āṯārından W./
(12)nām kāmilüñ maḫdūmıdur: nām kāmil-i devrānuñ maḫdūm-ı muḥteremidür W./
(13)itmekle Devlet-i ᶜAliyye'-i ᶜOsmāniye'de der-gāh-ı ᶜālī cebecileri katibi olmışdur : itmekle der-gāh-ı ᶜāli cebecileri ocāġına kātib olmışdur W./

leri kātibi olmışdur (14)ᶜAṣrūn şāᶜir oġlu şāᶜiridur.Tertīb-i Dīvān idüp bin yetmiş altı (15)ḥudūdında fevt olmışdur. Eşᶜārından bu beyt taḥrīr olındı.

(16) NAẒM

Vezni: - -./.- - ./.- -./.- -

(17) Āşuftelügin ṣorma ben ᶜāşıḳ-ı şeydānūn
Hüşyār ola mümkin mi mest-i mey-i hicrānūn

[W.96ᵃ] (18) RESMĪ

(19)Nāmı Muḥarrem'dür.Maġnīsā'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i faẓl u kemāl (20)itmekle maṣkat-ı re'si olan ḳaṣaba-i mezkūreye Müftī olup bin (21)seksen beş ḥududında fevt olmışdur. ᶜAṣrūn şuᶜarāsından olmaġla [E.86ᵇ] (1)āṯārından bu beyt taḥrīr olındı.

(2) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Mest-i ᶜışḳum çarḫ cām-ı lāle-günümdur benüm
Nuh ḳubāb anda ḥabāb-ı ser-nigūnumdur benüm

(4) RIŻA

(5)Nāmı Mehmed'dür.Sādāt-ı keşīrü'l-berekātdandur.Maḥmiye-i Edirne'den ẓuhūr Zehri Mār-zāde (6)dinmekle meşhūr olup evā'il-i ḥalinde kesb-i kemāl-i maᶜārif-i bi-şümārdan ṣoñra (7)ṭarīḳ-i ḳażāya

---

(14)Tertīb-i Dīvān idüp : -W/
(15)bu beyt taḥrīr olındı:bu beyt bir nümūnedür W /
(19-21 arası)(E.86ᵇ-1):Namı Muharrem'dur.Ġurre-i vucud-ı maṭlaᶜ-ı Maġnisā'dan tulūᶜ idüp taḥṣīl-i maᶜārif-i ᶜulūm ve fezā'ilden ṣoñra "Haysiyyet-i İlmiyyesi"sebebi ile belde-i mezkūrede mesned-nişīn-i iftā ve müşkil-güşā "ṣāhib-i imżā olmışdur.ᶜAṣrūn fezā'il-i mevfūre ile meşhūr olan ᶜulemādandır.Bin seksek beş ḥudūdında terk-i mülk-i fānī itmişdür.Şiᶜr ü inşāda daḫi yed-i ṭulāsı ve maḳbūl-ı ǧumhūr-ı ḫaṭṭ u imlāsı vardur.Bu bir beyt-i āṯārı nümūnesidür W/(86ᵇ-6/7) kesb-i kemāl-i maᶜārif-i bi-şümārdan ṣoñra ṭarīḳ-i każāya:kesb-i kemāl-i bi-şümārdan ṣoñra mülāzım u ṭarīḳ-i każāya W./

Rıżā dāde-i sülūk ve Rūm-ilinde niçe menāṣıb-ı celīleye (8)mutaṣarrıf olup baʿdehu ziyāde pīr ve iḫtiyār olmaġla tekāʿüd-i iḫtiyār ile (9)Üzunköpri nām ḳaṣabada meʾzūn-ı bilā-fenā olmışdur Ol ʿaṣrun (10)şuʿarāsınuñ ḳudemāsından bir pir idi. Ḥattā bin tārīḫinden elli ḥudūdına (11)gelince zemānında vāḳiʿ olan şuʿarā-yı maʿārif-nişānuñ eşʿārı (12)ve āṯārların tezkire ṭarīḳiyle bir encümene cemʿ u telfīḳ u taḥrīr (13)idüp ḥālā miyān-ı nāsda Seyyid Rıżā Tezkiresi dinmekle (14)meşhūrdur Ol tezkireyi bin elli tārīḫinde tamām eyledigine (15)bu tārīḫi naẓm idüp kitābuñ ḫāmesine taḥrīr itmişdür. Bin seksen (16)iki ḥudūdında fevt olmışdur.

(17)Tārīḫ-i itmām-ı Tezkire-i Seyyid Rıżā

Vezni: ..- -/.-./..-

[W.96b] (18) Bir seher ʿışḳile olup ser-mest
Kilk-i ḳırṭās idi o dem ber-dest

(19) Çün Rıżā ḫāṭıra ḥuṭūr itdi
Pes ḫayālüm gelüp ẓuhūr itdi

(20) Eyledüm bu kitāba diḳḳat-i tam
ʿAvn-i ḫaḳḳ ile çünki oldı tamām

(21) İrdi nāgeh sitāyiş-i biçūn
Oldı tārīḫi cāmiʿ-i mażmūn

(22)Bu ḳıṭʿa-ı münācat mezbūruñ āṯārındandur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10-16 arası):şuʿarāsı ḳudemāsından bir pīr-i rūşen-i żamīr olup bin seksen iki tārīḫinde fevt olmışdur.Ḥaṭṭa bin tārīḫinde elli ḥududına gelince vāḳiʿ olan şuʿarā-yı maʿārif-i nişānuñ eşʿāru āṯārların tezkire ṭarīḳiyle bir encümene cemʿ ve taḥrīr idüp ḥālā meyān-ı nāsda "Seyyid Rıza Tezkiresi" dinmekle meşhurdur.Bin elli tārīḫinde fıkra-i ceffe'l-Kalem ile ḫātime pezīr olan Tezkiretü'ş-şuʿarānuñ itmāmına bu tārīḫi naẓm idüp ḫātimesine tahrīr itmekle bu maḥalle münāsebet ile taḥrīr olındı W·/

[E.87^{a}](1) Hudāyā ^{c}izzetun ḥakkı du^{c}āmı müstecāb eyle
Serüm Baḥr-ı maḥabbet içre güyā bir ḥabāb eyle

(2) Süveydā-yı derūnumda ḳoma hiç ġıll u gışş Yārab
Ki mir'āt-ı derūnum reşk-i feyż-i āfitāb eyle

(3)Bu bir ḳaç beyt Ġazeliyātundandur

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(4) ^{c}Işḳunla gönül-zār u perīşān nice demdür
Miḥnet-keş-i ālām u maḥabbet-keş-i ġamdur

(5) Bülbül gibi feryād u enīn itsem ^{c}acebmi
Kūyūn bana gül-zār-ı cinān-ı bāġ-ı irenmdür

(6) Ṭūṭī-i dili lutf ile güftāra götürsen
^{c}Arż eylesen āyīne-i dīdārı keremdür

(7) Hicrāna taḥammül idemez ḥāṭır-ı maḥzūn
Kār itdi elem cānuma va'l-lāhi ḳasemdür

(8) Feryād-ı hezār eyledi dehri yine iḥyā
Her küşe RIZĀ ġulġule-cünbān-ı naġamdür

(9) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Gönül ġayıbdur ey kākül ^{c}aceb sendenmi isterler
Dilin żāyi^{c} idenler şimdi hep senden mi isterler

(11) Ko pāmāl-i semend-i cevr ü nāz olsun helāk olsun
Dil-i şūrideyi ey ġonce-leb sendenmi isterler

(12) RIŻĀ,veş şiddet ü rāḥatda dil teng olma ey-zāhid
Ḥisāb-ı cürm-i ḫalkı rūz u şeb senden mi isterler

(13) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(14) Geç bādeden şafā-yi dil-i mübtelā budur
Sa^{c}y it şarāb-ı la^{c}line ḳalbe cilā budur

(15) Ekşer kelāmı ḳand-ı lebūn vaṣfıdur şehā
Şi^{c}r-i RIŻĀda lezzet-i zevḳ u ṣafā budur

(16) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(17) Āşār-ı ḫaṭ-ı yār gözümde uçar oldı
Bir nāme kabūterle bu nālāna gelür mi

[W.97^{a}] (18) RIF^{c}ATĪ

(19)Nāmı ^{c}Abd-Allāh'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Ṣudūr-ı kirām-dan Bālī Efendi nām (20)fāżılun maḥdūmıdur. Ba^{c}de taḥṣīlü'l-isti^{c}dād mülāzım u müderris olup (21)ḳaṭ^{c}-ı merātib-i medāris itmekde iken bin ṭoḳsān beş tārīḫinde fevt (22)olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından ḫoş-ṣoḥbet bir vücūd-ı pür-ma^{c}rifetdür. [E.87^{b}] (1)Āşārından bu beyt bu maḥalle taḥrīr olındı.

(2) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Gönül geçdi bu bāġun sünbülinden yāsemeninden

(87^{a}-21)merātib-i medāris : merātib-i mu^{c}tāde W./
(22)^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından ḫoş-ṣoḥbet : ^{c}Aṣrun şā^{c}ir-i bedī^{c}ü'l-beyānından ġayet ḫoş-ṣoḥbet W./
(87^{b}-1)Āşārından bu beyt bu maḥalle taḥrīr olındı : Bu beyt-i āşārı nümūnesidür W./

Dili geçmez o zülf-i müşg-bū-ı ᶜanberīninden

(4) RAĠĪB

(5)Nāmı Meḥmed'dür.Aġrīboz'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif (6)itmekle ᶜaṣrun şuᶜarā-yı şirin-zebānından olup bin ṭoḳsan altı (7)tārīḫinde fevt olmışdur. Āṯārından bu ebyāt taḥrīr olındı.

(8) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Ḥāl-i siyehi kim ruḫ-ı pür-tābda gördüm
Ben aḫterimi pençe-i mehtābda gördüm

(10) Efkār-ı ruḫunla n'ola dil muẓṭarib olsa
Bir tāze güli şīşe-i sīm-ābda gördüm

(11) RÜŞDİ

(12)Nāmı Meḥmedd'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Bekir-zāde dinmekle karīn-i iştihār (13)ve şuᶜarā-yı ᶜaṣrdan pākīze-güftār bir şāᶜir-i belāġat-şiᶜārdur. Cevāhir-i naẓmı (14)keşīde-i silk-i tedvīn ve derārī-i süḫanın munaẓẓam-i dürc-i tezyin (15)itmişdür. Ve āheng-i āṯār-ı sarīr-i ney-i ḳalemi pür-sāz-ı sāmiᶜa-i taḥsīn-i (16)müşkil-pesendān-ı zemān bir şāᶜir-i bediᶜü'l-beyāndur.Ḫūb eşᶜārı (17)ve merġub güftārı vardur.Mülāzım ve müderris iken muḫtellü'd-dimāġ (18)olmaġın ṭarīḳi bi'l-külliye terk idüp İstanbul'da [W.97ᵇ] Sīvāsī-zāde (19)zāviyesine basṭ-ı ḥasīr-i iḳāmet ve güşe-nişīn-i hücre-i

---

(12,13)karīn-i iştihār ve şuᶜarā-yı ᶜaṣr'dan pākīze-güftār: olmışdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bisyār itmekle şuᶜarā-yı ᶜaṣrdan pākīze-güftār W /belāġat-şiᶜārdur: belāġat şiᶜār olup W./ (18,19,20,21)ve (88ᵃ-1,2): ṭarīḳ-i terk idüp ḫalḳdan vaḥşet güzīn olup kutbu'l-ᶜarifin merḥum Sivasi Efendi zaviyesinde basṭ-ı ḥasīr-i iḳāmet ve güşe-nişīn-i hücre-i ᶜuzlet ve inzivā olup bin yüz beş senesinde fevt olmışdır.Bu birḳaç beyt-i raᶜnā ser-zede-i tabᶜ-ı güher-zāları olan eşᶜārındandur ki rişte-i terkimde cāygīr taḥrīr olındı W./

uzlet u inzivāda (20)nice zemān ḫalḳdan vaḥşet-güzīn iken bīn yüz beş senesinde (21)terk-i tekye-i fenā ve ᶜazm-i mülk-i beḳā itmişdür. Bu birḳaç beyt-i raᶜnā [E.88ᵃ] (1)Ser-zede-i tabᶜ-ı güher-zā-sı olan eşᶜārındandur. Rişte-i terḳīmde cāy-gīr (2)taḥrīr olınmışdu.

(3) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Şekveden ḳasdun dil-i rindānı söyletmek midür
Cevr-i gerdūndan hezār-ı cānı söyletmek midür

(5) Ḫasta-i ᶜışḳa bu istiġnā-yı bī-cādan ġaraż
Ey ṭabīb itdüklerin dermānı söyletmek midür

(6) Her zemān taḥmīl-i minnetden murād ey rūzgār
Enl-i ṭabᶜa itdigün iḥsānı söyletmek midür

(7) RÜŞDİYĀ ol Yusufı iḫvāna ıtmekden suᶜāl
Niyyetün gürg-i dil-i nālānı söyletmek midür

(8) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Gelse dimezüz meclise bī-gane ne taḳrīb
Maḥrem görinür zümre-i rindāna ne taḳrīb

(10) Yaḳlaşmasun ol meh-veşe aġyār-ı siyeh rū
Şāh ile gedā-ṣoḥbet-i mirāna ne taḳrīb

(11) RÜŞDĪ göricek ol mehi pā-būsına düşme
Bu dest-i dırāzı sana dīvāne taḳrīb

(12) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Hūbān-ı ᶜaṣr mā'il-i aġyār-ı dūn imiş
Her ḳadr nā-şināse maḥabbet cünūn imiş

(14) Bir kerre olmadı bāna rāh-ı emelde rām
Sergeşlik itdi yāre-i baḫtum zebūn imiş

(15) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(16) Dünyā ṭuralı kimse ayaḳ baṣmadı güyā
Hāli o ḳadar şimdiki meydān-ı ḫarābāt

(17) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Ne ḥāṣıl RÜŞDİYĀ deşt-i ṭalebde bu tekāpūdan
Kişiye tevsen-i baḫt olmayınca rām

(19) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(20) RÜŞDĪ bu bāġ-ı köhnede ẓan itme bir daḫi
Ruḫsārı gibi bir gül-i ferḫunde rū ḳopar

(21) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Görince dal ḫançer geç-küleh ᶜaḳlum gider yārı
O ṭarz-ı şīve-i mestāne ḳurbān oldıġum yerdür

(23) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(24) Gönül dil-dār-veş şarılmağa bir serv-i nāz ister
Kināre çekmege ammā o ser-keş çok niyāz ister

[W.98^{a}] (E.88^{b}](1) RÜŞDĪ

(2)Nāmı Meḥmed'dür.Maḥmiye-i Edirne'den ẓuhūr ^{c}Ammeci Çelebī dinmekle meşhūr-ı (3)cumhūr olmışdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i keşīreden ṣonra (4)Maḥmiye-i mezbūrede e'imme silkine sālik olup Ḳādı-^{c}asker cāmi^{a}-i şerīfine (5)ḫaṭīb olup bin yüz beş senesinde fevt olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından (6)şā^{c}ir-i bālā-rütbe ḫaṭṭ-ı nesḫ u sülüṣde ṣāḥib-i ketebe olup cümle-'i Ḳur'ān-ı (7)^{c}aẓīmüş'şān'dan seb^{c}a vü ^{c}aşere kırā'atına ḳādir ve ḥüsn-i ṣavti ẓāhir (8)bir şā^{c}ir-i māhir olup güzel tārīḫler naẓm idüp Edirne'de Murādiye (9)Mevlevī-ḫānesi şeyḫi olan Neşāṭī Aḥmed Dede fevtine bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(10) Tārīḫ-i vefāt Şeyḫ Aḥmed Neşāṭi el-Mevlevī

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(11) Bezm-i ^{c}uḳbāya Neşāṭī çekilüp dünyādan
Eyledi şevḳ ile ^{c}azm-i harem-i dār-ı selām

(12) Fevtini güş idicek RÜŞDĪ didi tārīḫīn
Bezm-i gülzār-ı na^{c}īm ola Neşāṭī'ye maḳām

(14)Bu beyt eş^{c}ārından numūnedür
Vezni: _.--/_.--/_.--/_.--
(15) Şişe-i ^{c}arş-ı berīne vaż^{c} ider kerrūbiyān
Sünbül-i bag-ı irem'dür dūd-ı āh-ı ^{c}āşıḳān

(16) RÜŞDĪ

(17)Nāmı Aḥmed'dür.Rūm-ilinde vāḳi^{c} Mostārnām maḥalden niḥāl-i

---

(88^{a}-24) çekmege : gelmege W /
(88^{b}-6)bālā-rütbe ḫaṭṭ-ı : bālā-rütbe ve ḫaṭṭ-ı W /
(10)Neşāṭī el-Mevlevī:Neşāṭī-i Mevlevī W./

vücūd-ı neşve-yāb-ı (18)ẓuhūr olup İstanbul'a gelüp bir nice müddet ḫāne-hā-yı ḥarem-i hümāyūndan (19)Ġalaṭasarāyı'nda ḫidmet ve ol esnāda taḥṣīl-i maʿārife ṣarf-ı dikkat (20)idüp ʿālim u kāmil olduḳdan ṣoñra yevmi ḳırḳ akçe ḳapu ortası (21)vaẓīfesi ile ṭaşra çıkup istiʿdād-ı ẕāti sebebī ile müderrisler (22)silkine dāḫil ve ḫāriç medresesine nā'il olup ḥareket-i ḫāriçden (23)ṣoñra dāḫile vāṣıl olup maʿīşet ile terk-i medrese idüp (24)Kāztāġı ḳurbında Çān ḳażāsı kendüye maʿīşet taʿsīn olup [E.89a] (1)dem-i irtiḥāline dek taḫt-ı taṣarrufında olmışdur. Ṣaḥḥāflıḳ kārını daḫi żamīme-i (2)kār itmekle ṣaḥḥaf Rüşdī diyü meşhūrdur. Lākin mecmūʿa-ı ẕātı envāʿ-ı (3)ʿulūm-ı ġarībe ile mālī ve eṣnāf-ı maʿārif-i ʿacībe ile ḥālīdür ve merġūle-i (4)suṭūr-ı eşʿār-ı laṭīfī sünbül-zār-ı leṭāfet ve emvāc-ı biḥār-ı süḫanī mürevveḥ-i (5)şukūfe-sitān-ı feṣāḥat ve ebkār-ı meʿānī-i [W.98b] naẓm-ı bedīʿ-i ḫacle-ārā-yı (6)belāġat bir şāʿir-i sütūde ḫaṣletdür. Ve evrāḳ-ı şiʿr-i dil-güşāsı şīrāze (7)tāfte-i tertīb ü tedvīn olmışdur. Biñ yüz on bir ḥudūdında (8)āşiyān-ı ʿuḳbāya ṭā'ir rūḥı per-güşāyı riḥlet olmaġla şākirdlerinden (9)Sākıb fevtine bu tārīḫi dimişdür.

(10) Tārīḫ-i vefāt-ı Rüşdī

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(11) ʿAdn ola RÜŞDĪ Efendi'nüñ yeri

---

(18)ẓuhūr olup İstanbul'a : ẓuhūr olup evā'il-i ḥālinde İstanbul'a W
nice : -W./
(19-24):ve ol esnada taḥṣil-i maʿārif u kemāle ṣarf-ı dikkat idüp baʿdehū Kapu Ortası vezāyifinden kırk akçe ʿulūfe ile ṭaşra çıkup ṭarīḳ-i tedrīse sālik ve merātib-i muʿtādeden ibtidā dāḫilden taḳāʿüd ihtiyār idüp Kāztaġı ḳurbında Çān ḳażāsı kendüye medār-ı maʿīşet olmaġıçün tevcīh olınup W./
(89a-1)dem-i irtiḥāline dek taḫt-ı taṣarrufında olmışdur:vaḳt-i irtiḥāline dek mutaṣarrıf olmışdur W./
(1),(2)Ṣaḥḥaflıḳ kārını daḫi żamīme-i kār itmekle ṣaḥḥaf Rüşdi diyü meşhūrdur.Lākin W / (6) ve : -W/(8)olmaġla : olduḳdan :-W/
(9)bu tārīḫi dimişdür : bu tārīḫi naẓm itmişdür W./

(12) Tārīḫ-i diger

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13)Meded kim bin yüz on birde cihāndan göçdi RÜŞDĪ āh. (14)Mezbūr fenn-i tārīhde dahi māhir olmağla naẓm eylediği tārīḫlerden bir miḳdārı (15)taḥrīr olındı.

(16) Tārīḫ-i vefāt-ı Şeyḫ Ḥasan-ı Cihān-gīrī

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Didi bir eksikli fevtin göricek ol kāmilün
RÜŞDİYĀ tārīḫ olur "Ḳad māte mevle'l-ārifīn"

(18)Ḳoca Muṣṭafa Pāşā Tekyesi Şeyḫi ᶜAlā'ü'd-dīn Efendi fevtine didiği tārīḫdür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) İlāhī Cennet olsun mesken-i Seyyid ᶜAlā'üd-dīn

(20)Ḳameniçe ḳalᶜası fetḥine didiği tārīḫdür

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Aldı Ḳameniçe ḳalᶜasın ceng ile şāh-ı Cem cenāb

sene 1024

(22)Köprīlī-zāde Fāżıl Muṣṭafā Pāşā şehādetine didiği tārīḫdür.

(14,15)Mezbūrfenn-i tārīḫde dahi māhir olmağla naẓm eylediği tārīḫlerden bir miḳdārı taḥrīr olındı:Mezbūr Rüşdī tārīḫ-gūluḳda ziyāde māhir olmağla Kutbü'l-ᶜārifīn Cihāngīr tekyesi şeyḫi Ḥasan Efendi nām ᶜaziz-i muḥterem gülzār-ı cināna ᶜazīm olduḳda fevtine bu tārīḫi naẓm itmişdür W./
(W.98ᵇ-9)da "Nesr" başlığı vardır : [E.89ᵃ]da (14)den önce "Nesr" başlığı yoktur /
(18)Ḳoca Muṣṭafā Pāşā tekyesi şeyḫi ᶜAlā'üddin Efendi fevtine didiği tārīḫdür: Ḳoca Muṣṭafā Pāşā şeyḫi ᶜAlā'üddin Efendi fevtine naẓm eylediği tārīḫdür W./
(20)Ḳameniçe ḳalᶜası fetḥine didiği tārīḫdür:Ḳameniçe ḳalᶜası fetḥine naẓm eylediği tārīḫdür W./(22)Köprīlī-zāde Fāżıl Muṣṭafā Pāşā şehādetine didiği tārīḫdür:Köprīlī-zāde Fāżıl Muṣṭafā Pāşā şehīd olduḳda naẓm eylediği tārīḫdür W./

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(23) ᶜAdem cisrīni geçdi rāh-ı ḥaḳda Köprīli-zāde

Sene 1102

[E.89ᵇ](1)Bu eşᶜār-ı laṭīf ol raḫş-rān-ı ḥalbe-i faẓl u ᶜirfānuñ
(2)ser-zede-i lāle-zār-ı ṭabᶜ-ı siḥr-āzmāsı olan āṯārındandur.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Nāfe-i Çīn u Ḫuten-i ṭurrāna olmaz hem-bū
Sünbül-i cennet eger olsa ġıdā-yı āhū

(4) Heves-i zülfüñ ile ᶜazm-reh-i Çīn itdüm
Sāna şimden-gerū ey gözleri āhū yāhū

[W.99ᵃ](5) Ḫākipāyuñ gibi bir kuḥl,cilā-baḫş olmaz
Yoḳ yire bād-ı ṣabā ᶜālemi eyler tek u pū

(6) Dil-i ᶜuşşāḳ gibi ġarḳa-i ḫūn olmazdı
Ölmese çeşm-i ciger-ḫᵛārun egerçi cādū

(7) Görüp ebrūn ile mah-ı nevī ehl-i dikḳat
Didiler farḳı eger vār ise ancaḳ bir mū

(8) Ser-nüviştüm ezelī böyle imiş ᶜışḳunda
Serimüzden ne ᶜacep gitmese fikr-i ebrū

(9) Fikr-i zülfünde iken RÜŞDĪ-i ḥayret-zedenün
Perde-i rāḥat olur çeşmine gelse uykᵤ

(10) VELEHU

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

[W.98ᵇ] st.20 de "Nesr" başlığı vardır. [E.89ᵇ]de (1)den önce "Nesr" başlığı yoktur / (1)(2)Ser-zede-i lāle-zār-ı tabᶜ-ı siḥr-azmāsı olan āṯārındandur : Bu birḳaç beyt-i laṭīf ol raḫş-rān-ı ḥalbe-i faẓl u ᶜirfānuñ ser-zede-i lāle-zār-ı ṭab`-ı siḥr-azmāsı olan ġazeliyātındandur ki bu maḥalle ṯebt olındı W./

(11) Ne dem ki meclise ol mehliḳā gelür görinür
Nesīm-i vaż^{c}-ı melāmet-nümā gelür görinür

(12) Olınca dāf^{c}-i ġam neylesün dil-i zāhid
Şarāba rind-i dile ibtilā gelür görinür

(13) O denlü itse de bī-gāne yüz cihānda bize
Bu demde ṣanma ki bir āşinā gelür görinür

(14) Bu çārsūda olınca yegāne ey RÜŞDĪ
Meta^{c}-ı naẓmuna ṣad i^{c}tinā gelür görinür

(15) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Yine ṣahbā-yı ^{c}ışḳı şevḳ ile nūş eylemiş deryā
Ki mest olmış dil-i ^{c}āşıḳ gibi cūş eylemiş deryā

(17) Cihānı sū-be-sū seyr eyleyüp ābdāl-veş RÜŞDĪ
Dür-i şehvārdan güşına menguş eylemiş deryā

(18) VELEHŪ

Vezni: - -./.- - ./.- -./.- -

(19) Güftāra gelüp dilleri pür-ḳand u nebāt it
Ol teşneleri luṭf ile sīrāb-ı ḥayat it

(20) Pervāne-ṣıfat sende ḫamūş olma ki RÜŞDĪ
Sen bülbül-i gül-zār-ı süḫansın naġamāt it

(21) VELEHU

Vezni: - -./.- - ./.- -./.- -

(22) Bu fitne ki var ġamze-i çeşm-i siyehünda
Bir tīr-i ḳażā olsa n'ola her nigehünde

(23) Kuḥl idemedüm dide-i giryānuma ṣad-ḥayf
Ḥaḳḳ-ı naẓarum ḳaldı senüñ ḫāk-ı rehüñ

[W.99^{a}] (I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Ne mümkin bir nefes senden emīn olmaḳ dil-i şeydā
Metā^{c}-ı ^{c}aḳl-ı yaġma eyleyen āşūb-ı cān sensin

(III) Görince ḥüsnüñi güftāra bende ḳalmadı ṭāḳat
Beni ṣūret gibi ḥayrān iden āşūb-ı cān sensin

(IV) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(V) Bir nīm-cām-ı nāza daḫi yoḳ taḥammülüm
Ma^{c}ẕūr-ı çeşm-i müşg ola ṭaḳatüm budur

(24) VELEHU

Vezin: - -./.- -./.- -./.- -

[E.90^{a}] (1) Tā olmaġçün dest-i dil-i dilbere lāyıḳ
Biñ dürlü ider ṣubḥa-i müjigānını ^{c}āşıḳ

(2) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Beḳā olmadığın bilmiş gibi gülzār-i dünyāda
Anuñ çün dāġ-ber dil geldi lāle bu ġam-ābāda

(4) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Dilüm şevḳ-i derūnum gitdi ancaḳ baña ġam ḳaldı
Düketdüm naḳd-ı eşküm aġlamaḳdan daḫi nem ḳaldı

(W.99^{a}-I-V)deki VELEHU (E.89^{b}) de mevcut değildir /
(90^{a}-2 ila 7 arası) Velehu'lar : -W /

(6) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(7) Eyledüm ḥaddüm ḳadar ey ḫāme güşiş-i naẓm ben
Ḳalmadı çün bende ṭāḳat işte kāğıd işte sen

[W. 99b](8)RIFḲI

(9)Nāmı Meḥmed'dür.Serv-i bālā-yı vücudı būstān-ı Stanbul'dan neşv ü nemā bulmışdur. (10)Fuḥūl-ı ᶜulemā-yı Rūm mecmuᶜa ṣāḥibi Ḳadrī Efendi merḥūmuñ hemşīre-zādesidür. (11)Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim baᶜdehū mülāzım ve müderris olup ḳaṭᶜ-ı (12)merātib-i ṭarīḳ iderek Anāṭolı Ḳādī ᶜaskerligi pāyesi iᶜtibāriyle (13)İstanbul ḳādīsı olup bin yüz on bir tārīḫinde fevt olmışdur. (14)ᶜAşruñ şuᶜārasından ḫūb-eşᶜārı ve laṭīf-güftārı vardur. Medḥ-i Resūl'de (15)naẓm eyledigi naᶜt-ı şerīfden birḳaç beyt bu maḥalle taḥrīr olındı.

(16)Der naᶜt-ı Seyyid el-Mürselīn

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(17) Ol ḫātemü'r-risāle nebiyy-i celīlden
Şol muᶜcizāt-ı bāhire kim eyledi ẓuhūr

(18) Her biri oldı ṣıdḳ-ı maḳāline beyyine
Şāhid nübüvvetine cihān belki mār u mūr

(19) Ẓahrindeki o ḫatm-i mükerrem delīldür
Aᶜnīki ḫātemü'r-rüsul olduğına o nūr

(20) RIFḲĪ ḳapuña geldi şefāᶜat ricāsına
Yā men lehü'ş-şefāᶜati fī ᶜarşatin en-nuşūr

---

(12)pāyesi iᶜtibāriyle : pāyesiyle W./
(15)birḳaç beyt:birḳaç beyt-i laṭīf W./

(21) Sallā ᶜaleyke rabbüke ya efḍalü'l-beşer
Mā ġannete'l-ḥamāmü ve mā tāreti'ṭ-ṭuyūr

(22)Sādāt-ı zü'l-iḥtirāmdan bir zāt-ı şerīf [E.90ᵇ] (1)Te'ehhül eyledükde teberrüken bu tārīḫi naẓm itmişdür.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(2) O şerīfü'n-neseb ol mīr-i mekārim-müᶜtād
Olıcaḳ meyl-nümā sünnet-i ḫayrü'l-beşere

(3) İtdi bir duḫter-i pākīze-dile ᶜaḳd-i nikāḥ
Ḥaḳḳ mübārek ide bu ᶜaḳdi ol ᶜālī-gühere

(4) Didiler cemᶜ olıcak bir yire ol iki şemᶜ
İḳtirān eyledi gūyā ki Süreyyā ḳamere

(5) Kilk-i erbāb-ı hüner yazdı bu sūra tārīḫ
Geçdi burc-ı ḳamere oldı mücāvir Zühre

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(I) Aġyāra koculdun mı Belün ḳolladılar mı
ᶜUşşāḳa öpildün mi lebün dillediler mi

(II) Pejmürde görindi ᶜaceb ey tāze nihālüm
Sīb-i zenaḫum dişlediler ḳofladılar mı

---

(22)Sādāt-ı zü'l-iḥtirāmdan bir zāt-ı şerīf te'ehhül eyledükde : Meḥādim-i kirāmdan sādāt-ı zü'l-iḥtirāmdan bir zāt-ı şerīf te'ehhül eyledükde mevlānā-yı mezbūr teberrüken bu tārīḫi naẓm itmişdür W./ (Bu kısımın başında (W.99ᵇ-15)'de "Nesr"başlığı vardır)/
(22), [E.90ᵇ] Sādāt-ı zü'l-iḥtirāmdan.....naẓm itmişdür : Tārīḫ W./ (I ila IV) (dört beyit) : -E/

(III) Mestāne bulup ḫ^vāb-geh-i nāzda senün
Aġyār-ı ^cacebā oḫşadılar elledіler mi

(IV) Bu tāze zemīn tāze zebān tāze ḫayālün
Rıfḳı ^cacebā luṭfını fehm eylediler mi

(6)Bu birkaç beyt ru-nümade-i ayine-i ṭabi^cati olan Ġazeliyātındur

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(7) Gelse ḫayāl-i la^cli dile tāze cān gelür
Mu^cciz degülmi feyz-i ḫayāliyle cān gelür

(8) Gelmez egerçi dā'ireme ol perī-veşüm
Ammā ḫayāli ġamzesi gibi nihān gelür

(9) Girdi zücāc-ı ḳalbe ḫayāl-i perī-veşi
Oldı müsaḫḫar ol meh-i nā-mihribān gelür

(10) VELEHU

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

(11) Nühüfte-^cişḳı mey-i tābdārdan bilürüz
Eger bilinmese yāḳutī nārdan bilürüz

(12) Tereşşüḥ eyledügin çeşm-i terde ḫūn-ı dili
Zücāc-ı dilde olan inkisārdan bilürüz

(13) Çemen çemen o sehī-ḳadle eylerüz gül-geşt
Bu luṭf u keremi nev-bahārdan bilürüz

(14) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Havālar mu^ctedil dil münbasıṭ faṣl-ı bahār olsa
Çemen dönse cināna muṭrib-i gülşen hezār olsa

(16) Ne sihr eylerdi Rıfkī seyrideydün şi^{c}r ü inşāda
Muḥaşşal cümle fende iltifāt-ı şehriyār olsa

(17) RESĀ

(18)Nāmı Haydardur.Ḫıtta-i Buḫārādan ẓuhūr itmişdür.Meşāyiḫ-i Nakş-bendiyeden (19)olup Özbek şehzādelerinden olmağla Şāh Ḥaydar diyü meşhūr-ı (20)cihān olmışdur.Evā'il-i ḥālinde ārzū-yı seyāḥat ile vaṭan-ı me'lūfından (21)hicret ve bāl-efşān-ı evc-i vaḥşet ve taḥrīk-i şehbāl-i seyāḥat iderek (22)diyār-ı Rūma gelüp Üsküdar'a nüzūl ü ḳarār ve iḳāmete niyyet ve ġāyet [E.91^{a}](1)havāsı ḫūb maḥall-i merġūb olan Bülbül-depesi nām mevżi^{c}-i dil-güşā firāzında (2)āşiyān-sāz ve kendi maliyla Ḳalender-ḫāne nām bir ḫānḳāh bünyād idüp (3)nice zemān ol zāviyede seccāde-nişīn-i meşīḫat-ı irşād olmışdur. (4)Ḥaḳḳā ki ehl-i kemāl ve maẓanne-i ḥāl bir ^{c}azīz idi. Bīn yüz on iki (5)tārīḫinde tārik-i zāviye-i fenā ve sālik-i tekye-gāh-ı beḳā olmağla (6)ol genc-i künūz-ı ma^{c}ārif u kemāl ol zāviye ḫazīresi ḫākinde (7)medfūn olup merḳadı ziyāret-gān-ı ḫās u ^{c}ām'dur. Hālā (8)ol zāviye [W.100^{b}] fuḳarā meskeni ve Hindīler tekyesi olmağla misāfir (9)ü mücāvirden ḫālī degüldür. ^{c}Azīz-i merḳūm gāh-bi-gāh eş^{c}ār ile (10)āzmāyiş-i ṭab^{c} itmekle bu birkaç beyt teberrüken bu maḥalle taḥrīr olındı.

(11) NAẒM

(90^{b}-18,19,20)Ḫıtta-i Buḫārādan ẓuhūr itmişdür.Meşāyiḫ-i Nakş-bendiyeden olup Özbek şehzādelerinden olmagla Şāh Ḥaydār diyü meşhūr-ı cihān olmışdur:Ḫıttā-i Belḫ-i Buḫārādan Özbek şehzādelerirden ve meşāyiḫ-i Nakşbendiye'den olmağla Şāh Ḥaydār diyü meşhūr-ı cihān olup W / (21)şehbāl-i seyāḥat iderek:şehbāl-i ^{c}azīmet iderek W / (22)diyār-ı Rūma gelüp:diyār-ı Rūma ve İstanbula W/(22)ġāyet:-W/ (91^{a}-4)^{c}azīz idi:^{c}azīz-i muḫterem idi W/(5)tārīḫinde:senesinde W/ (5)sālik-i tekye-gāh-ı beḳā:^{c}azīm-i tekye-gāh-ı beḳā W/(6)künūz:-W/ (6)ol zāviye ḫazīresi ḫākinde:zāviye-i mezbūre ḫātiresi ḫākinde W./ (7)medfūn olup:medfūndur W./(10)birḳaç beyt teberrüken bu maḥalle taḥrīr olındı : birkaç beyt anuñdur W./

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Ser-i kūyuñ temāşā eyleyenler Ṭūr'dur dirler
Tecelli cilve-gāh-ı ḳāmetünde nūrdur dirler

(13) Senüñ cām-ı viṣālüñ devletine teşne-leb çoḳdur
Kimi cān virürse kūyında anı manṣūrdur dirler

(14) Gönül çīnīsini ṣındırmaġa üstād-ı kāmilsin
Seni Sulṭān-ı Çīn Şāh-ı Ḫuten faġfūrdur dirler

(15) Senüñ mīm-i dehānuñ sırrını çoḳ ehlden ṣordum
Ṭılısmāt-ı ilāhī ṣūret-i ᶜunṣūrdur dirler

(16) Ser-i kūyında zār u nātuvānum anlayan söyler
Ġarīb-i bī-nevā miskīn RESĀ rencūrdur dirler

(17) RA'FETİ

(18)Nāmı Muṣṭafa'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde ekṣer-i evḳāt (19)ve saᶜātini taḥṣīl-i maᶜārife ṣarf idüp Dīvān-ı Sulṭānī kātipleri (20)zümresine ilḥāḳ olup ᶜaṣruñ şuᶜarāsından ḫayli münşī (21)ve ḫoş-nüvīs olmaġla baᶜż-ı vezīrüñ dīvān efendiligi ile (22)seferlerde bulınup iki defᶜa Nemçe'ye esīr olup ḫalāṣ olduḳdan ṣoñra [E.91ᵇ](1)Mıṣır vālīsi İsmaᶜīl Pāşāya dīvān efendisi olmaġla birḳaç (2)sene Mıṣır'da sākin iken Mıṣır ceffārlariyle ziyāde iḫtilāṭ (3)itmekle "RA'FETİYYE" nām risāle-i meşhūre mezbūruñ nāmına te'līf (4)olınmışdur.Baᶜdehū Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOṣmāniyyede dīvān ḥᵛācelerine (5)maḫṣūs olan mevḳufātī manṣıbı ile ser-efrāz

---

(18,19)evḳāt ve saᶜātini: evḳātını W/(21,22)baᶜż-ı vezīrüñ dīvān efendiligi ile seferlerde bulınup iki defᶜa Nemçe'ye esir olup ḫalāṣ olduḳdan ṣoñra: baᶜż-ı pāşālara dīvān kātibi olup seferlerde bulınmagla iki defᶜa Nemçe'ye esir olup bahā ile ḫalāṣ olup W / (91ᵇ-1)olmaġla: olup W/(2)sākin iken: sakin olmaġla W/(4,5)Baᶜdehū Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOṣmaniyyede dīvān ḥᵛācelerine maḫsus olan mevḳufātı manṣıbı ile ser-efraz olup: baᶜdehū Devlet-i ᶜAliyye ṭarafına gelüp dīvān ḥᵛāceliklerinden baᶜż-ı menāṣıb-ı celīle ile ser-efrāz olup W/

olup (6)bin yüz on sekiz tārīḫinde fevt olmışdur. Bu birkaç beyt (7)zāde-i ṭabīᶜatı olan āsārındandur.

(8) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(9) Laᶜlin ne dem dehānuma ol sīm-ber virür
Ṭūṭī-i cān ᶜāşıḳa güyā şeker virür

(10) Kevser gibi şarāb-ı leb-i laᶜli var iken
İçmem o bade den ki bana derd-i ser virür

(11) İtmem ḫayāl-i ḫaṭṭ-ı ruḫ-ı pākün ey perī
Mir'āt-i ṭabᶜ-ı şāfuma zīrā keder virür

(12) Var mı cihānda RA'FETĪ bād-ı şabā gibi
Zülfün meşāma büyını şeb-tā-seḥer virür

(13) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

[W.101ᵃ] (14) Ṣanma dil nāvek-i cān-kāvına yer gösterdi
O ḳaşı yāya levendāne siper gösterdi

(15) Seyr idün cünbişun ol şāhsuvār-ı nāzun
Yine meydān-ı maḥabbetde hüner gösterdi

(16) Şuᶜle-i āh ile mellāḥ-ı meded-kār-ı viṣāl
Geşti-i cānā yem-i ġamda fener gösterdi

(6,7)Bu birkaç beyt zāde-i ṭabīᶜatı olan āsārındandur:Bu birkaç beyt-i ġarrā zāde-i ṭabᶜ-ı bī-hemtāları olan āsārındandur W./

(17) Ra'fetī gör hele fānūs-ı ḫayāl-i çarḫı
Bu devrde yine çoḳ naḳş-ı ṣuver gösterdi

(18) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Şerbetin bir kerre içmişken leb-i cānānenün
Aḳlı başa gelmedi gitdi dil-i dīvānenün

(20) Rind-i pür-ġam ḫumları itdi tehī bilmem nedür
Sāḳī-i devrun elinden çekdigi peymānenün

(21) Var ise dilden geçirdi fikr-i zülf-i dil-beri
Çāk-çāk ārzū olmış derūni şānenün

(22) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(23) Başum üstinde degirmen yüriye çarḫ gibi
Ben nice fikr-i daḳīḳ ile cihānda ögünem

[E.92^{a}](1)Ḳoca Muṣṭafa Pāşā tekyesi şeyḫi ^{c}Alā'üd-dīn Efendi fevtine tārīḫ :

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) ^{c}Alā'üd-dīn Efendi gitdi yā hū didi devrāna
sene 92

---

(21) geçirdi : geçürdi W./
(W.101^{a}-11) de "Nesr" başlığı vardır. [E.92^{a}] da (1)önce "Nesr" başlığı yoktur /
(92^{a}-1)Ḳoca Muṣṭafā Pāşā tekyesi Şeyḫi ^{c}Alā'üd-din Efendi fevtine tārīḫ:Ḳoca Muṣṭafā Pāşā tekyesi Şeyḫi ^{c}Alā'üddin Efendi nām ^{c}azīz-i muḫterem biñ ṭoḳsan iki tārīḫinde dār-ı fenādan ḫankāh-ı ^{c}uḳbāya seccāde-güster rıḥlet olduḳlarına bu tārīḫi naẓm itmişdür. Tārīḫ-i vefāt-ı Şeyḫ ^{c}Alā^{c}üddin Efendi W./
(2) Sene 92 : -W/

(3)Ġazzāz dilberi dimekle velvele ārā olan maḥbūb-ı cinān sünnet olduḳda dimişdür.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(4) Getürüp sūr-gehe sünnet içün Ġazzāzı
Kir-i berber bulanup eyledi kün-gāhına ḳay

(5) Muġlimān-ı ḫande-künān hep didiler tārīḫin
..... acısı çıkdı ser-i .....hey hey

(6) Tārīḫ-i diğer

Vezni: -.- -/.- - -/.- - -/- -

(7) Ol güzel ..... yolına serden geçdi

[W.101^{b}] (8) RĀZĪ

(9)Namı.....dur.Maḥmiye-i Edirne'den ẓuhūr Paydār-zāde dimekle meşhūrdur.(10)Evā'il-ı ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp mülāzım ve rāh-ı każāya ^{c}āzim (11)olmaġla każāya rāżı olup niçe ^{c}alī menāṣıba ḳādī olduḳdan ṣoñra (12)biñ yüz beş tārīḫinde ṭayy-ı sicill-i ḥayāt itmişdür. ^{c}Asruñ şu^{c}arā-yı (13)ḫoş-güftārından eş^{c}ārı ma^{c}mūr ḳasīde-gūlukla meşhūr idi. (14)Bu birḳaç beyt āṯārındandur.

(15) NAẒM

(W.101^{a}-17)de "Nesr"başlığı vardır.(E.92^{a})satır (3)den önce "Nesr" başlığı yoktur / (3) Ġazzāz dilberi dimekle velvele ārā olan maḥbūb-ı cihān sünnet olduḳda dimişdür:mehābib-i devrāndan İstanbul'da Ġazzāz dilberi diyü velvele ārā olan maḥbūb-ı dilārā sünnet olduḳda şā^{c}ir-i mezbūr hezel-güne bu tārīḫi naẓm itmişdür.Tārīḫ-i Hıtan dilber-i Ġazzaz W /(9)Nāmı.....dur:"W"nüshasındada aynen boş bırakılmıştır / (10,11)idüp mülāzım ve rāh-ı ḳażāya ^{c}āzim olmaġla ḳażāya rāżı olup niçe ^{a}alī menāṣıba ḳādī olduḳdan ṣoñra:idüp nā'il-i şeref mülāzemetden ṣoñra ḳużāt-ı ḳaṣabāt silkine sālik olup Rūm-ili'nde niçe manṣıb taṣarrufından ṣoñra W/ (12)tārīḫinde ṭayy-ı sicill-i ḥayāt itmişdür:tārīḫinde fevt olmışdur W/(13,14)ḫoş-güftārından eş^{c}ārı ma^{c}mūr ḳasīde-gūlukla meşhūr idi.Bu birḳaç beyt āṯārındandur şīrin zebānından olup ḳasīde-gūlukda ziyāde maharēti vardur.Bu ebyat anuñdur. W /

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(16) Pīr olınca şarāb nūş eyle
Meyi pā der-rikāb nūş eyle

(17) Ḳoma ṣahbāyı bir nefes elden
Durma vaḳt-i şebāb nūş eyle

(18) Muḥtesib duymasun ḥisāba çeker
Bādeyi bī-ḥisāb nūş eyle

(19) Ḳoma elden ayāġı mest olsan
Daḥi mest ü ḫarāb nūş eyle

(20) Mey-i gül-fām ṭururken ey RĀŻĪ
Sana kim dir ki nūş eyle

[E.92](1) RĀSİḪ

(2)Nāmı Yūsufdur.Āb u hevāsı ṣafābaḫş-ı ḫasta-dilān olan Ṣofya (3)ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp (4)āsitān-ı hümā āşiyān-ı devlete gelüp Dīvān-ı bülend eyvān-ı Sulṭānī kātipleri (5)zümresine ilḥāk olup şi^{c}r u inşāda ḫāme-veş yed-i ṭūlāsı (6)ve ḫayli maḳbūl taḥrīr ve imlāsı olmaġla ba^{c}ż-ı vezīre dīvān kātibi (7)olmışdur.Ḫuṣūsan ^{c}azīz-i Mışr-ı vezāret sihām-ı ṭabla-dūz-ı maṣṭaba-ı (8)ma^{c}rifet Rāmī Meḥmed Pāşā Mışr vālīsi iken kātibi olup ba^{c}de'l-^{c}aźl (9)sūy-ı deryādan gelürken Tekfūrṭaġında bin yüz on sekiz (10)senesinde ^{c}āzim-i merḥale-i

---

(92^{b}-2,3)Ṣofya kaṣabasından ẓuhūr itmişdür:ḳaṣaba-i Ṣofya'dan bedīdār olmışdur W /(3)taḥsil-i ma^{c}rifet idüp:taḥṣīl-i ma^{c}rif-i bi-şümar idüp W./(7)Ḫuṣūṣan:ba^{c}dehū W./(8)Mışr vālisi iken kātibi olup:Mışr vālisi iken dīvān efendisi olup W/(9)sūy-ı deryādan gelürken : sūy-ı deryādan Devlet-i ^{c}Aliyye ṭarafına gelür iken W /

bekā olmışdur. ᶜAṣrun̄ şuᶜarā-yı (11)ṯāze-güyānından eşᶜārı maḳbūl-i cihāndur.Bu birkaç beyt-i raᶜnā ol (12)şāᶜir-i iᶜcāz-nevānun̄ zāde-i ṭabᶜ-ı siḥr-āzmāsıdur.Ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

[W.102ᵃ](13)NAẒM

Vezni: . - - -/.- - -/.- --/.- - -

(14) Dil-i aġyārı der-bend itmege ṭurran̄ kemendündür
Şehā ḫun-riz-i ġamzen̄ ḳahramān-ı dīv-bendündür

(15) Cefā-yı yārdan rencīde olma ey dil-i şeydā
Gehī āzār iderse gāhi luṭf eyler efendündür

(16) ᶜAceb mi ṭabᶜ-ı RĀSIḪ olsa bir mecmuᶜa-i kübrā
Kitāb-ı dilde sevdā-yı ḫaṭ-ı ᶜālem-pesendündür

(17) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Seḥer ṣad şevḳ ile mestāne-veş cūş eylemiş deryā
Meger kim zevraḳ-ı ᶜışḳı çeküp nūş eylemiş deryā

(19) O daḫı ārzū-yı rūyet ilē dil gibi gelmiş
Stanbul şehrinün̄ meh-rūların gūş eylemiş deryā

(20) Ḳocup şām u seḥer bir miḥr ü māh-ı ᶜālemi RĀHIḪ
Cefā-yı rüzgār-ı hep ferāmuş eylemiş deryā

(21) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(22) Süzme çeşmün̄ gelmesün müjgān müjgān üstine
Urma zaḫm-ı sīneme peykān peykān üstine

---

(11)tāze-güyānından:tāze güyānından olmağla W/(12)taḥrīr olındı: ketb olındı W./

(I) Dilde ġam var şimdilik luṭf eyle gelme ey sürūr
Olamaz bir ḫānede mihmān mihmān üstine

[E.93^{a}](1) Yardan mehcūr iken düşdük diyār-ı ġurbete
Dehr gösterdi yine hicrān hicrān üstine

(2) Hem mey içmez hem güzel sevmez dimişler ḥaḳḳına
Eylemişler RĀSİḪ'a buhtān buhtān üstine

(3) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(4) Elinde ḫançer-i ^{c}işve o bī-amān geçeyor
Gören zemīne düşüp kendüden hemān geçeyor

(5) Ḳo nāzı gün giçelidür beni hemān şād it
Ḫatūn dem-ā-dem irişmekde ḥüsn ü ān geçeyor

(6) Dimiş ki sīnesine geçer ḫançerüm bir gün
İnanmaz ana günül yārına ḳalan geçeyor

(7) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(8) Ben kuyına ^{c}azm itdüm o meh ḫāneme geldi
Dil gökde ararken anı yerde bula düşdi

(9) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- - ./.- -

(10) ^{c}İşretde iken yār ile ṣūfī çıḳa geldi
Rūy-ı türşī bādemüzi ekşide yazdı

(I):metinde sağ kenarda yazılıdır/(I) :-W/(10) : -W/

(11) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Bize geldükçe raḥş ṭutdururmuş sāna ol āfet
RAḲİBĀ yār imiş baḥtuñ yüri var bir zemān at ṭut

(13) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(14) Geh gerd-i lebinde geh ᶜizārında çıkarsın
Ey nev-ḥat-ı yār ekmedigüm yerde bitersin

(15) VELEHU

Vezni: .- -/.- -/.- -/.-

(16) Getürdi ruḥ-ı yāre ḥaṭ āh u zārı
Ne tozlar ḳopardı görün rüzigārı

(17) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./-.-

(18) Żaᶜfıyle ḥilāl eylemiş ol şūḥ cihānı
Ṭutsam yer idim ḥāṣılı bir gün Ramażanı

(19) NEŞR

(20)Biglik-i ġulām-pāre diyü meşhūr olan kimesne ol ᶜaṣrda ḥüsn-i ᶜālemsūz ile (21)velvele-ārā olan bir dil-ber-i berber-i ᶜāşıḳ-pereste mübtelā oldıġı şāyiᶜ olduḳda (22)mezbūr bu ḳıṭᶜayı naẓm itmiş dür.

(23) KITᶜA

(19,20,21)Neşr:Muġlimān-ı rūzigārun biglik-i ġulām-pāre dimekle şöhret-dāde olan bir ḳoca muglim ol ᶜaṣırda ḥüsn ile şöhre-i şehr olan bir dil-ber-i berber-i ᶜāşık-pereste mübtelā oldıġı şāyiᶜ olduḳda şāᶜir-i mezbūr bu ḳıtᶜayı naẓm itmişdür W/ (19)Neşr ve (23) Ḳıṭᶜa : [W.102ᵇ]de sıraları değişiktir./

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[E.93^{b}](1) Ol berber-i kün-dādeye tā lāyıḳı olmış
Bir ṭurfa ..... usturası ^{c}aşıḳı olmış

(2) Kettān gibi rīşesini destine virmiş
Kāfir ḳoca bāz-ı ..... fāyıḳı olmış

(3) NEŞR

(4)Ol ^{c}aṣrda gül-bāng-ı bülbülān-ı bāġ-ı cemāli lebrīz-sāz-ı sāmi^{c}a cihāniyān (5)ve şöhret-i ḥüsn-i ^{c}ālem-sūzı dağ-ı derūn-ı maḥabīb-i devrān Ruznāmeci (6)-zāde dinmekle meşhūr-ı zemān olan māh-pāre-i evc-i leṭāfet (7)ve ser-defter-i mīr-i melāḥatūn ^{c}āşıḳlarına nuṣḥ-ı ma^{c}nevīyi muḥtevī (8)bu ḳıṭ^{c}ayı naẓm itmişdür.

(9) ḲIṬ^{c}A

Vezni - -./.- -./.- -./.- -

(10) Naḳd-ı dili virüp yine ol mansıb-ı ^{c}ışḳı
Tecdīd-i berāt-ı ġam it ey cān-ı fütāde

(11) Var ḥālūni ^{c}arż eyle sini ḳayd ide şāyed
Ser defter-i ^{c}uşşaḳına Rūznāmeci-zāde

[W.103^{a}] (12)Küçük Ḫünkār dinmekle meşhūr maḥbūba gönderdigi manẓūm mektūbdur

Vezni: ..- -/.- . -/..-

(13) Ġabbeẓā ey şeh-i ḫuceste-ḫiṣāl
Bu durur ^{c}arż-ı ḥāl-i māfī'l-bāl

(93^{b}-4)Ol ^{c}aṣrda : -W/(6)meşhūr-ı zemān olan:meşhūr olan W/ (12)Küçük Ḫünkār dinmekle meşhūr maḥbūba gönderdigi manẓūm mektūbdur:Şā^{c}ir-i mezbūr ol ^{c}aṣrda küçük Ḫünkār dimekle meşhūr olanı maḥbūb-ı devrāna gönderdigi manzūm mektūbdan birḳaç beyt taḥrīr olındı Naẓm W /

(14) Ol güzel gözlerün ile ḳaşun̄ içün
O saᶜādetlü ḳutlu başun̄ içün

(15) Bendeni ḳulluġa ḳabūl eyle
Luṭf u iḥsānun̄ ile ḳul eyle

(16) Ḳullarun̄ gerçi bī-ḳıyās ammā
Ḳılma bana muḳāyese cāna

(17) Cümlesinden bu bende mümtāzum
Rāh-ı ᶜışḳunda merd-i ser-bāzum

(18) Sabaḳ āmūz-ı ehl-i derdüm ben
Ders alur ehl-i ᶜışḳ hep benden

(19) Hep bilür āşinā vü bī-gāne
Sūḫtemdür yanumda pervāne

(20) Benden ögrendi nāleyi bülbül
Bülbül-āsā hezārı var ey gül

(21) Ben iken ders-i ᶜām-ı ehl-i cünūn
Daḫi ve'l-leyl ḥᵛān idi Mecnūn

(22) Ehh-i ᶜışḳun benüm ser-efrāzı
Pāk-bāz u ferīd u ser-bāzı

(23) Līk ey pādişāh-ı mülk-i cemāl
Ḥüsn ü ān daḫi sende buldı kemāl

[E.94ᵃ](1) Sende ḫatm oldı şevket ü ḫūbı
Sende oldı tamām maḥbūbi

(2) Ḥāṣılı pādişāh-ı ḫūbānsın
Ta murād dilümce cānānsın

(3) Ḥüsn ü behçetde sen ferīd-i cihān
ᶜIşḳda ben müsellem-i devrān

(4) Var iken bir senüñ gibi dil-dār
Kimi yār ittiḫāz ide dil-i zār

(5)Sülāle-i Ḥasan Cān'dan Ebū Saᶜid-zāde Feyżu'l-lāh Efendi
(6)Şeyḫü'l-İslām olduḳda bu tarīḫi naẓm itmişdür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -

(7) Taᶜāla'l-lāh zihī luṭf-i ilāhī
Ki tārīḫ oldı nām-ı feyż-mendi

(8) İşidenler dідiler Rāsiḫ āsā
Suvāl idüp o żāt-ı ercmendi

(9) Kim itdi ṣadr-ı şetvā-yı müşerref
Zihī tārīḫ-i Feyżu'l-lāh Efendi

[W.103^{b}] (10) RĀMİ

(11)Nām-ı emcedi Meḥmed'dür.Ebī Eyyūb Enṣārī ᶜAleyhi Raḥmetü'l-bārī
(12)ḥażretlerinüñ maḥallāt-ı Fāżiżü'l-berekātından ẓuhūr itmişdür.

(94^{a}-5,6)Sülāle-i Ḥasan Cān'dan Ebu Saᶜid-zāde Feyżu'l-lāh Efendi Şeyḫü'l-islām olduḳda bu tārīḫi naẓm itmişdür:Şāᶜir-i mezbūr tārīḫgūlukda daḥi bī-naẓīr rūzigār olup biñyüzbir tārīḫinde sülāle-i āl-Ḥasan Can'dan Ebu Saᶜid-zāde Feyżu'llāh Efendi defᶜa-i ulāda meşiḫā islāmiyye maḳāmına mesned-nişīn-i ᶜizz ü temkīn olduġına naẓm eyledgi tārīḫdür W/(11,12)Ebi Eyyūb Enṣāri caleyhi raḥmetü'l-bārī ḥażretlerinüñ maḥallāt-ı fāyiżü'l-berekātından ẓuhūr itmişdür:İstanbul civārında vāḳiᶜ ziyāretgāh-ı ḫās u ᶜām olan Ebi Eyyūb Enṣāri ᶜaleyhi raḥmetü'l-bārī Ḥażretlerinüñ maḥallāt-ı fāyiżü'l-berekātlarından ẓuhūr itmişdür W / (13)Dīvān-ı Sulṭānī:dīvān-ı hümāyūn W./

Evā'il-i (13)nālinde taḥṣīl-i maᶜrifet içün Dīvān-ı sulṭānī kātibleri silkine (14)sālik ü zemān-ı ḳalīlde metāᶜ-ı maᶜrifete mālik olup (15)olᶜaṣrda Muṣāḥib Muṣṭafa Paşānuñ dīvān efendisi olan (16)Nābī-i Şīrīn-zebāna intisāb itmekle reşaḥāt-ı terbiyet-i Nābī ile (17)ġonca-i ṭabīᶜati güşāyiş bulup refte refte şiᶜr ü inşāda (18)mahāret kesb idüp ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olmaġla muṣāḥib (19)Kātib Paşā'ya maṣraf kātibi baᶜdehu ol vezīr-i müşārün-ileyh ᶜuṭārid-ṣıfa [E.94ᵇ](1)ve ol ṣāḥib-i saᶜādete nedīm ü müşāḥib olup baᶜdehu ol vezīr (2)ᶜāzim-i gülistān-ı cinān olduḳda mezbūr dīvān kātiblerinden olmaġla ḳalem-i (3)mezbūrda ḳarār idüp fenn-i kitābetde ḳalem-miṣal māhir ve ḳalem-rev-i cihānda (4)ᶜadīl u naẓīrī nādir olmaġla nice zemān Beglikçi-i dīvān-ı (5)Sulṭānī ve nüvīsende-i aḥkām-ı ḫakānī olmışdur.Baᶜdehu ol (6)ẕāt-ı sütude-ṣıfāta mesned-i riyāset tefvīż olınup (7)Nice zemān re'isü'l-küttāb ve melce-i şeyḫ ü şāb olup bin (8)yüz on tārīḫinde Nemçe Kralı ile ṣulḥ içün Devlet-i ᶜAliyye-i (9)ᶜOsmāniyye ṭarafından mükālemeye me'mūr u muraḥḥaṣ olup günden güne (10)ġulġule-i iştihārı ᶜālem-gīr olmaġla rütbe-i vezāret ile ḳubbe-nişin (11)olup pādişāh-ı cihān Sulṭān Muṣṭafa Ḫān-ı ṣānī saltanatı evāḫirinde (12)Vezīr-i aᶜẓam olup bin yüz on beş senesinde

---

(15,16,17,18,19):Olᶜaṣrda Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜ Ḥażretlerinüñ vüzerāsından dāmād-ı Pādişāhī Musāḥib Muṣṭafā Pāşā nām vezirüñ dīvā efendisi olan nābī-i şīrīn zebānuñ reşaḥāt-ı terbiyetleriyle ġonceṭabīᶜati güşāde olup refte refte şiᶜr ü inşāda ziyāde mahāret kesb itmekle ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olup Musāḥib Pāşā'ya maṣraf kātibi olup baᶜdehü üstādı Nābī Müsāḥib Pāşāya kethüda oldukda yerine Vezīr-i müşārü'n-ileyh ᶜutarid-ṣıfat kātib W/ (94ᵇ-2)ᶜāzim-i gülistān-ı cinān oldukda : āsaf-ı naẓīrüñ murg-ı rūḥ-ı cennet-āşiyānı gülistān-ı cinān-ı ᶜāzim olduḳda W/(2)dīvān kātiblerinden olmagla:Dīvān-ı sulṭānī kātiblerinden olmaġla gelüp W/(3)ḳalem-i mezbūrda:ḳalem-i mezbūr ḫidmetinde W/(8)tārīḫinde Nemçe kralı:tārīḫinde vāḳiᶜ olan Nemç kralı W/(9)ᶜOsmāniyye:-W /(9)olup:olmışdur baᶜdehü/günden güne:-W/ (12)senesinde:hududında W./

gülşen-i devlete (13)vezīde olan nesīm-i feterāt ki "Müftī Vak^{c}ası" dur. [W.104^{a}] Edirne ḳurbında (14)Ḥafṣa menzilinden firār idüp nice zemān künc-i iḫtifāda (15)muḫtefī olup telāṭim-i emvāc-ı baḥr-ı fiten sākin olduḳdan soñra (16)ẓuhūra gelüp kendüye Kıbrıs ḥükümeti iḥsān olınup bir sene (17)miḳdārı zabṭ dan soñra Ḳāhire-i Mıṣr ḥükümeti tefvīż olınub (18)andan daḫi ma^{c}zūl olup Rodos ceziresine ta^{c}yīn olınmagla (19)biñ yüz on ṭoḳuż tārīḫinde fevt olmışdur. ḥaḳḳe'l-inṣāf (20)şāyeste-i ^{c}izz ü iḳbāl olup sebze-zār-ı inşāsınuñ (21)rūḥ-ı Nergisi ḥayrānı ve gülzār-ı imlāsınuñ revān-ı Veysī-i (22)^{c}andelīb-i senā ḫ^{v}anıdur.Ve cūybār-ı naẓm-ı ābdārı reyān-sāz-ı (23)ravża-i ṣafā ve yerā^{c}a-yı efāṣiḥü'l-berā^{c}ası nāy-ı [E.95^{a}](1)Ser-bezm-i vefādur.Bu naẓm-ı laṭīf ol vücūd-ı şerifüñ āṣārındandur.

(2) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Ḫayal-i la^{c}l-i nābuñ cām-ı çeşm-i terde ḳalmışdur
Ḫumār-ı bezm-i nūşā-nūş-ı vaṣluñ serde kalmışdur

(4) Degüldür bende dil ser-germī-i fikr-i nigāhüñle
O bir mest-i maḥabbetdür düşüp bir yerde kalmışdur

(5) Mükedderdür ser-ā-ser meşreb-i eczā-yı ^{c}alem hep
Ṣafā-yı ḫātır ancaḳ bādede sāġarda ḳalmışdur.

---

(14)Ḥafṣa menzilinden:Ḥafṣa nām menzilden W/(14)nice zemān:bir miḳdār W/(15)olup:olup ba^{c}deh$\ddot{u}$ W /(16)Kıbrıs ḥükümeti iḥsān olınup:Kıbrıs eyāleti ^{c}ināyet ve iḥsān olınup W/(17)bir sene miḳdārı ẓabṭdan şoñra:bir sene miḳdārı muṭaṣarrıf olduḳdan şoñra W/(18)andan daḫi: Mıṣr'dan daḫi W/(18)ma^{c}zūl olup:ma^{c}zūl ve W/tarihinde fevt olmışdur: senesinde cezire-i mezburda fevt olmışdur W/(19)Ḥaḳḳe'l-insaf:Ḥaḳḳe' inṣāf bir żāt melek-ḫiṣāl W/(20)iḳbāl olup:iḳbāl dür ki W/ (E.95^{a}-1)vefādur.Bu naẓm-ı laṭīf ol vücūd-ı şerīfüñ āṣārındandur : vefādur.Bülbül-i ḫāme-i ḫoş-terennümi mükessir-i raġbet-i nāḥid ve emvāc-ı sutūr-ı eş^{c}ār-ı belāġat-şi^{c}ārı çīn-i cebīn-i şāḥid-i leṭāfetdür.Bu naẓm-ı laṭīf ol vücūd-ı şerifüñ āṣārındandur W./(2,8,14,2("Velehu"ların sıraları "W" nüshasında değişiktir/

(6) Bu sırrı keşfe bir-müşkil-güşā-yı cūd gelmezmi
Kerem bir lafẓ-ı bī-maᶜnā gibi dillerde ḳalmışdur

(7) Mücevher-tāc-i devlet kimseye sūd itmez ey RĀMĪ
Nice şāh-ı cihānuñ çeşmi ol efserde ḳalmışdur

(8) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(9) Yoḳ sīnemüzde zerre ḳadar kīnemüz bizüm
Maḥsūd-ı āfitābdur āyinemüz bizüm

(10) Olma ḳabā-yı cāh içün ey dīde ḫūn-feşān
Ter-dāmen itme ḫırḳa-i peşmīnemüz bizüm

(11) Dirlerse n'ola mālik-i gencīnedür bize
Zīrā ki feyż ile ṭoludur sīnemüz bizüm

(12) Geçdük mey-i ṣabūḥdan ey pīr-i muġ hemān
Çoḳ görme neşve-i mey-i düşīnemüz bizüm

(13) RĀMĪ ᶜaceb dimez mi ki bir kez o nev-civān
Ayā nice oldı bende-i dīrīnemüz bizüm

(14) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/...

(15) Mevsim-i gülde ne ḫum-ḫāne ne kāşāne
Her çemen-ṣuffede bir meclis-i şāhāne gerek

(16) Şimdi güller gibi peymāne gerekdür elde
Bağda her kişi bülbül gibi mestāne gerek

(17) Mevc-hīz oldı çemen bād-ı bahār ile yine
Āşināyān-ı ḫired-i ᶜaḳlla bī-gāne gerek

(18) Ḥāl-i bīmārunı ḳıl zīver-i bālīn beyān
Ḥᵛāb-ı nāz itmege ol āfete efsāne gerek

(19) Sāḳıyā herkesi şāyeste-i ṣoḥbet ṣanma
Şemᶜ-i bezm-i meye RĀMĪ gibi pervāne gerek

(20) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Bir laḥza nihān olsa o meh-rū naẓarumdan
Bīzār olurum ḫāṣılı nūr-ı baṣarumdan

(22) Āndukça ol gül-rūy-ı ᶜaraḳ-rīzını yārun
Ḫūn-ā-be-i ḥasret dökerem çeşm-i terümden

(23) Ben ṭā'ir-i evc-i feleksūz u güdāzum
Āteş dökülürse ne ᶜaceb bāl-i perümden

[E.95ᵇ](1) Bir dem bırāġurmışdun elünden ol ayāġı
Saḳī ḫaberün olsa benüm derd-i serümden

(2) RĀMĪ n'ola ᶜarż eyler isem herkese şiᶜrüm
Bāzār-ı belāġatda utānmam güherümden

(3) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(4) Şuġl-i dünyā ile biz terk-i ḥużūr eylemişüz
Dilimüz curᶜa - keş-i bezm-i umūr eylemişüz

(5) Gice meclisde ġam-ı dehre olup āzürde
Bezmimüzden o sitem-pişe-yi dūr eylemişüz

(6) Dīdemüz ġavṭa-ḫor lücce-i envār-ı cemāl
Cismimüz aḫker-i ḫākister-i Ṭūr eylemişüz

(7) Biz nihān-ḫāne-i iklīm-i ^{c}ademden RĀMĪ
Nīk u bed-çāre nedür böyle ẓuhūr eylemişüz

(8) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Yine bir fitne peydā oldı efsūna selām eyle
Yine bir Ḳays ẓāhir oldı Mecnūn'a selām eyle

[W.105^{a}](10) Ziyāret eylesün deryā-yı ḫūn-ı çeşmimi gelsün
Var ey seyl-i sirişküm ḫūn-ı Ceyḫūna selām eyle

(11) Ḫırām-ı ḳāmet-i dil-dārı vaṣf itsem gerek RĀMĪ
Hele ḥāżır bulınsun ṭab^{c}-ı mevzūna selām eyle

(12) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(13) Ne fikr-i ṭurra-i yār ile piç ü tābum olaydı
Ne reşk-i şāne ile dilde ıżṭırābum olaydı

(14) Kedūyi dehri pür itmezdi eşk-i hūnīnüm
Benüm de def^{c}-i ġama bir sebū şarābum olaydı

(15) Giderdi dāġ-ı ġam encüm-şümār olursa da RĀMĪ
Sipihr-i sīnede bir reşk-i āfṭā⌣bum olaydı

(95^{b}-3,8,12,16,20)"Velehu"ların sıraları "W"nüshasında değişiktir/

(16) VELEHU

Vezni: -.-/..- -/.-.-/..-

(17) Derūna tīr-i nifāḳ-ı sitem-gerān geçeyor
Bizi ol āfete aġyār-ı bed-gümān geçeyor

(18) Nedür bu rencīş-i bi-mūcib-i pey-der-pey
Dirīġ bizden o nāzende-i cihān geçeyor

(19) Bahār gülleri çemen-i ḫulde döndi ey RĀMĪ
Gönülden ol gül ile ᶜazm-i gülistān geçeyor

(20) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Serşār-ı ġamum fehm-i me'āl eyledügümden
Hündur cigerüm kesb ü kemāl eyledügümden

(22) Şermende dil-i daᶜvī-i bī-hūşī-i ᶜışḳum
Teşḫīş-i ferāḥ farḳ-ı melāl eyledügümden

(23) Dāġ olsa sezā bana süveydā-yı derūnum
RĀMĪ gibi fikr ü ḫaṭ u ḫāl eyledügümden

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.96ᵃ](1) N'ola iḫvānı olsa Yūsuf'a ġadr-i nifāḳ üzre
Degülmi cümle ebnā-yı zemāne bu siyaḳ üzre

(2) Gül-i yek-reng-i vaḥdet der-sāḳ-ı vifāḳ üzre
Egerçi birbiriyle berg berg olmış şiḳāḳ üzre

---

(21) kesb ü kemāl : kesb-i kemāl olmalıdır./

(3) Hakīkat-bīne RĀMĪ zir ü bālāsı nedür kevnün
Gerek taḫte's-serāda ol gerek bu nüh revāk üzre

[W.105^{a}](I) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(II) Cihān-ı kırma da şemşīr-i ārzū-yı neşāṭ
Nedür ^{c}aceb ġaraż ey çerḫ-i kīne-cūy-ı neşāṭ

(III) Ḥarām ola bana keyfiyyet-ı şarāb-ı alum
Gelürse ḫāṭıruma neşve-i sebū-yı neşāṭ

(4) velehu

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(5) Ne dem ki ḳaṣd-ı dile tīġ-ı ḫūn-feşān çekilür
Taraf taraf o şehe gerden-i amān çekilür

(6) Ġubār-ı kūy-ı ḫarābātı terk idüp RĀMĪ
^{c}Aceb ki çeşme niçe kühl-i Iṣfahān çekilür

[W.105^{b}](7) RĀĞIB

(8)Nāmı Meḥmed'dür.Gülbün-i şādāb-ı vücūdı gülistān-ı Stanbul'dan peydā olmışdur (9)Evā'il-i ḥālinde muḥāsebe'-i evvel ḳalemi ḫulefāsı gürūhına dāḫil olup taḥṣīl-i (10)ma^{c}rifet idüp ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından olup leṭāfet-i eş^{c}ārı mānend-i şāhidan (11)şūḫ-ı dil-güşā ve selāset-i güftārı miṣāl-i āb-ı revān-ı ferāḥzā ve çemen-i (12)süṭūr-ı naẓm nem-çü nihāl-i zībā ve ġonce-i bağ-zār-ı sühanī ġayet ra^{c}nādur

---

(I - III) : - E /
(96^{a}-8)peydā olmışdur:neşv ü nemā bulup W/(9,10)Evā'il-i hālinde muḥasebe-i evvel ḳalemi ḫulefası gürūhına dahil olup taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp:Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp muḥāsebe-i evvel ḫulefāsı zümresine dāḫil olup W./(10)şu^{c}arāsınaan olup:şu^{c}arāsından olmağla / leṭāfet-i eş^{c}ārı : eş^{c}ār-ı laṭīfi W./

(13)Enīs-i maᶜārif-mendān ve celīs-i ber-güzīn-i yārān bir şāᶜir-i şīrīn-zebān olup (14)bin yüz yigirmi yedi senesinde fevt olmışdur. Bu ebyāt-ı pür-nikāt (15)ol zat-ı melekiyyü's-sıfātun zāde-'i tabᶜ-i mergūblarıdur ki tahrīr olınur.

(16) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- --

(17) O ṭıfl-ı nāza en evvel dil-i şeydāyı ben virdüm
Bu denlü şöhret-i ḥüsni sana hercāyı ben virdüm

(18) Muḥaldür paymāl itse ġurūr-ı ḥüsn ile zīrā
O şūḫun destine mir'āt-i istiġnāyı ben virdüm

(19) Dehānı nükte-i serbestini ḥall itmemiş kimse
O sırr-ı mübheme cānā yine maᶜnāyı ben virdüm

(20) N'ola dīvāne-veş RĀĠIB-cünün ᶜarż itse Mecnūn'a
Dil-i şeydā ya zīrā māye-i sevdāyı ben virdüm

(21) VELEHU

Vezni:.-.-/..- -/.-.-/..-

(22) Teraḥḥumi kim ider ġamze-i bütāndan ümīd
Görince bīme düşer çeşm-i bī-emāndan ümid

[E.96ᵇ](1) Ne denlü küşiş ü saᶜy itdi tīġ-i hicrānı
Kesilmedi yine hiç vaṣl-ı dil-sitāndan ümīd

(2) O naḫl-ı nāzı gönül şānma kim temāyül ider
Hevāya uyma idüp nāle vü fiġāndan ümid

---

(14)senesinde:tārīḫinde W / (15)olınur:olmndı W /

(3) Güli görince hezār āşinā-dil ey RĀĞIB
İder mi büy-ı vefāyı bū gül-sitāndan ümīd

(4) VELEHU

Vezni: ..- -/b.- -/..- -/..-

(5) Kilk-i kudret yazalı ḫaṭṭunı dīdārunda
Ḥüsn ḫatm oldı senün muṣḥaf-ı ruḫsārunda

[W.106^{a}] (6) RĀĞIB

(7)Nāmı ^{c}Alī'dür.Maḥrūsa-i Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde (8)taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bī-ḥisābdan ṣonra mülāzım olup lākin rāġıb-ı menāṣıb (9)u cāh olmayup ancak medār-ı ma^{c}īşet içün Gelibolı ḳażāsında fetvā ḫidmetiyle (10)medreseye ṭālib u rāġıb olup anunla ḳana^{c}at üzre iken binyüz otuz altı ḥudūdında terk-i ^{c}alem-i fānī itmişdür. ^{c}Asrun (11)şu^{c}arāsından ma^{c}ārif-i cüz'iyye ve küllīyede māhir bır merd-i ḳābildür (12)Bu güftār-ı ābdār perveriş-yāfte-i ṭab^{c}-ı sihr-āṣārı olan eş^{c}ārındandur.

(13) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(14) İtsen hezār-māye-i ṭufān bükāmuzı
Mümkin degül beyān yine mācerāmuzı

(15) Gülzār-ı ḥasretün gül-i alı degülmiyüz
Seyr eyle ḫūn-ı eşk ile çāk-ı ḳabāmuzı

(16) Ol kārvān-ı Ka^{c}be-i ^{c}ışḳuz ki Rāġıbā
Ber-gerden eyler üştür-i gerdun derāmuzı

(96^{b}-8)lākin : -W/ (9)medār-ı ma^{c}īşet : ma^{c}īşet W /(10)ḳana^{c}at üzre iken binyüz otuz altı ḥudūdında terk-i ^{c}ālem-i fānī itmişdür : ḳanā^{c}at iḫtiyār itmişdür W /(11)ḳābildür : ḳābil olup W-/

(17) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(18) O denlü la^{c}l-i lebünden çeker hicāb şarāb
Ki bulsa cām-ı billūrı ider nikāb şarāb

(19) Ko zīb-i ẓāhirī bir neş'e ide gör peydā
Olur mı rengini surḫ itmek ile āb şarāb

(20) Semend-i sāġarı sür sāḳıyā şarāb üzre
Hücūm-ı ġamda gerekmez girān-rikāb şarāb

(21) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(22) Virmiş ġurūr yāre o denlü şarāb-ı nāz
Cibrīl olursa ^{c}āşıḳı eyler ^{c}itāb-ı nāz

[E.97^{a}] (1)Dir defter-i ruḫında temāşā iden ḫaṭın
Olmış resīd-i ḫame-i ḳudret ḥisāb-ı nāz

(2) REMZĪ

(3)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr idüp evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-ma^{c}ārif-i (4)bī-şumār itmekle Ḥāfıẓ-ı Ḳur'ān ve mücevvid-i ḫoş-elḥān olup ba^{c}ż-ı (5)cibāyeti kārıyla ḳana^{c}at itmişdür. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından (6)ġāyet güzel ṭabī^{c}ati vardur : Bu cerīde-i ^{c}irfāna āṯārı sebḳ (7)iden kāmil-i devrān Rüşdī-i şīrīn-beyānuñ tilmīz-i ḫāṣṣı (8)olmaġla üstādınuñ eş^{c}ār u āṯārını cem^{c}ü tertīb ü tedvīn

---

(97^{a}-4,5)ba^{c}ż-ı cibāyeti kārıyla : ba^{c}żı evḳāf-ı cibāyeti kārıyla W (5,6)şu^{c}arāsından ġāyet güzel:şu^{c}arāsındandur güzel W /(6,7,8) Bu cerīde-i ^{c}irfāna āṯārı sebḳ iden kāmil-i devrān Rüşdī-i şīrīn-beyānuñ tilmīz-i ḫāṣṣı olmaġla : Bu cerīde-i ^{c}irfāna tercümesi ṯebt olınan fāżıl-ı cihān kāmil-i devrān edīb-i zemān Rüşdī-i şīrīn-zebān olan şā^{c}ir-i māhiruñ tilmīz-i ḫāṣṣı olmaġla W / (8)āṯārını cem^{c}ü tertīb : āṯārını bir yere cem^{c}ü tertīb W /

(9)itmişdür. [W.106^{b}] Tārīḫ-gūlukda seng-i nihāde-i miżmār-ı yektāyı olup (10)Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı ṣānī Ḥażretleri biñ yüz altı tārīḫinde (11)yümn-i iḳbāl ile taḫt-ı Süleymāni'ye cülūs idüp tela buyurduḳlarında (12)şā^{c}ir-i mezbūr bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(13) TARİH

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(14) Hümāyūn ola ḫaṭṭı pādişāhuñ

(15) Bu eş^{c}ār-ı ābdār ġazeliyyātındandur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Ṣanur ebr-i bahārı perde olmış aḫter ü māha
O rūy-ı ḫāl-dār üzre gören zülf-i perīşānı

(17) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Ejdehāyı zülfden itmem teḥāşī ḳıl ḳadar
Didiler zehrāba nūşān-ı ġamuñ şerbet bana

(19)

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(20) Geçse ṣafrā-yı mizāca n'ola serdī-i şitā
Pūstīni var iken penbeye girdi ayvā

(21) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(22) Neşküfte ḳaldı ġonce-i dil nev-bahārda
Bir dem teneffüs eylemedüm rüzgārda

---

(9) tārīḫ-gūlukda:şā^{c}ir-i mezbūr tārīḫ-gūlukda W / (12)şā^{c}ir-i mezbūr bu tārīḫi naẓm itmişdür : bu tārīḫi naẓm itmişdür W./

[E.97^{a}] (1) NESR

(2)Şöhret-cemāl-i ḥüsn-i ^{c}ālemsūzı (2)dāġ-ı derūn-ı muḥābīb-i devrān olan (3)Derviş Cemāl nāmında bir Bektāşi (4)peççe-i ṣāḥib-cemāl medhinde naẓm (6)eylediği ebyātdur.

(7) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Bir ḳalender peççenüñ meftūnıdur dil āh ider

(9) Görse abdālān-ı Ḥaḳ ṣad na^{c}re-i Allāh ider

(10) Kevkeb-i dürri n'ola reşk eylese menġūşuna

(11) Pālehengin görse ḫurşīd-i felek eyvāh ider

(12) Seyr idüp ebrūların ser-geştedür ābdāl-ı çerḫ

(13) Ḥüsnüne keçkül-i māh n'ola eyvallāh ider

(14) Pençe-i mihri iderler zinde tāb-ı tal^{c}atı

(15) Pūye kerd ḳıṣṣa-i ḥāyende ḳaçan hem-rāh ider

(16) Ḫāk-ı rāhın sīm ü zerle pür iderler dāmānın

(17) Küçe-i şehr-i melāḥatde ki şeydallāh ider

(18) Surın alsa destine ol dem ḳıyāmetler ḳopar

(19) Mürde diller her ṭarafından ṣayḥa-i cangāh ider

(20) Her nigāhında hezāran-kepş-i dil ḳurbān olur

(21) Çeşm-i ḫunrīzi ne demege ḥarf-i Bismillāh ider

(22) ^{c}Işḳ ola ey rind-i dil itdi seyāhat ^{c}aḳl-ı hoş

(23) Reh-nevred-i ^{c}aşḳı Cibrīl olsa da gümrāh ider

(97^{a}-1 ila 6 arası) metinde kenardadır : -W /
(7 ila 31 arası) Naẓm kenardadır : - W/

(24) Ey nice dervişdür ol husrev-i iklīm-i hüsn

(25) Pādişāh-ı dehre istiġnā-yı ᶜizz ü cān ider

(26) Kākül-i müşgīnine dil-bestedür faġfūr-ı çīn

(27) İstese hākān-ı türkī bende-i dergāh ider

(28) Pādişeh-meşreb gedā-ṣūret ferişte-menḳıbet

(29) Ādemiyyet ol peri-sīmā geh u bī-gāh ider

(30) Ol diril bir şeb ol abdāl ile haşr ol REMZİYĀ

(31) Gerden-i ṣubḥ-ı ḳıyāmetden dili āgāh ider

[E.97ᵇ] (1) RAḤMĪ

(2)Nāmı ᶜAbdu'rraḥman olmaġla maḥlaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişdür. Sandūḳatü'l-maᶜārifi (3)vücūdı ḥākdān-ı İstanbul'dan peydā Kubūrī-zāde dinmekle meşhūr-ı (4)dünyā olmışdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif idüp Rūz-nāmçe-'i (5)evvel ḫulefāsı zümresine ilḥāḳ olup ᶜasrūñ şuᶜarāsından eşᶜārı (6)pāk ve güftārı sūz-nākdur. Şāhid-i āṣārı şive engīz-i ḫayāl (7)ve bülbül-i ḫoş ṣarīr-i ḫāmesi rengīn-maḳāldür. Maᶜārif ile (8)ārāste ve leṭāyif ile pīrāste bir şāᶜir-i māhir olup (9)biñ yüz yigirmi iki tārīḫinde ārzū-yı ḥac ile taraf-ı baḥrdan (10)ᶜāzim-i sūy-ı Ḥicāz olup Ḳāhire-i Mıṣra vardukda (11)ṭūṭī-i rūḥ-ı pür-fütūḥı ḳafes-i tenden pervāz ve feżā-yı (12)ᶜukbāda āşiyān-sāz olmışdur.Evā'il-i ḥālinde azmāyiş-i (13)ṭabᶜ idüp "Hevāyī" maḫlaṣ ile vāfir ġazel naẓm idüp yārān-ı (14)nükte-verān-ı [W.107ᵃ] ᶜaṣr daḥi ol zemīn-i tāzede raḫş-rān-ı teġazzül (15)olup bir Dīvān-ı ḫande-ᶜünvān naẓm u tertib itmişlerdür ki (16)"HEVĀYĪ"DİVĀNI" diyü meşhūr-ı cihāndur.İstimāᶜ-ı ḫande āver-i

---

(97ᵇ-3)dinmekle:dimekle W / (8)ile pīrāste bir şāᶜir-i māhir olup: ile pīrāste bir maḥdūm-ı muḥterem olup W/(12)Evā'il-i ḥālinde: şāᶜir-i mezbūr W / (13)"Hevāyi"maḫlaṣ ile vafir ġazel naẓm idüp: "Havāyi"maḫlaṣıyle esnāf-ı leṭāfet-i laṭīfeyi müşᶜir vāfir ġazel naẓm idüp W./

merdüm-i (17)taṣvir olmaġla ūl ebyāt-ı laṭīfeden iṣbāt-ı müdde^{c}ā-y:
(18)taḥrīr içün bir ḳaç beyt bu maḥalle tasṭīr olınmışdur.

(19) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(20) Bir kerre beng-i luṭfun ile sersem olmaduḳ
Tiryakī denlü maṣhara-i ^{c}ālem olmaduḳ

(21) Bilmem niçün yabana atarsın bizi sefīh
Söz arasına girdün ise balġam olmaduḳ

(22) Destārımuz fes üzre Cezāyir-pesend iken
Dāyī senün yanunda hemān şalġam olmaduḳ

(23) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[E.98^{a}](1) Ṣar bir yanı yüksek ṣarīġı güş görinsün
Ṣoḳ ucun Edirne güli mengüş görinsün

(2) Aç ṭuṭ kediyi ava ḥarīs et o ḳadar kim
Yavrıları dahi gözine müş görinsün

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(I) Bir pīre zen-i ziṣt ḳāṣıḳ düşmanı al kim

(II) Vīrān gede-i hānede baykuş görinsün

(III) Deryā-yı sirişke tenī başdarda olanun

(IV) Burnu ḳayalıḳ sinesini ḳuġuş görinsün

(V) Taḳsun tüyüni başına vardukça Hevāyī

---

(17)taṣvīr olmaġla:taṣvīrdür W /(18)olınmışdur:olındı W./
(98^{a}-I ila VI arası) metinde kenardadır : -W./

(VI) Yārana boza-ḫānede çāvuş görinsün

(3) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(4) Gezmezdi sırıklarda ciger çevren olaydum
Bitmezdi bataklarda ḳamış ney-zen olaydum

(5) Esmezdi deñizde ṣaġanaḳlı ḳara yeller
Bir çifte ᶜarab mavnasına yelken olaydum

(6) Meḥābīb-i devrāndan Rūz-nāmeci-zāde'ye Rūz-nāmçe ıṣṭılāḥı ile naẓm eyledigi ❧

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(7) Pīşīn ide gör genc-i ġam-ı ᶜışḳına teslīm
Naḳd-ı sere-i eşki ᶜalā mācerā'l-ᶜāde

(8) Hem defter-i çeşmünde idüp maṣraf ü īrād
Ol ḫᵛāce-i ḫüsne ānı ḳıl ᶜarż u ifāde

(9) Mīzān-ı merāḥim ile taṭbīḳ ola şāyed
İcmāl-i merāmuñ senüñ ey cān-ı fütāde

(10) Dil teẕkiresi pençe-i lutfiyle olup ṣaḥ
Tūmār-ı ḳabūli dir iseñ ola nihāde

(11) Taḥvīl ide gör ġayrīdan ālāyiş-i ᶜışḳı
Ṣūret vire tā kim sana Rūz-nāmeci-zāde

(W.107ᵃ-15) de "Neẕr" başlığı vardır [E.98ᵃ]de (6)dan önce yoktur/ (6)Meḥābīb-i devrāndan Rūz-nāmeci-zāde'ye Rūz-nāmçe ıṣṭılāḥı ile naẓm eyledigi:Meḥābīb-i devrāndan Ruz-nameci-zade ḥaḳḳında Rūz-nāmçe ḳalemi ıṣṭılaḥı üzre naẓm eyledigi ġazeldür ki bu maḥalle taḥrīr olındı W /

(12) Eş^{c}ārından birkaç beyt taḥrīr olındı :

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(13) Virür derūna ṣafā cism ü cāna tāb-ı şarāb
Olur ketān-ı ġama nūr-ı māh-tāb şarāb

(14) Olınca neşve-fürūz-dil ḫarāb-ı şarāb
Ġedā-yı bezmi [ider] şāh-ı Cem cenāb-ı şarāb

[W.107^{b}] (15) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(16) Ne şeb ki müjde-resān çeşme peyk-i ḫ^{v}ab gelür
Serāy-ı ḳalbe o māh-ı felek-me'āb gelür

(17) Vefā eserleri yoḳ RAHMİYĀ o mehveşde
Selām-ı sāde daḫi gelse pür ^{c}itāb gelür

(18) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(19) Ne dem o şūḫ ki bālā-yı ḳaṣr-ı nāza çıḳar
Ḳadem ḳadem dilimüz süllem-i niyāza çıkar

(20) Giderse ḳāfile-i nāz-gūy-ı yāre eger
Ṣabāya hem-reh olup vādī-i Ḥicāz'a çıḳar

(21) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.--

(22) Zülfün hevesiyle o ḳadar āh ideyüm kim
Tārīkī-i şeb-reng ala dūd-ı siyehümden

---

(12) Eş^{c}ārından birkaç beyt taḥrīr olındı : Şā^{c}ir-i mezbūrun eş^{c}ārından birkaç beyt taḥrīr olındı W./ (14) bezmi şāh-ı Cem : bezmi ider şāh-ı Cem W/ [İder] "W" nüshasından tamamlandı./

[E.98^{b}] (1) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(2) Bir miyāne mālik olmış senge ey rūḥ-ı revān
Mū-şikāfānı cihānuñ didiler cümle belī

(3) RAHMĪ

(4)Nāmı ^{c}Abdu'r-raḥīmdür. Ġonce-i vücūdı gülşen-i Stanbul'dan neşv ü nemā bulmışdur. (5)^{c}Aşrında re'isü'l-^{c}ulemā'-i İstanbul olup üç def^{c}a mesned-i ṣadāret-i (6)Rūm'a murabba^{c}-nişīn-i çār bāliş-i ^{c}izz u temkīn olan Yaḥyā Efendinüñ oġlu (7)Mekke ḳāḍısı Meḥmed Efendī'nüñ maḥdūmıdur. Nevsinn iken taḥṣīl-i ma^{c}ārife (8)heves itmekle eş^{c}ār-ı ābdāra dest-res bulmışdur. Bi-ḥasbu'l-^{c}ādde (9)ṭarīḳ-i tedrīse pā-nihāde olup ^{c}aṣruñ şu^{c}arāsından olmaġla bu birḳaç (10)beyt zāde-i ṭabī^{c}atı olan eş^{c}ārındandur.

(11) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(12) Terk-i miḥen-i her büt-i deyr-i kühen eyle
Terk eyler isen ṣūreti çün bir hemen eyle

(13) Üftāde-i çāh-ı zeḳan oldı dil-i nāşād
Tār-ı ḫaṭ-ı müşgīnüñi cānā resen eyle

(14) Açma ki rehā bulmaya dil tāze ḫaṭuñdan
Her ṭurra-i gīsūyı şiken-ber-şiken eyle

---

(21) ve (98^{b}-1)de yer alan "Velehu"ların arasında "W"nüshasında takdim tehir vardır /(4)Nāmı:ismi W /(5)^{c}aşrında:-W /(6)Yaḥyā Efendinüñ oġlu:Hekim-başı-zāde Yaḥyā Efendi merḥūmuñ oġlu W /(7)Mekke kāḍīsı: Mekke-i mükerreme ḳāḍīsı iken merḥūm olan W /(8,9,10)Bi-ḥasbu'l-^{c}adde ṭarīḳ-i tedrīse pā-nihāde olup ^{c}aṣruñ şu^{c}arāsından olmaġla bu birḳaç beyt zāde-i ṭabī^{c}atı olan eş^{c}ārındandur:maḥall-i eş^{c}ārı ve bī-bedel güftārı vardur.Bi-ḥasbu'l-^{c}ādde ṭarīḳ-i tedrīse pā-nihāde olmışdur. ^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsındandur.Bu birḳaç beyt-i ra^{c}na zāde-i tabī^{c}atı olan ġazeliyyatındandur. W./

(15) Reftārunı seyr eyledi uşşāk-ı ḥazīnün
Ey serv-i çemānum yüri seyr-i çemen eyle

(16) Ḳatl eyledi ᶜuşşāḳını ol ġamze-i kāfir
Pīrāhen-i ḫūnīni cānā kefen eyle

(17) Bu naẓm-ı niẓām-āver-i tertīb ile RAḤMĪ
Çek rişte-i eşᶜārunı dürr-i ᶜaden eyle

[W.108ᵃ] (18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Bu āh u nāleler dilden çıḳar çarḫ-ı berīn üzre
Kebūdı sāyebāndur ḥıfẓ içün ol nāzenīn üzre

(20) Görenler tāb-ı mülden rūy-ı beyżāsın ḳızardukda
Ḳarışmış şāh-ı güllerdür nihāl-i yāsemīn üzre

(21) Gelür fıtrāki üzre bi-tekellüf ẕevḳ-i şevḳinden
Nigāh-endāz olıcaḳ āhū-yı vaḥşī-i çīn üzre

(22) Sezādur vaṣfını ol āfitāb-ı ᶜālem-ārānun
Çıḳarsam RAḤMİYĀ ben āsumān-ı çārmīn üzre

[E.99ᵃ] (1) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(2) Hem-pāsı yok didüm göricek sāḳ-ı sāḳını
Ol dem ayaḳdan aldı beni ᶜışḳı bādesi

(3) VELEHU

---

(15)eyledi:eyleyüp W (doğrusu vezne göre eyledi olmalıdır) /
(16) (Beyt) : - W /

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Ne mümkin kām-yāb olmaḳ doyınca duḫter-i zerden
Ṭalebkār olmaġa yoḳdur yüzüm bāġ-ı viṣālinden

(5) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) O māhı seyr-i deryāda görenler didiler ol dem
Ararken yerde gökde bulduḳ anı rūy-ı deryāda

(7) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Gönül sevdā-yı zülf-i yār ile fikr-i muḫāl eyler
Miyānun fikr idem dirse ᶜaceb nice ḫayāl eyler

(9) FĀRİSĪ EŞᶜĀRINDANDUR

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Şafaḳ der āsumān ez ᶜaks-i rūy-ı yār peydā şud
Nemī-dānem ki berḳ ez şuᶜle-i ruḫsār peydā şud

(11) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(12) Gerçi bālā ḳad şeved serv-i sehī der būstān
Līk bār est baġbān-rā sāye-i bī-bār ū

(13) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Be-cüz vaṣleş nebā şud merhem be-sīne rīşān-rā
Be-cüz ṣabr ez dil-i ᶜaşıḳ çe āyed cevr-i īşān-rā

(99ᵃ-9) Fārisī eşᶜārındandur : Fārisī ġazeliyātından birḳaç beyit taḥrīr olındı W.β

(15) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Kucā bāz āyed ᶜömr-i refte cānā cāy-ı dīrīn-rā
Kucā maᶜlūm mī-bāşed zi bes erbāb-ı pişīn-rā

[W.108ᵇ] (17) RAḤĪMĪ

(18)Nām-ı nāmī ve ism-i sāmīleri ᶜAbdü'r-raḥīm'dür. Dürr-i girān-bahā-i vücūd-ı (19)mecmaᶜ-ı erbāb-ı ṭabīᶜat ve deryā-yı muḥīṭ-i cevāhir-i zevāhir-i maᶜrifet ṣadef-i (20)baḥr-i kulzum-i benī ādem olan maḥrūsa-i İstanbul'dan ḥāṣıl olmış (21)bir dürr-i şāhvār olup ᶜaṣrında iḳlīm-i Ḥabeş vālisi olan Muṣṭafā Paşā'nuñ (22)ferzend-i ḫayru'l-ḫalefi ve dürr-i merġūb-ı girān-māye-i ṣadefīdür. Evā'il-i ḥālinde (23)taḥṣīl-i kemālāt-ı maᶜārife ṣarf-ı evḳāt itmekle baᶜż-ı vezīrüñ ᶜuṭārid -ṣıfat [E.99ᵇ](1)kātibi ve nedīm ü muṣāḥibi olup baᶜdehu Dīvān-ı şulṭānī ḫᵛāceliklerinden (2)baᶜż-ı manṣıb ile ser-bülend ve dīvān-ı ᶜadālet ᶜunvān-ı pādişāhīde (3)teẕkireci-i evvel ḫidmetiyle ve māliyye teẕkireciligi ve muḳābele-i piyāde (4)ve süvāri manṣıblarıyle ser-efrāz olmışdur. Ḥaḳḳe'l-inṣāf bir mīr-i melek-ḫiṣal (5)ve şāyeste-i ᶜizz ü iḳbāldür. Gülşen-i inşāsınuñ rūḥ-ı Nergisī ḫayrānı (6)ve revān-ı Veysī ᶜandelīb-i ṣenā-ḫᵛānıdur. ᶜAṣrun her fende māhir olan (7)şāᶜir-i belāġat şiᶜārından eşᶜārı pākīze ve laṭīf ve güftārı (8)pāk-ve naẓīf bir ẕat-ı şerīfdür. Āheng-i kilk-i naġme-serāsı (9)revnaḳ-ı ser-bezm-i leṭāfet ve süḫan-ı ferah-fermāsı ġonce-i rengīn-i bāġ-zārı (10)feṣāḥat olup āvāze-i

---

(18)nāmī ve ism-i sāmīleri : - W / (19)mecmaᶜ-ı erbāb-ı ṭabīᶜat ve deryā-yı muḥīṭ-i cevāhir-i zevahir-i maᶜrifet : -W/ (20)maḥrūsa-: :maḥmiye-i W / (21)olup ᶜaṣrında: olup sābıḳan W / (99ᵇ-1,2)ḫᵛaceliklerinden baᶜż-ı manṣıb ile ser-bülend ve : ḫᵛāce-likleri ṭarīḳına sülūk idüp W / (3)māliyye teẕkireciligi ve muka-bele-i piyāde ve süvāri manṣıblarıyle : māliyye teẕkireciligi man-şıbı ile W / (4)Ḥaḳḳe'l-inṣāf bir : Ḥaḳḳe'l-inṣāf bir ẕāt : W / (7,8)güftārı pāk ve naẓīf : güftārı ġāyet naẓīf W./

necābet ü ma^{c}rifet zāt-ı sütūde menḳabeti ile (11)ṣımāḫ-ı cihān lebriz ü mālā-māl olmış bir bülbül-i bāġ-ı faẓl u kemāldür. (12)Bu eş^{c}ār ol zāt-ı siḥr-āṣārun zāde-i zihn-i āteş-pāreleri (13)olan güftār-ı ra^{c}nālarındandur.

(14) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) Güle geldi seḥerī cilveler eyler bülbül
Söyledi güş-ı güle bir ḫaber-i ter bülbül

(16) Devr-i güldür yine hengām-ı bahār irdi diyü
Şevḳden müjde-künān bülbüle söyler bülbül

(17) Beyẓasın aḥker idüp āh-ı şerer-nākī ile
Lānesin eyledi ol āteşe micmer bülbül

(18) Fikr-i zülfünle ^{c}aceb dūd-ı dil iẓhār eyler
Ḥaḳḳ bu ki bezm-gehi ittdi mu^{c}aṭṭar bülbül

(19) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) Naẓarda naḳd-ı vaḳtüm bir sirişk-i dem-be-dem vardur
Nigāh it merdüm-i çeşmümde senden ġayri nem vardur

(21) Dil-ender fikr ü leb ḫāmūş u ser ber-zānū-yı ḫayret
Bu vaz^{c} ile mürekkeb ancak erbāb-ı ḳalem vardur

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10,11,12,13) : feṣāhatdur. Bu eş^{c}ār ol zāt-ı siḥr-i āṣarun zāde-i ṭab^{c}-ı laṭīfleri olan güftārındandur W./

(23) Hemān ol māh ile bir ruḫṣat-ı zevḳ-i viṣāl olsun
Bāna ey çarḫ-ı ẓālim itdigün firḳat ḥelāl olsun

[W.109^{a}] (24) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.100^{a}](1) Bir āteş-pāredür çün ṭıfl-ı dil benden irāġ olsun
Serāy-ı şehriyār-ı ^{c}işḳa virdüm bir çerāġ olsun

(2) NEŞR

(3)Bundan aḳdem Ġalaṭa Serāyı ḳapanup nice zemān ḫālī vü ḫarāb ḳalup (4)pādişāh-ı cihān Gāzi Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṯālis Ḥażretleri serāy-ı mezbūrı (5)ma^{c}mūr u ābādan eyledükde şā^{c}ir-i mezbūr bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(6)TĀRĪḪ-İ TA^{c}MĪR-İ SERĀY-I ĠALAṬA

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Ẓihī iḳbāl-i devlet maḫż-ı luṭf-ı ḫażret-i Bārī
Ki tevfiḳ itdi bu kār-ı ṣavāba Şāh-ı devrānı

(8) O sulṭān-ı cihān-bān-ı serīr-ārā-yı devlet kim
İṣābetdür hemīşe itdigi her re'y-i fermānı

(9) Ḫarāb-ābād-ı ^{c}ālem oldı ābādān devrinde
Yenīden buldı istiḥkām esās-ı mülk-i ^{c}Oṯmānī

(10) Cenāb-ı Ḥażret-i Ḫān Aḥmed-i Gāzī ki devrinde
Sitem-nā-būd ġam-nābūd u nā-peydā perīşānī

(2,3,4,5)Neṯr : Nice zemāndan berü Ġalaṭa Serāyı ḳapanup ḫālī ve mu^{c}aṭṭal ve ḫarāb kalup pādişāh-ı cihān Gāzi Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṯālis Ḥażretleri biñ yüz senesinde serāy-ı mezbūri ma^{c}mūr ve şīn ve ābādan eyledükde şā^{c}ir-i mezbūr bu tārīḫi naẓm itmişdür W./

(11) Bu da tevfīḳ-i Rabbānī degülmi ol şehenşāha
Güşāde eyleyüp taᶜmīr ide bir böyle eyvānı

(12) Ġalaṭ-bīnān-ı pīşīn ṣūret-i Ḥaḳḳı idüp rū-pūş
Ḫarāb itmişler idi ḥayf böyle bir debistānı

(13) Hüner taḥṣīli bunda kesb-i ᶜilm-i maᶜrifet bunda
Sülūk-u zühd-i ādāb-ı mülūkuñ budur erkānı

(14) Sezā mı āşiyān-ı būm olmaḳ lāne-i ᶜanḳā
Revā mı ola der-beste bu eyvān-ı Süleymāni

(15) Nigāh it dīde-i ᶜibretle bu feṯḥ-i cedīd oldı
Ḫarāb eyler bunuñ taᶜmiri zīrā Kāfiristānı

(16) Ḫudā tā rūz-i maḥşer eyleyüp maᶜmūr-ı ābādān
Hemīşe daᶜiyān-ı devlet ile pür ide anı

(17) Şehenşāh-ı cihānı Ḥaḳḳ muᶜammer ide devletle
Sürūr-ı ẕevḳ-ı behçetle ṣafāda ola seyrānı

(18) Didi tārīḫ-i taᶜmīrin RAḤĪMĪ hātif-i ġaybī
Açıldı bu serāy-ı meymenet-efzā-yı sulṭānī

Sene 1126

(19) NEŞR

(20)İstanbul'da Ḳoca Muṣṭafa Pāşā tekyesinde Sünbül Sinān Efendi merḳadi ḳurbında (21)Žincīrli servūñ maḳāmı taᶜmīre muḥtāc olup tecdīd olınduḳda şāᶜir-i mezbūr (22)bu tārīḫi naẓm itmişdür.

---

(20)Sinān: -W/ (21,22)olup tecdīd olınduḳda şāᶜir-i mezbūr : olup bin yüz otuz bir senesinde tecdīd ve taᶜmīr olınmağla şāᶜir-i mezbur W./

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

7221

(23)TĀRĪḪ-İ TA^{c}MĪR-İ MAḲĀM-I ZİNCĪRLİ SERV DER-ḴOCA MUṢṬAFĀ PĀŞĀ

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

[E.100^{b}](1) Ne ḥālet oldı ^{c}aceb kim bu serv-i āzāde
Ki oldı beste-i zencīr-i ^{c}ışḳ u ser-be-hevā

[W.109^{b}](2) Eser idüp ana būy-ı ḥaḳiḳat-ı sünbül
Anunçün itmede der-ḥaḳ der-gehin me'vā

(3) Meger sima^{c} u ṣafāya ḳıyām ider dā'im
Bu ḫānḳāhda derviş-i Mevlevī āsā

(4) Sezā maḳāmını tecdīd içün disem tārīḫ
Zihī neşīmen-i dil-cū nevīn u şevḳ-fezā
Sene (13)

(5) FENN-İ LUĠAZDA DAḤİ MĀHİR OLMAĠLA BU RAḤLE LUĠAZI ANUNDUR

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(6) Nedür ol iki dāne ḳardaşlar
Hem enīs ü celīs ayaḳdaşlar

(7) Müttefiḳler iken bular ammā
Vaż^{c}ı ṣūretde biri birine lā

(8) Nūr-ı Ḳur'ān ile derūnları pür
İşleri hep ṣalāḥ u teḳvādur

(9) Mu^{c}tekifler olur bular ekṣer
Żikr-i Ḥaḳḳa ḳıyām eylerler

---

(23)"Başlık":Tārīḫ W /(100^{b}-5)Fenn-i luġazda daḥi māhir olmaġla bu raḥle luġazı anuñdur : Şā^{c}ir-i mezbūr fenn-i luġazda daḥi māhir olmaġla naẓm eylediği raḥle luġazıdur ki bu maḥalle taḥrīr olındı.W. ("W"nüshasında bu bölümün başında bir "Nesr" başlığı ile şiire geçmeden önce de bir "Luġaz" başlığı vardır)

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(10) Bunı feth iden ᶜārif u kāmil
Ola Kur'ān ṣevābına nā'il

[W.110ᵃ] [E.101ᵃ](1) REHĀYĪ

(2)Nāmı Muṣṭafā'dur.İstanbul'dan bedīdār.Ḳalāycı-zāde dinmekle şöhret-şiᶜārdur.(3)ᶜAṣrun şuᶜarāsından eşᶜārı ḫūb ve güftārı merġūbdur. Bu eşᶜār-ı (4)dil-güşā zāde-i ṭabᶜ-i raᶜnası olan āṯārındandur:

(5) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(6) Bir yārdur o ġonce ki aġyār içindedür
Kūyında gör bu rāzī ki gül-zār içindedür

(7) Aldı nuḳūd-ı ṣabrıda ol ḫᵛāce-i cemāl
O kārī eyler oldı ki inkār içindedür

(8) Ol kim REHĀYĪ şiᶜr ile pindār-ı zuᶜm ider
Ol ᶜārī eylemez mi ki eşᶜār içindedür

(9) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Ol ki ber-dāġ olmaya mādām mānend-i nigin
Olmaya ᶜışḳ içre ṣāḥib-nām mānend-i nigīn

(11) Olma hergiz sikke-ṣūret ṭavr-ı tezvīrāt idüp
Tāki ber ᶜaks olmaya encām mānend-i nigīn

(12) Ey REHĀYİ olmaya şāyān-ı dest-i iltifāt
İtmeyen ārāyiş-i endam mānend-i nigīn

(101ᵃ-2)dinmekle:dimekle W / (2)Şöhret-şiᶜārdur:şöhret-şiᶜār olmışdur W / (3,4)güftārı merġūbdur.Bu eşᶜār-ı dil-güşā zāde-i ṭabᶜ-ı raᶜnāsı olan āṯārındandur:güftārı ḫayli merġūbdur.Bu birḳaç beyt āṯārından nümūnedür W./

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Bu menzilde ayaḳdaşan bulınmaz ey kemān-ı ebrū
Ḥadengün ṭurfetü'l-ᶜayn içre ᶜuşşāḳa neler işler

(III) Ne idi şaṣt-ı himmetle geçüp iç ḳabżadan atmaḳ
Felekde ruzigār el virse bir kez ey kemān-keşler

(13) RESMĪ

(14)Nāmı İsmaᶜīl'dür.Rūm-ili'nden ẓuhūr itmişdür. Ṭarīḳ-i Ḥalvetiy-ye ṣūfilerindendür.(15)ᶜAṣrun şuᶜarāsından ṣūfi-hey'et derviş-ṣūret ḳalender- (16)ṣīret ḥūb-ḫaṣlet bir ᶜāşıḳ-ı ṣādıḳdur. Eşᶜārı sāde (17)ve ṣāfiyāne olup bin yüz toḳuz tārīḫinde terk-i (18)ḫān-ḳāh-ı fenā vü ᶜazm-i cāy-gāh-ı beḳā itmişdür. ᶜAṣrında ḥarem-i hümāyūn (19)aġālarından muṣāḥib Bilāl aġā nām ṣāḥibü'l-ḫayr Edirne'de (20)bir çeşme binā vü icrā eyledükde ᶜaṣrun şāᶜirleri muṣannaᶜ (21)vü ābdār tārīḫler naẓm idüp. Lākin mezbūrun bu tārīḫi Bilāl Aġā'nun (22)maḳbūli olup çeşme üzerine yazdırup ziyāde iḥsān [E.101ᵇ](1)itmişdür.

(2) Tārīḫ-i çeşme-i Bilāl Aġā

Vezni: .- - -/.- - -/-.-

(3) Taᶜal eşrib mine'l-ma'il-muṣṣafā

(4)Bu birḳaç beyt eşᶜārındandur.

(I) ila (III) arası [W.110ᵃ] da kenardadır. E: deyaktır. / (16)ḫūb-ḫaṣlet bir ᶜāşıḳ-ı ṣādıḳdur : pāk-ḫaṣletdür W / (17)Eşᶜārı sāde ve ṣāfiyāne: eşᶜārı sāde ve güftārı ṣūfiyāne W / (20,21,22)satırları: bir çeşme binā idüp şāᶜir-i mezbūrdan tārīḫ ṭaleb itdükde maḥalle münāsib bu tārīḫi naẓm itmekle ᶜazīm-i iḥsāna maẓhar olmışdur W / (101ᵇ-2)Tārīḫ-i çeşme-i Bilāl Aġā : Tārīḫ W / (4)Bu birḳaç beyt eşᶜārındandur: Bu birḳaç beyt mezbūrun eşᶜārındandur W./

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Felekde dūd-ı āhum ol meh-i mümtāze dā'irdür
Zemīnde cūy-ı eşküm pay-ı serv-i naze dā'irdür

(6) İder rind-i mey-āşām ḫıżr-meşreb Mesīḥā-dem
Şu sāġar kim o la^{c}l-i mu^{c}cize-perdāza da'irdür

[W.110^{b}] (7) RESĪM

(8)İsm ü resmi Muṣṭafādur.Maḥrūsa-i Rūmūsa ahālīsindendür.Evā'il-i ḥālinde (9)taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyārdan ṣoñra ṣan^{c}at-ı ressāmlıḳda daḥi ziyāde (10)mahāret iẓhār itmekle maḥlas-ı mezbūrı iḫtiyār ve maḥrūsa-ı mezbūrda (11)Ḳuyumcı-başıluḳ kārında ḳarār idüp bin yüz yigirmi tārīḫinde (12)fevt olmışdur. ^{c}Aṣrun ṣu^{c}arāsından şehruñ ẓurefāsından olup (13)lisān-ı Fārīsīde ^{c}Örfī-i zemān Ṣā'ib-i devrān olmaġla eş^{c}ārı (14)nāzikāne ve güftārı üstādānedür.Bu birḳaç beyt-i ra^{c}nā ol ẕat-ı (15)sütūde-ṣıfātuñ mersūm-ı ṭab^{c}-ı nādire-zāları olan āṣārındandur.

(16) NAZM

Vezni: ..-/..- -/..- -/..-

(17) İtdi ḫākister-i ġam külḫan-ı ġayretde beni
Ey perī-çehre ^{c}aceb kim ḳodı ḥammāme seni

(18) Maşrıḳ-ı cāmeden itdükde o ḫurşīd ṭulū^{c}
Çāk ider ṣubḥ-ṣıfat sīnesini pīreheni

(19) Tābiş-i cismüñe naẓẓāre taḥammül mi ider
Çözme dursun girih-i kākül-i ^{c}anber-şikeni

---

(9)bisyārdan ṣoñra:bisyār idüp W/ (11)tārīḫinde:senesinde W/ (12,13)^{c}Aṣruñ ṣu^{c}arāsından şehrüñ ẓurefāsından olup lisān-ı Fārīside : ^{c}Aṣruñ ṣu^{c}arāsındandur lisān-ı fārisīde W/(13)Ṣā'ib-i devrān olmaġla:ve Ṣā'ib-i devrāndur W/ (14,15)Bu birḳaç beyt-i ra^{c}nā ol ẕāt-ı sütūde-ṣıfātuñ mersūm-ı ṭab^{c}-ı nādire-zāları:Bu birḳaç beyt mersūm-ı tab^{c}-ı nādire-zāları W / (17) itdi : yaḳdı W./

(20) Dilimi micmer ider dīdesi mīnā-yı gülāb
Āb u tābiyle Resīmā göreh ol gül bedeni

(21) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Ne sāmān-ı taḥammül var ne ṣabr-ı bī-vefā ḳaldı
İşüm ey çāre-sāz-ı āciżān aḫir sana ḳaldı

[E.102^{a}](1) Ne çekdümse,mükāfāt-ı vefādur bana ammā sen
Ne cevr itdüñse cümle yanına ey pür-cefā ḳaldı

(2) Ne var gel maḳdemüñle ḫākden ref^{c} eyle teşrīf it
Gözüm yollarda ey nūr-ı baṣar çün naḳşumā ḳaldı

(3) O deñlü ^{c}arṣa-i ma^{c}nāde irḫā-yı ^{c}inān itdüm
Tekāpūdan kümeyt-i ḫāme āḫır RĀSİMĀ ḳaldı

(4) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Gül-i şādāb ṣaḫn-ı bāġ-ı ^{c}işret sāġar-ı ṣahbā
Şüküfte-lāle'-i deşt-i meserret sāġar-ı ṣahbā

(6) Dile hecr-i lebüñle ey gül-i nev-bāve-i behçet
Olur pīrāye-sāz-ı dāġ-ı ḥasret sāġar-ı ṣahbā

(7) RESİMĀ ṭūṭī-i gūyā ider rind-i mey-āşāmı
Zihī āyīne-i pür-tāb-ı ṣafvet sāġar-ı ṣahbā

(8) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Hirāsāndur felek āh-ı dil-i zār u zebūnumdan
O saḳf-ı ḳonneyi Ḥaḳḳ ṣaḳlasun sūz-ı derūnumdan

(10) RESĪMĀ ḫaylī demlerdür ḳarīn-i bezm-i düşmendür
Temennā-yı viṣāli çıḳdı ol şūḫun derūnumdan

(11) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Güşāde ebruvānun kim iki ber-ceste mıṣra'dur
Ser-i dīvān-ı ḥüsn-i behçete bir ḫūb maṭla'dur

(13) Serāpā şāhid-i ṭab^{c}um gibi ol şūḫ mevzūndur
RESĪMĀ ma^{c}nī-i rūşen zi-maṭla^{c} tāb-e-makta^{c}dur

[W.111^{a}] (I) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(II) Dil-ḫ^{v}āhı üzre olmasa el-ḳıṣṣa yār ile
Gelmez ḳanā^{c}at ^{c}āşıḳa būse kinār ile

(14) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(15) Güzeşte dil-berīn olma fütāde girişi
Ufaḳ gerekdür ufaḳ dil-rübā severse kişi

(16) VELEHJ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Ṣadā-yı ra^{c}d-ı pür-zūrı münebbihden ^{c}ibāretdür
Nigāh olsa felek bir aylı günli ḳubbe sā^{c}atdür

[E.102^{b}] (1) REZMĪ

(2)Sulṭān-zāde Mehmed Big'dür.Fātiḥ-i Bağdād Sulṭan Murād Ḫān-ı Ġāzī (3)kerīmesi Ṣafiye Sulṭānun ferzendi olup sinn-i şebābda taḥ-

---

(I.)ve(II.)satırlar[W.111^{a}]da vardır."E"nüshasında yoktur/(II)būse: metinde böyledir.Fakat doğrusu "būs-ı kinār" şeklinde olmalıdır/ (102^{b}-3)ferzendi olup sinn-i şebābda:ferzendidür.Ol mīr-i mükerrem sinn-i şebābda W./

sīl-i (4)ma^{c}ārif-i bi-ḥisāb idüp şi^{c}rü inşāya ve gülbin-i ḫoş-būy-ı eş^{c}āra (5)dest-resden şoñra fenn-i silahşorīde māhir ve meydān-ı rezmde (6)^{c}arż-ı hünere ḳādir olmaġla maḫlaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişdür.(7)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c} Ḥażretlerinüñ zemān-ı (8)salṭanatlarında nice müddet silāḥşor-ı şehriyārī veser bevvābān-ı (9)dergāh-ı ^{c}ali rütbesiyle Devlet-i ^{c}Aliyyeye külli ḫidmeti (10)sebkat itmekle kendüye ma^{c}işet olmak üzre bir miḳdār (11)ḫāṣ ta^{c}yīn olınmaġla ḥākī müşg-sā ve hevāsı dil-güşā olan (12)Beşikṭāş-ı behişt āsāda Ḳadīmī ḫānedānında nice zemān (13)sākin ve güşe-i ḳanā^{c}atde ^{c}uzlet-güzīn iken pādişāhımuz (14)ṣāḥib-ḳırān-ı zemān Ġāzī Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı sāliṣ Ḥażretleri (15)ol mīr-i muḥteremüñ ḳadr-i şānın irtifā^{c} içün zümre-i (16)silaḥdārān aġālıġı ile şād u ḫandān idüp ba^{c}dehu (17)dīvān-ı ^{c}adalet ^{c}unvanda defterdār-ı şıkk-ı ṣani rütbesiyle (18)mümtāz itmişdür.Ba^{c}dehu ṣadr-ı a^{c}zam-ı ^{c}aṣr olan Damad-ı şehriyārī (19)İbrāhīm Pāşā himmetiyle rikāb-ı kām-yāb-ı sulṭānīde kapucılar (20)keṯḫudālıġı ḫidmetinde olup ba^{c}dehu Rūm-ili Beglerbegligi (21)pāyesiyle teka^{c}ud iḫtiyar idüp biñ yüz otuz bir (22)tārīḫinde ^{c}azm-i dārü'l-ḫuld itmişdür. Sābıḳā Ḥaleb ve Mıṣr ḳādīsı (23)^{c}Oṣman-zāde Aḥmed Efendi bu tārīḫ ile vefātını me'ṣūr itmişdür.

(102^{b}-3)ferzendi olup sinn-i şebābda:ferzendidür.Ol mīr-i mükerrem sinn-i şebābda W/ (4)şi^{c}r ü inşāya : şi^{c}r ü inşāya heves W./ (5)ve meydān-ı rezmde : rezmde baḥādur olup W./ (6)^{c}arż-ı hünere ḳādir olmaġla maḫlas-ı mezbūru iḫtiyar itmişdür : -W/(7)Pādişāh-ı cihān Sulṭān:Sulṭān W/ (7)ḥażretlerinüñ:-W/ (8)salṭanatlarında nice müddet:salṭanatında rikāb-ı kām-yāb-ı padişāhide nice müddet W./ (9,10,11,13).satırlar:dergāh-ı ^{c}ālī ḫidmetiyle emekdār olup ḫidmeti muḳābelesinde ṭaraf-ı devletden ma^{c}işet içün bir miḳdār ḫāṣ ile ḳanā^{c}at idüp nice zemān Beşiktaşda olan ḫānesinde ^{c}uzlet-güzīn iken pādişāhımuz W/ (14)ṣāḥib-ḳırān-ı zemān Ġāzi Sulṭān:-W/(16,17)aġālıg ile şad u ḫandan idüp ba^{c}dehü divan-ı ^{c}adalet ^{c}unvanda defterdār-ı sıkk-ı ṣani:agası idüp ba^{c}dehu defterdār-ı şıkk-ı ṣani W/(18,19) rütbesiyle mümtāz itmişdür:mansıbını ihsān idüp ba^{c}dehu çavuş-başı vekāleti ile ser-efrāz idüp W/(19,20)Ba^{c}dehu ṣadr-ı a^{c}zam-ı ^{c}asr olan Damad-ı şehriyari İbrāhīm Pāşā himmetiyle rikab-ı kam-yab-ı Sulṭānīde: Ba^{c}dehu rikāb-ı hümāyunda W//(21)olup: istiḫdām olınup W/(21)ba^{c}dehu: ba^{c}dehu iḫtiyār olmaġla W/(21)Beğlerbeğligi:W//(23)tārīḫinde:senesinde W//(23,24)saları:vefātını sābıḳā Ḥaleb ḳāḍısı ^{c}Oṣmān-zāde Aḥmed Efendi bu tārīḫ ile me'ṣūr itmişdür W/

[E.103^{a}] (1) Tārīḫ-i vefāt-ı Ṣāfiye Sulṭān-zāde

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Necl-i pāk-i Ṣāfiye Sulṭān-ı Meḥmed Big dirīġ
Ḳıldı rıḥlet, eyledi evlād u aḥbābın ḥazīn

[W.111^{b}] (3) Zübde-i a^{c}yān idi pīrāye-i dīvān idi
Hem efendi idi hem big hem aġā-yı kām-bīn

(4) Kāmrān-ı ^{c}ömr-i rūz-efzūn olup ḳırḳ elli yıl
Geh menāṣıbla bekām olurdı geh ^{c}uzlet-güzīn

(5) Ḥüsn-i ṭarḥına SİNNİMĀR-ı ḥired-ḥayrān idi
Eylemişdi ḥānesin reşk-i nigāristān-ı Çīn

(6) Nükte-senc idi hüner-mend ü sühan-perver idi
Zātını ḳılmışdı Ḥaḳḳ mecmū^{c}a-i nüzhet-rehīn

(7) Ḥayr-ḥ^{v}āh dīn [ü] devlet mīr-i ^{c}ālī-ḳadr idi
Ḥalḳ ḥoşnūd idi ḥoşnūd ola Rabbü'l-^{c}ālemīn

(8) Yād idüp nāmın disünler raḥmetu'l-lāhı ^{c}aleyh
Rūḥını şād eyleyüp iḫlāṣ ile iḫvān-ı dīn

(9) Ḥaḳ te^{c}ālā ġarḳa-i deryā-yı ġufrān eyleye
Ola bīmu rūz-ı hevl-engīz-i ^{c}uḳbādan emīn

(10) Düşdi yekpāre bu mıṣra^{c} fevtine tārīḫ-i tām
Ola Yā Rab ḳabr-i Sulṭān-zāde beg ^{c}adn-ı berīn

Sene 1131

(103^{a}-7) din [ü] devlet: metinde "dīn-i devlet" şeklindedir. Arada [ü] olmalıdır / (W.111^{b}-9) da "Nesr" başlığı vardır. (E.103^{a}) da (11) den önce "Nesr" başlığı yoktur./

(11)Hakkā ki Lāyık-ı ᶜizz u ikbāl bir zāt-ı ḫuceste-ḫiṣāl idi. Gāh gāh (12)eşᶜār ile āzmāyiş-i tabᶜ itmekle bu kelimāt-ı belāġat-āyāt ol mīr-i (13)iklīm-i sühendān ve ḳalem-rev-i mülk-i ᶜirfānun zāde-i tabᶜ-ı bi-hemtāsı (14)olan āṯārındandur ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

(15) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(16) Pür iken rūy-ı zemīn cümle ḫalāyıḳla tamām
Yine gör ṣubḥ u mesā biriside aç degül

(17) Deñiz aygırına yem virmez imiş māliki hiç
O yemīn kendü bulur kimseye muḥtaç degül

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Getürdi şemme ol būy-ı zülf-i yāri pinhānı
Umarmıyduḳ ṣabādan biz meger bu lutf-i iḥsānı

(20) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(21) Ḳayd olaldan o ḫum-ı zülf-i ᶜabīr-efşāna
Bir kıl ile yedilür şimdi dil-i dīvāne

(22) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(23) Ayrılınca yārdan dil ḳaldı kerb ile o dem
Şimdi ḳan aġlar dü çeşmüm çāḳ o demdür ki bu dem

[E.103ᵇ](1) VELEHU

---

(12)kelimāt-ı belāġat-āyāt: eşᶜār-ı belāġat-şiᶜār W / (13)bī-hemtāsı: bi-hemtāları W / (14)ki bu maḥalle taḥrīr olındı : -W/

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Yārin alam būsesin dirmiş rakīb-i bed-līkā
İrteye kalan każādan korkma ey dil ḫayr ola

(3) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(4) Çekme dil-dār elin öpmekle rakībün kes elin
Ele al cāmı ki def^{c} eyleye anun keselin

(5) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[W.112^{a}](6) Artırup meclisde ney-zen āteş-i sūzānumı
Sihr idüp bir sāz ile yākdı ser-ā-ser cānumı

(7) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(8) İtdügi lutf-ı mürüvvetleri devrinde o Cem
Sırça parmaġı kadar eylememişdür Ḫātem

(9) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Cevrin efzūn itmeden çekmez mi yār şonra ḥicāb
Bulur elbetde zevālin ister olsun āfitāb

(11) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(12) İricek gülşene nevrūz ile eyyām-ı bahār
Yeniler derd-i dilin ^{c}āşık-ı biçāre hezār

(13) VELEHU

Vezni: .- -/.- -/.- -/.-

(14) İş seni söyletmedür cihānda hemān
Söz andan çıkarmış ey ġonca-dehān

(15) VELEHU

Vezni: -..-/.- -/-..-/.- -

(16) Tenhāca şöyle sāḳī seyre senüñle gitsek
Bir ben ḳuluñ yanınca bir de hemān piyāle

(17) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(18) Bezm-i ālemde yasāġ olalı gör bāde-i nāb
Bir ayaḳ seyrine ḳalmadı daḥi ḳuvvet-i tāb

(19) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) İçüp mey gül ruḥuñ ṣad-berge dönsün al al olsun
Helāk itsen o dem furḳat benüm ḳanum ḥelāl olsun

(21) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(22) Şerḥalarla doldı sīnem oldı cismüm bī-mecāl
Bulamaz dil bir aralıḳ yāre ide [c]arż-ı ḥāl

(23) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

[E.104[a]](1) Būselik naġmeleri güşuma çalındıġı an
Eşk-i çeşmüm ṭutar ol demde benüm devr-i revān

(2) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(103[b]-14) I.mısra'ın vezni bozuktur /

(3) Görenler sīnem üzre naᶜl-veş hep ser-te-ser dāġı
Didiler kim budur ol şehsuvārun atı oynaġı

(4)Pādişāhımuz Sulṭān-ı cihān Cenāb-ı Aḥmed Ḫān-ı sāliṯ Ḥażretlerinüñ (5)Sulṭān ᶜĪsā nām şehzādesine naẓm eyledigi tārīḫ-i (6)velādetdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(7) Güş idince mevlidin ol nesl-i pākin ḥamd idüp
Böyle ilhām oldı tārīḫi dil-i üftādeye

(8) Rūy-ı arża Ḫān-ı Aḥmed Mehdī ḥükmin viricek
Nām-ı ᶜĪsā gökden indi şüphesiz şehzādeye

[W.112ᵇ] (9) REFDĪ

(10)Nāmı Meḥmed'dür.Kerīm-zāde dinmekle meşhūr-ı cihāndur.Mevālī ᶜizāmdan (11)ᶜilm ü faẓl ile maᶜmūr ve maᶜārif-i kemālāt ile meşhūr münşī-i ḥaḳīḳī (12)Bosnevī ᶜAbdü'l-Kerīm Efendi merḥūmuñ oġludur.Evā'il-i ḥālinde (13)taḥṣīl-i maᶜārif-i bī-şümār idüp ṭarīḳ-i tedrīse sālik ve nuḳūd-ı (14)ᶜirfāna mālik olup ḳaṭᶜ-ı pāye-i muᶜtāde iderek Şām-ı Dārü's-selām (15)Ḳażāsı ile maḳżiyyü'l-merām olup baᶜdehū Mekke-i muᶜazzama ḳādısı pāyesi iᶜtibār olınup bin yüz otuz dört senesinde fevt (16)olmışdur.ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla müretteb Dīvān-ı belāġat-ᶜunvānı (17)görilüp ḥatta zahrında Esᶜad-

---

(104ᵃ-4,5)(başlık):Pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān Ḥażretlerinüñ Sulṭān ᶜĪsā nām Şehzādesinüñ tārīḫ-i mevlūdı W/(10)dinmekle:dimekle W/(11)Mevāli ᶜizāmdan ilm ü faẓl ile maᶜmūr ve maᶜārif-i kemālāt ile:Fuḥūl-i ᶜulemā-i İstanbul'dan maᶜārif-i kemālāt ile W/(12)oġludur:maḥdūmıdur W/(13)taḥṣīl-i maᶜārif-i bī-şümar idüp:taḥṣīl-i maᶜārife beẕl-i maḳdūr idüp W/ (14)ᶜirfāna:kemālāta W/(14)katᶜ-ı pāye-i muᶜtāde iderek:ḳaṭᶜ-ı merātib-i ṭarīḳ iderek W/(15)ḳażāsı ile maḳżiyyü'l-merām olup:ḳażāsı ḥükūmeti ile maḳżiyyü'l-merām olmışdur/(15,16)baᶜdehu Mekke-i muᶜazzama ḳādısı pāyesi iᶜtibār olınup bin yüz otuz dört senesinde fevt olmışdır: -W/(16 ila 19 arasında yer alan kısımler (W.113ᵃ)da (3 ila 6)arasında ayrıca "Nesr başlığı ile birlikte yer almıştır/(16)ᶜAsruñ şuᶜarāsından olmaġla: W/(16,17) müretteb Dīvānı görilüp ; mezbūruñ müretteb Dīvānı görilüp W//

zāde Kāşif Efendi'nüñ çekīde-i (18)kalem-i ᶜanberīn-i raḳamı olan le'ālī-i medāyiḥ-i laṭīf-i taḳrīżi budur ki bu maḥalle (19)taḥrīri münāsib görildi.

(20) Taḳrīż-i Kāşif Efendi

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(21) Zihī manẓūme-i bī-miṯl ü hemtā
Ḫoşā meᶜmūᶜa-i maḍmūn-pīrā

(22) Gül-i nevbāve-i gülzār-ı irfān
Ṭarāvet-yāb-ı tāb-ı mihr-i iẕᶜān

[E.104ᵇ](1) Firūzān gevher-i gān-ı ẓarāfet
Der-i yektā-yı deryā-yı nezāket

(2) Dilārā tuḥfe-i Lāhor-ı fıṭnat
Nesīc-i ḫoş kumāş-ı mülk-i cevdet

(3) Yā ḫod ber sel-sebīl-i rūḥ-baḫşā
Ki āb olmış ana lafẓ-ı dilārā

(4) Ya ḫod ol āsumān-ı maᶜrifetdür
Nücūm-ı lemᶜa pīrā-yı nüketdür

(5) Muḥaṣṣal Kāşifā olmış o dīvān
Sezā-yı raġbet-i erbāb-ı ᶜirfān

---

(17)Efendi'nüñ:Efendi merḥūmuñ W/(18,19)taḳrīżi budur ki bu maḥalle taḥrīri münāsib görildi:taḳrīżi bu münāsebet ile zeyl-i sütūra keşīde kılındı W/(20)Taḳrīż-i Kāşif Efendi [W.113ᵃ-7] de yer almıştır. Yani bir sonraki sayfada yer almıştır.

(6) Bu birkaç beyt mevlānā-yı mezbūrun eş^{c}ārındandur.

Vezni: - -./-.-./.- -./- -

(7) Ey dīde-i ḫayāl ruḫ-ı dildārda ḳaldun
Pervāne gibi şem^{c}-i pür envār da kaldun

(8) Ey Ṭūr-ı maḥabbetde mücāb olmayın ^{c}āşıḳ
Mūsā gibi sen ḥayret-i dīdārda ḳaldun

(9) Ey ^{c}āşıḳ āşüfte-dil-i ālüfte ṭabi^{c}at
Mecnūn gibi deşt-i ġam u efkārda ḳaldun

(10) Ey ṣūret-i bī-cānı yazan ḫāme-i Bihzād
Ārāyiş-i naḳş der ü dīvarda ḳaldun

(11) Ey ḫāme-i REFDĪ-İ süḫan-sāzı felekde
Sen keşmekeş-i baḫt-ı siyeh-kārda kaldun

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Cihānı ṭutdı āh nāle vü feryādun ey bülbül
^{c}Aceb gülden mi gülşenden midür bīdādun ey bülbül

(14) Nedür bu ḫan-ḳāh-ı gülşenīde her siḥr-i zārun
^{c}Aceb teshīr ider mi gülleri evrādun ey bülbül

(15) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/- -

(16) Dil-i miḥnet-zede bir kāse-i gül-fām ister
Meded ey sākī-i gül-çehre meded cām ister

(104^{b}-6) (Başlık) : Naẓm W//

(17) N'ola vādī-i maḥabbetde olursa ᶜālem
Her kişi Ḳays gibi şöhret-i yek-nām ister

(18) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(19) İçdün̄ şarāb-ı nāzı ruḫun̄ gül gül eyledün̄
Erbāb-ı ᶜışḳı bezmdesin bülbül eyledün̄

(20) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(21) Ḥākister itdi ḳaṣr-ı dilem āteş-i firāḳ
İtdi temām ḥālümi vāllāhī iştiyāḳ

(22) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/.- -

(23) Helāk-i firḳati ol dem o yār-ı cān-ı ġāfil
Hezārı bir gül içün gitdi bāġbān-ı gafil

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[W.113ᵃ] [E.105ᵃ] (1) Ey şāh-ı cihān görmege beytü'l-ḥazenüm gel
Yaᶜḳūbunum ey Yūsuf-ı gül-pīrehenüm gel

(2) RĀZĪ

(3) Nām-ı laṭīfleri ᶜAbdü'l-laṭīf'dür. Gülbin-i şādāb-ı vücūdı gül-şen-i İstanbuldan (4) neşv ü nemā bulmışdur. ᶜAṣr-ı Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜde nice zemān (5) Dārü's-saᶜāde aġāsı olan Yūsuf Aġānuñ yazıcısı ᶜAbdu'l-lah (6) Efendinüñ maḥdūmıdur. Evā'il-i ḥālinde taḥ-

---

(105ᵃ-3) latīfleri:-W/(3) şādāb-ı:-W/ (4) ᶜaṣr-ı: ᶜaṣrında W/Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜde nice zemān:-W/ (5,6) Dārü's-saᶜāde aġāsı olan Yūsuf Agaruñ yazıcısı ᶜAbdu'l-lah Efendinüñ mahdūmıdur: Dārü's-saᶜāde aġāsı tārīḫçisi ᶜAbdullāh Efendinüñ mahdūmıdur W /

ḥāil-i maᶜārif-i keşīreden sonra (7)mülāzım ve müderris olup refte refte katᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderek (8)netīce-i ṭarīk-i tedrīs olan Süleymāniyeden Yenişehir ḳażāsı (9)Mevleviyyeti ile makẓiyyü'l-merām olmışdur. ᶜİlm ü faẓl ile nām-dār (10)ve kemāl-i maᶜārif ile şöhret-şiᶜār olmağla tedrīsi ḥālinde (11)nice zemān HAREMEYNÜ'Ş-ŞERİFEYN müfettişi ve Maḥmūd Pāşā maḥkemesi (12)nā'ibi ve ḳassām-ı ᶜaskeri ḥidmetlerinde olup [W.113ᵇ] beyne'n-nās ḥükūmeti (13)memdūḥ luṭf-ı ṭabᶜ ile mevṣūf eşᶜārı laṭīf ve güftārı (14)naẓīf bir vücūd-ı şerīfdür.Bu birḳaç beyt-i raᶜnā zāde-i ṭabᶜ-ı bi-nemtālarıdur.

(15) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(16) Sünbül-i küh-ı veraᶜ şanduġın āşufte çıḳar
Nergis-i bāġ-ı beṣīret didügin ḫufte çıḳar

(17) Cām elden ele gezmekde sebū düş-be-düş
Mey furūşun hele hep aldugı ālūfte çıḳar

(18) Dizilür rişte-i müjgāna sirişk aḳdıġı dem
Maᶜden-i ehl-i maḥabbet güheri sufte çıḳar

(19) Sūz-ı ᶜışḳ ile kebāb olma cigerden RĀZĪ
Böyle bir çāşni-i şevḳ virür güfte çıḳar

(20) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(21) Bozdun o duḫteri diyü āfik eyleyüp hemān
Kuru aġāca ḳan sürer aᶜdā-yı bed-gümān

---

(9)olmışdur:olmışdur ḥakkā ki W/ (12)ḳassām-ı ᶜaskeri ḥidmetlerinde olup:ḳassām-ı ᶜaskeri manṣıblarıyle istiḫdām olınup W./ (14)beyt-raᶜnā zāde-i ṭabᶜ-ı bī-hemtālarıdur:beyt āşārındandur W.//

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.105^{b}](1) Dahi arḳ itmeden inzāl ider bir kevn-i ṣāf olsa
Kişi hem ^{c}ālem itse hem kebāyirden mu^{c}āf olsa

(2) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Şimdi dest-āvizdür şāyān-ı dest-i i^{c}tibār
Tirşesiz yelpāzeyi almaz ele ḫayl-i kibār

(4) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Nedīm-i bezm-i ḫāṣü'l-ḫāṣ idi eyyām-ı Ḥātemde
Kerem didükleri bī-kes ^{c}aceb şimdi ne ^{c}ālemde

(6) Tebrīz fetḥine didigi tārīḫdür :

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

^{c}Acemden çekdi Sulṭān Aḥmed aldı müjde Tebrīzi
Sene 1137

(7)Kibār-ı meşāyiḫden İbrāhīm Naḳşī fevtine didigi tārīḫdür:

Vezni: - -./.- - -/- -./.- - -

(8) Hem-nām-ı Ḫalīl-i Ḥaḳḳ ol ḥażret-i Naḳşī kim
Derd-i dil-i zārına eylerdi müdāvā hū

(105^{b}-1):-W/ (6)(şiir):-W / (7)Kibār-ı meşāyiḫden İbrāhīm Naḳşī fevtine didigi tārīḫdür:"Neṣr",Ṣā^{c}ir-i mezbūruñ fenn-i tārīḫde daḫi mahāreti olmagla kibār-ı meşāyiḫ-i kirāmdan İbrāhīm Naḳşī nām ^{c}azīz-i muḥteremüñ fevtine bu tārīḫi naẓm itmişdür W/ (W.113^{b}-16) da "Tārīḫ-i vefāt-ı Şeyḫ İbrāhīm Naḳşī" başlığı "E" nüshasında yoktur /

(9) Ol sālik-i āgāha olmışdı bu devr içre
Maḳbūl-i dil-ārā hū maṭlūb-ı temennā hū

(10) Ervāh-ı selef-RĀZĪ geldi didi tārīḫin
Cennetde de ey Nakşī gel hū diyelüm yā hū

(11)YĀDEST LUĠAZI ANUNDUR

Vezni: (-·--)/·-·-/(--)

(12) Nedür ol ṭurfa bü'l-ᶜaceb dellāl
İşi ser-cümle mekr ü ḥīle vü āl

(13) El ṭutuşdursa iki insāna
Biri lābud irişe ḫusrāna

(14) Birini şād ider birin maḥzūn
Biri mesrūrdur biri maġbūn

(15) Maskaṭ-ı re'sidür Çatalca velī
Keş-me-keş itmeden şikeste belī

(16) Bana vaṣf eyleme o bed-mestī
Hem-demī ya küp ola ya destī

[W.114ᵃ] (17) REFĪᶜĀ

(18)Nāmı ᶜAbdur'r-raḥman'dur.Gevher-i nāyāb-ı vücūd-ı mesᶜūdi kān-ı Stanbuldan (19)ẓuhūr itmişdür.Kibār-ı meşāyiḫ-i ḫalvetiyye'den Şeyḫ

---

(18)Nāmı:nām-ı emcedi W/(18)Stanbuldan:İstanbuldan W / (19)Ḫalvetiyyeden Şeyḫ Muḥammed Nazmī nām ᶜazīzün oğlu olup evā'il-i ḥālinde vālid-i mācidi:Ḫalvetiyyeden olup bu cerīde-i ᶜirfāna teberrüken tercüme ve āsārı taḥrīr olunan Fāżıl-ı cihān ᶜārif-i devrān Şeyḫ Meḥmed Nazmī nām ᶜaziz-i muḥteremün ferzend-i fażīletmendi olup vālid-i mācidleri W./

Muḥammed Naẓmī nām ᶜazīzün (20)oġlu olup evā'il-i ḥālinde vālid-i mācidi terbiyesiyle (21)taḥṣīl-i ādāb-ı ṭarīḳat ve tekmīl-i ᶜulūm-ı maᶜrifet idüp Ṭopḳapusı (22)ḳurbında Yavaşça Meḥmed Aġā zāviyesine pederi yerine mesned-nişin-i (23)meşiḫat-ı ᶜizz ü temkīn olmışdur. ᶜUlūm-ı ẓāhiriyye ve bāṭınıyye'de maᶜmūr [E.106ᵃ] (1)bir şeyḫ-i ṣāḥib-veḳār ve bir vāᶜiz-ı nām-dār'dur. Cāmiᶜ-i Bāyezid Ḫānda vāᶜiẓ (2)olup ġulġule-i iştihārı ᶜālem-gīr olmaġla bu faḳīr-i cāmiᶜü'l-ḥurūf (3)meclis-i vaᶜẓına ekseriya ḥāẓır olup keşret-i cemāᶜatden cāmiᶜ-i şerīf (4)mine'l-bāb ile'l-miḥrāb ṭolup Ḥaḳḳa'l-inṣāf ᶜaṣrda aḳrānı nādir (5)nuṭḳ-ı ḥarbe ḳādir olan vaᶜiẓlerdendür. Ḳażā'-i nāgehānī bin yüz (6)otuz iki tārīḫinde bir gice birḳaç eşḳıyā ḫānesine girüp Şeyḫi (7)ve ḫātunını şehīd itdiler. Der ᶜaḳab ol şaḳīler aḫz olınup ḳışāṣ olınmışdur. (8)Şeyḫ-i mezbūrun eşᶜārı daḫi āşıḳāne olmaġla bu birkaç beyt-i laṭīf (9)āṣārındandur ki teberrüken bu maḥalle taḥrīr olındı.

(10) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) ᶜIşḳ-ı Ḥaḳḳdan zerre deñlü kime kim itse eṣer
Eyler anı cümleden bīdār ol bilmez ḫaber

---

(21)idüp Ṭopḳapusı:idüp İstanbul'da Ṭopḳapusı W/ (22)ḳurbında:ḳurbında vāḳiᶜ W / (22)zāviyesine pederiyerine:tekyesi dimekle meşhūr olan zaviyede pederleri yerine W./ (106ᵃ-1)Bir şeyḫ-i ṣāḥib-veḳār ve bir vaᶜiz-i nām-dārdur. Cāmiᶜ-i Bāyezid Ḫānda vāᶜiẓ:ṣalāḥ ve takvā ile meşhūr bir şeyḫ-i ṣāḥib-veḳār ve bir vāᶜiz-i nāmdārdur. İstanbul'da Cāmiᶜ-i Bāyezid Ḫānda vāᶜiẓ W / (3)meclis-i vaᶜẓına ekseriyā: ekseriyā meclis-i vaᶜẓında W/(3)cāmiᶜ-i Şerīf:ol Cāmiᶜ-i şerīf W / (5,6,7)"W"nüshasında en altda yazılıdır / (5)Każā'i nāgehānī :-W / (6)bir gice birḳaç eşḳıyā ḫānesine girüp:bir gice şeyḫ-i mezbūrun ḫānesine bir ṭarīḳ ile birḳaç nefer ḳātil girüp şeyḫi ve ḫatunını şehīd itmişlerdir W/ (7)Der ᶜaḳab ol şaḳīler aḫz olınup ḳışāṣ olınmışdur:-W/ (8)Şeyḫ-i mezbūrun:-W/ (8)beyt-i laṭīf:beyt-i şerīf W/ (9)āṣārındandur ki teberrüken bu maḥalle taḥrīr olındı : lisān-ı dürer-bārından ṣādır olan āṣārındandur W./

(12) Terk idüp nāmūs [u] ᶜārı ḳayd-ı tenden geçüben
Ṣāġ u ṣola baḳmayup maṭlūba eyler ol sefer

(13) Rütbe cāh-ı māl ü manṣıb cümlesin terkeyleyüp
Dünye vü ᶜuḳbāda ᶜizzet sāna ᶜışḳ-ı Ḥaḳḳ yiter

(14) Zāhidā vuṣlat dilersen gel ḳarış ᶜāşıḳlara
Pīr-i ᶜışḳa ḳul olup sulṭān olup sulṭāna er

(15) Enbiyā vü evliyā ᶜışḳ ile buldılar Ḥaḳı
Mürşid it ᶜışḳı REFĪᶜĀ tā olasın kāmil er

[W.114ᵇ] (16) REFİᶜ

(17)Nāmı.....dur.Nihāl-i vucūdı bū-sitān-ı Stanbuldan nümāyāfte-i ẓuhūr olmışdur. (18)ᶜAṣrında Dīvān-ı Hümāyūnda çāvuşlar kātibi olan Muṣṭafa Efendinūn oġludur (19)Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım olup taḥṣīl-i maᶜrifetden ṣoñra (20)pāye-i tedrīse ḳadem-nihāde olmışdur. ᶜAṣrun şuᶜarāsındandur (21)Ḫaṭṭ-ı taᶜlīḳde daḥi ziyāde maḥāreti vardur. Bu çend ebyāt (22)meyve-i nihāl-i ḳalemi olan eşᶜārındandur.

(1) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[E.106ᵇ](2) Ḥüsnūn ġubār-ı ḫaṭla yazılmış kitābdur
Vaṣf-ı ruḫunda maṭlaᶜımuz āfitābdur

---

(12)metinde "nāmūs-İ ᶜārı"şeklinde idi."nāmūs [u] ᶜārı"olarak düzeltildi/ (17)Stanbuldan:İstanbuldan W / (17)nümā-yāfte-i ẓuhūr olmışdur:zuhūr itmişdür W./ (18)Dīvān-ı hümāyūnda:-W/(18)Muṣṭafā Efendinūn oġlıdur:Muṣṭafā Efendi nām kimesnenūn oġlıdur W / (22)eşᶜ-ārındandur:meşārındandur / (106ᵇ-1,2) "Naẓm" ve "Velehu" arasında takdim ve teḫīr vardır /

(3) Sāḳī yürüd o zevraḳ-ı mīnāyı kim bu dem
Mehtābdan feżā-yı çemen ṭolu ābdur

(4) Ol ġamzeler şehā ideli sell-i seyf-i nāz
Hep ḫānmān-ı ᶜāşıḳ-ı bī-dil ḫarābdur

(5) Bī-tāb-ı deşt-i ḥayret olursa ne denlü dil
Piçīde rāh-ı ᶜışḳda güyā ṣihābdur

(6) Oldı şu rütbe vuṣlata şāyān REFĪᶜ kim
Güyā o māh bezm ile cām-ı şarābdur

(7) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(8) O ḫūnī ġamze ile dil-rubā gelür görinür
Füsūn-ı fitne peẕīr-i cefā gelür görinür

(9) Teġāfül itse de ᶜuşşākına o baḥr-i kerem
Hücūm-ı mevc-i nigāh-āşinā gelür görinür

(10) Şikār mümkin idi ol ġazāl-i zīr-i kemīn
Devān-ı deşt-i heves nā-be-cā gelür görinür

(11) Giyüp libās-ı ẓuhūrı teceddüdü'l-emṯāl
Bu kār-ḫāneye ṣunᶜ-ı Ḫudā gelür görinür

(12) Firāḳ-ı ḥüsne te'essüf niçün çeker ᶜāşıḳ
Yaḳında ānā da ḫaṭṭ-ı vefā gelür görinür

(13) ᶜAcep mi āyīne-veş düşse ḥayrete deryā
Kenār-ı cūyā ki ol mehliḳā gelür görinür

(14) Hemān REFĪ^{c} sen āmāde-i ḫayāl ola gör
Nihān nihān o perī-rū sana gelür görinür

(15) VELEHU

Vezni: ..=../..- -/..-. -/..-

(16) Dilīni dāġ-ı maḥabbetle pür it lāle gibi
Çeke gör sīneye ol māh-veşi hāle gibi

(17) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(18) Dem-sāz olınca ġonce-ṣıfat ^{c}andelībine
Hiç yüz virür mi ol gül-i zībā raḳībine

[W.115^{a}](19)Vezīr-i a^{c}ẓam ^{c}Alī Pāşā'ya virdigi Bahāriyye Kaşīdesindendür.

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(20) Ġumūm-ı gerdiş-i gerdūni ref^{c} idüp taḳdīr
Neşāṭ virdi cihāna bahār-ı feyż-semir

(21) Yine muṣavvir-i feyż-i ḫayāt ebr-i bahār
Şükūfe-zārını gülzārūn eyledi taṣvīr

(22) Eline ḫāme-i zerrīn alup şu^{c}ā^{c}ından
Ṣaḥīfe-i çemeni şimdi mihr ider taḥrīr

(23) Sikenderāne çıkınca çemen-serīrine gül
Gelüp rikābına yüz sürdi āfitāb-ı münīr

---

(19)Kaşīdesindendür:kaşīdesindendür. Birkaç beyt taḥrīr olındı W/

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[E.107[a]](1) Nesīm-i ḫulde ider nāz misk-i Rūmīler
Olup zemīn-i ṣemen terbiyetle reşk-i ᶜabīr

(2) Benefşe ṭutdı ise n'ola rāh-ı meskeneti
Ki olındı çevr-i sipihr ile ṭıyneṭi taḥmīr

(3) Nücūm ṣanma semāda şükūh-ı gülzārı
Sipihr āyine-veş şimdi oldı pertev-gīr

(4) Güẕer ider diyü ṣaḥrāya serv-i āzādın
Ṣarıldı pāyına cūlar olup girān-zencīr

(5) Degül kenāre-i ṣaḥn-ı çemende dil-cū cūy
Bahār sāᶜid-i sīminin eyledi teşmīr

(6) Ġam-ı sipāh-ı şitādan bu gülşeni ḥıfẓa
Bu demde süsen alup geldi destine şemşīr

(7) Bahār ṣanma iden nev-be-nev cihāna ẓuhūr
Zemīn zebāna gelüp luṭfun eyleyor taḳrīr

(8) Nihāl ṭurdı selāma gelür diyü bāġa
Velī-i niᶜmet-i gerdūn penāh-ı ᶜalemgīr

(9) Cenāb-ı ṣadr-nişīn Ḥażret-i ᶜAlī Pāşā
Müşāḥib-i şeh-i ᶜālem bülend-pāye vezīr

(10) Naẓīr-i der-gehini görmek olmadı ḳatᶜa
Naẓāre-senc-i cihan olalı bu ᶜālem-i pīr

(11) ᶜUluvv-ı şānına nisbetle mihr-i fass-ı nigīn
Serīr-i ḳadrine nisbet sipihr pāye-i zīr

(12) Hemīşe luṭfi olup ᶜāleme şafā-güster
Nihāl-i ᶜömri ola bāġ-ı dehre revnaḳ-gīr

(13) RIFᶜATĪ

(14)Nāmı ᶜAlī'dür.Gevher-i girān behā-i vücūdı revāc-gāh-ı İstanbuldan (15)ẓuhūr itmişdür.Bir pāşā-zāde'dür.Evā'il-i ḥālinde kesb-i kemāl-i (16)maᶜrifete iştiġālden ṣonra ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım olmaġla (17)müderrisin-i kirāmdandur. ᶜAṣrun şuᶜarāsından ġāyet ḫoş ṣoḥbet (18)ve ḫūb ḫaṣlet olup ekṣer kibār-ı ᶜulemānun mecālis-i (19)feżā'il-enīsleriyle me'nūsdur [W.115ᵇ] MaᶜārIf-i külliye ve cüz'üyye (20)taṣarrufına ḳādir ve naẓm u inşāda māhir ḥāṣılı naẓm u neṣri (21)maḳbūl-ı cumhūr bir şāᶜir-i maᶜmūrdur. Bu birḳaç beyt-i raᶜnā (22)zāde-i ṭabᶜ-ı güher-zāları olan eşᶜārındandur.

[E.107ᵇ] (1) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(2) Be-ṣıdḳ-ı rikāb-ı himmetā Allāh yol vire
Bindük semend-i ġayrete Allāh yol vire

(3) İtdi seyāḥat ᶜazmini ol şehsuvar nāz
Düşdük vaṭanda ġurbete Allāh yol vire

(4) Alduḳ derūna lenger-i deryā-yı keṣreti
Ṣalduḳ muḥīt-i vaḥdete Allāh yol vire

---

(15)ẓuhūr itmişdür:ẓuhūr itmiş W./ (17)kirāmdandur:kirām zümresine dāḫil olup ḥālā katᶜ-ı merātib-i ṭarīḳ itmekdedür W./ (17)ġāyet: -W / (20)ḫāṣılı : -W/ (21,22)beyt-i raᶜnā zāde-i ṭabᶜ-ı güher-zāları olan eşᶜārındandur : beyt āṣārından nümūnedür W./ (107ᵇ-1) Nazm (şiirin tamamı) : -W./

(5) Vādī neverd olup nice dem üftü ḫīz ile
Düşdük reh-i maḥabbete Allāh yol vire

(6) Sürdüm semend-i ᶜazmümi rāh-ı mecāzdan
Bender geh-i ḥaḳīḳate Allāh yol virė

(7) Çıḳ RIFᶜATĪ terāzū-yi ḫāmen alup ele
Ser menzil-i belāġate Allāh yol vire

(8) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(9) Ne dilde meyl-i ḳad-ı yār-ı bī-vefāmuz
Ne serde serv gibi dā'ima hevāmuz olaydı

(10) Necāt mümkin idi ġarḳ-gāh-i lücce-i ġamdan
Eger ki sāḥil-i himmetde āşināmuz olaydı

(11) Ṣuver nigār-ı maᶜānī be-dīd olurdı kederden
Gönülde āyine-veş RIFᶜATĪ ṣafāmuz olaydı

(12) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(13) Servün görüp āzādeligin seng-i kederden
Çekdi etegin naḫl-ı emel bār-ı hünerden

(14) Rez duḫterinün bārikа-ı ḥüsnini gördüm
Şūrideligi ber-ter idi ḥāl-i sıġardan

(15) Menᶜ itme dili nevk-ciger dūz-i müjenden
Ḫavf eyler isen zerre ḳadar tīr-i ḳaderden

(16) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Şebābun ḥālet-i bezm-i ṣafāsı artar eksilmez
Bahār eyyāmınun neşv ü nemāsı artar eksilmez

(18) Terāzū-yı nigehle māh-rūyān olsa sencīde
O Yūsuf-ṭal^{c}atun ḥusn ü bahāsı artar eksilmez

(19) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(20) Girih-i ḥalḳa-i āhum zırıh itdüm cānā
Cübbe ṣatmaḳ nice olur göstereyüm yārāna

(21) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(22) Ah idersem āhuma hem-āh olurlar dāġlar
Eşküme hem çeşm olurlar sū-besū ırmāġlar

(23) VELEHU

Vezni: - -./-.-./- -./-.-

[E.108^{a}](1) Zülfün esiri oldı dil-i mübtelāyı gör
Bağlandı ḳaldı bir ḳıla miskīn-gedāyı gör

(2) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Nigāh itse teġāfül güne ol meh zīr-i ebrūdan
Fiten lafzīde pā üftān olur dāmān-ı gīşūdan

[W.116^{a}] (4) RĀṢİD

(5)Nāmı Meḥmed'dür.Gülbün-i şādāb-ı vücūdı gülistān-ı İstanbul'dan

neşv ü nemā (6)bulmışdur. Mevālī-i ᶜizāmdan Burūsa ḳażāsından maᶜzūlen fevt olan (7)Muṣṭafa Efendi'nüñ maḫdūmıdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i (8)bī-şümār itmekle müdderrisīn-i kirām zümresine dāḫil olup (9)ḳatᶜ-ı pāye-i merātib itmekdedür. Ḥālā İstanbul'da ḳassām-ı ᶜaskerī ve müfettiş-i Ḥaremeyn (10)rütbesin iḥrāz itmişdür.Baᶜdehū Ḥaleb Ḳādısı olmışdur.Fenn-i inşāda māhir ve ḥüsn-i ḫaṭṭa (11)ḳādir ve zemzeme-i eşᶜār ve āṣārı āfāḳ-gīr bir şāᶜir-i (12)maḥmedet-semīr olmağla Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOṯmāniye ṭarafından (13)vaḳāyiᶜ nüvīslik ḫidmetinde istiḫdām olınup güzel (14)eṣere muvaffaḳ olmışdur.Her vādīde yeke-tāz şāᶜir-i mümtāz (15)ve ḳaṣīde ve ġazelde ve tārīḫde ser-efrāzdur.Bu eşᶜār-ı ābdār (16)āṣār-ı ṭabᶜ-ı sehḥārīdur.

(17) NAZM

Vezni: - -./-.-./- -./- · —

(18) Ren-zen ne ḳādir açmağa tīġ ü sinān ile
Bed ṭīnetānuñ açdığı zaḫmı lisān ile

(19) Bil ᶜālemüñ ḫulūṣını ḫatt āver olsa yār
Dir her gören o şūḫı severdük zemān ile

(20) ᶜĀşıḳ düşince pāyina teslim-i rūḥ idüp
Ol mest-i nāza ḫidmet ider bāş u cān ile

(21) Bir nakd-ı tövbe RĀŞİD olur pāyına nigār
Sāḳī gelince bezme mey-i erġuvān ile

(108ᵃ-5)şādāb-ı:-W./ (5)İstanbuldar:Stanbuldan W./(6)Mevāli-i ᶜizāmdan:Mevāli-i ᶜizāmdan olup W./ (8,9,10)dāḫil olup ḳatᶜ-ı pāye-i merātib itmekdedür.Ḥālā İstanbul'da Kaşşām-ı ᶜaskerī ve müfettiş-i Ḥaremeyn rütbesin iḥrāz itmişdür.Baᶜdehu Ḥaleb ḳādısı olmışdur.Fenn-i inşāda : dāḫil olmışdur.Fenn-i inşāda W./ (13,14) istiḫdām olınup güzel eṣere muvaffaḳ olmışdur : istiḫdām olınmışdur.Müretteb Dīvānı vardur W./

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.108^{b}](1) Sirişk-i ḥasrete mu^{c}tād olan dilde enīn olmaz
Mücerrebdür ki lebrīz olsa ṭās anda ṭanīn olmaz

(2) Ḥaṭṭ āverler ṭayanmaz ol ḳadar ibrām-ı ^{c}uşşāḳa
Bināda sebze-i bī-gāne bitdükde metīn olmaz

(3) Riyāżetdür viren hep nāleye ḥāṣiyyet-i te'sīr
Niy-sukker eger āvāzede virse ḥazīn olmaz

(4) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) Bār-ı naḥl-ı fikri şīrīn ṣanma bī-hengām iken
Meyve-i endīşeni yazık ḳoparma ḫām iken

(6) Ādemi eyler ṭama^{c} pā-beste-i bend-i belā
Dāne'dür ṣayd eyleyen ẓāhirde ālet dām iken

(7) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(8) Benzermi zāhide dil-i ser-bāz başḳadur
Mestūr-başḳa mest-i ser-endāz başḳadur

(9) ^{c}Uşşāḳa şīve ẓann idüp itme cefā-meded
Cevrī ḳo ey perī-reviş-nāz başḳadur

(10) Pekde uçurma kendüni zāhid riyāyiyle
Bu ^{c}arşa-gehde cünbiş-i pervāz başḳadur

(108^{b}-7) Velehu (şiirin tamamı) : - W./

((11) Çokdur bulan egerçi ki ḥüsn ile imtiyāz
Lākin hele o āfet-i mümtāz başkadur

[W.116^{b}] [E.109^{a}] (1) REŞĪD

(2)Nāmı Hüseyin'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (3)ma^{c}ārif idüp Der-gāh-ı ^{c}Alī Yeniçerileri Ocağı Ḳalemi ḫulefāsı zümresine (4)dāḫil olup refte refte ḳalem-i mezbūrda baş ḫalife olup (5)ba^{c}demü teḳā^{c}ud iḫtiyār itmişdür. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından envā^{c}-ı (6)ma^{c}ārif ile ma^{c}rūf ve eṣnāf-ı ^{c}avārif ile mevṣūf (7)ḫoş-ṣoḥbet bir şā^{c}ir-i ṣāḥib-nezāketdür.Bin yüz otuz üç (8)tārīḫinde fevt olmışdur. Bu birḳaç beyt-i ra^{c}nā āṯārındandur.

(9) NAZM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(10) Teveccüh ol ḫaṭṭ-ı nev-ḫīze ḫurde-dānlıḳdur
Temellük eylemek ol demde miḥribānlıḳdur

(11) ^{c}Aṣā yerine ṭutarsa ^{c}acebmi pīr-i müġān
Elinde cāmı onun kār-ı nev-civānlıḳdur

(12) Zebān-ı ḫāme REŞĪDĀ ^{c}acebmi Beliġ
Hemīşe kārı nezāketde ter-zebānlıḳdur

(13) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(14) Atduḳ kemān-ı āh ile tīr-i recāmuzı
Bulduḳ felekde menzili alduḳ hevāmuzı

(15) Urdı ayāġa cür^{c}a gibi reşk-idüp felek
Çoḳ gördi bezm-i dilde ki cām-ı ṣafāmuzı

(109^{a}-3)ma^{c}ārif idüp:ma^{c}rifet idüp W./ (3)Ocagı:-W /(3)ḫulefāsı: şākirdleri W / (5)ba^{c}dehü teḳā^{c}ud iḫtiyār itmişdür:mu^{c}tād üzre nān pāre ile teḳā^{c}üd iḫtiyār itmişdür W./ (7,8)Bin yüz otuz üç tārīḫinde fevt olmişdur W./

(16) Tā görmeyince dīde REŞĪD sırr-ı eşkimüz
Bilmez derūn-i dilde olan mācerāmuzı

(17) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(18) Gelmez zebān-ı h^{v}āhişüme nām-ı vuṣlatūn
Bin ^{c}ömr-i cāvidāne değer zevḳ-i ḥasretūn

(19) Bād-ı ṣabāya müjde-künān el ṣalar çınār
Reftāre gelse bāġa eger serv-i ḳāmetūn

(20) Menġūş-ı ġūş iderdi dür-i naẓmunı REŞĪD
Ṣarrāf-ı çerḫ bilse eger ḳadr ü ḳıymetūn

[E.109^{b}] (1) REŞĪD

(2)Nāmı Mehmed'dür.Üsküdār'dan ẓuhūr itmişdür.Bu cerīde-i ^{c}irfāna tercümesi (3)sebḳ iden şā^{c}ir-i şīrīn-kār İbrāhim Sırrī'nuñ aḳrabāsındandur (4)Evā'il-i ḥālinde serāy-ı ^{c}Atīḳ teber-dārlarından olup taḥṣīl-i ma^{c}rifet (5)idüp ba^{c}dehū ba^{c}ż-ı vaḳfa mütevelli olup ve kibār-ı Devlet-i ^{c}Aliyyeden (6)ba^{c}ż-ı ṣāḥib-sa^{c}ādetūn girişme-i iltifātı ile maḥsūdü'l-aḳrān (7)ve tārīḫçi-i dīvān olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsındandur. Fenn-i mūsiḳīde (8)küllī mahāreti ve müceddeden beste ve iḫtirā^{c}a ḳudreti olmaġla (9)ḫaylice pesendīde-i cihān olmışdur. Lākin bir miḳdār sevdā-zedelik (10)el virmekle perīşān-eṭvār iken meşāyiḫ-i ṭarīḳ-i Ḫalvetiyyeden (11)A^{c}rec [W.117^{a}] Ḥasan Efendi nām pīr-i muḫteremūn terbiyesi ile ol ḥālet mündefi^{c} (12)olmışdur. Medḥ-i Resūl'de bu birkaç beyt-i şerīf anundur.

(109^{b}-3)sebḳ iden şā^{c}ir-i şīrīn-kār İbrāhīm Sırrī'nuñ aḳrabāsındandur:sebḳ iden İbrāhīm Sırrī nām şā^{c}ir-i şīrīn-kārun aḳrabāsından olup W./ (4)teberdārlarından olup:teberdārları zümresine dāḫil olup W / (5)idüp : itmekle W / (5)Devlet-i ^{c}Aliyyeden : Devletden W / (9)ḫaylice : ḫayli W / (11)pīr-i muḫteremūn : ^{c}azīzūn W./ (12)anundur: āṯārındandur W./

(13) DER NA^{c}T-I SEYYİDÜ'L-MÜRSELİN

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) Ey cemālün pertevinden zerre cirm-i āfitāb
İktibās-ı nūr ider her ān yüzünden māhitāb

(15) Kehkeşān cedvel ana ser-levha mihr encüm nuḳaṭ
Nüh felek evṣāfına ṭoḳuz varaḳlı bir kitāb

(16) Rāyet-i iḳbālüne çetr-i murassa^{c}dur felek
Kim şu^{c}ā^{c}-ı āfitāb olmış ana zerrīn-ṭınāb

(17) Bāb-ı luṭfundan ḫudāvendā meded dūr eyleme
Eyle Sulṭānum şefā^{c}atle REŞİDİ behre-yāb

(18)Bu birḳaç beyt Ġazeliyyātundandur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- --

(19) ^{c}İzār-ı güle cebīnün āfitāb u māh-ı tābumdur
Mu^{c}anber kākül-i şeb-gūnun ey meh-rū seḥābumdur

(20) Ben ol rindüm ki bagrumdur kebābum bezm-i ^{c}ışḳında
Şarābum ḫūn-ı eşküm ḥāle-i cānum rübābumdur

(21) Ḳıyāmetdür bana ḳaddün ser-i kūyun bihiştümdür
Şümār-ı ḫāl-i rūy-ı enverün rūz-ı hisābumdur

(22) Ruḫunla zülfüne dil bağlayup hiç ḳılmadum ṭā^{c}at
Ḫudā ḫod ḥāle vāḳıf bu günāhum ol ṣevābumdur

(23) REŞİD-i ḫoş-edā mendür diyü ṣormışlar ol lebden
Dimiş ol nāz-perver ^{c}āşıḳ-mest-i ḫarābumdur

(24) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.110^{a}](1) Gönül her dem ḫayāl-i zülf-i cānan eyleyüp neyler
Temāşā-yı sevād-ı kāfiristān eyleyüp neyler

(2) Görüp fenn-i cefāyı şīve bābın eylemiş ezber
O ṭıfl-ı nevresim ^{c}azm-i debistān eyleyüp neyler

(3) Bu devr içre kimi sīrāb-ı ṣahbāy-ı neşāṭ itdi
Felek bu sāġar-ı ḫurşīdi gerdān eyleyüp neyler

(4) O Şūḫ-ı Mevlevīnün ka^{c}betü'l-^{c}uşşāḳ-ı kūyında
Gelür yārāna ḥālet āh u efġān eyleyüp neyler

(5) REŞĪDĀ seyr iden mecmū^{c}a-i eş^{c}ār-ı rengīnün
^{c}Aceb ^{c}azm-i temāşā-yı gülistān eyleyüp neyler

(6)Fenn-i luġazda dahi māhir olmağla naẓm eylediği ḳovan-ı (7)luġazı taḥrīr olındı

Vezni: ..- -/.-./..-/

(8) Nedür ol ṭurfa kal^{c}a-i zībā
Leşkeri lā-yuaddu velā yuḥṣā

(9) Cevfī gird-i ġubārdan ārī
Var derūnında nāle vü zārı

(10) Ŷāl ü bālī yerinde bir maḥbūb
Nebş-i āzārīde anun merġūb

(11) Āna ^{c}ibret göziyle bir ḫoş baḳ
Vardur derūnında nice tāḳ u revāḳ

(110^{a}-6,7)(başlık):Şā^{c}ir-i mezbūrun naẓm eylediği ḳovān luġazıdur W/

(12) Ḳaçmak isterse olamaz pūyān
Yetişür ḥāṣılı o şaḥṣ ı ḳovān

[W.117^{b}] (13) RIŻĀ

(14)İsmi Muṣṭafa'dur.İstanbul ḳurbında Beşikṭaş nām maḥalden ẓuhūr itmişdür.(15)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp Beşikṭaş ḳurbında meşhur (16)Yaḥyā Efendi zāviyesi Şeyḫi Oda başı Şeyḫ dinmekle meşhūr-ı cihān (17)olan Şeyḫ Muṣṭafā Fenāyī nām pīr-i ṭarīḳun terbiyesiyle taḥṣīl-i (18)ādāb-ı ṭarīḳat idüp me'zūn-ı ḫilāfet olmağla ḥālā (19)Beşikṭāşda Ḳapūdan Sinān Pāşā binā eylediği zāviyede mesned-nişīn-i (20)meşīḫat olup ders ve va^{c}ẓ ile meşġūl bir ẕat-ı ma^{c}mūrdur.(21)^{c}Ale'l-ḫuṣūṣ mevlid-ḫ^{v}ānān-ı ^{c}aṣruñ güzīdesi ve na^{c}t-ḫ^{v}ānānuñ (22)zübdesi ve fenn-i mūsīḳīde daḫi iḫtirā^{c}a ḳādir gerçekden şā^{c}irdür. [E.110^{b}] (1)naẓm eylediği münācāt ve na^{c}t-ı şerīfden birḳaç beyt-i laṭīf taḥrīr olındı

(2) Der münācāt-ı Bārī Te^{c}ālā

Vezni: - -./.- -./.- - ./- —

(3) Dil bülbüli şevḳūn ile nālān olsun
Ṣaḥn-ı emelüm tāze gülistān olsun

(15,16,17)Beşiktaş ḳurbında meşhūr Yaḥyā Efendi zāviyesi Şeyḫi Odabaşı şeyḫ dinmekle meşhūr-ı cihān olan Şeyḫ Muṣṭafā Fenāyī nām pīr-i ṭarīḳuñ:Beşikṭaşda Yaḥyā Efendi zāviyesinde Şeyḫ olan Odabaşı Fenāyī nām pīr-i ṭarīḳuñ W./ (17,18)taḥṣīl-i ādāb-ı:tekmīl-i ādāb W./ (18) ādāb-ı ṭarīḳat idüp me'zūn-ı ḫilāfet:ādāb-ı ṭarīḳat idüp ba^{c}dehū meşāyiḫ-i Naḳşibendiyye-i Edirnevī ^{c}Arab-zāde Şeyḫ Meḥmed ^{c}İlmi nām kāmilden istifāza-i nūr-ı şu^{c}ūr ile me'zūn-ı ḫilāfet W./ (19,20)Sinān Pāşā binā eylediği zāviyede mesned-nişīn-i meşīḫat olup:Sinān Pāşā zāviyesine şeyḫ olup W./ (21,22)^{c}aṣruñ güzīdesi ve na^{c}t-ḫ^{v}ānānuñ zübdesi ve fenn-i mūsīḳīde daḫi iḫtira^{c}a ḳādir gerçekden şā^{c}irdür:^{c}Aṣruñ güzīdesi ve mūsīḳī erbābının zübdesi beste ve iḫtirā^{c}a ḳādir gerçekden şā^{c}ir-i māhirdür W./ (110^{b}-1)naẓm eylediği münācat ve na^{c}t-ı şerīfden birḳaç beyt-i laṭīf taḥrīr olındı : āṯārından bir miḳdārı bu maḥalle taḥrīr olındı W./

(4) Kandīl-i şebistān-ı ḥayālüm yā Rab
Envār-ı cemalünle firūzān olsun

(5) Terkīb-i ḫakāyıḳla ṭabībā cismüm
Eczā-yı şifā ḫāne-i Loḳmān olsun

(6) Erbāb-ı kemāl içre zebān-ı ḥālüm
Miftāḥ-ı kütüb-ḫāne-i ᶜirfān olsun

(7) Hem-vāre semāvāt ᶜanāsır cāna
Ḫūrşīd-i kemālātiyle raḫşān olsun

(8) Kilk-i emelüm ḫaṭṭ-ı ḫaṭā çekdükçe
Ṭuġrā-yı şeref-nāme-i ġufrān olsun

(9) Dīvān-ı ḥisāb içre midād-ı ᶜafvun
Ser-defter-i aᶜmālüme ᶜunvān olsun

(10) Āsār-ı şuhūdunla ilāhi ḳalbüm
Pīrāye-i gencine-i iḥsān olsun

(11) Kıl küfr-i ḥaḳīḳatle Rizā'yı rāżi
İmān-ı yaḳīn ile müselmān olsun

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Sirişküm ḳatresin yā Rab dürr-i deryā-yı ᶜirfān it
Maᶜārifle bu cismüm zerresin ḫūrşīd-i raḫşān it

(14) Derūnum iḳtibās-ı nūr ider şems-i ḥaḳīḳatden
Meh-i maḳṣūdı eflāk-ı ᶜanāṣır içre tābān it

(15) Firūzān eyle ḳandīl-i ḫayālüm fikr-i bikrümden
Visālün nūrını revnaḳ-dih-i şem^{c}-i şebistān it

(16) Sadā-yı ^{c}andelīb-i gül-bün-i tevḥīd-i zātunla
Riyāż-ı ḫān-ḳāh-ı ḳalbümi reşk-i gülistān it

(17) Ġarīḳ-i baḥr-i ^{c}işyānum ^{c}ināyet eyle Sulṭānum
Vücūdum zevraḳın müstaġraḳ-ı ^{c}ummān-ı ġufrān it

[W.118^{a}] (18) Rıżānı feyż-i irşādunla irgür cāy-ı maḳṣūda
Anı bir pīr-i ḫāṣun tekye-i ^{c}ışkında mihmān it

Der na^{c}t-ı Seyyidü'l-mürselīn

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Zebān-ı vaḥy-güyun ol dehān-ı rūḥ-ı perverde
Nihāl-i ġoncedür bitmiş miyān-ı ḥavż-ı kevŝerde

(20) O ḳāmet kim ^{c}uṣāt-ı ümmet üzre sāye şalmışdur
O bir serv-i ḥaḳīḳatdür ki bitmez degme bir yerde

(21) O ġīsūy-ı müselsel ṭarf-ı ruḫsārunda gūyā kim
Seḥāb-ı āb-ı raḥmetdür kenār-ı mihr-i enverde

(22) Cebīn-i tāb-nākün iḳtibās-ı nūr-ı zāt itmiş
Nümāyān ṣūret-i vaḥdet o mir'āt-ı münevverde

[E.111^{a}] (1) Ol ebrū-yı hilāl āsā vü ol enf-i feraḫ-zānun
İderler vaṣfını ^{c}uşşāḳ miḥrāb ile minberde

(2) RIŻĀYĀ intisāb-ı āsitānın maḥż-ı rıf^{c}at bil
Şefā^{c}at-ḫ^{ḫ}āh o'dur cümle ^{c}uṣāte rūz-ı maḥşerde

(3) VELEHU

Vezni: - -⏑/.- -./.- - -/.- -

(4) Ey nūr-ı żıyā-baḫş-ı sipihr-i aḥadiyyet
Zātuñdur olan maşrıḳ-ı ḫūrşīd-i ḥaḳīḳat

(5) Ey ḫāzin-i genciīne-i sırr-ı şamediyyet
Vey Fātiḥ-ı ebvāb-ı ṭılısmāt-ı hüviyyet

(6) Sensin o şeh-i ᶜillet-i ġā'iye-i levlāk
Sensin sebeb-i mebde' vü bādī-i nihāyet

(7) Esmā vü müsemmāda olan ṣūret u maᶜnā
Miṣbāḥ-ı cemālünden ider kesb-i ṣabāḥat

(8) Mir'āt-i tecelli-i cemāl oldı cemālün
Vechünde nümāyān eşer-i pertev-i vaḥdet

(9) Eyler beni ser-best mey-i cām-ı ledünni
Keyfiyyet-i naᶜtuñda olan neşve-i ḥālet

(10) Taᶜbir idemem vāḳıᶜa-ı müjde-i vaşlun
Āġūş-ı ḫayālümdedür ol ḥᵛāb-ı beşāret

(11) Derviş Hıżā sā'il-i bāb-ı keremündür
Allāh içün eyle o muḥtāca şefāᶜat

(I) Der medḥ-i ḥᵛācegān-ı ṭarīḳ-ı Naḳşbendī

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(II) Mālik-i mülk-i bekādur sālikān-ı Naḳşbend
Tārik-i güy-ı fenādur sālikān-ı Naḳşbend

(III) Eylemişler dillerin gencîne-i ġaybu'l-ġuyûb
Maḥzen-i sırr-ı Ḫudâdur sâlikân-ı Naḳşbend

(IV) Feyż-i irşâd ile teshîr itmede ṭâliblerin
Ġüyiyâ muᶜciz-nümâdur sâlikân-ı Naḳşbend

(V) Cehd idüp ᶜilm-i ilâhîden sabaḳ-ḥᵛân oldılar
Vârisân-ı enbiyâdur sâlikân-ı Naḳşbend

(VI) Meclis-i işrâḳiyândur bezm-i cemᶜiyetleri
Sırr-ı ḳalbe âşinâdur sâlikân-ı Naḳşbend

(VII) Câme-i ᶜirfân ile tezyîn-i bâṭın ḳıldılar
Ẓâhirâ ehli ḳabâdur sâlikân-ı Naḳşbend

(VIII) Büstân-ı hûşdur dem içredür nâlişleri
Bülbül-i bâġ-ı RIŻÂdur sâlikânı Naḳşbend

[W.118ᵃ] (12) RUḪSAT

(13)Nâmı Meḥmed'dür.Cevher-i vücûd-ı ṣafvet-nümûdı kân-ı ARŻ-I RUM'dan (14)ẓuhûr itmişdür.Evâ'il-i ḥâlinde taḥṣîl-i dest-māye-i ᶜirfân idüp (15)baᶜdehu âsitân-ı hümâ-âşiyân-ı devlete gelüp ṣâḥib-i ḳalem ü ḫoş-raḳam(16)olmaġla Dîvân-ı Sulṭânî Kâtibleri zümresine ilḥâḳ olup Ḳâhire-i (17)Mıṣr'a dîvân efendisi olmışdur.ᶜAṣrun ṣuᶜarâsındandur.(18)Fenn-i târîḫde ziyâde mahâreti olup pâdişâhımuz Sulṭân Aḥmed Ḫân-ı (19)sâliṣ Ḥażretlerinün ᶜahd-ı hümâyûnlarında bin

---

(I ila VIII satırlar (W.118ᵃ)da yer almakta olup (E.111ᵃ)da yer almamaktadır / (111ᵃ-16)ilḥâḳ olup:ilḥâḳ olmışdur W./ (17)Mıṣr'a dîvân efendisi olmışdur:-W / (18)Fenn-i târîḫde:ᶜAle'lḫuṣûṣ fenn-i târîḫde W / (19)ᶜahd-ı hümâyûnlarında:zemân-ı saᶜâdetlerinde W./

yüz yigirmi üç (20)tārīḫinde Vezīr-i aʿẓam olan Baltacı Meḥmed Paşa Moskov kralını (21)bozup münhezim eyledigine bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(22) Tārīḫ-i inhizām-ı Ḳrāl-ı Moskov

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.111^{b}](1) Bu feṯḥ-i aʿẓamı tevrīḫ içün maʿbed geh-i dilde
Çekerken subḥa-i endīşeye evrād-ı güftārı

(2) Beşāretle idüp Hatif didi Ruḥsat bu tārīḫi
Muḥammed şerʿ-i pāk-ı Aḥmed ile bozdı küffārı

(3)Vezīr-i aʿẓam Gürci Yūsuf Pāşā binā eyledigi çeşmeye (4)didigi tārīḫdür

Vezni: (-:-=)/..- -/..- -/-.-

(5) RUḤṢATĀ Yaʿḳub-ı dil bu nevʿa tarīḫ eyledi
Çāh-ı eltāfdan icrā itdi Yūsuf zemzemi

(6) RĀḲIM

(7)Nāmı İbrāhim'dür.Ġonca-i vücūdı,gül-zār-ı Burūsa'dan güşāde olmışdur.(8)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i şiʿr ü inşā ve tekmīl-i taḥrīr ü imlādan ṣonra (9)ʿaṣrun şuʿarā-yı şīrīn-kārından olup lākin merḳūma bir miḳdār (10)sevdā-zedelik el virüp mestāne-reviş ve dīvāne-meniş olmaġla (11)eşʿārı daḫi perīşāndur. Fi'l-cümle şīve-i maʿnādan ḫālī (12)degüldür.Bu birḳaç beyt-i dil-firīb ol-ẕāt-ı edībün raḳam-zede-i (13)kilk-i iḫtiraʿ-ı olan āṯārındandur ki bu maḥalle terḳīm ḳılındı.

(20,21)tārīḫinde Vezīr-i aʿẓam olan Baltacı Meḥmed Pāşā Moskov kralını bozup münhezim eyledigine bu tārīḫi naẓm itmişdür:tārīḫinde vāḳiʿ olan Moskov seferinde Vezīr-i aʿẓam olan Baltacı Meḥmed Pāşā tabūr-ı menḥūs-ı Moskovı bozup münnezim eyledükde şāʿir-i mezbūr bu tārīḫi naẓm itmişdür W./
(111^{b}-3,4)(başlık):Tārīḫ-i çeşme-i Yūsuf Pāşā der İstanbul Sene 1129 W./

(14) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) Şimdi feryād bizümdür öte ṭursun bülbül
Ki şürāḥi gül-i cām üzre ḳopardı ḳulḳul

(16) Gel gice ey ġonce-dehen-sende serīr-i bāġa
Der ḳademdür nice ḫuddām ki nāmı sünbül

(17) Böyle cem^{c}iyyet ile mey-gede-i gülşende
Yeridür olsa eger sāḳī perīşān kākül

(18) Dem bu demdür ki şehin-şāh-ı bahār emri ile
Tāc-ı ḫusrev gibi ḥürmetlü ola kāse-i mül

(19) RĀḲIMĀ kār be-nevbet sühanumdan nāşī
Şimdi feryād bizümdür öte ṭursun bülbül

(20) VELEHU

Vezni: . - , -/..- -/.- . -/..-

(21) Kitāb-ı ḥüsn-i nigāre baḳup bir ehl-i naẓar
Görince sırr-ı dehānın didi ve fihi naẓar

[E.112^{a}] (1) RIF^{c}AT

(2)Nāmı ..... dur.Maṣḳat-ı re'sī İstanbul olup ṣınn-i şebāb-da taḥṣīl-i (3)ma^{c}ārif-i bi-ḥisāb üzre iken sefīne-i vücūd-ı ma^{c}ārif-nümūdını (4)rūzġār-ı rūzġār sāḥil-i Üsküdār'a atup lenger-endāz-ı temkīn (5)bulmağla bāġ-ı ṭab^{c}ı neşv ü nemā-yı feyż-i fünūn ile perveriş-yāfte (6)olup ḥāfıẓ-ı Ḳur'ān-ı ^{c}aẓīmü'ş-şān olmağla Ḥāfıẓ Rıf^{c}at (7)dinmekle meşhūr u müte^{c}ārifdür. Fenn-i mūsikīde daḥi ^{c}aṣrun (8)ilerü perdede ta^{c}dād olınan üstādlarından olup (9)kendi

---

(112^{a}-1) Rıf^{c}at : - W/ (15),(18),(20),(22) : -W.

güftelerinden ba^{c}z-ı beste ve şarkılar i$\underline{h}$tira$\bar{a}^{c}$ itmekle (10)ḥüsn-i nevā-yı dil-ḳarār terennüm-sāzı reşk-endāz-ı uṣūl-i (11)şeh-nāzdur. Bu ^{c}aṣruñ şu^{c}arā-yı velvele-ārāsından olmaġla (12)Vezir-i a^{c}ẓam İbrāḥīm Pāşā ḥażretlerine virdiġi "BAHĀRİYYE KAṢİDESİ" (13)maḳbūl-i aşaġı olmaġla maẓhar-ı iḥsān olmışdur. Ol kaṣīde-i (14)ġarrādan iki beyt bu maḥalle taḥrīr olındı.

(15) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Görenler destini bāġ-ı se$\underline{h}$ā zerrīndür dirler
Kerem-cūyāne keffin doldurup virdükçe dīnārı

(17) Bulınsaydı zemānında olurdı ol ḥimem-kāruñ
Atı oġlanı gibi $\underline{h}$ātem-i ṭayy bir senā kārı

(18) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..-

(19) İtdi taḥrīr o perī-rū ġazelüm
Ṣan melek yazdı berāt-ı ^{c}amelüm

(20) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) ^{c}İtāb-ı tel$\underline{h}$-i la^{c}lūn neş'e-ba$\underline{h}$ş-yı dil ü cāndur
Bu sırr-ı bü'l-^{c}acab berş-i raḥīḳ iden nümāyāndur

(22) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(23) İtme nigāh vuṣlatı içün anasına
Raḥm eylemez efendi o şūḥ öz babasına

(24) Ẓannum budur ḥaşrda ḳırılmış gibi düşer
Ol kāfiruñ şehīd nigāhi ḳażāsına

[E.112^{b}](1) Būs itmedin çözülmez ise ṭarf-ı gerdenün
Varsam miṣāl-i tügme dikilsem yaḳasına

(2) Güş eyle ṣavt-ı naḫl-ı gül-istānı bād ile
Benzer hevā-yı dil-keşi ^{c}Iṭrī ṣabāsına

(3) Ḳānūn-ı ^{c}ışka uymaz o şeh-nāz ider müdām
Var sen de RIF^{c}AT anı ḳo kendi hevāsına

(4) MELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Zülfi kim ṭarf-ı ḫaṭ-ı ġāliyye-sādan dökilür
Müşgdür ṣanki gelür mülk-i Ḫıtādan dökilür

(6) Çeşm-i gül-rīzüm olur reşḥa-feşān āh itsem
Ṣanki üşküfe-i bādām hevādan dökilür

(7) RIF^{c}ATĀ bana gülefsūn ḳadar ^{c}ālemdih olur
Her ^{c}arak-kim o zeh-i tāb fezādan dökilür

[W.120^{a}] [E.114^{a}] (1) FĪ-HARFİ'Z-ZĀ'
(2) ZÜHDĪ

(3)Nāmı Aḥmed'dür.Kürdistān ^{c}ulemāsındandur.İstanbul'a gelüp ba^{c}de'l-mülāzemet (4)sālik-i meslek-i każā ve Anaṭolı ḳaleminde ba^{c}ż-ı manṣıbda mutaṣaddi-i (5)ḥükm ü imżā oldukdan ṣonra bin seksen yedi senesinde (6)fevt olmışdur. ^{c}Aṣrun ṣu^{c}arāsından olmaġla bu beyt nümūne-i eş^{c}ārıdur.

(112^{b}-4):- W / (114^{a}-3,4)İstanbul'a gelüp ba^{c}de'l-mülāzemet: evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyār ile şöhret-şi^{c}ār olmaġla mülāzemete ḳabūl kılınup W./ (5)senesinde : tarihinde W./

(7) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) ᶜAşık-ı şemᶜ-i ruḥuñ pervāne dirler gönlüne
Pes ḥarīḳ-i nāz-ı ᶜışḳuñ yāne dirler gönlüne

(9) ZĀRĪ

(10)Nāmı Muṣṭafā'dur.Mecmaᶜ-ı şuᶜarā olan kaṣaba-i Öziçe'den ẓuhūr itmişdür. (11)Evā'il-i ḥālinde kesb-i kemāl-i maᶜrifet içün Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOṣmaniyye ṭarafına (12)gelüp mülāzım olmaġla ṭarīḳ-ı ḳażāya rāżı ve Rūm-ilinde (13)baᶜż-ı ḳażāya ḳādī olup bin ṭoḳsan sekiz tārīḫinde (14)fevt olmışdur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsından gül-şen-i süḫanuñ ᶜandelīb-i (15)zārı ve fünūn-ı ᶜulūmuñ daḳīḳa-şināṣ-ı nükte-güzārı (16)olup ᶜibārāt-ı dil-güşā ve istiᶜārāt-ı ferah-zā ile müzeyyen (17)manẓūm ve menṣūr nice resā'il-i müşgīn erḳāmı leb-i dil-ber gibi (18)rengīn ve bī-had eşᶜār-ı ābdār-ı siḥr-kārı vardur. Bu ebyāt (19)zāde-i tabᶜ-ı tābdārı olan āṣārındandur.

(20) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Can naḳdini pīşīn niṣār-ı ḳadem itdüm
Cānān ile bir būseye ᶜaḳd-ı selem itdüm

(22) Ṭıfl-ı dili sevḳ itmek içün kesb-i kemāle
Meşkīn midād-ı eşk ile ḫūnīn-raḳam itdüm

[E.114ᵇ](1) Sensiz dile neyler diyü güncāyiş-i şādī
Düşīne cenāb-ı ġama vāfir sitem itdüm

(11,12)kesb-i kemāl-i maᶜrifet içün Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOṣmaniyye ṭarafına gelüp mülāzım olmaġla ṭarīḳ-i ḳażāya:İstanbulā gelüp mülāzım olup taḥṣīl-i maᶜārifden ṣoñra ṭarīḳ-ı ḳażāya W./ (13)baᶜż-ı ḳażāya:nice ḳażāya W./

(2) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Kā'ilüz ḳısmete ey zāhid-i pākize-sirişt
Sāna düşize-i ḥavrā bāna ġılmān-ı bihişt

[W.120^{b}] (4) Çār rükn üzredür esbāb-ı ṭarab ey ZĀRĪ
Leb-i cū sāye-i bīd u ruḫ-ı zibā leb-i kişt

(5) VELEHU

Vezni: — — ·/· — — ·/· — — ·/ — —

(6) Ḥırmān ile biz ki şöyle bitdük yetdük
Derd-i dile ne çāre ne dermān itdük

(7) Ḫūnābe-i eşk-i nā-murādān ḥaḳḳı
Bu ^{c}āleme nā-murād geldük gitdük

(8) VELEHU

Vezni: (-·--) ·--—/·· — —/·-·—/·· — (-·-)

(9) Şanmañuz pīrāne serden buldı ḳaddüm inhinā
Farṭ-ı bār-ı seyyiātum eyledi ḳaddun dütā

(10) VELEHU

Vezni: - -·/·- -·/·- -·/·- -

(11) Sāḳīde ser-engüşt-i piyāle-be-kef-i gör
Beş ġonce meyānında şükufte gül-i ḥamrā

(12) ZEKĪ

(13)Nāmı Ahmed'dür.Bolividür.Evā'il-i ḥālinde İstanbula gelüp ba^{c}de't taḥṣīl (14)mülāzım ve müderris olup ^{c}İzzeti Efendi merḥūmuñ şadāretleri (15)ḥālinde tezkirecilik ḫidmetinde olmışdur.^{c}Asruñ şu^{c}arāsından (16)olup biñ ṭoḳsan dört ḥudūdında fevt olmışdur.Bu beyt (17)āṯārındandur.

(114^{b}-15,16) olmışdur : olup W / (15,16) ^{c}Asruñ şu^{c}arāsından olup: W./

(18) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Sirişke garḳ idüp nār-ı ġama yaḳma dil ü cānum
İgende āb-ı tab-ı ḥüsne mağrūr olma Sultānum

(20) ZEKĪ

(21)Nāmı Ḫalīl'dür.Ḳāsımpāşā'dan ẓuhūr itmişdür.Devrān Ḥacıoğlu dinmekle [E.115^{a}] (1)meşhūr-ı cihān olup evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet idüp (2)ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım olduḳdan ṣoñra semt-i ḳażāya (3)sālik olmağla Mıṣr ḳādılarınuñ eşrāfından ᶜaṣruñ şuᶜarasından (4)olup biñ yüz on beş senesinde fevt olmışdur.Tārīḫ (5)perdāzlıḳda kesb-i mahāret itmişdür.ᶜAhd-i Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜde (6)Müṣāḥib Muṣṭafa Pāşā dāmād-ı pādişāhī olduḳda bu tārīḫi naẓm (7)itmişdür.

(8) Tārīḫ-i zifāf-ı Müṣāḥib Pāşā

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(9) Bikr-i fikrüm iki tārīḫe düçār oldı ZEKĪ
Her biri şöyle ki nā-maḥreme mestūr oldı

[W.121^{a}](10) Ḳıldı māh-ı nev ile mihr ḳırān-ı saᶜdeyn
Māh o mihr ile ᶜaceb nūrun ᶜalā nūr oldı

Sene 1086

(11) Bu birḳaç beyt mezbūruñ eşᶜārındandur

(12) Meclisde dil o şeh-i cefā cūyından
İᶜcāz-ı ḥüsn görüp o bed-ḫūyından

---

(19)dil ü cānum:dil-i cānum W / (21)dinmekle:dimekle W / (115^{a}-1)meşhūr-ı cihān olup:meşhūr olmışdur W./ (1,2,3)evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet idüp ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım olduḳdan ṣoñra semt-i ḳażāya sālik:evā'il-i hālinde ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım olup taḥṣīl-i ᶜilm ü maᶜrifetden ṣoñra ṭarīḳ-i ḳażāya sālik W / (3)Mıṣr:Ḳāhire-i Mıṣr W./ (6,7)bu tārīḫi naẓm itmişdür:şāᶜir-i mezbūr bu tārīḫi naẓm itmişdür W./

(13) Hurşīd mi idicek dehānında ġurūb
Ẓāhir ola düşdi maşrık rūyından

(14) VELEHU (Rubā^{c}i)

(15) Ḥakkā ki ZEKĪ o nükte-senc şu^{c}arā
Gül-zār-ı sūḥanda bülbül-i naġme-serā

(16) Sen ṣaḳla ilāhi berg rīz-i deyden
Tarf-ı küleh-i sūḥande güldür güyā

(17) ZEKĪ

(18)Nāmı ^{c}Alī'dür.Bosna'dan ẓuhūr itmişdür.Merret-en-ba^{c}de uḫrā Şeyḫü'l-islām (19)olan Yenişehirli ^{c}Alī Efendinün nice zemān ketḫüdāsı olup (20)ma^{c}ārif-i cüz'ī ve küllī vuṣūl ile kīmyā-sāz-ı ḥuṣūl olmaḳ üzre (21)şuyū^{c}ı vardur.Şāhidī risālesin şerḥ itmişdür. Mevāzin-i (22)müsta^{c}mele ve ġayr-ı müsta^{c}mele-i eş^{c}ārda taṣarrufāt-ı ġarībesi vardur. [E.115^{b}] (1)Aṣrun şu^{c}arāsındandur. ^{c}Āḳıbetü'l-emr ol iksīr-kār-ı emel pūta-i (2)ecel ile taṣ^{c}īd-i eczā-yı rūḥ idüp bin yüz yigirmi iki (3)ḥudūdında fevt olmışdur.Fenn-i tārīḫde daḫi ḫaylī şöhreti (4)vardur.Bu ocaḳ tārīḫi anundur.

(5) TĀRĪḪ

Vezni: -ˬ- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Oldı āteş-dāne tārīḫ ey ZEKĪ-i sīne-çāk
Nārı güldür,dūdı sünbül,bu güli kāfur-ı pāk

(7)Ḳasımpāşā Mevlevī-ḫānesi Şeyḫi Ḫalīl Efendi fevtine didigi tārīḫdür

---

(18)merret-en ba^{c}de uḫrā : iki def^{c}a W./
(115^{b}-1,2)^{c}Āḳıbetü'l-emr ol iksīr-kār-ı emel pūta-i ecel ile taṣ^{c}īd-i eczā-yı rūḥ idüp : - W / (3)ḥudūdında : tārīḫinde W./
(7)didigi tārīḫdür : bu tarīḫi naẓm itmişdür W./

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(8) Vasaṭ-ı ᶜadn ola maḳām-ı Ḫalīl

(9)Yeñiḳapu Mevlevi-ḫānesinde ḳārī-i Meṯnevī Aḥmed Dede fevtine tārīḫdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Ḳuṭb-ı pāk Aḥmed Dede rūḥına oḳı Fātiḥa

(11)Bu ebyāt-ı perveriş-yāfte pūte-i ḳalb-i ṭabīᶜatından ẓuhūr idüp (12)ḳāleb-i naẓma sebḳ eyledigi eşᶜārındandur.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Baḳamaz āyineye yār gözinden ṣaḳınur
Neylesün ḥüsnüni aġyār gözinden ṣaḳınur

(14) Ḫāk-pāş ola n'ola nergise gül-şende ṣabā
Seyre çıḳsañ seni gül-zār gözinden ṣaḳınur

[W.121^{b}] (15) ZÜLFETĪ

(16)Nāmı Süleymān'dur.Bosna'dan ẓuhūr itmişdür.Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṯānī devrinde (17)çūḳadār-ı şehr-i yārī olup vezāret ile ser-efrāz olan Meḥmed Pāşā'nuñ (18)ḳarındāşıdur. Enderūn-ı hümāyūnda nice müddet ḫidmet ve taḥṣīl-i ᶜilm (19)ü maᶜrifet idüp ᶜulūm-ı ᶜArabiyyede māhir olmaġla medrese-i (20)ḫāric ile taşra çıḳup lākin giderek kendüye sevdā-zedelik (21)ve gerçekden delilik el virüp Melāmiyyūn ṣūretine girmekle (22)müderrisligi ilġā olınup kapu ortası vezāyifinden ve Sulṭān [E.116^{a}] (1)Bāyezıd vaḳfından cihet-i

(9)tārīḫdür:bu tārīḫi naẓm itmişdür W / (10)vezin bozuktur./ (11,12):Bu güftār-ı reşīde-i şükūfe-zār ṭabīᶜati olan eşᶜārındandur W./ (18)karındaşıdur : karındaşı olup./ (21)kendüye sevdā-zedelik ve gerçekden delilik el virüp:mezbūra sevdā el virüp W./ (22)müderrisligi ilġā olınup:ṭarīḳ-ı tedrīsden ᶜicrā olup W / (22)vezāyifinden : - W./ (116^{a}-1)Bāyezıd:Bāyezıd Ḫan W / (1)cihet-i maᶜişet taᶜyin olınmışdur.Bu ebyāt anuñdur : cihet-i maᶜişet içün vaẓīfeler taᶜyin olınmışdur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla bu birkaç beyt anuñdur W./

maᶜişet taᶜyin olınmışdur. Bu ebyāt anuñdur.

(2) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Dilüm sīrāb-ı ᶜışḳ oldı baña bir ġam-güsār olsa
Reh-i mey-ḫāne-i ᶜışḳ da benümle ḫāk-sār olsa

(4) Ṣafā-baḫşā-yı ṣaḥbādan geçilmez bāġ-ı fānīde
Veli ṣaḥn-ı gül-istānda şarāb-ı bī-ḫumār olsa

(5) VELEHU

Vezni: .- - - -/.- - - -/.- - - -/.- - - -

(6) Dil-i ehl-i kemāli çāk çāk u sufte isterler
Bu bāġuñ güllerin pejmurde vü āşüfte isterler

(7) Çü bülbül itme ifşā sırrı ᶜışḳı mest olup ey dil
Gül-i gül-zār-ı rāz-ı dil-beri neşküfte isterler

(8) Olur mı şiᶜri her siḥr-āferinüñ lāyık-ı taḥsīn
Edā-yı ZÜLFET-āsā güfte-i nā-güfte isterler

[W.123ᵃ] [E.117ᵃ] (1) FĪ-ḤARFİ'S-SİN

(2) SELĪSĪ

(3)Nāmı Muṣṭafa'dur.Gülbin-i ṣādāb-ı vücūdı gülşen-i İstanbul'dan peydā ĀVĀRE-ZĀDE dinmekle meşhūr-ı dünyā olmışdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i (5)bī-ḥesābdan ṣoñra mülāzım ve rāh-ı tedrīse ᶜāzim olup kaṭᶜ-ı (6)menāzil-i medāris iderek netīce-i ṭarīḳ-i tedris olan Süleymaniye'den (7)Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsı ile makāmi'yyü'l-merām olup baᶜdehu Ġalaṭa (8)ve Burūsa ve Edirne Ḳādısı olup baᶜde'l-ᶜazl biñ elli dört (9)tārīḫinde murġ-ı dem-keş-i rūḥı per-cünbān-ı

(117ᵃ-3)ṣādāb-ı : -W./ (3)gülşen-i İstanbul'dan : gülistanı İstanbuldan W / (5)ve rāh-ı tedrīse:ve ṭarīḳ-i tedrīse W / (6)menāzil-i medāris:pāye-i medrese W / (6)netīce-i ṭarīḳ-i tedrīs olan : - W./ (9)hevā: bekā W./

evc-i hevā olmışdur (10)ᶜAṣrun̄ şuᶜarāsından ilm ü faẓl ile maᶜmūr ve kemāl-i dāniş ile (11)meşhūr eşᶜārı selis ve āṯārı nefīs bir vücūd-ı maᶜārif (12)enīsdür cümle-i āṯārından birḳaç beyt nümūnedür.

(13) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(14) Varıcaḳ duḫter-i rez rind-i ḫarāb-ābāde
Pīr-i meyḫāne ana geldi mübārek-bāde

(15) Şu gibi gönlüm aḳar kūyına vardukça gönül
Bilmezem kim ne var ol serv-i semen sīmāda

(16) Ṭolaşur müy-ı meyānını o şūḫun̄ ey dil
Ḳorḳaram kim yine çok fitne ola arada

(17) SELĪSĪ

(18)Nāmı Meḥmed'dür.Maḥrūsa-i Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür.Vefeyāt sāḥibi (19)Baldır-zāde'dür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bisyārdan ṣonra Burūsa (20)müderrisleri silkine dāḫil olup İstanbul'a naḳl ve Üsküdar'da Vālide Sulṭān (21)Medresesi müderrisi iken Üsküdar ḳażası ḥükūmetiyle maḳżiyyü'l-merām (22)ōlup baᶜde'l-ᶜazl menāṣıb-ı resmiyye'den tekāᶜüd idüp arpalık ile [E.117ᵇ] (1)Burūsa'da tekāᶜud iḫtiyār idüp bin altmış tārīḫinde sinīn-i ᶜömri tamām (2)ve enfās-ı maᶜdūdesi ḳarīn-i ḫitām olmışdur. Āṯārından maḥrūsa-i (3)Burūsa'da teveffī iden ᶜulemā ve meşāyihi "VEFEYĀT" nāmiyle taḥrīr itmişdür. (4)ve müdevven Ṣukūki vardur. Eşᶜārından bu

---

(11)meşhūr:meşhūr olup W / (17)Selīsī: (W.123ᵇ)de yer almıştır. Sihamī'den sonra yer almıştır / (18)Maḥrūsa-i : - W./ (21)medresesi müderrisi iken Üsküdar : medresesinden Üsküdar W./ (117ᵇ-1)Burūsa'da tekāᶜud:maşkat-ı re'si olan Burūsa'da tekāᶜud W./ (1 ila 4) arasında ki satırlar (W.123ᵇ) de değişik sıralardadır./

beyt nümūnedür.

(5) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) Gül-i maḳṣūd elümden gitdi zaḥm-ı ḫār-ı gam ḳaldı
Dökildü cām-ı ᶜışḳum dīde-i ḥasret de nem ḳaldı

(7) SĀMĪ

(8)Nāmı Muṣṭafa'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Zümre-i Sipāhiyāndandur. Evā'il-i ḥālinde (9)taḥṣil-i maᶜrifet ve kesb-i sermāye-i şāᶜiriyyet ile ᶜaṣrūn şuᶜarāsından olup (10)tertīb-i Dīvān eyledükden ṣonra bin elli beş tārīḫinde fevt olmışdur. (11)Bu birḳaç beyt ol pehlevān-ı meydān-ı maᶜārifün āṯārından nümūnedür.

(12) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(13) Dün itdi pīr-i muġān duḫter-i rezī iḳrār
Yine fakīre anuñ vaᶜde-i kerīmesi var

(14) VELEHU

Vezni: ..- -/.- . -/..-

(15) SĀMİ́YĀ ᶜālemi süzüp gördüm
Bulmadum laᶜli gibi bāde-i nāb

(16) VELEHU

Vezni : ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Ḫaylī fettāndur egerçi ki o ḫaṭṭ-ı müşgīn
Başlı bir fitnedür ammā ki o zülf-i pür-çīn

---

(7)Sāmī : (W.123ᵃ) dadır / (10) eyledükden ṣonra : idüp W./ (11)Bu birḳaç beyt ol pehlevān-ı meydān-ı maᶜārifün āṯārından nümūnedür.: eşᶜārından bu birḳaç beyt taḥrīr olındı W./

[W.123^{b}] (18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(19) Ne ādemler helāk eyler ṣorulmaz
Şehīd olanlarun yokdur ḥesābı

(20) SİHEMĪ

(21)Nāmı Aḥmed'dür.Ol sihām-ı ṭabla-dūz-ı maṣṭaba-i maᶜārifūn vücūd-ı bihbūdı [E.118^{a}] (1)maḥrūsa-i Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif (2)itmekle ᶜaṣrun şuᶜarāsından olup tertīb-i Dīvān idüp bin (3)elli beş tārīḫinde fevt olmışdur. Eşᶜārından bu beyit nümūnedür.

(4) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Nesīm-i nev-baharı başlayup taḥrīke eşçārı
Çıḳardı başdan ebkār-ı ṭarab-cūyān-ı ezhārı

[W.124^{a}] (6) SİPĀHĪ

(7)Nāmı Muṣṭafā'dur.Bosna'da ẓuhūr idüp Evā'il-i ḥālinde İstarbul'a gelüp (8)taḥṣīl-i maᶜārif idüp fenn-i kitābetde maharet kesb itmekle Dīvān-ı Sulṭānī (9)katipları zümresine ilhāk olup TERTİB-İ DİVANidüp bin altmış (10)iki tārīḫinde fevt olmışdur. Ol ᶜaṣrun şuᶜarāsından şāᶜir-i nām-dār (11)olmağla bu bir iki beyt āṯārındandur.

---

(21)Ol sihām-ı ṭablo-dūz-ı maṣṭaba-i maᶜārifūn vücūd-ı bihdūdı :-W / (118^{a}-8)maharet kesb itmekle:dāḥi māhir olmağla W./ (9)tertīb-i Dīvān idüp :- W / (10)tārīḫinde : ḥudūdında W./ (9,10,11)satırların (W.124^{a})da sıraları değişiktir.

(12) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Kūyına var o mehūn eyle fezā vü efġān
N'ola bu ḥāl eyle ey dil ola vaṣla imkān

(14) Derdüme çāre benüm şerbet-i la^{c}l-i lebidür
Iā'ide yoḳ eger eylerse devālar Loḳmān

(15) SA^{c}İD

(16)Rüknü'l-^{c}ulemā-i Rūm Şeyḫü'l-İslām Es^{c}ad Efendi merḥūmuñ maḫdūmı (17)Ebū Sa^{c}īd Meḥmed Efendidür.Evā'il-i ḥālinde vālid-i mācidleri him metiyle (18)elvān-ı faẓl u kemāl ile ārāste ve envā^{c}-ı ma^{c}ārif u ^{c}ulūm ile (19)pīrāste olmaġla ṭarīḳ-ı tedrise dāḫil olup ḳaṭ^{c}-ı pāye-i ṭarīḳ (20)iderek Süleymaniye'den Şām-ı Dārü's-selām ḳādısı olup ba^{c}dehu (21)maḥrūsa-ı Burūsa'da ḥākim-i revnaḳ-efrūz-ı meḥāfil ve muḥākim olup [E.118^{b}] (1)ba^{c}dehu Istanbul ḳādısı olup ba^{c}dehu Anāṭolı Ḳādı-^{c}askeri ve ba^{c}dehu (2)Ṣadr-ı Rūm'a teşrīf buyurup ba^{c}dehu manṣıb-ı celīl-i fetvā-zāt-ı Mes^{c}ūd-ı (3)melek-simātlarına elyaḳ görildükde CEVRĪ bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(4) TĀRĪḪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) Ola ṣadr-ı cāh-ı fetvāda mü'ebbed Bū-Sa^{c}īd

(6)Ba^{c}de'l-^{c}azl sāniyen müftī olup ba^{c}de'l-^{c}azl "Eş-şeyülā-yüsennā illā ve ḳad yüselles" (7)maẓmūnı āşikār olup sālisān maḳām-ı fetvāyı müşerref eylediler. Ba^{c}de'l-^{c}azl (8)Fındıklı ve Eyyūb yalılarında

---

(16,17)Rüknü'l-^{c}ulemā-ı Rūm Şeyḫü'l-İslām Es^{c}ad Efendi merḥūmuñ maḫdūmı Ebū Sa^{c}id Meḥmed Efendidür.Evā'il-i ḥālinde vālid-i mācidleri himmetiyle:Şeyḫü'l-İslām Rüknü'l-^{c}ulemā-i Rūm-ı Es^{c}ad Efendi merḥūmuñ maḫdūm-ı mükerremleri Ebū Sa^{c}id Meḥmed Efendi Ḥażretleridür. Vālid-i ^{c}alişanları himmetiyle W./ (19,20)kat^{c}-ı pāye-i ṭarīḳ iderek:kat^{c}-ı merātib-i mu^{c}tāde iderek W./

sākin iken bin yetmiş iki tārīḫinde terk-i (9)cihān-ı fānī ve ᶜazm-ı dārü'n-naᶜīm-i cāvidānī eyledüklerinde Ḥażret-i Ebū Eyyūb (10)Enṣārī Civārında vāḳiᶜ cedd-i emcedleri türbesinde defn olındı. Mevlānā-yı (11)mezbūr mecmū'a-i feżā'il [W.124ᵇ] ve ᶜulūm ve vecāhat-i veḳār ile maḥsūd-ı ᶜulemā'-ı (12)ᶜArap ve Rūm olup elsine-i selāsede eşᶜār-ı belāġat-şiᶜārları (13)vardur.Bu birḳaç beyt-i raᶜnā resīde-i şukūfe-zār-ı ṭabīᶜati olan (14)eşᶜārındandur.

(15) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Ḳad-ı mevzūn-ı saḳī bir nihāl-i nāz-perverdür
Mey-i gül-fām ile sāġar elinde bir gül-i terdür

(17) Muᶜattardur meşām-ı bāde-nūşān būy-ı ṣahbādan
Fürūġ-ı āteş-i meyle ḳadeḥ bir sīm micmerdür

(18) Ḳadeḥ devr eylesün pervāne-āsā bezm-i ᶜişretde
Ṣurāḥī şuᶜle-efrūz oldı bir şemᶜ-i münevverdür

(19) Saᶜīdā ṣoḥbet-i peymāneden dūr olma ᶜālemde
Nedīm-i pāk-meşreb-i ṣāf-dil var ise ṣāġar dur

(20) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Gül-i ruḫsārına gīsūlar ile fer düşdi
Yine sünbüllere gül-şende güzel yer düşdi

(22) Girye-i bülbül-i şeydāya iderken ḫande
Jāleler ol gül-i raᶜnāya ᶜaceb ter düşdi

(118ᵇ-9)eyledüklerinde : idüp W./ (10)Enṣārī civārında : Enṣaride W/ (9)defn olındı : medfūndur W./ (11)mezbūr : mumāileyhe W./ (13,14) beyt-i raᶜnā resīde-i şukūfe-zār-ı tabīᶜati olan eşᶜārındandur : beyt āṯārlarından nümūnedür W./

(23)Naẓm eyledigi Baḥāriyye Ḳaṣīdesinden birkaç beyt taḥrīr olındı.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

[E.119^{a}](1) Zīb-i destārdur ol naḫl-ı cemāl üstine gül
Kırmızı şāl ṣārar tāze nihāl üstine gül

(2) Maḳdem-i şāh-ı bahār ile bezendi gülşen
Cāme-i sebz giyüp altına āl üstine gül

(3) Ārzū-mend idi teşrīf-i şehin-şāha gönül
Göz ḳulāġ oldı çıḳup ṣun^{c}-ı ḫeyāl üstine gül

(4) Ola iḳbāli SA^{c}ĪDĀ o şehün gül gibi ter
Ḳondu ġonca nitekim āb-ı zülāl üstine gül

(5) SEZĀYİ

(6)Nāmı ^{c}Abdu'r-raḥman'dur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārifden ṣonra (7)mülāzım ve rāh-ı ḳażāya ^{c}āzim olup ba^{c}ż-ı menāṣıba mutaṣarrıf (8)olduḳdan ṣonra bin seksen tārīḫinde fevt olmışdur. ^{c}Aṣrun (9)ṣu^{c}arāsından medḥe sezā bir ṣā^{c}ir-i şīrīn-edādur. Āṣārından bu beyt nümünedür.

(10) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(11) Eşkini baḥr-ı muḥīṭ itse SEZĀyī yiri var
Mācerā-yı ġamı bir dil-ber-i maġrūr iledür.

[W.125^{a}] (12) SA^{c}İDİ

(13)Nāmı Aḥmed'dür.Maḥmiyye-i Edirne'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (14)ma^{c}ārif idüp mülāzım ve rāh-ı ḳażāya ^{c}āzim ve

---

(23)(Başlık):Velehu W./ (20,23)şiirler arasında "W" nüshəsında takdim tehir olmuşdur W / (119^{a}-8)olduḳdan : olup W / (13)maḥmiyye-i:W/ (14)ve rāh-ı każāya:ve ṭarīḳ-i ḳażāya W/ba^{c}ż-ı menāṣıba mutasarrıf:-W

ba^{c}ż-ı bilāda ḥākim (15)oldukdan sonra biñ seksen ḥudūdında merḥum olmışdur. ^{c}Asrun (16)şu^{c}arāsından olup eş^{c}ārı ḫub ve güftārı merġūbdur. (17)Bu beyt āṯārındandur.

(18) NAZM

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(19) Yoluña cānımuz fedā idelüm
Ölmedin borcumuz edā idelüm

(20) SŪZĪ

[E.119^{b}] (1)Nāmı ^{c}Oṯmān'dur. MĀRDĪN ṭarafından ẓuhūr idüp seyāḥat ṭarīkī ile ḲONYA'ya (2)gelüp āsitān-ı Ḥażret-i Mevlevī'de nice zemān ḫidmet idüp ṭarīḳ-i Mevlānā'ya (3)intisāb ile taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bī-şümār iden zümre-i dervīşāndan (4)bir şā^{c}ir-i māhir olup biñ seksen beş senesinde fevt olmışdur. (5)^{c}Aşrun şu^{c}arāsından bir dervīş-i dil-rīşdür.Eş^{c}ārından bu iki beyt taḥrīr olındı.

(6) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..--

(7) Tā seḥer-i ^{c}ışḳ ile bīdār ola görkim ey dil
Şeb-i vuṣlatda ne rü'yā ne ḫ^{v}āb isterler

(8) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(9) Kārbān-ı dil-i ^{c}uşşāḳı şikār itmek içün
Dolaşup belde gezer niçe zemāndur kemerun

(10) SEBZĪ

(119^{b}-2)Ḥażret-i : - W./ (4)senesinde fevt olmışdur:tārīḫinde terk-i zāviye-i fenā ve ^{c}azm-i bādiye-i beḳā itmişdür.Āṯārından bu bir iki beyt taḥrīr olındı W./

(11)Nāmı Meḥmed'dür.Maḥrūsa-i Burūsa'dan bedīdār olup ba^{c}de't-taḥṣīl-i ^{c}ulūm (12)maḥrūsa-i mezbūre müderrisleri silkine sālik olup Emīr Sulṭān medresesi (13)müderrisi iken bin ṭoḳsān bir tārīḫinde fevt olmışdur. Mezbūr ma^{c}ārif (14)ve kemāl ile meşhūr ḫoş-ṣoḥbet ve ḳābil-i ünsiyyet ü ülfet şecer-i sebz-i bāġ-ı siyādet (15)olmaġla maḫlaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişdür. Bu beyt eş^{c}ārından numūnedür.

(16) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- ∓ -

(17) Ḥaḳīḳat revzeninden kesb-i nūr-i rūy-ı tevḥīd it
Meşām-ı cānını feyż-āşinā-yı būy-ı tevḥīd it

[W.125^{b}] [E.120^{a}](1) SA^{c}ĪDĀ

(2)Nihāl-i vücūd-ı bihbūdı riyāz-ı BUḪĀRĀ'dan ẓuhūr itmişdür.Monlā Cāmī Ḥażretlerinüñ (3)evlādındandur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i keşīreden ṣoñra seyāḥat ṭarīḳiyle (4)diyār-ı Rum'a gelüp maḥmiye-i Kosṭanṭaniyye'de Ebi Eyyūb Enṣāri Ḥażretlerinüñ (5)türbe-i şerīfeleri civārında nice eyyām sākin olmışdur. Ṭarīḳ-i Naḳşbendiyeden (6)müntehi-i ḥaḳīḳat ve dervīş-hey'et bir vücūd-ı ṣofī-sīretdür. Ṣalāḥ-ı ḥāl ile (7)meşhūr-ı cihān olup ba^{c}dehū vaṭan-ı aṣliyyesine ^{c}avdet ü ric^{c}at (8)eyledükde Devlet-i ^{c}Aliyye tarafından zād-ı rāḥilesi ta^{c}yīn olınup giderken (9)diyār-ı Basrā'ya varup birḳaç gün mekṣ ü iḳāmet üzre iken (10)bin ṭoḳsān iki ḥudūdında murġ-ı rūḥı sebze-zār-ı ^{c}ālem-i bekāya pervāz itmekle (11)ol diyār-ı celilü'l-

---

(12,13)medresesi müderrisi iken : medresesinde müderris iken W./
(13,14)ma^{c}ārif ve kemāl ile : ^{c}ilm ve ma^{c}ārif ile W./
(120^{a}-2)bihbūdı : - W./ (2,3)Monlā Cāmī Ḥażretlerinüñ evlādındandur W./ (3)taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i keşīreden ṣoñra:kesb-i kemālden ṣoñra W / (3)seyāḥat ṭarīḳiyle:ārzū-yı seyāḥat ile W./ (6)ṣalāḥ-ı ḥāl ile: ṣalāḥ ve taḳvā ile W / (9)diyār-ı Basrā'ya:eṣnā-yı ṭarīḳde diyār-ı Basrāya W / (10)ḥudūdında:tārīḫinde W / (10)murġ-ı rūḥı sebze-zār-ı: murġ-ı rūḥ-ı pür_fütūḥı sebze-zār-ı W./

iᶜtibār ahālisi ziyāde iᶜtibār idüp medfeni üzerine (12)ᶜālī ḳubbe bünyād idüp ḫalā merḳadi ziyāret-gāh-ı ḫavāṣ u ᶜavāmdur (13)ol vücūd-ı muḫteremūn müdevven fārisi eşᶜārı vardur. Bu faḳīr-i cāmiᶜü' ḥurūf (14)kerrāren ve mirāren meclis-i şerīfleriyle şeref-yāb ve dest-i mübāreklerin taḳbīl idüp (15) Mısra :

Vezni: -..-/-..-/.-

Ayrılamaz tatlu dilinden ḥurūf

mefhūmınca lisān-ı dürer-bārlarında (16)lüknet var idi.Bu ebyāt-ı pür-nikāt ol şeyḫ-i pür-intibāhūn āṣārındandur.

(17)NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(18) Engüşt-i taᶜarruż ne-resīde süḫanem rā
Āsīb-i ḫazān rāh ne-dīde çemenem rā

(19) ᶜUżvem heme pür ḫār çü māhī buved ammā
Hergiz ne-ḫaled ḫār-ı taᶜalluḳ bedenemrā

(20) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Mī-kuned ḫālī-i dil mārā zi-ġamhā-yı cihān
Ez kerem herkes ki pür mey mī-kuned peymānerā

(22) Ḫoş nemī āyed be-güş ḫalḳ cüz bang-i tehī
Zan sebep vāᶜiz hemī güyed bülend efsāne rā

---

(13)eşᶜārı vardur : eşᶜārı görilüp ḫattā ᶜazīz-i müşārü'n-ileyhe İstanbul'a geldükde W./ (13)cāmiᶜü'l-ḥurūf : - W./ (14)şerīfleriyle şeref-yāb ve dest-i mübāreklerin taḳbīl idüp:şerīflerine dāḫil ve şeref-i ṣoḥbetleriyle şeref-yāb olup W./ (15)tatlu : tatlı W./ (15)mefhūmınca : mefhūmınca mübārek W./ (16) var idi : olup W./

(23) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[E.120^{b}](1) Der nīk u bed ḥaḳīḳat-i mā mī kuned ẓuhūr
Der mescid u kinişt buved dāstān-ı mā

(2) Ḳasem be-ḳabża-ı ḳudret ki ber ser-i merdān
Şükūhu sāye-i şemşīr bih zi-bāl-i hümā

[W.126^{a}] (3) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(4) Çeşm-i ū rā der naẓar-āverdeem
Mī tuvānem kerd ^{c}ālem rā ḫarāb

(5) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(6) Yār-ı mā ḫūbest ammā ḫūb nīst
Bā raḳībān-ı ḫūb be-ammā ḫub nist

(7) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Zemīn-i ḫoşk-i bī-ḥāşıl şināsed ḳadr-ı bār anrā
Dil-i enduh-gīn dāned şafā-yı çeşm-gir bi-anrā

(I)Üstād-ı zemān Nābī-i şīrin-zebān Zeyl-i Siyer-i Şerīfūn (II)Uḥud Ġazāsını taḥrīr iderken Şeyḫ Sa^{c}īdā-yı Nakşī-bendī (III)İstanbula gelüp görüşdükde taḥrīrātımuz manẓuru (IV)olsun diyü gösterdükde ol meclisde maḥalle münāsib (V)bu ḳıṭ^{c}a-ı laṭīfi naẓm idüp teberrüken bu maḥalle taḥrīr (VI)idün diyü işāret itmekle ol maḥālle īrād itmişdük (VII)Ol ḳıṭa-ı laṭīf budur:

(120^{b}-I ila XI)arası)metinde sağ kenardadır ve [W.126^{a}]da yer almamaktadır /

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(VIII) Ez ḫacletī yek ḥaceri ceste gevhereş

(IX) Üftāde est der dil-i her seng ṣad şerār

(X) Cū şud ġarḳ zi-ḫaclet-i girdār seng-rā

(XI) Nā-mūmiyā cerīme dehed ḫalḳ rā be-kār

(9) SĀMİ^{c}Ī

(10)Nām-ı nāmīleri ve ism-i kirāmīleri ^{c}Abdü'l-kerīmdür.Devḥa-i feżā'il-bār-ı (11)vücūdı reşk-āver-i gülşen serāy-ı behişti olan Bosna-saray'dan (12)perveriş-yāftedür.Evā'il-i ḥālinde āsitān-ı hümā-āşiyān-ı Devlet-i ^{c}Aliyye'de (13)ṭarīḳ-ı tedrīse dāḫil olup refte refte mevālī-'i ^{c}iẓām silkine (14)münselik olmağla naḥārīr-i rūzigārdan deryā-yı faẓl u kemālinūn (15)seyf ü sāḥili fülke-i vāhime ile bulunmaḳda ^{c}adem-i imkān olan (16)ṣāḥib-i faẓl u ^{c}irfāndan olup bāḫuṣūṣ miżmār-ı şi^{c}r ü inşāda (17)kümeyt-i muṭlaḳü'l-^{c}inān ḫāme-i cādu-raḳamı cevelān ve deverān (18)itmişdür. Gül-i ravża-i naẓmı ra^{c}nā ve ḥadīḳa-i sūḫanı zībā (19)ve nergis-i çemenzār-ı eş^{c}ār-ı belāġat-dişārı sürme-dār-ı leṭāfet (20) ve ebrū-yı şāhid-i āṣārı ^{c}işve-nümā-yı taḫayyülāt-ı nezāket ve çemen-i (21)deste-i şüküfehā-yı münşe'ātı ḥāşiye-dār-ı rūḥ-ı NERGİSİ (22)ve şīve-i ebkār-ı ma^{c}ānī-i menşūrātı reşk-endāz-ı revān-ı VEYSİ'dür.

[E.121^{a}](1)Bin ṭoḳsan altı tārīḫinde ^{c}āzim-i dārü'l-cinān olmışdur.Āṣārından (2)müdevven münşe'ātı ve mükemmel Dīvān-ı belāġat-simātı vardur. (3)Ve daḫi SİYER-İ VEYSİ'yi bir miḳdār zeyl itmişdür.Bu eş^{c}ār-ı dürer-bār (4)keşīde-i silk-i naẓm-ı ābdārı olan güftārındandur.

(10,11,12,13,14)satırları [W.126^{a}] da sıraları değişiktir /
(17) raḳamı : raḳamları W /
(121^{a},1,2,3,4) satırları (W.126^{a}) da sıraları değişiktir /

(5) NAẒM

Vezni: ..- -/.-./..-

(6) Yā perīdür ol mehlikā yā melek
Yoḫsa bizden ne varʾfirār idecek

(7) Şerḥalar dağlarla iş bitmez
Zer-i surḫ ile nukre pāre gerek

(8) Olayum dirsen işte ber-ḫūr-dār
Ṣarıl ol nev-nihāl-i ᶜişveye pek

[W.126ᵇ] (9) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(10) Gāh ḫurşīd u gehī meh diyerek gāhī melek
O sehī servī çāk eflāke çıkarduḳ öğerek

(11) Bir içim ṣudur o meh-pāre getürmez miṣlin
Dönse biñ yıl daḫi dūlāb-ı sebük seyr-i felek

(12) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Şeb-i firḳat ne ḳadar tīre vü tār olsa yine
Biz ḫayāl eyleyerek bir meh-i tābān buluruz

(14) Eşheb-i ṭabᶜa süvār olsan eger SĀMİYĀ
Ḳāfiye her neḳadar teng ise meydān buluruz

(15) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(16) Vaṣf eyle diyü geh dehenüm gāh meyānum
Söyletme beni yok yire ey rūḥ-ı revānum

(17) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..-

(18) Sübḥasın zāhid ^{c}aceb elde dem-ā-dem ne ṭutar
Öyle ṣad-pāre tehī dām ile ādem ne ṭutar

(19) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) O serv-i nāza bir kerre hevā-dār olmamuz vardur
El irsün irmesün vaṣla ṭaleb-kār olmamuz vardur

(21) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(22) Eşk-i çeşmüm yoluna döke ṣaça ḥarcandum
Āsitānunda begüm söyle benüm nem ḳaldı

(23) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(24) Şem^{c}-i bezm-i vuṣlata ey dil yüri pervāne ol
Yan yaḳıl terk-i vücūd it maḥrem-i cānāne ol

[E.121^{b}] (1) SĀMĪ

(2)İsm-i sāmileri Yūnus'dur.Hilāl-i vücūdı ufḳ-ı Mūṣul'dan ṭulū^{c} idüp (3)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārife ṣarf-ı evḳāt idüp ba^{c}dehū eyālet-i (4)DİYĀR-I BEKR ve MŪṢUL'da nice zemān alāy begi olup ba^{c}dehū āsitān-ı hümā āşiyānı (5)Devlet-i ^{c}Aliyye'ye gelüp pādişāh-ı cihān Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c} devrinde (6)vezīr-i ṣānī Dāmād-ı Sulṭānī Muṣāḥib Muṣṭafa Pāşā cenābına intisāb (7)idüp ḫaylī zemān

---

(121^{b}-4,5)āşiyān-ı Devlet-i ^{c}Aliyye'ye gelüp:āşiyāna gelüp W./
(5)pādişāh-ı cihān:-W./

ol ṣāḥib - saᶜādetüñ nedīm ü müṣāḥibi (8)olup baᶜdehu cezebāt-ı ilahī dil ü cānında cāy-gīr olup (9)ṭarīḳ-i hidāyet-refīḳ-i Mevleviyye'ye sālik olmagla nice zemān (10)Ġalaṭa Mevlevīḫānesinde hücre-nīşīn-i [W.127ᵃ] ḳanāᶜat ve güşe-güzīn-i ᶜuzlet (11)olup baᶜdehu ārzū-yı seyāḥat idüp biñ ṭoḳsan yedi (12)tārīḫinde ᶜazm-i vaṭan idüp ḳaṭᶜ-ı menāzil ve ṭayy-ı merāḥil iderek (13)vāṣıl-ı Muṣul olmaga bir ḳonaḳ ḳaldıġı maḥalde ṭā'ir-i rūḥ-ı revānı (14)merḥale-i evc-i beḳāya ṭayerān itmekle evlād u müteᶜallikātı ḳarşu gelmişler (15)idi.Cenāzesini Muṣul'a īṣāl ve defn itmişlerdür.Ḥaḳḳā ki envāᶜ-ı ᶜulūm (16)u maᶜārif ile maᶜrūf ve eṣnāf-ı feżā'il ü fünūn ile mevsūf (17)bir vücūd-ı kāmil idi zāde-i ṭabᶜ-ı nādirekārı olan eşᶜārı (18)hervech ile ḥüsn ü andan ḫālī ve istiḥkām-ı maᶜnādan ᶜārī degüldür. (19)Bu birḳaç beyt-i raᶜnā ol zāt-ı şerīfüñ āṣārındandur.

(20) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Çeşm-i siyehüñ maᶜreke-ārā-yı ḳıyāmet
Ṭarz-ı nigehüñ baᶜiş-i ġavġā-yı ḳıyāmet

(22) Mehrūlara zülfüñ ṭaġıdup ᶜarż-ı cemāl it
Kim rūşen ola sırr-ı tecallā-yı ḳıyāmet

(23) SĀMĪ ola kim söyle mey-i ᶜışḳ ile ser mest
Ne bīm-i ᶜaẕāb ola ne ferdā-yı ḳıyāmet

(24) VELEHU

---

(8)olup:olmaġla W / (9)olmaġla : -W/ (11)idüp:ile W / (13)rūḥ-ı revānı : rūḥ-ı pür_fütuḥı W./ (14)evc-i beḳāya ṭayerān itmekle : beḳāya revān ve bam-ı cināna ṭayerān itmekle W./ (16)feżā'il ü fünūn ile : feżā'il ü kemālāt ile W./ (19)şerīfüñ āṣārındandur : şerīfüñdür W./

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[L.122[a]] (1) Nağmeye āġāz idüp gül-şende murġ-ı ḫoş-nevā
Muṭrib-i bezm ṣafādan ᶜāleme virdi ġınā

(2) Müjde ḳıldı ḫāk-pāy-ı yārdan virdi ḫaber
Şimdi geldi ayaġı tozı ile bād-ı ṣabā

(3) SĀMİYĀ şiᶜrün senün her mecmaᶜi teşrīf ider
Dā'im oḳurlar anı her yerde yārān-ı ṣafa

(4) VELEHU

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(5) Bize bir şūḫ-ı dil-sitān bulınur
Bī-kese daḫi mihri-bān-ı bulınur

(6) Ṣadef-i dilde gevher-i mihre
Müşteri ḫod cihān cihān bulınur

(7) Dime SĀMĪ gibi ḫuceste güher
Kān-ı imkānda rāyegān bulınur

(8) VELEHU

Vezni: - -./.- - -/.- -

(9) Ey ḳāmeti serv-i bāġ-ı ḥayret
Yaḳdı dile bunca dāġ-ı ḥayret

(10) Yandurdı ḫayāl-i rūy-ı ālün
Şām-ı ġama ṣad-çerāġ-ı ḥayret

(11) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(12) Her ḫurde ṣayda bāz-ı ṭabi^{c}at uçurmazam
Bir ṭurna telli gerze benüm çaḳırum çeker

[W.127^{b}] (13) SÜKKERĪ

(14)Nāmı Zekeriyyā'dur.Bosna-Sarāy'dan ẓuhūr itmişdür.Bu ceride-i ^{c}irfāna (15)tercüme ve āṯārı sebḳ iden Mezākī Süleymān Efendi nām şā^{c}ir-i māhirün (16)terbiyesi ile kesb-i ma^{c}ārif-i bī-ḥisāb idüp ḳabūle ḳarīn inşāsı (17)ve gāyet merġūb ḫaṭṭ u imlāsı ve ḥalāvet-i eş^{c}ārı ve leṭāfet-i (18)güftārı olmaġla Dīvān-ı Sulṭānī Ḳātibleri zümresine ilḥaḳ (19)olup bin ṭoḳsan yedi tārīḫinde fevt olmışdur. ^{c}Aṣrun (20)şu^{c}arāsından bir şā^{c}ir-i şīrīn-zebāndur. Bu ebyāt āṯārındandur.

(21) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Nedür ol ṭurralar ol şūḫ-ı dil-nüvāsında
Ki ḫalḳa ḫalḳa olur gerden-i niyāzumda

[E.122^{b}](1) Yanup yaḳılmada bī-iḫtiyār olup ḫayfā
O şem^{c}-i ḥüsni eritdüm bu şeb güdāzumda

(2) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Dağdan fehm olınur sūz-ı derūn-ı ^{c}uşşāḳ
Lāleden küşte-i gam ḫāk-i mezārın bilürüz

(4) SA^{c}İD

(5)Nām-ı nāmīleri ve ism-i kirāmīleri Meḥmed'dür.Sādāt-ı keşīrü'l-

---

(~~122~~^{a}-15)tercüme ve : - W / (16)idüp : ile W./ (17,18)ve leṭāfet-i güftārı olmaġla : leẕīẕ olmaġla W./ (20)āṯārındandur : āṯārından nümūnedür W./ (122^{b}-5)olup Devlet-i ^{c}Aliyye-i ^{c}Oṯmaniyye'de nice zemān olmaġla nice zemān W./

berekātdan olup (6)Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOsmāniyye'de nice zemān naḳībü'l-eşrāf olan (7)Esᶜad-zāde Efendi'dür. Ġonce-i vücūdları gülşen-i İstanbul'dan ẓuhūr (8)itmişdür. Evā'il-i ḥālinde ol sipihr-i şeref-i siyādet taḥṣīl-i ᶜulūma (9)bezl-i ḳudret idüp Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi'den nā'il-i şeref-i (10)mülāzemet ile medāris-i ᶜilmiyyede mutaṣaddī-i ḫidmet-i dirāset (11)olaraḳ refte refte neticе-i ṭarīḳ-i tedrīsden Şām-ı dārü's-selām (12)ve Mıṣr ve İstanbul ḳāḍısı ve Anāḍolı ḳāḍī ᶜaskeri olup (13)baᶜdehū Rūm-ili pāyesiyle naḳībü'l-eşrāf olup bin ṭoḳsan (14)sekiz tārīḫinde merḥum olmağla fevtine maḫdūmı Kāşif Çelebi (15)bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(16) Tarīḫ-i vefat-ı Esᶜad-zāde

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) ᶜĀzim-i bezm-i resūl oldı naḳīb-i sādāt
Kerbelā nālesini ḫalḳ getürdi yāda

(18) Kāşifā fażlına mı ağlayalum ḫulḳınamı
Gelmiye mişli anuñ dehr-i ḫarāb-ābāde

(19) Rıḥlet itdükde beḳā mülkine didi tārīḫ
Kāyıd-ı raḥmet ola Esᶜad Efendi-zāde

[W.128ᵃ](20)Mevlānā-yı mezbūr ᶜulūm-ı vüfūr ile meşhūr bir ẕāt-ı maᶜmūr ve pür-gū (21)ve dā'ima ḫande-rū ve nīk-ḫū'dur. Bu eşᶜār āṣārındandur.

(22) NAẒM

---

(7)Ġonce-i vücūdları gülşen-i : - W./ (10)ile : olup W./ (11)Şām-ı dārü's-selām : - W./ (13)olup : iken W./ [W.128ᵃ] da "Neṣr" başlığı vardır. [E.122ᵇ] de (20)den önce "Neṣr" başlığı yoktur./ (20)ᶜulūm-ı vüfūr ile: ᶜilm ü maᶜārif ile W/(20)bir ẕāt-ı maᶜmūr : pür şevk ue W / (21)ve nīk-ḫūdur : bir vücūd-ı nīk-ḫūdur W./ (21)Bu eşᶜār āṣārındandur : Bu eşᶜār āṣārlarından nümūnedür W./

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

[E.123^{a}] (1) Semtimüzde yine bir dil-ber-i ra^{c}nā gördüm
Gūyiyā mürde dile Ḥażret-i ^{c}İsā gördüm

(2) Açılur tāze nihāl üzre gül-i ra^{c}nālar
Dil-i şeydāyı anā bülbül-i ra^{c}nā gördüm

(3) Şeb-i zülfünde o ferḫunde ruḫ u ḫāllerin
Gayret-i bedr-i ḳamer reşk-i şüreyyā gördüm

(4) Pençe-i zülfüne dil-murġı urulmazsa SA^{c}ĪD
Evc-i rıf^{c}atda hümāyı anā hem-pā gördüm

(5) SİYĀHĪ

(6)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul ḳurbında vāḳi^{c} Ṭolma-bāġçe civārından ẓuhūr itmişdür. (7)Evā'il-i ḥālinde kesb-i kemāl-i ma^{c}rifet idüp İstanbul'da ḳassām-ı ^{c}askeri (8)kātipleri zümresine dāḫil olup giderek ḳalem-i mezbūrda baş kātib (9)olup ġāyet ḫoş-ṣoḥbet ve ehl-i ḥayṣiyyet olmaġla eṣḥāb-ı devletden (10)ba^{c}ż-ı ṣāḥib-sa^{c}ādetün nedīm ü müṣāḥibi olmışdur. Ḥaḳḳā ki envā^{c}-ı ^{c}ulūm (11)tekmīline ziyāde dikḳat ve aḳsām-ı şi^{c}r u inşā taḥṣīline ṣarf-ı himmet (12)itmekle bir edīb-i lebīb olup bu faḳīr-i cāmi^{c}u'l-ḥurūfun üstādıdur. (13)Ḫaṭṭ-ı ta^{c}līḳde ^{c}İmād-ı RŪM idi. Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c} Ḥażretleri (14)Beşiḳṭaş ḳurbında müceddeden binā eyledükleri serā-yı

(123^{a}-6)Ṭolma-bāġçe:Dolma-bāġçe W./ (7,8,9)ḳassām-ı ^{c}askeri kātipleri zümresine daḫil olup giderek ḳalem-i mezbūrda baş katib olup : kısmet-i ^{c}askeride nice zemān baş kātib olup W./ (9)ve ehl-i ḥayṣiyyet olmagla : - W / (10)ṣāḥib-sa^{c}ādetün : kibārun W/envā^{c}-ı ^{c}ulūm envā^{c}-ı ma^{c}ārif W./ (12)edīb-i lebīb:edīb-i lebīb-żāt-ı şerīf W./ (12)bu faḳīr-i cāmi^{c}u'l-ḥurūfun üstādıdur : - W./ (13)Ḫaṭṭ-ı ta^{c}līḳde : ^{c}Ale'l-ḫuṣūṣ ḫaṭṭ-ı ta^{c}līḳde W./ (14,15)serāy-ı dil-güşā ve ḳaṣr-ı ferāḥ-baḫşānuñ : serāy-ı behişt-āsā ve ḳaṣr-ı dil-güşā-yı ferāḥ-baḫşānuñ W./

dil-güşā ve ḳasr-ı (15)feraḥ-baḫşānuñ kāşileri kitābelerinde olan ebyāt-ı tārīḫ (16)mezbūruñ resm ü ḫattı oldugı maʿlūm-ı ʿālemdür. ʿAṣrında baş (17)defterdar olan KILIJ ʿALİ PAŞA dinmekle meşhūr olan vezīrüñ (18)maẓhar-ı girişme-i iltifātı olmaġla bir an yanından dūr ve ṣoḥbetinden (19)mehcūr olmayup ol vezīr-i ʿālişān biñ ṭoḳsaanṭoḳuz tārīḫinde (20)TRABZON vālisi olup sūy-ı baḥr-ı siyāh ile geşti-i süvār olup (21)esnā-yı ṭarīḳde taġayyurāt-ı hevā sebebi ile telāṭum-ı emvāc-ı baḥr keştīlerin (22)AĠVĀ nām maḥal ḳıyılarına bıraġub sāḥil-i baḥra çıḳdukları maḥalde [E.123^{b}](1)bir ḳaç mezār gördükde ol ehl-i maḳābire ḫiṭāb idüp ey biçāreler [W.128^{b}](2)ġayret idüp birḳaç ḫatve ilerüce gidüp bir şenlicige düşe- (3)medinüz mi diyü laṭīfe eyledükde mezbūr ol saʿat ḫastalanup (4)merḥūm olmaġla ol mezārlaruñ yanına anı daḫi defn itmişlerdür. (5)ʿAṣruñ şuʿarāsından olmaġla bu bir ḳaç beyt āṯārındandur.

(6) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(7) Ey niḥāl-i serv-i sīm āşūb-ı cāndur perçemüñ
Şeh-levendüm sünbül-i bāġ-ı cināndur perçemüñ

(8) Serden inmiş gülşen-i ruḫsāruñ itmiş cilve-gāh
Ṭāvus-ı nāzuñ ḫırām-ı dil-sitāndur perçemüñ

(9) Peyk-i müştāḳān nesīm-i cān-fezā virdi ḫaber
Nev-civānum dōstum ʿanber-feşāndur perçemüñ

(15,16)ebyāt-ı tārīḫ mezbūruñ resm u ḫaṭṭı:ebyāt ve tārīḫler şāʿir-i mezbūruñ kendi resm ü ḫaṭṭı W./ (16,17)ʿAṣrında baş defterdar olan : Sābıḳan Devlet-i ʿAliyye'de baş defterdar olan W./ (20,21)sūy-ı baḥr-ı siyāh ile geşti-i süvār olup esnā-yı ṭarīḳde : sūy-ı baḥrden giderken W./ (21)telāṭum-ı emvāc-ı baḥr keştīlerin Aġvā:telāṭum-ı baḥr-ı siyāh bunları Aġvā W / (123^{b}-1)mezār gördükde ol ehl-i meḳābire:mezār olup mezbūr siyāhī ol ehl-i meḳābire W./ (2)şenlicige:şenlige W./ (3)ol saʿat : heman ol saʿat W / (4)merhum olmagla ol mezarlarun yanına anı daḫi defn itmişlerdür : vefāt itmekle ol ehl-i ḳubūruñ civārına defn olınmışdur W./

(10) SURŪRĪ

(11)Nāmı Muṣṭafa'dur.Ebī Eyyūb Enṣarī türbesi civārından ẓuhūr (12)itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārifden ṣonra mülāzım (13)ve müderris olup Lefkoşa ḳażāsından munfaṣılan bin (14)yüz tārīḫinde fevt olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından olmağla (15)bu birkaç beyt āṯārındandur.

(16) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Goncayı açdı nesīm-i sünbül-i müşgin-bār
Bülbülün gönlin güşāde eyledi bād-ı bahār

(18) Zülfi sevdāsına düşmiş sünbül-i sevdā-zede
Kendüsin ḳılmış perīşān nitekim zülf-i nigār

(19) SUKŪNĪ

(20)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde (21)taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp ba^{c}ż-ı kibār-ı devlete intisāb itmekle [E.124^{a}] (1)Şām ḫazīnesine muḳābeleci ve rūz-nāmeci olmışdur.^{c}Aṣrun (2)şu^{c}arāsındandur.Ṭabī^{c}ati ḥezl ve mizāḥa çesbān olup (3)şu^{c}arā-yı zemāneyi dā'imā hicv ile tekdīrden ḫālī degül idi (4)ba^{c}dehu hezl u mizāḥdan fāriġ ve ḥüsniyyāt ṭarafına raġbet (5)idüp bin yüz iki tarīḫinde Şām'da fevt olmışdur. (6)Bu ebyāt ġazeliyātındandur:

(14,15)^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından olmağla bu birkaç beyt āṯārındandur : Bu birkaç beyt şā^{c}ir-i mezbūrun eş^{c}ārındandur ki bu maḥalle taḥrīr olındı W./ (11)türbesi civārından:maḥallātından W./ (13)munfaṣılan : ma^{c}zülen W / (20)İstanbul'dan : - W./ (21)ba^{c}z-ı kibār-ı devlete intisāb itmekle : - W./ (124^{a}-1)Şām ḫazīnesine:Şām-ı dārü's-selām ḫazīnesine W./ (2)Ṭabī^{c}ati hezl ve mizaha çeşban olup : Ṭabi^{c}ati hicv ü hezl ve mizāḥa mā'il olup W./ (3,4)Şu^{c}arā-yı zemāneyi dā'ima hicv ve tekdīrden ḫālī degül idi, ba^{c}dehu hezl u mizāndan fāriġ ve ḥüsniyyāt; şu^{c}arā-yı ^{c}aṣrı da'ima hicvden ḫālī olmayup ẓāhir-i ^{c}ömrinde ḥüsniyyāt W./

(7) NAZM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[W.129^{a}](8) Ḥarīḳ-i āteş-i ^{c}ışḳum ne dāġ lāzımdur
Ne ḫānḳāh-ı dilümde çerāġ lāzımdur

(9) Ḥarīf-i meclis-i pervāne-i şu^{c}le-āşāmum
Bāna ne mey-kede ve ne ayaġ lāzımdur.

(10) O ^{c}andelīb-i gülistān vuṣlatum ki bāna
Müdām seyr-i gül ü geşt-i bāġ lāzımdur

(11) Olınca bādiye peymā-yı menzil-i maḳṣūd
Dil-i Sükūnī gibi keşr-i aġ lāzımdır

(12) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Şehr-i ^{c}ışḳ içre imārātı ḫarāb isterler
Cism-i ^{c}uşşāḳı belī maḥż-ı türāb isterler

(14) Raḫş-ı tecrīdüni ālāyiş ile bend itme
Reh-revān-ı ^{c}ademī pā-be-rikāb isterler

(15) Pür-ḫaṭardur geçe gör tūl-ı emel derbendin
Rāḥat ümmīdini ḳobunda şitāb isterler

(16) Naḳd-ı ^{c}ömri ki telef itdi hevā-yı nefsün
Senden ey ġāfil anı rūz-ı ḥesāb isterler

(17) Şi^{c}r-i geç-remzī SÜKŪNĪ'ye ṣaḳın ^{c}arż itme
Rāst güyān-ı cihān ṭoġrı cevāp isterler

(18)Şām'da Bayrām nām bir ḳahveci maḥbūbu medḥinde naẓm itmişdür.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(19) Unudur lezzetini cām-ı mey-i gül-fāmun
Kim ki nūş itse dilā ḳahvesini bayrāmun

(20) Bir nihāl üzre açılmış nice güldür güyā
Dest-i pākinde ki fincānlar o serv-endāmun

(21) Bāġ-ı dehr içre dilā doġrısı bu kim olmaz
Ḳadd-ı bālāsı gibi serv-i semen-endāmun

(22) Künc-i ġamda nice bir ḥasta yatur eyle şifā
Derdine şerbet-i la^{c}lünle dil-i nā-kāmun

(23) Vasf idersin ḳad-i ruḥsārı ile kākülini
^{c}İyd ü Ḳadr olsa BÜKŪNĪ n'ola rūzi şāmun

[E.124^{b}](1)Bu cerīdeye āṯārı sebḳ iden Nābī'-i şīrīn-beyān Müṣāḥib Pāşā'ya (2)keṯḫudā olup ma^{c}zūl oldukda bu güne hicv itmişdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Merḥabā ey Nābī-i çingāne-i epşet-ġulām
Ey rezāletle benām u vey mezellet-iḥtişām

(4) Rāfiżī-mezheb ḳāṭırcı meşreb ve ḳıbtī-reviş
Fāsıḳ-ı bī-dīn erāzil ṭab^{c} u nekbet-irtisām

(5) Bir vezīre keṯḫüdā olmaḳ neden lāyıḳ idi
Bir senün gibi nuḥūset bī-namāz u bī-şiyām

---

(18) bir : - W./ (124^{b}-1)(Başlık) : Nābī Efendi Muṣāḥib Pāşā'ya keṯḫüdā olduḳda bu ebyātı naẓm itmişdür W./

(6) Buldun ey kem-pāye fırsat ḳaṭ^{c}-ı ta^{c}yināt idüp
Kethudālıḳ da ḳapu ḫalḳından aldun intiḳām

(7) Kethudālıḳ hem vekīl ḫarçlıḳ kim itdi hey denī
Vezn olan çig baḳlava pişse bulunmı vezn tām

(8) Şöhret-i Pintī Ḥamīdi maḥv ḳıldı ḥissetün
Ḥabbezā kim mel^{c}anetde eyledün taḥṣīl-i nām

(9) Oldı naṣbunla umūr-ı āsitāna herc-i merc
Buldı ^{c}azlünle yine küllī niẓām u intiẓām

(10) Yanuna ḳaldı elün kiri yüzün ḳarası
Ḫalḳ arāsında aṣurmuṣ gibi oldun lā-kelām

[W.129^{b}](11) Bir zemān ardınca ḫalḳ urdun felāketle hele
Şāhid-i yek-sale-i devletle oldun iḫtilām

(12) Gerçi ma^{c}zūl oldun ammā pāye ḳaṭ^{c} itdün köpek
Pāyen olsun pāy-dār u infiṣālün müstedām

(13)Vezīr-i a^{c}ẓam Süleymān Pāşā'ya esnā-'i seferde virdigi
(14)manẓūm ^{c}arż-ı ḥāldür

Vezni: ..- -/.-./..-

(15) Merḥametlü ḫidīv-i zī-şānum
Mūra ḳıl bir naẓar Süleymānum.

(16) ^{c}Arż-ı ḥālüm oḳı bana raḥm it
Ḥālime sende ḳaldı dermānum

(17) Beklerüm tūġ dibini ṣubḥ u mesā
Ne aġāyum ne bellü derbānum

(18) Başlar başuma belā oldı
Alunuz bāri ḳurtarun cānum

(19) İstesem ger duḫūl ḥażretüne
Ḳapucılar dutār giribānum

(20) Luṭfa mu^{c}tād olan SÜKŪNĪYE
Cevr ise yiter oldı Sulṭānum

(21) SEYYİD ḤÜSEYİN

(22)Sādāt-ı ^{c}alī-i derecātdan meşāyiḫ-i ṭarīḳ-i Ḫalvetiyye'den Ḥācı Evḥad [E.125^{a}](1)Şeyḫi dinmekle meşhūr-ı cihān olan Şeyḫ-i Celīlü'ş-şāndur.Za^{c}frān borlı (2)ḳaşabasından ẓuhūr idüp İstanbul'a gelüp ol ^{c}aşrun ḳuṭbı (3)Nūrī ^{c}Abdü'l-Aḥad Efendi nām velī-i kāmilden inābet ve ol ^{c}azīz-i (4)muḫteremün terbiyesiyle taḥṣīl-i ^{c}ulūm-ı ḥaḳīḳat ve tekmīl-i merāsim-ı ṭarīḳat (5)idüp me'zūn-ı ḫilāfet olmağla günden güne ġulġule-i iştihārı ^{c}ālemgīr olup żātına (6)ta^{c}ẓīmen cevāmi^{c}-i selāṭine vā^{c}iẓ olup refte refte Süleymāniyye (7)Cāmi^{c}-i şerīfinde cum^{c}a şeyḫi iken bin yüz beş tarīḫinde ravża-i (8)rıḍvāna intiḳāl ve dārü'l-na^{c}īm-i cāvidāniye irtiḥāl itmişdür.İlāhiyātı (9)vardur.Teberrüken birkaç beyt taḥrīr olındı.

(10) NAZM

Vezni: - -.-/- -.-/- -.-/- -.-

(11) Derviş olan ṣādıḳ gerek ḥaḳīḳatde ṣābit gerek
Aḥkām-ı Kur'āna uyup sünnetle hem ^{c}āmil gerek

(12) Terk eyleyüp ser-keşligi iṡbāt ide dervişligi
İẓhār idüben merdligi kemāle hem ṭālib gerek

(125^{a}-3,4)kāmilden inābet ve ol ^{c}azīz-i muḫteremün terbiyesiyle: kāmile ḫidmet ile W / (5)me'zūn-ı ḫilāfet olmağla günden güne : - W / (6)olup refte refte : olup giderek W. / (8)itmişdür : eylediler./

[W.130^{a}] (13) Seyyid Ḥüseyin-i derd-mend bu yolda ol sen serd-mend
Sālik olan ḥaḳ yolına sebük-bār hem ᶜāşıḳ gerek

(14) SAᶜDĪ

(15)Nāmı Meḥmed'dür.Naḳībü'l-eşrāf Esᶜad-zāde Seyyid Meḥmed Saᶜīdün hemşīre ~~hemşire~~ (16)zādesidür. Evā'il-i ḥālinde baᶜd-ı taḥṣīlü'l-ᶜulūm-ı mülāzım ve müderris (17)olup ḳaṭᶜ-ı pāye-i tedrīs itmekde iken bin yüz beş ḥudūdında (18)terk-i ᶜālem-i fānī itmişdür. ᶜAṣrun şuᶜarāsındandur.Cümle-i āṣārından (19)Cām-ı Gītī Nümāyı taᶜbīr-i selīs ile eṣer-i nefīs itmişdür. (20)Eşᶜārından bu beyt numūnedür

(21) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Hevā-yı zülf-i pür-tābunla dil āşüfte olmışdur
Benī lebrīz-i sevdā eyleyen ṭūl-ı emeldür hep

[E.125^{b}] (1) SIRRĪ

(2)Nāmı İbrāhīm'dür.İstanbul'dan ẓuhūr idüp Üsküdar'da mütemekkin olmışdur. (3)ᶜAṣrun şuᶜarāsındandur.Eşᶜārı şuḫ ve ẖelīs ve güftārı erbāb-ı (4)maᶜārife enīs u celīsdür.Vādīsinde bir şāᶜir-i siḥr-ẖāz-ı muᶜcize (5)perdāzdur ki emtiᶜa-i eşᶜārı zīver-i bāzār-ı iᶜtibār ve kāle-i (6)ḫoş-ḳumāş-ı güftārı revāc-yāb-ı istiḥsān-ı nükte-verān-ı rūzigārdur. (7)Naẓm-ı dil-peẕīri reşk-endāz-ı ᶜıḳā-ı pervīn ve sühan-ı güher-bārı (8)maḥsūd-ı dürr-i ṣemīn ve ġonče-i gül-zār-ı nāṭıḳası ārāyiş-i (9)destār-ı müşkil-pesendān ve gül-berg-i ḥadīḳa-i muᶜberesi (10)tārāc-sāz-ı evrāḳ-ı fikr-i süḫan-fehmān ve nā'ire-i ḳalem-i müşgīn-i (11)raḳamı ḳaṣabü's-sebḳ-i miẓmār-ı iᶜcāz ve siḥir-kārī-'i ṭabᶜ-ı sāmiri (12)pişesi murġūla-i ᶜanberīn-i bütān-ı çīne hem-rāzdur

---

(15,16)Saᶜīdün:Saᶜīd Efendinün W ∅ (17)ḳaṭᶜ-ı pāye-i tedrīs:ḳaṭᶜ-ı menāzil-i tedrīs W./ (17)ḥudūdında:tārīḫinde W./ (18)terk-i ᶜālem-i fānī itmişdür:fevt olmışdur W./ (125^{b}-3)ᶜAṣrun şuᶜarāsındandur:Evā'il i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bisyār ile ᶜaṣrun şuᶜarā-yı nām-dārından olup W./

Şā^{c}ir-i mezbūr (13)ba^{c}ż-ı eṭrāf-ı memālike defterdār ve dīvān-ı pādişāhīde ba^{c}ż-ı menāşıb da (14)ḳarār itmişdür. Ve derārī-i manẓūmesin keşīde-i silk-i (15)tedvīn idüp bīn yüz on bir [W.130^{b}] ḥudūdında murġ-ı rūḥı remdādegi-i (16)merg-i tefriḳa-kār nihāl-i vücūdından āşiyān-ı ^{c}uḳbāya āheng-i (17)perväz itmişdür. Ḥażret-i risālet-penāh şefā^{c}at-ı dest-gāh Cenāb-ı (18)^{c}ālīcāh vasfında silk-i naẓma keşīde itdügi le'ālī-i ma^{c}ṭiyyesinden (19)birḳaç beyt-i şerīf taḥrīr olındı

(20) Der na^{c}t-ı Seyyidü'l-mürselīn

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(21) Maḥbūb-ı īzed Aḥmed-i muḫtār kim anuñ
Der-gāh-rūyı şehper-i ^{c}arş-āşiyān gelür

(22) Sulṭān-ı taḫt-gāh-ı nübüvvet ki ḥükmüne
Takdīr-inḳıyād ile lebbeyk-ḫ^{v}ān gelür

(23) Ebrār zīre çīn-i simāṭ-ı fażīleti
Kim ḳurṣ-ı meh o şofraya şeb-mānde nān gelür

[E.126^{a}](1) Ümmī laḳab ki gelse maḳām-ı fażīlete
Dānā-yı ders-i medrese-i müste^{d}ān gelür

(2) Mihr-i nübüvveti ki o menşūr-ı ^{c}izzetüñ
Ḫatm-i ḫitām-ı cümle-i peyġamberān gelür

(3) Ser lüle-i benān-ı latīfinden āşikār
Ol menba^{c}-ı mekārimüñ āb-ı revān gelür

(4) Mihri irdi reh-güẕerinden işāreti
Evvel emrde māh-rū şıḳḳ-ı benām gelür

---

(15)ḥudūdında: tārīḫinde W / (19)taḥrīr olındı: bu maḥalle taḥrīr olındı W./

(5) Yektā süvār-ı berḳ-şitāb-Burāḳ kīm
Cibrīl pīş-i ᶜazmine peyk-i devān gelür

(6) Ol bedr-i evc-i leyle-i esrā ki cism ile
Miᶜrāc-ı dīde-i dile günden ᶜayān gelür

(7) Ol faḫr-ı kā'inat ki ikrām-ı zātına
Ervāḥ-ı enbiyā-yı felek-āşiyān gelür

(8) Bu ebyāt Ġazeliyyātındandur

Vezni: ..- -/..- -/..- -/-.-

(9) Kāmil āzürde-i nīs-i ġam-ı devrān olmaz
Tıġ-ı hem-vār zaḫm-ḫorde-i sühān olmaz

(10) Pençe-i nāzı dırāz itmedi Ḳaysa Leylī
Cāme-i ᶜışḳda dāmān u giribān olmaz

(11) Ṣadef-i cürmde perverde olur dürr-i ᶜafv
Ḥāşeli'l-lāh ki güneh mūcib ġufrān olmaz

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.131ᵃ] (13) Nedem kim seyl-i gevher-bār-ı eşki lücce-gerd itdüm
Ṣadefden iᶜtibār-ı ḳadr-i mürvārīdi ṭard itdüm

(14) Degüldür mihr ü meh evc-i sipihr tāb-ı āhumla
Zemānını zer endūd u zemīnin lāciverd itdüm

(15) Şiᶜār-ı ᶜāşıḳīden nālenün te'sīrine Sırrī
Ney-āsā iḫtiyār-ı dāġ-ı sīne rūy-ı zerd itdüm

(126ᵃ-14) evc-i sipihr : levḥ-i sipihr W./

(16) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) ᶜĀrızında ol ki fikr zülf-i müşg āgīn ider
Gül-şen-i endīşesin sünbülistān-ı Çīn ider

(18) Ol ḳadar telḫābe-i rīzān-ı sirişküm kim çeşm
Reh-güzārın ser-be-ser sebz-i efsentīn ider

(19) Ḫavfum oldur ol tebdīr-i cemālün SIRRIYĀ
Mübtelāsı Bāyezīd olursa terk-i dīn ider

(20) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(21) Ruḫsārun üzre tāze ḫaṭṭ-ı müşg-bū mıdur
Ceyş-i Ḥabeşle mülket-i Rūmā ġulū mıdur

(22) Ol müy-ı ᶜanberīn ile ḫāl-i cebīn mi yā
Ser ṣafḥa-i berāt-ı cemālünde ḫū mıdur

(23) SIRRĪ gibi bu āh-ı şebānendür gönül
Bilmem senün de sevdigün ol māh-rū mıdur

[E.126ᵇ] (1)VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Dil-i ye's-ülfet-i ġam-ḫᵛārī ümmīd-i iḫtilāṭ itmem
Ó miḫnet-āşināyı maḥrem-i bezm-i neşāṭ itmem

(3) İdüp ceyb-i şuᶜūrı çāk-ı çāk nāḫun-ı ḥasret
Bi-ḥamdillāh ki āzād-ı ḫıredden iḥtiyāt itmem

(4) Gönül bezm-i ferāḥ-düşmendür inkār itme besdürbes
Netīce sākıyā cān u dili vaḳf-ı neşāt itmem

(5) Muḳīm-i günc-i ḫalvet-ḫāne-i taḳdīrdür gönlüm
Belī zāhid gibi endīşe-i ḫavf-ı ṣıraṭ itmem

(6) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(7) ᶜIşḳunla dili nūş-ı mey-i nābe düşürdüm
Ḥayfā ki nigīn-i ḫiredī ābe düşürdüm

(8) VELEHU

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/.-

(9) Ol āfetün mey-i ᶜışḳıyle mest imiş vāᶜiẓ
Bize naṣīḥat iden yādigārı gördün mi

(10) VELEHU

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

(11) Firāḳ-ı gülden iderken fiġān-ı bī-ġāye
Ḫıżır irişdi çemen-i ᶜandelīb-i şeydāya

(12) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Reng-i rū olsa eger māhda ey ġonce-dehen
Benzedirdüm ruḫ-ı rengīnine mehmā-emken

(14) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Degül ḫāl-i siyāh-ı dil-rübā çīn-i cebīn üzre
Şināh itmekde bir hindūdur ol deryāyı çīn üzre

(16) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Ṣadā-yı çāk-ı ṣanemün güş olan dāmān-ı Yūsuf'dan
Fiġān eylerdi ᶜiṣmet dest-i güstāḫ-ı Züleyḫādan

(18)Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı [W.131^{b}] ṣānī Ḥażretleri pirāye-baḫş-ı erīke-
(19)Salṭanat olduḳda bu tārīḫi naẓm itmişdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Ḳudsiyān tebrīk idüp SIRRĪ didi tārīḫini

(21) Ola Sulṭān Aḥmed'e ḥālā mübārek salṭanat

Sene 1102

(22)Fenn-i mu^{c}ammāda ṣāḥib-i nām ve nişān olmaġla Zekī nāmına naẓm eyledigi

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(23) Sıḥḥate nā'il olurdı ġayr-ı cān-ı nā-tuvān
Alsalar a^{c}żā-yı regden bir iki üç ḳaṭre ḳan

[E.127^{a}](1)Fenn-i luġazda daḫi māhir olmaġla naẓm eyledigi ṭavla luġazıdur.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Nedür ol gülşen-i ^{c}ibret-nümā ġāyetde zībādur
Bahāristān-ı naḫlistān ile mānend-i mīnādur

(3) Var iki bāġbānı ḫoş müṣāḥib-muṣṭalaḥlardur
Lisānı bu ḳadar ancaḳ fars ile türkīde güyādur

(4) İki hemdem gelüp seyrān ider geh geh o gülşende
Rumūz-ı bāġbānı fehm ile her biri dānādur

(18,19)(Başlık):"Nesr" şā^{c}ir-i mezbūruñ fenn-i tārīḫde daḫi ziyāde mahāreti olmaġla Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṣānī ḥażretleri bin yüz iki tārīḫinde pirāye-baḫş-ı erīke-i salṭanat ve iclās-ı taḫt-gāh-ı sa^{c}ādet olduḳda bu tārīḫi naẓm itmişdür W./ (W.131^{b})de yer alan "Tārīḫ-i cülūs-ı Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṣānī"başlık(E.126^{b})de yoktur./ (22)(Başlık): Nesr,Şā^{c}ir-i mezbūr fenn-i mu^{c}ammāda daḫi ḫaylī nām ve nişān ṣāḥibi olmaġla Zekī nāmına naẓm eyledigi mu^{c}ammā budur ki bu maḥalle taḥrīr olındı W./
(127^{a}-1)naẓm eyledigi ṭavla luġāzıdur : bu tavla luġazı anuñdur W./

(5) On eksik çil degüldür gerçi kim murġānı ol bāġuñ
Uçup ḳonsa ṣadāsı her birinüñ ra'd-ı ustādur

(6) Ne ḳuşlar ḳondurur fenn-i luġazda seyredüñ SIRRĪ
Ḳaçan erbāb-ı tabᶜa ᶜarż olınsa ẕevḳ-baḫşādur

(7) SELİM GİRAY HĀN

(8)Sülāle-i āl-i Cengīz'den Ḳırīm Ḫānı olup maᶜārif-i mevfūr ile meşhūr (9)Rezmī maḫlaṣı ile bu cerīde-i ᶜirfāna tercümesi sebḳ iden ṣāḥib-i (10)dīvān Bahādır Giray Ḫān'ın oġlu El-ḥāc Selīm Girāy Ḫāndur ki (11)iḳlīm-i Ḳırīm'a dört defᶜa ḫān-ı fermān-rān olmışdur. Maᶜārif (12)ve eşᶜāra selāḳat-ı ṭabīᶜatleri olmaġla ᶜulemā-yı dāniş-verāna (13)dā'ima meyl ü raġbet ve şuᶜarā-yı bedīᶜü'l-beyān ile hem-vāre ülfet ve ṣoḥbet (14)idüp aṣḥāb-ı kemāl-i her āyīne mir'āt-ı cihān-tāb-ı mekārim ve iḥsānlariyle (15)kāmbīn ve müsteġraḳ-ı deryā-yı eltāf-ı telāṭum-rehīnleri olmışdur. (16)Menşūr-ı yarlıġ-ı belīġ-i ᶜāṭıfet-i satvet-i kāānīleri hemīşe (17)derd-mendān ḥaḳḳında keşīde ve sürme-i ḫāk-i [W.132ᵃ] der-i luṭf-ı (18)bīdirīgleri ile çeşm-i remed-keş-i nā-murādī-i ᶜālem-i kām-dīde (19)bürḫān-ı ᶜālīşāndur ki meclis-i cūd-ı ᶜālemşümūlünde rūḥ-ı ḥātem (20)ṭufeyl ve ḫūnābe-i eşk-i dīde-i ber-mekī seyldür.Çeşm-i geç-bīn-i (21)felek cūd u seḫāda ve mekārim-i ᶜaṭāda mişlün görmemişdür. (22)Gül-ġonce-i nihāl-i mekremeti zīver-nümā-yı ru'ūs-ı ḥuḳūḳ-ı bī-kesāndur [E.127ᵇ](1)Ḫānān-ı āl-i Cengiz'den ol ẕāt-ı şerīfüñ ᶜadīli rū-nümūde-i vürūd (2)degüldür.Ḥadīḳa-i ᶜömr-i ᶜazīzi bīn yüz on altı senesinde (3)ḫazān-resīde olup ᶜāzim-i gül-zār-ı bekā olmışdur.Bu ebyāt-ı raᶜnā (4)zāde-i ṭabᶜ-ı selīm-i bī-hemtā-

---

(12)ṭabīᶜatleri:ṭabᶜı W./ (14)iḥsānlariyle:iḥsānlarından W./ (19)ᶜālemşümūlünde:ālem-şümūllerinde W./ (22)mekremeti:mekremetleri W. (127ᵇ-2)ᶜazīzi:ᶜazīzleri W./ (3)olmışdur:olmışlardur W./ (4)selīm-i bī-hemtālarıdur ki : selīmleridür ki W./ (3)Nazm : - W./
(W.132ᵃ) I ila VI arasındaki satırlar (E.127ᵇ) de yoktur./

larıdur ki silsile-i terkīme münḥariṭ ḳılındı

(3) NAẒM

Vezni: -.--/-.- -/-.- -/-.-

(6) Bülbül inler bāġda gördüm tebessüm ġoncede
Āh idüp andum dehānuñ ḳaldı gönlüm ġoncede

(7) Benzedürler ġonceye gerçi dehānuñ ehl-i dil
Söyle cānā vār mı bu ṭarz-ı tekellüm ġoncede

(I) NAẒM (Rübā^{c}i)

(II) Bir āfet āşūb-zemānsın ẓālim
Şūriş fiken her dū cihānsın ẓālim

(III) Ṣad el-ḥaẕer ol ġamze-i tātārīden
Yaḫşi bilürem seni yamansın ẓālim

(IV) VELEHU

Vezni: - -./.- - -/.- -./.- -

(V) Çeşmümde görüp sanma ki laḫt-ı cigeridür
gülberg-i terīdür

(VI) Ādem çıḳamaz ḥüsn-i rıżāsiyla muḥaṣṣal
Dil-i kūyına gül-zār-ı cinān dirse yeridür

[W.132^{b}] (8) SELĪM

(9)İsm-i Sāmileri Meḥmed Selīm'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il i ḥālinde (10)taḥṣīl-i ma^{c}ārif ve ^{c}ulūma ṣarf-ı evḳāt idüp mülāzım ve ṭarīḳ-i (11)tedrīse ^{c}āzim olup ḳaṭ^{c}-ı merātib-i medāris-i İstanbul eyledükde (12)maḥrūsa-i Burūsa'da Murādiye medresesi ile ḳana^{c}at

---

(9)sāmileri:sāmileri daḥi W./ (10)idüp:idüp ba^{c}dehu W./ (11)eyledükde : eyledükden ṣoñra W./

idüp (13)tedrīs ile iştiġālde iken Devlet-i ᶜAliyye ṭarafına daᶜvet olınup (14)ṭuġrākeş-i Sulṭānī ve tevkīᶜ-nüvīs-i dīvānī rütbesiyle ser-efrāz (15)olup baᶜde'l-ᶜazl ṭarīḳ-i Mevleviyyete raġbet itmekle Üsküdar (16)ḳażāsı ile maḳżiyü'l-merām olup baᶜdel-ᶜazl pādişāh-ı cihān [E.128ᵇ](1)sulṭān Aḥmed Ḫān-ı sālis Ḥażretleri serāy-ı cedīd-i Sulṭānīde müceddeden binā (2)ve iḥyā buyurdukları kitāb-ḫāneye müderris olup baᶜdehu Galaṭa ḳādīsı olmışdur. Ḥaḳḳā ki eşᶜārı (3)şīvekār-ı ḫayāl ve güftārı mağz-ı kām-ı maḳāl bir şāᶜir-i sutūde-ḫiṣāldür (4)ᶜulūm-ı ᶜArabiyye'de ziyāde dikḳati ve ġāyet mahāreti olmağla mevārid'ül-baṣā'ir-i (5)ferāyidü'l-żarā'ir nām te'līfi fażīletine şāhiddür. Bu naẓm-ı nezāket-me'āl (6)nihād-ı ṭabᶜ-ı deryā miṣālleridür ki taḥrīr olındı.

(7) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(8) Ne geşt-i bāġ u ne seyr-i ḫiṣāra çekmekdür
Murād o servī hemān bir kināre çekmekdür.

(9) Nihān getirmiyelüm duḫter-i rezī bezme
Yigitlük anı begüm āşikāre çekmekdür

(10) Yürüt piyāleyi zehr-i ġam ise de sāḳī
Hüner bu sāġarı da ᶜışk-ı yāre çekmekdür

(11) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Ṣalındurdı yanınca āḫır ol serv-i ḫırāmānı
Gönül netdiyse itdi kendüye bir tāze uydurdı

---

(15)ṭarīḳ-i mevleviyyete raġbet itmekle : - W./ (16)ḳażāsı ile : każāsı ḥükūmetiyle W./ (W.132ᵃ-I ila VI arası) :-E./ (V)II.mısrada nokta nokta gösterilen yer nüshada da boş bırakılmıştır./ (128ᵃ-2)ve iḥyā : - W / (2)baᶜdehū Galata ḳādīsı:-W./ (6)taḥrīr olındı : bu maḥalle taḥrīr olındı./

(13) Ne hoş düşdi ḫaṭ-ı nev-levḥa-ı ruḫsār-ı yār üzre
Felek mecmū[c]a-i ḥüsne [c]aceb şirāze uydurdı

(14) Gönül ṭıflın gözümden saḳınurken ben SELĪM ol şūḫ
Anı başdan çıḳardı bir levend-i tāze uydurdı

(15) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(16) Ṣad nāle senüñ va[c]de-i ṭūl-ı emelüñden
Şimden gerü nevmid olalum ince belüñden

(17) Bir kerre daḫi bāri dil ü cana eṣer it
Ey āh-ı ciger-sūz senüñ yandum elüñden

(18) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[W.133[a]](19) Hemīşe āteş-i ḫüsrānla yanar kül olur
O kim felekle ider bahṣ her zamān ṭutuşur

(20) Ne dem ki [c]arż ide ruḫsār-ı āteşīn ol şūḫ
SELĪM ṣabr idemez dāmen-i amān ṭutuşūr

(21) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Ser-ā-ser şeş cihāt-ı rub[c]-i meskūn bezm-i ḥayretdür
Ṣadā-yı çar pāre naġme-i şeştārı kim dinler

(23)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı ṣānī Ḥażretleri bin yüz

---

(23)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı ṣānī Ḥażretleri bin yüz yedi tārīḫinde : "Neṣr" devr-i Sulṭān Muṣṭafā Ḫān-ı ṣānīde Şeyḫü'l-İslām olan Feyżu'l-lāh Efendinüñ mektupcılık ḫıdmetinde iken bin yüz yedi tārīḫinde W.)

târîḫinde [E.128^{b}](1)Nemçe üzerine giderken mevlânâ-yı mezbûr Şeyḫü'l-İslâm Seyyid Feyż Efendinün (2)mektûbcısı olup ṭarîḳ-ı sefer-i ẓafer rehberde maḥalle münâsib bu ġazeli naẓm itmekle (3)ḫ^{v}ânende-gân-ı ^{c}aṣr üstâd-ı zemân küçük Mü'ezzin Çelebi Ḥüseynî-^{c}aşîrân (4)maḳâmında beste itmişdür.Ḥâlâ beyne'n-nâs oḳunmaġla bu maḥalle taḥrîr olındı

(5) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(6) Ḫayl-i sirişke virdüm aḳın kûy-ı dil-bere
Dil virdüm anda bir gözi ḫûnrîz kâfire

(7) ^{c}Uşşâḳa kibr ü kîn ile bir ḳaṣdı var gibi
Bir yere geldi ḳaşları itdi müşâvere

(8) Dil ḳaldı perçeminde ararken ḳonaḳ yeri
Âḫır düşürdi kendüyi bir bî-amân yere

(9) Cân almada süzülmesi şehbâz-ı çeşminün
Kâfîdür urmasun elini tîr ü ḫançere

(10) Feṯḥ eyle bâb-ı mey-gedeyi sâġarı yürüt
Didirme rind-i bâdeye sâḳî vire vire

(11) Sâḳî ayıḳ ayıḳ yürüt imdâdına meyi
Ġam ḫaylî demdür itdi SELÎMÎ muḥâṣara

(12)Şeyḫü'l-İslâm Seyyid Feyżu'l-lâh Efendi fetvâ imżâ iderken ter-

---

(128^{b}-4)maḳâmında:maḳâmında ḫaylice nâzük W./ (4)Ḥâlâ beyne'n-nâs oḳunmaġla:beyne'n-nâs meşhûr olup W./ (12)(Başlık):"Neṣr",ṣâ^{c}ir-i mezbûr Şeyḫü'l-islâm Feyżullâh Efendi'nün yanında fetvâ-yı şerîf ḫidmetinde iken tertîb-i medâris ve silsile esnâsında ḥareket-i medrese ümidiyle bu kıt^{c}ayı naẓm idüp Ḥażret-i Müftî fetvâ-yı şerîf imżâ iderken eline virmişdür W./

tib-i medāris ve silsile eşnāsında ḥareket ümīdi ile bu ḳıṭ^{c}ayı naẓm idüp Ḥażret-i müftiye virmişdür.

(13) NAẒM - (Rübā^{c}ī)

(14) İtdi keremün Zeyd ile ^{c}Amrı mükerrem
Olmaz mı Selīmün daḫi şād u ḥürrem

(15) Bu mes'ele fetvāsı nedür Sulṭānum
Olur gibi Allah ü Ta^{c}ālā a^{c}lem

[W.133^{b}] [E.129^{a}] (1)SA^{c}ĪD

(2)Nāmı Aḥmed'dür.Ḳaṣaba-i İşkilib'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde (3)ve zemān-ı iştiġālinde kesb-i kemāl-i ma^{c}rifet itmekle ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından (4)olup ebyāt-ı siḥr-nümūnu ve eş^{c}ār-ı belāġat-füzūnı vardur. Güftār-ı (5)siḥr-āṣārı maḳbūl-ı aṣḥāb-ı ^{c}uḳūldür. Eşnā'-ı ṭalebde ḫaylī seyāḥatı olmağla (6)elsine-i ġarībe ve fünūn-ı ^{c}acībede daḫi maḥāreti olup nice zemān (7)Şām-ı Dārü's-selām Ḫazīnesine rūz-nāmeci ve muḳāṭa^{c}acı olup bin yüz (8)yigirmi tārīḫinde ṭayy-ı rūz-nāmçe-i ḥayāt itmişdür.Bu birkaç beyt-i ra^{c}nā (9)zāde-i ṭab^{c}-ı bī-hemtāsı olan eş^{c}ārındandur.

(10) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(11) Biz ḫayāl-i hedef-i maṭlabı dūr eylemişüz
Ḫayf kim Sā^{c}id-i endişeye zūr eylemişüz

(12) Ḳomadı kimse-i devrinde kederden ḫālī
Gālibā ḫāṭır-ı gerdūne ḫuṭūr eylemişüz

(13) VELEHU

(129^{a}-4,5,6,7,8)bazı kelimelerin yerleri (W.133^{b})de değişik sıradadır / (8,9)beyt-i ra^{c}nā zāde-i ṭab^{c}-ı bi-hemtāsı olan eş^{c}ārındandur: āṣārındandur W./

Vezni: .- - -/.- - -/.-- -/.- - -

(14) Dil-i mihnet-fikārı görki herdem hurrem isterler
Sifāl-i ṣad şikenden feyż-i ṣahbā-yı Cem isterler

(15) Zahm-dārān-ı ġamzen ārzū-yı iltiyām itmez
Cerāḥat-zāy-ı rīş-i derd olur bir merhem isterler

(16) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Dil-i āhen-veşī lutf-ı beden ṣāfından
Görinür ḳible-nümā gibi o billūr tenūn

(18)Raḳam-zede-i ᶜāşıḳānesi olan farisī ġazeliyatındanddr

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(19) ᶜĀşıḳ ez girye-i bī-tāb çi pervā dāred
Kūh ez cünbiş-i seylāb çi pervā dāred

(20) Ne-kuned ḥüsn zi bī-tābi-i mā endīşe
Ez ketān şuᶜle-i mehtāb çi pervā dāred

(21) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(22) ᶜIşḳ der ḫāṭır-ı bī-tāb ne günced hergiz
Baḥr der kiştī-i ber āb ne-günced hergiz

(23) Dil-i mā der gireh-i zülf ne-gired ārām
Baḥr der ḫalḳa-i girdāb ne-günced hergiz

[E.129ᵇ](1) SAᶜĪD

---

(18)(Başlık):mezbūrun raḳam-zede-i ᶜāşıḳānesi olan Fārisī gazeliyatındandur W./

(2)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde kesb-i kemāl-i ma^{c}rifet (3)itmekle [W.134^{a}] ^{c}aṣrūn şu^{c}arāsından şūḫ-ṭab^{c} bir şā^{c}ir-i metīn ve eş^{c}ārı (4)daḫi tāze-zemīn olup naẓm-ı beligi ṣafā-şi^{c}ār ve rūḥ-efzā (5)ve sūḫan-ı faṣīḥī dil-güşādur.Bu eş^{c}ār anuñdur.

(6) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(7) Eşküm ḫayāl-i la^{c}l-i lebüñle mül olmada
Feyż-i ruḫuñla sīnede dāġum gül olmada

(8) Beñzer hevā-yı zülf-i ḫaṭuñla feżā-yı dil
Bir bāġa kim şükūfesi hep sünbül olmada

(9) Cānum hevā-yı zülfi ile ıztırābda
Dilse muḳayyed-i şiken-i kākül olmada

(10) Ruḫsār-ı ālī vaṣfı ile ol gülüñ yine
Tab^{c}un SA^{c}ĪD ġıbta dih-i bülbül olmada

(11) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(12) Ey bülbül-i dil nāleñi şeh-nāz mı ṣanduñ
Sen ṣavtuñı yoḫsa yine dem-sāz mı ṣanduñ

(13) Dünyāyı helāk eyledigüñ nīm nigehle
Ey çeşm-i sitem-ger ^{c}acabā nāz mı ṣanduñ

(14) Her şā^{c}iri kim la^{c}lini vaṣf ide SA^{c}ĪDĀ
Tab^{c}uñ gibi sen nādire per-dāz mı ṣanduñ

(129^{b}-5)faṣīḥī dil-güşādur:faṣīḥī belāġat-diśārdur W./

(15) SA^{c}ĪD

(16)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i kesb-i (17)^{c}ulūma ^{c}āzim ve mülāzım olup taḥṣīl-i ^{c}ilm ü ^{c}irfān eylemişdür.Eş^{c}ārı (18)^{c}āşıḳāne ve sūz-nākdur.Ġāyet ḫoş-tekellüm ve şīrīn-terennüm bir şā^{c}ir-i (19)bülbül nevādur ki ġonce-i naẓmı rengīn ve gevher-i süḫanı reşk-i dürr-i şemīndür.(20)Bu ebyāt zāde-i tab^{c}-ı güher-zāsı olan eş^{c}ārındandur.

(21) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(22) Görse idemez dil seni ārāma taḥammül
Mümkin mi yā ol rūy-ı dilārāma taḥammül

[E.130^{a}](1) Bir da^{c}vet ile dā'ire-i dilde yer itdi
İtmez o perī-peykerüm ibrāma taḥammül

(2) Ḳurbān ideyüm ^{c}iyd-i viṣālümde dimiş yār
Yoḳ bende ise va^{c}de-i bayrāma taḥammül

(3) Ḫaṭṭ gelmiyecek rūz-ı viṣāle irişilmez
İtmez dil-i şeydā ise aḫşāma taḥammül

(4) Şimden-gerü mest-i mey-i vasl ol ki SA^{c}ĪDĀ
Beşdür bu ḳadar sāġar-ı ālāma taḥammül

[W.134^{b}](5) SA^{c}ĪD

(6)Nāmı Meḥmed'dür.Şeyḫü'l-İslām Ṣādıḳ Efendinüñ aḳrabāsından olup Ḳuds-i (7)Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Meḥmed Emīn Efendi'nüñ maḫdūmı-

---

(17)eylemişdür:itmekle ^{c}aṣrun ṣu^{c}arāsından olmışdur W/(20)Bu ebyāt zāde-i tab^{c}-ı güher-zāsı olan eş^{c}ārındandur:Bu ebyāt anuñdur W/(130^{a}-6)Ṣādıḳ Efendinüñ aḳrabāsından olup:Ṣādıḳ Meḥmed Efendi merḥūmuñ aḳrabāsından olup W./(7)Ḳuds-i Şerīf ḳażāsından munfaṣıl Meḥmed Emīn Efendi'nüñ maḫdūmıdur:Ḳuds-i Şerīf ḳażāsı pāyesiyle Filibe ḳażāsından munfaṣıl olup ba dehū Ḳuds-i şerīf ḳādısı olan Meḥmed Emīn Efendi nām kāmilüñ maḫdūmıdur W.//

dur. (8)Ünfüvan-ı şebābda taḥṣīl-i maᶜārif-i bi-ḥesab idüp şeref-i mülāzemetle (9)şerefyāb olmaġla pāye-i tedrīse müteheyyi olup gülbin-i eşᶜāra (10)dest-res ile ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olmışdur.Bu ebyāt eşᶜārındandur.

(11) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(12) Naḫl-i nāzum seḥerī gülşene reftār eyle
Aç nikābuñ güli şermende-i dīdār eyle

(13) Bülbülün āh-ı seḥer-gāhını güş eyle ǒdem
Güle taᶜlīm-i kerem eyle kerem-kār eyle

(14) Servī āzādelik ismiyle yürütme zinhār
Aynada şīve-i reftāra giriftār eyle

(15) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(16) Dehri pür aşup idelden ᶜışḳ-ı şūr-engīzimüz
ᶜArż-ı bīdād eyledi ol dil-ber-i ḫunrīzimüz

(17) Ṣunmasun sāḳī ayaġın bezmimüzde gezmesün
Kim ṭolu ṣahbā-yı ġamla sāġar-ı lebrīzimüz

(18) Ey SAᶜĪD eyler felek pervīni ḥālā güş-vār
Güş-ı cānda göreli bu nazm-i siḥr-āmizimüz

(19) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

---

(10)olmışdur: olup W./(10)eşᶜārındandur:āṯārından nümūnedür W./

(20) Hemān ser-tīz-i ġamzeñden gönül āsūde ḥāl olsun
Kemān-ebrūlarıñdan çekdigüm ḳaṭ ḳaṭ ḥelāl

[E.130^{b}](1) SA^{c}DĪ

(2)Nāmı ^{c}Abdü'l-bāḳī'dür.Cümle-i maḥbūbānında ḥüsnü ān olan VAN'dan ẓuhūr (3)itmişdür.Bu cerīde-i ^{c}irfāna aṣārı sebḳ iden Dürrī Efendinüñ (4)birāderidür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bī-şümār idüp ḫoş-nüvis (5)olmaġla Dīvān-ı hümāyūn kātipleri zümresine ilḥāḳ olup ba^{c}ż-ı manṣıba (6)mutaṣarrıf olmışdur.Bu ^{c}aṣruñ şu^{c}arā-yı tāze-güyān-ı müsellemü'l-eṭvārından (7)bir şā^{c}ir-i pür-fenn ve nāzük-sühandur.Bu naẓm-ı ḫūb ve bu şi^{c}r-i merġūb āṣārındandur.

(8) Fi'n-na^{c}tı'ş-şerīf

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[W.135^{a}](9) Çerḫde SA^{c}DĪ kevākib anlama
^{c}Azm-i mi^{c}rāc itdi Sulṭān-ı beşer

(10) Kevkeb na^{c}l-i burāḳı ^{c}aksidür
Oldı mir^{c}āt-ı felekde cilve-ger

(11) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(12) Rub^{c}-i meskūnda olan dūde-i şem^{c}-i ^{c}işyān
Bir yere gelse ruḫ-ı raḥmete bir ḫāl olmaz

(13) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Dil-i ser-der hevā āh itmede żabṭ-ı nefes bilmez
Hümā-yı lā-mekān-ı pervāzdur ḳayd-ı ḳafes bilmez

(130^{b}-3,4)Dürrī Efendi'nüñ birāderidür:Dürrī nām şā^{c}ir-i māhirüñ birāderidür W./ (5)hümāyūn:Sulṭānī W/(5)olup:olmaġla./ (6)pür-fenn ve nāzük-sühandur:pür-fenn ve bir vücūd-ı nazük sühandur W /(7)Bu naẓm-ı ḫūb ve bu şi^{c}r-i merġūb āṣārındandur:Bu eş^{c}ār-ı ābdār güftārındandur W./

(15) Degül mānic sirişk-i çeşm-i müjgān-ı dem-ālū dem
Bu baḥrun SAcDĪYĀ cūş-u ḫurūşu ḫār u ḫas bilmez

(16)Fenn-i tārīḫde daḫi ḫaylīce mahāreti olmağla bin yüz yigirmi üç (17)tārīḫinde vaḳic Mosḳū tabūrı inhizāmına naẓm idüp Baltacı (18)Meḥmed Paşa'ya virdigi tārīḫ bu maḥalle taḥrīr olındı :

(19) Tārīḫ-i inhizām-ı Ḳrāl-ı Mosḳov

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) İdince çār-ı yār imdād-ı rūḥānī didüm tārīḫ
Söyündi nār-ı Mosḳov mucciz-i nūr-ı Muḥammed'den

(21)Mora feṯḥine Vezīr-i acẓam cAlī Pāşā'ya virdigi tārīḫdür

(22) Ser-i ikrāmı pāy-endāz idüp SAcDĪ didüm tārīḫ
cAdūdan Mora'yı cebren alup geldi cAlī Pāşā

Sene 1127

[E.131a] (1)SĀLİM

(2)Nām-ı nāmīleri ve ism-i kirāmīleri Meḥmed'dür.cAllāme-i caṣr, ferīd-i (3)dehr, fāżıl-ı cihān,mirzā-cān-ı devrān şeyḫü'l-islām (4)Mirzā-Muṣṭafā Efendi Ḥażretlerinün maḥdūm-ı mükerremleridür. (5)Sinn-i sigārında taḥṣīl-i macrifete iştigāl idüp ḥāl-i şebābda (6)kesb-i macārif-i bī-hesāb iden şāccir-i pākize-gū bir maḫdūm-ı (7)melek-ḫūdur Meḫākīm-i kirāma maḫṣūṣ olan ṭarīḳ-i tedrīse (8)sālik olup refte refte ḳatc-ı merātib-i mucta iderek (9)Selānik Ḳādīsı bacdehū Mekke-i Mükerreme ḳażāsı pāyesi (10)ictibāriyle Galata Ḳādīsı olmışdur.Bacdehū İstanbul ḳażāsı (11)pāyesiyle tekrīm olınup

---

(17)idüp Baltacı:idüp Vezīr-i acẓam Baltacı W./ (18)tārīḫ bu:tārīḫdür ki W / (21)Mora feṯḥine:Mora Ḳılacı feṯḥine W /(21)tarihdür: tārīḫ W / (131a-4)Efendi Ḥażretlerinün:Efendinün W /(4)mükerremleridür:muḥteremleridür W./ (5)ḥāl-i şebābda:vaḳt-i şebābda W./ (6,7)şāccir-i pākize-gū bir maḫdūm-ı melek-ḫūdur:maḫdūm-ı nīk-ḫū ve şāccir-i pākize-gūdur W / (8)sālik: dāḫil W / (9)ḳāḍīsı:kāḍīsı olup W/ (11)bacdehū İstanbul Ḳāḍīsı olup ḥālā müteḥeyyi ṣadārāt-ı Anaṭolıdur: -W / 9-13 arasında yazılı olan kısımlar (W.135a) da değişik satırlarda yazılmıştır./

ba^{c}dehü Istanbul Ḳādīsı olup ḥālā müteheyyi ṣadārāt-ı Anāṭolıdur (12)Ḥaḳḳā ki lāyīḳ-ı ^{c}izz ü iḳbāl bir vücūd-ı muḥteremdür. TEZKİRETÜ'Ş-ŞU^{c}ARĀ (13)taḥrīrine himmet itmişlerdür [W.135^{b}]TERTĪB-İ DĪVĀN iden şu^{c}arā-yı (14)^{c}aşırdandur. Zāde-i ṭab^{c}-ı pür iḳtidāları olan eş^{c}ārından (15)birḳaç beyt-i ra^{c}nā bu cerīde-i ^{c}irfāna taḥrīr ve imlā ḳılındı.

(16) NAẒM

Vezni: .- - -/b- - -/.- - -/.- - -

(17) Gel ey gül, neşve-i meyle ^{c}izārun āl āl itme
Dil-i maḥmūr-ı ^{c}ışḳı bülbül-i āşüfte-ḥāl itme

(18) Helāk itdi beni çün tīġ-ı çeşm-i ḫışm-ı dil-dārı
O ḫun-ḫ^{v}ār-ı cefā kāra gönül, ḳānın ḥelāl itme

(19) Dil-i sevdā-perestüm bend-i tār-ı müy-ı zülf idüp
Kerem ḳıl ḳılca cān-ı zārımı ġamla ḫayāl itme

(20) Gel açdurma benüm mecmu^{c}a-i dilde olan zārum
Çü ma^{c}lūm-ı şerīfündür derūnum hiç su'āl itme

(21) Ḫulūsi SĀLİMÜN sāna degül çün cāy-ı istişkāl
Kitāb-ı ġamdan ana fiḳḳatünle ḥasb-ı ḥāl itme

(22) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(23) Gerd-i rāh-ı yārı ey dil dīde-i pür derde çek
Tūtiyā-yı ḫāk-pāyın çeşm-i ġam-perverde çek

---

(14)pür iḳtidāları : pür iḳtidārı W./ (15)taḥrīr ve imlā ḳılındı : taḥrīr olındı W./ (19) bend-i tār-ı : bend-i tāb-ı W./

[E.131^{b}](1) Ḫaṭṭ füzūn eyler bahā-yı ḥüsnüñi itme tırāş
Enverī dīvānīdür bir cedvel-i mil-kerde çek

(2) Mihr-i rūyūn ile zīr-i ebr-i kākülde nihān
Dide-i aġyāra zülfünden ^{c}izāra perde çek

(3) Şöyle sūr ey dil semend-i bād-pāy-ı himmeti
Kim ^{c}inan-ı iḫtiyari ḫāne-i dil-berde çek

(4) Merhem-i kāfūr olur zaḫm-ı dil-i mecrūhuña
SĀLİM ol sīmīn teni bu sine-i pür derde çek

(8) SĀLİM

(9)Nāmı Meḥmed'dür.Trabzon'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i (10)bī-ḥesābdan soñra zu^{c}amā silkine sālik olup ba^{c}dehū vezīr-i mükerrem (11)Ḳapudān Muṣṭafa Pāşā Ḥażretlerine mektūbcı olmışdur. Şi^{c}r ü inşāda (12)ve ḫaṭṭ-ı imlāda ġāyet mahāreti olan şu^{c}arādandur. Pādişāhımuz (13)Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı sāliş Ḥażretlerinüñ bin yüz otuz iki (14)tārīḫi māh-ı mevlūdında Sulṭān İbrāhīm nām şehzāde-i (15)civān-baḫtları ẓuhūr itmekle mevlūd-ı mes^{c}ūdlarına bu tārīḫi (16)naẓm itmişdür.

(17) TĀRĪḪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Ḥażret-i Sulṭān Aḥmed Ḫān Ġāzī kim odur
Dāver-i ḫurşid-fer-i āb-ı ruḫ-ı ^{c}Osmāniyān

(19) Ol ḫidiv-i cūd-perver kim yanında ḳaṭredür
Ḳulzüm-i iḥsānınuñ ṣad-nehr pür-cūş-ı cihān

(131^{b}-10-12)sālik olup.....şu^{c}arādandur:olmışdur.^{c}Asruñ şu^{c}arāsındandur W./ 13-16 arasında satırları (W.135^{b})de değişik yerlerde ve ayrı başlıklar halindedir./

(20) Bezm-i ḫāṣü'l-ḫāṣ-ı iḳbālinde güyā kim anuñ
Nüh felek nüh dil-ber-i raḳḳās dāman

(21) Oldı şemşir-i każā te'sīrine ḳalb-i ᶜadū
Sāḥa-i perḫāş-gāh rezmde seng-feşān

(22) Bīm-i nūr cevher-i tīġinden oldı toḫm-ı ẓulm
Çeşm-i ādemden cihānda pāy-ı mār-āsā nihān

[E.132ᵃ](1) Tāb-ı tīġ-ı ḳahrı düşse kāna hemçün kehrübā
Laᶜl-i yāḳutuñ o dem ḳalmazdı hiç benzinde kān

(2) Ol ḳadar miᶜmār-ı ᶜadli dehrī maᶜmūr itdi kim
Reşk ider firdevs dünyāya zemīne āsumān

(3) Māh olur sīmīn ṭabaḳ çīnī-i zerrīn āfitāb
Aṭlas-ı çarḫ olsa bezm-i ḫāṣına bir pīş-ḫᵛan

(4) Ṣulb-ı pākından o şāhen-şāh-ı Ruḥ-ullāh demün
Geldi nūr oldı çeşm-i ᶜāleme pertev-resān

(5) Nūr-ı ḫūrşīd u ḳamer şehzāde-i ᶜālī-güher
Kim necābet cebhe-i baḫtında gün gibi ᶜayān

(6) Rūz u şeb mihr ü meh ana dāye vü lālā olup
Olsalar gehvāre cünbānı sezā kerrū biyān

(7) Geldi dehre şehr-i milād-i Resūlu'l-lāh'da
Ferrū şevket hem-ᶜinān u baḫt-ı devlet tev'emān

(8) Ḥaḳ o ᶜālīcāha beş şehzāde iḥsān itdi kim
Her biri bir pençe-i ḫūrşīd-i evc-i ᶜizz ü şān

(9) Bu beşi sañ-pençe-i ikbāle penç-engüşt olur
Tab-ı ḳahrından el-amān ide āḫır el-amān

(10) Żāt-ı mes^{c}ūdın mu^{c}ammer ide ḥaḳḳ tā rūz-ı ḥaşr
Sāyesinde muştaẓıll-ı ^{c}imr ola şeh-zādegān

(11) Şīt-i iclālī tūta āfāḳı, İSKENDER gibi
Ola ^{c}ālemgir-i ḥukmī ḲAYRAVĀN TA ḲAYRAVĀN

(12) Ḳudsiyān mevlūdınuñ SĀLİM didi terīḫini
Māh-ı Mevlidde vücūda geldi İbrāhīm Ḫān
Sene 1132

(13)Naẓm eylediği ḳaṣīde-i temmūziyyeden birkaç beyt taḥrīr olındı

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Yine temmūz irişüb çeşmelerde kalmadı ab
Meger ki çeşme-i çeşminde ^{c}āşıḳun ḫūnāb

(15) Bu demdür ol demi germā ki ser birūn olmaz
Kenār-ı çāh-ı zenaḫdāndan dil-i bī-tāb

(16) SĀCİDİ

(17)Nām-ı nāmī ve ism-i kirāmileri ^{c}Alī'dür.Ol ^{c}andelīb-i gül-şen-i ^{c}irfānuñ (18)gülbin-i şādāb-ı vücūdı sevāḥil-i Ḳosṭanṭaniye'den müntezih-i ḫāṣ (19)u ^{c}ām olup, Beyt :

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(20) Ḳo ḳafes naġmesini naġme-i pey-der-peye gel
Rāyegān dinliyelüm bülbüli İstinyeye gel

mantuḳına vesīle-i (21)şöhret olan İstinye nām maḥall-i dil-fīribe ḳarīb Yeniköy (22)dinmekle ma^{c}rūf maḥalden nümā-yāfte-i ẓuhūr olmış-

---

(16) Sācidī : - W /

dur. Eva'il-i [E.132^{b}](1)ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bī-ḥesābdan ṣonra fuḥūl-ı kirāmdan KÜRD (2)HASANEFENDİ nām fāżıl-ı cihānuñ Mekke-i Mükerreme ḳażāsı (3)teşrīfinden şeref-i mülāzemeti ile şeref-yāb olup ba^{c}dehū (4)ṣudūr-ı kirāmdan AḲ MAḤMŪD Efendi ve ḲARA ḤALĪL EFENDİ'den telemmüẕ (5)ile fāyiḳu'l-aḳrān olduḳda ibtida-i ḤĀRİC MEDRESESİ ile ser-efrāz (6)olup refte refte ḳat^{c}-ı merātib-ı medāris iderek Ümm-i Veled (7)medresesi müderrisi iken Belġrād Mevleviyyeti iḥsān olınup (8)ba^{c}dehu ṬRABLUSŞĀM ḳażāsı ba^{c}dehū ĠALATA ḳażāsıyle maḳżiyu'l-merām (9)olup ^{c}ulūm-ı ^{c}Arabiyye'nuñ merd-i meydānı ve fünūn-ı şetta'nuñ (10)nükte-dānı olup diyānet ile mevṣūf ve emānet ile (11)ma^{c}rūf olmaġla müfti'l-enām ŞEYḪÜ'L-İSLĀM YEÑİŞEHRİ (12)^{c}Abdu'llāh Efendi Ḥażretlerinüñ fetvā emāneti ḥidmetinde olup biñ yüz otuz beş tārīḫinde fevt olmışdur. (13)Feżā'il-i ^{c}ādīdesinden faẓla şi^{c}r ü inşāsı daḥi dil-pesend-i (14)cihān ve maḳbūl-ı cümle-i hüner-verāndur. ^{c}Aṣruñ şu^{c}arā-yı belāġat (15)şi^{c}ārından olmaġla bu birkaç beyt-i ra^{c}nā żāde-i tab^{c}-ı bi hemtaları (16)olan āṯārındandur ki bu maḥalle taḥrir olındı.

(17) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(18) Olsa bikr-i ḳalemüm ḥacle geh-ārā-yı süḫan
Düşünür maḳdem-i ta^{c}bīrine dībā-yı süḫan

(19) Ser-i engüşt dil-i müy-şikāfumla benüm
Ḥall olur ^{c}uḳde-i işkāl-i mu^{c}ammā-yı süḫan

(20) Cān bulur ḳāleb-i fersūde-i ṭarz u nesebi
Kilk-i ^{c}ĪSĀ-nefesüm eylese inşā-yı süḫan

(21) Pür ider lücce-i ṭab^{c}-ı güher-efşānumdan
Dāmen-i sāmi^{c}ayı lü'lü-yı ālā-yı süḫan

(22) Ḥüsn-i ṣūret bulur āyīne-i endīşemden
Şāhed-i tāze edā bikr-i ḫayāl-ārā-yı sühan

(23) İdemem vādī-i taᶜbīrde irhā-yı ᶜinān
Tenᵹ-dür eşheb-i endīşeme ṣaḥrā-yı sühan

(24) SĀCİDĪ var mı senün gibi hüner-mendānda
Hoş-edā vāḳıf-ı esrār-ı mezāyā-yı sühan

[W.136ᵃ] [E.133ᵃ] (1) SĀMĪ

(2)Nāmı Muṣṭafa'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Dīvān-ı sulṭānī ḫᵛācelerinden (3)ᶜaṣrında nice zemān arpa emini olan ᶜOsmān Efendi merḥūmun (4)oğludur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmil-i fenn-i kitābet (5)itmekle arpa kātibi olup baᶜdehu istiᶜdād-ı ẕātī sebebi ile (6)küçük evḳāf muḥāsebecisi ve şehr-emīnī vesā'ir-manṣıb ile (7)ser-efrāz olmışdur.Ġāyet ḫoş-nüvis ve şiᶜr ve inşāsı selīs (8)ve taḥrīr ve imlāsı nefīs bir şāᶜir-i maᶜārif-i enīsdür.ᶜAṣrun (9)şuᶜarāsından olmaġla bu birḳaç beyt āṯārındandur.

(10) NAZM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(11) Dü-nīm olursa da ten, dilde ārzū birdür
Dü renk ise gül-i raᶜnā ᶜaceb mi bu birdür

(12) Gönül ḫarāb-ı mey-i bī-ḫodī-i vaḥdetdür
O bezm-gāhda kim sākī vü sebū birdür

(13) Netice ᶜayn-ı muḳaddem me'āl ḫod maᶜlūm
Bu dersḫanede maᶜnā-yı güft-i gū birdür

(133ᵃ-3)nice zemān: - W / (4)ve tekmīl-i : - W./ (4)itmekle:itmekle nice zemān W./(5)istiᶜdād-ı ẕāti sebebī ile:-W/ (6)ve sā'ir-manṣıb ile:ve sāyir menāṣıb-ı divaniye ile W./ (7,8)Ġāyet ḫoş-nüvis ve şiᶜr ve inşāsı selīs ve taḥrīr ve imlāsı nefīs bir şāᶜir-i maᶜārif-i enīsdür:-W/ (9)şuᶜarāsından olmaġla:şuᶜarāsındandur. W/(9)beyt:beyt-i laṭīf W./

(14) Ḥaṣīr pāre-i zillet be-dūş-ı tecrīdün
Yānında çīn-i cebīn ile ser-fürū birdür

(15) Kemāl-i ᶜışḳ ile ol hūş der dem-i tevḥīd
Nefes hezār ise de SĀMİYĀ gülü birdür

(I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Du bālādur mey-i ṣāfile ᶜayş-i yek-dem-i ālem
Olur āyīne-i sāġarda diger ᶜālem-i ᶜālem

(III) Bün-ı ḫum pāy-ı taḫt-ı ḫüsrevān-i mülk-i ᶜişretdür
Olur bir cām-ı memlū nūş iden anda Cem-i ālem

(IV) Skender-veş boğazdan eyle icrā baḥr-ı şahbāyı
Açılsun tenġnā-yı sīneden sedd-i ġam-ı ᶜālem

(V) Giran-cānī-i nahvet maᶜni-i ḳaṭᶜı merātibdür
Olur evvel ḳadem işkeste pāy-ı süllemi ᶜālem

(VI) Cihān-naḳş-ı ber-āb olduġın anla ᶜāḳıbet-bin ol
Şu üzre vażᶜ olınmışdur esās muḥkem-i ᶜālem

(VII) Nihāndur zīr-i faṣṣ-ı devletinde zehr-i nā-kāmī
Degül şāyeste-i engüşt-i raġbet ḫātem-i ᶜālem

(16) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(17) Ḫaṭṭ-ı lebün ki mıṣraᶜ-ı şīrīn-me'āldür
İhām-ı būse ānda ne rengīn ḫayāldür

(18) Dil ḳavs-ı ebruvānı elinden neler çeker
Seyr eyle ḳadd-i ḫam-şude mi anā dāldur

(19) Eyler şikeste murġ-ı dilün perr ü bālini
Ol ṭıfl-ı nev-reside dimez kim vebāldür

(20) Ol naḫl-i ᶜişve her ne ḳadar ser-keş olsa da
Bār-ı niyāz ile egilür iḥtimāldür.

(21) Ẓann itme ǰāledür görinen rūy-ı yārdan
Güller çemende ġarḳ-ı ḫūy-ı infiᶜāldür

(22) Nazẓāre ḫurde-bīn-i billūrīn olursa da
SĀMĪ ten-i nizārımı görmek muḥāldür

VELEHU

Vezni: --/—·—·/·— — ·/— · —

[E.133ᵇ](1) Olmaz kenār-ı maṭlaba gevher-nisār mevc
Tā olmayınca zillet ile ḫāk-sār mevc

(2) Ser virmeden telāṭum-ı rāz olmaz āşikār
Ḳaṭᶜ olmayınca ẓāhir ider mi çınār mevc

(3) Virmez binā-yı fakre ḫalel-i cūş-ı ḥādisāt
Ġarḳ idemez kemīne ḫasī şad-hezār mevc

(4) Olur kenāre-gīr-i tevekkül ġınā pezīr
Bender ki sevāḥ ile bağlar ḳaṭār-ı mevc

(5) Çeşm-i ḥabābına ṭoḳınur meşrebi budur
Gerçi bulur müsāᶜide-i rūzgār mevc

(6) Zencīre çekdi ᶜaḳlı perī gibi şīşede
Mīnāda gösterince mey-i ḫoş-güvār mevc

(21,22) : - W / (W.136ᵃ-I-VII arası) : - E /
(133ᵇ- 1 ila 7 arası) : - W /

(7) SĀMĪ kenār-ı ṣafḥaya ᶜanber-feşān olur
İẓhār idince bu ġazel-i ābdār mevc

(8) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Sirişk olmazsa levḥ-i dilde dāġ-ı āteşin olmaz
Muḳaddem ṣafḥa nem-nāk olmasa naḳş-ı nigīn olmaz

(10) Ḥalāvet der-ᶜaḳabdur telḫī-i düş-nām-ı laᶜlünde
Merāret mānīᶜ-i taᶜm-ı leẕīẕ-i dār çīn olmaz

(11) Tevāżuᶜ itse de rūbeḥ ferībān olma dil-beste
Binā serder zemīn-i inḥirāf olsa metīn olmaz

(12) Virür tārāca sūd ḥᵛāce-i bender ki naẓmı
Metāᶜ-ı maᶜrifet kim zīb-i dūş-ı āferīn olmaz

(13) Olan āyīne-veş vāreste gerd-i ḫōd-perestīden
Dilinde ᶜaks-ı zişt-i kīneden çīn-i cebīn olmaz

(14) VELEHU

Vezni: ..- -/..- - /..- -/..-

(15) Bī-vücūd ān ile ülfet sebebi rıfᶜatdur
Bir iki nokta ider rütbesin efzūn rakamun

[W.136ᵇ] (16) SĀḤİB

(17)Nāmı Ṣāliḥ'dür.Maḥrūse-i Burūsa'dah ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥā-linde (18)ṭarīḳ-i hidāyet-refīḳ-i Mevleviyye'ye sālik olup taḥṣīl-i maᶜārif-i (19)bisyār ve tekmīl-i ᶜavārif-i bī-şümārdan ṣonra maḥrūsa-: mezbūra (20)Mevlevī-ḫānesine Şeyḫ olmışdur. ᶜAşrun şuᶜarāsından maᶜā-rif-i (21)mevfūr ile maᶜrūf bir merd-i ṣāliḥdür.Bu birkaç beyt-i

(8,14)Velehu(şiirin tamamı): - W./ (21)mevfūr ile maᶜrūf bir merd-i ṣālihdür : mevfūr ile meşhūr W./

ra^{c}na (22)zāde-i ṭab^{c}-ı laṭīfleridür

[E.134^{a}] (1)NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Olur bī-cā ümīd-i ḫāma düşmek la^{c}l-i nābinden
Görürken dem-be-dem ḫūnābe-i cām-ı ^{c}itābından

(3) Alup rindāna sāġar destine terk-i riyā eyle
Oku pīr-i müġānun zāhidā ^{c}işret kitābından

(4) Sükūnet ḳalmaz elbet dilde ger olsa hevā ġālib
Bunu fehm eyle baḥrun cezr ü medd-i ıẓṭırābından

(5) Düşerdi ḫançer-i ^{c}ışḳına ol şūḫun nice cānlar
Alınmaḳ ḳābil olsa sāḳıyā merhem cevābından

(6) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Dil-i ^{c}uşşāḳa zülf-i rūy-ı āteş-fām hep birdür
Belī rindān-ı ^{c}ışḳa küfr ile İslām hep birdür

(8) Ne ḥācet zülfüne ḫālün daḫi eyler şikār anı
Gönül murġına ister dāne ister dām hep birdür

(9) SĀLİK

(10)Nāmı Ḫalīl'dür. Ġonce-i vücūdı bōstān-ı Ḳāsımpāşā'dan güşāde olmışdur. (11)Sādāt-ı keşīrü'l-berekātdandur. Ḳāsımpāşā Mevlevī-ḫānesinde seccāde-nişīn-i (12)merkez¥i meşīḫat olup feyż-i kerāmātı, ḫurşīd-i raḫşān gibi (13)nūr-efşān olun Seyyid Ḫalīl Dede Efendi'nün

---

(22)beyt-i ra^{c}nā zāde-i ṭab^{c}-ı laṭīfleridür:beyt anundur W./ (134^{a}-10)güşāde olmışdur:güşāde ve ẓuhūr itmişdür W./ (12,13)olup feyż-i kerāmāt-ı ḫurşīd-i raḫşān gibi nūr-efşān olan:-W./(13)Dede Efendi'nün oġlu:Dedenün maḫdūmıdur W./

oğlu Seyyid Mehmed (14)Dede'nün oğludur.Nevsin iken taḥṣīl-i maᶜārife meşġūl-ı (15)ḥuṣūl olmağla şuᶜarā-yı ᶜaṣırdan olup pederi yerine (16)Kāsımpaşā Mevlevīḫânesine şeyḫ olup bin yüz otuz beş senesinde ᶜāzim-i vādī-i ḫāmūşān (17)olmışdur. Eşᶜār-ı şūḫ (18) ve selīsdür.Bu birkaç beyt-i raᶜnā zāde-i ṭabᶜ-ı gül-zībāları olan (19)eşᶜarındandur.

(20) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Durūġ-āmīz āh-ı bü'l-heves sūz-efgen olmazmış
Çerāġ-ı ᶜāriyetle ḫāne-i dil,rūşen olmazmış

(22) Gönül geh vaṣf-ı ḫaṭṭ u gāh-ı zülfiyle muḳayyeddür
Ki zencīr-i cünūn-ı ᶜışk muṭlaḳ āhen olmazmış

(23) Mürāyī bend-i dām-ı ḫalḳa-i tevḥīde düşmezmiş
Muṣavver bülbül-i dīvār zīrā per-zen olmaşmış

[E.134ᵇ](1) Meger güṭü şenīd-i zāhidān bī-nemek hergis
Ṣafā-yı neşve-i ṣahbāya ḳaṭᶜa reh-zen olmazmış

(2) Taḥammüldür ᶜilācı cevr-i yāre çāre yoḳ SĀLİK
Muḥibb-i dil-berān zīrā meşaḳḳat-düşmen olmazmış

[W.137ᵃ](3) SĀBIḲ

(4)Nāmı Mehmed'dür.Maḥrūsa-i Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür.Bu cerīde-i ᶜirfāna (5)tercüme ve āṣārı sebḳ iden HĀDĪ EFENDİ nām şāᶜir-i māhirün maḫdūmıdur.(6)Nev sinn iken taḥṣīl-i maᶜārife ṣarf-ı dikḳat itmekle ᶜaṣrun şuᶜarāsından olmışdur. (7)ḳaddi gibi mevzūn maḳālı ve

---

(15,16,18)satırları (W.136ᵇ) de değişik sıralarda yer almıştır./ (134ᵇ-5) ve āṣārı : - W./ (5)maḫdūmıdur : oğludur W./ (6)taḥṣīl-i maᶜārife : maᶜārif ve kemāl W./

meyānī gibi bārik ḫayāli olup (8)mevc-i ḫirāmī gibi güftārı selīs ve nevāle-i visāli gibi eşcārı (9)nefīs şācir oğlu şācirdür. Bu birkaç beyt-i laṭīfzāde-i ṭabc-ı (10)naẓīfi olan eşcārındandur.

(11) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Ḫaṭ-ı cānānedür maʿnī FARĀFİSTĀN kitābından
İki mışrācı mevzūn ebruvānı ḥüsn bābından

(13) Meyān-ı şucle vü pervānede mestūr olan ḥālet
Olur maʿlūm kāhum kehrübāye incizābından

(14) Mükerrer būse-i laʿl-i leb-i şīrīni dil-dārun
Şifā baḫşendedür bimār-ı cışḳa gül şarābından

(15) Nifāḳ itmişler erbāb-ı ġarażż anlandı ol şūḥun
Düçār oldukça bizden tā bu denlü ictinābından

(16) Çıḳar başından ol sevdāyı ey dil hiç ḳābil mi
Ḫalāṣ olmaḳ o zülfün ḫalḳa-i pür pīç u tābından

(17) Şarāb-āsā o zāfdan ḥoş-nümādur yoḫsa zātında
Hevādur sūd-ı cālemde kibāruñ intisābından

(18) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Başla ey muṭrib yine āġāzeye şeh-nāzdan
Ġayr-ı kāri yokdur cUşşāḳun nevā vü sāzdan

(20) Atı oynağıdur ol şāhun ser-i kūy-ı cefā
Māt ider cāşıḳların ruḫ gösterir açmazdan

---

(9) nefīs şācir oğlu şācirdür : nefīsdür W./

(21) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(22) Ne tāb-ı ṣabr u ne ārāmiş-i ḫayāl iledür
ᶜİlācı derd-i firāḳuñ hemān viṣāl iledür

(23) Be-cāy-ı taᶜna n'ola rinde zāhid eylese reşk
Feżā-yı raḥmetüñ arayişi vebāl iledür

[W.137ᵇ] [E.135ᵃ](1) SEZĀYĪ

(2)Nāmı Ḥasan'dur.Vilāyet-i Mora'da ᶜazm-i şehristān-ı vücūd ve cilve-i (3)ṣaḥīfe-i şuhūd olup evā'il-i ḥālinde dārü'n-naṣrü'l-meymene Maḥmiye-i (4)Edirne'ye gelüp ol ᶜaṣırda Edirne'de feyż-i kerāmeti ḫurşīd-i raḫşān gibi (5)nūr-efşān olan şeyḫ-i ṭarīḳ-i gülşenī kān-ı maᶜārifüñ pāk-gevheri (6)ŞEYḪ MEḤMED LAᶜLĪ nām ᶜaziz-i muhtereme nice zemān ḫidmet ve naẓar-ı feyż (7)eseriyle taḥṣīl-i ādāb-ı ṭarīḳat itmekle me'zūn-ı ḫilāfet olup (8)hālā Edirne'de Gülşenī tekyesinüñ şeyḫi olup Cābī Dede dinmekle (9)meşhūr-ı cihān bir ᶜāşıḳ-ı devrāndur. Ḥaḳḳā ki maẓhar-ı luṭf-ı rabbānī ve pertev-i (10)nūr-ı yezdānī maḥbūbu'l-ḳulūb ve memdūḥ ve merġūbdur. MÜRETTEB DĪVĀN-I (11)belāġat ᶜunvānı vardur. Bu ebyāt āṯārındandur.

(12) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Ḳo bu fānī güli gel gülşen-i vaḥdet güline
ᶜĀlem-i ḳudse iriş hem-nefes ol bülbülüne

(14) Himmet eyle ḳafes-i tenden özin ḳurtara-gör
Murġ-ı ḳudsiyye-i ḥaḳḳın yüri var cān iline

(135ᵃ-4)Edirne'de : - W./ (6)Şeyḫ Mehmed Laᶜlī : Laᶜlī Mehmed Efendi W./ (10)ve memdūḥ : bir żāt-ı W./ (11)āṯārındandur : āṯārından nümūnedür W./

(15) Vaṣl-ı cānāna irişmek ḳatı düşvār ancaḳ
Ḫançer-i ᶜışḳı urup sīne gerek bīn deline

(16) İrmek istersen eger yāre SEZĀYĪ āsān
Bu ġubār-ı teni vir ᶜışḳ-ı maḥabbet yolına

(17) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(18) Tennūr-i dile od yaḳub āh-ı şererümden
Bir özge kebāb mā-ḥażar itdüm cigerümden

(19) Derd ehline nūs itmek içün eylerüm iḥżār
Bezm-i ġama iki şīşe mey dīdelerümden

(20) Dil-beste-i zülf-i siyehüm yine SEZĀYĪ
Sevdā-yı cünūn gitmedi bir kerre serümden

(21) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(22) Gülşenīyüm nisbetüm gül-zārdur
Bülbülüm kārum hemīşe zārdur

(23) ᶜAndelībüm öyle bir gül-şende kim
Gülleri ol gül-şenün bī-ḫārdur

[W.140ᵃ] [E.136ᵃ] (1) Fi-Ḥarfi'ş-şīn
(2) ŞĀNĪ

(3)Nāmı MUŞṬAFA'dur. EBĪ EYYŪB ENṢARĪ maḥallātından ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i (4)ḥālinde baᶜde't-taḥṣīl mülāzım ve ṭarīḳ-ı tedrīse ᶜāzim iken bīn (5)elli yedi tārīḫinde fevt olmışdur.Ol ᶜaṣrun şuᶜarāsından

---

(136ᵃ-5) ol : - W./

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(6)ve ol devrun zurefāsından eşcārı ḫūb ve güftārı ġāyet (7)merġūb şūḫ ve nükte-dān bir zāt-ı macārif-nişāndur. Eşcārından (8)bu beyt nümūnedür.

(9) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Yalunuz āşüfte-i ṭurrān ṣabā mı dur senün
Dāğı dup caḳlın perīşān eylemiş sünbül daḫi

(11) Benden artıḳ cāşıḳ-ı şeydā geçer ey dil-rübā
Naġme-i güftār-ı gevher-bāruña bülbül daḫi

(12) ŞEHRĪ

(13)Nāmı cAlī'dür.Malāṭıyye'den ẓuhūr idüp İstanbul'a gelüp NEFcĪ (14)merḥūmun terbiyesiyle taḥṣīl-i macārif-i bisyār ve tekmīl-i cavārif-i (15)bī-şümār ile TERTĪB-İ DĪVĀN itmekle ol caṣırda maḳbūl-ı (16)cumhūr bir şācir-i macmūr olup ḳarīn-i mücāleset-i kibār (17)ve ḫayli şöhret-şicār şācir-i mümtāz ve her fende ser-efrāz (18)olmaġla dīvān-ı sulṭānī kātibleri zümresine ilḥāḳ (19)olup ḫoş-nüvīs ve şicr ü inşāsı selīs (20)ve taḥrīr u imlāsı nefīs olmaġla ol caṣırda (21)Vezīr-i aczamdalan GÜRCĪ MEḤMED PĀŞĀ'ya tezkireci [E.136b] (1)olmışdur.Şācir-i mezbūrun ibtidā-yı ẓuhūrī tārīḫ-i tezkireden (2)muḳaddem olup lākin intihāsı ibtidā-yı tārīḫ-i terḳīme (3)mevṣūl olup bin yetmiş bir ḥudūdında vedāc-ı (4)cālem-i fānī it-

---

(6,7,8)ḫūb ve güftārı ġāyet merġūb şūḫ ve nüktedān bir zāt-ı macārif-nişāndur.Eşcārından bu beyt nümūnedür : güzel ve güftārı bī-bedel nüktedān şūḫ-ı şīrīn-kār bir şācir-i nām-dār olmaġla bu ebyāt āşārından nümūnedür W./ (13)İstanbul'a gelüp:evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp W./ (15)tertīb-i Dīvān : tertīb-i Dīvān-ı belāġat-cunvān W./ (16)bir şācir-i macmūr olup : - W./ (16)cumhūr:cumhūr ve nice zemān W / (17)şācir-i mümtāz ve her fende : şācir-i nām-dār mümtāz ve W./ (19)şicr ü inşāsı : eşcārı W./ (20)nefīs olmaġla:nefīs bir şācir-i māhir olmaġla W./ (136b-1 ila 3 arası) Şācir-i mezbūrun .... mevsūl olup : - W./

fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur

(5) Tārīḫ-i vefāt-ı Şehrī

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

Ah Şehrī göçdi bezm-i cennete

(6)Mezbūrūn eşcārı āteşīn ve güftārı ġāyet rengīndür (7)Bu ebyāt ol zāt-ı sütūde-ṣıfātuñ zāde-i nihād-ı (8)pak-nijādı olan āṯārındandur.

(9) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Dem o demdür kim ṣabāḥ-ı cid-i ḫoş eyyām ola
cAyşa ruḫṣat cāma cizzet sāḳiye ikrām ola

(11) Dem o demdür ki bu ruḫsat-gāhda şām u seḥer
Bir elünde zülf-i sāḳī bir elünde cām ola

(12) Dem o demdür kim bütān ser-mestī-i inṣāf ola
cĀşıkān gül-būse-çīn-i cārıż-ı gül-fām ola

(13) Dem o demdür kim ḳamer-rūyān-ı cāşıḳ ārzū
Hāle-i āġūş-ı maḥkūmīde bī-ārām ola

(14) Dem o demdür kim bu cayş-ābād-ı dünyāda hemān
Mey ola dil-ber ola ŞEHRĪ ola bayrām ola

(15) VELEHU

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

(16) Gelürse keṣret-i neẓẓāreden ḥicāb sana
O dem de surḫī-i rūyuñ olur niḳāb sana

---

(3)ḥudūdında : tārīḫinde W./ (6)mezbūrūn : şācir-i mezbūrūn W./ (W.140^{a}-23) de yer alan "Neṣr" başlığı (E.136^{b}) satır (6)dan önce yer almamıştır./

(17) Nicetsün āyīne mihr-i ruḫunla ᶜaksin farḳ
Sen āfitāba müşābihsin āfitāb sana

(18) Mey-i teġāfüli nūş itme girme ḳanımuza
Siyah-mestī-i çeşmün tīr-i şerāb sana

(19) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(20) Ol çeşm-i siyeh mest ile āhū-yı ḥaremsin
Āzāde-ḫırām-ı çemenistān-ı ḳademsin

(21) Ḳābil mi o ebrūya Mesīḥ itmiye secde
Zīrā yed-i ḳudretle tirāşīde ṣanemsin

(22) Olsa n'ola mehtāb-ı cilā kevkeb-i baḫtum
Ol şaᶜşaᶜ-i ḥüsn ile ḫurşīd-i keremsin

(23) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[E.137ᵃ] (1) Taḫmīr idince mūcid-i ᶜālem ḥamīrimüz
Āyīne ḳıldı şāhed-i ᶜayşa żamīrimüz

(2) Keşret-terāne bülbül-i gül-zār-ı vaḥdetüz
Rūḥü'l-emīn cilve-ger eyler ṣafīrimüz

(3) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Yine ᶜarż-ı tecellī eyledi nev-rūz-ı sulṭānī
Derūn-ı ᶜaşıḳān-veş şuᶜle-zār itdi gülistānı

(5) Bu demde dil nice żabṭ-ı niyāz itsün ki dil-dārūn
Ḳabūl-ı tügme-i nāz eylemez çāk-ı girībānı

(6) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(7) Nezẓāre-i ruḥ ile dili ḫurrem eyledük
Mestī-i cām-ı ḫüsn ile def^{c}-i ġam eyledük

(8) Geh ġamzesiyle gāh nigāhiyle baḥs idüp
Ḥarf-i vefāda birbirimüz mülhem eyledük

(9) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Belā-yı ^{c}ışḳa düşdüm ^{c}ışḳ-ı miḥnet-kārı gördün mi
Beni āzār iderdün sevdigüm āzārı gördünmi

(11) VELEHU

Vezni: .-- -/.-- --/.-- - /.-- -

(12) Diyār-ı ḫüsnüne şeb-ḫūn idüp küffār, ḫaṭ başdı
Uyanup Rüstem-i ġamzen okun atdı yayın yaşdı

[W.141^{a}] (13)Nice zemān Şām'da sākin olmağla bu ebyātı naẓm itmişdür

Vezni: ..- -/.-.-/.-

(14) Şām-ı cennet-meşām ḫoşca velī
Ḥalḳınun ṣoḥbetinde ^{c}ālem yok

(15) Ehl-i dil nice itsün anda ḳarār
Tutālum cennet olmış ādem yoḳ

(16) ŞİFĀYĪ

(17)Nāmı Meḥmed'dür. İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārifet (18)iştigāl itmekle ^{c}aṣrun şu^{c}arāsı zümresine

---

(137^{a}-13)nice zemān: mezbūr nice zemān W/itmişdür : ider W./

dāḫil olup ḫuṣūṣan (19)fenn-i ṭabābetde Cālinūs-ı zemān ve Buḳrāṭ-ı devrān olup (20)biñ yetmiş sekiz tārīḫinde dārü'ş-şifā-yı ᶜuḳbāya ᶜāzim olmışdur. (21)aṯārından bu beyt nümūnedür.

(22) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[E.137ᵇ](1) Servüñ cünbüni ver diyü taḥrīk idüp hevā
Zencīr ile ayāġını bend itdi cūybār

(2) ŞİFĀYĪ

(3)Nāmı ᶜAbdü'l-Bāḳī'dür.Maḥmiye-i Edirne'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde (4)taḥṣīl-i maᶜārif-i mevfūr ile ᶜaṣruñ şuᶜarā-yı bedīᶜül-beyānından (5)olup fenn-i ṭıbda daḫi ziyāde mahāreti olmaġla Edirne-de (6)Dārü'ş-şifā ḥekim-başısı olmışdur. ṬARĪḲ-İ GÜLŞENĪYE intisāb ile (7)gülşen-i maᶜārifüñ bülbül-i ġūyāsı olup biñ yetmiş beş (8)tārīḫinde ᶜazm-i gülşen-i beḳā itmişdür.Eşᶜārından bu beyt numü-nedür.

(9) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(10) Tāze dil-ber ḳolına dāġ ṭaḳarsa yaḳışur
Ġāyet aᶜlā yaraşur tāze niḥāl üstine gül

(11) ŞÜKRĪ

(12)Nāmı İBRĀHĪM'dür.SOFYA'dan ẓuhūr itmişdür.Ḳaṭᶜ-ı menāzil-i sinnīn (13)ve şuḥūr idᵉrek vāṣıl-ı ser-ḥadd-i kemāl-i şuᶜūr olduḳda envāᶜ-ı dāniş (14)ve ᶜirfān ile ber-murād olduḳdan ṣoñra maḥmiye-i İstanbul'a

---

(19)Cālinūs-ı zemān:Calinūs-ı ᶜaṣr W/(19)devrān olup:dehr olup W./ (20)dārü'ş-şifā-yı ᶜuḳbāya ᶜāzim olmışdur:fevt olmışdur W./ (137ᵇ-5)olup fenn-i ṭıbda:olup ᶜale'l-ḫuṣūṣ ᶜilm-i ṭıbda W/(5)Edir-ne'de:Buḳrāṭ-ı zemān olmaġla Edirne'de W./ (6)olmışdur:olup W./ (8)ᶜazm-i gülşen-i beḳā itmişdür:fevt olmışdur W./ (13)olduḳda:-W/ (14)ber-murād olduḳdan ṣoñra:maᶜmūr olduḳdan ṣoñra W./ (14)İstanbu-la gelüp:Ḳosṭanṭaniye'ye gelüp ol ᶜasrda W./

gelüp ᶜALLĀME (15) EFENDİ nām fāżıldan [W.141ᵇ]iḥrāz-ı rütbe-i şeref-i mülāzemet eyleyüp baᶜde (16)tekmīlü'l-medāris maṣkaṭ-ı re'si olan Ṣofya'ya ḳāḍī olup (17)biñ seksen bir tārīḫinde terk-i manṣıb-ı ḥayāt ve ᶜazm-ı cinān-ı (18)ᶜāliyāt itmişdür.ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla bu ebyāt āṯārındandur.

(19) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(20) Canlar çekilür raḥmet-i raḥmāna giderler
Nev-rūzlarıdur semt-i gülistāna giderler

VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[E.138ᵃ](1) Tā bezm-i ezel nūş ideli cām-ı elestī
Ol sāḳī-i şīrīn süḫanuñ emrine rāmuz

(2) ŞEFĪᶜĪ

(3)Nāmı Meḥmed'dür.Kefevī'dür.Sādāt-ı kirāmdandur.Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i (4)MEVLEVİYYE'ye intisāb ile taḥṣīl-i maᶜārif-i bī-ḥisāb idüp (5)ᶜaṣruñ şuᶜarāsından bir dervīş-i dil-rīş olup biñ seksen iki (6)tārīḫinde fevt olmışdur.Bu beyt āṯārından bir nümūnedür.

(7) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

---

(16)Ṣofyaya ḳāḍī olup: Ṣofya ḳażāsına ṭālib olup W / (17)tārīḫinde : tārīḫinde Ṣofya ḳāḍīsı iken W./ (18)şuᶜarāsından olmaġla bu ebyāt āṯārındandur : şuᶜarāsındandur. Bu ebyāt āṯārından nümūnedür W./ (138ᵃ-3)Kefevīdür:Kefe ṭarafından ẓuhūr itmişdür W/(3)Sādāt-ı kirāmdandur: sādāt-ı keşirü'l-berekātdan olup W./ (5)dil-rīş : - W./ (6)āṯārından bir nümūnedür : āṯārındandur W./

(8) Zebān olsa tenünde her ser-i müyun hicāb olmaz
Sukūt itmek gibi ᶜalemde nādāna cevāb olmaz

(9) ŞEHDĪ

(10)Nāmı YAHYĀ'dur.DİYĀR-IBEKR'den zuhūr itmişdür.Evā'il-i hālinde tahşīl-i ᶜulūmdan soñra (11)SOFYA müftīsi olup biñ seksen iki tārīhinde fevt olmışdur. (12)ᶜAşruñ şuᶜarāsından olmağla āsārından birkaç beyt bu mahalle tahrīr olındı.

(13) NAZM

vezni: ..- -/..- -/..- -/.-

(14) Ol perī ruhları üstünde ki gīsū götürür
Sihr içün ᶜāşıkına şan iki cādū götürür

(15) Görinen girye degül dīde-i ᶜāşıkda şehā
Yollaruñ sulamağa şīşe ile su götürür

[W.142ᵃ](16) Dil-i ŞEHDĪ ki gider cezbe-i ᶜışkıyle saña
Benzer ol gāha ki sürᶜatle anı su götürür

(17) ŞİNĀSĪ

(18)Nāmı ᶜABDÜ'R-RAHMAN'dur. RŪM-İLİNDEN zuhūr itmişdür.Evāil-i hālinde tahsīl-i (19)maᶜārif-i keşīreden soñra mülāzım ve tarīk-ı każāya ᶜāzim olup (20)baᶜż-ı menāsıba mutasarrıf oldukdan soñra biñ seksen altı tārīhinde [E.138ᵇ](1)tayy-ı sicil-i hayāt itmişdür.ᶜAsruñ şuᶜarāsın-

---

(19)tahsīl-i ᶜulūmdan soñra:tahsīl-i maᶜārif ve ᶜulūmdan soñra W./ (11)Sofya müftīsi olup:şāhib-i fazīlet olmağla Sofya każāsına müftī olup W / (11,12)satırları(W.141ᵇ)de değişik sıradadır / (12)āsārından birkaç beyt bu mahalle tahrīr olındı:bu ebyāt eşᶜārındandur W./ (18)Rūm-ilinden zuhūr itmişdür:-W/(11)tārīhinde:senesinde W /(138ᵇ-1)tayy-ı sicill-i hayāt itmişdür:fevt olmışdur W/(1)ᶜAşruñ şuᶜarāsından olmağla āsārından bir iki beyt bu mahalle tahrīr olındı.ᶜAşruñ şuᶜarāsındandur.Bu ebyāt āsārından nümünedür W./

dan olmağla āṣārından [illegible] bir ki beyt (2)bu mahalle taḥrīr olındı.

(3) NAẒM

Ve[illegible]: ..- -/..- -/..- -/..-

(4) Çā[illegible]-ı çāk itdi tenüm ḫançer-i heẓr-i dil-ber
Yā[illegible]n hiç bu ḳadar yāreye merhem mi gelür

(5) Kü[illegible]-i firḳatde bulup ᶜāşıḳı tenhāda ḳomaz
Ey [illegible]ASİ ġam-ı dil-ber gibi hem-dem mi gelür

(6) ŞĀNĪ

(7)Nāmı ᶜAbdü'l-kerīm [illegible]ür.Ḥūbān-ı mehveşānında şān ve ḥüsn-i ān olan
(8)Vān'dan ẓuhūr itm[illegible]ür. Evā'il-i halinde taḥṣīl-i maᶜrifet idüp
(9)ehl-i ḳalem ve ṣāḥ[illegible]-i raḳam ve fenn-i inşāda ḳudreti ve ebyāt
(10)ve eşᶜārda ziyād[illegible] maharēti olup ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olmağla (11)Dī-
vān-ı sulṭānī kātibl[illegible] zümresine ilḥāḳ olup fenn-i tārīḫde (12)daḥi
māhir ve ḫaylī ṣāḥib-[illegible]ᶜat şāᶜir olmağla pādişāh-ı vālā-mekān (13)Sul-
ṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi[illegible] Ḥażretlerinüñ vilādet-i hümāyunlarına muḳaddemā
(14)naẓm eyledigi tā[illegible] ᶜizz-i ḥużūr-ı fāyizü'n-nūr pādişāhīye ᶜarż
(15)eyledükde ṭabᶜı [illegible]kānelerine ġāyet ḫoş gelüp maḳbūl-i cihān-dārī
(16)olmağla ᶜaẓīm ih[illegible] maẓhar olup eyālet-i Vān defter-darlığı
(17)ḫaṭṭ-ı hümāyūn il[illegible] te'bīden tevcīh olınup nice zemān mutaṣarrıf
(18)olup biñ seksen [illegible].142ᵇ] yedi tārīḫinde fevt olmışdur. Ol tārīḫ
(19)bu maḥalle taḥrīr [illegible]lındı.

(20)Tā[illegible]-i vilādet-i Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜ

Ve[illegible]: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

---

(8)Vān'dan ẓuhūr itm[illegible]ür:medīne-i Vān aḥālisindendür W./
(11,17)satırları ara[illegible]da yer alan ifadeler (W.142ᵃ)da değişik sıralar-
dadır./

(21) Ḥamdü'li'l-lāh tāze bir gül geldi bāġ-ı ᶜāleme
Gül-sitān-ı ḥażret-i Sulṭān İbrāhīmden

(22) Ṭāliᶜ-i saᶜd-ı hümāyūn sāᶜat-ı ferḫunde dem
Saᶜd-ı nāẓır naḥs-ı ġā'ib cedvel-i teshīmden

[E.139ᵃ](1) Āsumān-ı salṭanatdan ṭoġdı bir mihr-i münīr
İrtifāᶜ-i ḳadr-ı ᶜālī-pāye-i tefhīmden

(2) Çarḫ-ı heştümden irişdi ṣīt-ı mā-hazā beşer
Çıḳdı eflāke ṣadā-yı hüveyda iḳlīmden

(3) Kıldı nakkāş-ı ḳażā bir ṣūret-i ḫūb āşikār
Māverā-ı perde-hāy-ı aḥsen-i taḳvīmden

(4) Mülkinüñ maᶜmüresi olsun füzūn-ı cāvidān
ᶜÖmrinüñ aᶜdādı efzūn ola fā vü mīmden

(5) ᶜĀlemüñ ṣāḥib-ḳırānıdur diyü ehl-i nücūm
Böyle istidlāl idenler ṣūret-i tencīmden

(6) ŞĀNĪYE gökte melekler dидiler tārīḫini
Nūrdur geldi Muḥammed ṣulb-ı İbrāhīmden

(7)Bu bir ḳaç beyt ġazeliyyātındandur

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(139ᵃ-7) (Başlık) : mezbūruñ ġazeliyātından birḳaç beyt taḥrīr olındı W /

(8) Zülf-i dil-dārūn ider çehre-i zībāyı ṭavāf
Ṣān kerrūbi ḳılur ol ᶜarş-ı muᶜallāyı ṭavāf

(9) Ṭarf-ı rūyūnda şehā ḥāl-i siyāhūn meṣelā
Ṭıfl-ı hindūdur. İder Kaᶜbe-i ᶜulyāyı ṭavaf

(10) Ruḥ-ı mehtābı gibi görmedi ey ŞĀNĪ anūn
Ṭurma seyyāre ḳılur künbed-i mīnāyı ṭavāf

(11) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(12) Zeyn idüp ṭablaların şamᶜ-i nücūmiyle felek
Nev-ᶜarūs-ı ḳamere zühre olubdur yenge

(13) ŞĀNİYĀ vaṣf-ı ruḥ-ı dilberı taḥrīr eyle
Hüsn-i ḫaṭṭıyle yazılsun ṣafaḥāt-ı cönge

(14) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(15) Ṭarf-ı çemen güşāde vü sūz ile sāza gel
Nāy-ı ᶜırāḳı al ele muṭrib ḥicāza gel

(16) VELEHU

(17) Ḥammām-ı sīne vaḳf-ı ḥayālidür ol şehūn
Ser-ḳubbesinde dīdelerüm ana şīşedür

VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(18) Ders-i ḫūbān-ı kütüb-ḫāne-i işrāḳiyyūn
Ne tekellüm ne kitāb u ne ḫiṭāb isterler

(19) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(20) Ruḫuñda zülf ile ol ṭurra-i ṭarrār bir yerde
Hemān cennetde ṭāvus ile maḥrem-i mār bir yerde

(21) ŞEHDÎ

[W.143^{a}] [E.139^{b}](1)Nāmı Muṣṭafā'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet (2)ve tekmīl-i fenn-i kitābet itmekle dīvān-ı Sulṭanī Kātibleri zümresine ilḥāk (3)olup meşhūr-ı cihān oldukdan soñra biñ ṭoksān sekiz tārīḫinde (4)fevt olmışdur.^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından olmağla bu beyt āṯārından nümūnedür.

(5) NAZM

vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Geh şikest-i ḫāṭır eyler geh mürüvvet gösterür
Gör benüm mir^{c}āt-ı ṭab^{c}um nice ṣūret gösterür

(7) ŞİNĀSÎ

(8)Nāmı Mehmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Bu cerīde-i ^{c}irfānuñ ba^{c}ż-ı (9)maḥallinde ẕikri mürūr iden Rūz-nāmeci-zāde Küçük Ḫünkār (10)dinmekle şöhret-şi^{c}ār olan maḥbūb-ı zemāndur ki ^{c}aṣrında āvāze-i (11)ḥüsn-i ^{c}ālem-gīrī velvele endāz-ı cihān olmışdur.Ḫaber-i du^{c}ā-yı ^{c}āşıkān (12)ve ḥüsn-i himmet-i yārān ile taḥṣīl-i ma^{c}ārife şurū^{c} idüp şi^{c}rü inşāda (13)mahāret-i küllī ḥāṣıl itmekle ba^{c}ż-ı vezīr-i ^{c}ālīşāna mühür dār ve ḫazīne (14)kātibi olup ba^{c}dehu gerd-i ḫaṭṭla dāmen-i cemāli

---

(139^{b}-3)meşhūr-ı cihān oldukdan soñra:-W./ (4)āṯārından nümūnedur:āṯārındandur W./ (9)maḥallinde ẕikri mürūr iden : maḥallerinde münāsebet ile ẕikri mürūr iden W./ (10)şöhret-şi^{c}ār olan:maşhūr olan W./ (12,13) şi^{c}r ü inşāda mahāret-i küllī:şi^{c}r ü inşāda ve ḫaṭṭ u imlāda mahāreti küllī W / (13)ba^{c}ż-ı vezīr-i ^{c}ālīşāna mühür-dār:vüzerā-yı ^{c}izāmdan ba^{c}ż-ı vezīr-i ^{c}ālīşāna mühürdār W./ (14)ba^{c}dehu gerd-i ḫaṭṭla dāmen-i cemāli ālūde oldukda:ba^{c}dehu dāmen-i cemāli gerd-i ḫaṭṭlā ālūde ve mültehī oldukda W./

ālūde oldukda (15)vüzerāya dīvān efendisi olmışdur. ᶜAsruñ şuᶜarāsından ġāyet (16)maᶜrifetli bir şāᶜir-i ḫoş-sūḫan ve bir nükte-senc-i sihr-fendür. Fevtine (17)karīb Dīvān-ı sulṭānī kātipleri zümresine ilḥāk olup (18)henüz nā-murād iken biñ yüz on dört tārīḫinde Edirne'de (19)cürᶜa-keş-i cām-ı memāt olmışdur. Bu eşᶜār-ı ābdār āṯārındandur.

(20) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Yine bir başka revnaḳ virdi ḫaṭṭ zülf-i perīşāna
ᶜAcāyib feyż-i var köhne bahārūn sünbüliṣ_tāna

(22) Dü çeşmümde ḫayāl-i ᶜārıżuñ eşk-i ferāvānum
Ṣanasın şems taḥvīl eylemişdür burc-ı mīzāne

[Ē.140ᵃ] (1) Hele neşv ü nemā-yı bāġ-ı ḥüsn-i yār hiç bitmez
ᶜİzār-ı verde benzer ḳāmeti serv-i ḫırāmāna

(2) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(3) Baḫtı siyāh olınca ŞİNĀSĪ bir ādemüñ
Tūṭīye dām ḳursa şikārı ġurāb olur

(4) VELEHU

Velehu: ——./—·—·/·——·/—·—

(5) Şevḳ-i dehenle reşk-i meyānı düşüp dile
Oldı ziyāde yoḳ yire derd-i nihānımuz

[W.143ᵇ] (6) ŞÜRĪ

(15,16)ᶜAṣruñ şuᶜarāsından ġāyet maᶜrifetli : - W./ (15,16)bir şāᶜir-i ḫoş-sūḫan : Ḥaḳḳā ki bir şāᶜir-i ḫoş sūḫan W./ (19)ābdār : - W.

(7)Nāmı Ḥasan'dur.Diyār-ıBekr'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet (8)idüp fenn-i eş^{c}ārda ḫayli maḥāret ve gerçekten istiṭā^{c}at (9)kesb idüp der-gāh-ı ^{c}ālī yeñiçerileri çavuşları zümresine (10)ilḥāḳ olmışdur. ^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından ve devruñ ẓurefāsından (11)tertīb-i Dīvān itmiş bir şā^{c}ir-i māhirdür. Biñ yüz (12)tārīḫinde fevt olmışdur. Eş^{c}ārından birḳaç beyt taḥrīr olındı.

(13) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Ne tāb-ı mihr-i ^{c}ālem-sūz-ı dil-berden eṯer kalmış
Ne cām-ı ḫātır-ı ^{c}uşşāḳ bir ḳatreyle ter kalmış

(15) Nesīm-i āhdan gül-berg-i ḫātır olup efsürde
Ne tāb-ı nergis-i çeşmümle bir tāze naẓar ḳalmış

(16) Şarābuñ zā'il olmış neş'e-i ḥāletde ẓevḳi
Mey-āşāma ḫumār-ı ġamla ŞŪRĪ derd-i ser ḳalmış

(17) Fenn-i luġazda daḥi māhir olmaġla naẓm eyledigi Şem^{c} luġazıdur.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Ol nedür kim ḫilḳati pür piç ü tāb
Nefret eyler ülfetinden āfitāb

(19) Mālik olur ana her bāy u faḳīr
^{o}Ömri ḳaddi gibi olmışdur ḳasīr

(140^{a}-10)ilḥāḳ olmışdur:raġbet itmekle W./ (12)Eş^{c}ārından birḳaç beyt taḥrir olındı': Bu birḳaç beyt-i ra^{c}nā ẕāde-i tab^{c}-ı bī-hemtālarıdur W./ 9 ila 11 arasındaki satırlar (W.143^{b}) de değişik sırada yer almıştır./ (17)(Başlık):Fenn-i luġazda daḥi maḥāreti olmaġla bu Şem^{c} luġazı anuñdur W./

(20) Eğnine giymiş ferāvān pīrehen
Yine ᶜüryān görinür ol sīm-ten

(21) Bir nihāl-i tāzedür kim bār-ver
Gāh olur hem rīşesi virür semer

(22) Rūz-ı şeb anuñ libāsıdur ğıdā
Hem ğıdā eyler libāsın dā'imā

[E.140ᵇ] (1) İkisi cemᶜ olsa anuñ fi'l-meşel
Şekl-i Dahhake olur lābud bedel

(2) Cismi Hızr-āsā anuñ ẓulmet-nişīn
Fərkı mir'āt-ı sikender-veş ṭalīn

(3) Kim bu sırrı ḥal iderse ŞŪRİYĀ
Maᶜrifet mülkine şāh olsa sezā

(4) ŞUᶜŪRĪ

(5)Āb u hevāsı reşk endāz-ı bilād-ı ᶜAcem ve ᶜArab olan şehr-i (6)HALEB'den ẓuhūr itmişdür.Ismi HASAN ve āsārı müstəḥsen bir şāᶜir-i (7)sihr-fendür.Evā'il-i ᶜömrinde maᶜārife iştiğāl ve Fārisī-dānlıkda (8)kesb-i kemāl eyleyüp LUĞAT-I ᶜARABĪ'de maḳbūl-ı fużalā-yı cihān olan (9)"LİSĀNÜ'L-ᶜARAB"nām kitāba naẓīre olmaḳ üzre Lisānü'l-ᶜAcem (10)nām dört cild luğat-ı Fārisī cemᶜ ve taḥrīr eylemişdür.[W.144ᵃ] Kitāb-ı Merkūmuñ (11)āḫırında yigirmi biñ luğatı otuz biñ beyt ile istişhād (12)idüp "FERHENG-İ ŞUᶜŪRĪ"diyü nām virmişdür.Bundan māᶜada (13)PEND-İ

(140ᵇ-12) idüp : eylemişdür W./

ᶜATTĀR'a on altı cüz' mikdārı "ŞERḤ-ı " laṭīf taᶜlīk (14)ve taḥrīr idüp ve ᶜilm-i ṭıbba müteᶜallik "TAᶜDĪL-I EMZİCE" nām risāle (15)teᵓlīf eyleyüp bunlardan māᶜada nice resā'il-i maḳbūle (16)ve taḥrīrāt-ı merġūbeye muvaffaḳdur. Ḥtrāfı maᶜmūr bir şāᶜir-i (17)meşhūrdur.Māliyye Ḳalemi ḫulefāsından olup biñ yüz (18)tārīḫinde terk-i cihān-ı fānī eylemişdür. Bu birḳaç beyt-i (19)maᶜnīdār güftār-ı ābdār-ı pür-şuᶜūridür.

(2ᴖ) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Nigāh-ı ḫüsn-i ᶜālem-sūza ḳudret ḳande ben ḳande
Tecellā-yı cemāl-i yare tākat ḳande ben ḳande

(22) Bu baḫt-ı nā musāᶜidle felek lutf itse de olmaz
Viṣāl-i şāhid-i āmāle fırṣat ḳande ben ḳande

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.141ᵃ](1) Ol peri-rūyuñ ᶜiẕārında ki müşgīn mū biter
Sīnem üzre dāġ ber-dil ṣad gül-i ḫod-rū biter

(2) Şām-ı ḥasretle ŞUᶜŪRĪ şemᶜ-i ümīd-i viṣāl
Ṣān benefşe-zārda bir lāle-i dil-cū biter

(3)Şāᶜir-i mezbūr evāḫir-i ᶜömrinde şiᶜr ve ġazel ve taᶜrīf-i ḥüsn-i cemāl-i dil-ber-i bī-bedelden (4)fārīġ ve semt-i taṣavvufa sālik ᵭâup ṭarīḳ-ı hidayet-refīḳ-i ḫalvetiyye'den (5)inābet ve maḳām-ı ẕikr ü tevḥīde mülāzemet eyleyüp muḳteża-yı ṭabᶜ-ı (6)şiᶜriyyesi ile ḥurūf-ı

---

(14)idüp : W./ (18)tārīḫinde : senesinde W/(18)beyt : ebyāt W./
(19)şuᶜūridür : şuᶜūri olan āṯārındandur W./

hecā tertibi üzre tevḥīd-i Ḫudā ve naᶜt-ı (7)şerīf-i Resūl-i kibririyā ve medāyıḥ-i āl-i kirām ve aṣḥāb-ı ᶜizāma (8)beẕl-i ḳudret itmekle ol eşᶜār-ı laṭīfeden birkaç beyt taḥrīr olındı.

(9) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Saᶜādet nakş eyvān-ı hüdādur meclis-i tevḥīd
Hidāyet baḫş-ı dīvān-ı Ḫudādur meclīs-i tevḥīd

(11) ŞUᶜŪRĪ cān u dille dāḫil-i ẕikr-i Ḫudā ol kim
Tecellī-gāh-ı cāy-ı dil-güşādur meclis-i tevḥīd

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Dil-i erbāb-ı ᶜışḳa feyż-resdür meclis-i tevḥīd
Naẓar-bāz-ı cemāle mültemesdür meclis-i tevḥīd

[W.144ᵇ](14) ŞUᶜŪRĪ ḫalḳa-i tevḥīde dāḫil olmağa saᶜy it
Muḥaḳḳak cāy-ı aṣḥāb-ı nefesdür meclis-i tevḥīd

(15) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Dil-i āşuftenüñ kārı ḫaṭādur yā Resūla'l-lāh
ᶜAmel ẕannıyle efᶜāli hebādur yā Resūla'l-lāh

(17) ŞUᶜŪRĪ'nüñ degül ḥaddi k'ola meddāḥ-ı evṣāfuñ
Senüñ medh eyleyen ẕātuñ Ḫudādur ya Resūla'l-lāh

(W.144ᵃ-15)de "Nesr"başlığı yer almıştır, [E.141ᵃ]da (3)den önce "Neṣr" başlığı yer almamıştır./

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) ᶜAlīl-i ᶜillet-i cürm ü ḫaṭāyum yā Resūla'l-lāh
Esīr-i re'fet ü lutf u ᶜatāyum yā Resūla'l-lāh

(20) ŞUᶜŪRĪ ᶜāsiyem güm-kerde-rāh-ı dest-i ᶜisyānum
Meded-ḫᵛāh-ı delil-i reh-nümāyum yā Resūla'l-lāh

(21) VELEHU

Vezni: . - - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Sebebdür ḫalḳ-ı eşyāya cenābuñ yā Resūla'l-lāh
Ki levlāk oldı ḫālıḳdan ḫıṭābuñ yā Resūla'l-lāh

(23) ŞUᶜŪRĪ bendeni dūr eyleme bāb-ı saᶜādetden
Cilā-yı çeşm-i cāndur ḫāki pāyuñ yā Resūla'l-lāh

[E.141ᵇ](1) ŞĪR

(2)Namı Mehmed'dür.Sādāt-ı Keşīrü'l-berekātdandur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet-i (3)fenn-i kitābet itmekle Dīvān-ı Ḥümāyūn kātibleri zümresine dāḫil (4)olup ᶜaṣruñ şuᶜarā-yı şīrīn beyānından oldukdan ṣoñra (5)biñ yüz beş tārīḫinde fevt olmışdur. Eşᶜārından bu beyt nümūnedür

(6) NAZM

(141ᵇ-2)sādāt-ı keşīrü'l-berekātdandur:sādāt-ı kirāmdandur W./ (W.144ᵇ-12)de (.....ẓuhūr itmişdür)vardır.Bu kısım (E.141ᵇ-2)de yoktur./ (3,4,5)dāḫil olupᶜaṣruñ şuᶜarā-yı şīrīn beyānından olduḳdan ṣoñra biñ yüz beş tārīḫinde fevt olmışdur:İlḥāḳ olup biñ yüz tārīḫinde fevt olmışdur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla W/nümūnedür: nümūne taḥrīr olınmışdur W./

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(7) Şuᶜle-i ḥüsnine ḳarşu ṣanki bir pervāneyüm
İtmeyüp ṣabrı anuñçün nāre düşdi gönlümüz

(8) ŞEHRĪ

(9)Nāmı ᶜAlī'dür.Reşk-i sipihr-i berīn olan İstanbul'dan peydā Bağçevān-zāde (10)dinmekle meşhūr-ı dünyā olmışdur.Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i hidāyet-refīk-i (11)Ḫalvetiyye'ye süluk idüp ḳuṭb-ı āsumān-ı ᶜirfān Şeyḫ Ḥasan İbni (12)Ümmī Sinān nām ᶜazīze nice zemān ḫidmet idüp naẓar-ı feyż-eṣer-i (13)pīr ile taḥṣīl-i kemāl itmekle bir ᶜāşıḳ-nihād deryā-dil ve mestāne (14)ṭabᶜ dīvāne-ḥasā'il kimesne olup ᶜilm-i edvārda aḳrānı (15)nādir ve meyān-ı ḫalḳa-i ẓikrde ve ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olmağla (16)eşᶜārı ᶜāşıḳāne ve güftārı şūfiyānedür. Bin yüz on (17)dört tārīḫinde ᶜāzim-i tekye-gāh-ı bekā olmışdur. Bu ebyāt (18)ol ᶜārif-i āgāhuñ āṣārındandur.

(19) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(20) Biz mey-gede-i ᶜışḳda şehā cürᶜa-keşānüz
Biz faḳr u fenā içre bu gün şāh-ı cihānuz

(21) Nāmıyle bize gerçi ki insān dидiler līk
Maᶜnī de begüm bende-i bi-kevn ü mekānuz

(22) Mānend-i ᶜaḳīḳ olur ise dideᶜaceb mi
Kim ṣubḥ u mesā rāh-ı ḥaḳa laᶜl-feşānuz

---

(10)dinmekle : dimekle W./ (10-16)(omışdur ..... sūfiyānedür)arasında yer alan cümlelerin yerleri (W.144ᵇ ve 145ᵃ)dā değişik sıralarda yer almıştır,/ (22)"ḥaḳḳa" kelimesi vezin icabı "ḥaḳa" şeklinde okundu./

[E.142^{a}](1) Tevḥīd-i Ḫudādur işimüz cehr ile her dem
Sanma bizi ey zāhid zerrāk-ı nihānız

(2) Dirlerse kimün sūfīsisün ŞEHRĪ cevāb vīr
Merdān-ı Ḫudā kāşif-i ḥakk Ummī Sinānız

(3) ŞERĪF

(4)Nāmı RAHMETU'L-LAH'dur.Iklīm-i Kırım'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İSTANBUL'a (5)gelüp taḥṣīl-i ^{c}ilm u ma^{c}rifet idüp mülāzım olup ḳażāya rıżā (6)diyerek Rūm-ilinde ba^{c}ż-ı ḳaṣabāta ḳādī ve ḥākim olmışdur. (7)^{c}aṣrun şu^{c}arāsından ^{c}ulūm-ı ^{c}Arabiyye'de māhir ve fünūn-ı şi^{c}r ü inşāya (8)ḳādir olmağla bu birkaç beyt-i ra^{c}nā ẓāde-i tab^{c}-ı şerīfleri olan āṯārındandur

(9) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Bu demler ḫūn-i dil bezm-i maḥabbetde şerāb ister
Ciger sūz-ı ġamunla siḫ-i miḥnetde kebāb ister

(11) Maḥall-i ṣarf ol ṣakın nakdīne-i eşki telef itme
Gönül genç-ver-i ^{c}ışkında o şeh lābud ḥesāb ister

(12) N'ola giryān olup düşsem ayāġ-ı sāḳi-i bezme
O naḫl-i gül,nihāl-ı tāzedür gāhīce āb ister

(13) Dırefş-i ġayretüm tā olmadukça zīb-i ser-menzil
Ne ser bālīn-i rāḥat çeşm-i bīdārum ne h^{v}āb ister

(142^{a}-4,5)İstanbula gelüp : W/(5)ma^{c}rifet idüp mülāzım olup:ma^{c}rifet ve nā'il-i şeref-i mülāzemetden ṣoñra W./ (6)kasabāta : ḳażāya W/ ve ḥākim : - W./ (8)ḳādir olmagla : bir merd-i kāmildür W./

(14) Ferāmūş-ı ġam-ı imrūz u ferdāya ŞERĪF-āsā
Mey-i gül-fām ile çām u seḥer mest-i ḫarāb ister

(15) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(16) Nev-baḥār oldı yine gül-geşt-i ṣaḥrā vaḳtidür
Gel gel ey sāḳī ki nūş-ā-nūş-ı ṣabā vaḳtidür

(17) N'ola ey ᶜarᶜar-reviş seyr-i kenār-ı bāġda
Sāye-āsā pāyunā düşsem temennā vaktidür

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Kumāş-ı atlasun beyhūde ᶜarż eyler Şerīfā çarḫ
Benüm bālā-yı istiᶜdādıma andan ḳabā çıḳmaz

(19) VELEHU

Vezni: .- - - -/.- - - -/- -

(20) Āl idüp maḥrem-i ġayr eyledün
Senün ey duḫter-i rez ḳanunı içsem bāri

[W.145ᵇ](21)Fenn-i muᶜammāda daḫi ṣāḥib-i nām ü nişān olmaġla "Ḫandī" nām muᶜammāsıdur

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(22) Efser-i ḫusrevi ḳurdum benüm olsa serine
O sipāhi beççenün gitdi külāhı yerine

[E.142ᵇ](1)şeştāriyāndan ḫoş-ṣoḥbet ve ḫaylice ṣāḥib-i nezāket ve bediha-gülukda (2)māhir ve ḥüsn-i ṣavta ḳādir çalar ve çağırur ve en-

---

(18-20)(Velehu):Metinde kenardadır./ (21)(Başlık):Fenn-i muᶜammada daḫi mahir olmagla "Ḫandi" nāmına nazm eyledigi muᶜammādur W./
(142ᵇ-1) ḫaylice : - W./

cümen-i zürefāda ḥāżır (3)ve öndül olmaḳda baḥādur. Ḳahve-ḫāne şāyirlerindendür.Mora seferinde (4)biñ yigirmi yedi tārīḫinde ṣaḥbā-keş-i cām-ı memāt olmışdur. Bu birḳaç (5)beyt bi'l-bedāha naẓm eylediği güftārındandur

(6) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Ṭarf-ı rūyuñda şehā kākül-i ġālsū bulınur
Ṣaḥn-ı gülşende belī sünbül-i şebbū bulınur

(8) Ḫaṭṭ niçün ẓāhir olur kişver-i ruḫsāruñda
Rūmdur bunda niçün leşker-i Hindū bulınur

(9) ᶜĀlemi geşt ü güẕār eyleseler ser-tā-ser
Sen gibi sanma dil-ārā-yı cefā-cū bulınur

(10) Ḫāneme gelse de ol şūḫ-ı perī-şīve yine
Bilesince bir iki düşmen-i bed-ḫu bulınur

(11) Şevḳ-i dendānuñ ile ŞERMĪ-i ṣāḥib-hünerüñ
Ṣadef-i cevf-i dilinde nice lū'lū' bulınur

(12)Vezīr-i aᶜẓam Silaḥdār ᶜAlī Pāşā'ya lāle çerāġānında virdiği ḳaṣīdedür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Dür-nisār itmezdi ceybüñ reşk-i ᶜummān olmasa
Laᶜl-pāş olmazdı ṭabᶜuñ mā-ḥaṣal kan olmasa

(14) Şeb-serāy-ı ḫāṭır-ı ᶜirfān olur mı rūşenā
Pertev-i luṭfuñ ana şemᶜ-i firūzān olmasa

---

(3)Ḳahve-ḫāne şāyirlerindendür : Ḳahve-ḫanelerde şāᶜir olup ᶜaşrüñ şuᶜarāsındandur W./ (11)lū'lū' : incü W./ (12)(Başlık):Vezīr-i ᶜaẓam Şehīd ᶜAlī Pāşāya virdiği ḳaṣīdeden birḳaç beyt yazıldı W./

(15) Kimse iḳāz idemez ᶜaṣrunda dirdüm fitneyi
Zülf-i ḫubān āh-ı ᶜāşıḳdan perīşān olmasa

(16) Der-niyām olmazdı ḳahrun zülfeḳārı Haydara
Rişte-i luṭfunla ᶜaḳd-ı sulḥ-ı ᶜudvān olmasa

(17) Gülşen-i vaṣfunda olmazdum hezār-ı ḫoş-nevā
Ġonce-i luṭfun güşāyiş-yāb-ı ḫandān olmasa

(18) Lāle-zār-ı ᶜāleme revnaḳ çerāġānun
Ḥaşre-dek gül-zār-ı fānīde çerāġān olmasa

(19) Baḥr-ı ṭabᶜ-ı ŞERMĪ böyle dür nisār itmezdi ger
İltifāt-ı ṣadr-ı ᶜālīden ḫurūşān olmasa

[W.146ᵃ] (20) ŞEFĪḲ

(21)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif (22)idüp fenn-i kitābete sālik ve vādī-i şiᶜr ü inşāya mālik [E.143ᵃ](1)olduḳdan ṣonra Dīvān-ı Hümāyūn kātipleri zümresine ilḥāḳ olup (2)baᶜż-ı vezīre dīvān efendisi olmışdur.Baᶜdehū Vezīr-i aᶜẓam ŞEHĪD ᶜALĪ (3)PĀŞĀ'ya Vāḳāyiᶜ-nüvīslik sebebi ile intisāb itmekle küçük (4)evḳāf muḥāsebecisi olup bin yüz yigirmi yedi tārīḫinde (5)fevt olmışdur. ᶜAṣrun şuᶜarāsından nāzükāne eşᶜārı (6)ve üstādāne güftārı vardur.Bu birḳaç beyt-i raᶜnā āṯārındandur.

(7) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(143ᵃ-1) olup : olmağla W / (2)efendisi olmışdur : kātibi olup W./ (6)beyt-i raᶜnā āṯārındandur : beyt-i raᶜnā zāde-i ṭabīᶜati olan eşᶜārındandur W./

(9) Bozulmaz mı ṭılısm-ı tevbe zāhid ol gül endāmı
Giribān tā-be-nāfe çāk bulsan ḫ^vāb-gāhında

(10) Degül ten-perverāne cilve ki merhem-seray-ı ^cışḳ
Ki sengī rīze-i elmāsdur hep şāh-rāhında

(11) ŞEFĪḲĀ Yūnus u Yūsuf da olsan ḳalmadı dehrūn
Ne girdābında bir ḥūtı ne ḫod bir delvi çāhında

(12) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(13) Bahārdur ki gönül seyr-i lāle-zār ister
Bir elde sāġaru bir elde dest-i yār ister

(14) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Ne dem fikr-i nigāhın ṣadr-ı sīnemde mekīn buldum
Bisāṭ-ı ḫ^vāb-gāhum dāmen-i rūḥu'l-emīn buldum

(16) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/--

(17) Libās-ı Ka^cbe-i ḥüsn-i cihāna lā ḥūtem
Şehīd-i ^cışḳ-ı civānāna zīb-i tābūtem

(18) ŞĀHĪ

(19) Nāmī Şāhīn Girāy'dur. Sülāle-i Āl-i Cengīz'den ^caṣrında ḲIRIM ḪĀNI olan (20)Toḫtamış Girāy Ḫān'uñ oġludur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^cārif-i bi-şümār ile (21)meşhūr-ı cihān olup Nūred-Dīn rüt-

---

(20)oğludur : ferzend-i devlet-mendi olup W./ (20,21)bi-şümār ile meşhūr-ı cihān olup Nūred-dīn rütbesiyle : bī-şümār idüp feza'il-i mevfūr ile meşhūr-ı cihān olmağla Nūreddīn rütbesiyle W./

besiyle ser-efrāz oldukdan sonra (22)Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOsmāniyye tarafından [W.146ᵇ] sāliyāne ihsāniyle tekāᶜüd ihtiyār idüp [E.143ᵇ](1)Yanbolı nām mahalde sākin ve mütemekkin iken bin yüz otuz tārihinde (2)terk-i cihān-ı fānī itmişdür. ᶜAsrun şuᶜarāsındandur. Husūsan (3)fenn-i tārihde olan mahāreti maᶜlūm olmak içün DERVİŞ (4)FAŞİḤ-İ MEVLEVĪ fevtine nazm eylediği tārih bu mahalle tahrīr olındı (5) Tārih-i vefāt-ı Derviş faşiḥ-i Mevlevī

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Hażret-i Monlā-yı Rūmun hāk-rāh-ı devleti
Pertev-i şems-i hidāyet pertevinün pertevī

(7) Tūtī-i muᶜciz-demi āyine-i ᶜirfān idi
Şūretā derviş idi sīretde şāh-ı maᶜnevī

(8) Hakk budur ol nükte-dānun tabᶜına mahsūs idi
Nazm ü nesr şiᶜrü inşā vü rübāᶜī mesnevī

(9) Bu harāb-ābādı terk idüp cināna atdı cān
Rahmet-i Mevlā ile maᶜmūr ola ᶜukbā evi

(10) Okı Yāsin fevtine bu mısraᶜı tārih içün
Göçdi bākī mülkine Derviş Faşiḥ-i Mevlevī

(11) ŞUHŪDĪ

(12)Nāmı Mehmed'dür.İstanbul'dan zuhūr itmişdür.Hamele-i Kur'ān-ı ᶜAzīmü'ş-şān'dan olup (13)hüsn-i savt ile mevsūf olan hutebā zümresindendür. İstanbul'da Hażret-i (14)Emīr Buhārī Cāmiᶜ-i Şerīfi

---

(22)ᶜOsmāniyye:-W/(22)ihsāniyle:ihsān olınup W/(22)idüp:itmekle W./ (143ᵇ-1)Yanbolı nām mahalde:Yanbolıda W./(1)iken:olup W./ (2)terk-i cihān-ı fānī itmişdür:ᶜāzim-i cinān olmışdur W./ (4)bu mahalle:-W./ (12)olup:-W/ (13)İstanbul'da Hażret-i Emīr:İstanbul'da vākiᶜ Emīr W./ (14)şerīfi hatībi:şerīfinde hatīb W/(14)dahı müceddeden:dahı māhir ve hüsn-i savtı zāhir ve müceddeden W./

hatībi olup fenn-i mūsikīde dahi müceddeden beste (15)ve ihtirāᶜa kādir olmağla ᶜasruñ mevlūd ve naᶜt-hᵛānlarınuñ (16)mümtāzi ve serefrāzıdur.Meşāyīh-i ᶜizām hażarātiyle me'lūfdur (17)ve dahi hatt-ı nesh ve sülüsde māhir ve kemān-keşlikde kemāl-i kuvveti zahir olup (18)biñ yüz otuz tārīhinde fevt olmışdur.Eşᶜārı taṣavvuf-āmīz (19)ve recā-engīzdür.Bu eşᶜār āsārındandur.

(20) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Tālib-i Mevlā olan kul kendüyi pinhān ider
Halvet ider yine dilde ᶜālemi seyrān ider

(22) Kimseye kalmaz recāsı bu bekāsız dünyede
Ol kişi kim ᶜarż-ı hālin der-geh-i rahmān ider

[E.144ᵃ](1) Saᶜy iderseñ şerᶜine peyġamberüñ Kur'ān ile
Bu sulūkuñ cānuñı bil lāyık-ı cānān ider

(2) Kā'im ol dīvān-ı hakda dā'ima kullukda ol
Müşkilātuñ her umūruñda Hudā āsān ider

(3) Kimseye itme ŞUHŪDĪ gel hakāretle nazar
Bir gedāyı hak dilerse ᶜāleme Sultān ider

[W.147ᵃ] (4) ŞEKĪB

(5)Nāmı ᶜÖmer'dür. İstanbuldan zuhūr ve katᶜ-ı menāzil-i sinīn ü

---

(15)mevlūd:mevlid-hᵛānlarınuñ W./ (15)naᶜt-hᵛānlarınuñ:-W./ (16,17) me'lūfdur ve dahi hatt-ı nesh:me'lūf olmağla mahlaṣ-ı mezbūri ihtiyār itmişdür ve dahi hüsn-i hatt-ı nesh W/(17)māhir ve kemān-keşlikde kemāl-i kuvveti zahir olup:-W/ (18)Eşᶜārı taṣavvuf-āmiz ve recā-engizdür Bu eşᶜār āsārındandur:Ekser eşᶜārı taṣavvuf-āmiz ve recā-engīzdür.Bu birkaç beyt āsārındandur W./(144ᵃ-5) Istanbuldan "E"nüshasında yoktu. [W.147] dan alınarak tamamlandı/(5)zuhūr ve:zuhūr itmişdür W./

şuhūr iderek (6)vāṣıl-ı ser-ḥadd-ı kemāl-i şu^{c}ūr olduḳda envā^{c}-ı dāniş ve ^{c}irfān ile ber-murād (7)olduḳdan soñra mülāzım ba^{c}dehū ṭarīḳ-i ḳażāya sālik pes-ez-ān (8)fenā-pezīr-i dehri bī-bekāya ittilā^{c}-ı ma^{c}nevī ḥāṣıl idüp (9)ṭarīḳ-i hidāyet-refīḳ-i Mevleviyye'ye sülūk idüp (Mısra^{c}) :

Vezni: .- - -/.- - -/b- - -/.- - -

(11) Külāh-ı fakrı ber-ser eyledük efserden el çekdük mısdākınca (12)Mısra^{c}: Mānīz ez-in külāhīdārīm. Güyān terk-i cübbe vü destār (13)u ta^{c}alluḳ-ı ^{c}ālem-i ber-hencār eyleyüp nice zemān Burūsa'da sākin (14)ba^{c}dehu İstanbul'a gelüp Ġalaṭa ve Yenīḳapu Mevlevīḫānesinde (15)ḳarār eylemişdür.^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsındandur.Bu birḳaç beyt aṣarındandur.

(16) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Dilimüz añlıyamaz ṣāfī bizüm ḳāl ehli
Bi-zemān söyleşelüm var ise bir ḥāl ehli

(18) Salṭanat fakr ile faḫr itmek imiş ^{c}ālemde
Ne bilür ḳadrin anuñ memleket ü māl ehli

(19) Vāz gel ^{c}aḳl ile sen yār olımazsın ey dil
Ehli var başḳa anuñda be-hey abdāl ehli

(5,6)ḳaṭ^{c}-ı menāzil-i sinīn ü şuhūr iderek vāṣıl-ı ser-ḥadd-ı kemāl-i şu^{c}ūr olduḳda envā^{c}-ı dāniş ve ^{c}irfān ile ber-murād olduḳdan soñra: Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i ^{c}ulūmdan soñra W./ (14)mevlevīḫānesinde:Mevlevīḫānelerinde W/(farsça mısra):Mā nīz ez-in nemed külāhī dārīm W(vezni çıkmıyor.Rübāiden bir mısra^{c} olabilir)/ (15)şu^{c}arāsındandur : şu^{c}arāsından olmaġla W./

(20) Cānı cānān yolına virmede ihmāl itme
İremez menzil-i maksūdına ihmāl ehli

(21) ŞEYḪİ

(22)Nāmı Mehmed olmağla Memiş Efendi dinmekle meşhūr-ı cihān olmışdu: [E.144^{b}](1)Ebi Eyyüb Ensārī mahallāt-ı fā'izü'l-berekātından zuhūr idüp (2)^{c}aṣrında Beşiktāş Mevlevīḫānesinde şeyḫ olup kerāmet (3) ve velāyet ile meşhūr-ı āfāk olan Yūsuf Dede nām (4)^{c}azīz-i muḥteremün terbiyesiyle taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyār ve tekmīl-i (5)^{c}avārif-i bi-şumār idüp ^{c}azīz-i mezbūrun naẓar-ı feyż-eseriyle (6)maẓhar-ı ^{c}ilm ü kemāl olup ba^{c}dehu şeyḫ Yūsuf tārik-i zāviye-i (7)fenā ve sālik-i bādiye-i bekā oldukda yerine hālā Beşiktāş (8)Mevlevīḫānesinde mesned-nişīn-i makām-ı irşād olup (9)ders-i meṣnevī ve nakl-ı ma^{c}nevi ile iştiġāldedür. Evā il-i (10)hālinde gāh-bī-gāh eş^{c}ār ile āzmāyiş-i ṭab^{c} itmekle (I)zāviye-i Beşiktaşda kāmilen elli yedi sene şeyḫ olup bin yüz otuz altı senesi evāḫirinde terk-i fenā (II)ve ^{c}azm-i bādiye-i bekā itmişdür. (II)Bu birkaç beyt-i ra^{c}nā zāde-i ṭab^{c}-ı nādire-zāları olan eş^{c}ārındandur.

[W.147^{b}] (12) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Gelmez mi ey gönül sana bir dem ferāġ-ı dāg
Olmaz mısun bu süziş ile bī-dimāġ-ı dāġ

---

(22)dinmekle : dimekle W / (144^{b}-3)olan Yūsuf Dede:olup Beşiktaş Mevlevīḫānesi şeyḫi olan Yūsuf Dede W./ (4,5)taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyār ve tekmīl-i ^{c}avārif-i bi-şumār idüp : taḥṣīl-i ^{c}ilm ü ma^{c}rifet ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat idüp W./ (5)^{c}azīz-i mezbūrun:-W./ (6)^{c}ilm ü :-W /(6)Şeyḫ Yusuf:Şeyḫ Yusuf Mevlevi W / (7)badiye-i : tekyegah-ı W/yerine:yerine Şeyḫ W./ (8)irşād:meşīḫat W/ (9)iştiġaldedür:iştiġalde olup W./ (9)Eva'il-i ḥālinde:-W/(I,II)metinde kenardadır "W" de yoktur./ (II)beyt-i ra^{c}nā zāde-i ṭab^{c}-ı nādire-zāları olan eş^{c}ārındandur : beyt āṣārından nümūnedür W./

(14) Şāh-ı diyār-ı ᶜışḳa ne lāzım ḥadem ḥasem
Besdür ana serindeki tūġ u otāġ-ı dāġ

(17) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Elin būs itmege ᶜuşşāḳa virmez ol perī-peyker
Bu istiġna begim böyle ḳalursa bize el virmez

(16) ŞEYḤĪ

(17)Nāmı Meḥmed'dür.Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür.Maḥrūsa-i mezbūrede (18)Mevlevī Şeyḫi olup sahib-i maḫlaṣ ile bu cerīdeye (19)āṯārı sebk iden Ṣāliḥ Dede'nüñ ḳarındaşıdur.Evā'il-i (20)ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet idüp maḥrūse-i Burūsa'da Yeşil ᶜimāret (21)meşīḫatı ile ḳanāᶜat itmişdür.ᶜAsruñ şuᶜarāsından olmaġla [E.145ᵃ](1) Bu ebyāt eşᶜārındandur.

(2) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Ayaḳlar oldı dā'im ḫāṭır-ı ᶜuşşāḳi ġam şimdi
Ḥazef-veş pāyımāl ü münkesirdür ċām-ı Cem şimdi

(4) Ganī hemyānını çözmez faḳīre feṯḥ-i bāb olmaz
Dirīġā bağlanūpdur Şeyḫiyā bāb-ı kerem şimdi

(5) ŞEYDĀ

(6)Ol bülbül-i şeydā-yı gülşen-i maᶜārifün nāmı daḫi Şeydā'dur. Māverāü'n-nehr-i (7)Buḫārā'dan ẓuhūr itmişdür.Ṭarīḳ-i Naḳş-bendiye-

---

(19)karındaşıdur : birāderidür W / (20)Burūsada : mezbūrede W./ (145ᵃ-1)Bu ebyāt eşᶜārındandur : Bu birḳaç beyt anūndur W./ (6)Ol bülbül-i şeydā-yı gülşen-i maᶜārifün : - W./

den Dervīş - (8)hey'et sikke vü ṣūret bir ᶜāşık-ı şeydā'dur.Evā'il-i hālinde (9)taḥṣīl-i maᶜārif idüp seyāḥat-ı keşīreden soñra ṭaraf-ı Rūma (10)gelüp İstanbul ḳurbında Üsküdārda ḳarār itmişdür.ᶜAṣruñ (11)şuᶜarāsından eşᶜārı ḫūb ve güftārı merġūbdur.Bu birkaç (12)beyt-i ġarrā ol dervīş-i dil-rişüñ eşᶜārındandur.

(13) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(14) Gerdūn eger ṭulūᶜ ve ġurūb āz rū kuned
Der şāhrāh-ı sīne-i mā ser-fürū küned

(15) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(16) Tā lāle-zāra döndi dil-i dāġ-dārımuz
Rūşendür elġaraż bu çemende çerāġımuz

(17) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(18) Çözdükçe her seher o ṣanem zülfi bāğını
Bād-ı ṣabā muᶜaṭṭar ider cān dimāğını

[W.148ᵃ] [E.145ᵇ] (1) ŞEHDĪ

(2)Nām-ı nāmī ve ism-i sāmīleri Muṣṭafā'dur.Belde-i ḳadīme-i Anṭākya'dan (3)şehristān-ı ᶜālem-i imkān-ı vücūda pā-nihāde-i cilve-i ẓuhūr-ı şuhūd (4)olup perveriş-i şīr ü şeker ve nevāziş-i terbiyet-i māder ü peder ile (5)istiᶜdād-ı zāt-ı māder-zād u ḫudā-dādīleri muk-

---

(9)idüp:içün W./ (10)İstanbul ḳurbında : -W./ (11)şuᵉarāsından : şuᶜarāsındandur W/(11)merġūb dur:merġūb olmağla W./ (12)ol dervīş-i dil-rişüñ eşᶜārındandur : ol ᶜāşık-ı şeydānūndur W./
(145ᵇ-4) māder ü peder : māder-i peder W./

tażāsınca taḥṣīl-i (6)ma^{c}ārif-i bī-şümāra heves-kār olmağın zāde-i ṭab^{c}-ı güftār-ı şīrīn (7)ve āṯār-ı eş^{c}ār-ı dil-nişīn ḥāṣıl idüp ba^{c}d-ezīn revāc-gāh-ı (8)kālā-yı ma^{c}ārif ve ārāmişgāh-ı erbāb-ı himem ü ^{c}avāṭıf olan (9)āsitāne-i devlete ^{c}āzim ve cāzim olup vüzerā-yı ^{c}izām ve (10)sanādīd-i fuḥūl-i kirāmun ḥidmet-i kitābetlerinde istiḫdām olunarak (11)himem-i vālā-yı evliyā-yı na^{c}am-ı aṣḥāb-ı kerem ile refte refte menāṣıb-ı ḥ^{v}ācegan-ı (12)dīvāniyyeye nā'il ve nice merātib ü ümmīd-i āmāle vāṣıl olmağla beyne'l-akrān (13)müşārü'n-bi'l-benān ve ḫayli zemān mu^{c}ammer olup Türki,Farsī nice ḳaṣā'id (14)ve eş^{c}ār-ı leṭāyifleri görilmişdür.Bu cerīde-i kem-havṣala cümlesin cāmi^{c} (15)olmağa māni^{c} olmağla ancak güncāyiş-peẕīr oldığı ḳadar birḳaç ġazel (16)ve luġaz-ı muḥayyel ve tārīḫ-i güzīde ve mu^{c}ammā-yı nā-şenīdesi taḥrīr olınmaḳ lāzım geldi.

[W.148^{b}] (17) Ġazel-i Müstezād

Vezni: - -./.- - ./.- -./.- - - -./.- -

(18) Ey şūḫ-ı cefā pişe bu nāz u sitemün ne Takat getürilmez

(19) Üftādelere tā bu ḳadar bār-ı ġamun ne Bi'l-lāh çekilmez

---

(7)dil-nişīn ḥāṣıl idüp ba^{c}d-ezīn:dil-nişīnine de'b-i ayin-i süḫanverān-ı şu^{c}arā-yı pişīn üzre maḫlas ittiḫaz ve ta^{c}yin itmek niyetiyle çār bāg-ı ^{c}acemde nağme-perdāz-ı şehnāz olan bülbül-i rāst-güy-ı Şirāzī Şeyḫ SA^{c}Dī-i kerāmet-nevāz-ı i^{c}caz-ṭırāzun ḥaḳīḳat ve mecāzi müş^{c}ir enfās-ı ḥālet-baḫş-ı ḳudsiyye ve müsāmere-i leṭāyif-i ünsiyyelerin muḫbir kitāb-ı gülistān-ı bī-ḫazānından bir ġonce-i sirāb-ı nev-güşüde zīb-i destār-ı iftiḫārı ya^{c}nī bir kelime-i nādire-i kem-yābı nümūde-i çeşm-i i^{c}tibārı olmaḳ içün teyemmünen te'emmül-künān-ı teʾe'ül idüp gülberg-i evrāḳ-ı eş^{c}ārı ḥalāvet-nisārınun ser-saṭr-ı ṣaḥifesinde vaki^{c} lafẓ-ı güzīn-i dil-nişīn-i şīrīn Şehd-i fāyıḳ dü çār-ı merdüm-i dide-i ḥaḳāyıḳ-bīni oldığı ecilden Şehdī taḫalluṣ ve taḫaṣṣuṣ eylemiş idi.Ba^{c}d-ezin W./ (9)āsitāne-i devlete:asītane-i sa^{c}adet ü āṣiyāne-i devlete W./ (11)himem-i vālā-yı evliyā-yı na^{c}am-ı aṣḥāb-ı kerem ile : - W./ (13) ve:olmışdur W / (16)ve luġaz-ı muḥayyel ve tārīḫ-i güzide ve mu^{c}ammā-yı nā-şenīdesi taḥrīr olunmaḳ lāzım geldi:ve tārīḫ ve mu^{c}ammā ve luġaz taḥrīr ve teẕkīr olunmaḳ lāzım geldi W./

(20) Sen pādişeh-i mülk-i ḥüsnsün ana söz yoḳ | Yūsuf gibi am

(21) Görsem hele gāhīce gedānā keremün ne | Bu bezm ele meğ gi

(22) Ḥamyāze-keş-i renciş-i ḥammār olur āḫır | Rindān-ı mey-şam ā

(23) Meyden ne imiş neş'esi āyā ki Cemün ne | Ālāmına degmez

[E.146^{a}](1)Kūyın dolaşur zülfine yārun ulaşırsın | Her vaḳt-ı seḥerde

(2)Bilsem hele ey bād senünde elemün ne | Cānāna el irmez

(3)Bin ḥânde ider ġayr-ı leb-ā-leb bize ŞEHDĪ | Bir kasdı mı vardur

(4)Ağzın bile açmaz sözü ol ġonce-femün ne | Va'l-lāh bilinmez

(5) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) Felekde zühreden āheng-i naḳş u kārı kim dinler
Bu devr içre muḫālif naġme-i edvārı kim dinler

(7) Şarılmışlar liḥaf-ı nāze yer yer ġoncalar der-ḥ^{v}āb
Fiġān-ı āteşīn-i ^{c}andelīb-i zārı kim dinler

(8) Çekerler hāle-āġūşa āḫır ol mehī aġyār
Edā-yı şekve-zāy-ı ^{c}āşıḳ-ı dīdārı kim dinler

(9) Çıḳup kürsīye vā^{c}iẓ pendini ^{c}ālem-pesend itmiş
Şadā-yı na^{c}re-i mestāne-i mey-ḥ^{v}ārī kim dinler

(10) Ḳo teklīf-i neẓā'ir itmegi yārāna ey ŞEHDĪ
Dimāġ-efsūrde ^{c}ālem kim okur eş^{c}ārı kim dinler

(11) VELEHU

(146^{a}-5)Velehu : Ġazel W./

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Nişān-ı tīrin ol ḳāşı kemānun dūr bulmışlar
Çekenler çile-i ᶜışḳı ḳatī pür-zūr bulmışlar

(13) Berāt-ı ḥüsninün ancaḳ nişānı ḳalmış ebrūda
Ḫaṭṭ-āver dil-rubā ḥaḳḳında bir menşūr bulmışlar

(14) Ḫaṭṭ-ı sebzin görenler nev-demīde gird-i luṭfunda
Ḫıżr-veş anda āb-ı zindeānī mestūr bulmışlar

(15) Ġubār-ı ḫaṭṭı itmiş pīçiş-i zülfiyle āmīziş
Dolaşur genc-i ḥüsni nice mār u mūr bulmuşlar

(16) Kimi der meh-ᶜizār ol şūḫa kimi āteşīn-ruḫsār
O kāfir mācerā vaṣfında nār u nūr bulmuşlar

(17) Düşüp çāh-ı zenaḫdānında dil bir Yūsuf ḥüsnün
Anı sevdā-kerān-ı ᶜāşıḳān mecbūr bulmışlar

(18) Ṣaḳın dūri-i çeşm-i yārdan bir laḥẓa ey ŞEHDĪ
Nişān-ı tīrin ol ḳāşı kemānun dūr bulmışlar

[W.148ᵇ] (I) LUĠAZ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Ne sāḥirdür bu kim ᶜibret-nümā-yı ᶜālem-ārādur
Ki her eşḫāṣ-ı nāsa ᶜarż ider kendin temāşādur

(III) Görinür muḫtelif eşkāl ile iẓhār-ı ḥāl eyler
Ḳaçan maḥv-ı vücūd itmek diler siḥr-i ḥelāl eyler

(IV) Ne cindür bu ne dīv ü ne perrine ādemi fıṭrat
Bilür māhiyetin bir laḫza anunla iden ülfet

(14)lutfunda:laᶜlinde W./ (W.148ᵇ-I ila VIII arası)(E.146ᵃ)da yoktu.

(V) Görürlermiş anı geh ṭıfl ve gāhi pīr-i bī-sāmān
Gehi nev ḫaṭṭ u gāhī dil-ber-i mümtāz-ı bi-akrān

[W.149[a]] (VI) Görinür gāh kāfir-şekl ü gāhi müslimān-āsā
Ne kāfirdür ne müslim bir heyulāyı ḫıred-fersā

(VII) Girer gāhīce şekl-i murġa gūyā nāṭıka perdāz
Velī bī-bāl [ü] perdür idemez cāyından ol pervāz

(VIII) [c]Acebdür her ḳaçan ḳeç ṣüretinde olsa zü'l-ḳarneyn
Helāk olur o dem bir kepş-i āhar ile-re'ye'l-[c]ayn

(19)Fenn-i luġazda māhir olmaġla naẓm eyledigi ḥammām luġazıdür

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(20) Nedür ol ḫānḳāh-ı āmed u reft
Der-i dervāzesi ya penç ü ya heft

(21) Ana kim girse şād u ḫurrem olur
Terk idüp māsıvāyı bī-ġam olur

(22) Olur āzāde ser,ferī ḫu'l-bāl
Baş açıḳ sīne çāk bir ābdāl olur

(23) Ḫalvetīler içinde nām-āver
Şeyḫī Mūsā-yı Eş[c]arī dirler

[W.149[a]][E.146[b]] (1)Vecdī ḥālinde gāh olup [c]üryān
Depesinden çıḳarmış āhı hemān

---

(19)(Başlık):luġaz W./ (VII)bāl ü per:metinde "bāl-i per" şeklinde idi [ü] konarak düzeltildi./

(2) Kimisi güşte-gīr-i zūr-āver
Bibirin eylemekde zir ü zeber

(3) Nicesi piçtab ile dil-i germ
Nice ser-keşleri idermiş nerm

(4)Cāmi^{c}-i Ebā Eyyūb Ensārī'de medfūn Derviş ^{c}Abdü'l-Ġanī-i (5)Gī sūdārun fevtine didigi tārīḫdür ki güşe-i dīvār-ı mezārında der-vāze-i (6)peh-nāver üzerinde mermer sengine ḫaṭṭ-ı celī-i ^{c}İmād pesend ile yazılmışdur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Cihānda ger faḳīr u ger ġanīdür ^{c}ākıbet kārı
Olur mülk-i beḳānun nakd-ı cān ile ḫarīdārı

(8) Şadā-yı ir^{c}i-i güş eyleyüp ^{c}Abdü'l-Ġanī merḥūm
Göçüp bu māsıvādan ḳoydı gitdi tāc u destārı

(9) Bu idi ḥaḳḳ bu kim bu ḫānḳāhun pāk dervīşi
Ġaribün dil-nüvāzı ehl-i ḥālün hem-dem ü yārı

(10) Bu idi ^{c}anberīn-bū saçlı sünbül gibi müy efşān
Sipihrün güyiyā bir necm-i gī sū-dār-ı seyyārı

(11) Kemer beste olup şeb-zinde-dār-ı güşe-i vaḥdet
İderdi zikr-i tesbīḥ ile ḥaḳḳa girye vü zārı

(12) Budur ser maḥfili bu cāmi^{c}-i vālā-yı pür-feyżun
^{c}Alem-dār-ı Resūl-i kibriyānun ḫod senā-kārı

(13) Çeküp zīr-i cenāha cezb idüp ol ṭā'ir-i ḳudsī
Anı āsūde ḳıldı sāyesinde oldı hem cārı

(146^{b}-4)cāmi^{c}-i Ebā Eyyūb:civār-ı cāmi^{c}-i Ebā Eyyūb W./ (4)medfūn : medfūn merḥūm ma^{c}t-ḫ^{v}ān W./ (5)didigi : naẓm itdigi W./

(14) İlāhī bülbül-i cān-ı ᶜazīzin neşve-dār-eyle
Ola pervāz-gāhı bāġ-ı ᶜadnūn ṣaḥn-ı gülzārı

(15) Gül-i ṣad-berg-i ᶜafv u mağfiretle eyleyüp taᶜṭīr
Enīs-i ḥōr u pür-nūr ide ḳabrīn ḥazret-i Bārī

(16) Duᶜā idüp didiler ḫırḳa-pūşān ŞEMDİYĀ tārīḫ
Şefīᶜ ola āna yārāb EBŪ EYYŪB-I ENṢĀRİ

[V.149ᵃ](17) Bu daḫı tārīḫ-i āḫardur ki ayāġı ucında olan dīvārūn dervāzesinde (18)nigāşte ḳılınmışdur.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- -

(19) Bu merḳad ṣāḥibi ᶜAbdü'l-ġanī'nūn
Riyāż-ı cennet olsun ḥᵛāb-gāhı

(20) İlahī behre-yāb-ı mağfiret ḳıl
Ne denlü var ise cürm ü günāhı

(21) Ṣabāḥ-ı ḥaşre dek nūr it maḳāmın
Ṭulūᶜ itdükçe çarḫūn mihr ü māhı

(22) N'ola bir fātiḥayla itseler şād
Gelüp geşt eyleyen bu şāh-rāhı

(23) İdüp yād ismin itdüm āna tārīḫ
Çıḳardum çarḫa ammā meddāhı

Sene 1117

[E.147ᵃ](1)Muᶜammā-ı be-nām-ı Kelb ᶜAlī

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

---

(17)Bu daḫi tārīḫ-i āḫardur ki: Bu tārīḫ daḫı merḥūmūn W./

(2) Gül ki ber bālā nümāyed serv nā-peydā şeved
Ser nüvişt-i bülbülān ber pāy-ı gül peydā şeved

(3)Bu ismüñ diyār-ı ᶜAcemde Şīᶜi mezheb surḫ-serān meyānında şuyūᶜī (4)var iken Rūm'da bi-ḥasebi'l-iḳtiżā muᶜammā olup işāᶜitine (5)bādī budur ki merḥūm u maġfūru'n-leh ḫuld-āşiyān Sulṭān Aḥmed (6)Ḫān-ı sānī zemānında Baṣra ḥavālisinde olan ᶜUrbān eşḳıyāsınuñ (7)istilāsıyle MĀNĪ nāmında bir ᶜArab ḥarb u żarb ile ḳalᶜa-i (8)mezbūrı istiṣḥab idüp şāh-ı ᶜAcem şehen-şāh-ı cihāna (9)iẓhār-ı muḫālaṣat ġayret-keşī ile taḫlīṣ ve güşāde idüp (10)der-gāh-ı ᶜālem-penāh-ı pādişāhiye miftāḥın firistāde ḳılduḳda bir pīl-(11)-peççe-i bi-muᶜādil ve birḳaç esb-i eblek-i nümāyış-kerden-i bend-i ḥemā'il (12)ve bir iki kebş-i zūr-mend-i şāḫ berşāh ᶜacībü'l-hayākil ve üştürān-ı (13)surḫ müy-ı şīrīn-şemā'il ve ḳālīce hāy-ı münaḳḳaş ve serā perdehāy-ı (14)müzerkeş ve nice tuḥaf-ı nevādir-i dil-keş piş-keş ile gelen (15)elçī-i kāmūrānuñ nāmı KELB ᶜALĪ ḪĀN olup merḳūm erbāb-ı (16)dāniş ve ᶜirfāndan ḫaylice bir ẓarīf ḥarīf-i nükte-dān olmaġın (17)şuᶜarā-yı Rūm'dan baᶜżılar varup görüşdükde ᶜAlā ṭarīḳu'l-imtiḥān (18)ebyāt-ı müşkilāt-ı ᶜÖRFĪ'den der-meyān ve fenn-i muᶜammāda yed-i ṭūlā (19)şāḥibi oldıġın iᶜlān ile [W.150ᵃ] tefāḫurdan ḫālī olmamaġla (20)şāᶜir-i mezbūr bu muᶜammāyı inşād u pīş-nihād eyledükde azmāyiş-i (21)ṭabᶜ ile ḳavāᶜid-i muᶜammā üzre bālānuñ ᶜarabīsi ᶜālī ve servden (22)murād elif oldıġı ẓāhir ve ᶜālinüñ elfī nā-peyda olıcak (23)ᶜAli ḳalup mıṣraᶜ Evvelden istiḫrācı ancaḳ Kel ᶜAlī ḥāsıl [E.147ᵇ](1)olmaġın Mıṣraᶜ : sanīde olan ser-nüvist-i bülbülānı ser-güzeşt (2)ve ser encām maᶜnāsına ṣarf eylemekle bu muᶜammā

(W.149ᵇ-10)da "Neşr" başlığı vardır. (E.147ᵃ) da satır (3)den önce "Neşr" başlığı yoktur W./ (5)merḥūm u maġfūru'n-leh : - W./

ancak GÜL ᶜALÎ (3)nāmınadur.Noḳsānı nümāyāndur diyü muᶜārıżaya başladuḳda (4)be-hey ḫānım ḳāᶜide-i intiḳād üzre "ser-nüvişt-i bülbülāndan (5)murād ḥarf-ı bā'dur.Pāy-ı gülde peydā olduḳda kelb olur. (6)Siz ḫayāl maᶜnevīsine ẓāhib olup ḳaᶜide-i intiḳade (7)müräᶜāt buyurmamışsız diyü cevāb virdüḳde ziyāde istiḥsān (8)ve nevāziş eylemişdür.

[W.150ᵇ] (9) ŞEHRÎ

(10)Nāmı..... dur.Şāh-bāz-ı vücūd-ı maᶜārif-şikārı her maḥbūb-ı (11)serv-endāmı raġbet-şiken-i bütān-ı ṣanem-ḫāne-i çīn olan (12)Tekfūr Ṭāġından neşv ü nemā yāfte-i ẓuhūr ve iştihārdur. (13)Bu cerīde-i ᶜirfāna tercüme ve āṯārı sebḳ iden edīb-i fāżıl (14)ve lebīb-i kāmil SĀBİT EFENDİ nām şāᶜir-i māhirūn tılmiẕ-ı ḫāsından (15)olup meẓāmīn-i eşᶜār-ı leṭāfet-şiᶜārında üstādına (16)peyrevlik itmekdedir.Bu güftār-ı dürer-bār ol nāẓım-ı ᶜİḳdü'l-le'al-i (17)leṭāyıfūn manẓūmesindendir.

(18) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(19) Oldı hevā-yı kāküli ser-māye-i ṣafā
Olmaz felekde buncılayın sünbili hevā

(20) Aşub ḫīz-i mevce-i ġamdan ne bākimuz
Sakī olursa zevraḳ-ı ṣahbāya nā-Ḫudā

(21) Sırça serāy-ı cāmda rez-duḫterī buşeb
Ṣaldı ayāġını dil-ḫᵛāhum üzre tā

(147ᵇ-14) nām şāᶜir-i māhirūn : dimekle meşhūr şāᶜir-i māhirūn W./
(16)üstādına : - W./

(22) Bend-i kafesde ḥabbeye muḥtāc derd-mend
Olmış hezār-ı dil-şude bī-reng ü bī-nevā

[E.148^{a}](1)Kāfir gidi oğul diyerek zevkin itmede
Bade fürūş-muğbeççeye oldu mübtelā

(2) Kuyruk ṣalar dimüş o na^{c}lībend içün rakīb
Mıhlar devirse ol ḫarı virmez aman dilā

(3) Mağrūr olma ḫaṭṭuña ağyārdan ṣakın
Didüm o nev-tırāşa bıyık burdı ŞEHRİYĀ

(I) VELEHU

(..- -) (..-)

Vezni: -.- -/.-.-/- -

(II) Lūle-i yāra zāhid-i nādan
Bir bahāneyle kulb takayım der

(III) Ne bu bed rāyiha diyerek
Öd yerine ağaç ṣokayım der

(4) ŞEHRĪ

(5)Nāmı Mehmed'dür.İstanbul'dan zuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i (6)bī-şümārdan soñra Divān-ı sulṭānī kātipleri züm resine dāhil olup (7)ba^{c}ż-ı ṣāḥib-i sa^{c}ādet ṣoḥbetine enīs ve celīs

---

(I,II,III)satırları metinde alt kenardadır.(III)Bu mısra'ın vezni bozuktur/(148^{a}-6)Dīvān-ı Sultānī:Dīvān-ı bülend-eyvān-ı Sultānī W./(7-11)ba^{c}ż-ı ṣāḥib-i sa^{c}ādet.....olmağla:ğāyet münşī ve ḫoş-nüvis ve maẓmūn -gū ve nīk-ḫū olmağla ba^{c}ż-ı ṣāḥib-i sa^{c}ādet ṣoḥbetine enīs ve celīs olmağla salṭanat-ı Sulṭān-ı Aḥmed Hān-ı sālisde defterdār-ı şıkk-ı evvel olan Dāmād Aḥmed Pāşāya mektūbcı olmışdur.Hālā dīvān ḫ^{v}āceleri silkine ṣālik olup W/

ve münşī-i hoş-nüvis (8)olmağla padişāhımuz Sulṭān-ı cihān Aḥmed Hān-ı sālis Ḥażretlerinüñ (9)zemān-ı saᶜādetlerinde defterdār-ı şıḳḳ-ı evvel Dāmād Meḥmed Pāşā'ya (10)mektūbcı olup ḥālā dīvān ḥᵛāceleri silkine sālik (11)olmağla baᶜż-ı menāṣıb-ı dīvāniyye ile serefrāz olmışdur.(12)ᶜAṣruñ şuᶜarāsından ḫaylī nükte-dān ve eşᶜārı maḳbūl-ı (13)hüner-verāndur [W.151ᵃ] Bu birḳaç beyt-i raᶜnā āṯārındandur

(14) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) Dimeñüz taᶜn idüp ᶜāşık ḳad-ı bālā ister
Ādemüñ kendüsine himmeti aᶜlā ister

(16) Çekemez ḫalvete esmā ile ṣōfī yārı
Anı teshīre hümān vüsᶜat-ı dünyā ister

(17) Ṣūret-i ḥaḳḳa perestiş iden ehl-i taḥḳīḳ
Ṣuver-i deyr-i sıvādan dili iḫlā ister

(18) Vāmıḳ-ı fikrüme maḥrem olamaz her maẕmūn
Duḫter-i tevriye-mānende-i aẓrā ister

(19) Tutuḳ ḥafẓa giren bikr-i ḫayāl ey ŞEHRĪ
Çehre dār olmağa meşşāṭa-i maᶜnā ister

(20) VELEHU

---

(11)dīvāniyye ile : dīvāniyye tasarrufī ile W./ (12)şuᶜarāsından ḫaylī nükte-dān ve eşᶜārı maḳbūl-ı hüner-verāndur.Bu birḳaç beyt-i raᶜnā āṯārındandur : şuᶜarāsındandur.Şiᶜr ü inşāda ziyāde mahāreti vardur. Bū birkaç beyt-i raᶜnā āṯārındandur W./

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(21) O hilāl-i neve ᶜayb itme nigāh itdigüme
Her kesün maṭmaḥıdur re's-i şuhūr-ı tāze

(22) Şeh-per-i ḫaṭṭ-ı siyeh ḥüsnini pürān ideli
Dil-i sevdā-zededen uçdı ḫużūr-ı tāze

[E.148ᵇ](1) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Ḥalḳa-i dūd-ı kebūd-ı āhımuz dām eylerüz
Göklere çıḳsa o kebk-i vaḥşeti rām eylerüz

(3) VELĔHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Ṣadme-i İbrām ile ġaltān olurdı güy-ı nāz
Düşse ḫālī vaḳte luᶜbet-bāz-ı çevgān-ı niyāz

(5) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(6) Ṣanma kim ḫaṭṭūnı taḥlil eyler engüşt ile yār
ᶜĀşıḳın düşürmege bir dāma daḫı yol arar

(7)Mora kılāᶜınuñ feth ü teshīri müyesser oldukda bu tārīḫi naẓm itmişdür.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(8) Düşse yektā ne ᶜaceb ŞEHRĪ bu raᶜnā tārīḫ
Mora alındı bütün geçdi kılıçdan Venedik

(9)Anadolu fethine naẓm idüp ᶜAlī Pāşaya virdigi tārīḫdür. Sene 1127

(148 -7)(başlık):Tārīḫ-i feṭḥ-ı Ḳılāᶜ-ı Mora Sene 1127 W./ (9)naẓm idüp : -W/

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) ᶜAceb mi olsa Şehrī zāde-i endīşe bu tārīḫ
Ebū feṯḥ oldı aldı Anabolı'yı ᶜAlī Pāşā
1128

(11) ŞĀKİR

(12)Nāmı Ḥüseyin'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.ᶜAṣrında nice zemān Gümrük-emīni (13)olup baᶜdehū eyālet-ı Başra Vālisi iken ᶜāzim-i merḥale-i beḳā olan (14)Ḥüseyin Pāşā'nuñ oġlu ṣābıḳān Edirne Ḳādīsı olan .....Beg (15)Efendi'nüñ maḥdūmıdur.Sinn-i şebābda taḥṣīl-i maᶜārif-i bī-hesab itmekle (16)ᶜaṣrun şuᶜarāsından olup pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṣālis (17)Ḥażretlerine ve daḫi Vezīr-i aᶜẓam Dāmād-ı Pādişāhī İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerine (18)ve Şeyḫü'l-İslām-ı ᶜaṣr olan ᶜAbdu'l-lāh Efendi Ḥażretlerine pākīze (19)ḳaṣīdeler virüp maḳbūl-ı fuḥūl olup ehliyeti ẓāhir olmaġla (20)ibtidā ḫaric medresesi iḥsān olınmışdur. ᶜAṣrun şuᶜarāsından (12)lāyık-ı ᶜizz ü iḳbāl bir vücūd-ı ḫūb-ḫiṣāldür.Bu çend ebyāt āṯārındandur kı [E.149ᵃ](1)bu maḥalle taḥrīr olındı.

(2) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(3) Meyl itmek ile dil-ber-i meh-veş bahāsına
Aldı ketān-ı ṣabrumı āteş bahāsına

(4) Yaġmā idince ġamze-i tātārı dilleri
Virdüm o şāha cānumı terkeş bahāsına

---

(10) 1128 : - W./ (13)eyālet-i : - W./ (14,15)oġlu sābıḳān Edirne Ḳādīsı olan .....Beg Efendi'nüñ oġludur W./ (17)ve daḫı : - W./ (20)ibtida : - W./ (21)şuᶜarāsından lāyık-ı ᶜizz ü iḳbāl : şuᶜarāsındandur her vechle lāyık-ı ᶜizz ü iḳbāl W./ (21)āṯārındandur ki : āṯārındandur W./ (149ᵃ-1)bu maḥalle taḥrīr olındu : - W./

(5) Çoḳdur niyāz-ı vaṣl iderek naḳd-ı cān-be-kef
Nāz eylesün o Yūsuf-ı ser-keş baḥāsına

(6) Çıḳmazsa alma ḫaṭṭ-ı siyeh-rūy-ı ālina
Degmez metā^{c}-ı sāde münaḳḳaş baḥāsına

(7) Sūḳ-ı hünerde bu ġazel penç beyt ile
Virdüm ḳumāş-ı naẓm-ı terim beş baḥāsına

(8) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Ümīd-i ḫāṭır ey serV-i sehī-ḳadd tāzelenmişken
Uzatma ḳāmeti kālā-yı şevḳ endāzelen_mişken

(10)Ṣadr-ı a^{c}ẓam İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerine virdiği ^{c}İydiyye ḳaṣīdesindendür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(11) Mekārim-perverā mümted olup eyyām-ı iḳbālūn
Füzūn olsun zemān-ı devletūn ^{c}īdün sa^{c}īd olsun

(12) Ṣabāḥ-ı ḥaşre-dek ey mihr-i gerdūn kerem-kārı
Fürūġ-ı lem^{c}a-ı ḫurşīd-i iclālūn medīd olsun

(13) Olup erbāb-ı cāhuñ būse-gāhı ṭarf-ı dāmānuñ
Der-i cūduñ hemişe melce'-i ehl-i ümīd olsūn

(14) Vücūd-ı kāmilūn Allāh ḫaṭālardan emīn itsün
Ḥarīm-i devletünden dīde-i a^{c}dā ba^{c}īd olsun

(2-23)satırları arasında yer alan şiirler [W.151^{b}, 152^{a}] da yoktur. Bu şiirlerin yerini başka şiirler almıştır./ (7) "bu" kelimesi fazladır. Vezni bozuyor./

(15) Senüñ ey māh-ı burc-ı ᶜāṭıfet evc-i saᶜādetde
Zevālüñ her kim isterse ẕelīl ü nā-bedīd olsun

(16) Efendümsin veli niᶜmetümsin ġayrisin bilmem
Ṣafā vü ᶜizzet ü ikbal ü iclālüñ mezīd olsun

(17) Olup ḳoç başuña ḳurbān ᶜadū-yı devlet ü cāhuñ
Füzūn olsun zemān-ı devletüñ ᶜīdüñ saᶜīd olsun

(18)Şehzāde Sulṭān İbrāhimüñ mevlūd-ı mesᶜūdına naẓm eyledigi tārīḫdür

(19) Şehen-şāh-ı ᶜadālet-pīşe Sulṭān-ı Aḥmed-i sālis
Zemān-ı ḥaşre dek yārab ola revnaḳ-dih-i dihüm

(20) O deryā-yı muḥīṭ-i şevketüñ ṣulb-ı şerīfinden
Yed-i ḳudret cihāne bir dür-i pāk eyledi tanẓīm

(21) Nicedür lü'lü-yı şehvār-ı deryā-yı ḫılāfet kim
N'ola yerde beşer gökde melekler itseler taᶜẓim

(22) Cihāna māh-ı mevlūd-ı nebīde oldı pirāye
Ḳudūmına revādur cümle ᶜālem itseler tekrīm

(23) Bi-ḥaḳḳ-ı mefḫar-ı ᶜālem bi-ḥaḳḳ-ı leyletü'l-esrā
Bi-ḥaḳḳ-ı māh-ı mevlūd u bi-ḥaḳḳ-ı sūre-i ḥāmīm

[E.149ᵇ] (1) Gezend-i çeşm-i bedden dā'imā maḥfūẓ olup yārab
Ola ᶜömr-i ṭabīᶜ-i ṣafḥa-i ikbāline terḳim

(2) Bu müjde ile semāᶜ-ı şarḳa girdi ser-be-ser eflāk
N'ola şehnāz u küçekde iderse muṭribān taḳsīm

(3) Çerāġ-ı ḫāṣ u iḥyā kerdesi ŞĀKİR didi tārīḫ
Serāy-ı kevne geldi yümn ile şehzāde İbrāhīm 1133

[W.151b] (23)Vezīr-i aᶜẓam āṣafiyyü'l-inşā İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerine (24)virdigi ᶜīdiyye ḳaṣīdesidür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - - /.- - -

(25) Hilāl-i ᶜīdi teşbīh eylemek ol māh-ı tābāna
Sebebdür inḫirāf-ı ebrū-yı ġarrā-yı cānāna

(26) Giyüp ᶜīdiyye her gül-çehre çeşm-i bülbülī cāme
Cihān-ı kühne-yi ġöndürdiler ṣaḥn-ı gül-istāna

[W.152a] (1) Hevā-yı dil-güşā-yı nāz u ᶜişveyle şalınsuhlar
Sehī ḳadler temāşā-gāh-ı ᶜīd içre levend-āne

(2) Aġız miski ṣunup birbirini öpsün şeker-lebler
Ḫulūṣ-ı bāl ile gelsün ḥalāvet ḫayl-i ḫubāna

(3) Kenārında olur her sāġarun bir māh nev-peydā
Neşāṭ-ı ᶜīdile mestāne dil-ber çekse peymāne

(4) Süvār olduḳça ḫubān rūzigāra ḥükm ider güyā
Dönüp her taḫta-i ṭūlāb bir taḫt-ı Süleymāna

(5) Yiter bālā-yı kürsī-i riyāda vāᶜiẓ-i müksir
Ḳıyāmetler ḳopardı ṭaşlar atdı ehl-i ᶜirfāna

(6) O da yılda bir ancaḳ dinledür nitsün maḳālātın
Bulup aġzı mühürli bir nice dem-beste ḥayrāna

(7) Ḳudūm-ı ᶜid uṣūl-ı ṣofiyānī çekdi zencīre
İrişdi nevbet-i devr-i revan cām-ı rindāna

(8) Ne mümkin eylemek ᶜīd-ı şerīfün faẓlını iḥṣā
Ne ḳābildür duḫūl-ı vaṣf-ı ḳadri ḥaddi imkāna

(9) Yetişmez mi şeref-ḫalḳ-ı cihāna cümleden efzün
Sebebdür ḫāk-būs-ı āṣaf-ı devrān-ı zīşāna

(10) Ne āṣaf āṣaf-ı devrān-ı zīşān-ı kerem-pīşe
Ki vācibdür duᶜā-yı devleti aṣḥāb-ı īmāna

(11) Vezīr-i aᶜẓam İbrāhim Pāşā kim Ḫudā ẕātın
(12) Sebep ḳıldı niẓām u intiẓām-ı kān-ı imkāna

(13) Niẓāmü'l-mülk-i evvel pīş-i idrākinde ṣābitdür
Müraccaḥdur ᶜuluvv-i ḳadr ile cümle ḫidīvāne

(14) Gedā-yı kase-ber-kef-i rūḥ-ı Faẓl u Caᶜfer u Ḥātem
Ḥikāyāt-ı selef āvīze oldı ṭāḳ-ı nisyāna

(15) Ḳudūm-ı meymenet-melzūmı ᶜīd-ı ekber-i ᶜālem
Ẓuhūrı rūze-dārān-ı ġama ifṭār-ı şāhāne

(16) Cihānı ḳıldı hep feyż-i āşinā-yı niᶜmet-i şādī
Zemān-ı devletinde buḫl ü imsāk oldı bī-gāne

(17) Tabīb-i ḥāẕiḳ nabż-āşinā-yı rā'y-ı mümtāzı
Ḥakīmāne devā-sāzi kılup muḫtel-mizācāna

(18) Be-hem peyvest olup tevfīḳ-i Mevlā birle tedbīri
Güzel tebᶜiyyet itdi sünnet-i maḥbūb-ı Yezdāna

(19) Mükāfāt u ucūr-ı dünye vü ᶜukbā muḳarrerdür
Ki iḫlāṣ u ṣadaḳatle sezādur ᶜavn-ı Sübḥāna

(20) Vezīrān bir müretteb nüsḫadur lü'lü-yı lālādan
İmāmedür o tesbīḥe vücūd-ı ṣadr-ı yekdāne

(21) Ne ḳābil vaṣfınuñ binde birini eylemek imlā
Ne mümkin medḥ idüp ᶜarż-ı hüner ḳılmaḳ o zīşāna

(22) Ḳaṣīde naẓm idüp medh eylemek ol ẕātı ᶜayniyle
Bir içim ṣu nisār itmek gibidür baḥr-ı ᶜummāna

(23) Cenāb-ı Ḥaḳ Teᶜālā şāhid-i rāz-ı derūnumdur
Duᶜā-yı devletinden olmadum bir laḥẓa bī-gāne

(24) Velī her bir ser-i müyum tenümde ṣad zebān olsa
Yine ḳābil degül taḥdīs-i niᶜmet Rabb-i raḥmāna

(25) Ṣabāḥ-ı ḥaşre dek söndürmesün ḥaḳ meşᶜal-i baḫtın
Ölince şemᶜ-i şuᶜle-tāb-ı ᶜīde rūze pervāne

(26) Günün ᶜīd-i saᶜīd ü gicesin ḳadr eyleyüp Mevlā
Ḫitām-ı devre dek pīrāye ḳılsun ṣadr-ı dīvāne

[f.149ᵇ] [W.151ᵇ] (4) ŞEVḲĪ

(5)Nāmı Meḥmed'dür.Gevher-i vücūdı kān-ı Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür. Çömez-zāde dinmekle (6)meşhūr-ı cihāndur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bī-hesāb idüp ᶜulūm-ı (7)ᶜaḳliyye ve naḳliyye de māhir ve maᶜārif-i kemālātı ẓāhir olup cümle-i taṣnīfātından (8)"Şerḥ-i Maḥşūşāt" ve "Zübdetü'l-maḳāl" nām te'līflere muvaffakdur. ᶜAşrun (9)şuᶜara-yı şīrīn-beyānından olmaġla bu birḳaç beyt-i laṭīfi bu

[W.151ᵇ,23-26] ve [W.152ᵃ-1-26] (şiirler) "E" nüshasında yoktur /

/

(149ᵇ-6)meşhūr-ı cihāndur:meşhūrdur W./ (7,8)māhir ve maᶜārif-i kemālātı zāhir olup cümle-i tasnifātından : māhir ve maᶜārif u kemālātı zāhirxolmaġla W./ (9)bu birḳaç beyt-i laṭīfi bu maḥalle taḥrīr olmndı /Bu birḳaç āşārındandur W./

maḥalle taḥrīr olındı

(10) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Tābiş-i mihr-i ruḫuñdan eylediler iltica
Nize-dārān-ı ḫayālüm sāye-i müjgānuña

(12) Zerreler gibi yolında gerçi olduḳ ḫāk-pāyı
Degmedüñ ey mihr-i enver-būse-i dāmānuña

(13) ᶜĀşıḳ-ı bīçāreñe ey dil-ber-i ᶜālī Cenāb
Dā'imā cevr eylemek düşmez ᶜuluvv-i şānuña

(14) Fitneler ṣalup perīşān eylemezdi dilleri
Ey perī yüz virmeseñ zülf-i ᶜabīr-efşānuña

[Ş.153ᵃ] [E.151ᵃ] (1) FĪ-ḤARFİ'Ṣ-ṢĀD
(2) ṢABRĪ

(3)Nām-ı şerīfleri Meḥmed'dür.Şerīf Ṣabrī dinmekle ḳarīn-i iştihār olmışdur. (4)Sādāt-ı keşīrü'l-berekātdandur.Ḳużāt-ı ḳaṣabāt-ı sütde-ṣıfatdan (5)ᶜālim ve fāżıl ve her fennüñ neticesine vāṣıl şāᶜir-i nām-dār (6)ve münşī-i rūzigār bir żāt-ı şerīfdür.Seyyid Rıżā teẕkiresinde (7)mezbūrı ᶜilmī-i nāziküñ ferzendi olmak üẓre taḥrīr eylemişdür. (8)Tertīb-i Dīvān idüp biñ elli beş tārīḫinde fevt olmışdur. (9)Bu ebyāt-ı laṭīf ol żāt-ı şerīfüñdür

(10) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(151ᵃ-3)dinmekle : dimekle W./ (4) ve (5)satırları arasında takdim ve tehir vardur./ (8)Tertīb-i Dīvān idüp : müretteb Dīvān-ı belāġatᶜunvanı vardur W./ (9)ol żāt-ı şerīfüñdür : żāde-i ṭabᶜ-ı şerīfleridür W./

(11) ᶜArż-ı ḥüsn it ki nigeh ᶜāşık-ı dīdārundur
Dide vuṣlat-ṭaleb-i şāhed-i ruḫsārundur

(12) Nice olmaya perākende per ü bāl-ı şekīb
Murġ-ı dil dām-zed-i ṭurra-i ṭarrārundur

(13) Keştī-i Nūḥ-ı maḥabbet dil-i bi-ṣabrumda
Mevc-i ṭufān-ı belā şīve-i reftārundur

(14) Yılda bir ḥāline bāri nigeh-i merḥamet it
Hele ŞABRİ'de senün ᶜāşık-ı ġam-ḫᵛārundur

(15) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(16) Niyāz-nāme-i dil-i yāre bī-zebān okunur
Okunsa ger o perī meclise nihān okunur

(17) Ṣadā-yı nāle degül ġarḳa-gāh-ı ġamdur bu
Sefīne-i dil-i gümgeştede ezān okunur

(18) Yazılsa bir yere aḥvāl-i ᶜālem-i ᶜışḳum
Miṯāl-i ṣafḥa-i taḳvīm bir zemān okunur

(19) Gider kitāb-ı riyāyı bu demde ey vāᶜiẓ
Dükense nüsḫa-i Cem naẓm-ı dāstān okunur

(20) Bizümle ṣulḥa boyun virdi çarḫ ey Ṣabrī
Ṣadā-yı şīşe degül nāme-i amān okunur

(21) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

[E.151ᵇ](1) Şevḳ her dilde bulınmaz dil-i dānāda olur
Ṣeb-çerāġı arama cūyda, deryāda olur

(2) Çok zemāndur çıḳalı ḫaṭır-ı vīrānumdan
Şimdi dīvāne gönül kūy-ı dil-ārāde olur

(3) Naẓm-ı ṢABRĪ'de n'ola reng-i tekellüf yoġısa
Böyle pāḳīze ġazel āyīneveş ü sāde olur

(4) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(5) ᶜIşḳun şarābıdur ḳonılan sāġar-ı dile
Mihründür āb u tāb vīren gevher-i dile

[W.153ᵇ](6) Tār-ı şuᶜaᶜ-ı cām ile sāḳī açar anı
Ḳufl-ı ġam urdu ġonce zemāne der-i dile

(7) Bāzār-ı germ-i ᶜışḳda ol ḥᵛace-i cemāl
Şardı ḫarīre zülfüni sevdā ger-i dile

(8) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) Çöyle mest-i şīve kim cāmın elinde gül ṣanur
Gül ṣunulsa destine ol şuḫ cām-ı mül ṣanur

(10) İdemez ceyş-i ḫayālün cūy-ı eşkümden güẕer
ᶜAks-i ṭāḳ-ı ebruvānun bir şikeste pül ṣanur

(11) VELEHU

(12) Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(12) Kerem bu teşne dile laᶜl-i yārdan gelmez
Zülāl-i merḥamet ol çeşme-sārdan gelmez

(13) Şabādan itme gönül ḫak-pāyını ümīd
Bu denlü luṭf u kerem rüzgārdan gelmez

(15) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) Hande-rūy oldı hevā devr-i dil-fürūzında
ᶜĀlem açıldı gülün ṭāliᶜ-i fīrūzında

(16) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Harc idüp sīm ü zeri nakd ideyin pireheni
Pīrehensiz ḳocayın tek ben o nāzük bedeni

(18) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(19) Ey hilāl eyle ebrū-yı nigār ile cidāl
Ṭırnaġın kesse olur nice senüñ gibi hilāl

(20)Vezīr-i aᶜẓam Bayrām Pāşā Emīr Buḫārī cāmiᶜin taᶜmīr eyledükde naẓm (21) eyledigi tārīḫdür .

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(22) Ḥabbezā Bayrām Pāşā kim anuñ
ᶜĪd ider ᶜahdinde her gün ehl-i ḥāl

(23) Ḥażret-i Seyyid Buḫārī Cāmiᶜin
İtdi iḥyā ol vezīr

(24) Şevḳ ile ŞABRĪ didüm tārīḫini
Oldı cāmiᶜ mescid-i Akẖā miṣāl Sene 1080

[E.152ᵃ] (1) ṢIDḲĪ

(2)Nāmı Muṣṭafa'dur.Ṭosya nām ḳaṣaba'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde (3)taḥṣīl-i maᶜrifet-i fenn-i kitābet itmekle şiᶜr ü inşāda

---

(151ᵇ-17) ben : - W./ (20) (başlık) : Tārīḫ-i taᶜmīr-i cāmiᶜ-i Emīr Buḫārī W./ (152ᵃ-3)fenn-i kitābet : ve tekmīl-i fenn-i kitābet W./

māhir ve ḳalem-rev-i iḳlīm-i (4)ᶜirfānda ᶜadīli nādir pür-maᶜrifet ve ḳābil-i ṣoḥbet ve ülfet bir vücūd-ı (5)maᶜmūr olup Dīvān-ı Sulṭānī kātipleri zümresine ilḥāḳ olup refte refte (6)Dīvān-ı ᶜadālet-i ᶜunvān-ı pādişāhīde tezkirecilik rütbesiyle ser-efrāz (7)olup baᶜdehu re'īsü'l-küttāb Sulṭānı ve nüvīsende-i aḥkām-ı ḫāḳānī (8)mertebesiyle iḳrām baᶜdehu tuġrākeş-i dīvānī ve tevḳiᶜ-nüvis-i Sulṭānī (9)manṣıbiyle iḫtirām olınup bin altmış beş tārīḫinde [W.154ᵃ] vedaᶜ-ı (10)ᶜālem fānī itmişdür.Ḥaḳḳā ki ol re'is-i ehl-i ᶜirfān eshiyā-i cihāndan (11)olmaġla evṣāf-ı ḥamīdesi şerḥ u beyāndan müstaġnidür. Āsārından (12)birḳaç beyt taḥrīr olındı.

(13) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) Ṭut ümidi bī-vefānuñ vaᶜd-i bī-pāyānına
Kim bilür şāyed gele bir gün vefā meydānına

(15) Her ne denlü ḫāk-pāy olsam yolında ol mehün
Sāye şalmaz üstüme irmez elüm dāmānına

(16) Āfitābum seyl-i eşküm ᶜālemi ġarḳ itmesün
Bir naẓar ḳıl ben gubāruñ dide-i giryānına

(17) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(18) Vaḳti var devr-i gülüñ eldeki cām-ı meyi gör
Ādemi bülbül iden sāġar-ı pey-der-peyi gör

---

(4)ᶜadīli : - W./ (5)olup refte refte Dīvān-ı ᶜadālet-i ᶜunvān-ı pādişāhīde : - W./ (7)olup baᶜdehu : olduḳdan ṣoñra W./ (7,8,9)satırları (W.153ᵇ) de değişik sıralarda yer almaktadır / (9)tārīḫinde : ḥudūdında W./ (11)olmaġla : olup W./ (13) ile (17)deki Velehular arasında (W.154ᵃ) da takdim ve tehir vardır./

(19) Vaṣf-ı gülü ṣavt-ı hezārı kim okur kim dinler
Ḳadeḥ-i bāde-i gül-gūn u ṣadā-yı neyi gör

(20) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Göstermez idi semtini ol ka^{c}be-i cānūn
Ṣāf olmasa mir'āt-ı dili ḳible-nümānūn

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(23) Ne cevlān itdirürdüm ^{c}arṣa-'ı cnaẓm içre ey ṢIDḲĪ
Semend-i ḫāṭıra vaṣl-ı dil-ārā sīne-bend olsa

[E.152^{b}] (1) ṢULḤĪ

(2)Nāmı Mehmed Ṣāliḥ'dür.KŪRD ḲĀSIM Efendi nām fāżılūn oğludur.Evā'il (3)ḥālinde taḥṣīl-i ^{c}ulūm-ı ^{c}ālī-miḳdār ve tekmīl-i ma^{c}ārif ve leṭāyif-i bī-şümārdan (4)ṣonra Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi'den mülāzemetle be-kām ve rütbe-i medrese ile (5)vāṣıl-ı merām olup refte refte ḳaṭ^{c}-ı merātib iderek netice-i ṭarīḳ-i (6)tedrīs olan Süleymāniyyeden Yenişehr ḳażāsı ḥükūmetiyle tekrīm olınup (7)ba^{c}de'l-^{c}azl biñ yetmiş bir tārīḫinde ^{c}ālem-i fenāyı terk ve ṭarīḳ-i bekāya (8)sālik olmışdur. Mezbūrun envār-ı rüşd ü necābet-i nāşiyye-i (9)^{c}āliyesinde lāmi^{c} ve āṣār-ı nūr-ı ḫürşīd-żāhir oldığı meşhūrdur. (10)Eş^{c}ārından birkaç beyt nümūnedür.

(11) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(152^{b}-2)nām fāżılūn : nām kāmilūn W / (4)Şeyḫü'l-islām : Şeyḫü'l-İslām-ı ^{c}aṣr olan W./ (5)refte refte : - W / (6)ḥükūmetiyle tekrīm olınup : ḥukūmeti tefviz olınup W./ (W.154^{b})de Ṣubḥī'den önce Ṣafī ve Ṣadıḳī yer almıştır.

(12) Nefḥa-i zülfün ṣabā iltür meşām-ı düşmene
Ehl-i dil yā nice itsün rūzgāra iᶜtimād

(13) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.154ᵇ](14) Bulur rāḥat der-i meyḫāne mestāne düşdükçe
ᶜĀṣā-ı āh ile ḳalḳar dil-i dīvāne düşdükçe

(15) VELEHU

Vezni : - -:/-.-./.- -./-.-

(16) O ser-tırāşa bende olur sīnesin gören
Ḳor naḳd-ı cānın üstine āyinesin gören

(17) ṢUBḤĪ

(18)Nāmı AḤMED'dür.YENĪŞEHR'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣil-i maᶜārif-i (19)bi-şumār ve tekmīl-i ṣanāyiᶜ-i eşᶜār idüp Sipāhiyān zümresine (20)sālik olup ᶜaṣrun şuᶜarāsından ḫoş-ṣoḥbet pür-maᶜrifet (21)ve melek-ḫaslet olup bin seksen tārīḫinde [W.155ᵃ] fevt olmışdur. (22)Āṯārından bu beyt taḥrīr olındı.

[E.153ᵃ] (1) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Bezm-i ġamda çeşm-i pür-ḫūn kāse-i Cem'dür bana
İl ferāḥ kesb itdigi mey māye-i ġamdur bana

(3) SĀDIḲĪ

(4)Nāmı Meḥmed'dür.Anaṭolı'dan vāḳiᶜ Nāzilli ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i (5)ḥālinde İstanbul'a gelüp baᶜde'l-mülāzeme taḥṣil-

---

(18)Yeñişehr : Bolī ḳaṣabasından W / (19)bī-şumār ve tekmīl-i ṣanāyiᶜ-i : - W./ (21)melek-ḫaslet olup : bir vücūd-ı melek ḫaṣlet olup W / tārīḫinde : ḥudūdında W./ fevt olmışdur. : Girid ḫazīresinde fevt olmışdur W./ (22)taḥrīr olındı : nümūnedür.W./(153ᵃ-4) ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür : kasabasındandur W /

maʿārif-i keşīreden şoñra (6)ṭarīḳ-ı ḳażāya rıżā virüp baʿż-ı ḳaṣābāta ḳāḍī olmışdur. (7)ʿaṣrūñ şuʿarāsındandur. Eşʿārı pāk ve güftārı tāb-nākdur. Biñ seksen (8)yedi tārīḫinde ṭayy-ı sicill-i ḥayāt itmişdür. Bu ebyat āṯārındandur.

(9) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(10) Görüm ol servi şoḳınmış ruḫ-ı āl üstine gül
Gör ne rengīn yarāşur ol gül-i āl üstine gül

(11) Meclis-i yāre duḫūl itmek içün gül-şende
Naḫllar bāġladı her tāze nihāl üstine gül

(12) ʿAks-i ruḫsārı dilde o mehūñ ṢĀDIḲIYĀ
Añā beñzer ḳoyalar āb-ı zülāl üstine gül

(13) ṢĀFĪ

(14)Nāmı Aḥmed'dür.Bolī ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maʿrifet (15)idüp dervīşān-ı bī-nām u nişān silkine sālik olup ḫayli (16)ṣāḥib-i ḥaysiyyet ve pür-maʿrifet dervīş-i dil-rīş-i olup biñ yetmiş (17)altı tārīḫinde fevt olmışdur. ʿAṣrūñ şuʿarāsından olmaġla (18)āṯārından birḳaç beyt taḥrīr olındı.

(19) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Sīne pür-dāġ-ı ġamūndur nāleler bülbüllerüm
Eşk-i çeşmümden alur neşv ü nemāyı güllerüm

(21) Düd-ı āhum revnaḳ-ı bāġ-ı derūndur dā'imā
Açılur faṣl-ı ḫazān bilmez benüm sünbüllerüm

---

(6)virüp:diyüp W/(6)baʿż-ı ḳaṣābata ḳāḍī olmışdur:baʿż-ı bilād-ı celīleye de ḳāḍī olmışdur W./ (8)āṯārındandur:āṯārından nümūnedür W./ (14)Bolī ḳaṣabasından:Yeñişehirden W./ (16)dil-rīş olup:dil-rīşdür W./ (18)āṯārından birḳaç beyt taḥrīr olındı:bu ebyāt āṯārūñdandur W./

[E.153^{b}] (1) ṢĀBİR

(2)Nāmı MEHMED'dür. PĀRSĀ maḫlas ile meşhūr lakin eş^{c}ārı ṢĀBİR maḫlası ile (3)meẕkūrdur.Gülbin-i şādāb-ı vücūdı Gelibolı'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i (4)ḥālinde ṭarīḳ-i hidāyet-refīḳ-i Mevleviyye'ye intisāb ile ma^{c}ārif-i bī-ḥesāb (5)iktisāb itmekle tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat ve taḥṣīl-i ^{c}ilm ü ma^{c}rifet idüp (6)nice zemān Gelibolı Mevlevī-ḫānesinde şeyḫ-i Mevlevī ve nāḳil-i Meşnevi-i (7)ma^{c}nevī olup badehū ẕātına ta^{c}ẓīman Mevleviyyet iḥsān olınup (8)ba^{c}ż-ı bilād-ı celīlede mutaṣaddī-i ḥükm ve imżā olmışdur. (9)Ḥaḳḳā ki ^{c}ilm ü kemālde ve şi^{c}r ü inşāda yed-i ṭūlāsı ve rütbe-i ḳabūle (10)mevṣūl taḥrīr ü imlāsı olup cümle-i āṣārından mantıḳda (11)Īsāġūcī taṣavvurātını şerḥ idüp Vezīr-i a^{c}ẓam Köprīli-zāde (12)Fāżıl Aḥmed Pāşā nāmına te'līf eylemişdür. Ve daḫi MONLĀ CELĀL'ün (13)GÜL Ü NEVRŪZ nām kitābını tercüme itmişdür. Müretteb Dīvān-ı belāġat- (14)^{c}unvānı vārdur. Bin ṭoḳsān ḥudūdında zücāc-ı ḥayātı şikest-ḫōr-ı (15)seng-i fenā ve ^{c}āẓim-i mi^{c}ber-i beḳā olmışdur. Bu beyt-i şerīf na^{c}tiyesindendür.

(16) NA^{c}T

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(17) El-ḥāṣıl-ı o baḥr-ı keremün vaṣf-ı kemālin
İcrā idemez lūle-i ser-çeşme-i güftār

(18)Bu beyt-i Fārsī mezbūrun āṣārındandur :

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Be-bezm-i ehl-i dil ger zāhid-i dil-teng mī_āyed
Be-ṭarz-ı geç-revī bā-şīve-i ḫarçeng mī_āyed

(153^{b}-3)meẕkūrdur : meẕkūr ve mestūrdur W./ (7)ba^{c}dehū ẕātına ta^{c}ẓīman mevleviyyet iḥsān olınup : ba^{c}dehū mevleviyyet ile makżiyyü'l-merām olmaġla W./ (9)^{c}ilm ü kemālde : - W./ (10)olup : vardur mevlānā-yı mezbūrun W./ (12)Pāşā nāmına te'lif eylemişdür:Pāşāya virmişdür W./ (13)nām kitābını : nām te'lifini W./ (18)(başlık)Fārsi ġazeliyātındandur W./

(20) Bu ebyāt ġazeliyātındandur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) O rāh-ı ġam ki ṭutmış Vāmıḳ u Ferhād ayaḳ başmış
Neler çekmiş geçince bu dil-i nā-şād ayaḳ basmış

(22) Gelüp pīr-i müġān bir cām ṣunmış bezm-i rindāna
O ᶜişret-gāha ṣāḥib-mesned-i irşād ayaḳ basmış

(23) Çekince tā der āġūşa ᶜarūs-ı bikr-i maᶜnānun
Tutup muḥkem ilün dāmād-ı istiᶜdād ayaḳ başmış

[W.155ᵇ] [E.154ᵃ](1) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Metāᶜ-ı vaṣluña naḳd-ı dil-i şeydāyı ben virdüm
Ġurūr-ı ḥüsni sana āh ey ,hercāyī ben virdüm

(3) Maʿnaldür çāk-ı çāk itsen dil-ı mecrūḥumı zīrā
Ēn evvel destüne şemşīr-i istiġnāyı ben virdüm

(4) vELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Ruḫundan reng alup gül-rūy-ı ḫandānını
Utanmış ḳāmetünden serv dāmānını devşirmiş

(6) Bu bāġ-ı ᶜālemün bin cüst ü cū itsen yine ŞĀBİR
Bulınmaz meyve-i şīrīn-i iḥsānını devşirmiş

(7) VELEHU

Vezni: ..- -/.-.-/- -

---

(20)(Başlık):bu birkaç beyt eşᶜārındandur W./

(8) Başlamañ ey ḥaḳīḳat ehli hemān
Ṭa^{c}n-ı ehl-i mecāze bir yerden

(9) Ḳıl ḳadar bir ^{c}alāḳadur ammā
Geçilürmi meyān-ı dil-berden

(10) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(11) Me'lūf sözdür dil-i miḥnet şināsımuz
Ḳalmadı hiç āteş-i ġamdan hirāsımuz

(12) Mihr-i cemāl-i yāre muḳābil ḳomış dili
Revzen-güşā-yı ḳalb-i maḥabbet esāsımuz

(13) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(14) ^{c}Aceb tefā'il olurdı kitāb-ı ḥüsninden
Geleydi maṭla^{c}-ı ebrūsı ḥasb-ı ḥālimüze

(15) VELEHU

Vezni: .-.-/.- -/.-.-/.- - -

(16) Şikāyet ḳılma ẓulmünden naẓar ḳıl ol ḫaṭ u ḫāle
Ki bitmez bu çemende ḫārsız gül dāġsız lāle

[E.154^{b}](1) ṢĀLİḤ

(2)İsmi ile taḫallus ider.Şehr-i MŪSULDAN ḥāṣıl olmış bir merd-i (3)ṣāliḥ'dür.Bu cerīde-i ^{c}irfāna eş^{c}ārı sebḳ iden SĀMĪ (4)YŪNUS BEG nām kāmilüñ ferzendidür.^{c}Aṣrūñ şu^{c}arāsından (5)eş^{c}ārı maḳbūl-ı müşkil-pesendān-ı cihān ve güftārı merġūb-ı (6)ma^{c}ārif-mendān-ı āvāndur. Bu birḳaç beyt-i ra^{c}nā mezbūrūñ āṣārındandur.

(154^{b}-3)eş^{c}ārı:āṣārı W / (4)Beg nām kāmilüñ ferzendidür:Begin oġludur W / (5)eş^{c}ārı:şā^{c}ir oġlu şā^{c}irdür eş^{c}ārı W/cihān:-W./ (6)beyt-i ra^{c}nā mezburuñ:beyt W./

(7) NAẒM

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(8) Şeh-levendüm raḳībe rām oldı
Dem-i ṣoḥbet bana ḥarām oldı

(9) Kām-yāb olmaḳ idi maḳṣūdum
Dil-i ḫod-ġam telḫ-kām oldı

(10) Naḳd-ı cān ile ḳaṣd-ı vuṣlat-ı yār
ṢĀLİḤĀ bir ḫayāl-i ḫām oldı

[W.156[a]] (11) ṢUBḤĪ

(12)Nāmı Aḥmed'dür.Ṣubḥ-ı vücūdı ufḳ-ı İstanbul'dan ṭulu[c] itmişdür. Devlet-i (13)[c]Aliyye-i [c]Oṣmāniyye de nice zemān şehr-emīni rūz-nāmecisi olmışdur.(14)[c]Aṣrun ṣu[c]arāsından ṭarzında ferīd vadisinde vaḥīd bir vücūd-ı (15)edīb ve lebīb olmaġla zülāl-i ser-çeşme-i ṭabī[c]atı şīrīn ve gül-ġonce-ı (16)āṣār-ı nihād-ı feṣāḥat-dişārı rengīndür. Biñ yüz bir senesinde (17)rūz-nāmeçe-i [c]ömr-i girān-māyesi intihā . bulup ṭay-kerde-i defteri ecel (18)olmışdur.Fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Bir ḫaber geldükde fevt içün didüm tārīḫini
ṢUBḤĪ mihr-i meşhedün envār-ı vechu'l-lāh ola

Sene 1010

(20)Şā[c]ir-i mezbūrun müretteb Dīvānı vardur.Bu birḳaç beyt-i laṭīf āṣārındandur ki (21)rişte-i sutūre keşīde ḳılındı

(22) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

---

(14)vādisinde : semtinde W./ (W.156-10)da "Neṣr" başlığı vardır [E.154[b]]de satır (20)den önce "Neṣr" başlığı yoktur./ (20-21)āṣārındandur ki: ol zāt-ı şerīfün āṣārındandur ki W./

(23) Esīr-i derd-i firāḳuz viṣāle müştāḳuz
Ḥarīḳ-ı āteş-i ᶜışkuz zülāle müştāḳuz

[E.155ᵃ](1) Felek şu deñlü bizi dūr itdi dil-berden
Viṣālemi irer el ᶜarż-ı ḥāle müştāḳuz

(2) İderse dil n'ola bülbül gibi fiġān her dem
Hemīşe şevḳ ile bir gül-cemāle müştāḳuz

(I) Ṣabā güẕārı dirīġ itme bī nevālardan
Peyām-ı ḫāṭır-ı yārı su'āle müştāḳuz

(3) Meyān-ı mūy u elif ḳaddī vaṣfına ŞUBḤĪ
Güşāde ṭabᶜ ile ince ḫayāle müştāḳuz

(4) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) Kūy-ı dil-berde bulurlar mübtelālar birbirin
Küşe-i miḥnetde yoḳlar āşinālar birbirin

(6) Fülk-i cān u dil düşe baḥr-ı ġama taᶜdīl idüp
Başdırurlar āh kim mevc-i belālar birbirin

(7) Vaṣf-ı ruḫsār u leb-i dilberle ŞUBḤĪ buldılar
Maᶜnī-i rengīn ile şīrīn edālar birbirin

(8) ŞIḤḤATĪ

(9)Nāmı ᶜAbdü'l-laṭīf'dür.Büldān-ı cihān içre Toḳad'dan ḳarīn-i ẓuhūr (10)olmışdur.Evā'il-i ḥālinde vaṭan-ı me'lūfından hicret idüp maḳarrüs'selāṭīn-i [W.156ᵇ](11)dād-āyīn olan KOSṬANṬANİYYE'de ḳarār

---

(155ᵃ-9)Toḳaddan : ḳaṣaba-i Toḳaddan W./ (I) : Bu beyit [W.156°] dan ilâve edildi.

ve iḳāmet ve envāᶜ-ı (12)aḥsām-ı şiᶜr ü inşā taḥṣīline ṣarf-ı himmet ve bu vādīde tamām (13)mümāreset ḥāṣıl idüp ḤACI BEKTĀŞ OCĀĞI aġālarına (14)intisāb ve baᶜżılarına imāmet ve baᶜżılarıyle muṣāḥabet itmekle (15)Yeñiçeri Ocāġı ṭālib-i ᶜilmleri zümresine dāḫil oldukdan ṣoñra (16)biñ yüz dört tārihinde dest-şūy-ı cūy-bār-ı ṣıḥḥat ve cānib-i (17)bekāya ᶜazīmet itmişdür. ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla āṯārından (18)bir iki beyt taḥrīr olındı

(19)NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Pāy-ı yāre düşmege aᶜyārdan nevbet mi var
Sāyesinde naḫl-ı ümmīdüñ meger rāḥatmı var

(21) Ġam degül üftāde olmaḳ ŞIHHATĪ ol şūḫa līk
Pāy-ı yāre düşmege aᶜyārdan nevbetmi var

[E.155ᵇ](1) ŞINEKİ

(2)Zenāndan EMETU'L-LĀH ḲĀDIN dinmekle meşhūre-i ḫāṣ u ᶜāmdur. (3)İSTANBUL ḳażāsından maᶜzūlen ᶜāzim-i nüzhet-gāh-ı cinān olan (4)ḲĀMETĪ-ZĀDE nām bir merd-i hüner-verüñ duḫter-i pākize-aḫteridür. (5)Nāḳışātü'l-ᶜaḳldan iken ᶜarūs-ı maᶜārif ü kemālāt ile (6)ḫacle-nişīn-i maᶜnā olmışdur. ᶜAṣruñ şāᶜire-i devrānı (7)ve MÜRETTEB DĪVĀNI vardur.Ḳuṭb-ı ᶜaṣr olan HİMMET EFENDİ'den (8)irādet ile sālike-i ṭarīḳ-ı Bayrāmī olup biñ yüz (9)on beş tārīḫinde vefāt itmişdür. HİMMET EFENDİ (10)terk-i ḫānḳāh-ı fenā ve ᶜazm-i tekye-gāh-ı bekā eyledigine bu tārīḫi (11)naẓm itmişdür. Tārīḫ-i vefāt-ı ŞEYḪ HİMMET EFENDİ:

---

(15)Ocagı:-W./ (16)ve:olup W./ (17)ᶜazīmet itmişdür:ᶜazīm olmışdur W/ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla:-W./ (18)taḥrīr olındı:nümūnedür W / (155ᵇ-2)Zenandānī zümre-i zenāndan W/(2)dinmekle:dimekle W./ (4)nām: dimekle maᶜrūf W./ (6,7)devrānı ve :devrānıdur W/Himmet Efendiden irādet : Himmet Efendi nām cazīzden irādet W./ (8)ile:getürüp W./ (8,9,10,11):Ṭarīḳ-i Bayramī olmışdur. ᶜAzīz-i merḳūm-ı terk-i ḫānkāh-ı fenā ve ᶜazm-i tekye-gāh-ı bekā eyledükde mezbūr Emetullāh Ḳadın bu tārīḫi naẓm itmişdür W./

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Didi târîḫ-i fevtin ŞIDḲÎ Mevlâdan olup ilhâm
Bugün Himmet Efendi ᶜadnî ḳıla kendüye me'vâ

(13)Pederi Ḳâmeti-zâde Efendi fevtine bu târîḫi naẓm itmişdür

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) Ger nebiyyi ve ger velî tutmadı ᶜâlemde mekân
ᶜÂḳıbet mevtün şerâbın hep içer pîr ü civân

(15) Ḳâmetî-zâde Efendi cennete ᶜazm idicek
Ağladı anun içün mâtem idüp üns ile cân

(16) Eyleye lâyıḳ anı didârına Rabb-i Raḥîm
Ḥûr ide anun enîs-i rûḥı olsun şâdımân

(17) Didi târîḫ-i vefâtını ḳızıl ŞIDḲI anun
Ḳâmeti-zâde'ye aᶜlâ-yı irem ola mekân

[W.157ᵃ](18)Medḥ-i Resûl'de mezbûrenün müretteb Dîvânı görilüp birḳaç beyt-i şerîf taḥrîr olındı.

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(19) Tâᶜatüm yoḳ ġarḳ-i ᶜiṣyân olmışam
Yâ Resûla'l-lâh şefâᶜat ḳıl bana

(20) Ḳıl teraḥḥum bana ḥayrân olmışam
Yâ Resûla'l-lâh şefâᶜat ḳıl bana

(21) Ṭapuna yalvarı geldüm ya Resûl
Beni redditme olam ḳapunda ḳul

---

(13)(Başlık) : babası Ḳâmeti-zâde fevtine naẓm eylediği târîḫdür W./
(18)görilüp:olmağla W/şerîf: - W./

(22) Ne kaḍar lāyıḳ degülsem ḳıl ḳabul
Yā Resūla'l-lāh şefā^{c}at ḳıl bana

(23) ŞIDḲĪ çün ^{c}arż eyledi aḥvālüni
Kimse bilmez ol ġarībün ḥālini

[E.156^{a}](1) Ḥaḳ Te^{c}ālā ^{c}afv ide ^{c}işyānını
Yā Resula'l-lāh şefā^{c}at ḳıl bana

(2) Bu ġazel-i merdānesi taḥrīr olındı

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Kim su'āl eylerse ḥālüm yārdan ayrılmışam
Bir melek-ṭal^{c}at şeker-güftārdan ayrılmışam

(4) Müşkil imiş ġāyet ile ayrılıḳ cānāneden
Ḥālüme ^{c}ayb eylemen dil-dārdan ayrılmışam

(5) Çeng ü ney dem-sāz olurmı ey ^{c}aceb efġānuma
Bir ġaribce bülbülüm gül-zārdan ayrılmışam

(6) Kime dirsün ŞIDḲIYĀ aḥvālüni kim güş ider
Kime disün şöyle bir ġam-ḫ^{v}ārdan ayrılmışam

(7) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Hafta geçmez kūyına mihmān iden sensin beni
Belki her şeb ṣubḥa dek nālān iden sensin beni

(9) Dest-i tedbīr ile çāk olsunmı dāmān-ı firāḳ
Āfitāb-ı ḥüsnüne ḥayrān iden sensin beni

(156^{a}-2) (Başlık) : mezbūrenün eş^{c}ārından bu ġazel-i merdānesi taḥrīr olundı W./

(10) ṢĀDIḲĪ

(11)Nām-ı emcedi MEHMED'dür.Nihāl-i vücūdı İSTANBUL ḳurbında FINDIḲLI nām maḥall-i (12)dil-güşādan neşv ü nemā bulmışdur. Ṣadr al-Dīnzāde dinmekle (13)meşhūrdur.Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım baᶜdehū (14)müderris olup ḳatᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderek ẕāt-ı feżā'il-(15)-nihādı ṣadāret-i Anāṭolı ve Rūm-iliʾne p̄irāye baḥş-ı çār-bāliş-i (16)ᶜizz ü ᶜalā ve mesned-nişīn-i şerīᶜat-ı ġarrā olup baᶜdehū (17)ol fāżıl-ı nām-dār [W.157ᵇ] iki defᶜa mesned-i iftāde ṭırāzende-i (18)ᶜizz ü temkīn olmışdur. Ḥilm-i ṭabᶜ ile maᶜrūf ve luṭf-i kerem ile (19)mevṣūf ve kemālāt-ı şān ile meşhūr bir ẕāt-ı feżā'il-i mevfūr (20)ve bir vücūd-ı maᶜmūr olup bin yüz yigirmi iki tārīḫinde (21)ᶜāzim-i dār-ı beḳā olmışdur. Evā'il-i ḥālinde eşᶜār-ı ābdār ile (22)āzmāyiş-i ṭabᶜ itmekle bu birḳaç beyt-i raᶜnā ol fāżıl-ı cihānuñ [E.156ᵇ] (1)āṯārındandur.

(2) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Dāneler saçar gözüm yaş ile gāhī demlenür
Ṭā'ir-i baḥr-i muḥiṭ-i aᶜẓam anda yemlenür

(4) Āhdan bir sille yimişdür felekde çarḫ kim
Daḫi ol demdür bu sāᶜatdür dilā sersemlenür

(5) Kaᶜbe-i kuyında dil-dāruñ dem-ā-dem ṢĀDIḲĀ
Gözlerüm yāşın temāşā ile kim zemzemlenür

(6) VELEHU

---

(12)dinmekle:dimekle W./ (13)meşhūrdur:meşhūr-ı cihāndur W./ (14,15) ẕāt-ı feżā'il simātı Anaṭolı ve Rūm-ili ṣadāretinde W./ (20)maᶜmūr olup:maᶜmūrdur W./ (21)Evā'il-i ḥālinde:gāh bī-gāh W./ (156ᵇ-1)āṯārındandur : ve ol ᶜallāme-i zemānuñ āsārındandur W./
(6)velehu : - W /

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) ᶜAceb mi ᶜālemi teshīr iderse ḫātem-i laᶜlūn
Süleymānum nigīnünde yazılmış ism-i aᶜẓamdur

(8)İstanbul'dan maᶜẕūlen ṣaḥbā-keş-i cām-ı şehādet olan Ṣadre'd-dīn
(9)zāde Rūḥu'llāh Efendi fevtine bu tārīḫi dimişdür

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(10) İbn-i Ṣadrü'l-fuḍelā oġlı ki Rūḥū'l-lāḥūn
Gülşen-i ᶜömri ḫazān-ı ecel ile ṣaldı

(11) Didi rūḥu'l-ḳuds ehl-i melā'-ı aᶜlāya
Rūḥ-ı pāki çü cinān içre maḳāmın buldı

(12) Cām-ı laᶜlīni şehādetle içüp dünyādan
Eşk-i ḥasreḳden o dem dīde-i ᶜālem ṭoldı

(13) Ḳalem ile dem-i naḳlini ḥesāb eyleyicek
"Veleḳad māte şehīdān" ana tārīḫ oldı

(14) ṢADRĪ

(15)Nāmı Meḥmed'dür.Baġdād-ı bihişt-ābād ṭarafından ẓuhūr itmişdür. Sādāt-ı keşīrü'l-berekātdandur (16)Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp Meşāyiḫ-i Ḫalvetiyyeden ŞEYḪ MEḤMED Naẓmī (17)dinmekle meşhūr-ı cihān olan ᶜazīze intisāb ve nice müddet ḫidmet (18)ve taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i merāsim-i ādāb-ı ṭarīḳat ve Mīḫālic ḳaṣabasına (19)me'zūn-ı ḫilāfet ve meşīḫat ile me'mūr ve ol ḳaṣabada maḳbūl-i

---

(8)istanbuldan maᶜẕūlen : "Nesr",Mevlānā-yı mezbūrun akrabasından İstanbul kazasından maᶜẕūlen bin yetmiş iki tarihinde W / (9)Efendi: Efendinün/(9)dimişdür:ḥaẓm itmişdür,"Tārīḫ" W./ (15)bihişt-ābād tarafından:bihişt ābāddan W./ (17,18)dinmekle.....Mihālic:nām ᶜazīze nice zemān ḫidmet ve terbiyesiyle taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳatden ṣoñra Mihālic W./ (19) me'zūn-ı ḫilāfet:hilāfet W/ ḳaṣabada : maḥalde W./

(20)cumhūr olup nice zemān ol maḥalde ḳarār ve bir vā'iẓ-i nām-dār (21)olmışdur.Evāḫir-i salṭanat-ı Muṣṭafā Ḫān-ı ṣānī'de ba^{c}ż-ı ḫuṣūṣ içün (22)ṭaraf-ı Devlet-i ^{c}Aliyye Dārü'n-naṣr ve'l-meymene [W.158^{a}] maḥmiye-i Edirne'ye gelüp misāfiren (23)sākin iken ba^{c}ż-ı cami^{c}-i şerīfde ḥasbī va^{c}ẓ idüp bir cum^{c}a Ṭunca [E.157^{a}](1)kenārında Süleymāniye cāmi^{c}inde va^{c}ẓa çıḳup pādişāh-ı ^{c}ālī-cāh ḥażretleri (2)ṣalāt-ı cum^{c}ayı ol cāmi^{c}de ḳılup Şeyḫ-i mezbūrun va^{c}ẓını istima^{c} (3)idüp ṭab^{c}-ı mulūkānelerine ḫoş gelmekle ḫaṭṭ-ı hümāyūn ile vā^{c}iẓ-i Sulṭānī (4)olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsındandur.Güzel ṭabī^{c}atı vardur. ^{c}Ākıbet bin (5)yüz on sekiz tārīḫinde fevt olmışdur.Bu birḳaç beyt āṣārındandur.

(6) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Kaçan ol ẓıll-ı ḫudā sāye-i yezdān görinür
Ne meh-i ^{c}ālem u ne mihr-i dıraḫşān görinür

(8) Ḥased itdüm lebine dil-berün ögindügi çün
Götür ey sāḳī ṣarābı gözüme ḳān görinür

(9) Sensiz olsam ḳaçan ey Yūsuf-ı Mıṣr-ı ḥüsnüm
Gözüme ḳaṣr-ı cihān güşe-i zindān görinür

(10) Lebī yādiyle gözümden dökülen ḳanlu yaşum
Çeşm-i erbāb-ı dile la^{c}l-i Bedaḫşān görinür

(11) Ḳorḳarın sīnemi ṣad-çāk ide tīġ-i miḥnet
ṢADRĪ-i sāde dile ṣūret-i hicrān görinür

---

(20)olup:olmağla W/maḥalde:kaṣabada W./ (21)evāḫir-i:ba^{c}dehū evāhir-i W/(21)ba^{c}ż-ı ḫuṣūṣ içün:-W./ (23)idüp: idüp ittifaḳ W./ (157^{a}-1)cāmi^{c}inde:cāmi^{c}-i şerīfinde W/(1)ḥażretleri:ḥażretleri daḫi W/ (2,3)va'ẓını istimā^{c} idüp:va^{c}ẓını dinleyüp W/(3)ḫoş gelmekle:ḫoş gelüp ḥaẓ itmekle W./ (4) Ākıbet: - W./

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Rind-i ᶜışḳum düşmesün sāġar elümden gül gibi
Āfitāb-ı ᶜālem-ārā varmı cām-ı mül gibi

(14) Gül açıl seyrāne çık dirsün bāna ey bü'l-heves
Ben açılsamda perīşān ḫāṭırum sünbül gibi

(15) Bāġa çıḳsam serv-i ḳaddün yād idüp āh eylerem
Gül görürsem vird-i rūyun söylerem bülbül gibi

(16) Keç-külāhum ṭurra-i ᶜanber-feşānundur gören
Rişte-i cān ḳayd-ı dildür görinür kākül gibi

(17) Ārzū-yı pāy,būsen eylemiş ŞADRĪ ḳulun
Göz göz itmiş reh-güzārında dū çeşmin pul gibi

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- -

(19) Kemān ebrūlarından tīr-i ġamzen āralandurma
Hedef-āsā ḳulūb-ı ehl-i ᶜışḳı yaralandurma

(20) Dil-i mir'āt-ı ᶜaşık rīze-i elmās olur gören
Şaḳın ey bī-vefā seng-i sitemle pārelendürme

(21) Devā me'mūl-ı la'l-i ḫoḳḳa-ı luṭfun iken ᶜālem
Ṭabībüm ḫaste-i hicrānunı bī-çārelendürme

(22) Ne mümkin ṣayd-ı tanzīr hümā-yı naẓm-ı ᶜālī-cāh
Merd-i şāhīn-i ṭabᶜun ŞADRİYĀ āvārelendürme

[W.158^{b}] [E.157^{b}] (1)SADRĪ

(2)Nāmı Meḥmed'dür.Maḥmiye-i İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣil-i ma^{c}ārif (3)idüp mülāzım u ṭarīḳ-ı tedrise ^{c}āzim iken nice zemān ḳassām-ı ^{c}askerī (4)küttābı zümresinde istiḫdām olındukdan ṣoñra Ḳonya ḳażāsında (5)nā'ibü'ş-şer^{c} iken cezebāt-ı ilāhī'den feyżyāb-ı sa^{c}ādet olmağla (6)dā^{c}iye-i ma^{c}āşını selb ve ṭarīḳ-ı Mevlānāyı celb ve tārik-cāh u iḥtişām (7)ve mālik-i vādi-i ḫayr-i iḫtitām ile āsitān-ı ḥażret-i mevleviye (8)çehre-sāy-ı ibtihāl ile bende-i gerden-beste ve cemī^{c}-i ta^{c}alluḳāt-ı (9)dünyeviyyeden ferāġ-ı külli ile ḳaṭ^{c}-ı rişte idüp zīb-i destārı (10)külāh-ı istiġnāya tebdīl ve ol āsitān-ı feyż-resān-ı Mevlānāda (11)ṣāḥib-i maḳām-ı irşād olan Çelebi Efendi Ḥażretlerinün nice zemān (12)ḫidmet-i şerīflerinde taḥṣīl-i merāsim-i ṭarīḳatdan ṣoñra ḲĀHİRE MIṢR Mevlevī-ḫānesine (13)Şeyḫ olup ba^{c}dehu Kıbrıs Mevlevī-ḫānesine Şeyḫ olmışdur. ^{c}Aṣrun (14)şu^{c}arāsındandur.Naẓm u inşāda ḫayli maḥāreti vardur. Bu ebyāt āṯarındandur.

(15) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(16) Çāklar kim sīneme ol ḫançer-i pür-tāb açar
Ābdur gül-zār-ı ġamda şān gül-i sīrāb açar

(157^{b}-2)Mehmeddür:-W/(2)Evā'il-i ḥālinde:Evā'il-i ḥālinde ba^{c}de'l-mülāzemete W./ (3)idüp mülāzım u ṭarīḳ-ı tedrīse ^{c}āzim iken nice zemān ḳassām-ı ^{c}askeri : idüp ^{c}aşrında olan vüzerādan yerine bir ḳabaḳ ihdā idüp müderris oldum dimekle ḳabaḳ müderrisi diyü meşhūr-ı cihān olup nice zemān ḳassām-ı ^{c}askerī W./ (4,5)Ḳonya ḳażāsında na'ibü'ş-şer^{c} iken cezebāt-ı ilāhīden : Ḳonya Ḳādısı Germeḳaş-zāde Şeyḫ Meḥmed Efendi'ye bāb nā'ibi olup bir sene Ḳonyada niyābet ḫidmetinde istiḫdām olduḳdan ṣoñra cezebāt-ı ilāhiden W./ (6)ve tarik-ı Mevlānāyı celb : ve ādāb-ı ṭarīḳat-ı Mevleviyyeyi celb W./ (11)nice zemān : -W/ (13)Şeyḫ olup ba^{c}dehu Kıbrıs Mevlevī-ḫanesine Şeyḫ olmışdur:Şeyḫ-i Mevlevī olmışdur W./ (14)ḫaylī : daḫi W./ (14)ebyāt : birḳaç beyt W./

(17) Bin mu^{c}ammā ḥall ider gül nāmına her ṣubḥ-dem
Bülbüle mecmū^{c}asın kim ġonče-i sīrāb açar

(18) Ḫüsrev-i mülk-i hünersin ṢADRĪYĀ eş^{c}ārda
Ḥüsn-i ta^{c}bir-i kelāmun ḫāṭır-ı ecnāb açar

[W.159^{a}] [E.158^{a}](1) ṢĀḤİB

(2)Nām-ı emcedi Meḥmed'dür.Nihāl-i vücūdı Būsitān-ı Sitanbul'dan keşīde bālā olmışdur. (3)Dergāh-ı ^{c}Alī yeñiçerīleri aġāyānından Pīrī Aġā nām Pīr-i ṣāliḥun ferzendi (4)olmaġla Pīrī-zāde dinmekle karīn-i iştihārdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (5)ma^{c}ārif-i bisyār ve tekmīl-i ^{c}avārif-i bī-şumār idüp şi^{c}r ü inşāda māhir (6)ve faẓīlet bāhiresi ẓāhir fekāhat ile meşhūr bir vücūd-ı ma^{c}mūr olup (7)vezīr-i a^{c}ẓam Rāmī Meḥmed Pāşā'ya imām olmaġla müderrisin-i kirām zümresine (8)dāḫil olup ḳaṭ^{c}-ı merātib-i ṭarīḳ itmekde iken İstanbul'da Ḥaremeynü'l-şerifeyn (9)müfettişi olup (I)netice-i ṭarīḳ-i tedris olan dārü'l-ḥadīṯ müderrisi olduḳdan soñra Selānikde Yeñişehir Mevleviyyeti ile maḫżūu'l merām olmışdur. (II)Ḥaḳḳa'l-inṣāf lāyıḳ-ı ^{c}izz u ^{c}ikbāl bir ẕāt-ı ḫūb ḫisāldur. (10)^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından nāzikāne eş^{c}ārı ve üstādāne güftārı vardur. (11)Bu çend ebyāt ol ṣāḥib-i kemāl-i ma^{c}ārifün netāyi^{c}-i ṭab^{c}-ı pür iktidārı olan āṯarındandur.

(158^{a}-2)vücūdı Būsitān-ı Stanbul'dan keşide bālā olmışdur:vücūdı ḥadāyıḳ-ı İstanbul'dan neşv ü nemā bulmışdur W./ (3)agāyānından:agāyāni zümresinden W/(3)ferzendi:maḫdum-ı mükerremleri W / (4)dinmekle:dimekle W / (5)tekmīl-i ^{c}avārif-i:tekmīl-i faẓā'il-i W / (6)ma^{c}mūr olup: ma^{c}mūr olmaġla W./ (7)olmaġla:olup W./ (8,9)merātib-i ṭarīḳ itmekde iken.....bir ẕāt-ı ḫūb-ḫiṣāldür : merātib-i ṭarīḳ itmekdedür Ḥaremeynü'l-şerifeyn evḳāfı müfettişi ve Maḥmūd pāşā maḥkemesi nā'ibi olmışdur. Ḥaḳḳe'l-inṣāf lāyıḳ-ı ^{c}izz ü iḳbāl bir maḫdūm-ı ḫūb-ḫiṣāldür W / (I ve II)metinde kenardadır./ (10)ve üstādāne: ve zarfāne W/

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Ṭokınmak tār-ı ġī sū-yı dile ḫāṭır-şikenlikdür
Taḥammül tīşe-i bī-dād-ı dehre Kūhkenlikdür

(14) Cebīn pür-çīn-i naḥvet çeşm-i mest āmāde-i perḫāş
Murādı ol perīnūn ġālibā şūriş-figenlikdür

(15) Olur āzürde-i ḫār-ı cefā gül-çīn-i iḳbāli
Gülistan-ı cihān pür-ḫaṭar yekser dikenlikdür

(16) Ḫayāl-i vaṣl-ı gül-ḳand-ı leb-i laᶜliyle dil-dārūn
Meẕāḳ-ı naẓmı şīrīn eylemek şīrīn-sūḫanlıkdur

(17) Meşām-ı cānı taᶜṭīr itdi būy-ı perçemi SAHİB
ᶜArak çini o şūḫūn bāġ-ı ḥüsne feslegenlikdur

(18) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(19) Hüsn ü bahāda pādişeh-i bi-bahānedür
Her vech ile o Yūsuf-ı ṣānī yegānedür

(20) Āyīne-i cemālini jenk-āver eyleyen
Teᶜsīr-i ṣıklet-i nigeh-i ᶜāşıḳānedür

(21) Murg-ı ümid-i mezraᶜa-ı kehkeşāne dek
Ser der hevā-yı himmet iden āb u dānedür

(22) Subḥ-ı ümīdi rūşen idüp mihr-i viṣal ile
ᶜUşşāḳ ile muᶜamelesi ṣādıḳānedür

(23) Ẕāhid usūle girse de zencīr-i ᶜışḳile
Reftār-ı bī-nizāmı yine ṣofiyānedür

[W.159ᵃ] (I) vezīr-i aᶜẓam Şehīd ᶜAli Pāşā'ya virdigi ḳaṣīdeden birkaç beyt taḥrīr olındı.

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[W.159ᵇ] (II) Sen ol vezīr-i ḳadr-dān-ı bi-medānīsin
Ki feyż-i lutfuñ ider ehl-i dānişi iᶜnā

(III) O şeb-çerāġ-ı cihān-tāb-ı şuᶜle-versin kim
Ne demde neyyir-i reʾyin olursa cilve-nümā

(IV) Kemāl-i ḥacletle mihr olur nehār içre
Nühufte-i ḫucūb-i iḫtifā nücūm-āsā

(V) Niṣāb-kāmu ider mālik ehl-i ḥācātı
Zekāt-ı himmetüñ ey ṣadr-ı mekremet-fermā

(VI) Gubār-ı rişveti maḥv itdi rāh-ı devletden
Olup vezīde nesīm-i ᶜadāletüñ ḥakkā

(VII) Mizāc-ı ᶜālem olup iᶜtidālden ḫāric
Fesād-ı hāzıma ile bulup ḳuvāsı fenā

(W.159ᵃ⁻ᵇ -Iila XIV) arası : - E./

(VIII) Teşennüc olmağa ṭutmışdı yüz maᶜāzallāh
Ümīd-i ṣıḥḥat olınmazdı bir daḫı aṣlā

(IX) Meger ḥakīm-i şifā-ḫāne-i ḳażā itmiş
Ṭabīb-i re'yini bu ᶜillete şifā-baḫşā

(X) ᶜAlīl idi maraż-ı müżmin-i nüḥūsetden
Zemāne buldı zemān saᶜādetünde şifā

(XI) Kemāl-i rağbetün ehl-i kemāledür ancaḳ
Yanunda cümleden ednā zeḫārif-i dünyā

(XII) Zemān-ı maᶜdeletinde senün bi-ḥamdi'l-lāh
Metāᶜ-ı maᶜrifet oldı şeref-karīn-i bahā

(XIII) ᶜAle'l-ḫuṣūṣ ki menşūr-ı naẓm u inşāya
Keşīde eyledi kilk-i belāğatun ṭuğra

(XIV) Ḫulūṣ-ı ḳalbile SĀHİB duᶜāya başlıyalım
O żāt-ı pāke ki luṭfı cihāna virdi ṣafā

[E.159ᵃ](1) SĀHİB

(2)Nāmı İsmaᶜīl'dür.Maḥrūsa-i Burūsa ahālīsinden Ḥācı Meḥmed Ağā-zāde (3)dinmekle meşhūrdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bis-yārdan soñra

NAẒM

(159ᵃ-3)dinmekle : dimekle W./

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(4) Düşdi vādī-i zühd-i takvāya
Pek yapışdı o cel-i ākvāya

(5) Sohbet-i sofiyān ile her bār
Tekyelerde iderdi geşt-i güzār

(6) Hōş gelüp tab^{c}-ı pākına ammā
Tarz u tavr-ı tarīk-i Mevlānā

(7) Olmış idi derūndan rāğıb
Bi't-tabı^{c} Mevlevīlīge tālib

(8) Reh-rev-i menzil-i felāh oldı
Sūret-i SĀHİB-i salāh oldı

(9)Terk-i zīb-i destār ile bir dervīş-i dil-rīş olup tekmīl-i
(10)ādāb-ı tarīkat içün hayli zemān seyāhat ba^{c}dehū Üsküdār'da
(11)ikāmet itmişdür. ^{c}Aşrun şu^{c}arāsından olmağla bu birkaç (12)beyt-i

[W.160^{a}] (13) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(14) Nükhet mi virür şemme kadar zülf-i dü-tālar
Beyhūde hevā yire yeler bād-ı sabālar

---

(9)Terk-i zīb-i : mezbūr terk-i zīb-i W/destār ile : destār idüp W./ (9,10)tekmīl-i ādāb-ı tarīkat içün:tekmīl-i merāsim-i tarīkat ve tahşīl-i ādāb-ı ma^{c}rifet içün W/(10)hayli zemān : nice zemān W./(10)ba^{c}-dehū X idüp ba^{c}dehū gelüp W./ (11)ikāmet itmişdür : ikāmet ve karār itmişdür W./ (12)beyt-i racnā: beyt W./

(15) Dā'im o bütün Kaᶜbe-i kūyın gözedürler
Bildüm ḳatı āhen-dil imiş ḳıble-nümālar

(16) Fikr-i dehenünle rehimüz sūy-ı ᶜademdür
Yā hū seni şimden gerü ey şūḫ duᶜālar

(17) Dil fülkiyem-i ġamda yatur ḳaldı şikeste
Peyder pey olup yine gelür mevc-i belālar

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(I) Ey kāfir-i bi-raḥm eger inṣāf ise besdür
Billāh muselmāna olur mı bu ezālar

(II) Ancak sana maḫṣūṣdur ey SAHİB-i ḫoş-dem
Bir tāze zebānsın hele bu ḥüsn-i edālar

(III) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(IV) Ruḥunda ḫāl degül kilk-i kātib-i ḳudret
Beyāż levḥaya bir nokta-i siyāh ḳomış

(V) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(VI) Der-kenār eyler imiş her gice ol sīm-tenī
Çāk iderdüm elüme girse eger pīreheni

(VII) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(VIII) Olursa berg-i gülden cāme ol serv gül-endāma
Anı ḫayyāṭ-ı ḥüsn endāzeler elbette kem kesmez

(W.160ᵃ) I ila X satırlar arasındaki şiirler(E.159ᵃ) da yoktur /

(IX) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -

(X) Gören Mişbāḥ okur ḥüsnün kitābın
Virür geldükçe lemmānun cevabın

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) O şūḫun tāb-ı mülden ruḫları oldukça ḫuy-kerde
Görendir kaṭre kaṭre jāledür berg-i gül-i terde

(20) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(21) Yāyı çekilmez oldı ol ebrū-kemānımun
Her müyı döndi tīre ten-i nā-tuvānumun

(22) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(23) Ḥaṭṭ gelmek ile revnaḳ-ı ḥüsn eylemez güzer
Virmez ġubār keyfi dil-i ᶜārife keder

[E.159ᵇ](1)SIDDĪḲ

(2)Nāmı Yaḥyā'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.ᶜAṣrında re'sü'l-meşāyiḫ olup (3)Ayāṣofya-i Kebīr Cāmiᶜ-i şerīfinde cumᶜa şeyḫi olan ᶜallāme-i cihān (4)niḥrīr-i zemān fāżıl-ı devrān Şeyḫ Süleymān nām edīb-i kāmilün (5)oġludur.Evā'il-i ḥālinde[W.160ᵇ]taḥṣīl-i maᶜārif-i bī-ḥesāb ile mümtāz-ı (6)akrān olmaġla müderrisīn-i kirām silkine dāḫil olup ᶜaṣrun (7)şuᶜarāsından dehrün ẓurefāsından şiᶜr ü inşā ile meşhūr (8)bir żāt-ı maᶜmūrdur.Bu ebyāt-ı pür-nikāt āṣārındandur.

(159ᵇ-2)ᶜAsrında:-W/ (2)olup:-W/ (3)Ayāsofya-i kebīr:İstanbul Ayasofya-i kebir W/ (4)edīb-i kāmilün:kāmilün W / (5)oġludur:oglu olup W / (5,6)bī-hesāb ile mümtāz-ı akrān olmagla:ve tekmīl-i ᶜavārif ile mümtāz-ı akrān olmaġla W. /

(9) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Olup mecnūn-ı zencīr-i belā-yı zülf-i pür-çinūn
Görelden bī-ḳarār oldum Ḥam-ı gīsū-yı müşgīnūn

(11) Meded şemşīr-i ġamzeńdür ġılāf-ı çeşm-i mest ile
Taraḥḥum ḳıl ṢIDDIḲ-I derd-mende var ise kīnūn

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Muḥtesib tīġiyle Behrām olsada mānic degül
Çarḫdan ger zühde İbrām olsada mānic degül

(14) Tek hemān ehl-i şafā bir vaḳt bulsun cişrete
Nev-bahār olmazsa Bayrām olsa da mānic degül

(15) Cismī ser-tā-pā maḥaldür būseye naẓẓāreye
Perde-keş ḫaṭṭ-ı siyeh-fām olsada mānic degül

(16) Ḫātem-i yāḳūt rūmmānī vülacl olmazsa ger
Zīb-i dest ey dil bize cām olsa da mānic degül

(17) Cām-ı mey olmazsa vaḳt-i rūza ḳandīl-i menār
Ḳuvvet-i ḳalb mey-āşām olsada mānic degül

(18) Virmesün zaḫmet hemān dendānuńa sīn-i selām
Ḥasretiyle ḳaddimüz lām olsa da manic degül

(19) Ḫāṭır-ı yārān içün dilden ḳopardum ey ṢIDDĪḲ
Meyve-i macnī birāz ḫām olsa damānic degül

(20)Tebrīz fethine didigi tārīḫdür

---

(12)Velehu (şiirin tamamı):-W/ (20),(21):-W•/

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Ḳabā-yı ḳāle-i Tebrīz Sulṭān Aḥmed'e lāyıḳ 1137

[W.160^{b}](7) TĀRĪḪ

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(8) ^{c}Ali Pāşā-yı felek ḳadr-ı vezāret-rütbe
Şude dāmād-ı şehin-şāh-ı cihān Aḥmed rā

(9) Dārem ümmīd ki ez şefḳat-i Sulṭān āyed
Nāfiẕü'l-emr şeved memleket-i sermed rā

(10) Meded-i ^{c}ömr-i ebed-yāb şeved bā devlet
Tā ki maṭlūb-ı be-bahşed ṭaleb-i bī-ḥad rā

(11) Çün ^{c}uṭārid be-meh ü mihr-i cihān kerd-ḳırān
Yāft sa^{c}deyn ve yek burc-ı şeref mas^{c}ad rā

(12) Behr-i tārīḫ-i tezevvüc çe niḳū goft-ı ṢIDDĪḲ
Be-^{c}Alī dāde Ḫudā Fāṭıma-ı Aḥmed rā

(13) ṢAFĪ

(14)Nāmı Muṣṭafa'dur.Vefret-i ḥadāyıḳ-ı cūybār ile ma^{c}mūr olan maḥmiye-i Edirneden (15)neşv ü nemā bulmışdur.Ṭavla-başı zāde dimekle ḳarīn-i iştihārdur.Evā'il-i ḥālinde (16)taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp mevḳūfat ḳalemi ḫulefāsı zümresine dāḫil olup (17)ba^{c}dehu nice zemān ışṭabl-ı ^{c}āmire rūz-nāmecisi olup ba^{c}dehū Dīvān-ı Sulṭānī (18)ḫ^{v}āceleri silkine münselik olmağla şehr-emīni ve Ḥaremeynü'ş-şerīfeyn (19) muḥāsebecisi ve şıḳḳu'l-sālis defter-dārı olmışdur.Ḫoş-sohbet (20)ve şāḥib-i nezāket ve nezāfet bir vücūd-ı ḫūb-ḫaşletdür. Āṣārından (21)"GÜLŞEN-İ PEND" nāmında bir te'līfe muvaffaḳ olmışdur. Evāḫir-i ^{c}ömrinde (22)hidāyet-i samedānī ḳarīn-i ḥāli olmağla Cidde-i ma^{c}mūre kitābeti iḥsān (23)olınmağla ^{c}āzim-i rāh-ı Ḥicāz olup ba^{c}dehū

(W.160^{b}-) ila 25 arası): "E" nüshasında yoktur./

Cidde kitābeti ṣāhib-i evvele (24)virilüp mezbūr ṣıfru'l-yed kalup lākin Devlet-i ᶜAliyye ṭarafında baᶜż-ı eḥibbāsının (25)şefāᶜati ile Mekke-i Mükerreme de Şeyḫü'l-ḥarem olmışdur. ᶜAṣrūñ şuᶜarāsından [W.161ᵃ] (1)olmağla bu birḳaç beyt-i raᶜnā-zāde olmağla bu birḳaç beyt-i raᶜnā zāde-i ṭabᶜ-ı neẓāfet-peymāları olan āṯārındandur.

(2) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.— — /— ·—

(3) Būse çīn oldum o gül-rūdan uyurken ḫᵛābda
Görmedüm ol neş'eyi el-ḥaḳ şarāb-ı nābda

(4) Gör ḫam-ı ebrū-yı dil-berde o ḫāl-i dil-keşi
Ṣanki bir hindū oturmış küşe-i miḥrābda

(5) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Tāb-ı meyden ruḫları sūziş-füẕūn olmış gelür
Zülfi sīmīn micmere āteş-nümūn olmış gelür

(7) Ḫadd-i gül-rengin görüp ġāyet kızarmış bağda
Lāleye ḫaclet-dih dāġ-ı derūn olmış gelür

[W.161ᵃ-1 ila 7 arası] "E" nüsḫasında yoktur /

[W.163^{a}] [E.161^{a}] (1) Fİ HARFİ'Ż-ŻĀD

(2) ŻAMİRİ

(3)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Hācī Yūsuf-zāde dinmekle (4)meşhūr olup Evā'il-i ḥālinde kesb-i kemāl-i ma^{c}rifet idüp ṭarīḳ¥i ^{c}ilme (5)^{c}āzim ve mülāzım olup ḳaṭ^{c}-ı medāris-i mu^{c}tāde iderek Ebī Eyyūb (6)Enṣārī medresesi müderrisi iken bin elli sekiz senesinde (7)terk-i ^{c}ālem-i fānī itmişdür.Ol ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından ^{c}ilm ü faẓl ile (8)meşhūr olup cümle-i āṯarından ŞERḤ-İ ^{c}AḲĀYID-I CELĀL üzerine (9)ta^{c}līḳātı ve Dīvān-ı belāġat-simātı vardur.Āṯārından bu ebyāt taḥrīr olındı.

(10) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(11) Şehā ġamzeñ yine şemşīrine āb u eṯer virsün
Şarāb-ı ḫūn-ı dil ol nergis-i bīmāra fer virsün

(12) ŻAMĪRĪ mihr-veş-i āfāḳī seyrān eylеyem dirse
Ana nār-ı maḥabbet şu^{c}lelerden bāl ü per virsün

(13) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(14) Bu nev-bahārda ancaḳ açıldı lāle-i dāġ
Güşād-ı ġonce-i dil ḳaldı bir bahāra daḫı

(15) ŻAMĪRĪ

(16)Nāmı Muṣṭafā'dur.Üsküdār'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif (17)ve kitābete ṣarf-ı dikḳat idüp Dīvān-ı hümāyūn kātipleri zümresine (18)ilḥāḳ olup ḫoş-nüvis olmagla āsitānede ba^{c}ż-ı

(161^{a}-3)İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür:İstanbuldandur W/(3)dinmekle:dimekle W./ (4)meşhūr olup:meşhūr-ı cihān olup W./(6)müderrisi : - W/ (6)senesinde:tarihinde W./ (8)meşhūr olup:ma^{c}mūr olup W./ (9)taḥrīr olındı:āṯārındandur W./ (16,17)taḥṣīl-i ma^{c}ārif ve kitābete : taḥṣīl-i ^{c}ulūm ve ma^{c}ārife W./ (18)ilḥāḳ olup ḫoş-nüvis olmagla āsitānede ba^{c}ż-ı vezīre : ilḥāḳ olmagla āsitānede ba^{c}ż-ı vezīre W./

vezīre tezkireci (19)olmışdur.Bir ma^{c}rifetli vücūd-ı rūşenī-nümūddur. Eş^{c}ārı güzel (20)ve güftārı ḳatī bī-bedeldür.Bīn yüz ..... tārīḫinde fevt olmışdur. (21)Fenn-i tārīḫde yegāne-i devrāndur. Bu cerīde-i ^{c}irfāna tercemesi (22)sebḳ iden Ṣādıḳ Meḥmed Efendi def^{c}a-i ūlāda Şeyḫü'l-İslām (23)olduġına bu tārīḫi nazm itmişdür.

[E.161^{b}] (1) TĀRĪḪ

Vezni: ..- -/..- -/..- -/- -

(2) Cümlenüñ tācın alup didi ZAMĪRĪ tārīḫ
Ṣādıḳu'l-ḳavl Muḥammed ve ^{c}aleyhi'l-fetvā

(3)Naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerīfden birḳaç beyt taḥrīr olındı

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Mihr-i raḥmetsin vücūduñla cihān pür-nūrdur
Eşref-i ḫalḳ itdi ḥaḳḳ Ḳur'ān ile meşḥūrdur

(5) Māyedür erbāb-ı cürme bir nigāh-ı şefḳatüñ
Ḥāşe li'l-lāh sā'ġl-i luṭfuñ ḳapuñdan dūrdur

(6) Nār-ı firḳat-sūz ider ^{c}uşşāḳını pervāne-veş
Şem^{c}-i bezm-i vuṣlatuñ ḥasret-keşi mehcūrdur

(7) Sāna taḥsīs itdi mi^{c}rācı ḫudāvend-i ezel
Dem-be-dem muştāḳuñ ^{c}arş u ferş-i cennet-i ḫūrdur

[W.163^{b}](8) Merḥamet ḳıl yā Resula'l-lāh ŻAMĪRĪ bendeñe
Ol durur ġarḳāb-ı ^{c}iṣyān cürm ile ma^{c}zūrdur

(20,21)satırları arasında (W.163^{a})da takdim ve tehir vardır./ (21)fenn-i tarihde : ez cümle fenn-i tarihde W / (21,22,23)Bu ceride-i.....itmişdür:-W/(22,23)"W"da son cümle şöyledir:^{c}Asruñ şu^{c}arasındandur.Medh-i Resūlde naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerīfden birḳaç beyt-i latif taḥrīr olındı.) [E.161^{b}-1] Tārīḫ; [W.163^{b}-3] yer almıştır / (3)(başlık) : "W" nüshasında Zamirī'nin hal tercümesi anlatılırken son cümle olarak yer almiştır./

[W.165^a] [E.163^a](1) FİHARFİ'T-TA'
(2) TABCĪ

(3)Nāmı..... dur.İstanbul'dan zuhur itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maCrifet (4)ve tekmīl-i fenn-i kitābet idüp Caṣrun̄ şuCarā-ı belāġat şiCārından olmaġla (5)ḫoş-āyende inşāsı ve ḳabūle ḳābil naẓm-ı dil-güşāsı vardur. TabC-ı (6)ġāyet güşāde ve eşCārı ḳayd-ı tekellüfden āzāde bir merd-i nüktedan (7)ve bir şāCir-i bediCü'l-beyān olup bin̄ altmış dört tārīḫinde (8)fevt olmışdur. Bu eşCār ol şāCir-i şīrīn-güftārun̄ āşārındandur.

(9)NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(10) Kim dir sana bülbül gibi feryād u fiġān it
Pervāne gibi Cışḳunı var dilde nihān it

(11) Bir çok-bilür āfetdür o Carż eyleme ḥālun̄
Ruḫsārına ḥasretle hemān bir ṅigerān it

(12) Tek ġayrı şeref-yāb-ı nigāh-ı sitem itme
Hep tīr-i cefāna dil-i TABCĪYI nişān it

(13) TĀLİCĪ

(14)Nāmı Isḥaḳ'dur.Ufḳ-ı İstanbul'dan ṭulūC ve ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i (15)ḥālinde kesb-i kemāl-i maCrifet ve nā'il-i şeref-i mülāzemet olmaġla (16)sālik-i ṭarīḳ-i ḳażā olup baCż-ı bilād-ı celīlede ṣadr-nişīn-i (17)mesned-i ḥükm ve imżā olmışdur. EşCārı ḫūb bir şāCir-i merġūbdur.(18)Tertīb-i Dīvān idüp bin̄ yetmiş bir

---

(163^a-3,4)taḥṣīl-i maCrifet ve tekmīl-i fenn-i kitābet idüp:taḥṣīl-i maCārif-i bī-hesāb idüp W./ (5)vardur:olup W./ (7)bediCü'l-beyān olup : bediCü'l-beyāndur W./ (8)şāCir-i şīrīn-güftārun̄ : - W / (14)ve ẓuhūr : - W/ (18) Tertīb-i Dīvān idüp:Müretteb Dīvānı vardur W /(18)ḥudūdında:senesinde W./ (19)ol kāmil-i ḫoş-imlānun̄-W/

hudūdında fevt olmışdur. (19)Bu birkaç beyt-i ra^{c}nā ol kāmil-i hoş-imlānuñ āsārındandur.

(20) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Bāde-i ^{c}işret sirişk-i lāle-gūnumdur benüm
Āteş-i ḥasret dil-i aḥker-nümūnumdur benüm

[E.163^{b}](1) Ol ḳadar ḥāliş-i muḥkem imtiḥān-ı ^{c}ışḳda
Kim ḫired meftūn-ı tedbīr-i cünūmumdur benüm

(2) Neşve-baḫş-ı ḫāṭır-ı endişe-i çālāk ṭab^{c}
Feyż-ı cāvīd-i ḫayāl-i zū-fünūndur benüm

(3) Kām-baḫş-ı ^{c}ālem-i ^{c}irfānla ammā beni
TĀLİ^{c}Ī nā-kām iden baḫt-ı zebūnumdur benüm

(4) ṬARZĪ

(5)Nāmı Meḥmed'dür.Rūm-ilinde Vāḳi^{c} Zaġra-ı ^{c}Atīḳ ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür. (6)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i kemāl-i ma^{c}rifetden ṣoñra ṭarīḳ-ı ḳażāya süluk (7)idüp ḳużāt-ı ḳaṣabatuñ eşrāfından ve [W.165^{b}]şu^{c}arā-yı ^{c}aṣrdan ṭarzında (8)ferīd ve semtinde vaḥīd sāl-ḫorde ve rūzgār-dīde bir pīr-i zarīf (9)ve bir rind-i naẓīfdür ^{c}Acib ve ġarīb elfāẓ ve ^{c}ibārāt ile hem ^{c}asr (10)olduġı Tıflī nām şā^{c}ir lisānından olmak üzere naẓm eyledigi (11)VASİYET-NAMESİ" ve "ZELLE-NĀME" leṭāyifi,meşhūr-ı cihān olmağla teḳṣīr-i (12)sevāddan

---

(19)ol kāmil-i ḫoş-imlānuñ : - W./
(163^{b}-5)ḳaṣabasından:nām ḳaṣabadan W / (8)ve rūzgār-dide : - W./
(9)nazifdür : nazif olup W / (10)nām şā^{c}ir : - W /(10)olmak üzere: - W / (11)leṭāyifi : nām te'lifi W./ (12)taḥrīri münāsib görülmedi K taḥrīr olınmadı W./

ictinâb ile bu mahalle tahrîri münâsib görülmedi (13)"TERTÎB-İ DİVÂN" idüp bin yetmiş iki târîhinde fevt olmışdur.Âsârından (14)birkaç beyit bu mahalle tahrîr olındı.

(15) NAZM

Vezni: -▾./.- -./.- -./.- -

(16) Girdâb-ı kazâ cilvegehi hayretimüzdür
Tûfân-ı belâ gark-ı yem-i hasretimüzdür.

(17) İskender-i Cem-kevkebe-i ᶜâlem-i ᶜışkuz
Âyîne bizüm câm-ı mey-i ᶜişretimüzdür

(18) Esrârımuzı derkde sad ᶜakl-ı Felâtûn
Hayret-zede-i neşve-i keyfiyyetimüzdür

(19) Berk-efken-i hırmen-gede-i sîne-i dûzah
Kemter-şerer-i âteş germiyetimüzdür

(20) Sôfî-i Mesîhâ-dem-i şevkuz dil-i hûrşîd
Pervâne-i şemᶜ-i harem-i ᶜuzletimüzdür

(21) Her demde olan şâne-keş-i turra-i te'sîr
Ser pençe-i âh-ı seher-i firkatimüzdür

(22) TARZÎ bizüz ol mürşîd-i sâhib-dem-i tevhîd
Hızr reh-i vahdet-i nefs himmetimüzdür

---

(15)Tertîb-i Dîvân idüp:müretteb Dîvânı vardur W./âsârından:eşᶜârından W./

[E.164^{a}] (1) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(2) ᶜĀşık gözedür urmağa her tīr-i nigāhı
Sen ṣaḳla ḥaṭādan o cefā-kişi ilahi

(3) Bīn şuᶜleye bir sīnē nice cilve-geh olsun
Żabṭ eylemiş ᶜāşıḳ ṭutalum āteş-i āhı

(4) Cā'izdür ider rūz-ı cezāyı şeb-i tārīk
Erbāb-ı dilün kevkebe-i baḫt-ı siyāhi

(5) TARZĪ göresin reşk ideler tövbe-perestān
Ol mücrime kim mestī-i ᶜışḳ ola günāhı

(6) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Yine sen dest-gīr-i feyż-peymāy ol bize sāḳī
Bilürsün şeyḫ-i zāhid ᶜāşık-ı meyḫāre el virmez

(8) ᶜAcebdür kāri her sevdā ger-i kālā-yı nāzuñ kim
Alur nakd-ı şekīb-i ᶜāşıḳı bāzāra el virmez

(9) Girībān-ı murāda dest-res maḳsūd ise TARZĪ
Aña bir-pençe-i himmetden özge çāre el virmez

(10) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(11) Nāz ile öldürür yine yok ruḥsat-ı niyāz
Ol nāzenin bir söze yüz biñ ᶜitāb ider

(12) Rindan-ı bade ḥᵛārde görsen neler çeker
Her meclisinde anlara vāᶜiẓ ᶜaẕābider

[W.166ᵃ] (13) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Ne ṭāliᶜdür visāle vaᶜde-gāh itdükçe nev-rūzı
Felek taḥvīl ider ol āfitāb-ı ᶜālem-efrūzı

(15) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(16) Görmeyen cām-ı Cemi āyīne-i İskenderi
Görsün ey TARZĪ benüm āyīne-i endişemi

(17) İstanbul'da At meydanı ġavġāsı ẓuhūrına bu ebyātı naẓm itmişdür

(18) Güş-ı mirrīḫe irüb ṭanṭana-i tīġ-i celāl
Lerze-nāk itdi bu ġavġā-gede-i nüh-ṭākı

(19) Oldı maḥmūr nice mest-i müdām-ı devlet
Cam-ı iḳbāle ne ṭarḥ itdi bilinmez sāḳi

(20) Bāġbān-ı felek-i kīne-güẕārı seyr it
Āt meydānına dikdi şeçer-i vākvāḳı

[E.164ᵇ] (1) TIFLĪ

(164ᵃ-15) Velehu : - W./ (17) ẓuhūrına bu ebyātı : vukuᶜında W./

(2)Nāmı Aḥmed'dür.Trabzondan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde kesb-i kemāl-i (3)ma^{c}rifet idüp Devlet-i Sulṭān-ı Murād Ḫān-ı rābi^{c}de dāḫil-i meclis-i (4)Pādişāhī ve nedīm-i ḫāṣ-ı şehriyārī olmağla makrūn-ı şeref-i (5)münādemeti meşhūr-ı cihān olmışdur.İltifāt-ı Sulṭāni'ye mażhar (6)olan nüdemādan ve ol ^{c}aṣrun şu^{c}arā-yı ẕevil-i^{c}tibārından (7)^{c}ale'l-ḫuṣūṣ şeh-nāme-ḫ^{v}ānlıkda ve ser-güẕeşt naklinde bi-naẓīr-i (8)rūzgār ve meddā^{c}-ı şīrīn-kār ve meclis-i meydān-ı belāġatda (9)pehlevān-ı rūzgārdur.Müretteb Dīvān-ı feṣāḥat-^{c}unvānı (10)vardur.Ba^{c}ż-ı evḳāfdan ve gümrükden veẓāyife mutaṣarrıf (11)ḫoş-ḥāl ve müreffeh ü'l-bāl iken biñ yetmiş dört ḥududında (12)ṣandalī nişīn-i bezm-gāh-ı vādī-i ḫāmūşān olmışdur.(13)fevtine Şeyḫ Meḥmed Naẓmī bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(14) TĀRĪḪ-İ VEFĀT-I TIFLĪ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Niyāziyle Cenāb-ı Ḥaḳḳa Naẓmī fevtine tārīḫ
Didüm geh-vāre-i cennetde TIFLĪ'ye maḳām eyle

(16)Āsārından bir ḳaç beyt taḥrīr olındı .

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Gerçi kim ey şūḫ ^{c}ışḳundan cüdā olmaḳ da güç
Fikr-i dūr-ā-dūr-ı vaṣla mübtelā olmaḳ da güç

(18) Dāne gibi dil düşürdi āsiyāb-ı ^{c}ışḳuña
Neylesün ā zürde-i seng-i cefā olmaḳda güç

(164^{b}-6)ve ol^{c}aṣrun:ve ol ^{c}aṣırda olan W/(6)i^{c}tibārından:i^{c}tibārdan W./ (7)^{c}ale'l-ḫuṣūṣ:ḫuṣūṣan W/(7)bī-naẓīr-i:ḫod bī-naẓir W / (10)ve gümrükden veẓāyife mutaṣarrıf:ve mukata^{c}atdan kifāyet miḳdārı veẓāyife mutaṣarrıf olup W./ (13)fevtine:-W/ (16)(Başlık):Bu ebyāt-ı pür-nikāt ol şā^{c}ir-i şīrin ḥarekātuñ āṣārındandur W./

(19) Bir büt-i bigāne ḫūyuñ düşdi dil sevdāsına
Terk-i ᶜışḳ itmekde müşkil āşinā olmaḳda güç

(20) Bī-vefā yārān ile düş-vār-ı ülfet gerçi kim
TIFLĪYĀ hem ṣoḥbet-i ehl-i rıyā olmaḳta güç

(21) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(22) Her gördiği perīye gönül müḥebbelā olur
Ammā dimez kimse ṣoñra görinmez belā olur

[W.166ᵇ](23) Bakmaz yüzine ṣoñra dil-i nā-tuvānumuñ
Mir'āta bakmasun o perī ḫōd-nümā olur

[E.165ᵃ] (1) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Dirīġ itmezdi evvel laᶜlini benden şarāb-āsā
Velī şimdi īrāḳdan gösterir oldı şarāb-āsā

(3) Vücūduñ rūzgār-ı ġamla berbād olmasun dirsen
Dilā rez-duḫterīnüñ çıḳma gönlünden ḥabāb-āsā

(4) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Neylerüz ḫalḳa-i tevḥīde girüp ey meh-rū
Diyelüm ṣōfī-i nādāna īrāḳdan yā hū

(6) Dūr-ı laᶜlünde ᶜaceb keşreti var mey-gedenüñ
Kırılur bir biri üstine ṣurāḫi ve sebū

(7) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Cem-i bezm-i maḥabbetsin gönül destünde cāmun yoḳ
Dilā ᶜanḳā-yı ḳāf-ı ᶜışḳsın ammā ki nāmun yoḳ

(9) Sāna her şūḫ-ı raᶜnā ḫalḳa-i zülfinde yer eyler
Hümā-veş gerçi kim ẓāhirde ey dil bir maḳamun yoḳ

(10) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Āsumān-ı ᶜayşe engüşt-i hilāl-i ᶜīd olur
Alsa sāḳī destine meclisde bir sīmīn ḳadeḥ

(12) TALᶜATĪ

(13)Nāmı Hüseyin'dür.Ankara'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a (14)gelüp taḥṣīl-i maᶜārifden soñra mülāzım baᶜdehu ṭarīḳ-ı ḳażāya (15)yetmiş beş tārīḫinde fevt olmışdur. ᶜAsrun şuᶜarāsından (17)olmağla āṯārından bir iki beyt taḥrīr olındı Naẓm :

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Alur eṭrāfını pervāne-veş ᶜuşşāḳ gird-ā-gird
Yalun yüzli ocaḳdan çıḳma bir maḥbūbdur āteş

(19) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.- -

(20) Sīne-i zaḫm-āşināyı dāġdārı seyr idün
Gülşen-i ġamda biten ṭāze baḥārı seyr idün

(165a-15)baᶜż-ı ḳaṣabāta ḳādī olduḳdan soñra:baᶜż-ı mansıba mutaṣarrıf olduḳdan ṣoñra W./ (17)āṯārından bir ki beyt taḥrīr olındı: Bu iki beyt eşᶜārından nümūnedür W./

[E.165^{b}](1) TAB^{c}I

(2)Nāmı Mehmed'dür.Selānik'den zuhūr itmişdür.Evā'il-i hālinde tahsīl-i (3)Ma^{c}ārifden soñra zümre-i sipāhiyāne dāhil olup ^{c}aşruñ (4)şu^{c}arāsından sāhib-tabī^{c}at bir merd-i pür-ma^{c}rifet olup biñ yetmiş (5)yedi tārīhinde fevt olmışdur.Āsārından bir iki beyit taḥrīr olındı.

[W.167^{a}] (6) NAZM

vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Dil-i sūzāna hayāl-i ḫaṭṭ-ı dil-ber düşdi
Gūyiyā micmer-i pür-āteşe ^{c}anber düşdi

(8) Çeşm-i pür-nemde karār eyledi ^{c}aks-i rūḫ-ı yār
Āb-ı sāfīye meger pertev-i ḫāver düşdi

(9) TAL^{c}ATĪ

(10)Nāmı Mehmed'dür.Edirne'den zuhūr itmişdür.Evā'il-i hālinde taḥsīl-i ma^{c}ārif-i (11)bisyārdan soñra Der-gāh-ı ^{c}Alī Ṣolāḳları zümresine dāḫil olup (12)biñ yetmiş sekiz tārīḫinde fevt olmışdur.^{c}Aşruñ şu^{c}arāsından (13)olmağla āsārından bu bir beyt numunedür.

(14) NAZM

vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) Kim görirse lebūñi la^{c}l-i bedaḫşān ṣanur
Seyr iden ^{c}arżūñı mihr-i dıraḫşān ṣanur

(16) TĀHİR

(17)Nāmı ^{c}Abdu l-lāh dur.Maḥrūsa-i Burūsa'dan zuhūr itmişdür.Evā'il-i

(165^{b}-10,11)daki cümlelerin sıraları (W.167^{a})da değişiktir./
(12,13)şu^{c}arāsından olmağla:şu^{c}arāsından olup tertīb-i Dīvān idüp W./

hālinde (18)tahṣīl-i maᶜrifet itmekle ᶜaṣruñ şuᶜarā-yı şīrīn-zebānı taᶜdādı ile (19)maᶜdūd olan şuᶜarādan olup biñ seksen sekiz tārihinde (20)fevt olmışdur.Eşᶜārından bir beyti taḥrīr olındı : NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Ḥazer tīġ-ı nigāhından o şūḫuñ kim amān bilmez
Dahi bir nev-ẓuhūr-ı ᶜişvedür yaḫşī yamān bilmez

[E.166ᵃ] (1) ṬAYBĪ

(2)Nāmı Mehmed'dür.Mihr-i vücūdı ufḳ-ı İstanbul'dan ṭulūᶜ itmişdür. Evā'il-i hālinde (3)taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i fenn-i kitābet idüp Dīvān-ı bülend-eyvān-ı Sulṭānī (4)Kātibleri zümresine ilḥāḳ olup eşᶜārı nāzikāne ve güftārı müstaᶜiddāne (5)ḫoş-nüvīs ve ḫōş-ṭabᶜ inşāda māhir bir şāᶜir olmaġla Mıṣr-ı Ḳāhire (6)ve Baġdād-ı bihişt-ābād ve Şām-ı Dārü's-selām vālīlerine dīvān efendisi olup (7)bīn ṭoḳsan ḥudūdında terk-i ᶜālem-i fānī itmişdür. ᶜAṣruñ şuᶜarāsından (8)olmaġla bu musamma nażm-ı ābdār çekīde-i çeşme-i nihād-ı güher nisārı olan āsārındandur.

(9) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(10) Ġam-ı nağme-i sürūrda müdġam degülmidür
Dehruñ tamām-ı sūride mātem degülmidür

(11) Şekl-i ġınā ᶜanāda bezm-i demle āşinā
Lafẓ-ı elem mülāzım-ı ᶜālem degülmidür

---

(18)tahṣīl-i maᶜrifet itmekle:tahṣīl-i maᶜārif-i bī-şümār itmekle W / (19)olan şuᶜarādan:-W / (20)bir beyti taḥrīr olındı:bu beyt yādigārdur W / (166ᵃ-3)tahṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i fenn-i kitābet idüp: taḥṣil-i maᶜārif-i bisyārdan soñra W./ (4,5)satırlarında yer alan kelimelerin diziliş sıraları (W.167ᵃ)da değişiktir / (6)dīvān efendisi : dīvān kātibi W. / (7,8)ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla : - W./

(12) Pā-zehr-i zehr ile bile vü āhum devā ile
Cüzü ahire merhemi gör hem degül midür

(13) Māl u menāl mümtezic-i nakş-ı rebḥ u renc
Dirhem bakılsa şüret-i derhem degülmidür

(14) TAYBĪ ümīd-i raḥmet-i raḥmānadur hemān
Ol cümleden ᶜibādına erḥām degülmidür

(15) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(16) Sanma cādu çeşmi rām-ı hayle-i mārūt olur
Her nigāhı rehzen-i īmān-ı ṣad-mārut olur

(17) Kanlu peykānlarla dil ḫūnāmelerle çeşm-i zār
Gāh kān-ı laᶜl olur geh maᶜden-i yākūt olur

(18) Zaḫm-ı şemşīr-i belādan cān viren dil-ḫasteye
Gerden-i rūhu'l-kuds maḥmil-keş-i tābūt olur

(19) Cām-ı zevk-i ᶜālem-i nāsūtī kılsun ser-nigūn
Her ki mest-i ārzū-yı bāde-i lāhūt olur

(20) TAYBĪYA bu āteşīn güftārdan besdür ḫamūş
Nağme-i pür-sūz ki güş eyleyen mebhūt olur

[E.166ᵇ] (1) ṬĀLİB

(2)Nāmı Aḥmed'dür.Bosna'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (3)āb-ı rūy-ı vüzerā Köprilī-zāde Vezīr-i aᶜẓam Fāżıl Aḥmed

Pāşā'ya intisāb (4)idüp nice zemān ḥidmetinde olmağla kesb-i maᶜārife mübāderet (5)ve taḥsīl-i ḫaṭṭ ü inşāya musāraᶜat itmekle naẓm u inşānuñ Fāris-i (6)meydānı olmağla istiᶜdād-ı ẕātī sebebi ile mektūbī-i ṣadr-i ᶜālī (7)baᶜdehu Re'isü'l-küttāb-ı dīvānı olup Süleymāniye'de sākin olmağla (8)Süleymāniye'li Aḥmed Efendi dinmekle meşhūr-ı cihān olmışdur.Naẓmı pāk (9)ve güftārı sūz-nāk olup biñ seksen senesinde (10)Re'isü'l-küttāb iken fevt olmışdur. ᶜAşruñ şuᶜarāsından (11)olmağla bu birkaç beyt taḥrīr olındı .

(12) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Mümkin olmaz vaṣl-ı dil-ber keşret-i aġyārdan
Gūyiyā bir ġoncadür el irmez ana ḫārdan

(14) Ayaġa başmazdı Manṣūruñ ṣafādan yerlere
Ana vuṣlat kapusı açıldı zīr-i dārdan

(15) Nakd-ı ṣabrum aldı ġamzeñ diyü daᶜvet eyledüm
Yār ile bir būseye ṣulḥ itdiler inkārdan

[W.168ᵃ] (16) Çeşm-i mestinden nigāh-ı luṭf idersin ārzū
TĀLİBĀ dermān umarsın der geh-i bīmārdan

(17) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..- -

(166ᵇ-4)nice zemān ḥidmetinde:nice zemān baᶜż-ı ḥidmetlerinde istiḥdām ve baᶜdehu W./ (7)dīvānī olup:olmışdur W./ (8)dinmekle:dimekle W./ (8)meşhūr-ı cihān olmışdur:meşhūrdur W./ (9)sūz-nāk olup:sūz-nākdur W./ (9)senesindetārīḫinde W./ (10)olmışdur:olup W./ (10,11)ᶜAşruñbbb.... taḥrīr olındı:Şeyḫ Ebu'l-vefā Cāmiᶜ-i şerīf-i ḥaṭīresinde medfūndur. Bu eşᶜār-ı zāde tabᶜ-ı laṭīfleridür W./

(18) Sabā o zülf-i girih-gīri pīç ü tāba düşürdüñ
Fütāde dilleri beyhūde ıztırāba düşürdüñ

(19) Görince rūyını rüsvāluk itdün eşk ile ey āh
Bizi o māhuñ önünde ᶜaceb hicāba düşürdüñ

(20) Nigāh-ı keremüñ olup çīn-i ebrūvānına bāᶜiṣ
O tabᶜ-ı nāzüki endişe-i ᶜitāba düşürdüñ

(21) Ne neşve virdi dimāġ-ı cihāna laᶜl-i lebüñ kim
Zemāne ḥalkını ol şevkile şarāba düşürdüñ

(22) Şeb-i visāl o maha didüñ fesāneni TĀLİB
Hikāyet-i şeb-i hicrānı māh-ı tāba düşürdüñ

[E.167ᵃ] (1) TĀLİB

(2)Nāmı Mehmed·dür.Üsküdār·dan zuhūr ve Dutçı-zāde dinmekle meşhūrdur.(3)Evā'il-i ḥālinde kesb-i kemāl-i bī-ḥesābdan soñra meşāyiḫ-i ṭarīḳ-i Celvetiyye'den (4)velāyet ve kerāmet ile maᶜmūr ve ṣalāḥ ve ve taḳvā ile meşhūr bir şeyḫ-i (5)kāmil ve bir edīb-i ᶜāḳıl olmaġla Hudāyī Maḥmūd Efendi āsitānesine (6)Ġafūrī Efendi yerine seccāde-nişīn olup biñ ṭoḳsān (7)tārīḫinde terk-i ḫānḳāh-ı fenā ve ᶜazm-i cāy-gāh-ı beḳā itmişdür.Fevtine tarihdür.

(8)tārīḫ-i vefāt-ı Dūtçī-zāde

(21,22) (iki beyit) : - W./ (167ᵃ-2)dinmekle : dimekle W./ (4-6)meşhūr ..... olup biñ : meşhūr olan eᶜizze-i kirāmeden bir şeyḫ-i ᶜāḳil ve bir edīb-i kāmil olmaġla Ḳuṭbu'l-ᶜārifīn Üsküdārī Hüdāyī Maḥmūd Efendi āsitanesine Şeyḫ olan Ġafirī Efendiden soñra Şeyḫ olup biñ W./ (7)ᶜazm-i cāy-gāh-ı beḳā itmişdür. Fevtine tārīḫdür : ᶜazm-i tekye-gāh-ı beḳā itmekle fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur W./

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) Gitdi biñ ṭoḳsānda yā hū diyü ḳuṭbu'l-ᶜārifin

(10)Āṯārından birḳaç beyt-i ᶜāşıḳānesi teberrükān taḥrīr olındı

Vezni: Hece veznidür. (5+5)

(11) Yandum kül oldum ᶜışḳ meydānında
Ḳokar gül oldum ᶜışḳ meydānında

(12) Ḥaḳḳ ᶜışḳı geldi benligüm aldı
Bir adım ḳaldı ᶜışḳ meydanında

(13) Gül idüm soldum nūr ile ṭoldum
Bilmezem ne oldum ᶜışḳ meydānında

(14) Aġlaram gülmem gözlerüm silmem
No'lduġum bilmem ᶜışḳ meydānında

(15) TĀLİBā-i ḳul ḥayrān ᶜışḳ ile sūzān
Olmışdur ᶜüryān ᶜışḳ meydānında

(16) TĀLİB

(17)Nāmı Meḥmed'dür.Maḥmiye-i Burūsa'dan be-dīdār Kürd İmām-zāde dinmekle ḳarīn-i (18)iştihārdur.Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım olup taḥṣīl-i (19)maᶜārif idüp [W.168ᵇ] ᶜulūm-ı ᶜArabiyyenüñ merd-i meydānı ve naẓm-u inşānuñ Fāris-i (20)devrānı fenn-i mūsi-

(10)(Başlık):ᶜazīz-i merḳūmuñ güftār-ı ᶜāşıḳānesinden birkaç beyt taḥrīr olındı W./ (17)dinmekle:demekle W./ (18)olup:olup nice zemān W., (19,20)Fāris-i devrānı: ḫᵛāce-i cihānı W /

kide dahi māhir ve beste ve ihtirāᶜa ḳādir olmağla (21)fünūn-ı şettā'da mahāreti ẓāhir olup Burūsa müderrisleri silkine münselik (22)olup ḳatᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderek Kütāhya Ḳādısı olup baᶜdehu [E.167ᵇ](1)Erẓurūm ḳādısı iken bin yüz sekiz tārīḫinde terk-i ᶜālem-i fānī (2)itmişdür.ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmağla bu naẓm-ı selīs ol Tālib-i maᶜārif (3)-celīsüñ āṯārındandur.

(4) NAZM

Vezni: - -./.- - ./.- - ./.- -

(5) Reng-i mey-i nābi ruḫ-ı dil-dārda gördüm
Ben neşve-i ṣahbāyı leb-i yārda gördüm

(6) Pā-beste vü dil-ḫaste yatur zar u perīşān
Ḳurğ-ı dili ol zülf-i siyeh-kārde gördüm

(7) Döndüm ḳelegüñ manṣıb u cāhi ḥevesinden
Ol māhı ḳaçan ḫalḳa-i ezkārda gördüm

(8) Yaᶜḳūb-sıfat-gelse gözümden n'ola ḫūnāb
Ben Yūsufum aᶜğyār ile bāzārda gördüm

(9) Bir muğbeçenüñ bendesi olmış gibi TĀLİB
Zīrā anı dün ḫāne-i ḥammārda gördüm

(10) VELEHU

---

(21)fünūn-ı şettāda mahāreti zāhir olup: - W/(21)Burūsa:mahrūsa-i Burūsa / (22)muᶜtade: - W./ (167ᵇ_2,3)ᶜAṣruñ ..... āṯārındandur: mezbūr şāᶜir-i māhir oldıgı eşᶜār u āṯārından zāhirdür.Bu naẓm-ı selīs ol Tālib-i maᶜārif-i ḥālisündür W./

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(11) Çīn oldı çemen sünbül-i ᶜanber-şikenümden
Dehr oldı Ḫuten ᶜıṭr-ı gül-i yāseminümden

(12) Bu naẓm-ı terī ṬĀLİB şīrīn sūḫanumla
Bir būse-i cān-baḫşa degişdüm dehenümden

(13) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(14) Cihānı girye-i mestāne'den pür-āb idelüm
Binā-yı zühdi o seylāb ile ḫarāb idelüm

(15) Nihāl-i ᶜayşa ṣu virsen zemānıdur sākī
Ḍem-i bahārda nūş-ı şarāb-ı nāb idelüm

(16) Ṣurāḫī-i ḳalemi al ele yine ṬĀLİB
Şārāb-ı naẓmile yārānı neşve-yāb idelim

(17) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(18) Ṣafā-yı ḫāṭırı kimdüriden cihāndan ümīd
Olurmı bu güher ol tīre ḫākdāndan ümīd

(19) ᶜAceb o çeşm-i kebūdı görürmiyüz der-ḫᵛāb
Ben eylemem hele bu luṭfı āsumāndan ümīd

(20) Üzüldi teşnegī-i āb tīg-i tīzünden
ᶜAceb mi ḫaste-i ᶜışkuñ keserse cāndan

(21) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(22) Sürme-ālūde iken nergis-i çeşm-i siyehi
Yine söyler dil-i bimāra zebān-ı nigehi

[W.169^{a}] (23) Hiç çıkmaz çemeni ستān-ı hayālümden āh
Fikr-i āgūş-ı meyānı gibi ol serv-i sehī

[E.168^{a}] (1) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Ne hoşdur zevk-i yāb-ı çāşni-i ^{c}ışk-ı pāk olmak
Ne ^{c}ālemdür hele bir kerre görsen derd-nāk olmak

(4) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Bir iki cām ile ey pīr-i harābāt ne var
Dil-i vīrānumı yapsanda yıkılsam gitsem

(6) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(7) Hat geldi dil-firībī-i cānān dükenmedi
Hüsn āhır oldı va^{c}de-i ihsān dükenmedi

[W.171^{a}] [E.169^{a}] (1)Fī-Harfi z-zā'

(2) ZUHŪRĪ

(3)Namı Mehmed Sālih'dür.İstanbul'dan zuhūr itmişdür.İshak-zāde dinmekle meşhūrdur (4)Evā'il-i hālinde tarīk-i hidāyet-refīk-i ^{c}ilme

---

(169^{a}-3)dinmekle : dimekle W./

ᶜāzim EBU SAᶜīD EFENDĪ'den mülāzım (5)olmağla müderris olup katᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderek şān-ı feżā'il (6)nişānına ikrām ve imtiyāz-ı ᶜilmiyesine iḥtirām olup ibtida Galaṭa (7)baᶜdehu BURŪSA każālarıyle makżiyyü'l-merām olup bin seksen üç (8)tārīḫinde fevt olmışdur. ᶜAṣrun şuᶜarāsındandur.Cümle-i feżā ilinden faźla (9)şiᶜr ü inşāda daḫi yed-i ṭulāsı ve fünūn-ı keşīrenün mevāziᶜ-ı müşkilesine (10)taḥrīr ve imlāsı vardur.Müretteb ve mükemmel Dīvān-ı belāġat ᶜunvanı vardur (11)Bu naẓm-ı laṭīf ol vücūd-ı şerīfündür.

(12) NAẒM

Vezni: . - - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Kanāᶜat küşesinde şīrīnerdür mūrı söyletsen
Hümā-yı evc-i istiġnā geçer ᶜusfūrı söyletsen

(14) Neşehd-i cān fezānun lezzeti vardur dimāġında
Nedür feryādı iẕᶜān eylesen zenbārı söyletsen

(15) Ne çenberlerde ḥallāc olduġın bir bir beyān itse
Ne söyler görsen ey dil-dārde Manṣūrı söyletsen

(16) ZUHŪRĪ bendesine söylemez küsmüş meded sāḳī
Biraz mestāne kılsan ol gözi maḥmūrı söyletsen

(17) VELEHU

---

(5)müderris olup:zümre-i müderrisīne dāḫil olup W./(5)merātib-i muᶜtade iderek:meratib-i paye-i tedris īderek W / (6)olup ibtida : olınup W./ (7)baᶜdehu : ve W / (8)tārīḫinde : senesinde W /(8)fevt olmışdur : ṭayyı sicill-i ḥayāt itmişdür W/(8)şuᶜarāsındandur : şuᶜarāsından dehrun fużalāsından olup W./ (10)vardur : olup W/(10)ve mükemmel : - W./

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(18) Câm-ı şarâb-ı nâbmı vardur görülmedük
Sâkî getür ol ab-ı revân-ı müselseli

(19) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(20) Safâ-yı dil haber-i vasl-ı yâra kalmışdur
Güşâd-ı gonce nesîm-i bahâra kalmışdur

(21) Ez-Şita'iyye

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Bu sermâ irse nâzük meşrebân-ı kişver-i hüsne
Kaçup pinhân olur ğamze siyeh semmûr

[W.171^{b}] [E.169^{b}] (1) ZARÎF

(2)Nâmı Mehmed'dür.İstanbul'dan zuhûr itmişdür.Evâ'il-i hâlinde tahsîl-i ma^{c}rifet itmekle (3)^{c}asrun şu^{c}arâsından olup Der-gâh-ı ^{c}Âlî Yeniçerileri Kalemi hulefâsı zümresine (4)dâhil perîşân-destar nâşenîde güftâr mağlûb-ı keyfiyyet u^{c}cûbe-kıyâfet (5)ğâyet hoş-sohbet ve kâbil-i üns ü ülfet mecâlis-i ki bâruñ celîsi ve bezm-i (6)ma^{c}ârifüñ enîsi ma^{c}lûm-ı her sığar u kibâr ve meşhûr-ı dâr u diyar bir zât-ı (7)zarâfet-i şi^{c}âr olup cemî^{c}-i ahvâli zâtı gibi hande-âver bir zarîf-i hüner-verdür.(8)Mahbûb-dostluk vâdîsinde akrânına tefevvuk itmekle her kande bir dil-ber-i (9)nâm-dâr karîn-i iştihâr olsa leyl ü nehâr ol meh-pâre-i cihânı hale-vâr (10)devvâr olarak ^{c}akıbet ^{c}uş-

---

(21)ez-Şitâ'iyye : - W./ (169^{b}-2-6)arasında yer alan kelimeler (W.171^{b})de değişik sıradadır./ (2)Evâ'il-i hâlinde tahsîl-i ma^{c}rifet itmekle : - W./ (5)ğâyet : - W./ (6)her : - W / bir zât-ı:bir merd-i W/ (7)şi^{c}âr olup:şi^{c}ârdur.Lâkin W./(7)bir zarîf-i hüner-verdür:bir vücûd-ı hüner-ver olup huşûşan W./ (9)mehpâre-i cihânı hâle-vâr:mehpâre-i cihân-ârâyı hâle-vâr W./

şākuñ hücūm-ı şūmuna ṭāḳat (11)getiremeyüp niçe zemān āh u efġān ve nāle-künān giryān ve sūzān (12)olmaḳdan ḫālī olmayup ḳulaḳdan her işitdiği maḥbūba görmedin (13)ᶜāşıḳ olmaḳ kārı olup bir gün yaᵛrān-ı ᶜaṣrdan bir ẓarīf (14)bu ḥarīfe Girid Cezīresinde olmaḳ üzere bir maḥbūb medḥ itmekle (15)hemān-dem ol maḥbūbuñ ancaḳ ismini işitmekle ᶜāşıḳ olup (16)o tarafa ᶜazīmete çāre talebiyle vardığı kibāra niyāz idüp (17)ᶜāḳıbet ḥāline merḥameten Girīd cezīresinde RESİMO KALᶜAsı yeñiçerī kātibliginüñ (18)menşūrını buña alıvirürler.Mezbūr bilā tevekḳuf ᶜāzim-i rāh-ı maḳsūd olup (19)cezīre-i mezbūreye vardıḳda ẓoḳāḳ-be-ẓoḳāḳ çārşū-be-çārşū (20)cüst ü cūda pūyān ve her gördiği maḥbūbı ḳulaḳdan ᶜāşıḳ (21)olduġı cıvān iᶜtikādiyle çiriş geçinerek ᶜāḳıbetü'l-emr cezīre-i (22)mezbūrede biñ yüz on beş ḥudūdında fevt olmışdur. (23)ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla bu birḳaç beyt āṯārındandur.

[E.170ᵃ] (1) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Miṯāl-i şemᶜ-i ṣafvet kesb ider sūzān olan her şeb
Bulur feyż-i ṣabūḥı tā seher giryān olan her şeb

(3) Bulurmı mā-ḥaẓar hiç bū-yı zülf-i yārdan ġayrı
Ziyāfet-ḫāne-i āmālde mihmān olan her şeb

---

(12)ḳulaḳdan her : ve dahı W / (13)kārı:hemīşe kārı W/(13)yārān-ı ᶜaṣrdan bir zarīf bu ḥarīfe:bir ḥarīf bu ẓarīfe W / (16)ᶜazīmete: ᶜazīm olmaġa W./ (18)menşūrını : menşūr-ı memhūrını W./ (18)mezbūr:-W/ ᶜāzim-i rāh-ı maḳsūd olup: - W./ (19)mezbūreye vardıḳda :mezbūr olup vardıḳda W /(19)çārşū-be-çārşū : -W./ (20)cüst ü cūda : ol meh-pāreyi cüst ü cūda W./ (22)ḥudūdında:tārīḫinde W./ (23)āṯārındandur : eşᵃārındandur W./

(4) ZARĪF olsa n'ola ḥāżır cevāb rūz-ı rustā-ḫiz
Nedīm-i ter-zebān-ı meclis-i cānān olan herşeb

(5) VELEHŪ

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/- -

[W.172^{a}](6) Ne gün ki yanuma ol reşk-i āfitāb gelür
Vücūd ra^{c}şeye başlar gözümden āb gelür

(7) Ayāġın öpmege ḳoymaz o şehsüvār-ı cefā
Gelürse yanumuza pāy-der-rikāb gelür

(8) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(9) Gelsün ḫırāma söyleyün ol serv-i ḳāmete
Şāyed helāk olam ḳala ḥasret ḳıyāmete

(10) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(11) Dil ḳaldı zaḫm-ı ṭīr-i firāḳile zārda
Bir ḳaşları kemāna uruldum Ḥiṣār'da

(12) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) İnsānı Ḫıżr olursada ẓulmet-nişīn ider
Şem^{c}-i murād bir zen-i gīsū berīdedür

(14) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(15) Ḳābil degül hemīşe ġam-ı yārdan ferāġ
Mümkinmidür gönül o sitem-kārdan ferāġ

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(16)Bin yüz sekiz tarihinde bu fakir-i cami^{c}ü'l-hurüf defter-emini
(17)oldukda bu kaside-i nazm idüp virmişdür

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(18) Bu çeşmüm eyledi sevdā-ger-i emel pür-nem
Meta^{c}-ı vuslat içün nakd-ı eşk dökeli selem

(19) O meh-veşün bana büs-ı lebi haram oldı
O sırr-ı mübheme ^{c}ömrümde olmadum mahrem

(20) Heman benüm başuma dehr teng olur yohsa
Karini vaslı iderler cihan cihan ^{c}alem

(21) O mah bendesin āzār ile tamām itdi
Hele yanında hiç eksikligüm nedür bilmem

(22) Komaz hem-dem bu bigāne-i neşāṭı tehi
ZARĪF kesb-i şafā eyler āşinādan ġam

(23) Ümid odur ki kabul eyleye bu nazm-ı teri
Cenāb-ı kām-revā hażret-i velī ni^{c}am

(24) Meger o bār geh-i lutfa iltica idevüz
Ki odur ahāli-i ^{c}irfāna vādī-i eslem

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[E.170^{b}](1) Kerem-nişāb-ı Şafāyī Efendi kim oldur
Emin-i defter-i devlet-mu^{c}in kār-ı ümem

(170^{a}-14-24 arası) : - W./ (24)metinde kenardadır

(2) Cenābıdur gül-i raᶜnā-yı bāġ-ı ᶜālem-i feyż
Vücūdıdur dür-i yektā-yı baḥr-ı cūd u kerem

(3) O faż1-ı cūd ki z̲ātında var anuñ olsun
Dū ṣad ḳaṣīde o memdūḥ-ı pāka farż-ı ehem

(4) O z̲āt-ı pāk-ı bülend iḳtidār-ı devrānuñ
Şuᶜā-ı ra'yina ḫurşīd ider hemīşe ḳasem

(5) İlāhi dā'im o z̲āt-ı ᶜuṭārid-āṣārun
Yerāᶜası ola ḫāṭır-nüvāz-ı ehl-i ḳalem

[W.173ᵃ] [E.172ᵃ] (1)Fi Ḥarfi'l-ᶜAyn

(2) ᶜABDĪ

(3)Nāmı Luṭfu'l-lah'dur.Ḳasaba-i Ankara'dan ẓuhur idüp Beg-zāde dinmekle (4)meşhūr-ı cihān olmışdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif idüp ṭarīḳ-i (5)Bektāşiyāna intisāb ile zümre-i dervīşān-ı bī-nām u nişāndan (6)olmağla seyāḥat ile memālik-i Hind ve ᶜAcem ve Deşt-i Ḳıbçāḳ ve iḳlīm-i (7)Ḳırīmı geşt ü güẕār idüp o ᶜaṣırda Ḳırīm Ḫānı olan Baḥādır (8)Giray Ḫānuñ yanında ḳarār idüp nedīmi ve muṣāḥibi olup (9)biñ elli dört tārīḫinde fevt olmışdur.Ol ᶜasruñ şuᶜarāsından (10)meclis-ārā nedīm-i nükte-dān ve şūḫ-meşreb ve şāᶜir-ṭabīᶜat (11)bir dervīş-i pür-maᶜrifetdür.Bu ebyāt āṣārından nümūnedür.

(12) NAZM

Vezni: .ᵕ.-/..- -/.-.-/..-

(13) Ḥiṣār-ı ṣabrum eger olsa ḳalᶜa-ı āhen
Açar nigāhuñ ana her naẓarda biñ revzen

(170ᵇ-1 ila 5 arası) : - W / (172ᵃ-3)ẓuhūr idüp:ẓuhūr itmişdür W / (3)dinmekle:dimekle W / (4)olmışdur : Olup /(4,5)ṭarīḳ-i Bektāşiyāna intisāb ile: - W / (6)Hind ve ᶜAcem ve : ᶜAcem ve Hind'e sefer eyleyüp W / (8)ḳarār idüp: - W / (9)Ol:-W / (10)meclis-ara nedim-i:-W / (11)bir dervīş-i pür-maᶜrifetdür:ḫūb-ḫaslet bir merd-i pür-maᶜrifetdür W./

(14) Mis̄āl-i āyīne her ᶜakse dilde yer virmez
Kimiñ ki ḳalbine mihrüñ olur fürūġ-efken

(15) İLMĪ

(16)Nāmı ᶜAbdu'l-lāh'dur.Maġnisā'dan ẓuhūr itmişdür.Ġınāyi-zāde dinmekle meşhūr-ı (17)cihān olup Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i maᶜrifet idüp (18)mülāzım olup ṭarīḳ-ı ḳażāya rıżā diyerek eşrāf-ı ḳużāt-ı sütūde (19)ṣıfātdan fāżıl u kāmil edīb ü lebīb şāᶜir-i māhir ve ḫoş-ṣohbet (20)olmaġla Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi'nüñ birāderi Çelebī Efendinüñ (21)naḳd u vaḳti ve nedīm-i ḫāṣı olup ehl-i maᶜrifet ve maġlūb-ı [E.172ᵇ](1)keyfiyyet olmaġla fevtinden ṣoñra ḥaḳkında bu laṭīfeyi dimişlerdür. BEYİT .

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Ḳadrüñi ᶜİlmī Efendi cümle yārān bilsene
Sen gidelden dinmez oldı ḳahvecikler gelsene

(3)Bu iki beyit āṯārındandur .

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(4) Gör ol ḫāli leb-i cānānımuzda
Ki nice dāġ yaḳdı cānımuzda

(5) Eger birdem yaḳın gelse bize yār
ᶜAceb ḳalurmıydı ol yanımuzda

(6) ᶜALĪ

(7)Nāmı ᶜALİ'dür.BOSNA'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İSTAN-

---

(16)dinmekle:dimekle W./ (17)maᶜrifet idüp:maᶜrifetden ṣoñra W./ (18)olup:ve W./ (18,19,20)ṭarīḳ-i ḳażāya rıżā.....Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi'nüñ:ṭarīḳ-i ḳażāya ᶜāzim nice menāṣıb-ı celīleye mutaṣarrıf olup Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi W/(20,21)Çelebī Efendi'nüñ naḳd ü vaḳti ve nedīm-i ḫāṣı olup ehl-i maᶜrifet ve maġlūb-ı keyfiyyet: Çelebī Efendi'nüñ nüdemāsından olup ġāyet ehl-i keyf W./(172ᵇ-)ḥaḳkında bu laṭīfeyi dimişlerdür:bu laṭīfeyi naẓm itmişler W./(3)(başlık):Bu iki beyt ol nedīm-i bezm-i ḫāṣu'l-ḫāṣuñ āṯārındandur W./

BUL'a gelüp (8)taḥṣīl-i maᶜārif-i ᶜulūm idüp baᶜde'l-mülāzeme ṭarīḳ-ı ḳażāya rāżī (9)baᶜż-ı bilād-ı celīle'ye [W.173ᵇ] ḳāḍī olmışdur. ᶜAṣrun şuᶜarāsından maḳbūl-ı (10)ᶜālem şiᶜr ve inşāda müsellem bir żāt-ı maḥteremdür. TERTİB-İ DİVĀN idüp (11)biñ elli yedi tārīḫinde fevt olmışdur. Āṣārından bir iki beyt taḥrīr olındı.

(12) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(13) Biz mese'ele-āmūz-ı debistān-ı kemālüz
Biz meşᶜale-efrūz-ı Şebistān-ı ḫayālüz

(14) Meyḫārelerüz vāḳıf-ı ḫum-ḫāne-i ᶜışḳuz
Rind-i ezeli ṣāḥib-i ᶜünvān u celālüz

(15) Maḥrūm-ı ḥarīm-i ḥarem-i vuṣlatuz ammā
Biz maḥrem-i esrār-ı ġam-ı derd ü melālüz

(16)ᶜĀRİFĪ

(17)Nāmı MEḤMED'dür. KAVĀLA nām maḥalden ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a (18)gelüp taḥṣīl-i maᶜārif-i bī-ḥesāb idüp mülāzım olup kużāt-ı (19)ḳaṣabāt-ı sencīde-ṣıfāt zümresine dāḫil olup nice menāṣıb-ı (20)celīleye mutaṣarrıf olduḳdan ṣonra biñ ellī yedi tārīḫinde (21)fevt olmışdur. ᶜAṣrun şuᶜarā-yı maᶜārif-nişānından olup [E.173ᵃ](1)ᶜilm ü faẓl ile maᶜmūr ve kemāl-i dāniş ile meşhūr bir

---

(10)bir żāt-ı:bir vücūd-ı W./ (11)Āṣārından bir iki beyt taḥrīr olındı:Bu birḳaç beyt eşᶜārından nümūnedür W./ (17)Ḳavala nām maḥalden:Ḳavaladan W /(18)idüp:itmekle W/(18)mülāzım olup: -W./ (19) ḳaṣabāt-ı: -W./ (19,20)nice menāṣıb-ı celīleye mutaṣarrıf olduḳdan ṣonra : nice menasıb-ı refiᶜa tasarrufından sonra W/(20)tarīḫinde: ḥudūdında W / (21)fevt olmışdur:ṭarīḳ-ı manṣıb-ı ḫayāt olmışdur W./ (173ᵃ-1)maᶜmūr ve kemāl-i dāniş ile meşhūr : maᶜmūr maᶜārif-i kemāl ile meşhūr W./

şā^{c}ir-i şīrīn (2)zebān olmağla āṯārından bu beyt numūnedür.

(3) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Ḥāṭırundan çıḳmasun luṭf it hemān mehcūr olan
Olmasun bārı gönülden dūr gözden dūr olan

(5) AZĪZĪ

(6)Nām-ı nāmīleri ve ism-i kirāmīleri ^{c}Abdü'l-^{c}azīz'dür.Şeyḫü'l-İslām Ḳara Çelebī nām (7)fāżıl-ı cihānuñ maḫdūmıdur.Evā'il-i ḥālinde naḳd-ı vaḳt-ı ^{c}ömr-i ^{c}azīzlerin (8)ṣarf-ı bidā^{c}a-ı ^{c}ilm ü edeb ve erbāb-ı isti^{c}dād üzre ḥareket, Şeyḫü'l-İslām (9)Ṣun^{c}u'l-lāh Efendi'den iḫrāz-ı şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-i tedrīse ^{c}azīmet idüp (10)devr-i medāris-i mu^{c}tāde iderek neticе-i ṭarīḳ-i tedrīs olan Süleymaniyyeden (11)Yeñişehr ḳażāsına terfi^{c} olınup ba^{c}dehū MEKKE-İ MU^{c}AZZAMA ḳażāsıyla ta^{c}zīm (12)olınup ba^{c}dehū İstanbul ḳażāsında mutaṣaddī-i icrā-yı aḥkām oldı. (13)Ba^{c}dehu Cezīre-i Kıbrıs'a nefy ve iclā ile tekdīr olınup müddet-i ġurbeti (14)yigirmi ayı [W.174^{a}] tekmīl itdükde ṭarf-ı Devlet-i ^{c}Aliyye'ye da^{c}vet olınup (15)menşūr-ı ṣadāret-i Rūm ve pāye-i fetvā nām-ı nāmīlerine mersūm kılınup (16)şu^{c}arā-yı ^{c}aṣrdan Cevrī nām şā^{c}ir bu tārīḫi naẓm itmişdür.TĀRĪḪ

Vezni: .- - -/.-- -/.- - -/.- - - .

(17) Didi bu irtifā^{c}-ı rütbenüñ tārīḫini Cevrī
^{c}Azīz-i ^{c}āleme ola mübarek pāye-i fetvā

---

(2)zebān olmağla āṯārından bu beyt nümūnedür:zebāndur bu beyt-i meşhūr āṯārından nümūnedür W / (6)nāmīleri: -W-/ (7)maḫdūmıdur: maḫdūm-ı mükerremleridür W/(7)^{c}azīzlerin:^{c}azīzin W./ (8)Şeyḫü'l-İslām:ve müftī W./ (12)İstanbul ḳażāsında : İstanbul ḳażāsıyle W/ mutaṣaddī-i icrā-yı aḥkām oldı:tekrīm W./ (13)Ba^{c}dehū:ba^{c}de'l ^{c}azl W/ve iclā:-W/(13)olınup:olınup ba^{c}dehū W/(13)ġurbeti:ġurbetleri W / (15,16)kılınup şu^{c}arā-yı ^{c}aṣrdan Cevrī nām şā^{c}ir bu tārīḫi naẓm itmişdür:kılınmağla Cevrī Çelebī bu tārīḫi naẓm itmişdür W./

(18)Ba^{c}dehu arpalıklar ile müteka^{c}id iken bi'l-fi^{c}l emr-i ^{c}aẓīm-i fetvāya ḳıyām (19)ve ol rütbe-i vālā-iḥrāz ile itmām-ı merām itdi Cevrī Çelebi'nün (20)meyve-i ābdār-ı nihāl-i kilk-i güher-bārı olan tārīḫ-i zībādur. Tārīḫ :

(21)Eyledi Ḥakk ^{c}izz ile müftī ^{c}Azīz-i ^{c}ālemi

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(22)Ba^{c}dehu ma^{c}zūl olup cezīre-i SĀḲIZ'a nefy ondan daḫi Burūsa'ya [E.173^{b}] (1)iclā ve nice zemān BURŪSA'da ḳarār idüp bin altmış sekiz (2)tārīḫinde fevt olmışdur.Mevlānā-yı mezbūr mecmū^{c}a-i faẓl-ı mevfūr (3)emāṣil meyānında imtiyāzı meşhūr vaḳūr ve edīb-i muḥteşem ve meḥīb-i (4)^{c}ālī-ṭab^{c}u bülend-himmet olup āṣārından şīrāze-bend-i te'lif (5)oldıgı KĀFĪ nām metn-i laṭīfi ve Türkī inşā ile siyer-i belāġatı (6)Üslūbı ve SİYER-İ KĀR-ZŪNĪ'Yİ FĀRİSİ lisāndan Türkiʾye tercüme (7)itdigi te'līf-i merġūbı ve HİLYETÜ'L-ENBİYA nām risālesi (8)ve Mir'atü'ş-ṣafā nām aḥvāl-i enbiyā-yı ^{c}iẓāmı ḥāvī tārīḫ-i maṭbu^{c}-ı (9)ve Süleymān-nāme nāmıyle H^{v}āce Tārīḫi'ne ẕeyl olmaḳ üzere (10)Sulṭān Süleymān Ḫān cülūsından vefātlarına gelince olan eṣerleridür ki (11)Sulṭān İbrāhīm'e ihdā itmişdür.Bunlardan ma^{c}dā hubūṭ-ı Ādem'den (12)bin elli sekiz tārīḫine gelince ẓuhūr iden aḥvāli muḥtevī ve nice (13)ġarāib-i umūrı ḥāvī Tevārīḫ-i laṭīf taḥrīr itmişdür.Ba^{c}dehū Tevārīḫ-i (14)mezkūreyi bin altmış sekiz tārīḫinā dek ẕeyl itmişdür.Eş^{c}ār-ı (15)belāġat-şi^{c}ārı vardur. [W.174^{b}]Bu ebyāt āṣārından nümūnedür.

(16) NAẒM

(W.174^{a}-5)de "Neṣr" başlığı vardır. [E.173^{a}]da satır (18)den önce "Nesr" başlığı yoktur / (19)itdi:itdükde W./ (20)Tārīḫ : Ḳara Çelebī-zāde ^{c}Abdü'l-^{c}azīz Efendi'nün Müftī oldugına tārīḫdür W./ (W.174^{a}-11)de "Neṣr" başlığı vardır (E.173^{a})satır (22)den önce "Neṣr" başlığı yoktur / (173^{b}-1)ḳarār idüp:ḳarār üzre iken W./ (5) oldıgı : oldugı W / (7)itdigi: eyledigi W./ (9)Süleymān-nāme:metinde kenarda Selīm-nāme yazılıdır./

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Yār,çāh-ı ẕaḳanum ᶜayn-ı vefādur der ise
Ṣaḳın ey ᶜāşıḳ-ı üftāde inānma çenedür

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Rikāb-āsā o yārun pāyına yüzler sürem dirseñ
Yolında irtikāb eyle aşılmağı basılmağı

[E.174ᵃ] (1) ᶜĀRİF

(2)Nāmı MEḤMED'dür.ESKİŞEHR'den ẓuhūr itmişdür. VİṢĀLİ nām şāᶜirüñ ferzendidür (3)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif idüp ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım olup (4)ṭarīḳ-ı ḳażāya sālik olmağla baᶜżı bilād-ı celīleye ḳādī olmışdur. (5)ᶜAṣrun şuᶜarāsından olup biñ altmış sekiz tārīḫinde ᶜāzim-i (6)rāh-ı bekā olmışdur. Eşᶜārından bu bir ḳaç beyt taḥrīr olındı.

(7) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Dem-ā-dem sāġar-ı ṣahbāyı yārān ile nūş eyle
Ṭuyurma zahid-i nādāna rindan ile nūş eyle

(9) Bahār oldı bu demde muṭrib-i mey-ḫāne dinlenmez
Meyi bezm-i çemende faṣl-ı murġān ile nūş eyle

(10) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(11) Gitdükçe ġālib olmada ceyş-i maḥabbeti
Meydān-ı ᶜışk içre ᶜadūyı yenem gibi

(174ᵃ-3,4) idüp ..... baᶜz-ı bilād-ı celīleye ḳādī:idüp mülāzım ṭarīḳ-ı ḳażāya ᶜāzim olup baᶜż-ı ḳaṣabāta ḳādī W./ (4)olmışdur : olduḳdan ṣoñra W./ (6)Eşᶜārından bu birḳaç beyt taḥrīr olındı:Bu eşᶜār zāde-i tabᶜ-ı siḥrkārıdur W./

(12) Hālī derūn olmada ᶜĀRİF mezāḳ yoḳ
Bir şīve-i kārı ben yine āḫır sevem gibi

(13) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(14) ᶜĀRİF yoġısa n'ola bizüm hiç ḳaṣidemüz
Maẓmūn olur mı şimdiki yārān pesend ide

(15) Biz nā-murāduz eylemezüz ġayrıdan ricā
Minnet-i Ḫudāya ḥamd ü senā Āl-i AḤMED'e

(16) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) ᶜAndelībūn cigeri pāreleridür yer yer
Bāġda ziynet olan ṣanmaki dāl üstine gül

(18) ᶜAŞḲĪ

(19)Nāmı ḤASAN'dür.İSTANBUL'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde nişāb-ı feżā'ile (20)mālik ve ṭarīḳ-ı tedrīse sālik olup mülāzım ve ḳaṭᶜ-ı medāris-i (21)resmiyeye ᶜāzim olup refte refte ḪĀŞEKİ SULṬĀN medresesinden (22)Ebī Eyyūb Enṣārī ḳażāsına [W.175ᵃ] ṣayān olmış iken bin yetmiş bir [E.174ᵇ](1)tārīḫinde dārü'n-naᶜīm-i ünse irtiḥāl itmişdür.Bu ebyāt āṯārındandur.

(2) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Cāmeler hep ṣatılup ġitdi şitā maṣrafına
Ḳar yaġdı giye bayrāmda meger kim fuḳarā

(174ᵇ-1)irtiḥāl:ḫirāman W /(1)āṯārındandur:āṯārından olmaġla bu mahalle taḥrīr olındı W./

(4) ᶜAŞKIYĀ nāle vü feryādumı güş itmez yār
Varamaz güşına var ise donar yolda sada

(5) ᶜABDĪ

(6)Şarı ᶜAbdu'llāh dinmekle meşhūr-ı āfāk olan zāt-ı muḥteremdür.Ol gül nesrīn-i (7)bāġ-ı maᶜārif gülşen-i İstanbul'dan güşāde olmışdur. Evā'il-i ḥālinde kesb-i maᶜārif-i (8)bī-şumārdan şoñra Dīvān-ı bülend -eyvān-ı Sulṭānī kātipleri zümresine dāḫil olup (9)ol ᶜaşırda Vezīr-i aᶜzam olan ḪALĪL PĀŞĀ'ya tezkireci olup baᶜdehū (10)refte refte katᶜ-ı merātib-i menāṣıb iderek Re'īsü'l-küttāb ve melce-i (11)şeyḫ ü şāb olmışdur.Ol bülbül-i bāġ-ı maᶜānī ve ol ṭūṭī-i bebġā-yı (12)sühandānı maᶜārif-i kemāl ile maᶜmūr ve te'līfāt ve taṣnīfāt ile (13)meşhūr olup cümle-i āsārından "Menāḳıb-ı Evliyā"yı cemᶜ ve taḥrīr idüp (14)ve daḫi "NASĪḤATÜ'L-MULŪK" ve "SEMERETÜ'L-FU'AD" ve "DÜRRE" ve "CEVHERE" nām kitābları (15)ve daḫi MESLEḲ-İ ᶜUŞŞĀḳ ismiyle mevsūm manẓūm risāle-i muᶜtebere taḥrīrine (16)muvaffaḳ olmışdur. Ve daḫi Hazret-i Şeyḫüñ "FUSŪS" nām kitāb-ı müstetābına (17)şerḥ yazmışdur. ᶜAle'l-ḫuṣūs "Meṣnevī-i Şerīfī şerḥ ve nice maᶜānī-i (18)laṭīfe derc itmişdür.Ol ᶜaṣruñ şuᶜarāsından ve ol devrüñ (19)fuṣaḥāsından Cevrī-i Sühan-ver ol te'līf-i laṭīfi medḥ idüp (20)itmāmına taḳrīz-güne tārīḫ naẓm itmekle bu maḥalle yazılmaḳ münāsib görildi (21)Der medḥ-i şerḥ-i Meṣnevī-i Sarı ᶜAbdu'l-lah

---

(6)dinmekle : dimekle W/(6)zāt-ı muḥteremdür:vücūd-ı muḥteremdür W./ (8)bülend-eyvān: -W./ (11)refte refte katᶜ-ı merātib-i menāṣıb iderek re'isü'l-küttāb ve melce-i şeyḫ ü şāb olmışdur : istiᶜdād-ı zātī sebebī ile Re'isü'l-küttāb olup baᶜdehū menāṣıb-ı dīvāniyyeden baᶜż-ı manṣıb-ı celīleye mutaṣarrıf olmışdur W./ (16,17)nām kitāb-ı müstetābına şerḥ yazmışdur:nām kitābına bir miḳdār şerḥ yazmışdur W./ (20)itmāmına taḳrīz-güne tārīḫ naẓm itmekle : itmāmına tārīḫ naẓm itmekle W./

güfte-i Cevrī

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.175^{a}](1) Kitāb-ı Mesnevī kim nüsha-i ^{c}ilm-i ḥakīkatdür
O kim ma^{c}nāsını idrāk ide ṣāḥib-kerāmetdür

(2) Ser-ā-pā şerḥ-i remz-i nükte-i ma^{c}nā-yı Kur'āndur
Beyān eyler uṣūl-ı dīni her beyti bir āyetdür

(3) Bilinmez mantık u hey'etle bu ^{c}ilmüñ işārātı
Buña idrāki yetmez ^{c}aḳl u fehmüñ özge ḥikmetdür

(4) Degüldür naḳl-ı aḥkām-ı nücūm-ı āsumān ammā
Yine cümle kitāb-ı āsumānīden ḥikāyetdür

[W.175^{b}](5) Kitāb-ı āsumānīnüñ budur ma^{c}nā-yı maẓmūnı
Ki her bir nüktesi bir vaḥy-i münzelden kināyeddür.

(6) Ne Kāşānī bilür te'vīl-i ma^{c}nāsın ne Cürcānī
Eğerçi anlarun her biri bir ṣāḥib-faẓīletdür

(7) Meger kim feyż ire Monlā Celāle'd-dīn-i Rūmī'den
Ki zīrā ol edīb-i ^{c}ālem-i ġayb-ı hüviyyetdür

(8) Ol üstād-ı mu^{c}allim-ḫāne-i ^{c}ilm-i ledünnī kim
Melāyik ders-gāhında ser-ender ceyb-i ḥayretdür

(9) O keşşāf-ı rumūz-ı müşkilāt-ı rāz-ı ma^{c}nā kim
Nikāt-ı dil-keşī bürka^{c}-güşā-yı sırr-ı ṣüretdür

(10) Olanlar lutf-ı hakkla mazhar-ı feyżi ol üstāduñ
Bakılsa her biri mecmū^{c}a-i esrār-ı kudretdür

(11) O feyżün mazharından biri ^{c}Abdu'l-lāh Efendīdür

(12) Ki isti^{c}dād ile üstād-ı aṣḥāb-ı ṭarīkatdür

(13) Bu söz de şāhidümdür Meşnevī'ye yazdığı şerḥi
Ne şāhid müdde^{c}āmı ṣıdk ile iṯbāta ḥüccetdür

(14) Ki ol metn-i metīni böyle taḥkīk üzre şerḥ itmek
Ne maḳdūr-ı beşer ne ḥadd-i miḳdār-ı ṭabī^{c}atdür

(15) Bu feyż-i neşve-i ṣaḥbā-yı ilhām-ı ilāhīdür
Ki bir kem cür^{c}ası şūriş-fezā-yı ^{c}aḳl u fikretdür

(16) Bu şevḳ-i ceẕbe-i envār-ı ^{c}ışḳ-ı lā-yezālīdür
Ki ednā ẕerresi sūzende-i fehm ü kiyāsetdür

(17) Bu feyżüñ şevḳ-i mihr-efzūzı ^{c}uşşāḳ-ı ḥaḳīḳatdür
Bu şevḳuñ feyżi himmeti sūz-ı erbāb-ı ḥaḳīḳatdür

(18) Muḥaṣṣal olmayınca mazharı bu feyż u bu şevḳuñ
Bu kāra cür'et itmek ḥāric-i nīrū-yu himmetdür

(19) Bu şerḥuñ vaṣfını tafṣīle ḥācet yoḳ bilür ehli
Ki her bir nüktesinde lutf-ı ma^{c}nā bī-nihāyetdür

(20) Olınmuş müstetir her lafẓınuñ taḥtında biñ ma^{c}nā
Anı idrāk idenler nüktedān-ı sırr-ı vaḥdetdür

(21) Fünūn-ı ma^{c}rifetde bir mükemmel nüshadur Hakka
Ki ecnāş-ı favā'id yoklasañ bī-ḥadd u ġāyetdür

(22) Ḫuṣūṣā ṭarz-ı inşā vü ^{c}ibārāt-ı dil-ārāsı
Beyān-ı müşkilāt-ı fenn-i i^{c}cāz-ı belāġatdür

(23) Edā-yı ṣāf u pāk-ı selsebīl-i Kevṯer-i bāḳī
Sevād-ı ḫaṭṭ-ı müşg-efşānı bünbül-zār-ı cennetdür

[E.175^{b}](1) Zihi ṣūret-nümā-yı ma^{c}nevi kim ṭab^{c}-ı feyyāżı
Bu güne cevher-i mir'āt-ı ḥüsn-i ḳābiliyeṭdür

(2) ^{c}Ulūm-ı sırr-ı taḥḳīḳ bu denlü dest-res bulmaḳ
Ṣafā-yı ẓāhir u bāṭından āṯār-ı ^{c}alāmetdür

(3) Taṣavvuf ^{c}ālemin merdāne teshīr eylemek böyle
^{c}Aceb ḳuvvetdür el-ḥaḳḳ sa^{c}y ile olmaz velāyetdür

(4) Fażīletle bu şerḥüñ ġayrīden luṭfı beş artıḳdur
Olursa ḫātime tārīḫ-i itmāmı işābetdür

(5) Degül ḥaddüm bu şerḥuñ vaṣfı ammā cür'ete ba^{c}iṣ
Lisān-ı nuṭḳ-ı şārihden iren āṯār-ı ḳuvvetdür

(6) Sülūk ehli ^{c}acebmi peyrev olsa ana ey Cevrī

(7) Cenāb-ı ẕātı ḥaḳḳa reh-ber-i rāh-ı hidāyetdür

(175^{b}-26)da "Nesr başlığı vardır (E.175^{b})satır (8)den önce "Neṣr" başlığı yoktur./

[W.176a](8)Mezbūr Sarı ᶜAbdu'l-lāh Efendi ol ᶜaṣrda Südci Beşir nām pīr ile hem civār (9)bulınmağla ekseriyā görişdügi eclden baᶜż-ı kimseler Ḥamzevī mezheb olmasına zāhib (10)olmışlardur.Öyle bir zāt-ı kāmil mezheb-i ḫilāfda bulınmak emr-i baᶜīddür. (11)Mezbūruñ ṭarīk-i ḫilāfa gitmiyeceğine taḥrīrāt ve taṣnīfātı şāhiddür. (12)Āṣārını muṭālaᶜa idenlerin maᶜlūmıdur.Biñ yetmiş bir tārīḫinde terk-i (13)cihān-ı fānī itmekle fevtine bu tārīḫler naẓm olınmışdur.

(14)Tārīḫ-i vefāt-ı Sārı ᶜAbdu'l-lāh

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15)Gitdi ol rāst-rev-i cāde-i her dū serā
Ki yanında yoğıdı farkı gedādan şāhuñ

(16) Ḥakk bu kim zīver-i ser-nāme-i aᶜmali idi
Mansıb-ı āḫiret ol ḫᵛāce-i ᶜali-cāhuñ

(17) Fukarā melce'ī bir pīr idi dünyāda daḫi
Dār-ı ᶜukbāda da maḳbūli ola dergāhuñ

(18) Vaḳt-ı rıḥletde didüm Nā'iliyā tārīḫin
Zā'ir-i ᶜadn ola rūḥı Sārı ᶜAbdu'l-lahuñ
sene 1071

(19) TĀRĪḪ-İ DİGER

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(8,9,10)Mezbūr Sarı ᶜAbdu'l-lāh.....olmışlardır:Mezbūr Sarı ᶜAbdullāh Şeyḫ Ḥamza mezhebine zāhibdür didüklerine sebep budur ki ol ᶜaṣrda Südci Beşir nām kimesne ile gāh-bī-gāh görüşdügi eclden bu maᶜnāyı virmişlerdir W./ (10)öyle bir zāt-ı kāmil mezheb-i ḫilāfda bulınmak: Öyle bir kāmil-i sāḥib-kemāl mezheb-i ḫilāfdā bulınmak W./ (12)Āṣārını:-W./

(20) Gül-i nesrīn-i ᶜadn ola ilahī Sārı ᶜAbdu'l-lah

Sene 1071

(21)Mezbūrun āsārı envār-ı hurşīd-i tābdār gibi şöhre-i şehr-i diyār

(22)olmağla nazm eylediği naᶜt-ı şerīfden birkaç beyt tahrīr olındı

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(23) Kadūn Tūbā-yı cennetdür hırāmān yā Resūla'l-lāh
Cebīnūn nūr-ı kudretdür dırahşān Yā Resūla'l-lāh

[E.176ᵃ] (1) ᶜUlūma kürsīdür sadrun fū'ādun ᶜarş-ı rahmāndur
Getürdün ümmete firkānı burhān yā Resūl-allāh

(2) Gözün hā'-ı hüviyyetdür kaşun nūn u ve'l-kalem Hakkā
N'ola Yāsin okınursa o dendān yā Resūl-allāh

(3) Senün nūrunla cümle enbiyā bedr-i münīr oldı
Özün şems-i risāletdür zihī şān Yā Resūl-allāh

(4) Yüzündür Ve'd-duhā zāhir saçun Ve'l-leyli izā yağşā
Müjende remz-i tāhā oldı pinhān yā Resūl-allāh

(5) Kudūmün rahmet-i hakdur fū'ādun nūr-ı mutlakdur
Muhakkak daᶜvetündür fażl-ı rahmān yā Resūl-allāh

(6) Dehānun mīm-i rahmāndur kelāmun muhyī'l-mevtā
Senünle zindedür tenlerde her cān yā Resūl-allāh

---

(20)1071:-W / (W.176ᵃ-14)de "Nesr" başlığı vardır. [E.175ᵇ] satır (21)den önce "Nesr" başlığı yoktur / (21,22):"Nesr Şaᶜir-i mezbūrun eşᶜār-ı belāğat-şiᶜārı ve āsār-ı fesahat dişārı envār-ı hurşīd-i tābdār gibi şöhre-i şehr-i diyārdur.Bu naᶜt-ı şerīf-i zībā güftār-ı bī-hemtālarıdur ki tahrīr olındı.Der naᶜt-ı Seyyidü'l-mürselin W./

[W.176^{b}](7) Vücudun ümmete cändur ^{c}anāṣır çār yārundur
Ki ānlardur binā-yı dīne erkān yā Resūl-allāh

(8) Ebū Bekr ü ^{c}Ömer ^{c}Osmān vü Ḥaydar efḍal-i aṣḥāb
Ki bulmışlar senünle ^{c}izz ü ^{c}ünvān yā Resūl-allāh

(9) Ḳuvā-yı cism-i dīn oldı ṣaḥābī her biri başḳa
Sen olduñ feyż-i ḥaḳḳla cān-ı cānān yā Resūl-allāh

(10) Ledünnī ^{c}ilmine sen şehr ü bābıdur ^{c}Alī anuñ
Varan ol bāba oldı kāmil insān yā Resūl-allāh

(11) ^{c}Alī nehr-i ma^{c}ārifdür ki cümle evliyāu'l-lāh
Müselsel çeşmeler oldı firāvān yā Resūl-allāh

(12) Hüseyn ile Ḥasan ^{c}ışḳına luṭfundan sebīl eyle
İçelüm tā ḳānınca āb-ı ḥayvān yā Resūl-allāh

(13) Bu ^{c}ABDĪ ümetündendür sana ikrār ider dā'im
Ḳapuda bir gedādur eyle iḥsān yā Resūl-allāh

[E.176^{b}](1) ^{c}AVNĪ

(2)Nāmı Maḥmūd'dur.Filibe'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbūl'a gelüp (3)taḥṣīl-i ma^{c}ārifden soñra mülāzım ba^{c}dehu ṭarīḳ-i ḳażāya ^{c}āzim ve nice (4)menāṣıb-ı celīle taṣarruf idüp ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından ^{c}ilm ü faḍl ile (5)ma^{c}mūr olup bin yetmiş beş tārīḫinde fevt

---

(5)ma^{c}mūr olup:ma^{c}mūr bir vücūd-ı ma^{c}ārif-i mevfūrdur W / (4,5)satırlarında yer cümleler (W.76^{b})de değişik sıralanmıştır./

olmışdur. Aşârından (6)bir kaç beyt taḥrîr olındı

(7) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Ebr-i zülfin gün yüzinden ber-taraf ḳılmış o māh
Şübhe ḳalmadı bu gün bildüm hevā nevrūzdur

(9) N'ola meyl itse meye ᶜışk-ı civānān ile dil
Ḫūb olur şimden gerü āb-ı hevā nev-rūzdur

(10) Olma ᶜAVNĪ aṭlas-ı çarḫuñ ṣaḳın āvāresi
Ḫilᶜat-i elṭāf-ı şāhı ḳıl recā nev-rūzdur

(11) ᶜİṢMEṬĪ

(12)Nām-ı emcedi MEHMED'dür.Nihāl-i vücud-ı feżā'il-nümūdı dıraḫt zār-ı İstanbul'dan bedidār (13)olmışdur.Cedd-i ᶜıẓāmları Sulṭān-ı Vaḥīd-i ṭarīḳat dānā-yı mezīd-i ᶜilm ü faẓīlet (14)mü'ellif-i kitāb-ı ṭarīḳat-ı Gülşen dīnüñ bir güli Şeyḫ Meḥmed Birgilī Ḥażretlerinüñ (15)oğlu Faẓlu'l-lāh Efendi nām fāżiluñ ferzend-i faẓīletmendīdür.Nesebleri (16)meşhūr-ı āfāḳ maḳbūl-ı Ḥażret-i Ḫallāḳ Şeyḫ Ishaḳ Ḥażretlerine müntehīdür. (17)Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-ı feyżrefīḳ-i ᶜilme ᶜāzim Şeyḫü'l-İslām Yaḥya Efendī'den (18)mülāzım ve ṭarīḳ-i tedrise dāḫil olmış iken baᶜż-ı cehelenüñ taḳaddümünden (19)dil-gīr olmağla [W.177ᵃ]ṭarīḳ-i resmiyyeden ferāġat idüp YENİKAPU Mevlevīḫanesinde (20)seccāde-nişīn olan TOĞĀNĪ AḤMED DEDE'den inābet ve külāh-ı peşmīne ile (21)bir müddet semāᶜ-zenlik ile ḳalb-i mecrūḥına merhem-zen oldukdan soñra (22)tekrār medrese

---

(12)emcedi: -W./ (18)dāḫil : ᶜāzim W./ (19)ṭarīḳ-i resmiyyeden ferāġat idüp Yeñikapu:ṭarīḳi terk idüp ol ᶜasrda Yeñikapu W./ (20)Dede'den inābet : Dede nām ᶜazīz-i muḥteremden inābet idüp W./ (21)semaᶜ-zenlik ile : semāᶜ-ṣafā ile W / (22)iḥsān olınup : tekrīm olınup W./

iḥsān olınup bi-ḥasbü'l-ᶜāde ḳaṭᶜ-ı merātib-i muᶜtāde [E.177ᵃ] (1) iderek Vālide Sulṭān Medresesinden Bahāyī Meḥmed Efendi yerine (2)Şām-ı Dārü's-selām ḳażāsında murabbaᶜ nişīn-i mesned-i aḥkām olup (3)baᶜdehu Burūsa Kādīsı olup baᶜdehu İstanbul Ḳāḍısı olup (4)baᶜdehu Anaṭolı ṣadrına pīrāye-baḫş olup baᶜdehu ᶜahd-ı Sulṭan Meḥmed (5)Ḫān-ı rābiᶜde iki defᶜa ṣadāret-i Rūm-ı behçet-mersūm ile tekrīm (6)olınmışdur. Ḥakkā ki ol mefḫar-i ᶜulemā'-ı Rūm ve ol cāmiᶜul-feżā'il (7)ve'l-ᶜulūmun revāyiḥ-i müşgīn-kelimātı dimāg-ı sükkān-ı ṣavāmiᶜ-i cihānı (8)muᶜaṭṭar idüp āfāḳ-ı lebrīz-i zemāzim-i debdebe-i kemālātı olmışdur. (9)Mevlānā-yı mezbūr mecmaᶜül-baḥreyn-i kemāl olup maᶜārifde yegāne vādisinde (10)müfred-i zemāne idi āṯār-ı celīlesinden cedd-i emcedi Birgīlī Meḥmed (11)Efendi'nüñ "ṬARĪḲAT-I MUḤAMMEDİ'ye" sini Türkī inşā ile tercüme itmişdür. (12)Ḥaḳḳā ki inşāsı ḫūb ve elfāẓı merġūbdur. MÜRETTEB DĪVĀN-I belāġat-ᶜunvānı (13)vardur. Sene ḫams ü sebᶜin ü elf ḥudūdında ol fāżıl-ı (14)bīᶜadīlüñ ṣaḥīfe-i vücūdı "KÜLLİ MEN ALEYNĀ FĀN" rukūmı ile (15)merḳūm olup tezerv-i rūḥ-ı per fütūḥı sebze-zār-ı ᶜālem-i bekāya (16)pervāz eylemişdür. Fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur.

(17)TĀRĪḪ-İ VEFĀT-I ᶜİṢMETĪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(18) Fāżıl-ı dehr İṢMETĪ-i pāk żāt
Vāriṣ-i seccāde-i Peyġamberi

(19) ᶜĀlim-i fikr ü ḫayāle feylesōf
Kişver-i endīşenüñ dāniş-veri

(177ᵃ-2)ḳażāsında:ḳażāsına W./ (3)olup:-W / (4)baᶜdehu: W./ (10)celīlesinden : celīlerinden W / (12)Müretteb Dīvān-ı belāġat ᶜunvānı vardur : Tertīb-i Dīvān idüp W./ (13,14)"Ol fāżıl-ı bīᶜadīlüñ" cümlesi (W.177ᵃ)da "Fevtine" kelimesinden önce gelmiştir./

(20) Güşâna irdükde emr-i ᶜirci
Rûhı geçdi heft çarḫ-ı çemberi

(21) Câh u manṣıbdan idüp idbâr-ı tâm
Cân ile oldı bu dünyâdan beri

(22) Çâker-i dergâhı erbâb-ı süḫan
Nükte sencân-bende-i fermân beri

(23) Manṣıb-ı fetvâyı eylerken ümîd
Ṣadr-ı cennet oldı câh-ı zîveri

(24) Oldı çünkim ᶜâzim-i dârü'l-bekâ
Mâtemin itdi anuñ ins ü perî

(25) Ben daḫi naẓmı didüm târîḫini
ᶜİSMETİ'nüñ cây-ı ᶜadn ola yeri (1075)

(26) TÂRÎḪ-İ DİGER

Vezni:-.- -/-.- -/-.- -/-.-

(27) Maᶜden-i faḍl u maᶜârif İbn-i İbn-i Birgîlî
ᶜİsmetî merḥûma faẓlından ider raḥmet İlâhî

[W.177b][E.177b](1) Fevtinüñ feyżî duᶜâ ile didüm târîḫini
İde bârî ᶜİsmeti'ye cây-ı ᶜadni dilve-gâh

(20,21)metinde kenardadır : - W./
(22,24) : - W / (25) 1075 : - W / (26)Târîḫ-i diger:Ebu Saᶜîd-zâde Feyzu'l-lâh Efendiḫüñ didigi tarihdür W./
(177b-1) : - W./

(2) Bu birḳaç beyt-i raᶜnā ol kāmil-i ṣāḥib
ᶜİṣmetün perveriş-yafte-i

(3)ṣadefçe-i nihād-ı güher-zāsı olan eşᶜārındandur

Vezni: ..- -/..- -/..- - /..-

(4) Meyve-i vaṣlına yārun gönül iḳdām itme
Olacaḳ nesne degüldür ṭemaᶜ-ı ḫām itme

(5) Yād-ı laᶜliyle hemān eyle ḳanāᶜat ey dil
Bezm-i ġamda heves-i bāde-i gül-fām itme

(6) Bana cevr eylemesün dirsen gger yār dilā
Ana neylersen idüp sevdigün iᶜlām itme

(7) Pendümi güşuna ey ᶜİŞMETİ menguş eyle
Bādesiz cennet olursa yerün ārām itme

(8) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Geldükde ḫaṭun ᶜāşıḳına nāz idemezsin
Mānend-i hümā evde pervāz idemezsin

(10) Gāhī egilüp güşuna dir ol ḫaṭ-ı nev-ḫiz
Şimden gerü sen şīveye āġāz idemezsin

(11) Kendün yenemezsin bilirüm meşrebün ey dil
Nūş-ı meye āġāz idicek āz idemezsin

(12) Ṣad raṭl-ı girān olsa çeker ᶜİŞMETİ-i zār
Sāḳī sen anı mest-i ser-endāz idemezsin

(2,3)(başlık):ol kāmil-i ṣāḥib-ᶜİsmetün perveriş-yāfte-i ṣadefçe-i nihād-ı güher-zāları olan eşᶜārından birḳaç beyt-i raᶜnā keşide-i taḥrīr imlā ḳılındı W./

(13) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) Nāme yazsam yāre cānum derd-i ᶜünvānın bilür
Münşī-i dīvān-ı ġamdur ᶜışḳ fermānın bilür

(15) Turrasındadur kemin seyr-i ruḥı fikreyle dil
Zülfünün bāziçe-gāhı güy-ı çevgānın bilür

(16) Rind-i ᶜuzlet güşesin dünyāya virmez ᶜİŞMETİ
Dest-gāh-ı devletün āyīn-i erkānın bilür

(17) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(18) Ey vaṣl-ı heva hᵛāh-ı dile dādemi geldün
Ya peyrevī-i hecrime bī-dāda mı geldün

(19) İtdün yine bir cünbüş ile sīnemi ṣad çāk
Ey tīşe-i ġam ḥātır-ı Ferhāda mı geldün

(20) Defᶜ-i gama yol bulmaga ey ᶜİŞMETİ-i zār
Ḥāk-ı der-i mey-ḥāneye irşāda mı geldün

(21) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(22) Bāzū-yı baḫt ger pür iderse kemānumı
İster verā-yı ḳāfa ḳosunlar nişānumı

(23) Elbette ᶜİŞMETİ görinür sāḥil-i ümīd
Mühlet virüp Ḫudā eger almazsa cānumı

(24) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/- -

[E.178^{a}] (1) Olursa dilde n'ola dāġ-ı ārzū tāze
Henüz açıldı o gül dahi reng ü bū tāze

(2) Bu demde içmemege çāre var mıdur ādem
^{c}Ale'l-ḫuṣūṣ ola sāḳī-i ḫande rū tāze

(3) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(4) Dimeñüz mest-i mey-i ġaflet olan ġam bilmez
O bezm-gāhda dil bir ruḥ-ı hürrem bilmez

(5) Bilmek ister var ise mihr ü maḥabbet semtin
Dil-i āvāreden alsan ḫaberi kem bilmez

(6) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.178^{a}] (7) Bahā-i ḥüsnüñ bil ḳadrin ey meh cāvidān ṣarma
Bu gevher degme bir kānda bulınmaz rāyegān ṣanma

(8) Mey-i dūşine virmiş yāre dārū-yı ferāmuşı
Gice mestāne nālūñ ^{c}İŞMETİ ḫāṭır-nişān ṣanma

(9) VELEHU

Vezni: ..- -/.- . -/..-

(10) Kim ki İstanbul içre tövbe idüp
İçmezem dirse bir dahi ṣahbā

(11) İ^{c}timād eyleme sözine anuñ
Ġalaṭa iḥtimāli var zīrā

(178^{a}-1,2) : - W./

(12) ᶜARZĪ

(13)Nāmı Mehmed'dür.Medīne-i ᶜAyntāb'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i hālinde İstanbul'a (14)gelüp taḥṣīl-i ᶜulūm ve maᶜārife ṣarf-ı evḳāt idüp mülāzım olup (15)ṭarīḳ-i ḳażāya sülūk idüp baᶜż-ı menāṣıba mutaṣarrıf olup Ġalaṭa (16)maḥkemesinde baş kātip iken güş-ı cān ile

BEYT

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Gel ḳulaḳ ṭut nāye gör feyz-i demādem neydi gün
Anla āheng-i uṣūl-i devr-i ādem neydigün

(I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Nevā-yı neyde rūḥ-efzā olur ᶜuşşāḳa bir dem var
Dilā ney gibi nālān olmada bir āvaz ki ᶜālem var

(18)Terānesiyle ol ᶜaṣırda Ġalaṭa Mevlevīḫānesi Şeyḫi olan Ādem Dede'den (19)inābet ile terk-i zīver-i dünyā ve celb-i menāfiᶜ-i ᶜukbā ārzūsı zamīr-i münīrine (20)teᶜsīr itmekle ṭarīḳ-i Mevlānāya intisāb idüp müsteᶜidd-i iksīr-i irşād olmaġla (21)zemān-ı ḳalīlde zer-i ḫālişden muṣaffā olup ādāb-ı ṭarīḳatı tekmil ve āfitāb-ı (22)ezelīden istifāże-i nūr-ı şuᶜūr itdükden ṣoñra zāviye-i mezbūrede [E.178ᵇ](1)ḳārī-i meṣnevī-i şerīf olup baᶜdehū Ādem Dede terk-i

---

(13)Nāmı: nām-ı emcedi W./ (15)idüp:-W/olup:oldukdan soñra W./ baş kātip iken güş-ı can ile:başkātib olup baᶜdehu W./ (W.178ᵃ-I,1I):-E/ (18,19)Mevlevīḫānesi Şeyḫi olan Ādem Dededen inābet ile:Mevlevīḫānesinde Şeyḫ olan Ādem Dede nām ᶜazīz-i muḥteremden inābet idüp W./ (19,20)ᶜukba ārzūsı żamīr-i münīrine ṭe'sīr itmekle ṭarīḳ-i Mevlānāya intisāb idüp./ (20)müsteᶜidd-i iksīr-ī irşād olmagla:- W./(21)zer-i ḫālisden muṣaffā olup: - W / (22)ezeliden:feyż-i ezelīden W./itdükden ṣoñra zāviye-i mezbūrede:idüp nice zemān W / (178ᵇ-1)meṣnevī-i şerif: meṣnevī-i maᶜnevi W./(1)baᶜdehū:-W/(2)terk-i:ṭarīḳ-ı W./

ḫānḳāh-ı fenā ve ᶜazm-i (2)cāy-gāh-ı beḳā itdükde yerine Ġalaṭa Mevlevīḫānesine Şeyḫ olmışdur (3)Mezbūr şuᶜarā-yı ᶜaṣrdan maᶜārif-i külliye ve cüz'iyyede ᶜadīl ve naẓīri nādir (4)bir şeyḫi pür-intibāhdur.Müretteb Dīvān-ı belāġat ᶜunvānı vardur.Bin yetmiş beş (5)ḥudūdında ᶜālem-i fenādan rū-gerdān olup zāviye-i beḳāda güşe-gīr (6)olmışdur.Fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur.Tārīḫ-i vefāt-ı ᶜArzī Dede Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(7) ᶜArżī Dede cāyını Ḥaḳḳ ide firdevs-i ebed (1075)

[W.178ᵇ](8) Āṣārından bu birkaç beyt riṣte-i sütūre keşīde kılındı

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Bir ġonce-dehen ṭıfl ile ülfet yeñilendi
Dāġ-ı kühen-i miḥr ü maḥabbet yeñilendi

(10) Ḥükm eyledi mülk-i dile bir ṭıfl-ı civān-baḫt
Ṭuġrā-yı kühen-sāl-ı ᶜadālet yeñilendi

(11) Şimden-gerü yā hū seni ey ṣabr u taḥammül
Germiyyet-i hengāme-i fırṣat yeñilendi

(12) ᶜArż it güher-i naẓmuñı erbābına ᶜARŻĪ
Sermāye-i dükkān-ı belāġat yeñilendi

---

(2)ᶜazm-i cāy-gāh-ı beḳā : - W./(2)itdükde:oldukda W/(2)Ġalaṭa Mevlevīḫānesine : - W./ (3)mezbūr : - W./ (4)pür-intibāhdur : pür-intibāh olup./ (4)müretteb Dīvān-ı belāġat ᶜunvānı : tertīb-i Dīvān idüp W / (5,6)güşe-gir olmışdur : revān olmışdur W /fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur:Fevtine tārīḫdür W/Dede : - W./ (7) 1075 : - W./ (8):Cümle-i āṣārından bu birkaç beyt-i güzīde riṣte-i sütūre keşīde kılındı W./

(13) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) Kılsa sūz-ı ᶜışḳ ile bir ᶜāşıḳ-ı bī-dil ṣadā
Pāymāl-ı şuᶜle-i tevḥīd olur hep māsıvā

(15) Bir ᶜaceb āyinedür mir'at-ı ḥüsn-i yār kim
Her ne cānibden baḳarsañ görinür rūy-ı fenā

(16) Pāre pāre olmayınca ᶜışḳ ile mir'āt-ı dil
Anda olmaz şāhid-i maḳṣūd aṣlā rū-nemā

(17) Her ne denlü çıḳsa ᶜARŻĪ meclis-i ᶜirfāndan
Gösterür lābud gelince ᶜışḳa teslīm ü rıżā

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Esīr iden beni ol dil-firībāne nigāhuñdur
Elān ṣabr u ḳarārum güşe-i çeşm-i siyāhuñdur

(20) Büküp ḳaddüm belā-gerdān-ı zevḳ-i ᶜışḳ iden dā'im
Siyeh ebrūlaruñla dāmen-i ṭarf-ı külāhuñdur

(21) Teğāfül-güne vaż ᶜ-ı iltifāt-engīz ki bā ᶜiṣ
Hemīşe muḳteżā-yı ḥüsn ü tabᶜ-ı kīne hᵛāhuñdur

(22) Gice tā ṣuḥa dek bī-dār iden ᶜARŻĪ-ı nā-kāmı
Ṣabāhü'l-ḫayr ile cānā selām-ı ṣubḥ-gāhuñdur

(23) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[E.179^{a}](1) Didār-ı yārı görmez isem ḥasret öldürür
Görsem belāyı görki beni dehşet öldürür

(2) Miḥmetle ölmek ehl-i belāya girān gelür
Şād ol gönül ki ġam seni bī-minnet öldürür

(3) Pinhān olup helāküm içün neyler ol perī
Ġāfil görinse ḫod beni ol ḥālet öldürür

(4) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Niçün sūz-ı derūnın ^{c}āşık-ı bī-dil nihān eyler
Anı bir gün nesīm-i ṣubḥ-ı vuṣlat ḫod ^{c}ıyān eyler

(6) Ṣakın vaż^{c}-ı teġāful güne-i dil-dāra aldanma
Seni şāyed o naḫl-ı nāz-ı perver imtiḥān eyler

(7) Ne denlü ser-keş olsa yār dermānı teġāfüldür
Mizāc-ı ^{c}ışḳa ammā ol devā ^{c}ARŻĪ ziyān eyler

(8) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) ^{c}Āşıḳum cevr ile āh-ı ḫazīnümden ṣakın
İnkisār-ālūde āh-ı āteşīnümden ṣakın

[W.179^{a}](10) İrmesün gül-berg-i bāġ-ı ḥüsnüne gerd-i ḫazān
Gird-i bād-ı nāle-i ḥasret-zemīnümden ṣakın

(11) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(12) Seherī geldi o meh hāneme hūrşīd gibi
Başladı ditremege sīnede dil bid gibi

(13) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Nice gündür o mihr-i ᶜālem-ārādan haber gelmez
Dilī irsāl iderdüm korkarum olda gider gelmez

(15) ᶜĀRİFĪ

(16)Nāmı Ahmed'dür.ᶜUlemā'-i İstanbul'dan Kemāl-zāde nām fāżılun oğludur.(17)Evā'il-i hālinde tahsīl-i maᶜārif idüp Minkārī-zāde Efendi'den (18)mülāzım olup rütbe-i tedrīsi ihrāz ve refte refte katᶜ-ı menāzil-i (19)medāris iderek dārü'l-hadīsden Halebü'ş-şehbā każāsıymakżiyyu'l-merām (20)olup baᶜde'l-ᶜazl bin yetmiş altı tārīhinde fevt olmışdur. ᶜAsrun şuᶜarāsından (21)olmağla bu beyt āsārından nümūnedür NAZM:

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(22) Kande bir gül-ruh görürse pāyina olur revān
Gül-sitān-ı reng ü būyun cūybānıdur gönül

[E.179ᵇ] (1) ᶜABDĪ

(2)Nāmı ᶜABDU'L-LAH'dur.Kaşaba-ı TOPHĀNE'de Kılıç ᶜAli Pāşā cāmiᶜ-i şerīfinde imām (3)ve muktedā-yı enām olan MEHMED Efendi nām kimsenün

---

(179ᵃ-16)ᶜUlemā'-i İstanbuldan : İstanbuldan zuhūr itmişdür W./ (21,22)ᶜAsrun şuᶜarāsından olmağla bu beyt āsārından nümūnedür : bu beyt-i gafrā anundur W./ (179ᵇ-2,Kaşaba-ı Tophānede:Tophanede vāki ᶜ W./ (2,3)Kılıç ᶜAlī Pāşā .....oğlu olup:Kılıç ᶜAlī Pāşā Cāmiᶜi İmāmı Mehmed Efendinün oğlu olup W./

oğlu olup (4)erbāb-ı isti^{c}dāddan olmağla ol ^{c}aṣrun Şeyḫü'l-islāmı Aḫī-zāde (5)Ḥüseyin Efendi'den şeref-i mülāzemete ḳabūl buyurılup ba^{c}d-ı taḥṣil-i ^{c}ulūm (6)dāḫil-i ṭarīḳ-i rüsūm olup refte refte ḳaṭ^{c}-ı menāzil-i medāris iderek (7)netīce-i ṭarīḳ-i tedris olan SÜLEYMANİYYE'den ḤALEBÜ'Ş-ŞEHBĀ Ḳāḍīsı (8)ba^{c}dehū BURŪSA ḳażāsı pāyesi i^{c}tibārıyle Şām-ı Dārü's-selām Ḳāḍīsı (9)olup ma^{c}zūl iken bin yetmiş sekiz ḥudūdında ṭayy-ı sicill-i ḥayāt itmişdür. (10)^{c}Aṣrun şu^{c}arāsındandur. MÜRETTEB DĪVĀNI vardır.Bu ebyāt āṣārından nümūnedür.

(11) NAZM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(12) Derūnun āyine-veş ṣāf eyle pür-nūr ol
Ḳatī açılma dilā Ka^{c}be gibi mestūr ol

(13) Mürūr-ı dehr ile vīrān olursan ey ḫāṭır
Gerekse mescid-i aḳṣā yānında ma^{c}mūr ol

(14) Zemāne kāse-i ^{c}ömrün şikest ider bir gün
Dilā cihānda gerek Cem gerekse ḳaġfūr ol

(15) Ḳoma gönülde ṣakın nakş-ı māsivā ^{c}ABDĪ
Derūnun āyine-veş ṣāf eyle pür-nūr ol

(5-7)ba^{c}d-ı taḥṣīl-i ^{c}ulūm ..... tedrīs olan : ba^{c}de taḥṣīl-i ^{c}ulūm-ı müderrīs olup ḳaṭ^{c}ı menāzil-i tedrīs iderek W./ (8)pāyesi i^{c}tibāriyle : pāyesiyle W./(8)Şām-ı Dārü's-selām ḳāḍīsı : Şām-ı cennet-meşām W./ (9)ma^{c}zūl iken: ba^{c}de'l-^{c}azl W./ (9)ḥudūdında ṭayy-ı sicill-i ḥayāt itmişdür:tārīḫinde fevt olmışdur W./ (10)şu^{c}arāsındandur : şu^{c}arāsından olup W./ (10)āṣārından nümūnedür : āṣārındandur W./(12)katı : iken W./

[W.179^{b}](16) ^{c}ĀṢIMĪ

(17)Nāmı Meḥmed'dür.Maḥrūsa-i Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde (18)taḥṣīl-i ma^{c}ārif ile ^{c}aṣrūn şu^{c}arāsından olmaġla ba^{c}de'l-mülāzeme (19)ṭarīḳ-i tedrīse dāḫil oldukdan sonra bin yetmiş yedi tārīḫinde (20)fevt olmışdur.Eş^{c}ārından bu beyt taḥrīr olındı.

(21) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) N'ola zaḫm-ı ḥadeğ-i cevrīni sīnemde ṣaḳlarsam
Bana bir ġonce-i nev-bāvedür ol yārdan geldi

[E.180^{a}] (1) ^{c}UZLETĪ

(2)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr idüp evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet (3)idüp zümre-i Yeniçeriyān'dan ve gürūh-ı Bektāşiyān'dan iken ṭarīḳ-i (4)Mevleviyye'ye sülūk ve ḳurṣ-ı i^{c}tibārın ol sikke ile meskūk (5)idüp ^{c}aṣrūn şu^{c}arāsından ḥezār fünūnda māhir ve her ma^{c}rifete (6)ḳādir başında ḳılıcī külāh, arḳasında ḫırḳa-i şāl-ı siyāh, (7)sāl-ḫorde ve rūzgār-dīde bir pīr-i ^{c}acā'ib timsāl olup (8)bin yetmiş ṭoḳuz senesinde fevt olmışdur. Şā^{c}ir-i meşhūr (9)olmaġla erbāb-ı lu^{c}b lisānında ebyāt-ı muẓḥikātı mezkūrdur (10)Eş^{c}ārından birḳaç beyt taḥrīr olındı

(11) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

---

(17)itmişdür:idüp / (17)Evā'il-i ḥālinde:-W./ (180^{a}-2)idüp: itmişdür W./ (2,3)taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp: - W./ (3)ve gürūh-ı Bektāşiyāndan :-W/ (5)fünūnda:fende W./ (6)başında:serinde W./ (6)arkasında:düşında W./ (7)pir-i : - W./ (7)timsāl olup : timsāl bir merd-i turfe maḳāl olup W./ (8)senesinde : tārīḫinde W./ (8,9)satırlarında yer alan cümleler [W.179^{b}]de değişik sıralanmıştır./ (10)Eş^{c}ārından birḳaç beyt taḥrīr olındı: Bu eş^{c}ār āṯārındandur W./

(12) Yine ḫançer be-dest ol dil-rübā mestāne olmaḳ var
Yine bu hāy hūy ol āfet-i devrāna olmaḳ var

(13) Yā vuṣlat el vire yā göstere yüz ṣūret-i hicrān
Yüri var ᶜarż-ı ḥāl it ey dil şebdāne olmaḳ var

(14) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Şol ḳadar ṭutdum siper ḫadeng-i yāre kim
Ḥaşre dek ḫāk-ı mezārum ḳazsalar peykān çıḳar

(16) Bahāriyyesindendür .

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(17) Görüp peyk-i bahārı cünd-ı gülşen
Didiler nergise nep dīde rūşen

(18) Dikildi tūġ-ı şāhī ṣaḥn-ı bāġa
Çeküp tīġın zırh-pūş oldı ᶜālem

(19) VELEHU

(20) Der vaṣf-ı ehl-i keyf

Vezni: ..- -/.- . -/.- -

(21) Seḥerī gel ġıdānı nūş eyle
Benden al ehl-i keyf iseñ pendüñ

(22) Çek başuñ ḫᵛāba çoḳ nāz ile biraz
Uyanup nūr içinde bul kendüñ

(23) ᶜÖMRĪ

(19,22)(Velehu) : - W / (19-22)arası metinde kenarda yazılıdır /

(24)Nāmı ᶜÖmer'dür.Diyār-ıBekr'den ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde ḲOSṬANṬANİYYE'ye (25)gelüp ol ᶜaṣırda Re'isü'l-küttāb olan ŞĀMĪ-ZĀDE'ye intisāb (26)ile Dīvān-ı Sulṭānī Kātipleri zümresine dāḫil olup şiᶜr ü inşāda [E.180ᵇ](1)mahāreti ve müretteb Dīvān-ı belāġatı vardur. Bu ebyāt āṯārındandur.

[W.180ᵃ] (2)NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Her ḳaçan kim tāb-ı ḥüsn-i dil-berān meyg̃ūn olur
Ehl-i ᶜışḳun derdiyle bāġrı anun-çün ḫūn olur.

(4) Bahāriyyesindendür

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Ḥamdüli'l-lāh ki şeref virdi yine dehre bahār
Ḥᵛāb-ı yek-sāleden açıldı ᶜuyūn-ı ezhār

(6) Şu virüp açdı yine ḫançer-i cevher-dārın
Ser-be-ser zīnet içün eyledi süsen zer-kār

(7) Tūġlar dikdi çemen-zāre de tūġ-ı şāhī
Sebz-gūn ḫaymelerin ḳurdı seraser eşcār

(8) Açabilmezdi dil-i ġonce-i bāġ-ı dehri
Būy-ı lutfından eser olmasa bād-ı eshār

(9) Günde bir kerre yüzin sürmegile eşiğine
Arturur bir derece ḳadrini mihr-i envār

(10) ᶜAVNĪ

(180ᵇ-1)vardur : olup W./(1)Bu ebyāt āṯārındandur : ᶜAṣrun şuᶜarāsından olmağla bu ebyāt aṯarındandur W./ (4)Bahāriyyesindendür : Naẓm-ı der Bahāriyye W./

(11)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet-i (12)fenn-i kitābet idüp ġāyet ḫōş-nüvis olmağla Dīvān-ı sulṭānī (13)kātipleri zümresine ilḥāḳ ile meşhūr-ı āfāḳ olmışdur. ^{c}Aṣrūn (14)şu^{c}arāsından olup bin seksen iki tārīḫinde fevt olmışdur. (15)Bu beyt āṯārından numūnedür.

(16) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Baş çıḳardı lāleler ṣanmañ derūn-ı ḫākden
Cāy-be-cā ḳanlar saçıldı dīde-i nem-nākden

(18) ^{c}ĀRİF

(19) Nāmı Muṣṭafa'dur.Maḥrūsa-i Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde (20)taḥṣīl-i ma^{c}ārif ile gerçekden ^{c}ārif olup zu^{c}amā silkine (21)sālik olduḳdan ṣoñra bin seksen üç tārīḫinde [E.181^{a}](1)fevt olmışdur. ^{c}Aṣrūn şu^{c}arā-yı şīrīn beyānından olmağla bu iki beyt āṯārındandur.

(2) NAẒM

Vezni: .-./..- -/.-./..-

(3) ^{c}İẕār-ı pākina yārūn ki geldi mū tāze
Cihāna ḳara ḫaber düşdi sū-be-sū tāze

(4) VELEMŪ

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Dil-i āvāreye bir dilber-i meh-sīne gerek
Ṭūṭī'ye mu^{c}cize-gū olmaġa āyine gerek

[W.180^{b}] (6) ^{c}ĀṢIM

---

(12)idüp ġāyet : -W/ (14)^{c}Aṣrūn : ol ^{c}aṣrūn W./ (15)numūnedür : bir numūnedür W/(20)ile : idüp W./ (21)olduḳdan : ṣoñra:olmağla W./ (181^{a}-1)beyānından:zebānından W/(1)bu iki beyt āṯārındandur:bu beyitler āṯārından nümūnedür W./ (3)ṭūṭīye : ṭūṭī-i W./

(7)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOṡmāniyye'de (8)naḳībü'l-eşrāf olan SEYYİD ᶜABDU'RRAḤMAN EFENDİ'-nüñ oğludur. (9)Evā'il-i ḥālinde şeyḫü'l-islām-ı ᶜaṣr olan Esīrī MEḤMED EFENDİ'den (10)mülāzım olup taḥṣīl-i maᶜārifden ṣoñra medrese iḥsān (11)olınup Siyāvuş Pāşā Medresesinde müderris iken biñ seksen (12)altı tārīḫinde fevt olmışdur. ᶜAṣruñ maᶜārif-i ᶜİlmiyyē ile (13)meşhūr olan şuᶜarāsındanᵉ olup ḲĀF-ZĀDE FĀ'İZĪ merḥūmuñ (14)ZÜBDETÜ'L-EŞᶜĀR nām tezkiresini tezyīl eyleyüp "ZEYLÜ'Z-ZÜBDE" ismiyle (15)meşhūrdur. MÜRETTEB DĪVĀNI vardur. Bu eşᶜār āṡārındandur

(16) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(17) Gel olma meclis-i aġyārda sebū ülfet
Ayāġı çek beni öldürdi āh bu ülfet

(18) Ḫaṭ-ı siyāh mıdur yoḫsa yüz bulup çıḳdı
O şāh ᶜazline bir leşker-i ġulū ülfet

(19) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(20) Eşk-i çeşmüm ki ser-küçe-i cānāna aḳar
Cū-yı dil-cūdur o kim ṭarf-ı gül-istāna aḳar

(21) Ḫār u ḫāşāk-ı şikībümde ḳarār olsunmı
Bu gönül ṣu gibi her serv-i ḫırāmāna aḳar

(22) Eşk-i ter evvel hecründe aḳardı ammā
Şimdi görseñ gözimüzden helecānāna aḳar

---

(8)Seyyid ᶜAbdu'r-raḥman Efendinüñ oğludur : ᶜAbdu'r-raḥman Efendi nām fāżiluñ maḥdūmıdur W./ (12)tārīḫinde : ḳudūdında W./ (13)meşhūr olan : meşhūrdur W/şuᶜarāsından olup : - W./ (15)Bu eşᶜār āṡārındandur:Bu eşᶜār anuñdur W./

[E.181^{b}] (1)^{c}ĀSIM ol ḫūy ki düşer zülfine ruḫsārından
Jāle gülden süzilüp sünbül ü reyḥāne aḳar

(2) ^{c}ABDĪ

(3)Nāmı ^{c}Abdu'l-lah'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Bu cerīde-i ^{c}irfāna tercümesi (4)sebḳ iden Sāmī Yūnus Beg'üñ terbiyet-kerdesidür. Evā'il-i ḥālinde (5)himmet-i üstād ile taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i keşire ile ^{c}aṣruñ şu^{c}arāsından (6)bir şā^{c}ir-i māhir olup biñ seksen altı ḥudūdında fevt olmışdur. (7)Bu beyt āṯārından nümūnedür.

(8) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Ḳānıyle yazup nāmesini mülk-i ^{c}ademden
Şehr-i çemene eyledi irsāl ḳaranfil

(10) ^{c}ÖMRĪ

(11)Nāmı ^{c}Ömer'dür.NAṢŪḤ PĀŞĀ-ZĀDE'dür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i (12)bī-şümār [W.181^{a}] ādüp dergāh-ı ^{c}ālī ḳapūcı başıları zümresine dāḫil (13)olup ḥüsn-i ḫaṭda ve ^{c}ilm-i ẓarāfetde müsellem ve ma^{c}mūr ve ḫoş-ṭab^{c} (14)ve nüktedān ve münşī-i cihān olmaġla meşhūr-ı āfāḳ olup Devlet-i (15)^{c}Aliyye'de tevḳī^{c}ī manṣıbı ile ikrām olınup biñ seksen (16)altı tārīḫinde fevt olmışdur. ^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından olmaġla (17)āṯārından bu çend ebyāt taḥrīr olındı.

(18) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-

(181^{b}-3,4)tercümesi sebk iden Sāmī Yūnus Beg'üñ:āṯārı sebk iden Yūnus Sāminiñ W./ (4,5,6)Evā'il-i ḥālinde.....bir şā^{c}ir-i māhir olup: ^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından ma^{c}ārif-i keşīre ṣāḥibi bir vücūd-ı muḥterem-dür W./ (7)āṯārından nümūnedür:nümūne-i āṯārındandur W./ (12)bī-şümār: - W./ (13)ve ma^{c}mūr: - W./ (14)meşhūr-ı āfāḳ olup: - W./ (15)ikrām olınup:ser-efrāz olup W./ (16)şu^{c}arāsından olmaġla:şu^{c}arāsındandur W./ (17)āṯārından bu çend ebyāt taḥrīr olındı: bu çend ebyāt āṯārındandur W./

(19) O düğmeler ḳo yerinde çözülmesün ṭursun
Ṭılısm-ı āyīne-bendüñ bozulmasun ṭursun

(20) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(21) Çeke gör ol ṣanem-i bī-bedeli pehlūya
Aldanup ḳalma ṣaḳın bir iki şeftālūya

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[E.182^{a}](1) Meded o rūyı dil-i dāġdāġa gösterme
Fitīl-i şu^{c}le rūbāyı çerāġa gösterme

(2) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Sirişk-i dīde āteş-dān-ı ḳalbi eylemez teskīn
Söyürmez jālelerle lālenüñ dāġ-ı ciger-sūzı

(4) ^{c}İZZETĪ

(5)Nām-ı nāmīleri Meḥmed'dür.Vişne-zāde dinmekle maḳrūn-ı iştihārdur. Mecma^{c}-ı fuḥūl-ı (6)^{c}ulemā olan maḥmiye-i İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Şeyḫü'l-İslām müftī-i enām (7)şā^{c}ir Yaḥyā Efendi merḥūmuñ birāder-zādesi ve būsitān-ı ma^{c}ārif ü kemālüñ (8)bir serv-i āzādesidür.Evā'il-ḥālinde mülāzım ve ṭarīḳ-ı tedrīse ^{c}āzim (9)olup ḳat^{c}-ı merātib-i mu^{c}tāde-i ṭarīḳ iderek iki def^{c}a ṣadāret-i (10)Rūm'a murabba^{c}-mişīn-i çār-bāliş-i mesned-i ^{c}izz ü temkīn olup bin ṭoḳsān (11)iki ḥudūdında şeh-bāz-ı ruḥ-ı ^{c}azīzi,āşiyān-ı ^{c}ālem-i bekāya ṭayarān (12)idüp fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur. Tārīḫ-i vefāt-ı ^{c}İzzetī:

(182^{a}-5)Nāmı-ı nāmīleri Meḥmeddür:Nām-ı nāmīleri ve ism-i kirāmileri Meḥmeddür. W // (5-9)Vişne-zāde dinmekle.....kat^{c}-ı merātib-i mu^{c}tade-i ṭarīḳ iderek iki def^{c}a:Mecma^{c}-i fuḥūl-ı ^{c}ulemā olan İstanbul'dan ẓuhūr idüp Vişne-zāde dimekle maḳrūn-ı iştihārdur.Şeyḫü'l-İslām Yaḥyā Efendi'nüñ birāder-zādesi ve būsitān-ı kemālüñ bir serv-i āzādesidür.Evā'il-i ḥālinde mülāzım ve müderris olup refte refte kat^{c}-ı merātib-i mu^{c}tāde iderek şān-ı fezā'il-i nişānına ikrām olınup iki def'a W / (10)olup:olduḳdan soñra W./ (12)idüp:itmekle W./(12)^{c}İzzetī: ^{c}İzzetī Efendi W./

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Bula cā firdevs-i aʿlāda Muḥammed ʿİzzetī
Ḥakkā ki ʿālim-i yegāne ve fāżıl-ı

(14)bī-baḥānedür. ʿİlm ü faḍl ile nāmdār ve kemāl-i maʿārif ile şöhret (15)şiʿārdur. ʿAṣruñ şuʿarāsından eşʿārı laṭīf ve güftārı ġāyet (16)naẓīf bir żāt-ı şerīfdür. Mevlānā-yı mezbūr ʿaynü'l-ʿayān-ı meḥādīm-i Rūm olup [W.181^{b}](17)āṯārından KĀTİP ÇELEBİ'nüñ esāmi-i kütübüne ilḥākātı vardur ve bir miḳdār (18)TEZKİRETÜ'ŞŞUʿARĀ cemʿ itmişdür. Ve daḥi KĀF-ZĀDE zübdesine naẓire (19)olmaḳ üzre şuʿarā-yı Rūm eşʿārını intiḫāb itmişdür. MÜRETTEB (20)Dīvānı vardur. Bu birkaç beyt-i raʿnā zāde-i ṭabʿ-ı bi-hemtāları olan eşʿārındandur.

(21) NAẒM

Vezni: .- . -/..- -/.- . -/..-

(22) Baḳılmaz ey gül-i ḫōd rūy-ı āfitāb sāna
Fürūg-ı nūr-ı cemālüñ yeter niḳāb sāna

[E.182^{b}](1) Ne ḥaddi var ki gele çeşm-i mestüne bāde
ʿAṣīr-ı ḫūşe-i pervīn gerek şarāb sāna

(2) O cism-i nāzüki eyler ḥarīr-āzurde
Meger ki berg-i semen ola cāme-ḫvāb sāna

(3) Hevā-yı ʿışḳ ile ser-germ olaldan ʿİZZETİYĀ
Çü şuʿle ʿādet olupdur bu ıżṭırāb sāna

(4) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(5) Ḳola alındı yine şad-hezār nāz iderek
O bāz-ı ser-keşī rām eyledüñ niyāz iderek

---

(15) ġāyet : - W / (1_) ve daḥi : - W./

(6) Çekilse ḳāfilemüz ḳıble-gāh-ı ᶜuşşāḳa
Derā-yı nāleleri naġme-i ḥicāz iderek

(7) Ṭuyurdı sırr-ı nihān-ı maḥabbeti nā-ehl
Gönül didükleri mecnūna keşf rāz iderek

(8) Murādına irişür herkes ᶜİZZETİ āḫır
Niyāzdur ki bārī-i bī-niyāz iderek

(9) VELEHU

Vezni:.-.-/..- -/.-.-/..-

(10) Miṣāl-i ney derūnı sūz-nāk u süfte isterler
Çınār-āsā gönülde āteş-i ḫodr üste isterler

(11) Birazda mülk-i dil āsūde olsun fitneden ᶜuşşāḳ
O çeşm-i nīm-mestī ser-girān u ḫufte isterler

(12) İdüp ser-kār-ı hicrāna ḥavāle ᶜİZZETİ āḫır
Metāᶜ-ı cānı bāzār-ı belāda müfte isterler

(13) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Dil-i hecr āşināya vuṣlat-ı dilḫdār müşkildür
Belī erbāb-ı ᶜışḳa ṭāḳat-ı dīdār müşkildür

(15) Maḥabbetden ferāġat eylesün dirsen dil-i zārı
Ṭabībüm ṭıfl-meşreb ḫastaya tīmar müşkildür

(182ᵇ-7) Ṭuyurdı : duyurdı W./ (8)herkes : her kişi W./

(16) Olursa māye-i cem^{c}iyyet-i dil ^{c}IZZETĪ berbād
Uyarsa rūzigāra zülf-i dil-ber-kār müşkildür

(17) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(18) Muğber gönül cihānda şafā ülfet olmasun
Tek rūzigāra zerre kadar minnet olmasun

(19) Hergiz yayılmasun dil-i vīrān-ı ehl-i derd
Yārab eski şehre yeni ^{c}ādet olmasun

[W.182^{a}](20) Lā-bud sitemle ^{c}ayşını telh eyler ^{c}İZZETĪ
Kimse bu dehr-i dūn ile hem-sohbet olmasun

(21) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(22) Fitīl-i dāğ-ı derūn şu^{c}lelense şevkuñ ile
Zemān-ı devlet-i ^{c}ışkuñda bir çerāğ olsun

(22) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[E.183^{a}](1) Sīnemde hırz-ı cān gibi saklarsa dil n'ola
Her dāğ-ı tāze bir güzelin yādigārıdur

(2) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Ne minnetler çeker sākī-i dehr-i sifle perverden
Bu bezmūñ ehl-i dil bir iki cām-ı ^{c}işretūñ görse

(4) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(5) Dünyā ile merdānelik it eylese dūni
Bu pīre-zenūn olmıyasın tā ki zebūnī

(6) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Anılmışdur nişān-ı tīrūn olmakda dil-i şeydā
Bizi ey bī-vefā ᶜālemde bī-nām u nişān sanma

(8) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Ġam-ı hecrūnle seylāb-ı sirişküm per-şitāb olsun
Yıkıldı ḫāṭırım şimden gerü ᶜālem ḫarāb olsun

(10) ᶜADNĪ

(11)Nāmı RECEB'dür.Kūm-ilinden ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i hidāyet-refīḳ-i (12)Mevleviyyeye sālik olup seyāḥat-ı keşīre ile kesb-i kemāl-i maᶜārif idüp (13)tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳatdan soñra Belġrād Mevlevīḫānesine Şeyḫ olup biñ (14)toḳsān beş tārīḫinde fevt olmışdur.Ḥaḳḳā ki bir şeyḫ-i kāmil olup ᶜasruñ (15)şuᶜarāsından olmaġla āṯārından bu beyt nümūnedür

(16) NAẒM

vezni: .- - -/.- - -/. - - -/.- - -

(17) O ᶜāşık kim cemāl-i yārı heryerde şuhūd eyler
İki nem-nāk çeşmin ᶜālem-i ᶜışka durūd eyler

(183[a]-13)olup : olmışdur W./ (14)bir şeyḫ-i kāmil olup : bir şeyḫ-i ᶜākil ve bir edīb-i kāmil olup W./ (15)āṯārından bu beyt nümūnedür: bu beyt nümūne-i āṯārıdur W./

(18) ʿİFFETİ

(19)Nahle-i vücūdı gül-zārı EDİRNE'den nümāyān SĀʿATİ AHMET EFENDİ dinmekle (20)meşhūr-ı cihān olmışdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maʿrifete ʿāzim ve cāzim (21)ve mülāzım olmağla Edirne müderrisleri silkine dāḫil ve nihāyet merātib-i ṭarīḳa [E.183b] (1)vasıl [W.182b] olmağla.....ḳazāsı Mevleviyyeti ile maḳżiyyü'l-merām olup biñ (2)yüz tārīḫinde fevt olmışdur. ʿAṣrūñ şuʿarāsından ḫaylī maʿḳūl (3)şāʿirdür.Bu birḳaç beyt āṯārındandur.

(4) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) Olmadı ey dil müsāʿid baḫt-ı nā-fīrūzımuz
Rūzımuz ġamla geçirdük bilmedük nev-rūzımuz

(6) Bezm-i ġamda muṭribā her şeb ġam-ı endūh ile
Nāle vü feryād-ı şeb-gīr oldı sāz u sūzımuz

(7) Āteş-i hecr ile yandum vāṣıl-ı kām olmayup
Bir perīde ḳaldı āḫır ḥasret-i dil-sūzımuzh

(8) Rūz [u] şeb cevr eyleyüp pā-māl-ı nāz eyler bizi
Ol meh-i NAHŞEB yüzi mihr-i cihān efrūzımuz

(9) ʿİFFETİ ḥᵛāhişger-i kām-ı dil olma kim felek
Ber-murād itmek degül bildüm dil-i pür-sūzımuz

---

(19)Nahle-i:nahl-i W /dinmekle : dimekle W./ (21)olmağla : olup W./ (183b-2,3)haylī maʿḳūl şāʿirdür:olmağla W./(3)Bu birḳaç beyt:bu eb-yāt W./ (8)Rūz [u] şeb:metinde rūz-ı şeb şeklindedir doğrusu arada "vāv" olanıdır./

(19) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(11) Eyler gedāyı teşne-i mey ḥātem-i neşāt
Olsa ne denlü müflis-i bī-dirhem-i neşāt

(12) Yāruñ lebi zülāline cān teşne olalı
Dil çekmez oldı minnet-i cām-ı Cem-i neşāt

(13) ᶜAlem ṣafāda vuṣlat ile herkes ᶜid ider
Ben ḥilmezin felekde nedür ᶜālem-i neşāt

(14) ᶜABDÜ'L-ḤAY

(15)Maḥmiye-i Edirne'den ẓuhūr itmişdür.Meşāyiḫ-i ṭarīḳ-i Celvetiyyeden ᶜaṣrında (16)kerāmet-i velāyet ile meşhūr olan Saçlı İbrāhīm Efendi nām ᶜazizüñ (17)oğludur.Evā'il-i ḥālinde pederi terbiyesiyle taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i (18)sülūk-ı ṭarīḳat itmekle kibār-ı meşāyiḫ-i ṭarīḳ-ı Celvetiyyeden olmağla (19)nice zemān babası zaviyesinde Edirne'de şeyḫ olup baᶜdehu (20)ḳudemā-i ṭarīḳden olmağla ḳuṭbü'l-ᶜārifin Hüdāyī Maḥmūd Efendi (21)āsitānesine muḳīm-i seccāde-i meşīḫat olup bin yüz on (22)beş ḥudūdında terk-i zāviye-i fenā ve ᶜazm-i bādiye-i bekā itmişdür. [E.184ᵃ](1)Bu birḳaç beyt-i laṭīf-i taṣavvu-

---

(15)ṭarīḳ-ı : - W/ (16)kerāmet-i velāyet:kerāmet ve velāyet W./ (16)Efendi : -W /(16)ᶜazizüñ:ᶜazīz-i muḥteremüñ W./ (17)pederi terbiyesiyle:-W./(18)sülūk-ı ṭarīḳat:ism-i ṭarīḳat W /ṭarīḳ-ı: - W./ (19)babası: pederi W./ (20)ṭarīḳden:ṭarīḳ-i Celvetiyyeden W./ (20)olmağla:oldugı W./ (20)Kuṭbü'l-ᶜārifīn:ecldeñ W/(20,21)Hüdāyī Maḥmūd Efendi āsitānesine muḳīm-i seccāde-i meşīḫat olup:Hüdayī Maḥmūd Efendi Ḥażretlerinüñ Üsküdārda vāki ᶜ āsitāne-i ḳurbında muḳīm-i seccāde-i meşīḫat olup W./ (22)ḥudūdında:tārīḫinde W /(22)bādiye-i beḳā:tekye-gāh-ı beḳā W./ (184ᵃ-1)Bu birḳaç beyt-i laṭīf-i taṣavvufānesi: Birḳaç beyt-i taṣavvufānesi W./

fānesi teberrükān taḥrīr olında.

(2) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.--/-.-

(3) Cilve-gāh-ı sīnede devrān ider efkār-ı hū
Ṭūr-ı dilden ẓāhir olur şu^{c}le-i envār-ı hū

(4) Vuṣlat-ı dil-dār-ı cānān eyledükçe ārzū
^{c}Āşıkuñ sermāyesidür dā'ima tekrār-ı hū

(5) Hecr ile eyler derūn-ı sīnede çün ney fiġān
Mevlevī eyler semā^{c}ī güş idüp esrār-ı hū

[W.183^{a}] (6) Ṣōfī-i ṣāfī ki vecd-i ḥāl ile devr ider
Ṣān melekdür ^{c}arş-ı a^{c}lāda ider güftār-ı hū

(7) Cehr ile tevḥīdine ^{c}Abdü'l-ḥayuñ daḫl eyleme
Ḥissedār olan tecellīden ider iẓhār-ı hū

(8) VELEHŪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) Ey gönül ṣabr it beḫāya bulasın rāḥat tamām
^{c}Ādet-i mevlā budur ṣabrile bulur kūl merām

(10) Dünya vü ^{c}ukbā ḥakuñdur ġayrıdan yoḳ fā'ide
Bi ^{c}abeṣ sa^{c}y eyleyüp kendüñi yorma ey ġulām

(11) Ḥamd u şükri ḳoma elden pes rıżā-yı ḥakk budur
İzdiyād-ı ni^{c}mete virür sebeb bil ey humām

(12) Eyle ᶜABDÜ'L-HAY kelāmun muḫtaṣar maṭlūbdur
Tā ōlasın ehl-i ᶜirfān meclisinde sen imām

(13)Der naᶜt-ı seyyidü'l-mürselīn

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) Ey saᶜādet nūr ı ey sulṭān-ı ḫayrü'l-mürselīn
Umarum senden şefāᶜat yā Resulal-lāh meded

(15) Didi şānunda senün lewlāk Rabbü'l-ᶜālemin
Umārum senden şefāᶜat Yā Resūlal-lāh meded

(16) Maḥrem-i esrār-ı Mevlā nakş-ı mühr-i ıṣṭıfā
Şehsuvār-ı ṣaḥn ev-ednā güzīn-i enbiyā

(17) Muṣṭafa vü mücteba vü murtaża vü mükteda
Umārum senden şefāᶜat Yā Resūlal-lāh meded

(18) Aḥmed ü Maḥmūd olupdur ism-i pākun ey ḥabīb
Maẓhar-ı nūr-ı Ḫudāsın derdlere sensin ṭabīb

(19) Koma ᶜABDÜ'L-HAY fakiri ey kerem-kānı ġarīb
Umarum senden şefāᶜat Yā Resūlal-lāh meded

(20) ᶜIDI

(21)Nāmı Bayrām olmağla maḫlaṣ-ı mezbūrı iḫtiyār itmişdür. ᶜArūs-ı bilād-ı ᶜArab olan (22)şehr-i HALEB'den ẓuhūr idüp evā'il-i ḥālinde ISTANBUL'a gelüp kesb-i kemāl-i [E.184b] (1)maᶜrifet ve iktisāb-ı şe-

---

(22) İstanbul'a gelüp : - W./

şeref-i mülāzemet itmekle sālik-i rāh-ı ḳażā olup (2)ba^{c}ż-ı ḳaṣabāt-ı celīlede ṣadr-nişīn-i mesned-i ḥükm ü imżā olmışdur (3)Refte refte menāṣıb-ı sittenüñ herbirinde tekerrür idüp sāl-ḫorde (4)ve rüzgār-dīde bir pīr olmaġla şu^{c}arā-yı müteḳaddimin ile ülfet-güzār (5)bir şā^{c}ir-i nām-dār olup biñ yüz tārīḫinde vedā^{c}-ı ^{c}ālem-i fānī (6)itmişdür.Āṯārından birḳaç beyt taḥrīr olındı

(7) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) ^{c}Āşıḳum ^{c}āşıḳ fiġān u āh maḥremdür bana
Nağme-i sāz-ı ṭarab-feryād-ı mātemdür bana

[W.183^{b}](9) Mest-i bī-pervā-yı ^{c}ışḳum bāde bilmem neydügīn
Serde dāġ-ı āteşīnüñ sāġar-ı Cem·dür bana

(10) Pīşe-zār-ı ġamda tenhā eylemem āh u enīn
Nāle-i kühsār-ı dil bir ḫūb ḥem-demdür bana

(11) Olmazam memnūn-ı cām-ı bāde-i bezm-i felek
Sāġar-ı lebrīz-i ^{c}işret çeşm-i pür nemdür banā

(12) ^{c}IDĪYÜM ben olmazam bülbül-sıfat gülşen ṭaleb
Sīne-i pür-dāġ çün bir bāġ-ı ḫurremdur bana

(13) VELLEHU

(184^{b}-2,3)olmışdur.Refte refte:olmışdur.Eşrāf-ı ḳużāt-ı sütūde-ṣıfātdan olup W./ (3)sittenüñ:şitte-i Anaṭolınun W./(4)sāl-ḫorde ve rüzgār-dīde bir pir olmaġla: ^{c}Ale'l-ḫuṣūṣ sāl-ḫorde olmaġla W./ (5)bir şā^{c}ir-i nām-dār olup:bir şā^{c}ir-i siḥr-āsārdur. Ebnā-yı cinsi meyānında aḳrānı nādir bir pīr-i māhirdür W./ (6)Āṯārından birḳaç beyt taḥrir olındı : Bu birḳaç beyt āṯārındandur W./ (

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Dilā şām-ı firāḳ içre çerāġ-efrūzdur āhum
Yine hem micmere gerdān-ı bezm-i rūzdur āhum

(15) N'ola dāġ-ı şerer-perver açılsa bāġ-ı sīnemde
Nesīm-i ġonce pīrā-yı dem-i nev-rūzdur āhum

(16) N'ola gülmiḫ-i sīnem olsa reşk-i pertev-i ḫūrşīd
Dil-i pürtāb-ı ᶜIDĪDEN şuᶜaᶜ-efrūz āhum

(17) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) ᶜĀşıḳ-ı şūrīde dil eşk-i terinden bellüdür
Hᵛāce-i bāzār-ı miḫnet gevherinden bellüdür

(19) Girye-i ḫūnīnīdür ᶜuşşāḳı ifşā eyleyen
Rehrevi vādī-i ḥayret reh-berinden bellüdür

(20) İmtiḥān itmek ne lāzım ᶜIDĪ-İ efkendeni
Nükte-perdāz-ı belāġat sözlerinden bellidür

(21) ᶜAKLĪ

(22)Nāmı Meḥmed'dür. Rūm_ilinde vāḳiᶜ İŞTİB nām ḳaṣabadan ẓuhūr itmişdür. [E.185ᵃ](1)Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp kesb-i kemāl-i maᶜrifete ᶜāzim olmaġla mülāzım olup (2)taḥṣīl-i ᶜulūmdan ṣoñra ḳaźāya rıżā diyerek sālik-i rāh-ı ḳażā (3)olup baᶜż-ı ḳaṣabāta seccāde-

(14)gerdān-ı:girān-ı W./ (185ᵃ-1)İstanbula gelüp:-W./ (1-3)kesb-i kemāl-i maᶜrifete .....ve imżā olup:kesb-i kemāl-i maᶜrifet idüp ṭarīḳ-i rüsūma āżim ve mülāzım olup ḳażāya rıżā diyüp nice bilāda seccāde-nişīn-i ḥükm ve imżādan ṣoñra W./

nişīn-i hükm ve imżā olup (4)biñ ṭoḳsān ṭoḳuz tārīḫinde vāḳi^{c} NEMÇE seferine ser-^{c}asker olan (5)Yegen ^{c}Oṣmān Pāşā nām bāġınuñ yanında Ordu ḳādīsı olduġı (6)sebeb ile maẓlūmen ḳatl olınmışdur. ^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından olup (7)bu eş^{c}ār-ı tābdār ol merd-i ^{c}āḳıluñ ve ol şā^{c}ir-i deryā dilüñ āṣārıdur.

(8) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(9) Seyr it o şāhı tāze ḫaṭ-ı müşg-bū ile
Sulḥ itdi mülk-i ḥüsnde güyā ^{c}adū ile

(10) Sür āsitānına yüzüñi sen de ^{c}AKLIYĀ
Ḫāk-ı derinde ḥıdmetin it āb-ı rū ile

(11) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Ol ^{c}āşıḳ kim şeb-i hicrānda ebruñı ḫayāl eyler
Dem-ā-dem sīneye nāḫın urur şekl-i hilāl eyler

[W.184^{a}](13) Dehānın fikr ider ḥüsnüñ kitābı dā'imā elde
Anuñ çün ^{c}AKLĪ-ı dil-teng her gün ḥasb-ı ḥāl eyler

(11) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

---

(4)vāḳi^{c}:vāḳi^{c} olan W./ (5)^{c}Osman Pāşā nām bāġınuñ yanında : ^{c}Oṣmān Pāşāḥuñ yanında W./ (6)şu^{c}arāsından olup : şu^{c}arāsındandur W./ (7)ve ol şā^{c}ir-i deryā dilüñ āṣārıdur : ẏādigārıdur W./

(15) Ser-i kūyuñ gören meyl-i bihişt-i cāvidān itmez
Ruḫuñ seyr eyleyenler ārzū-yı ḥūriyān itmez

(16) Dime itmez nigāh-ı āşināyı ᶜAKLĪ-i zāra
Budur ṭarz-ı civānān iltifāt-ı ᶜāşıkān itmez

(17)ᶜITRĪ

(18)Nāmı MUSTAFA'dur.ISTANBUL'dan be-dīdār BUḤŪRĪ ZĀDE dinmekle şöhret şiᶜārdur (19)ᶜAsruñ şuᶜarā-yı şīrīn-güftārındandur.ᶜIlm-i edvārda devrüñ ḥᵛāce-i (20)sānīsi ve fenn-i mūsikīde şehrüñ ġulām-ı şādīsi olmağla ṣadā-yı (21)nevā-yı nālesi ᶜIrāḳ ile ḥicāzi pür-āvāz ve nezāket-āġāz ḫoş-nevāsı (22)Nişāpūr ᶜAcem ve ISFAHĀNĪ reşk-endāz itmişdür.Fenn-i muᶜammāda daḫi [F.185ᵇ](1)ṣāḥib-i nām ü nişān olmağla pādişāh-ı vālā mekān Sulṭān Meḥmed (2)Ḫān-ı rābiᶜ Ḥażretlerinüñ meclis-i hümāyūnlarına dāḫil olup maᶜrifeti (3)pesen-dīde-i pādişāhi olmağla Istanbul'uñ esīrciler keṭḫudālığını (4)ᶜarż-ı ḥāl itmekle ḫaṭṭ-ı hümāyūn-ı saᶜādet-maḳrūn ile tevcīh ve iḥsān (5)buyurılup vefātına dek żabṭ idüp kendüye medār-ı maᶜīşet olup (6)biñ yüz yigirmi iki senesinde māye-i ḥayāt-ı rāḥatü'l-ervāḥ (7)olan rūḥ-ı revānı ᶜālem-i evce ᶜazīmet itmişdür.Āṡārından bu birḳaç (8)beyt bu maḥalle taḥrīr olındı.

(9) NAZM

(1ø)şīrīn-güftārındandur:şīrīn beyānından ᶜalel-ḫuṣūṣ W./ (22)Fenn-i muᶜammā da daḫi:ba-ḫuṣūṣ fenn-i muᶜammāda W / (185ᵇ-1) olmağla : olup W / (3)keṭḫudālığını : keṭḫudālığı ṭalebiyle W / (5)buyurılup vefātına dek: buyurılup ḥin-i vefātına gelince W /kendüye:-W./ (6)senesinde:tārīḫinde W./ (7,8)Āṡārından bu birḳaç beyt bu maḥalle taḥrīr olındı : Bu birḳaç beyt āṡārındandur W./

Vezni: - -./-.-./.- -./.- -

(10) Bakmazsa rū-yı dil-bere a^{c}dā safā nazar
Sen eyle sun^{c}-ı hakkı temāşā safā nazār

(11) Mihr ü mehe bakar mı cemālün gören didüm
Bakdı didi ol āyīne-sīmā safā nazar

(12) Dil nāzır-ı ġubārdur gider didüm didi
Ca'izse kühl-i dide-i bīnā safā nazar

(13) Dil-dār hāl u hatt u lebin gösterüp didi
Hubb u ġubār u bāde-i sahbā safā nazar

(14) Yokdur nazīr hüsnine birdür iki degül
Mislün görürse nergis-i şehlā safā nazar

(15) Bu nev-zuhūr şāhid-i nazmun görüp eger
^{c}Itrī nazīre dirse ehibbā safā nazar

[W.184^{a}](I) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/.-

(II) Urmasun cismini tīġa hat-ı cānan dönsün
Yüze çıkmasun olur sonra peşīmān dönsün

[W.184^{b}](III) Hüsn-i dil-dār ile bahs eylemege ^{c}azm itmiş
Dīn tahammül idemez mihr-i dirahşān dönsün

(I-IV) (üç beyit) : (E.185^{b}) de yoktur /

(IV) Gice kūyına varup görmek içün dūr eyler
Dutılur söyleñüz meh-i tābān dönsün

(16) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(17) İtsün ᶜilāc-ı derd-i dil ol meh ṭabīb ise
Yoḫsa viṣāle minnetimüz yoḳ naṣīb ise

(18) Dil-ber henüz ṣatmada kālā-yı nāzını
Germ-āteş içre yanmadadur ᶜandelīb ise

(19) Bir genc-i bī-miṣāldür ᶜITRĪ ḥarīm-i yār
Ejderdür itmiş anda temekkün raḳīb ise

(20) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Ḥasretle n'ola ḳalsa gözüm ḫāk-ı rehünde
Göz dikdügi yerlerdür o mihrüñ de mehüñ de

(22) Dāmen-keş ol ey ᶜITRĪ hemān çirk-i riyādan
Ġam çekme kerān yoḳ diyü baḥr-ı günehinde

[E.186ᵃ] (1) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Şevḳ-i gül-zār-ı ruḫuñla dil ḳaçan kim cūş ider
Nālesi hep bülbülān-ı gülşeni ḫāmuş ider

(3) Gül-şen-i kūyın añup ger nāle ḳılsam ᶜITRIYĀ
Ḫacletinden lāl olup bülbül fiġānum güş ider

(I) VELEHU

Vezni : -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(II) Hatt-ı la^{c}lün fikr-i zülfün hem hayāl-i vuslatun
Ki beni mest ü gehī dīvāne geh bī-hōş ider

(4)^{c}İZZĪ

(5)Nāmı Mehmed'dür.İklīm-i İRĀN ve şehr-i ŞĪRVĀN'dan zuhūr idüp İSTANBUL'a gelüp (6)tahsīl-i ma^{c}rifet ve fenn-i inşāda kesb-i mahāret itmekle Devlet-i ^{c}Aliyye-i ^{c}Osmāniyede (7)ba^{c}ż-ı kibārun kātibi ve nedīm ve musahibi ve şu^{c}arā-yı ^{c}asrdan bir şā^{c}ir-i (8)sihr-kār olup ba^{c}dehu ārzū-yı vatan ile ^{c}azm-i Īrān itmişdür. Bu cerīde-i (9)^{c}irfānun ba^{c}ż-ı mahallinde zikri mürūr idüp ^{c}asrında karīn-i şöhret-i (10)hüsn-i ^{c}ālem-sūz olan KÜÇÜK HÜNKĀR nām mahbūbun hakkında bu kıt^{c}ayı (11)nazm itmişdür.

KIT^{c}A

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Marīż-i ^{c}ışka ancak çāre vasl-ı yāri bulmışlar
Bu derde şerbet-i la^{c}l-i leb-i dil-dārı bulmışlar

(13) Rivāyet muhtelifdür gerçi ammā kavl-i müftā bih
Bu şehrün şöhret-āyīni KÜÇÜK HÜNKĀR-ı bulmışlar

[W.185^{a}] (14) ^{c}ABDĪ

(I-II)(Beyit):(E.186^{a})da yoktur / (7)ve şu^{c}arā-yı ^{c}aşrdan olup ^{c}asrun şu^{c}arāsından W / (8)sihr-kār olup : sihr-kārdur W / ba^{c}dehu arżuyı vatan ile ^{c}azm-i Īrān itmişdür : -W. / (9)ceride-i irfānun: cerīdenün W. / (15)^{c}Abdü'r-rahman: ^{c}Abdi W. / (16,17)Istanbul sevāhilinden müntezeh-i hāş u ^{c}ām olup:Istanbul kurbında teferrüc-gāh-ı hāş u ^{c}ām olup W.

(15)Ser-defter-i dīvān-ı vezāret ve ḳalem-rev-i ḳlīm-i feṣāhat Niṣancı ᶜAbdü'r-raḥman (16)Pāşādur.Nihāl-i çemen zīb-i vücūdı İstanbul sevāḥilinden müntezeh-i (17)ḫāṣ u ᶜām olup

NAZM

Vezni: .- -/.- -/.- -/.-

Cihānuñ meṭāfı vü mesᶜāsıdur

(18) Anuñ Göksūyı ᶜayn-ı zerḳāsıdur

N'ola olsa ruḫsārı pür-āb u tāb

(19) Seher ānda yur yüzini āfitāb

mantḳına vesīle-i şöhret (20)olan Göksu kurbında vāḳiᶜ Anaṭolıḥiṣarı nām maḥall-i (21)dil-firībden nemā-yāfte-i ẓuhūr olmışdur.Ḥāl-i şebābda ḥarem (22)serāy-ı Sulṭānīde perveriş ve ḫıdemāt-ı ᶜAliye-i Şehr-yārīde [E.186ᵇ](1)ṣarf-ı āvān-ı küşiş idüp ḫᵛāce-i meḳārim-i ḫünkārīden (2)nān-pāre rübā-yı iḥsān oldukda menşūr ẓāt-ı refiᶜine ᶜünvān-ı (3)vezāret zīnet-efzā ve ḫidmet-i tevḳīᶜī-i tāc-dārī ile kam-revā (4)olmaġla zīr-kubbe-i iclāl-i heft-gerdūn mümāsı cilve-gāh idüp (5)refte refte müsteşār-ı umūr-ı dīvānī ve müşkil-güşā-yı ḳavanin-i ᶜOs̱mānī (6)olup nice müddet devr-i Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜde ṭuġrā-keş-i pādişāhī (7)baᶜd-ı ez-ān āsitāne-i saᶜādetde ṣadāret-i ᶜuẓmā ḳā'im-maḳāmı (8)olup baᶜdehu eyālet-i BAṢRA ḥükūmeti kendüye tefvīz olınup (9)eyālet-i mezbūrede ol vezīr-i ᶜādilūn ḳāḍī şerīḥa muᶜādil (10)ᶜadāleti mesmūᶜdur.Ez cümle pāşā-yı Cemīlü'ş-şiyem Baṣra aḥālisinden (11)bir kimseye boyama taᶜbīr olınur bir maḳrama virüp

(17,18,19)Naẓm: -W/ (20,21,22):Göksuda vāḳiᶜ Anaṭolıḥiṣarı nām mevkiᶜ-i meşhūrdan ẓuhūr itmişdür.Baᶜdehu ḥarem serāy-ı Sulṭānide perveriş ve ḫidemāt-ı Şehr-yāride W./ (186ᵇ-5)refte refte : -W./ (9)mezbūrede:mezkūrede W./ (10)Cemilü'şşiyem:müşārü'n-ileyhe W./ (11)bir kimseye : bir kimesneye W/(11)taᶜbir olınur bir :-W/(11)virüp ol kimse:virdükde ol kes W./

ol kimse (12)boyamayı getürüp kendü hātūnına virür.Meger ol hātūn (13)ḥāmile imiş. Vaż^{c}-ı ḥamlde ziyāde sıklet çeker ol maḥal hāṭırına (14)ḫuṭūr ider ki ol vezīr-i ^{c}ādilūn virdigi boyamayı teberrük (15)niyetiyle i^{c}tiḳād-ı pāk ile hātūn belīne bağlar. Emr-i Ḥaḳḳ ile (16)ol an hātūn vaż^{c}-ı ḥaml ider.Bu ma^{c}nā şehr-i Baṣra'da (17)şāyi^{c} olur.Her ḳande bir hāmile hātūn vaż^{c}-ı ḥamlde (18)zaḥmet çekdükde ol boyamayı ta^{c}zīm ile elden ele (19)gezdirerek ḥālā ebe ḳadınuñ iskemlesiyle me^{c}ān ḳat ḳat (20)boğçalar içinde hezār ^{c}izz ü nāz ile gezdirdikleri meşhūr (21)ve mütevātırdur.Ḥaḳḳā ki ^{c}adl ü dād ile ve rüşd-i sedād ile (22)ma^{c}mūr bir vezīr-i ma^{c}ārif-mevfūr idi ki żāt-ı sa^{c}ādet-simātı (23)zīver-i ^{c}ilm ü faẓīlile ārāste ve zīb-i ma^{c}ārif ve kemāl ile pīrāste [E.187^{a}](1)olup şu^{c}arā-yı ^{c}aṣrdan [W.185^{b}] bir şā^{c}ir-i sihr-i āṣār idi cümle-i āṣārından (2)zemān-ı salṭanat-ı Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c}de vāki^{c} olan (3)vekāyi^{c}-i edā-i şīrīn ve ta^{c}bīrāt-ı dil-nişīn ile taḥrīr idüp (4)ṭarzı ḫūb ve inşāsı merġūb müdevven tevārīḫ te'līf (5)itmişdür.Beyne'n-nās NİŞĀNCI ^{c}ABDĪ PĀŞĀ TARĪḪİ diyü (6)meşhūrdur. Manẓūrı olanlaruñ ma^{c}lūmıdur ve daḥi (7)Dīvān-ı ^{c}Orfīnüñ ḳasāyidini ve Şeyḫ ^{c}Aṭṭar'uñ Pend-nāmesini (8)ve Ka^{c}b bin Züheyr'üñ Ḳaṣīde-i Lāmiye'sini türkī ^{c}ibārāt (9)ile şerḥ itmişdür.Müretteb Dīvān-ı belāġat^{c} ^{c}ünvānı vardur. (10)Biñ yüz iki ḥudūdında Cezīre-i Ḳandiye muḥāfızı iken (11)mevkib-

---

(12)boyamayı:mezbūreyi W./(12)getürüp kendü:-W./ (13,14)ol maḥal ḥātırına ḫuṭūr ider ki:derḥāl ol ḫatūnuñ ḥātırına ḫuṭūr ider ki W / (14,15)ol vezīr-i ^{c}ādilūn virdigi boyamayı teberrük niyetiyle i^{c}tiḳād-ı pāk ile ḫātūn beline bağlar:ol vezīr-i ^{c}ādilūn yādigārını beline bagladıgı an W./ (16)ol an ḫātūn:- W./ (18)ol boyamayı:ol maḳremeyi W /(18)ta^{c}zīm ile:ta^{c}zim-i ^{c}āzim ile W./ (20)hezār ^{c}izz ü nāz ile:- W / (20,21)meşhūr ve mütevātırdur:tevātur ile meşhūrdur W./ (22)Vezīr-i:Vezir-i vaḳūr W/(22)sa^{c}ādet-simātı:sa^{c}ādet-ü ??? (?) (āyatı veya aṣarı olmalı) / (187^{a}-10)ḥudūdında:tārīḫinde W./

nümā-yı güzer-gāh-ı bekā olmışdur.Ekser eş^{c}ārı,Na^{c}t-ı (12)Resūl olmağla bu bir kaç beyt-i şerīf na^{c}tiyyesindendür.

(13)Der na^{c}t-ı seyyidü'l-mürselin

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) Es-selām ey kā'inātuñ āfitāb-ı enverī
Hażret-i Hakkuñ Habīb-i Ekremī,Peygamberi

(15) Mazhar-ı ta^{c}zīm-i levlāk iftiḫārü'l-enbiyā
Mesned-ārā-yı risālet dāver-i üns ü perī

(16) Muktedā-yı mümkināt-ı pīş-vā-yı mürselīn
Evvelin ü āḫirīnüñ ser-firāz u serverī

(17) Hażret-i şāhen-şeh-i kevneyn,ev ednā-maḳām
Būs-ı na^{c}leyn-i şerifī oldı ^{c}arşuñ mefḫarı

(18) Ya Resūl-allāh nice vaṣf ideyüm mi^{c}rācuñı
Bir yere varduñ ki yokdur anda maḫlūḳūn yeri

(19) Żātuña ta^{c}zīm idüp bi'ż-żāt ḫallāk-ı cihān
Kıldı dīdār-ı cemāl-i lā-yezālüñ mazharı

(20) Lutfuña kalmışdı ancak ḥālimüz ey nūr-ı ḥakk
Żulmet-i ^{c}iṣyānımuz hep kapladı baḥr u beri

(21) Ḥālimüz ġāyet mükedderdür ma^{c}aża'l-lāh şehā
Lutfuñ olmazsa eger bu bende-gānuñ yāveri

(22) Görme lāyık dūzaḫa ey kān-ı raḥmet kıl kerem
Ḥırḳa vü pāyıña sürdük rūy-ı ālūde-teri

(23) Ben ne ḫākim yā Resūl-allāh ne ḥaddimdür benüm
Tā idem naᶜt-ı şerīfünde faẓīlet-güsteri

[E.187ᵇ] (1) Bir vücūdı kim anı ḫallāḳ-ı ᶜālem medḥ ide
Ḥaṣr olur anda cihānuñ şāᶜir-i dāniş-veri

(2) Maḳṣadum ancak cenābuñdan şefāᶜatdur hemān
Eyleyüp biñ şerm ile ümmīd-i bende-perveri

(3) Āl u aṣḥāb-ı güzīnüñ ḥürmetiçün luṭf idüp
Ümmetümdür diyesin bu ᶜāṣī-i ᶜacz-āveri

(4) Kıl şefāᶜat yā Resūla'l-lah Ḫudā ᶜafv eylesün
Bu ġarīḳ-i maᶜṣiyet ᶜABDĪ-İ zār u āḥkarı

[W.186ᵃ] (5) Bu birḳaç beyt ġazeliyātındandur.

vezni: -.- -/.-.-/- -

(6) Dil-berā dil saña mülāzumdur
Kişiye kendi cānı lāzımdur

(7) Ḫazzider ġamzen āh u zārumdan
Nāzın āşufte-i niyāzumdur

(8) N'ola ḫavf eylesem nigāhuñdan
Bāᶜiṣ-i inkişāf-ı rāzumdur

(187ᵇ-5) (Başlık): Bu birḳaç beyt ġazeliyātındandur ki rişte-i sutūra keşide kılındı W./

(9) O şeh-i ḥüsne bu ġazel ᶜABDĪ
ᶜArż-ı ḥāl-i sitem-ṭırāzumdur

(10) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Na-ümīdüm ḫalḳdan Mevlā muᶜīnümdür benüm
ᶜAvn u tevfīḳi refīḳümdür ḳarīnümdür benüm

(12) Ceyş-i ālām u ḳedūretden emīn olsam n'ola
Ḥıfẓ-ı ḥaḳḳ her ḥalde ḥısn-ı ḥaṣīnümdür benüm

(13) İlticā-yı cān u dil ancak cenāb-ı Ḥaḳḳadur
Ger ᶜaṭāsı yāverüm luṭfı żamīnümdür benüm

(14) Şükr-i bī-ḥad kim pey-ender-pey füyūżat-ı Ḫudā
Çāre-sāz-ı ḫātır-ı zār-ı ḫazīnümdür benüm

(15) Feyż ü Yezdānı ile söylendi bu naẓm-ı laṭīf
Sanma ey ᶜABDĪ ki şiᶜr-i nev-zemīnümdür benüm

(16) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Mihr-i ᶜışḳınḳi bütān şuᶜle-me'āb isterler
Dil-i ᶜāşıḳ gibi bir çerḫ-ı ḫarāb isterler

(18) Ḥisse-dārān-ı ṭarab-ḫāne-i dīrīne-i ġam
Zer ḳadeḥ bezm-i ferāḥ köhne şarāb isterler

(19)ᶜAEDÎ

(20)İsm-i şerîflerî ᶜABDU'LLAH olmağla maḫlaṣ-ı mezbûri iḫtiyâr itmişdür.Ḳuṭb-ı ᶜaṣr (21)kibâr-ı meşâyîḫ-i ṭarîḳ-ı Bayrâmiyye'den Şeyḫ Himmet Efendi nâm ᶜazîz-i muḥteremün (22)oğludur.İstanbul'dan ẓuhûr itmişdür.Vâlid-i buzurk-vârları yerine [E.188ᵃ] (1)İstanbulda Şehremînî çârşûsı ḳurbında olan zâviyede seccâde-nîşîn-i (2)meşîḫat-ı irşâd olup ḥaḳḳâ ki meşâyiḫ-i ᶜaṣrun faẓl u kemâl ile (3)mevṣûfı ve ᶜilm ü ᶜirfân ile maᶜrûfı olup istiᶜdâd-ı (4)ẕâtî sebebi ile silsile-meşâyiḫ-i cevâmiᶜ-i selâṭîne münselik (5)olup refte refte Süleymân Ḥᵛân câmiᶜ-i şerîfinde cumᶜa şeyḫi iken (6)bin yüz yigirmi iki târiḫinde târik-i zâviye-i dünyâ ve sâlik-i (7)merḥale-i ᶜuḳbâ olmışdur. Gevher-i naẓmı âbdâr bir ẕât-ı nükte (8)-perver-i siḥr-kârdur.Cümle-i âṯârından bu birḳaç beyt-i dil-peẕîrî taḥrîr olındı.

(9) Naẓm (Rübâᶜi)

(10) Yâ Rab dil-i vîrânumı âbâd eyle
Bir luṭf-ı nigâhuñla beni şâd eyle

(11) Reh güm-şude vü mest-i mey-i ġafletdür
Âgeh-i dil idüp bendeñi irşâd eyle

(12) VELEHU

(20-22)(188ᵃ-1-2):İsm-i şerîfleri ᶜAbdu'llahdur.İstanbuldan ẓuhûr itmişdür.Kibâr-ı meşâyiḫ-i ṭarîḳ-i Bayramiyye'den ḳuṭb-ı dâᶜire-i ḥaḳîḳat-i Şeyḫ Himmet nâm pîr-i muḥteremün oğlu olup evâ'il-i ḥâlinde taḥṣîl-i kemâl itmekle pederleri zâviyesinde seccâde nişîn-i meşîḫat irşâd olup W/ḥaḳḳâ ki meşâyiḫ-i ᶜaṣrun faẓl u kemâl ile:ᶜAṣrun faẓîlet-i bâhire ile W / (3,4)olup istiᶜdad-ı ẕatiᶜ sebebi ile silsile-i meşâyiḫ-i cevamiᶜ-i selatine:olmagla ẕatına taᶜzimen silsile-i meşayiḫ-i cevâmiᶜ-i selâṭîne W./ (6)târîḫinde : senesinde W./ (8)dil-peẕîrî taḥrîr olındı:dil-peẕîr bu maḥalle taḥrîr olındı W./ (11)âgeh: âgâh W./

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..- -

[W.186^{b}](13) Ne meyl-i dil-bere ne rağbet-i ṣabūḥ idelüm
Cemi^{c}-i ma^{c}ṣıyete tevbe-i naṣūḥ idelüm

(14) Büḳ^{c}a ile açalum çeşmi ḫ^{v}āb-ı ġafletden
Teheccüdi sebeb-i māye-i fütūḥ idelüm

(15) O deñlü girye zen-i vādī-i nedāmet olup
Sirişki ġālib-i ṭūfān-ı Nūḥ idelüm

(16) Hemīşe virdimüz olsun seḥerde istiġfār
Müdām zikr-i Ḥudā'yı ġıdā-yı rūḥ idelüm

(17) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Gönülle ^{c}ışḳ-ı cānān āşinā olmış bulınmışlar
Ġam-ı cānān ile cān āşinā olmış bulınmışlar

(19) Ḫayāl-ı ḥüsn ü fikr-i vuṣlat-ı ġam-ḫāne-i dilde
^{c}Acebdür iki mihmān āşina olmış bulınmışlar

(20) Dil-i ^{c}ABDĪ nice ġarḳāb-ı ṭūfān-ı sirişk olmaz
Ruḥiyle çeşm-i giryan āşinā olmış bulınmışlar

(21) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Çeker cevr-i kemān-ı ebrūñı dil pür-piç ü tāb olmaz
Nişān-ı tīr-i müjgānuñda ḫavf-ı ıztırāb olmaz

(23) N'ola sükkān-ı kūyuñ şevkiyle bīdār ise her şeb
Ki ehl-i cennetüñ gönlünde gam çeşminde ḫ^vāb olmaz

[E.188^b](1) Ḫiṭāb-ı ġamze-i müşkīl-pesend-i yārdan ġayrı
Su'āl-i ṭab^cuma ^cAbdī bu mebḥaşde cevāb olmaz

(2) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Dügün itdükde ^carūs-ı güle dāmād-ı ṣabā
Bülbül-istān-ı çemen oḳuyıcı çıḳdı ana

(4) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -/-.-

(5) İtmiş o gül-fütādelere cevri kā^cide
Şebnem miṯāl üstüne düşsek çi fā'ide

(6) VELEHU

Vezni: . - - -/.- - -/.- - -/. - - -

(7) Müyesser olmadı ḫalvetde görmek ol dil-ārāmı
Bu ḥammāmuñ egerçi ṣōfīler ḥammāmıdur nāmı

(8) VELEHU

Vezni: . - - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Meger kim oldı bir dürr-i yetimüñ cāy-ı ārāmı
Bu ḥammāmuñ anuñçün vālide ḥamāmıdur nāmı

(10) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(11) Tīr-veş doğruluk itsen yine itmez raġbet
Çilesizdür o ḳaşı yāy ile olmaz ülfet

(12) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[W187^{a}](13) Ne sīm eglenür elde derūn-ı ceb de ne zer
Güzel tırāşa çeker müşterilerin berber

(14) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(15) Faṣl-ı şitāde böyle hevā ḥaḳ ^{c}aṭāsıdur
Kır ṭās-ı meşki destüne āl yāz hevāsıdur

(16) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(17) Gönülde oldı ḥayāl-i ruḥı çü naḳş-ı fuṣūs
Kitāb-ı Ḥüsn-i dil oldı faḳīre ders-i ḫuṣūṣ

(18) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(19) Saruşın dil-ber ile ṣoḥbet idince ādem
Saruyar seyrine varmış ḳadar eyler ^{c}ālem

(20) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Meşreb-i sōfīdedür ^{c}uşşāḳ neyler ṣoḥbeti
Kāşki hep olsa ^{c}ālemde civānān ḥalveti

(22) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(188^{b}-17) Kitāb-ı Ḥüsn-i dil : Kitāb-ı Ḥüsn ü dil şeklinde olmalıdır.

(23) Sermāye-i cān anladılar āb ile nānı
Aṣḥāb-ı şikem bilmedi ḳadr-i Ramażānı

[E.189^{a}](1)Sulṭān Süleymān Ḫān-ı ṯānī yerine Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṯānī Ḥażretleri (2)murabbaᶜ-nişīn-i taḫt-ı Süleymānī oldukda bu tārīḫi naẓm itmişdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Ḥaḳ Süleymān mülkin iᶜṭā itdi Sulṭān Aḥmede

(4) ᶜĀRİF

(5)İsm-i şerīfleri ᶜAbdü'l-bāḳīdür.Gül-bün-i şādāb-ı vücūdı Istanbul ḳurbında (6)Ḳāsımpāşā nām maḥall-i dil-güşādan ẓuhūr itmişdür.ᶜAṣrında tersāne-i (7)ᶜāmirede maḫzen kātibi Mehmed Efendi nām pīrūn ferzendidür.Evā'il-i (8)ḥālinde envāᶜ-ı ᶜulūm ve feżā'ilden kām-yāb-ı taḥṣīl olup (9)şeref-revā-yı mülāzemet ile ṭarīḳ-i tedrīse ᶜazīmet idüp bi-ḥasbi'l-ᶜade (10)kaṭᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderek şān-ı feżā'il nişānına ikrām ve imtiyāz-ı (11)ᶜilmiyyesiyle iḫtirām olınup Selānik ḳażāsıyle maḳżiyyü'l-merām (12)baᶜdehu maḥrūsa-i Burūsa ḳażāsı iḥsān olınup baᶜdehu Mekke-i (13)muᶜaẓẓama ḳażası pāyesiyle Ḳāhire-i Mısr ḳāḍīsı olup baᶜdehū (14)İstanbul ḳāḍīsı olup baᶜdehū Anāṭōlı ḳāḍī ᶜaskeri (15)oldukdan soṅra iki defᶜa ṣadāret-i Rūm'a murabbaᶜ-nişīn-i çār-bāliş-i (16)mesned-i ᶜizz ü temkīn olmışdur. Ol ᶜārif-i zemāne ve ol fāżıl-ı (17)bī-bahānenüñ evṣāf-ı ḥamīdelerinde kümeyt-i [W.187^{b}] ḫoş-ḫırām-ı ḳalem-i ḫayāl (18)mıżmār-ı evtār-ı sutūrda bu ṭarz-ı

(189^{a}-1,2,3):-W / (6)ᶜasrında: - W / (9)ile tarīḳ-i tedrīse ᶜazīmet idüp: - W / (10-15)iderek şān-ı feżā'il.....Anaṭolı ḳāḍīᶜaskeri olduḳdan soṅra:iderek neṭīce-i ṭarīḳ-i tedrīs olan Süleymaniyeden Selānik ḳāḍīsı olup baᶜdehū Burūsa ḳażāsında müteṣaddi-i ḥükm-i imżā olup baᶜdehu Mekke-i mükerreme pāyesiyle Mışr-ı Ḳāhire ḳāḍīsı olup baᶜdehū İstanbul ḳāḍīsı olup baᶜdehū Anaṭolı ḳāḍīᶜaskeri olup baᶜdehu şān-ı feżā'il-nişānına ikrām ve imtiyāz-ı ᶜilmiyyesiyle iḫtirām olınup W./ (15)iki defᶜa:merreten baᶜde uḫra W./

dil-firîbâne ile tahrik-i ikdâm (19)eş^{c}âr ider. Ol ^{c}allâme-i yegâne merâtib-i kemâlâtı ihrâz (20)ve berâhîn-i makâlâtı ibrâz eylemiş ve nice te^{c}lîfe muvaffak olmış (21)bir vücûd-ı muhteremdür. Hakka'l-insâf ol fâżıl-ı bî-nazîr ve ol (22)şâ^{c}ir-i mahmedet-semîrûn feżâ'il-i kemâlâtı zemzemesi âfâk-gir [E.189^{b}](1)ve ma^{c}ârif-i nazm u inşâ-i hoş-ta^{c}bîri velvele-endâz-ı sühan perdâzân-ı (2) SIFÂHÂN ve KEŞMÎRdür. ^{c}Ale'l-husûs hatt-ı ta^{c}lîkde ol ^{c}IMÂD-I (3)hıtta-i Rûmûn hâme-i âhenîn-nây-ı ^{c}imâd-ı beytü'l-işrâk-ı (4)cihân ve nevîd-i kilk-i hoş-hırâmı Hilye-i nazm u inşâda sâhib-meydândur. (5)Mevlânâ-yı mezbûrun gevher-i girân-kadr-i ^{c}ömr-i ^{c}azîzi rişte-i sinîn-i seb^{c}îne (6)muntazam olınca ğavvâs-ı bihâr-ı ^{c}ulûm u ma^{c}ârif olup sadef-i sîne-i (7)bîkînesi envâ^{c}-ı derârî-i şâh-vâre gencîne olmış idi. Âhır şîrâze-i (8)mecmû^{c}a-i hayâtı güste-i ser-pençe-i memât olmağla bin yüz yigirmi (9)beş hudûdında ol serv-i ser-efrâz-ı bâğ-ı ma^{c}ârif, çemen-zâr-ı huld-ı berîne (10)^{c}azm-i hırâm idüp Ebâ Eyyûb Ensârî türbesi civârına defn olınmuşdur. (11)Mevlânâ-yı mezbûr evâhir-i ^{c}ömrinde süls-i mâlını vücûh-ı hayra şarf olınmak üzre (12)vasiyyet itmekle fevtinden şonra dâmâd-ı ^{c}âlî nijâdı fâ'iz Efendi (13)civâr-ı Ebî Eyyûb Ensârîde bir medrese-i celîle bünyâdı ile rûhını (14)şâd itmişdür. (15)Mevlânâ-yı mezbûrun fevtine Seyyid Hüseyin Vehbî bu târîhi nazm itmişdür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Cenâb-ı ^{c}Ârif-i bi'l-lâh ^{c}ABDÜ'L-BÂKÎ-İ fâżıl
Ki olmışdu müsellem fażlı gibi hüsn-i ahlâkı

---

(19)ider:ider ki W / (21,22)muhteremdür.....afak-gir:muhteremdür ki feżâ'il-i kemâlâtı zemzemesi âfâk-gîr W // (189^{a}-5)Mevlana-yı mezbûrun gevher-i girân-kadr-i: -W./ (7)olmış idi:olup W./ (9)hudûdında:târîhinde W./ (10)türbesi:türbe-i şerîf W./ (11-14)Mevlânâ-yı yı mezbûr ..... şâd itmişdür: - W / (15)Mevlânâ-yı mezbûrun:-W./ (W.187^{b}-15)de "Târîh-i vefât-ı ^{c}Ârif Efendi:başlığı vardır. Bu başlık (E.189^{a})da satır (16)dan önce yoktur./

(17) İki kez olmış idi zātī sadr-Rūm'a pīrāye
Pür itmişdi debīr-i çarḫ vaṣfıyle nüh evrāḳı

(18) Olup vāreste-i ḳayd-ı ᶜanāṣır gitdi uçmaġa
Hümā-yı rūḥı ḳıldı āşiyāne evc-i iṭlāḳı

(19) Didüm giryān giryān fevtinüñ tarīḫini ey VEHBĪ
Gidüp ᶜĀRİF EFENDİ ḳaldı ismi dehrde bāḳī

(20)Şāᶜir-i mezbūruñ naẓm ve neṯrde ḳati çoḳ te'līfi vardur.Cümle-i āṯārından (21)MİNHĀCÜ'L-USŪL nām te'līfi ve Siyer-i Şerīfi ve meşhūr-ı āfāḳ olan (22)Miᶜrāciyye naẓmına muvaffaḳ olup ḥatta kendi mālından şeker ve şerbet (23)ve ᶜūd ve ᶜanber vaḳf idüp her sene Miᶜrāc gicesi Ebū Eyyub Enṣārī [E.190ᵃ](1)türbe-i şerīfinde ᶜulemā-i ᶜiẓām ve meşāyiḫ-i kirām ve sā'ir eşrāf u aᶜyān (2)maḫsus daᶜvet ile ᶜaẓīm cemᶜiyyet olup naẓm eylediġi MİᶜRĀCİYYE'den (3)bir mikdār ebyāt ḥüsn-i ṣavt ile ḳırā'at olınup duᶜālar olınmaḳtadur.(4)inşāallāh Taᶜālā sebeb-i maġfireti olacaḳ bir eṯer-i celīldür [W.188ᵃ]Naẓm eylediġi (5)Miᶜrāciyye'nüñ ḫātimesinden ebyāt-ı münācat bu maḥalle taḥrīr olın-

(6)Der münācāt-ı Bārī-i Taᶜālā

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(7) Ya ilahī be-Resūl-i ṣaḳaleyn
Mihr-i tābende-i burc-ı ḥarameyn

(W.187ᵇ-20)de "Neṯr"başlığı vardır.(E.189ᵃ)da satır (20)den önce yoktur / (20)Şāᶜir-i mezbūruñ:Mevlānā-yı mezbūruñ W./ (21)Minhācü'l-uṣūl nām te'lifi ve Siyer-i Şerīfi ve : - W./ (22,23)kendi mālından.. .....vaḳf idüp:kendi mālından eşribe ve ᶜūd u ᶜanber vaḳf idüp W./ (190ᵃ-1)eşrāf u aᶜyān:eᶜizze-i zü'l-iḥtirām W./ (2)maḫsūṣ daᶜvet ile ᶜaẓīm cemiyyet olup:cemᶜ ve daᶜvet olınup W./ (3)ḥüsn-i ṣavt ile:-W/ (5)Miᶜrāciyyenüñ..... olındı:miᶜrāciyyenüñ ḫātimesinde olan münācat bu maḥalle taḥrīr olındı W./(6)(Başlık):Miᶜrāciyye W./

(8) Be-kerem-kārī-i şāh-ı İSRĀ
Be-cihān-tābī-i māh-ı İSRĀ

(9) Nūr-ı peyġamber-i zī-şānūn içün
Ol resānende-i fermānūn içün

(10) Hürmet-i ḥakkı cemī^{c}-i rüsülün
Dahi ol rāh-nümā-yı sübülün

(11) Beni ser-mest-i mey-i taḥkīk it
Sālik-i şāh-ı reh-i ṣıddīḳ it

(12) Eyle her işde refīḳum tevfīḳ
Beni ṣıddıklara eyle refīḳ

(13) Hürmetine o şeh-i muḥteremün
Beni ḳıl lāyıḳ-ı luṭf u keremün

(14) Ḳıl kerem ey şeh-i ^{c} ālī-şānum
Ne ḳadar mücrim isem sulṭānum

(15) Ḥātem-i cem^{c}-i rüsül ḥürmetine
Bā^{c}iṣ-i ḥilḳat-ı gül ḥürmetine

(16) Kerem it bendene iḥsān eyle
Naẓar-ı cūduna şāyān eyle

(17) Nūrīnūn ḥürmetine ol şāhun
Yüzi ṣuyına o vālā-cāhun

(18) Koma maḥzūn derūn-ḫaste beni
Ḫenc-i āṣām ile işkeste beni

(19) Maḥfil-i vuslata reh-yāb eyle
Peyrev-i meslek-i aṣḥāb eyle

(20) Ey kerem-pīşe cemīl-i settār
Ne ḳadar mücrim ise ᶜĀRĪF-i zār

(21) ᶜAfv idüp cürmini maġfūr eyle
İki ālemde de mesrūr eyle

(22) Ne ḳadar ġarḳa-i ᶜiṣyān ise de
Ne ᶜitāb itmege şāyān ise de

(23) O dil-i āzurde-i āşufte ḳoma
Gül-i āmālini neşküfte ḳoma

(24) Ne ḳadar yoġise istiḥḳāḳı
Mazhar-ı lutf ola ᶜAbdu'l-bāḳī

[E.190ᵇ](1)Bu ebyāt-ı pür-nikāt ol ẕāt-ı sütūde-ṣıfātuñ āṣārındandur

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(2) Dil-dāre gönül kendüñi hem-rāz idemezsin
Bī-çāresin ol rütbeyi iḥrāz idemezsin

(190ᵇ-1)(Başlık): Mevlāna-yı mezbūruñ ġazeliyātından birḳaç beyt taḥrīr olındı W./

(3) Gam-hāneye teşrīfini h^{v}āhiş güzel ammā
Ol mest-i mey-i nahvete ağrāz idemezsin

(4) Keyfiyyetün ey sāğar-ı Cem olsa da bālā
Mestāne mey-i ^{c}ışkı ser-endāz idemezsin

(5) Mir'āt-ı ruhun olmaz ise ^{c}ĀRİF'E der-pīş
Ol ṭūṭī-i hoş-güyı suhan-sāz idemezsin

(6) VELEHU

Vezni: . - - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Bu gün bezme o mihr-i māh-ı rūy-ı kec-küleh geldi
Yanınca sāye-veş ammā rakīb-i rū-siyeh geldi

(8) Niçe āşufte-hāli ṣabr idün bī-ṣabr u hūş eyler
Meyān-ı meclise mestāne ol cādū-nigāh geldi

(9) Seher teşrīfin ol mihrün görince gönlüme ^{c}ĀRIF
Fiğān-ı şām u te'sīr-i du^{c}ā-yı ṣubḥ-geh geldi

(10) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(11) Görince ^{c}ārıżunı güller ol melāḥatla
Şikeste-reng olalar germī-i ḥacāletle

(12) ^{c}Aceb mi bülbül ü pervāne olsa vā-beste
^{c}Izār-ı pākına ol tābiş ü ṭarāvetle

---

(6) "Velehu" başlığı : - W./

(13) Nigāh-ı lutfla ḳılmaz mı ᶜĀRİFÜÑ maᶜmūr
Ḳalem-rev-i dil-i işkestesin riᶜāyetle

(14) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(15) Bülbül çemende nağmede feyż-i bahār ile
Biz genc-i ġamda ḥasret-i dār u diyār ile

(16) Bilmez bahar zevḳını hem-ṣoḥbet olmayan
Bir lāle-ḥad u ġonca-fem u gül ᶜiẕār ile

(17) Ḥaylī dem oldı ᶜĀRİF-i nā-kāmı görmedük
Bilmem nice oldı ḥāl-i dil-i bī-ḳarār ile

(18) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(19) Sipihre dūd-ı dil-i şuᶜle-bār degmez mi
O saḳf-ı köhneye hiç bir şerār degmez mi

(20) Kef-i ümīdüme girmez mi riştе-i āmāl
O zülf-i ḥam-be-ḥam-ı tār-ı mār degmez mi

(21) Nizām-ı ye'sle ᶜĀRİF ḳalur mı efsürde
Meşām-ı cāna şemīm-i bahār degmez mi

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(23) Ne geşt-i ṣaḥn-ı gül-şendür ne seyr-i ṭalᶜat-güldür
Murādum istimā -ı nāle-i pür-sūz-ı bülbüldür.

[E.191^{a}](1) Ba^{c}īd olmaz nigāh-endāz-ı nāz olmak dil-i zāre
O ṭıfl-ı nāz-perverdüm ne-āmūz-ı tegāfüldür

(2) İder her demde ḥāmeñ ṭarḥ-ı resm-i sīmyā-kārı
Senüñ ey ^{c}Ārif-i sāḥir devātuñ Cāh-ı Bābildür

(3) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Olup tebḫāle rīz-i ārzū kām-ı ṭaleb şimdi
Vücūdum pāy tā-ser dāġ_ber-dağ oldı hep şimdi

(5) Ayāġı andadur seylāb-ı ṭūfān-ḫīz-i ṣahbānuñ
N'ola aḳsa der-i mey-ḫāneye ehl-i ṭarab şimdi

(6) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(7) Ḥüsn o şūḫun ḫāne-zād-ı ^{c}ārıż-ı dil-cūsıdur
Kim ṭarāvet şebnem-i berg-i gül-i ḫod-rāsıdur

(8) Bağlamışlardur reh-i āmed şud-ı nezẓāreyi
Ḫāller kim der kemīn-i güşe-i ebrūsıdur

(9) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(10) Şimdi zemān seyr-i gül-i nev-demīdedür
Erbāb-ı ^{c}ışḳ mey-gedelerden remīdedür

(11) Bir ġonce ṭıfl-ı ġonce neşāt-ı bahārdan
Bilmez firīb-i dehr-i cefā nā-resīdedür

(191 -3)Velehu (2 beyit): - // (9)Velehu (2 beyit): - W //

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Bülbül-i āşüftenüñ ṣaḥn-ı gül-istāndur yeri
ᶜAşık-ı bī-ḫānumānuñ kūy-ı cānāndur yeri

(14) ᶜAlemüñ şimdi rūsūm-ı mihrī mensūḫ oldı hep
Köhne taḳvīm-i vefānuñ ṭāḳ-ı nisyāndur yeri

[W.189ᵃ] (15) VELEHU

Vezni:.- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) O bī-dil kim ḥarīm-i ṣoḥbetüñden dur ḳolmışdur
(17) Temāşā-yı riyāż-ı kāmdan mehcūr ḳalmışdur

(17) Teġāfül-kār olup gitmekde ol bīdād-ḫū ᶜĀRİF
Yanında ḥāl-i dil efsūs kim mestūr kalmışdur

(18) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(19) Derūn-ı dilde ġam-ı ᶜışḳı cāvidān buldum
Ḥarīm-i sīnede bir genc-i ṣāyegān buldum

(20) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(21) Bilmem ġażab mıdur nigehüñ pür-sitīz iden
Tīġ-i nigāh-tāb-ı müjeñ böyle tīz iden

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

---

(22) Velehu (1 beyit) : - W./

(23) Bütān ol kākül-i ᶜāşık-firībe mübtelādur hep
Ġazālan-ı ḥarem pā-beste-i dām-ı belādur hep

[W.189ᵇ][E.191ᵇ](1)ᶜAZĪZ

(2)Nāmı MEḤMED'dür.Gevher-i nāyāb-ı vücūdı kān-ı faẓl-ı kemāl olan İstanbul'dan (3)ẓuhūr itmişdür.Mevālī-i ᶜiẓāmdan ŞĀM-I DĀRÜS-SELĀM ḳażāsından (4)munfaṣıl ŞEḤLĀ ᶜABDU'R-RAḤMAN EFENDİnüñ maḥdūm-ı eᶜazzidür.Evā'il-i (5)ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i müddet-i mülāzemet ile (6)pāye-i tedrīse ḳadem-nihāde ve meşġūl-i ders-i ifāde (7)olup (I)refte refte katᶜ-ı pāye-i medaris (II)iderek biñyüz otuz sekiz (III)tārīḫinde feth u teshīri müyesser(IV)olan Tebrīzʾe Ḥalebü'ş-şehbā Mevleviyyeti (V)rütbesiyle ḳādī olmışdur (8)ᶜAṣruñ şuᶜarā-yı tāze-güyān-ı belāġat-ᶜunvān (9)ve bu devruñ fuṣaḥā-yı bedīᶜü'l beyānındandur. Rū nümūde-i (10)tabᶜ-ı āyīne-i ṣaffeti olan āṯārından birkaç beyt taḥrīr olındı.

(11) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(12) Şimdi ey māh-ı şeb-ārā ülfetüñ kimlerledür
Şemᶜiñe pervāne kimdür ṣoḥbetüñ kimlerledür

(13) Mū-miyānuñ kim der āġuş-ı ḫayāl eẏler senüñ
Cāme-ḫᵛāb içre ṣafā-yı vuṣlatuñ kimlerdür

(191ᵇ-2)vücūdı kān-ı:maᶜādin-i W / (3)Şām-ı Dārü's-selām:Şām-ı ẹennet-meşām W./ (4)maḥdūm-ı eᶜazzidür:maḥdūmı olup W./ (5)taḥṣīl-i maᶜrifet .....mülāzemet ile:taḥṣīl-i maᶜārif idüp meḥādim-i kirāma maḥṣūṣ olan mülāzemet ile W./ (6,7)pāye-i tedrīse ḳadem-nihāde ve meşġūl-i ders-i ifāde olup:kām-revā olduḳdan ṣoñra müderrisini kirām zümresine dāḫil olmışdur W./ (1-V)arasında yer alan cümleler metin de kenarda olup (W.189ᵇ)de yer almamaktadır / (8)ᶜAṣruñ .....beyānındandur: ᶜAṣruñ şuᶜarā-yı tāze güyānından ve devrüñ fuṣaḥā-yı bediᶜü'l-beyānından olmaġla W./ (10)ṣaffeti:ṣafvetleri W./āṯārından:eşᶜārından W./

(14) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) O kim cellād-ı çeşm-i fitne-h^{v}āhuñ nidügin bilmez
Ḳażā-te'sīr olan tīg-i nigāhuñ nidügin bilmez

(16) VELEHU

vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Gönülde neşve-i ^{c}ışk-ı cihān-ārā nihān olmaz
Dil-i mestāne de keyfiyyet-i ṣahbā nihān olmaz

(18)^{c}AZĪZ

(19)Nāmı.....dur.BAĠDĀD-ı bihişt-ābāddan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i hālinde ṭarīḳ-i (20)Mevleviyye'ye sālik olup nice zemān seyāḥat ve taḥṣīl-i ^{c}ilm ü ma^{c}rifet (21)ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳatdan ṣoñra BAĠDAD Mevlevi-ḫānesine Şeyḫ olmışdur (22)^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından eş^{c}ārı laṭīf ve güftārı naẓīf olup (23)Baġdād şu^{c}arāsından meşhūr-ı cihān şā^{c}ir-i devrān Naẓmī-zāde Murtażā nām [E.192^{a}](1)kāmilüñ te'lif eylediği Siyer-i Şerīf'üñ ẓahrına taḥrīr eylediği taḳrīẓ-i (2)laṭīf bu maḥalle yazılmaḳ münāsib görildi. (3)Baġdādī Naẓmī-zāde Murtażā nām şā^{c}irüñ te'lif eylediği (4)Siyer-i Şerīf'e yazdığı taḳrīẓ-i laṭīfdür

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Ḥamdüli'l-lāh bu ṭaṣānīf-i bedī^{c}ü'n-nüsḫanuñ
Resm-i evrāḳı bulup kilkim ile pāyānı

---

(19)itmişdür:idüp W./ (22)naẓīf olup : naẓīfdür.Kendü ile hem ^{c}aṣr olan W./ (192^{a}-1,2)kāmilüñ :.....görildi:şā^{c}ir-i māhirüñ te'līf eylediği "Siyer-i Şerif"üñ ẓahrına naẓm ve taḥrīr eylediği taḳrīẓ-i laṭīf bu maḥalle yazılmaḳ münāsib görildi W./ 3,4)Baġdādi Nazmī-zāde .....taḳrīẓ-i laṭīfdür: Taḳrīẓ-i ^{c}azīz Siyer-i Şerīf-i Nazmi-zāde W./

(6) Ne teṣānīf ki her nüsḫa-i zīben desidür
Maḥż-ı ilhām u füyūż-ı kerem-i sübḥānī

[W.190a] (7) Yaᶜni üç cild-i şerīf siyer-i pāk-ı nebī
K'itmiş üç kāmile ḥaḳḳ cemᶜin anuñ erzānı

(8) Vāżiᶜü'l-aṣl biri Veysī-i pākize-edā
K'ibtidā eyledi ol vaż ᶜ bu ḫoş ᶜunvānı

(9) Sāniya nābī-i kāmil k'anuñ resm oldı
Ḥāme-i siḥr-i beyānı ile cild-i ṣānī

(10) Biri de ol se süḫandān serīᶜü'r-raḳamuñ
Murtażā Naẓmī-i dānā-dil ü ᶜirfān kānī

(11) Virdi cild-i siyūma revnaḳ u zīb-i ikmāl
Kilk-i endişesi vü ḫāme-i zer-efşānı

(12) Bāreka'l-lāh zihi pāk taṣānīf k'ola
Cāmiᶜ-i sīret ü ġazvāt-ı rüsül sulṭānı

(13) Şāfiᶜ-i rūz-ı cezā hādī-i dīn şems-i dücā
Bāᶜiṣ-i ḫilḳat-ı ᶜālem-i şeref-i insānī

(14) Āᶜni sulṭān-i rüsül-i Aḥmed-i muḫtār ol kim
Kıldı engüşt ile şaḳḳ kurṣ-ı meh-i tābānı

(15) Eṣer-i tābiş-i ẓıll-i ḳad-i dil-cūsıdur
Mihr-i gerdūn ile cirm-i felek-i nūranı

(16) ᶜĀlem u ālemiyāna dukeli olmışdur
Raḥmet-i maḥż-ı Ḫudā zāt-ı kerīmü'ş-şānı

(17) Şerᶜ-i aḥkāmı cihān içre olaldan cāri
Kalmadı sā'ir-i rusle ḥad-i fermān-rāni

(18) O şehen-şāh-ı melek-ḫayl ƒelek tevsen kim
Dergehinüñ ola Cibrīl-i emīn derbānı

(19) Kıldı ḫallāḳ-ı cihān ḫaṣṣalen īcād hemān
Resm-i medḥ içün anuñ ḫāme ile enbānı

(20) Pāye-i ḳadrini derk itmege ᶜāric olamaz
Kılsa süllem eger endīşe bu nuh eyvānı

(21) Naᶜt-ı pāk-ı şeh-i kevneyne ne mümkim ki ᶜAZĪZ
Viresin ḫāme-i idrāküñ ile pāyānı

(22) Kıl hemān bāiṣ-i tersīmi olan bu nüsaḫuñ
Żāt-dāniş-ver-i ᶜālī-neseb ü devrānı

(23) Nā'il-i ḫayr-duᶜā-hāy-ı isābet-me'sīr
Ki duᶜādur zırh-ı ḥıfż-ı ten-i insānı

[E.192ᵇ] (1) Eyleye żāt-ı şerīfiyle vücūd-ı pākın
Her belālardan emīn ᶜāṭıfet-i Yezdānī

(2) Pāye-i ḳadrini hem ide o denlü ᶜālī
K'ola mültece ü müstened-i aḳrānı

(3)ᶜĀṢIM

(4)İsm-i sāmîleri İSMAᶜÎL'dür.Ġonca-i vücūdı gül-zār-ı İstanbuldan ẓuhūr itmişdür.(5)Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOṡmāniyye'de re'isü'l-küttāb olup küçük Çelebi laḳabıyle (6)şöhret-yāb olan Meḥmed Efendi merḥūmuñ ferzendidür:Evā'il-i ḥālinde taḥṣîl-i (7)maᶜārif itmekle maşrıḳ-ı cebīninden envār-ı ẕekā ẓāhir ve müftî-i saᶜîd (8)Seyyid Feyżu'l-lāh Şehîd'den iḥrāz-ı şeref-i mülāzemet ile sitāre-i (9)seyyāre-i iḳbāli mütelā'li ve zevāhir olup biñ yüz yigirmi (10)tārîḫinde ḫāric medresesine nā'il ve ᶜünfüvān-ı baḥār-ı şebābda (11)dāḫil-i ḥıyābān-ı ṭarīḳa-i tedrîs olmağla maḥsūd-ı etrāb u emāsil (12)olmış iken baᶜż-ı reh-zenān-ı ṭarîḳ-ı ḥādiṡ ve semend-i sebük-cevelān iḳbālinüñ (13)āheste ḥırāmlığına bāᶜis olup BEYT:

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(14) İrişür menzil-i maḳṣūdına āheste giden
Tîz-rev olsa kişi pāyına dāmān dolaşur

(15)maẓmūniyle tesliyet-baḫşā-yı ḫāṭır-ı melūl olmışdur.Maḫdūm-ı merḳūm (16)ḫamîr-i māye-i ḫāk-ı Sitanbul olan cevher-i istiᶜdād u ḳābiliyyetden (17)māye-dār ve cevlān-ı ṭabᶜ-ı felek-peymāda muşārek-i baᶜż-ı ezkiyā-yı (18)rūzigār olup nice şuhūr u eyyām ᶜĀRIF EFENDÎ gibi ᶜallāme-i (19)enāmuñ meclis-i ḫāṣlarına şeref-yāb-ı duḫūl olmağla āşinā-yı (20)ıstılāḥāt-ı maᶜḳūl ve menḳūl kātib-zādelik taḳrîbiyle (21)fi'l-cümle āşinā-yı baḥr-ı inşā ve Fārsî ve Türkî ᶜiyār-ı eşᶜārı (22)taḥrîr olınan ebyātından hüveydā olur.

(192ᵇ-10)tārîḫinde:senesinde W./ medresesine:iᶜtibāriyle Kenᶜan Pāşā medresesine W./ (13)bāᶜis olup:bāᶜis olmağla müddet-i .....sālde..... medresesine karîn-i vusūl W./ (22)hüveyda olur : hüveydādur W./

[E.193a] (1) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(2) Nīk u bed rā nist rūşen imtiyāzī pīş-i mā
Çün gül-i ra^{c}nā nümāyed küfr ü dīn der kīş-i mā

(3) Kadr-ı erbāb-ı tevāżu^{c} heme cā-hest bülend
Be-ser-i çeşm buved cāy-geh ebruhā

(4) Cān-ı ārāyiş-perestan ne-gzered ez āsmān
Tā-leb-i bāmest per-cünbānī-i ṭāvūshā

(5) VELEHU

Vezni: . - - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) Dil-i ṣad-pāre-i ^{c}āşıḳda yārā-yı enīn olmaz
Belī bir kāse kim işkestedür anda ṭanīn olmaz

(7) Hemīşe çeşmi der-pey olduġından anladum tīrün
Ki hūn-āşām olan her ḳande ^{c}azmetse enīn olmaz

(8) Turş-rūyān-ı naḥvet düşmen-i güftār-ı şīrīndür
Mizāc-ı mey perestān-ı sāz-kār engibīn olmaz

(9) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Emīn olma o künc-i lebde ki ḥāl-i siyeh-rūdan
Nemek ḥaḳḳın ri^{c}āyet gelmez ol a^{c} yār hindūdan

(193a-1)Nazm : Beyt, Fārisī eş^{c}ārından birḳaç beyt taḥrīr olındı W./

(11) Cihānda kec-nihāduñ rāst-bīnden ḳadri ᶜālīdür
Nigāh itsen nümāyāndur bu maᶜnā çeşm ü ebrūdan

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.191ᵃ](13) Kühen sermāyelerden pāymālān behre-dār olmaz
Sebū-yı ābḍīde ẓarf-ı ḫāke ḳaṭre-bār olmaz

(14) Dile aṣḥāb-ı feyżuñ ṣıḳletin çekmek girān gelmez
Sebū-yı bāde,düş-ı rind-i ᶜişret-kāre bār olmaz

(15) ᶜĀSIM

(16)Nāmı Muṣṭafa'dur.Nihāl-i vücūdı ḥadāyıḳ-ı Burūsa'dan ser-sebz olmışdur.Sādāt-ı kirāmdan (17)olup evā'il-i ḥālinde kesb-i maᶜārif ve ḫayli ᶜārif şāᶜir-i ḫōş-eda olmağla (18)mülāzemet ile kām-revā olmışdur. Ḫaṭṭ-ı taᶜlīḳde daḫi māhirdür.Bu birḳaç (19)beyt āṣārın-

(20) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Mūrān-ı ḫaṭuñ mülk-i Süleymān'a değişmem
Şehd-i lebüñi laᶜl-i Bedaḫşāna değişmem

(22) Dīdemden aḳan eşk-i dürī derd-i ġamuñla
Bir ḳatresini lücce-i ᶜummāna değişmem

[E.193ᵇ](1) Ey bād-ı ṣabā var o gözüm nūrına söyle
Ḫāk-ı rehini kehl-i Şıfāhāna değişmem

---

(16)Nihāl-i vücūdı:İzhār-ı vücūdı W./ (17)kirāmdan olup:kirāmdan dur W /ve ḫaylī:ve gerçekden W./ (17,18)kelimelerin yerleri [W.191ᵃ] da değişik sıradadır./

(2) Dāġ-ı dilüme eyleme tīmār ṭabībüm
Ben derd-i ġam-ı ᶜışḳunı dermāna değişmem

(3) ᶜĀṢIM bizi ẓan itme ki maḥmūr-ı viṣālüz
Bir neş'esini cām-ı dıraḥşāna değişmem

(4) ᶜĀZİM

(5)Nāmı Mehmed'dür.Şudūr-ı kirām-ı Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOsmāniyyeden ᶜaṣrında revnaḳ-efzā-yı (6)ṣadr-ı ANATOLI olan ŞAᶜBĀN-ZĀDE Mehmed Efendi'nüñ oğludur (7)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet idüp Şeyḫü'l-İslām Ankaravī Mehmed Efendi'den (8)mülāzım olup baᶜdehū Şeyḫü'l-İslām Paşmākçı-zāde Seyyid ᶜAlī Efendiden (9)ibtidā-i ḫāric medresesine daḫil olmışdur.Ḥaḳḳā ki bir maḥdūm-ı (10)maᶜārif-nihād ve ẓarāfet iᶜtiyād idi.Ẕihn-i vaḳḳād ve ṭabᶜ-ı naḳḳād (11)ṣāḥibi olmağla müddet-i yesīrde eşᶜār-ı keşīre inşā vü inşādına ḳādir (12)idi. ᶜÜnfüvān-ı şebābdan semend-i ṭabᶜ-ı hüner-menḏenī girīve-i şiᶜrü inşāya (13)ᶜaṭf idüp [W.191ᵇ] vādī-i naẓmda tekāpū itmekle ᶜarabiyyetde çendān behresi (14)müvāzin-i keffe-i ṭabīᶜat-ı şiᶜriyyesi degül idi. Lākin istiᶜdād-ı (15)ẓāhirisi ḳadr-i merātib-i dünyeviyyeden sūdmend olmayup ḫāric-i ḥareketi (16)müderris-i iken bin yüz yigirmi dört tārīḫinde ṭayy-ı defter-i manẓūme-i (17)ḥayāt idüp ᶜāzim-dār-ı beḳā olmışdur.Āṯārından Kāf-zādenüñ (18)LEYLĀ VÜ MECNŪN nām teʾlīfini ẕeyl idüp ḫayli merġūb naẓm itmişdür.(19)Bu birḳaç beyt ġazeliyātın-

---

(193ᵇ-5)ᶜaṣrında revnaḳ-efzā-yı:bin yüz dört tārīḫinde revnaḳ-efzāyı W / (6)oğludur:ferzend-i ercümend-i kihteri ᶜaṣrun maᶜrifetmend-i hüner veridür W./ (7)taḥṣīl-i maᶜrifet idüp: -W./Şeyḫü'l-islam.... baᶜdehū:Ankaravi Mehmed Efendi Şeyḫü'l-islām iken mülāzemeyn silkine münselik olup baᶜdehū W./ (8)ᶜAlī Efendiden:ᶜAlī Efendinüñ degᶜa-i ūlāsından W./(9,10)İbtidā-i Ḫāric.....ẕihn-i vaḳḳad:ibtidā-i Ḫāric ile ṭūṭī-i laṭīf müderrisi olmağla sermāye-i tedrīse mālik olup,zihn-i vaḳḳād W./ (16)tārīḫinde:senesinde W./ (17)Āṯārından:cümle-i manẓūmātından W./ (19)Bu birḳaç ġazeliyātındandur :Āṯārından birḳaç beyt taḥrīr olındı W./

dandur .

(20) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Nümāyān zaḫm-ı zaḫm-ı laḫt-ı dil-i şemşīr nā-maᶜlūm
Eger peydā meᶜāṣir ġā'ib ve te'ṯīr nā-maᶜlūm

(22) Nice dāniş-verān-ı ᶜālem iẓhār-ı telāş itmez
Kaẓā der-zīr-i ġayb u şīve-i takdir nā-maᶜlūm

[E.194ᵃ] (1) Cihānda bezl-i cūd olmaz meger tā devr-i Ādemden
Kerem güm-būde şaḫṣ-ı mekremet-taḫmīr nā-maᶜlūm

(2) Idenler fenn-i ᶜışkı böyle itmiş iḫtiyār ᶜĀZIM
Ki elfāẓ-ı heme nā-āşinā taᶜbīr nā-maᶜlūm

(3) VELEHU (Rubāi,

(4) Ey āfet-i cānī ᶜĀZIM-i nālānuñ
Lebrīz-i ġażab itme meded çeşmānuñ

(5) Şāyed ide āzürde ᶜiẓār-ı pākuñ
Āşūb-gerī-i sāye-i müjgānuñ

(6) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Ġulū-yı ḫasret-i nakṣ-ı ḫaṭ-ı zülf-i ᶜiẓāruñla
Hıyābān-ı emelde meşk-i bülbül kār-ı pīsūdur.

(194ᵃ-4)Beyit anlaşılamamıştır /

(8) ʿİZZET

(9)Nām-ı nāmīleri ʿAlīdür.Ġonca-i nev-şüküfte-i vücūdı dārü'n-nasr ve'l-meymene (10)olan maḥmiye-i Edirneden güşāyiş bulup Dāmād Meḥmed Efendi (11)dinmekle şöhret-yab iken eyyām-ı saltanat-ı Ḫān Aḥmed-i sālisde merreten (12)baʿde uḫra hem āġūş-ı ʿarūs-ı defteri oldukdan soñra (13)ḳadem-nihāde-i rütbe-i vālā-yı vezāret olan Dāmād Meḥmed Pāşānuñ (14)oğlıdur.Cebīn-i ḥālinde fürūg-ı nūr-ı kıyāset lāmiʿ ve selīḳası (15)şiʿr u inşā şiʿārını cāmiʿ oldığından vālid-i mācidleri [W.192a] (16)mektūbçılık ḥidmetinde istiḫdām idüp ol vezīr-i rūşen-dil (17)merḥale-i ʿukbāya ʿāzim olmağla yerine defter-dār olan ʿOsmān (18)Pāşāya ve ondan soñra defter-dār olan Ḥācı Muṣṭafā Efendiye (19)ve ondan soñra defter-dār olan El-ḥāc İbrāhim Efendiye (20)mektūbcı olmışdur.Henüz ʿünfüvān-ı şebāb-ı eyyāmı olmağla (21)me'mūldur ki refte refte taḥṣīl-i dest-māye-i maʿrifet (22)ve tekmīl-i vāye-i menḳıbet eyleye ḥattā bu cerīde-i irfāna [E.194b] (1)taḥrīr olınmaḳ içün eşʿārından bir iki ġazel ṭaleb olındukda (2)bu faḳīr cāmiʿülḥurūfa iki ġazel ile irsāl eylediği tezkiredür ki (3)vādī-i inşāda daḥi rütbe-i maḥāreti maʿlūm olmaḳ içün (4)bu maḥalle taḥrīr olındı.

TEZKİRE-İ ʿİZZET BİG

(5)Benüm peder-i ʿazīzüm saf-beste-i bālā ḫāne-i tezkiretü'ş-şuʿarā olan (6)efāżıl-ı şuʿarā vü fevāżıl-ı zürefā ki herbiri mīr-i ḳalem rev-i fażīlet (7)ve vālī-i ḥükūmet-gede-i ʿilm ü maʿrifetdürler. Biżāʿat-i müzcāndān (8)iḳtiżā iden reṣāṣet-i hey'et ile muntaẓam-ı

(194a-9)ʿAlīdür:ʿAlī olup W./ (10)Edirneden güşāyiş bulup:Edirneden ʿām-ı selāse ve mi'ete ve elf ḥudūdında güşāyiş bulup W./ (12)oldukdan soñra:oldukdan soñra bi'l-istiḥḳāḳ W./ (16)mektūbçılık ḥidmetindendefʿa-i rābiʿasında mektūbçılıkları ḥidmetinde W./ (19)El-ḥāc: Ḥācī W / (20)mektūbcı:daḥı mektūbcı W./
(194b-2)bu faḳīr.....tezkiredür ki:bu faḳire gönderdigi tezkiredür ki W./ (3)vādi-i inşāda daḥı : Fenn-i inşāda olan W./ (5)peder-i ʿazīzüm : pederüm W./

silkü'l-le'āl-i (9)terbiyetleri olmaḳ degül belki o meclis-i ᶜirfān-ᶜünvāna (10)duḫūl ve o bezm-i ḫāṣü'l-ḫāṣa taḥṣīl-i fürce-i müṣūl (11)dāᶜiyesinde olmaḳ ḳabāḥat-ı nā-fehmāne ḥareket oldıġı ẓāhirdür (12)Lākin ᶜindīmüzde emrīñüz müṭāᶜ olmaġla imtiṣāl-i ḳaṣd olınup (13)evā'il-i ḥāl ü mübādī-i heves ü iştiġālimüzde naẓm olınan (14)iki gazel irsāl-i ḥużūr-ı mübeccel ḳılındı.Münāsib ise taḥrīri (15)vā-beste-i himem-i ᶜaliyyeleri ḳılınmışdur.

(16) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Mekr-i düşmenden ḥaẕer yoḳdur dile nā-kām iken
Şerḥeden faṣṣ-ı nigīn āsūdedür bi-nām iken

(18) Kūr ider çeşmin mükāfātında āḫır rūzigār
Şemᶜ-i meclis sürme-i çeşm-i siyāh şām iken

(19) Reh-revān-ı ᶜışḳına āzādelik düşvārdur
Ṣūret-i her ḫalḳa-i naḳş-ı ḳadem bir dām iken

(20) Baᶜiṣ-i işkestegīdür ḥāṣılı encām-ı kār
Her kederden ḳışr āsāyiş geh-i bādām iken

[W.192b](21) Düşmen-i ārām olur menzil-res-i cidd-i kemāl
Çīdelikden meyveler āsūde-terdür ḫām iken

(22) N'ala ᶜālem-gir ise devr-i ḫaṭında güft ü gū
Cilve eyler dūrda her ṣavt şeb-hengām iken

(14,15)Münāsib ise.....ḳılınmışdur:Münāsib olan ebyātını taḥrīr idesiz W./ (16)Naẓm : Bu ebyāt pür-nikāt eşᶜār-ı belāġat şiᶜārındandur W./

(23) ᶜIZZETĀ bīgāne-i ᶜirfāna olmaz āşinā
Bikr-i maᶜnī hāne-zād-ı dūde-i ilhām iken

[E.195ᵃ] (1) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(2) Her katre-i sirişküm ider āşikār mevc
İzhār ider belī güher-i āb-dār mevc

(3) Āzāde meşrebān olurlar güşāde-kef
Eyler kenāre buldığını hep nisār mevc

(4) Fersūde-i telātum-ı ᶜışk oldı cism u cān
Lābud ider sevāhil-i deryāya kār mevc

(5) Ġarkāb-ı ᶜışk olan bulamaz ruhsat-ı necāt
İtdükçe dest-i red görür ᶜazm-i kenār mevc

(6) Yārun sürini cilve-nümā-yı hayāl olur
Urdukça pīş-i dīdede sīmāb-dār mevc

(7) Teskīn-i cūşiş-i dil iden eşk-i dīdedür
Bārān olınca olmaz imiş pāy-dar mevc

(8) Kābildür eşk-i ᶜāşıka ārāmiş ᶜİZZETĀ
Bu rūzgār içre bulursa karār mevc

[E.195ᵃ](1)Şāᶜir-i mezbūrun fenn-i tārīhde dahi (2)mahāret-i olmağla HEMEDAN fethine (3)didigi tārīhdür.

(195ᵃ-6)(beyt) : - W./

(4) Güfte-i ᶜİzzet Big

Vezni: ...- -/..- -/...- -/..-

(5) Aldı Ḫān Aḥmed-i ᶜādil Ḥemedān ülkesini

(6) Ḫüsrev-i meşrıḳ u maġrib şeh-i dīn Aḥmed Ḫān

(7) ᶜAdl ile eyledi maᶜmūr cihān ülkesini

(8) Sāye-endāz olarak taḫt-geh-i salṭanata

(9) İtdi haḳ cāy-geh-i emn ü amān ülkesini

(10) O cihān-dāver-i Dārā ᶜaẓamet-himmet ile

(11) Mülk-i mevrūsına żammetti Kiyān ülkesini

(12) Bir Süleymānı zemāndur ve iden Āsafıdur

(13) Ḥüsnı tedbīr ile āsūde her an ülkesini

(14) Ṣadr-i semmāḥ-ı ᶜaṭā-pīşe ki ḫāṣ itmişdür

(15) Aña Sulṭān-ı kerem Bermekiyān ülkesini

(16) Çünki taḳdīr-i Ḫudā ile kızılbaşlaruñ

(17) İtdi ber-hemzede-i teʾsīr Ḳırān ülkesini

(18) Berg u bār-ı ᶜAcemi ṣarṣar-ı idbār döğüp

(19) Kıldı pejmürde-i āsib-i Ḫazān ülkesini

(20) İtdi futūr ile Sulṭān-ı Cihān ....?..... cünūd

(21) Dār-ı Islām ide tā Surḫserān ülkesini

(22) Aldı serᶜ-asker-i peygār ile Lūr-istānuñ

(23) Ḥamle-i vāḥidede tā Ḥemedān ülkesini

(24) Şöyle bir nuṣret-i ġarrā-ya muvaffaḳ oldı

(195ᵃ-1 ila 35 arası) metinde sol kenardadır /

(25) Ki ṭarabgāh-ı sürūr itdi cihān ülkesini

(26) Şeh-i İslām penāha umaruz Mevlā'dan

(27) Ki ḳarīben ala Tebrīz ü Revān ülkesini

(28) Kendü āsūde olup düşmeninüñ hem-vāre

(29) Mütezelzil ide renc-i ...?.... ülkesini

(30) Saklayup zāt-ı hümāyūnını āfetlerden

(31) Ḥıfẓ ide şām u seher ḳuṭb-ı zemān

(32) Lutf-ı Mevlā ile çün ṭanṭana feṭḥ ü fütūḥ

(33) Eyledi velvele nāk ins ile cān ülkesini

(34) Ben de bu feṭḥi cemīle didüm ᶜIZZET tārīḫ

(35) Aldı Ḫān Aḥmed-i ᶜādil Hemedān ülkesini

(9) ᶜĀRİF

(10)Nāmı Aḥmed'dür.Rūm-ilinde vakiᶜ Peçūy nām maḥalden ẓuhūr itmişdür Velāyet (11)ve kerāmet ile meşhūr-ı cihān olan Gülşenī Şeyḫ Muṣṭafā nām ᶜazīzüñ (12)oğludur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārife saᶜy idüp vāṣıl-ı (13)serḥadd-i ᶜilm ü kemāl oldukdan soñra ḥālet-i mükāşefe ile Konya (14)ṭarafına daᶜvet olınmağla seyāḥat-ṭarīḳi ile varup āsitān-ı (15)Mevlānā'da nice zemān ḫidmet ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat idüp (16)me'zūn-ı ḫilāfet olmağla vaṭan-ı aṣlīsi olan Peçūy Mevlevīḫānesine (17)şeyḫ olmışdur.BaᶜdehU ol ḥavālīye kefere istīlā eyledikde Filibe'ye(18)hicret idüp Filibe Mevlevī-ḫānesi şeyḫ olmışdur.BaᶜdeU

(195a-1b)nām maḥalden ẓuhūr itmişdür:nām maḥalden tarīḳ-i Gülşenī Şeyḫi olup W./ (11)Gülşeni:-W/ᶜazīzüñ:ᶜazīz-i muḥteremüñ W./ (12)oğludur: maḥdum-ı mükerremleridür W/oldukdan sonra:olduḳda W/(15)Mevlānāda: Mevlevide W/niçe zeman ḫidmet:nice zeman karar W./ (16)me'zūn-ı ḫilāfet olmagla:baᶜdehu W/Peçuy Mevlevi-ḫanesine:Peçuy nam mahalde vākiᶜ Mevlevi-ḫaneye W./ (17)ol ḥavāliye kefere:ol havalilere küffār W./ (17,18)Filibe'ye hicret idüp....BaᶜdehU İstanbul'da:Hicret idüp gelüp Filibede ḳarār itmekle Filibe Mevlevī-ḫānesinde nice zemān Şeyḫ-i Mevlevī ve naḳl-i mesnevī-i maᶜnevīden soñra İstanbulda W./

hu İstanbul'da (19)Yenīkapu hāricinde vāki^{c} Mevlevī-hāneye Nesīb Dede'den soñra (20)şeyh, olmışdur. Hālā zāviye-i mezbūrede mesned-nişīn-i meşīhat-ı (21)^{c}izz ü temkīn olup hakkā ki bir edīb-i kāmil ve bir şeyh-i deryā-dildür. (22)^{c}Ulūm-ı ^{c}arabiyye'de māhir ve lisān-ı fārīsi'de nakl-i Meşnevī-i ma^{c}nevī'ye [E.195b] (1)kādir ^{c}aşruñ şu^{c}arasından olmağla bu birkaç beyt-i ra^{c}nā ol ^{c}ārif-i (2)dānānuñ āşārındandur. Biñ yüz otuz yedi tārīhinde ^{c}āzim-i vādi-i hāmūşān olmışdur.

(3) NAZM

[W.193^{b}] [E.196^{a}] (1)^{c}ADLİ

(2)Nāmı Mehmed'dür. İstanbul'dan zuhūr itmişdür. Dergāh-ı ālī Yeñiçeri-leri ocāğına (2)^{c}aşrında kul kethudāsı olan Süleymān Kethudā'nun oğ-ludur. (3)Evā'il-i hālinde tahsīl-i ma^{c}ārif idüp dīvān-ı bülend-eyvān-ı (4)sultānī h^{v}aceleri zümresine dāhil olmağla ba^{c}ż-ı menāsib-ı (5)di-vaniyye'ye mutaşarrıf olmışdur. ^{c}Aşruñ şu^{c}arāsındandur (6)Gāyet pür-gu ve nīk-hū ve lisān-ı tasavvufda māhir ve şalāh-ı (7)hālī zāhir bir zāt-ı dervīş-nihāddur. Sultān-ı kevneyn ve Resūlu's-sahaleyn (8)sal-la'l-lahu ta^{c}ālā ^{c}aleyhi ve sellam hażretlerinüñ medh-i şerīflerinde nazm eylediği (9)na^{c}t-ı şerīfden birkaç beyt-i latīf bu mahalle tahrir olındı.

(10)Der na^{c}t-ı Seyyidü'l-mürselīn

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(19,20,21)Yeñikapu hāricinde.....hakkā ki: Yeñikapu Mevlevī-hānesi Şeyhi Seyyid Nesib Dede tarīk-i zāviyé-i fenā olup yerine şeyh-i mümā ileyhe Filibeden da^{c}vet olınup hālā Yeñikapu Mevlevī-hānesine mesned-nişīn-i meşīhat-ı ^{c}izz ü temkīn olup hakkā ki W./ (22)(195^{b}-1,2)^{c}Ulūm-ı ^{c}arabiyyede.....olmışdur: ^{c}Aşruñ şu^{c}arāsından olmağla bu birkaç beyt ol ^{c}ārif-i āgāh pür-intibāhdur W./ (3)Nazm:-W(sonradan tamamlanmak üzere her iki nüshada da boş bırakılmıştır / (193^{b}-4)zümresine dāhil: silkine sālik W./ (6)Gāye: şā^{c}ir-i mezbūr gāyet W./ (8)ta^{c}ālā: - W./

(11) Rūz-ı kıyāme dek o şeh-i ḥüsn-i beḥçetūñ
Āyīne ᶜaks-i ḥüsnine ḥayrān degülmidür

(12) Ḫāk-ı der-i saᶜādet-i iksīr ḳudreti
Kühlü'l-ᶜuyūn-ı cümle-i aᶜyān degülmidür

(13) Rūz-ı veġāda beş kalem ābı revān iden
Keff-i kerīmi çeşme-i ḥayvān degülmidür

(14) Ġazeliyātındandur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Ḳo sāḳī penbe-i sīnem gül-i zībā-yı dāġ olsun
Şarāb-ı laᶜlī sun şimden gerü dāġ üstü bāġ olsun

(16) Baᶜīd olur mı Bağdād ᶜāşıḳ-ı zār u dil-figāra
Hemān her ḳande ise sevdigüm ᶜālemde sāġ olsun

(17) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(18) Unutdurur ġamūñ eñ kāmūrānı söyletseñ
Zebūn-ı keşmekeş-i ġam cihānı söyletseñ

(19) Fiġān u şekve-i devrānı senden evvel ider
Felek didükleri nā-mihrbānı söyletseñ

(20) VELEHU

Vezni: - -./.- - -/- -./.- - -

---

(14)Ġazeliyātındandur:Bu birḳaç beyt ġazeliyatındandur W./ (18)bu beyit tam manasiyle anlaşılamamıştır./

(21) Olsam n'ola uşşāḳuñ reftārda mümtāzı
Gül-şende ṣalındurdum ol serv-i ser-efrāzı

(22) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[E.196^{b}](1) Şol ^{c}āşıḳuñ ki serde gül-i tāze dāġı var
Gül-şen-serāy-ı şevḳe söyünmez çerāġı var

(2) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(3) Ey māh-ı nev tehī ḳoma ṭoldur piyāleñi
Neḳsānuñı gözetmededür çeşm-i āfitāb

[W.194^{a}](4) ^{c}AḲLĪ

(5)Nāmı Mehmed'dür.Şem^{c}-i vücūdı şebistān-ı Stanbul'dan fürūzān olmışdur.(6)Evā'il-i ḥālinde ^{c}aṣr-ı Sulṭān Mehmed Ḫān-ı rābi^{c}de vālide ḳarındaşı Yūsuf ağa nām (7)Pīr-i ṣāliḥuñ ḥidmetinde olup taḥṣīl-i ma^{c}rifet-i fenn-i kitābet itmekle (8)ba^{c}ż-ı evḳāfa kātip olup ba^{c}dehu Dīvān ḥ^{v}āceleri silkine sālik (9)olmağla menāṣıb-ı dīvāniyyeden ba^{c}z-ı manṣıba mutaṣarrıf olmışdur.(10)^{c}Aṣruñ şu^{c}arasından ḫoş-ṣoḥbet olmağla ba^{c}ż-ı kibāra nedīm ve muṣāḥib (11)olup Ebā Eyyūb Enṣārī ^{c}aleyh-i raḥmetü'l-bārī Ḥażretlerinüñ türbe-i (12)münevvereleri civārında sākin olmağla ol sulṭān-ı nūr-ı kerāmetüñ medḥ-i (13)şerīflerinde buġūne lü'lü-feşān-ı naẓm olmağla bu maḥalle taḥrīr olındı.

(196^{b}-5-8)evā'il-i ḥālinde ^{c}aṣr-ı Sulṭān Mehmed..... ba^{c}ż-ı evḳāfa Pādişāh-ı cihān-ı Sulṭān Mehmed Ḫān-ı rābi^{c} Ḥażretlerinüñ ^{c}ahd-ı hümāyūnlarında Vālide Sulṭān kārındaşı Yūsuf Ağā nām pīr-i sālihuñ terbiyeşiyle taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp ba^{c}z-ı evḳāfa W,/ (8,9)ba^{c}dehu Dīvān ḥ^{v}āceleri silkine sālik olmağla:ba^{c}dehu Dīvān sulṭani ḥ^{v}āceleri silkine münselik olmagla W,/ (10)ba^{c}ż-ı kibāra nedim:kibār-ı devletüñ nedīm W/müṣāḥib:müṣāḥibi W,/

(14)Der medḥ-i Ebī Eyyūb Enṣārī

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(15) Ayā Rūma vīren nūr-ı żiyā-şān
Sebeb-i teşrīfūn oldı fetḥe imkān

(16) ᶜAlem-dārısın ol faḫr-i cihānuñ
Budur sālār-ı rütbe ᶜālī ᶜünvān

(17) Kerāmet şemsi zāhir oldı sende
Nişān-gāh-ı saᶜādet feyż-i Yezdān

(18) Civāruñ gül-istan cāy-ı behişt bū
Der-i ḫāküñ nesīmi ᶜanber-efşān

(19) Zimām-keş-i nāḳa-ı Cibrīl-i rehber
Süvārı ḫatem-i şāh-ı resūlān

(20) Bu meşhed ṣāḥibi Ḫālid-maḳāmuñ
Saᶜādetle olup dārında mihmān

(21) Ḫılāfet mevḳiᶜī me'zūn-ı devlet
Şeref buldı bununla āl-i ᶜOsmān

(22) Kerem ḳıl bir ümīdüm çünki medhüñ
Derūna lāyıḥ oldı vaṣfuñ evzān

[E.197ᵃ](1) Benem ol cürm-i bī-pāyān-ı siyeh-rū
Garīḳam ber yem-i ālūde ᶜiṣyān

(2) Ḳapuñda ᶜAḲLĪ-i miskīnüñ recāsı
Şefāᶜatdür niyāzı yevm-i mīzān

(3)Bu birḳaç beyt ġazeliyātındandur

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Ruḫlarun rengi dile seyr-i gül-istān istedür
Bülbüle naḳş-ı bahārı verd-i ḫandān istedür

(5) Neyle def^{c}-i zār ider ol nāle-i sūz- dili
Bu havālar muṭribā sāz ile elḥān istedür.

(6) Esmede bād-ı fiten zülfün perīşān olmada
Başdan aşmış ^{c}ışḳ-ı Mecnūna beyābān istedür

[W.194^{b}](7) Olmada pā-māl-ı zillet sāye-veş üftādeler
Ḳor mı ṭāḳat neylesün çāk-ı girībān istedür

(8) O şehün pāyına yüz sürmek ne mümkin ^{c}AḲLĪYĀ
Midḥat-i ḫüsnün daḫi bir başka dīvān

(9)Yeñiçeri odaları ta^{c}mīr olduḳda mezbūr bu tārīḫi naẓm idüp (10)ḳapu üzerine taḥrīr olınmışdur.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Oldı ilhām-ı Ḫudā ^{c}AḲLĪ dīdi tārīḫini
Açıla yā Rab müdām bu bāb-ı Bektāş-ı Velī

(I)Dāmād-ı Sulṭānī Vezīr-i a^{c}ẓam İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerine bir manṣıb (II)recāsıyle bu ebyātı virdükde Burūsa Muḳaṭa^{c}acılığı iḥsān olınmışdur.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(III) Ḫāme müjgānum devātum dīdem eşkidür midād
^{c}Arżuḥalüm āṣaf-ı devrāna tefhīmdür murād

(197^{a}-8)O : ol W./ (9)idüp : itmekle W./ (I-VII): - E./

(IV) Ḳalmadı dirhemce cānum rūzigār itdi zebūn
Giryeden nem ḳaldı ġayrı bāna feryādumde dād

(V) Sāye-veş pā-māl-i zilletde ḳalup mānend-i ḫāk
ᶜAḲLĪ dīvānenidüm dir bendeyem eyle azād

(VI)Tārīḫ-i Şehīd ᶜAlī Pāşā güfte-i ᶜAḲLĪ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(VII) Ḳażā takdīr olındukda ne tedbīr eylesün ᶜāḳıl
ᶜAlī Pāşāya daḫi itme didüm tārīḫ behey ġāfil

[E.197ᵇ](1) ᶜULVĪ

(2)Nāmı Ḥüseyn'dür.Şüküfe-i vücūdı sünbül-zār-ı Burūsa'dan şüküfte ve (3)ḫandān olmışdur.Evā'il-i ḥālında kesb-i kemāl-i maᶜrifet idüp (4)baᶜdehu kendüye ᶜuluvv-i himmeti olmağla ṭā'ife-i ᶜaskeriyān (5)ve gürūh-ı sipāhiyāne dāḫil olmışdur. ᶜAşrūn şuᶜarā-yı belāġat-(6)nişānındandur.Eşᶜarı şūḫ ve selīs ve güftārı ġayet nefīsdür. (7)Bu ebyāt ol şāᶜir-i ᶜuluvvü'şşānūn eşᶜār-ı āb-dārındandur

(8) NAẒM

[W.195ᵃ] [E.198ᵃ](1) ᶜĀRİF

(2)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet idüp (3)ĀHĪ maḫlaṣıyle taᶜrīf-i ḥüsn ü cemāl-i bī-bedel ve nice zemān kaṣā'id (4)ve tārīḫ ve ġazel naẓm idüp lākin maḫlaṣ-ı mezbūrdan çendān-ı (5)leṭāfet kesb eylemedügi ecelden baᶜż-ı yārānūn ve bu faḳīr-i cāmiᶜü'l-ḥurūfūn (6)taᶜrīfī ile ᶜĀRİF maḫlaṣını iḫtiyār itmekle maᶜrūf olup (7)baᶜż-ı evḳāfa kātib ve

---

(197ᵇ-6)nişānındandur:nişānından olmağla W./ (7)eşᶜār-ı ābdārındandur:eşᶜarındandur W./ (8)Naẓm: -W.(her iki nüshada da sonradan yazılmak üzere boş bırakılmıştır)
(198ᵃ-5)ve bu fakir-i camiᶜü'l-hurūfūn : - W./ (6)maᶜrūf olup:baᶜż-ı W./

mütevellī olmışdur. ᶜAṣrūn şuᶜarāsından ve dehrūn (8)ẓurefāsından yārān-tabīᶜat ve ḳābil-i üns ü ülfet ve ġāyet ḫoş- (9)ṣoḥbet olmaġla baᶜż-ı kibār-ı devletūn nedīmi ve muṣāḥibi olup (10)fenn-i tārīḫde daḫi mahāreti ẓāhir olmaġla pādişāh-ı cihān Sulṭān (11)Muṣṭafa Ḫān-ı ṣānīᶜ aṣrında vezīr-i aᶜẓam olan ᶜAmūca-zāde Ḥüseyin Paşā (12)İstanbul'da Sarāc-ḫāne başında müceddiden binā eylediği medrese ve mektep ve (13)sebīl ve türbeye naẓm idüp virdigi tārīḫdür ki bu maḥalle taḥrīr olındı. (14)Tārīḫ-i medrese ve mektep ve sebīl ve türbe-i Ḥüseyin Pāşā

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Ḥaydar-ı ṣānī Ḥüseyn İbn-i Ḥasan Bū Bekr-cūd
Āṣaf-ı Fārūḳ ᶜadl-i devlet-i ᶜOṣmāniyān

(16) Dāver-i devrān Vezīr-i aᶜẓam-ı Ḫān Muṣṭafā
Dād-güster-i mekrümet-perver ḫudāvend-i cihān

(17) Müsteşār-ı dīn ü devlet kārdān-ı salṭanat
Ṣadr-ı ᶜālī menzilet yektā ḫidīv-i kāmuran

(18) Dest ü ṭabᶜ-ı feyż-baḫşī vaḳt-ı īṣār u niṣār
Birisi baḥr-ı ᶜamīḳ u biri genc-i şāyegān

(19) Mesned-i iclālde olsun saᶜādetle muḳīm
Devlet ü iḳbālle bulsun ḥayāt-ı cāvidān

(20) Ḳadr u rifᶜat müstedām u ṭevsen-i maḳṣūd rām
Baḫt u ṭāliᶜ hem-rikāb u ᶜizz ü devlet hem-ᶜinān

---

(9)olup:olup ḫuṣūṣan W./ (10)daḫi:-W./ (11)ᶜaṣrında:-W/Vezīr-i aᶜẓam: vüzerāsından W./ᶜAmuca-zāde Ḥüseyin Pāşā:ᶜAmuca Ḥasan Āġā-zāde Ḥüseyin Pāşā Vezīr-i aᶜzam iken W./ (12)başında:ḳurbında W./ (13)ve türbeye:-W/idüp virdigi;eyledigi W./tārīḫdür ki:tārīḫ W./ (14)(Başlık): - W./

(21) Ḥaḳ mu^{c}ammer eyleye bir türbe bünyād itdi kim
Olsa lāyıḳdur ana ṭaḳ-ı muraṣṣa^{c} kehkeşān

(22) Mürtefi^{c} bünyād-ı bī-mānend u ^{c}ālī-ṭarḥ kim
Piş-i ṭāḳında ḥacildür nüh revāḳ-ı āsumān

(23) Ol mu^{c}allā medrese ol ders-ḫāne ḥaḳ bu kim
Görmedi miṣlin ne tālib ne edīb-i nükte-dān

[E.198^{b}](1) Yā nedür ol mekteb-i pür-feyż kim ḫāṣiyyeti
Ṭūṭī-i gūyā ider eṭfāli olsa bī-zebān

(2) Bā-ḫuṣūṣ ol selsebil-i bī-bedel kim dem-be-dem
Āb-ı ṣafından içen aḥbāba olur nūş-ı cān

(3) Çeşme-i māü'l-ḥayātı itdi cāri ^{c}āleme
Ol vezīr-i Ḫıżr-dem İskender-i Dārā-nişān

(4) Ḫayr ise ancaḳ olur ola şeref-yāb-ı ḳabūl
Ecrin ānun eyleye az^{c}āf-ı Rabb-i müste^{c}ān

(5) Seyr idenler bu sebīl ile bu ṭarḥ-ı dil-keşi
Herbiri bir güne tārīḫ eyledükde armaġān

(6) Nūş idüp ĀHĪ zülālinden didi ṣad şevk ile
Oldı āb-ı Bü'l-Ḥasen ^{c}ışḳ-ı Ḥüseyn ile revān

[E.198^{b}](I)Yeniḳapu Mevlevī-ḫānesi Şeyḫ iken bin yüz otuz yedi tārīḫinde (II)^{c}āzim-i vādī-i ḫāmūşān olan ^{c}Ārif-i bi'llāh Şeyḫ Aḥmed (III)Dede nām ^{c}azīz-i muḥteremün fevtine naẓm

---

(198^{b}-6)Āhī: ^{c}Ārif W./ (I-X) : -W (metinde kenardadır) /

eyledigi tārīḫdür

(IV) TĀRĪḪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(V) Şeyḫ Aḥmed Mevlevī ᶜĀrīf Efendi fevt olup

(VI) Didiler rūḥ-ı revān-ı Aḥmed Dede nigū diyū

(VII) Bu ᶜuyūn ile görenlerden tecessüs olınup

(VIII) Ḫatm olup āḫir nefes bir kerre "Allāh hū" diyü

(IX) Çıḳtı bir ᶜāşıḳ dilinden fevtine tārīḫdür

(X) Gitdi me'vāya bu devrin ᶜĀRİFİ yā hū diyü

Sene 27

[E.198ᵇ](7) ᶜUYŪNĪ

(8)Nāmı Meḥmed'dür.Sādāt-ı keşīrü'l-berekāt'dan olup ᶜayn-ı vücūd-ı ṣaffet-nümūdı baḥr-ı ḳulzum-ı (9)benī ādem olan maḥmiye-i İstanbul'dan cāri ve Kırḳ Çeşme civārında Şeyḫ Ebū'l-vefā (10)menbaᶜından ḥāṣıl olmış bir dürr-i şehvār olup cedd-i emcedi meşhūr-ı āfāḳ ve maḳbūl-i (11)Ḥażret-i Ḫallāḳ ᶜUşşāḳī Efendi dinmekle maᶜrūf olan Şeyḫ-i āgāhuñ aḳrabāsından (12)olup evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i hidāyet-refīḳ-i Ḫalvetiyye'den inābet idüp müsteᶜidd-i (13)iksīr-i saᶜādet-i irşād olmağla ḥālā Koca Muṣṭafa Pāşā zāviyesinde seccāde-(14)pīrāy-ı merkez-i dā'ire-i ḳuṭbiyyet ve mürşid-i şāh-rāh-ı hidāyet ve baḥār-ı ezhār-ı (15)sünbül-būy-ı ḥaḳīḳat eş-şeyḫ Seyyid Nūre'd-dīn nām pīr-i nūr-żamīrden mücāz ve me'zūn-ı (16)ḫilāfet olup Kırḳ Çeşme'de vāḳiᶜ ṣu maksemi civārında olan cāmiᶜ-i şerīfüñ (17)vāᶜiżi olup vālidi Raḥīḳī-zāde Seyyid Aḥmed yerine İstanbul'uñ (18)ṣularınuñ kātibi olup ol ḫidmet ile ḳanāᶜat-güzīn ve ḫalvet-nişīn (19)olmağla ekṣer-i evḳātı ᶜibādāt u ṭāᶜāta meşġūl ve dā'imā taḥrīrāt ile evḳāt- (20)güzār olmağla cümle-i āṣārından ṭurūḳ-ı

(198ᵇ-7) ᶜUyūnī : - W /

ᶜaliyyenün mażanne-i ḥāl olan meşāyiḫ-i (21)kibārun aḥvāl ve āṯārlarıyla bir silsile-nāme-i bediᶜü'l-üslūb taḥrīrine muvaffaḳ (22)olmışdur. Ve daḫi İstanbul ve nevāḥisinde vāḳiᶜ olan ḫān-kahlarun (23)mecmūᶜını tevārūd ve ṣıḥḥati üzre naẓm-ı selīs ile ᶜiyan ve beyān itmişdür. (24)ve daḫi şu katibi olmaḳ taḳrībi ile kemerlerde nev-icād nām sedlerün lüzūmını (25)ve bānisini mufaṣṣalan naẓm itmişdür. Ve daḫi Vāridāt namiyle bir Dīvān-ı leṭāfet- (26)ᶜünvan naẓm ve tertīb itmişdür. Ġāyet güzel eṯerlere muvaffak olup maḳbūl-ı (27)cumhūr olmaġla ol Dīvān-ı belāġat ᶜünvānun ẓahrına Naḥīfī-i üstād ṣaḥ ve imżā (28)itmekle āṯār-ı dürer-bārından tevḥīd-i bārī ve naᶜt-ı Resūl-i cihāndārī ebyātından birḳaç (29)beyt-i laṭīf bu cerīde-i ᶜirfāna taḥrīr olındı.

[E.198ᵇ](1)Der Naᶜt-ı Nebī

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Toġdı nūr-ı āyet ile nūr-ı faḫr-ı enbiyā

(3) Merḥabā ey ḳurretü'l-ᶜaynı cemiü'l-etḳıyā

(4) Geldi işrāfiyet ile nūr-ı faḫr-i etḳıyā

(5) Merḥabā ey ḳurretü'l-ᶜaynı cemīü'l-enbiyā

(6) Nūr-ı ᶜaṣl olmaġile toġdı gide o nūr-ı zād

(7) Nūr-ı cevherdür ᶜarazdur dimedi ehli sükād

(8) Dürr-i yektādur vücudı ḳıymet olmaz kāᶜināt

(9) Merḥabā ey ḳurretü'l-ᶜaynı cemiü'l-enbiyā

(10) ᶜArş-ı kürsī hāk-i pāsı oldular sertā-ḳadem

(11) Baş eğüp taᶜzim içün hep nūh felek levh u ḳalem

(12) İns ü cin cümle melā'ik didiler toğduġı dem

(198ᵇ-1 ila 28 arası) : - W (metinde kenardadır)./

(13) EYŻAN

(14) Geldi yeryüzüne başduḳda ḳadem oldı nişān

(15) Hāk-i pā oldı maḳām arż-ı muḳaddes hep mekān

(16) Maḳdemi hākini kühl itdi ᶜUYŪNĪ her zemān

(17) Merḥabā ey ḳurretü'l-ᶜaynı cemiü'l-etḳıyā

(18) İLĀHĪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Ḥalvetiler ᶜĀrif'iñ bayrāmına şād oldılar

(20) Celvetīler saᶜd-ı zeynī ile ābād oldılar

(21) Sünbülīler Eşrefī ᶜUşşāḳ'a ser-tāc oldılar

(22) Gülşenīler dem çeküp feryād ile yād oldılar

(23) Rūşeniler Nūr-baḫş'uñ irtifāᶜı şemsidir

(24) Naḳş-berdīler gönül zikrine muᶜtād oldılar

(25) Sırr-ı Mevlānā'ya hem demdür ḳudūm-ı Kādirī

(26) Sikke-i mühr-i Süleymān ile emcād oldılar

(27) Żikr-i efrād-ı ṭarīḳ raḥmet ᶜUyūnī feyżidür

(28) Hep mesālik Aḥmedī'dür cümle münḳād oldılar

[E.198ᵇ](1) İLĀHĪ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Şerīᶜatla ṭarīḳatda ḥaḳīḳat maᶜrifet peydā

(3) Gönülde bu maḳāmāt ile oldı mevhibet peydā

(4) Sürüp emmāre fikrini gönülden ᶜışḳ ile tevḥīd

(5) Nedāmetle ᶜinābet ile oldı maᶜfiret peydā

(6) Gönül ism-i celāle maẓhar olsa levm ider nefse

(7) Hacāletle melāmet ile oldı maᶜdelet peydā

(8) Diseñ ilhām ile yā hū żamīr Allāha rācidür

(9) İşāretle alāmet ile oldı maḥmedet peydā

(10) Gelürse ḳalbe iṭmīnān kelāmuñ ḥaḳ olur her dem

(11) Selāmetle siyāret ile oldı menḳabet peydā

(12) Eger ḳalbüñ olursa ḥay rıżāu'l-laha maẓharsın

(13) İrādetle ᶜazīmet ile oldı (oldı) menzilet peydā

(14) Eger marażī iseñ ḥaḳḳa gönül ḳayyūma zikr eyle

(15) Sadāḳatle iḳāmet ile oldı meymenet peydā

(16) Celāl ism-i ḳahhār ḳalb-i sāfiye cemāl oldı

(17) Beşāretle maḥabbet ile oldı maᶜrifet peydā

(18) ᶜUYŪNĪ ḳalbile görse maḳām-ı sebᶜa eṭvārın

(19) Mahāretle hilāfet ile oldı meskenet peydā

[E.199ᵃ] (1) ᶜAFVĪ

(2)Nāmı Meḥmed'dür.Ol ᶜandelīb-i gül-şen-i ᶜirfānuñ gül-bin-i şādāb-ı (3)vücūd-ı gül-istān-ı İstanbul'dan nümā-yāfte-i ẓuhūr olmışdur. (4)Salṭanat-ı Sulṭān Süleymān Ḫān-ı ṯānī'de vezāret ile (5)defter-dār-ı evvel olan Ḥüseyin Pāşā nām vezīrüñ oğlu (6)olup ve bu cerīde-i ᶜirfāna tercüme ve āṯārı sebḳ iden (7)sır kātibi Naᶜtī Muṣṭafā Beg merḥumuñ birāder-i (8)kihteridür. Devlet-i serāy-ı sulṭānında perverde olmağla (9)taḥṣīl-i maᶜārif-i bisyārdan ṣonra ṭaşra çıkup ḫᵛācegān-ı (10)Dīvān-ı sulṭānī zümresine ilḥāḳ olup

---

(198ᵇ-1 ila 19 arası):-W (metinde kenardadır./ (13)oldı:metinde yan yana 2 defa yazılmıştır./ (199ᵃ-1) ᶜAfvī : - W./ (8)"Sulṭānında" kelimesi "Sulṭānīde" şeklinde olmalıdır./

ḫaṭṭ u imlāsı (11)ġāyet ḫūb ve şiᶜr ü inşāsı ziyāde merġūb lāyıḳ-ı (12)ᶜizz ü iḳbāl bir mīr-i melek-ḫiṣāl olup ᶜaṣrun (13)şuᶜarāsından olmaġla İstanbul ḳurbında vefret-i cüybār ile maᶜmūr (14)Kāġıd-ḫāne dinmekle meşhūr-ı cihān olan feraḥ-fezā ṣaḥnında (15)pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı Ġāzī Ḥażretleri (16)Ṣaᶜdābād nām bir ḳaṣr-ı dil-āra bünyād idüp ol ḳaṣr-ı (17)bī-ḳuṣūr medḥiyle şuᶜarā-yı zemān müferriḥ tārīḫler ve ḳaṣīdeler (18)naẓm itmekle ol mīr-i muṭerem daḫi bu ḳaṣīde-i ġarrāyı naẓm idüp (19)Vezīr-i aᶜẓam-ı ᶜaṣr olan dāmād-ı şehriyāri İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerine (20)virüp pesendide-i āsafī olmaġla bu maḥalle taḥrīr olındı.

(21) Der medḥ-i Saᶜdābād

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Ḫōşā ḳaṣr-ı bülend-eyvān-ı gerdūn-ṭāḳ-ı ṣulṭānī
Ki ārāyiş fezā-yı ṣaḥnıdur taḫt-ı cihān-bānī

(23) Ne ḳaṣr ol mesned-ārā-yı ḫidīv-i mülket-i ᶜālem
K'olur nīreng-i taḥsīn ana evreng-i Süleymāni

(24) Ne ḳaṣr ol ḳaṣr-ı cennet-sāy-ı çerḫ-i heftümīn hem ser
Sipihre çıḳmada ṣıyt u ṣadā-yı rıfᶜat u şānī

(25) Ne ḳaṣr ol ḳaṣr-ı Ṣaᶜdābād şöhret-gīr-i ᶜālem kim
Binā ḳıldı anı ol şehr-yār-ı mülket-i ᶜOsmānī

(26) Ne ḳaṣr ol ḳaṣr-ı ᶜālī-baḫt-ı Sulṭān-ı cihān-ārā
Hümāyūn ṭāliᶜ-i pertev fürūz-ı ẓıll-ı Yezdānī

[E.199ᵇ](1) Ne sulṭān ol şeh-i Ḫüsrev sipāh-ı memleket-pīrā
Degül ṣaff-ı niᶜālinde cihānuñ cümle şāhānı

---

(1)Der medḥ-i Ṣaᶜdābāt (Şiirin tamamı) : - W./

(2) Ne şeh ol dāver-i gerdūn Cenāb-ı āsumān-ḥaşmet
Sezādur bende-i dergāhı itse mihr-i raḫşānı

(3) Ne şeh ol şāh-ı vālā-rütbe dārā-yı felek-mesned
Ki zerrīn naᶜl-ı raḫş-ı şevketīdür māh-ı nūrānī

(4) Ne şeh ol şāh-ı İskender-ḥaşem Sulṭān Aḥmed Ḫān
Ġubār-ı dergeh-i vālāsıdur keḥl-i Ṣıfāhānī rūhānī

(5) Kudūm-ı paki virdükçe şeref bu cāy-ı dil-cūya
Olur her bir ṭaraf behcet-nümā-yı zevḳ-ı rūhānī

(6) Ne cāy ol cāy-ı Kāġıd-ḫāne
Hevāsından olur dil neşve-yāb-ı feyż-i rabbānī

(7) Ne cāy ol cāy-ı āsāyiş-nümā-yı ehl-i istiᶜdād
Nemā sāz itmede āb u havāsı gülşen-i cānı

(8) Zihi cāy-ı ṣafā-ārā-yı rāḥat-bahş u nüzhetgāh
Ki teşrīf eyleye Sultān-ı heft iklīm ḥākānı

(9) Görüp bu cāyı şāyān-ı nigāh-ı raᶜbet u luṭfī
Hemān bünyādına bu kaṣrun itdi emr u fermānı

(10) İdüp yaᶜnī ḥavāle ᶜuhde-i ṣadr-i kerem-kāra
Yapıldı böyle bir ḳaṣr-ı Ḫavernaḳ-reşk-i Sulṭānī

(11) Ne ṣadr ol ṣāḥib-ı ṣadr-ı ṣadāret nāzım-ı devlet
Odur ḥālā vezīr-i aᶜẓam u dāmād-ı zīşānı

(12) Vezīr-i aᶜzam-ı deryā dil cūş-āveri inᶜām
İder sīrāb luṭf-ı teşne-gān-ı cūd u iḥsānı

(13) Mekārim-pīşe İbrāhīm Pāşā-yı kerem-ḫaşlet
Şümār-ı vaṣfıdur ḥayret-fezā-yı nev^{c}i insānī

(14) Cihān nādīde oldı böyle bir ḳaṣr-ı felek-fersā
K'olur ḫande-güşā-yı çarḫ-ı gerdūn saḳf-ı eyvānı

(15) Nedür ol ḳaṣr-ı zerrīn kīm şu^{c}ā-ı pertev-i nūrı
İder gümgeşte-i taḥte'l-^{c}arż ḫūrşīd-i dıraḫşānı

(16) Ne ḳaṣr ol genc-i medfūn serāy-ı ^{c}izz ü behçetdür
Ṭılısm-ı ḥikmet ile eylemiş ejder nigeh-bānı

(17) Hümā-yı lāne-sāz-ı evc-i iḳbāl ü celāletdür
Mekān ṭutmış kenār-ı baḥr-ı kān-ı dürr-i imkānı

(18) Zer-ender-zer muḳarnes-ṭāḥı naḳş-ı pür-leṭāfetdür
Temāşāsında dem-beste olur Bihzād ile Mānī

(19) Nesīḫ-i zergeşī ḫayṭu'ş-şu^{c}ā^{c}-ı mihr-ı devletdür
Niṭāḳ-ı çifti oldı şu^{c}le-bend-i şem^{c}-i nūrānī

(20) Hemīşe bülbül-i dil naġme-sāz-ı bāġ-ı vaṣfıdur
Ḫazān nādīdedür bu ḳaṣr-ı iḳbālūn gül-istānı

(21) Aḳıtdı lūle-i āb-ı mekārim çeşme-i cūdi
İdüp icrā-yı himmet menba^{c}ü'l-ḫayr-ı ferāvānı

(22) Sebīl-āsā müselsel resm-i nev-īcād-ı şāhīdür
Başı mecrā-yı iḥsāndur ayāġı cūd-ı şādānı

(23) Eger bir cürᶜasun nūş eylese Ḫıżr āb-ı pākinden
Olurdı lezzetinden dest-şūyı āb-ı ḥayvānī

[E.200ᵃ](1) Olınca sāye-endāz-ı şeref pīrā-yı teşrīfī
Muḥaṣṣal ḳaṣr-ı cennet-şān olur evṣāf-ı şāyānı

(2) Degüldür encüm-i seyyāre yer yer eyledi icrā
Ḳudūm-ı şāh-ı zīşāna felek resm-i zer-efşānı

(3) Ṭoḳıtdı zer-ḳumāş-ı tār u pūd-ı mihrini ḫāver
İderse maḳdem-i pākına pāy-endāz erzānı

(4) Degül evṣāfı çün ġāyet peẕīr-i midḥat-ı ẕātı
Duᶜa-yı devlet ile ᶜAFVİYĀ vir naẓma pāyānı

(5) Ḫudā ẕāt-ı hümāyūnun ḫaṭādan ḥıfẓ idüp dā'im
İde hem ḫāk-pāyın tūtiyā-yı ᶜayn-ı aᶜyānı

(6) Ḫudā ḳaṣr-ı kerem-bünyānın ābādān idüp her-dem
İçinde ẕevḳ u ᶜayş ile muᶜammer eyleye anı

(7) Ḫudā ārāyiş-i ḳaṣr-ı hümāyūnun idüp müzdād
Ola efzūnter ᶜömr-i ebedle şevket ü şānı

(8) Dahi şehzād-gān-ı nūr-ı çeşm-i saltanat-ābād
Olup maḥfūẓ Yezdānī olalar devlet ᶜunvānı

(9) TĀRĪḪ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Ḫidīv-i dād-ger, Sulṭān-ı heft-iḳlīm-i ḫāḳānī
Hümāyūn-baḫt-ı eslāf-ı mülūk-ı saltanat-pirā

(200ᵃ-9) Tārīḫ (şiirin tamamı) : - W./

(11) Cenāb-ı ḥażret-i Ḫān Aḥmedü's-sālis şeh-i ᶜālem
Zemān-ı devletidür māye-baḫş-ı rāḥat-ı dünyā

(12) O şāhen-şāh-ı vālā-ḳadr evreng-i saᶜādet kim
Ġubār-ı der-gehīdür tūtīya-yı dīde-i Dāra

(13) Vücūda geldi yaᶜni ṣulb-i pākından beşāretle
ᶜAriḳu'z-zāt bir şehzāde-i memdūḥ u müstesnā

(14) Ṭulūᶜ itdi yine burc-ı şerefden bir ḳamer-ṭalᶜat
Görindi maṭlāᶜu'l-celālden bir māh-ı bedr-ārā

(15) Ruḫ-ı pür-tābı ṭaᶜn-endāz-ı şems-i evc-i ᶜizzetdür
Cebīn-i tābnāki ġurre-i ġarrā-yı devlet-zā

(16) Olup yümn-i ḳudūmı baᶜiṣ-i ārāyiş-i ᶜālem
Ṭonatdı çārsū-yı dehri şevkinden bütün dünyā

(17) Zihī ḫayrü'l-ḳudūm-ı behçet-ārā-yı aṣālet kim
Cihān oldı neşāt-efzā-yı şevk-a şevḳ ser-ta-pā

(18) Ḫudā żat-ı hümāyūn-ı şehen-şāh-ı kerem-kārı
İde ārāyış-i taḫt-ı Süleyman-ı cihān-fermā

(19) Niceᵹ evlād-ü emcād ile olup şevketi müzdād
Zemān-ı ᶜömr-i ṭabᶜī-yi ilāhi ide istīfā

(20) Duᶜā-yı devletin idüp didi tārīḫini ᶜAFVĪ

(21) İde şehzāde Nuᶜmānı muᶜammer yümn ile Mevlā

(22) Sene 1135

[W.197ᵃ] [E.201ᵃ](1) FĪ ḤAAF'Ü'L-ĠAYN

(2) ĠAFŪRĪ

(3)İsm-i şerīfleri Maḥmūd'dur.Ol ser-çeşme-i feyż-i mevfūr Gelibōlı'dan (4)Şehr-istān-ı ᶜālem-i imkān-ı vücūda pā-nihāde-i cilve-i ẓuhūr-ı şuhūd (5)olup evā'il-i ḥālinde vaṭan-ı me'lūfından hicret ve maḥmiye-i İstanbul'da (6)iḳāmete niyyet ve taḥṣīl-i ᶜilm ü maᶜrifete ᶜazīmet idüp ᶜulemādan (7)birine dāniş-mend ve mülāzım ve ḳırḳ ile medreseye ᶜāzim iken (8)ḳuṭbu'l-rabbānī ġavs̱ü'ṣ-ṣamadānī Şeyḫ Maḥmūd Hüdāyī Ḥażretlerinüñ (9)Üsküdār'da vāḳiᶜ āsitān-ı cennet-āşiyān olan ḫān-ḳāhda (10)ol ᶜaṣrda mesned-nişīn-i ṣadr-ı meşīḫat Cennet Efendi nām ṣāḥibi-i (11)kerāmetden irādet ve ol ᶜazīze nice zemān ḫıdmet idüp (12)naẓar-ı feyż-eṣer-i pīr ile taḥṣīl-i ᶜulūm-ı ḥaḳīḳat ve tekmīl-i ādāb-ı (13)ṭarīḳat itmekle ᶜilm ü ᶜirfāndan āgāh bir ẕāt-ı pür-intibāh olup (14)baᶜdehu Cennet Efendi ᶜāzim-i dār-ı cinān olduḳda yerine zāviye-i (15)mezbūrede seccāde-nişīn-i mesned-i meşīḫat-ı irşād olmışdur. (16)Ol cāmiü'l-feżā'ili ve'lᶜulūmuñ ẕāt-ı faż̄ilet-simātlarına (17)iḫtirāmen silsile-i meşāyiḫ-i cevāmiᶜ-i selāṭīne dāḫil olup (18)Ebu'l-feṭḥ Sulṭān Meḥmed Ḫan cāmiᶜ-i şerīfinde cumᶜa şeyḫi iken (19)biñ yetmiş sekiz ḥudūdında ḥemᶜ-i rūḥ-ı pür-fütūḥı irciᶜī ḫiṭāb-ı (20)müsteṭābiyle lebrīz olup bu tenǧnā-yı keṣret-i ᶜālemden (21)güşe-güzīn-i vaḥdet-i beḳā ol-

---

(201[a]-3 ila 5 arası)Ol ser-çeşme-i feyż-i mevfūr.....evā'il-i ḥālinde:Gül-bin-i vücūdları gül-şen-i Gelibolıdan neşv ü nemā bulmışdur.Evā'il-i ḥāllerinde W./ (6)ᶜilmü:- W./ᶜulemadan: ᶜulemā-i ᶜaṣrdan W./ (7)dāniş-mend....ᶜāzim iken: dāniş-mend olmaġla mülāzım ve ḳırḳdan infisāl ile medreseye ᶜāzim iken W./ (8)Hüdāyī Ḥażretleri nüñ : Hüdāyī kuddise sırrahu'l-ᶜālī Hazretlerinüñ W./ (9-14)cennet-āşiyān olan ..... cāzim-i dār-ı cinān : cennet-āşiyānında ol ᶜaṣrda mesned-nişīn-i ṣadr-ı meşīḫat olan Cennet Efendiden irādet ve inābet ve nice zemān ḫidmet ve taḥṣīl-i ᶜilm ü maᶜrifet ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat ve ḥaḳīḳat ile ᶜilm ü ᶜirfāndan āgāh bir ẕāt-ı pür intibāh olup baᶜdehu Cennet Efendi cāzim-i cinān W./ (14,15)olduḳda yerine zāviye-i mezmūrede seccāde-nişīn-i : olduḳda istiᶜdād-ı ẕāti ile Cennet Efendi yerine seccade-nişin-i W / (17)silsile-i meşayiḫ-i cevāmiᶜ-i selāṭīne dāḫil olup: - W./ (18)iken: olup W./ (19)fütūḥı: fütūḥları W./ (21)olmaġla:olmışdur W/fevtine bu tārīḫ naẓm olındı: fevtine tārīḫ W./

olmağla fevtine bu tarih nazm olındı.

Vezni: ..--/..- -/..--/..-

(22)TĀRĪḪ : Mürşid-i kāmil-i ḥakk buldm maḳām Maḥmūda 1078

[E.201^{b}] (1)Ol ekmel-i erbāb-ı ^{c}ulūm ve ḳıdve-i aṣḥāb-ı fünūn bir ḳuṭb-ı felek-i (2)kerāmet ve merkez-i dāire-i velāyetdür ki tā^{c}rif-i żāt-ı şerīfi (3)evrāḳ-ı ṭabaḳāt-ı āsmāne tesvīd olınsa vaṣf-ı ḫaṣā'il-i (4)ḥamīdelerinden bir żerre beyān ve żikr-i evṣāf-ı sütūdelerinden (5)bir şemme ^{c}ayān olınmaḳ mümkin degüldür.Bu birḳaç beyt-i muḥaḳḳıḳāne (6)ve şi^{c}r-i taṣavvufāne ol şeyḫ-i ^{c}ākilūn ve ol mürşid-i kāmilūn (7)kelām-ı ḥaḳīḳat-beyānındandur ki bu maḥalle sebt olındı.

(8)Der Münācāt-ı Bārī te^{c}ālā

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(9) Sürüp dergāhūna rūy-ı siyāhum
Umārum ^{c}avf ola cürm ü günāhum

(10) Penāhum ḫālıḳum rabbüm ilāhum
Ḫudāvendüm efendüm pādişāhum

(11) Ġafūrī'nün idüp derdine dermān
Cemālün nūrına eyle sezā-vār

(12) Keremlerle luṭuflar ile her bār
Ḫudāvendüm efendüm pādişāhum

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

---

(22) 1078 : - W./ (201^{b}-6) şi^{c}r-i : - W./
(7)ḥaḳīḳat-beyānındandur : ḥaḳīḳat-beyānlarındandur/ki bu maḥalle sebt olındı : - W./

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

[E.201^{b}](I) Çün bahār irüp secerler sebz ü revnaḳ-gīr olur

(II) Āyet-i ṣun^{c}-ı Ḫudāyı her varaḳ tefsīr olur

(III) Bir zemān ṣabr it gönülmaḳṣūde istersen vuṣūl

(IV) Nice müddetler mürūr itmekle demler şīr olur

(V) Sicn-i tenden ḳurtulup irdi serāy-ı vuṣlata

(VI) Ḥıṣn-ı tevḥīd içre kim pā-beste-i zencīr olur

(VII) Nūr-ı ẕikru'l-lāh gönli kimün kim oldı aḳ

(VIII) Ṣūretā ol ṣāb ise ma^{c}ni yüzinden pīr olur

(IX) Ǧevher-i esmā ile dürc-i derūnī sīr olur

(X) Ṣāḥib-i cezb-i ḳulūb u sālik-i teshīr olur

(XI) Cānib-i dünyā-yı dūne iltifāt itmez isen

(XII) Me'vā-yı dil ḥaḳḳ ta^{c}ālādan nice tevḳīr olur

(XIII) ^{c}Āşıḳ-ı ṣādıḳ isen terk eyle ḥ^{v}āb u rāḥatı

(XIV) Ey ĠAFŪRĪ ṭālеb-i dīdār olan şeb-gīr olur

(13) Bu dahi ġazeliyātındandur.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.201^{b}](14) O ḫaṭ kim ṣafḥa-i pāk-i ruḫ-ı cānāne yazmışlar
Duḫān āyetleridür kim gümüş fincāne yazmışlar

(15) Degül ebrū o bir ṭuġrā-yı ġarrādur ki çekmişler
Cemāli emridür kim ^{c}āşıḳ-ı nālāne yazmışlar

(16) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(I-XIV) metinde kenardadır : - W./ (201^{b}-14 ila 15 arası) : - W./
(13)Bu dahi ġazeliyātındandur : ġazeliyātından birḳaç beyt taḥrīr olındı W./

(17) Miṣāl-i mül dilī āteş-nihād-ı puḫte isterler
Ḥabāb-āsā o dilde dīde-i nā-ḫufte isterler

(18) Yapılmaz lāne murġān-ı riyāż-ı ᶜışḳa her dilde
Ser-i mecnūn ile hem-ser dil-i āşufte isterler

(19) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(20) Söylemez rāz-ı leb-i laᶜlini mübhem ne ṭutar
Ṣadef içre dil-i nā-sufteyi bilmem ne ṭutar

(21) Saḳf-ı gerdūne n'ola virse ĠAFŪRĪ yine tāb
Seyr idün meşᶜale-i āh dem-ā-dem ne ṭutar

(22) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./.- -

(23) Ġamzeñ oḳıyle oldı gönül ḫaste-i heves
Cām-ı ümīdüm eyledi işkeste-i heves

[E.2o2ᵃ](1) Dökdüm sirişki ḥasret-i laᶜlümle ol ḳadar
Dāmānum oldı pür-dür-i nā-sufte-i heves

(2) Sinemki cāme-ḫᵛāb-ı elemdür ĠAFŪRĪYĀ
Cān u dil olsa anda n'ola ḫaste-i heves

(3) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Sözüñ kim ḳudsiyān iᶜcāze mensūb eylemişlerdür
Mesīḥ enfāsını naẓmuñla maḥcūb eylemişlerdür

(16-21 arası) : - W./

(5) Harābāt ehli müstaᶜnīdür öyle sāyesinden kim
Şehā perr-i hümāyı bezme çārūb eylemişlerdür

(6) Olurdı pīrehen-Yūsuf disem gürk-i gele zīrā
Hezārı giryede mānend-i Yaᶜḳūb eylemişlerdür

(7) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(8) Feyż-i nigehle bu dil-i nā-şādı mest ider
Bir neşvedür ki ġamze-i cellādı mest ider

(9) Luṭf-ı nigāh ṭurfe-ḫırām-ı ṣanevberī
Bezm-i çemende nergis-i şimşādı mest ider

(10) Dil şemᶜasını māye-i şevḳ eylemek degül
Dāvud-ı nāz istese pūlādı mest ider

(11) Kilk-i ĠAFŪRĪ girye-i gevher nisār ile
Gāhī düşer geh ḫāme-i üstādı mest ider

(12) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Güşe-i ḫān-ḳah-ı pīr-i muġāndur Ġalaṭa
Rind-i mey-hᵛāreye güyā ki cināndur Ġalaṭa

(14) Bāde-i köhne gibi hūş-rübā muġbeççesi
Ḥāṣılı fitne vü āşūb-ı cihāndur Ġalaṭa

(15) Ḥacle-i duḫter-i rez maᶜreke-i sūr-ı sürūr
Yaᶜnī Celvet-geh-i peymāne-keşāndur Ġalaṭa

(16) Ey ġAFŪRĪ mey-i nābını görenler didiler
La^{c}l-i yāḳūta ^{c}aceb ma^{c}den-i kāndur ġalaṭa

(16) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Ṭatlu sözlerle beni aġlamasun dir ammā
Şeker-i la^{c}li o şūḫuñ daḫi çoḳ ṣu götürür

[E.202^{a}](I)ġAFŪRĪ EFENDİ Üsküdar'da Bulgurluda (II)icrā eyledigi suya didigi tārīḫdür :

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(III) Feyyāż-ı ezel teşnelere eyledi iḥsān
(IV) Bir böyle güzel ṭatlu ṣoyuk āb-ı mübārek
(V) Bir ^{c}ırḳını güyāki çeküp āb-ı ḥayātuñ
(VI) Bu ḥavża revān eyledi Allāhü tebārek
(VII) Zemzem gibi Ḥaḳḳ menba^{c}ın idüp müteyemmen
(VIII) Kevşer gibi hem mecma^{c}ın ide mütebārek
(IX) Yümn ü bereket Ḥaḳ'dan umup didi ġAFŪRĪ
(X) Bu berkeye tārīḫ içün ḥavż-ı mübārek Sene 1077

[W.198^{a}] (18) ġĀZĪ

(19)Nāmı daḫi ġĀZĪ'dür.RŪM-İLİ dil-āverlerindendür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i (20)mevfūreden ṣonra ziyāde bahādır olmağla żātı beglerbegilük ^{c}ünvānı ile (21)ḳām-revā ve ba^{c}ż-ı bilād-ı celīlede kār-fermā ve ṣāḥib-i livā olmışdur. [E.202^{b}] (1)Ol ^{c}aṣruñ şu^{c}arāyı

(16-17)Velehu : - W./ (I-X)arası)metinde kenardadır: - W./ (19)dilā-verlerindendür: dilā-verlerinden olup W./ (21)olmışdur : olup W./ (202^{b}-1)ol ^{c}aṣruñ : ^{c}aṣruñ W./

şīrīn-edāsından bir mīr-i mīran-ı mülk-i sühandan (2)ve ḳalem-rev-i iḳlīm-i ᶜirfāndur ki kilk-i süḫan-perdāzı ve ṣarīr-i ḫāme-i (3)naẓm-ı velvele-sāzı pür-āvāz-ı ᶜırāḳ ve ḥicāzdur. TERTĪB-İ DĪVĀN (4)idüp biñ yetmiş beş ḥudūdında nihāl-i ᶜömri ḫazān-resīde-i (5)fenā ve ᶜazm-i gül-şen-i beḳā itmişdür.Bu birḳaç beyt-i raᶜnā ol (6)ġāzī-i ġazā-muᶜtāduñdur ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

(7) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Begüm reftāra gel reşk-āver ol serv-i dil-ārāya
Cemālüñ tāb virsün çehre-i tezyīn ü ārāya

(9) Naẓīre ṣanma ᶜaksüñ māṭlaᶜ-ı mir'āta baḳdukça
Naẓīr olsun mı şāhum āfitāb-ı ᶜālem-ārāya

(10) Yaḳup ḳandīl-i māh u mihrini bu ṭāḳ-ı mīnāda
Bu bezm-i ḫālet-efzāyı felek yıllarla araya

(11) Ḫayāl-i yār ile ḫalvet-serāy-ı dil müzeyyendür
Gider efkārı ĠĀZĪ girmesün aġyār araya

(12) VELEHU

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(13) Yār aġyāra çünki rām oldı
Rindegānī baña ḥarām oldı

(14) Şām-ı hecründe bezm-i ḫāṣımuza
Ḫūn-ı dil bāde dīde cām oldı

(3,4)Tertīb-i Dīvān idüp : - W./ (4)beş : - W./ (6)ġazā-muᶜtāduñdur ki bu maḥalle taḥrīr olındı : ġazā-muᶜtaduñ eşᶜārındandur W./

(15) Heves-i ṣubḥ-ı vaṣlı cānānuñ
Bā^{c}iṯ-i intiẓār-ı şām oldı

(16) Sūd-ı sevdā-gerī-i nakd-ı viṣāl
ĠĀZİYĀ bir ḫayāl-i ḫām oldı

(17) ĠĀZĪ

(18)Nāmı ^{c}Abdü'l-kerīm'dür.Evā'il-i ḥālinde Rūm-ili ġāzīlerinden olup (19)ba^{c}dehu İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp ^{c}ulemādan birine (20)dānişmend olmağla mülāzım ve ṭarīḳ-i ḳażāya ^{c}āzim olup (21)Rūm-ilinde ba^{c}ż-ı ḳaṣabāta ḳāḍī ve ḥākim olduḳdan şoñra (22)biñ yetmiş altı tārīḫinde fevt olmışdur. Ol ^{c}aṣruñ meşhūr olan [W.198^{b}] [E.203^{a}](1)şu^{c}arāsındandur. Bu beyt āṯārından nümūnedür.

(2) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Görd̈ügin oḳa ṭutar ġamzesi ruḫṣat mı virür
Yāyını biz çekerüz ġayriye zaḥmet mi virür

(4) ĠINĀYĪ

(5)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Zümre-i sipāhiyāndandur.(6)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp vüzerā-yı ^{c}iẓāmdan ba^{c}ż-ı (7)pāşālaruñ ḫidmetinde olmışdur. Şu^{c}arā-yı ^{c}aṣrdan bir şā^{c}ir-i (8)ḫoş-ṣoḥbet ve ḳābil-i üns ü ülfet olup şā^{c}iriyyetden ġayrı (9)tīr-endāzlıkda daḫi ḫayli ḳuvvet ve ḳudreti olmağla meydān-ı (10)belāġatda tīr-i maẓmūnı resīde-i hedef-i ma^{c}nā idüp biñ

(19-22)ba^{c}dehu İstanbul'a.....ḥākim olduḳdan şoñra: ba^{c}dehu İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i ^{c}ilm-i ma^{c}rifetden şoñra mülāzım ve rāh-ı ḳażāya ^{c}āzim olup Rūm-ilinde ba^{c}ż-ı ḳaṣabāta ḳāḍī olup W./ol ^{c}aṣruñ : ^{c}aṣruñ W./ (203^{a}-1)şu^{c}arāsındandur. Bu beyt āṯārından nümūnedür. : şu^{c}arāsından olmağla āṯārından bu beyt bir nümūnedür W./ (7)olmışdur : olup W./ (8)olup : olmışdur W./ (10)ḥudūdında : tārīḫinde W./

(11)yüz beş ḥudūdında fevt olmışdur. Bu birkaç beyt-i ra^{c}nā ol (12)seng-nişānī-i be-nāmun çekīde-i kilk-i güherzāsıdur ki taḥrīr olındı

(13) NAẒM

Vezni: ..- -/.- . -/..-

(14) Nigehī tīġine gögüs gererüz
Gör ne keskin ḳażālara siperüz

(15) Ḳaṣd-ı ṭavf-ı ḥarīm-i yār itdük
Bu hevesle bürehne-pā vü serüz

(16) Müdmin-i ^{c}ışḳuz ey kemān ebrū
Ne ḳadar saḫt ise o yā çekerüz

(17) Feṯḥ-i bāb olmadı ĠINĀYĪ bize
Yār kūyında der-be-der gezerüz

(18) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Olma hem āġūş-ı sīm-endām mānend-i nigīn
Rū-siyehlikle çıḳarma nām mānend-i nigīn

[W.199^{a}](20) Nām-dārānı ider güm-geşte dest-i rūzigār
Ger olursa ḥātem-i eyyām manend-i nigīn

(21) Levḥ-i dilde naḳş-ı nām u mihr-i dil-ber eylesün
Buse cūyān-ı leb-i gül-fām mānend-i nigīn

---

(13)Naẓm : ġazeliyātındandur W./ "W" nüshasında yer alan şiirlerin diziliş sıraları "E" nüshasındaki sıra düzenine uymamaktadır./
(203^{b}-3)(Başlık):Fārisī eş^{c}ārından bir iki beyit taḥrīr olındı W./

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.203^{b}] (1) Felek bezminde cām-ı ārzu nā-dīdedür şimdi
Humār-ı ye'sle çeşm-i emel ḫ^{v}ābdadur şimdi

(2) Hemān beyhūde gerd-i reh-güzārı olma ey ümīd
Kabā-yı şāhid-i maḳṣūd-ı dāmen-çīdedür şimdi

(3) Dest-āvīz-i taḥṣīli olan Fārsī eş^{c}ārındandur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Be-men kün çāre-i ḳadd-i ḫam-ı pīrān fānī rā
Ki ne-tuvān cüz be-āteş-i rāst kerden geç kemānī rā

(5) Ne-bāşed ^{c}ārifān dil-saḫt ez güftār-ı bed güyān
Ki ne-şinīdem zi-dey yaḫ beste baḥr-i bi-kirānī rā

(6) Der münācāt-ı ḳāḍī'l-ḥācāt

Vezni: - -./.- - ./.- -./.- -

(7) Pāk eyle sivādan dil-i nālānumı yā Rab
Bī-jeng ḳıl āyīne-i ^{c}irfānumı yā Rāb

(8) Ṣaḥn-ı çemen-i merḥamete cūy-ı revān it
Eşk-i nedem-i dīde-i giryānumı yā Rab

(9) Der na^{c}t-ı Ḥabīb-i Ḫudā

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(10) Ey maṭla^{c}-ı envār-ı hidāyāt-ı Ḫudā
Vey rūşenī-i ^{c}ālem-i dīn ü dünyā

(11) Vaż^{c} eylemesen ḫāke mübārek ḳademün
Olmazdı ana mihr ü ḳamer nāṣıye-sā

(12)Ol ^{c}aṣrda ḥüsn-i ^{c}ālem-süz ile meşhūr-ı cihān ve maḳbūl-i devrān (13)olan Mevlevī köçegi medḥinde naẓm eylediği ebyātdur.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(14) Bend itdi benüm bu dil-i āzādumı derviş
Ney gibi ziyād eyledi feryādumı derviş

(15) Zevḳ-i naẓar-ı muṣḥaf-ı vech ile ferāmūş
İtdürdi bana ders ile üstādumı derviş

(16) Di ḫān-ḳehün ḥażret-i Monlāyı seversen
Luṭf it bana göster reh-i irşādumı derviş

(17) Bir himmet ider şeyḫa tevessül ideyüm de
Görsün eser-i da^{c}vet-i evrādumı derviş

(18) Döndürdi GINĀYĪ teni fānūs-ı ḫayāle
Süz ile sema^{c} eyledi mu^{c}tādumı derviş

(19)Ol nūr-ı żamīr-i şems-i cemālün medḥinde bu faḳīr-i cāmi^{c}ü'l-ḥurūfun daḫi (20)naẓm-ı bedīhiyyesidür ki bu münāsebet ile taḥrir olundı. Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Devr ider ol serv-ḳāmet gül-^{c}izārum Mevlevī
Ney-veş efzün eyledi feryād [u] zārum Mevlevī

(12,13)(Başlık):Ol ^{c}aṣırda ḥüsn-i ^{c}ālem-süz ile meşhūr-ı cihān olan Mevlevī köçegi medḥinde bu ebyātı naẓm itmişdür W./
(19,20)(Başlık):Bu faḳīr rāḳımu'l-ḥurūfun daḫi ol nūr-ı żamīr-i şems-i cemāl medḥinde olan naẓm-ı bedīhiyyesidür ki münāsebet ile taḥrīr olındı W./ (21)feryād [u] zārum : metinde ⌊u⌋ yoktur. Böyle şekli doğrudur. Düzeltildi./

(22) Mevleviler başına ᶜālem fer-ā-fer çevrilür
Ger semāᶜ itse ḳaçan ol ᶜişve-kārum Mevlevī

(23) Gitmek ile hep rikāb-ı esb-i nāzunda senün
Faḫr iḍer erbāb-ı dil yektā-süvārum Mevlevī

[E.204ᵃ] (1) Ser-bürehne sāna eyvā'l-lah dīr ābdālınum
Mülk-i ḥüsnün pādişāhı tāc-dārum Mevlevī

(2) Gel ḳudümünle müşerref ḳıl gönüller taḫtını
Müstmendindür Ṣafāyī şehriyārum Mevlevī

[W.199ᵇ] (3) ĠAVSĪ

(4)Būstān-ı fünün-ı maᶜārifün serv-i ser-efrāzı ve gül-istān-ı bezm-i leṭāyifün (5)hezār-ı nağme-perdāzı Şeyḫ Aḥmed ĠAVSĪ'dür. Maḥmiye-i İstanbul'dan ẓuhūr (6)itmişdür.Evā'il-i ḥālinde BEYT:

Vezni: ..- -/..- -/..- -/- - (..-)

Meşnevīden işīden kimse kelām-ı muᶜciz

(7) Döne döne ṭolanur ol ḥarem-i maᶜnāyı mefhūmiyle ṭarīḳ-ı hidāyet-refīḳ-i (8)Mevleviyyeye sālik ve naḳd-ı vaḳt-i maᶜārife mālik olup tekmīl-i (9)ādāb-ı ṭarīḳat ve taḥṣīl-i kemāl-i maᶜrifet idüp mertebe-i kemāle (10)vāṣıl oldukdan ṣonra me'zūn-ı ḫilāfet olmağla baᶜż-ı ḫān-ḳāhda (11)şeyḫ olup baᶜdehu Ġalaṭa Mevlevī-ḫānesine seccāde-nişīn-i meşīḫat (12) olmışdur. BEYT:

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

Ḥabbezā pīr-i ṭarīḳat fāżıl u ḥikmet-şinās

(204ᵃ-10)me'zūn-ı ḫilāfet olmağla : - W./ (11,12)Ġalaṭa Mevlevī-ḫānesine seccāde-nişīn-i meşīḫat olmışdur : Ġalaṭa Mevlevī-ḫānesinde seccāde-nişīn-i meşīḫat-ı istikrār itmekle W./

(13)ᶜĀlem-i ᶜilm-i ledün müşkil-güşā-yı Meşnevī manṭūḳına muṭābıḳ olan (14)meşāyiḫ-i kirāmdan olup bir baḥr-i bī-kenār-ı maᶜārifdür ki (15)sebze-zār-ı ḫān-ḳāh-ı cihānda bezl-i ḳudret ve īsār-ı nisār-ı cevāhir-i (16)maᶜrifet itmiş bir pīr-i rūşen-żamīr olup bin yüz ṭoḳuz (17)tārīḫinde şems-i ḥayātı ufḳ-ı ecelden ġurūb itmekle bu ḫākdan-ı (18)fenādan güzer-gāh-ı beḳāya rıḥlet idüp vefātına bir ᶜaşıḳ-ı ṣādıḳ (19)bu tārīḫi naẓm itmişdür. TĀRĪḪ :

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

Devrān ḳodı Aḥmed Dede'siz tekyemüzi ḥayf

(20)Bu ebyāt-ı pür-nikāt ol ġavs-ı ᶜaṣrun āṣārındandur ki taḥrīr olınur.

(21) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(22) Şevḳ-i viṣāl-i dūst-tenüm cān cān ider
Sūd u ziyānı zevḳ u ġamı bī-nişān ider

[E.204ᵇ](1) Gāhī tebessüm ile selām-ı tamām-ı nāz
ᶜIşḳ āşināya secdeye āyet beyān ider

(2) Bir tāb var ki şuᶜle-i ruḫṣār-ı yārda
Cibrīl-i ᶜışḳı lemᶜasına dīde-bān ider

(3) Bī-hūş ider o ġamze-i mestūr ᶜāşıḳı
Lāyıḳ mı hem yine nigehün imtiḥān ider

(4) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

---

(13)manṭūḳına : maẓmūnına W./ (14)meşāyiḫ-i kirāmdan olup:meşāyiḫden W./ (17)tārīḫinde:senesinde W./ (18)bir ᶜāşık-ı ṣādıḳ : - W./ (19)itmişdür:olınmışdur W/Tārīḫ:Tārīḫ-i vefāt-ı Aḥmed Ġavsī W./ (20)ki taḥrīr olınur:ki maḥalle taḥrīr olındı W./

[W.200^{a}] (5) Dil-ber ^{c}izārı rengini kim verde gösterür
Gül ^{c}andelībe rūyını hūy-kerde gösterür

(6) Çeşmünde tāb-ı ^{c}ışḳ nihān olmāz ^{c}āşıḳun
Şāfī şerāb kendüyi sāġarda gösterür

(7) ĠAVSĪ daḳīḳa-ı hüneri ^{c}arż ideremi dil
Dāġ-ı derūnı dehre ne bir ferde gösterür

(8) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Olduḳ yine biz secde ber-i nār-ı maḥabbet
Olmaz dilimüz beste-i zünnār-ı maḥabbet

(10) Cān u dilüm-i eyler idüm ġamzeye teslīm
Maḥrūmī-i ġam olsa dil-i zār-ı maḥabbet

(11) Levḥ-i dil-i ĠAVSĪ'de ḳomaz naḳş-ı ḳedūret
Şevḳ-i heves-i bāde-i gülzār-ı maḥabbet

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Cānıma kār itdi istīlā-yı derd-i rūzigār
Hiç göz açdurmaz bana bir laḥẓa gerd-i rūzigār

(14) Olma Suhrāb-ı ġamun mağlūbı tā kim diyeler
Āferīn ey ĠAVSĪ-i Rüstem-neberd-i rūzigār

(15) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(16) Āsiyāb-ı cevre kendüm geldigüm ^{c}ayb itmekim
Bizde ma^{c}nā ḥırmeninden ṣıçramış bir dāneyüz

(17) VEʾLEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Göz diyüp gezdirdigün yaġ pāresinüñ şuᶜlesi
Nūr-ı Ḥaḳdandur bu rāzı bilmeyen aᶜmā imiş

[E.205ᵃ] (1) ĠIYASĪ

(2)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Meşāyiḫ-i ṭarīḳ-i Celvetiyye'den (3)olup elli beş sene Şehzāde cāmiᶜ-i şerīfinde cumᶜa vāᶜiẓi ve (4)Küçük Ayāṣofya'da Ḥüseyin Aġā zāviyesinde daḫi Şeyḫ (5)olan Şeyḫ Aḥmed Ümīdī nām zāt-ı şerīfüñ oġludur. (6)Evāʾil-i ḥālinde ṭarīḳ-i ṣafā-refīḳ-i ᶜilme ᶜāzim şeyḫü'l-islām (7)Ṣunᶜī-zāde Efendī'den mülāzım olup taḥṣīl-i maᶜārif ve ᶜulūmdan ṣonra (8)Mıṣr ḳalemi ḳużātı silkine sālik ve nice menāṣıb taṣarruf (9)idüp ḳalem-i mezbūrda pīr ve iḫtiyār olmaġla menāṣıb-ı sitte (10)erbābı zümresine dāḫil olmışdur.Tertīb-i Dīvān iden (11)şuᶜarādandur. Bu ebyāt anuñdur.

(12) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(13) Cān geldi leb-i ḥasrete imdād-ı necāt it
Vaṣluñla eyā ᶜĪsī-nefes nefḫ-i ḥayāt it

(14) Çoḳ merd-i Felāṭūn-ḥıredi eyledi mecnūn
Çöz ᶜuḳde-i zülf-i siyehüñ ḥall-i nikāt it

(205ᵃ-2)Meḥmeddür:Meḥmed Emīndür W./ (3)olup:-W/ve:olup W / (4)Ayasofya'da:Ayasofya'da daḫi W/daḫi: - W./ (4,5)zāviyesinde daḫi..... şerīfüñ oġludur : zāviyesinde seccāde-nişīn olan Şeyḫ Aḥmed Ümīdī dimekle maᶜruf olan zāt-ı şerīfüñ oġludur W./ (6-11)Evāʾil-i ḥālinde .....Bu ebyāt anuñdur. : Evāʾil-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet idüp ṭarīḳ-i ṣafā refīk-i ᶜilme ᶜāzim ve şeyḫü'l-islām Sunᶜi-zādeden mülāzım olup baᶜdehu Mıṣr ḳalemi ḳāḍīları silkine sālik ve nice menāṣıb taṣarruf idüp pīr-i ṭarīḳ olmaġla sitte erbābına dāḫil olmışdur.Tertīb-i Dīvān iden şuᶜarādandur.Bu ebyāt āṣārından nümūnedür W./

(15) Güyā ideyüm dirsen eger ṭūṭī-i ṭabᶜun
Vaṣf-ı leb-i cānānı ana ḳand-ı nebāt it

(16) Düşdükde piyāde yüri ferzāne ĠIYĀSĪ
Bu naṭᶜ-ı belāġat de nice şehleri māt it

[W.203ᵃ][E.206ᵃ] (1) FĪ ḤARF'İL-FĀ'

(2) FÜTŪḤĪ

(3)Nāmı ᶜAbdü'l-ᶜaziz'dür.Dārü'n-naṣr ve'l-meymene maḥmiye-i Edirne'den ẓuhūr itmişdür (4)Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i ᶜulūmdan ṣoñra mülāzım ve (5)rāh-ı ḳażāya ᶜāzim ve nice menāṣıb-ı celīle taṣarruf idüp (6)biñ ellī dört tārīḫinde fevt olmışdur. Ol ᶜaṣruñ şuᶜarā-yı (7)belāġat ᶜunvānından olmaġla bu ebyāt āṯārından nümūnedür.

(8) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Dil-i ṣad-pāreye zaḫmı o zībā ḫancer açmışdur
O bir ṣāḥib-ḳırāndur nice böyle kişver açmışdur

(10) Meyān-ı ebrūvānunda o ḫāl-i ᶜanberīn cānā
Ṣanasın bir hümādur uçmaġa bāl ü per açmışdur

(11) FAḪRĪ

(12)Nāmı Meḥmed'dür. Çorlı ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (13)maᶜrifet idüp ol ᶜaṣrda Rūm-ili vālisi olan Arslan Pāşā-zāde (14)ᶜAlī Pāşā'ya dīvān kātibi olmaġla Yanya ḳaṣabasında imāmet ve ḫiṭābet (15)maḥlūl olmaġla cihet-i mezbūreya

---

(206ᵃ-5)ve:olup W/menāṣıb-ı celīle taṣarruf idüp:nice menāṣıb-ı celīleye mutaṣarrıf olduḳdan ṣoñra W./ (6,7)şuᶜarā-yı belāġat ᶜunvānından olmaġla bu ebyāt āṯārından nümūnedür:şāᶜir-i şirin-beyāni olmaġla bu iki beyt āṯārından nümūnedür W./ (14)dīvān kātibi olmaġla Yanya ḳaṣabasında:dīvān efendisi olup baᶜdehu Yanya ḳaṣabasında W./

kanā^{c}at ve rağbet itmekle ḳaṣaba-i mezbūrede (16)iḳāmet idüp bin elli beş tārīḫinde fevt olmışdur. Ol ^{c}aṣrun (17)şu^{c}arāsındandur. Bu ebyāt āṯārındandur.

(18) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Maḳām-ı evc-i a^{c}lāya irem dirseñ şihāb-āsā
Vücūd-ı pür-ġubārun pāymāl eyle türāb-āsā

(20) Ben ol müstaġraḳ-ı girdāb-ı deryā-yı ġamun şimdi
Döner seylāb-ı eşküm üzre gerdūn āsiyāb-āsā

[E.206^{b}] (1) FEHİM

(2)Nāmı Muṣṭafā'dur.Şāh-bāz-ı vücūd-ı ma^{c}ārif-şikārı, āşiyān-ı İstanbul'dan (3)peydā olup İstanbul'da taḫte'l-ḳal^{c}ada bir uncu ^{c}arabun oğlu olup (4)^{c}ünfüvān-ı şebābda taḥṣīl-i dest-māye-i ma^{c}ārif-i bī-ḥesāb itmekle on sekiz (5)yaşında tertīb-i Dīvān itmişdür.Fi'l-ḥaḳīḳa belāġat-^{c}unvān ile meşhūr-ı (6)cihān olan [W.203^{b}] şā^{c}ir-i māhir müsellemü'l-eṭvār olup ġayet pür-fen bir şā^{c}ir-i (7)nāzük-sühandur.Ol ^{c}aṣrda Ḳāhire-i Mıṣr vālisi olan Eyyūb Pāşā nām (8) vezīre intisāb idüp Mıṣra ^{c}azīmet ve pāşā-yı mezbūrun girişme-i iltifātıyle (9)ziyāde mültefet olmaġla ḥussād-ı bed-nihād taḥammül idemeyüp müdmin-i ḫamrdür diyü (10)nice iftirā ile naẓar-ı pāşā'dan sāḳıt olmaġla Mıṣr'da ziyāde miḥnet ve ġurbet ve (11)żillet çekmekle

---

(14,15,16)imāmet ve ḫiṭābet....iḳāmet idüp:cihet-i imāmet ve ḫiṭābete kanā^{c}at idüp W./ (17)şu^{c}arāsındandur.Bu ebyāt āṯārındandur: Şu^{c}arāsından olmaġla bir iki beyt taḥrīr olındı W./ (206^{b}-3)oğlu olup:oğlu olmaġla W. / (5)belagat-^{c}unvan ile : - W./ (6)olup:-W./ (7)nazük-sühandur:nazük-sühan olmaġla W/Ḳāhire-i:-W./ (7,8)Pāşā nām vezīre intisāb:Pāşāya intisāb W/Mıṣra ^{c}azīmet ve:^{c}āzim-i Mıṣr olup W/mezbūrun:müşārü'n-ileyhün W./ (9,10)ḥussād-ı bed-nihād.....nice iftirā:ḥussād-ı bed-nihād bir ṭarīḳ ile ġamz ve nice iftirā W./ (10,11)cümlelerde yer alan kelimelerin "W"nüshasındaki diziliş sıraları farklıdır./

şekvāyı mutażżammın elfāẓı keşīde-i silk-i naẓm idüp (12)bu ebyātı dimişdür

Der meẕemmet-i Mıṣr

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Geh mevc-veş misāfir-i ᶜummān-ı ġurbetüz
Geh girdbād-ı bādiye-gerdān-ı ġurbetüz

(14) Maḥv eyledi vücūdumuzı tāb-ı āfitāb
Vīrāne-zār-ı Mıṣr'da ḥayrān-ı ġurbetüz

(15) Dār u diyār u yārdan oldı cüdā FEHĪM
Rūz-ı ḳıyām dest-be-dāmān-ı ġurbetüz

(16) Der meẕemmet-i Mıṣr

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Tāki cānum tendedür māü'l-ḥayāt olsa eger
İçmeyem Ḫıżr eylese teklīf āb-ı Mıṣr'dan

(18) Mihr olursam ol ufūḳdan itmeyem ḳaṭᶜā ṭulūᶜ
Māh olursam almayam nūr āfitāb-ı Mıṣr'dan

(19) Gül-sitāndan bülbülān me'yūs olup ḫāmuş hep
Her ḫarābe pür-ṣadā bāng-i ġurāb-ı Mıṣr'dan

(20) Çok temāşā itdüm ādem görmedüm zīrā gözüm
Ḫiredür gerd-i ḥımār-ı bi-ḥesāb-ı Mıṣr'dan

(21) Üştürān lāġar-ten ü ber kef-dehen ḫārlar ḳavī
Ey su'āl iden mizāc-ı şeyḫ ü şāb-ı Mıṣr'dan

---

(12)bu ebyātı : - W/başlık:Ḥasbı-ḥāl-i ḫod W./ (13)bād-ı : - W./

(22) Evliyāsı kun bürehne kīr der-kef gezmede
Ġar zenān, himmet umun her bī-ḥicāb-ı Mıṣr'dan

(23) Çekse Yūsuf ġāşiyem ṭutsa rikābum ger ᶜAzīz
İctināb itdüm muḥaṣṣal irtikāb-ı Mıṣr'dan

[E.207ᵃ](1) ᶜAhdüm olsun ger der-i cennet olursa ey FEHĪM
Ṣağ olursam geçmiyem bir daḫi bāb-ı Mıṣr'dan

(2)Mıṣr'da ol ᶜaṣırda ümerādan Nevālī Meḥmed Beg nām ṣāḥib-i kerem-ki mıṣyāfilikde (3)Keykāvus'a perde-keş-i nisyān olmışdur. Ol mīr-i vālā-himem ve ol Bermekī-'i (4)ṣāḥib-kereme bir ḳaṣīde virüp ṭālib-i sefer-i Rūm oldıġını eşᶜār ider

(5) Maṭlaᶜı budur

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[W.204ᵃ](6) Bakınca cünbiş-i mir'āt-ı çarḫ-ı mīnāya
Sefer görindi dil-i mübtelā-yı şeydāya

(7)Ol mīr-i muḥterem mezbūruñ levāzım-ı seferiyyesin görüp yol ḫarçlıġın (8)virüp Mıṣr ḫazīnesiyle maᶜān muᶜazzez ve mükerrem İstanbul ṭarafına (9)yollayup eṣna'-i ṭarīḳde mizācını bozup Ilġın nām menzilde bin (10)elli sekiz tārīḫinde ol nā-murād ᶜazm-i merḥale-i beḳā itmişdür fevtine tārīḫdür.

(11) Tārīḫ-i vefāt-ı Fehīm

(W.203ᵇ-21)de yer alan "Neṣr"başlığı (E.207ᵃ)da satır (2)den önce yer almamıştır / (207ᵃ-2)nām ṣāḥib-i kerem ki: - W./ (3)olmışdur: olup germādan olmaġla şāᶜir-i mezbūr W(')vālā-himem ve ol Bermekī-i ṣāḥib-kereme bir ḳaṣīde virüp:vālā-kadre bir ḳaṣīde virüp W./ (W.204ᵃ-2)da yer alan "Neṣr" başlığı (E.207ᵃ)satır (7)den önce görülmemektedir / (7)muḥterem:mükerrem W./ḫarçlıġın:ḫarc-ı rāh W./ (8)İstanbul tarafına:İstanbul W / (10)na-murad ᶜazm-i merḥale-i beḳā itmişdür.Fevtine tārīḫdür:nā-murād fevt olmışdur W./ (11)(Başlık) : Vefātına tārīḫ W./

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(12) Gitdi bin elli sekizde nā-murādāne FEHĪM

(13)Mezbūrun eşcār-ı güher-bār-ı macārif-āsārından birkaç beyt taḥrīr olındı :

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(14) Çün nūr-ı dīdesi seferi oldı Nīl'den
Yacḳūb-ı ḥasta el yūdı çeşm-i calīlden

(15) Bir gül-şen olsa kim güli dāġ itse şucle si
Dil ġonce oldı serdī-i bāġ-ı Ḫalīl'den

(16) Kevser ḥayālī cāşıḳa naḳş-ı serābdur
Ḳılduḳ tehī ḥabāb-ı dili selsebīlden

(17) İtdük sükūt-ı güṭa-ḥor-ı baḥr-ı cışḳ olup
Olduḳ ḥalāṣ dağdağa-i ḳāl ü ḳīlden

(18) Çoḳ reh-nümāyı eyledük ey Ḫızr yekser āġ
Şermende yüz senün gibi yüz bin delīlden

(19) Ey şāh-ı keç-külāh-ı melā'ik sipāh-ı ḥüsn
Eyle otāġ şāh-per-i cebre'īl'den

(20) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Ḥüsnine baḳmaz şarāb-ı ḥayretī nūş itmeyen
Çeşmine hem-meşreb olmaz eşk-i bī-hūş itmeyen

(22) Şucle-zār-ı bāġ-ı ḥüsnin ol mehün yād eylemez
Āteşin naḫl-ı tecellāyı ferāmūş itmeyen

---

(13)Mezburun.....taḥrīr olındı:eş'ārından birkaç beyt taḥrīr olındı W

(23) Der kenār itmez ḫayāl-i şāhed-i ruḫsārını
Kuvvet-i fikrin ser-ā-pā dest-āġūş itmeyen

[E.207^{b}] (1) Nidügün bilmez belāsın ġamze-i cellādınuñ
Vaṣf-ı şemşīrin ecelden ser-be-ser-güş itmeyen

(2) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Bülbüli bāġçe-i ye's teselli bulmaz
Yazsa ṭāvus-ṣıfat ger per ü bāl üstine gül

(4) Ṭūṭī-i āla döner ki aynaya ^{c}aksi düşe
Ḳose gül-şende ḥarīfān-ı mey āl üstine gül

(5) Görinür ābda nīlūfer-i ḫūr-şīd gibi
Ḳosuñ ol sīne-i āyīne-misāl üstine gül

(6) Yazmadı böyle daḫi Ma^{c}nī-i endīşe FEHĪM
Levh-i dībaçe-i dīvān-ı ḫayāl üstine gül

(7) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Ben dilüm çeşm-i bütān cām-ı şarābumdur benüm
Ġamze mey-ḫānemde bir mest-i ḫarābumdur benüm

(9) Baḥr-ı ^{c}ışḳum pertev-i dīdār-ı ḥüsne nāẓırum
Mihrile meh merdüm-i çeşm-i ḥabābumdur benüm

(10) ^{c}Ālem-i envār-ı dilde āsumān-ı şu^{c}leyem
Hüsn-i ^{c}ālemsūz-ı dil-ber āfitābumdur benüm

(207^{b}-2-6)Velehu : - W./ (4)^{c}aks:metinde ^{c}ışk şeklinde yazılıdır doğrusu "^{c}aks"dir./

(11) Būs idince dāmenin maḥşerde ol māhum didi
ᶜAyb ḳılman kim FEHİM-İ bi-ḥicābumdur benüm

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Ḫışm ile çeşmün zebān-ı nālemi lāl itmesün
Murġ-ı dest-āmūz-ı dildür bī-per ü bāl itmesün

[W.204ᵇ] (14) Bin teġāfül itse ġamzeñ naḳd-ı cāna ġam degül
Ġāret-i esbāb-ı din itmekde ihmāl itmesün

(15) Söyle luṭf it cāvidān-ı çeşm-i muᶜciz-güyuna
Şerḥ-i efsūn-ı nigāhuñ cāna icmāl itmesün

(16) Şāh-ı iḳlīm-i ġamundur dil yiter bīdād ḳıl
Peyk-i āhım bār-gāh-ı ᶜarşa irsāl itmesün

(17) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(18) Dil-ber olıcaḳ ol meh-i tābān gibi olsa
Reng-i güli ḫurşīd-i dırahşān gibi olsa

(19) Sāyeñde olurduḳ senüñ āsūde-dil ey mihr
Sāyeñ daḫi ol zülf-i perīşān gibi olsa

(20) Çoḳdan anı bāzār-ı maḥabbetde ṣatardum
Cānānum eğer Yūsuf-ı Kenᶜān gibi olsa

(21) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(22) Rind-i ᶜışḳum bana bir rind-i cihān olsa güzel
Ġamze-i şūḫı gibi nādire-dān olsa güzel

(23) Ṣāfum āyine-ṣıfat nakş-ı nigārı sevmem
Ṣāde-levḥüm bāna başdan başa ān olsa güzel

[E.208^{a}] (1) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(2) Dil ki ḫūn oldı naṣīḥat anı itmez ıṣlāḥ
Ḥüsn-i tedbīr ile mey bir daḥi engūr olmaz

(3) Fārisī Ġazeliyyātındandur

Vezni: —.—.—/—.—.—/—.—.—/—.—.—

(4) Tā kunem rīş ez ḥāsed-i cān ü dil-i sührāb rā
Mī-ḫorem ez cām-ı elmās mi zehrāb rā

(5) Şeb ki şūd dūr ez naẓar-ı an āfitāb-ı maḥşerem
Tā ṣabāḥ-ı ḫaşr müştākam cemāl-i ḫ^{v}āb rā

(6) Bi-vücūdem gerçi ṭūfān ġark-ı eşkem şūd FEHİM
An serābem men ki girdābī künem girdāb rā

(7) FİKRĪ

(8)Nāmı Aḥmed'dür.Anaṭolı'da Aḳsarāy ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde (9)taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i şi^{c}r ü inşā itmekle ol ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından (10)olup biñ altmış üç tārīḫinde fevt olmışdur.Āṯārından (11)bu beyt nümūnedür.

(12) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(208^{a}-3) (Başlık) : Fārisī ġazeliyātından birḳaç beyt taḥrīr olındı W./ (5)şud: - W./ (9) ol : - W / (10,11)Āṯārından bu beyt nümūnedür : bu beyt āṯārından nümūnedür W./

(13) Nice cān virmiyeyin kim görenüñ cānı sever
Ḥaḳ bu kim cāna yaḳındur leb-i laᶜl-i dil-ber

(14) FAṢĪḤĪ

(15)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr idüp ᶜUşşāḳī-zāde dinmekle meşhūr-ı cihāndur (16)Evā il-i ḥālinde iktisāb-ı faẓl u edeb ve taḥṣīl-i ᶜilm ü maᶜrifet idüp (17)mülāzım ve ṭarīḳ-ı tedrīse [W.205ᵃ] ᶜazim olup ᶜalā ḥasbi'l-muᶜtād ifāde-i (18)erbāb-ı istiᶜdād iderek Ḳalender-ḫāne medresesinden Ḳuds-i Şerīf (19)ḳāḍīsı olup bin altmış beş tārīḫinde fevt olmışdur. (20)Ol ᶜaṣrun şuᶜārasından eşᶜarı maḳbūl ve güftārı memdūḥ-ı (21)süḫan-verān-ı ᶜālemdür.Bu birḳaç beyt eşᶜārındandur.

[E.208ᵇ] (1) NAẒM

vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Anlanur sūz-ı dilī dūd-ı kebūd-ı āhdan
Āteş-i ᶜışḳun dil-i ᶜāşıḳda kārı bellüdür

(3) Baḥr-ı hicr-i yārda keştī-nişīn-i miḥnetün
Ẓulmet-i ebr-i siyehden rūzigārı bellüdür

(4) Raḫne-dār-ı seng-i ḫum āb-i ṣafādan dūr olur
Şīşe-i ḳalbün FAṢĪḤĪ inkisārı bellüdür

(5) FEYẒĪ

(6)Nāmı Feyẓu'l-lāh'dur.ᶜAcem diyārından Şamāḫ nām maḥalden ẓuhūr idüp

---

(13)virmiyeyin : virmiyeyüm ben W./ (16)ve taḥṣīl-i ᶜilm ü maᶜrifet idüp : - W./ (17)mülāzım ve ṭarīḳ-ı tedrīse: ve nā'il-i şeref-i mülāzemet ve ṭarīḳ-i tedrise W/ᶜazīmet ve W./ (20)güftārı : - W./ (21)Bu birḳaç beyt eşᶜārındandur : Bu ebyāt-ı nümūne-i āṯārıdur W./
(208ᵇ-4) ḫum : ġam W./

(7)evā'il-i ḥālinde diyār-ı ʿAcem'e elçilik ile giden İncīlī Çāvuş ile (8)maʿan Devlet-i ʿAliyye'ye gelüp taḥṣīl-i maʿārif ve tekmīl-i ʿavārif idüp (9)ʿulemādan birinden mülāzemete nā'il ve rütbe-i tedrise dāḫil olmağla (10)netīce-i ṭarīḳ-i tedrīs olan Süleymāniye'den

MISRĀ

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

Degmez yoḳdur rağbete bu ʿālem-i fānī

(11)diyüp Ḥalep ḳażası pāyesiyle Mudurnu ḳażāsı arpalığı ile ḳanāʿat (12)ve ṭarīḳ-ı resmiyyeden bi'l-külliye ferāğat ve taḥṣīl-i rāḥat ile güşe-gīr-i (13)ʿuzlet iken biñ altmış yedī tārīḫinde irtiḥāl-i dārü'l-üns-i ḳudsa (14)istiʿcāl eylemişdür. Ol ʿaṣrūñ şuʿarāsından olmağla bu ebyāt āṯārındandur.

(15) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Dil u cāni yaḳan tāb-ı ruḫ-ı ruḫsār-ı yārümdür
Ten-i zerd ü nizārum çīneden ol şehsüvārumdur

(17) Habāb-ı laʿl-i mey ṣanman görinen cāmda yer yer
Ruḫ-ı ʿaks-i nigāra ḫayme ḳurmış eşk-bārumdur

(18) Bahār-ı ḥüsnüñi gördükde cāna dāğlar yāḳdum
Feżā-yı sīne bu nev dāğlarla lāle-zārumdur

(19) FÜZŪNĪ

(6,8)diyār-ı ʿAcem'e elçilik ile giden İncīli Çāvuş ile:ʿAcem elçisi olan İncīli Çāvuş ile W /taḥṣīl-i maʿārif ve taḥṣīl-i maʿārif-i bīgirān ile W./ (11)diyüp:maẓmūnı üzre W./ (11,12)arpalığı ile..... bi'l-külliye ferāğat : arpalığına ḳanāʿat ve ṭarīḳden bi'l-külliye ferāgat W./

(20)Nāmı Meḥmed'dür.Anāṭolı'da Göynük ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür Evā'il-i ḥālinde (21)serāy-ı ᶜāmire-i sulṭānīde perverde olup taḥsil-i maᶜārif-i bī-ḥisāb itmekle [E.209ᵃ](1)müteferrikalık ile ṭaşra çıkup baᶜdehu yeşil bayrāḳ kātibi olup ḫaylī şöhret u nām (2)kesb idüp ᶜakıbet biñ altmış sekiz tarīḫinde fevt olmışdur [W.205ᵇ] (3)ᶜAṣrūñ şuᶜarāsından olmaġla bu ebyāt anuñdur.

(4) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) ᶜĀrıżuñ üzre olan ol ḫāl-i ᶜanber-būmıdur
Yā ḥarīm-i Kaᶜbe de birḳaç nefer hindūmıdur

(6) Sūretā gerçi dehendür anı maᶜlūm eyledüm
Maᶜnīde amma ki pür dür-i ḫoḳḳa-i lū'lūmıdur

(7) FERĪDŪN

(8)Ol şīr-i kuḥsār-ı maᶜārifüñ nāmı ŞĪR ᶜALĪ'dür.BOSNA-SARĀY'dan ẓuhūr itmişdür. (9)Eva'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i fenn-i kitābet itmekle İstānbul'da (10)baᶜż-ı evḳāf-ı selāṭīne kātib olmışdur.ᶜAṣrūñ şuᶜarāsınuñ güzīdesinden (11)olup biñ altmış ṭoḳuz tārīḫinde fevt olmaġla bu tārīḫ naẓm olınmışdur. (12) TĀRĪH :

ᶜAdnī künām eylesün Şīr ᶜAlī yā ilāh /1079

(13)Ol bebr-i bīşe-zār-ı maᶜārifüñ āṣārından bu beyt bir nümūnedür

(14) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

---

(21)itmekle : idüp W./ (209ᵃ-3) bu ebyāt anuñdur : Bu ebyāt āṣārındandur W./ (11)olup : olduḳdan soñra W./

(15) Zülf-i siyehūn bād-ı ṣabā eyledi derhem
Āşufte dimāġ itdi anı bū-yı maḥabbet

(16) FERĪDĪ

(17)Ol ferīd-i ᶜaṣr-ı maᶜārifūn nāmı Meḥmed'dür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i feżā'il-i ᶜulūm (18)ve tekmīl-i maᶜārif u rüsūmdan ṣoñra mülāzım ve ṭarīḳ-ı ḳażāya ᶜāzim olup (19)baᶜż-ı bilād-ı celīleye ḳāḍī olup biñ seksen iki tārīḫinde fevt olmışdur (20)Bu beyt āṯārındandur.

(21) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[E.209ᵇ](1) Bir şūḫūn olup ᶜışḳı yine sīnede peydā
Māh-ı ufuḳ-ı çarḫ-ı maḥabbet yeñilendi

(2) FENNĪ

(3)Nāmı Yūsuf'dur. Üsküb'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (4)taḥṣīl-i maᶜrifet idüp envā'-ı fünūndan behre-yāb olmaġla Şeyḫü'l-islām-ı ᶜaṣr olan (5)Yaḥyā Efendiden mülāzım ve müderris olup seyr-i menāzil ve ḳaṭᶜ-ı merāḥil-i (6)ṭarīḳ iderek Medīne-i münevvere ḳāḍīsı iken cihet-i ᶜilmiyyesine iḳrāmen [W.206ᵃ] (7)Mekke-i muᶜazzama kazasına nakl ile tekrim olınup baᶜde'l-ᶜazl biñ (8)yetmiş yedi senesinde fevt olmışdur.Mevlānā-yı mezbūr vāṣıl-ı mertebe-i (9)kemāl olup ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olmaġla bu beyt pürdehşet āṯārındandur.

(10) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(11) Ṣadā-yı raᶜd ṣanma yād idüp ẓulm-ı şehīdānı
Dögüp gögsin dem-ā-dem nāle-i şeb-gīr ider gerdūn

---

(19)ḳāḍī olup:ḳāḍī olduḳdan ṣoñra W./ (209ᵇ-4)ᶜaṣr olan : - W./

(12) FEHMİ

(13)Ol dürr-i yektā-yı ᶜummān-ı feṣāḥatuñ nāmı Derviş'dür.Rūm-ilinde Köstendil nām maḥalden (14)ẓuhūr itmişdür.Saḳḳā-zāde dinmekle meşhūrdur. Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (15)baᶜde taḥṣīlī'l-istiᶜdād mülāzım ve müderris olup lākin menāṣıb-ı dünyāya çendān (16)raġbet itmeyüp Sofya ḳażāsı pāyesi iᶜtibāriyle arpalık ve maᶜīşet ile (17)tekāᶜüd iḫtiyār idüp biñ yetmiş sekiz tārīḫinde fevt olmışdur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsından (18)ṣāḥib-i fehm ü kıyāset bir şāᶜir-i pür-maᶜrifet olmaġla bu ebyāt āṯār-ı dürer-bārındandur.

(19) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) Vücūdum āteş-i ᶜışḳuñla sūzān oldı gitdükçe
Nesīm-i şevḳ-i mihrūñle fürūzān oldı gitdükçe

(21) Hevā-yı fikr-i vaṣl u ārzū-yı cām-ı laᶜlūñle
Döküldi eşk-i çeşmüm dīdeden ḳān oldı gitdükçe

[E.210ᵃ](1)Meẕāḳ-ı cāna keyfiyyet virüp ḳand-ı leb-i laᶜlūñ
Açıldı ṭūṭī-i ṭabᶜum süḫandān oldı gitdükçe

(2) Terakkī-yāb olup ḥüsnüñ dem-ā-dem ey hilāl-ebrū
Meh-i nev bedr olup şān māh-ı tābān oldı gitdükçe

(3) Gel ey FEHMİ bu mir'āt-ı cihāna ᶜayn-ı ᶜibretle
Naẓar ḳıl gör ne ṣūretler nümāyān oldı gitdükçe

(4) FĀRİĠ

---

(13)Rūm-ilinde : - W./ (14)Köstendil nām maḥalden ẓuhūr itmişdür: Köstendilden ẓuhūr itmişdür.W/dinmekle:dimekle W./ (16)pāyesi iᶜtibāriyle:pāyesiyle W/arpalık ve maᶜişet ile : - W./ (17)idüp:itmişdür W./ (18)şāᶜir-i:vücūd-ı W/olmağla:olup W./ (17,18)satırları (W.206ᵃ)da yer alan cümleler de takdim ve tehir vardır W./ (210ᵃ-1)ṭabᶜum:ḳalbüm W./

(5)Nāmı ᶜAbdu'r-rahim'dür.Kütāhiyye'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (6)dīvān ṣāhibi olan Şehrī-i pür-iştihārun terbiyesiyle taḥṣīl-i maᶜārif-i (7)bisyār ile ᶜaṣrun şuᶜarāsından olup bin yetmiş ṭoḳuz tārīḫinde (8)fevt olmışdur. Bu beyt āṣārındandur.

(9) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

Maḥşerde cevrine felegün bir nişāndur
Dest-i cefāda çāk-ı girībān-ı ehl-i derd

[W.206ᵃ](10) FEVZĪ

(11)Nāmı Meḥmed'dür.Maṣḳaṭ-ı re'sī diyār-ı Bosna'dur.Evā'il-i ḥālinde terk-i vaṭan (12)idüp taḥṣīl-i maᶜārif içün İstanbul'a gelüp Üsküdār'da temekkün ve ḳarār idüp (13)naẓm u inşāda ve ḳayd u imlāda kesb-i maharet ile ᶜaṣrun şuᶜarāsından (14)olmaġla tertīb-i Dīvān idüp baᶜdehu Dīvān-ı bülend-eyvān-ı sulṭānī (15)kātibleri silkine münselik olmaġla baᶜż-ı vezīre dīvān efendīsi (16) olup evāḫir-i ᶜömrinde cezebāt-ı ilahīden feyż-yāb-ı saᶜādet olmaġla (17)terk-i cübbe ve destār idüp Üsküdār'da Şeyḫ Selāmī Efendī'den (18)inābet ve ḳice zemān ḫidmet ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat eyleyüp (19)bin seksen dört senesinde fevt olmaġla bu tārīḫ naẓm olınmışdur.

(20) TĀRĪḪ-İ VEFĀT-I FEVZĪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

---

(6)dīvān ṣāḥibi:ṣāḥib-i dīvān W / (11-15)terk-i vaṭan idüp..... kātibleri silkine:terk-i vaṭan idüp İstanbul'a gelüp Üsküdār'da ḳarār ve taḥṣil-i maᶜarif-i bisyār ile naẓm u inşāda ve ḳayd u imlāda kesb-i mahāretden ṣoñra dīvānī Sulṭanī kātipleri silkine W./ (16) olup evāḫir-i ᶜömrinde : olup ᶜaṣrun şuᶜarā-yı ṣāḥib-i dīvānī zümresine dāḫil olup evāḫir-i ᶜömrinde W / (17)Üsküdār'da : - W./ (18)ādāb-ı:merāsim-i W./eyleyüp:idüp W./

[E.210^{b}](1) Gül ṣadāsın güş idince FEVZĪ-İ ṣāḥib-kemāl
Hū didi girdi semā^{c}a ^{c}azm-i cennet eyledi / 1084

(2)Ekşer-i eş^{c}ārı Vecdī'ye naẓīre olmağla bu birkaç beyt taḥrīr olındı.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(3) Tīr-i sitemün kār-ger-i mübreme benzer
Zīrā o kemān ebrūlarun muḥkeme benzer

(4) Fikr-i dehenün māye-i şevḳ-i dilimüzdür
Esrār-ı feraḥ-baḫşda cām-ı Cem'e benzer

(5) Dil virmiyeyim mi çemen-i ḫaṭṭına k'anda
Hūy-kerde ruḫun lāle-i pür-şebneme benzer

(6) Hūr şīdün eger ḫāl u ḫaṭ-ı zülfi olaydı
Dirdüm yine az çoḳ buda cānānuma benzer

(7) Seyr it o perī-zādumı ol çeşm-i siyehle
Ger görmedün ise o perī ādeme benzer

(8) FEVZĪ'ye pesend eylese yārān yiridür
Vecdī'ye naẓīre didigi mülheme benzer

(9) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Elümde lāle-i gül-gūn ṣanma cām-ı meydür bu
Dil-i sengīn-i yārı nerm ider bir ṭurfa şeydür bu

(11) Açılsa ger gül-istān-ı ^{c}ademde açılur miṣli
Gül-i nev-bāve-i gül-zār-ı ṣayf u bāġ-ı deydür bu

(12) Riyā deryāsına ġarḳ itme ṣūfī şāhid-i zühdün
ᶜAbā-yı tövbe-püş olduḳda bin ḳat andan eydür bu

(13) Semend-i ṭabᶜumun FEVZĪ peyin görmek ne mümkündür
Feżā-yı maᶜnāda zīrā reh-i iᶜcāz-ı ṭaydur bu

(14) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Nesīm-i āh ise zülfün perīşān olmaġa baᶜis
Senün berḳ-i ruḫundur cāna sūzān olmaġa baᶜiş

[W.207ᵃ](16) Nice taᶜbīr-i luṭf-ı zaḫm-ı peykānun idem cānā
Ki oldur dīdede her dem dür-efşān olmaġa baᶜiş

(17) Seḥāba mihr-i ruḫsārun kirleden çeşm-i giryānum
Belī ebr-i ḫaṭundur bunca bārān olmaġa baᶜiş

(18) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(19) Dūzaḫ eşer-i şuᶜle-i dāġ-ı dilimüzdür
Zaḳḳūm ber-āverde-i ab u gilimüzdür

(20) Ol vādī-i zī zerᶜ-i elem, taḫm-ı belāyuz
Derd ü ġam-ı ᶜışḳ ezelī ḥāṣılımuzdur

(21) ᶜAllāme-i envāᶜ-ı fünūn-ı ġam-ı ᶜışḳuz
Monlā-yı maḥabbet bizüm en cāhilimüzdür

VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(22) Ṣabā şikestede itse gül-i ṣabūḥımuzı
Yine ḫamūş iderüz ᶜandelīb-i rūḥımuzı

(23) Görelden āyīne-i dilde ᶜaks-ı laᶜl-i lebin
Ne şekle girdi görün tövbe-i naṣūḥımuzı

[E.211ᵃ] (1) FEVZĪ

(1)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif idüp (2)Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜ vüzerāsından muṣāḥib Muṣṭafa Pāşā'nuñ nüdemāsından (3)olup ḫayli ṣāḥib-i nām u nişān olmışdur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsındandur. (4)Bin ṭoḳsān senesi ḫilālinde ārzū-yı ḥac ile ᶜāzim-i rāh-ı ḥicāz olup (5)Mekke-i Muᶜaẓẓamada fevt olup nā'il-i fevz [u] felāḥ olmaġla maḥ-fil-nişīn-i (6)ḳuds-i āşiyān olmışdur. Bu ebyāt āṯārındandur.

(7) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(8) Sāḳī şarāb-ı laᶜlün içür ḥācetüm budur
Bezm-i ezelde neşve-i keyfiyyetüm budur

(9) İdmān idüp kemān-ı belāya bu menzilün
Tā ġāyetinde ṭaş dikeyüm himmetüm budur

(10) FĀ'İZ

(11)Nāmı ᶜABDU'L-LAH'dur.Bu cerīde-i ᶜirfāna SĀMİᶜĪ maḫlaṣ ile tercümesi sebḳ (12)iden BOSNEVĪ ᶜABDU'L-KERĪM EFENDİNÜÑ maḥdūmıdur Evā'il-i ḥālinde (13)taḥṣīl-i feżā'il-i nā-maḥdūd ile maᶜdūd olup mülāzım ve müderris (14)olmaġla ḳaṭᶜ-ı merāḥil-i medāris ider iken bin yüz tārīḫinde (15)fevt olmışdur.ᶜAṣruñ şuᶜarāsından şāᶜir

---

(211ᵇ-4)senesi ḫilālinde ārzū-yı ḥac ile ᶜāzim-i rāh-ı ḥicāz olup: senesinde ḥacc-ı şerīfe gidüp W./(5)fevz u felāh:metinde "fevz-i felāh" tamlama şeklinde idi.Doğrusu arada [u] şeklidir /(5)muᶜazzamada fevt olup:mükerremede fevt olmagla W/olmagla:ile W./ (6)Bu ebyāt āṯārındandur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla bir iki beyti taḥrīr olındı W / (11)tercümesi:ẕikri W./ (12)Bosnevī: - W./ (14)medāris: tedrīs W./

oğlu şāᶜir olmağla (16)āṯārından bu bir beyt nümūnedür.

(17) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Vücūdum tāb-ı hicriyle ser-ā-ser dāġ dāġ oldı
Meyān-ı bezm-i miḥnetde söyinmez bir çerāġ oldı

[W.207ᵇ] [E.211ᵇ](1) FEYŻĪ

(2)Ṣofyavī Şerīf Feyżu'l-lah Çelebī'dür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ᶜulūm (3)ve tekmīl-i kemāl-i fünūn idüp daḳīḳa-dān-ı ḥarekāt-ı encüm ve eflāk (4)bir merd-çālākdur. ᶜAṣruñ şuᶜarāsından eşᶜārı ġāyet ḫūb ve güftārı (5)ḫaylī merġūb bir żāt-ı şerīf-i maṭlūb-ı ᶜālem idi. Nevāle-i devlet-i (6)dünyādan dest-keş-i istiġnā ile zāviye-nişīn-i ḥücre-i ḳanāᶜat (7)bir derviş-i şīrīn-şemā'il ve bir şāᶜir-i nīgū-ḫaṣa'il olup bin yüz (8)tārīḫinde māh-tāb-ı ḥayātı ufḳ-ı ecelden ġurūb itmişdür. Tārīḫ-(9)perdāzlıḳda eslāfına sebḳati takrīb idüp güzel tārīḫleri (10)olmağla müneccimīnden ᶜĪsā Çelebi nām bir merd-i serīre-dānuñ vefātına (11)naẓm eyledigi tārīḫdür ki taḥrīr olınur.

(12) Tārīḫ-i vefāt-ı müneccim ᶜĪsā Çelebi

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Māhir-i fenn-i riyāżi kāmil-i ders-i ḥikem
ᶜĀlim-i ᶜilm u maᶜāni şāriḥ-i metn ü beyān

---

(16)āṯārından bu bir beyt nümūnedür:Bu beyt āṯārından nümūnedür W./ (211ᵇ-2,3)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ᶜulūm ve tekmīl-i kemāl-i fünūn idüp: - W./ (4)ᶜAṣruñ:Ḫuṣūṣan ᶜaṣruñ W./ġāyet: -W./(5)ḫaylī:ġāyet W/ şerīf-i maṭlūb-ı ᶜalem idi:şerīfdür ki maṭlūb-ı ᶜalemdur W./ (6)ile olmağla W/ḥücre-i: -W/ (7)şīrīn: -W./ ḫaṣā'il olup:haṣā'il olup ᶜāḳıbetü'l-emr W./ (10)ᶜĪsā Çelebī nām bir merd-i serīre-dānuñ : ᶜĪsā Çelebī dimekle meşhūr olan merd-i serīre-dānuñ W./ (11)naẓm eyledigi tārīḫdür ki taḥrīr olınur: naẓm eyledigi mersiyye-güne tārīḫdür ki bu maḥalle taḥrīr olındı W./

(14) Kātib-i ḥikmet-nüvīs-i mekteb-i ādāb-ı baḫs
Ol Felāṭūn-ı zemāna ḫ^{v}āce-i işrākiyān

(15) Beyt-i işrāk-ı cihān-ı fānīyi terk eyleyüp
^{c}Andelīb-i cānı bāġ-ı nūrı ḳıldı āşiyān

(16) Hey'et-i mecmū^{c}asın itdi perīşān rūzıgār
Ṭayy-ı ṭūmār-ı ḥayāt idüp ḳażā-yı nāgehān

(17) Eyleyüp evrāḳ-ı taḳvīm-i ḥayātın tārūmār
Hīçe ṣatdı ol edīb-i kāmili āḫır zemān

(18) Ditredi ol şeb kevakib üstine ol fāżilun
Zühre ṣad ḥasretle oldı nāgehān mersiyye-ḫ^{v}ān

(19) Oldı Bercīs-i felek ol dem ṣalatına imām
İḳtidā itdi gelüp ḫayl-i gürūh-ı aḫterān

(20) Üstine tīġın ḳodı ol gice Behrām-ı felek
Kim vücudına hevādan gelmiye nā-geh ziyān

(21) Baḫş-ı nūr itdi ser-ā-ser şāh-ı çarḫ-ı çārmīn
Āyet-i raḥmet oḳurdı peyk-i şāh-ı aḫterān

(22) Yazdı tārīḫin bu nev^{c}e kātib-i çarḫ-ı felek
FEYZĪ-i Dā^{c}ī gibi ṣad ḥasret ile nā-gehān

(23) Çıḳdı biri fevtinün didi ^{c}ıyān tārīḫini
Ola rūḥ-ı pāk-i ^{c}Īsī hem-nişīn-i ḳudsiyān

---

(21) oḳurdı : oḳudı W./

[E.212^{a}](1) Ġazeliyātından dahi birkaç beyt taḥrīr olındı

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(2) Dil düşdi nār-ı hicre ser-ā-ser bulınmadı
Ṣād sāle āteş içre semender bulınmadı

(3) Ḳaldıḳ feżā-yı ġamda cudā menzil-i ümīd
Hādī reh-i ṣavāba erenler bulınmadı

[W.208^{a}](4) Mümkin midür vuṣūl-ı recā-nāme-i ümīd
Güm-geşte der-nişān-ı kebūter bulınmadı

(5) Olmaz bu teng-nāy-ı cihānda ḫalāṣ-ı ümīd
Ḫıżr-ı hidāyet irmedi yāver bulınmadı

(6) Ġamzeñ ḫayāli dīde-i terden nihān olup
Deryāya düşdi tīġ-i mücevher bulınmadı

(7) Çoḳdan revān-ı menzil-i maḳṣūd olurdı dil
FEYŻ-i semend-i baḫt-ı tekāver bulınmadı

(8) FEYZĪ

(9)Nāmı Muṣṭafā'dur. İstanbul'dan bedīdar Ṭopḳapūlı Feyżī dinmekle şöhret-şi^{c}ārdur. (10)Bu cerīde-i ^{c}irfāna tercümesi sebḳ iden Cevrī-i ṣāḥib-dīvānuñ (11)tilmīz-i ḫāṣından tertīb-i Dīvān iden şu^{c}arādandur. Eş^{c}ārı pāk (12)ve güftārı sūz-ı nākdur. Bin ṭoḳsān ṭoḳuz tārīḫinde fevt (13)olmışdur. Bu birkaç beyt ġazeliyatundur.

(14) NAẒM

(212^{a}-1)taḥrīr olındı. : bu maḥalle taḥrīr olındı W./
(9)dinmekle : dimekle W./ (10)tercümesi : āṣārı W./

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Nice olmaz gönülde berg-i ᶜayş-ı cāvidān taze
Gül-istān taze gül tāze nevā-yı bülbülān tāze

(16) Bu faṣl içre ᶜacep mi tāzelerse eski derdi dil
Dıraḫtān sebz u cūlar bī keder seyr an be ān tāze

(17) Ḳodı keyfiyyetinden her sere bir tāc-ı laᶜlīni
İdüp āyīn-i Cemşīdī şarāb-ı erġuvān tāze

(18) Henüz olmaḳda tīġi hunçekān ifrāṭ-ı ḫışmından
Meger ḳān eylemişdür var ise ol bī-emān tāze

(19) Çek ey FEYŻĪ bu şeb āġūşuna bir tāze maḥbūbı
Yine sīnende olsun penbe-i dāġ-ı nihān tāze

(20) VELEHU

Vezni: .-- -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Hevā-yı sünbülīdür seyr-i ezhār-ı gül ister dil
Nesīm-i gül-şen-āsā geşt-i dest-i sünbül ister dil

(22) İdüp ᶜişret dem-ā-dem zīr-i serv-i sāye-i gülde
Nevā-yı fāḫte ṣavt-ı bülend-i bülbül ister dil

[E.212ᵇ](1) Ṣafīr-i sūz-ı ġam teᵓsīr-i murġān-ı çemenle hep
Ser-a-pāy feżā-yı gül-şenī pür-ġulġul ister dil

(2) Zemān-ı ᶜayş u şādī devr-i güldür sāḳiya senden
Şemīm-i ᶜālemi mestāne eyler bir mül ister dil

(3) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Destüme pīr-i muġān meyḫānede sāġar ṣunar
Bāġbān, gül-çīnine gūyā ki verd-i ter ṣunar

(5) Ġayre sünbüller virür bir berg-i ḫōd-rū istese
Bāġban ben gül temennā eylesem aḫker ṣunar

(6) Yoḳsa ᶜanber-veş süveydā-yı dilin pervāneler
Şemᶜ şāl eyler müheyyā şemᶜdān micmer ṣunar

(7) Olsa bezm-i ᶜişvede gāhī siyeh mest-i ġażab
Ġamze çeşm-i sūḫte ser-tīz bir ḫançer ṣunar

(8) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(9) Tā ṣuᶜle-i derūn bu güne bülend ola
Ḫūrşīd u meh o ṣuᶜleye toḫm-ı sepend ola

(10) Pervāne ger reha ṭaleb eylerse yanmaḳdan
Her dūd-ı şemᶜ gerdenine bir kemend ola

(11) Dīvān u defterūn bula ᶜünvān o mertebe
Nār-ı ṣuᶜāᶜ-ı mihr ana şīrāze-bend ola

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) ᶜUḳdeler kim zülfine ol āteşīn-ruḫsār ider
Sīne-i aḫker-nihād dilleri efgār ider

(212ᵇ-3-7)Velehu : - W./ (12-13) Velehu : - W./

[W.208^{b}](14) FEYZÎ

(15)Meşâyih-i ṭarîḳ-i Ḫalvetiyye'den Sîm-keş Ḥasan Efendi dinmekle meşhûrdur (16)İstanbul'dan ẓuhûr idüp evâ'il-i ḥâlinde taḥṣîl-i ^{c}ilm ü ma^{c}rifet (17)iderek "Ed-dünya mezra^{c}atü'l-ahire" ḫırmen maẕmûnından dâne-çîn-i (18)^{c}amel olup kâr-ḫâne-i dünyâda ṭaleb-i taḥṣîl-i sîm ü zer bir ḫayâl-i (19)ḫâm ve neticesi fenâ olduġından ḥiṣṣe-dâr-ı kâm olup (20)ol devrûn ḳuṭbı ^{c}Abdü'l-Aḥed Nûrî'den feyż-yâb inâbet ile (21)tekmîl-i âdâb-ı ṭarîḳat idüp me'ẕûn ḫilâfet olduḳdan şoñra (22)binyüz iki ḥudûdında terk-i zâviye-i fenâ idüp merḥale-i [E.213^{a}](1)bekâya çille-bend-i meyâne-i rıḥlet olmışdur.^{c}Aṣ-rûn şu^{c}arâsındandur. (2)Eş^{c}ârı ^{c}âşıḳâne ve güftârı ṣofiyânedür. Manẓûmâtını rişte-i (3)tertîb ve tedvîne keşîde itmişdür. Bu eş^{c}ârı güher-bâr anuñdur.

(4) NAẒM

Vezni: - -./.-.-/.- -

(5) Şerḥ-i ġam-ı dil beyâna gelmez
Ol sırr-ı nihân lisâna gelmez

(6) Ḥâlüm nice ^{c}arż idem ḥużura
Taḥrîr idemem zebâna gelmez

(7) Fikrüñ gibi bir miṯâl-i mevzûn
Maḳṣûre-i kün-feḳâna gelmez

(8) Âyinede gördiler naẓîrüñ
Miṯlüñ ṣanemâ cihâna gelmez

---

(15)dinmekle:dimekle W./ (20)ol devrûn: - W/ḳuṭbı:ḳuṭb-ı ^{c}aṣr olan W/ inâbet ile:inâbet olup W./ (21)ṭarîḳat idüp me'ẕûn ḫilâfet olduḳdan şoñra:ṭarîḳat itmekle ḫilâfetle kâm-revâ olup ba^{c}deḥu W./ (213^{a}-3) itmişdür:kılmışdur W./

(9) FEYŻĪ o periyle vaṣl müşkil
Ḫalvet-geh-i ᶜāşıḳāne gelmez

(10) FEYŻĪ

(11)Nām-ı nāmileri ve ism-i kirāmīleri Feyżu'l-lah'dur.Ol ᶜanḳā-yı ḳāf-ı maᶜārif (12)faḍl-ı kemālūn vücūd-ı bih-būdları maḳarrüsselā-ṭīn-i ᶜadālet-āyīn olan (13)Ḳosṭanṭaniyyetü'l-maḥmiyyeden ẓuhūr itmişdür.Sülāle-i āl-i Ḥasan Cān'dan (14)Şeyḫü'l-islām ve müfti'l-enām Ebū Saᶜīd Efendi Ḥażretlerinüñ (15)maḫdūm-ı faẓīlet-mendleridür Evā'il-i ḥālinde müderris-i meᶜālī āyāt (16)silkine münselik olup ḥasbe'l-ᶜāde [W.209ᵃ] ḳatᶜ-ı ṭarīḳ-i muᶜtāde (17)iderek sinn-i şerīfleri yigirmi iki yaşına bāliġ olduḳda ẕāt-ı (18)feżā'il-nihādlerinde olan rüşd ü sedād muḳteżāsınca ḳażā-ı (19)İstanbul ile maḳżiyyu'l-merām ve ḫādim-i şerᶜ-i seyyidü'l-enām olup baᶜdehu (20)valid-i mācidi ᶜāzim-ı dār-ı cinān oldukda benī nevᶜinden baᶜż-ı ḥasede (21)vüfesede ilḳāsiyla zemān-ı ḳalīlde bu sinn ü sālde manṣıb-ı celīleye (22)nā'il olup iḥrāz-ı rütbe eyledi diyü maᶜīşet ve arpālıḳ virilmeyüp [E.213ᵇ](1)iᶜtibārdan sāḳıt olmaġla İstanbul ḳurbında Āzādlı nām ḳaryede olan (2)çiftliğinde ve ġāh Süleymān ṣaḥrāsı bāġçesinde kāmilen on sekiz sene (3)sākin u ḳarār idüp bu müddet inzivāda ol maḫdūm-ı ḫūb-ḫaṣlet (4)evḳāt-ı şerīfin żāyiᶜ itmeyüp fünūndan hīçbir fenn ḳalmadı ki anda (5)taḥṣīl-i kemāl itmeye ḥāṣıl-ı kelām naḥrīr-i ᶜaṣırdan yegāne-i devrān (6)ve faḍıl-ı cihān olup baᶜdehu imtidād-ı zemān ile mevāniᶜ muṣarıf (7)olduḳdan ṣoñra

---

(11)Feyżu'l-lāhdur...Ol ᶜanḳā-yı:Feyżu'l-lāh olmaġla maḫlaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişlerdür.Ol ᶜanḳā-yı W / (15-19)Evā'il-i ḥālinde.... İstanbul ile:Evā'il-i ḥālinde meḥādim-i kirāma maḥṣūṣ olan ṭarīḳ-i tedrīse ḳadem nihāde ve ḥasbe'l-ᶜāde ḳatᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderek ẕāt-ı feżā'il-nihādlerinde olan vüfūr-ı rüşd-i sedād muḳteżāsınca yigirmi iki yaşında ḳażā-ı İstanbul ile W./ (21)bu sinn ü sālde:-W / (22)nā'il olup iḥrāz-ı rütbe eyledi diyü maᶜīşet ve arpalık virilmeyüp:nā'il oldı diyü W./ (213ᵇ-2,3)bāġçesinde kāmilen on sekiz sene:bāġçesinde nice zemān W./ (3-5)sākin ü karar....taḥṣīl-i kemāl itmeye:sākin olup müddet-i inzivāda evḳāt-ı şerīfin żāyiᶜ itmeyüp her fende taḥṣīl-i kemāl itmekle W/ḥāṣıl-ı kelām:-W./ devrān: cihān W / (6)cihān:devrān W./

Anāṭolı kādī-ᶜaskeri olup baᶜdehu arpalık ṭarīki ile (8)İzmīr ḳażāsını binefsihi żabt idüp baᶜdehu tekrār Anaṭolı ṣadrına (9)murabbaᶜ-nişīn-i çār-bāliş-i mesned-i ᶜizz ü temkīn olup baᶜdehu ol ẕāt-ı ḥürşid-ziyā iki defᶜa daḥi ṣadr-ı Rūm'da münevver-sāz-ı (11)çār-bāliş-i mesned-i ḥükūmet olup baᶜdehu menşūr-ı ẕat-ı feżā'il-(12)nihādleri iki defᶜa ṭuġrā-yı ġarrā-yı saᶜādet-pīrā-yı fetvā ile (13)muᶜanven olmışdur.Defᶜa-i ūlāsında Rāsiḫ nām şāᶜiruñ (14)naẓm eyledigi tārīḫdür.Ebū Saᶜīd-zāde Feyżu'l-lah Efendi'nüñ müftī olduġına tārīḫdür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(15) Teᶜāla'l-lah zihī luṭf-ı ilāhī
Ki tārīḫ oldı nām-ı feyż-mendi

(16) İşīdenler didiler Rāsiḫ-āsā
Suvāl idüp o ẕāt-ı erc mendi

(17) Kim itdi ṣadr-ı fetvā-yı müşerref
Zihī tārīḫ-i Feyżu'l-lah Efendi 1101

(18)Fi'l-ḥaḳīḳa ol gül-bün-i faẓl u saᶜādet ve ol ᶜummān-ı bi-kerān-ı belaġatuñ (19)evṣāf-ı ẕāt-ı ᶜiffet-me'āblarında müstakilen bir kitāb te'līf olınsa (20)sezādur.Lākin taṭvīlden ictināb ile iḫtiṣār olındı. Meşīḫat-ı İslāmiyye'den (21)maᶜzūl olup gāh Fındıḳlı yalısında ve gāh

---

(7-9)oldukdan soñra.....temkīn olup baᶜdehu:olmaġla maᶜīşet-i tarīkī ile baᶜz-i manṣıba mutaṣarrıf olup baᶜdehu iki defᶜa ṣadr-ı Anaṭolıda murabbaᶜ-nişīn-i çār-bāliş-i mesned-i ᶜizz ü temkīn olup baᶜdehu W/ (13-23)-(214ª-1)Defᶜa-i ulasında Rāsiḫ....olduġına tārīḫdür:Fi'l-ḥaḳīḳa ol gül-bīn-i faẓl u saᶜādet ve ol ᶜummān-ı bī-girān-ı belāgatuñ evṣāf-ı ẕāt-ı sütūde-ṣıfātlarında müstefilen bir kitāb taḥrīr olına sezādur.Lākin taṭvīlden ictināb ile iḫtiṣār olındı.Baᶜz-ı te'lifāta muvaffaḳ olmışdur.Biñ yüz on tārīḫinde ᶜāzim-i dār-ı cinān olmaġla fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur W./

Eyūb yālısında ba^{c}ż-ı (22)te'līfat u taḥrīrāt ile meşġūl iken biñ yüz on senesinde (23)^{c}āzim-i dār-ı cinān olmağla Ebī Eyyūb Enṣārī türbe-i şerīfi civārında [E.214^{a}] (1)babası türbesine defn olınup fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur. TĀRĪḪ

vezni: .- - -/.- - -/.- -

(2) Fenādan itdi riḥlet olmış iken
Fażīletle fuḥūlüñ dil-pesendi

(3) Ḥurūf-ı mu^{c}cemiyle oldı tārīḫ
Yüz onda göçdi Feyżu l-lah Efendi

(4)Mevlānā-yı mezbūruñ āṯārından birkaç beyt taḥrīr olındı:

vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Şāh-ı gül çıksa yine taḫtına Sulṭān olsa
^{c}Andelībān-ı çemen nağme serāyān olsa

(6) Gelse-sāḳī dil-i ġam-dīdeyi şādān itse
Elde gül gibi yine cām-ı dıraḫşān olsa

(7) Sünbüli āh-ı ciger-sūza iderdüm teşbīh
Çıkduğında eger ol da şerer-efşān olsa

[W.209^{b}] (8) Nev-bahār irse yine sāġar-ı mey devr itse
FEYZİYĀ köhne cihān bir yeñi devrān olsa

(9) VELEHU

(214^{a}-1)Tārīḫ : Tārīḫ-i vefāt-ı Feyżu'l-lāh Efendi W./

(4) (Başlık) : Bu ebyāt-ı pür-nikāt ol żāt-ı sütūde-simāt Ḥażretlerinündür W./

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Āteş efzūn oldı dilde güft ü gūy-ı nev-bahār
Dāġ dāġ itdi derūnum seyr-i rūy-ı nev-bahār

(11) Tāb-ı ruḫ-sārunla ᶜarż it zülf-ı müşgīn-tārunı
Tā ola revnaḳ-fezā-yı reng u būy-ı nev-bahār

(12) Ġonceler çāk-ı girībān itdı FEYŻĪ şevḳden
Çāḳirīz-i ceyb-i ṣabr oldı ġulū-yı nev-bahār

(13) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) Vuslat-ı dil-dār içün aġyār ile yār olmazuz
Bülbül-i şūrīde-veş hem-ṣoḥbet-i ḫār olmazuz

(15) Tāb-ı ruḫsārı dil-i pür-sūze teᶜsīr eylese
Şevḳimüzden sūziş-i dilden ḫaber-dār olmazuz

(16) Her ne denlü mūr-veş olsaḳ żaᶜīf ü nā-tevān
Ol şeh-i ḥüsnüñ yanında FEYŻİYĀ ḫᵛār olmazuz

(17) FĀMĪ

(18)Nāmı İsmaᶜīl'dür .Diyār-ı Bekr'den zuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet (19)idüp devr-i Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṣānīde āsitān-ı hümā āşiyān-ı Devlet-i ᶜAliyye'ye (20)gelüp naẓm ü inşāda maḥāreti olmaġla kibār-ı devletden baᶜż-ı ṣāḥib-saᶜadete (21)intisāb

---

(18,19)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet idüp :-W/Ḫān-ı sānide āsitān-ı hümā : Ḫān-ı ṣāni Ḥażretlerinüñ zemān-ı saᶜādetlerinde āsitān-ı hüma w./

itmekle matlabı olan Diyār-ı Bekr mahkemesinüñ baş kitābeti kendüye (22)tevcīh ve ināyet buyurılmağla ziyāde mesrūr olup ᶜāzim-i süy-i maksūd iken [E.214ᵇ] biñ yüz beş tārīhinde Üsküdār'da rāh-ı bekaya terāne-senc-i derā-yı ᶜazīmet olmışdur (2)ᶜİlm ü faźl ile maᶜrūf ve lutf-ı tabᶜ ile mevsūf bir kimesne idi. Cümle-i (3)āsārından KİTĀB- FERĀYİZ'i üçbiñ beyt ile tercüme ve nazm itmekle "Nāzım-ı (4)Ferāyiz" diyü meşhūr-ı cihān olmışdur.Şuᶜarā-yı ᶜasrdan bir fāyiz-i kaşabü's-sebk-i (5)belāğat idi. Mezbūr āhır-ı ᶜömrinde hālet-i bīmāride bu beyt ile hatm-ı sühan-ı eşᶜār itmişdür.

(6) BEYT

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Ne mümkindür dile ol ġamzeden bī-vehm ü bāk olmak
Şifāsı olmayın bī-māra sıhhatdür helāk olmak

(8) Bu ebyāt ġazeliyyātuñdur .

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Görenler ebruvānuñ mā'il olmazlar meh-i ᶜide
İderler sāye-i zülfünde diller taᶜne hürşīde

(10) Şarāb-ı laᶜl-i nābından gönül mestāne oldukça
Olur sanʿat-nümā-yı fenn-i ᶜişret rūh-ı Cemşide

(11) ᶜAcebmi ᶜıtr-pāş olsa cihāna FĀMİYĀ nazmuñ
Sühan bāğında eyler çün gül-i mażmūnı nev-çīde

---

(21)kendüye : - W./ (22)ziyāde mesrūr olup : - W./iken: - W./
(214ᵇ-2)bir kimesne: - W./ (3)kitāb-ı ferāyizi : ᶜilm-i Ferāyizi tercüme W /(3)naẓm itmekle:naẓm itmekle eser-i haşşa muvaffaḳ olup W./
(4,5)Şuᶜarā-yı ᶜaşrdan.....sühan-ı eşᶜār itmişdür: ᶜAşruñ şuᶜarāsından idi hālet-i bimāride āhir-i ᶜömrinde bu beyt ile hatm-ı sühan-ı eşᶜār eyledigi şāyiᶜdür W./

(12) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(13) O deñlü naẓra-i dil virdi reng-i āb sāña
Ki reşk ider bu nümāyişle āfitāb sāña

(14) Niçün muḳayyed-i tār-ı belā-yı zülf olduñ
Sezādur ey dil ser-geşte iżṭırāb sāña

[W.210^{a}] Ne sihr-sāz-ı sühansınki FĀMİYA olmış
Zebān-ı mu^{c}ciz-i ^{c}acz-āver-i cevāb sāña

(15) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) O cellāduñ ki tīġ-ı ġamzesi destinde ^{c}uryāndur
Dil-i cebriyle vehm-endāz-ı zahm-ı āfet-i cāndur

(17) Elümde zülfekār-ı hāme şīr-i ^{c}arsa·-i naẓmum
Şala naẓm-ı āverān dehre gelsün FĀMĪ meydāndur

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Hemān bir āsetīni merḥametle silmedük yohsa
Ġamuñdan demmi var kim çeşm-i zārı pür-nem itmezsi

(20) FETHĪ

(21)Nām-ı nāmīleri ve ism-i kirāmīleri ^{c}Abdü·l-Kerīm dür. Istanbuldan peydā Bolbolcı - [E.215^{a}](1)zāde dinmekle meşhūr-ı dünyā olmışdur. Evā'il-i hālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet(2)idüp mülāzım ve rāh-ı tedrīse

(21)Nām-ı nāmīleri ve ism-i kirāmīleri:nām-ı kirāmīleri W./ (215^{a}-1) dinmekle:dimekle W./ (1,2)taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp mülāzım ve rāh-ı tedrīse ^{c}āzim iken;mülāzım olup ṭarīḳ-ı tedrīse müteheyyi iken W./

ᶜāzim iken Mısraᶜ: "Ṭarik-ı vaᶜz ṭarīk-i Ḫudā-yı lemyezelest" (3)mefhūmiyle meşāyīḫ-i ṭarīḳat-ı ᶜaliyye-i Ḫalvetiyyeden ḳuṭb-ı ᶜaṣr olan ᶜAbdü'l-Aḥad (4)Nūrī nām ᶜazīz-i muḥteremden inābet ve nice zemān ol ᶜazīze ḫidmet ve taḥṣīl-i (5)ᶜilm u maᶜrifet ve tekmīl-i merāsim-i ādāb-ı ṭarīḳatdan ṣoñra me'zūn-ı ḫilāfet olmaġla (6)silsile-i meşāyiḫcevāmiᶜ-i selātine dāḫil olup refte refte ṭayy-ı (7)merātib-i muᶜtade iderek Ayāṣofya-i kebīr cāmiᶜ-i şerīfinde cumᶜa şeyḫi (8)olmaġla re'isü'l-meşāyiḫ-i İstanbul olmışdur.Meşāyiḫ-i tarīḳuñ kibārından (9)olup ḥaḳḳā ki ᶜulūm-ı ᶜaḳliyye vü naḳliyyede māhir ve faẓīlet-i bāhiresi (10)ẓāhir-i memdūḥ ᶜālim bir żāt-ı fāżıl ve bir şeyḫ-i kāmil olmışdur. Cümle-i (11)feẓā'ilinden faẓla eşᶜārı ḫūb ve güftārı ġāyet merġūbdur.Biñ yüz yedi (12)ḥudūdında ol serv-i ser-efrāz-ı bāġ-ı maᶜānī ḫırāmān-ı çemen-zār-ı ḫuld-i berīn olmışdur. (13)Bu eşᶜār-ı ḥaḳīḳat-şiᶜār ol żāt-ı buzurġ-vāruñ āṣār-ı dürer-bārındandur.

(14)Münācāt der ḳādī'l-ḥācāt

Vezni: .- - - /.- - -/.- - -

[W.210ᵇ](15) Yeter yandum firāḳuñ āteşine
Tecelli it meded sübḥānum Allāh

Yeter ḳanlar ḳatıldı göz yaşına
Tecelli it meded subḥānum Allah

---

(3)meşāyīḫ-i : - W /ḳuṭb-ı ᶜaṣr olanᶜ: Şeyḫ W / (4)Nūrī nām ᶜazīz-i muḥteremden inābet vė ḥice zeḥan ol ᶜazize ḫidmet:Nūrīden inābet ve nice müddet ḫidmet W / (10)ᶜālim bir żāt-ı fāżıl ve bir şeyḫ-i kāmil olmışdur:ᶜalīm bir ᶜaziz-i muḥterem olup W / (11)merġūbdur:merġūb olup W / (12)ḥudūdında:tārīḫinde W./ (13)ol żāt-ı:ol vücūd-ı W./ (13)dürer-bārındandur:dürer-bārındandur ki teberrüken taḥrīr olındı W./ (14)(Başlık) : der münācāt-ı Ḳādī'l-ḥācāt W./(15)ḳatıldı:ḳatılır W./

(16) Gönülde zikru fikrün ola mevcūd
Dahı ᶜışḳun viṣāli zikr-i maᶜbūd

Umarum ki visālün ola meşhūd
Tecelli it meded sübḥānum Allāh

(17) Fenā oldı beḳādan çün kināye
İrişdür FETḤİ-İ evc-i ᶜalāya

Faḳīrī vāṣıl eyle bu temennāya
Tecelli it meded subḥānum Allāh

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(19) Gönül āyīnesi olsun mücellā
Senün bir zerre-i ᶜışḳunla Mevlā

(20) Görilsün ṣūret-i maᶜnā muṣaffā
Senün bir zerr-i ᶜışḳunla Mevlā

(21) Keder gitsün gönüllerden ser-ā-pā
Silinsün şekl-i suġrā fikr-i kübrā

(22) Viṣāl-i zevḳi olsun dilde peydā
Senün bir zerre-i ᶜışḳunla Mevlā

(23) Bu sırrın dilde maḥzūn oldı levḥi
Muḥāl oldı kemālī üzre şerḥi

(24) Hele dīvāne oldı şimdi FETḤİ
Senün bir zerre-i ᶜışḳunla Mevlā

[E.215^{b}] (1) FETHĪ

(2)Nāmı Fethu'l-lahūr.Letāfet-i āb u hevā ile meşhūr Ḥalebü'ş-şeh-bā-ı ma^{c}mūrdan ẓuhūr (3)itmişdür.Evā'il-i ḥālinde vaṭan-ı me'lūfından hicret ve ba^{c}ż-ı kibār-ı devlete ḫidmet (4)iderek taḥṣīl-i ma^{c}rifet ve tekmīl-i fenn-i kitābet idüp Dīvān-ı Sulṭānī kātipleri (5)silkine sālik olmağla ba^{c}ż-ı vezīre dīvān efendisi olup ba^{c}dehu (6)Vezīr-i a^{c}ẓam ^{c}Arabacı ^{c}Alī Pāşā dinmekle meşhūr olan vezīre mektūbcı olup (7)ba^{c}dehu dīvān ḫ^{v}ācelerine maḥsūṣ olan ba^{c}ż-ı mansıb-ı celīle ile iḥrāz-ı (8)mertebe itmişdür.^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından dehruñ ẓurefāsından naẓmı ḫūb (9)ve neṣri daḫi merġūb fenn-i inşāda ḫōd müsellem-i cumhūr bir żāt-ı ma^{c}mūr idi (10)Lākin mezbūr ziyāde ḥadīdü'l-lisān olmağla ^{c}aṣrında manṣıbdan ḫālī ḳalmayup (11)lisānı ḫavfından manṣıbına kimesne ṭālib olmayup rūzigār-ı zūr-gārda (12)bu daḫi bu vechile kam-revā olmışdur. Ol ^{c}aṣrda re'īsü'l-küttāb olan (13)Rāmī Efendi'ye nāz u niyāzı müş^{c}ir naẓm idüp virdigi ḳaṣīdeden bir beyt taḥrīr olındı

(14) BEYT

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- -

(15) Fitīl-i şem^{c}-i baḫtum gerçi Sulṭānum uyandurdı.
Çerāġ itdi beni ammā velīkin yaḳdı yandurdı

(215^{b}-2)meşhūr : meşhūr olan W./ (4)iderek : itmekle W./ (5,6)dīvān efendisi..... dinmekle : dīvān kātibi oldukdan ṣoñra ^{c}Arabacı ^{c}Alī Pāşā dimekle W / (6)Vezīre:Vezīr-i a^{c}ẓama W / (7-13)dīvān ḫ^{v}ācelerine maḥsūṣ.....bir beyt taḥrīr olındı:dīvān ḫ^{v}āceleri zümresiñe dāḫil olup ba^{c}ż-ı manṣıb-ı celīleye mutaṣarrıf olmışdur.Lākinḥadīdü'l-lisān olmaġla ^{c}aṣrında manṣıbdan ḫāli ḳalmayup lisāni ḫavfından manṣıbına kimesne tālib olmayup rūzigār-ı zūr-garde bu daḫī ol vechle kām-revā olup biñ yüz on tarīḫinde fevt olmışdur.(E.216^{a}-8 de şöyledür:Mezbūr biñ yüz tārīḫinde fevt olmışdur)Ol ^{c}aṣrda Rāmī Pāşā re'isü'l-küttāb olup mezbūr naz ü niyāzı müş^{c}ir naẓm idüp virdigi ḳaṣīdeden bu beyt taḥrīr olındı W./

(16)Bu birkaç beyt ġazeliyātındandur :

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Mest-i ṣahbā-yı elem çeşm-i terinden bellüdür
Rind-i ᶜişret-gāh-ı miḥmet sāġarından bellüdür

(18) Tāc-ı zer gibi nümāyān serde āh-ı āteşīn
Şāh-ı mülk-i ᶜışḳ zerrīn efserinden bellüdür

(19) Nūr-baḫş oldı şuᶜā-ı āteş-i mey meclise
Bezm-i şevk-engiz şemᶜ-i enverinden bellüdür

(20) Münkir olmaz tabᶜuna FETḤĪ dür-i naẓmuñ gören
Baḥr-ı pür-çūş-ı maᶜānī gevherinden bellüdür

(21) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.211ᵃ](22) Bi-Ḥamdi'l-lāh ol āfet zümre-i ᶜuşşāḳı yād itmiş
Dil-i üftāde-gāne luṭfını gūyā żımād itmiş

(23) Bıraḳdı ᶜasker-i müjgānla ṣad fitne devrāna
Fiġān-ı çeşm-i siyeh-kārından anuñ kim fesād itmüş

[E.216ᵃ](1) Raḳīb-i rū siyāhı cevr ile ḳatl itmiş ol āfet
Hemīşe pāyidār olsun ᶜaceb özge cihād itmiş

(2) Dehānı noḳtası sırr-ı ilāhīdür o maḥbūbuñ
Ki kārın rūz-ı şeb-perde-i būy-ı zibād itmiş

(3) Nazīre söylemek üstāde hiç FETHĪ·YE cāyiz mi
Misāl-i mūr-i dest-āvīzini ricl-i cerād itmiş

(4) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Dil-i mecrūha zaḥm urdukda kalmış ḳatre-i ḥūni
Görinen mevc-i cevher ṣanma ḥançer-dāġ ber dildür

(6) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(7) ᶜArṣa-ı maḥşerde ferdā germi-i ḥūrşidden
Sāye-dār-ı nev-nihāl-i ḳāmetüñ keydür ᶜaceb

(8)Mezbūr biñ yüz tārīḫinde fevt olmışdur.

(9) FAŻLĪ

(10)Meşāyiḫ-i ṭarīḳ-ı Celvetiyye'den Aṭbāzārı Seyyid ᶜOsmān Efendi dinmekle (11)meşhūr bir şeyḫ-i nām-dārdur.Rūm-ilinde vāḳiᶜ Şumnī nām ḳaṣabadan (12)ẓuhūra gelüp evā'il-i ḥālinde Żākirī Şeyḫ ᶜAbdu'llāh Efendi'ye (13)ḫidmet ile taḥṣīl-i ᶜilm-i maᶜrifet ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat idüp (14)me'żūn-ı ḫilāfet olmaġla refte refte İstanbulda selāṭīn (15)cāmiᶜlerine vāᶜiẓ ve nāṣiḥ ve ders-i ᶜām olmaġla bir şeyḫ-i benām (16)olup biñ yüz tārīḫinde gülşen-i Devlet-i ᶜAliyyeye vezīde (17)olan nesīm-i feterāt sebebi ile ẓuhūr iden ṭā'ife-i büġāt-ı (18)defᶜu istīṣālinde ḥüsn-ı tedbīr ile Devlet-i ᶜAliyye'ye ḳatı çok (19)ḫıdmeti sebḳat eyledigi meşhūrdur.Baᶜdehū baᶜż-ı ḥussād ilḳāsiyle

---

(216ᵃ-10)dinmekle:dimekle W./ (12)zuhūra gelüp:zuhūr itmişdür W./ (14)me'zūn-ı ḫilāfet olmaġla:-W./ (16)olup:olmışdur W./(16)gülşen-i Devlet-i ᶜAliyyeye vezīde:İstanbulda vezide W./ (17)nesim-i feterat sebebi ile zuhur iden:bad-ı feteratda zuhur iden W./ (17,18,19)bügat-ı defᶜu istisalinde.....meşhurdur:bügatun hüsn-i tedbir ile defᶜu istiṣāllerinde Devlet-i ᶜAliyyeye ḳatı çok ḫidmet eyledigi meşhūrdur W./ (19)baᶜż-ı ḥussād ilḳāsiyle:baᶜz-ı ḥasede ve fesede ilḳāsiyle W./

(20)Kıbrıs cezīresine nefy olınmağla evkātını te'līfat (21)ve tasnīfāta ṣarf idüp ᶜulūm-ı ᶜarabiyye de çoḳ te'lifi (22)vardur.Cümle-i te'lifatından TELVĪḤ u TAVZĪḤ ve MUTAVVEL ve MUHTAṢAR [E.216ᵇ](1) ve Ṣadre'd-din Ḳonevīnüñ FĀTİḤA-İ ŞERĪF tefsīrine ve Şerḥ-i Fuṣūṣ (2)müstaḳil taḥrīrātı vardur.Ḥattā evāḫir-i ᶜömrinde fenn-i kāfda meşhūr-ı (3)cihān olan "CELDEKİ" nām kitāba mufaṣṣal şerḥ taḥrīr itmişdür (4)ᶜĀlem u fāżıl bir şeyḫ-i kāmil olup biñ yüz iki tārīḫinde Cezīre-i merḳūmede (5)tārik-i zāviye-i fenā ve sālik-i tekyegāh-ı beḳā olmışdur. Eşᶜārı taṣavvufāne (6)ve güftārı ᶜāşıḳanedür. [W.211ᵇ] bu birḳaç beyt-i laṭīf ol merkez-i dā'ire-i kerāmetüñ (7)güftārındandur.

NAZM

Hece veznidir.(4+4)

(8) Cām-ı ᶜışḳı nūş-eyleyen ᶜaceb olmış mestānesi
Deryā gibi cūş-eyleyen ᶜaceb olmış dīvānesi

(9) Bir mekānda ḳılmaz ḳarār Mecnūn gibi Leylā'ya zār
Mevlā diyüp gezer her bār ᶜaceb olmış ḥayrānesi

(10) Ey FAŻLI ḳul bulan Ḥaḳḳı unudur ol ġayr-ı zevḳi
Dil ṣaḥrāsı olup ᶜışḳı ᶜaceb olmış dil-ḫānesi

(11) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

---

(22)Cümle-i te'līfātından:-W./ (216ᵇ-2)müstakil:ḥāşiye W/fenn-i: ᶜilm-i W / (3)kitāba:kitāb-ı muᶜtebere W./ (4)kāmil olup:kāmildür W./ (4)tārīḫinde:ḥudūdında W./ (5)sālik-i:ᶜāzim-i W / (6)bu birḳaç..... güftārındandur : Bu birḳaç beyt-i şerīf ol Kutb-ı da'ire-i kerāmetüñ güftārındandur W./

(12) Nice bir firḳatle yansun cān u dil
Merḥamet ḳıl merḥamet ḳıl yā Kerīm

(13) Kevṣer-i vuṣlatla ḳansun cān u dil
Merḥamet ḳıl merḥamet ḳıl yā Kerīm

(14) Enbiyānuñ evliyānuñ ᶜışḳına
Aṣfiyā vü etḳıyānuñ ᶜışḳına

(15) Faḫr-i ᶜālem Muṣṭafā'nun ᶜışḳına
Merḥamet ḳıl merḥamet ḳıl yā Kerīm

(16) FAẒLĪ ḳula lutf u iḥsān it meded
Vuṣlatuñla şād u ḫandān it meded

(17) Firḳatüñle derde dermān it meded
Merḥamet ḳıl merḥamet ḳıl yā Kerīm

(18) FASĪḤĪ

(19)Nāmı Muṣṭafa'dur.Rūm-ilinde vāḳiᶜ Niġbolı ḥavālīsinden ẓuhūr itmişdür.(20)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bisyārdan soñra Dīvān-ı sulṭānī kātipleri (21)zümresine dāḫil olup fenn-i kitābetde māhir olmaġla baᶜż-ı vezīre (22)dīvān efendisi olup gāh dervīşāne rūzigār-güẓār ve gāh kibārāne [E.217ᵃ](1)reftār iderek Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṣānī Ḥażretlerīnüñ zemān-ı saltanatında (2)Vezīr-i aᶜẓam olan Ḥācı ᶜAlī Pāşā nām Vezīre intisāb itmekle Dīvān-ı (3)ᶜadālet ᶜunvān-ı sulṭānide

(21)(217ᵃ-1)dāḫil olup.....reftār iderek:ilḥāḳ olmaġla vüzerā-yı ᶜizāmdan baᶜż-ī vezīr-i cālişāna dīvān efendisi olup gāh dervīşāne rūzigār-güẓār ve gāh kibārāne ᶜāli veḳār reftār iderek W./zemān-ı saltanatında:vüzerāsından W./ (2)Pāşā nām vezīre:Pāşāya W./ (3)Dīvān-ı ᶜadalet-ᶜunvān-ı sulṭānīde:Dīvān-ı bülend-eyvān-ı sulṭānide W./

defter-i hākānī emāneti mansıbı ile ser-efrāz olmışdur. (4)ᶜAsrun şuᶜarāsından dehrun zurefāsından ᶜulūm-ı ġarībe ve fünūn-ı ᶜacībe istiᶜmāle (5)kādir her fende kemāl-i kudret-i zahir bir şāᶜir-i māhir olup evāhir-i hālinde (6)Beşiktāş kurbında Şeyh Yahyā zāviyesinde post-nişīn olup odabāşı (7)Şeyh Fenāyī dinmekle meşhūr-ı cihān olan pīr-i fānīden inābet itmekle (8)ol zāviye-i feyż-karīn kurbında müceddeden mesken binā idüp nice zemān (9)sākin oldukdan soñra devlet-i dünyādan külliyet ile katᶜ-ı rişte-i ferāġat (10)idüp biñ yüz altı hudūdında ᶜāzim-i dār-ı bekā [W.212ᵃ] olmağla türbe-i Şeyh (11)Yahyā civārında defn olınmışdur.Bu eşᶜār ol ṭūṭī-i bāġ-ı feṣāhatun āsārındandur.

(12) NAZM

vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Şahbā-yı nāz kim ola peymāne-āşinā
Olur meyi niyāz ile mestāne āşina

(14) Bir tāb varki söndüremez bir şerāresin
Deryālar olsa bu dil-i sūzāne āşinā

(15) Biz çāk-çāk-i zahm-ı fırāḳuz FAṢĪḤĪYĀ
Gīsū-yı yār ile olalı şāne-āşinā

(16) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Būy-ı zülfūñ her ki buldum dirse müşg-i nābda
Hep hatādur sözleri nezd-i ūlu'l-elbābda

---

(4)istiᶜmāle : istiᶜmāline W./ (6)post-nişīn : seccāde-nişīn W./ (7)dinmekle : dimekle W./ (9)katᶜ-ı rişte-i : - W./ (10)hudūdında: tārīhinde W./

(18) Āfitāb-ı ṭal^{c}atuñ māhiyyetin bilmez ḥakīm
Her ne deñlü olsa māhir fenn-i usṭurlābda

(19) Sāḥil-i vaḥdet görinmez bād-ı tevfīk esmese
Nice yüz bin keştī nā-būd ola bu girdābda

(20) FASĪH

(21)Kevkeb-i vücūdı ufḳ-ı İstanbul'dan ṭulū^{c} idüp evā'il-i ḥālinde kesb-i kemāl-i (22)ma^{c}rifete iştiġāl idüp Dīvān-ı bülend-eyvān-ı sulṭānī kātipleri zümresine [E.217^{b}] (1)dāḫil olup Vezīr-i a^{c}ẓam Köprīli-zāde Fāżil Aḥmed Pāşā'ya intisāb ile (2)nice zemān girişme-i iltifātiyle mültefet iken ^{c}ışḳ-ı ilāhī ve cezbāt-ı na-mütenāhī (3) dil ü cānında cāy-gīr ve bu ^{c}ālem-i bi-bekānuñ encāmı fenā-pezīr olması (4)żamīr-i münīr-i ḫurşīd-tenvīrine te'sīr itmekle terk-i cāh u iḥtişām u iḫtiyār (5)zāviye-i ferāġ-ḫayr-iḫtitām idüp BEYT:

(6) Güş-ı cānı ṭut neye dińle ṣadā-yı Meṣnevī
Ney imiş ḥall-i rumūz-ı müşkilāt Meṣnevī

(7)Mefhūmıyle silk-i fuḳarā-yı Mevleviyye'ye sālik olup Galaṭa Mevlevī-ḫānesinde (8)güşe-nişīn ve ^{c}uzlet-güzīn olmaġla serv-i āzād gibi devlet-i ḥākīden ber-cīde (9)dāmen bir dervīş-i melāmiyyūn-ṣūret ve bir ^{c}āşıḳ-ı dil-rīş-i pāk-sīret (10)ve bir sü̈ḫandān-ı sutūde-ḫasletdur. Her fende iẓhār-ı yed-i beyżā-yı maḥāret idüp (11)fir^{c}avn-ı bed-endīşini müstaġrak-ı ḫaclet itmişdür.Tūtī-i ḫāme-i mu^{c}ciz-āṣārı

---

(21)Kevkeb-i vücūdı ufḳ-ı İstanbuldan tulū^{c} idüp:Nāmı Aḥmeddur.Kevkeb-i vücūdınuñ tulū^{c}ı ufḳ-ı İstanbuldandur W./ (217^{b}-7)mefhūmıyle: mefhūmunca W./ (8)olmaġla : olup W./ (9)melāmiyyun : - W./ (9)bir ^{c}āşıḳ-ı dil-rīş-i : - W./ (10)sü̈ḫandan-ı sütūde-ḫasletdür:ve sü̈ḫan-perdāz sütūde-ḫasletdür W./

(12)"ene efsah" sükker-şānından şīrīn-i gūy-ı beyān ve lezāyiz-i eşcārı "külli şey'i (13)mine'l-melīhi melīh" halāvetinde [W.212b] zevk-bahş-ı dil u cāndur. Cümle-i macārifinden (14)mācdā fenn-i ressāmlıkda mānend-i Mānī ve nakkāş-ı çīn-i sānī olup nigāşte-i (15) kilk-i bedīcü'l-etvārı pīrāye-i kusūr u macānī-i nukūş-ı dil-pezīrī (16)bī-nazīrdür. cAşrun şucarāsından olmağla müretteb Dīvān-ı feşāhat-cunvānı vardur. (17)Biñ yüz on iki hudūdında cāzim-i vādī-i hāmuşan olmağla (18)fevtine bu tārīh nazm olınmışdur.

vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19)Tārīh-i vefāt-ı Dervīş Faşīh-i Mevlevī

(20) Hażret-i Monlā-yı Rūmun hāk-rāh-ı devleti
Pertev-i şems-i hidāyet pertevīnün pertevi

(21) Tūtī-i mucciz-dem-i āyīne-i cirfān idi
Sūretā derviş idi sīretde şāh-ı macnevī

(22) Hakk budur ol nüktedānun tabcına mahsūs idi
Nazm u nesr-i şicr ü inşā vü rübācī mesnevī

(23) Bu harāb-ābādı terk idüp cināna itdi cān
Rahmet-i Mevlā ile macmūr ola cukbā evī

[E.218a](1) Oku Yāsin fevtine bu mısracā tārīh içün
Göçdi bākī mülküne Dervīş faşīh-i Mevlevī / 1112

---

(12)şānından:- W / (14)mānend-i Mānī ve nakkāş-ı çīn-i sānī olup:mānend-i Mānī ve Erjeng-i sānī olup olup W / (16)Dīvan-ı feşāhat-cunvānı :Dīvān-ı belāğat-cunvānı W / (17)hududında:tarihinde W/(17)cāzim-i vādi-i hāmūşān olmağla:cāzim-i cukbā olmağla W / (19)Mevlevī : - W./ (19-23)(218a-1) : - W(sadece st.1;de yer alan beytin 11.mısra'ı vardır)

(2) Bu ebyāt ol zāt-ı feṣāḥat-semīrūn āṣārındandur

vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Merḥābā-yı vaṣlun ümmīd ile çok ᶜīd itdiler
Rūze-dārān-ı maḥabbet hep bir elden gitdiler

(4) Gül gibi rengīn ü sādeyken cemālūn ey perī
Ḫatt-ı rūy-ı ᶜārıżun bilmem ne yüzden bitdiler

(5) Koydılar berg-i lisān-ı mecmūᶜa-i ünse FAṢĪḤ
Nerm iken yārun dil-i bī-raḥmını berg itdiler

(6) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(7) Ol mūy-miyān ḫançerini der-kemer eyler
Rüstemler o belden güzer itmez ḥazer eyler

(8) Bir güşe ki bī-ġām-ı visāli güzer itse
Gül gibi meşām-ı dile būyı eser eyler

(9) Bu bāġda yer yok ġam u şādiye FAṢĪḤĀ
Kim faṣl-ı bahār ile ḥazānı güzer eyler

(10) VELEHU

vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(11) Bu şeb görüp didüm ey māh sürᶜatūn kimedür
Kimi müşerref idersin ᶜazīmetūn kimedür

---

(2) (Başlık): Bu ebyāt-ı pür-nikāt ol zāt-ı feṣaḥāt-semīrūn zāde-i tabᶜ-ı bi-naẓīri olan āṣārındandur kī bu maḥalle taḥrīr olındı W./

(12) Elüñde ḫançer-i ser-tīz-i cevr-i bīdāduñ
Miyān-ı ᶜāşık-ı şeydāda niyyetüñ kimedür

(13) Ṣarīre başladuñ ey kilk-i ḫoş-edā-yı FAṢĪḤ
Kimüñ senāgeri olduñ bu miḍḥatuñ kimedür

(14) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Ey peri ruḫsār bilmem ülfetüñ kimlerledür
Hiç görinmezsin ᶜaceb ünsiyyetüñ kimlerledür

(16) Ḳankı meclis feyż-yāb-ı nūr-ı hüsnündür henüz
Şemᶜ-i bezm-ārā gibi germiyyetüñ kimlerledür

(17) VELEHU

Vezhi: .-.-/..- -/.-.-/..-

(18) Ḫaṭṭ-ı siyehile ruḫuñ bir kitāb-ı nāz olmış
Ki her varaḳda nice faṣl-ı bāb-ı nāz olmış

(19) Niyāz-ı āhile āmed-i şud-ı teġāfülden
O nāzenīne reh-i intisāb-ı nāz olmış

(20) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[W.213ᵃ](21) Geldi güşād-ı fāl-ı bahāra gül āyeti
Bülbüllerüñ maḳām-ı nevāda ḳırā'eti

(22) Ṭolmış nikāt-ı şebnem-i ter ṣuḥuf-ı güllere
Bir bir hezār-yāda götürmiş rivāyeti

VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

[E.218^{b}](1) Ne ḳadar pāyına yüz sürdüm ise āb gibi
Ser-keş oldı o perī āteş-i pür-tāb gibi

(2) Şevk-i rūyunla olan dāġını ^{c}arż itse FASİḤ
^{c}Ālemi rūşen ider mihr-i cihān-tāb gibi

(3) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Naḫl-ı ṭūba ḳāmet-i cānāne itmiş ser-fürū
Belki būs-ı güşe-i dāmāne itmiş ser-fürū

(5) Bulmamışlar hiç naẓīr-i gevher-i dendānuñ
Gerçi kim ġavvāṣlar ^{c}ummāna itmiş ser-fürū

(6) VELEHU

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(7) Ġaraẓuñ ni^{c}met-i viṣāle irüp
Ṣadre çekmekse ol gül endāmı

(8) Ebruvānı işāresin gözle
Āy gör soñra eyle bayrāmı

(9) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(218^{b}-5)naẓīr-i: naẓīre W./ (5)dendānuñı : dendānuña W./

(10) Cāy idinsem itmeñ istibᶜād deyr-i miḥmeti
ᶜĀşıḳam bir kāfir-i ḥüsne Muḥammed ümmeti

(11) Giceler ᶜazm itdigüm ol māha sāyem ḫavfidur
Bir ṭarīḳ ile ḳabul itmez maḥabbet şirketi

(12) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Ruḫuña āyine-veş sāde iderken naẓra
Ḫaṭṭ ile görmek ise baᶜd-ı ḫarābi'l-baṣra

(14) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Nağme-i beyni ḫırāş-ı hecrile oldum figār
Būy-ı vaṣlı şimdi burnumdan getirdi rūzigār

(16) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(17) Üç çifte ḳayıḳla çekilüp seyr-i ḥisāra
Çekdük hele biz de o perī-rūyı kināra

[W.213ᵇ](18) FENNĪ

(19)Nāmı Meḥmed'dür.Gevher-i girān-bār-ı vücūdı kān-ı İstanbuldan zuhūr itmişdür.(20)Envāᶜ-ı fünūndan behre-yāb olmağla maḫlaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişdür.(21) Evā'il-i ḥālinde ol ᶜaṣruñ ḳuṭbı cihān-gīri Şeyḫ Ḥasan Efendi'den (22)inābet ve ol ᶜazīze nice müddet ḫidmet ve

---

(20)itmişdür : idüp W./ (21)ol ᶜaṣruñ : - W./(21)ḳuṭbı cihān-gīri : ḳuṭbu'l-ᶜārifin W./ (22)ve ol ᶜazize : - W./(22)nice müddet : nice zemān W./

tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat [E.219^{a}](1)idüp ba^{c}dehu Burūsa Mevlevī-ḫānesinde post-nişīn-i maḳām-ı irşād (2)olan Ṣāliḥ Dede nām pīr-i ṣāliḥden mücāz olup BEYT :

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Ḥamdu'l-lāh ki bulup mertebe-i a^{c}lāyı
Beklerüz ḫāk-ı der-i Ḥażret-i Mevlānāyı

(4)diyerek niçe māh u sāl şeref-yāb-ı sülūkı olup ba^{c}dehu (5)āb-ı rūy-vüzerā Vezīr-i a^{c}zam Köprīli-zāde Fāżıl Aḥmed Pāşā'ya (6)bir ḳaṣīde-i ġarrā naẓm idüp pesen-dide-i āṣafī olmaġla muḳābelesinde (7)ol ^{c}aṣra maḫṣūṣ olan cizye kitābetini mezbūra bir vech-i te'bīd-i tevcīh (8)ve iḥsān idüp ol kitābet ile güşe-gīr-i ḳanā^{c}at iken ol ^{c}aṣırda (9)müneccim başı olan Aḥmed Dede terbiyesiyle cenāb-ı Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı (10)rābi^{c} Ḥażretlerine intisāb idüp dāḫil-i meclis-i pādişāhī olup (11)ḥuẓur-ı hümāyūnda nice ma^{c}rifet ve hüner ^{c}arż itmekle ṭab^{c}-ı hümāyūna ḫōş (12)gelüp iltifāt-ı pādişāhı ve in^{c}āmāt-ı şehen-şāhiye mażhar olmışdur.(13)Cümle-i leṭāyifindendür ki bir gün pādişāh-ı Cem-cāh ḥażretleri mezbūra (14)ḫiṭāb idüp buyurur ki "Acebā ^{c}ālem-i dünyāda bir ẕevk varmıdur ki (15)pādişāhlar ol ẕevki itmek mümkün olmaya didükde mezbūr daḫi (16)cevābında Ḥakk-ı sübḥāne ve ta^{c}ālā şevketlü pādişāhımuñ vücūd-ı hümāyūnların (17)ḫaṭālardan ḥıfẓ eyleye cins-i ẕev-

---

(22)(219^{a}-1)ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat idüp ba^{c}dehu Burūsa:ve taḥṣīl-i merāsim-i ṭarīḳat idüp ba^{c}dehu ol ^{c}aṣırda Burūsa W/ (2)nām:dimekle ma^{c}rūf W/ (4)sülūk:sülūkları W/ (7)ol ^{c}aṣra maḫṣūṣ olan cizye kitābesini mezbūra bir vech-i te'bīd-i tevcīh:mezbūra cizye kitābetin bir vechе te'bīd-i tevcīh W/ (8)ol ^{c}aṣırda:-W/ (9)olan:-W/ (10)meclīs-i pādişāhi:ḥarem-serāy-ı pādişāhi W/ (11)ḥuẓūr-ı hümāyūnda nice ma^{c}rifet: huẓūr-ı hümāyūn sa^{c}ādet-i maḳrūñda nice ma^{c}rifet W/(11)ṭab^{c}-ı:meşreb-i W/(12)gelüp iltifāt-ı pādişāhı ve in^{c}āmāt-ı:gelüp nice nice in^{c}ām u iḥsān W/ (13,14)bir gün....buyurur ki:birgün şevketlü pādişāh mezbūre ḫiṭāb idüp buyurur ki W/(15)pādişāhlar ol ẕevki itmek:pādişāhlar anı itmek W./ (15)didükde mezbūr daḫi: şā^{c}ir-i mezbūr W./ (16)sübḥāne ve: - W./

kiyātdan ve ellez-i lezāyiz-eşyādan (18)bir zevk vardur ki pādişāhlara müyesser degüldür. "Yā ne olmak gerek" (19)didüklerinde Pādişāhum evvelā bir ādemün nā-münāsib dört menkühası (20)olup yek tahtadan dördini talāk-ı selāse ile tatlīk eyleye (21)ᶜārif nazarında bundan leziz zevk olmaz Hasretü'l-mülūk didükleri (22)ancak bu zevkdür didükde pādişāh-ı ᶜālīcāh Hażretleri vāfir tebessüm (23)buyurup ᶜazīm-i ihsāna mazhar oldum diyü kendi lisānından istimāᶜ [E.219ᵇ](1)olınmışdur.Fi'l-hakīka mezbūr zen-dostlukda kārını kemāle irişdürüp (2)çok hātūn almış virmişdür.ve dahi dā'ima binā ile meşgūl [W.214ᵃ](3)bi't-tabiᶜ yıkup yapmağa mā'il olmağla hāline münāsib bu (4)beyti nazm itmişdür. BEYT:

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

Hāne-i zühdi yıkup itdüm esāsından harāb
Nakżī ile hāne-i hammārı taᶜmīr eyledüm

(5)mezbūrun tabᶜ-ı miᶜmārisi olmağla hakkā ki miᶜmār-ı beyt-i maᶜārif olup āhir-i ᶜömrinde (6)Rūm-ili Hisārı iskelesi kurbında leb-i deryāda bir kasr-ı dil-ārā bünyād (7)idüp nukūş-ı gün-ā-gün ile kendi nakş idüp nice zemān (8)ol kasr-ı bi-kusūrda sākin iken bin yüz yigirmi tārīhinde (9)fevt olmışdur.Güzel eşᶜārı vardur.Bu birkaç beyt āsārın-

---

(17,18)hıfz eyleye cins-i zevkiyātdan ve ellez-i lezāyiz-eşyādan bir zevk vardur ki:hıfz eyleye ellez-i lezāyiz-eşyadan ve cins-i zevkiyātdan bir zevk vardur ki W./ (18,19)"Ya,ne olmak gerek"didüklerinde pādişāhum evvelā bir ādemün:"ne olmak gerek"diyü buyurduklarında evvelā pādişāhum bir ādemün W/(19)menkühası:hātūnı W./ (20)dördini:dördini dahi W./ (22)vāfir: -W/ (23)ᶜāzim-i:-W./ (23)oldum diyü kendi lisānından:oldum diyü mezbūr Fennīnün kendi lisānından W./ (219ᵇ-1)mezbūr:-W/(1)karını:kārı W/(1)irişdürüp:ir görenlerdendür W./ (2)çok hātūn almış virmişdür:-W/(2)meşgūl:meşgūl olup W./(W.214ᵃ-4)de "Nesr" başlığı vardır.(E.219ᵇ-)satır (5)den önce "Nesr" başlığı ᶜyoktur./ (5)āhir-i ᶜömrinde:her fende şāhib-i kemāl idī evāhir-i ᶜömrinde W./ (9)Bū birkaç beyt āsārındandur : Bu ebyāt anundur W./

dandur.

(10) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(11) ᶜAşık ki vużū eylemiye eşk-i teriyle
Sācid olımaz ḳible-i maḳṣūda yeriyle

(12) Reşk eylerüm ol ᶜāşıḳa kim bezm-i belāya
Zīnet vire fevvāre-i ḫūn-ı cigeriyle

(13) Āyā bulınurmı bize bir ᶜārif-i āgāh
Ḥāk-i teni iksīr ide feyż-i naẓariyle

(14) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(15) İtdün ġıdā hümā-yı ġama üstü ḫᵛānımuz
Olsa ᶜaceb mi evc-i felekde mekānımuz

(16) Dil-ḫastasına būs-ı lebin itmedi dirīġ
Ḥaḳḳā ki geldi yerine bir pāre cānımuz

(17) Ḳaddüm hemīşe eyler idüm hāle-veş kemer
Āġūşa gelse ol meh-i nā-mihribānımuz

(18) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(19) Ne dem ki bezm-i ġama eşkümi şarāb iderin
O bezme ma-ḥażarı bağrumı kebāb iderin

(20) Nikāb-ı zülfi vesāsında eglenür gönlüm
Cemāline bakamam def^{c}a-i hicāb iderin

(21) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(22) Lābud olur gözine anuñ dil diken diken
Bu hār-zār-ı dehre gelüp bir diken diken

(23) Vuslat-ı deminde çāk iderin dest-i şevk ile
İdrīs olursa cismüme ger pīrehen diken

[E.220^{a}] (1) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(2) Ruhsār-ı yāre sanma o nev-hat żarar virür
Şeh-bāz-ı hüsnine yeñiden bāl ü per virür

[W.214^{b}] (3) İsbāt u nefy içinde lebüñ sırr-ı noktadur
Vardur diyen dehānunı cāndan haber virür

(4) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(5) ^{c}Arż it o yāre sīneñi bir iki yāre çek
Ol yaralarla bāri o yāri kināre çek

(6) Deryā-yı ma^{c}şiyetde yiter eyledüñ şināh
Terk it hevā-yı zevrakı cismi kenāre çek

(7) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Bilüp ḳadrin dirīġā olmadı dil-ber ḫarīdārı
ᶜAceb düşdi naẓardan ᶜāşıḳuñ eşk-i güher-bārı

(9) Nedür bu sūz-ı dilden eşk-i ter FENNĪ'ye hecr itdüñ
Ki bir mīzāb içinde āb u āteş eyledüñ cārī

(10)Beşiktāş Mevlevī-ḫānesi Şeyḫi Dede Yūsuf fevtine didigi tārīḫdür.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(11) Vāṣıl-ı sırr-ı Ḫudā ḥażret-i Dervīş Yūsuf
Būy-ı pīrāhen-ı vaṣl ile olup şevḳ-engīz

(12) İrdi Yaᶜḳūb-ṣıfat aṣl-ı merām-ı ḳurba
Gūş-ı cānına o dem irdi ṣadā-yı ber-ḫīz

(13) FENNĪYĀ güş idicek fevtini didüm tārīḫ
Oldı Yūsuf Dede'müz Mıṣr-ı naᶜīm içre ᶜazīz

(14)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜ Ḥażretlerinüñ ṭarīḳ-ı Mevleviyye'ye ziyāde (15)maḥabbetleri olmaġla Beşiktāş Mevlevī-ḫānesi naẓar-ı meymenet-i maḳrūn-ı hümāyūnları ile (16)manẓūr olup gāh gāh mukābele günlerinde ḳudūm-ı behcet-i lüzūm-ı pādişāhī (17)ol zāviye-i feyż-ḳarīnī reşk-i bāġ-ı bihişt buyururlar idi.

(220ᵃ-10)(Başlıḳ):Tārīḫ-i vefāt-ı Yūsuf Dede Şeyḫ-i Mevlevī der Beşiktaş W./ (214ᵇ-12)de "Neṣr" başlığı vardır. (E.220ᵃ)da satır (14) den önce "Neṣr" başlığı yoḳtur / (14)ṭarīḳ-i Mevleviyye'ye : ṭarīḳat-ı ᶜaliyye-i Mevleviyyeye W./ (15-23)maḳrūn-ı hümāyūnları..... etrāfına taḥrīr itmişdür : maḳrūnlarıyla reşk-i bāġ-ı behişt olup lākin ol zāviye dil-i ᶜāşık gibi ḫarāb olmaġla bin ṭoḳsan yedi tārīḫinde ḳarīḥa-i ṣabīḥa-i hümāyūnlarından taᶜmīrine fermān-ı cihān-muṭāᶜları şudūr idüp taᶜmīr olınduḳda şāᶜir-i mezbūr bu ebyātı naẓm idüp kendi resm ü ḫaṭıyle tekye-i mezbūruñ eṭrāfına taḥrīr itmişdür W./

NAZM

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(18) Habbezā tekye-gāh-ı Mevlānā
Hāk-i pāyına yüz sürer deryā
Bāreke'llāh hān-kāh-ı şerīf
Dil-i mü'min gibi laṭīf ü naẓir

(19)Ol zāviye dil-i ᶜāşık gibi ḫarāb olup taᶜmīre muḥtāc olmağla biñ ṭoksān (20)yedi tārīḫinde ol pādişāh-ı deryā-ḫurūş ve ol şehr-yār-ı encüm-cuyūş (21)karīḥa-ı ṣabīḥa-ı hümāyūnlarından zāviye-i mezbūruñ taᶜmīrine fermān-ı cihān-mutāᶜları (22)ṣudūriyle taᶜmir olındukda şāᶜir-i mezbūr bu ebyātı naẓm idüp kendi resm (23)ü ḫaṭṭıyle tekye-i mezbūruñ semāᶜ-ḫānesi eṭrāfına taḥrīr itmişdür.

[E.220ᵇ] (1) TĀRĪḪ-İ TAᶜMĪR-İ MEVLEVĪ-ḪĀNE-İ BEŞİKTAŞ

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(2) Hāris-i mülk ü milel pādişeh-i deryā-dil
Añlayup mertebesin Ḥażret-i Mevlānāʾnuñ

(3) Kalb-i ᶜāşık gibi vīrāne iken nice zemān
Naẓar-ı ᶜāṭıfeti oldı Muḥammed Ḫānuñ

(4) İtdi bu tekye-i maᶜmūr miṣāl-i cennet
Gönline girmek içün zümre-i dervişānuñ

(5) Rağmına münkir-i ᶜışḳuñ bunı iḥyā itmek
Oldı reşk-āveri ḥakkā ki bütün dünyānuñ

(6) Şemsden zerre degül belki baḥrden ḳaṭre
Dest-icūdına göre ḥāṣılı baḥr u kānūn

(7) Dāye-i luṭfı Beşiktāşı alup āġūşa
Ağlamaz kimse zemānunda şeh-i devrānūn

[W.215^{a}](8) Böyle bir cāy-ı müferriḥ var iken yād itmem
Çār bāġın ^{c}acemūn ravżasını rıḍvānūn

(9) Nāle-i neyden ider vecd ü ṣafā iḫvāna
Zāhidā ṣanma ^{c}abeṣ cünbüşini derÿānūn

(10) Dāġdār eyleyelüm sīnemüzi ney-āsā
Pīş-rev idinelüm himmetini pīrānūn

(11) Feyż olur rūḥ-ı kelām-ı ḥikem-āmīzinden
Güş iden Meṣnevī-i pākını ol Sulṭānūn

(12) İẕn-i bārī ile ḥüsn-i naẓar-ı Monlādur
İbtidā şān viren mülkine ^{c}Oṣmān Ḫānūn

(13) İtme her cānā ḥaḳāretle naẓar eyle ḥaẕer
Sırr-ı "lā-ya^{c}rufūhüm" ḥālini bil merdānūn

(14) Kār-ı erbāb-ı dile ṣūfī ṣaḳın daḫl itme
Ḫıżr ile bilmemisin ḳıṣṣasını Mūsā'nūn

(15) Bende-i muḳbili hep zümre-i dervīşāndur
Faḳr ile faḫr iden ol pādişeh-i ẕī-şānūn

(16) Terk ü tecrīd olalum biz dahi dervīşāna
Ne belā başımıza ḳoydı serv ü sāmānūn

(17) Neşve-i bezm-i elest ile semāc eyleyelüm
cIşḳ ile hem yoluna cān virelüm cānānūn

(18) FENNĪYĀ şāh-ı cihān-dāra ducālar eyle
Yüz sürüp der-gehine Ḥażret-i Mevlānānūn

(19) İre bir mürşide bu ḫān-ḳah-ı cālemde
Maẓhar-ı luṭfı ola tā ebedi raḥmānūn

(20) Bacd-ezīn tārīḫ-i tacmīrine āġāz idelüm
Böyle bir cāy-ı feraḥ-zā-yı bihişt-āsānūn

(21) Bir seḥer ḫāme-i müşgīn-raḳam-ı nādire-fen
Feyżine maẓhar olup şems-i cihān-ārānūn

(22) Yazdı bu mıṣracı pākīzeyi levḥ-i cāna
Gelelüm tekyesine ṣıdḳ ile Mevlānā'nūn 1097

[E.221a] (1)Ṭarīḳ-i Ḥac'da fevt olan Pervāne-zāde intıḳāline mersiye (2)naẓm eylediği tārīḫdür.

Vezni: ..- -/.-./..-

(3) Şemc-i cömri irişdi pāyāne
Gitdi cālemden İbn-i Pervāne

(4) İrdi bād-ı ecel ana ḥayfā
Püf didiler sanki şemc-i sūzāna

(221a-1)(Başlık):Şemc-i ẓurefā olan Pervāne-zāde Ḥacca giderken Şāmda fevt olmağla şācir-i mezbūr bu mersiyeyi naẓm itmişdür W./

(5) ᶜĀzim-i Kaᶜbe-i ḥaḳīḳat olup
Virdi cān-ı ᶜazīzin cānāna

(6) İricek Şāmā şām olup ṣubḥı
Bezm-i fānīden içdi peymāne

(7) Saᶜy idüp buldı ṣāḥibü'l-beyti
Cān atup gitdi ḳurb-ı raḥmāna

(8) İrciᶜī nağmesini güş idicek
Başladı murġ-ı rūḥı cevlāna

(9) Ṭavla-bāz idi bezm-i şāhīde
Maẓhar idi ᶜaṭā vü iḥsāna

(10) Virdi nerrād-ı dehre nakd-ı dili
Ḳapu aldı bekāda merdāne

[W.215ᵇ] (11) Kaᶜbeteyn-i murāda buldı vuṣūl
Dü-şeş atdı cihānda rindāne

(12) Şeşder-i çarḫ içinde buldı güşād
Seyridüp dehri ḫāne-be-ḫāne

(13) ᶜAfv olup cürmi FENNĪYĀ anuñ
Hem-celīs ola ḥūr u ġılmāne

(14) FĀYIḲ

(15) Nāmı Maḥmūd'dur. Mecmaᶜ-i ẓurefā olan belde-i Ruhā'dan ẓuhūr

---

(5) ᶜazīzin : ᶜazīzi W / (13) ḫūr : "ḫ" ile yazılmış doğrusu "ḥ" ile yazılanıdır. "W" nüshasındada böyledir yani "ḥur" şeklindedir. /

itmişdür.Melikü'ş-şu^{c}arā-yı (16)^{c}aṣr olan Nābī-i şīrīn-güftāruñ aḳrabāsından olup evā'il-i ḥālinde (17)taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyārdan ṣoñra mülāzım ve ṭarīḳ-i ḳażāya ^{c}āzim (18)olmaġla refte refte eşrāf-ı kużāt-ı ḳaṣabātdan olup biñ (19)yüz yigirmi yedi tārīḫinde İznīkmid ḳādīsı iken bezm-i cihāndan (20)ayaḳ çeküp ṣaḥbā-yı memātı nūş itmişdür. ^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından (21)ḫalāvet-ı eş^{c}ārı şehd-i fāyıḳ ve leṭāfet güftārı medḥe (22)lāyıḳ ve naẓm-ı şāhid-i āṣārı şīve-engīz-i leṭāfet ve zāde-i [E.221^{b}] (1)ṭab^{c}-ı siḥr-kārı ḫoşḫırām-ı manaṣṣa-ı feṣāḥatdur. Zübāne-i kilk-i süḫan-sāzı (2)şem^{c}-i bezm-ārā-yı ^{c}irfān ve terāne-i ^{c}andelīb-i ḫāme-i mu^{c}ciz ṭırazı (3)reh-yāb-ı ṣımāḫ-ı şīrīn-süḫanān-ı zemāndur. Ol serv-i riyāż-ı ma^{c}ārifüñ (4)pāy-ı ḫırāmı leng olmaġla kendi aḥvālini müş^{c}ir ḳāḍī-^{c}askerüñ (5)birine virdiği ḳaṣīdeden bir iki beyt taḥrīr olındı.

(6) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) O denlü eyledüm vādī-i maḳṣūdumda pūyāyi
Şikest itdüm ser-i rāh-ı ṭalebde ^{c}āḳıbet pāyı

(8) Feżā-yı kāmda sür^{c}atle irḫā-yı ^{c}inān itdüm
Nice żabṭ eyleyem bu raḫş-ı ṭab^{c}-ı nā-şikībāyı

(9)Kadı-^{c}asker A^{c}rac Efendi ve taḥta başı Topal Aḥmed Efendi ^{c}aṣrında bedīhī dimişdür.

---

(16)şīrīn-güftāruñ:şīrīn-zebānuñ W/(16)aḳrabāsından olup:aḳrabāsındandur W./ (18-20)biñ yüz yigirmi yedi tārīḫinde İznikmid ḳāḍīsı iken bezm-i cihāndan ayaḳ çeküp ṣaḥbā-yı memātı nūş itmişdür W(Buradaki cümleler (W.216^{a})da "Neṣr"başlığı adı altında yer almaktadır) / (22)lāyıḳ:lāyıḳdur W/āṣārı:eş^{c}ārı W / (221^{b}-4,5)olmaġla kendi aḥvālin müş^{c}ir ḳāḍī-^{c}askerüñ birine virdiği ḳaṣīdeden bir iki beyt taḥrīr olındı:olmaġla ḳāḍī-^{c}askerüñ birine kendi aḥvalini müş^{c}ir virdiği ḳaṣīdeden bir iki beyt bu maḥalle taḥrīr ve tasṭīr olındı W./ (9)(Başlık):ol ^{c}asırda A^{c}rac Efendi ḳāḍī ^{c}asker Leng Aḥmed Efendi Taḥta başı olmaġla maḥalle münāsib bedīhī bu beyti naẓm itmişdür W./

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Ḳādı-ᶜasker leng ü Fā'iḳ leng ü Taḫta başı leng
Ḥayf ṣad-efsūs mā ̮der aᶜrec-istān māndeīm

(11)Nābī-i şīrīn süḫan Fā'iḳ ağzından naẓm idüp Ḥaleb'den İstanbul'a gönderdigi ġazeldür.

Vezni: - -.- -/- -.- -

(12) Ḳış mevsiminde bulmazsa fārsaḳ
Marᶜaş gibi ten ditrerdi saḳ saḳ

(13) Ṣaff-ı raḳībe şunmaḳ ḳolaydı
Gūyına yārūn ḫancerle varsaḳ

[W.216ᵃ](14) Dest-i cefādan feryāda gelsek
Zaḫm-ı cigerden bar bar bağırsaḳ

(15) Dest-i ṭaleble gelmez şikāra
Ol murġ-ı vaḥşī bīn kez oḳ ursaḳ

(16) Bir dāne virmez dihḳān-ı gerdūn
Her dāne içün bīn dām ḳursaḳ

(17) Yārūn elinden ṣaḥbā-yı Nābi
Zehr olsa içsek şīşsek ḳabarsaḳ

(18) Faṣl-ı baḥārūn ẕevḳīni sürsek
Gül-zāra Fā'İḲ şu gibi aḳsaḳ

(19)Ol ᶜaṣrūn ẓürefāsı Şāhidī ebyātından Fā'iḳ Efendi ḥaḳḳında bu

(11)(Başlık):Nābī Efendi Fāyıḳ lisānından naẓm idüp Ḥaleb'den İstanbul'a gönderdiği ġazeldür ki bu maḥalle taḥrīri münāsib görildi W. /
(19)(Başlık):ol ᶜaṣırda ẓurefā-yı zemāna herkesūn ḥāline münāsib Şāhidī ebyātından taẓmīn itmekle mezbūra bu mısraᶜ ḫoş dinilmişdür W.

mıṣra^{c}ı taẖmīn ider.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(20) FĀ'İḲĀ sen ne gezersin bu cihānda sekerek
Bir yüriyiş yüri kim sana ḳıyāmetde gerek

(21)Mezbūrun eş^{c}ār ve aṯārından bir ◡ḳaç beyt taḥrīr olındı

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(22) Ṣanmañ ki bu iksīr-i maḥabbet ^{c}amelidür
Bu neşve bize neş'e-i feyż-i ezelīdür

(23) Sermāye-i ḥüsn olsa sezā zülfine ammā
Ebrū varaḳ-ı ḥüsnine bir ḫaṭṭ-ı celīdür

[E.222^{a}] (1) Elbette olur renc-i ḫumārı meẏ-i nābuñ
Hecrüñ elemi keyf-i viṣālüñ keselidür

(2) Fehm eyleyemez nükte-şināsān-ı zemāna
Her bir süẖan-ı müşkili bir CEFR-İ ^{c}ALĪDÜR

(3) İnkār idemem şi^{c}rini her şā^{c}irüñ ammā
Taḥsīn idecek FA'ĪḲ-İ zārun ġazelidür

(4) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(5) Bir yerde olmadı müte^{c}ayyin mekānumuz
Āẖır hümāya döndi bizüm āşiyānumuz

(6) Ol ḫāl-i ^{c}anberīne fedā oldı cān u dil
^{c}Aṭṭār gibi ġāret olındı dükkānumuz

(7) Bāzīçe-gāh-ı ᶜışḳda ser germ-i seyr iken
Bir ṭıfl-ı ney-süvāra virildi ᶜinānumuz

(8) Bī-ṭāḳat itmez āhımuzı feyż-i ḳadd-ı ḫam
İtmez şikeste tīrini rūz-ı kemānumuz

(9) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(10) Kişi cihāna ne cāhe ne māle gelmişdür
Ḥaḳīḳat üzre hemān bir kemāle gelmişdür

[W.216ᵇ](11) O ġonce leb bizi meclisde görmez oldı meger
Gözine neş'e-i keyf-i piyāle gelmişdür

(12) Elinde ḫancer-i ḫūn-rīzi dā'imā FĀ'ĪK
O şūḫ ᶜāleme güyā ḳıtāle gelmişdür

(13) VELEHU

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(14) Nā-sezādur şerāba pīr dütā
Duḫter-i tāki merd-i şābe virūn

(15) Bozdı āveze-i neşāṭumı gām
Dürd-i meyden meded kebābe virūn

(16) Devr-i tevḥīde eşk-i ṣāf gerek
Dāne-i pāki āsiyābe virūn

(17) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Degül ḫāl-i siyeh ruḫsār-ı yār-ı nāzenīn üzre
Ümid-i şehd ile ḳonmış mekesdür engebīn üzre

(19) Sipihri geşt idince tīr-i āhum bir yelek ḳaldı
Ḳamer yüzlüm meh-i nev şanma bu çarḫ-ı berīn üzre

(20) Ḳasem itmiş ḳadem başmamaġa mey-ḫāneye FĀ'ĪK
Hele ṣābit ḳadem olur mı seyr it bu yemīn üzre

[W.216^{b}] (I) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(II) Surāḫ-ı dilde ^{c}aks-ı müjeñ oldı cāy-gīr
Bir riştedür ki lūlū-yı lālā içindedür

(III) Mestāne bezm-i yārda ser-germ-i ḫāhiş ol
Naḳd-ı viṣāl cīb-i temennā içindedür

(21) VELEHU (RUBĀ^{c}Ī)

(22) Dūr olduġı o şehüñ ḥużūr olmaḳ var
Firḳat yine bir başka sürūr olmaḳ var

(23) Kūtāh gören metā^{c}-ı ḳadd-ı yārı
Endāze-i çeşminde kuṣūr olmaḳ var

(IV) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(V) Ṭuġrā-yı ser-i zülf-i perīşān elimüzde
İḳlīm-i ġamuñ ẓabṭına fermān elimüzde

(VI) VELEHU

Vezni: Vezni : .—.—/..—.—/.—.—/..—

(I-VII)satırları (W.216^{b})de yer almaktadır. (E.222^{a})da yoktur. /

(VII) Rakīb nālede kūyından ᶜāşıḳān geçeyor
Egerçi it üreyor līk kārbān geçeyor

[E.222ᵇ] (1) FĀḤİR

(2)Nāmı Ṣāliḥ'dür.Bosna'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet (3)itmekle baᶜż-ı mīr-i mīrāna imām olup şiᶜr ü inşāda māhir olmağla (4)Dīvān-ı hümāyūn kātibleri silkine münselik olduḳdan ṣonra (5)"KÜLLİŞEY'İN HĀLİK" maᶜna-yı şerīfinden gül-çīn olduḳda ḥalḳa-i (6)bāb-ı esbāb-ı merāmı mehcūr-ı dest-i ṭaleb idüp [W.217ᵃ] dervīşāna (7)reftār ile ḳuṭb-ı ᶜaṣr Şeyḫ ilyās nām ᶜazīzün dāmen-i himmetine (8)teşebbüṣ ve ol pīr-i ṣāliḥden şeref-yāb-ı biᶜat olup mesālik-i (9)ṭarīḳ-i ṣōfiyye'yi iḫtiyār-ı sülūk idüp nice zemān seyāḥat (10)idüp baᶜdehu gelüp ḳalem-i mezbūrda ḳarār itmekle Mōra kılaᶜ-ı (11)feṭḥ olduḳda Anābōlı ḳalᶜası ḫazīnesine mukābeleci olup (12)bīn yüz yigirmi yedi tārīḫinde Anābōlıda fevt olmışdur (13)ᶜAṣrun şuᶜarāsından eşᶜārı ᶜāşıḳāne ve güftārı nāzükānedür. (14)Bu birḳaç beyt ol merd-i ṣāliḥun eşᶜārındandur.

(15) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(16) Görinmez ᶜāleme ol nev-civān nāzükdür
Olur perī gibi gözden nihān nāzükdür

(17) İder su'āl u cevābı rumūz-ı ġamze ile
Teḳellüm itmez o ġonce-dehān nāzükdür

(222ᵇ-3)şiᶜr ü inşāda māhir olmağla : - W./ (4)olduḳdan ṣonra:olmışdur baᶜdehu W./ (7)İlyās nām ᶜazizün.....biᶜat olup:İlyas Efendi dimekle meşhur olan pir-i salihden şeref-yab-ı biᶜat olup W./ (9)iḫtiyār-ı sülūk:iḫtiyār ve sülūk W./ (9,10)seyāḥat idüp baᶜdehü gelüp ḳalem-i mezbūrda ḳarār itmekle:seyāḥatden ṣonra yine ḳalem-i mezbūrda ḳarār ve baᶜdehü W./ (11)feṭḥ olduḳda:feṭhinde W./ (12)tārīḫinde:senesi evāḫirinde W./

(18) Dehān-ı nāzüki ile meyān-ı vaṣfında
Miṯāl-i Fāḫir-i tāze ṣebān nāzükdür

(19) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) Teraḥḥum eyleyüp ḳalb-i ḥazīnem şād itmez mi
Beni ol serv-ḳāmet ġuṣṣadan āzād itmez mi

(21) Ḫarāb itdi şeb-i firḳatde dil-mülkin sipāh-ı ġam
ᶜAceb bir gün gelüp ol şāh-ı ḥüsn ābād itmez mi

(22) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(23) Kān-ı cevāhir olsa ᶜaceb mi dehānumuz
Evṣāf-ı laᶜlūn oldı çü virdi-i zebānumuz

[E.223ᵃ] (1) FENĀYĪ

(2)Nāmı Muṣṭafa'dur.Rūm-ilinde vāḳiᶜ Şumnı ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür (3)Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp der-gāh-ı ᶜālī Yeniçerileri odalarından (4)Yigirminci bölükde Ḳara Ḳulluḳçı olup refte refte aşçı ve vekīl-i (5)ḫarc ve odabaşı olup yolıyla etmek alduḳdan ṣoñra (6)Beşiḳṭaş ḳurbında medfūn ḳuṭbü'l-ᶜārifīn Şeyḫ Yaḥyā Efendi (7)evlādından Emetu'l-lāh ḳadını nikāḥ ile alup Yaḥyā Efendi türbesi (8)civārında nice zemān [W.217ᵇ] sākin olup bir ümmī Ādem iken (9)rūḥaniyyet-i Şeyḫ Yaḥyā'dan feyż-yāb-ı saᶜādet olmaġla ol (10)ᶜaṣırda meşāyiḫ-i ṭarīḳ-ı Ḫalvetiyye'den Şeyḫ Selāmī Efendi'nün dāmen-i (11)himmetine teşebbüṣ idüp müstaᶜd-i iksīr-i irşād olmaġla zemān-ı (12)ḳalīlde taḥṣīl-i ᶜilm-i maᶜrifet

---

(223ᵃ-5)odabaşı olup yolıyla etmek alduḳdan ṣoñra:odabaşı olup muᶜtad üzre nān pāre ile çıḳdukdan ṣoñra W./ (6)Şeyḫ:merḥūm Şeyḫ W./

ve tekmīl-i ᶜādāb-ı merāsim-i ṭarīḳat idüp (13)ᶜazīz-i mezbūrūn naẓar-ı feyż-eṯeriyle me'zūn-ı ḫılāfet olmaġla (14)Yaḥyā Efendi türbesi civārında zāwiye binā idüp giderek (15)ᶜārif-i āgāh bir şeyḫ-i pür-intibāh olup ol mahall-i dil-güşā ve ol (16)civār-ı feyż-baḫşāde nice zemān ḫalvet-nişīn ve ᶜuzlet-güzīn (17)olmışdur. Ḥaḳḳā ki maᶜārif-i cüz'üyye ve külliyede mahāret ile maᶜrūf (18)ve ṣalāḥ-ı ḥāl ile mevṣūf Odabaşı Şeyḫ dinmekle meşhūr-ı (19)cihān olduḳdan ṣoñra biñ yüz on beş senesinde ᶜāzim-i (20)tekye-gāh-ı bekā olmışdur. Ekṯer güftārı muᶜūt-ı şerīfe-i nebeviyye'ye (12)maḫṣūṣ olmaġla bu birḳaç beyt-i şerīf āṯārındandur.

(22) Der naᶜt-ı faḫrü'l-mürselīn

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(23) Vücūdūn perdev-i nūr-ı Ḥudādur yā Resūlu'l-lāh
Cihān şems-i cemālünden ẓiyādur yā Resūla'l-lāh

[E.223ᵇ](1) İrerler żāt-ı Mevlāya gidenler isr-i pāküñdan
Senüñ şerᶜ-i şerīfüñ reh-nümādur yā Resūla'l-lāh

(2) ᶜUrūc itdün semavāta irişdüñ menzil-i żāta
Vücūdūn manẓar-ı żāt-ı Ḥudādur yā Resūla'l-lāh

(7-14)Emetu'l-lāh ḳadını.....Yaḥyā Efendi: Emetu'l-lāh nām ḫātūna ᶜaḳd-ı nikāh idüp nice zemān Yaḥyā Efendi türbesi civārında sākin olduḳdan ṣoñra bir ümmī ādem iken ruḥāniyyet-i Yaḥyādan feyż-yāb-ı saᶜādet olmaġla Üsküdār'da sākin Şeyḫ Selāmi'nüñ ḍāmen-i himmetine teşebbüs itmekle az zemanda müstaᶜd-ı iksir-i irşad ve naẓar-ı feyż-eṯeriyle taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i merāsim-i ṭarīḳatdan ṣoñra me'zūn-ı ḫılāfet olmaġla Yaḥyā Efendi W./ (14-17)civārında zāviye binā idüp.....Ḥaḳḳā ki: civārında müceddiden zāviye ve meskken binā idüp giderek ġulġule-i iştihārı ᶜalemgīr olmaġla bir ᶜārif-i āgāh bir şeyḫ-i pür-intibāh olup ol maḥall-i dil-güşā ve ol mevżūᶜ-ı feyż-baḫşāda nice zemān ḫalvet-nişīn ve ᶜuzlet-güzīn olmışdur. Fi'l-ḥaḳīḳa W./ (17)ile maᶜrūf: ile maᶜrūf ve riyāżet ile W./ (18)ṣalāḥ-ı ḥāl ile: - W/(18)dinmekle: dimekle W./ (19)olduḳdan ṣoñra biñ: olup ᶜāḳıbetü'l-emr biñ W./ (21)āṯārındandur: taḥrīr olındı W./

(3) Mukaddem yaradılmışda ḥabībā nūr-ı z̲ātundur
Anunçün muḳtedā-yı enbiyādur yā Resūla'l-lāh

(4) Günāhlar derdine çāre benümdür ümmetüm dirsün
Ḳamū imrāż-ı ᶜiṣyāna şifādur yā Resūla'l-lāh

(5) FENĀYĪ mücrime hīç çāre olmaz senden olmazsa
Maᶜāṣīde ki zīra müntehādur yā Resūlu'l-lāh

(6) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.- -

(7) Ey cemāl-i pertevin ᶜālemde peydā eyleyen
Yine ol āyinede ḥüsnin temāşā eyleyen

(8) Bir avuç toprāġa çalmış cām-ı ᶜışḳun cürᶜasın
Kimi ᶜāḳil kimini mecnūn-ı şeydā eyleyen

(9) Şems-ı vaḥdet z̲erresinden āb[u]gilde var eg̲er
Çeşm-i ᶜaḳlı pes odur dānā vü binā eyleyen

(10) Her mekānı kendi īcād itdi Ḥayy-ı lā-mekān
Kendüye mü'minlerün ḳalbini me'vā eyleyen

(11) Perdeler ḳalḳar aradan ḥaḳ cemālin seyrider
Ḥūb cemālin görmege dā'im temennā eyleyen

(12) Ey FENĀYĪ cān bahādur çün metāᶜ-ı vaṣlına
Müşterīdür naḳd-ı cānını müheyyā eyleyen

[W.218ᵃ] (13) FERDĪ

(223ᵇ-9) āb [u] gilde : metinde "āb-ı gėlde" şeklindedir ki yanlıştı

(14)Nāmı Hüseyin'dür.Ser-çeşme-i zülāl-i vücūdı menbaᶜ-ı cūybār-ı erbāb-ı maᶜārif (15)olan İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Arāyıcı-Zāde dinmekle karīn-i iştihārdur (16)Evā'il-i ḥālinde kibārdan baᶜż-ı kimesneye ḫıdmet idüp taḥṣīl-i maᶜrifetden sonra (17)pāşālara kethüdā ve Kāhire-i Mısr'a şehir ḥavālesi ve mukābeleci olup (18)baᶜdehu dīvān ḫᵛāceleri zümresine mülḥak olmağla sipāh kātibi olup (19)baᶜdehu Maliyye tezkireciliginde bu faḳīr-i cāmiᶜü'l-ḥurūfa selef olmışdur. (20)ᶜAsruñ şuᶜarāsından dehrüñ ẓurefāsından muḥill-ḫᵛān ve nükte-dān (21)olup biñ yüz yigirmi bir tārīḫinde fevt olmışdur. (22)Maᶜārife dā'ir baᶜż-ı iḫtirāᶜi ve fenn-i tārīḫ ve luġazda ziyāde nām ve şānı [E.224ᵃ](1)vardur. Cümle-i āṯārından ŞAD-NĀME nāmıyle biñ beyt mikdarı (2)bir manẓūmesi ve daḫi ESMĀ'-İ BİLĀD ismiyle müsemmā manẓūm (3)bir te'līfi vardur.Ol manẓūmenüñ bir mikdarı bu maḥalle taḥrīr olındı.

(4)Esmā'-ı bilād-ı Arāyıcı-Zāde

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Eyle ey ḫāme-i ḫoş-lehçe-i raᶜnā-maᶜnā
Żikr-i esmā-i bilād eylemede tāze edā

(6) Vaᶜde-i vaṣlını Sīrūza ṣalınca dil-ber
Ṭıfl-ı dil şimdi beşiklerde ider vāveylā

(14-17)menbaᶜ-ı cūybār-ı erbāb-ı maᶜārif.....pāşālara kethüdā:menbaᶜ-ı cūybār-ı şuᶜarā-yı şirin-beyān olan İstanbuldan ẓuhūr itmişdür.Arāyıcı zāde dimekle şöhret-dādedür.Evā'il-i ḥālinde baᶜż-ı ṣāḥib-saᶜādetüñ ḫidmetinde taḥṣīl-i maᶜarif-i bi-şumardan sonra baᶜz-ı Paşalara kethüda W./ (17)Mısr'a:Mışrda W/(17)ve mukabeleci olup:ve Mısr mukabelecisi olup W./ (19)bu faḳīr-i camiᶜü'l-ḥurūfa selef olmışdur:Bu faḳire selef olmışdur W./ (20)muḥill-ḫᵛān ve nükte-dān:- W./ (224ᵃ-1)cümle-i āṯārından : - W./ (2)manẓūmesi:manẓūmesi ġāyet muᶜteberdür W./ (4)(Başlık):Esmā-i Bilād W./

(7) Nîş-i âzâre tahammül güle baksa mümkin
Olımaz mesken-i bülbül hele her Bâğçe-serâ

[E.224^{a}] (1) Alaşonya kadehi yâ binüben çeşm atına
(2) Menn-i mora ne revâ vâdi hecre şalına
(3) Bir Uruscuk n'ola kim boza Tatârbâzârı
(4) Alaman şabrumı isterse de itsün yagma
(5) Dolayan var ıse dilberle kolaydur bâzar
(6) Yohsa incebel içün çekmece'dür bend-i belâ
(7) Çâk ü dâman ü girîbânı nedür farketmez
(8) Muğla vü Peşte degül Kesre-i erbâb-ı fenâ
(9) Peç gerekse Varâdin yolını gözde zâhid
(10) Ayalmk atmamağıla şanma Varad'a menzil ala
(11) Nahl-i zakkûmı kat^{c}ı eyle cihânda Venedik
(12) Halı Gördüs ne mâzi ve ne fikr-i ferdâ
(13) Kühkenlik ise maksûdun eger Kaztağı
(14) Sa^{c}y-ı bîhûde ile Gence irişmek ne revâ
(15) Dil'de kalmasa kişi olmasa Mağnisa'da
(16) Kimse Elmalı ile eylemese ^{c}arż-ı sehâ
(17) Diye ol rûh-ı Revân tıfl ise de her lahza
(18) Hulle takrîb aramaz zevk içün erbâb-ı şafâ
(19) Baht-ı bîdâr degül Remle hâcet-i ikbâl

(E.224^{a})da (1) ila (30)arasındaki satırlar kenarda yazılıdır.(W.218^{a}) da ise yoktur./

(20) Ṭıfl-ı āmāli bilen merkez-i ġafletde ḳala

(21) Alaşehr'i bu varışla idelüm ḥamd-i Ḥamīd

(22) Yoḳsa Ḳırşehr'i dimez ġamzene ḥaylī zu^{c}afā

(23) Doḳunurmış yine kendi oḳı Ḳarṭāl'a didüm

(24) Pendik'i Geybüze'yi Uzunca ova etme dilā

(25) Mey-i Engūr'u sakın Sūfiye itme teslim

(26) Ḥavṣala sahibi ol çek ayaġı virme şehā

(27) Yenice Ḥātūn eli girse eger Ḳocaeli'ne

(28) Ḳızılaġāç gibi Vārdār yirine dirler ana

(29) Bir Mısr manṣıbı azdur bu kadar Cidde göre

(30) Arpalıḳ eylese Cizre'sini sana n'ola

[E.224^{a}](8) Hele Būlāyır ūlūfecilerini irfāneden
Sonra maḥsūb iderüz ücretini Ṭırḥālı'ya

(9) İnebaḥtı diyü Ḳalḳandelen'e virdi Budin
İstife çekdi Ḳefalonya'yi erbāb-ı şekā

(10) Rusçuḳ şevki içün yaḳdı Babaṭaġı yine
Güyiyā eyledi bir āteşī āvize-semā

(11) Söyle İsmā^{c}īl'e başta keli var ise dahi
Bakmasun balçıġa yollarda şitāb eyleye tā

(12) Ḳefe girince ḳara mangırı olduñ dehrūñ
İtme gelmez çü Gümüş-ḫāne'ye beyhūde recā

(13) Tenī ġarḳ eyledüñ ey çeşm-i terüm bārī Azāḳ
Döndi Ḳāradeñize berre baḥir virdi fenā

(14) Ka^{c}be-i küyına varmaġa bulınmadı ṭarīḳ
Çekdi ^{c}ışḳuñ ḳaṭarın Ahyolı diyü ^{c}urefā

(15) Yeñice Ḳarasu itdi var ise aġyāruñ
Gözleri gördüm ider Akpınarı ^{c}arż-ı ^{c}amā

(16) Döndi āteşde Semendere Dimişvār ise ger
Ġam-ı cān-sūz u fıraḳında beni görmiş ola

[W.218^{b}] (17) Şayda varsaḳ biraz itse Şemā Turna Arda
Dil-i nā-şāde yine itdirelüm kesb-i hevā

(18) Gözi Yāş bāġrı Yanıḳ ^{c}āşıḳa Egri bakarak
Uyvār aġyāra Görem Öseki āḫır derdā

(19) Kızılelma zenaḫı oldı Benefşe ḫaṭṭı
Saçacıḳdur ṭopuġı pāyına gelse deryā

(20) Ġam-ı ferdāyı Verāt gel görelüm İmrūzı
Didi bir ġāzī boġāz derdi içün çekme belā

(21) Ḳarabaġlar ne ^{c}aceb nāz ile itmiş gibi yār
Çeşme lāzım ḳolına tā Bilecik'den ammā

(22) Gözleri Aydın ola Tīre-derūn aġyāruñ
Zevḳi var yār ile Bāndırma'ya yārān-ı ṣafā

(23) Biri kalkarsa konar biri Gögercinlik'dür
Zile Kuşadası'dur Muğlâm ise Akbaba

[E.224^{b}](1) Taşözi'dür dili hiç Marmara söz kâr ide mi?
İtmez ^{c}Uşşâk'a Kemer itâede Kaddîni dûtâ

(2) Nereden aldı ola bilmezüz Âyâşuluğı
Gerçi Akyârâ'da çarpıldı Budardum ammâ

(3) Haşr ..... gel Turğut
Gösterince Zâğra virmiş ve Kuzı Melemen

(4) Esb-i gîre var iken gün gibi Ulukışla
Ba-huşûs ola o Samsun-sıfat ana hem-tâ

(5) Ne yetişmezdi ^{c}Arabgîrî yedi bunca zemân
Kirmast-ı..... ilhâk ana

(6) Gül ü şeft-âlû derinde tûra Göksîn Gerede
Hasn-ı manşûr gibi ol kadi Şimşâd sana

(7) Zîr-i Fes'de görüp ebrûsını mânend-i hilâl
Bildi Mağrîb'de tôğân çâğını Şemsîn dünyâ

(8) Lebleri la^{c}l-i Bedahşân ü ^{c}Aden dendânı
Sûretâ Keşmîrî'dür baksan o Hind ü Şeklâ

(9) Bakmayup hiç tarab-efrûz-ı visâle idesün
Yâ Hasankeyf'le bulınsada kalsak tenhâ

(224^{b}-3,4)metinde kenardadır : - W./ (3)ve (5)yer alan noktalı yerler metinde boş bırakılmıştır. / (5)Bu beyitin II.mısraı "W" nüshasında şöyledir: "Kirmast....."şeklindedir."....ilhak ana","W" nüshasında yoktur /

(10) Būsına teşne imiş dil-berūn aġyār ammā
Hersek'e eylemesün āb-ı ḥayātı icrā

(11) Bi'l-bedāha görüp İstanbul'ı düşme ġalaṭa
Eskidar'undur o varduḳda bize eyle du^{c}ā

(12) Hele ey Ferdī bu vādīde teferrüd güçdür
Var iken şehr-i Stanbul'da gürūh-ı ẓürefā

(13)Mezbūrun naẓm eyledigi ilk dökme lüġazıdur

Vezni: ..- -/..- -/..-

(14) Nedür ol kelle-i ṣaġīr u ^{c}acīb
Ola dā'im Boġāz Ḥiṣāra ḳarīb

(15) Tirevüyyü'l-aṣıldur ol ekṣer
Ki Ḥarīri diyü taḫalluṣ ider

(16) Fem-i nādīde var serinde delük
Yedigi rūz u şeb gemiksüz ilik

(17) Gāhi açılmaġa ḳomaz yārı
Öldürür ḳoydı ^{c}āşıḳ-ı zārı

(18) Öte yaḳalıdur o ehl-i yemīn
Ṣolaḳ olmaz olursa şāha ḳarīn

(19) Bilürüm vaṣfını bana ögme
Cürmi de var ise sögüb dögme

(20) VELEHU

---

(13)(Başlık):Bu luġaz daḫi mezbūrundur W./ (20) Velehu : Naẓm W./

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Görüp ān-ı ruḫın öpdüm elin ol şūḫ-ı fettānuñ
Daḫi yādumdadur bi'l-lāh Ferdī çıḳmaz ol ān

[W.219^{a}] [E.225^{a}] (1) FĀYİẒ

(2)Nāmı Muṣṭafa'dur.Maḥmiye'i Edirne'den ẓuhūr Börekçi-zāde dinmekle meşhūr (3)olmışdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ^{c}ilm-i ma^{c}rifete iştiġāl idüp ṭarīḳ-i (4)fā'iżü'l-berekāt-ı ^{c}ulūmdan feyż-yāb ve kemāl-i dāniş ile maḳbūl-ı cumhūr (5)olmaġla Edirne müderrisleri sülūküna münselik olup ^{c}aṣruñ (6)şu^{c}arāsından bir şā^{c}ir-i māhir-i sihr-āzmādur. Nāzükāne eş^{c}ārı ve ẓarīfāne (7)güftārı vardur. Aṣḥāb-ı ^{c}ulūm u kemāl ve erbāb-ı ma^{c}ārif ve efḍāl (8)içre bī-^{c}adīl ve bi-miṯāldür. Bin yüz yigirmi ṭoḳuz tārīḫinde fevt (9)olmışdur. Bu eş^{c}ār-ı belāġat-şi^{c}ār zāde-i ṭab^{c}-ı sihr-āṯārı olan āṯārındandur.

(10) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(11) Sāḳī mürüvvet it bana lebrīz-ı cām vir
Eksikligüme ḳalma benüm sen tamām vir

(12) Bezm-i çemende sāġar-ı gül-fāmı şun bize
Sāḳī bırakma sāġarı elden müdām vir

(13) Ey şūḫ-ı bī-vefā ne var inṣāfa ḳā'il ol
Gördükçe ḫāṭırum ele al bir selām vir

(225^{a}-2-6)Nāmı Muṣṭafā'dur.....şu^{c}arāsından:Nāmı Muṣṭafa'dur. Menba^{c}-ı şu^{c}arā-yı şīrīn-maḳāl olan dāru'n-naṣru ve'l-meymene maḥmiye-i Edirne'den ẓuhūr itmişdür.Börekçi-zāde dimekle meşhūr ve ^{c}ilm ü dāniş ile maḳbūl-ı cumhūr olup taḥṣīl-i ^{c}ilm ü kemāle iştiġāl idüp ṭarīḳ-ı Fāyiżü'l-berekāt-ı ^{c}ulūmdan feyż-yāb olmaġla Edirne müderrislerinden ^{c}aṣruñ şu^{c}arāsından W./ (8)bī-miṯāldür:bī-misāl olup W / (9)āṯārındandur : ġazeliyātındandur W./

(I) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(II) Enīs olursa bāna bezm-i ġamda bülbül olur
Ġarīb olur yine elbette ġam-güsār-ı ġurbet

(III) Olursa mihr-i draḫşān-ı āsumān-ı kemāl
Cihānda zerre ḳadar yoḳdur i^{c}tibārı ġarīb

(IV) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(V) Deryā dil olanlarda ara gevḫer-i ^{c}ışḳı
Her dilde bulınmaz dür-i nā-yāb-ı maḥabbet

(VI) Ebrūları sevdāsı za^{c}if itdi vücūdum
Kār itdi dile tīġ-ı siyeh-tāb-ı maḥabbet

(14) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Benzemez Leylī'ya bir mecmūnı vār ancaḳ anuñ
Bir nigehle ol perī biñ ādemī mecnūn ider

(16) Men^{c} içün nazzāreden güyā sipihr-i gec-nihād
^{c}Āşıḳuñ ḳaddin ḫam eyler dil-berüñ mevzūn ider

(17) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./-.-

(18) Ḳān eylemeden ol gözi ḫūnī ḥaẕer itmez
Biñ küşte yatur reh-güẕarından naẓar itmez

(W.219^{a})da (I-VI)satırları arasındaki şiirler (E.225^{a})da yer almamıştır./

(19) İşler geçeyor sīnemize ḫancer-i ġamzeñ
Bir mertebe kim tīġ-ı ḳażā ol ḳadar itmez

(I) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(II) Maṭlūba ḳaṭ^{c}-ı silk-i ^{c}alāyıḳdedur vuṣūl
Şāhid bu ḥāle sūzen-i ^{c}Īsī sāna yeter

(III) Meşḳ-i niyāza sa^{c}y ide gör her seḥer ḥemān
Menzil-geh-i icābete tīr-i du^{c}ā yeter

(20) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./-.-

(21) Teşrīfūñ ile ḫānemi reşk-i irem eyle
Ağlatma beni iki gözüm gel kerem eyle

(22) ^{c}Ahd eyledi öpdürmege pāyın gelecek ^{c}iyd
Yārab sen o meh-pāreyi ṣābit-ḳadem eyle

(IV) VELEHŪ

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(V) Niyāz-nāme ile kūy-ı yare gitdi ṣabā
Ne nāme-berden eṣer var ne cevāp gelür

(23) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[E.225^{b}](1) Ḳaçan gelür diyü āyā o mehveşūñ ḫaberi
Uçar gözümde ḫayāl-i ḫamām-ı nāme-beri

---

(19)(beyt): - W./ I-VII arasında yer alan şiirler (E.225^{a})da mevcut degildir /

(2) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Gerçi ḫavf-ı ḫançeri mānic miyānın koçmaġa
Virmek Allahun gönül devlet-i ḳażā yanında

(VI) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(VII) İrişmez oldı güşına āhufiġānumuz
Ol naḫl-ı nāz var ise arturdı ḳāmeti

(4) FĀYİZ

(5)Nāmı Ḫalīl'dür.İstanbul'dan peydā Cābī-zāde dinmekle meşhūr-ı dünyā olmışdur (6)Evā'il-i ḥālinde kesb-i kemāl-i macrifet ve taḥṣīl-i (7)cilm ü faẓīlet idüp cilm-i felekīyatda māhir ve gerçekden şācir olup ġāyet ḫūb (8)güftārı ve ḫaylī merġūb eşcārı olmaġla birḳaç beyt (9)āṯārındandur.

(10) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Cūy-ı eşki nev-bahār şevk cūşān eyledi
Rāz-ı cışḳı sīnede ḫāşāk ṭūfān eyledi

(12) Sırr-ı cışḳ-ı yārı pūşīde ḳıyās eyler gönül
Zann ider fānūs-ı şemc-i bezmi pinhān eyledi

(13) Oldı dil farṭ-ı hücūm-ı ġamla berbād u ḫarāb
Ḫāne-i mir'atı seyl-i jeng virān eyledi

---

(5)İstanbul'dan peydā..... olmışdur:İstanbul'da Yedikulle civārından ẓuhūr itmişdür.Cābī-zāde dimekle şöhret-dāde olup W./ (7)idüp: idüp ḫuṣūṣan W/(7)māhir ve gerçekden şācir olup ġāyet ḫūb:maharet ve kemali vardur. cAsrun şucarasından gayet ḫub W / (8,9)ve ḫaylī merġūb eşcārı olmaġla birḳaç beyt āṯārındandur : ḫayli merġūb bir şācir-i māhir olmaġla bu ebyāt-ı raʿnā zāde-i tabʿ-ı bī-hemtāları-dur W./

(14) FĀYİŻ

[W.220^{a}](15)Nāmı ^{c}Abdu'l-lah'dur.İstanbul'dan bedīdār Sarrāç-zāde dinmekle şöhret-şi^{c}ār (16)olmışdur.Evā'il-i ḥālinde rāḳımu'l-ḥurūf ^{c}abd-ı faḳīr ile bir üstāddan (17)telemmüẕ idüp taḥṣīl-i ma^{c}ārifden ṣoñra mülāzım ve ṭarīḳ-ı ḳażaya ^{c}āzim (18)olmaġla ḳużāt-ı ḳaṣabāt-ı keşirü'l-ifāżāta dāḫil ve eşrāf-ı ḳużatdan (19)mālik-i memālik-i ma^{c}ārif ve fażā'il-bir ẕāt-ı kāmildür.Cümle-i ma^{c}ārifinden (20)mā^{c}dā ḫaṭṭ-ı nesḫ ve sülüsde nādirü'l-aḳrān-ı ḫaṭṭāṭ-ı cihān ve ġāyet (21)ḫoş-soḥbet ve pür-ma^{c}rifet olup biñ yüz otuz üç tārīḫinde [E.226^{a}](1)fevt olmışdur. Bu eş^{c}ār āṣārındandur.

(2) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(3) Şarāb-ı la^{c}l ile mestüz ḫumārımuz yoḳdur
O cūy-ı pür-mey-ı ^{c}ışḳuz ḳarārımuz yoḳdur

(4) Biz ol nesīm-i ġamuz kim bu bāġ-ı meḥnetde
Kenār-ı meclis-i yāre güẕārımuz yoḳdur

(5) Şikest idersen eger şīşe-pāre-i dilimüz
Ḫudā bilür ki sāña inkisārımuz yoḳdur

(6) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(7) Ol murġ-ı hevāyı sāña hiç ḳayd olınur mı
Terk eyle tekāpūyı hümā ṣayd olınur mı

---

(15)dinmekle:dimekle W./ (16,17)Evā'il-i ḥālinde.....telemmüẕ idüp:Evā'il-i ḥālinde ^{c}abd-ı faḳīr Rāḳımu'l-ḥurūf ile bir üstāddan telemmüẕ idüp W./ (19)kāmildür:kāmildür.^{c}Aṣrūñ şu^{c}arāsındandur W./ (20)ġāyet: -W./ (21)(226^{a}-1)ve pür-ma^{c}rifet olup biñ yüz otuz üç tārīḫinde fevt olmışdur.Bu eş^{c}ār āṣārındandur:ve bārān-ı tabī^{c}at bir vücūd-ı pür-ma^{c}rifetdür.Bu eş^{c}ār ol ẕāt-ı nikū ḫiṣaldür W./

(8)Fenn-i inşāda olan mahāreti maᶜlūm olmaḳ içün Mōra fetḥ olduḳda ᶜAlī Pāşā (9)etbāᶜından birine taḥrīr eylediği mektūbdur ki bu maḥalle taḥrīr olındı.
(10)Böyle bir āṣaf-ı İskender-teshīr ve müşīr-i bī-naẓīr ṣadr-ı ᶜālī bī-teşrīf itmediği (11)müsellem-i ṣaġīr ü kebīrdür ve böyle bir fütūḥāt-ı ᶜaẓīme bu āna dek cilve-ger-i (12)meclāyı ẓuhūr olmadığı daḥi maᶜlūm şināsān-ı vaḳāyiᶜ nüvis-i eyyām ü ṣuhūrdur.
(13) BEYT:

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

Fetḥ-i Ḫayber olalı eylememişdür kimse
Zūr-ı bāzū ile bir böyle ḥiṣārı teshīr

(14)Bunuñ gibi naṣr-ı ᶜazīz-i bī-naẓīr bir tārīḫde görülmemişdür. Elḥamdu'l-lāh tevfīḳ-i Ḫudā (15)ve ṣıdḳ-ı niyyet-i ᶜazīmet ile ḥālā pīrāye-baḥş-ı mesned-i āṣafī ve müşkil (16)güşāy her sırr-ı ḫafī rüstem-i meydān-ı dil-āverī ve Ḳahramān-ı maᶜreke-ārā-yı (17)ṣafderī memdūḥ-ı ᶜālem ve maḥmūd-ı benī ādem ve ᶜādil Aristotedbīr (18)vezīr-i maşrıḳ ve maġrib-i naṣīr-i devlet ü dīn ki saᶜy u himmet ve iḳdāmiyle (19)dāḫil-i ḳabża-ı teshīr ve ol zemīn-i kāfir-ḫīz mevāṭī'-i aḳdām-ı müslimīn (20)ve kenāyiş-i perestiş-gāh-ı aṣnāmı ᶜibādet-gāh-ı Ḫudā perestān-ı muvaḥḥidīn (21)ve nāḳūs-gāh-ı ārġūnūn-gedeleri maḳām-ı nevbet-i penç-gāne-i Muḥammedī (22)icrā-yı şerᶜ-i ḳavīm-i Aḥmedī olmışdur. ve bu müjde-i neşāt-engīz (23)ve ḫaber-i meserret āmīzden mezānn-ı enfās-ı ḳudsiyye olan ṣulehā-yı sālikīn [E.226ᵇ](1)ve ᶜulemā-yı ᶜāmilīn-i ṣaġīr u kebīr celīl u ḥaḳīr ġānī ve faḳīr ve ᶜāmme-'i (2)mü'minīn devām-ı ᶜömr-i devletlerine duᶜāları felekü'l-eflāke resīde ve demdeme-i (3)āferīnī güş-ı simāke keşīde idüp bu neşīd ile ki: NAẒM :

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(8-23)Fenn-i inşāda .....ṣulehā-yı sālikīn: - W•/

(4) Āferīn ey rüzgārun şeh-süvār-ı ṣafderi
ᶜArşa aṣ şimdengirü tīġ-i süreyya-cevheri

(5) Ser-firāz itdün livāü'l-ḥamd-i dīn-i Aḥmedī
Kāfire gösterdün el-ḥaḳ dest-berdi Ḥaydarī

(6) Ṣadr-ı devletde saᶜādetle ser-efrāz ola hem
İde düşmenlerini ḳahr-ı ilahī taḥḳīr

(7) Eksik olmaya ser-i düşmen-i bedbaḫtından
Sāye-i per-i hümā yerine zaḫm-ı şemşīr

[W.220ᵇ] (8)FĀ'İZ

(9)Nām-ı emcedi Meḥmed'dür. ᶜAnḳā-yı vücūdı āşiyān-ı ṭā'ir-i devlet ve pervāz-gah-ı (10)hümā-yı saᶜādet olan İstanbul'dan bāl-güşāy ẓuhūr olmışdur. Yeñiçeri (11)ocāġında Sançoncı başı iken Bec seferinde ṣaḥbā-keş-i cām-ı şehādet (12)olan Süleymān Aġā'nun oğludur. Evā'il-i ḥālinde Yeñiçeri ocağında (13)çorbacı olup refte refte ḳaṭᶜ-ı merātib iderek iki defᶜa muḥżır (14)aġālık merkezinde istiḫdām olınup lākin evḳātını bir vechle zāyiᶜ (15)itmeyüp taḥṣīl-i maᶜarife saᶜy u dikḳat ve her vādide kesb-i maḥāret (16)itmekle istiᶜdād-ı ẕātī sebebī ile Dīvān-ı sulṭānī ḫᵛāceleri (17)zümresine dāḫil olup nice zemān Yeñiçeri efendisi oldukdan ṣonra (18)şıḳḳ-ı sāliṣ defter-dārlığı manṣıbı ile bin yüz otuz senesinde (19)vāḳiᶜ olan ṣulḥ içün mükāleme umūriyle Devlet-i ᶜAliyye ṭarafından

---

(226ᵇ-1 ila 7 arası): -W / (4)tīġ-i süreyyā:metinde "tīġ u süreyyā" şeklindedir.Bu şekilde olunca anlamsızlaşır. / (9)emcedi:-W./ (12)oğludur : maḥdūmıdur W./ (13)olup refte:olup seferde ve ḥazarda nice zemān ocaġa ḫidmet idüp refte W./ (14)aġalık merkezinde istiḫdām olınup lākin: aġālık ḫidmetiyle kām-revā olup lakin W / (15)her vādide kesb-i maḥāret itmekle:her vādide gerçekten maḥāret kesb itmekle W./ (16)istiᶜdad-ı ẕati sebebi ile : - W / (17)zümresine dāḫil olup nice zemān:silkine sālik ve nice zemān W./ (19)vāḳiᶜ olan:vāḳiᶜ Nemçe Kralı ile olan W./

(20)me'mūr ve murahhaṣ olup baᶜdehu itmāmü'l maṣlaḥa baş muḥāsebecilik (21)manṣıbı ile ikrām olınmışdur. Baᶜdehu yine Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOsmāniyye (22)tarafından elçilik ile Fransa pādişāhına irsāl olınmışdur. [E.226ᵇ](I)itmām-ı ḥidmet ile ᶜavdet eyledükde ḥidmeti mukābelesinde (II)defter-i ḥākānī emāneti manṣıbı ile iḥtirām olınmışdur. (III)Cümle-i āsārından mü'ellif-i tārīḫ-i ḥukemā ve şāriḥ-i (IV)ḥikmetü'l-işrāḳ ve'l-telvīḥāt şeyḫ-i şemsü'lmille ve'd-dīn (V)Muḥammed İbn-i Maḥmūd-şehr-i Zūrī'nin fikrini cāmiᶜiyyet ile (VI)meşhūr ve beyne'l-kemele ġāyet taḥḳīḳ u kemāl-i tedḳīḳ ile (VII)maᶜrūf ve mezkūr olan şecere-i ilāhiyye nām kitāb-ı (VIII)kem-yābından ḥikmet-i ṭabiᶜiyyeyi müştemil olan (IX)risāle-i rābi ᶜasını edā'ı şīrīn ve taᶜbīr-i (X)dil-nişīn ile lisān-ı türkī'y tercüme (XI)idüp güzel eşsere muvaffaḳ olmışdur. Ḥaḳḳa'l-inṣāf [E.227ᵃ](1)lāyık-ı ᶜizzet bir zāt-ı maḥbūbu'l-ḳulūb-ı melek-ḫaṣletdür ᶜAṣrun şuᶜarāsından (2)her fende kemāl ile meşhūr bir zāt-ı maᶜmūr olup eşᶜārı pāk ve güftārı (3)sūz-nākdur. Selāset-i şiᶜr-i dil-rübāsı miṣāl-i āb-ı revān ve kilk-i sühan-perdāzı (4)nihāl-i bu-sitān-ı feṣāḥat bir şāᶜir-i pür-maᶜrifetdür. Bu birḳaç beyt-i raᶜnā (5)zāde-i ṭabᶜ-ı bī-hemtāları olan āsārındandur.

(6) NAZM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(19,20)mükāleme umūriyle Devlet-i ᶜAliyye ṭarafından me'mur ve murahhas olup baᶜdehu:Devlet-i ᶜAliyye tarafından mukaleme umurına me'mur olup baᶜde itmamü'l-maslaha W /ᵇ(20)baᶜdehu:baᶜde W./ (21,22) Baᶜdehu yine.....olınmışdur:-W./ (226ᵇ-I-XI)metinde kenardadır:-W / (227ᵃ-1)lāyık-ı ᶜizzet bir zāt-ı maḥbūbu'l-ḳulūb-ı melek ḫasletdür: lāyık-ı ᶜizz ü ikbal bir vücud-ı melek-ḫisāldür W/(1)şuᶜarāsından:-W (2)meşhūr bir zāt-ı maᶜmūr olup eşᶜārı:meşhūr olan şuᶜarasındandur eşᶜarı W / (3)suz-nakdur:tab-nakdur W / (3-5)selāset-i şiᶜr-i..... olan āsārındandur:selaset-i şiᶜr-i dil-rübāsı miṣāl-i āb-ı revān-ı rūḥ-efzā ve ḥalāvet-i naẓm-i siḥr-āsārı zevk-baḫs-ı ḥayāt olmaḳda mānende-i ab-ı bekadur.Kilk-i sühan-perdāzı nihal-ı bū-sitān-ı feṣāḥat bir vücūd-ı pür_maᶜrifetdür. Bu birḳaç beyt-i raᶜnā zāde-i ṭabᶜ-ı ruḫ-fezāları olan āsārı dil-güşālarıdur ki taḥrīr olındı W./

(7) Sipihre şuᶜle-i āh-ı derūn resān olsun
Felekde gün gibi ᶜışḳum sāna ᶜiyān olsun

(8) Cebīnūn üzre şehā derhem itme zülfūni tā
O cebhe-tābda mihr-i āsumān olsun

(9) Ko girye eyleyeyüm rū-be-rū o ġonce güle
Ben itdigümce fiġānlar o şādmān olsun

[W.221ᵃ] (10) Viṣāle nā'il olursān zemānı var dir idūn
Ḳanı o vaᶜdeler ey āfet-i cihān olsun

(11) Rakīb şāyed ide intiḳāl ey Fa'iż
O şūḫı daᶜvet idersūn hele nihān olsun

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Vaᶜd-ı ferdā-yı viṣāle dāġdārūn birmidür
Ṣubḥa dek encüm-şumār-ı intiẓārūn bir midür

(14) Aġlamazdum bir ben olsaydum eger ḫᵛāhiş-gerūn
ᶜĀşıḳ-ı nālende-i giryān u zārūn bir midür

(15) Cümle diller nagme-senc-i ġonce-i laᶜl-i lebūn
Bu ḫıyābān-ı maḥabbetde hezārūn bir midür

(16) Kākülūn zülfūn ḫaṭūn dām-ı dil-i ᶜuşşāḳdur
Kim rehā bulur kemend-i cān-şikārūn bir midur

(17) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(18) Āyīne-i ḥüsnüñ göreli ḥayretimüz var
Sīm-āb gibi bir dil-i bī-ṭāḳatimüz var

[E.227^{b}](1) FĀ'ĪZ

(2)Nām-ı nāmīleri ^{c}Abdu'r-raḥīm'dür.Mecma^{c}-i ^{c}ulemā-i fuḥūl olan maḥmiye-i İstanbul'dan (3)ẓuhūr itmişdür. Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c} Ḥażretlerinüñ zemān-ı (4)Salṭanatlarında nice zemān naḳībü'l-eşrāf olan Es^{c}ad-zāde (5)Seyyid Meḥmed Sa^{c}īd Efendi'nüñ birāder-zādesi ve bu cerīde-i ^{c}irfāna (6)āṯārı sebḳ idüp merreten ba^{c}de uḫrā Rūm-ili ḳāḍı^{c}askeri (7)olan ^{c}Ārif Efendi'nüñ dāmādı'dur. Siyādetle ḳarīn-i şeref (8)olmışdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp mülāzım (9)ve müderris olup refte refte ḳaṭ^{c}-ı merātib-i mu^{c}tāde iderek (10)maḫrec manṣıblariyle ser-efrāz olmaḳ üzre iken ba^{c}ż-ı reh-zenān-ı (11)ṭarīḳ ḥādiṯ ve semend-i sebük-cevlān-ı iḳbālinüñ āheste ḫırāmlığına (12)bā^{c}iṯ olmağla Mağnisā ḳażasiyle mağdūr olmuşdur.Lākin

BEYT

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13)İrişür menzil-i maḳṣūdına āheste giden maẓmūnı tesliyet-baḫşā-yı (14)ḫāṭır-ı melūl olmağla ba^{c}dehu Ġalaṭa ḳāḍīsı olup tekmīl-i ṭarīḳ (15)itmişdür.Ba^{c}dehu biñ yüz otuz yedi tārīḫinde Ḳāhire-i Mıṣrá

(227^{b}-2)nāmīleri:-W / (3-4)Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c} Ḥażretlerinüñ zemān-ı saltanatlarında nice zemān:Devlet-i ^{c}Aliyye-i ^{c}Osmaniye'de nice zemān W./ (5)Seyyid Meḥmed Sa^{c}id Efendi'nüñ birāder-zādesi ve bu cerīde-i ^{c}irfāna:Es^{c}ad-zāde Efendi'nüñ birāder-zādesidür.Bu daḫi bu cerīde-i ^{c}irfāna W./ (6-9)āṯārı sebḳ idüp merreten.....refte refte ḳaṭ^{c}-ı merātib-i mu^{c}tāde:āṯārı sebḳ iden ^{c}allāme-i cihān ^{c}Ārif Efendi'nüñ dāmād-ı dil-şādı olup Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i kemāl-i ma^{c}rifet idüp mülāzım ve müderris olup refte refte ḳaṭ^{c}-ı merātib-i mu^{c}tāde W./ (12)olmışdur.Lākin:olmış idi W./ (13,14)tesliyet-baḫşā-yı ḫāṭır-ı melūl olmağla ba^{c}dehu Ġalaṭa ḳāḍīsı olup:tesliyet-baḫş olup ba^{c}dehu Ġalaṭa ḳāḍīsı olup W./ (15)Ba^{c}dehu biñ yüz otuz yedi tārīḫinde Ḳahire-i Mıṣrá ḳāḍī olmışdur:Bu cümle metinde kenarda olup "W" nüshasında yoktur/(15)bir ẕāt-ı melek-ḫisāldür:bir maḫdūm-ı ḫūb-ḫisāldür W./

Ḳāḍī olmışdur. Ḥaḳḳā ki lāyıḳ-ı ᶜızz ü iḳbāl bir ẕāt-ı melek-ḫiṣāldür. (16)ᶜAṣrūn şuᶜarāsından bir şāᶜir-i siḥr-azmādur ki ḥalāvet-i gül-ḳand-ı (17)naẓmı ẕevḳ-baḫş-ı cān ve reng-i rūy-ı gül-ġonce-i eşᶜārı (18)şermende-sāz-ı gül-istāndur.Gül-zār-ı feżā'ilūn bülbül-i güyāsı (19)sebze-zār-ı maᶜārifūn ṭūṭī-i bebġāsıdur. Ve daḫi ḫaṭṭ-ı taᶜlīki (20)ᶜİmād-pesend olduġı nümāyāndur.Bu naẓm-ı dil-güşā āṯārındandur.

(1) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(2) Ḥulyā-kāri-i vuṣlat feraḥ-encām olmaz

(3) Sīyyema ṭavr-ı emel kār-ger-i kām olmaz

(4) Ṣayd-ı murġ-i dil-i ᶜuşşāḳa o nūr-ı başarūn

(5) Ḥalḳa-ı çeşm-i füsūn-kārı gibi dām olmaz

(6) Rūze-dārān-ı ġam-ı hecrīne ey ġonce-dehen

(7) Rūz-ı şevḳ-āver-i vaṣlūn gibi bayrām olmaz

(8) Vuṣlatın kendi kerem eyler iderse yoḫsa

(9) O siyeh mest-i ġażab-pīşeye ibrām olmaz

(10) Tünd ḫōdur ne kadar ᶜarż-ı maḥabbet itsen

(11) FA'İZ o şūḫ-ı cefā-pīşe sāna rām olmaz

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) ᶜĪd-gehde cilveler itdükçe meḥrūlarla sen

(14) Cümlesin āşufte eylersūn o gīsūlarla sen

---

(16)ᶜAṣrūn: ᶜAle'l-ḫuṣūṣ ᶜaṣrūn W./ (19,20)Ve daḫi ḫaṭṭ-ı taᶜlīki ᶜİmād-pesend oldugı nümāyandur: - W./ [E.227ᵇ]de (1) ila (7)arasındaki şiirler metinde kenarda olup "W"nüshasında yoktur./ (8-24) (metinde kenarda) : - W./

(15) Ḥaclet-i nezzāreden olmış vücūdun pür-ġarḳ
(16) Serv-i sīmī güyāya zeyn itdün incülarla sen
(17) Bir bakışda nice bin ᶜuşşāḳi eylersin helāk
(18) ᶜĀlemi virdün ḫarāba çeşm-i cādū̆larla sen
(19) Şīve-i reftār-ı itsünler taᶜallüm bāġda
(20) Seyre çıḳ serv-i revānum ḳaddi dil-cülarla sen
(21) Gül-şen-i nāz u niyāza virelüm revnaḳ yine
(22) Dāġ-ı ḫūnīnlerle ben zülf-i semenbūlarla sen
(23) Ülfet itmişsün muḳaddem ey gül-i nāzük-beden
(24) Nice FA'İZ gibi ṣāḥib-ṭabᶜ-ı pergülarla sen

(21) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(22) Her ne dem perde-i zülf-i siyehi ḫā'il olur
Tābiş-i mihr-i ruḫ-ı yāre naẓar ḳābil olur

(23) Şimdi nāḳış görinür gerçi füsūn-kārīde
O mih-i evc-i melāḥat giderek kāmil olur

[E.228ᵃ](1) Murġ-ı dil dām-geh-i kāküline düşse n'ola
O nihāl-i çemen-i ḥüsn-i gören mā'il olur

(2) Ḳaldı ẓulmet-gede-i hᵛāhişi pür-tāb-ı visāl
Ol ki envār-ı ġam-ı ᶜışḳına rūşen-dil olur

(3) FĀ'İZ'Ā olmadı tāb-āver-i bezm-i maḳsūd
Bu şeb āyā o mehūn vaṣluña kim nā'il olur

(21-23)(228ᵃ-1-3) : - W./

[W.221^{b}](4) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(5) Ser-mest-i cām-ı ^{c}işvedür ol sīm-ten dürüst
Olmış tamām-neşve o şūriş-fiken dürüst

(6) Pāy-ı cefāyı ṣaḥn-ı dile bīn niyāz ile
Mānend-i serv başdı o gül-pīrehen dürüst

(7) Dāġ-ı siyāh-ı sīne degül ṣafḥa-i dile
Mihr-i cefāyı urdı o bīdād-ı fen dürüst

(8) Memnūn-ı va^{c}d-ı vaṣlun olurdı dil-i ḥazīn
Olsa kelāmun ey büt-i peymān-şiken dürüst

(9) FĀ'İZ cihānda cāme-i nāz u girişmeyi
Ol serv-i bāġ u behçete degmiş diken dürüst

(10) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(11) Ẓāhirde şeref-yāfte-i cāy-ı pesīnüz
Ammā ḥarem-i ^{c}ışḳda biz ṣadr-nişīnüz

(12) Ser-tā be-ḳadem dāġ-ı ġamuz ney gibi ammā
Şevḳ-āver-i cān u dil-i erbāb-ı yaḳīnüz

(13) Mānende-i meh olsa n'ola ḳaddimüz ^{c}alī
Biz ḥāke naḳş-bend-i bihin-i naḳş-ı cebīnüz

(14) Her gördügümüz dil-bere meyl itmezüz ey şūḥ
Dil virmede bir tāzeye bir ḥaylī metīnüz

---

(4) Velehu : Naẓm W./

(15) FĀ'İZ yem-i pür cūş-ı hidāyetle hemīşe
Berbād kün-i ḥırmen-i endīşe-i kīnüz

[E.228^{a}](1)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān (2)Ḥażretlerinüñ lāle-zārı saltanat (3)ve ṣulb-i pāk-i saādetlerinden (4)Sulṭān Nūmān nām bir şehzāde-i (5)civān-baḫtleri ẓuhūr itmekle (6)mevlūd-ı mes^{c}ūdına bu tārīḫi (7) naẓm itmişdür.

(8)Tārīḫ-i vilādet-i Sulṭān Nu^{c}mān

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Ser-āmed geldi Şulṭān Aḥmed'in Şehzāde Nu^{c}mānı

(10) Tārīḫ-i Diger

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Lāle-i Nu^{c}māna açdı lāle-zār-ı Salṭanat 1135

[W.222^{a}](14) FĀ'İZ

(15)Nāmı.....dur.İḳlīm-i İran'dan Herāt nām şehr-i meşhūrdan ẓuhūr idüp taḥṣīl-i (16)ma^{c}ārif ārzūsiyle diyār-ı Rūm'a gelüp İstanbul'da ḳarār ve nice zemān (17)erbāb-ı ma^{c}ārif ile hem-ṣoḥbet olup taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyār (18)itmekle nā'il-i mülāzemet olup (19)^{c}aṣruñ şu^{c}arāsından olmaġla ol ^{c}aṣruñ Vezīr-i a^{c}ẓamı ^{c}Alī Pāşā'ya bir ḳasīde-i ġarrā virüp pesend-dīde-i (20)āṣafī olmaġla Dīvān-hümāyūn kātibleri zümresine ilḥāḳ ve ze^{c}āmet [E.228^{b}](1)iḥsānıyle mümtāz-ı aḳrān olmışdur. Bu birḳaç Fārisī ebyāt āṣārındandur.

[E.228^{a}] da (1) ila (11)arası metinde kenarda olup "W" nüshasında yoktur / (15)Nāmı.....dur:"W"nüshasında da böyledir./(15)ḳarār: -W / (17,18,19)taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyār.....virüp:taḥṣīl-i ^{c}ilm ü ma^{c}rifet idüp nā'il-i mülāzemet ile pāye-i tedrīse müteheyyi iken Vezīr-i a^{c}ẓamı Şehīd ^{c}Alī Pāşāya bir ḳaṣīde-i ġarrā naẓm idüp W./ (20)-(228^{b}-1):āṣafī olmaġla.....Fārisī ebyāt āṣārındandur:āṣafī olmaġla ze^{c}āmet iḥsān idüp Dīvān-ı hümāyūn kātipleri zümresine ilḥāḳ ile mümtāz-ı aḳrān itmişdür.^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından olmaġla eş^{c}ārından birḳaç beyt bu maḥalle taḥrīr olındı W./

(2) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Kemāl-i ᶜārif-i sālik zi ḫalvet pişter kerded
Zi derya ḳaṭre çün pehlū tehī sāz güher kerded

(4) Nefs-i sencīde bāyed ṣoḥbet rūşen-żamīr an rā
Ki çünīn ebrū-yı derya dilān mevc ḫaṭre kerded

(5) Ne-gīred āşiyān der dīde-i ḫunbār-ı maḥbūbān
Baṭ ṣahbā-yı çeşm mesteş ez pervāz ber kerded

(6) Çü dil pür şud türā FĀ'İZ zi ġam şīrīn-süḫan kerdī
Belī çün dil behem peyvest ney rā-bī-şeker kerded

(7) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Şevḳ-baḫş ol bezme feyż-i sāġar-ı ṣahbā gibi
ᶜİşve-bāzum neşe baḫş eyle neşāṭ-efzā gibi

(9) Şuᶜle rīz olduḳça mirāta muṭarrā kāküli
Lemᶜa-i ruḫsārı ḫūrşīd-i cihān-ārā gibi

(10) Nīze-dār-ı ġamze-i dil-dūz-ı şūr-efken ile
Ḫançer-i ser-tīz-i müjgān velvele-ārā gibi

(11) Bir feraḥ-zā nāz perverdür turunc-ı ġabġabı
Ḥüsn-i ᶜālem-zīb-i maṭbūᶜı çemen pīrā gibi

(12) FEZĀYĪ

(7-11) (Şiirler) : -W./

(13)Nāmı Dervīş Meḥmed'dür.Dārü'n-naṣr ve'l-meymene maḥmiyye-i Edirne'den ẓuhūr itmişdür (14)Erbāb-ı ḥırefden rişte-furūşdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp (15)^{c}aṣrun̄ şu^{c}arāsından Edirne'nün̄ ẓurefāsından akrānı meyānında ḫayli ma^{c}ḳūl (16)ve maḳbul'dür.Bu birḳaç beyt aş^{c}ārındandur.

(17) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Dili Mecnūn-ı ser-gerdān iden deşt-i maḥabbetdür
Ser-ā-ser āteş-i ^{c}ışḳ ile sīnem dāġ-ı miḥnetdür

(19) Sezādur gül-şen-i kūyında nergis dīde-bān olsa
Egerçi mesddür ammā ki bir ehl-i baṣīretdür

[E.229^{a}] (1) Siyeh rūlar ḥarīm-i gül-şen-i firdevse girmezken
Ne vechile senün̄ ḥāl-i ^{c}izārun̄ ehl-i cennetdür.

(2) Mecāz anlanmasun şi^{c}rün̄ FEZĀYĪ piş-i kāmilde
Ġaraż erbāb-ı dil-i yārāna bir ^{c}arż-ı maḥabbetdür

(3) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./.- -

(4) Kaşdun̄ şehā yiter bu dil-i nātevāna
Billāh dayandı tıġ-ı ġamun̄ üstüḥ^{v}ānuma

(5) ^{c}Azm eyledüm FEZĀYĪ reh-i yāra dün gice
Sāyem o māh-tābı görüp düşdi yanuma

[W.222^{b}] (6)FEYŻİ

(7)Nāmı Feyżu'l-lāh'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Bu cerīde-i ^{c}ir-

(14-16)rişte-furūşdur.....eş^{c}ārındandur;^{c}Asrun̄ şu^{c}arāsından maḥmiye-i mezbūrun̄ zurefasından akrānı beyninde ḫaylī ma^{c}kul ve maḳbūldür.Bu birḳaç beyt şā^{c}ir-i mezbūrun̄ güftārındandur W./

fana tercümesi sebḳ iden (8)Ṣubḥī Aḥmed Efendi'nün oġludur.Pederi yerine şehr-emīni rūz-nāmecisi olmışdur (9)ᶜAşrun şuᶜarāsındandur. Nāzükāne eşᶜārı ve bī-tekellüfāne güftārı vardur.(10)Ḥalāvet-i suḫan-ı āb-dārı rūḥ-perver ü leṭāfet naẓm-ı siḥr-kārı şevḳ-āver-i (11)nezāketdür.Bu naẓm-ı dürer-bār ol ṭūṭī-i sukker-ḫᵛām-ı belāġatun āṯārındandur.

(12) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(13) Ḫūnābe revān olmada çeşm-i terimüzden
Pürdür yine eksilmedi kān-ı gevherimüzden

(14) Hüşyār olamaz tā dem-i maḥşer ola sermest
Bir neşve gören cām-ı ṣafā-güsterimüzden

(I) Pey-der-pey ola āh-ı derūn fikr-i ruḫunla
Sünbül ile güller yana ḫākisterimüzden

(15) Çıḳsa felege mihr ü meh-āsā ola lemᶜān
Bir zerre şerer şuᶜle-i dağ-ı serimüzden

(16) Her ḳaṭre-i eşküm ola bir mevce-i ṭūfān
FEYẒĪ ḫaẕer it dīde-i ışk-āverimüzden

(17) VELEHU (Rubāᶜī)

(18) ᶜĀşıḳ ġam-ı ᶜışḳ-ı yār ile itse bükā
Ṣad mevce-i ṭūfān olurdı peydā

---

(8)oġludur:maḫdūmıdur W/(8)olmışdur:olup W./ (9)şuᶜarāsındandur: şuᶜarāsından W./ (10)rūḫ-perver ü leṭāfet:aradaki (ü)fazlədır çıkarılması gerekir / (10,11)şevk-aver-i nezāketdür:şevk-āverdür W/ (11)āṯārındandur:güftār-ı āb-dārındandur W./ (17)Velehu:Rubaᶜi W./

(19) ᶜAynumda benüm her müje-i eşk-ālūd
Bir çeşme-i sel-sebīle döndi gūyā

(II) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(III) İderdi murġ-ı dile tīr-i çeşm-i yār eser
Cihānda ḍarb-ı meṯel serçeye çubuḳ beredür

(IV) VELEHU

Vezni: .. - -/..- -/..- -/.-

(V) Hūn-feşān merdümek-i dīde lebūn fikri ile
Havż-ı çeşmümde dü fevvāre degüldür de nedür

(20) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Menzil-res-i maḳṣūd olamaz nāvek-i ümmīd
Maneند-i kemān kaddi dütāh itmeye değmez

[E.229ᵇ](1) Miᶜyārumı noḳṣān ṭutup ḳadr-i bahāda
Eksiklüge ṭartıldı ḫiraz Vezneci-zāde

(2) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Zār idüp şeşder-i miḥnetde virür renc-i keder
Gāh nerrād-ı felek ādemi bir pulluḳ ider

(4) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./.- -

(5) Dū çeşm-i terde gehī müjgānlarumda ḳān görinür
Keнār-ı cūyda ᶜaynile erġuvān görinür

(I-V) satırları "E" nüshasında yoktur./ (229ᵇ-5)Velehu(beyt): - W./

(6) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/. — — —

(7) Murādum mirvaḥ ile ṣanma teskīn-i ḥarāretdür
Nezāketle nihānı ol perī ruḫsārı da^{c}vetdür

(8) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) İtmeseydi rūyına yelpāzesin dil-ber niḳāb
Maḥv olurdı tāb-ı ruḫsārından anuñ āfitāb

(10) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(11) Uşşāḳına ol şūḫ olur mirvaḥa-cünbān
Ḳaṣdı bu ki ^{c}ışḳ āteşini ide fürūzān

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Ṣanma aldı destine yelpāzesin ol ^{c}işve-ger
Nāvek-i neẓẓāre-i ^{c}uşşāḳına ḳıldı siper

(I) Mu^{c}ammā-i benām Seyfī

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(I) İki kere yüzüñ gören o şūḫ-ı ^{c}ālem ārānuñ
Der-i luṭfında elbetde olurdı bendesi anuñ

(III) Mu^{c}ammā-i benām-Ḳayā

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(IV) Olınca ḳaṭre-i eşküm nümāyān çeşm-i pür-nemden
Görüp ^{c}aks-ı meh-i ruḫsārı rīzān oldı dīdemden

[W.222^{b}] de (I) ila (IV) arası (E.229^{b}) de yoktur./

[W.223^{a}](14) FAŞĪHĪ

(15)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp (16)der-gāh-ı ^{c}alī yeniçerīleri zümresinden ve şeştāriyānuñ zübdesinden ve bedīhe-(17)gūyānuñ güzīdesinden ^{c}aṣruñ şu^{c}arāsından bir pehlivān-ı nām-dār olup (18)ol ṭūṭī-i fesahat ārzū-yı Yūsuf-ı ümīd-i iḳbāl ile seyāḥat idüp (19)Mıṣr-ı Kāhire'ye varup nice zemān sākin beytü'l-ḥazen-i inzivā olmışdur. (20)Cümle-i ma^{c}ārifinden ġayrı ressāmlıḳda bī-naẓīr-i rūzigār olmakla raḳam-ı (21)siyeh-ġām-ı ḳalemi siḥr-sāzdur.Āṣārından "Esmā'-i Bilād" nām manẓūm te'līfi (22)ve "Bezm-i Kuyūf" nām muṣavver risālesi vardur.Taṣvīrātı daḥı kendi [E.230^{a}](1)ḳalemidür.Gażeliyātından bir birkaç beyt taḥrīr olındı.

(2) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Beni tīġi gibi bend-i miyānı itdi cānānum
Belī yanındayum amma ki ḳıl üstündedür cānum

(4) Bu şeb dikḳatle seyrümde baḳam didüm ruḥ-ı yāre
Biribirine girdi neyleyüm çeşmümle müjgānum

(5) Ḫalāṣ-ı dest-i cevr-i yāre her dem bulmaġa çāre
Gelür bir yere tedbīre giryānumla dāmānum

(6) O şāh-ı mülk-i ḥüsnüñ maḳsem-i şehr-i cefāsında
FAŞĪHĪ gūyāyā şu nāẓırıdur çeşm-i giryānum

(19,20)seyāḥat idüp Mıṣr-ı Ḳāhire'ye varup nice zemān sākin beytü'l-ḥazen-i inzivā olmışdur:seyāḥat idüp mānend-i Ya^{c}kub nice zemān Mıṣr-ı Ḳāhirede sākin beytü'l-ḥazen-i inzivā olup W./ (21)olmaḳla:olmaġla W/ (22)Āṣārından:-W/(22)Esmā'-i Bilād:müretteb Dīvānı vardur.Esmā-i Bilād W./ (23)ve:ve daḥi W/(23)Taṣvirātı daḥi: Ḥaṭṭā taṣvīri daḥi W /(23)[230^{a}-1]kendi ḳalemidür:kendinündür W/ bū:-W./ (2-6)(Şiirin tamamı) : - W./

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(7) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(8) Meyl idüp ḳıble-nümā gibi biraz sāġa ṣola
ᶜĀḳıbet ḳuyına ṭoġrıldı gönül geldi yola

(9) Şīşe-i dīde-i pür-āba eger almaz isem
O şehün belki ḫayāl-i gül-i ruḫsārı ṣola

(10) Meyve-i vaṣlunı ey naḫl-i riyāż-ı ᶜişve
Ḫām iken mevsim-i ḥüsnünde yemiş var mı ola

(11) İtme dil-teşne-i ġam ḫalḳa-i āġūşuma gel
Ola kim ḥavż-ı ümīd āb-ı ḥayāt ile ṭola

(12) Şāhbāzum nice āvāre-i sayd eyler idi
Seni bir kerre FASĪḤĪ eger alaydı ḳola

[W.223ᵃ](I) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Seni bir laḥza ey çeşmüm ne mümkindür görem binem
N'ola cūş eyler isem ᶜālem-i ᶜışḳında der yāyem

(III) Açarsa bana bir ḳutlu ḳapu ol Fātiḥu'l-ebvāb
Der-i kāme senün dāmān-ı luṭfun ben ṭutam girem

(IV) Eger ben teşne-leb şīrīn-dehen cānāna irmezsem
Ṭoḳuz ṭaş cāmını bu sāḳī-i dehrün soram pürsem

[W.223ᵃ]da (I) ila (X) arasında yer alan Nazm ile (I,II) deki Velehu (E.230ᵃ)da yer almamıştır./

(V) Yüzüm ḫāke sürüp gezdüğüme ta^{c}n itme sulṭānum
Riyāż-ı kūyun içre yine gönlüm araram cūyem

(VI) Bilür aḥvālüm ol şeh ḫep tecāhülden gelür dāyim
Ben ānı böyle bilmezdüm hele Allāh bilür a^{c}lem

(VII) Riyāż-ı ^{c}ışḳ ḥüsnün içre cānā bir ḥezārem kim
Arefnāk-i ruḫun varken bana çe ġonce se şebnem

(VIII) Debīr var dā'im kilk-i ma^{c}nā dest-i ṭab^{c}umda
Ma^{c}ārif defteridür ṣadr-ı sīnem ṭolu imlāyem

(IX) Şanurlar ^{c}āşıḳāni kendisine söyledi gūyā
O ṭūṭī-i belāġat söyledükçe her nefes her dem

(X) Faṣīḥī ben inanmam rūzigāra ḥāşılı kendüm
Şavurur ḫırmen-i ^{c}ālemde birgün bilürem dānem

(13) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -/

(14) O şeh çīn-i cebīn itdükçe ebrūsın kemān eyler
Ḫadeng-i ġamzesīne ṭablo-ı sīnem nişān eyler

(15) Vefā eyle diyü cūy-ı sirişküm pāyın öpdükçe
O serv ü bāġ-ı ^{c}işve cevre dāmen-i der-meyān eyler

(16) Raḳībi būse-i la^{c}līle şād itdükçe meclisde
O bed-meşreb şarāb-ı erġuvānı bana ḳan eyler

[W.223^{b}] (17) Felekā kām-cu olma miṯāl-i Kūhken ey dil
Seni ḥelvā-yı şīrīn ile dāġ-ı imtinān eyler

(18) Akıtdun teşne-gāna çeşme-i ṣahbā-yı ey sākī
Ne Cem eyler bu ᶜadl [ü] dādi ne Nūşīrevān eyler

(19) İderdüm bin ḳasemle ḫāne-i virānuma daᶜvet
FAṢĪḤĪ gözlerümden ol perī kendin nihān eyler

(20) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Vech-i pākün olalı āyīne-i ᶜālem-nümā
Ḳaç bucākdur ḫāne-i dünyāyı gösterdi baña

(22) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(23) Taḫt-ı Yūsufda ḳarār eyleyeli Yūsuf-ı dil
Nev-ᶜarūs oldı Zeliḫa gibi ümmü'd-dünyā

(I) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(II) Nīl-veş barmaḳ ḥesābiyle gelen ehl-i hüner
Mıṣr-ı ᶜālemde hemān eksilmede günden güne

[E.230ᵇ](1) FEHMĪ

(2)Nāmı ᶜAbdu'r-raḥman'dur.İstanbul'dan nümāyān ve evc-i maᶜārifde ḫurşid gibi (3)dirahşān olmışdur.Muḥāsebe-i evvel ḫulefāsından Barutçı-zāde'nün (4)oğludur.Evā'il-i sinnidde velvele-i ḥüsn-i dilfürūzi ile ᶜālemi (5)pür-ṭanīn itmişdür. Taḥṣīl-i maᶜārif idüp gül-istan-ı feṣāḥatun (6)hezār-ı naġme-pīrāsı ve ravża-ı belāġatun

---

(18)ᶜadl [ü] dādī:metinde tamlama şeklinde idi.Anlam açısından arada [ü] olması gerekir / (230ᵇ-3,4)Barutçı-zādenün oğludur:Barutçı-zāde dimekle meşhūr bir ḫalīfenün oğludur W./ (5)itmişdür:itmekle W./

ṭuṭī'-i şeker-ḫāsı (7)olmağla meydān-ı kemālin sebük-tāzı ve ḥilye-i ḥadīḳa-i naẓmun (8)serv-i ser-efrāzı ve ᶜaṣrun şāᶜir-i mümtāzı olup ṭarīḳ-i ᶜilme (9)ᶜāzim olmağla mülāzım olmışdur. Bu eşᶜār āṯārındandur.

(10) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.224ᵃ](1) Yaḳardum micmer-i dilde buḫūr-ı sirri ben ammā
Gelür mi daᶜvete bilmez perī-rūyān-ı istiġnā

(12) İşitdi iftirāḳunla meger ki āh-ı dilsūzum
Kebūdı cāme giydi mātem eyler ser-be-ser deryā

(13) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Dökülmiş kākül-i müşgini gördüm rūy-ı āl üzre
Ḳonılmış gūyiyā bir deste-sünbül cūy-bār üzre

(15) Taḥammül eylemem tāb-ı mey-i gül-rengüne yoḫsa
Ḥabāb-āsā düşerdüm ben şarāb-ı ḫoş-güvār üzre

(16) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(17) Nāl oldı ḳaddüm hecrünle ey yüzi māhum
Rūşen ide mi şevḳ-i ruḫun baḫt-ı siyāhum

(18) Çeşmüm sana nezzāre ider ḥüsn ise cāzib
Dil virdüm ise var mıdur ey şūḫ günāhum

(6,7)tūtī'-i şeker-ḫāsı olmağla:ṭūṭī-i sükker-ḫāsı ve W./ (8)şāᶜir-i mümtāzı olup:şāᶜir-i mümtāzıdur W/(8)ṭarīḳ-i ᶜilme:ṭarīḳ-i merāsime W (9)olmağla:-W(9)olmışdur:olup çille-keş-i infiṣāl-i erbaᶜīndür/ (9)Bu eşᶜār āṯārındandur:Bu naẓm-ı güher-bār anundur W./

(19) FEHMÎ-i dil-fiġāra vefā resmi bozılmış
Bir kerre güşād eyle der-i luṭfunu şāhum

(20) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) El-ḥaẕer dil āhdan ey dīde sen de giryeden
Ol gül-i nāzük-beden zīrā bulūṭdan nem ḳapar

(22) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(23) ᶜIşkun bana ey şūḫ-ı cefā semt-i ṣafādur
Şerḥ eyleyemem şerḥa-i dil ṣūret-i lādur

[E.231ᵃ](1)FAḪRÎ

(2)Nāmı Aḥmed'dür.Ebvāb-ı ḫuṣūn-ı İstanbul'dan Bāġçe-ḳapusı ḳurbından (3)şöhret-yāb-ı ẓuhūr olmışdur.Evā'il-i ḥalinde taḥṣīl-i maᶜrifet itmekle (4)şuᶜarā-yı ᶜaṣrdan ḫoş-güftār bir vücūd-ı şīrīn-kārdur Bu ebyāt (5)ber-āverde-i ḫuṣūl olan eşᶜārındandur.

(6) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Revnaḳ-i ḫaddüni çün itdi temāşā lāle
ᶜĀşıḳ oldı sana bin cān ile cānā lāle

(8) Gerçi sergeştedürür bāde-i ᶜışkunla cihān
Görmedi farḳunı kimse daḫi illā lāle

(9) Nār-ı ḥasretle yaḳup penbe fītil-i dāġın
Ḳıldı bezm-i çemene şemᶜ-i şeb-ārā lāle

(19-23) (beyitler) : - W./ (231ᵃ-3)zuhūr olmışdur : ẓuhūr olup / (13)itmekle:idüp W./ (4)bir vücūd-ı şīrīn-kārdur:bir maḫdūm-ı nāmdārdur W./

(10) Def^{c}-i mahmūrī-i rāh-ı ġam-ı cānāne içün
Nūş ider kāse-i la^{c}lin ile şahbā lāle

(11) FAHRĪ-İ Zār gibi vādī-i hicrān içre
Nāle eyler oluben vālihü şeydā lāle

(12) FAHRĪ

(13)Nāmı Mehmed'dür.Mahallāt-ı İstanbul'dan Zeyrek etrāfından zuhūr itmişdür. (14)Evā'il-i hālinde tahşīl-i ma^{c}rifet itmekle bir şā'ir-i pür-gūy olup (15)eş^{c}ārı şīve-engīz-i letāfet ve güftārı neşve-āmīz-i belāġatdur (16)Nazm-ı dil-firībi nāzükāne ve sühan-ı şīrīni ^{c}āşıkānedür.Mecmu^{c}-ı eş^{c}ārı (17)bir yere telfīk olınsa birkaç dīvān olur idi. Lākin mezbūrun [W.224^{b}] (18)tünd bād-ı mihnetden evrāk-ı mecmū^{c}a-i āsārı safā-yı hātır-ı ^{c}āşık (19)gibi perīşān olmışdur. Bu ġazeli reh-yāb-ı husūl olan eş^{c}ārındandur.

(20) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Çeşmün o kadar eyledi teksīr-i teġāfül
K'oldı nigehün fārig-i tedbīr-i teġāfül

(22) Teşbīh iden ebrūlarını kavs-ı kazāya
Şāyestedür olsa hedef-i tīr-i teġāfül

[E.231^{b}](1) Küstāhdurur h^{v}āhiş ü vaslında dil-i zār
Lāyıkdur o dīvāneye zencīr-i teġāfül

(2) Āsūde olur keşmekeş-i tīġ-i nigehden
FAHRĪ-veş olan küşte-i şemşīr-i teġāfül

---

(13)şuhūr itmişdür:zuhūr idüp W./ (14)ma^{c}rifet itmekle:ma^{c}ārifden şoñra W/(14)pür-gūy olup:pür-gūy sihr-azmūde olup W./ (17)birkaç dīvān olur idi:birkaç dīvān olmaġa mütehammildür W./

(3) FĀRİĠ

(4)Nāmı Muṣṭafā'dur.Maḥrūse-i Burusa'dan ẓuhūr itmişdür.Bu cerīdeye tercümesi (5)sebḳ iden RĀĠIB BURŪSEVİ *nām* şā^{c}ir-i māhirūn birāderidür.Evā'il-i (6)ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyār ve tekmīl-i ^{c}avārif-i bī-şümār idüp (7)ḫuṣūṣān mücevvid-i Ḳur'ān-ı ^{c}aẓīm ve ḥamele-i fürḳān-ı kerīm olmaġla (8)maḥrūse-i Burūsa'da imām ve müktezā-yı enām olmışdur (9)Şi^{c}r ü inşāya daḫi meşġūl ḥuṣūl olmaġla ^{c}aṣrūn şu^{c}arā-yı (10)belāġat-şi^{c}ārındandur.Bu birkaç beyt-i ra^{c}nā ol ẕāt-ı fārigü'l-bāl-i (11)nīkū-ḫiṣāl āṣārındandur.

(12) NAẒM

[W.227^{a}] [E.233^{a}] (1)Fī-ḥarfi'l-ḳāf

(2) ḲADRĪ

(3)Nāmı ^{c}Abdü'l-ḳādir'dür.Ol maẓhar-ı ma^{c}ārif-i kemāl medīne-i ^{c}Ayntābdan ^{c}azm-i şehristān-ı (4)vücūd ve cilve-i saḥīfe-i şuhūd idüp evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (5)āfitāb-ı feyż-i ilahīden istifaze-i nūr-ı şu^{c}ur ile taḥṣīl-i kemāle beẕl-i (6)ictihād ve kesb-i sermāye-i isti^{c}dād itmekle fenn-i kitābetde ḳalem-miṣāl (7)^{c}ilm-i şi^{c}r u inşāda ḫod maḳbūl ve müsellem olmaġla rūz-nāmçe-i evvel (8)ḫulefāsı zümresine dāḫil olup ba^{c}ż-ı evḳāf-ı selāṭine daḫı mütevellī (9)olmışdur. Ḥaḳḳā ki bostān-ı belāġatuñ ṭūṭī-i sükker-beyānı ve gül-istān-ı (10)feṣāḥatuñ bülbül-i şīrīn-zebānı olup ma^{c}ārife müte^{c}allik ba^{c}ż-ı āṣār-ı (11)celīleye muvaffaḳ olup Dīvān-ı belāġat ^{c}ünvān tertīb idüp bin (12)seksen iki ḥudūdında terk-i ^{c}ālem-i fānī itmişdür.Āṣārından bu ġazel-i (13)meşhūrı taḥ-

---

(231^{b}-4)cerīdeye:cerīde-i ^{c}irfāna W./ (5)Burūsevī *nām* şā^{c}ir-i māhirūn birāderidür:Burūsevīnün birāder-i ^{c}alī güheridür W./ (7)ḫuṣūṣān: - W./ (8)Burūsa'da:mezbūrede W./ (9)ḥuṣūl olmaġla:ḥuṣūl olup W / (11)niku-ḫisal:nikukarun W / (12)Naẓm:"W"nüshasında da sonradan yazılmak üzere boş bırakılmıştır. / (233^{a}-4)evā'il-i ḥālinde : dārü'l-mislün W / (11)olup:olmışdur W./

rīr olındı.

(14) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Çıḳardun başa cānā bāliş-i zer-kāre yüz virdün
Ḳepardun fitneleḳ yer yer ḫaṭ-ı jengāre yüz virdün

(16) Hemān bir dāneyüm dir mülket-i bāġ-ı cemālünde
O hindū-yı siyeh-rū ḫāl-i ᶜanber-bāre yüz virdün

(17) Çıkardı naḳşunı ey pādişāh-ı mülk-i istiġnā
O ṣūret uġrısı āyine-i ġaddāra yüz virdün

(18) Gelür būs itmege ṣarḳar o ruḫsār-ı ᶜaraḳ-nāke
Ḫaṭā itdün şehā ol ṭurre-i ṭarrāre yüz virdün

[233ᵇ](1) Elün ḳo sīneye inṣāfa gel kim ḲADRĪ-i-zāde

(2) Āna bir dest būsun virmedün aġyāre yüz virdün

[W.227ᵇ](3)ḲUDSĪ-ZĀDE

(4)Ol mihr-i sipihr-i faẓīletün nām-ı emcedi Meḥmed'dür.ᶜUlemā-yı İstanbul'dan Ḳudsī Efendi (5)nām fāẓılun oğlu olmağla Ḳudsī-zāde dinmekle meşhūr-ı cihān olmışdur (5)Evā'il-i ḥālinde vālid-i mācidleri terbiyesiyle taḥṣīl-i maᶜrifet ve nā'il-i (7)şeref-i mülāzemet idüp ḳadem-nihāde-i pāye-i tedrīs olup ḳaṭᶜ-ı (8)merātib-i muᶜtāde iderek netīce-i ṭarīḳ-i tedrīsden Selānīk ḳażasıyle

---

(233ᵇ-5)nām fāẓılun.....olmışdur : dimekle meşhūr olan fāẓılun mahdūmıdur.Sādāt-ı keşīrü'l-berekādandur W./ (6,7)taḥṣīl-i maᶜrifet.....pāye-i tedris olup:taḥṣīl-i maᶜarif ü faza'ille saᶜy idüp mülāzım ve müderris olup W./ (8)netīce-i ṭarīḳ-i tedrīsden:- W/

(9)ser-efrāz ve ba^{c}dehū refte refte İstanbul kādīsı ve ṣadr-nişīn-i (10)mesned-i Anāṭolı ve Rūm-ilī kādı-^{c}askeri olup şecere-i mensūr-ı (11)zātı tuġrā-yı ġarrā-yı siyādet ile mu^{c}anven olmağla Devlet-i ^{c}Aliyye-i ^{c}Osmāniyyede (12)nice zemān nakībü'l-eşrāf olmışdur.Mevlānā-yı merkūm ^{c}umde-i mehādīm-i (13)^{c}ulemā-ı Rūm ve hānedān-ı envā^{c}-ı ^{c}ulūm olmağla evṣāf-ı ḥamīdesi (14)şerḥ ve beyāndan müstağnīnīdür.Biñ seksen beş tārīḫinde murġ-ı rūḥ-ı (15)revān-ı pākī küngüre-i eflāke pervāz idüp maḥfil-i ḳudsi āşiyān itmişdür.(16)Ol ^{c}asnuñ şu^{c}arāsından olmağla nice āṯār-ı celīleye muvaffaḳ olmışdur.(17)Eş^{c}ār-ı dürer-bārından bir ki beyt taḥrīr olındı.

(18) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Nihān olsa gözümden ol ḫayāl-i dil-sitān gitmez
Verā-yı ebre girse mihr-i raḫşāndan nişān gitmez

(20) Lebüñ fikrile didüm ḳan döküp ṣol meste döndüm kim
Elinden cām-ı lebrīz-i şarāb-ı erġuvān gitmez

[E.234^{a}](1) KĀ'İMĪ

(2)Nāmı Ḥasan'dur.Bosna-saraydan ẓuhūr itmişdür.Eva'il-i ḥālinde vaṭan-ı me'lūfdan (3)hicret ve seyāḥate ^{c}azīmet itmekle ḳaṣaba-ı Sof-

(9,10)ṣadr-nişīn-i mesned-i Anaṭolı:ṣadr-ı Anaṭolı W./ (10,11)olup şecere-i menşūr-ı zātı tuġrā-yı ġarrā-yı siyādet ile mu^{c}anven olmağla Devlet-i ^{c}Aliyye-i ^{c}Osmaniyyede: -W./(12)merkūm:mezbūr W./ (13)ḥamīdesi:ḥamīdeleri W./ (14-17)Biñ seksen beş.....taḥrīr olındı: ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından olup biñ seksen beş tārīḫinde murġ-ı rūḥ-ı revān-ı paki künküre-i eflāke pervāz idüp maḥfil-i ḳudsi āşiyān itmiştür.Nice āṯārı vardur.Bu ebyāt eş^{c}ārı dürer-bārındandur W./ (234^{a}-2,3)vaṭan-ı me'lufdan hicret ve seyāḥate ^{c}azīmet itmekle: -W./

ya'ya gelüp meşāyiḫ-i Ḫalvetiyyeden (4)Müsliḥ al-dīn Efendi nām-ı ᶜazīzden inābet idüp naẓar-ı feyż-eṯer-i pīr ile taḥṣīl-i (5)maᶜārif ve tekmīl-i ᶜavārif ile me'zūn-ı ḫilāfet olmağla Sofya'da Silaḥdār (6)Pāşā zāviyesine Şeyḫ olup baᶜdehu İzornik ḳaṣabasına gelüp iḳāmet (7)üzre iken bīn ṭoḳsan bir ḥudūdında fevt olmışdur.Merḳūm Ḳā'imī kerāmāt-ı (8)bāhire ve maḳāmāt-ı kāşife ile meşhūr ve ᶜilm-i cifrde maḥāret ile maᶜmūr ṣāḥib-i (9)cezbe olmağla rumūzāt-ı cifriyye ile memlū müretteb Dīvānı vardur.Bosnevīler mābeyninde (10)Ḳā'imī Dīvānı ḫayli maḳbūldur.Ol dīvānuñ maḳāle-i evvelinden bir miḳdār taḥrīr olındı.

(11) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.228ᵃ](12) Bi-ḥamdillāh bu demlerde bize tevfīḳ idüp Bārī
Sataşduḳ ḫᵛāceye ḫaḳḳā idelüm ḳutlu bāzārı

(13) ᶜUlūmiyle kelāmiyle şu denlü ḥaḳ edā virmiş
İmām u vāᶜiẓün şeyhüñ irişmez fehm-ü efkārı

(14) Kime ol dost naẓar ḳıldı muḥibbi dervīşān oldı
Nişāndan bī-nişān oldı ḳamū ᶜālemlerüñ varı

---

(4)ᶜazīzden: ᶜaẓīz-i muḥteremden W./ (4,5)inābet idüp.....Silaḥdār Pāşā zāviyesine:inābet idüp taḥṣīl-i ᶜilm ü ᶜirfāndan ṣoñra ḳaṣaba-i mezbūrede vāḳiᶜ Silaḥdār Pāşā W./ (6)baᶜdehu İzornik ḳaṣabasına gelüp: baᶜdehu seyāḥat ṭarīḳi ile ḳasaba-i İzornik'e gelüp W./ (6,7)iḳāmet üzre: kā'im iken W. (7-8)merḳūm Kā'imi .....ᶜilm-i cifrde: ᶜazīz-i merḳūm-ı keşf-i keramat ile meşhur ve ᶜilm-i cifrde W / (10)Ka'imi Dīvānı ḫayli maḳbūldur:ḫaylī muᶜteber ve maḳbūldür W./(10)Ol divānuñ maḳāle-i evvelinden bir miḳdār taḥrīr olındı:Bu ebyāt divānındandur W. (12)Sataşduḳ:sataşduḳ W./

(I) Başar ḫalkı görür dā'im baṣīret Ḥakk ile ḳā'im
Başar her dem olur nā'im baṣīret görme de yārı

(II) İçerü gel gözüñ açup ṣuverden zātuña ḳaçup
Bu ince köprüden geçüp seyir ḳıl vech-i settārı

(15) Eyülerdür geçen posta beşāret irişe dosta
Sanā^{c}at göstere usta temāşā-nakş-ı ebkārı

(16) Ola yardımcısı Yezdān ider himmet ḳamū merdān
Açıla her taraf meydān ḳırarlar ṭutup eşrārı

(17) Açılmış buña Kenzü'l-lāh naẓar itmiş Ḥabību'l-lāh
Şecā^{c}atlü ola bu şāh ḳomaz yanında a^{c}yārı

(18) Şinebik ḳal^{c}ası dirler ḳırıḳ nehr-i ḳayā dirler
Güzel bağlarla çayırlar limānı boldur anbārı

(19) Anuñ fetḥi görilmişdür hem üç yerden sürilmişdür
Köyi kenti alınmışdur yıḳalar ṭopla dīvārı

(20) Buña ṣabr eylemek lāzım bunuñ fetḥi pek āsārdur
Şimālüñ fetḥi yaḳlaşdı görelüm işbu ṭağları

(21) Alaman ṭağları yoldur aşāġı iki yoldur
Venedīkden öte yoldur kuşatmak ḫoşdur enhārı

(15-23) (beyitler): -W./ (I,II)(2 beyit) : -E./

(22) O semtden incedür deryā fetḥ āsāncesi ṣalyā
Çü ṭopsuz alınur Ṭalyā Venedīk ḳor anaḫtarı

(23) Budur fetḥüñ işārātı bi-iẕn-i Ḥaḳḳ ᶜibārātı
Alup ḫoş bu ᶜimāratı uyandur diyü bu zārı

[E.234ᵇ] (1) Ḥudūdı var ḳaçan geldi vilāyetler açan geldi
Gül ü reyhan ṣaçan geldi bu meydānuñ ḳafadarı

(2) Şu denlü düzile dünyā eger ṭaġlar eger deryā
Barışa cümleten eşyā ḳoyun ḳurd ile uyarı

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(I) Uş selāsinden naẓar ḳıl fetḥ-i efreng-i Ungürus
Pāymāl ola dīdiler şimdi bed-reng-i Üngürüs

(II) Aḥmedīler dīni ḥāşā başıla
Anlara ḳarşu gelenler kesile

Şarḳ u ġarbı ser-te-ser anlar ala
Ḥāżır ol kāfir Venedik vaḳtine

(III) Devr-i Sulṭān-ı zemāndur işbu gün
Aña ḳarşu gelemezsin tekduruñ

Şol vilāyetler anuñdur gel virüñ
Ḥaẓır ola kāfir Venedik vaḳtine

(IV) ḲĀ'İMĪ dīvāne söyler sözini
Ṭutuban ṣāḥib-zemāne yüzini

(I-IV) (beyitler) : -E./

Seyr içinde atuban kendüzini
Ḥāżır ol bed-reng efreng vaḳtine

(3) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Ḥamdi'l-lāh buldı ṣıḥḥat donların pāk eyleyen
Ġayret idüp ehl-i dīni şol ferāḥ-nāk eyleyen

(5) Bu tedārikdur ᶜadūyı zār u gam-nāk eyleyen
Mürted u İblis olanuñ sīnesin çāk eyleyen

(6) ᶜĀḳıbetde ola dā'im küfri ihlāk eyleyen
İşbu sırdur ḳulların meydanda bī-bāk eyleyen

(7) Derd-i mażlūmāne ḳaṣdın tuḥfe tiryāk eyleyen
Varmıdur şimdi duᶜāda dīde nem-nāk eyleyen

(8) Eski işler bitdi ancaḳ özgeler peydā imiş

(9) Serverān-ı ᶜālem ancaḳ vālih ü şeydā imiş

(10) İşbu fetḥe Ḳā'imī yazdurdılar birkaç kitāb
Kimisi anlar bu ḥalḳuñ kimisi ṣıḳar omuz

(11) Dīn-i pāk-i Aḥmedi'ye ᶜışkile bu şevḳimüz
Ehl olan yārāne dā'im cān bāġışlar zevḳimüz

(12) Feṯḥ u nuṣret ḥaḳ müyesser eyledi māh-ı temuz
Zebḥ olındı yaġmalandı bir öküz ammā semüz

(13) Ḥaḳ ile ḥaḳda olınca dem-be-dem bāzārımuz
ᶜĀḳıbet rāḥat getürür yoḳluḳ ile rāhımuz

(14) Eski işler bitdi ancaḳ özgeler peydā imiş

(15) Serverān-ı ᶜālem ancaḳ vālih ü şeydā imiş

(16) Tārīḫi ᶜayn-ı selāsīn baḳ ẓuhūr itdi henüz
Seksen üçde bir aġaç sebzār olup bitdi henüz

(17) Şarḳ u ġarba bu ṣadālar yayılup gitdi henüz
Mīm-i evvel mīm-i ṯānī bitüben yetdi henüz

(18) Mīm-i ṯālisden bidāyet ẓāhiran bitdi henüz
Fitne-i āḫir zemānı baḳ biraz netdi henüz

(19) Eski işler bitdi ancaḳ özgeler peydā imiş

(20) Serverān-ı ᶜālem ancaḳ vālih u şeydā imiş

(21) ḲĀDİRĪ

[E.235ᵃ](1)İsm-i şerīfleri ᶜAbd'ur-raḥman'dur.Ḳutbu'l-ᶜārifīn zaḫru'l-vāṣilīn (2)Şeyḫ ᶜAbdü'l-ḳādir Geylānī Ḥażretlerinüñ Topḫāne'de vāḳiᶜ āsitān-ı (3)Cennet āşiyānlarında seccāde-nişīn-i meşīḫat-ı irşād olan Şerīf Çelebī'dür.(4)Ḥāl-i ṣıġārında pederi vefāt itmekle ol dürr-i yetīmī ḳuṭb-ı aṣr (5)olan Ümmī Sinān-zāde Ḥasan Efendi Ḥażretleri baḥr-ı ᶜātıfetlerinde perverde (6)ve naẓar-ı feyż eserleriyle refte refte taḥṣīl-i ᶜilm-i maᶜrifet ve tekmil-i ādāb-ı (7)ṭarīḳat idüp müsteᶜidd-i iksīr-i irşād olmaġla Ümmī Sinān-zādeye (8)dāmād olup Topḫāne'de Ḳadīmī Ecdādı Tekyesinde seccāde-ni-

---

(235ᵃ-1,2)Kutbu'l-ᶜārifin zaḫru'l-vāṣilīn Şeyḫ ᶜAbdü'l-kadir:Kutbu'r-rabbānī gavsü'ṣ-ṣamedānī ᶜAbdü'l-ḳādir W./ (2-5)Geylānī Ḥażretlerinüñ.....baḥr-ı ᶜatıfetlerinde perverde:Geylānī ḳuddise sırrahu'l-ᶜazīz Ḥażretlerinüñ İstanbul ḳurbında Topḫānede vāḳiᶜ āsitān-ı hümā āşiyānlarında seccāde-nişīn-i meşīḫat olan Şerīf Çelebī Efendidür.Ḥāl-i ṣıġārında pederleri vefāt itmekle ḳuṭb ᶜaṣr olan Ümmī Sinān-zāde Ḥasan Efendi Ḥażretleri ol dürr-i yetīmi ṣadefbaḥr-ı ᶜātıfetlerinde perverde W./ (7,8)Ümmī Sinān-zādeye dāmād olup Topḫanede:Ümmī Sinān-zāde Ḥasan Efendi Ḥażretlerine dāmād olup Topḫanede W /

şīn-i (9)mesned-i ᶜizz-i temkīn ve mürşid-i erbāb-ı yaḳīn olmışdur. Ol ser-çeşme-i (10)feyz-i mevfur keşf ü keramat ile meşhūr olup ġulġule-i iştihārı (11)ᶜālem-gīr ve rāyet-i iᶜtibārı perde keş-i mihr-i münīr olmaġla kerāmāt-ı (12)ẓāhire ve maḳāmāt-ı bāhire ve kāşifeye ḳadem nihāde-i vuṣūl (13)bulup sādāt-ı keşīrü'l-berekātdan olmaġla Şerīf Kādirī dinmekle (14)meşhūr-ı cihān olmışdur [W.228ᵇ]Bin yüz yigirmi üç senesinde bülbül-i (15)cānı, bāġ-ı rıḍvāna ṭā'ir ve şitāban olmışdur. ᶜAzīz-i merḳūm (16)gāh bī-gāh eşᶜār ile azmāyiş-i ṭabᶜ itmelerile bu eşᶜār-ı ḥaḳīḳat-şiᶜār (17)ol vücūd-ı şerīfün kelimāt-ı dürer-bārlarındandur.

(18) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Dil odur kim ola dā'im maḥrem-i rāz-ı şuhūd
Ṭayy ide kevneyni ᶜarşa eyleye her dem şuᶜūd

(20) N'ola lā-yeş' dise terk-i māsivallāh eylese
Kim ezel bezminde Mevlâyile ḳılmışdur ᶜUhūd

(21) Virmedünse ḥaḳdan özgeye gönül ey Kādirī
ᶜArṣa-i ᶜışḳ içre sensin maẓhar-ı ism-i vedūd

(22) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(23) Ger-māye içre var gör o dellāk āfeti
Soydı cihānı eyledi dervīş ḫalveti

[W.230ᵃ] [E.236ᵃ](1)Fİ ḤARFİ'L-KĀF

(8,9)tekyesinde seccāde-nişīn-i mesned-i ᶜizz-i temkīn:zāviyesinde seccāde-nişīn-i meşīḫat-ı ᶜizz ü temkīn W./ (12)bāhire ve: - W./ (13)dinmekle:dimekle W./ (14)olmışdur:olup W./

(2) KELİMİ

(3)Nāmı Mūsā'dur.Kefe'den ẓuhūr itmişdür.Sādāt-ı keşīrü'l-berekātdandur.Evā'il-i ḥālinde (4)İstanbul'a gelüp bir müddet taḥṣīl-i maᶜārif ve ᶜulūm eyleyüp mülāzım ve rāh-ı (5)ḳażāya ᶜāzim olmaġla Rūm-ilinde devr-i menāṣıb iderek ol esnāda (6)ṭaraf-ı Devlet-i ᶜAliyyeden Mora Cezīresine ser-ᶜasker olan pāşā ile (7)ordu-yı hümāyūn ḳādısı olup baᶜdehu Ḳuds-i Şerīf ḳażāsı pāyesiyle (8)baᶜż-ı maᶜīşet ilḥāḳiyle Kefe ḳādısı olup baᶜdehū Kefe ḳażāsı fetvāsı (9)daḥi zāmime ḳılınup mutaṣarrıf iken biñ elli dört senesi ḫilālinde (10)intiḳāl ve rūḥ-ı revānı ᶜālem-i ᶜuḳbāya irtiḥāl itmişdür. Mevlāna-yı mezbūr (11)āşinā-yı deryā-yı ᶜulūm bir pīr-i ṣāḥib-i rüsūm olup ol ᶜaṣruñ (12)şuᶜarā-yı meşhūrından olmaġla bu ebyāt āṣārındandur.

(13) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(14) Biz mülket-i inṣāfa ki manṣūb-ı ḳażāyuz
İcrā-yı ḥaḳ itmekle ṭaleb-kār-ı riżāyuz

(15) Ẓāhirde ġınāyile görinsek żarar itmez
Baṭında ḥaḳīḳat bu ki erbāb-ı ġınāyuz

(16) Yā ḫilᶜat-i zībā yā ᶜabā bir yanımuzda
Biz ḲADRĪ yüce ṭāife-i āl-i ᶜabāyuz

(17) GENCĪ

(236ᵃ-3)sādāt-ı keşīrü'l-berekātdandur:sādāt-ı kirāmdandur W./ (6)ṭaraf-ı Devlet-i ᶜAliyyeden: -W./ (6,7)pāşā ile ordu-yı hümāyūn ḳādısı olup baᶜdehū:pāşālara ordu ḳādısı olup baᶜdehū W./ (8)baᶜż-ı maᶜīşet ilḥāḳiyle:baᶜż-ı ḳażā ilḥāḳiyle W/(8)olup baᶜdehū Kefe ḳażāsı fetvāsı:olup ḳażā-i mezbūruñ fetvāsı W./ (9)senesi:tārīḫi W./ (16)yüce tāife-i āl-i ᶜabāyuz:yüce tāifeyüz āl-i ᶜabāyuz W./

(18)Nāmı Muṣṭafa'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (19)ma^{c}ārif itmekle bir genc-i hüner ve gencīne-i gevher (20)ve ziyāde maḳbūl ve mu^{c}teberdür.Bin altmış tārīḫinde Belġrad'da (21)fevt olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından olmağla bu beyt anundur.

[E.236^{b}] (1) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) O şehen-şāh-ı ḥüsn kim ḫūblar sulṭānıdur
Gerçi cānumdur benüm ammā ne cānlar cānıdur

(3) GÜFTĪ

(4)Nāmı Muṣṭafa'dur.Edirne'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde dervīşān-ı (5)bi-nām u nişān zümresine sālik olup nice zemān (6)seyāḥat ile taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyār itmekle bir şā^{c}ir-i bi-naẓīr (7)ve bir kāmil-i maḥmedet-semīr olup bin altmış iki tārī-ḫinde (8)fevt olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından olmağla bu beyt āṯā-rındandur.

[W.230^{b}](9)NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Bize bin dürlü ṣūret gösterirsin ^{c}ışḳ-ı yār ile
Sen ey çarḫ-ı denī-perver döner fānūsa benzersin

(11) KĀMĪLĪ

(12)Nāmı Aḥmed'dür.Maġnīsā'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥalinde

(2)"dervīşī her kücā şud āmed serāy-ı ust" mefhūmıyle seyāḥat mefhūmıyle seyāḥat (3)iderek zümre-i dervīşān-ı Bektāşiyāne dāḫil olup (4)taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp şā^{c}ir-i kāmil oldukdan ṣonra bin altmı

---

(20)ve ziyāde: - W/(20)mu^{c}teberdür:mu^{c}teber olup W./ (21)bu beyt anundur : bu beyt āṯārından nümūnedür W./ (4)taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp şā^{c}ir-i kāmil oldukdan ṣonra : taḥṣīl-i ma^{c}ārif ile şā^{c}ir-i mümtāz oldukdan ṣonra W./

(5)sekiz tārīhinde Burūsa'da fevt olmışdur. Bu beyt ol kāmil-i (6)rūzgārun āsārından bir nümünedür.

(7) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(8) Dil-güşā olsa n'ola luṭf-ı hevā-yı nevrūz
Bezl ider cām-ı Cemī zevk u ṣafā-yı nevrūz

(9) KELAMĪ

[E.237^{a}](1)Nāmı İbrāhīm'dür.Ergene ḥavālīsinden ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde (2)ḥarem-i ḫāṣ-ı sulṭānīde perveriş ile taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp ṭaşra (3)çıkdukda Dīvān-ı hümāyūn kātibleri silkine sālik olmağla (4)dīvān ḫ^{v}āceleri zümresine dāḫil olup kaṭ^{c}-ı merātib-i menāṣıb (5)iderek defter-i ḥākanī emāneti ile iḥrāz-ı rütbe idüp (6)bin yetmiş beş ḥudūdında ṭayy-ı ṭūmār-ı defter-i ḥayāt itmişdür. (7)Bu ebyāt ol mīr-i kelāmun āṣārındandur.

(8) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) Kaşlarun menşūr-ı ḥüsnüñ üzre çün ṭuğrā miṣāl
Ḫūblar sulṭānı olduğına zülfüñ oldı dāl

(10) Günc-i ġamda bu perīşān olmış aḥvālüm görüp
Āh kim raḥm eylemez bir kerre ol Yūsuf-Cemāl

---

(5)Burūsada:mahrūsa-i Burūsada W./ (5,6)kāmil-i rūzgārun : - W./ (237^{a}-1)Ergene havālisinden:Ergeneden W./ (2)perveriş ile:perveriş bulup W / (4,7)menāṣıb iderek.....āṣārındandur:menāṣıb-ı dīvāniyye iderek refte refte iḥrāz-ı rütbe idüp defter emānet-i manṣıbı ile kām-revā olup bin yetmiş beş ḥudūdında fevt olmışdur. ^{c}Asrun şu^{c}arāsından olmağla bu ebyāt āṣārındandur W./

(11) KĀTİBĪ

(12)Nāmı Mustafadur.Bosna-Saraydan zuhūr-itmişdür.Evā'il-i hālinde İstanbula (13)gelüp tahsīl-i ma^{c}rifet ve tekmīl-i fenn-i kitābet idüp zümre-i küttābdan olmağla (14)hüsn-i ḫaṭ ve sür^{c}at-ı kitābet ile meşhūr ve naẓm ve inşā ile ma^{c}mūr (15)oldukdan soñra biñ yetmiş sekiz tārīḫinde fevt olmışdur (16)Müretteb Dīvānı vardur.Āṡārından bu beyitler bir nümunedür.

(17) NAZM

vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[W.231^{a}] (18) Mestāne olup ^{c}aşkile ben cūş idebilsem
Ol ḫālet ile aklı ferāmūş idebilsem

(19) Feyż-i himem-i merd-i Ḫudā gelse yetişse
Pend-i ḥikemin cānum ile güş idebilsem

(20) GÜFTĪ

(21)Nāmı ^{c}Alīdür. Vefret-i cüy-bār ile mā-ṣadak-ı "Cennātı tecrī min taḥtıhe'l-enhār" olan [E.237^{b}](1)maḥmiye-i Edirneden be-dīdār olmışdur.Evā'il-i ḫālinde taḥsīl-i ma^{c}ārifden soñra (2)mülāzım ve ṭarīk-i każāya ^{c}āzim olmağla Rūm-ili kādīları silkine (3)sālik olup ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından eş^{c}ār-ı āb-dārı pāk ve tāze lehçe-i (4)güftārı tāb-nāk-

---

(13)ve tekmīl-i fenn-i kitābet: -W./(13)idüp:itmekle w/(13)küttābdan olmağla:küttāba dāḫil olup W./ (14)naẓm-ı inşā ile:naẓm ve inşā ile W. (doğrusu böyledir) / (15)tārīḫinde:tārīḫinde Yenişehirde W./ (16)Müretteb Dīvānı vardur.Āṡārından bu beyitler bir nümūnedür: ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından olmağla tertīb-i Dīvān itmişdür.Eş^{c}ārından bir iki beyt taḥrīr olındı W./ (237^{b}-1-4)be-dīdar olmışdur.....güftārı tāb-nākdur be-dīdār olmışdur. Kużāt-ı sencīde-ṣıfatdandur.Pāk eş^{c}ārı ve tāze lehçe-i güftārı vardur W./

dur. Manẓūme-i Maẕbūṭü'l-ᶜabā-karani silk-i tedvīne (5)keşīde iden şuᶜarā-yı bedīᶜü'l-beyāndandur. Cümle-i āṯārından "Duvāzde (6)İmām" vasfında bir manẓum te'līfi vardur. Ve daḥi hezl-güne (7)manẓūm Tezkiretü'ş-şuᶜarā" cemᶜ ve taḥrīr idüp bin seksen sekiz ḥudūdında (8)fe olmışdur.Bu ebyāt Ol ẕāt-ı sencīde ṣıfātuñ güftār-ı āb-dārındandur.

(9) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) O şūḥuñ sāᶜid-i sīmīn [u] rūy-ı āteşīnin gör
Riyāż-ı behçetüñ yaᶜni gülin gör yāsemīnin gör

(11) Temāşā eyle yer yer sīnem üzre penbe-i dāġum
Muḥassal bāġ-ı ᶜışḳuñ lāle-i ḥasret-zemīnin gör

(12) Ne yüzden çehre perdāz oldı GÜFTĪ şāhid-i naẓma
Edā-yı dil-keş ü taᶜbīr-i şūḥ-ı dil-nişīnin gör

(13) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) ᶜĀşıḳuñ sūz-ı dili dāġ-ı serinden bellüdür
Şuᶜle-i āteş-ẓuhūr-ı aḥkerinden bellüdür

(15) Āteş-i ᶜışḳuñla dil pür dāġ-ı ḥasretdür belī
ᶜAdl-i şāhī intiẓām-ı kişverinden bellüdür

---

(5)keşīde iden şuᶜarā-yı bediᶜü'l-beyāndur:ᶜAṣruñ şuᶜarā-yı bedīᶜü'l-beyānından olup W./(5)Cümle-i āṯārından: -W./ (6,7)ve hezl-güne manẓūm teẓkiretü'ş-şuᶜarā cemᶜ ve taḥrīr idüp:ve daḥi manẓūm hezl-gune Tezkiretü'ş-şuᶜarası vardur W./(7)hududında:tarīḫinde W./ (8)Ol ẕāt-ı sencīde ṣıfātuñ güftār-ı āb-dārındandur:Ol vücūd-ı ḫuceste ṣıfātuñ zāde-i ṭabiᶜatidür W./ (10)sīmīn [u] rūy:metinde tamlama şeklindedir [u] yoktur. Doğrusu [u] lu şeklidir./

(16) Feyż-i isti^{c}dādı GŪFTĪ bāġbān-ı fikretün
Şīve-i ter-desti-i kilk-i terinden bellüdür

(17) VELEHU (Rubā^{c}i)

(18) Ġam cān u dili mest-i mizāc eylemede
Kim ^{c}āciz ana hiç ^{c}ilāc eylemede

(19) Dellāl-ı ḳażā mā-meleküm ṣatdı henüz
Sermāye-i islāmı ḫarāc eylemede

(20) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..- (-)

(21) Gönül ḫayāl-i leb-i la^{c}l-i yārdan geçmez
Esīr-i bāde mey-i ḫoş-güvārdan geçmez

(22)Der Ḥakk-ı Okçı-zāde

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(23) Üftāde ḫātırum ġam-ı ^{c}ışḳa kepādeyüm
Eşkeste-beste dil-şude-i Okçı-zādeyüm

[W.231^{a}] (I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Geçer ol serv-i ser-keş sāye-i luṭfun diri^{c} eyler
Ser-i rāhında ḫāk olmış görürken cān-ı şeydāsı

[W.231^{b}] [E.238^{a}] (1) KELİM

(2)Nāmı Eyyūbdur.Ebā Eyyūb Enṣārī maḥallātından ẓuhūr itmişdür.Meşhūr

(20,21):-W / (22)(Başlık):Okçı-zāde nām maḥbūb medhinde W. / (238^{a}-2) Nāmı Eyyūbdur:Ebā Eyyūb:Nāmı.....dur.Ebi Eyyub W/(2)maḥallātından ẓuhūr itmişdür:maḥallat-ı fāyiżü'l-berekātdandur W-/

Baṭ Burun (3)oğlunuñ ḳarındaşıdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif idüp Dergāh-ı ᶜĀlī (4)Şolāḳları zümresine ilḥāḳ olup teḳā'üd iḫtiyārıyle ḳanāᶜat itmişdür. (5)Şuᶜara-yı ᶜaṣruñ Kelīm-i Ṭūr-ı maᶜārif-muᶜciz beyānıdur.Müretteb Dīvān-ı belāġat (6)ᶜünvānı vardur.Bin ṭoḳsān sekiz ḥudūdında tārik-i ᶜālem-i fenā ve rah-rev-i (7)menzil-i beḳā olmaġla fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur. Tārīḫ:

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

Kelīme Ṭūr-ı me'vādā tecellī eyliye Bārī

(8)Mezbūruñ eşᶜārı laṭīf ve güftārı naẓīf olup lākin ᶜışk-bāzlıḳda (9)kārını kemāle irüşdirüp ḥattā esnā-yı tekāpūda ᶜAzrā nām bir yehūdi beççeye mā'il ve (10)nice zemān naḳd-ı viṣāline sā'il olduḳda bu beyt ile ḥasb-ı ḥālini (11)iḥām ider. Beyt:

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

Ruḫ-ı ᶜAzrā'ya Vāmıḳ olalı ey dil cehūd oldum
Kelīm-i Ṭūr-ı ᶜışḳum Mūsī-i ḳavm-ı Yehūd oldum

(12)Bayrām ve Dāvud nām iki civān ḥaḳḳında bu beyti dimişdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Gösterir gāhī yüzin gāhī nihān eyler o yār
Anlārum ki ᶜıyd-ı vaṣlun ṣavm-ı Dāvudīsi var

(14)Mezbūr bir dil-ber-i nev-res nihālün ālūfte'-i ᶜışḳı iken Yıldız Uġrusı dinmekle (15)maᶜrūf bir ḳoca muġlim yıldıza kemend atup

---

(4)olup:olup baᶜdehu W/itmişdür:idüp W./ (6)ḥudūdında:tārīḫinde W./ (7)Tārīḫ:Tārīḫ-i vefāt-ı Kelīm W./ (8)Mezbūruñ: - W./ (8)naẓīf olup lākin:ġāyet naẓīf bir żāt-ı şerīf olup W./ (10,11)bu beyt ile ḥasb-ı ḥālini iḥām ider:Bu beyti naẓm itmişdür W / (12)(Başlık):Şaᶜir-i mezbūruñ görüşdügi tāzelerden Bayrām ve Dāvud nāmında iki dīvan medḥinde bu beyti naẓm itmişdür W./ (W.231^{b}-14)de "Neṣr" başlığı vardır (E.238^{a})da (14)den önce yer almamıştır / (14)Mezbūr:şāᶜir-i mezbūr W dinmekle:dimekle W./(15)maᶜhūd-ı dil:maᶜhuddan W./

ol dil-ber-i maᶜhūd-ı dil ārzū-yı (16)viṣāl eyledigi maᶜlūmı olduḳda bu ḳıṭᶜayı rişte-i naẓma keşīde itmişdür. Ḳıṭᶜa:

Vezni: -.--/-.- -/-.- -/-.-

(17) Sāna ḳaṣd-ı hezl idüp ey ṣārıḳ-ı encüm-gehī
ᶜArż-ı iḫlās itse de ol nev-civān-ı meh cebīn

(18) Dest-i ḥırsı çek anuñ veṣlından ey miskīn sāna
Ol meh-i nā-mihribāndan gökdeki yıldız yaḳın

(19)Bu cerīdeye āṣārı sebḳ iden Sırrī nām şāᶜir ṣaḳalını boyadığını işᶜār ider. (20)Ḫulūs erbabınuñ gönlin niçün rencīde eylersin
Düşermi sāna Sırrī iḫtiyār olduñ

(21)Āḫır-ı ᶜömründe bir dil-ber-i berber-i āyīne-rūya mā'il olup bīmār-ı ᶜışḳı iken (22)bu süḫan ile ḳaṭᶜ-ı rişte-i enfās eylediği şāyiᶜdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(23) Ṣoñ nefesdür gelsün ol merhem tirāş-ı zaḫm-ı dil
Naḳd-ı cān virsem gerek āyīne-i ruḫsārına

[W.232ᵃ] [E.238ᵇ] (1)Bu ebyāt eşᶜārındandur

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(2) İtmez o perī ᶜarż-ı tecellī niçe demdür
Mir'āt-ı dilüm müstetir-i jeng-i elemdür

(3) Ḫūnābe-i ḥasret döker ümīd-i ruḫuñla
Demdür ki gözüm muntaẓır-ı ḫāk-ı ḳademdür

---

(16)eyledigi:eyledügi W./olduḳda:olmaġla W./ (19)Sırrī nām şāᶜir saḳalını boyadığını işᶜār ider:Sırrī saḳalını boyadığını müşᶜir bu beyti naẓm itmişdür W./ (21-23) : - W./

(4) Az görme ḫarābātı ki her ḫufte gedāsı
Bir şāh-ı nemed-efser-i bī-ḫayl ü ḥaşemdür

(5) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(6) Meh-i rūyında mıdur zülf-i muᶜanber de midür
Bilmezem ḫaste gönül gökde midür yerde midür

(7) Eyleyüp mihr-i ruḫın perde-i zülfinde nihān
Şām iden ṣubḥumı ol māh-ı siyeh-çerde midür

(8) Şāhlık terk-i külāh eyleyenündür dirler
Bilmedüm devleti ben serde mi efserde midür

(9) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Müddeᶜādur ḥasretünle sīne-çak olmaḳ baña
ᶜĀdet olmışdur ṭufeyl-i ṭıfl-ı tāk olmaḳ baña

(11) Ḫāk-ı rāhundan kesildükçe gözüm leb-rīzdür
Böyle ṣıḥḥatden hemān yegdür helāk olmaḳ baña

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) İder düş-nām āh itsem verā-yı perde-i lebden
Fiġān ey ḫᵛāce-i cān āşinā ol ṭıfl-ı mektebden

(14) Yüzün her kim görürse secde-i iḳbāl ider lābud
Çıḳardı seyr-i ḥüsnün ey ṣanem dünyāyı mezhebden

---

(5)Velehu: Bu ebyāt pür-nikāt-ı ġazeliyātundandur W./

(15) VELEHU

Vezni: - -./.- - ./.- -./.- -

(16) Ḳurbān olayum bakma ṣaḳın sīnede çāke
ᶜUşşāḳına şimşīrüni çek ḳaṣd-ı helāke

(17) Bir şey midür ölmek meger ᶜuşşāḳ yanında
Ṭoprāḳ başına düşmeyenün kellesi ḫāke

(18) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(19) Deyr içre ki ol muġ-beçe vaż-ᶜı ḳadem eyler
Çoḳ kāfiri müstaġraḳ-ı meyl-i ṣanem eyler

(20) Bir rütbeye vardum ki zemānında KELĪMĀ
Yoḳ ṣafḥa-i taḥrīrüme vażᶜ-ı ḳadem eyler

(21) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(22) Mümkin mi gören virmeye dil nevᶜ-i beşerde
Bir dānedür ol ḫāl-i siyeh devr-i ḳamerde

(23) Kūyunda ṭurur olmaḳ içün küşte-i çeşmün
Ger cān ise ḳaṣdun güzelüm işte naẓarda

(24) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[E.239ᵃ](1) Mürġān serümde Ḳays gibi idemez ḳarār
Āteş yanar başumda benüm ey perī-ᶜiẓār

(2) Ḫaṭṭ-ı ᶜiẓārıdur görīnen ṣanmān ol mehün
Dil-ber yüzinden itdi felek fitne-inkār

(I) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(II) Gönül ne Göksuya mā'il ne Sarıyāra gider
Sipāh-ı ġamda emīn olmaġa Hiṣāra gider

(3) VELEHU

Vezni:- -./.- -./.- -./.- -

[W.232^{b}](4) ^{c}Aġyār ile gül-şende ider ṣoḥbet-i ṣaḥbā
Zerrin ḳadeḥ almış eline ol gül-i ra^{c}nā

(5) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) Ḫıyābān zār-ı hecrinde ne ḳanlar dökdügüm bilmez
Görinmez ol niḥāl-i nāz-ı ^{c}işve nice demlerdür

(7) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Beni bī-hūde söyler nūş-ı meyden men^{c} ider vā^{c}iẓ
Ezelden nīk u bed görsem gerek ol kim naṣībümdür

(9) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(10) Nereden düşdi gönül böyle ḫayāl-i ḫāme
Senden ey naḫl-i cefā meyve-i vuṣlat nice olur

(11) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(12) Ey dil nice bir ḫancer-i cānāne baḳarsun
Yolında ġaraz ölmek ise yā ne baḳarsun

(I,II)Velehu: "E"nüshasında yoktur./

(13) KĀŞİF

(14)İsm-i sāmileri Seyyid Mehmed Sa^{c}de'd-dīndür.Pādişāh-ı cihān Sultān (15)Mehmed Hān-ı rābi^{c}-i zemān-ı saltanatında Devlet-i ^{c}Aliyye-i ^{c}Osmāniyede Rūm-ili (16)kādī-^{c}askerligi pāyesiyle nice zemān nakībü'l-eşrāf olan Es^{c}ad-zāde (17)Efendinüñ oğludur.Evā'il-i hālinde kesb-i ma^{c}ārif-i keşireden şonra (18)mehādīm-i kirāma mahsus olan ṭarīk-i tedrīse dāhil olup refte refte (19)kaṭ^{c}-ı merātib-i ṭarīk iderek netīce-i ṭarīki altmışlı i^{c}tibār ile mu^{c}teber (20)iken bin yüz on bir tārīhinde terk-i medrese-i fenā ve ^{c}azm-i (21)buk^{c}a-i bekā itmişdür. ^{c}Asrun şā^{c}ir-i sihr-āzmā-yı nādire-perdāzıdur ki (22)bezm-i sühanda ney-i hāmesi sihr-sāzdur. Ve bir husrev u kalem-rev-i nazmdur ki [E.239^{b}] (1)Şāh-ı serīr-ārā-yı nāṭıkası ^{c}arż-ı mevkib-i sühan itdükde şevket-i (2)kelāmı hayret-fermā-yı rūh-ı Şāhī ve Dīvān-ı Hakānīdür. (3)Fārsī teğazzül itdükde maḥsūd-ı ẓurafā-yı ^{c}Acem ve ^{c}Arabī tekellümde (4)ğıbṭa-i fuṣaḥa-yı ^{c}Arab ve lisān-ı Türkīde reh-güşāyı zemīn-i (5)semt-i tāze bir serv-i āzādedür. Ve fāris-i ṭab^{c}-ı çālākı (6)kümeyt-i hāmeye irtikāb-ı nazm idüp vādī-i inşāda (7)tek ü tāze itse yerd-i pey-i sürme-i NERGİSÎ ve VEYSÎ'dür. (8)Müretteb ve mükemmel Dīvān-ı feṣāḥat ^{c}unvānı vardur. ^{c}Ale'l-ḫuṣūṣ (9)ḫaṭṭ-ı ta^{c}līkī ^{c}İmād-pesend olduğı ẓāhirdür. Bu ebyāt ol (10)seyyid-i şaḥīḥü'l-neseb ve ol şerīf-i vālā-ḥasebün eş^{c}ār-ı (11)feṣāḥat-şi^{c}ārındandur.

(12) NAZM

Vezni: – –./–.–./.– –./–.–

[W.233^{a}] (13) Āh eyledükçe āteş-i dil kim ^{c}ayān olur
Meş^{c}al-firūz-ı kāfile-i bī-dilān olur

(14,15)Pādişāh-ı cihān Sultān Mehmed Hān-ı rābi^{c}-i zemān-ı saltanatında:- W./ (17)oğludur:maḥdūmıdur W./(17)kesb-i ma^{c}ārif-i keşireden şonra: -W./ (19)kaṭ^{c}-ı merātib-i ṭarīk:kaṭ^{c}-ı pāye-i ṭarīk W./ (239^{b}-2)Dīvān-ı: -W./ (8)Dīvān-ı feṣāḥat:Dīvān-ı belāgat W./ (9)ḫaṭṭ-ı ta^{c}līkī ^{c}İmād-pesend olduğı ẓāhirdür:Ḫaṭṭ-ı ta^{c}līkde ^{c}İmād-ı Rūmdur W./

(14) Āh eyledükçe ḳāmet-i ḫam-geştemüz bizüm
Ser-pençe-i maḥabbete tīr ü kemān olur

(15) Āh eyledükçe dūd-ı dil-i pür-şerārımuz
Şāhen-şeh-i maḥabbete bir sāyebān olur

(16) Ah eyledükçe lem^{c}a-i şarṣar - ḳarīn-i dil
Zevreḳçe-i maḥabbete bir nerd-bān olur

(17) Āh eyledükçe tāb-ı maḥabbetle dūd-ı dil
Feyż-i zülāl-ı ḥikmete bir nāv-dān olur

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Pür-āteşdür derūnum rūy-ı āl-i yār derdinden
Perīşāndur dil ü cān kākül-i mekkār derdinden

(20) Kemān-āsā dūtādur ḳāmet-i ^{c}uşşāḳ-ı nā-dīde
Firāḳ-ı ebruvān u kākül-i pür-tār derdinden

(21) Nişān-ı tīr-i ġamdur ḫayli demdür sīne ey KĀŞĪF
Kemān-ı ebruvān-ı yār-ı naḫvet-kār derdinden

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(23) Fiġān itmekdeyüm efkār-ı zülf-i yār ile her şeb
Terennüm-perver-i bezm-i ġamum evtār ile her şeb

[E.240^{a}](1) Hiṣār-ı ġamda ben nevbet-zen-i şāhenşeh-i ^{c}ışḳum
^{c}Acebmi böyle meşhūr olsam āh ü zār ile her şeb

(2) Ḫayāl-ı bāġ-ı ḥüsni ol niḥāl-i nāzuñ ey KĀŞİF
Pür eyler cāme-ḫ^{v}ābum çün baḥār-ı ezhār ile her şeb

(3) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(4) Şināḥ idüp yine vāfir bütān-ı küy-ı Ḥiṣār
Pür oldı dürriyle deryā-yı ḫoş-gulū Ḥiṣār

(5) ^{c}Aceb mi Göksu'da lebrīz-i şevḳ olursa gönül
Hemīşe bāde ile pür gerek sebū-yı Ḥiṣār

(6) Şikeste-sāz-ı ferāḥ-zār-ı Mıṣr olur KĀŞİF
O cüy-ı Nīl-mümūn olmış āb-rūy-ı Ḥiṣār

(7) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(8) Şaṭranc-ı dehr içinde o şāh-ı serīr-i nāz
Ferzāne-i cihān olacaḳ bir piyādedür

(9) KĀTİB

(10)Nāmı Muṣṭafā'dur.Maḥrūse-i Burūsadan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde (11)taḥṣīl-i ^{c}ilm ü ma^{c}rifet idüp şi^{c}r ü inşāda māhir ve ḥüsn-i ḫaṭṭla (12)kitābete ḳādir ve ḫayli muḥasib kātib olmaġla maḥrūse-i mezbūrede (13)Harameynü'ş-şerīfeyn vaḳfı kātibi olmışdur. ^{c}Aşrūñ şu^{c}arāsından (14)olup bīñ yüz on üç tārīḫinde fevt olmışdur.

(16) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(240^{a}-12)olmaġla:olup W./ (13)olmışdur:olup W./ (15)beyt āṯārından-dur : beyt-i laṭīf ol ẕāt-ı şerīfüñ eş^{c}ārındandur W./

(17) Ol şūḫ-ı cihān mülk-i melāḥatde ᶜalemdür
Ol nergis-i cādū ise āhū-yı ḥaremdür

(18) Cevr itse vefā ᶜaddiderüz biz anı zīrā
Cevri anuñ erbāb-ı dile maḥż-ı keremdür

(19) Çün lāle ḳadeh elde veḳār şude o gül-ruḫ
Zevḳ ehline mey-ḫāne ᶜaceb bāġ-ı İremdür

(20) Ey nūr-ı baṣar senden olaldan berü ayru
Dinmez gözimüñ yaşı o dem dāḫi bu demdür

(21) Taᶜn itme gel ey zāhid eger nāle idersen
Bī-hūde degül çekdigimüz ṣāġar-ı Cem'dür

(22) Zülfüñ hevesi başımuza özge belādur
Fikr-i dehenüñ ḫod bize yoḳ yire ġamdur

[E.240ᵇ](1) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Ölürsem ḥasret-i zülfi ile KĀTİB giyāh āsā
Biten tā ḥaşre dek ḫāk-i mezārum üzre sünbüldür

(3) KENZĪ

(4)Nāmı Ḥasan ve eṭvārı müstaḥsendür. ᶜAlā'iyeden ẓuhūr idüp İstanbula gelüp (5)ol ᶜaṣırda Ḳoca Muṣṭafā Pāşā zāviyesi şeyḫi olan mürşid-i ehl-i yaḳīn (6)Şeyḫ ᶜAlā'ü'd-din Efendi nām ᶜazīz-i muḥteremden şeref-yāb-ı inābet ve nice (7)zemān ḫidmet ü taḥṣīl-i

(240ᵇ-4)etvārı:sülūk W./ (5)zāviyesi şeyḫi olan:zāviyesinde şeyḫ olan W./ (6)Efendi nām ᶜazīz-i muḥteremden:Efendiden W./ (6,7)ve nice zemān ḫidmet ü taḥṣīl-i maᶜrifet:ve nice müddet ol ᶜazīze ḫidmet ü taḥṣīl-i kemāl-i maᶜrifet W./

maᶜrifet ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳat idüp (8)naẓar-ı feyż-i ṯer-i pīr ile müsteᶜidd-i iksīr-i irşād olmaġla me'ẕūn-ı ḫilāfet (9)olup Maġnīsā ḳaṣabasında vāḳiᶜ Ḫalvetī tekyesine şeyḫ olup (10)nüḳūd-ı ezmine-i ᶜömr-i ᶜazīzin ḫidmet-i tevḥīd-i Bārī'ye ṣarf itmekle (11)ẓāhiri ve bāṭını maᶜmūr ṣalāḥ ve taḳvā ile meşhūr bir şeyḫ-i kāmil (12)ve āgāh ve bir pīr-i rūşen żamīr-i pür-intibāh olup sinn-i şerīfleri (13)yüzi geçdükden şoñra biñ yüz yigirmi altı senesinde terk-i (14)ḫān-ḳāh-ı fenā ve ᶜazm-i teḳye-gāh-ı beḳā itmişdür. Ekṯer güftārı nuᶜūt-ı (15)nebeviyye'ye maḥṣūṣ olmaġla bu bir ḳaç beyt-i laṭīf naẓm eyledigi naᶜt-ı şerīfleridür.

(16)Der naᶜt-ı seyyidü'l-mürselīn

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Düşelden derdüñe yoḳdur ḳarārum yā Resūla'llāh
Degişdüm ᶜışḳuña dār u diyārum yā Resūla'llāh

(18) Geçürdi ᶜömrümi sevdā-yı ḥüsnüñ nār-ı firḳatle
Benüm āh u enīndür ber-güẕārum yā Resūla'llāh

(19) Görinmez gözüme dār-ı fenānuñ bāġ u bostānı
Senüñ vecḥüñi görmek gül ᶜiẕārum yā Resula'llāh

(20) Sana meftūn olan ᶜuşşākla hem-rāh olup KENZĪ
Fedā olsun yolunda cümle varum yā Resūla'llah

[W.234ᵃ] [E.241ᵃ](1)KÜNHĪ

(9,10)olup.....ṣarf itmekle:olup işāret-i ᶜaliyye-i şeyḫ ile Maġnisā ḳaṣabasına hicret ve ol ḳaṣabada vāḳiᶜ Ḫalvetī zāviyesine şeyḫ olup ezmine-i ᶜömr-i ᶜazīzi ḫidmet-i tevḥīd-i Bārī'ye ṣarf itmekle W / (13)yüzi geçdükden şoñra biñ yüz yigirmi altı senesinde:yüzi mütecāviz olmaġla biñ yüz yigirmi altı tārīḫinde W./ (15)şerīfleridür:Şerīfdendür W./

(2)Nāmı ᶜOsmāndur. İstanbul sükkānından bir bāzergān-ı fā'ikü'l-akrānuñ veled-i dāyesi (3)ve evlādınuñ hem-pāyesi olup ṭab-ᶜı pāk ve ḫāṭır-ı derrāki ḫaṭṭ u imlā (4)ve şiᶜr ü inşāya mā'il ve taḥṣīline saᶜy iderek Dīvān-i Sulṭānī kātipleri (5)zümresine dāḫil ve zeᶜāmete nā'il olup ḳaleminde istiḳrār ve zümresinde (6)iḫtiyār ve istiḳāmet ile şöhret-şiᶜār olmaġla ḳalem-i mezbūre maḫṣuṣ (7)olan bir zāt-ı şerīfe mümeyyizligi ile istiḫdām olınup biñ yüz yigirmi (8)sekiz tārīḫinde merḥūm olmışdur. Bu çend ebyāt mezbūruñ güftār-ı yādigārındandur.

(9)Der tevḥīd-i Bārī Teᶜālā

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Müheyyā sofra-i ḫūn-ıāṣāfādur ḫalḳa-i tevḥīd
Muṣaffā sāġar-ı bezm-i vefādur ḫalḳa-i tevḥīd

(11) Temāşā itdirür erbāb-ı ᶜışḳa özge ᶜālemler
ᶜAceb āyīne-i ᶜālem-nümādur ḫalḳa-i tevḥīd

(12) Hemān bir miᶜmer-i gerdāne döner bezm-i vaḥdetde
Olur pür-būy-ı luṭf-ı Ḥayy-ı ḳādir ḫalḳa-ı tevḥīd

(13) N'ola fülk vücūdın maḥv iderse āşinā-yānuñ
Yem-i ᶜışḳ içre girdāb-ı fenādur ḫalḳa-ı tevḥīd

(14) ᶜAceb mi durmayup ser-geşteliḳler itse ey KÜNHĪ
Belā-yı derd-i ᶜışḳa mübtelādur ḫalḳa-i tevḥīd

(241ᵃ-5,6)ḳaleminde istiḳrār ve zümresinde iḫtiyār ve istiḳāmet ile şöhret-şiᶜār olmaġla:ḳalem-i mezbūrede istiḳāmet ile şöhret-şiᶜār ve iḫtiyār olmaġla W./ (8)merḥūm:fevt W./(8)Bu çend ebyāt mezbūruñ güftār-ı yādigārındandur:ᶜAşruñ şuᶜarāsından olmaġla bu birḳaç beyt yādigārıdur W./ (12)(Beyit): -W./

(15)Vezīr-i aᶜẓam Rāmī Meḥmed Pāşā'nuñ ġazelini taḫmīs itmişdür

Vezni: .- - -/.- - - /.- - -/.- - -

(16) Belā-yı ᶜışḳunı çekmek dil-i pür-derde ḳalmışdur
Velī kār-ı ṣafā-yı ṣoḥbeṭüñ nā-kerde ḳalmışdur

(17) Dehānuñ ārzū-yı ṭabᶜ-ı ġam-perverde ḳalmışdur.
Ḫayal-i laᶜl-i nābuñ cām-ı çeşm-i terde kalmışdur.

(18) Ḫumār-ı bezm-i nūş-ā-nūş vaşluñ serde kalmışdur.

(19) ᶜAcebmi olsa cān medhūş şevḳ-i bezm-gāhuñla
Gönül kendin yitirdi ḥayret-i çeşm-i siyāhuñla

(20) Yine ḳande ola ālūde āyā gerd-i rāhuñla
Degüldür bende dil-i ser-germi-i fikr-i nigāhuñla

(21) O bir mest-i maḥabbetdür düşüp bir yerde ḳalmışdur

(22) Felekde her ne denlü yār olursa ṭālicᶜ-i kevkeb
Kişi ḫālī degüldür bir kederden yine rūz u şeb

(23) Bulınmaz ḫāşılı ᶜālemde hiçbir bī-keder-meşreb
Mükedderdür ser-ā-ser meşreb-i eczā-yı ᶜālem hep

(24) Ṣafā-yı ḫāṭır ancaḳ bādede sāġarda ḳalmışdur

[E.241ᵇ](1) Yeter gördüñ ziyānı bir zemān sūd gelmez mi
Ayāz-ı ṭabᶜa hiç bir yār olur Maḥmūd gelmez mi

(2) Zemāne āh kim bir ḥāṣıl-ı maḳṣūd gelmez mi
Bu sırrı keşfe bir müşkil-güşā-yı cūd gelmez mi

---

(15)(Başlık):Rāmi Pāşā'nuñ iki ġazelini taḫmīs itmişdür W./

(3) Kerem bir lafẓ-ı bī-maᶜnā gibi dillerde ḳalmışdur.

[W.234ᵇ](4) Yoġimiş KÜNHİYĀ çün devlet-i dünyānuñ encāmı
Cihānı ādemüñ ṭutmış ṭuṭālum şöhret ü nāmı

(5) Geyüp devlet külāhın dehre icrā itseñ aḥkāmı
Mücevher tāc-ı devlet kimseye sūd itmez ey Rāmī

(6) Neçe şāh-ı cihānuñ çeşmī ol efserde ḳalmışdur.

(7)Rāmi Meḥmed Pāşā'nuñ bu ġazelini daḫi taḫmīs itmişdür

Vezni:..- -(-.- -)/..- -/..- -/..-

(8) Nev-bahār oldı daḫi ey dil-i şeydā ne gerek
Ṣaḫn-ı gül-şen leb-i cū ṣoḥbet-i cānāne gerek

(9) Ārzū ṭarf-ı çemen sūy-ı gül-istāne gerek
Mevsim-i gülde ne ḫum-ḫāne ne kāşāne gerek

(10) Her çemen-ṣuffede bir meclis-i şāhāne gerek

(11) Tā-be-key sübḥa-i ṣad dāne gerekdür elde
Ālet-i zerḳ u riyā-yā-ne gerekdür elde

(12) Var iken sāġar-ı ṣahbā ne gerekdür elde
Şimdi güller gibi peymāne gerekdür elde

(13) Bāġda her kişi bülbül gibi mestāne gerek

(14) Sū-be-sū doldı çemen ṣavt-ı hezār ile yine
ᶜAzm-ı ṣaḥrā demīdür bir iki yār ile yine

---

(7) (Başlık) : Velehu W./

(15) Zevḳ baḥşā-yı dil ol seyr-i kenār ile yine
Mevç-ḫīz oldı çemen-i bād-ı bahār ile yine

(16) Āşināyān-ı ḫired ᶜaḳl ile bī-gāne gerek

(17) Şeb-i vuṣlatda dilā eyleme bī-hūde fiġān
Eyle dert-i dili ol şūḫa nezāketle ᶜayān

(18) Cāme-hᵛābında eger fırṣat olur ise hemān
Ḥāl-i bīmārumı ḳıl zīver-i bālin-i beyān

(19) Hᵛābı nāz itmege ol āfete efsāne gerek

(20) KÜNHİYĀ her kişiyi ḳābil-i ülfet ṣanma
Gördügün şeḫṣı hemān ehl-i ṭabīᶜat ṣanma

(21) Meclis-i bādeye herkesde liyāḳat ṣanma
Sākiyā herkesi şāyeste-i ṣoḥbet ṣanma

(22) Şemᶜ-i bezm-i meye Rāmī gibi pervāne gerek

(23) Ġazeliyātındandur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(24) Dilā zülfinde yārun ḳıl ṣafā ḳat ḳat ḥelāl olsun
İdersen nāgeh bu zevḳi sana ḳat ḳat ḥelāl olsun

[E.242ᵃ](1) Nezāketle açarsın ġoncenün gönlin seḥerlerde
Sana büy-ı gül ey bād-ı ṣabā ḳat ḳat ḥelāl olsun

(2) Senün bāġ-ı cihānda ṭabᶜuna ey sünbül-i ḫāṣ-bū
Gelür çün bir pür-niyāz ile ġınā ḳat ḳat ḥelāl olsun

---

(23)Ġazeliyātındandur : Velehu W. /

(3) Ḳatī çoḳ eşk ü āhum aldunuz ammā yine benden
Size bi'l-cümle ey arż u semā ḳat ḳat ḥelāl olsun

(4) Çü s̱ābitdür bekāret nev^{c}-arūs-ı şi^{c}r-i pākinde
Cihān-ı ḥüsn-i ma^{c}nā KÜNHİYĀ ḳat ḳat ḥelāl olsun

(5) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(6) ^{c}Uşşāḳ-ı dil-fikārı degül ^{c}ālemi ḳırsan
Kim dir sana ey āfet-i devrān niçün itdün

(7) Hep dilleri cem^{c} itmek içün mi bu tedārik
Zülf-i siyehün böyle perīşān niçün itdün

(8) El virmedi mi yoḫsa sana ṭavr-ı zemāne
KÜNHĪ çekilüp kendini pinhān niçün itdün

(9) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Kemāl-i ḥüsnüni ^{c}uşşāḳa şerḥ ider ḫattun
Güzelsin ey perī ḥaḳḳā kitāb ḳavlince

(11) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[W.235^{a}] (12) Tab^{c}-ı yārı ẕikr ider fikrüm dil-i mestāneye
Hey meded gör kim yine ṭaş andırur dīvāneye

(13) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(5-8) Velehu : - W./ (242^{a}-9,10) Velehu : - W./

(14) Ey ḥüsn-i yārı münkir olup anı yoḳ diyen
Añlar mısın o ḥāleti ānı bilür misen

(15)İstanbul'da Āḫi Çelebī Cāmi^{c}ī ḳurbında vāḳi^{c} Ḥācī Ḳadın çeşmesine didigi tārīḫdür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(16) Gelüp bir teşne KÜNHĪ didi tārīḫ
Bu zemzemdür getürdi Ḥācī Ḳadın

(17)Tārīḫ-i inhizām-ı ḳırāl-ı Moskōv sene

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Olmamışdur ḥāṣılı hiç böyle bir ^{c}ālī-i cihād
Ḥaşre dek itse müverriḫler sezā tiẕkārını

(19) Sālini żabṭ itmege işbu ġazā-yı ekberün
Cümle erbāb-ı süḫan naẓm eyledi güftārını

(20) Ḥamd idüp KÜNHĪ gibi hep dидiler tārīḫ içün
Moskovun gördün belā u ḳahırla idbārını

(21) Ey düşürmiş söyleyin bu pāk tārīḫi daḫi
Çar-ı Moskōv anladı her vech ile mikdārını

(22)Receb nāmına didigi mu^{c}ammādur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(23) Bulınca dür dişün mānendi bir lülü-ı ḫāṣü'l-ḫāṣ
Getürdi büsbütün deryānuñ altın üstine gavwāṣ

---

(15)Başlık:Ahi Çelebi Cami^{c}inde Ḥācī Kadın çeşmesine tārīḫ nazm itmişdür W./ (17-21) :-W / (22)(Başlık): Bu mu^{c}ammā anuñdur be-ñām-ı Receb W./

[E.242^{b}](1) KĀMĪ

(2)Nāmı Muharremdür.Vaṭan-ı aṣliyyesi Müṣuldur.Bu cerīde-i ^{c}irfāna āṣārı (3)sebḳ iden Yūnus Sāmīnüñ oġludur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (4)ma^{c}rifet itmekle ^{c}aṣrun̄ ṣu^{c}arāsından fenn-i inşāda daḥi ḳalem miṣāl (5)yed-i tūlāsı ve ḥaylī merġūb ḳayd u imlāsı olmaġla vüzerā-y: (6)^{c}izāmdan ba^{c}ż-ı vezīre dīvān kātibi olmışdur.Müretteb Dīvān-ı (7)belāġat-^{c}ünvānı vardur.Eş^{c}ārı ḥayālden ḥālī degüldür.Bu birkaç (8)beyt-i laṭīf zāde-i ṭab-^{c}ı naẓīfleridür.

(9) NAZM

vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Lebiyle ḫatt-ı reyḥān āşinā olmış bulınmışlar
Ḥażretüñ āb-ı ḥayvān āşina olmış bulınmışlar

(11) O zülf-i ^{c}anber efşānuñ gören dir gül-^{c}izār anda
^{c}Acībdür küfr ü imān āşinā olmış bulınmışlar

(12) Gönül murġı meger bend eylemek istermiş ol āfet
Ki ḫatt [u] ḥāl-i çendān āşinā olmış bulınmışlar

(13) Ġam-ı zülfiyle ser-gerdān ider ^{c}uşşāḳī cānānum
Elinde ġūy u çevgān āşinā olmış bulınmışlar

(14) Elüñde KĀMİYĀ cām u kinārında o şīrīn leb
Senüñle sa^{c}d-ı devrān āşinā olmış bulınmışlar

(242^{b}-3,4)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet itmekle:-W./(4)ṣu^{c}arāsından:ṣu^{c}arasındandur W./(4)daḥi:-W / (7,8)Bu birkaç beyt-i latif zade-i tab^{c}-ı nazifleridür:Bu birkaç beyt āṣārındandur W./ (12)ḫatt [u] ḥal-i:metinde [u] yoktu.Anlam açısından [u] gerekli idi / (13) ġam-ı zülfiyle:ḥam-ı zülfiyle W/(13)ġūy [u] çevgān:metinde u yoktu. Anlam açısından gereklidir /

(15) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(16) O meh ki ᶜarż-ı cemāl itdi refᶜ idüp bürkaᶜ
Güneşdür ol kamerüñ yaḳası ana maṭlaᶜ

(17) Bu ḥüsn-i ḫaṭṭ ile yāḳūt leblerüñdür iden
Ḳalem-tıraş-ı ġama üstüḥᵛānumı maḳṭaᶜ

(18) Şarāb āz diyü teᶜallül eyleme çoḳ
Ayāġı sun elime "KÜLLİ DĀHİLÜ YENFAᶜ"

(19) Gönülden isterüz olursa dīdeden pinhān
Ġazāl-ı çeşmüñe dil sebze-zārıdur mezraᶜ

(20) Viṣāle itme ṭamaᶜ seyre kāniᶜol KĀMĪ
Zelīl ehl-i ṭamaᶜdur "AZİZÜ MİN YAḲNAᶜ"

(21) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(22) Kimi rā sevilmiş ebrūlarun vaṣfında kimi yā der
Dil-i dīvāneye ṣor ṭoġrusın aṣlā riyā bilmez

[W.235ᵇ] [E.243ᵃ](1)KĀMĪ

(2)Nāmı Meḥmeddür.Maḥmiye-i Edirne'den ẓuhūr itmekle Edirneli Efendi diyü meşhūr-ı (3)cihān olmışdur. Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım ve müderris (4)olup kaṭᶜ-ı merātib-i ṭarīḳ iderek Baġdād-ı bihişt-ābād Mevleviyyeti ile (5)kam-revā olup baᶜde'l-ᶜazl

(243ᵃ-4,5)bihişt-ābād Mevleviyyeti ile kām-revā olup:bihişt-ābād ḳażāsıyle kām-revā olup W./

nice zemān fetva emāneti hidmetinde (6)oldukdan sonra Burūsa każāsı pāyesiyle Galata Kādīsı olup (7)ba^{c}dehu Mısr kādīsı olmışdur. Mevlānā-yı mezbūr envā^{c}-ı ulum u faża'ilden (8)kām-yāb-ı tahsīl olmağla ^{c}aşrun bir şā^{c}ir-i bedi^{c}ü'l-beyānıdur ki (9)eş^{c}ārı nāzükāne ve pāk ve güftārı zarīfāne ve tāb-nākdur.Keşīde-i (10)rişte-i nazm eyledüği cevāhir-i elfāzı āb-dār-ı letāfet ve berçīde-i (11)bāğzār-ı nātıkası olan ezhār-ı güftārı hoş-būy-ı nezāket bir zāt-ı (12)nükte-perver-i hüner-verdür. Fenn-i tārīhde dahi ziyāde māhirdür.Edirnede (13)tarīk-i Gülşenī Şeyhī La^{c}lī Mehmed Efendi zāviye-i ^{c}ālem-i fenāyı terk idüp (14)mütevvecce bekā oldukda bu güne tārīh-perdāz olmışdur.

(15)Tārīh-i vefāt-ı Şeyh Mehmed La^{c}lī

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Meded kopdı nihāl-i gül-şenīden bir gül La^{c}lī

(17)Vezīr-i a^{c}zam Rāmī Mehmed Pāşā'ya didigi tārīhdür.

Vezni: ,.- -/..- -/..- -/..-

(18) Mühr-i kilk ola felek Rāmi Mehmed Pāşā Sene 1114

(19)Sābit Efendinün Edhem ü Hümā nām te'līfine tahrīr eyledigi takrīz-i latīfdür.

---

(6)Burūsa każāsı pāyesiyle:-W./ (7)ba^{c}dehu Mısr kādīsı:ba^{c}dehu Kāhire-i Mısr kādīsı W./ (8-11)^{c}aşrun bir şā^{c}ir-i bedi^{c}ü'l-beyānıdur ki.... ....bāğzār-ı nātıkası olan:^{c}aşrun bir şā^{c}ir-i bedi^{c}ü'l-beyānıdur ki keşīde-i rişte-i nazm eyledüği cevāhir-i elfāzı āb-dār-ı letāfet ve berçīde-i bāğ-zār-ı nātıkası olan W./ (12)nükte-perver-i hünerverdür: nükte-perver-i hoş-hosletdür W/(12)māhirdür:mahir olmagla W./ (13)tārīk-i : - W /zāviye-i ^{c}ālem-i fenāyı terk idüp:-W./ (14)bu güne tārīh perdāz olmışdur:fevtine bu tārīhi nazm itmişdür W./ (17)(Başlık):Rāmī Pāşā Vezīr-i a^{c}zam oldukda bu tarihi nazm itmişdür W./ (19)(Başlık): - W./

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(20) Habbezā dāstān-ı ᶜibret-zā
Merḥabā naẓm-ı pāk-i tāze-edā

(21) Şād-bād hemīşe bād-ā-şād
Rūḥ-ı pāk-i ᶜAṭāyī-i üstād

(22) Oldı Sābit ᶜAtāyī-i sānī
Tāzelendürdi bāġ-ı ᶜirfānı

(23) Oldı pervāzda Hümā ḫalefi
Edhem-i kilki çü oldı selefi

[E.243ᵇ](1) Ḳatı yüksekde eylemiş cevlān
Edhem-i kilkine Hümā'dur uyan

(2) Evce çıḳdı Hümā gibi şānı
Edhem-i kilki aldı meydānı

(3) N'ola bu naẓm-ı pāk ile her dem
Göge çıḳsa Hümā gibi Edhem

(4) Yād iderler durunca arżu semā
Edhem ile Hümāyı beynehümā

(5) Bu ḳonuş bu ḳopuş bu tāze zemīn
KĀMİYĀ ṣad pesend ü ṣad taḥsīn

(6) Çimen-i naẓm tā ola nābit
Ola bu Edhem ü Hümā Sābit

(20-23)(243ᵇ-1 ila 7 arası): -W. /

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

7221

(7)Bu eş^{c}ār-ı dürer-bār-ı dürer-bār-ı sihr-āşār zāde-i ṭab^{c}-ı nādire-kārlarıdur.

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(8) Ey ḫatt-ı fitne ^{c}ārıż-ı yāri görür misin
Bir şem^{c}imüz var anı daḫi söndürürmisin

(9) Aldun rakībi yanuna ḳayd-ı ḥayāt ile
Ḳurbānun oldıġum yā bizi öldürürmisin

(10) Bir dāne ḳalmayınca cihān içre ey felek
Bu āsiyābı tā-be-ḥaşr döndürürmisin

(11) Ey serv-i bāġ gördün o naḫl-ı ṣanev-berī
Pā-der gil-i firāḳ yerinde durur mısın

(12) Kūyunda girye eylemesün neylesün şehā
Biçāre mübtelānı meger güldürür misin

(13) Reftār-ı yār Ṭūr-ı ḥaḳīkatde KĀMİYĀ
Semt-i mecāze sen daḫi bilmem yürür misin

(14) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) Nā-revādur dimem ol āfet-i devrāne göre
Āşinā cevrī nevāzişleri bīgāne göre

(16) Sehl idi ^{c}ışḳ-ı derūn olmasa pür-dāġ yāş
Bārī ümīd-i viṣāl olsa bu hicrāne göre

(8-13) : - W. /

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(17) Duḫter-i rez ḳatı çoḳ merdı ser-endāz itmiş
ᶜAḳl-ı evveldür o kim ḫaṣmını merdāne göre

[W.236ᵃ](18) Ber-tarafdur hele cemᶜiyyet-i ḫāṭır dilden
Neyledi bād-ı ṣabā zülf-i perīşāne göre

(19) KĀMİYĀ kārı şikest eylemedür devrānuñ
Her kimüñ dest-i neşāṭındaki peymāne göre

(20) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Göz gezdiriyor ṣayda o şeh-bāz-ı melāḥat
Murġ-ı dil-i āvāremüz Allāha emānet

(22) Gel dāġlarum gör biricik ḫāṭırumı yap
Olsun bu ḳadar sūḫteye birde ᶜimāret

(23) Yüz ḳaralığı oldı siyeh serlige encām
Zāhid ne belā başuña sevdā-yı riyāset

[E.244ᵃ](1) Tīr-i müje vü ġamzeñe vaḳf oldı derūnum
İtseñ n'ola bir kerre de nigāh ile neẓāret

(2) Ruḫsār ile ebrūsı ḫayālī bize kāfī
Ḫūrşīd ü hilāl-i felek olmazsa ne ḥācet

(3) Dünyāda mücazātı şemᶜ-i eyledi rūşen
İtmiş ana da süziş pervāne sirāyet

(4) Oldun yine bir ẓālim-i bīdāde giriftār
Ḥaḳdan ola KĀMĪ sana imdād u iᶜānet

---

(20)Velehu: Eşᶜārından bu birḳaç beyt bu maḥalle taḥrīr olındı W./

(5) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(6) Kuḥl-ı çeşminden emīn olma amān ey dil-i zār
Göz ḳarārdup ṣunar ᶜuşşākına bir gün dil-dār

(7) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(8) Görince ḫaṭṭını ruḫsār-ı āteş efrūzuñ
Etekleri dutuşur ḥüsn-i ḫānumān-sūzuñ

(9) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Süzüp mest-āne çeşmin virdi müjgāne yine ruḫṣat
Yeleklendirdi tīr-i ġamze-i ḫūn-rīzın ol āfet

(11) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(12) Çoḳdur ey sermāye-i ᶜömrüm cemālüñ seyr ider
Reşküm öldür dīde-i aḥvel iken biñ ḫayr ider

(13) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Neler çekdüm elünden ey cefā-cū söylemem ammā
Mufaṣṣal dāstānum bī-zebān olsamda el söyler

(15) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(16) Tāze nihāl-i ġonceye bār degül berg ü diken
Bī-edeb-āne bülbülüñ ḳonmasıdur belin büken

(17) VELEHU

Vezni:- -./-.-./.- -./-.-

(16) Tāze nihāl-i ġonceye bār degül berg ü diken
Bī-edeb-āne bülbülün ḳonmasıdur belin büken

(17) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Māli ṣarf it ḳalmasun bu şeş der-i vīrānede
Nerd-bāz-ı ᶜaḳl-ı evvel pūl ḳonmaz şeş-ḫānede

(19) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) Duḫānın çūpüni tiryākī altūn olsa da almaz
Toḳūz ṭonı çalar buldığı yerde hiç çıbıḳ çalmaz

(21)Biñ yüz otuz altı tārīḫinde ol serv-i ser-feräz-ı bāġ-ı maᶜārif çemenzār-ı (22)ḫuld-ı berīne ᶜazm-i ḥırām itmişdür.

[E.244^{b}](1) KELĪM

(2)İsmī Mūsādur. Müddet-i medīd atᶜime-i simāṭ-ı emānet-i maṭbaḫ-ı ᶜāmire ile (3)şīrīn meẕāḳ-ı emel baᶜdehu āfitāb-ı ṭāliᶜī şaᶜşaᶜa-pāş ufuḳ rūz-nāmçe-i (4)evvel olan Aḥmed Efendīnüñ netīce-i muḳaddimāt-ı vücūdı ve gevher-i (5)kān-ı nesl-i mesᶜūdıdur. Cedd-i māderileri kutbu'l-aḳṭāb-ı maẓhar-ı füyūżāt-ı (6)rabbü'l-erbāb Üsküdārī Şeyḫ Maḥmūd Hüdāyī Ḥażretlerine müntehī olmaġla (7)menşūr nesebi tuġrā-yı ġarrāyı siyādet ile muᶜanvendür.Nihāl-i vücūdı (8)ḫāk-i pāk-i İstanbul'dan ser-zede ve taḥṣīl-i ᶜilm ü ᶜirfān içün mecālis-i (9)efāżilde dāmen-ber-zede olup evā il-i ḥālinde ṣudūr-ı kirāmdan

---

(17,18) Velehu : - W./ (19-22) : - W./ (244^{b}-3)rūz-nāmçe-i : rūz-nāme-i W / (6) müntehi : - W. /

(10)Hāmid-zāde Efendi'nün Mekke-i mu^{c}aẓẓama teşrīfiyle müşerref-i şeref-i mülāzimet (11)olup biñ yüz otuz bir senesinde imtiḥān-ı kebīrde Şeyḫü'l-İslām (12)^{c}Abdullah Efendi ḥużūrında beyne'l-^{c}ulemā Muṭavvelden ders okuyup maḳbūl-i (13)ṭab^{c}-ı fuḥūl olup istiḥkāki ẓāhir oldukdan soñra [W.236^{b}] ḫāric medresesine (14)ḳadem-nihāde olmışdur.^{c}Aṣrun şu^{c}arā-yı tāze-zebānından olup pākize (15)ḳaṣāyid-i ġarrā ve ġazeliyyāt-ı tāze ma^{c}nā inşād itmişdür.Me^{c}mūl'dur ki (16)refte refte taḥṣīl-i dest-māye-i ma^{c}rifet ve tekmīl-i vāye-i menḳabet eyleye (17)Vezīr-i a^{c}ẓam İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerine esnā-yı ṣulḥda virdigi "Bahāriyye (18)Ḳaṣīdesi" pesendīde-i şu^{c}arā-yı zemāne olmaġın bu maḥalle taḥrīr olındı.

(19) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(20) İtdi taḫt-ı ḥamele ḫusrev-i ḫāver-i iḳbāl
Gösterüp efser-i zerrīn ile ferrū iclāl

(21) Ḫaber-i şāh-ı gül ile gelicek peyk-i bahār
Cem^{c} olup itdi āhālī-i çemen istiḳbāl

---

(10)Mekke-i mu^{c}aẓẓama:Mekke-i mükerreme W./ (11-14)olup.....tāze zebānından olup:olmaġla ḥālā müteheyyi-i rütbe-i medrese-i ḫāricdür. Biñ yüz otuz iki senesinde Şeyḫü'l-islām ^{c}Abdullah Efendi ḥuzurında beyne'l-^{c}ulemā Muṭavvelden ders okuyup maḳbūl-i ṭab^{c}-ı fuḥūl olmışiken ber-feḥvā-yı "el-umūru merḥūnetün bi-evḳātiha" bu def^{c}a neyl-i merām ile şād-kām olmayup Mısra^{c}: Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

İrişür menzil-i maḳṣūdına āheste giden

maẓmūnı tesliyet-baḫşā-yı ḫātır-ı melūli olmışdur.İnşaa'llāhu te^{c}ālā ḳarīben mesrūr olmaḳ mukarrerdür.Ṣıġār-ısininde ^{c}aṣrun şu^{c}arā-yı tāze zebānından olup W./ (17,18)vezīr-i a^{c}ẓam.....taḥrīr olındı : Ṣadr-ı a^{c}ẓam Ḥażretlerine virdigi "Nevrūziyye"den birḳaç beyt taḥrīr olındı W./ (21) (Beyt) : - W. /

(22) Büyüdüp dā'iresin ruz çün nūn-ı gerdūn
Şeb meyānında anuñ kaldı hemān nokta misāl

(23) Eyleyüp māşiṭa'-i mihr şu^{c}ā^{c}ın mıkrāṣ
Oldı kūteh-kŭn-i gī sū-yı siyehtār-ı leyāl

[E.245^{a}](1) Ṣubḥdan itdi sifīdāb u şafaḳdan ġāje
Tā ki ruḥsāre-i eyyāma vire zīb-i cemāl

(I) Ṣāf olup gird-i kederden yine mir'āt-ı cihān
Dilde tārīḳi-i ġam bulmadadur izmihlāl

(2) Vaḳtidür cūş-nümā eylese bir anda eger
Āb-ı fevvāre gibi sebze-i nāçīzi nihāl

(3) Geldi ol dem ki idüp baḥre eṯer feyż-i bahār
Ṭoḥm-ı reyḥān ola gevher, ṣadefi ana sifāl

(II) Geldi ol dem ki nesīm-i nefes-efzerden
Feyż olup sünbül-i müşgīn ola her şāḥ-ı ġazāl

(III) Geldi ol dem ki ide feyż-i ruṭūbetle gehi
Naḥl-ı mūmı eṯer-i terbiyet-i şu^{c}le nihāl

(IV) Gül-sitān benzedi bir baḥr-ı zümürrüd mevce
Ṣanki yāḳut ḥabābıdur anuñ ġonce-i āl

---

(22)(II.mısraı):ḳaldı şeb ārāda bir noḳṭa-i nāçīze misāl W./
(245^{a}-1)(II.mısraı):Tā ki dūşize-i eyyāma vire ḥüsn-i cemāl W/ (I)
(Beyit): -E / (2)(Beyit): [Āb-ı fevvāre gibi cūşiş idüp feyż-i nemā
İtmede sebze-i nārūste-i hem-dūş-i nihāl] W
(II-V)(Beyitler):-E./

(V) Oldı her ġonce-i zanbāk ana bir māhī-i sīm
Ṣaydına dām ḳurar serv-i sehī ṣanma ẓilāl

(4) Eyledi defᶜ-i ḫumār itmege mestān-ı çemen
ᶜArak-ı jāle ile cām-ı güli mālā māl

[W.237ᵃ] (5) Bülbül oldukça yehūd naġme-zen-i bezm-i bahār
Pür ider deffini nuḳre ile kef-i bād-ı şimāl

(VI) Rūḫzār itmede gül-zārı yine bād-ı bahār
Feyż-i enfās-ı Mesīhā ile olmış hem-ḥāl

(VII) Az ḳaldı ki ḥırāmān olarak serv-i sehī
Cūy-veş ṣaḥn-ı çemende bula reftāre mecāl

(VIII) Az ḳaldı ki tebessüm iderek ġonce-i ter
Ola evṣāf-ı Ḫudāvend ile gül-rīz-i maḳāl

(IX) Āṣaf-ı aᶜẓam u hem-nām-ı Ḫalīl-i Raḥmān
Yaᶜni dāmād-ı şehen-şāh-ı ḳader-istiḳlāl

(6) İtdi minḳārını gül-gīr hezār-ı şeydā
Eyleye şemᶜ-i güli tā ki anūnla işᶜāl

(7) Faḫr-i insān u melek ḥāṣıl-ı devrān-ı felek
Şeb-çerāġ-ı ḥarem-i dūde-i ᶜaḳl-ı faᶜāl

---

(4) jāle: şebnem W. / (VI-IX) (Beyitler) : -E./ (6-7) (Beyitler) : -W./

(8) Necm-i baḫtından ider mihr ile meh kesb-i şeref
Dest-i cūdından alur baḥr ile kān feyż-i nevāl

(I) Ḳadd-ı iclāline kūtāḥ ḳabā-yı elfāẓ
Tengdür cilve-i evṣāfına vādī-i ḫayāl

(9) Ser-furū eyleyenün pīş-geh-i cāhında
Ḳad-i ḫam-geştesi olursa n'ola devlete dāl

(II) İtmede reşk-i sehāsiyle anun ebr-i bahār
Rūz u şeb kendini endāḫte-i tıġ-ı cibāl

(III) Müşg-i aḫlāḳını vezn eylese ᶜaṭṭār-ı bahār
Gül-i ter keffe-i mīzān ola şebnem miṣḳāl

(IV) Ṣarṣar-ı ḳahrı eger şiddet ile olsa vezān
Mevc-i deryā gibi ġaltıde olur deşt ü cibāl cibāl

(10) Bād-ı ilhām ile itdükçe ḫurūşın icrā
ᶜĀlem-i cūd u saḫāsındaki deryā-yı kemāl

(11) Māhī āġūşa çeker hāle-ṣıfat girdābı
Her kef-i mevci saçar efser-i ḫūrşīde leᶜāl

(12) Ṣadr-ı ḫātem-şiyemā dāver-i ᶜāli himemā
Ey ḫudāvend-i kerem-kār u pesendīde-ḫiṣāl

(I)(beyit:-E./ (9)(II.mısraᶜ):Ḳad-i ḫam-geştesi çün ġurre olur devlete dal W. / (II-IV)(beyitler): -E./ (10-14)beyitler: - W. /

(13) Sāña tevfīk u ẓafer-i ᶜālem-i maᶜnādandur
Konmasun āyine-i ḳalbüñe hiç gerd-i melāl

(14) Vaḳf-ı ser-pençe-i iḳbāl-i cihān-gīrüñdür
Kūy-ı ḫürşīd¥i zer-endūd ile çevgān-ı hilāl

(15) Oldı ᶜaṣrunda cihān ḥᵛāb-gehi emn ü emān
Buldı ᶜahdünde şeref zümre-i erbāb-ı kemāl

(16) Gülşen-i emn ü emān oldı bilād-ı İslām
Buldı re'yünle sükūn āteş-i dil-sūz-ı ḳıtāl

(17) Rezm-gehde atılan nāvek-i ḫūn-pāş-i ḫisām
Oldı gül-zār-ı meṣāfāta nihāl-i gül-i āl

(18) ᶜArṣa-i cenġdeki ṭop u tüfengün güyā
İtdi bād-ı himemüñ esdigi demde fi'l-ḥāl

(19) Dūdın ebr-i çemen-ārā-yı gül-istān-ı ṭarab
Berḳın āteş-figen-i ḫirmen-i endūh u melāl

[W.237ᵃ](1)Tevḳīᶜi ᶜaṣr olan Vezīr-i mükerrem Muṣṭafa Pāşā Ḥażretlerine (2)virdigi Şitā'iyyeden birḳaç beyt taḥrīr olındı.

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(3) Soġutdı bezm-i cihānı yine burūdet-i bād
Nite ki meclis-i rindānı ṣoḥbet-i zühhād

17.Beyit [W.237ᵃ] da sonuncu beyittir./

(4) Pür oldı berf ile her yerde kış kıyāmetdür
N'ola pür olsa nişīb ü firāz-ı arż-ı bilād

(5) Olup burūdet-i deyden şikeste kāse-i çarḫ
Hilālden ana üstād-ı dehr itdi kenād

(6) Görür kim eylese reftār ser-nigūn kendin
Ki yāḫdan oldı zemīn bir secencel-i pūlād

(7) Sehābı miṣkale, ḫākister eyleyüp berfi
Her āyīne ana virmekdedür cilā kef-i bād

(8) ᶜAceb mi eylese ᶜuşşāḳı beste-leb bu havā
Olup füsürde gülūsında dem-be-dem feryād

[W.237ᵇ](1) Ki elde nāyını yaḫ-beste nāv-dan eyler
Ne perde de nefes-i mutrib olsa āteş-zād

(2) İder luᶜāb-ı dehānın füsūrde serdī-i ḫavf
Eger bu şiddet-i sermāyı itse bir kişi yād

(3) Güzer-geh-i şeh-i sermāyı bilki itmekçün
Pür itdi tūde-i berf ile ṣaḥn-ı gül-şeni bād

(4) Ye ḫāke damen-i ebr ile saçdı sīmi felek
Miṣāl-i dest-i ᶜaṭā-yı vezīr-i pāk-nihād

(W.237ᵃ-1-8) (W.237ᵇ-1-6) : -E./

(5) Bülend-mertebe tevkī^{c}i Mustafa Pāşā

(6) Sütüde-menkabe düstūr-ı mekrümet-mu^{c}tād

(7) Dilīr-i pāk-neseb dāver-i sütüde-haseb
Gül-i riyāż-ı edeb, āfitāb-ı evc-i sedād

(8) Tulū^{c}-ı ḫāver-i tahkīka tab^{c}ıdur ḫurşīd
^{c}Arūs-ı ḥacle-i tevfīka zātıdur dāmād

(9) Olurdı itse nażarrāt-ı ^{c}ālemi ıslāḥ
Şifā-resān düm-i ^{c}akreb çü neşter-i fassād

(10) Nigāh-ı lutfına düş olsa āteş-i sūzān
Virürdi ḥāsiyyet-i kuhl-i Isfahāni remād

(11) Görür kevākibi zīr-i sehābdan her rūz
Gubār-ı pāyını kuhl itse kūr-ı māder-zād

(12) Olur bir ehl-i sühan vasf-ı pākin itdükçe
Fürūğ-ı re'yi ile būy-ı hulkun eylese yād

(13) Temevvüc-i nefes-i cevher-i meh ü ḫurşīd
Tereşşuḥ-ı ḳalemi āb-ı rūy-ı müşg ü zebād

(14)Bu birkaç beyt-i ma^{c}nā ol bülbül-i gül-şen-i siyādetün nağamāt-ı ḳalemi (15)āşārındandur ki tahrīr olındı.

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(7-20) : - E./

(16) Ne dem o serv-i ḫırāmān bana gelür görinür
Rakīb-i sāye gibi der-ḳafā gelür görinür

(17) Meh-i ümīd görinmez diyü ḥazīn olma
Anuñda sā^{c}ati vardur dilā gelür görinür

(18) Ne denlü rūyuña zülfün iderse püşīde
Açar yine anı bād-ı ṣabā gelür görinür

(19) Hezār pāre vü pür-ḫūn olur dil ü dīde
Gehī o ġonce ki gül-gūn-kabā gelür görinür

(20) Ḫayāl-i la^{c}lün ile reng ü leẓẓet-i ṣahbā
Kelīme ḫūn-ı dil ü zehr-sā gelür görinür

(21) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(22) Merhem-i bihbūde nāz eyler zaḫm-dārun senün
^{c}Ār ider āb-ı ḥayātı bu şeh-i bīmārun senün

(23) Seyle virse gülşeni cūş-ı gülāb-ı ḫandeden
Ġonce bulmaz ḥālet-i la^{c}l-i güher-bārun senün

(24) Ḫoş gelür gülden dil-i ^{c}uşşāḳa ol çīn-i cebīn
Şūḫterdür naġme-i bülbülden āzārun senün

(25) Olmasa bergeşte müjgānun gibi baḫt-ı siyāh
Böyle olmazdum esīr-i çeşm-i mekkārun senün

(22-26) : - E./

(26) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.238^{a}] (1) O meh şemşīr-i cevrin ^{c}aşık-ı nā-kām içün saklar
Safā-yı cām-ı vaslın ḥāsid-i bed-nām içün saklar

(2) N'ola ruḥsārına ḫaṭ geldügin gördükde āh itsem
Fürūzān itmege şem^{c}in kişi aḫşām içün saklar

(3) Leb-i deryā ṣafāsın nev-bahār olsunda seyr eyle
Ki sākī zevrak-ı ṣahbā-yı ol eyyām içün saklar

(4) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Nümāyān ḫūn-ı dil meʿād-i nigāh-ı çeşm-i cādūda
Ne sihr eyler görün kim güller açmış şāḫ-ı āhūda

(6) Olur māh-ı neve peyveste tīr-i āh-ı ^{e}uşşākun
Ḫayāl itdükçe müjgān-ı siyāhun zīr-i ebrūda

(7) Ḥırāmān olsa naḫl-i ḳaddi bāġa farṭ-ı ḥacletden
Miṣāl-i mevc-i ḫande serv olur pinhān leb-i cūda

(8) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) Ḥasret ile dīdesi pür-nem nice bī-çāre var
Şīşe-i çarḫ içre şimdi bir perī-ruḫsāre var

(W.238^{a}. 1-7) : - E./

(10) Eşk-i germüm olmamak mümkin midür müjgān-güdāz
Fikr-i ruḥsārun gibi dilde bir āteş-pāre var

(11) Mihr-i maḥşer āb olur germiyyetinden ey KELĪM
Ol ḳıyāmet-ḳadde kim bir āteşīn neẓẓāre var

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Şemīm-i ye's ile lebrīzdür kām-ı dil-i nā-şād
Leb-ā-lebdür mey-i endūh ile cām-ı dil-i nā-şād

(14) Olup efsürde mevc-i bahr-ı hayret āh-ı serdümden
Olur sūhān-zen-i zencīr ārām-ı dil-i nā-şād

(15) Leb-i rengīnüne baḥş eyleyelden cevher-i cānın
Cihānda söylenür Ḥātem gibi nām-ı dil-i nā-şād

(20) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Dil o şūḫun mübtelā-yı ᶜārıż-ı rengīnidür
Kim melāḥat mest-i ṣahbā-yı leb-i laᶜlīnidür

(22) ᶜİşve meftūn-ı nigāh-ı ġamze-i pür-kīnīdür
Fitne der-bend-i kemend-i kākül-i müşgīnidür

(23) Dilde kim fikr-i dehānuñ oldı bir nūn-ı nihān
Sinem üzre şerḥalar gūyā anuñ tenvīnidür

(8-23) : -E./ (15)ila(20)arasında yer alan "Velehu" "E" de vardır./

(24) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(25) Fikr-i çeşmüñ mahv idüp dilden ġam-ı gīsūlaruñ
Remz ider sünbül çerende olduġın āhūlarıñ

(26) Güşe-i ebrūda güyā ḫançer üzre sübḥadur
Ḥalḳa ḥalḳa ḫūn-feşān ol kākül-i ḫoş-būlaruñ

(20)Ġazeliyātındandur

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(21) İdüp o ġonce-dehen-i yārdan ḥicāb-ı şarāb
Ḥarīr-i mevcin ider rūyına niḳāb-ı şarāb

(22) Elinde cāmını nergisler eyler āmāde
Getürse bāġda çeşm-i nigāre ḫ^{v}āb şarāb

(23) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(24) Fikr-i zülfüñ mahv idüp dilden ġam-ı gīsūlaruñ
Remz ider sünbül-çarīde olduġın āhūlaruñ

[E.245^{b}](1) Guşe-i ebrūda güyā ḫançer üzre ṣubḥadur
Ḥalḳa ḥalḳa ḫuy-feşān ol kākül-i ḫōş-būlaruñ

(2) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(24-26): -E./ (20-24)(beyitler): -W./ (245^{b}-1-8)(beyitler):-W./

(3) Ol ebrūlar ki cānā zīver-i çīn-i cebīn olmış
İki keştī-i ᶜanberdür ġarīḳ-i baḥr-ı Çīn olmış

(4) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Ḥam olup ḳāmet-i gül-bün hevā-yı rūy-ı alınla
ᶜAṣā-yı kāse der-ḳef bir gedā-yı reh-nişīn olmış

(6) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Görüp çīn-i cebhe-i āyīne sān ser-tırāşumdan
Ḥurūş-ı mevce-i deryā-yı ḥayret aşdı başumdan

(8) O büt zünnār-ı zülfe ṣad dil-i ḥūnīni bend itmiş
Görünce subḥa-i mercān ḥayāl itdüm telāşumdan

(9) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) ᶜAzm-i gül-zār itmiş ol serv-i ḫırāmānum gibi
Sīnesin çāk eylemiş güller girībānum gibi

(11) Ġayre olmaz ḫātem-i dil zīb-i engüşt-i nigāh
Var iken bir ġonce leb ol şeh-i Süleymānum gibi

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Aḳsa çeşmümden ḥayāl-i ṭurra-i dil-berle āb
Her ḥabābından olur bir ḫayme-i müşgīn-ṭınāb

(9-11) Velehu: - W. /

(14) Düşdi dil sevdā-yı zülfinden geçüp ebrūsına
Ḳavse taḥvīl itdi ᶜaḳrebden miṣāl-i āfitāb

(I) Māh-ı tābān ile mihrūn görmiyen cemᶜiyyetin
Eylesün seyr-i ol nigārı kef-be-cām-ı pür-şarāb

[W.243ᵃ] [E.247ᵃ](1) Fİ ḤARFİ'L-LĀM

(2) LAFZĪ

(3)Nāmı İbrāhīm'dür.Rūm-ili'nde Aydonat ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde (4)İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i maᶜrifet u ᶜulūm dan ṣoñra baᶜdel-mülāzemet rāh-ı ḳażāya (5)sülūk idüp Rūm-ili'nde baᶜż-ı ḳażāya ḳāḍī olup bin seksen altı (6)tārīḫinde fevt olmışdur. ᶜAṣrun şuᶜārāsından olmağla bu ebyāt āṣārındandur.

(7) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(8) Ṣarḳıtdı ser-i zülfüni çāh-ı ẕeḳanında
Zindāne ṣalar bend olanı her şikeninde

(9) Ṣad ḫıżr u Mesīḥā ana varın ider ifnā
Bilmem ne ḳodı ṣāniᶜ-i ḳudret deheninde

(10) Ebkār-ı maᶜānī ṭoleşur anı mekes-vār
Sükker mi ḳodı lafẓı o şīrīn sühanında

(11) LUṬFĪ

(12)Nāmı ᶜAbd-Allah'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Şuᶜarā-yı

---

(14) (I.Mısra) : Düşdi zülfinden geçüp nūr-ı nigeh ebrūsına W. / (I) (Beyit) : - E / (247ᵃ-4) taḥṣīl-i maᶜrifet uᶜulūmdan ṣoñra : taḥṣīl-i maᶜrifet idüp W./ (5)sülūk idüp : sülūk itmekle W./

Rūmūn ser-bülendi tezkire ṣāḥibi (13)Riyāżī Efendi'nün şāḥ-ı şecere-vücūdı olup ḥāl-i ṣıġarında ṣadr-ı vālā-ḳadr (14)Bostān-zāde Efendi'den mülāzım olup ba^{c}de taḥṣīlü'l-^{c}ulūm müderris olup (15)ḳat^{c}-ı merātib-i mu^{c}tāde iderek Filibe ḳażāsı tevcīh olınup (16)ba^{c}dehu Ġalata ḳażāsı ba^{c}dehu Üsküdar ḳażāsından munfaṣıl iken bin yetmiş sekiz tārīḫinde fevt (17)olmışdur. Ol ^{c}aṣrun şu^{c}arāsındandur. Mürettep Dīvānı vardur. Bu ebyāt āṯārındandur.

(18) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Degüldür sīnede yer yer fetīl-i dāġ-ı suzānum
Gül-istān-ı ġamun hep lāle-i küh-sārı āteşdür

(20) Zebān-ı ḫāme-i LUṬFĪ la^{c}l-ı nāb-ı yārdan söyler
N'ola pür-sūz ise endīşe-i güftārı āteşdür

(21) VELEHU

Vezni:--./-.-./.- -./-.-

(22) Sermest-i cām-ı ^{c}işveyüz olmaz ḫumārımuz
Bilmez zemān-ı ṣavlet-i dey nev-bahārımuz

[E.247^{b}] (1) Kālā-yı ġamdur el-ḥaẕer-i ey ḫ^{v}āce-i cemāl
Ḥayr eylemezsin alma bizüm inkisārımuz

(2) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Ser-i kūyında ne ḳanlar dökilür seyr idesün
Böyle ḳalursa o ḫūnī daḫi çoḳ şu getürür

[W.243^{b}] (4)LUṬFĪ

---

(17) şu^{c}arāsındandur : şu^{c}arāsından olmağla W. /

(5)Nāmı Mehmed Lutfu'l-lah'dur.Küçük ḫ^{v}āce-zāde dinmekle meşhūr bir şā^{c}ir-i (6)ma^{c}mūrdur.Evā'il-i ḥālinde sālik-i rāh-ı dervīşān olmağla ḫulefā-yı ṭarīḳ-i (7)Mevleviyye'den bir genciīne-i esrār-ı nühufte olup ba^{c}dehu ṭarīḳ-i tedrīse sālik (8)ve naḳd-ı vaḳt-ı ^{c}ulūma mālik olmağla refte refte ṭayy-i merāḥil-i mu^{c}tāde (9)iderek Eyyūb ḳażāsında ḥākimü'l-şer^{c} iken biñ yüz on tārīḫinde (10)fevt olmışdur. ^{c}Aṣrıñ şu^{c}arāsından olmağla eş^{c}ārı leṭāfetden ḫālī (11)degüldür. Bu birḳaç beyt-i laṭīf naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerifdendür.

(12) Der na^{c}t-ı şāh-ı Enbiyā

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Şifā-yı derd-i dildür āsitānuñ Yā Resūl-allāh
Anuñçün Muṣṭafā'dur nām u şānuñ Ya Resūl-allāh

(14) Vücūduñ bā^{c}iṣ-i iẓhār-ı ^{c}afv ü ma^{c}firetdür hep
Sen olduñ menba^{c}ı luṭf u ^{c}aṭānuñ Yā Resūl-allāh

(15) Cemī^{c}-i enbiyādan hem mükerrem hem müfaḍḍ alsın
Ḥabībīsin Cenāb-ı kibriyānuñ Yā Resūla'llāh

(16) Sen ol ^{c}anḳā-yı ḳāf-ı ^{c}arş-ı a^{c}ẓamsın ki bī-pervā
Senüñ bāġ-ı cināndur āşiyānuñ yā Resūl-allāh

(17) Ġarīḳ-i baḥr-i ^{c}iṣyānum meded LUTFĪ'ye luṭf eyle
Elin āl ol ġarīb-i bī-nevānuñ Yā Resūl-allāh

(18)Ġazeliyātından daḫi birḳaç beyt taḥrīr olındı

(247^{b}-5)dinmekle;dimekle W/(5)bir şā^{c}ir-i:bir fāżıl-ı W./ (6)sālik-i rāh-ı dervīşān olmağla:- W./ (9-10)Eyyūb ḳażāsında..... fevt olmışdur:Biñ yüz on tarīḫinde Eyyūb ḳāḍīsı iken fevt olmışdur W (12)Şāh-ı Enbiyā:Seyyidü'l-mürselin W./ (18)daḫi : - W./

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Mest-i ᶜışḳuz ṣabrımuz yoḳ sīnemüz çāk eylerüz
Derd-i ᶜışḳile dem-ā-dem çeşmi nem-nāk eylerüz

(20) Görmek içün şāhid-i maḳṣūdı çeşm-i cān ile
Māsıvādan ḳalbimüz āyīnesin pāk eylerüz

(21) Neş'e-i cām-ı maḥabbet virdi bir ḥālet bize
Gözimüz yumup açınca seyr-i eflāk eylerüz

(22) Cām-ı ᶜışḳı dest-i sāḳī-i ezelden içmişüz
LÜṬFİYĀ anun içün güftārı bī-pāk eylerüz

[E.248ᵃ](1) LUṬFĪ

(2)Nāmı Luṭfu'l-lah'dur.İḳlīm-i Ḳırım'dan ẓuhūr idüp evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (3)taḥṣīl-i maᶜārif-i bī-şumārdan ṣoñra mülāzım ve ṭarīḳ-i ḳażāya ᶜāzim olmaġla (4)refte refte Rūm-ili ḳāḍılarınuñ eşrāfından ᶜilm ü faḍl ile maᶜrūf (5)ve luṭf-ı tabᶜ ile mevṣūf olup ᶜulūm-ı ᶜArabiyyede ḥᵛāce Saᶜde'ddīn-i (6)ṯānī ve fünūn-ı dürriyede bedel-i Ḫusrev u Ḫaḳānīdür.Ḥaḳḳā ki ᶜālem-i belāġat ü leṭāfetüñ (7)şems-i ḫāveri ve āsumān-ı ᶜirfān-ı fesāḥatüñ mihr-i enveri ḫoş-ṣoḥbet (8)ve kān-ı maᶜrifet bir merd-i hüner-ver olup lākin [W.244ᵃ] ġāyet mey-perest ve hem-vāre mest olmaġla (9)Mıṣraᶜ "el-müdām el-müdām yā Aḥbāb" diyerek peymāne miṯal güşe-i

---

(248ᵃ-2,3)Nāmı Lutfu'l-lāhdur.İklīm-i Kırım'dan ẓuhūr idüp evā'il-i ḥalinde İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i maᶜārif-i bi-şümardan:Nāmı Luṭfu'l-lāh olmaġla maḥlaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişdür.İḳlīm-i Kırım'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥalinde taḥsil-i maᶜarif-i bi-şümārdan W/ (4,5)refte refte.....ᶜulūm-ı ᶜArabiyye'de:refte refte eşrāf-ı ḳużat sütūde-ṣıfātdan olup ᶜilm ü faḍlla maᶜrūf ve luṭf-ı ṭabᶜ ile mevṣūf ᶜulūm-ı ᶜArabiyyede W./ (8)hüner-ver:nükte-dan W. /

(10)mey-ḫāneden bir ayaḳ ṭaşra çıḳmaz ve ḫum-ı mey gibi ḫāne-i ḫummāra küp (11)düşüp deryālar nūş itmeyince ᶜaḳlı başına gelmez

BEYT : Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(12) Tövbe-i meyde şebāt-ı ḳademümden şorma
Orasın sāḳī-i gül-çehrenüñ ibrāmı bilür

(13)diyerek bu beyti naẓm itmişdür.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(14) ŞERḤ-İ MİFTĀḤA varınca oḳıdum nice kitāb
Varmayınca der-i mey-ḫāneye feṯḥ olmadı bāb

(15)Mezbur KĀSIMPĀŞĀ'da sakin olmaġla bir gün Ġalaṭada Beyoġlu meygedelerinde (16)çoḳça eglenüp ḳandiller yanınca elden ayāġı bıraḳmayup aḫşāmdan şonraya (17)ḳalup tek ü tenhā mestāne Ḳāsımpāşā'ya giderken yolı ḲANLU KOZLAR (18)nām maḥalle uġrayup ḳażā-yı nā-gehānī bir iki ser-ḫoş önüne çıḳup (19)mezbūrı bıçāḳ ile urmaḳla ṣahbā-keş-i cām-ı memāt olup fevtine bu tārīḫ (20)naẓm olınmışdur.

Tārīḫ-i vefāt-ı Luṭfī Ḳādī

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(21) Ḥayf kim ol şāᶜir-i pākīze-gū
Eyledi cismin każāyāya siper

(22) Nūş idince ol şehādet cāmını
Eyledi ḥaḳdan yaña ᶜazm-i sefer

---

(13)diyerek bu beyti naẓm itmişdür:Bu beyt ḥasb-ı ḥālidür W./ (W.244ᵃ-7)de yer alan "Neẓr" başlığı (E.248ᵃ)da (15)den önce yer almamıştır. / (15)olmaġla:olup W./ (16)çoḳça eğlenüp :-W /(17)mestāne Ḳasımpaşaya:mestāne ḫānesine W./ (18)nā-gehānī:nā-gehānī gibi W./ (18,19)önüne çıḳup mezbūrı bıçāḳ ile urmaḳla ṣahbā-keş-i cām-ı memāt olup fevtine:yolını kesüp bıçaḳ ile urup biñ yüz on beş tārīḫinde ṣahbā-yı memātı nūş itmekle fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur W. (20)Ḳādī : - W./

(23) Nā-gehān bir nice gümrāh itdiler
Hançer[i] ser-tīz ile zīr ü zeber

[E.248^{b}](1) İki melek geldi tārīḫin didi
Cennet ^{c}aden ola LUṬFĪYE maḳar Sene 1115

(2)Bu birkaç beyt mezbūrun āgārındandur

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(3) Kīn saḳlama ḳalbünde ki inṣāf degüldür
Neylerler ol āyīneyi kim ṣāf degüldür

(4) Gösterme gözün yāşın o sīmīn-tene zīrā
Bilmez güherün ḳadrini ṣarrāf degüldür

(5) Keşfeyle kitāb-ı dili kim görmege lāyıḳ
^{c}Ālemde hemān nüsḫa-i Keşşāf degüldür

(6) Ṣarf itsem eger yoluña ey pādişeh-i ḥüsn
Gencīne-i cān u dili isrāf degüldür

(7) Allāh bilür Muḥteşem-i ṭab^{c}unı LUṬFĪ
Vaṣṣāf-ı zemāne dir isem lāf degüldür

(8) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(9) Bilmezlik ile işlerimüz hep hevā imiş
Āteş ḫayāl itdügümüz naḳş-ı mā imiş

(10) Miżrāb-ı dilden umma ṣaḳın naġme-i ṣafā
Sāz-ı felek de tār-ı emel bī-nevā imiş

---

(23)Hançer[i] ser-tiz: metinde "ḫancer u ser-tiz" şeklinde idi. Tamlama şeklinde düzeltildi /

(11) Cem^{c} eylemek sühanda mecāz u ḥaḳīḳati
Maḥsūs-ı ṭab^{c}-ı LUṬFĪ-İ şīrīn-edā imiş

[W.244^{b}] (12)VELEHU

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(13) Teşne-i ḳalbi dil ṣabūḥ ister
Ṭarab-ı cisme feyż-i rūḥ ister

(14) Zāhidā mezheb-i maḥabbetde
Tevbeye tevbe-i naṣūḥ ister

(15) Vuṣlat-ı yāre irmege LUṬFĪ
Ṣabr-ı Eyyūb u ^{c}ömr-i Nūḥ ister

(16)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı sāliş ḥażretlerinüñ cülūs-ı hümāyūnlarına naẓm eyledigi tārīḫdür.

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(17) Müjde āfāḳa ḫāliḳ-i ekvān
Ḳıldı Ḫān Aḥmedi şeh-i zīşān

(18) Geldi bir nükte-dān didi tārīḫ
Oldı Sulṭān-ı dehr Aḥmed Ḫān (sene 1115)

(19) Tārīḫ-i diger

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Ḫān-ı Aḥmed āfitāb-ı mekremet ẓill-i ilāh
Ḥamdüli'l-lah geçdi taḫta ḳıldı iḥyā-i nüfūs

---

(16)Pādişāh-ı cihān.....tārīḫdür:Neşr;Şā^{c}ir-i mezbūr fenn-i tārīḫde daḥi māhir olmaġla pādişāh-ı heft kişver ve şehr-yār-i manṣūr ve muẓaffer Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı sāliş ḥażretleri yümn ü iḳbāl u sa^{c}ādet ve iclāl ile taḫt-ı salṭanata cülūs-ı hümāyūn sa^{c}ādet-maḳrūnlarına bu tārīḫ-i ġarrā-yı naẓm itmişdür.Tārīḫ-i cülūs pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān W./

(21) Dehre tebşīr eyleyüp LÜṬFĪ didüm tārīḫini
Müjde alun eyledi Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı cülūs 1115

(22)Ġalaṭa Mevlevī-ḫānesi ta^{c}mīrīne didigi tārīḫdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(23) Ḳaṣr-ı ^{c}ālem-gīr-i Mevlānāyı seyrān eyleyin
Bakmadı kām-ı dü kevn ile cemāl-i meh-veşe

[E.249^{a}](1) LUṬFİYĀ tārīḫ itmāmın didi ilhām-ı ġayb
Arayan maḳṣūdını gelsün bu cāy-ı dil-keşe

(2) LEBĪB

(3)Nāmı.....dur.....ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i (4)bī-şumār itmekle ^{c}aṣrun şu^{c}arā-yı şīrīn beyānından olmışdur. Bu eş^{c}ār (5)şā^{c}ir-i mezbūrun güftārındandur.

(6) NAẒM

Vezni: -.-/..- -/.-.-/..-

(7) Felek ^{c}aceb yolımuz kūy-ı yāre düşmez mi
Bizüm de ḥisseműze bir nezẓāre düşmez mi

[W.245^{a}](8) Viṣāle va^{c}delerin güş iden o bed ^{c}ahdın
Zemān-ı maḥşere dek intiẓāra düşmez mi

(9) Feżā-yı ^{c}ışḳda bī-hūde gerd olan diller
Kemend-i ṭurra-i ^{c}anber-niṣāra düşmez mi

(10) Ḳalur gider mi kesād-ı hünerle böyle LEBĪB
Meta^{c}ı rāyic olur bir diyāra düşmez mi

---

(22)(Başlık):Tārīḫ-i ta^{c}mīr-i Mevlevī-ḫāne W./ (249^{a}-3)Nāmı.....dur .....ẓuhūr itmişdür:"W"nüshesında da müellifin ismi ve doğduğu yer boş bırakılmıştır./ (4,5)beyānından olmışdur.Bu eş^{c}ār şā^{c}ir-i mezbūrun güftārındandur:beyānından ḫaylı ma^{c}mūr şā^{c}ir olmağla eş^{c}ārından bu birḳaç beyt-i ra^{c}nā bu maḥalle taḥrīr ve imlā ḳılındı W./

(11) LEMᶜĪ

(12)Nāmı Ḫalīl'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif idüp (13)baᶜdehü baᶜż-ı kibār-ı devlete kātib ve pāşālara keṯḫüdā olmışdur. Ümenā zümresinden (14)ᶜaṣruñ şuᶜarāsından eşᶜārı ḫūb ve güftārı merġub bir ẕāt-ı maḥbūbu'l-ḳulūb'dür. (15)Fenn-i tārīḫde daḫı ḫaylī mahāreti olmaġla ẓurefā-yı dehrden Kuş Dede (16)dinmekle maᶜrūf olan dervīş-i dil-rīşüñ ta'ir-i murġ-ı rūḥ-ı āşiyān-sāz-ı (17)ᶜukbā oldukda fevtine bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(18)Tārīḫ-i vefāt-ı Kuş Dede

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Didi tārīḫ-i fevtin LEMᶜI şeh-bāz-ı ecel anuñ
İlāhī Kuş Dedeyi āşiyān-sāz-ı naᶜīm eyle

(20)Nābī'ī şīrīn-zebānuñ ġazeline naẓīre olmaḳ üzere bu ġazeli naẓm itmişdür.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Ey bād-ı ṣabā zülf-i dütādan mı gelürsin
Vāreste misin dām-ı belādan mı gelürsin

[E.249ᵇ](1) Ey cām nedür sende bu keyfiyyet-i teᵓsīr
Sen laᶜl-i leb-i rūḥ-fezādan mı gelürsin

(2) Dāmen be-meyān tīġ be-kef ġamze pür-āşūb
Ḳurbānuñ olam söyle ġazādan mı gelürsin

---

(11)Metinde Lemᶜī'nin sol kenarında şöyle not yazılmıştır : "Bin yüz otuz yedi senesinde Tiflis defter-darı iken fevt olmışdur":-W / (13,14)Ümenā zümresinden ᶜaṣruñ:Ümenā zümresinden olup ve ḥālā ᶜaṣruñ W./(15)bir ẕāt-ı : bir vücūd-ı W./ (15)ḫaylī : - W / (16)dinmekle:dimekle W. / (20)şirīn-zebānuñ gazeline:şīrin-güftāra W./

(3) Gördün mi ḫaṭ-ı tāzeyi gül-berg-i ruḫ üzre
Bülbül çemen-istān-ı vefādan mı gelürsin

(4) Ey ḫāme-i LEMʿĪ ne bu şīrīni-i güftār
Sen Nābī-i pākīze edādan mı gelürsin

(5) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) Teb-i ṭākat-güdāz-ı hecr-i ruḫsārunla bī-tābum
Ser-ā-pā bī-karārum reşk-i mevc-i baḥr-ı sīmābum

(7) Pey-ender-pey ḫayāl-i ebruvān-ı meh-cebīninden
Zaḫm-ber-zaḫm ḥāl-i tīġ-ı ser-tīz-i siyeh-tābum

(8) Olaldan ben ḫayāl-i gerdiş-i çeşmünle ser-gerdān
Yem-i ṭūfān-ḫīz-i eşk-i terde şekl-i girdābum

(9) Firāḳ-ı tīġ-ı āyīne cilā-yı ebruvānından
Ḳad-ı ḫum-geşte-i ḥayretle gūyā naḳş-ı miḥrābum

(10) Beni ḫūnābe nūş-ı minnet-i sāki kıyās itme
Hemān yād-ı lebiyle LEMʿİYĀ mest-i mey-i nābum

[W.245b] (11) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(12) Sāye-veş rū-siyeh oldı ḥasedinden aġyār
Hāle-āsā göricek ol mehi āġūşumda

---

(5) Velehu: Bu daḫi eşʿārındandur W./

(13) LEDÜNNÎ

(14)Nâmı Mustafa'dur.Bosna'dan zuhûr itmişdür.Evâ'il-i hâlinde vatan-ı me'lûfından (15)hicret ve sayd-ı şikâr-ı ma^{c}rifet ârzûsıyle nice zemân seyâhat iderek (16)iklîm-i ^{c}acemi geşt ü güzâr ve taht-gâh-ı şâh-ı Îrân'da yedi sene mikdârı (17)meks u karâr itmekle meclis-i şâha dâhil olup şu^{c}arâsiyle müşâ^{c}are (18)ve zurefâsıyle münâzara esnâsında bedîhî nazm eyledigi beytdür ki pesendîde-i şâh-ı ^{c}acem (19)olmağla mazhar ihsân-ı şâhı oldum diyü nakl itmişdür.

(20)Ol beyt budur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Yanâğ-ı sûzen ^{c}Îsâ be-güş-ı men müy-est
Be-güş-i duhter-i MERYEM yanâğ-ı mengûşest

(22)Ba^{c}dehû mezbûr âsitân-ı hümâ âşiyân-ı Devlet-i ^{c}Aliyye-i ^{c}Osmâniyye'ye gelüp Dîvân-ı sultânî [E.250^{a}](1)kâtipleri zümresine ilhâk olup Eflâk Voyvoda'sına dîvân efendisi (2)olmışdur. ^{c}Aşrun şu^{c}arâsından geçinüp fârisîde ziyâde mahâret da^{c}vâsiyle (3)ŞEVKET nâm şâ^{c}ir-i mâhirün Dîvânını şerh itmek sevdâsında iken bin yüz otuz üçde fevt olmışdur. (4)Bir iki beyt eş^{c}ârındandur.

(5) NAZM

---

(14)Bosna'dan:diyâr-ı Bosna'dan W./ (15)nice zemân seyâhat iderek nice zemân seyâhat ve tahsîl-i ma^{c}ârife mübâderet iderek W./ (16) yedi sene mikdârı : - W./ (17)dahil olup:duhul W / (18,19)beyitdür ki.....nakl itmişdür:beyitdür kî mazhar-ı ihsan-ı şahi oldugı kendiden menkûldür W. / (20)Ol beyt budur:ol beyitdür W./ (22)Ba^{c}dehu mezbur:şa^{c}ir-i mezbûr W./ (22)Devlet-i ^{c}Aliyye-i ^{c}Osmaniyye'ye gelüp: devlete gelüp W. / (22)sultani:-W / (250^{a}-1)ilhâk olup Eflak:ilhak olmagla ba^{c}z-ı kibâr-ı devletün^{c}imâmı ve kâtibi olduktan sonra bir müddet Eflâk W./ (2-4)^{c}Aşrun şu^{c}arasından.....eş^{c}ârindandur:^{c}Aşrun şu^{c}arâsındandur Dîvân-ı Şevketi şerh itmek sevdâsındadur. Bu birkaç beyit âsârındandur W./

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) Mey-i düşîne-i aġyâra tenhâ yâr varmışmış
Bahâr-istân-ı şevḳe ġonce-i gül-zâr varmış mış

(7) O mâh-ı bi-ser ü pâ cebhe-sây-ı ṭavf-ı rûzındur
Ḥicâz-ı kûyına şeb ṭâlib-i dîdâr varmışmış

[W.247^{a}] [E.251^{a}] (1)Fİ ḤARFİ'L-MÎM

(2) MUṬÎ^{c}Î

(3)Nâmı Meḥmed'dür. İstanbul'dan ẓuhûr itmişdür. Evâ'il-i ḥâlinde levâzım-ı (4)ṭarîḳ ve tekmîl-i ri^{c}âyet-i merâsim-i ders ü taḥḳîḳ idüp mülâzım ve müderris (5)olup refte refte ḳaṭ^{c}-ı paye-i medrese iderek Bosna ḳażâsı (6)Mevleviyyeti ile maḳżiyyü'l-merâm ve şîrîn-kâm olup ba^{c}dü'l-^{c}azl (7)"külli nefsün ẕa'iḳatü'l-mevt" nidâsına imtiṯâl ile bu ḫâne-i köhne-saḳf-ı (8)cihândan bin elli bir târîḫinde irtiḥâl itmişdür. Ol ^{c}aṣrun (9)şu^{c}arâsından ^{c}ilm ü faẓl ile mevṣûf bir ẕât-ı muḥterem idi. Bu iki beyt âṯârındandur.

(10) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(11) Dilâ senün daḫi olurdı başlar üzre yerün
Miṯâl-i nergis olaydı elünde sîm ü zerün

(12) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Ḳaçmaḳ murâd iden o mehi pîrehen gibi
Başdan geçe meger ki dilâ Kûh-ken gibi

(14) MEVCÎ

(251^{a}-4)tekmîl-i : - W / (9)bir ẕât-ı muḥterem idi. Bu iki beyt âṯârındandur: bir şâ^{c}ir-i ma^{c}rûfdur. Âṯârından bu beyitler nümûnedür W./

(15)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i eşᶜār (16)itmekle Devlet-i ᶜAliyyede baᶜż-ı mukātaᶜāta emīn oldukdan ṣoñra (17)ẕātı Begler begilik ᶜünvāniyle muᶜanven olup baᶜdehu dīvān-ı ᶜadālet-i ᶜünvān-ı (18)ᶜOsmāniye'de defter-dār-ı şıḳḳ-ı evvel manṣıbı ile ser-efrāz olmışdur. (19)Ol ᶜaṣrun̄ şuᶜarā-yı belāġat nişānındandur.Ḥaḳḳā ki bir mīr-i mīrān-ı süḫan-dān-ı (20)iḳlīm-i ᶜirfān olmaġla āṯārından bir beyt nümūnedür. ᶜAḳıbet ol daḫi (21)bin elli üç tārīḫinde fevt olmışdur.

[E.251^{b}](1)NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(2) Lūlenün luṭfunı olur mı mecāl inkāre
Hele bir vāsıṭadur būs-ı leb-i dil-dāra

(3) MUᶜĪN

(4)Nāmı Meḥmed'dür.Selānīk'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (5)taḥṣīl-i maᶜārif idüp baᶜdü'l-mülāzemet rāh-ı ḳażāya rāżī ve baᶜż-ı (6)ḳaṣabāta ḳāḍī olmışdur.Ol ᶜaṣrun̄ şuᶜarā-yı şīrīn-dehānından (7)ᶜilm ü faẓl ile maᶜrūf olup [W.247^{b}] bin altmış üç tārīḫinde (8)fevt olmışdur.Āṯārından bir iki beyt taḥrīr olındı.

(9) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Ḥatun̄ taḥrīrini keşf-i rümūz-ı tāzedür dirler
Kitāb-ı ḥüsne tār-ı kākülün̄ şīrāzedür dirler

(11) N'ola erbāb-ı dil bir dem düşürmezse dehānından
Muᶜīnün̄ şiᶜrine şīrīn-zebān-ı tāzedür dirler

---

(19)belāġat-nişānındandur:belāġat-şiᶜārından W./ (20,21)olmaġla āṯārından.....fevt olmışdur : olmaġla tertīb-i Dīvān idüp bin elli üç tārīḫinde fevt olmışdur.Āṯārından bu beyit bir nümūnedür W./ (7)ᶜilm ü faẓl ile maᶜrūf olup:olup ᶜilm ü faẓl ile meşhūr-ı cihān olup W./

(12) MEYLİ

(13)Nāmı ᶜAlī'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde Nā'il-i ḫōş-(14)güftārūn terbiyesiyle taḥṣīl-i maᶜārif-i bisyār ve tekmīl ṣanāyiᶜ-i eşᶜār (15)ile ḫaṭṭ u inşāda ve ḳayd u imlāda mahāret kesb idüp Dīvān-ı (16)sulṭānī kātipleri zümresine iltḥāk olup ᶜasrūn şuᶜarāsından (17)ḫoş-ṣoḥbet ve ḳābil-i ünş [ü] ülfet ġāyet pür-maᶜrifet olup (18)biñ altmış sekiz tārīḫinde fevt olmışdur.Bu iki beyt-i raᶜnā āṣārındandur.

(19) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(20) Yād-ı ġamzeñle gönül çāk-ı girībān eyler
Neşve-i ᶜışḳūn ile ᶜālemi seyrān eyler

(21) Reşk-i şemşīr-i nigāhuñ dilüm eyler sūzān
Siḥr-i efsūn-ı müjen gönlümi ḥayrān eyler

[E.252ᵃ] (1) MEZĀḲĪ

(2)Nāmı İbrāhīm'dür.Rūm-ili'nden ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a (3)gelüp taḥṣīl-i maᶜrifet idüp baᶜdel-mülāzemet rāh-ı ḳażāyā rāżī (4)ve baᶜż-ı ḳaṣabata ḳādī olup biñ yetmiş ḥudūdında fevt olmışdur.(5)Ol ᶜaṣrūn şuᶜarāsından olmaġla bu beyt āṣārından nümūnedür.

(6) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14,15)taḥṣīl-i maᶜārif-i bisyār ve tekmīl ṣanāyiᶜ-i eşᶜār ile ḫaṭṭ u inşāda ve ḳayd u imlāda mahāret kesb idüp:taḥṣīl-i maᶜārif u eşᵃār idüp ḫaṭṭ u inşāda kesb-i mahāret idüp W./ (17)metinde "ünş-i ülfet"şeklinde idi.Ünş [ü] ülfet şeklinde düzeltildi./ (18)Bu iki beyt-i raᶜnā āṣārındandur:Bu bir iki beyit eşᶜārındandur W./ (252ᵃ-3)rāh-ı ḳażāya:ṭarīḳ-ı ḳażāya W./ (4)ḥudūdında:tārīḫinde W./ (5)Ol:-W./(5)āṣārından nümūnedür:nümūnei āṣārıdur W. /

(7) Hüner maḥv-ı vücūd itmekdedür tāb-ı maḥabbetle
Güle şebnem gibi olmaḳ gerek üftāde ey bülbül

(8)MÜNĪFĪ

(9)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i (10)bī-ḥesābdan ṣoñra mülāzım olup ṭarīḳ-ı tedrīse ^{c}āzim iken biñ yetmiş (11)sekiz tārīḫinde terk-i medrese-i fenā ve ^{c}azm-ı beḳ^{c}a-i beḳā itmişdür. (12)Ol ^{c}aṣruñ şā^{c}irleri ta^{c}dādıyla ma^{c}dūd olmaġla eş^{c}ārından (13)bir beyt taḥrīr olındı.

(14) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Mübtelā olaldan ^{c}ışḳına o şūḫ u āfetüñ
Ḳalmadı ṣabr u ḳarāruñ gitdi dilden rāḥatuñ

[W.248^{a}](16) MEYYĀL

(17)Nāmı Aḥmed'dür.Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i Mevleviyye'ye meyl ü raġbet ve nice zemān (18)seyāḥat ile taḥṣīl-i ma^{c}rifet ve tekmīl ādāb-ı ṭarīḳat idüp biñ (19)seksen tārīḫinde fevt olmışdur. ^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından bir dervīş-i (20)dil-rīş idi.Āṯārından bir iki beyt taḥrīr olındı.

(21) NAẒM (Rubā^{c}i)

[E.252^{b}](1) Her ṣūret ile dil nīce bir deyr olsun
Varsun o büt-i ārām-ı dil ġayr olsun

(2) Ḫaṭṭın göricek terk idüp ol şūḫı didüm
Ey yār-ı cefā-kār gicen ḫayr olsun

---

(11)terk-i medrese-i fenā ve ^{c}azm-ı beḳā-i beḳā itmişdür:fevt olmışdur W./ (17)meyl ü:-W./ (18)ile:ve W./(18-20)ādāb-ı ṭarīḳat idüp .....taḥrīr olındı:ādāb-ı ṭarīḳatdan ṣoñra ^{c}aṣruñ şu^{c}arāsından bir dervīş-i dil-rīş olup biñ seksen tarihinde terk-i zāviye-i fenā ve ^{c}azm-i bādiye-i beḳā itmişdür. Bu ebyāt āṯārındandur W /

(3) MĪRĪ

(4)Nāmı Meḥmed'dür.Bosnavī'dür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet şiᶜr ü inşā idüp (5)ᶜaṣrūñ şuᶜarāsından olup zümre-i sipāhiyāne dāḫil oldukdan ṣoñra (6)biñ seksen iki ḥudūdında fevt olmışdur. Bu beyt eşᶜārından (7)bir nümūnedür.

(8) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(9) Ḳaldı ayaḳda şuᶜle-i dīde-i intiẓārımuz
Sāġara el degirmedi sāḳī-i gül-ᶜiẓārımuz

(10) MEDĪḤĪ

(11)Nāmı Meḥmed'dür.Baḥr-ı Ḳulzüm-i benī ādem olan maḥrūsa-i İstanbul'dan ḥaṣıl olmış (12)bir dürr-i şeh-vār olup evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ᶜilm ü kemāl idüp baᶜdehu (13)ṭarīḳ-i saᶜādet-refīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzim oldukdan ṣoñra ṭūṭī-i (14)ṭabᶜ-ı nāzükī nebāt-ı mıṣrıyyeye münceẓib olup Mıṣr-ı Ḳāhire'de (15)vāḳiᶜ Berles ḳażāsına ḳādī olup ol diyār-ı celīl-āṣāra (16)vuṣūlında ḥuluvvi'l-beyān olmaġla şeh-nāme ḫᵛān-ı bediᶜü'l-ᶜunvān (17)olmış idi. Binā'en ᶜaleyn maḥrūsa-i mezbūrede her rūzī nev-rūz-ı (18)zinde-gānī ve vüzerā ve ümerā ve sā'ir aᶜyān-ı kibār mecālisinde ṣandalī-(19)nişīn belki her encümen-i sürūnuñ cüz'ü aᶜẓamı olup derūnından (20)ṭarīḳ-i pür-miḥan-ı ḳażānuñ nakşı muẓmaḥil olup giderek beyt:

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(252ᵇ-4)Bosnavi'dür:Bosna'dan ẓuhūr itmişdür W./(4)maᶜrifet:maᶜrifetden ṣoñra W./ (4-7)şiᶜr ü inşā idüp.....bir nümūnedür:zümre-i sipāhiyāne dāḫil olup ᶜAṣruñ şuᶜarāsından naẓm u inşāda māhir gerçekden şāᶜir oldukdan ṣoñra biñ sekiz iki tārīḫinde fevt olmışdur. Āṣārından bu beyit bir nümūnedür W. / (17)maḥrūsa-i mezbūrede:maḥrūsa-i Mıṣrda W./ (18)ve sā'ir aᶜyān-ı kibār : -W./ (20)olup: olmaġla W./

(21) Ṣahbā u beng ü berşe bedel-bāde vü ᶜarak
Cümle mükeyyefātı yerüz keyf-i mettefak

[E.253ᵃ](1)maẓmūnuna mā-ṣadak düşmiş idi.Evāḫir-i ümūrında ġāyet sevdā-zedelik (2)el virüp [W.248ᵇ] ümerā ve vüzerāmuñ kendüye il-bās eyledügi elbise-i (3)fāḫire bir vaḳt-ı ḳalīlde hem-reng-i ḳıyr ü ḳatrān olup kendüyi ḳadd-ı ḫamīde ile (4)görenler sanursuñ revġanı kemān tasavvur iderler idi. Mezbūr bir miḳdār (5)zen-perest olmaġla kendüyi toz kandurmaz pākize-libās ḳıyās iderdi (6)Cemīᶜ-i aḥvāli ẕātī gibi ḫande-āver olup biñ seksen üç tārīḫinde (7)fevt olmışdur.Kibār-ı Mıṣırdan birinden bir ferrāce ṭaleb idüp bu ḳıṭᶜayı naẓm itmişdür.

(8) KIṬᶜA

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Ferrāce-i küheni ḳalbe niyyet itdükde
Lisān-ı ḥāl ile ol da dönüp didi cānā

(10) Mekün mekün peşimān dehed bāşed
Bīcān ḥażret-i Ādem telef kunī mārā

(11)Mıṣır'da maḥmil-i şerīf ṭuluᶜunda bedīhī naẓm eylemişdür.

RUBĀᶜĪ

(12) Ey sārbān-ı uştur-ı maḥmil-keş-i kūy-ı ṣafā
Āheste git kim olmasun diller şikeste zīr-i pā

(253ᵃ-1)düşmiş idi:olup W. / (2)ümerā ve vüzerāmuñ:kibāruñ W. / (2-3)kendüye ilbās eyledügi elbise-i fāḫire bir vaḳt-ı ḳalīlde hem-reng-i ḳıyr ü ḳatrān olup: -W. / (5)pākize-libās ḳıyās iderdi: pākize-libās-ı ḫoş-liḳā ḫayālinde idi W. / (7)Kibār-ı Mışır'dan birinden bir ferrāce ṭaleb idüp bu ḳıṭᶜayı naẓm itmişdür:Kibāruñ birinden bir ferrāce ṭalebiyle bu ḳıṭᶜayı naẓmidüp göndermişdür W. / (10)II.mısra'ın vezni eksik. / (11)(Başlık):Maḥmil-i şerīf ṭuluᶜında naẓm eyledigi ḳaṣīdedendür W. /

(13) Görmez misün ol uşturı Mecnün gibi eyler ᶜazmī
Leyli yolında gözleri pür-eşkdür çün ᶜayn-ı mā

(14)Vüzerādan birine virdiği Şitā'iyye ḳaṣīdesindendür

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(15) Seḥer-geh Yūsuf-ı ḫūrşīd gözden oldı nihān
Aġardı aġlamadan berf ṣanma çeşm-i cihān

(16) Bürādedür dökülen berf ṣanma her ṭarafa
Felek bu ḳubbe-i mīnāda itmemedür devrān

(17) Bozılmış idi meger çarḫı saᵉat-ı dehrün
Geçürdi igneden idüp hilālden sühān

(18) NEVRUZİYYE'SİNDENDÜR

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Pīre zen-i dünyā güzellendi yine nev-rūzdur
Gün yüzin gördük bu da bir ṭālicᶜ-i firūzdur

(I)DER ŞİKAYET-İ EZ BAḪT-I ḪOD

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(II) Velī ne fā'ide ṭālicᶜ müsāᶜid olmıyıcaḳ
Zemīn-i ḫuşkī geçerde yeme düşer deryā

(20) MA'ĀLĪ

(21)Nāmı Mehmed'dür.Diyār-ı Bekr'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bisyār (22)itmekle ᶜaṣrūn şāᶜir-i şīrīn zebānından olup bin seksen beş tārīḫinde [E.253ᵇ](1)fevt olmışdur. Bu beyit āṯārındandur.

---

(14)(Başlık):Naẓm eylediği Şitā'iyye ḳaṣīdesindendür W./ (I,II): -E /
(22)tārīḫinde:senesinde W. /

(2) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Degül destār-ı sebze zīnet iklili ol şāhuñ
Cemāl-i iᶜcāzıdur k'olmış gül üstinde çemen ḥāṣıl

(4) MEYLĪ

(5)Nāmı ᶜAbdü'l-bāḳī'dür.Bosna'dan ẓuhūr idüp İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i maᶜārifden ṣoñra (6)mülāzım ve ṭarīḳ-i ḳażāya ᶜāzim olmaġla baᶜż-ı kaṣabāta ḳāḍī olup (7)biñ seksen altı tārīḫinde fevt olmışdur. [W.249ᵃ] ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla (8)bu beyt āṯārından nümūnedür.

(9) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) İḥāṭa eylemiş ceyş-i ḫaṭṭ ruḫsār-ı cānānı
Yazıḳ iklīm-i emn-ābād-ı ḥüsne yaḳ ayaḳ başmış

(11) MEZĀKĪ

(12)İsmi Süleymān'dur.Rūm-ili'nde vāḳiᶜ-i livā-ı Hersek ḥavālisinden ẓuhūr idüp (13)zemān-ı ṭefūliyetde serāy-ı ᶜāmire-i sulṭānī'ye dāḫil olup nice zemān (14)ḫidmet ve taḥṣīl meẓāḳ-ı maᶜrifet itdükden ṣoñra ṭaşra çıkup ḫaylī seyāḥat (15)idüp baᶜż-ı pāşālara dīvān kātibi olup şiᶜr ü inşāda yed-i ṭulāsı (16)ziyāde maḳbūl

---

(253ᵇ-5)idüp İstanbul'a:itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a W/(6)olmagla:olup W./(6)ḳāḍī olup:ḳāḍī ve ḥākim olduḳdan ṣoñra W./(12)ismi: nāmı W/(12)idüp:itmişdür.Evā'il-i ḥālinde W./(13)zemān-ı tefūliyetde: -W/(14)ve taḥṣīl mezāḳ-ı maᶜrifet:ve tahsil-i maᶜrifet W./(14)ḫaylī: nice zemān W./(15)idüp:-W./(15)dīvān kitābi olup:kitābet idüp W./(15),(254ᵃ-3)çiᶜr ü inşāda....olᶜaṣruñ şuᶜarāsından:şiᶜr ü inşāda kesb-i maharet itmekle vezīr-i aᶜzam Köprīli Meḥmed Pāşā'ya intisāb idüp baᶜdehū oğlu Fāżıl Aḥmed Pāşā'ya tezkireci olup baᶜdehū dīvān ḫᵛāceleri silkine sālik olup muḳābele-i süvārı manṣıbı ile ser-efrāz olduḳdan ṣoñra biñ seksen sekiz tārīḫinde gül-zār-ı ᶜömri zübūl-i ḫazān-ı fenā olup ᶜaẓm-i ᶜuḳbā itmişdür.Ḥaḳḳā ki erbāb-ı meẓāḳ ve ẕihn-i pāküñ yegānesi ve aṣḥāb-ı dāniş ü idrāküñ ferzānesi ve her fende māhir ve maᶜārif ü kemālde naẓīri nādir olup terfīb-i Dīvān itmişdür.Mezbūr ṣayyāş-ı rūzigār olup hem-vāre cāşnī-i ṣahbā ile şīrīn meẓāḳ olmagla şuᶜarā-yı ᶜaṣrdan W./

taḥrīr ve imlāsı olmağla Ḳoca Köprīlī Meḥmed Pāşa Vezīr-i aᶜẓam iken (17)tezkireci olup baᶜdehu ābrūy-ı vüzerā Fāżıl Aḥmed Pāşā'ya daḫi nice zemān (18)tezkireci olup baᶜdehu dīvān ḫᵛaceliklerinden muḳābele-i sūvārī (19)mansıbı ile ser-efrāz olmışdur.Ḥaḳḳā ki erbāb-ı mezāḳ ve zihn-i pākūn (20)yegānesi ve aṣḥāb-ı dānış ü idrākūn ferzānesi ve her fende māhir (12)maᶜārif ü kemālde naẓīri nādir olup tertīb-i Dīvān idüp bin [E.254ᵃ](1)seksen sekiz ḥudūdında gülzār-ı ᶜömri zübūl-i ḫazan-ı fenā olmağla ᶜāzim-i rāh-ı (2)ᶜuḳbā olmışdur.Mezbūr ᶜayyāş-ı rūzi-gār olup hemīşe çāşnī-i ṣahbā ile (3)şīrīn mezāḳ olmağla ol ᶜaṣrūn şuᶜarāsından Fennī nām şaᶜir-i mezbūrūn (4)fevtine bu güne tārīḫ perdāz olmışdur.

(5)Tārīḫ-i vefāt-ı Mezāḳī güfte-i Fennī

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(6) Mezāḳī ḳalmadı bezm-i neşāṭūn
Ne āl itdi bilinmez yine sāḳī

(7) Misāl-i mey-gede yıḳıldı ḥayfā
Serāy-ı ᶜişretūn ṭāḳ [u] revāḳı

(8) Şikest eyler olursa cām-ı Cem de
Budur devr-i zemānūn ittifāḳı

(9) Ḳoyup elden ayāġı çünki bildi
Var imiş her viṣālūn bir firāḳi

(10) Ecel peymānesin āḫır idüp nūş
Cihāndan ġitdi diyü yār-ı bāḳī

---

(5)güfte-i fennī :- W./ (7)Metinde "ṭāḳ-ı revāḳı" şeklindedir: "ṭāḳ [u] revāḳı" şekli doğrudur./

(11) Bekā mey-ḫānesinde bāde ber-kef
Ola cāmi-i devrāne mülāḳī

(12) Görince Fenniyā bir cām-ı memlū
Çekildi bezm-i dünyadan MEZĀḲĪ

[W.249^{b}](13)Mezbūrun eş^{c}ārından birkaç beyt-i bī-bedel taḥrīr olındı

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(14) Bezm-i meyde ümarın būs-ı leb-i dil-dārı
Mest olup nāz idicek ġamze-i hançerdārı

(15) Ḳaçmazın ġamzeye cān virmeden ammā nideyüm
Nice ḫoşnūd ideyüm ṭurra gibi ṭarrārı

(16) Ġamze ṭursun girih-i ṭurreye dil-beste iken
Güşına ḳor mı gönül ser-zeniş-i aġyārı

(17) Ey MEZĀḲĪ nice bir ġamze ile ceng ü sitīz
Oldı meydān-ı veġā gerd-i kederden ^{c}ārī

(18) VELEHU

Vezni: - -./.- - ./.- -./.- -

(19) Gül-şende ḳaçan ^{c}arż idesin ġonce-dehenlik
Bülbül gibi ^{c}āşıklar ider ġulġula-zenlik

(20) Bir bezme ki sāḳī olasın ey leb-i mey-gūn
Zühhād-ı kühen-sāle irer töwbe-şikenlik

---

(13)(Başlık):şā^{c}ir-i mezbūrun eş^{c}ārından birkaç beyt taḥrīr olındı W. / (18),(22)Velehu: (W.249^{b})de takdim ve tehir vardır./

(21) Biz muḥrim-i iḥrām reh-i Ka^{c}be-i ^{c}ışḳuz
Ḥācet degül āzāde MEZĀḲİ'ye kefenlik

(22) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(23) Ey gönül deyr-i cihān ol büt-i ṭannāze fedā
Ṣad niyāz-ı dil ü cān biñ nigeh-i nāza fedā

[E.254^{b}](1) Ser-i kūyında ḳo kākülleri dil ṣayd itsün
Böyle ṣad murġ-ı ḥarem ol iki şeh-bāze fedā

(2) Rāz-dārān-ı maḥabbet ne ḳadar maḥrem itse
Çeşm-i ser-mesti ile ġamze-i ġammāze fedā

(3) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) İdüp çīn-i cebīn-i āşikār ebrū-yı istiġnā
Bu yüzden gösterir ^{c}uşşāḳ-ı zāra rūy-ı istiġnā

(5) Ser-i gīsū-yı zer-tārında ḥālin görme hoş düşmiş
Ḥam-i çevgān rengine mu^{c}anber kūy-i istiġnā

(6) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Varalum cem^{c}i olalum mey-kedede bir yere hep
Virelüm varımızı bāde-i cān-pervere hep

(8) Ne ṭurur sāḳī hemān sāġarı gerdān itsün
Geldi erbāb-ı ṣafā bezm-i sürūr-āvere hep

(9) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(10) Ey ber-zede dāmān-ı ṣad-āşūb-ı ḳıyāmet
Aḥsente zihī fitne-i ser-kūb-ı ḳıyāmet

(11) Ferdāda görüp ḳāmetüni pāyuna düşsem
Olmaz dil-i sevdā-zede maḥcūb-ı ḳıyāmet

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Yārsız bir dem ḳarār-ı ᶜāşıḳ-ı nā-kām güç
Ḥaḳ budur kim böyle bir āvāreye ārām güç

(14) Görmedükçe gün yüzüñle zülf-i şīrīnüñ senüñ
Dōstum ᶜuşşāḳ-ı zāra farḳ-ı rūz ü şām güc

(15)Köprīlī-zāde Fāżıl Aḥmed Pāşā'nuñ Vezīr-i aᶜẓam olduġına tārīḫdür

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(16) Aldı mühri kerem ü ᶜadl ile Aḥmed Pāşā

(17)Merḥūm Aḥmed Pāşā'nuñ fevtine bu tārīḫi dimişdür.

(18) Mezāḳī oldı nūriyle cilā merḳad-ı Aḥmed Pāşā

[W.250ᵃ] (19)MAHVĪ

(20)Nāmı Aḥmed'dür.Kütāhya'dan ẓuhūr itmişdür.Bu cerīde-i ᶜirfāna fārig̈ maḫlaṣ ile (21)tercemesi sebḳ iden ᶜAbdü'r-raḥīm Çelebī'nüñ birāderidür.Evā'il-i ḥalīnde (22)taḥsīl-i maᶜrifet itmekle ᶜaṣrun şuᶜarāsı zümresine dāḫil olup [E.255ᵃ](1)bin seksen ṭoḳuz tārīḫinde fevt olmışdur. Bu beyt āṯārından nümūnedür.

(254ᵇ-17)(başlık):bu dahi fevtine tārīḫdür W./ (18)Bu mısra'ın vezni bozuktur / (21)Çelebī'nüñ birāderidür:Çelebī nām şāᶜirüñ birāderidür W. / (255ᵃ-1)Bu beyt āṯārından nümūnedür:āṯārından bu beyt bir nümūnedür W. /

(2) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Böyle mestāne olur ḫāne-i aġyāre giden
Bir ᶜaceb ḫasta olur ḫastaya tīmāre giden

(4) MEDHĪ

(5)Nāmı Muṣṭafa'dur.Burūsadan ẓuhūr itmişdür.Nūḥ-zāde dinmekle ḳakīn-i iştihārdur. (6)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i keşīreden ṣonra derviş-āne libās ile (7)reftār ve şāᶜirāne güftār ile ᶜaṣrun şuᶜarāsı silkine sālik olup (8)ġāyet bī-naẓīr şehnāme-gūy bir şāᶜir pakīze-ḫūy olup bin (9)ṭoḳsan ḥudūdında sālik-i rāh-ı ᶜadem olmışdur. Bu eşᶜār āṯārındandur.

(10) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(11) Kimūn ᶜışḳdan perī vardur o bil bālāda aḫşamlar
Ne bālā ᶜarş-ı āᶜlā belki ev ednāda āḫşamlar

(12) Saḳın sen kūy-ı cānānı uzaḳdur şanma ey Mecnūn
Seḥer yola giren ᶜāşıḳ gice leylāda āḫşamlar

(13) Bu ten geştīsini sāḥilde ḳoma ḳo anı baḥre
Anuñ kim bādbān-ı ᶜaḳlı var deryāda aḫşamlar

(14) Sür esb-i himmetūn çöller içinde ḳalma zīra kim
Ṭavāfa saᶜy idenler Kaᶜbe-i ᶜulyāda āḫşamlar

---

(5)dinmekle:dimekle W. / (6)libās ile: - W./ (9)ḥudūdında: tārīḫinde W. / (9)sālik-i rāh-ı ᶜadem olmışdur : fevt olmışdur W. / (9)Bu eşᶜār āṯārındandur: Bu eşᶜār ol şāᶜir-i devrānuñ ve ol ferīd-i cihānuñ āṯārındandur W. /

(15) Gider her kim reh-i Ahmed'de bugün istikāmetle
İrer Mahmūda Medhī Cennet-i a^{c}lāda aḥşamlar

(16)MUḤTĀRĪ

(17)Nāmı Mehmed'dür.Maḥrūse-i Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde (18)taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp mülāzım ve ṭarīk-i tedrīse ^{c}āzim olmağla (19)refte refte kat^{c}-ı merātib-i medāris iderek Bosna ḳażasına ḳādī (20)olup ba^{c}de'l-^{c}azl bin ṭoḳsān ḥudūdında ṭayy-i sicill-i ḥayāt (21)itmişdür. Ḳā'imī dīvānında medḥ eylediği Muḥtārī budur. Mevlānā-yı mezbūr [E.255^{b}] (1)vecīh ve vaḳūr ṣāḥib-i ma^{c}ārif ve şu^{c}ūr ve ḥüsn-i kitābetde (2)ḳalem gibi ^{c}alem ve ^{c}ilm-i ma^{c}rifetde müsellem ve her fende behre-yāb [W.250^{b}] ve fenn-i şekke (3)şedīdü'l-intisāb olup ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından olmağla bu ebyāt (4)āṯārından numūnedür.

(5) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Kimse gün görmez yağınca ^{c}āleme berf-i cedīd
Dehri pervāne ṭutar ammā ki meş^{c}al nā-bedīd

(7) Dest-res olmaz ise vaṣla iderdük merḥabā
Ol daḥi el virmedi zīrā ki olmaz şimdi ^{c}īd

(8)MEŞREBĪ

(9)Nāmı Mehmed'dür.Üsküdār'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet (10)ve tekmīl-i fenn-i kitābet itmekle Dīvān-ı sulṭāni kātipleri zümresine ilḥāḳ (11)olup bin ṭoḳsān beş tārīḫinde fevt ol-

---

(19)medāris:tarīk W. / (20)hudūdında:tārīḫinde W. / (21)Ḳā'imī dīvānında medḥ eylediği Muḥtārī budur:(W.250^{b})de sağ kenardā sonradan ilave edilmiştir / (255^{b}-4)āṯārından nümūnedür:nümūne-i āṯārıdur W./

mışdur. ᶜAṣruñ (12)şuᶜarāsından olmağla bu birkaç beyt āṯārındandur.

(13) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Hezār-ı ᶜışḳdur dil-i gülşen-i envārdur sīnem
Meger āyine-i ṭūṭī-i ḫōş-güftārdur sīnem

(15) Libās-ı surḫ ile bir serv ḳāmet-ḫūbdur şerḥa
Ġam-ı ḫālüñle yanmış dāġ ile gül-zārdur sīnem

(16) Yiter her bār-bāġ-ı dilde tāze meyve-i nażmuñ
Derūn-ı MEŞREBĪ-veş ravża-ı eşᶜārdur sīnem

(17)MUḪLİSĪ

(17)Defter-dār Beg Efendi'dür.Ol naḫl-ı bōstān-ı maᶜārif ve ol gülbin-i gül-istān-ı (18)ᶜavārifüñ nām-ı emcedi Mehmed'dür. ᶜAṣrında Devlet-i ᶜAliyye-i ᶜOṯmāniye'de (19)vezāret ile defter-dār olan Ṣārı ᶜAlī Paşā'nuñ oğlu olup (20)evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ᶜulūm ve tekmīl-i rüsūmdan ṣoñra dīvān-ı [E.256ᵃ](1)ᶜadālet-ᶜünvan ḫᵛāceleri zümresine dāḫil olup ḳatᶜ-ı pāye-i manāṣıb (2)iderek iki defᶜa Yeñiçeri Efendisi ve Ḫaṣeki Sulṭān Keṯḫüdası (3)ve nice zemān defter-dār-ı evvel mansıbı ile meşhūr-ı cihān olup baᶜdehu (4)vezāret ile ḳubbenişīn olmağla Himmet-zāde ᶜAbdu'l-lah Efendi bu tārīḫi dimişdür.

(5) Tārīḫ

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(18,19)ᶜOṯmaniyede vezāret ile : -W./(19)olan:evvel olan W. / (256ᵃ-1) ḳatᶜ-ı pāye-i:katᶜ-ı meratib W. / (2)kethudası:kethudası oldukdan ṣoñra W. / (4)Himmet-zade ᶜAbdu'l-lah Efendi:Himmet Efendi zāde-i Şeyḫ ᶜAbdu'llah Efendi W./(4)dimişdür:naẓm itmişdür W. / (5)Tariḫ:Tārīḫ-i vüzerāt-ı defter-dār Big Efendi W. /

Big Efendüm vüzerā saffına virdüñ zīver

Ḥakkā ki (6)ol ᶜālim-i ᶜālī-mikdār ve fāżıl-ı fażīlet-iştihār şāᶜir-i celīlü'ş-şān (7)ve cemīlü'l-beyān meşāhir-i şuᶜarādan ᶜaṣruñ yegānesi ve dehrüñ (8)ferzānesi seh̲ā-güster ve fukarā-perver [W.251ᵃ] muᶜazzez ve muvakkar bir şaᶜir-i (9)şīrīn-maḳāl ve memdūh̲-ı erbāb-ı faḍl u kemāl olup bin toksan (10)ṭoḳuz tārīḫinde fevt olmışdur. Bu ebyāt-ı pür-nikāt ol ferīd-i cihānuñ āṯārındandur.

(11) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(12) ᶜİşret demi gül mevsimi eşcār ṣadāsı
Dil-ber sesi bülbül nefesi yār ṣadāsı

(13) Şeb tā-be-seḥer nāle vü āhı yiter itdüñ
Hun-hᵛār-ı dile ḳılmaz eṯer zār-ı ṣadāsı

(14) Manṣūr ene'l-ḥaḳ zened ey şeyḫ-i sebük-ser
Şevḳ-āver olur şām u seḥer dār ṣadāsı

(15) Ney nāleside sūz-ı derūni virür ammā
Āşufte iden ᶜāşıḳı şeştār ṣadāsı

(16) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Merḥabā ey feyż-ı baḫş-ı sīne-i aḥbāb-ı dil
Pertev-i ḥüsnüñ nigārā mihr-i ᶜālem-tāb-ı dil

(18) Zülf-i yārı piç-i ḫam çekmiş ᶜiẕār-ı ṣafḥaya
Resm iderken lerze düşmiş ḥāmede yoḳ āb-ı dil

(19)MEDḤĪ

(20)Nāmı ..... 'dur.Baġdād-ı behişt-i ābāddan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde (21)neyyir-i burc-ı ḥaḳīḳat şems-i maṭla^{c}-ı ṭarīḳat gavs ü'l-etḳıya vāḳıf-ı sırr-ı Ḫudā (22)şeyḫ ^{c}Abdü'l-ḳādir Gīlānī Ḥażretlerinüñ ṭarīḳat-ı ^{c}aliyyelerine intisāb idüp [E.256^{b}] (1)tārik-i dünyā ve mücerred-i bī-nevā derviş-ṣūret ve fānī-sīret olmaġla (2)seyāḥat iderek İstanbul'a gelüp Ṭophāne'de vāḳi^{c} ḫānḳāh-ı ḥażret-i (3)Ḳādiriyye'de ḥücre-nişīn ve ^{c}uzlet-güzīn olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsındandur. (4)Eş^{c}ārı ḫūb ve güftārı merġūb olmaġla bu birḳaç beyt-i ra^{c}nā ol (6)derviş-i dil-rīşün āṯārındandur.

(6) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Bir elif çekdi benüm sīneme cānān bu gice
Ṣanki ṣarıldı bana serv-i ḫırāmān bu gice

(8) Ayun on dördi gibi dün gice meclisde idi
Ḳande aḫşamladuñ ey māh-ı dıraḫşān bu gice

(9) Rindler ṣoḥbetine ṭālib olan ^{c}ārifler
MEDḤİNÜÑ ḥücresine cem^{c} ola yārān bu gice

(10)MAḪDŪM

(11)Nām-ı emcedi Aḥmed Yaḥyā'dur.Aṣrında Şeyḫü'l-İslām olan Debbāġzāde [W.251^{b}] (12)Meḥmed Efendi'nüñ maḫdūmıdur.Gevher-i nā-yāb-ı vücūd-ı bihbūdı İstanbul'dan (13)ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde

---

(20)Nāmı ..... dur.:"W"nüshasında da böyledir./ (20)Evā'il-i ḥālinde:Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp W./ (22)ṭarīḳat-ı ^{c}aliyyelerine intisāb idüp:ṭarīḳ-i sa^{c}ādet-refīkine intisāb ile W / (256^{b}-2) ḥażret-i -W / (4)ḫūb:^{c}āşıḳāne W./(4)merġūb:taṣavvufane W/ (4,5)beyt-i ra^{c}nā ol derviş-i dil-rīşün:beyt-i ẕat-ı memdūḥü'l-sıfatuñ W. / (12)maḫdūmıdur:maḫdūm-ı mükerremidür W./ bihbūdı:bihbūdı kān-ı W./ (13)taḥṣīl-i fünūn-ı keşīreden ṣonra:taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp W./

taḥṣīl-i fünūn-ı keşīreden şoñra maḥādīm-i (44)kirāma maḥṣūs olan ṭarīḳ-i tedrise bi-ḥasebil-ᶜāde pā-nihāde olup (15)henüz neticeyāb-ı ṭarīḳ olmayup Ayaşofya-i kebīr müderrisi iken (16)biñ yüz on iki ḥudūdında terk-i medrese-i fenā ve ᶜazm-i buḳᶜa-i (17)beḳā itmişdür. ᶜAṣrun̄ şuᶜarāsından bir pāk-zāt-ı maḥdūm-ı sütūde (18)-ṣıfāt olup nāzükāne eşᶜārı ve ẓarīfāne güftārı vardur. Bu (19)eşᶜār-ı güher-bār ol maḥdūm-ı maḥmūd ü'l-ḥisālün āṣārındandır.

(20)NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(21) Āzürde-i cevri idigüm yāre diyeydüm
Cevr eyler ise şoñra nedür çāre diyeydüm

(22) Bī-gāneye rāzın beni dir ẓannider ol māh
Yanmazdum eger kim bu dil-i zāre didüm

[E.257ᵃ](1) Hiç söylemedi derd-i dilüm yāre didüm āh
Söylerdi eger ṣūret-i dīvāre diyeydüm

(2) Āhestede nerm eyler idi ḳalbin oleydı
Bu āteş ile ḥālümi dil-dāre didüm

(3) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Görince rūy u ḥaṭ u zülfüni ẓann eyledüm ey dil
Gül ü sünbül açıldı nev-bahār-ı dil-güşā oldı

(5) MÜNĪRĪ

(16,17)fenā ve ᶜazm-i bük ᶜa-i beḳā itmişdür:fenā eylemişdür W./ (18)vardur : olmaġla W. / (19)maḥmūdü'l-ḥiṣālün:memdūḥu'l-ḥisālün āṣārındandur W. /

(6)Nāmı Hüseyin'dür.İstanbul'dan perveriş-yāb-ı ẓuhūr olmışdur. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (7)maᶜrifet ve tekmīl-i fenn-i kitābet itmekle rūz-nāmçe-i evvel ḫulefāsı silkine sālik (8)olup ᶜaşrūn şuᶜarāsından eşᶜārı pākīze ve naẓīf ve güftārı muḥrik u (9)laṭif-dür.Āheng-i kilk-i naġme-serāsı revnaḳ-ı ser-bezm-i leṭāfet ve süḫan-ı (10)feraḥ-fermāsı ġonce-i rengīn-i bāġ-zār-ı feṣāḥatdur. Bin yüz on beş tārīḫinde (11)tayy-ı tūmār-ı rūz-nāmce-i ḥayāt it-mişdür.Bu eşᶜār ol ẕāt-ı siḥr-āsārundur.

(12) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Ẕevḳ-baḫş olsa ᶜaceb mi dile ālām-ı vaṭan
Ḥālet-i mey gibidür ḫāṭıra-i nām-ı vaṭan

(14) Āfitāb-i şafaḳ ġurbete şad ḫande ider
Feyż-i nūr-ı siyeh-i tīregī-i şām-ı vaṭan

(15) Nūr-ı ḫūrşīd-i ḳıyāmet gibi eyler mi ṭuluᶜ
Revzen-i dīde-i cān u dile eyyām-ı vaṭan

(16) Bu ḫıyābān-ı ġamūn servini gördükçe gelür
Ḫāṭıra ḳāmet-i ḫūbān-ı gül-endām-ı vaṭan

(17) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..-

(18) Yazılur yine ḳażā maṭlabına
N'ola uġrarsa ḳażāya kādī

(257ᵃ-6,7)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet ve tekmīl-i fenn-i kitābet itmekle : - W./(7)ḫulefāsı silkine sālik olup:Ḫulefāsından-dur W. / (10)feṣāḥatdur : feṣāḥat olup W. /

(19) Ḥaḳdan ister yine bir ᶜālī ḳażā
Olamaz degme ḳażāya rāżī

(20)Der ḥaḳḳ-ı Yāycı-zāde

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(21) Cümle ᶜālem o yāycı dil-berinüñ
Ḳavs-ı ebrūsına kiriş geçinür

(22) Çilesin ḳırdı zümre-i zühhād
Yāy gibi ṭarf-ı ṣadrına çekinür

[E.257ᵇ](1) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Varup bezm-i edāniye ḫoş-āmed-gūy olmazlar
Sühan erbābınuñ iflāsı istiġnālarındandur

[W.252ᵃ](3) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(4) Vaḳt-ı gül bülbül terennümhā kuned
İn dil-i nālende rā ṣeydā kuned

(5) MÜSTAḲĪM

(6)Meşhūr-ı cihān Muḥammediye-ḫᵛān Müstaḳīm Efendi'dür. İstiḳāmet-i vücūdı İstanbul'dan (7)keşīde bālā-yı ẓuhūrdur. Evā'il-i ḥālinde kibār-ı meşāyiḫ-i Ḫalvetiyyeden Ümmī Sihān-zāde (8)Ḥasan Efendi Ḥażretlerinden inābet idüp nice zemān ḫidmet ve taḥṣīl-i maᶜrifet (9)ve tekmīl-i ādāb-ı ṭarīḳatdan ṣoñra me'zūn-ı ḫilāfet olmaġla

---

(20)Der ḥaḳḳ-ı Yāycı-zāde : Velehu W. / (17),(20),(257ᵇ-1),(3)Velehuların sıraları (W.252ᵃ)da şöyledir : (3),(17),(20),(257ᵇ-1) / (6)Müstaḳīm : Şeyḫ Müstaḳīmdür W./(6)Efendi:- W/ (8)Ḥasan Efendi Ḥażretlerinden : Ḥasan Efendi'den W./ (8)idüp : - W./

İstanbul'da Sofılar (10)mahallesinde vāki^{c} Ḥalvetī zavīyesinde mesned-nişīn-i meşīḫat olmışdur. (11)^{c}Aṣrun şu^{c}arāsındandur.^{c}Ale'l-ḫuṣūṣ tārīḫ-perdāzlıḳda kimesneye nevbet-i (12)leb-i cunbānī-i sühana ruḫsat virmeyüp tāḳ-ı büyūt-ı ^{c}ālemiyān mezbūrun (13)tārīḫleri ile muvaşşaḥ ve memlūdur. Naẓm eyledigi tārīḫlerün ekseriyā ta^{c}miyesi (14)geldi.Kırklar yediler üçler didi tārīḫini dimek mu^{c}tādı idi. Biñ yüz beş (15)senesinde vāki^{c}olan ḥarīḳ-i kebīrde Şofılar tekyesi muḥterik olup müddet-i medīd (16)ḫarāb ḳalup mezbūr keşret-i evlād u ^{c}iyāle mübtelā olmaġla cümlesinden (17)pā-keşīde-i ferāġ ile Ebi Eyyūb Ensari Cāmi^{c}-i Şerīfi ḥarem-i muḥtereminde (18)Ḥaṣīrlar hücresinde basṭ-ı būryā-yı iḳāmet idüp nice nice erba^{c}īn ile (19)ḫalvet-nişīn ve ^{c}uzlet ile çille-güzīn-i inzivā iken ol ^{c}aṣrun defter-dārı (20)Ḥasan Pāşā nām vezīr kendi ḳarīḥasından tekye-i mezbūrī müceddeden binā u iḥyā (21)itmekle şeyḫ-i mezbūr ḫalvetden çıḳup yine tekyesinde sākin iken biñ yüz (22)yigirmi bir senesinde terk-i zāviye-i fenā ve ^{c}azm-i ḫān-ḳāh-ı beḳā itmişdür.

[W.252^{b}] [E.258^{a}](1)Şeyḫ-i mezbūr sāl-ḫorde ve rüzigār-dīde ziyāde müsinn ve iḫtiyār idi. Ammā (2)ġāyet ḫōş olup kemāl-i şevḳinden ḥālet-i

---

(13,14)Naẓm eyledigi tārīḫlerün ekseriya ta^{c}miyesi geldi.Kırklar yediler üçler didi tārīḫini dimek mu^{c}tādı idi : -W./ (15)senesinde:tārīḫinde W./(15)ḥarīḳ-i kebīrde:ḥarīḳde W./ (15)Şofılar tekyesi:Şofılarda olan tekyesi W. / (16)ḳalup:ḳalmaġla W. /olmaġla:idi W./(17)ḥarem-i muḥtereminde:ḥareminde W. /(18,19)nice nice erba^{c}in ile..... ^{c}aṣrun defter-dārı:inzivā ile ḫalvet-nişīn ve ^{c}uzlet ile çille-güzīn olmaġla ol ^{c}aṣrun defter-dārı Firār-i W. / (20)kendi:-W/ (20)tekye-i: zāviye-i W. / (20)müceddeden:- W./ (21)itmekle:eyledükden şonra W./ (21)ḫalvetden çıḳup:ḫalvet ve ^{c}uzletden çıḳup W./ (21)yine:gelüp W./ (22)ḫān-ḳāh-ı beḳā:bādiye-i beḳā W./ (258^{a}-1)şeyḫ-i : -W / (2)ẕikirde:ẕikirde ba^{c}ż-i mertebe W./

pīride ḥalḳa-i ẕikirde (3)āġāze-i taḳsīm ve ḳaṣāyide ser-āġāz olduḳda ᶜāşıḳān u dervīş-āne (4)ziyāde ẕevḳ ve şevḳ ḥāṣıl olurdı. Cümle-i eşᶜārından birḳaç beyt taḥrīr olındı.

(5) NAẒM

vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Ehl-i dil itse ᶜaceb mi ārzū-yı nev-bahār
Dāfiᶜ-i derd [ü] elemdür ᶜazm-ı sūy-ı nev-bahār

(7) Hᵛāce-i bād-ı ṣabā açdı kumāş-ı ġonceyi
Oldı pür-zīnet dükkān-ı çārṣū-yı nev-bahār

(8) VELEHU

vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Ḳo itsün sūz-ı tām-ı ᶜışḳ cismüm dāġ ile memlū
Ki her dāġı şeb-i tār-ı ġama bir şeb-çerāġ olsun

(10) MĀHİR

(11)Nāmı ᶜAbdu'l-lah'dur.Gevher-i girān-māye-i vücūdı kān-ı Bosna-Saray'dan ẓuhūr itmişdür (12)Bu ceride-i ᶜirfāna tercümesi sebḳ iden Sābit Efendi'nüñ aḳrabāsındandur. (13)Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzim olup taḥṣīl-i maᶜārifden ṣoñra (14)Edirne müderrisleri silkine dāḫil olup Sulṭān Muṣṭafa Ḫān ṣānī Ḥażretleri (15)Şehzāde iken baᶜż-ı ḳaṣīde ve ġazel göndermekle intisāb ḥāṣıl idüp (16)ol Şeh-zāde-i civān-baḫt taḫt-ı Süleymanī'ye cülūs idüp pādişāh-ı

---

(4)beyt taḥrīr : beyt bu maḥalle takrīr W. / (6)derd [ü] elem:metinde "derd-i elem"şeklinde idi ki böylesi yanlışdır / (11)Bosna-Saray:Saray-Bosna W. /(12)Bu ceride-i ᶜirfāna.....aḳrabāsındandur :-W./ (14)Edirne müderrisleri silkine dahil olup : ṭarīḳ-i tedrīse dāḫil olmağla W. / (15)gazel:lugaz W./(15)ḥāṣıl : - W./

cihān (17)oldukda mezbūr naẓar-ı pādişāhı ile İstanbul müderrisleri zümresine dāḫil (18)olup zemān-ı ḳalīlde ḳaṭ^{c}-ı merātib idüp Mevleviyyet ile nā'il-i kām (19)ve Selānīk ve Ġalaṭa ve Mekke-i Mu^{c}aẓẓama ḳażāları żabṭıyle maḫżıyyü'l-merām (20)olup ol pādişāh-ı cihān vāṣıl-ı raḥmet-i raḥmān oldukda zemān-ı (21)ḳalīlde rütbe-i celīle nā'il oldugı ecilden maḥsudü'l-akrān (22)olmaġla kendüye ^{c}Ayıntāb ḳażāsı tevcih ve bi-nefsihi żabṭ eylemek üzre [E.258^{b}](1)Şeyḫ'ü'l-islām işāreti ile ḳażā-ı mezbūreye kādī olması fermān (2)olmaġla Mevlānā'yı mezbūr ġam-ı dā'ima mübtelā olup ḳażā-i mezbūrede (3)kādī iki bin yüz yigirmi iki ḥudūdında ^{c}āzim-dār-ı beḳā (4)olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından eş^{c}ārı pāk ve güftārı tāb-nākdur. (5)Bu birkaç beyt ol şā^{c}ir-i māhirün eş^{c}ārındandur.

(6) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[W.253^{a}](7) Dil ṭıflī ki Mecnūn ile meşḳ olup okurdı
Ferhādı o demde daḫi meydāna o ḳurdı

(8) Ḳays'a yaraşur eylese da^{c}vā-yı tefevvük
^{c}Işḳ ^{c}arsasına ḥayme-i Leylā'yı okurdı

(9) Ayrılmaz idi sāye gibi pīr-i muġāndan
Zīrā ki du^{c}ā-yı ḳadeḥi andan okurdı

(17,18)naẓar-ı pādişāhi ile İstanbul.....nā'il-i kām:naẓar-ı pādişahi ile manẓūr olmaġla ḳaṭ^{c}-ı merātib ile nā'il-i kām W./ (19)ḳażaları żabṭıyle:ḳażāları ḳādısı olmaġla W./ (22)kendüye:-W./ ^{c}Ayıntab ḳażāsı tevcih ve : ^{c}Ayıntab ḳażāsı ber-vech-i arpalık kendüye tevcih olınup W. / (258^{b}-1)ḳażā-ı mezbūreye ḳādī olması : - W./ (2)ġam-ı da'imā mübtelā olup: - W./ (3)ḥudūdında: tārīḫinde W. / (3,4)^{c}azimdār-ı beḳā olmışdur : fevt olmışdur W./

(10) Tenhāda uḫuvvet sāna ᶜarż ėtmede aġyār
Ben anladum ey Yūsuf-ı gül-çehre oḳurdı

(11) Ey MĀHİR eger olmasa pākīze ġazeller
Yārān-ı ṣafā eglenüp āyā ne oḳurdı

(12) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./.- -

(13) Kālā-yı vaṣluñı dil ü cān bī-bahā bilür
Yoḳdur naẓīri ey gül-i raᶜnā Ḫudā bilür

(14) Cānā ġamuñla ülfet idelden hezār-ı dil
Bāġ-ı cihānda gülleri ḫār-ı cefā bilür

(15) Rüstem de olsa ᶜāṣıḳ-ı bī-dil hirās ider
Müjgān-ı bī-āmānuñı tīr-i ḳażā bilür

(16) Bī-gāne ṣanma ey meh-i nā mihribān beni
ᶜĀlem belā-yı ᶜışḳuñ ile āşinā bilür

(17) Çoḳ mı viṣālī vaᶜd-i hezār eylese bāna
ᶜUşşāḳ içinde MĀHİRİNİ bī-riyā bilür

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Ḫaṭ u ḫālüñ ki eṭrāfı ruḫuñ ey sīmten ṭutdı
Bozaldı ceyş-i fitne mülk-i ḥüsn-i cümleten ṭutdı

(20) Hutenden ārzū-yı kām-ı vaṣlunla dil-i şeydā
Haṭā itdi gelüp ol zülf-i pürçīnüñ vaṭan ṭutdı

(21) Niyāz-ı būse-i la^{c}l-i leb-i cān-baḫşın eylerken
Hezārān şerm ile ruḫsārın ol ġonce-dehen ṭutdı

(22) Rehā-yāb olmamışken dil-ber-i dīrīne kaydından
Yine murġ-ı dili bir dil-ber-i şīrīn-sühan ṭutdı

(23) ^{c}Aceb mi şi^{c}r-i MĀHİR gül gibi yārān-pesend olsa
Ki ṭab^{c}-ı şūḫı şimdi şīve-i ṭarz-ı ḥasen ṭutdı

(24) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.259^{a}](1) Kūy-ı yāre rū-be-rāh oldı dil-i pā-māller
Fi'l-meṣel ṭāġ yürimezse yürisün ābdāller

(2) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Saḥn-ı sīnemde açılmış dāġ-ı ġamdur gül degül
Ṭarf-ı destārında dūd-ı āhdur sünbül degül

(4) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Kitāb-ı ḥüsn-i dil-ber ḫāl [ü] ḫaṭṭıyle muḥāşşādur
Gören dir Bārek-e'llāh bir güzel tertīb-i zī bādur

(259^{a}-5) ḫāl [ü] ḫaṭṭıyle:metinde ḫāl-i ḫaṭṭıyle" tamlama şeklinde idi ki böyle şeklī yanlıştır /

(6) MA^{c}NEVĪ

(7)Nāmı Muṣṭafa'dur.Bolı Sancāġı ḥavālisinden ẓuhūr itmişdür.Kibār-ı meşāyiẖ-i Ḫalvetiyye'den [W.253^{b}] (8)Üsküdār'da sākin iken fevt olan Ḳarabaş ^{c}Alī Efendī'nüñ oğludur. Evā'il-i (9)ḥālinde taḥṣīl-i ^{c}ilm u kemālden ṣoñra bir şeyẖ-i nām-dār olup Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı (10)ṣānī Ḥażretlerine vā^{c}iẓ olmışdur. Ba^{c}dehu İstanbul'da Ḳadırġa limānı ḳurbında (11)Meḥmed Pāşā tekyesine Şeyẖ olmışdur. Bir şeyẖ-i deryā-dildür. Eş^{c}ārı ^{c}āşıḳāne (12)ve güftārı ṣōfiyānedür. Sulṭān Muṣṭafa Ḫān-ı ṣānī Ḥażretlerinüñ zemān-ı (13)saltanatlarında biñ yüz on tārīẖinde vāḳi^{c} olan Ṣulḥa her mıṣra^{c}ı (14)bir tārīẖ olmaḳ üzere yüz on mıṣra^{c} ebyāt naẓm idüp ol ^{c}aṣırda (15)Vezīr-i a^{c}ẓam olan ^{c}Amūca-zāde Hüseyin Pāşā'ya virmekle ^{c}aẓīm iḥsāna (16)maẓhar olup biñ yüz on dört tārīẖinde tārik-i zāviye-i fenā (17)ve ^{c}āzim-i tekye-gāh-ı bekā olmışdur. Āṣārından birḳaç beyt taḥrīr olındı.

(18)Tārīẖ-i Ṣulḥ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Ma^{c}nevī bu Ṣulḥı tebrikandidi ehl-i semā
Bāreke'llāh ṣulḥuña yā ṣadr-ı a^{c}lā merḥabā

(20)Der na^{c}t-ı Faḫrü'l-mürselīn

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Ḥamdüli'l-lāh kim ṭulū^{c} itdi yine şems-i ḍuḥā
Raḥmeten-li'l-ālemīn geldi Muḥammed Muṣṭafā

---

(8)iken:fevt W. / (9)bir şeyẖ-i nām-dār olup : -W./ (11)olmışdur. Bir şeyẖ-i deryā-dildür:olmışdur. ^{c}Ālim ve fāżıl bir şeyẖ-i deryā-dildür W./ (13)tārīẖinde:senesinde W./ (15)virmekle ^{c}aẓīm: - W./ (16,17)tarik-i zāviye-i.....taḥrīr olındı:fevt olmışdur W. / (20) (Başlık): Bu na^{c}t-ı şerīf anuñdur W /

(22) Küntü kenzün maḫzenīdür līm^{c}a Allāh mažharı
Żāt-ı pākün enverīdür enverīdür enverī

(23) MA^{c}NEVĪYA ins ü cinnün rehberidür rehberi
Raḥmeten li'l-ālemīn geldi Muḥammed Muṣṭafā

[E.259^{b}] (1)MEYLĪ

(2)Nāmı Mehmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Bir māl-dār aşçı-başınun oğlu olup (3)ḳati çoḳ mīrās yiyüp ġāyet ^{c}ayyāş mey-perest u gāh maḫmur gah mest-i (4)maḥbūb-dost olmağla ^{c}ömri āluftelikle geçmişdür. Evā'il-i halinde (5)ba^{c}ż-ı mertebe taḥṣīl-i ma^{c}rifet ve fenn-i tevārīḫde kesb-i maḥāret itmekle (6)^{c}aṣrun şu^{c}arāsından olup Koca Meylī dinmekle makrūn-ı iştihārdur.(7)Sinnī ṭoḳsāna bāliġ olınca ṣaḳālını tıraş idüp bıyıklarını boyar idi. (8)Evāḫir-i ^{c}ömrinde ṣaḳāl ṣalıvirüp aḳ çıḳmağla nāme-i a^{c}māli gibi (9)nev-be-nev siyāh itmede idi Ḫaylī ḫoş-edā ve ṭurfa-liḳā ve ḫōş-ṣoḥbet (10)ve u^{c}cūbe-hey'et ve cemī^{c} evżā^{c} ü eṭvārı ḫande-āver bir şaḫs-ı hüner-ver (11)olup evā'il-i umūrında ṭabbāḫīn-i ḫāṣṣa ocāġına kātip olup (12)ba^{c}dehu ba^{c}ż-ı pāşālara maṣraf kātibi ve keṭḫüdā kātibi oldukdan ṣonra (13)Dīvān-ı hümāyūn kātipleri zümresinden geçinür idi. Bir meclisde ṣaḳāl ve bıyıḳ [W.254^{a}] (14)muṣaḥabeti olsa ġāyet ḥaẓ itmeyüp ḳalkup gider idi.^{c}Ākibet (15)biñ yüz yigirmi iki tārīḫinde ṣahba-keş-i cām-ı memāt olmışdur. (16)Yārān-ı ^{c}aṣr mezbūrī hezl ve mizāḥ içün "Meylī-nāme" nāmıyle ba^{c}ż ebyāt (17)naẓm itmekle bir iki beyti taḥrīr olındı.

(18)Ez-Meylī-nāme

---

(5)ba^{c}ż-ı mertebe : - W / (6)dinmekle:dimekle W. / (8)salıvirüp:koyıvirüp ġayet W./ (9)itmede idi : idüp W. / (10)bir şaḫs-ı:bir ṣa^{c}ir-i W. /(12)oldukdan sonra : olup ba^{c}dehu W. / (14)itmeyüp ḳalkup:itmeyüp ol meclisden kalkup W. / (17)bir iki beyti:bir iki beyti bu maḥalle W/

Vezni: ..- -/.-./..-

(19) Olmış idi o merdek-i fānī
Ṭabānı Yaşşıya iç oğlanı

(20) Gedāğaç Baṣra'ya olınca revān
Bir bıyıḳlı yigit idi o zemān

(21)Mezbūruñ bıyığına didükleri lüğazdur.

Vezni: ..- -/.-./..-

(22) Nedür ol rūmī kim carab görinür
Aṣlı Kırşehrīdür Ḥaleb görinür

(23)Şāhidī ebyātından ḥaline münāsıb taẖmīn olınmışdur

(24) Meylī'yi ṣanma genç yigit bir ḳocaman keşīşdür
Şāne ṭarāk, bıyıḳ būrūt,hem şaḳāl adı rīşdür

[E.260^{a}] (1)Ol ^{c}aşırda ẓuhūr iden āfitāb-ı şems-i cihān Mevlevī göçegini medḥinde dimişdür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) O küçük Mevlevī fettānı seyret çeşm-i ḫūnrīzī
Nigāhına nice ṭāḳat getürsün Şems-i Tebrīzī

(3)Bu birḳaç beyt-i ra^{c}nā zāde-i ṭabī^{c}ati olan eş^{c}ārındandur.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Nihāl-i serve teşbīh ittigüm bir ḳadd-i dil-cūdur
Cemāl-i yāre ziynet-baḫş olan zülf-i semen-būdur

---

(21)Mezbūruñ bıyığına didükleri lüğazdur:Luğaz-ı bıyıḳ W. / (23)(Başlık):Mezbūruñ ḥāline münāsib Şāhidī ebyātından taẖmīn olınmışdur W. / (24)Beyit'in vezni bozuktur. / (260^{a}-1)(Başlık):Mezbūr bir Mevlevī göçegi medḥinde Bedīhī bu beyti nazm itmişdür W. / (20)Gedāğaç:Ket ağaç W. / (3)(Başlık):Birḳaç beyt-i ğazeliyatındandur W. /

(5) Şarāb-ı laᶜl-i yāri dil ᶜacebmi ārzū itse
Leṭāfetde o cevr-endīşe ḥaḳḳā bir içim şūdur

(6) Taḥayyür virmesün yārāna bu naẓm-ı dil-āvizūn
Senūn vaṣf itdügün MEYLĪ ḥaḳīḳat bir melek-ḫūdur

(7) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Yazanlar ḫaste-gān-ı ᶜışḳa vaṣlun ḫōş devā yazmış
Eṭibbā-yı selef Ḳānūn-ı ḥeḳimde Şifā yazmış

(9) Şikeste dillere tedbīr-i vaṣlun ey ṭabīb-i dil
Şifā-sāz oldugın mūciz gibi ḥikmet-nümā yazmış

(10) Muḥaṣṣal ol cefā-cū defter-i ᶜuşşāḳa ey MEYLĪ
Seni bī-gāne ḳayd itmiş rakībī āşinā yazmış

(11) MĀDİḤ

(12)Nāmı Muṣṭafā'dur.Mihr-i cihān-tāb-ı maᶜārif olan vücūdı matlaᶜ-ı İstanbul'dan ṭuluᶜ (13)itmişdür.Filibe ḳażāsından maᶜzūlan fevt olan Üsküdārī Ḳara Bacaḳ (14)Mehmed Efendi'nūn oğludur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bisyārdan şonra (15)mülāzım olup pādişāhımuz Sulṭān-ı cihān Aḥmed Ḫān-ı sāliş Ḥażretlerine (16)bir ḳaşide-i [W.254ᵇ] ġarrā virmekle medrese iḥsān olınup nice zemān (17)Maḥmūd Pāşā maḥkemesinde kitābet idüp ᶜaşrun şuᶜarāsından ḫōş-(18)ṣoḥbet ve nāzük-ṭabīᶜat nīk-ḫū ve maẓmūn-gū eşᶜārı pāk (19)ve

---

(13)itmişdür.Filibe:itmişdür.Mevālī-i ᶜiẓāmdan olup Burūsa pāyesiyle Filibe W. / (14)oğludur:oğlu olup W. / (16,17)iḥsān olınup nice zemān Maḥmud Pāşā:iḥsān olınup fenn-i kitābetde māhir ḫaṭṭaṭ pürmaᶜrifet olmağla gāh şūdūr-ı kirām ḥażeratınuñ mektubçılıgı ḫidmetlerinde gāh Maḥmūd Pāşā W. / (18)nazük-ṭabīᶜat nīk-ḫū : nāzük-ṭabīᶜat ve ḳābil-i ünş ü ülfet nīk-hū W./(18)eşᶜārı pāk:olmağla eşᶜārı daḫi pāk ve güftārı tāb-nāk W. /

güftārı tāb-nāk ve şāhid-i naẓmı şīve-engīz-i selāset (20)ve ebkār-ı maᶜnā-yı ḫacle-i süḫanı gül-güne endūde-i leṭāfet olup (21)ṭūṭī'-i ṭabᶜ-ı nādire-zāsı şekkerīn-terāne-i maḳāl oldukça ᶜandelīb-i (22)gül-istān ṣafāsın virür.Ve ṣarīr-i ḫāmesi seyr-āheng-i nāġme-serai-i (23)süḫan oldukça istimāᶜ-ı sāz-ı ṭarāb-temennāsını virür. Ṭabᶜ-ı nāzüki [E.260b] (1)nebāt-ı Mışrıyye munceẓib olmağla Mışr-ı Ḳāhire kassāmı olup bīn yüz (2)otuz iki tārīḫinde Mışırda ṭūṭī'-i rūḥı ḳafes-i tenden pervāz itmişdür. (3)Bu eşᶜār-ı güherbār zāde-i ṭabᶜ-ı nādire-kārı olan āṯārındandur.

(4) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) O gül-çehre ᶜiẓārın tāb-ı meyle tāzelendürmiş
Gönül murġın hevā-yı ᶜışḳ ile āġāzelendürmiş

(6) Olup ḥayret-keş-i şahbā-yı laᶜlūn meclis-i ġamla
Yine sāḳī tehī peymānesin āvāzelendürmiş

(7) Hilāl itmiş meh-i bezm-i felek de sāḳī devrān
İdüp meyden tehī peymānesin ḫamyāzelendürmiş

(8) Perīşān eyliyen evrāḳını mecmūᶜa-ı cānūn
Kitāb-ı ḥüsnüni nev-ḫaṭṭıyle şīrāzelendürmiş

(9) Mezār-āsā n'ola nālān olursa MĀDİḤ-İ şeydā
O gül-çehre ᶜiẓārın tāb-ı meyle tāzelendürmiş

(10) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

---

(20)leṭāfet olup:leṭāfetdür baᶜdehū W. / (21-23)nādire-zāsı..... ṭarāb-temennāsını virür : - W./

(11) Yerinden ḫışm ile çün ol meh-i nā-mihribān ḳopdı
Gürūh-ı ᶜāşıḳāndan nāle vü āh ü fiġān ḳopdı

(12) Görince dest-i bīdādında yārun ḫançer-i nāzı
Derūn-ı sīneden dil ditredi ḫavf ile cān ḳopdı

(13) Bilinmezdi o şūḫ-ı nāz-perver ṭıfl iken MĀDİH
ᶜAceb āşufte-meşreb dil-ber-i şūḫ-ı cihān ḳopdı

(14) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) ᶜAceb mi ḳalmasa eşk-i du-çeşmüm çūşiş-i cūdan
Der āġūş itmek ister serv-i ḳadd-i yāri her sūdan

(16) Nigeh bī-hūş-ı nāz ve ġamzeler ḫāmūş-ı bī-tābi
Henüz olmış meger bīdār çeşm-i mesti uyḫudan

(17) Girer ebr-i ḥicāba MĀDİḤĀ ḫurşīd-i ᶜālem-tāb
Ruḫun ᶜarż eyledükçe ol perī rūzīr-i gīsūdan

(18) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(19) Ey ṭıfl-ı nāz vaḳt-i cıvānı gelür geçer
Gör sürᶜat ile seyl-i revānı gelür geçer

(20) Ey ser-girān-ı cām-ı maḥabbet ṣakın seni
Aġyār bezm-i yārə nihānī gelür geçer

(21) VELEHU

Vezni: - -./-.- -/- -./-.- -

(22) Ḫūn-ı sirişk-i alum olurdı dūde-i surḫ
Müjgānlarumla yazsam ol şāh-ı ḥüsne nāme

(23) VELEHU

Vezni: - -./-.- -/-.- -

[E.261^{a}](1) Bir al ile çekeydüm diyü şarāb-ı la^{c}lin
Yazdum ḳaḍeḥ du^{c}āsın ben şimdi devr-i cāma

[W.255^{a}](2)Vezīr-i a^{c}ẓam ^{c}Alī Pāşā'ya virdigi ḳaşīde-i Bahāriyye'dür

(3) Bahārdur yine seyreyle şun^{c}-ı Yezdānı
Ki ġıbṭa-sāz-ı cinān eyledi gül-istānı

(4) Terennüm itmek içün bezm-i ḫusrev-i gülde
Getürdiler çemene bülbül-i ḫoş-elḥānı

(5) Cihān güzellenüp açıldı güldi rūy-ı çemen
Şu sepdi gülleriün üstine ebr-i nīsānı

(6) ^{c}Aṭiyye-baḫş olıcaḳ şāh-ı nev-bahār yine
Virildi ġonceye şādi hezāra nālānı

(7) İmām-i cāmi^{c}-i gülşen-serāydur gūyā
Şarındı başına gül-ġonce ^{c}örf-i nu^{c}mānı

(8) Ye oldı mekteb-i gülşende ḫ^{v}āce-i mürġān
Açup oḳutmadadur nüsḫa-i gülistānı

(9) Serā-yı gül-şene ḳundaḳ bırakdı ġonce-i nev
Ṭutuşdurur yine sāmān-ı ^{c}andelibānı

---

(23)Velehu (başlık): - W / (261^{a}-2)(başlık):Vezīr-i a^{c}ẓam Şehīd ^{c}Ali Pāşā'ya virdigi Bahāriyye ḳaşīdesidür W. /

(10) Kumāş-ı cüyun eger görmedünse tamġāsın
Meyān-ı ābda gör ᶜaks-ı verd-i ḫandānı

(11) Zemīnün oldı zemān üzre luṭfı ġālibter
Gül-i ter itmede ḫurşīd-i gevher-efşāni

(12) Çemen leṭāfetile reşk-i bāġ-ı ḫuld oldı
Maḥaldür eylese teşrīf āṣaf-ı ṣānī

(13) Ne āṣaf āṣaf-ı Risto ḫayāl kim itmez
Buzurc mühri der-i fikretinde der-bānı

(14) Ne āṣaf ol ki süvār olsa esb-i devletine
Yanında ġāşiyedār eylemez Nerīmānı

(15) Vezīr-i aᶜẓam u dāmād pādişāh-ı cihān
Semiyy-i şīr-i Ḫudā maḥż-ı luṭf-ı Rabbānī

(16) Zemān-ı mekrümetün māh-ı ᶜālem-ārāsı
Sipihr-i maᶜdeletün āfitāb-ı tābānı

(17) Dehānı menbaᶜ-ı āb-ı zülāl-i maᶜnidür
Ki nuṭk-ı pāki virür ẕevḳ-i āb-ı ḥayvānı

(18) Zülāl-i çeşme-i cāndur kelām-ı şīrini
Miṣāl-i cevher-i gül-i pāk vaṣṣaf-ı izᶜānı

(19) Der-i seḫāvetine bende Ḥātem-i Ṭāyī
Sedād ü rüşdine ḥayrān ḥakīm-i Yūnānī

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(20) Hırās-ı debdebe-i bāġ-bān-ı ḥıfẓından
Ṣebā ne mümkin ola būy-ı verd-i ḫandānı

(21) İṭā^{c}at eylediler ser-keşān-ı ^{c}ālem hep
İderse cūylar ider gül-istānda ṭuġyānı

(22) Ḫaṭā görilmez idi çīn-i zülf-i ḫūbāndan
Olaydı mülket-i ḥüsni żabṭa fermānı

(23) Cihānda ḳalmadı taḥrīk-i fitne eyler hiç
Sehi ḳaddān ile var ise kāhī cevlānı

[E.261^{b}](1) Maḳālı eyleme iṭnāb MĀDİḤĀ irdi
Kelām ġāyete buldı ḳaṣīde pāyānı

(2) Ḫaṭādan eyliye żāt-ı şerīfini sālim
^{c}İnāyet-i ṣamedānī vü luṭf-ı subḥānī

[W.255^{b}](3)MURTAŻĀ

(4)Nāmı kendüye maḫlaṣ olmışdur.Bağdād-ı bihişt-ābād sākinlerinden
(5)Naẓmī-zāde dinmekle meşhūr-ı cihān olan żāt-ı muḥteremdür.
(6)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i kemāl idüp Bağdād ḫazīnesine
(7)rūz-nāmçe ḫalīfesi olup ^{c}aṣrun şu^{c}arā-yı bedī^{c}ü'l-beyānından
(8)müretteb Dīvān-ı belāġat ^{c}unvānı vardur.Ma^{c}ārif-i bisyār ile
(9)ma^{c}rūf ve feżā'il-i bī-şümār ile mevṣūf bir fāżıl-ı cihān ve
(10)bir kāmil-i devrān olmağla taḥrīrāt ve te'lifātının nihāyeti yoktur.(11)Cümle-i āṯārından Hubūṭ-ı Ādemden taḥrīr-i kitāba gelince

---

(261^{b}-5)dinmekle:dimekle W. / (15)olan żāt-ı muḥteremdür: - W./ (6)Ḫazīnesine:ḫazīnesinün W. / (8)müretteb Dīvān-ı belāġat ^{c}unvānı vardur : - W. / (11)Hubūṭ-ı ^{c}Ādemden taḥrīr-i kitāba gelince müdevven Tevārīḫ taḥrīr itmişdür : - W./

müdevven Tevārīḫ (12)taḥrīr itmişdür. Ve daḫi "Şevāhid-i Muġni'l-lebīb" nām iki cild (13)bir te'lif-i ḫāṣṣü'l-ḫāṣṣa muvaffaḳ olmışdur.Ki her cildi Ḳāmūs (14)miḳdārı vardur. Ve daḫi "Tezkiretü'l-evliya" ismiyle müsemmā bir laṭīf (15)te'līf-i şerīfe muvaffaḳdur. Vādī-i inşā'da kemāl-i ḳudreti (16)ve nihāyet mahāreti olup bin yüz otuz üç ḥudūdında fevt olmışdur. (17)Bundan aḳdem Veysī nām kāmilün çekīde-i kilk-i güher-pāş-ı mu^{c}ciz-āṣārı (18)olan Siyer-i Şerīf-i celīlü'l-ḳadri Melikü'ş-şu^{c}arā-yı ^{c}aṣr olan (19)Nābī-i şīrīn-beyān bezl-i ma^{c}ārif idüp zeyl itmekle ol Siyer-i şerīfi (20)şā^{c}ir-i mezbūr daḫi tezyīl u taḥrīrine güher-nisār-ı dikḳat ile bezl-i maḳdūr (21)idüp bir te'lif-i laṭīf-i ḫāṣṣü'l-ḫāṣṣa muvaffaḳ olduġı meşhūr-ı (22)cihāndur ol kitāb-ı mustaṭābun maṭla^{c}-ı ġarrāsında ve dībāce-i ra^{c}nāsında [E.262^{a}] (1)nazm ve taḥrīr eyledigi ḳıṭ^{c}a-ı münācāt bu maḥalle taḥrīr olındı.

(2) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(3) Yārab dilümi levḥa-i ^{c}irfān eyle
Mir'āt-ı tecelliyāt-ı raḥmān eyle

(4) Bebġā-yı dem-i nāṭıḳamun bülbülüni
Evṣāf-ı ḥabībünde ḫoş-elḥān eyle

(5)Baġdād Mevlevī-ḫānesi şeyḫi ^{c}Azīz Dede ol Siyer-i Şerīfün zaḥrına (6)taḥrīr eyledigi taḳrīż-i medḥ-i resūldür ki bu maḥalle taḥrīr olındı

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13,14)ki her cildi Ḳāmūs miḳdārı vardur: -W./ (16)bin yüz otuz üç ḥudūdında fevt olmışdur : -W./ (20)dikḳat ile bezl-i: - W./ (22)cihāndur:cihān olmışdur W./ (22)ve dībāce-i ra^{c}nāsında:-W./ (262^{a}-5,6)(Başlık):Baġdad'da Mevlevī-ḫāne şeyḫi olan ^{c}Azīz nām şā^{c}ir ol Siyer-i Şerīfün zaḥrına taḥrīr eyledigi taḳrīż bu maḥalle taḥrīr olındı W. /

(7) Ḥamdüli'llāh bu teṣānīf-i bedīᶜü'l-sühanūn
Resm-i evrāḳı bulup kilküm ile-pāyānı

(8) Ne teṣānif ki her nüsḫa-i zībendesīdür
Maḫż-ı ilhām u füyūż-ı kerem-i sübḥāni

(9) Yaᶜnī üç cild-i şerīf siyer-i pāk-ı nebī
Ki itmiş üç fāżıla ḥaḳ cemᶜin anūn erzānī

(10) Vāżıᶜü'l-aṣl biri Veysī-i pākīze-edā
Ki ibtidā eyledi ol vażᶜ bu ḫoş ᶜunvānı

(11) Sāniyā Nābī-i kāmil ki anūn resm oldı
Ḫāme-i siḥr-i benānı ile cild-i sānī

(12) Biride olsa sühan-dān seriᶜül-raḳamūn
Murtażā naẓmī-i dānā dil ü ᶜirfān kānı

(13) Virdi cild-i süyūme revnaḳ u zīb-i ikmāl
Kilk-i endīşesi ve ḫāme-i zer-efşānı

(14) Bārek-e'llāh zihī pāk teṣānīf ki ola
Cāmiᶜ-i sīret u ġazavāt-ı rüsül sulṭānī

[W.256ᵃ](15) Şāfiᶜ-i rūz-ı cezā hādī-i dīn-i şems-i dücā
Bāᶜiṣ-i ḫilḳat-i ᶜālem şeref-i insānı

(16) Aᶜnī sulṭān-ı rüsül Aḥmed-i muḫtār ol kim
Kıldı engüşt ile şaḳ kurṣ-ı meh-i tābānı

---

(11)benānı : beyānı W. /

(17) Eşer-i tābiş-i ẓıll-ı ḳadd-i dil-cūsıdur
Mihr-i gerdūn ile cirm-i felek-i nūrānī

(18) ᶜĀlem u ᶜālemiyāne dükeli olmışdur
Raḥmet-i maḥż-ı Ḫudā żāt-ı kerīmü'ş-şānı

(19) Şerᶜ-i aḥkāmı cihān içre olaldan cārī
Ḳalmadı sā'ir rüsüle ḥad-i fermān-rānı

(20) O şehen-şāh-ı melek ḫayl-i felek tevsen-i kim
Der-gehīnūn ola Cibrīl-i emīn der-bānı

(21) Ḳıldı ḫallāḳ-ı cihān ḫāṣṣaten īcād hemān
Resm-i medḥi içün anuñ ḫāme ile enbānı

(22) Pāye-i ḳadrini derk itmege āric olamaz
Ḳılsa süllem eger endīşe bu nüh eyvānı

(23) Naᶜt-ı pāk-ı şeh-i kevneyne ne mümkin ki ᶜAzīz
Viresin ḫāme-i idrāküñ ile pāyānı

[E.262ᵇ](1) Ḳıl hemān baᶜiş-i tersīmi olan bu nüsaḫuñ
Żāt-ı dānişver-i ᶜālī-neseb u devrānı

(2) Nā'il-i ḫayr duᶜā-yı hāy-ı icābet me'sir
Ki duᶜādur zırıh-ı ḥıfẓ-ı ten-i insānı

(3) Eyliye żāt-ı şerīfüyle vücūd-ı pāki
Her belālardan emīn ᶜāṭıfet-i Yezdānı

(4) Pāye-i ḳadrini hem ide o deñlü ᶜālī
Ki ola melcā ü müstenid ākrānı

(5)Nazmī-zāde Murtażānuñ ġazeliyātından birkaç beyt taḥrīr olındı

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Bülbül-i bāġ-ı ḥaḳīḳat hem-enīnümdür benüm
Şāhid-i cūş-ı dilüm çeşm-i terīnümdür benüm

(7) Nā ümīd-i mā-sivā ümmīd-vār-ı ḥaḳḳ olan
Keşret içre vaḥdet-i ḥāṭır künīmümdür benüm

(8) Luṭf-ı ḥaḳḳa eyledüm ilkā-yı dest-i ᶜtişām
Ḥasbiye'llāh ü kefā naḳş-ı nigīnümdür benüm

(9) Yoḳdur ᶜamāle ümidüm der-geh-i ḥaḳḳa hemān
Rişte-i ᶜaczüm benüm ḥablü'l-metīnümdür benüm

(lo) ᶜUrvetül-vüşḳā-yı iḫlāṣa temessük Murtażā
Bī-tekellüf ḥāṣıl-ı kedd-i yemīnümdür benüm

(11)VELEHU (Rübāᶜī)

(12) Bār-ı ġamuñ ile dāle döndüm sensüz
Bir murġ-ı şikeste-bāle döndüm sensüz

(13) Ey bedr-i tamām ü mihr-i enver-i talᶜat
Göster yüzini hilāle döndüm sensüz

(14) MUCĪB

(15)Ol mihr-i sipihr-i ᶜirfānuñ nām-ı nāmileri ve ism-i kirāmileri Muṣṭafa'dur.ᶜUlemā-ı (16)fuḥūldan fāżıl-ı devrān ve niḥrīr-i zemān İstanbul ḳażāsı pāyesi (17)iᶜtibāriyle muᶜteber olan(Ḥiṣn-i?)Manṣūrī-

---

(262ᵇ-5)(Başlık):Bu ebyāt mezbūr Murtażānuñ eşᶜārındandur W. / (7)ḫāṭır: -W./ (15) nām-ı nāmileri ve ism-i kirāmileri Muṣṭafadur: İsmi Mustafa'dur W. / (17,18)Efendi nām fazıluñ maḫdūm-ı necābet semirleridür : Efendi'nüñ maḫdūmı olup W. /(17)(Ḥışn ?): "Ḥışn" kelimesi cümleye uygun düşmemektedir." Ḥasan olması ihtimâli vardır.

zāde Aḥmed Efendi nām (18)fāżılun̄ maḥdūm-ı necābet semīrleridür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i (19)bī-şümārdan ṣonra meḥādīm-i kirāma maḥṣūṣ olan [W.256ᵇ] ṭarīḳ-i tedrīse (20)sālik ve n̆ükūd-ı maᶜārif ü kemāle mālik olup ḳaṭᶜ-ı merātib-i (21)ṭarīḳ-i tedris olan Süleymāniye'den (22)Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsıyle maḳżıyyü'l-merām olmışdur. Ḥaḳḳā ki feḳāhat-ı [E.263ᵃ] (1)ᶜilm ile maᶜmūr ve metānet-i ḥilm ile meşhūr ve şiᶜr ü inşāsı ve taḥrīr ü (2)imlāsı maḳbūl-ı cumhūr lāyıḳ ᶜizz ü iḳbāl bir maḥdūm-ı melek-ḥiṣāldür (3)ᶜAṣrun̄ şuᶜarāsından şiᶜr ve inşāda māhir feṣāḥat u belāġatı (4)ẓāhir olmaġla bu naẓm-ı şeker-bār ol ṭūṭī-i şeker-istān-ı belāġatun̄ (5)güftār-ı āb-dārlarıdur.

(6) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(7) Bu laᶜl-i neş'e-dār ruḥ-ı şuᶜle tāb ile
Ḥayfā ki ṣayd ider seni iller şarāb ile

(8) Virme binā-yı ᶜiṣmete ey şūḥ zelzele
Gezme raḳīb-i müfsid-i ḫāne-ḫarāb ile

(9) Ol āfitāb ġayrīda yıllarla meks̱ ider
Ammā bize gelince gider bin̄ şitāb ile

(10) Açmaḳ raḳībe muṣḥaf-ı ḥüsnün̄ revā mıdur
Ey meh senünle söyleşelüm gel kitāb ile

(11) Üftāde-gānı zerreden efzūn ise n'ola
Ol meh MÜCĪB pençeleşir āfitāb ile

---

(19)meḥādīm-i kirāma maḥṣūṣ olan:-W/(20)maᶜārif:faẓl W./(20)olup: olup refte refte W./(21)netīce-i ṭarīḳ-i tedrīs olan Süleymāniye'den: -W./(22)Ḥalebü'ş-şehbā ḳażāsıyle Maḳżiyyü'l-merām olmışdur:Ḥalebü'ş-şehba kadısı olmışdur W./(263ᵃ-1)ve taḥrir ü imlası:-W./(2)lāyıḳ ᶜizz ü iḳbāl bir maḥdūm-ı melek-ḥiṣāldür:-W/(3,4)şiᶜr ve inşāda māhir feṣāḥat u belāġatı ẓāhir olmaġla:-W/(5)āb-dārlarıdur:āb-dārındandur W/

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Ġarīḳ-i lücce-i hicrānunı fark eyle sā'irden
Çıḳarma āşinānı ḥāṭır-ı deryā meḳāṭırdan

(14) Ḳıyāmetler ḳopardı başuma Maġrib'li bir āfet
Toġup zerrīn-i fes ile āfitāb-ı āsā Cezāyir'den

(15) Çü mīl-i sürme-i ḥārnem rūşen itdi ᶜālemün çeşmin
MÜCĪBĀ böyle feyż görmedüm ben kilk-i şāᶜirden

(16)MĀᶜİL

(17)Nāmı.....dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Salṭanat-ı Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi'de (18)Rūm-ili ḳāḍīᶜ-askeri olan Beyāżī-zāde Efendi'nün nebīresidür. (19)Evā'il-i ḥālinde meḥādīm-i kirāma maḫṣūṣ olan silsile-i tedrīse (20)ḳadem-nihāde-i duḫūldan ṣonra refte refte ḳaṭᶜ-ı merātib-i muᶜtāde (21)iderek.....maḳżīyyü'l-merām (22)olmışdur.Ṣaḥīfe-i belāġata raḳam-zen-i taḥrīr olan şuᶜarā-yı belāġat [E.263ᵇ] (1)şiᶜārdan ᶜilm ü faż1 ile maᶜmūr ve kemāl-i dāniş ile meşhūr olmaġla (2)bu birḳaç beyt zāde-i ṭabᶜ-ı pāk-nijādı olan eşᶜārındandur.

(3) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

---

(17)Nāmı.....dur.:"W"nüsḫasında da aynen böyle şairin adı boş bırakılmıştır / (17,18)rābiᶜde Rūm-ili ḳāḍīᶜ-askeri olan:rābiᶜde ṣadāret-i Rūm'a pīrāye-baḫş-ı ᶜizz u temkīn olan W./(18)nebīresidür:-W/(19)Evā'il-i ḥālinde:evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif itmekle W. / (20,21,22)kaṭᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderek.....maḳżıyyü'l-merām olmışdur:-W/(21)noḳta ile gösterilen yerler metinde boş bırakılmıştır."W"de böyledir. / (22)olan şuᶜarā-yı:olan şiᶜrüñ şuᶜarā-yı W./(263ᵇ-1)şiᶜārdan:şiᶜārından W. / (1)meşhūr:maᶜmur W./ (1,2)olmaġla bu birḳaç:bir maḥdūm-ı maᶜārif-i mevfūrdur.Bu birḳaç W./

[W.257^{a}] (4) **Dāne-i eşke** ḫaṭṭ-ı müşg-**figen**dür bā^{c}iş
Şebnemün yaġmasına tāze çemendür bā^{c}iş

(5) Cevr-i aġyārdan aġlarsa gönül itme ^{c}aceb
Bülbülün nālişine zaḫm-ı dikendür bā^{c}iş

(6) MĀ'İLĀ rūyını gördükçe n'ola āh itsem
Naġme-i bülbüle gül-ber**g-i semendür** bā^{c}iş

(7) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Baş açup giryān her sū cust-ı cū ḳıldum yine
Ey felek göstermedün ol serv ḳaddüme peykeri

(9) MECDĪ

(10)Nāmı Muṣṭafa'dur.Şem^{c}-i vücūdı şeb-istān-ı Burūsa'dan firūzān olmışdur. (11)Evā'il-i **hā**linde taḥṣīl-i ma^{c}ārifi bī-şümārdan sonra maḥrūsa-ı Burūsa'da (12)müderrisīn-i kirām zümresine dāḫil olmışdur. ^{c}Aṣrun şu^{c}arā-yı belāġat (13)-ši^{c}ārından bir fāżıl-ı cihān ve bir edīb-i devrān olup bu birḳaç (14)beyt ol żāt-ı şerīfün āṣārındandur.

(15) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(16) O sīm-berden ümīd-i ḥuṣūl-ı kām iderüz
Derūn-ı sīnede meşḳ-i ḫayāl-i ḫām iderüz

(17) Ḫayālī cilve-ger-i çeşm-i iştiyāḳ oldı
Ġubār-ı der-geh-i yāra ṣabā selām iderüz

---

(11)maḥrūsa-i Burūsa'da:maḥrūsa-i mezbūrede W. / (13,14)olup bu birḳaç beyt ol żāt-ı şerīfün āṣārındandur:olup tertīb-i Dīvān itmişdür.Bu birḳaç beyt anun āṣārındandur W. /

(18) İderse āteş-i mey āhımuz şirār ālūd
Sipihr-i bī-mezeden aḫz-ı intiḳām iderüz

(19) O teşneyüz ki sezā-vār-ı bezm-i vaṣl olsaḳ
Şarāb-ı ḥ^{v}ābī leb-i dīdeye ḥarām iderüz

(20) Kemend-i ḥ^{v}āhişe olursa dest-yārī-i baḫt
Hümā-yı devleti MECDĪ esīr-i dām iderüz

[E.264^{a}](1) MEDḤĪ

(2)Nāmı Muṣṭafa'dur.Mecma^{c}-ı ^{c}ulemā'-ı fuḥūl olan İstanbuldan ẓuhūr itmişdür.Ḳuṭbu'l-^{c}ārifīn (3)Hüdāyī Maḥmūd Efendi ḫulefāsından Yūsuf Dede nām kāmilün oğludur. (4)Evā'il-i ḥalinde kesb-i kemāl-i ma^{c}rifet idüp ṭarīḳ-i tedrīse ^{c}āzim ve mülāzım (5)olduḳdan şonra refte refte süllem-i pā-nihāde olup ^{c}ilm ü faẓl ile (6)ma^{c}mūr ve kemāl-i dāniş ile meşhūr bir ẕāt-ı feẓā'il-i mevfūr olmaġla nice zemān (7)Haremeynü'l-şerīfeyn evḳāfı müfettişi (8)olup ba^{c}dehu Medīne-i Münevvere ḳāḍīsı olup ba^{c}de'l-^{c}azl Şām-ı dārü's-selām ḳażāsı ile tekrīm olınmışdur.(9)^{c}Aṣrun şu^{c}arā-yı şīrin beyānından bir vücūd-ı memdūḥdur. Bu birḳaç beyt-i ra^{c}nā (10)ol şā^{c}ir-i celīlü'ş-şān ve cemīlü'l-beyānuñ zāde-i ṭab^{c}-ı bī-hemtāları olan eş^{c}ārındandur.

[W.257^{b}] (11)NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(12) Gözüme külḫan olur şaḥn-ı gül-istān sensüz
Çihānı neyleyem ey şūḫ-ı dil-istān sensüz

(264^{a}-3)Yūsuf Dede nām kāmilün oğludur:Yūsuf Dede dimekle ma^{c}rūf olan pīr-i ṭarīḳuñ oğlu olup W. / (4)tedrīse:^{c}ilme W./ (5,6)^{c}ilm ü faẓl ile ma^{c}mūr:feẓā'il-i mevfūr ile ma^{c}mūr W. / (7)evḳāfı : - W./ (8)olup:olmışdur W / (8)ba^{c}de'l-^{c}azl Şām-ı darü's-selām ḳażāsı ile tekrīm olınmışdur:-W. / (9)şu^{c}arā-yı şīrīn beyānından bir vücūd-ı memdūḥdur:şu^{c}arāsından olmaġla W./ (10)zāde-i ṭab^{c}-ı bī-hemtāları olan:-W/

(13) Bu tāb-ı ḥüsnile revnaḳ fezā-yı ᶜālemsin
Hemīşe olmasun ey māh-rū cihān sensüz

[E.264ᵇ](1)MÜNŞĪ

(2)Nāmı ᶜAlī'dür.Żer-i şāf-ı vücūdı maᶜdin-ārā-yı Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür.(3)Evā'il-i ḥālinde ᶜulūm-ı ᶜArabiyye ve fünūn-ı Fārisiyye'yi taḥṣīl ve şiᶜr ü inşāya (4)daḫi dikḳat-i tām ile itmāmdan ṣoñra fenn-i ṭıbba saᶜy-ı küşiş ile ᶜilm-i (5)ebdān da daḫi ᶜaṣruñ Buḳraṭi olmaġla eṭibbā-yı ḫāṣṣa zümresine (6)dāḫil olmışdur.Cümle-i maᶜarifinden fazla eşᶜarda ḫaylice mahareti (7)ve gerçekden mümarese vardur. Bu ebyāt-ı pür-niḳāt ol ṭabīb-i zemānuñ (8)şerbet-i şifā-baḫş-ı nāṭıḳa-i şīrīn-kārından ṣudūr iden āṯārındandur.

(9) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Marīż-i ᶜışḳa laᶜlūn nūş-i dārū-yı şifā-resdür
Ki ḳānundur olur tedbīr-i sevdāda cevāhirden

(11) Leb-i zaḫmum tebessüm rīz olupdur ḫançer-i yāre
Bi-Ḥamdi'l-lāh ki oldum būse-çin ol dest-i fāḫirden

(12) Hemān seng-i mükerrem bilmedür her seng-i ḫārāyı
Bu ᶜālemde ümīd-i mekrümet-i ḳalb-i ekābirden

(13) MĀCİD

(14)Nāmı Muṣṭafā'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde

---

(264ᵇ-2)zer-i şāf-ı:zer-i nāb W./ (3,4)şiᶜr ü inşāya daḫi dikḳat-i tām ile itmāmdan ṣoñra:şiᶜr ü inşāya ve ḳayd u imlāyı tekmīl idüp W/ (4,5,6,7)ᶜilm-i ebdānda.....Bu ebyāt-ı pür-niḳāt:ᶜilm-i ebdānı gerçekden taḥṣīl itmekle ṭabīb-i ḫāẕıḳ olmaġla serāy-ı Sulṭānī ṭabībleri zümresine dāḫil olmışdur.ᶜAṣruñ şuᶜarāsından olmaġla bu ebyāt-ı pür-niḳāt W./ (8)āṯārındandur:eşᶜārdandur W. / (14)maᶜrifet: maᶜārif W./

tahṣīl-i maᶜrifet itmekle (15)Dīvān-ı hümāyūn kātipleri silkine sālik olup Boġdān Voyvodasına dīvān (16)efendisi olmışdur. ᶜAşrun şuᶜarāsındandur. Ṭabīᶜati hezl ve mizāḥa çesbāndur (17)Bu cerīde-i ᶜirfāna tercümesi sebḳ iden Kör Dürrī Efendi bin yüz otuz senesinde (18)Edirne'de bir ᶜatīḳ çeşmeyi tecdīd itmekle mezbūr bu tārīḫi naẓm itmişdür. (19)Tārīḫ-i çeşme-i Kör Dürrī Efendi der-Edirne

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Bu ḫarābe çeşmeye idüp nigāh-ı iltifāt
Şimdi bir ṣāḥib-kerem ᶜaṭşānı mesrūr eyledi

(21) Āb-ı ṣāfi itdi icrā yolların taᶜmir idüp
Güyiyā bir ᶜayn-ı nā-bīnāyı pür-nūr eyledi

(22) Ṭurfetü'l-ᶜayn içre tārīḫin didi ehl-i naẓar
Bī-bedel ᶜayn oldı gel Kör Dürrī maᶜmūr eyledi

[E.265ᵃ](1)Vezīr-i aᶜẓam İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerī İstanbul'da Şehzāde Cāmiᶜī ḳurbında müceddeden (2)binā eylediği medrese ve sebīle didigi tārīḫdür :

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Maḳām-ı ehl-i ᶜilm-ābād İbrāhīm Pāşā'dur Sene 1132

(4) Tārīḫ-i dīger

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Bu vālā ders-geh iḥyā-yı İbrāhīm Pāşā'dur Sene 1132

---

(15)hümāyūn:sulṭānī W./ (15)olup:olmışdur W./ (16)şuᶜarāsındandur: şuᶜarāsından olmaġla W. / (16-18)Ṭabīᶜati hezl.....naẓm itmişdür: güzel tārīḫleri vardur.Bu birḳaç beyt āṯārından nümūnedür W. / (19)(Başlık):Dürrī Efendi Edirne'de bir ᶜatīḳ çeşme taᶜmīr eyledükde mezbūr bu tārīḫi dimişdür W./ (265ᵃ-1)Vezīr-i aᶜẓam:ṣadr-ı aᶜẓam W. /

(6) Tārīḫ-i Sebīl

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Gel iç zemzemden ᶜayn-ı pāk-i İbrāhīm Pāşā'dur 1132

(I)Bu luġaz anundur.Dīvān-ı Fehīm İbtidāsında maᶜlūmdur.

Vezni: . .- -/.-.-/..-

(II) Nedür ol iki dāne cism-i laṭīf
Gāh olur kim olur birisi naḫīf

(III) Zāde-i ṭabᶜ-ı māder-i eyyām
Bī-peder oldılar cihānda be-nām

(IV) Biri zen birisi müẕekkerdür
Zeni ᶜālī ẕukūrı kemterdür

(V) Cānı yok tutdı şöhreti dehri
Birisi enveri biri şehrī

(VI) Çift iken birbirinden ebᶜaddür
Yine ikisi de mücerreddür

(VII) MĀCİDĀ cümleye idüp taḳdīm
Yazdı dīvāna anı ṭabᶜ-ı Fehīm

[W.258ᵃ](8)Küttāb-ı Sulṭanī kātibi destār ṣarınmaḳ fermān olınduḳda bu ḳıṭᶜayı (9)naẓm itmişdür.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

---

(6)Tārīḫ-i Sebīl:tārīḫ-i diger W./ (I-VII)luġaz:-E / (8,9)(başlık): Küttāb-ı Sulṭānī olanlara kātibi destār fermān olduḳda bu ḳıṭᶜayı dimişdür W./ (8)Ḳıṭᶜa: [W.258ᵃ] da sırası değişiktir.

(10) Gördiler itmeyerek ṭavr-ı ḳadīme raġbet
Rütbesinden olıyor her birisi āvāre

(11) Şimdi ḳurtulmaġı çün peñçe-i bāz-ı zülden
Girdi erbāb-ı ḳalem hep ḳafes-i destāre

(12) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Tir-i müjeñe sīnemüz āmāç olsun
Cān ister ise sīneden iḫrāc olsun

(14) Zār eyleyüp eylerse seni dil-i bī-zār
Nerrād gibi bir pūla muḥtāç olsun

[W. 261a] [E.266a] (1) Fİ HARF'İL-NŪN

(2) NŪRĪ

(3)Ol ḳuṭb-ı merkez-i velāyetüñ nām-ı emced-i ᶜAbdü'l-aḥad'dur.Ufḳ-ı Sīvās'dan (4)ṭulūᶜ itmişdür.Evā'il-i ḥālinde nūr-ı şems-i dīvān-ı maᶜrifet şemse-i eyvān-ı (5)kerāmet Şemsī-i Sīvāsī nām ḳuṭb-ı zemāndan inābet ve ol ᶜazīze nice (6)zemān ḫidmet ve himmet-i pīr ile taḥṣīl-i ᶜilm-i maᶜrifet ve tekmīl-i merāsim-i ṭarīḳatdan soñra (7)ẕātı müsteᶜid-i iksīr-i irşād olmaġla me'ẕūn-ı ḫilāfet olup İstanbul'da (8)Çahār-şenbe bāzārı dinmekle maᶜrūf olan maḥalde dārü's-saᶜāde Aġāsı Meḥmed Aġā (9)binā eyledigi tekyede nice zemān mesnednişīn-i meşīḫat-ı ᶜizz ü temkīn olmışdur.(10)Ẓāhir ve bāṭını maᶜmūr

---

(12)Velehu: (W.257b) de Mācid'in hal tercümesinin ḫemen altında yer almıştır / (266a-5)ve ol ᶜazize:-W / (6)nice zemān ḫidmet ve himmet-i pīr ile taḥṣīl-i ᶜilm-i maᶜrifet: niçe zemān ḫidmet ve naẓār-ı feyż-eser-i pirāye ile taḥṣīl-i ᶜilm ü maᶜrifet W. / (8)Çahār-şenbe bāzārı dinmekle maᶜruf olan mahalde:Çahar-şenbe bazarı nam mahalde W / (10)ẓāhir:zahiri W. /

velāyāt ve kerāmet ile meşhūr bir şeyḫ-i āgāh olup (11)günden güne Gulğula-i iştihārı ᶜālem-gīr ve rāyet-i iᶜtibārı perde-keş-i mihr-i münīr (12)olup memdūḥ-ı ᶜālem olmağla ol nūr-ı kerāmetüñ medḥinde naẓm olınan ebyātdur.

Vezni: - -./.- - -/.- -

(13) Ey ḫāme-i ᶜanberīn-cāme
[Ey] feyż-i muḳaddesi ᶜimāme

Ol Şāhid-i naẓm-ı zīnet-efzā
Ol ğāliye-sāz-ı rūy-ı maᶜnā

(14) Kıl Āb-ı Ḥayāt-ı naẓmı cāri
Ẓulumāt-ı ᶜademden eyle sārī

Vir ḳāleb-i ḥarfa rūḥ-ı maᶜnā
Göster yine muᶜcizāt-ı ᶜĪsā

(15) Evṣāf-ı ᶜazīz-i ḫoş-nigār it
Levḥ-i hüneri benefşe-zār it

Gel eyliyelüm senüñle tavṣīf
Yaᶜnī ki cenāb-ı pīr-i taᶜrīf

(16) ᶜAbdü'l-aḥad ism ü NŪRĪ-maḫlaṣ
Ol pīr idi feyzüñile muḫtaṣ

Ḳuṭb olduğına delīl ismi
Kim ḳutbuñ olur bu ism esmā

---

(12)olmağla ol nūr-ı kerāmetüñ medḥinde naẓm olınan ebyātdur:olmağla şuᶜarā-yı ᶜasr medḥ itmişlerdür W./ (13)[Ey]: metinde yoktu. Vezin icabı konuldu./ (W.261ᵃ-14)Der medḥ-i ᶜAbdü'l-aḥad Nūrī:-E(str.13 den önce şiirin başında başlık yoktur) /

(17) NŪRĪ idi maḫlaṣ ana zīrā
Nūr olmış idi yekem ser-ā-pā

Neşr eyleyüp ᶜāleme velāyet
Gösterdi cihān cihān kerāmet

[W.261ᵇ](18)Şeyḫ-i mümā-ileyhuñ ḥuccet-i ᶜilmiyesine ikrām ve ẕāt-ı şerīfine iḥtirām olınup silsile-i (19)meşāyiḫ-i cevāmiᶜ-i selātine dāḫil olup refte refte Ayāṣofya-i kebir cāmīᶜ-i şerīfine (20)cumᶜa şeyḫi olup biñ altmış bir ḥudūdında terk-i zāviye-i fenā ve ᶜazm-i (21)tekye-gāh-ı bekā itmekle fevtine Şeyḫ Meḥmed Nazmī bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(22)TĀRĪḪ-İ VEFĀT-I ᶜABDÜ'L-AHAD EFENDİ

Vezni: - -.-/.- -/- -.-/.- -

[E.266ᵇ](1) Pīrüm ki ġavṣ-ı aᶜẓam ḳuṭb-ı vaḥīd-i ᶜālem
Şeyḫü'l-şüyūḫ-ı aᶜlem Ḫıżr-ı reh-i hidāyet

(2) Ẓāhirde ᶜilm-i fetvā bāṭında ᶜilm-i taḳvā
Baḥr-i muḥīṭ-i tefsīr fülk-i ḥadīṣ ü ḥikmet

(3) ᶜAllāme-i şerīᶜat fehhāme-i ṭarīḳat
Feyyāż-ı nūr-ı ᶜirfān vehhāb-ı remz-i vaḥdet

(4) Müşkil-güşā-yı rü'yā ḥallāl-i fenn-i esmā
Ol maẓhar-ı müsemmā ol ādem-i ḥaḳīḳat

---

(17)maḫlaṣ ana:ana maḫlaṣ W. / (18)mümā-ileyhuñ:mezbūruñ W. / (18)olınup:olup W./ (19)refte refte:tayy-ı menazil iderek W / (21)Şeyḫ Meḥmed Nazmī: -W./ (21)bu tārīḫi naẓm itmişdür:bu tārīḫ naẓm olınmışdur W/ (22)(Başlık):Tārīḫ-i vefāt-ı Şeyḫ ᶜAbdü'l-aḥad Nūrī W /

(5) İdüp revān-ı pākī pervāz bu cihāndan
İklīm-i kurbī itdi hātır güzīn-i rıhlet

(6) Hasretle Nazmī didüm tārīh-i fevtin anuñ
ᶜAbdü'l-ahad Efendi olsun mukīm-i cennet Sene 1061

(7)ᶜAzīz-i mezbūruñ ekser güftārı münācat-ı Hudā ve naᶜt-ı Resūl-ı mücteba olmağla bu birkaç (8)beyt-i şerīf ol mihr-i münīr ve ol nūr-ı zamīriñ āsārındandur ki teberrüken bu mahalle tahrīr olındı.

(9) Der münācāt-ı Bārī Teᶜālā

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(10) Eser ᶜışkuñ yeli eshāre karşu
Öter bülbülleri gül-zāre karşu

(11) Cemāluñ şuᶜlesinden tābdārum
Yanar pervāneyüm ol nāre karşu

(12) Ne sabra tākatüm var görmez isem
Ne görsem göz doyar envāre karşu

(13) Görürsün NŪRİYĀ ᶜāşıklarına
Neler ihsān ider ağyāre karşu

(14) VELEHU

Vezni: - -./.- - -/- -./.- - -

(266ᵇ-7,8)ᶜAzīz-i mezbūruñ.....tahrīr olındı:Ol mihr-i münīrüñ āsārından bu birkaç beyt-i münācāt tahrīr olındı W. / (9)(Başlık):Velehu W./ (9),(14)daki iki şiir arasında (W.261ᵇ)de takdim ve tehir vardır /

(15) ᶜIşḳunla cihān beste luṭf eyle ᶜināyet ḳıl
Derdünle bu cān ḫaste luṭfeyle ᶜināyet ḳıl

(16) Raḥmān-ı raḥīmsün güfrān-ı ᶜaẓīmümsün
Sulṭān-ı kerīmümsün luṭf eyle ᶜināyet ḳıl

(17) ᶜĀşıḳlara iḥsān it derdlilere dermān it
Vuṣlat yolın āsān it luṭf eyle ᶜināyet ḳıl

(18) Ey raḥmetī çoḳ raḥmān ᶜālem gözüme zindan
Uçarsa ḳafesden cān luṭf eyle ᶜināyet ḳıl

(19) Bīçārelerün yād it vīrāne-i ābād id
NŪRĪ ḳulunı şād it luṭf eyle ᶜināyet ḳıl

(20) Der naᶜt-ı seyyidü'l-mürselīn

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Yā Ḥabīb-a'llāh ḳaçan ḳalḳar cemālünden niḳāb
Maḥv olur nūr-ı żiyā ṣalmaz cihāna āfitāb

[W.262ᵃ] (22) ᶜĀlem u ādem müzeyyen nūr-ı zātunla senün
Zikr-i evṣāf-ı cemīlün ile memlū dört kitāb

(23) Ol tecellī eyliyen vechünde ey mir'āt-ı ḥaḳ
Ṣūret-i raḥmāndurur Allahü aᶜlem bi's-ṣavāb

[E.267ᵃ] (1) Sırr-ı ᶜışḳı feyż idelden NŪRĪ'ye feyyāż-ı ḥaḳ
Cūşa geldi şevḳ-i ḥüsnünle döner bu āsiyāb

(2) EZ NEṢĀYĪḤ

Vezni: - -./.- - -/- -./.- - -

(3) Ey dil zen-i dünyānuñ çün āline aldanduñ
Pervāne gibi her dem şem^{c}-i ruḥına yanduñ

(4) Ḳardaş bu yalancınuñ ^{c}ahdine mi inānduñ
Rengine mi boyanduñ va^{c}dine mi dayanduñ

(5) Bilmem sāña bu dünyā bāḳī mī ḳalur sanduñ
Bu meclīs-i fānīde sāḳī mi ḳalur sanduñ

(6) Dünyāya naẓar ḳılsañ biñ başlu bir erkamdur
Her başda dehānı biñ her lokması ādemdür

(7) Tiryāḳı anuñ semdür her bir demi mātemdür
Fikr eyle bu ma^{c}nāyı fehm eyle me ^{c}ālemdür

(8) Bilmem sāña bu dünyā bāḳīmi ḳalur sanduñ
Bu meclīs-i fānīde sāḳī mi ḳalur sanduñ

(9) ^{c}Āḳil geçinen cānlar āḫir yine aldandı
Yağmaya virüp varın aşşı iderüm sandı

(10) Cehd ile binüp indi sa^{c}y ile ḳonup göçdi
^{c}Uryān giricek ḳabre ḥasret ādına yandı

(11) Bilmem sana bu dünya bakīmi ḳalur sanduñ
Bu meclīs-i fānīde sākīmi kalur sanduñ

(12) Māt oldı o şehler kim vaṣlını gönül özler
Vaṣfını murād itsen şerḥ eyliyemez diller

(13) Ḳānı o ḳalem ḳaşlar ḳanı o güler yüzler
Ḥāk oldı o sīm-tenler su oldı o siyeh gözler

(14) Bilmem sana bu dünyā bākī mī ḳalur ṣanduñ
Bu meclīs-i fānīde sākī mi ḳalur ṣanduñ

(15) Ey NŪRĪ o yār-ı cānuñ sakın ki geçer fırṣat
Su gibi akar ᶜömrüñ seyl gibi ider sürᶜat

(16) Biñ yıl yaşaşan āḫir gelmez sana bir sāᶜat
Ey göz nice bir uyḫu ey dil nice bir gaflet

(17) Bilmem sana bu dünyā bāḳī mi ḳalur ṣanduñ
Bu meclis-i fānīde sākī mi ḳalur ṣanduñ

[W.262ᵇ](18)NŪŞĪ

(19)Nāmı ᶜAlī'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-biżāᶜa-i (20)maᶜrifet ve tekmīl-i iktisāb-ı kitābet ve fenn-i inşāda izhār-ı maḥāret ve ḥüsn-i (21)ḫattda ziyāde ḳudret kesb itmekle dīvān-ı sulṭānī kātibleri zümresine (22)ilḥak ve ol ᶜaṣruñ şuᶜarāsından olup biñ altmış iki tārīḫinde [E.267ᵇ](1)fevt olmağla Vecdī bu tārīḫi naẓm itmişdür.

(2) TĀRĪḪ

(267ᵃ-20) izhār : -W./ (22)(267ᵇ-1): "W" nüshasında değişik sıradadır / (2)Tārīḫ : Tārīḫ-i vefāt-ı Nūşī W. /

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

Nūş-ı cān ola velī Nūşī'ye bu cām-ı fenā Sene 1062

(3)Mezbūrun eş^{c}ārından bir iki beyt taḥrīr olındı :

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Şeb-geh-i fānūs ḫayāli yaḳdılar mestāneler
Ḫāk-rīzinden güzel naḳş aldılar pervāneler

(5) Mihr-i rūy-ı yāre ḳarşu cān virüp pervāneler
Bir ayaḳla raḳs iderler ṣubḥa dek peymāneler

(6) NAḪLĪ

(7)Nāmı Maḥmūd'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif iderek (8)gül-istān-ı belāġatun bülbül-i ġuyāsı ve ^{c}ummān-ı feṣāḥatun dürr-i yektāsı ve ol ^{c}aṣrun (9)şā^{c}ir-i bī-hemtāsı olup dīvān-ı Sulṭānı kātipleri zümresine ilḥāḳ olup biñ (10)altmış beş ḥudūdında terk-i ^{c}ālem-i fānī itmişdür.Āṣārından bu beyt-i ġarrā bu maḥalle ḳayd u imlā ḳılındı:

(11)NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) O yārün ḫ^{v}āce vardı çeşm-i mesti ṣanma nāzından
Murādı rāḥat olmaḳdur biraz ḫalḳun niyāzından

(13) NAḲŞĪ

(14)Nāmı...../dur.Aḳkirmān'dan ẓuhūr idüp evā'il-i ḥālinde meşā-

---

(3)Mezbūrun eş^{c}ārından bir iki beyt taḥrīr olındı:Mezbūr ol ^{c}aṣrun şā^{c}irlerinden olmaġla bu ebyāt āṣārındandur W./ (8,9)ve ol ^{c}aṣrun şā^{c}ir-i bi-hemtāsı olup dīvān-ı sulṭānī kātipleri zümresine ilḥāḳ olup: -W./

yih-i Halvetiyye'den..... nām (15)ᶜazizden inābet ve nice zemān hidmet itmekle tahsīl-i maᶜārif ve tekmīl-i merātib ile (16)müntehī-i hakīkat bir şeyh-i sāhib-kerāmet olmağla Akkirmān kal'ası dāhilinde (17)Sultān Bāyazid Velī binā eyledigi tekye ve hān-kāhda nice zemān şeyh olup (18)kerāmāt-ı zāhire ve makāmāt-ı bāhire ile meşhūr-ı cihan olan meşāyih-i ᶜizāmdan (19)olup tārīhinde Ayāsofya cāmiᶜinde Hızır ile buluşduğunı şomākī direk bileziginde tahrīr olınan Nakşī budur. ᶜakıbet bin altmış beş hudūdında terk-i tekye-i fenā ve ᶜazm-i bukᶜa-i (20)bekā itmişdür.Lisān-ı dürer-bārlarından zuhūr iden āsārdan bu ebyat bu mahalle tahrīr olındı.

(21) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

[E.268ᵃ](1) Kūy-ı ᶜışkun bana bir kūh-ı tecellī görinür
Kalbüme ᶜiyd-ı visālünle tesellī görinür

(2) Cevher-i zikr-i Hudā ile ser-ā-ser ᶜālem
Banā firdevs-i cinān pür-mütehalli görinür

(3) Rūz [u] şeb sāha-i vahdetde kıyām eylerler
Cümle eşᶜār-ı çemen sanki musallī görinür

(4) NUTKĪ

(5)Nāmı Mehmed'dür.Mahmiye-i Edirne'den zuhūr itmişdür.Karakaş-zāde

---

(13-21)Nakşī ve Nazm:-W./ (19)tārīhinde Ayasofya Cāmiᶜinde Hızır ile buluşduğunı şomākī direk bileziğinde tahrir olınan Nakşī budur : metinde kenarda yazılıdır / (268ᵃ-3)Rūz [u] şeb:metinde "ruz-ı şeb" tamlama şeklindedir [u] konularak düzeltildi / (5)dinmekle:dimekle W./

dinmekle makrūn-ı (6)iştihārdur.Ba^{c}de't-taḥṣīl mülāzım ve rāh-ı ḳażāya ^{c}āzim ve rāżı olup ba^{c}ż-ı (7)ḳaṣabāta ḳādī olmışdur.Ba^{c}dehu ḳaṣaba-i Ergene'de sākin iken bin yetmiş beş (8)tārīḫinde fevt olmışdur.Şu^{c}arā-yı ^{c}aṣırdan ḳuvvet-i nāṭıḳa ṣāḥibi bir żāt-ı ma^{c}mūrdur. (9)Aşārından bu beyt bir nümūnedür.

(10) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -

(11) Gönül ol ḳāmet-i bālāya düşmiş
^{c}Acebdür pest iken a^{c}lāya düşmiş

[W.263^{a}] (12)NİŞĀRİ

(13)İsmi Ḥüseyin'dür.Şeh-bāz-ı ma^{c}ārif-şikār-ı vücūdı āşiyān-ı İstanbul'dan per-cünbān ẓuhūr olmışdur. (14)Evā'il-i hālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyārdan ṣoñra dīvān-ı sulṭānī kātipleri zümresine (15)ilḥaḳ olup refte refte meşāhīr-i şu^{a}arādan bir şā^{c}ir-i rāsiḫ ve ġāyet ḫūb müverriḫ ve (16)taṣarrufāt-ı eş^{c} āra ḳādir şā^{c}ir-i şīrīn maḳāl ve memdūḥ-ı erbāb-ı gażl ü kemāl (17)olup eş^{c}ārı pāk u muḫayyel ve güftārı tāb-nāk u bī-bedeldür.Ḥāṣıl-ı kelām (18)şā^{c}ir-i mezbūruñ żāti ta^{c}rif u tavṣīfden müstaġnī olmaġla taṭvīlden (19)ictināb ile iḫtiṣār olındı tertīb-i Dīvān idüp bin yetmiş beş (20)tārīḫinde dār-ı

---

(6)^{c}azim ve: -W./ (7)kasabāta:bilāda W./ (8)^{c}asırdan:^{c}aṣruñ W. / (8)ma^{c}mūrdur:ma^{c}mūr idi W./ (13)ismi:nāmı W/ (14,15)taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bisyārdan ṣoñra.....faẓl ü kemāl:taḥṣīl-i ma^{c}ārif u tekmīl-i ^{c}avārif idüp şi^{c}r ü inşāda ve ḫaṭṭ u imlāda māhir ve taṣarrufat-ı eş^{c}āra ḳādir olmaġla dīvān-ı sulṭānī kātipleri zümresine ilḥāḳ olmışdur. Ḥaḳḳā ki meşāhirü'ş-şu^{a}arādan bir şā^{c}ir-i rāsiḫ ve ġāyet ḫūb müverriḫ şirīnmaḳāl ve memdūḥ-ı aṣḥāb-ı kemāl W./ (17)muḫayyel:-W/ (17-19)tab-nak u bī-bedeldür.....iḫtiṣār olındı:tāb-nākdur.Ḥāṣıl-ı kelām şā^{c}ir-i mezbūruñ żātı ta^{c}rif ve tavsifden müstaġni olmaġla ṭatvilden ictināb ile iḫtiṣār kılındı W./ (20)irtiḥāl:rıḥlet W. /

bekāya irtihāl itmekle fevtine bu tārīhler naẓm olınmışdur.

(21)TĀRĪḪ-İ VEFĀT-I NİṠĀRĪ

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(22) Dār-ı ᶜuḳbāya eyledi rıḥlet
Yine bir şāᶜir-i süḫan-pīrā

Fenn-i tārīhde yegāne idi
Şiᶜr ile bi-naẓīr ü bī-hemtā

[E.268ᵇ](1) Seyyi'atın kemāl-i luṭfından
Ḥasenāta mübeddel ide Ḫudā

(2) Naẓmīyā fevtine didüm tārīḫi Sene 1075

(3) Dārı me'vā ola NİṠĀRĪ'ye cā

(4) TĀRĪḪ-İ DĪGER

Vezni: .- -/.- -/.- -/.- -

(5) NİṠĀRĪ Hüseyᵕnün cinān ola cānı Sene 1075

(6)Mezbūruñ eşᶜārından birḳaç beyt-i raᶜnā keşīde-i rişte-i taḥrīr-i imlā ḳılındı :

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(7) Güşāde oldı gönül bezme yār gelmekle
Açıldı ġonce-i gül-şen bahār gelmekle

(8) Dimāġ-ı ṭabᶜa ġınā geldi būy-ı sünbülden
Hevā-yı mevsim-i zülf-i nigār gelmekle

(21,22) :-W. / (268ᵇ-1,2):-W./ (5)cānı:"cāyı"şeklinde olmalıdır / (6)(başlık):Şāᶜir-i mezbūruñ eşᶜārından birḳaç beyt-i raᶜnā taḥrir olındı W. /

(9) Güşāyiş-i dil içün ey NİSĀRÎ āh eyle
Der-i ümîd açılur rūzigār gelmekle

(10) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(11) Ko bezm-i meyde sāġar-ı dest-i yāre zîb ü fer virsün
Nihāl-i gül-bin-i bāġ-ı vefādur verd-i ter virsün

(12) Şebîhūn eyleyüp ġam basdı ceyş-ı sabr u ārāmı
O şāh u hüsne varsun peyk-i āhum bir haber virsün

(13) NİSĀRÎ hāk-i cismün gerd-i rāh-ı ʿışk-ı yār ile
Ki mir'at-ı żamîr-i hāside bāri keder virsün

(14) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Ġamzeden havf itmeyüp yāra niyāz itmek de güç
Sūziş-i ʿışka şekîb-i cān-güdāz itmek de güç

(16) Çeşm-i hūn āşāmına meyl itmemek mümkin degül
Canı āmāç hadnün endāz-ı nāz itmekde güç

(17) Bi-hakîkatdür NİSĀRÎ gerçe hūbān-ı zemān
Selb-i zevk hālet-i ʿışk-ı mecāz itmekde güç

(18) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Rūz-ı vuslatdur bu cism-i dāġ-darun mevsimi
Gül tonanmasına bāʿisdür bahārun mevsimi

(20) Devlet-i ḥüsnünde ᶜāşıḳdan dirīġ itme lebün
ᶜAhd-ı gül-şendür şarāb-ı ḫoş-güvārun mevsimi

(21) Dāġ ber-dil geç NİŞĀRĪ rāh-ı kūy-ı yārdan
Gül zemānında olur geşt ü güẕārun mevsimī

(22)Şaᶜir-i mezbūrun cümle-i āşārındandur ki TEVĀRĪḪ-İ ᶜĀL-İ ᶜOSMĀNĪ naẓm ile ᶜayān idüp (23)pādişāh-ı cihān Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜ Ḥażretlerine virüp ᶜaẓīm iḥsāna (24)maẓhar olmışdur.Ḥaḳḳā ki āṯār-ı celīle olmağla bu maḥalle taḥrīr olınmak münāsib görilüp (25)şevketlü ve ᶜaẓametlü pādişāhımuz Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṯāliṯ Ḥażretlerinün zemān-ı saᶜādetlerine gelince [E.269ᵃ] (1)tārīḫ-i mezbūri bu faḳīr-i camiᶜü'l-ḥurūf Ṣafāyī-i nā-tüvān daḥi naẓm itmekle bu tārīḫin (2)ẕeyline taḥrīr olınmışdur.

(3)TEVĀRĪḪ-İ PĀDIŞĀHĀN-I ĀL-İ ᶜOSMAN GŪFTE-İ NİŞĀRĪ

vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Bi-ḥamd-il'lāh cihāna şāmil oldı luṭf-ı Yezdānī
Ki cāy-ı rāḥat-ḫalḳ itdi ẓıll-i ᶜĀl-i ᶜOṯmānī

(5) Zihī şāhen-şehān-ı ġāziyān kim tīġ-ı nuṣretle
Ser-ā-ser dār-ı islām itdiler hep kāfir-istānı

(6) ᶜAdāletle cihānda ol selaṭin eyledi icrā
Ḥudūd-ı şerᶜ-i peyġamberle ḥükm-i naṣṣ-ı Kur'ānı

(W.263ᵇ-5)de yer alan "Nesr"başlığı (E.268ᵇ)de (21)den önce yer almışdır / (22)ᶜOṯmanī:ᶜOṯman W./ (22)ile ᶜayān idüp:idüp W./ (23)ᶜaẓīm iḥsāna:iḥsān-ı pādişāhiye W./ (24)Ḥaḳḳā ki :-w/(24)āṯār-ı celīle: eṯer-i celīle W./ (24)taḥrir olınmaḳ:taḥrīri W./(24,25)görilüp şevketlü ve .....bu faḳīr-i:görilüp bu faḳīr-i W./ (269ᵃ-1)nā-tuvān daḥi.....olınmışdur:nā-tuvān daḥi tārīḫ-i mezbūrı ẕeyl idüp şevketlü pādişāhımuz pādişāh-ı cihān-ı sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṯāliṯ Ḥażretlerinün zemān-ı saᶜādetlerine gelinçe naẓm u ẕeyl sütūre keşide kılındı W / (3)(Başlık):Tārīḫ-i Al-ı ᶜOṯman güfte-i Niṯāri W. /

(7) Çıkar ferzend-i Nūḥ'a ced-be-ced bu nesl-i pākize
Ki zīrā vārdur aḳvāl-i tevārīḫ ile burḥānı

(8) Muḥassal ṣulb-i pāk-i bü'l-beşerde ḥaşre dek hergiz
Bu ᶜırk-ı ṭāhirūñ gelmez ciḥāna miṯl ü aḳrānı

(9) Tevārīḫ-i selef ḳavlince bu naẓm-ı dil-ārāda
N'ola taḥrīr idersem ser-be-ser ol şāh-ı zişānı

(10) Egerçi iḫtilāfāt-ı tevārīḫe nihāyet yoḳ
Görindi cümlesinden ḫᵛācenūñ ṣıḥḥatle rüchānı

(11) Geçince altı yüz ṭoḳsan ṭoḳuz tārīḫ-i hicretden
Ḫilāfet sadrına ᶜOṯmān Gāzī virdi ᶜunvānı

(12) Cülūsına düşürmiş evvelā ᶜOṯmān tārīḫin
O devrūñ ol maḥal bir ehl-i ṭabᶜ-ı ve ehl-i ᶜirfānı

(13) Mücāhid bir şeh-i ferḫunde-nām olup cihān içre
Yigirmi yedi yıl çekdi ᶜadūya tıġ-ı barrānı

(14) Yedi yüzle yigirmi altı erḳāmı yazıldukda
Ḫudā ṣāḥib-serīr ü ᶜizz ü iclāl itdi o ruḫānī

[W.264ᵃ](15) Otuz beş yıl ṣadāsı ṭabl-ı istiḳlāl-ı iḳbāli
Pür itdi güş-ı hūş-ı pādişāhān-ı cihān-bānī

(16) Yedi yüz sāl altmış bir ile maḥsūb olındukda
Murād-ı evvel oldı ᶜālemūñ devletle sulṭānı

(17) Otuz beş yıl anuñda mehçe-i rāyāt-ı iclāli
Münevver eyledi evc-i felekde māh-ı tābānı

(18) Yedi yüz toḳsān ikide cenāb-ı Yıldırım Ḫānuñ
Cihānı rūşen itdi berḳ-i rūy [u] tıġ-ı raḫşānı

(19) Cülūsına ki ta^{c}dād-ı seneden dörde varınca
Żiyālandı fürūġ-ı ^{c}adliyle bu köhne ẓulmānī

(20) O devrüñ raṭb-ı tārīḫinde gerçi iḫtilāf olmış
Bilür ehl-i ẕekā var ise ta^{c}dādında noḳṣānı

(21) Sekiz yüzle onaltı olmuşiken müddet-i hicret
Cemāl-i Ḫān Muḥammed rūşen itdi ^{c}ayn-ı a^{c}yānı

(22) O memdūḥ-ı kerem mu^{c}tād [u] ṣāḥib-dād ile mevlā
Sekiz yıl eyledi āsūde u rāḥatde devrānı

(23) Sekiz yüzle yigirmi dörd ile ma^{c}dūd olındukda
Murād-ı ġāziye virdi murādın luṭf-ı Yezdānı

[E.269^{b}](1) Yigirmi yıl mücāhid fī sebīli'llāh olup āḫir
Çeküp. cām-ı şehādet ḳıldı terk-i ^{c}ālem-i fānī

(2) Sekiz yüz elli beş tārīḫi ferruḫ-fāla geldükde
Muḥammed Ḫan-ı Ebu'l-feṯḥüñ cihāngīr oldı fermānı

---

(18)rūy [u] tıġ-ı:metinde "rūy-ı tıġ-ı" tamlama şeklindedir. [u] anlam açısından uygun düşmektedir /(22)mu^{c}tad [u] ṣāḥib-dād:metinde [u] yoktu,tamlama şeklinde yazılmıştı.Mana açısından [u] uygun görülerek düzeltildi /

(3) Otuz bir yıl cihānda mustaḳilen pādişāh oldı
Muvaffaḳ eyledi feth-i Stanbul'a Ḫudā anı

(4) Müverrihler ziyāde didiler tārīḫini zīrā
Bir iki defᶜa olmaġla veliyyü'l-ᶜahd-i rūḥānī

(5) Sekiz yüz seksen altı olıcak tārīḫ ol devlet
Veliyyü'l-ᶜahd-i cenāb-ı Bāyezid'e oldı erzānī

(6) Otuz iki sene ol şehr-yārūn māh-ı dīdārı
Fütūḥ-ı cānib-i baḥr-ı siyāhi ḳıldı nūrānī

(7) Toḳuz yüz on sekizde Ḫān Selīm-i evvele tā kim
Virildi ḥükm-i taḳdīr ile emr-i saltanat rānī

(8) Toḳūz-yüzle yigirmi altı sālī olıcaḳ mülḥaḳ
Maḳarr oldı Süleymān Ḫāna örnek Süleymānı

(9) Çeküp şemşīr-i himmet ḳırḳ sekiz yıl feth idüp aldı
Bilād-ı Üngürüş ile ᶜIrāḳ u ḳalᶜa-i Vān'ı

(10) Toḳuz yüz tāki yetmiş dörd ile tekmīl olındukda
Selīm-i sānīye oldı Ḫudā'nuñ luṭf u iḥsānı

(11) Toḳuz yıl ol daḥi ārām idüp evreng-i devletde
Viṣāl-i şāhid-i iḳbāl ile zevḳ itdi rūḥānī

(12) Toḳuz yüz seksen ikide bilād-ı kişver-i Rūm'uñ
Cenāb-ı Ḫān Murād-ı sāliṣe olmışdı erzānī

(13) Yigirmi bir sene oldı o sulṭān-ı hüner-perver
Kemāl-i luṭf ile pīrāye-baḫş-ı baḫt-ı şāhānī

(14) Bin üçde Ḥażret-i Sulṭān Muḥammed fātiḥ-i Egrī
Cülūs idüp Cemāl-i tāb-nāk itdi bū eyvānı

(15) Ṭoḳuz yıl ol daḫi oldı Veliyyü'l-niᶜmet-i ᶜālem
Ziyāfet-ḫāne-i dārün-naᶜīmün oldı mihmānı

(16) Cülūs idüp bin on ikide Sulṭān Aḥmed-i ᶜādil
Ḫalāṣ itdi Celālīden cemāl-i çār erkānı

[W.264ᵇ](17) O memdūḥü'l-ḫıṣālün devleti on dörde varınca
Muᶜarrā eyledi ḫār-ı kederden bu gül-istānı

(18) Ḳıbāli rūşen itdi bin yigirmi altı sālinde
Vilāyet dāye-i Sultan Muṣṭafā'nun rūy-ı lemᶜātı

(19) Üç ay miḳdārı Sulṭān oldı ṣonra iḫtiyār ile
Birāder-zādeye itdi ferāġat şevket [ü] şānı

(20) Ḥesābı bin yigirmi yediye varduḳda ṭārīḫün
Şehen-şāh itdi ḫallāḳ-ı ezel Sulṭān ᶜOsmānı

(21) Ḳażā dört yıl ḳadarıḳbāl idüp anun daḫi āḫir
Saᶜādetle varup me'vā idindi bāġ-ı rıḍvānı

(22) Bin otuz birde Sulṭān Muṣṭafa-yı ᶜizzet-i āyīne
Yine seccāde-i miḥrāb-ı iḳbāl oldı erzānī

---

(21)anun daḫi: -W / (19)(270ᵃ-1)"şevket [ü] şānı" ile "ᶜadl [ü] dād-ı" : Metinde her ikiside tamlama şeklinde idi [u] konularak düzeltildi /

(23) O Yūsuf-ṭal^{c}at oldı bir buçuḳ yıl pādişāh ancaḳ
Çeküp destin zen-i dünyādan āḫir pāk-dāmānı

[E.270^{a}](1) Bin otuz ikide Sulṭān Murād Ġāzī olmışdur
Firāz-ı kūhsārun ^{c}adl [ü] dād-ı merr-i ḳaplanı

(2) Murād üzre anı ṣaḥib-ḳırān-ı ^{c}aṣr idüp Mevlā
Revan ḫışmın olup Baġdād'ı pā-māl itdi Īrān'ı

(3) Cihānda on yedi yıl pādişāh-ı ḳāmurān oldı
Mülūk-ı ^{c}ālem oldı ḫavf ile hep zīr-[i] fermānı

(4) ^{c}Aded bin ḳırḳ ṭoḳuz tārīḫine varduḳda bu mülkün
Cenāb-ı Ḫān Berāhim oldı şevketle Süleymānı

(5) Zihī şāhen-şeh-i mālik-riḳāb-ı Hind-i şāhī kim
Firen-istāna bildürdi nedür şimşīr ü Kirmānı

(6) Zemānında Ḫudā feṭḥ-i Girīd'i eyledi rūzī
Mekān-ı ehl-i küfri eyledi cāy-ı müselmānı

(7) Ṭoḳuz yıl pādişāh olınca nūr-ı dīdesi anun
Münevver itdi māh-ı nev gibi bu çerḫ-i gerdānı

(8) Ḥarām itdükçe rūḥ-ı pākī sünbül zār-ı cennetde
Ola ḫünkārun ömri zülf-i ḫavrā gibi ṭūlānī

(9) Bi-ḥamdi'l-lāh ki bin elli sekizde yümn ile buldı
Ḳudūm-ı Ḫān Muḥammed'le şeref taḫt-ı Süleymānī

(10) Zihī şāhen-şeh-i Rüstem-mekān Ḳahramān-fer kim
^{c}Adu İsfendiyār olsa yeter bir tīr-i müjgānı

(11) Meserret-baḫş olınca ᶜāleme mevlūd-ı mesᶜūdı
Bu tārīḫ itdi ṭabᶜ u ḫurrem-i ḫandān sūḫandānı

(12) Ola sulṭān Muḥammed āfitāb-ı maṭlaᶜ-ı iḳbāl
Duᶜāsın eyledi ḥaḳḳā icābet luṭf-ı Yezdānı

(13) Ḫuṣāṣā kim müşerref eyledükde tāc-ı evrengi
Ol üstād eyledi mülzem tevārīḫ ile aḳrānı

(14) Cülūs-ı Ḫān Muḥammed eyledi āsūde dünyāyı
Didi ol ṭabᶜuma temkīn iden iklīm-i ᶜirfānı

(15) Cemāl-i gül-şen-i ṭabᶜun gül-i tābende-ruḫsārı
Celāl-i ḥürmet-i ᶜudvān-ı vücūdun berḳ-i sūzānı

(16) Vücūdundan muḳaddem yoġidi bir vāriṣ-i devlet
Ki ḥıfẓ ide kederden ṣonra ḫayl-i ehl-i īmānı

(17) Murād üzre olur mı medḥüni taḥrīr idem zīrā
Tecāvüz eyledi evṣāf-ı ẕātun ḥadd ü imkānı

(18) Duᶜā-yı pādişāh-ı dīn ile ḫatm-i kelām eyle
Budur de'b-i sühan lā-budd ḳaṣīde bulsa pāyānı

[W.265ᵃ] (19) Hemīşe tāk-ı sulṭānī felek evreng-i zer-efser
Cemāliyle münevver ide silk-i ḫāver-istānı

(20) Vücūd-ı pādişāhı ḥaḳ maṣūn ide ḫaṭālardan
Niẓām-ı mülk ile bāḳī ola erkān-ı dīvānī

(21) Süleymān-ı selef gibi cihān-gīr eyliye Mevlā
Müsaḫḫar eyliye fermānına Īrān u Tūrānı

(22) Cihānda ḫayr ile yād ola dā'im nām-ı ecdādun
Vire Ḥaḳ pādişāh-ı ᶜāleme ᶜömr- i firāvānı

(23) NİŞĀRĪ bu ḳaṣīde nāmına tārīḫ içün ṭabᶜum
Didi silk-i leālī-i celīl-i nesl-i ᶜOsmānī

[E.270ᵇ](1)Nükte-şināsān-ı māşir-i ᶜirfāna ḫafī degüldür ki Nişārī merḥūmun āşār-ı müşg-bārı (2)olan Tevārīḫ-i Āl-i ᶜOsmānī ki; Li münşiihi :

Vezni: ..-- /.-.- /..--
Şāh-ı meh-ferr ve Müşterī-ferheng

(3) Ḫān Muḥammed şeh-i sipihr-evreng

ᶜAliyyü'l-raḥmet ve'l-ġufrānun evṣāf-ı (4)şerīfeleriyle ḫātime-
-bend-i maḳāl olmışdur ki elān nüvişte-i (5)mecāmiᶜ-i erbāb-ı ᶜirfān ve nigāşte-i cerāyid-i aṣḥāb-ı īḳāndur (6)Bu ᶜabd-ı keşīrü'l-
-iżāᶜa cāmiᶜü'l-ḥurūf Ṣafāyī-'i ḳalīl'ü'l-beżāᶜa (7)daḫi ḳaṣd-ı zeyl idüp ḥālā erīke-pīrā-yı salṭanat-ı efser-ārā-yı (8)vālā-menzilet-i şāh Cem-cāh-ı felek-rutbet Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı ṣāḥib-
(9)saṭvet Mıṣraᶜ :

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

Ki ider kevkebe-i cāhına dünyā taᶜẓīm

Me'āl-i ṣıdḳ (10)iştimāli mā-ṣadaḳ-ı celāl-i rehīnü'l-ikbāldür. Vaṣf-ı cemīl ve zikr-i (11)celīlleriyle tekmīl daᶜiyesi ḳuvvetden fiᶜle gelüp mücerred duᶜā-güy-ı devlet-i (12)ebed-peyvend oldıġum ᶜarż ve iᶜlām-ı ḳaṣd ile ser-āmed-i vüzerā-yı pīşīn (13)dāmād-ı pādişāh-ı rūy-ı zemīn-i Ṣadr-ı aᶜẓam-ı Āṣafiyyü'l-inşā İbrāhīm Pāşā

---

(22)ᶜömr- i firāvānı : metinde "ᶜömr ü firāvānı" şeklindedir. Anlam açısından tamlama şeklinde okunması gerekir./ (W.265ᵃ-6)daki "Neṣr" başlığı [E.270ᵇ] de (1)olan önce yer almamıştır./ (1)āṣār-ı müşg-bāri:āṣārı ḳalem-i müşg-bāri W. / (7)daḫi ḳaṣd-ı zeyl idüp ḥālā:daḫı naẓm-ı mezbūre ḳaṣd-ı tezyil ve ḥālā W./

(14)Ḥażretlerinüñ sitāyiş-i ẕāt ve medāyiḥ-i ṣıfāt-ı ᶜāliyyelerinden (15)nebze-i yesīre ile ḫitāma ṣarf-ı ḳudret ve ᵴām-ı ᵴāmileriyle dībāce-i (16)ser-nāme-i zīnet olınan Teẕkiretü'ş-şuᶜarāya ṣebt ve terḳīm olındı.
(17)Rāḳımu'l-ḥurūf Ṣafāyī-i ᵴā-tüvānuñ ẕeyl eyledigi tārīḫdür ki bu maḥalle taḥrir olındı.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Niṣārī'nüñ çü ᵴażmı bu maḥalde buldı pāyānı
ᶜAceb mi bende olursam bu vādīde ana ṣānī

(19) Ki yaᶜnī peyrev olup eylesem bu ᵴażm-ı pākümde
Bu vech üzre beyān-ı ḥāl-i şehān-ı Āl-i ᶜOṣmānī

[W.265ᵇ](20) Geçince sāl-i hicretden hezār u heştüm ü pencāh
Muḥammed Ḫān-ı rābiᶜ oldı ᶜaṣrun şah-ı ẕī-şānī

(21) Ne şāh ammā ki şāhān-ı cihān kemter perestārı
Şeref-baḫş-ı serīr-i Salṭanat dehrüñ Süleymānı

(22) Olurdı ᶜarṣa-ı pehnā-yı ᶜālem teng hīcāde
İdince eşheb-i zerrīn-ḳuṭās-ı ᶜazmi cevelānı

(23) Şuvārub tīġ-ı ḫūn-ḫᵛārını cūy-ı ḫūn-ı aᶜdādan
Ẕülāl-i seyfinüñ reyyānı itdi ehl-i ṭuġyānı

[E.271ᵃ](1) Nişān-ı ḥükmi cārī oldı heft iḳlīm-i dünyāya
ᶜAceb mi heft ḳral olsa muṭīᶜ-i emr ü fermānı

(14,15)ᶜāliyyelerinden: ᶜāliyyeleri W. / (15)nebze-i yesīre ile ḫitāma ṣarf-ı ḳudret: -W./ (17)ki bu maḥalle taḥrīr olındı : - W./

(2) Ḫuṣūṣā Nemçe Çāsārı baş egdi tīġ-i ḳahrına
Olup der-gāh-ı ᶜadlinde dem-ā-dem el-amān-ḫᵛānı

(3) Niçe ḥıṣn-ı metīn ü ser bülendi eyledi teshīr
Kenīsālarda cārī oldı āyīn-i Müselmānı

(4) Kılāᶜ-ı Ḳandiye ve Çehrīn ve Oyvārı feṭḥ itdi
Selefde bulmamışlarken bu feṭḥe kimse imkānı

(5) Ne ḳalᶜa ḳalᶜa-i ihrām-ı pesend ü Ḳandiye yokdur
Kılāᶜ-ı rubᶜ-ı meskūnde metānetde aña dānī

(6) Ḥisār u burc u bārūsını taᶜrīf idemez kimse
Bu heft-iḳlīm-i dünyāda naẓīrīn yapmamış bānī

(7) O şāh-ı maᶜdelet-ḫū ṣulḥ idüp bunlarla birḳaç yıl
Yine ᶜazm-i cihād itdi bi-emr-i şerᶜi-i Yezdānī

(8) Zemān-ı devletinde kimseler mecrūḥ olmazdı
Meger ḳadd-i bütānuñ zaḫm-ḫᵛārḫār-ı hicrānı

(9) Bu üslūb üzre ḳırḳ yıl taḫt-gāh-ı ᶜadl gösterdi
Cihānı seyr itdi nimet [-i] bī-ḥadd ü ḥsānı

(10) Girince sāl bin ṭoḳsan ṭoḳuz çūn eyledi bedrūd
Olup edhem-suvār-ı terk-i mülk-i ᶜālem-i fānī

(27l^{b}-9, niᶜmet[-i]bī-ḥadd: metinde "niᶜmet ü bī-ḥadd" şeklindedir. Anlam açısından tamlama şeklinde olması gerekir /

(11) Karındāşı Süleymān Hān-ı sānī eyledi teşrīf
Olup tevfīk-i Bārī dest-gīr-i taht-ı hakānī

(12) Zihī Sultān-ı Dārā-kişver ü encüm-hadem ki itdi
Gıdā-yı tīğ-ı hūn-hᵛārı vücūd-ı ehl-i ᶜisyānı

(13) Ki yümn-i himmet-i şāhānesiyle ehl-i İslāmuñ
İkinci defᶜa feth itdi Belğrādı dilīrānı

(14) Hulū itdi sene bin yüz iki de eyledi rıhlet
Cihāndan mesken itdi dār-ı huld-ı kurb-ı Yezdānı

(15) Şehen-şāh oldı lutf-ı Hak ile diger karındāşı
Şeref-bahş oldı tahta yaᶜnī Sultān Ahmed-i sānī

(16) Müşerref oldı taht-ı saltanat bu üç birāderle
Olup her biri dehrüñ bir zemān sultān-ı zīşānı

(17) Zihī şāh-ı zafer rehber ki olmışdur zemānında
Sakız fethi ikinci kerre hakkuñ lutf u ihsānı

(18) Gelince bin yüz altı sālī ᶜazm-i dār-ı huld itdi
Degül bākī çū gördi kimseye mülk-i Süleymānı

(19) Debīr-i çerh andan sonra tuğrā-yı hılāfetde
Yazup altun kalemle nām-ı Sultān-Mustafa Hānı

(20) Ki yaᶜni mihterīn ferzand-i pāk-i Hān Muhammed'le
Müzeyyen itdi taht-ı devleti eyvān-ı dīvānı

(21) O şīr-i deşt-savlet bebr-i küh-sār-ı şecā^{c}at kim
Ṣadā-yı kūsī itdi lerze-nāk Īrān u Tūrānı

[W.266^{a}] (22) Nuḫustīn ḥamlede Allāhü ekber bu ne ḳudretdür
Nigūn-sār eyledi a^{c}lām-ı çāsār-ı Alamānı

(23) Bozup manẓūme-i ḫar-mühre-i tābūr-ı maḫhūrīn
İki yıldır pey-ā-pey ḫaṣm elinden aldı meydānı

[E.271^{b}] (1) İdüp pā-māl mülk-i düşmen-i dīnī ḫarāb itdi
Nice yıllar da Nemçe görmemişdi böyle ḫüsrānı

(2) İdüp nāçar çār-ı Nemçe āḫır ṣulḥ içün raġbet
Ki gördi başa çıḳmaz kār-ı pür ḫüsrān u ḫadlānı

(3) Der-i devlet-medāra ^{c}arż olındukda revā gördi
Zekāt olsun diyü bu nüsret içün ^{c}afv-ı sulṭānı

(4) Bu ṣulḥ ü āştī üzre nice demler mürūr itdi
Zemān-ı devletinde ḥāṣıl oldı ẕevḳ-i rūḥānī

(5) Çū geldi bin yüz on beş sālī terk-i saltanat itdi
Cülūs itdi serīr-i devlete İskender-i sānī

(6) Şehen-şāh-ı cihān Ḫān Aḥmed İbn Hān Muḥammed kim
Tulū^{c}-ı devleti itdi münevver cümle ekvānı

(7) Zihī şāh-ı hümāyūn-baḫt u zīb-efzā-yı tāc u taḫt
Felek-zeyn raḫt zerrīn-kehkeşān ḫūrşīd derbānı

(8) Sikender-seyr ü ᶜĪsi-dem felek-bezm melek-hem-dem
N'ola olsa Cem ü Dārā perestār u nigehhānı

(9) ᶜIṭāᶜat ribḳasın Mosḳov idince selb gerdenden
Tırāş itdi ᶜizār-ı baḫt u raḫtın tığ-ı bürrānı

(10) Hücūm-ı ᶜasker-i kerrār-ı şāhīden olup lerzān
Garīḳ-i baḥr-ı ḫaşiyet oldı çünki çār-erkānı

(11) Ḫuṣūṣā fārisān-ı tīz-destān cilve itdükçe
Ser-i aᶜda vü seyf-i ṣārum oldı ṭop u çevgānı

(12) Ḳarāra ḳalmadı ḳuvvet firāre olmadı ruḫṣat
Özledi ᶜurve-i cür'et aman-ḫᵛāh itdi efgānı

(13) Yeñi ḳalᶜayı virdi hem daḫi birḳaç metin kalᶜa
Ana ẓamm itdi ḫavfından Azāḳ ile Ṭayāġānı

(14) Ṭaḳınca dest-mālin gerdenine Mosḳovuñ çārı
Ẓuhūr itdi amān cuyān olınca ᶜafv-ı şāhānı

(15) O şāh-ı merḥamet-güster şehen-şāh-ı cihān-perver
Çū ᶜarż oldı bu maᶜnālar idüp ṣulḥ itdi iḥsānı

(16) İki ayda Mora mülkini aldı dest-i düşmenden
Venedik başına teng itdi cümle kāfir-istānı

(17) Bi-ḥamdi'l-lāh ki yümn-i himmetiyle bu cihān içre
Nice ᶜālī fütūḥāta muvaffaḳ itdi Ḥaḳḳ anı

(18) O ḫāḳān-ı cihānuñ ḫaḳ bu kim devr-i cemīlinde
Maᶜārif ehli ẓıll-i re'fetinde buldılar şānı

(19) Baḳanlar gec-naẓarla ḫānedān-ı Āl-i ᶜOsmān'a
Du çeşmi ᶜillet-i cāvīd ile bulmaya dermānı

(20) Niyāz-ı ṣubḥ-gāhum hem dilde budur dā'ima Mevlā
Şeh-i devrāna nuṣret vire aᶜdāsına ḫüsrānı

(21) Duᶜāsıyla tamām eyle Şafāyi defter-i naẓmuñ
Zemānında o şāhuñ ḫaḳ ide āsūde devrānı

(22) Ḫuṣūṣā kim vezīr-i aᶜẓamı dāmād-ı zīşānı
Disem lāyıḳ Süleymān-ı zemāna āṣaf-ı ṣānī

(23) Nice āṣaf ḳudūmından cihānuñ ḫalḳı şād oldı
Bulup ᶜaṣrında emniyet kederden nevᶜ-i insānı

[E.272ᵃ](1) ᶜAlīl idi cihān ḫalḳı ser-ā-ser ḥüzn [ü] ḫayretle
Şifā-yı ra'yi ile buldı ᶜālem derde dermānı

(2) Melek-ḫaṣlet ki nām-ı pāki İbrāhim Pāşādur
ᶜAdāletle saḫāvetde cihāna gelmez aḳrānı

(3) Ḫuṣūṣā luṭf idüp ber-vefḳ-i me'mūl dil-i şeydā
Güzel mansıblar iḥsān itdi bāna ol kerem kānī

[W.266ᵇ](4) NĀ'İLĪ

(5)Ol şemᶜ-i şeb-istān-ı maᶜārifüñ nāmı Muṣṭafā'dur. Bezm-gāh-ı

(22,23)(272ᵃ-1,2,3)(beyitler): -W / (1)ḥüzn [ü] ḫayretle: metinde "hüzn-i ḫayretle" tamlama şeklindedir.Anlam açısından [ü] konuldu /

İstanbul'dan firūzān (6)olmışdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bi-ḥesābdan ṣoñra aḳlām-ı (7)muḳāṭaᶜātdan maᶜden ḳaleminüñ ḫalīfesi olmışdur ᶜaṣruñ (8)şuᶜarāsındandur.Tīşe-i ḥāmesinüñ güşāde itdügi (9)vādī-i sühan kendüye maḫṣūṣdur ki bir ferhād tīşe-i ḳuvvet-i (10)nāṭıḳanuñ dest-zādı degüldür.Hümā-yı ṭabᶜ-ı bülendi evc-i (11)feṣāḥatuñ āşiyāne -gīrī bir şāh-ı ḳalem-rev-i sühandur ki maḳām-ı belāġat (12)-serīrī olup maḥsūdü'l-aḳrān olmaġla evāḫir-i ḥālinde baᶜż-ı ḥasede (13)ve fesede ġamz ile maġżūb-ı āṣafı olup nefy ile mihnet-keş-i (14)rūzigār olmışdur. Şemᶜ-i iḳbāli küşte-i tünd-bad idbār olduġı (15)ẓalām-ı ālāmını iżᶜāf itmişdür.Cevāhir-i girān-bahā-yı eşᶜār-ı feṣāḥat (16)-diġārını rişte-i tedvīne munḫarit idüp biñ yetmiş yedi (17)tārīḫinde ᶜazm-ı beḳā itmişdür. Fevtine bu tārīḫler nazm olınmışdur.

(18)Tārīḫ-i vefāt-ı Nā'ilī

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(I) ᶜĀzim-i ḫuld olıcaḳ Nā'ilī pāk-sühan
İtdi aḥbāba vedāᶜ eyledi hem terk-i vaṭān

(II) Merḳadin ravża-ı cennet ide mevlāyı raḥīm
Ferşī istabraḳ ola sündüsü ola āna kefen

(19) Didiler ḫalḳ-ı cihān fevtine anuñ tārīḫ
NA'İL-İ cennet ola NA'İLİ-İ nadire-fen 1077

(20) Tārīḫ-i diger

Vezni: ..- -/..- -/..-

(21) Güş idüp Fevzī didi tārīḫini
NĀ'İLĪ ola şefāᶜat NĀ'İLİ 1077

---

(7)ḳaleminüñ ḫalifesi olmışdur.:ḳalemine ḫalife olmışdur W./
(I,II)metinde kenardadır: - W /

(22) TĀRĪḪ-İ DİGER

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[E.272^{b}](1) Ebū ^{c}Ali-sühan ya^{c}ni Nā'ilī/Çelebi
O mīr-i meclis-i ^{c}irfān u zübde-i şu^{c}arā

Ser-i ḫalīfesi ma^{c}den muḳāṭa^{c}ası iken
O merkeze nice dem olmış idi zīb-efzā

(2) Muḥāsebe idicek ^{c}ömr defterin taḳdīr

(3) Olınca ^{c}āzim-i dīvān-ı Ḥażret-i Bārī

(4) Didüm du^{c}ā ile tārīḫ-i fevtini Naẓmī
Behişti Nā'iliye eyleye mekān Mevlā

(2) TĀRĪḪ-İ DİGER

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

Yed-i ecelle urup mühr eyledi imżā
(3) O pādişāh-ı serīr-i memālik-i ma^{c}nā

Sene 1077

(5)Tārīḫ-i diger

(6) Nā'il-i firdevs bādā Nā'ilī el-fātiḥa Sene 1077

[W.267^{a}](7) - Naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerīfdür -

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Gönül bī-gānelerle āşinādur yā Resū'l-a'llāh
Der-i devlet-me'ābundan cüdādur yā Resū'l-a'llāh

(9) Zer-i ḫurşīd-i maḥşer ḳurşadur iksīr-i ḫālünden
Reh-i ^{c}ışḳunda ol kim ḫāk-i pādur yā Resū'l-a'llāh

(Bu kısım metindeki satır sırasına göre numaralanmıştır)(22), (272^{b}-1 ila 4 arası) ve (2 ila 3 arası):-W / (7)(Başlık):mezbūrun naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerīfdür W. /

(10) Şarardur zikr u fikrün çehresin erbāb-ı tevḥīdün
Siyeh ḥākī zer eyler kimyādur yā Resūl'l-a'llāh

(11) Olan hādī ṣırāṭ-ı müstaḳīme ṣer^{c}-i pākündür
Bu ^{c}ālem berzaḫ-ı ḫavf u ricādur yā Resūl'l-a'llāh

(12) Ne denlü Nā'ilī ṣayān-ı tertīb-i cezā olsa
Cenābundan şefā^{c}at mültecādur yā Resūl'l-a'llah

(13) VELEHU

Vezni: ⏑ –⏑/–⏑–⏑/–⏑ –⏑/–⏑–

(14) Nuṭḳ-ı āferīn ki ṭab^{c}uma feyż-i maḥāl ider
İlhām-ı na^{c}t-ı mu^{c}ciz-i aṣḥāb u āl ider

(15) Şükr-i niṣāb-ı na^{c}t ile dād-ı süḫan-ver
Nev-ṭūṭī-i zebān mı şekker-nevāl ider

(16) İ^{c}cāz-ı na^{c}tī kim ḳalem-i mū-şikāfı mı
Ṣūret nigār-ı deyr-i bütān-ı ḫayāl ider

(17) Meşşāṭa-i ḳalem reşeḥāt-ı midādı mı
Bir bir cemāl-i şāhid-i ma^{c}nāya ḫāl ider

(18) Eş^{c}ārından bir miḳdār ebyāt taḥrīr olındı

Vezin: – –⏑/–⏑–⏑/–⏑ –⏑/–⏑–

(19) Bir veche nāẓır ol ki naẓīri bulınmaya
Bir zülfe beste ol ki esīri bulınmaya

(20) Aḫsente ol gedā-yı taḥammül be-düşe kim
Yansa cihān içinde ḥaṣırı bulınmaya

---

(18)(Başlık): Velehu W. (bu şiirin "W"de sırası değişiktir)./

(21) La^{c}net o ḫ^{v}ān-ı luṭfa ki nā-dāne vaḳf olup
Ehl-i dilüñ faṭīr u ḫamīri bulınmaya

(22) Dil kim ider fiġānını geh pest ü geh bülend
Benzer o sāze kim bem ü zīrī bulınmaya

(23) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(24) Ġoncenüñ gül-bün gülüñ destār-ı ḫūbāndur yeri
Ol ḥayā gül-berginüñ pīrāhen-i cāndur yeri

(25) Tāḳ-ı ebrūdan geçüp zülfindem ayrılmaz gönül
Bir ^{c}aceb dīvānedür kim kāḫ-ı eyvāndur yeri

[E.273^{a}](1) Pādişāh-ı mülk-i āzādī olan mey-ḫ^{v}arenüñ
Taḫta-i mey-hānede taḫt-ı Süleymāndur yeri

(2) NĀ'İLĪ bulmaz mürebbī pāyesin perverdeler
Āfitābuñ çerḫ-i çārüm gevherüñ kāndur yeri

(3) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(4) Rind-i ^{c}ışḳı bu ṭoḳuz cām ferāḥ-nāk idemez
Dil nedür ^{c}ışḳ nedür ġam nedür idrāk idemez

(5) Şīşe meksūr olıcaḳ ḳābil-i taṭhīr olamaz
Mest-i ṣahbā-yı mecāz āyīnesin pāk idemez

(6) Kimyā-gār-ı emel bulsada cāy-ı ḫālī
Zer ider ḫākini ammā zerrini ḫāk idemez

---

(23)Velehu:Bu eş^{c}ār-ı dürer-bār şā^{c}ir-i mezbūruñ güftār-ı ābdārındandur W. /

[W.267^{b}] (7) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(8) Nakd-ı dili dil-dāre virüp mā-ḥaṣal aldum
Bāzār-ı maḥabbetde ġam-ı bī-kesel aldum

(9) Bir vech ile ta^{c}bīr idemem ẕevḳ-i ḫayālin
Āġūşa bu şeb ḥ^{v}ābda bir ince bel aldum

(10) Öpdüm ayāġın mey-kedede pīr-i muġānuñ
Şeyḫü'l-ḥarem-i Ka^{c}be-i ^{c}irfāndan el aldum

(11) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(12) Peymāneden döküldi mey-i nāb bir yere
Nūr indi ṣandılar gören aḥbāb bir yere

(13) Naḫl-ı bülendiñi göricek sāye-dār olup
Cān düşdi bir yere dil-i bī-tāb bir yere

(14) Bir kerre olsa ol but-i çār ebrūya meṭāf
Maḥṣūṣ olurdı Ka^{c}bede miḥrāb bir yere

(15) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(16) Hevā-yı ^{c}ışḳa uyup kūy-ı yāre dek giderüz
Nesīm-i ṣubḥa refīḳüz bahāra dek giderüz

(17) Palās-pāre-i rindī be-düş-kāse be-kef
Zekāt-ı mey virilür bir diyāre dek giderüz

(18) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Tā-be-key ey mest-i ġaflet ḫ^vāb gelsün çeşmüne
Nīm şeb nālişler it ḫūnāb gelsün çeşmüne

(20) ^cĀşıḳ ol ġurbetde kim taḳrīb olur giryānlıġa
Dem-be-dem eşk-i ġam-ı āḥbāb gelsün çeşmüne

(21) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(22) Ehl-i dile ṭoḳınma ki āzārı saḫt olur
Nerm olsa ḫāk her ne ḳadar ḫārı saḫt olur

(23) İtmez raḳīb-i dīve eṣer āh-ı tīşe kār
Kāfir bīnāsıdur der ü dīvārı saḫt olur

[E.273^b](1) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Sāde diller kim felekden şefḳat ümmidindedür
Ser-nigūn peymāneden keyfiyyet ümmīdindedür

(3) Dil temennā-yı nigāh-ı luṭf ider ol āfetün
Merdüm-ı çeşminden insāniyyet ümmīdindedür

(4) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) Şaḫṣun ıṣti^cdādı luṭf-ı peykerinden bellüdür
Kimyā-yı ḳābiliyyet cevherinden bellüdür

(6) Zīr-pāy-ı şem^c u gül-binde ^cayār-ı sūzişi
Bülbül ü pervānenün ḫākisterinden bellüdür

(7) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(8) Güşāyiş-i dile bir nice rūzigār ister
Şikufte olmağa ol ġonce çoḳ bahār ister

(9) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(10) Şarāb-ı nāb getürdükçe nīm ḫ^vāb sāna
Ṭutar elinde ḳadeḥ māh u āfitāb sāna

(11) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[W.268^a](12) Nişār-ı naḳd-i niyāz itmege şitābum var
Benüm ol āfet ile başḳa bir ḥesābum var

(13) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(14) Sürūd-ı bezm-i viṣāli fiġān-ı āha degiş
Ṣafā-yı vuṣlatı bir āşinā nigāha degiş

(15) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(16) O şūḫı bağda gördüm şiküfte-rū tāze
Elinde bir gül açılmış o tāze bū tāze

(17) NAẒMĪ

(18)Nāmı Meḥmed'dür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^cārif-i bī-şümārdan ṣoñra mülāzım (19)ve ṭarīḳ-i ḳażāya ^cāzim olup Anāṭolıda ba^cż-ı menāṣıba mutaṣarrıf (20)olduḳdan ṣoñra biñ yetmiş sekiz

---

(273^b-9,13)"Velehu"lar: -W./

tārīḫinde fevt olmışdur (21)ᶜAṣrūn şuᶜarāsından olup tertīb-i Dīvan itmekle bu ebyat (22)āṯārındandur.

[E.274ᵃ](1) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(2) Felek bu ehl-i dili pāy-māl idüp neyler
Dilin şikeste tenin bī-mecāl idüp neyler

(3) Kemīne ḳaṭresini teşne-gāne göstermez
Yā dil-berüm lebin āb-ı zülāl idüp neyler

(4) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(5) Yaᶜḳūb-ı dilūñ menzili beytü'l-ḥazen olsun
Tek sevdigi ol Yūsuf-ı gül-pīrehen olsun

(6) NĀZŪKĪ

(7)Nāmı Muṣṭafa'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ᶜilm (8)ü ᶜirfān itmekle ol ᶜaṣırda ṣudūr-ı kirāmdan ᶜİsmetī Meḥmet Efendi'nūñ (9)mülāzımı olup ḳaṭᶜ-ı medāris-i ṭarīḳ iderek ḫᵛāce Ḫayre'd-dīn (10)Medresesi müderrisi iken bin yetmiş sekiz tārīḫinde cism-i (11)nāzükī üftāde-i ḫāḳ olmışdur.Mezbūr faẓīlet-i ᶜilmiyye ile (12)meşhūr ḫoş-ṣoḥbet ve nāzük-tabīᶜat ve münşī-i pür-maᶜrifet olmağla (13)āṯārından birḳaç beyt taḥrīr olındı.

(14) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

---

(22)āṯārındandur: anuñdur W./ (274ᵃ-5)Tek sevdiği:tek dil-berüm W./ (5)iki mısra arasında (W.268ᵃ)da takdim ve tehir vardur. / (9)ḳaṭᶜ-ı medāris-i ṭarīḳ:ḳaṭᶜ-ı rütbe-i medāris-i ṭarīḳ W. / (11)olmışdur: ᶜanber-i fām olmışdur W. /

(15) Biz ḫayāl-i lebün i dilde ki mihmān buluruz
Ruḥumuz tāzelenür mürde dile cān buluruz

(16) Zülf-i dil-berde daḫi eylemez ārām u ḳarār
Gāh olur gönlümüzi şöyle perīşān buluruz

[W.268^{b}](17) Derdimüz tāzelenür gül-şene varsaḳ zīrā
Güllerinde eṣer-i çāk-ı girībān buluruz

(18) Şol ḳadar fikr ġubār-ı ḫaṭṭuña düşmiş kim
Her zemān NAZÜKĪ'yi vālih ü ḥayrān buluruz

(19) NĀMĪ

(20)Nāmı Meḥmed'dür.Nigde'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde ba^{c}de't-taḥṣīl [W.269^{b}] mülāzım (21)ve Rūm-ili ḳāḍīları silkine ^{c}āzim olup nice manṣıb taṣarrufından ṣonra [E.274^{b}](1)biñ seksen dört ḥudūdında terk-i ^{c}ālem-i fānī itmişdür. ^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından (2)olmaġla bu ebyāt āṣārındandur.

(3) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) ^{c}Adem yüz gösterür müy-i meyānun fikrine düşsem
Akar dil cūy-veş serv-i ḫırāmānun ḫayāl itsem

(5) VELEHU

Vezni: - -.-/.- -/- -.-/.- -

(6) Zülfün ġamıyla beste hicrünle dil-şikeste
Ümmīd-i luṭfun ile NĀMĪ şikeste-beste

(7) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Zerre-veş āşüftesi olsa dil Nāmı n'ola
Maṭla^{c}-ı mihr-i leṭāfetdür ġirībānuñ senüñ

(9) NAZMĪ

(10)Nāmı ^{c}Oṡmān'dur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bī-ḥesāb-dan sonra mülāzım ve ṭarīḳ-i (11)ḳażāya ^{c}āzim olup nice menāṣıb-ı celīle taṣarrufından ṣoñra biñ seksen (12)tārīḫinde fevt olmışdur. ^{c}Aṣruñ ṣu^{c}arāsındandur.Bu ebyāt anuñdur.

(13) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(14) İtmesün mi çeşmi nāz ehl-i niyāza neylesün
Virmesün ruḫṣat-ı nigāh-ı cān-güdāza neylesün

(15) Çeşmine ḳalsa pür āşup eylemezdi ^{c}ālemi
Nev-hevesdür ġamzesi icrā-yı nāza neylesün

(16) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(17) ^{c}Uşşāḳa naẓar-kerde-i çeşm-i siyeh ile
Ey āfet-i cānum nigeh eyle nigeh eyle

(18) NEDĪM

(19)Ol gül-biñ-i gül-istān-ı ma^{c}ārifüñ nāmı Meḥmed'dür. ser-çeşme-i zülāl-i vücūdı (20)menba^{c}-ı cūybār-ı ehl-i ^{c}irfān olan İstanbul-dan ẓuhūr itmişdür.Bir berberüñ (21)şaḫ-ı şecere-i vücūdı ve nihāl-i ḥadīḳa-i zāt-ı mes^{c}ūdıdur.Evā'il-i [E.275^{a}](1)ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet ve iktisāb-ı şeref-i mülāzemet itmekle bi-ḥasebi'l-^{c}āde

---

(11)menāṣıb-ı celīle taṣarrufından ṣoñra:menāṣıb-ı celīleye mutaṣarrıf olup W./ (12)şu^{c}arāsındandur:şu^{c}arāsından olmaġla W./ (19)nāmı Meḥmed'dür:nām-ı emcedi Meḥmed'dür W./ (21)zāt-ı: -W./

(2)ṭarīḳ-i tedrīse pā-nihāde olup henüz netice yāb-ı ṭarīḳ olmayup altmışlı (3)müderrisi iken biñ seksen bir ḥudūdında terk-i medrese-i fenā ve ᶜazm-i (4)büḳᶜa-i beḳā itmekle fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur. Tārīḫ-i vefāt-ı Nedīm :

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Nedīmi ḳıldı Mevlā bezm-gāh-ı vaṣlına daᶜvet 1081

Ol Nedīm-i bezm-i cihān (6)ol ᶜaṣruñ şuᶜarā-yı şīrīn beyān-ı ṣāḥib-dīvānı olmaġla ᶜulūm-ı (7)ᶜArabī'nüñ merd-i meydānı olduġı gibi ᶜarṣa-ınaẓm u inṣānuñ daḫi (8)fāris-i devrānı olup [W.269ᵃ] ġayet ḫoş-ṣoḥbet olmaġla kibār-ı devletüñ (9)Nedīm-i ḫāṣı olmışdur. Bu birkaç beyt-i raᶜnā zāde-i tabᶜ-ı rūḥ-fezāsı (10)olan āṯārındandur.

(11) NAZM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(12) Nigāh-mümteniᶜ ey reşk-i āfitāb sañā
Fürūġ-ı dīdeden olsa eger niḳāb sañā

(13) Murādı ᶜaks-i ruḫuñ sīnesine çekmekdür
İder mi beyhūde āyīne intisāb sañā

(14) NEDĪM ḫāk-ı derinden o şuḫuñ ayrılma
Zemānı var olur elbette feṯḥ-i bāb sañā

(15) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(16) Olmış o denlü ġamzesi mest-i ḫarāb-ı nāz
Bilmez nedür su'āl-i niyāza cevāb-ı nāz

(275ᵃ-4)fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur:fevtine tārīḫdür W. /

(17) Olmazdı ᶜişve-rīz-i tekellüm o ġonca-leb
Sāḳī-i meclis itmese refᶜ-i ḥicāb-ı nāz

(18) Mestāne fırṣat olsada aġyārdan NEDĪM
Virmez niyāza ruḫṣat o ᶜālī-cenāb-ı nāz

(19) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(20) Derdüñ nedür gönül sāña bir ḥālet olmasun
Ṣad el-ḥaẕer ki sevdigüñ ol āfet olmasun

(21) Dünyāya oldı velvele-endāz-ı rüst-e-ḫīz
Reftāre ᶜazm iden o sehī ḳāmet olmasun

(22) Şāyed eger ide nefes-i āteşīn-i ḫayf
Söyleñ NEDĪM-İ zār ile germ-ülfet olmasun

(23) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.275ᵇ](1) Söyleşilmez ġamze-i dil-berle mest olmış yine
El-amān bilmez nedür ḫançer-be-dest olmış yine

(2) Zülf-i müşgīnüñ olur ḫāke meger nükhet-niṣār
Sāye-veş üftādeler yolunda pest olmış yine

(3) Tāze ᶜahd itmiş gibi zünnār-ı zülfüñle NEDĪM
Ḫān-ḳāh-ı brehmende büt-perest olmış yine

(4) VELEHU

(275ᵇ-4)Velehu: (W.269ᵃ)da şiirlerin ilk başlangıcında yani Nedīm-in hal tercümesinden hemen sonra yer almıştır./

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Pīç ü tābıyle ruḫuñ üzre ḳomış ser-zülfüñ
Hindū-yı secde bir āteşe benzer zülfüñ

(6) Dūd-ı āh-ı dil ᶜuşşāḳ ṭutar mihr ü mehi
Her ne dem kim ruḫ-ı rengīnüñi örter zülfüñ

(7) Ḥāledür kim meh-i tābānı der āġūş itmiş
Ġird-i rūyuñda senüñ ey meh-i enver zülfüñ

(8) Ġayre gül bana ciger-sūz-ı pür-āteş rūyuñ
Ġayre sünbül bana ḫun-ḫᵛāre bir ejder zülfüñ

(9) NEVĪDĪ

(10)Nāmı Meḥmed'dür.Gelibolı'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (11)baᶜde't-taḥṣīl mülāzım olmağla zümre-i ḳużat-ı ᶜālī-i derecātuñ (12)luṭf-ı tabᶜ u kemāl-i maᶜrifet ile mümtāzı ve baᶜz-ı kasabata ḳāḍī (13)olup biñ seksen beş tārīḫinde fevt olmışdur. ᶜAsruñ (14)şuᶜarā-yı şīrīn zebānından olmağla bu beyt āṯārından nümūnedür.

(15) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(16) ᶜUşşāḳı görüp yolda ṣatarsun ne ġam ammā
Rāżı degilüz ġayr ile bāzāruña cānā

(17) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(18) Dem kim ümīd-i zülf ile ḫaṭdan güẕār ider
Benzer o cūy-bāra çemen-zārdan geçer

---

(12)ve:olup W. / (13)olup:olduḳdan ṣoñra W./ (18)dem kim:dil kim W./

(19) NÜZHETÎ

(20)Nāmı Eyyūb'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet-i (21)fenn-i kitābet itmekle zümre-i küttāb-ı Sulṭānîye intisāb idüp [E.276^{a}](1)bin seksen beş tārīḫinde fevt olmışdur.^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından (2)olmağla bu ebyāt āṯārındandur.

(3) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(4) Dil-i āvāreye bir dil-ber-i meh-sīne gerek
Ṭūṭîye mu^{c}cize-gū olmaġa āyīne gerek

(5) Cevrīni çekmene ey āfet-i bī-gāne nümā
Nüzhetî-veş sāna bir ^{c}āşık-ı dīrīne gerek

[W.270^{a}] (6) NAẒĪRÎ

(7)Nāmı Meḥmed'dür.Selānīk'den bedīdār ve ḫil^{c}at-ı vücūd ile nümāyende-i (8)dīdār olup taḥṣīl-i kemāle bezl-i ictihād ve kesb-i sermāye-i (9)isti^{c}dād itmekle Rūm-ili ḳalemi ḳużatı silkine sālik olup (10)nice menāṣıb-ı celīle taṣarrufından ṣonra bin seksen beş tārīḫinde (11)fevt olmışdur.^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından gerçekden naẓm-ı kelāma ḳādir ve (12)süḫan-şināslıḳda ve bedīhe-gūy olmaḳda ^{c}adīlî nādir olmağla (13)bu ebyāt aṯārındandur.

(14) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) Döndürüp rūy-ı niyāzı çerḫ-i bī-inṣāfdan
Devr-i iḳbāl-i felek çıḳdı derūn-ı ṣafdan

(16) Gel NAẒĪRÎ ḳılmasen Mir'āt-ı ḳalbün münkesir
Rūy-ı luṭfı göresin birgün cemāl-i ṣafdan

---

(20)(21)ma^{c}rifet-i fenn-i:ma^{c}rifet ü tekmīl-i fenn-i W./ (21)küttāb-ı Sulṭānîye:küttāb silkine W./ (21)intisāb idüp:salik olup W./ (276^{a}-9)ḳużātı:ḳāḍīlarıW/(12)bedīhe-gūy olmaḳda:bedīhe-gūlūkda W. /

(17) NĀLĪ

(18)Nāmı Meḥmed'dür.Ḳonya'dan ẓuhūr idüp Üsküdār'da tavaṭṭun itmişdür.Evā'il-i (19)ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bī-şümārdan şoñra ṭarīḳ-i ^{c}ilme ^{c}āzim ve mülāzım (20)olup ḳaṭ^{c}-ı merātib-i mu^{c}tāde iderek Mevleviyyet ile maḳżiyyü'l-merām (21)olup bīn seksen beş tārīḫinde Selānīk ḳādısı iken [E.276^{b}] (1)ṭayy-ı mecell-i ḥayāt itmişdür. ^{c}Aṣrūn şu^{c}arāsından olmağla müretteb Dīvān-ı belāġat (2)^{c}ünvānı vardur.Ma^{c}ārif-i cüz'iyye ve külliyyede māhir ve şi^{c}ir u inşāda (3)aḳrānı nādirdür.Cümle-i āṯārından "Tuḥfetü'l-emṯāl" nāmiyle bir te'līf-i (4)laṭīfi vardur.Ve daḥi "Miftāḥ-ı Heftgān" ismi ile müsemmā manẓūm (5)bir te'līfi vardur.Ve daḥi"Menāsık-ı Ḥac" risālesini naẓm idüp (6)bir eṯer-i celīleye muvaffaḳ olmışdur. Ol manẓūmenūn ḫātimesinden (7)bir iki beyt-i laṭīf bu maḥalle taḥrīr olındı.

(8) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(9) NĀLİYĀ Ḥażret-i Ḥaḳdan budur ümmīd u recā
Eyleye dāḫil-i silk-i cülesā-yı Mekke

(10) Dem-i āḫir gele devletle cenāzem Ḥareme
Zeyn-i tābūtum ola ẕeyl-i ḳabā-yı Mekke

(11)Naẓm eyledigi na^{c}t-ı şerīfden birḳaç beyt taḥrīr olındı

---

(18)(276^{b}-2):Ḳonya'dan.....Ma^{c}ārif-i cüz'iyye:Ḳonya'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp Üsküdār'da ḳarār ve taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bi-şümārdan şoñra ṭarīḳ-i ^{c}ilme ^{c}āzim ve mülāzım ve müderris olup ḳaṭ^{c}-ı merātib iderek Mevleviyyet ile maḳżiyyü'l-merām olmışdur.^{c}Aṣrūn şu^{c}arāsındandur.Tertīb-i Dīvān idüp Selānik ḳāḍısı iken bīn seksen beş tārīḫinde fevt olmışdur.Ma^{c}ārif-i cüz'iyye W./ (3,4)bir te'līf-i laṭīfi vardur:-W./ (5)bir te'līfi:te'līfleri W./ (5)naẓm idüp:naẓm itmişdür W./ (11)(başlık):Na^{c}tiyyesinden daḥi birḳaç beyt-i şerīf bu maḥalle taḥrīr olındı W. /

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Ḳudūmūñ dehre ey şāh-ı rüsül ḫatm-i risāletdür
Ẓuhūruñ raḥmeten li'l-ᶜālemīn olmaḳda āyetdür

[W.270ᵇ](13) Vücūduñ māye-i emn ü emān ins ü cān oldı
Ṭulūᶜuñ müjde-i ġufrāna Mevlā'dan beşāretdür

(14) Mübeccelsin "feterḍā" āyetiyle yā Resul-a'llāh
Nigāh-ı güse-i çeşmüñ ᶜuṣāta ᶜayn-ı raḥmetdür

(15) Günāhum cümle-i ümmetden efzūn olsa ġam çekmem
Eger rūz-ı cezā dirseñ bāna NĀLĪ de ümmetdür

(16)Ġazeliyātından daḫi birkaç beyt taḥrīr olındı

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Dil-i zārūñ nigeh-i ḥasreti bir berberedür
O da aġyār ile gör ṭāliᶜī kim bir yeredür

(18) Bār virmez dime her tāze niḥāli seyr it
Bāġ-ı vaṣlında o şāḫ-ı keremüñ bir beredür

(19) Körpedür bilmez ol āhu-yı çerā-gāh bahā
Nicedür semt-i vefā-būs-ı leb ü berberedür

(20) Gerçi açmaz sāña dil derd-i derūnın ammā
Seng-i hicrānla ey mīr-i cefā bir beredür

(21) Vardı Çīn ü Ḫutene bulmadı būy-ı zülfin
ᶜAzmī NĀLĪ dil-i sevdā-zedenüñ berberedür

---

(16)birkaç beyt:bir miḳdār ebyāt W./

(22) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(23) Dāğlarla saḥn-ı sīne gül-istānıdur benüm
Şerḥalarla ḳadd-i nihal-i erġuvānumdur benüm

[W.271^{a}] [E.277^{a}](1)Gerçi dūrum iltifāt-ı çeşm-i luṭfundan şehā
Tīr-i müjgānun velī ḫāṭır nişānumdur benüm

(2) Seçlerine şimdi kūy-ı dil-rübānun NĀLİYĀ
Bā^{c}iş-i āşūb u ġavġa üstüḫ^{v}ānumdur benüm

(3) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Mesken itdi dil-i sevdā-zedemüz ṭaġları
Ṭāġa düşmezdi eger olsa idi bāġları

(5) Zāhid ü vā^{c}iẓ u rind ol ṣanemün ḫastasıdur
İçlerinde yoġimiş ḫāṣılı bir ṣaġları

(6) Alma ey ġonca-i nev-reste hezārun āhın
Hem-nişīn itme ruḫun gül-şenine dağları

(7) Geçdi çāġı gül-i ḫüsnün diyü her dem NĀLĪ
Çekme ġam dā'im ola gözlerinün çaġları

(8) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) Renk olursa vechī var ruḫsār-ı sāḳiden şarāb
Surḫ ider levnin eger mīnāya düşse āfitāb

(10) Küşte-i şimşīr-i bī-dād-ı nigāhuñ bī-ᶜaded
Ḥāṭıra gelmez mi ey ḫūnī ᶜaceb rūz-ı ḥisāb

(11) Müşkil oldı ḥāl-i dil NĀLĪ'ye tedbīr eylesün
Baḫt bed dil-i nā-şikībā dil-rübā ᶜalīcenāb

(12) VELEHU

Vezni: - -.-/--.-/- -.-/- -.-/

(13) Faṣl-ı bahār irdi yine ᶜarż eyledi ruḫsārı gül
Gel bāġa sende gül gibi ey serv-i ḫoş-reftār gül

(14) Ḳaddi havāsı dil-berüñ bükdi belini ᶜarᶜarūñ
Yolda gözi nergislerüñ şeb-tā-seḥer bīdār gül

(15) Fikr-i lebüñle ey ṣanem gül-şende ġonce-beste-fem
Yād-ı ruḫuñla dem-be-dem şermende-mül bīmār gül

(16) Ḫaṭṭ-ı ᶜizār-ı dil-rübā virdi dil-i ᶜuşşāḳa vā
Bāġ-ı cihānda NĀLİYĀ açılmadı bī-ḫār gül

(17) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Kimi müjgānın arar kimi ḫadeng-i ġamzesin
Ṣaḥn-ı sīnem şimdi NĀLĪ döndi oḳ meydānına

(19) Fenn-i muᶜammāda ṣāḥib-i nām ü nişān olmağla Ḫusrev nāmına didigi muᶜammādur :

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

---

(17)Velehu (bir beyit); -W / (19)(Başlık):Ḫusrev nāmına bu muᶜammā anuñdur W./

(20) Ḥisābı nām-ı dil-dārun ḫafīdür
Sırrı dört şin içinde muḫtefīdür

(21) Ṭarīḳ-i istiḫrācı budur :

(22)Mādde-i muᶜammā mıṣraᶜ-ı ṣānīdedür.Meselā dört şīnün ikisi beḥisāb-ı ebced altıyüzdür ki (23)Ḫusrevün ḥā'sıdur.İki şīn daḫi şeşdür.Fārisī de altıdur.Altı daḫi [E.277ᵇ](1)vardur. Ser lafẓı ḫayile vāvun vasaṭında muḫtefi olıcak Ḫusrev olur.
(2)Şeyḫü'l-islām ᶜAlī Efendi'ye virdigi tārīḫdür.

Maᶜdenül-ᶜilm ᶜAleyye ᶜaleyhi'l-fetvā

[E.277ᵃ](1)İstanbul'da Vālide Cāmiᶜine didigi tārīḫdür.

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(2) Rāh-ı Mevlā'da Vālide Sulṭān
(3) İtdi ḫayrāta ṣıdḳ ile niyyet
(4) Ḳıldı bu cāmiᶜ-i şerīfi binā
(5) Bezl-i māl itdi ṣarf idüp himmet
(6) Böyle bir cāmiᶜ-i laṭīfi daḫi
(7) Görmediler cemāᶜat-i sünnet
(8) İçi pür-nūr u sāḥası rūşen
(9) Ṭāḳı ᶜālī bināsı pür-ḥikmet
(10) Rū-be-rū Kaᶜbe ile miḥrābı
(11) Minber ise menāzil-i raḥmet
(12) Kevserün ᶜaynı ḥavżı ṣafvet de
(13) Ḥarem-i dil-güşāsı pür-behçet

---

(21)(22)(23)(277ᵇ-1): -W / (277ᵇ-2)virdigi : didigi W / (277ᵃ-1 ila 25 arası metinde kenardadır : - W /

(14) Var kıyās it letāfeti bundan

(15) Seyr iden şübhesüz sanur cennet

(16) Böyle hayr-ı cezīle şimdiye dek

(17) Virmedi kimseye felek ruhsat

(18) Oldı nā'il bu devlete sultān

(19) Ola maḳbūl der-geh-i ᶜizzet

(20) Geldi vaḳti ḫulūṣ-ı ḳalbile ḳıl

(21) Nālī semt-i duᶜāsına sürᶜat

(22) Devleti dā'im ola ᶜömri füzūn

(23) Ola ḫayrātı bā'iṣ-i ḳurbet

(24) Çıḳtı mü'ezzin seḥer didi tārīḫ

(25) ᶜAccilū bi's-salāti ḳable'l-fevt Sene 1074

[E.277ᵇ] (4) NEŞĀTĪ

(5)Ol şems-i ufḳ-ı hidāyetüñ nāmı Aḥmed'dür.Dārü'n-naṣr ü'l-meymene-i (6)maḥmiye-i Edirne'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde kesb-i maᶜā-rife (7)iştiġāl idüp maḥlaṣı Semendī olmağla ol ᶜaṣruñ şeyḫü'l-islā-mına (8)bir ḳaṣīde-i ġarrā virdükde ol müftī-i müşkil-güşā ḳaṣīdeye ziyāde (9)taḥsīn idüp buyurur ki Çelebī:bir müstaᶜid ādeme benzersin lākin Semendī (10)at cānbāzı dimekdür.Şimden soñra maḥlaṣuñ Neşātī olsun dimekle (11)maḥlaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişdür.Baᶜdehu beyt:

vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

Cān semāᶜi eyler olup ġam tekyesinden Mevlevī

(277ᵇ-8)ziyāde: -W./ (9)ādeme: kimesneye W. /

(12)Dāğ-ı şerhüm nāy ü def şerh-i cününüm Meşnevī diyerek Gelibolı Mevlevī-hānesinde (13)seccāde-nişīn-i meşīhat-ı irşād olan ağa-zāde Şeyh Mehmed Dede Efendiden (14)inābet ve tarīk-i Mevleviyye'ye intişāb ile tahsīl-i ādāb-ı tarīkat ve tekmīl ^{c}ilm (15)ü ma^{c}rifet idüp nice zemān seyāhatden soñra Edirne'de Murādiye (16)cāmi^{c}-i şerīfi kurbında vaki^{c} Mevlevī-hāne'de şeyh-i Mevlevī olmışdur. ^{c}Aşruñ (17)şu^{c}arāsından eş^{c}ārı pāk ve güftārı tāb-nāk bir şā^{c}ir-i sihr-āferīn olmağla (18)müretteb Dīvān-ı belāğat ^{c}unvānı vardur.Bin seksen beş hudūdında ol (19)şems-i ^{c}aşruñ rūh-ı pür-fütūhı "Yā eyyühe'n-nefsü'l-mütmainne irci^{c}ī ilā rabbike" (20)nidā-yı işāret-nümāsına icābet ve şarāb-ı "Küll-i nefsin zā'ikat ü'l-mevt" (21)cāmına işābet idüp bu dār-ı fānīden firar [W.271^{b}] ve menzil-i bākīde mesken ihtiyār itmişdür. Fevtine bu tārīhler nazm olınmışdur.

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

[E.278^{a}](1)TĀRĪH-Ī VEFĀT-I ŞEYH AHMED NEŞĀTĪYYÜ'L-MEVLEVĪ

(2) NEŞĀTĪ gitdi bezm-i Mevlevī'nüñ

(3) TĀRĪH-Ī DİĞER

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) NEŞĀTĪ gitmekle eyledi mahzūn āhbābı

---

(12)diyerek Gelibolı:diyerek ol ^{c}aşırda Gelibolı W./ (13)seccāde-nişīn-i meşihat-ı:seccāde-nişīn-i merkez-i irşad W./ (13)Efendi:-W/ (14)Mevleviyye'ye intisāb ile:Mevleviyye'ye ragbet ve intişāb ye W / (14-15)ādāb-ı tarikat.....Edirne'de Murādiye:ādāb u tekmīl ^{c}ilm ü ma^{a}rifet ve tarikatden soñra nice zemān seyāhat idüp lāyık-ı meşihat olmağla Edirne'de Murādiye W./ (16)Mevlevī-hāne'de :Mevlevī-hāneye W./ (16)Mevlevī:-W./ (17)tāb-nāk:sūz-nāk W./ (17)(18)bir şā^{c}ir-i sihr-āferin olmağla müretteb Dīvān-ı belāğat ^{c}unvānı vardur:bir şā^{c}ir-māhir olup tertīb-i Dīvān idüp W./ (18)hudūdında:tārīhinde W./(19) şems-i ^{c}aşruñ:şems-i cemāl ^{c}aşruñ W / (278^{a}-1)(Başlık)Tārīh-i vefāt-ı Şeyh Ahmed Neşati W./

(5) TĀRĪḪ-İ DİGER

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(6) Bezm-i gül-zār-ı naᶜīm ola NEŞĀṬİYE maḳām

(7) TĀRĪḪ-İ DİĠER

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(8) Ola Aḥmed NEŞĀṬĪ merkadüñ nūr. Sene 85

(9)Eşᶜarından birḳaç beyt-i raᶜnā keşīde-i rişte-i süṭūr ḳılındı.

Vezni: -..-/.-.-/-..-/.-.-

(10) Bezm-i çemende eylemiş süseni lāl ü bī-zebān
Ġonce-i lāleyi iden nergis-i bāġa sürmedān

(11) Dilleri geh ḥamūş geh bülbül-i bāġ-ı şevḳ ider
Nergis-i sürme-dār ile ġonce-i laᶜl-i gül-ruḥān

(12) Şāḥ-ı ümīde atılan var ise seng-i sürmedür
Kesdi fiġānı murġ-ı dil ḫavf ile olmasun ziyān

(13) Fikr ider bu vādī-i sürme ḫayāl-i beste dem
Olsa n'ola ḥamūş ᶜaceb ᶜacz ile kilk-i ter-zebān

(14) Şāhid-i naẓmumı görüp cāme-i sürme renkle
Olsa NEŞĀṬİYĀ n'ola lāl Kemāl-i Iṣfahān

(15) VELEHU

---

(9)raᶜna : - W./ (13)vezin tutmuyor./

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(16) Çāk oldı ḫār-ı ye's ile dāmān-ı ārzū
Ḥayfā açıldı gül-i bostān-ı ārzū

(17) Dest-i ümīd-i beste vü bāzū-yı dil şikest
Ḳaldı derūnda ᶜuḳde-'i pinhān-ı ārzū

(18) Tāb-ı temmūz-ı ye's ile maḥv oldı ᶜaḳıbet
Mānend-i ḳaṭra baḥr-ı firāvān-ı ārzū

(19) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/- -

[W.272ᵃ](20) Nedür bu tāb ki virmiş şarāb-ı nāb sāna
Bakınca ḫiyre olur çeşm-i āfitāb sāna

(21) Ḫoşā leṭāfet-i te'sīr-i feyż kim virmiş
Şarāb-ı nāb-ı ṭarāvet ruḫūn şarāb-sāna

(22) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(23) Gülden derūn-ı lāleye düşdükce gāh tāb
Gūyā bedīd olur çeh-i Naḫ-şebde māh-ı tāb

[E.278ᵇ](1) Gör inḳılāb-ı ᶜālemi baḳ tığ-ı sūsene
Her rūz jenk-ḫūrde ve her şeb siyāh-tāb

(2) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Degül ḫāl-i siyeh ṭarf-ı leb-i mey-gūn-ı dil-berde
O bir ḥabb-ı ferraḥdur cevher-i cān ile perverde

(4) Devā-yı derd-i dil kim ḥoḳḳa-i laᶜlindedür yārun
Şifā ümīd idüp bī-çāre ᶜāşıḳ düşmesün derde

(5) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(6) ᶜAceb mi ġamze-i kāfir-nihād-ı fettānı
Olursa bāᶜiş-i āşūbī-i müselmānı

(7) Şeb-i siyehde meh-i hāle-dāra ṭaᶜn eyler
Siyāh cāme ile gerden ü girībānı

(8) Döner o verde k'ola ḫarile ḫırāşīde
Düşince ᶜārıżına ᶜaks-ı nevk-i müjgānı

(9) Nigāhı luṭf ile ruḫṣat-nümā-yı neẓẓāre
Nemek-feşān-ı tebessüm dü laᶜl-i ḫandānı

(10) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Şūriş-i dil ᶜāşıḳun dāġ-ı serinden bellüdür
Nev-bahār-ı ᶜışḳ gül-berg-i terinden bellüdür

(12) Başḳa bir ḥālet virür ebrūların çīn eylese
Tiġ-ı pür tāb-ı melāḥat cevherinden bellüdür

(13) Ketm-i ᶜışḳ eylerse de ᶜāşıḳ NEŞĀṬĪ-veş yine
Zerdī-i ruḫsār ile çeşm-i terinden bellüdür

(14) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -

(15) Çeşmünde nümāyān olalı sūziş-i mestī
Mülk-i dile ṣaldı nigeḥün bīm-i şikestī

(16) Tengī-i dehānunla kelāmunda hüveyda
Sırr-ı sühan-ı nistī vü maᶜnī-i hestī

(17) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(18) Neler çeker gönül ol serv ḳadd kināra gelince
Miyān-ı nāzükī āġūş-ı intiẓāra gelince

(19) NİSBETĪ

(20)Nāmı ᶜAlī'dür.Ḥiyār-ı Bekr'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (21)mülāzım olup taḥṣīl-i ᶜulūmdan ṣonra müderris olup ḳaṭᶜ-ı merātib (22)iderek Mevleviyyet ile maḳżiyyu'l-merām ve baᶜż-ı menāṣıb-ı celīle taṣarrufından ṣonra [E.279ᵃ](1)Üsküdār ḳażāsından munfaṣılan bin seksen ṭoḳuz tārīḫinde fevt (2)olmışdur. ᶜAṣrun şuᶜarāsından olmaġla bu ebyat āṣārındandur.

(3) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Senün rūyun benüm ey māh seyr-i gül-istānumdur
Leṭāfet būstānında boyun serv-i revānumdur

(5) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(6) Nedür bu geç ḥareket rāst söyle sulṭānum
Felekmisün a benüm pādişāh-ı devrānum

[W.272ᵇ] (7) NAẒMĪ

(278ᵇ-15) sūziş:şūriş W./

(8)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (9)ma^{c}ārif-i bī-şümārdan ṣonra ṭarīḳ-i ^{c}ilme ^{c}āzim ve mülāzım olup (10)ba^{c}dehu ṭarīḳ-i ḳażāya rū-berāh-ı ^{c}azīmet itmekle nice menāṣıb taṣarrufından ṣonra (11)kendüye bir miḳdār sevdā el virüp külli-i müte^{c}allikātından pā-keşide-i ferāġ ile encām-ı ḥālī melāmet-zede olmaġla müretteb Dīvānını ferāmūş eyleyüp (12)eş^{c}ār-ı tāb-dārı sühan-ı duzd eline girüp güm-kerde olmışdur.Mezbūr (13) Zāl Pāşā Medresesi ḥücrelerinin birinde ol ḥāl üzre sākin iken (14)bin ṭoḳsan senesinde terk-i ḥücre-i cihān itmişdür.Bu ġazel (15)bī-bedel ol şā^{c}ir-i māhir-i mecnūn-reviş-i ḫired-menişūn çekīde-i (16)ḳalem-i müşgīn-raḳamı olan āṯārındandur.

(17) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(18) Bildüm viṣāl-i dil-bere māni^{c}-i vücūd imiş
Maḥv-ı vücūd māye-i bezm-i şuhūd imiş

(19) ^{c}Ālemde ser-i būrīde-i miḳrāṣ-ı ^{c}ışḳ olan
Mānend-i şem^{c} bārika senc-i şu^{c}ūd imiş

(20) ^{c}Āşık hemīşe ḳayd-ı ta^{c}alluḳdan el çeküp
Fārīġ-nişīn-i fikret-i būd u nebūd imiş

(21) Olmaz terāne-senc gel ey ^{c}andelīb-i zār
^{c}Işḳ ehl-i derde māni^{c}-i güft ü şünūd imiş

(270^{a}-10)^{c}azīmet itmekle:^{c}azīmet olup W./(10,11)taṣarrufından ṣonra kendüye bir miḳdār sevdā el virüp:taṣarruf idüp ba^{c}dehu bir miḳdār sevdā eezbe gelüp W. / (11)ile:olup W./(12,13)mezbūr.....sākin iken:evāḫir-i ḥālinde Ebi Eyyūb Enṣārī civārında vāḳi^{c} Zāl Pāşā medresesi hücrelerinde sākin iken W./ (14)terk-i hücre-i cihān: terk-i cihān-ı fāni W./ (15)māhir:-W / (21)olmaz:olma W./

[E.279^{b}] (1) NAZMĪ ver āy-ı perde-i ġaybe naẓar hemān
Eczā-yı kā'ināt-ı cihān bir nümūd imiş

(2) NA^{C}TĪ

(3)Nāmı Meḥmed'dür.Gelibolı'dan ẓuhūr itmişdür.Bu cerīde-i ^{c}irfāna Ṣābir maḫlaṣ ile (4)tercümesi sebḳ iden Meḥmed Pārsā'nuñ nice zemān şeref-yāb-ı ḫıdmeti olmaġla (5)taḥṣīl-i ma^{c}ārif ve tekmil-i ^{c}avārif idüp ba^{c}dehu bu cerīde de mesbūtu'l-āṯār (6)olan tārīḫ ṣāḥib-i Nişāncı ^{c}Abdī Pāşā'ya intisāb ile (7)çār ṭāḳı nā'ibī olup ba^{c}dehu Malġara ḳażāsına me'ẕūn-ı bi'l-iftā olduḳda (8)bu beyt ile yārāna veda^{c} itmişdür ki bu maḥalle taḥrīr olındı. Beyt :

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) Elveda^{c} ey zümre-i yārān sizi
Ma^{c}lġara'ya sürdiler āḫir bizi

(10)Ba^{c}dehu Tekfūr ṭāġı ḳażāsına müftī ve müderris olup [W.273^{a}] biñ ṭoḳsan (11)ḥudūdında veda^{c}-ı ^{c}ālem-i fānī itmişdür.Mezbūr ġāyet kaṣīrü'l-ḳāme (12)ve kebīrü'l-^{c}amāma idi.Lākin ma^{c}ārif-i bī-şumāra ḳādir bir şā^{c}ir-i māhir idi. (13)Cümle-i āṯārından İbrāhīm İbn-i Edhem Ḥażretlerinüñ evṣāfını müş^{c}ir (14)biñ beş yüz beyt mikdārı medḥ ve naẓm ile beẕl-i ma^{c}ārif itmişdür.(15)Şu^{c}arā-yı ^{c}aṣrdan olup tertīb-i Dīvān itmişdür (16)Bu eş^{c}ār-ı ḫūb ve bu güftār-ı merġūb ol şā^{c}ir-i māhirüñ āṯārındandur.

(17) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(279^{b}-6)tārīḫ ṣāḥibi: -W./ (6)^{c}Abdī: ^{c}Abdur-raḥman W./ (8)ki bu maḥalle taḥrīr olındı: -W./ (10)Ba^{c}dehū:diyerek gidüp ba^{c}dehū W./ (11-15)mezbūr ġāyet.....Dīvān itmişdür:^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsındandur. İbrāhīm İbn-i Edhem Ḥażretlerinüñ evṣāfını müş^{c}ir biñ beş yüz mikdārı naẓm ile beẕl-i ma^{c}ārif itmişdür.Müretteb Dīvān-ı belāgat ^{c}unvanı vardur W./

(18) Beni çoḳdan helāk eylerdi cānā nāle-yü āhum
Ecel murġın remīde eyler ammā āh-ı cān-gāhum

(19) Sana te'sīr ider sūz-ı derūnum bir gün elbette
Çıkarma göklere ey māh-rū āh-ı seḥer-gāhum

(20) Bana ser-menzil-i maḳṣūde irmek ḫayli müşkildür
Meger kim himmet-i Ḫıżr ola bu vādīde hem-rāhum

(21) Bu bāġ-ı pür fitnede NA^{c}TĪYĀ bilmem ki bir kerre
İrişür mi o naḫlün meyvesine dest-i kūtāhum

[E.280^{a}] (1)NEŞĪṬ

(2)Nāmı İbrāhīm'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}rifet (3)ve tekmīl-i fenn-i kitābet itmekle dīvān-ı sulṭānī kātipleri zümresine ilḥāḳ (4)ve ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından şi^{c}r ü inşāda māhir bir nāzük şā^{c}ir olup bin (5)ṭoḳsan ḥudūdında fevt olmışdur.Āṯārından bu beyt bir nümūnedür.

(6) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Neşve-i cām-ı mey-i kevṯeri gördük bilürüz
Ya^{c}ni ṣahbā-yı leb-i dil-beri gördük bilürüz

(8) NAŞĪBĪ

(9)Nāmı Ḫalīl'dür.Edirne'den ẓuhūr itmişdür.İsma^{c}īl Efendi-zāde dinmekle (10)ḳarīn-i iştihārdur.Evā'il-i ḥalinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif idüp ^{c}ulemā'-ı kirāma (11)ḫidmet ile nā'il-i şeref-i mülāzemet

---

(280^{a}-3)ve tekmīl-i:-W./ (4)şi^{c}r ü inşāda māhir bir nāzük şā^{c}ir olup:-W./ (5)ḥudūdında:tārīḫinde W./(5)Āṯārından bu beyt bir nümūnedür:Bu beyt āṯārından nümūnedür W./ (9)dinmekle:dimekle W./ (11)ṭarīḳ-i ḳażāya:rāh-ı ḳażāya W./

olup ṭarīḳ-i ḳażāya rāżı (12)Rūm-ili'nde baᶜż-ı ḳaṣabāta ḳādī olmağla ᶜaṣrun̄ şuᶜarāsından olup (13)bin̄ ṭoḳsān dört tārīḫinde fevt olmışdur.Şāhid-i eşᶜārı (14)şīve-i maᶜnādan bī-naṣībdür.Bu ebyāt āṯārındandur.

(15) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Cemālün̄ bir gül-istāndur dehānun̄ ġonce rūyun̄ gül
Yeridir n'ola feryād itse gönlüm nitekim bülbül

(17) Ṣabā vaṣf-ı ser-i zülfün̄le gül-zāra güẕār itdi
Anun̄çün kendüsün böyle perīşān eyledi sünbül

[W.273ᵇ] (18) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Dāġdār olsa ᶜaceb mi sīne-i erbāb-ı ᶜışḳ
Gül-istān-ı derd-i miḥnet güllerinden bellüdür

(20) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(21) Ey mest-i cām-ı ᶜişve n'ola bī-mecāl isem
Maḫmūr-ı sāġar-ı mey-i hicrānınum senün

[E.280ᵇ] (1) NŪRĪ

(2)Sipihr-i şeref-i siyādetün mihr-i ser-bülendi Balaṭ şeyḫi Seyyid Ḥasan Efendi'dür.ᶜAsrında Koca (3)Muṣṭafa Pāşā Tekyesi Şeyḫi Seyyid Meḥmed Efendi nām ᶜazīz-i muḥteremün̄ oğludur.Istanbul'dan (4)bedīdār ve ḫilᶜat-ı vücūd ile nümāyende-i dīdār olup evā'il-i ḥālinde taḥ-

(13)tārīḫinde:senesinde W./ (280ᵇ-2)ᶜAsrında:-W. / (3)Tekyesi Şeyḫi: tekyesinde Şeyḫ olan W. /

sīl-i (5)kemāle bezl-i ictihād ve kesb-i sermāye-i (6)isti^{c}dād itmekle füyūżāt-ı ilahīden istifāde-i nūr-ı şu^{c}ūr eyleyüp ṭarīḳ-i Ḥalvetiyye'den müntehī-i ḥaḳīḳat (7)bir şeyḫ-i melek-ḫaṣlet olup kerāmāt-ı bāhire ve maḳāmāt-ı kāşifeye ḳadem, (8)nihāde iden ^{c}ārif-i billāh ^{c}ābid-i ehlu'l-lāh olmağla evṣāf-ı kemālāt ile ittiṣāfi (9)şerḥ u beyāndan müstaġnī ve feyż-i kerāmeti ḫurşīd-i raḫşān gibi nūr-efşān olmağla (10)Balāt dāḫilinde vāḳi^{c} Ferruḥ keṯḫüdā nām ṣāḥib-i ḫayrūn zāviyesinde mesned-nişīn-i (11)meşīḫat-ı ^{c}izz ü temkīn olmışdur.Ḥaḳḳā ki derūni maḫzen-i genc-i ma^{c}ārif żamīrī (12)sırr-ı Kāf u nūna ^{c}ārif silsile-i meşāyiḫ-i Ḥalvetiyye'den bir şeyḫ-i nām-dār (13)olup bin yüz tārīḫinde bu ḫāne-i köhne-saḳf-ı cihāndan ravża-i (14)rıḍvāne intikāl ve dārü'n-na^{c}īm-i cāvidānīye irtiḥāl eylemişdür. ^{c}Azīz-i (15)mūmāileyh Nūrī maḫlaṣ ile ilāhiyātı ve sā'ir eş^{c}ārı vardur. Bu güftār (16)ol ^{c}azīzüñ āṯārındandur.

(17) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- -

[W.274^{a}](18) Senüñ esrārını keşf ide bir dil
O dili żü'lfeḳār ile iki dil

(19) VELEHU

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(20) Ruy-ı pākinde ol siyeh ḫāli
Hīç olmaz söz atmadan ḫāli

---

(5)kemāle: -W./ (7)bir şeyḫ-i:bir ^{c}azīz-i W./ (7)olup:olmışdur W./ (10)ḫayrūn zāviyesinde:ḫayrūn binā eylediği zāviyede W./ (12)şeyḫ-i nām-dār:pīr-i büzürg-vār W./ (15)maḫlaş ile:maḫlas iḫtiyār itmekle W./ (15,16)Bu güftār ol ^{c}azīzüñ āṯārındandur:Bu ebyāt āṯār-ı dürer bārındandur W./

(21) NİGĀHĪ

(22)Nāmı Muṣṭafa'dur. YEŃİŞEHİR 'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (23)taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp inşāda māhir ve sür^{c}at-i kitābete ḳādir ve ḥüsn-i ḫaṭṭı [F.281^{a}] (1)ẓāhir olmaġla Dīvān-ı hümāyūn kātipleri zümresine ilḥāḳ olup ba^{c}dehu (2)Vezīrī a^{c}ẓāmdan ba^{c}ż-ı pāşālara dīvān kātibi olup ḥatta ol ^{c}aṣırda Rūm-ili (3)ṭarafında ser-^{c}asker olan Şişmān İbrāhīm Pāşā'ya dīvān Efendisi iken (4)kendileri ile ma^{c}an sefere me'mūr olan pāşālarun dīvān efendilerinden biri her bār (5)Nigāhī Efendi'ye gelüp Pāşāsından şikāyet idüp beni gözetmez ḫarçlıḳ (6)virmez açlıḳdan ḥālüm ḫarāb didükde be-hey Efendi niçe bir Pāşāndan şikāyet (7)idersin bir Pāşā'nun Dīvān Efendi'sinüń eline hiç bir şey girmediği ḥalde bile (8)boḳıyle arıḳıyle ḳarın ṭoyurur didükde mezbūr dīvān efendīsi (9)be-hey Sulṭānum niçün böyle buyurırsuz.Bizüm Pāşā bir za^{c}īf ādem olduġunı (10)bilürsiz anuń boḳı arıḳı ādemi ṭoyurmaz.Ḳanda bulayum sizüń Pāşā gibi (11)ḳarnı büyük ādemi ki sıġırlar gibi yestehler anuń boḳı arıḳı vāfir ādem (12)ṭoyurur didükde Nigāhī Efendi söylediġine nādim olup ḫaylice munfa^{c}il olur (13)ammā bu laṭīfe pāşālar māḇeynınde şāyi^{c} oldukda kātiplerini gözetmeġe başlarlar (14)Bundan soṅra Nigāhī Efendi Devlet-i ^{c}Āliye ṭarafına gelüp ma^{c}rifeti sebebi ile Vezīr-i a^{c}ẓam (15)Maḳtūl Muṣṭafā Pāşāya küçük tezkireci olup mezbūr şehlā olmaġla kāġıda (16)egri baḳardı. Vezir-i a^{c}ẓam bir gün tezkireci Efendi kagıda ṭoġrı baḳ didükde (17)sulṭanum sol ṭarafında böyle baḳarum. Toġrı baḳsun dirseńiz bu ḳulunuzı (18)saġ ṭarafa geçirün diyü laṭīfe itmekle büyük tezkireci itmişdür.Ba^{c}dehu (19)Köprīli-zāde Fāżıl

---

(22)Yeńişehir: (W.274^{a}) den alınarak tamamlandı. / (23)ma^{c}rifet idüp inşāda: ma^{c}ārif u inşāda W. / (281^{a}-2)Vezīri a^{c}ẓamdan: Vezīr-i a^{c}ẓam W. / (2-8):-W. / (9-18):-W./

Muṣṭafa Pāşā'ya ve El-ḥāc ᶜAlī Pāşā'ya daḫi teẕkireci (20)olmışdur. Vādīsinde ziyāde tefennün itmekle taḥrīr ve imlāsı ve ḫaṭṭ u inşāsı (21)maḳbūl hüner-verān olup biñ yüz.....tārīḫinde fevt olmışdur (22)ᶜAṣrūñ şuᶜarāsından olmağla bu beyt āṯārından bir nümūnedür.

(22) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[E.281ᵇ](1) Meclisde ne dem yār ile mey nūş iderüz biz
Ṣaḥbā-yı ġam-ı mey-kede-veş cūş iderüz biz

(2) NİKĀTĪ

(3)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif idüp (4)ḫuṣūṣa ᶜilm-i tecvīdde māhir ve ḥüsn-i ṣavta ḳādir olmağla mümtāz u müsellem (5)ve bī-naẓīr-i ᶜālem olup İstanbul'da vāḳiᶜ Nev-bahār Mescid-i şerīfinde imām olup (6)tertīb-i Dīvān idüp biñ yüz ..... tārīḫinde fevt olmışdur.ᶜAṣrūñ (7)maḳbūl şāᶜirleri zümresinden olmağla āṯārından bu beyt yādigārdur.

(8) NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-(- -)

(9) Çāk çāk oldı dilüm şāne gibi ṣad-pāre
Ḫaṭṭ ber-āverde benüm tāze civānum diyerek

(10) NİYĀZĪ

(11)Ol meyve-i naḫl-ı kerāmet ve ol ḫurşīd-i ufḳ hidāyet vilāyet-i

---

(18-21)Baᶜdehū Köprīli-zāde.....biñ yüz ..... tārīḫinde fevt olmışdur:Baᶜdehū Vezir-i aᶜẓam maḳtūl Muṣṭafā Pāşā'ya ve Köprīli-zāde Fāżıl Muṣṭafā Pāşā'ya ve El-ḥāc ᶜAlī Pāşā'ya baş teẕkireci olup baᶜdehū baᶜż-ı manāṣıb-ı dīvāniyyeye mutaṣarrıf oldukdan ṣoñra biñ yüz(W'de de boştur)senesinde fevt olmışdur W./ (281ᵇ-4)ḫuṣūṣa:-W./ (4)ṣavta:ṣavtı W./ (4)ḳādir:ẓāhir W./ (5)vāḳiᶜ:- W./ (6)tertīb-i Dīvan idüp:-W./ (6)(metinde boş):W'de de boştur/ (7)maḳbūl şāᶜirleri zümresinden:şuᶜarāsından W. / (7)yādigārdur:āṯārı nümūnesidür W.

Anaṭolı́da (12)Malatya nām belde-i maᶜmūre civārında Ṣoğānlı nām ḳaryeden ẓuhūr itmişdür. [W.274ᵇ](13)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ᶜulūm içun seyāḥat ve niçe zemān Ḳāhire-i Mıṣır'da (14)iḳāmet itmekle beyne'n-nās Meḥmed-i Mıṣrī dinmekle meşhūr-ı cihān olmışdur (15) Ol ᶜazīz-i Mıṣr-ı melāḥatüñ kerāmātı mānend-i ḥüsn-i Yūsuf şöhre-i cihān (16)olup ᶜulūm-ı ẓāhir ve bāṭını tekmīl ve mertebe-i muḳaddematı taḥṣīl idüp (17)ṭarīḳ-i zühd ü ṣalāḥa sālik ve naḳd ü vaḳt-ı fevz u felāḥa mālik olup (18)kerāmātı ẓāhire ve maḳāmāt-ı kāşifeye ḳadem-nihāde-i vuṣūldan ṣonra (19)niçe zemān maḥrūse-i Burūsa'da seccāde-nişīn-i meşīḫat ve mürşīd-i (20)erbāb-ı ṭarīḳat olmışdur. Baᶜdehū ol ser-çeşme-i feyż-i mevfūr (21)keşf ü kerāmāt ile meşhūr olup günden güne ġulġula-ı iştihārı [E.282ᵃ](1)ᶜālem-gīr ve rāyet-i iᶜtibarı perde-keş-i mihr-i münīr olduḳda ṭaraf-ı Devlet-i (2)ᶜAliyyeye birkaç defᶜa daᶜvet olınmaġla daᶜvete icābet ve ūlī'l-emre (3)iṭāᶜat idüp yigirmi nefer ṣofī-i ṣafā-ḳulūb u ṣafā-üslūb (4)uṣūl-ı ṣofiyāne ile tevḥīd-i şerīf iderek önlerince ḳudūm-i (5)şevḳ-i lüzūma ṭurralar urılup BEYT:

Vezni: ..—/..- -/..-

(6) Ṭabl-bāz-ı tu çū āvaz kuned
Murġ-ı dil süy-ı tū pervāz kuned

mefhūmıyle ᶜāşıḳān-ı ṣādıḳān ve ṣofiyān-ı (7)müştāḳān fevc fevc Ṣolaḳ çeşmesine ve Ḳarabāyıra dek istiḳbāle (8)çıḳup bu uslūb üzre

---

(12)maᶜmure civārında:maᶜmūrede W./(12)itmişdür:idüp W./(13)Ḳāhire:-W/(14)dinmekle:dimekle W/(15)melāḥatüñ kerāmatı:belāġatun kemālatı W./(15,16)şöhre-i cihān olup:şöhre-i dār u diyār olup W./(18)kerāmatı ẓāhire ve maḳāmat-ı kāşifeye ḳadem-nihāde-i vusūldan ṣonra:-W/(21)günden güne:-W./(282ᵃ-2)birḳaç defᶜa:-W./(2-3)daᶜvete icābet ve uli'l-emre iṭāᶜat idüp:daᶜvete icābet idüp Edirne'ye W./(3)ṣafā-üslūb:-W/(6-8)ᶜāşıḳān-ı ṣādıḳān ve ṣofiyān-ı müştāḳān fevc fevc Ṣolaḳ çeşmesine ve Ḳarabayıra dek istikbāle çıkup bu üslūb üzre Edirne'ye dāḫil olup:ᶜaşıklar ve ṣādıḳlar fevc fevc istikbāle çıkup bu vechle dāḫil-i şehr olup W/(8)nüzūl eyledükde:nüzūl buyurdılar lākin W./(8)bāzār meclisi:bāzārı W./

Edirne'ye dāḫil olup ṭoġrı cāmi^{c}-i şerīf-i Selīm Ḫān'a nüzūl eyledükde müzāḥame-i nās ile cem^{c}iyyet-i bāzār meclisi (9)germiyyet üzre olması muḳarrer olmaġla ol ^{c}aṣırda ricāl-i devletden (10)ṭarīḳ-ı şōfiyyeyi münkir ba^{c}ż-ı kimesneler serkārda bulınup şeyḫ-i mezbūri (11)istiskāl idüp cāmi^{c}-i şerīfden ḳaldırup şehirden ṭaşra (12)çıḳarup yanına çāvuşlar ta^{c}yīn idüp Limnī Cezīresi'ne (13)nefy itmişlerdür.^{c}Azīz-i mezbūr bu keyfiyyetün vuḳū^{c}ından ziyāde (14)memnūn olmışdur.Lākin ol vaḳtinde nefy olmasına sebeb (15)olanlardan evvelā ḳaymaḳām-Pāşā-yı ^{c}aṣr olan ^{c}Osmān Pāşā nām (16)vezīr ol sā^{c}at dıḳ marażına mübtelā olup ḳurṣ-ı ef^{c}ī (17)ekl iderek zemān-ı ḳalīlde helāk olmışdur. ve sā'irleri daḫı (18)her biri bir ṭarīḳ ile mużmeḥil ü mün^{c}adim olmışlardur.Şeyḫ-i mezbūr ol ḥāl ile (19)Limni Cezīresine vāṣıl olduḳda aḥālisi istiḳbāl idüp (20)vilāyetimüze ḫayr ve bereket geldi [W.275^{a}] diyüp pāy ü dāmenine yüzler sürerek (21)^{c}izzet ü ikrām ile murād-ı şerīfi üzre bir cāmi^{c}-i şerīfe nüzūl ü ^{c}ibādat (22)u ṭā^{c}āta meşġūl olup ol ^{c}aṣırda Venedik keferesi Aḳdeñiże [E.282^{b}](1)ve cezīrelere su'i ḳaṣd ile istīlā eyledükde ol cezīreye bir vech ile (2)nigāh-endāz-ı isā'et ḳaṣd olmamışdur.Bu daḫi kerāmātındandur ki (3)Ol ^{c}aṣırda İstanbul'da Ḳāsım nām bir remmāl-i bed fi^{c}āl ẓuhūr idüp (4)umūr-ı ātiye-i muġayyebātdan ḫaber virdigi sem^{c}-i ḥükkāma ilkā

---

(9)olması muḳarrer:-W./ (11)istiskāl idüp:derḥāl W./(11-12)ḳaldırup şehirden ṭaşra çıḳarup yanına çāvuşlar ta^{c}yin idüp:kaldırup heman geldigi gibi yanına çāvuşlar ta^{c}yin idüp şehirden ṭaşra çıḳarup W./(13)nefy itmişlerdür:gönderdiler W./(13)^{c}Azīz-i mezbūr: şeyḫ-i mezbūr W / (13)ziyāde:-W./(14)olmışdur:olup W./(14)ol vaḳtinde nefy olmasına:-W / (17)zemān-ı ḳalīlde helāk olmışdur:fevt oldı W./(17)ve:-W/(18)mużmeḥil:-W/(18)olmışlardur:oldılar W./ (18)Şeyḫ-i mezbūr:^{c}azīz-i mezbūr W /(18)ol ḥāl ile:-W/(19)vāṣıl: dāḫil W/(21)şerīf:W./(21)nüzūl u:nüzūl idüp W/(22)olup:olmışdur W./ (22)keferesi:kāfiri W/(282^{b},1-2)Akdeñize ve cezīrelere.....olmamışdur:Akdeñiz cezīrelerine su'i ḳaṣd üzre olup ^{c}azīz-i merkūmun sākin oldugı cezīreye bir vechle nigāh-endāz-ı olmamışdur W./ (4)umūr-ı ātiye-i muġayyebātdan:muġayyebāt-ı umūr-ı ātiyeden W./ (4)oldukda:olındukda W./

olduḳda (5)mezbūr Limnī Cezīresine nefy olınup varduḳda ᶜazīz-i mezbūruñ dāmen-i (6)şerīfine teşebbüs idüp ḫalāṣ içün duᶜā ricāsıyle nāsiye-sāy-ı (7)taẕarruᶜ ve niyāz olduḳda ol ᶜazīzüñ ḥuḳḳa-i cevher-feşān-ı dehān-ı (8)nāṭıḳaları bu vechle güher-rīz-i tekellüm olur ki ᶜanḳarīb iṭlāḳ olınursun (9)ammā baᶜde'l-yevm muġayyebātdan ḫaber virmege şürūᶜ itdügüñ (10)sāᶜat ṣalb olınursun diyüp fi'l-vaḳtiᶜ zemān-ı ḳalīlde iṭlāḳına (11)fermān ṣādır olup İstanbul'a geldükde ᶜādet-i ḳadīmesi üzre (12)kārına mübāşerete cür'āt eyledügi sāᶜat ᶜazīzüñ nuṭḳı rūḥ (13)bulup mesmūᶜ-ı āṣafı olıcaḳ aḫz olınup bilā-amān Parmaḳ kapuya (14)ṣalb olınmış olur. Bunuñ gibi nice kerāmatı meşhūrdur.Cümlesi yazılsa (15)taṭvīl iḳtiżā ider lākin Muḥyiddini ᶜArabī Ḥażretleri "ᶜAnḳā-yı Muġrib" (16)nām-ı te'līf-i laṭīfinde bu ᶜibāreti işāret itmekle Mışrī'nün (17)rütbesi maᶜlūm olmaḳ içün bu maḥalle taḥrīr olındı.ᶜAzīz-i merḳum cezīre-i mezbūrede Cāmiᶜ-i şerīf (22)küşesinde ṣā'im u ḳā'im u seccāde-nişīn müteveccih-i ḳible-i miḥrāb-ı niyāz (23)iken biñ yüz beş senesinde "Külli men ᶜaleyhā fān" feḫvā-yı ṣıdḳ-ı iḫtivāsın [E.283ᵃ](1)taṣdīḳ idüp [W.275ᵇ]tārik-i ṣavmaᶜa-i cihān ve vāṣıl-ı raḥmet-i raḥmān olmışdur (2)Fevtine bu tārīḫ-i raᶜnā naẓm olınmışdur.

(3)TĀRĪḪ-İ VEFĀT-I ŞEYḪ MUḤAMMED MIṢRĪ

Vezni: - -.-/.- -/- -.-/.- -

---

(5)mezbūr:mezbūrı W / (5)olınup varduḳda:iţmişler.Mezbūr varup W. / (5)ᶜazīz-i mezbūruñ:ᶜazizüñ W./ (6)şerīfine:himmetine W./ (7)cevher-feşān:gevher-feşān W/(9)baᶜde'l-yevm:-W./ (9)itdügün:eyledigün W./ (10-12)iṭlāḳına fermān sādır olup istanbul'a geldükde ᶜadet-i kadimesi üzre kārına mübāşerete cür'at eyledügi sāᶜat ᶜazīzüñ nuṭḳı: ıṭlāḳ olınup İstanbul'a gelüp ᶜādet-i ḳadīmesini icrā eyledigi sāᶜat ᶜazīzüñ nuṭḳı W./ (13)mesmūᶜ-ı asāfı olıcak aḫz olınup bilā aman Parmak kapuya:iḫdā olınup ol sācat Parmak kapuda W./ (14)olınmış olur:olınmışdur W./ (14)meşhūrdur:vardur W./(14)yazılsa:taḥrīr olınsa W./ (16)itmekle:buyurur W. / (283ᵃ-1)taṣdīḳ idüp tārik-i ṣavmaᶜa-i cihān:tasdik "vechi Rabbüke zü'l-celal ve'l-ikram" rivayetim taḥḳīḳ idüp tārik-i ṣavmaᶜa-i cihān W. / (2)raᶜnā:-W./

(4) Ḳuṭb-ı sipihr-i ᶜirfān ġavs-ı zemāne Mıṣrī
Rıḥlet idüp fenādan mülk-i beḳāya göçdi

(5) Ayaḳ çeküp yūdı el bu meclis-i cihāndan
Cennetde kevs̱er içdi ḥūr-ı cinānı ḳoçdı

(6) Pervāz idince ᶜadne didüm NAẒĪM tārīḫ
Cān-ı ᶜAzīz-i Mıṣrī bir ḳumrı gibi uçdı Sene 1105

(7)ᶜAzīz-i merḳūmuñ es̱nā-yı ces̱ebāt-ı ilāhiye ile müşriḳ ṭabīᶜatından (8)ṭuluᶜ iden güftārından bir miḳdārı teberrükan bu maḥalle taḥrīr olındı.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[W.276ᵃ](9) Devr idüp geldüm cihāna yine bir devrān ola
Ben gitdüm bu ten serāyı yıḳıla vīrān ola

(10) Cūş idüp ᶜummān-ı cān cismüm gemīsi dāġıla
Yerler altında tenüm ṭoprāġ ile yeksān ola

(11) Bu vücūdum ṭāġı ḳalḳa atıla yünler gibi
Şeş cihātum açıla bir ḥaddi yoḳ meydān ola

(12) Her ṭarafdan nār u bād [u] āb u ḫāk ide hücūm
Benligüm anlar alup bu varlıġum tālān ola

(13) Dāġıla terkībüm otuz iki ḥarf ola tamām
Noḳṭa-ı sırrum ḳamunuñ gevherine kān ola

---

(7)ṭabīᶜatından:ṭabīᶜatlerinden W / (8)teberrükan:-W / (7,8)Bu başlık "W" nüshasında: [E.283ᵇ] de yer alan "Ol menem ki vāḳıf esrar ᶜilm-i ādemem" diye başlayan şiirin başında yer almıştır.(bk.W.275ᵇ)/ (12)bād [u] āb:metinde "bād-ı āb" tamlama şeklinde idi.Anlam açısından uygun olan yukarıda düzeltilen şeklidir /

(14) Cümle-i efkārum ḥavāsum ḥaşr ola bu ᶜarşada
Ḳalḳalar hep yeniden şankim baḥāristān ola

(15) Ḳabrüme dostlar gelüp fikr ideler aḥvalümi
Herbiri bilmekde ḥālüm vālih ü ḥayrān ola

(16) Her kim ister bu NİYĀZĪ derd-mendi ol zemān
Sözlerini oḳısun kim sırrına mihmān ola

(17) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(18) İbn-i vaḳtem ben Ebu'l-vaḳt olmazam
ᶜAbd-ı maḥżam hem taṣarruf ḳılmazam

(19) Meryem içre ben ṭogurdum bir ġulām
Hem bikr hem bir gülüm ki ṣolmazam

(20) Ben ṭoġurdum atasuz ᶜİsā'yı hem
İttiṣālüm var ana ayrılmazam

(21) Sanma kim Mehdī benüm Mehdī odur
Adı Yaḥya'dur anun yanulmazam

(22) Sırr ile bana içümden söylenür
MIŞRİYĀ ben ṭoġmazam ben ölmezem

(I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Şoyup bin pāre iden şişe-i ḳalbi celālündür
Yine her pāresinde cilve-ger ᶜaks-ı cemālündür

(I,II,III): -E./

(III) Ṭağıldı mīm ü ṣād u rā bozıldı nisbet-i ṣuġrā
Benüm bu nisbetüm şimdi ne māhundur ne sālündür

(23) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.283^{b}](1) Ol menem ki vāḳıf-ı esrār ^{c}ilm-i ādemem
Kāşif-i genc-i ḥaḳīḳat hem ḥayāt-ı ^{c}ālemem

(2) Her sözüm miftāḥ-ı ḳufl-ı künt-i kenz olmışdurur
Hemdemüm ^{c}İsā ile her bir nefesde maḥrememem

(3) Cümle mevcūdātı virdüm ben vücūd-ı vāḥide
Żāt-ı asmā-ı ṣıfātı ile ḥālā yek-demem

(4) Ben o Mıṣrī'yum vücūdum mıṣrına şāh olmışam
Ḥādişüm gerçi velī ma^{c}nide sırr-ı aḳdemem

(5) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) ^{c}İlm baḥri vücūd aṣdāfınun dürdānesiyüm ben
Ma^{c}arif kenzī dil vaṣṣāfınun vīrānesiyüm ben

(7) Benüm ^{c}ilmüm ḳatında müctehidler ^{c}āciz olmışdur
Velī ^{c}ilm-i ilāhinün delü dīvānesiyüm ben

(8) Ne Mehdī'yüm ne Mıṣrī'yüm ne ^{c}İsiyüm ne insān
Bu yanan dā'imā şem^{c}ün velī pervānesiyüm ben

(9) NAẒĪF

(10)Nāmı Meḥmed'dür.Rūm ili'nde vāḳi^{c} Tırḥāla ḳażāsından ẓuhūr

itmişdür.Evā'il-i (11)hālinde İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i ᶜulūm-ı kesireden soñra mülāzım olmağla (12)maṣkaṭ-ı re'sī olan Tırḥāla ḳażasına müftī olup biñ yüz (13)altı tārīḫinde fevt olmışdur. ᶜAṣruñ şuᶜarasından olmagla (14)bu ebyāt āṯārından nümūnedür.

(15) NAZM

Vezni. .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) ᶜIẕārında o ḥūrī-i peykerüñ ṣanmañ ki kāküldür
Behişt-i ḥüsnde eşküfte olmış ṣaçlı sünbüldür

(17) VELEHU

Vezni: -.-./-.-./-.-./-.-

(18) Bir iki meh-pārelerle ᶜazm-i gül-zār eylemiş
Seyri var ol āfitāb-ı ᶜālem-ārānuñ bugün

(19) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(20) Ruḫṣat dih olma ceyş-i ḫaṭ-ı tāb-nāküne
Teşviş ḳatma mülket-i bī-iştirāküne

(21) NAᶜĪM

[E.284ᵃ](1)Ol gül-i nesrīn-i bāġ-ı maᶜārifüñ ismi İsmāᶜildür.Üsküdārdan ẓuhūr itmişdir.(2)Sarı Nā'ib-zāde dinmekle meşhūr-ı cihāndur. Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i (3)ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım olup Üsküdār maḥ-

---

(11,12)olmağla maṣkaṭ-ı re'si olan Tırḥāla:olup baᶜdehu Tırhala W./ (13,14)müftī olup:...:....nümūnedür:müftī olmışdur.ᶜAṣruñ şuᶜarāsındandur.Biñyüz altı senesinde fevt oldı.Āṯārından birḳaç beyit taḥrīr olındı W./ (284ᵃ-1,2)İsmi İsmaᶜildür.....meşhūr-ı cihāndur:ismi İsmaᶜildür.Sarı Na'ib-zāde dimekle meşhūr-ı cihāndur.Üsküdārdan ẓuhūr itmişdür W. / (2,3)ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim : ṭarīḳ-ı rüsūma ᶜāzim W. /

kemesinde nice zemān baş (4)kātip olup maᶜārif-i cüz'üyye ve küllîyede māhir ve ᶜilm-i fıkıhda mahāreti (5)zāhir olmağla müderris olmağla istihkākı nümāyān olup hāriç (6)medresesi ihsān olındukdan [W.276ᵇ] soñra biñ yüz altı tārīhinde (7)tārik-i medrese-i fenā ve dahil-i ṭarīka-i bekā olmışdur. ᶜAsruñ (8)şuᶜarāsındandur.Müretteb Dīvān-ı belāğat-ᶜünvānı vardur ve dahi mesnevī (9)bahrinde gül-zār-ı Naᶜīm nām bir manzūm te'līfi vardur.Hakkā ki bezl-i maᶜārif (10)itmişdür.Eşᶜārı nāzükāne ve güftārı ᶜāşıkānedür.Bu birkaç beyt-i (11)raᶜnā zāde-i ṭabᶜ-ı bi-hem-tāsı olan āsārındandur ki bu mahalle olındı.

(12) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Āyīne-zār-ı himmet olur inkisārımuz
Çeşm-i āşinā-yı ğayret olursa ğubārımuz

(14) Tāc-ı şehānı tūde-i rāh-ı nigāh ider
Dāğ-ı derūn-ı ᶜışk iledür iftihārımuz

(15) Seng-i mihakk-i çarhda encüm degül felek
Mihr ile yaᶜni itdi teᶜādül ᶜayārımuz

(16) Lutf-ı yesār-ı dehre yemīn eylemek nedür
Fark olsa idi kār-ı yemīn-i yesārımuz

(3,4)olup Üsküdār mahkemesinde.....ihsān olındukdan:olup tahsīl-i ᶜulūm ve tekmīl-i fünūn idüp nice zemān Üsküdār mahkemesinde baş kātip olup hāric medresesi iᶜtibāriyle muᶜtebere oldukdan W. / (7) tārik:terk W. / (7)ve:idüp W. / (8)ve dahi: -W./ (9)bezl-i maᶜārif: bezl-i maᶜārif-i bi-hesāb W. / (11)ki bu mahalle taḥrīr olındı: -W /

(17) Tahṣīl-i ᶜışḳ saᶜy ü irādetle olmadı
Bu yolda itdi ṣarf-ı vücūd iḫtiyārımuz

(18) Merkez nişīn-i dā'ire-i ᶜışḳı ey Naᶜīm
Ġayret-fezā-yı devr-i felekdür ḳarārımuz

[W.277ᵃ] (19) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Amber efşān-ı nesīm olmış o gīsūlar yine
Pīşiş-i nāfile kayda düşdi aḥūlar yine

(21) Āfitāb-istān-ı feyż oldı feżā-yı gül-istān
Cā-be-cā seyr-i kenāre çıḳdı mehrūlar yine

(22) Baḥr-i ḥüsni mevc-ḫīz olmış nesīm-i nāzdan
Sāḥil-ārā-yı niyāz olmaḳda ebrūlar yine

(23) Destine almış kemān u tīr o şūḫ-ı dil-pesend
Reşk-i fermā-yı ḳażā olmış o bāzūlar yine

[E.284ᵇ](1) Tāze gül virmiş NAᶜĪMĀ naḫl-ı ḫāmen ġālibā
Bāġ-ı maᶜnāya revān olmaḳdadur cūlar yine

(2) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Bahār irdi gönülde ārzū ruḫsār-ı yārüm var
Hezāruñ gonce-i verdi benüm her dem bahārum var

(4) Tenezzül itmezem bülbül gibi geşt-i çimen-zāra
Temāşā-yı ḫırām-ı serv-ḳad bir şīve-kārum var

(5) Dili ṣayd eyleyüp zülfile āvāre kebūter-veş
Dimiş ol dil-rubā dāmumda bir özge şikārum var

(6) Uṣandum ben bu bezmün ḥāṣılı ehl-i rüsūmından
Gönül dirler benüm bir bī-tekellüf ġam-ġüsārum var

(7) NA^{c}ĪMĀ ḫāk-pāy-ı ehl-i naẓma sūz-i sīnemden
Okunsun nev-zemīn bir tāze şi^{c}r-i āb-dārum var

(8) VELEHU

Vezni: - -./.- - -/.- -

(9) Ārāyiş-i ḥüsn ile perīsin
Ālāyiş-i ^{c}aybdan birīsin

(10) Şīr-i lebün ile sükkerīsin
Ḫāl u ḫaṭṭun ile ^{c}anberīsin

(11) Zülfünle ruḫunla bāġ-ı dehrün
Maḫdūm-ı gül ü ṣanav berīsin

(I) Ey gül-ruḫ nev-ḫaṭṭunla ḥālā
Memdūh-ı revān-ı enverisin

(12) Fikr-i leb-i la^{c}lī ile ey dil
Bir neşve-i cām-ı kevserisin

(13) Ol māha bu baḫtile NA^{c}ĪMĀ
Sübḥān Allāh ki müşterīsin

(I) (Beyit) : -E./

(14) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Şem^{c}-i bezm-i encümen yā hār-i berg-i gül-şen ol
Dost düşmen ġayretin bilmekde çeşm-i düşmen ol

(16) Zū-fünūnī-i ḥak ile ḥāsıl olmaz feyż-i ^{c}ışḳ
Dil-pesend-i feyż-yābān-ı kemāl-i yek fend

(17) Fikr-i vuṣlat olmasun vaḥşet-nümā-yı rāḥatūn
Sāḥa-ı dil cilve-gāhundur sen ey ġam evden ol

(18) Bulınur feyż-i ḥaḳīḳat pāy-ı ḥumda ey NA^{c}ĪM
Dāmen-i pīr-i muġānı ḳoyma elden sen sen ol

(19) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./-.-

(20) Gördüm eser-i ḫaṭṭūnı ruḫsārına baḳdum
Müsveddesini sözlerimün āteşe yaḳdum

(21) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(22) Bülbül āsā dil ider bir berg-i luṭfun ārzū
Gül-şenünden ḳā'ilüz cāna degerse ḥisse bu

(I) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(II) Dīn ü īmāndan Ḫudā ḥıfẓ eylesün ^{c}uşşāḳını
Yoḫsa yaġmā-yı dil [ü] cān itmege minnet mi var

(I,II)(Beyit):-E / (II) dil [ü] cān:metinde dil-i cān şeklinde idi. Anlam açısından tamlama şekli yanlıştır./

[E.285^{a}] (1) NĀZIM

(2)Nāmı Muṣṭafa'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.^{c}Aṣrında Yeñiçeri Efendisi (3)olan Ördek İsma^{c}īl Efendi nām pīrüñ oğludur. Evā'il-i halinde (4)taḥṣīl-i ma^{c}rifet idüp Yeñiçeri ḳaleminde baş ḫalīfe olup ba^{c}dehu Yeñiçeri (5)Efendisi olup biñ yüz yedi tārīḫinde sefer-i hümāyūn ^{c}avdetinde (6)Belġrād'da Yeñiçeri Efendisi iken ^{c}āzim-i merḥale-i beḳā olmışdur. ^{c}Aṣruñ (7)şu^{c}arāsından naẓmı ḫoş āyende ve şi^{c}ri süzende bir ẕāt-ı şerīfdür.Cümle-i (8)āṯārından zāde-i ṭab^{c}-ı güher-bārı olan bir ḳaç beyti silk-i taḥrīre keşīde kılındı.

(9) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[W.277^{b}](10) Gül-gūn ḳabāya girdügi dem verd-i ter gibi
Müy-ı meyān yāre ṣarılsam kemer gibi

(11) Ey māh-pāre fikr-i viṣālüñ ile senüñ
Eflāke çıḳdı āteş-i āhum şerer gibi

(12) Mümkin degül viṣālī o ḫürşīd-ṭal^{c}atüñ
Devretse çarḫı meş^{c}al-i āhum ḳamer gibi

(13) Ey gül zebān-ı bülbül ile nev-bahārdan
Gelmiş henüz güşuña tāze ḫaber gibi

(285^{a}-3)nām pīrüñ:-W / (3-8)Evā'il-i hālinde.....keşīde kılındı: Evā'il-i ḥālinde Yeñiçeri ḳaleminde kitābet ve taḥṣīl-i mā^{c}rifet idüp refte refte ḳalem-i mezbūre baş ḫalife olup ba^{c}dehu Yeñiçeri Efendisi olmışdur.^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından naẓmı ḫoş-āyende ve selīs bir şā^{c}ir-i ma^{c}ārif-i enīsdür.Biñ yüz yedi tarīḫinde ^{c}aẓīm-i merḥale-i beḳā olmışdur.Bu birḳaç beyt eş^{c}ārındandur W. / (10)girdügi:girdigi W. /

(14) Vasf itmege meyān u ḫaṭṭūn mū-be-mū senūn
Olmaz cihānda Nāẓım-ı ṣāḥib-hüner gibi

(15) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Süveydā-yı derūn ol ᶜanberīn gīsūda ḳalmışdur
O bir ḫūn pāredür kim nāfe-i āhūda ḳalmışdur

(17) Ḫayāl-i ḳāmet-i mevzūnı gitmez dīde-i terden
Nihāl-i servdür güyā kenār-ı cūdā ḳalmışdur.

(18) Miyānın çeşm-i cān-ı āġūş idelden NĀẒİMĀ yārūn
ᶜAcebdür sūzen-i dil-rūz u şeb bir mūda ḳalmışdur

(19) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) Kitāb-ı ᶜışḳdan bir dirse āġaz itmedin Leylā
Güzellik muṣḥaf-ı ḥüsnünde ḫatm olmış cānā

(21) Kerem ḳıl mānicᶜ-i raḥm olmasun çoḳ baḳma mir'āta
Seni ḫod-bīn ider āyīne şāyed ey melek sīma

(22) Ḫayāl-i ḳākülin seyr eyliyen bu dīdede NĀẒIM
Ḳıyās eyler açılmış şīşede bir sünbül-i raᶜnā

(23) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[E.285ᵇ](1) Meclisde ne dem sāz ile şehnāz çalındı
El-ᶜışḳ diyü güşuma āvāz çalındı

(2) Āheste ḫırāmı görilüp rāh-ı ġamuñda
Raḫş-ı emele ḫançer-i mihmāz çalındı

(3) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Fark olınmaz şu^{c}le-i āhum gice mehtābdan
Keyleyüm ḫūrşīd-i raḫşānum göz açmaz ḫ^{v}ābdan

(5) Yād-ı la^{c}l-i dil-rübādur bā^{c}iṣ-i keyfiyyetüm
NĀẒIMĀ yoḫsa nedür ḥāṣıl şarāb-ı nābdan

(6) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(7) Cānān ne dem ki cām ile nūş-ı Şarāb ider
Mihr-i münīr māh-ı münīrī niḳāb ider

(8) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) Vaṣf iderdüm ṭarz-ı ḫāṣu'l-ḫāṣını ḥezm-i Cemūn
Nükl-i meclis-i kesr-i ^{c}ırżı olmasaydı ademūn

(10) NİẒĀMİ

(11)Mincel Aḥmed Efendi dinmekle meşhūr olan fāżıl-ı cihāndur.Rūm-i-li'nde (12)vāki^{c} Aydonat ḳaṣabasından ẓuhūr itmişdür.Eva'il-i ḥālinde İstanbul'a (13)gelüp taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bī-ḥesābdan ṣoñra sarāy-ı ce-dīd-i Sulṭānī ḫ^{v}āceleri (14)silkine [W.278^{a}]münselik olmaġla dā'imā

(285^{b}-11)dinmekle:dimekle W. / (14)silkine:zümresine W / (14)münselik olmaġla dā'imā ders ve ifādeye meşġūl bir kāmil-i devrāndur. ^{c}Ulūm-ı ^{c}Arabiyyede māhir ve lisan-ı fāriside maharēti ẓāhir olup ba^{c}z-ı taḥ-rīrāt ve te'līfata muvaffaḳ olup:dāḫil olup ^{c}ulūm-ı ^{c}Arabiyyede mā-hir ve lisān-ı fāriside maharēti ẓāhir olup W. /

ders ve ifādeye meşġul bir kāmil-i (15)devrāndur. ᶜUlūm-ı ᶜArabiyye'de māhir ve lisān-ı Fārīside mahāreti zāhir (16)olup baᶜż-ı taḥrīrāt ve te'lifāta muvaffaḳ olup bin yüz sekiz (17)ḥudūdında fevt olmışdur. ᶜAṣrun ᶜulemāsından ve şuᶜarāsından olmaġla (18)bu ebyāt meşhūr āṯārındandur.

(19) NAẒM

vezni: .- - -/.-- -/.- - -/.- - -

(20) Felekde mihr ü mehden cüst u cūlar hep senūñçündür
Żeminde zār u giryān āb-cūlar hep senūñçündür

(21) Benefseler egilmişler nişan-ı pāyūñ ararlar
Çemende ben gibi bu ser-fürūlar hep senūñçündür

(22) Ne var bir kerre meyl itseñ kenāra ey dürr-i yektā
Ḳeh-i meyḫānelerde hāy-u hūlar hep senūñçündür

(23) NİẒĀMİ ārzūlardan kesilmek istedi ammā
Dilinde baḳdı gördi ārzūlar hep senūñçündür

[E.286ᵃ](1) NASŪḤİ

(2)Nāmı Ḥüseyin'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Devlet-i Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı (3)rābiᶜde Yeñiçeri Ocāġına ḳol kethudāsı olan Naṣūḥ Aġānuñ oġludur (4)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif itmekle mülāzım olup Ḫāric müderrisi (5)olduḳdan soñra bin yüz on tārīḫinde fevt olmışdur. ᶜAṣrun (6)şuᶜarāsından olmaġla āṯārından bu birḳaç beyt taḥrīr olındı.

---

(17)ḥudūdında:tārīḫinde W. / (17)ᶜulemāsından:-W. / (18)meşhūr:-W./ (4)olup ḫāric:-W./ (6)şuᶜarāsından olmaġla:şuᶜarāsındandur W / (6)āṯārından: -W / (6)taḥrīr olındı:eşᶜārındandur W./

(7) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) ᶜAceb mi cūy-veş pūyān olursa bu dil-i şeydā
O şūḫ-ı dil-sitānum serv-i gül-zār-ı ṭarāvetdür

(9) Hezār-ı dil n'ola dā'im nizār u zār u zār olsa
O yār-ı dil-firībüm ġonce-i bāġ-ı melāḥatdür

(10) N'ola pervāne-veş yanup yakılsa ṭabᶜ-ı sūzānum
Ruḫ-ı tābān-ı yārüm şemᶜa-i bezm-i leṭāfetdür

(11) NAZMĪ

(12)Ol gencīne-i maᶜārif u esrārun nām-ı emcedi Mehmed'dür.İstanbuldan ẓuhūr (13)itmişdür.Evā'il-i ḥālinde meşāyiḫ-i ṭarīḳ-i Ḫalvetiyyeden ᶜAbdu'l-aḥad Nūrī'den inābet (14)ve ol velī-yi kāmile nice zemān ḫidmet itmekle naẓar-ı feyż eṣer-i pīr ile mertebe-i (15)kemāle vāṣıl olup refte refte müsteᶜidd iksīr-i irşād olup me'zūn-i ḫilāfet (16)olmaġla ezmine-i ᶜazīzīn ḫidmet-i tevḥīd-i bārīye sarf ile ᶜulūm-ı ẓāhriyye (17)ve bāṭīniyyeyi taḥṣīl ve mertebe-i makāmāt-ı mükāşefeyi tekmīl eyledükden soñra (18)İstanbul'da Şehremīnī çārsūsı ḳurbında Yavaşça Mehmed Aġa zāviyesinde müddet-i (19)madīde seccāde nişīn-i miḥrāb-ı meşīḫat iken ẓātına taᶜẓīm olınup Vālide Sultān (20)cāmiᶜ şerīfine Cumᶜa şeyḫī olmışdur.Cümle-i āṣārından "Hediyetü'l-iḫvān" ve "Miᶜyārü'l-ṭarīḳiye" (21)nām te'līfleri vardur.Mezbūr ziyāde pīr ve iḫtiyār olup sinn-i şerīfleri yüz seneyi (22)tecāvüz itmekle büyük oglu Refiᶜa Çelebi Efendi'ye ḫilafet postını teslim (23)idüp

---

(13-18)inābet ve ol velī-yī kāmile.....Yavaşça Mehmed Aġa zāviyeyesinde:inābet itmekle mertebe-i kemāle vāṣıl olup me'zūn-i ḫilāfet olmaġla İstanbul'da Şehremīni ḳurbında Yavaşça Mehmed Āgā zāviyesinde W./(19)iken:olupW/(21)vardur:muvaffaḳ olmışdur W/(21)Mezbūr:-W./ (22)ḫilāfet postını teslīm idüp:ḫilāfet ile yerine oturtup W /

kendüsi Koca Mustafa Pāşā Cāmī şerīfī civārında mesken-i ittihāz idüp [E.286^{b}] (1)nice eyyām sākin ve karārdan soñra bin yüz on iki hudūdında ^{c}āzim-i (2)merhale-i bekā itmekle:

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

Sa^{c}ādetle varup me'vā idindi bāğ-ı rıdvānı

(3)^{c}Azīz mezbūruñ fevtine bu tārīh nazm olınmışdur.

(4) TĀRĪH-İ VEFĀT-I ŞEYH MEHMED NAZMĪ

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) Sāde sen kıl dem-i fevtine bu beytüñ tārīh
Oldı ^{c}ukbāya revān rūh-ı Muhammed Nazmī 1112

(6)^{c}Azīz-i merkūmuñ nazm eyledigi na^{c}t-ı şerīfden birkaç beyt tahrīr olındı:

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(7) O dem ki geldi hamel burcına şeh-i hāver
Nisār-ı nakd-ı bahār itdi gül-şene yekser

(8) Zebān-ı berg ile eşçār başladı vasfa
Tokındı güşına zīrā ki na^{c}t-ı peygamber

(9) Tırāz-ı sūret-i ma^{c}nā medār-ı kevn u mekān
Şefī^{c}-i her dü cihān hatīb-i nüh minber

(286^{b}-1)hudūdında:senesinde W./ (1,2)^{c}āzim-i merhale-i bekā itmekle: ^{c}azm-i rāh-i bekā ve tayy-ı merhale-i fenā idüp W. / (20,21)satırların da yer alan cümleler "W." nüshasında sıraları değişiktir / (3)(başlık):vefātına bu tārih nazm olınmışdur W. / (6)^{c}Azīz-i merkūmun:mezbūruñ W./

(10) Emīn-i cümle-i ümmet emān-ı her millet
Emīr-i dār-ı behişt şāh-ı lā-mekān-ı kişver

(11) Cenāb-ı Aḥmed-i mürsel medār-ı dīn ü düvel
Ḥabīb-i Ḥażret-i Mevlā Nebī-i ḫūb siyer

(12) VELEHU

vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Ġarīk-i baḥr-i ᶜiṣyān u ḫaṭāyum yā Resūl-a'llāh
Velī senden şefāᶜat müddeᶜāyum yā Resūl-a'llāh

(14) Senüñ iḥsānuña kaldı benüm hālüm mükedderdür
Ki derd-i zenb [ü] cürme mübtelāyum yā Resūl-a'llāh

(15) Murādum ḥażretüñden bir nigāh-ı āşināyīdür
Ḳapuñ sā'illerinden bir gedāyum yā Resūl-a'llāh

(16) Bu NAZMĪ bendeñi şāyeste-i naḳd-ı şefāᶜat ḳıl
Faḳīrüm derd-mend-i ehl-i riyāyum yā Resūl-a'llāh

(17) VELEHU

vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Ey ḥabībi ḥażret-i ḫallāḳ-ı ᶜālem Muṣṭafā
Eşref-i peyġamberān-ı faḫr-ı ādem Muṣṭafā

(19) ᶜĀlem u ādem senüñle buldılar cümle vücūd
ᶜİllet-i ġā'iyye sensin ey mükerrem Muṣṭafā

---

(14) zenb [ü] cürme: metinde "zenb-i cürme" tamlama şeklindedir. Anlam açısından [ü] daha uygundur.

(20) Sensin iden cümle mi^{c}rācı beyne'l-enbiyā
Ey nedīm-i bezm-i vuslat ḥakka hem dem Muṣṭafā

(21) Ṣad ṣalāt ile selām olsun revān-ı pākine
Āliñe evlāduña aṣḥābuña hem Muṣṭafā

(22) Umārum ki idesin cennetde dahi hem-civār
Ey iden dünyāda çeşmüm vaṣla maḥrem Muṣṭafā

[W.279^{a}](23) Dā'imā meddāḥuñ olan NAZMĪ'YE ol dest-gīr
Derdlere dermān gönüller zaḥmına em Muṣṭafā

(24)^{c}Azīz-i merḳūm cevāhir-i naẓmı keşīde-i silk-i tertīb u tedvīn (25)itmişdür.Birkaç beyt-i laṭīf zāde-i ṭab^{c}-ı naẓīfleri olan ġazeliyātındandur.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.287^{a}](1) Yā ilāhi ^{c}ışḳ u ^{c}irfān ^{c}ilm ü ḥikmet vir bāna
Ḳalb-i dānā ^{c}aḳl-i ma^{c}nā çeşm-i ^{c}ibret vir bāna

(2) Bu pesīn ṣaḥrā-yı nefs olmaz semā^{c}-ı cāne cā
Ḥān-ḳāh-ı ^{c}ışḳda cevlāne ruḫṣat vir bāna

(3) VELEHU

Vezni: - -./.- -.ℓ.- -./.- -

(4) Yārdan nāme ki ^{c}uşşāḳa peyām-āver olur
Āna ta^{c}zīm ile Cibrīl ḳıyām - āver olur

(24,25):^{c}Azīz-i merḳūm.....gazeliyātındandur:^{c}azīz-i merḳūmuñ tertib u tedvin eylediği cevāhir-i naẓmından birkaç beyt taḥrīr olındı W.,

(5) Zen-i dünyādan olan NAZMĪ gibi rū-gerdān
Vuslat-ı şāhed-i dil-ḫᵛāh ile kām-āver olur

(6) VELEHU

Vezni: - -./.- - ./.- -./.- -

(7) Bend oldı ser-i zülfüne çün pāy-ı selāmet
Bālin-i belādur ser-i sevdā-yı selāmet

(8) Şemşīr-i teġāfülle ḥayāt olmada küşte
NAZMĪ kim ider bir daḫi ġavġā-yı selāmet

(9) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Dil-i erbāb-ı ᶜışkı zaḫm-ı hecr-ālufte isterler
Bu baḥrün dürrini elmās-ı ġamla sufte isterler

(11) Dil āsūde cemᶜ-i ḫātır olmaz bezm-i maḫabbetde
Derūn-ı çāk çāk ü ḫātır-ı ᶜāşufte isterler

(12) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Reşk ol rind-i ṣafā-meşrebe kim ġam bilmez
Aña ādem mi dinür nīk ü bedī dem bilmez

(14) Heves-i rāhat iden peyrev-i mecnūn olsun
Vādī-i ᶜışkı o dīvāne yine kem bilmez

(15) Yār u ġġyārı n'ola eylemese fark o şūḫ
Mey-i nāz ile siyeh mestdür ādem bilmez

(16) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Devlet-i hüsnünde nakd-ı nāza çekmem ihtiyāc
Rüstemem feth-i ṭilsım-ı nāza çekmem ihtiyāc

(18)ᶜAbdü'l-ahad Efendi fevtine didigi tārīḫdür

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Eyledi māh-ı saferde dār-ı ᶜukbāya sefer
Hażret-i ᶜAbdü'l-ahad ol nūr-ı pāk u tābnāk

(20) Nūr-ı zātı bir şeb oldı ḫāne-i dehre bedīd
NAZMİYĀ ẓulmet serāy-ı dil olup nūr-ı simāk

(21) Sordum ol dem menzilin tārīḫile virdi cevāb
Rūh-ı pāküm ᶜālem-i lāhūti itdi cāy-ı pāk

(22) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(23) Dağlarla cism-i ᶜāşık gördi olmış saḫm-ı bāġ
Cāmesi altında yakdı yārda bir tāze dāġ

[E.287ᵇ](1) NAKŞI

(2)Ol şems-i āsumān-ı ṭarīkatuñ nām-ı şerīfleri Ibrahīm'dür.İstanbul'dan ẓuhūr (3)itmişdür.Evā'il-i hālinde ṭarīk-i Ḫalvetiyye'ye sālik olup Koca Muṣṭafā Pāşā (4)zāviyesi şeyḫi ᶜAlā'üd-dīn Efendiden inābet ve naẓar-ı feyż-eseriyle taḥṣīl-i (5)kemāl-i faẓīlet ve

(18-23):-W./ (287ᵇ-2)şerifleri:-W./

tekmīl ādāb-ı ṭarīḳat idüp ᶜulūm-ı ẓāhiriyyede [W.279ᵇ] (6)feżā'il-i mevfūr ile meşhūr ve esrār-ı bāṭınıyyede maᶜmūr ᶜārif-i bi'l-lāh (7)belki ehlu'l-lāh zühd ü ṣalāḥ ile me'lūf ve vufūr-ı ṭāᶜāt ile (8)mevṣūf mücāhede ve riyāżāt ile maᶜrūf bir pīr-i muḥterem olup (9)ḥuccet-i ᶜilmiyyesiyle ẕātına taᶜẓīmen İstanbul'da Şehzāde cāmiᶜi şerīfinde (10)Cumᶜa Şeyḫi olup biñ yüz on dört tārīḫinde (I)terk-i nuḳūş-ı cihān-ı fāni ve ᶜazm-i dārü'l-naᶜīm-i cāvidānī idüp gül-zār-ı cihāndan (II)rū-gerdān ve riyāż-ı beḳāya şitāban olmışdur.Fevtine bu tarīḫ taḥrīr olındı.

(12)Tārīḫ-i vefāt-ı Şeyḫ İbrāhīm Nakşī

Vezni: - -./.- - -/- -./.- - -

(13) Hem-nām-ı Ḫalīl-i Ḥaḳ ol Ḥażret-i Nakşī kim
Derd-i dil-i zārına eylerdi müdāvā hū

(14) Ol sālik-i āgāha olmışdı bu devr içre
Maḳbūl-ı dil-ārā hū maṭlūb-ı temennā hū

(15) Ervāḥ-ı selef rāzı geldi didi tārīḫin
Cennetde de ey NAKŞĪ gel hū diyelüm yāhū 1114

(16)Şeyḫ-i mezbūruñ eşᶜārı ᶜāşıḳāne ve güftārı taṣavvufan olmaġla

---

(7)ve vufūr-ı tāᶜāt ile:-W/(8)mücāhede ve riyāżat ile maᶜrūf bir:-W/(8-9)pīr-i muḥterem olup ḥuccet-i ᶜilmiyyesiyle ẕātına taᶜẓimen İstanbul'da:pīr-i muḥterem-i mübārek dem olmaġla ẕātına taᶜẓimen ve fażīletine tekrīmen silsile-i meşāyiḫ-i cevāmiᶜ-i selāṭine dāḫil olup İstanbul'da W./(9)şerifinde:şerifine W/(10)tarīḫinde:senesinde W./(I)terk-i nuḳūş-ı cihān-ı fānī ve ᶜazm-i dārü'l-naᶜīm-i cāvidānī idüp: (metin de kenardadır)-W/(II)riyāz-ı beḳāya:cānib-i beḳāya W/(II)fevtine bu tārīḫ taḥrīr olındı W /(12-15)Tārīḫ-i vefāt-ı Şeyḫ İbrahīm Nakşi:-W/(16)Şeyḫ-i mezbūruñ:-W./ (16)eşᶜārı ᶜāşıḳāne ve güftārı taṣavvufan olmaġla:eşᶜārı taṣavvufāne ve güftārı ᶜāşıḳāne olmaġla W. /

āsārından (17)birkaç beyt-i latīf bu mahalle taḥrīr olındı.

(18) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Bir naẓar kıl ḥālüme āsān ola cümle sübul
El-meded ey faḫr-ı ᶜālem şāh-ı Sulṭān-ı rüsul

(20) Bāġ-ı gül-zār-ı derūnumdan açılsun tāze gül
El-meded ey faḫr-ı ᶜālem şāh-ı Sulṭān-ı rüsul

(21) NAKŞĪ-İ ġam-ḫᵛārı der-gāh-ı Ḫudāda eyle yād
Eyle ol bī-çāre-i ẕevk-i viṣālün eyle şād

(22) Nār-ı ᶜışḳun rūz u şeb bula derūnumda ziyād
El-meded ey faḫr-ı ᶜālem şāh-ı Sulṭān-ı rüsul

(23) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(24) O dil-ber gör ki ḫūn-ı ġamzesin ḫūnāb göstermiş
Ḫam-ender-ḫam o zülf-i ᶜanberīn pür-tāb göstermiş

[E.288ᵃ](1) O maḥbūbun vücudı ḫalḳ olınmış dürr-i yektādan
Yine āsār-ı ḳudret gevher-i nā-yāb göstermiş

(2) Ḫayāl idüp o maḥbūbun cemāli nūrını Naḳşī
Gönül levḥinde bir mir'āt-ı ᶜālem-tāb göstermiş

---

(17)latīf bu maḥalle:-W./ (18)Naẓm:Der naᶜt-ı Seyyidü'l-mürselīn W./ (21)bī-çāre-i:bī-çāreyi W./ (23)Velehu:ez ġazeliyat W./

(3) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Oldı gönlüm mülk-i Ḫalvet-ḫāne-i sulṭān-ı ʿışḳ
Menzil u me'vā idindi ḳalbümi mihmān-ı ʿışḳ

(5) Naʿre-i feryād idüp bezm-i viṣāl-i yār içün
Cān ile Ḥaḳdan münācāt eyledi mestān-ı ʿışḳ

(6) Dāġ yaḳmış şerḥa çekmiş sīnesin çāk eylemiş
Böyledür ʿālemde NAKŞĪ ḥāl-i müştāḳān-ı ʿışḳ

(7) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(8) Tā sende ola ey yüzi gül ġonce dehenlik
Bülbüllerine lāzım olur tāze sühanlık

(9) Her mes'ele-i nāzı birer tarz ile şerḥ it
Üftādelere böyle gerek nādire-fenlik

(10) Hep mā-melekin NAKŞĪ nisār itdi yolunda
Bir pīreheni ḳaldı hemān ol da kefenlik

(I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Dahi gīsūları ol āfetün naḳş-ı nigār oldı
Açıldı bāg-ı ḥüsnün sünbüli evvel bahār oldı

(I-VII):beyitler:(metinde kenardadır)-W /

(III) Hikāyetler iderdi feyż ile bezm-i visālinden
Haberler virmedi bād-ı sabā çok rüzigār oldı

(IV) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(V) Şol ᶜarak kim zeyn olur gül-güne-i ruhsārına
Bir gül-āb-ı tāzedür kim verd-i hamrādan çıkar

(VI) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(VII) Şarāb-ı laᶜl-i nābın nūş idenler
Leb-i yāre bir içim su didiler

(11)Evā'il-i hālinde Hisār Cāmiᶜ-i Şerīfinde nice zemān vāᶜiz (12)olmağla Hisār medhinde nazm eyledigi ġazel bu mahalle tahrīr olındı.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[W.280ᵃ](13) Hoş makām-ı dil-güşā semt-i ferah-zādur Hisār
Bāᶜis-i cemᶜiyyet-i dil hālet-efzādur Hisār

(14) Serv-i şimşād ile pür her güşesi bir gül-sitān
Dāmen-i kūh u leb-i deryā dil-ārādur Hisār

(15) Seyrine biñ şevk ile ikbāl iderler ehl-i dil
Ol leb-i deryāda güyā dürr-i yektādur Hisār

(16) ᶜAndelīb u tūtiyān eyler terennüm subha dek
Bir ᶜaceb mecmūᶜa-i ᶜuşşāk-ı şeydādur Hisār

(11-12)Evā'il-i hālinde.....tahrīr olındı:Hisār medhinde nazm eyledigi gazeldür W. / (16)ᶜAndelīb:ᶜandeliban W: / (16)tūtiyān eyler: çemen eyler W. /

(17) Kūy-ı yāri andırur seyr eyleyen ᶜāşıklara
NAḲŞIYĀ ġūyā ki bir maḥbūb-ᶜanḳādur Ḥiṣār

(18) NĀẒIM

(19)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Kirli Nāẓım dinmekle meşhūr-ı cihān (20)olmışdur.ᶜAṣrun şuᶜarāsından ḥaḳḳā ki nāẓım-ı gevher-maḳāl ve şāᶜir-i pākīze (21)ḫayāl bir ẕāt-ı sütūde ḥiṣāldur ki velvele-i sāz-ı ḫāmesi ᶜālemgīr-i taḥsīn (22)ve mürġūle-i sühān-ı ᶜanber-agīn bir şāᶜir-i siḥr āyindür ve reyḥān-ı ḫoş-būy-ı naẓmı [E.288ᵇ](1)zīb āver-i nigāh-ı müşkil-pesendān ve gevher-i āb-dār-ı güftārı āvīze-i istiḥsān-ı (2)füṣaḥā-yı āvāndur.Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım olup (3)keşākeş-i infiṣālden ceyb-i intiẓām-ı ḥālī çāk-ḫūrde olmağla baᶜż-ı (4)kibāra ḫᵛācelik ile rātibe-ḫᵛār ve ḫōş-nüvīsān-ı taᶜlīḳden (5)olmağın kitābet ḳaydile evḳāt-güẕār iken ol ᶜaṣırda Ḫānān-ı (6)Cengīziyān'dan maᶜārif-i kemāl ile maᶜrūf olan el-Ḥāc Selīm Girāy Ḫānuñ (7)oġulları ḫᵛācesi olmağla İstanbul ḳurbında Çatalca nāḥiyesinde (8)Ḫān çiftligi dinmekle maᶜrūf olan Çiftlikde bin yüz on altı (9)ḥudūdında tārik-i geşt-zār-ı cihān olmışdur.Müretteb Dīvānı vardur.(10)Bu eşᶜār-ı güher-niṣār ol şāᶜir-i pākīze-āṣārındur.

(11) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(12) Ṣanma kim ᶜāşıḳ ṣafā-yı ᶜiydden nevmīd olur
Ana her çīn-i cebīni bir hilāl-i ᶜiyd olur

(13) Ḥabbeẕā bezm-i maḥabbet kim nevā-perdāsınuñ
Şuᶜle-i āvāzı dāġ-ı sīne-i Nāhid olur

---

(22)şāᶜir-i siḥr:şācir-i metīn siḥr W. / (288ᵇ-2)ᶜilme:rusūma W./ (6)maᶜārif-i kemāl:kemāl-i maᶜārif ile W./ (7)oguları:-W / (7)İstanbul kurbında:İstanbulda W. / (8)dinmekle:dinmekle W./ (8)Çiftlikte ḳariyede W./ (9)ḥudūdında:tārīḫinde W./ (9)tārik-i geşt-zār-ı cihān olmışdur:fevt olmışdur W. / (10)güher-niṣār:güher-bār W./

(14) NĀẒIMĀ zer-bāliş-i ḫurşīde eyler ittikā
Her ki ᶜİsi-veş şeh-i kişver geh-i tecrīd olur

[W.280ᵇ] (15) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(16) Gül ruḫum seyr-i nigāh-ı ruḫ-ı ālūn kimdür
Ġonce çīn-i çemen-istān-ı cemālūn kimdür

(17) Söyle ey ṭūtī-i şīrīn süḫen-i ᶜışḳ henüz
Sükkerīn sāmiᶜa-i ḳand-ı maḳālūn kimdür

(18) NĀẒIM-I şifteden ġayrı bu vaḥşet-gedede
Ünsiyet kerde-i āhū-yı ḫayālūn kimdür

(19) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(20) Fikr-i gīs ū-yı büt-i tāze ẓuhūr eylemişüz
Kişver-i cān u dili maḥşer-i şūr eylemişüz

(21) N'ola memnūn-ı nihāl-i ḳad-i cānān olsaḳ
Biz anūn sāye-i luṭfında ḥuẓūr eylemişüz

(22) Yine bir iki ḳadeḥ bāde ile hem-çū ḥabāb
Dilimüz ḫāne ber-endāz-ı şuᶜūr eylemişüz

(23) Ġam-ı ḥasret bizi pür itse sezā NĀẒIM-veş
Saᶜy-ı taḥṣīl-i civānānda ḳuṣur eylemişüz

(24) VELEHU

Vezin: ..- -/..- -/..- -/..-

(25) Belā-yı ᶜışḳ ile bu derdi ben mi isterdüm
Ne çāre n'eyleyeyüm Nāẓımā muḳadder imiş

[E.289^{a}] (1) NECĪB

(2)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Sülāle-i Āl-i Ḥasan Cān'dan bu cerīde-i (3)^{c}irfāna tercümesi sebk iden Cezmī nām şā^{c}ir-i māhirūn birāderidür.Evā'il-i (4)ḥālinde taḥṣīl-i ^{c}ulūma mülāzım ve ṭarīḳ-i tedrīse ^{c}āzim olmağla zümre-i (5)müderrisīne dāḫil olup ḳaṭ^{c}-ı merātib-i ṭarīḳ iderek Mevleviyyet ile maḳẓiyyu'l-merām (6)ve nā'il-i kām olmışdur.^{c}Aṣrūn şu^{c}arā-yı şīrīn zebānından aḳrānı meyānında (7)faẓīlet-i şān ile meşhūr ve naẓm u inşāsı ma^{c}mūr bir ẕāt-ı feẓā'il-i (8)mevfūrdur.Bīn yüz on sekiz senesinde Diyār-ı Bekr ḳādısı iken (9)ṭayy-ı sicill-i ḥayāt itmişdür.Bu birḳaç beyt-i bī-naẓīr ol şā^{c}ir-i necābet semīrūn (10)eş^{c}ār-ı āb-dārındandur.

(11)NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(12) Bir nice gündür ^{c}izār-ı tāb-dārın görmedük
Ol nihāl-i ^{c}işvenūn bir nev-bahārın görmedük

(13) Tāze dāġunla ser-ā-pā sīnem itsen dāġdār
Ḫayli demdür deşt-i hicrān-ı lāle-zārın görmedük

(14) Dil ümīd eyler visāl-i yāri dā'im ey NECĪB
Mevce-i deryā-ı ^{c}ışḳun hiç ḳarārın görmedük

(15) Nİ^{c}METĪ

(16)Nāmı Aḥmed'dür.Anāṭolı ṭarafında Bolı Sancāġı ḥavālīsinden ẓuhūr itmişdür. [W.281^{a}] (17)Evā'il-i ḥālinde ṣudūr-ı kirāmdan ^{c}İsmeti Meḥmed Efendi'ye ḫidmet vezīr-i terbiyesinde (18)taḥṣīl-i

---

(289^{a}-2)Hasan Cāndan:Hasan Can'dandur W./ (3)birāderidür:karındaşıdur W./ (6,7)meşhūr ve naẓm u inşāsı ma^{c}mūr bir ẕāt-ı feẓā'il-i mevfūdur:meşhūr bi'l-benān olup W./ (16)Anaṭolı ṭarafında:Anadolıda W./

maᶜrifet idüp kethüdāsı olmağla ᶜİşmetī Efendi vefātından şonra (19)Dīvān-ı şultānī kātipleri zümresine ilhāk olup baᶜdehu Dīvān-ı ᶜadālet (20)ᶜunvānda nice zemān teşrīfatçılık hidmetinde müstahdem iken (12)bin yüz yigirmi bir tārīhinde fevt olmağla bu tārīh nazm olmışdur.

(22)TĀRĪH-İ VEFĀT-I TEŞRĪFĀTÇI AHMED EFENDİ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.289ᵇ] (1) Bekāya göçdi teşrīfātı Ahmed NİᶜMETİ şad hayf
Bekası yok fenā-ender-fenādur ᶜālem-i dünyā

(2) Nice yıl cān [u] dilden hidmet itdi devlet u dīne
Cihānda vācibu'l-ikrām idi ol merdüm-i dānā

(3) ᶜAceb derviş-i dil-rīş idi ol merd-i şafā-ülfet
Berāber idi yanında anun aᶜlā ile ednā

(4) Olup kandīl-i cism-i pākī seng-i mevt ile meksūr
Furūğ-ı rūhını bād-ı eceldür eyleyen itfā

(5) Kemāl-i lutf-ı hakla mahv ola tūmār-ı ᶜisyānı
Makām-ı evc-i pākī ola anun cennet-i aᶜlā

(6) Didüm güş eyledükde fevtine Feyżī anun tārīh
Mekānun NİᶜMETĪ Ahmed Efendi ᶜadn ide Mevlā

(18,19):vefātından şonra Dīvān-ı şultānī:vefātından şonra erbāb-ı maᶜārifden ᶜaşrun şuᶜarāsından olmağla Dīvān-ı şultānī W / (19)olup: olduḳdan W./ (19)baᶜdehu:şonra W./ (20)teşrīfātçılık hidmetinde müstahdem iken:teşrīfatī olup W./ (21)tārīhinde:senesinde W./ (21)fevt olmağla:fevt olmağla fevtine W./ (21)olmışdur:olınmışdur W/ (289ᵇ-2)cān [u] dil:Metinde "cān-ı dil" tamlama şeklinde idi. Anlam açısından [u] konulması gerekir./

(7)Mezbūr ᶜaṣrūn şuᶜarāsından olmağla āāārından birḳaç beyt bu maḥalle taḥrīr olındı:

(8) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Bīn şermile ruḥsāruña nisbet güli buldum
Zülf-i siyehūn medḥ iderek sünbüli buldum

(10) Bīn ᶜömr-i girān-māye deger müjde-i vaṣlı
Keyfiyyet-i laᶜlinde o māhūn müli buldum

(11) Geh naġme ider NİᶜMETĪ geh ᶜışk ile feryād
Geç-bīnler aña gül didiler bülbüli buldum

(12) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Şemīm-i būy-ı zülfin ben o şūḫūn bāddan gördüm
Cefāyı ᶜāşināden luṭfı hergiz yāddan gördüm

(14) İder bir zerre-i nā-çīzī ḫūrşīd çihān-ārā
O feyż-ı ṭabᶜı-ı istiᶜdādı baḫt-ı şāddan gördüm

(15) Hezārūn bāda virmiş NİᶜMETĪ ṣabr u sükūnın gül
Perīşān oldugın sünbüllerūn bī-dāddan gördüm

(16) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(17) Dil-dādelerüz zülf-i bütān sünbülümüzdür
Sevdā-yı siyeh-serde bizüm kākülümüzdür

---

(7)(Başlık):mezbūrun eşᶜārından birḳaç beyt bu maḥalle taḥrīr olındı W. /

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(18) Ruḥsār-ı cemālinde olan ḥāl-i siyehler
Revnaḳ-dih-i gül-zār-ı fiten fülfülümüzdür

(19) Āfāḳa virür velvele-i naġme-i şānī
Ey NİᶜMETĪ dil sīnede bir bülbülümüzdür

[W.281ᵇ](20) VELEHU

Velehu: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Kimseler dil-dāde-i zülf-i siyāhuñ olmasun
Mā'il-i cellād-ı çeşm-i dil penāhuñ olmasun

(22) NESĪB

[E.290ᵃ](1)Ol ṭūṭī-ı Mıṣr-ı belāġatuñ ismi Yūsufdur. Sādāt-ı kesīrü'l-berekātdan (2)ḥasīb u nesīb olmaġla maḥlaṣ-ı mezbūrī iḫtiyār itmiş-dür. Ḥāk-i pākī (3)kühl-i dīde-i ᶜāşıḳān ve her seng-pāre-i tāb-nāki pālheng-i meyān-ı (4)beste-i dervīşān olan maḥmiye-i Ḳonya'dan Şeyḫ ᶜÖmer nām ᶜazīzüñ (5)oğlu olup evā'il-i ḥālinde fi'l-cümle ᶜilm ü maᶜrifete dest-res bulup (6)baᶜdehu dārü'l-ᶜizzü'l-şeref İstanbul'a gelüp nice müddet ᶜulema u meşāyiḫüñ (7)dārü'l-ifādelerinde ḫidmet-i kefş-gerdānı rütbesiyle ~~mefāḫir-ü~~ mefāḫir ü mübāhī olup (8)ve kibār-ı ᶜavāmdan baᶜż-ı ṣāḥib-i saᶜādetüñ üstādı olup baᶜdehu seyāḥat (9)ārzūsıyle cānib-i Mıṣr-ı Ḳāhire'ye rū-be-rāh olup fenā encāmī-i gerdiş-i eṭvār-ı (10)ᶜālemden āgāh olmaġla beyt:

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

Kutbu'l-aḳṭāb-ı vilāyet-i ḥażret-i Mollā-yı Rūm

(290ᵃ-5)oğlu olup: oğludur W. / (7,8)dārü'l-ifādelerinde ḫidmet-i kefş-gerdānı rütbesiyle mefāḫir u mübāhi olup ve kibār-ı ᶜavāmdan: dārü'l-ifādelerine ḥāżır olup W. / (8)ᶜavāmdan baᶜż-ı ṣāḥib-i saᶜādetüñ üstādı olup : ᶜavāmdan baᶜż-ı kibār-ı devletüñ ḥᵛācesi olup W / (8,9)seyāḥat ārzūsıyle: ārzū-yı seyāhat ile W. / (9)cānib-i Mıṣr-ı Ḳāhire'ye : Mıṣır ṭarafına W. /

(11)Kim kul olmakdur derinde ᶜizz ü cāh-ı Mevlevī

Merḥūmını taṣdık itmekle ol (12)ᶜaṣırda Mısırda Mevlevī-ḫāne şeyḫi olan Siyāḥī Dede nām pīr-i nūr-żamīrden (13)inābet idüp ṭarīḳ-i Mevleviyye'de kemer-bend-i ḫidmet oldukdan soñra Konya ṭarafına (14) gelüp ol maḥalde cā-nişīn-i ḥazret-i Mevlevī Bostān Çelebī Efendi ḫidmet-i (15)şerīflerinde ḳārī-i Meṣnevi-i Şerīf iken İstanbul'da Yeñikapu tekyesinde (16)şeyḫ olan Pindārī Aḥmed Dede ᶜāzim-i tekye-gāh-ı bekā olmaġla yerine Nesīb Dede şeyḫ olmışdur. ᶜAṣrūñ Şuᶜarā-yı belāġat şiᶜārından olup tertīb-i (18)Dīvān itmişdür.Eşᶜārı şūḫ ve selīs ve güftārı gāyet nefisdür.(19)Biñ yüz yigirmi altı tarīḫinde Yeñikapū Mevlevi-ḫanesi şeyḫi iken (20)terk-i ḫān-kāh-ı fenā eylemişdür.Bu birḳaç beyt āṣārındandur.

(21) NAZM

Vezni:..- -/..- -/..- -/..-

(22) Deşne geh-i teşne olan ḳāniᶜ-i şemşīr olmaz
Āba müsteskī-i maḥrūr-ı ciger sīr olmaz

(23) Ḥālet-i ehl-i fenā mevt ile taġyīr olmaz
Zer-i pāḳīze eṣer-kerde-i iksīr olmaz

(24) Cevr ile dilleri teshīr idemez mehrū-yān
Devlet-i şāh-ı sitem-pīşe cihān-gīr olmaz

(11)itmekle:bilüp W / (12)Mısırda Mevlevi-ḫāne şeyḫi olan:Mısır Mevlevī-ḫānesi şeyḫi olan W. / (13)nām pīr-i nūr-żamīrden:dimekle maᶜrūf pīr-i nūr-żamīrden W./ (13)idüp:ile W./ (13)oldukdan:-W. / (14)ol maḥalde:-W./ (15)şerīflerinde:şerīflerinde olup W./ (16)olmaġla:oldukda W./ (16,17)yerine Nesib Dede şeyḫ olmışdur:yerine Yeñikapu Mevlevī-ḫānesine şeyḫ olmışdur W./ (18)güftārı: -W./ (19,20)Yeñikapu Mevlevi-ḫanesi şeyḫi iken:-W / (20)eylemişdür:itmişdür W / (20)Bu birḳaç beyt āṣārındandur:eşᶜārından bu birḳaç beyt taḥrīr olındı W./

[W.282^{a}][E.290^{b}] (1)Hüsn-i tedbīr ile mümkin mi ḳażāyı tebdīl
Re'y-i Sā'ib siper-i nāvek-i taḳdīr olmaz

(2) Perde-i ^{c}ışḳda yeksān görinür şāhıgeda
Tār-ı ṭanbūr-ı maḥabbetde bam u zīr olmaz

(3) Dil murād itsede āhuñ eserin men^{c}idemez
Dām-ı āġūş-ı kemān sedd-i reh-i tīr olmaz

(4) Ehl-i dilden ḫaber alınmaz ise n'ola NESİB
Sebāk āmūzī-i ^{c}irfānda tekrīr olmaz

(5) NİKĀTİ

(6)Nāmı ^{c}Ali'dür.Istanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i ^{c}ilme ^{c}āzim ve mülāzım (7)olup taḥṣīl-i ^{c}ilm ü ma^{c}rifet idüp sālik-i ṭarīḳ-i ḳażā olmaġla ba^{c}ż-ı (8)bilād-ı celīlede fermān-revā-yı hükm ü imżā olmışdur.^{c}Aṣruñ şu^{c}arā yı (9)şīrīn beyānından ḫūb eş^{c}ārı ve mer-ġūb güftārı olup bin yüz (10)yigirmi yedi tārīḫinde tārik-i maḥkeme-i cihān olmışdur.Bu birkaç (11)beyt-i pür-nikāt ol şā^{c}ir-i şīrīn ḥarekātüñ āṯārındandur.

(12) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Ḳalurmış dilde dāġ-ı ^{c}ışḳı cām-ı lāle rū tāze
İdermiş köhne zaḫm-ı sīneyi āb-ı seb ū tāze

(290^{b}-7)olmaġla:-W./ (9)olup:vardur W. / (10)tārik-i mahkeme-i cihān olmışdur : fevt olmışdur W. / (10,11)beyt-i pür-nikāt ol şā^{c}ir-i şīrīn ḥarekātüñ āṯārındandur : beyt āṯārındandur W. /

(14) Cigerde zahm-ı derdüñ mācerā-yı köhnedür bilmem
Ne haletdür gelür fevvāre-i hūn-ı gülū taze

(15) Pür olmış sāğar sahbāya dönmiş tāb-ı ᶜişretden
Açılmış lāleler ṭarf-ı çemende sū-be-sū tāze

(16) Bu deyr-i köhnede hergiz NİKĀTİ görmedüm gitdi
Sūze ṣūret virür şāᶜir-i pākīze-gū tāze

(17) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(18) Tīr-i müjgānlar ki ṭarf-ı ebrūvānından çıkar
Sehm-i dildūz-ı ḳażādur kim kemānından çıkar

(19) VELEHU

vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) Sirişküm dīdede ᶜaks-ı ruh-ı cānāna dönmişdür
O lū'lūdur ki semt-i lücce-i mercāna dönmişdür

(21) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Görinse rūy-ı Leylā bend iderdi revzen-i çeşmin
Gözinden ṣaḳınurdı sevdügün Ḳays-ı belādīde

[W.282ᵇ] [E.291ᵃ](1) NAᶜĪMĀ

(2)Nāmı Muṣṭafa'dur.Āb u hevāsı reşk-i endāz-ı bilād-ı ᶜArab şehr-i Ḥaleb'den ẓuhūr (3)itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp maᶜārife iştigāl eyleyüp (4)serāy-ı ᶜatīḳ teber-dārları zümresine ilḥāḳ olup

---

(291ᵃ-2)bilād-ı ᶜArab:bilād-ı ᶜArab olan W./(3)gelüp:gelüp tahsil-i W./
(3)eyleyüp:iderek W. / (4)olup:olmağla W. / (4)baᶜdehu taşra çıkup:W. /

ba^{c}dehu taşra çıkup (5)kalaylı Aḥmed Pāşā'ya intisāb idüp nice zemān dīvān efendiliği (6)ḫidmetinde olmağla Pāşā-yı mezbūr Vezīr-i a^{c}ẓam oldukda dīvān ḫ^{v}āceleri (7)silkine sālik Anaṭolı muḥāsebeciliği manṣıbına mālik olmışdur (8)^{c}Aṣrun şu^{c}arāsından dehrün ẓurafāsından ma^{c}arif-i cüz'i ve küllī vuṣūliyle (9)kimyā-sāz-ı ḥuṣūl-i ṣavāb ve ^{c}aḳd-i sīmāb-ı iżṭırāb iden şā'ir-i sāḥirdür (10)Vezīr-i a^{c}ẓam Şehīd ^{c}Alī Pāşā nuñ daḫi maḥrem-i esrārı olup naẓar-ı iksir-i (11)āṣafı ile menāṣıb-ı dīvāniyyeden defter-emānetine dek pāye ḳaṭ^{c} (12)itmişdür. Fenn-i tevārīḫde mümāreseti ve bu vādīde ḫaylī maḥāreti olmağla (13)müddeti ^{c}ömrini tārīḫ taḥrīri ile geçirüp vaḳt-ı irtiḥāline dek müdevven (14)tārīḫ taḥrīr eyledigi meşhur-ı cihāndur. ^{c}Akıbetü'l-emr ol kimyā-gār-ı emel (15)pūte-i ecel ile tas^{c}īd-i eczā-yı rūḥ idüp biñ yüz yigirmi sekiz (16)tārīḫinde vedā^{c}-ı şems ü ḳamer ve vādī-i ^{c}ademe sefer itmişdür. (17)Bu birkaç beyt ol kimyā-gār-ı rūzigārun perveriş-yāfte-i pūte-i (18)ḳalb-i ṭabī^{c}atından ẓuhūr idüp ḳāleb-i naẓma sebḳ eyledıgi āṣārındandur.

(19) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) ^{c}Işḳumı efzūn iden ḫaṭmiye ol rū mıdur
Zīb-i çemen-zār-ı ḥüsn-i lāle mi şebbū mıdur

---

(6)olmağla:olup W. / (6,7)dīvān ḫ^{v}āceleri silkine sālik:-W./ (7)manṣıbına mālik:manṣıbı ile ser-efrāz W. / (8)dehrün ẓurafāsından:-W / (11)āṣafı:eṣer-i āṣafī W / (12)ve bu vādide:-W./ (12)ḫaylī:ḫaylīce W / (13)geçirüp:güzerān idüp W / (13)vaḳt-ı :dem-i W / (13,14)müdevven tārīḫ taḥrīr eyledigi meşhur-ı cihāndur:müdevven veḳāyi^{c} ve tevārīḫ taḥrīr eyledigi meşhur-ı cihāndur W. / (16)vedā^{c}-ı şems ü ḳamer ve vādi-i ^{c}ademe sefer itmişdür:fevt olmışdur W. / (17)kimyā-gār:zer-gār W / (18)ṭabī^{c}atından:ṭabī^{c}atlerinden W. / (20)II.Mısra'ın ve (21)I.mısra'ın vezni bozuktur. /

(21) ᶜĀşık-ı bī-dādūna söyleye ey şāh-ı ḥüsn
Çeşmūni sermest iden nāzmı uyḫu midur

(22) Ṭurraları müşg-sā ġamzesi merdüm rübā
Bilsen o vaḥşī-ṣıfat şir mi āhū mıdur

(23) Şiᶜir degül ey Naᶜīm eyledigün sihrdür
Yoḫsa bu destündeki ḫāme mi cādū mıdur

[E.291ᵇ](1) VELEHU

Vezni. - -./.- -./.- -./.- -

(2) Her kimde ki sūz-ı şeb ü āh-ı seher olmaz
Daᶜvāt-ı recāsına ḫavāss-ı eṣer olmaz

(3) Ḥāsıd ayaġa çalsa da ḳalā-yı kemālüm
Sermāye-i ᶜirfānuma aṣlā żarār olmaz

(4) Nazmumdan alur her kişi bir ḥisse NAᶜĪMĀ
Ḥāl ehline böyle niᶜam-ı müddeḫar olmaz

[W.283ᵃ] (4) NĀ'IL

(5)Nāmı ᶜAbdu'l-lah dur.ᶜAṣrında İstanbul ḳādısı olan Anṭākya'lı (6)Muṣṭafā Efendi'nün oğludur.Evā'il-i ḥālinde ṭarīk-i hidāyet-i refīk-i (7)ᶜilme ᶜāzim u mülāzım olup taḥṣīl-i maᶜrifetden ṣonra iḥrāz-ı (8)rütbe-i medāris itmişdür.ᶜünvān-ı berāt-ı ḥayātı ṭuġra-yı ġarrā-yı siyādet ile muᶜanven ve şuᶜarā-yı ᶜaṣırdan bir şāᶜir-i pürfen olmagla (9)eşᶜārı laṭīf ve güftārı naẓīfdür. Bin yüz yigirmi

---

(6)hidāyet-i refīk-i : - W./ (7)taḥṣīl-i maᶜrifetden ṣonra : - W./

sekiz (10)tārīḫinde terk-i medrese-i fenā ve ᶜazm-i bük ᶜa-ı bekā itmişdür. (11)Bu birkaç beyt anuñ āṡārındandur.

(12) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Düşme ey dil kayd-ı zülf-i yāra Allāh ᶜışkına
Uyma ulaşma o ser-keş yāra Allāh ᶜışkına

(14) Bir iken biñ eyleme derdüm hezār-ı zār-veş
Meyl idüp her şūḫ-ı gül-i ruḫsāra Allāh ᶜışkına

(15) Bir nigāh-ı şefkat et üftādeñe gāhī şehā
Olma der-kār-ı ġażab hem-vare Allāh ᶜışkına

(16) But-perest-i ḥüsn olup rüsvā-yı ᶜışk olma ṣakın
Bakma mir'āt-ı ruḫ-ı dil-dāre Allāh ᶜışkına

(17) Kan ide şāyed ki ġamzeñ mest olup çeşmüñ gibi
Varma cānā ḫāne-i ḫammāre Allāh ᶜışkına

(18) Ol ḳul oġlı āfetüñ cevrinden āzād it beni
NĀ'İL ᶜarż-ı ḥāl idüp ḫünkāre Allāh ışkına

(19) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Tesliyet-baḫş ol visālüñle dil-i nālānuma
Bir ḳadem rencīde ḳıl gel külbe-i aḫ ◡zānuma

---

(10)buk ᶜa-i bekā . merḥale-i bekā W./

[E.292a](1) Rahm iderdün mā-haṣal ey nūr-ı çeşm-i ᶜāşıkān
Bir nigāh itsen sirişk-i dīde-i giryānuma

(2) Şerbet-i cām-ı leb-i gül fām-ı cān-bahş ṣunar
Her ne dem kim sūziş-i dil ᶜarż idem cānānuma

(3) Bu dil-i āşufte mi sevdā-yı ḳayd-ı kākülün
Boynu bağl u bir ḳul itdi sen şeh-i ḫūbānuma

(4) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Döküp ruḫsāruña kāküllerün müşgīn-niḳāb itme
Gürisine çeşm-i dīdāruñdan ey mehrū ḥicāb itme

(6) Dil-i maᶜmūremüz kim ğurfe-i şāh-ı ḫayālündür
Yıḳup ser tīşe-i cevrünle sulṭānum ḫarāb itme

(7) Raḳīb-i rū siyāhı bāde-nūş-ı vaṣl idüp canā
Dem-ā-dem nār-ı hecrünle benüm bağrum kebāb itme

(8) NAṬIḲ

9)Nāmı Meḥmed'dür.Maḥmiye-i Edirne'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (10)maᶜrifet idüp [W.283b]Yeñiçeri ağālarına ḫidmet itmekle Yeñiçeri ocāğı (11)teḳāᶜüdleri zümresine dāḫil olup ṣarrāflıḳ ṣanᶜatını iḫtiyār (12)ve ᶜaṭṭārlığı daḫi ẓamīme-i kār idüp ḫubūbāt-ı eşᶜārun (13)kısr u lübbini temyīze ḳudreti ve iczā-yı aᶜṣāb-ı güftārınuñ

(292a 9,10)taḥṣīl-i maᶜrifet idüp taḥṣīl-i maᶜārifden ṣoñra W(sırası değişiktir) /(10,Yeñiçeri ağalarına ḫidmet.Yeniçeri ağası Toğramacı Meḥmed Ağā'ya ḫidmet w / (10)ocagı:-W./

(14)ıṣlāḥa ḳābiliyyeti olmaġla nāsüre-i kemᶜ-a yār-ı eşᶜārını (15)şāyān-ı sikke-i iᶜtibār idüp ḫaylī süḫan ṣarrāfı olmışdur. (16)ᶜAsrun şuᶜarāsındandur.Tuḥfetü'l-ḥarameyn nām bir risālesi vardur.(17)Ve baᶜż-ı ḥikāyā-yı ġarībe ve ᶜacībeyi naẓm ile bir mecmūᶜa taḥrīr idüp (18)bin yüz yigirmi ṭoḳuz senesinde terk-i dükkānce-i fenā itmişdür. (19)İstanbul'da maḥābīb-i devrāndan Ḥalebli-zāde dinmekle meşhūr-ı cihān (20)olan civān-ı nāzük endāmı gördügi anda bedīhi bu ġazeli naẓm (21)itmekle bu maḥalle taḥrīr olındı.

(22)DER MEDḤ-İ ḤALEBLİ-ZĀDE

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

[E.292ᵇ](1) Gördüm aḫşāma yaḳın māh cebīn bir çelebī
Ṣubḥ-ı ṣādıḳ gibi ṭoġdı dile mihr ṭalebi

(2) Her gün ol māh-ı münevver ṭoġar aḫşāma ḳarīb
Gūyiyā ᶜaşıḳınun rūza bedel ola şebī

(3) Durışı oturışı ḫaylī mülāyüm āmmā
Bī-amān ġamzesi cellād-ı ḳaża müntaḫibi

(4) Çeşmi bādāmı dil olmaḳda füsūn-ı sāḥir
Rūḥ virmekde dem-i ᶜĪsā o laᶜl-i ᶜinebi

(5) Tālib-i būsı olan çehresini itmeli zer
Oldı şeffālū-yı bāġ-ı ruḫı gūyā zehebī

---

(15)ḫaylī:ḫaylīce W / (17)ᶜacībeyi:ᶜacībe W./ (17)naẓm ile bir mecmuᶜa taḥrīr idüp:cemᶜü naẓm idüp W./(17,18)taḥrīr idüp bin yüz: idüp yigirmi cüz'ü miḳdārı güzel āsārı vardur.ᶜAḳıbetü'l-emr bin yüz W. / (18)senesinde:tārīḫinde W./(18,19)itmişdür.İstanbul'da: itmişdür.Bediha-gūlukda bī-naẓīr rūzigār olup ḥattā İstanbul'da W/ (19)dinmekle:dimekle W./(20)gördügi:gördigi W./ (20,21)bedīhī bu ġazeli naẓm itmekle bu maḥalle taḥrīr olındı:naẓm eyledigi bu ġazeldür ki bu maḥalle taḥrīr olındı W. /

(6) Ġamzesi tīġ-ı be-kef ḳaṣd-ı dil-i zār itse
Lā-taḥaf luṭfun ider ᶜāşıḳa maḥfīce lebī

(7) Ebruvāneş ki kitābe şude her-ḳaṣr-ı cemāl
Ḥaṭ-ı Yāḳūt-ı lebeş mıṣraᶜ-ı beyt-i ᶜArabī

(8) Ḳultü mā vaṣfüke eyā ḳurret-i ᶜayn-ı Nāṭıḳ
Ḳāle faᶜlemene mevsūf bi İbni Ḥalebi

(9)Bu birḳaç beyt ġazeliyāttandur

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Ne ḫoşdur ᶜārıż-ı dil-berde zülf-i ᶜanber-bū
Buḫūr-ı Meryem olursa ᶜacebmidür gīsū

(11) Ruḫında ḫāl-i siyeh dāġ-ı lāledür gūyā
Yā nāfedür ki bırakmış o gül-şene āhū

(12) Mıṣr-ı benefşesi olurdı olsa ḫaṭṭ-ı ruḫı
Yā şām-ı zülfi ṣabūḫında ᶜanberīn şebbū

[W.284ᵃ](13) O şīşedür ki ḫayāl-i ruḫiyle dīde-i ter
Ki vażᶜ olınmuş ola bir iki gül-i ḫod-rū

(14) Şemīm-i dil-keşī ᶜıṭr-ı dimāġ olur Nāṭıḳ
Ne ḫoşdur ᶜārıż-ı dil-ber de zülf-i ᶜanber-bū

(15) Maᶜcūn-ı mübīn ṭabḫinde meşhūr Seyyid
Yāsīn nām Ṭabīb-i ḥāẕıḳ fevtine tarīḫdür

---

(15)(başlık):Eṭibbādan maᶜcūn-ı mübīn ṭabḫında meşhūr olan Seyyid Yāsin fevtine bu tārīḫi naẓm itmişdür Ẇ./

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(16) İtdi iczāsını Yāsin Çelebīnün devrān
Zīb-i dükkānı iken zīver-i ṣandūḳa-i ṣīn

(17) Ḫaylice ḥāzıḳ idi ṭıbda veli çāresi ne
Maraż-ı mevte ᶜilāc olmadı Maᶜcūn-ı Mübīn

(18) Göricek ᶜaczini tārīḫimi didüm NĀṬIḲ
Ruḥuna oḳıyalum fātiḥa Seyyid Yāsin 1126

[E.293ᵃ] (1) NĀBĪ

(2)Ol ṭūṭī-i şeker-istan-ı feṣāḥatun ism-i sāmīleri Yūsufdur.Mihr-i cihān tāb-ı (3)vücūdı maṭlaᶜ-ı Ruhāyı şeref-yāb-ı ṭuluᶜ ve ẓuhūr itmişdür.ᶜAṣrun melikü'ş-şuᶜarāsı (4)ve evc-i maᶜārif u kemālün ferḫunde-hümāsı ᶜazīz-i mısr-ı belāġat süḫan-rān-ı (5)kalem-rev-i feṣāḥat bir żāt-ı sütūde-ḫaṣlet olup devr-i ṣulṭān Meḥmed Ḫān (6)rābiᶜde āsitān-ı hümā āşiyān-ı Devlet-i ᶜAliyye'ye gelüp ol ᶜaṣırda Vezīr-i ṣānī (7)nedīm-i Sulṭānı dāmād-ı pādişāhī muṣāḥib Muṣṭafā Pāşā nām Vezīr-i Āṣaf (8)-naẓīrün maẓhar-ı girişme-i iltifātı ve kātib ve muṣāḥibi olup ol (9)Vezīr-i ẕīşānun sūret-i luṭf u iḥsānı mir'āt-ı ṭabᶜ-ı belāġat-ᶜunvānında (10)ẓāhir ve ᶜıyān olmaġla ser-i saᶜādet-medārı evc-i felek-i devvāra berāber (11)olup ḥaḳḳā ki ol mālik-i memālik-i iḳlīm-i ᶜirfān sezā-vār-ı ṣoḥbet-i vüzerā (12)ve nedīm-i pādişāhī olmaġa sezā meclis-ārā ve nüktedān-ı leṭāyif güyā (13)bir merd-i ferḫunde-liḳā olup ṭavāf-ı beytu'l-lāhü'l-ḥarām

---

(293ᵃ-2)ol ṭūṭī-i şeker-istān-ı feṣāḥatun:-W/(2)ism-i sāmīleri:nāmı W/(3)Ruhāyi:Ruhādan W./(3)şeref-yab:-W/(3)ve ẓuhūr:-W/(3-12)ᶜAṣrun... olmaġa sezā:Evā'il-i ḥālinde ṣalṭanat-ı ṣulṭān Meḥmed Ḫān rābiᶜde āsitān-ı hümā ᶜāşiyān-ı Devlet-i ᶜAliyyeye gelüp Vezīr-i ṣāni nedīm-i Sultani damad-ı Padişahi Musahib Mustafa Paşa'nun katibi ve mazhar-ı iltifātı olmaġa ser-i saᶜādet-medārı evc-i felek-i devvāra berāber olup ḥaḳḳā ki ᶜaṣrun melikü'ş-şuᶜarāsı ve evc-i maᶜārifün ferḫunde hümāsı ᶜazīz-i Mışr-ı belāġat süḫan-rān-ı ḳalem-rev-i feṣāḥat bir żāt-ı sütūde-ḫaṣlet W./ (12-14)ve nedīmi pādişāhī olmaġa sezā..... ārzūsı ile:meclis-ārā ᶜizz ü iḳbāle sezā olup ol ᶜaṣırda ārzū-yı Ḥac ile W./

ve ziyāret-i ravża-i (14)resūl-i enām ᶜaleyhi efḍal ü's-salavatü ve's-selām ārzūsı ile (15)sāz-ı ᶜazimetī hem āheng-i Ḥicāz oldukda raḳam-zede-i kilk-i (16)ᶜanberīnī āvīze-i künküre-i seb-ᶜi āsumān-ı ḳabūl ve istiḥsān (17)olan "TUḤFETÜ'L ḤARAMEYN nām risāle-i muᶜtebere taḥrīr idüp (18)cevāhir-i zevāhir-i maᶜārif-i girān-bahā ve dürer-i elfāẓ-ı belāġat-intimādur (19)ve gevher-i meknet-i kemālātı ol kitāb-ı müstaṭāba ḥarc itmişdür ki (20)ḳalem-i serīᶜü'r-raḳam ile evṣāfınuñ taḥrīrī mümkin degüldür.Bu birḳaç (21)beyt ol kitāb-ı belāġat simātdandur ki Medīne-i Münevvere'ye vardukda (22)ḥażret-i sulṭān-ı Kā'ināt ve mefḫar-ı mevcūdat-ı ᶜaliyhi efḍāl üṣ-ṣalavat (23)ve's-selāmuñ merḳad-i tāb-nāk ve be-ravża-ı ᶜıṭrnāklerin ziyāret-i [E.293ᵇ] vedāᶜ eyledükde bu güne terennüm-sāz-ı niyāz olup Vedāᶜ-nāme-perdāz

(2) VEDĀᶜIYYET

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Elvedāᶜ ey ḫāk-i rāhuñ kühl-i īmān elvedāᶜ
Seng-i kūyuñ gevher-i tāc-ı süleymān elvedāᶜ

[W.284ᵇ](4) Nice-i ḫūrşīd-tābuñ şāne-i zülf-i vücūd
Ṣaffet-i nūr-ı ruḫuñ mir'āt-ı Ḳur'ān elvedā

(5) Gevher-i yektā-yı beyżā-yı vücūduñ tā ezel
Revnaḳ-ı ḫalvet-i serāy-ı ḳurb-ı Yezdān elvedāᶜ

(6) Kühl-i gerd-i āsitānuñdan olurken ṿāye-gir
Ḳande ṣarf itsün nigāhı çeşm-i ḥayrān [elvedāᶜ]

---

(21)Medīne-i Münevvere'ye:Medīne yi Münevvere ve Ravża-i Muṭahhara W./
(23)(293ᵇ-1)ziyaret-i vedaᶜ eyledükde bu güne:ziyāret-i vedāᶜda bu güne W./

(7) Kāmet i naḥl-ı ḥarīm-i āsitānundan cüdā
Nice gelsün bir yere āġūş-ı müjgān elvedāᶜ

(8) Pīşe-gāhunda olurken naġme - senc-i es-selām
Kande olsun bülbül-i dil zār u nālān elvedāᶜ

(9) Şerm-sārum yā Resū'l-allāh vedāᶜundan senün
Böyle olmış neyleyem taḳdīr-i Yezdān el-vedāᶜ

(10) Keştī-i cism-i nizārum mevc-i ṭūfān-ı ḳader
İtmek ister sāḥil-i hicrānda vīrān el-vedāᶜ

(11) Dūr düşdüm āsitān-ı devletünden ṣūretā
Līk maᶜnide mücāvirdür dil ü cān el-vedāᶜ

(12) Yā Resu'l-allāh nigāh-ı şefḳatün her ḥalde
Eyle Nābī-i ḥazīn üzre nigeh-bān elvedaᶜ

(13)Bundan aḳdem çekīde-i kilk-i güher-pāş-ı Veysī-i üstād ki siyer-i Resūl (14)kibriyā-ı ṣalla'l-lāh-ı Taᶜālā ᶜaleyhi ve sellem Ḥażretlerinüñ aḥvāl-i sırriyye ve ġazavātın (15)tamāmen taḥrīre ᶜömr vefā itmeyüp nā-tamām ḳalmaġın şāᶜir-i mezbūr kemer-i ḳudreti (16)der meyān ve beẕl-i maᶜārif-i bi-pāyān idüp ol siyer-i şerīfi ẕeyl ü itmām (17)ve memluᶜi cevāhir-i ḫayr-iḫtitām itmişdür.Ve daḫi naẓm u

---

(W.284ᵇ-10)da "Nesr başlığı vardır.(E.293ᵇ)de (13)den önce "Nesr" başlığı yoktur / (13)Veysī-i üstād ki:Veysī-i sihr-i azmā olan W / (14)sırriyye:-W / (14)ġazavātın:ġazavātını W./ (16)Ol siyer-i şerīfi ẕeyl u itmām:ẕeyl u Miᶜraciyye'yi naẓm ve nesr ile itmām W./ (17)ḫayr:-W /(17)ve daḫi naẓm u neşir ile : -W./

neşir ile (18)bir ġazā-nāme-i ġarrā taḥrīrine güher-niśār-ı işrāf-ı dikḳat olmışdur.

(19)Velī niᶜmeti olan Muṣāḥib Pāşā'ya didigi śakāl tarīḫi (20)bu maḥalle taḥrīr olındı

Vezni: ..- -/..- -/..- -(- -)

(21) Āṣaf-ı dehr Muṣāḥib Pāşā
Ki odur gül çemen-i iḳbāle

(22) Ḥir anuñ gi i vezīr-i ᶜārif
Gelmedi kār-geh-i iclāle

(23) Ḳodı bā-iźn-i hümāyūn ḫaṭṭın
Sünbüle cilve-ger oldı lāle

[E.294ᵃ](1) Güş idüp iźn-i hümāyūn-ı hemān
Geldi güyā ki ḫaṭṭ istiḳbāle

(2) ᶜAnberīn perdeye girdi ḫūrşīd
Güyiyā Kaᶜbe bürindi şāle

(3) Fikr-i tārīḫe düşüp ehl-i süḫan
Kimi gül didi kimisi jāle

(4) NĀBĪ-i bende didi tārīḫin
Ḫaṭ-ı nevdür meh-i ḥüsne hāle

(5)Mazbūr bir müddet Muṣāḥib Pāşā ya keṯḫüda olup ᶜazl olduḳda

---

(19)(başlık):Muṣāḥib Pāşā'ya didigi sakāl tariḫidür W./(294ᵃ-5)bir müddet:-W./

(6)bu ᶜazliyye ḳaṣīdesini [W.285ᵃ] nazm itmekle birḳaç beyti taḥrīr olındı.

Vezni. ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Kimdür ol kim mey-i manṣıb ile olup şīrīn kām
Aña ḫamyāze-i ᶜazl olması āḫir-i encām

(8) Bezm-i iḳbālde sermest olanuñ ḥāli budur
Gāh peymāne çeker gāh ḫumār-ı ālām

(9) Ne ḳadar encümen-efrūz ise şemᶜi iḳbāl
Bestedür tār-ı fitīlinde yine reng-i ẓalām

(10) Meclis-i ᶜālemi geh tār gehī rūşen ider
Budur āyin-i niẓām-ı felek-i nāfer cām

(11) Kimse āzāde degüldür siteminden çarḫuñ
Hālesin māh-ı şeb-ārāya ider ḥalḳa-i dām

(12) Ḳani kim kuluñuzuz diyü perestişler iden
Eylemez yolda düçar olsa daḫi redd-i selām

(13) Ḳanı ol terk-i edep diyü ḳuᶜud eylemiyen
Eylemez şimdi mecālisde bulındukça ḳıyām

(14) Niᶜmet-i cāha iden destini serpūş-ı duᶜa
Soñra eyler dehenin kāse i zehr i düşnām

---

(6)bu ᶜazliyye kaşīdesini naẓm itmekle birḳaç beyti taḥrīr olındı. naẓm eyledigi ᶜAzliyye ḳaṣīdesınden birḳaç beyt taḥrīr olınaı W/

(15) Kanı bindükçe rikāba aşılan çapükler
Dest-i şekvāsın ider soñra miyāngīr i licām

(16) Rūy-māl ıtmege dāmānuña fırsat gözeden
Yapuşup dāmenüñe cevr içün eyler ibrām

(17) Nerd-bānlarda bağal-gīrlige sürᶜat ıden
Nerd-bān üzre ider sebkate şimdi ikdām

(18) Sarsar-ı ᶜazl salup tefrīka bāğ-ı ᶜayşa
Ḫāneden mansıbuñ ardınca bile gitdi nizām

(19) Alınur şimdi ᶜavāyid yerine vaẓᶜ-ı girān
Virilür şimdi hedāyāye bedel sāde selām

(20)Şāᶜir-i mezbūr Ebū'l-ḫayr nām oğluna envāᶜ-ı naṣāyiḥ ve pendi muḥtevī iki (21)biñ beyt miḳdārı naẓm ile "Ḫayriyye" nāmında pend-nāme (22)taḥrīr eylediği kitāb-ı müstetābuñ cevāhir-i elfāẓı müṭālaᶜası (23)neşāṭ-baḫş-ı ḳulūb-ı ᶜārifān olmağla maḳāle-i evvelinden [E.294ᵇ] (1)kesb-i kemāl-i maᶜārif ve ᶜulūma saᶜyī terġīb eyledigi maḥal taḥrīr olındı:

(2)MAṬLAB-I DĀNİŞ-İ ENVĀᶜ-I ᶜULŪM

Vezni: ..- -/.-.-/..-

[W.285ᵃ-15] de "Nesr" başlığı vardır: [E.294ᵃ]da (20)den önce "Nesr" başlığı yoktur / (20)mezbur:mezburun W./ (20)oğluna:maḥdūmına W./ (21-23)nāmında Pend-nāme taḥrīr eyledigi kitāb-ı müstetābuñ cevāhir-i elfāẓı müṭālaᶜası neşāṭ-baḫş-ı ḳulūb-ı ᶜārifān olmağla maḳāle-i evvelinden:nāmiyle naẓm eyledigi Pend-nāme'nüñ maḳāle-i evvelinde W./ (294ᵇ-1)saᶜyi terġīb eyledigi:saᶜy itmegi W./

(3) Ey nihāl-i çemen-ārā-yı edeb
Nūr-baḫşā-yı dil ü dīde-i eb

(4) Sa^{c}y kıl ^{c}ilm-i şerīfe-i şeb ü rūz
Kılma ḥayvān-ṣıfat ol ^{c}ilm āmūz

(5) ^{c}İlme sa^{c}y eylememekden ḥaẕar it
^{c}İlm ü sa^{c}y ikisi birdür naẓar it

(6) Müdde^{c}āma bu süḫan şāhiddür
^{c}İlm ü sa^{c}yuñ ^{c}addi vāḥiddür

(7) Bulamaz ^{c}ilm-i bilā sa^{c}y vücūd
Biri gitse biri olur nābūd

(8) Ṣıfat-ı Ḥaẕret-i Mevlādur ^{c}ilm
Cümle-i evṣāfdan a^{c}lādur ^{c}ilm

[W.285^{b}] (9) Ṭaleb-i ^{c}ilme çalış ol a^{c}lem
Farżdur didi Resūl-ı Ekrem

(10) Daḫi emr eyledi ol ṣāḥib-i ^{c}ilm
Mehdden laḥde dek ol ṭālib-i ^{c}ilm

(11) ^{c}İlm içün oldı şeh-i ḫıtṭe'-i nūr
Rabbi zidnī ṭalebiyle me'mūr

(12) Bula gör öyle Medīne'ye vuṣūl
Ki kapusı ola dāmad-ı Resūl

(13) ᶜİlimdür mā'ide-i Rabbānī
ᶜİlimdür mevhibe-i Yezdānī

(14) ᶜİlimdür māşıṭa'-ı rūy-ı vücūd
ᶜİlimdür vāsıṭa-ı būd u nebūd

(15) ᶜİlimdür rābıṭa-i ᶜizz ü ᶜalā
ᶜİlimdür bāᶜiṣ-i temkīn ü ṣafā

(16) ᶜİlimdür ẓābıṭa-i cāh u celāl
ᶜİlimdür rābıṭa-i birr ü nevāl

(17) ᶜİlim bir lucce'-i bī-sāḥildür
Anda ᶜālim geçinen cāhildür

(18) Cehle ḥakk mevt didi ᶜilme ḥayāt
Olma hem-ḥāl-i gürūh-ı emvāt

(19) Olma maḥrūm-ı ḥayāt-ı ebedi
ᶜİlimle faṛk ide gör nīk u bedī

(20) ᶜİlmüñ envāᶜi ile ol ḥālī
Belki lāzım gele istiᶜmālī

(21) Bilmek elbette degülmi aḥsen
Sorsalar ben anı bilmem dimeden

(22) Ḥażretüñ nāsa budur telḳīni
Uṭlubu'l-ᶜilm velev bi'ṣ-ṣīni

(23) İtme ār ögren okı ehlinden
Her şeyün ᶜilmi güzel cehlinden

[E.295ᵃ](1) Cühelā ᶜāleme nisbet ḫardur
Belki ḫardan da bile bed-terdür

(2) Ḳandedür bī-ḫaber ü ḳande ḫabir
Mütesāvī degül aᶜmā vü baṣīr

(3) Ne ḳadar bulsa da ferr ü şevket
Cāhile cāhile gelmez rifᶜat

(4) Cehldür māye-i şerm ü ḫaclet
Cehldür mūriṯ-i ẕill ü nekbet

(5) Cehldür ādeme zindān-ı belā
Ki düşenler göremez rūy-i rehā

(6) Cehldür maḥż-ı ᶜadem ᶜilm vücūd
Hīç berāber mi olur būd u be-bud

(7) Maṭlabuñ ile meᶜālī-i umūr
Vādī-ı felsefeden eyle ᶜubūr

(8) Olmıya ᶜilm ḳadar emr-i bülend
ᶜIlimden görmedi hiç kimse gezend

(9) Ger raᶜāya ve gerek ṣāḥib-i tāc
Lābud olur ᶜulemāya muḥtāc

(10, Şeref-i ᶜilme nihāyet yokdur
Sıfat-ı bāriye ġāyet yokdur

[W.286ᵃ](11, Olmayınca mütenāhī maᶜlūm
Mümkin olur mı tenāhī-i ᶜulūm

(12, Kalma kışrında ᶜulūmuñ ammā
Ola gör vāsıl-ı lübb-i maᶜnā

(13) Zāhirüñ bāṭınına eyle ᶜubūr
Yeke perle uçabilsün mi ṭuyūr

(14) Hānenüñ ẓāhiridür cāy-ı güzār
Ḫalvet-i bāṭınīdür cāy-ı karār

(15) Sāḥil-i baḥrde olsun mı leāl
Güher istersen eger kaᶜrına ṭāl

(16) Ṣarf u naḥv u ᶜarabiyyet lāzım
ᶜArabī bilmege ālet lāzım

(17) Lik āletle geçürme evḳāt
Bī-taᶜammül neye yarar ālāt

(18) ᶜİlmin it cümlesini istiḥṣāl
Cümlesin itme velī istiᶜmāl

(295ᵃ-16 ila 17 arasında) "W" nüshasında takdim ve tehir vardır /

(19) Sana kāfīdür ola nakş-ı żamīr
ᶜIlimden fıkh u ḥadīş u tefsīr

(20) Ġayrisin oḳu velī itme ᶜamel
Olma pā-māl-i daᶜāvi vü cedel

(21) Fıḳıhdan eyle ᶜibādāta naẓar
Eyle hem semt-i daᶜāviye güzār

(22) Naḳż virmez iki ᶜālemde sana
Bilmemek mes'ele-i beyᶜ ü şirā

(23)Şāᶜir-i mezbūruñ Vezīr-i aᶜẓam Rāmī Meḥmed Pāşā ile beyinlerinde ᶜalāḳa-ı külliyesi olup [E.295ᵇ] (1)bin yüz on beş tārīḫinde Edirne'de vezīde olan nesīm-i feterāt da Rāmī (2)Meḥmed Pāşā firār ve iḫtifā idüp beyt.

Vezni: .. - -/..- -/..- -/..-

Harem Arayıcı-zāde de pinhān olduñ

(3)Hay Rāmī Çelebī şān-ı vezāret bu mıdur didükleri zemānda şāᶜir-i (4)mezbūr bu ḳaşīde-i iḫtifāiyeyi naẓm itmekle bu maḥalle taḥrīr olındı.

(5) KASİDE-İ İḤTİFĀ'İYYE

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Nūr-ı çeşmüm perdelendi Kaᶜbe-i ᶜulyā gibi
Güşe-gīr-i ḫalvet oldı dide-i binā gibi

(295ᵇ-1 ila 4 arası)nesīm-i feterāt da..... taḥrīr olındı:nesim-i feterātda vezīr-i aᶜẓam Rāmī Pāşā firār ve iḫtifā eyledükde mezbūr bu ḳaşīdeyi naẓm itmişdür W./ (2)"Harem Arayıcı-zāde de pinhān olduñ" Bu mısraᶜın vezni bozuktur./

(7) Oldı çünkim ᶜālem-i ṣūrīde āsāyiş ᶜadīm
Dīde-i ᶜaġyārdan oldı nihān maᶜnā gibi

(8) Gördi yoḳdur merdüm-i ᶜālemde āṯār-ı vefā
Girdi ism-i bi-müsemmā şekline ᶜanḳā gibi

(9) ᶜİllet-i āşūb sārī olduġın dehrün görüp
Ḥam nişīn oldı Ḥelāṭūn-ı ḥikem-fermā gibi

(10) Ḥirmen-i devrānı itdi çün ṣavāᶜiḳ-ı tār u mār
İtdi ebr içre tevārī beyża-i beyżā gibi

(11) Rüzigārun şiddetinden oldı āsāyiş-güzīn
Zīr-i dāman ḥafāde şemᶜi bezm-ārā gibi

(12) Mesned-i ᶜulyādan itdi āb-ı nīsān-veş nüzūl
Muḫtefī oldı ṣadefde lü'lü'-yı lālā gibi

(13) Dīdelerden çeşme-i āb-ı ḥayāt oldı nihān
Oldı rūz-ı hecr ṭulānı şeb-i yeldā gibi

(14) Dest-bürd-i simyā-perdāzī-i eyyāmdan
Ceyb-i ġaybī eyledi menzil yed-i beyżā gibi

(15) Görmedi ẓāhirde rāḥat bāṭına itdi ᶜubūr
ᶜĀrif-i ṣāḥib-sulūk ᶜālem-i bālā gibi

[W.286^{b}](16) Oldığından mes'ele müşkil makāṣıd muḫtelif
Oldı nādāndan ḫafī māhiyet-i eşyā gibi

(17) Ni^{c}met-i nā-ber ḳarārūn çaşnīsin bulmayup
Oldı ^{c}ālemden keşīde dest-i istiġna gibi

(18) Eyledi taḳdīr-i ṣandūḳ-ı taḥarrüzde nihān
Mevsim-i eyyām-ı ^{c}īde ṣaḳlanan kālā gibi

(19) Rūḥdur rūḥuñ olur ḫaṣiyyet-i zātı ḫafī
Būy-ı gül ṭab^{c}-ı ma^{c}ādin neşve-i ṣahbā gibi

(20) Gāh olur bārī hele zevḳ-i mütaḳāta sebep
Ġayrı yoḳ bāna tesellī-baḫş olur rü'yā gibi

(21) Oldı gönlüm NĀBĪYĀ bāzīçe-i emvāc-ı ġam
Çālḳanur geh ye's ü geh ümmīd ile deryā gibi

(22)Şā^{c}ir-i mezbūr bundan aḳdem ḫ^{v}āhiş-kerī-i iḥrāz-ı merātib-i devletden ferāġat ve hicret itmege ^{c}azīmet idüp ab u hevāsı ḫūb ve leṭāfet ile [E.296^{a}](1)merġūb Ḥalebü'ş-şehbā-yı dil-güşāda iḳāmet ü ḳarāra niyyet itmekle (2)ol ṭarafda kendüye münāsib mālikāne ve ma^{c}īşet ile Devlet-i ^{c}Aliyeden (3)ikrām olınup nice zemān anuñla ta^{c}ayyuş ve ḳanā^{c}at üzre iken (4)biñ yüz yigirmi tārīḫinde Vezīr-i a^{c}ẓam bulınan Çorlulı ^{c}Ali Pāşā (5)Mālikānesini ref^{c} ve medār-ı

(W.286^{b}-7,de Nesr"başlığı yardır:[E.295^{b}]de (22)den önce "Nesr başlığı yoḳtur, (22,itmege ^{c}azīmet.-W /(22,leṭāfet ile -W / (296^{a}-1, merġūb.....itmekle:merġūb dil-güşā yı Ḥalebü'ş-şehbā da ḳarār ve iḳāmet itmekle W./ (2,kendüye münāsib:-W /(2,ile Devlet-i ^{c}Aliye'den. ile ṣavb-ı devletden W./(3-5)niçe zemān.....tekdīr itmekle.nice zemāndan berü medār-ı ma'īşetini Vezīr i a^{c}ẓam Çorlılı ^{c}Ali Pāşā ḳat^{c} u ref^{c} ile dil-gīr itmekle W./

maᶜīşetini ḳaṭᶜ ile dil-gīr ve tekdīr itmekle (6)Mısraᶜ

Vezni. ..– –/..– –/..– –/..–

Her ki zaḫmı ḫūred elbette fiġānī dāred

mefhūmiyle bu ebyātı naẓm itmişdür.

(7) Der Ḥaḳḳ-ı Çorlılı ᶜAlī Paşā

Vezni. –.– –/–.– –/–.– –/–.–

(8) Bāġ-ı dehrūñ hem ḫazānın hem baharın görmişüz
Biz neşāṭında ġamūnda rüzigārın görmişüz

(9) Çoḳ da maġrūr olma kim ṁey-ḫāne-i iḳbālde
Biz hezārān mest-i maġrūruñ ḫumārın görmişüz

(10) Tūb-ı āh-ı inkisāre pāyidar olmaz yine
ᶜArṣa'-ı cāhuñ nice sengīn-ḫiṣārın görmişüz

(11) Bir nefesde ḳaldırur biñ bār-gāh-ı devleti
Ehl-i derdüñ seyl-i eşk-i inkisārın görmişüz

(12) Birgün eyler dest beste pāy-gāhı cāy-gāh
Bī-ᶜaded maġrūr-ı ṣadr-ı iᶜtibārın görmişüz

(13) Kāse-i der-yüzeye tebdīl olur cām-ı murād
Biz bu bezmüñ NĀBİYĀ çoḳ bāde-ḫᵛārın görmişüz

(14)Bunı daḫi anuñ ḥaḳḳında naẓm itmişdür.

---

(6)mefhūmiyle.mefhūmınca W./ (7)Çorlı'lı:-W./ (14)naẓm itmişdür:-W/

Vezni:- -./-.-./.- -./-.-

(15) Çok görmişüz zevālini ġaddār olanlaruñ
Hengām-ı fırsatında dil āzār olanlaruñ

(16) Sābūn-ı pend itmez eser ḫubs-ı ṭabᶜına
Aslı denī cibilliyeti murdār olanlaruñ

(17) Vā-bestedür umūrı mücazāt ı ġayriyye
Bī-raḥm bī-mürüvvet ve mekkār olanlaruñ

(18) Zilletdedür ḳararı eger sağ olursa da
Kūtāhdur ḥayātı sitem-gār olanlaruñ

(19) Yā Rabbi ẓulm ile ḳomasūz-ı derūnını
Nā-çār ilticāda ana zār olanlaruñ
(20) Bu dahi anuñ ḥaḳḳındadur

Vezni:- -./-.-./.- -./-.-

[W.287ᵃ] (1) Encāmı bed ġurūra ser-āğāz idenlerüñ
Noḳsān-ı ḫalḳa dīdelerin bāz idenlerüñ

(22) Çok görmişüz nigūnlığın endek zemānede
Zuᶜmınca cāh u rutbeler iḥrāz idenlerüñ

(23) Eyler şikeste bāl ü perīn ġayret-i Ḫudā
NĀBĪ cenāḥ-ı ġayz ile pervāz idenlerüñ

[E.296ᵇ] (1) Mezbūr ᶜaṣruñ sulṭānü'ş-şuᶜarāsı olduğı meşhūrı cihāndür.

(20, (Başlık,: Bu dahi ol esnāda naẓm eylediği ebyātdandur W./

ṣafāyih-i ᶜālem (2)mālā māl-ı eşᶜār ve āsār-ı ṭabᶜ-ı sihrkārı oldugı taᶜrīfden (3)müstaġnīdür.Mürettep Dīvān-ı feṣāḥat ᶜünvānı vardur. (4)Bu eşᶜār-ı tāb-dār ol şāᶜir-ı sihr-āsārun yādigārıdur.

NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(I) Terk-i maṭlabdur bu maṭlab-gāhda maṭlab bāna
Eyle luṭfından müretteb maṭlabum yā Rab bāna

(II) İtmege aḥkāmın istiḫrāc devr-i ᶜusretün
Āsumān-i nahl-i gülde jāledür kevkeb bāna

Vezni:.-.-/..- -/.-.-/..-

(5) Çerāġa ṣarf-ı nefes itme yandırıncaya dak
Viṣāle eyleme iḳdām usāndırıncaya dak

(6) Kümeyt i bāde-i sür kān kaşındırıncaya dak
O ḫūbi nāle-ı bezme dadandırıncaya dak

(7) Olınca ḫᵛābda nā'il viṣāl-i cānāne
Çalışma būse kenāre uyandırıncaya dak

(8) Bu dehr içinde kime virdi sāḳī-i devrān
Piyāle-i mey-i ümīdi ḳandırıncaya dak

(9) Ḫayāl-i dikkat ile çeşme-sār-ı maᶜnāyı
Ḳarışdırır nice nādān bulandırıncaya dak

(W.287ᵃ-4)de "Nesr" başlığı vardır. [E.296ᵇ] de (1)den önce "Nesr"başlığı yoktur. / (296-1) Mezbūr:şāᶜir-i mezbūr W./ (2)olduġı:olmāġla W./ (4)sihr-āsāruñ:ḫoş-güftāruñ W./ (W.287ᵃ-12)da yer alan "Velehu" başlığı [E.296ᵇ]de (5)den önce yoktur./ (I,II,III) (İki beyit):-E./

(10) Öpüp kitāb-ı ruḥuñ eyledüm hezār ḳasem
O şuḥa ṣıdḳ-ı derūnum inandırıncaya dak

(11) Çalışdı bu ġazel-i āb-dāra ey NĀBĪ
Zebān-ı ḥāme-i ḫuşkī ṣulandırıncaya dak

(12) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Baḥr-ı sefīde geldi güm oldı yem-i siyāh
ᶜAfv-ı Ḫudāya nisbetle böyledür günāh

(14) Eyler beyāż nāme-i ᶜiṣyānı nūr-ı ᶜavf
Ḳalmaz siyāh-ı mihre muḳābil cebīn-i māh

(15) Kesmem ümīdi raḥmet-i ḥaḳdan günāh ile
Maḥv eyledükçe tīre şebī nūr-ı ṣubḥ-gāh

(16) Rūy-ı siyāh vāsıṭa-i raḥmet olmaġa
Mūy-ı siyāh-fām sefīd olduġı güvāh

(17) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(18) Varmıdur sūziş-i ġam sendede pervāne gibi
Yoḫsa ey murġ-ı çemen bir ḳurı āvāzemidür

(19) İki per gibi ẓuhūr eyledi ḫaṭṭ-ı rūyuñda
Murg-ı ḥüsnüñ ᶜacabā niyyeti pervāze midür

(20) Tīr-veşsün düşicek sīnesine aġyāruñ
ᶜĀşıkuñ ḳavs-ıfat ḥisse̱si ḥamyāzemidür

(21) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(22) Olmaḳ müyesser olmadı dil-berle rū-be-rū
Yollarda ḳaldı āyīne-veş çeşm-i ārzū

(23) Ey mīl-i sürme gözlerin öp benden ol mehūñ
ᶜArż it siyāh-kāri-i hicrānı mū-be-mū

[E.297ᵃ](1) Gül-būse-i dehānuñ içün eyleyen duᶜā
Aġzın gül-āb ile meger ide şüst ü sū

(2) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(3) Olmaz firīb ḥūrdesi ikbāl i devletüñ
Ḳadrin bilen selāmet-i genc-i ḳanāᶜatüñ

(4) Tā geçmeyince medrese-i ḳīl u ḳālden
Añlanmaz ıstılāḥı kitāb ı maḥabbetüñ

(5) Ẕātī gerek kemāl-i hüner yoḫsa NĀBİYĀ
ᶜİlm ü hünerde medḫali yoḳdur ḳıyāfetüñ

(6) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(297ᵃ-1) (beyit): -W./

(7) Gül-çīn olamaz dest-i temāşā çemenümden
Leb beste-i nāzum söz alınmaz dehenümden

[W.287^{b}].8) Ol Yūsuf-ı ḥüsnüm neḳadar olsada ter-dest
Bu düzd olımaz bād-ı ṣabā pīrehenümden

(9) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Gül-sitān-ı dehre geldük renk yoḳ bū ḳalmamış
Sāye endāz-ı kerem bir naḫl-ı dilcū ḳalmamış

(11) Eylemiş der-beste dükkānın ṭabīb i rūzigār
Ḥukka-i pīrūze i gerdūnda darā ḳalmamış

(12) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Çoḳdur egerçi dilde murādāt-ı sā'ire
Vaṣluñdur ibtidā gelen ammā ki ḫāṭıra

(14) Maḳṣadları meyān u dehānuñ beyānıdur
Ma^{c}dūm i^{c}tibārın idenler nevādıre

(I) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(II) Ta^{c}zīm ile ser üzre getürsen ^{c}aceb midür
Murġ-ı ümīdi ṣayda ḳafesdür ^{c}imāmeler

(9-11)(2 beyit) : -W / (I-II): - E /

(15) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(16) Ġamūn gelür dil-i ḫūn geşte mi mekān idinür
Ḥümā-yı devleti gör ḳande āşiyān idinür

(17) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(18) Bir zemān biz daḫi hem-ṣoḥbet-i cānāne idük
Güline bülbül idük şem^{c}ine pervāne idük

(19) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(20) Ol şūḫ-ı māh-rūyı ten-i dāġ-dāre çek
Gelsün miṣāl-i gül ṭaraf-ı lāle-zāre çek

(21) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) N'ola āhum çekerse ṭāḳ-ı ^{c}arṣa ^{c}anberīn perde
Beni lebrīz-i sevdā itdi bir şūḫ-ı siyeh-çerde

(23) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[E.297^{b}](1) Rām eyledüm niyāz ile ol şīve-ḫārumı
Şeh-bāz-ı dest-i himmetüm aldum şikārumı

(2) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(3) Gül gül-şeni terk eyledi ṣoḥbet sāna ḳaldı
Bülbül yine meydān-ı maḥabbet sāna ḳaldı

(4) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(5) Şeb-nem gibi fütāde-i ḫāk-i maḥabbetüz
Ḳalmaz bir āfitābı görince ḳarārımuz

(6) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) Tövbe-i meyde ṣebāt ı ḳademden ṣorma
Orasın sāḳī-i gül-çehrenüñ ibrāmı bilür

(8) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(9) Oldı meclise bu şeb āteş-i āhum sārī
Şem^{c}-i bezmüñ yana yazdı gicelik destārı

(10) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(11) Bindükçe ṣālıncaġa o ser-defter-i ḫūbān
Güyā ki terāzūya girer Yūsuf-ı Ken^{c}ān

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(13) Lükneti var dimeñ ana bī-vuḳūf
Ayrılmaz ṭatlı dilinden ḫurūḳ

(14) VELEHU

Vezni. - -.-/.- -/- -.-/.- -

(4,5)(beyit):-W./ (8,9)(beyit): -W./

(15) Zevk-ı ṣadā-yı nāyı bilmezler ehl-i ẓāhir
Elhak kıyās olınmaz zīrā semā^{c}a dā'ir

(16)Sūk-ı Mercān'da ẓuhūr iden berber ḥakkında

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(17) O ser tırāşa gözüm āb-gīne-i dükkāndur
Kenār-ı dīde firāki ile sūk-ı Mercan'dur

(18)Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābi^{c} Ḳamāniçe Ḳal^{c}asını feṯḥ eyledükçe bu tārīḫi dimişdür.

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(19) Düşdi Ḳamānça ḥıṣnına Nūr-ı Muḥammedi

[W.288^{a}](20)Şā^{c}ir-i mezbūr otuz sene mikdārı Ḥaleb'üş-şehbā'da güşegīr-i ḳanā^{c}at (21)olup bin yüz yigirmi iki hudūdında Ḥaleb vālīsi ikeh (22)sāniyen mühr-i vezāret içün ṭaraf-ı Devlet-i ^{c}Aliyye'ye da^{c}vet olınan (23)Baltacı Meḥmed Pāşā ol mecmū^{c}a-i ma^{c}ārif-i kemāli heẕār ^{c}izzet ü ikrām ile [E.298^{a}](1)revāc-gāh-ı kālā yı ma^{c}arif ve ārāmiş-gāh ı erbāb-ı himem ve ^{c}avāṭıf (2)olan āsitāne ı sa^{c}ādet ve āşiyāne-i devlete getürüp (3)dīvān ı ^{c}adālet ^{c}unvān-ı pādişāhīde baş muḥāsebecilik (4)ve muḳābele-i süvārī mansıblarıyle ser-efrāz itmişdür.Mezbūrun (5)sinnī ṭoḳsānı tecāvüz idüp lākin bir vechile dāniş u ^{c}irfānına (6)fütūr gelmeyüp ^{c}ömri āḫir olınca ḳaṣāyid ve tevārīḫ ve teġazzülden (7)ḫālī olmayup bin yüz yigirmi dört tārīḫinde ol bebġā-yı (8)nāṭıḳa-i ^{c}irfānun ṭūṭī-i rūḥ-i revānı ḳafes-i tenden pervāz

---

(16,(Başlık):Velehu W./ (18,19):-W./ (21)ḥudūdında:tārīḫinde W./ (22,23)içün taraf-ı Devlet-i ^{c}Aliyye'ye da^{c}vet olınan Baltacı Meḥmed Pāşā.virilen Baltacı Mehmed Pāşā W./ (298^{a}-5)sinni toḳsanı.sinn ü sāli$_{c}$toḳsanı W./ (7-9)ḫālī olmayup[.....$_{c}$didigi meşhūrdur:ḫālī olmayıp ^{c}aḳıbetü'l emr ol bebġā-yı nāṭıḳa-i ^{c}irfānun ^{c}andelib-i rūḥ-ı revānı ḳafes-i tenden bin yüz yigirmi dört tārīḫinde pervaz itmekle birkaç gün muḳaddem bu tārīḫi naẓm eyledigi meşhūrdur W./

(9,itmekle fevtinden birkaç gün mukaddem kendi bu tārīḫı dıdigi meş hūrdur.

(10)Tārīḫ-i vefāt-ı Nābī güfte-i Ḫod

Vezni: - -./.- - -/- -./.- - -

(11) Çün rūḥ-ı kemīn-i NĀBĪ der lücce-i nūr ı amed
Éz tengī-i dārest der dār-ı sürūr āmed

(12, Tahkīk-şināsān-ı maᶜnī-i şuhūdi'l-ġayb
Güyend pey-i tārīḫ NĀBĪ be-ḥużur āmed Sene 1124

(13,Tārīḫ-i vefāt-ı Nābī güfte-i Ṣadīk-ı maᶜārif refīk

Vezni. .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14, Süḫan-dān-ı ḥakīkat nükte-senc-i nüsḫa i ḥikmet
Hüner-mend-i maᶜārif-pīşe yaᶜnī Ḥażret-i NĀBĪ

(15) Ġazelde Bā'ib ü ᶜÖrfī idi, semt-i kaṣāyidde
Ṭasavvufda Celālü'd-din idi, hikmet de Fārābī

(16) Nedīm-i bezm-i ḫās'ü'l-ḫās ıdı mīr-i vezīrāne
Kibār-ı devlet idi ekṣeriyya yār u āḥbābı

(17) Velī būy-ı vefā reng-i ḥakīkat bulmayup gitdi
Bu gül-zār-ı fenādan terk idüp gülhā-yı şādābı

(18) Biri iḫvānun yazdı te'essüf birle tārīḫin
Züleyḫā-yı cihāndan çekdi dāmān Yūsuf-ı Nābī

---

(13)(Başlık) : Ṣadīk-i maᶜārif-refīkun didigi tārīḫdür W./

(19)Tārīḫ-i vefāt-ı Nābī güfte-i Şefīḳ ez lisān-ı ahālī-i Ḥaleb

Vezni: ..- -/.-.-/..-

(20) Nābī Yūsuf Efendi kim nāgāh
Ḥaleb ehlinden oldı çün münfek

(21) Geldi iᶜzāz ile Stanbula
İltifāt itdiler o kāmile pek

(22) Gördi ikrām bir nice eyyām
Döndi vefk-i murādı üzre felek

[W.288ᵇ](23) ᶜÖmri ammā ki āḫir olmağla
Sūy-i ᶜuḳbāyı eyledi meslek

[E.298ᵇ](1) Meger ol ẕāt-ı pākī bu semte
Āb u ḫākī imiş çeken bī-şek

(2) Cān virüp istedi cinān bāğın
Ḥaḳ müyesser ide ana girmek

(3) Hikmeti gör Şefīḳ kim anuñ
Çünki olmışdı nehḍati gerçek

(4) Çıḳduğı gün Ḥaleb'den ol pīri
Seyr iden cümle dişi ve erkek

(5) Ḳaṣd-ı tārīḫ idüp dimişlerdi
Gitdi NĀBĪ Efendi Cennete dek Sene 24

---

(19)(Başlık):Ahālī-i Ḥaleb lisānından Şefik didigi tārīḫdür W./

(6) Tārīḫ-i diger

Vezni: - -./.- - ./.- -./.- -

(7) Keyfinde devām bulmadı bāde-i nābuñ
Nūş eyledi cām-ı eceli Yusuf Nābī Sene 1124

(8)Bu dahi Şehrī Mehmed Efendī'nüñ didiği tārīḫdür

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Muṣallā da kılındı ᶜakıbet NĀBĪ nemāzuñ ah Sene 1124

(10)Bu dahi Seyyid Vehbī Efendīnüñ didigi tārīḫdür

Vezni .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(13) Meded oldı fütāde çāh-ı ḳabre Yūsuf Nābī Sene 1124

(12)Bu dahi Vehbī Efendi'nüñ didigi tārīḫdür

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(13) Ḫayr ile yād ideyüm göçdi cenāb-ı NĀBĪ

(I) Ṣābit ve Nābī fetvine ḥarf-i menḳuṭla

(II) Ḳalmadı kevinde ṣābit Nābī

(14)Fużalā-yı ᶜaṣırdan Mağnīsā Müftīsi Benli Maḥmūd Efendi nām (15)kāmil-i devrān baᶜż-ı yārān ile ḫānesinde muṣāḥabet (16)iderken NĀBĪ EFENDĪ merḥūmuñ fevtini istimāᶜ eyledükde (17)meclisde olanların herbiri birer söz söyleyüp ṣāḥib-i (18)ḫāne ḥużżār-ı meclise ḫiṭāb idüp ey yārān-ı ṣafā (19)merḥūmuñ kendi dīvānından tefā'ül idelüm görelüm ne yüzden (20)keşf-i rāz ve ne perdeden āġāz ider diyü te'emmül künān

---

(298ᵇ-6)Tārīḫ-i diger: Bu dahi tārīḫdür W./ (8)(Başlık):Bu tārīḫ Şehrīnüñdür W./ (10)(Başlık):Bu tarih Vehbīnüñdür W./ (12)(Başlık):Bu dahi Vehbīnüñdür W./ (I,II):-E./ (14-19) Fużalā-yı .....görelüm:-W./ (20)ve ne perdeden āġāz.-W./

(21)tefā ül eyledükde gül-berg-i evrāk-ı eşcār-ı ḥalāvet şicārınuñ (22)ṣaḥīfe-i yümnāsı saṭr-ı evvelinde bu beyt-i ġarrā ġelür ki.

(23) Ol beyit budur

vezni. - -./.- -./.- -./.- -

[E.299a] (1) Kimdür bizi menc eyleyecek dār-ı cinândan
Mevrūs-ı pederdür girerüz ḫāne bizümdür

[E.300a] (1) NĀDI

(2)Nāmı Aḥmed'dür.Ḫurşīd-i cihān-tāb-ı macārif ü kemāl olan vücūdı (3)ḥavālī-i Ḳasṭamonı'dan ṭulūc itmişdür.Evā il-i ḥālinde taḥṣīl-i (4)macrifet idüp bacż-ı umerā ve mīr-i mīrānuñ şeref-yāb-ı ḫıdmet-i kitābeti (5)olup bacdehu Dīvān-i sulṭānī kātibleri zümresine dāḫil olup (6)caṣruñ şucarāsından ḫoş-raḳam ve serīcu l-ḳalem ve fenn-i inşāda (7)māhir olmaġla pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān ṣānī Ḥażret lerinüñ (8)zemān-ı saccādetlerinde Vezīr-i acẓam olan cArabacı cAlī Pāşā'ya (9)boş tezkireci olup bacdehu Şām ı cennet meşām defterdārı (10)olup bacdehu Ḳāhire-i Mıṣır'da birkaç vezīre divān efendisi (11)olup bacdehu pādişāhımuz Sulṭān-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān (12)Ṣaliṣ Ḥażretlerinüñ zemān-ı saccādetlerinde bin yüz yigirmi yedi (13)tārīḫinde rikāb-ı kāmiyāb-ı ḫüsrevānīde rikāb-ı kā'im maḳamı (14)Mehmed Pa-

---

(21-22)tefā'ül eyledükde.....ġarrā gelür ki:tefa'ül olındukda kendi divānında satr-ı evvelinde gelen beyt budur ki bu maḥalle taḥrir olındı W./ (23)Ol beyt budur:-W./ (300a-3)havāli-i:-W/ (3-11)Evā'il-i ḥālinde.....dīvān efendisi olup bacdehu:Eya'il-i hālinde İstanbul'a gelüp taḥṣil-i macārif idüp dīvān-ı sulṭāni kātipleri zümresine dahil olup seri'ü'l-ḳalem ve ḫoş-raḳam olmaġla bacżı pāşālara dīvān efendisi olup bacdehu vezīr-i acẓam Koca cAlī Pāşāya baş tezkireci olup bacdehu Şām defterdārı ve Mısır dīvān efendisi olup bacdehu W./ (11-12)Pādişāhımuz Sulṭān-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān sāliṣ Ḥażretlerinüñ:-W./ (12-16) zemān-ı saccadetlerinde.....merḥūm olmışdur:Bin yüz otuz bir senesinde Basra vālisi keṯḫudāsı iken fevt olmışdur W. /

şanun büyük tezkirecisi olup ba^{c}dehu Basra vālīsi (16)Ahmed Pāşā nām vezīre kethüdā olup bin yüz otuz bir senesinde (17)Basra'da merhūm olmışdur. Hakkāki şāhed-i nazmı şīve-engīz-i (18)selāset ve ebkār-ı ma^{c}na-yı hacle-i sühani gülgüne-endüde-i [W.289^{a}](19)leṭāfetdür. Bu birkaç beyt-i ra^{c}nā-zāde-i ṭab^{c}-ı rūh-efzāsı olan āşārındandur.

(20) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(21) Yazan keyfiyet-i erbāb-ı ^{c}ışkı hoş-nümā yazmış
Elinde sāğar-ı ^{c}işret yanında dil-rübā yazmış

(22) Görüp çīn-i cebīnünde mukavves kaşlarun resmin
Felek müjgānunı sehm-i ciger-dūz-ı każā yazmış

(23) Leb-i meygūnı vaşfında görüp erbāb-ı dil-i nazmum
Disünler NĀDĪ-İ āşufte şi^{c}r-i dil-güşā yazmış

(24) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.300^{b}](1) La^{c}lüne erbāb-ı hikmet mül dimez de yā ne dir
Kākül-i müşgīnüne sünbül dimez de yā ne dir

(2) Gül-şen-i kūyında yārun güş idenler nāle mi
NĀDIYĀ hoş-lehçe bir bülbül dimezler yā ne dir

(3) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17,18)Hakkā ki şāhed-i nazmı. ^{c}Aşrun şu^{c}ārasından şāhed-i nazmı W. / (19)beyt i ra^{c}nā zāde i ṭab^{c}-ı rūh efzāsı olan āşārındandur. Bu bir kaç beyt āşārındandur W./

(4) Ey perī gül-çīn bāġ-ı vuslatuñ kimdir ᶜaceb
Bī-tekellüf nā'il-i cemᶜiyyetüñ kimdür ᶜaceb

(5) Ey gül-i bāġ-ı melāḥat bülbül-i şeydā gibi
Dāḫil-i gülşen-serāy-ı ṣoḥbetüñ kimdür ᶜaceb

(6) NĀDİYĀ bīmār-ı ᶜışḳ-ı bī-devā olduñ yine
Bāᶜiṣ-i derd-i dil-i bī-ᶜilletüñ kimdür ᶜaceb

(7)Mısır'da ḳadem-i Nebī olduġı maḥalli feyż-i resānī ziyāret idüp bu beyti taḥrīr itmişdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Zāyirān-ı maḳdemüñ olmaz şefāᶜatden beri
Çünki sensin maḥşerüñ çāpuk-süvār rehberi

(9) Bu ebyāt Fārisī eşᶜārındandur.

Vezni. -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Reng-i nāle mīdehed gül rā ṣarīr-i ḫāme-em
Mīşeved pīçīde der tūmār-ı ġonce nāme-em

(11) Ez ġam-ı bi-dādī-i an sebz ne gülgūn-ı ḳabā
Hem çū fānūs-ı müverrak kağıdın şūd cāme-em

(12) Geşt-i gül-şen kerde-em bāyādān gül-rū şude
Bülbülān rā bāᶜiṣ-i şūrīdegi hengāme-em

(13) Çün taḫayyül mi-kunem zülfeş be-etrāf-ı çemen
Būy-ı sünbül mī-bered bād-ı ṣabā ez-şāme-em

(300ᵇ-7,8):-W / (9)(Başlık):Fārisī eşᶜārından bu birḳaç [beyt] taḥrīr olındı W. / (11)cāme:ḫāme W./

(14) NĀDİYĀ bestem be-bāleş nāmei ez sūy-i dil
Şu^{c}le-i āteş-feşān şūd şehper-i ḥamāme-em

(15) VELEHU

Vezni -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(16) Ez mey-i nevmīdiyem pür-geşte cām-ı maṭlabem
Şud tehī ez bāde-i telḫ-i temennā meşrebem

(17) Sürme şud der dīde-i aḫter ġubār-ı ḫāṭırem
Mī-şeved ez kühl-i istiġnā münevver kevkebem

(18) Çūp-i nā-kāmi be ṭab^{c}amrā edeb-āmuḫte
Men heme ṭıfl-ı emelhā rā edīb-i mektebem

(19) Çün gül-i ṣubḥ-ı ümīdem ber demed ez dāmeneş
Dīde nekşāyed felek ez ẓulmet-i gerd-i şevem

(20) Mest-i ser şārem ne-dārem ez ḫumar-ı ġam ḥaẕer
Men be-cām-ı nā-murādī NĀDĪ'ya leb-ber-lebem

[E.301^{a}](1) NA^{c}TI

(2)Nāmı Muṣṭafa'dur.Ekser güftārı nu^{c}ūt-ı şerīfe-i nebeviyyeye maḥṣūṣ olmağla (3)maḫlaṣ-ı mezbūri iḫtiyār itmişdür. Gevher-i vücūd-ı ṣafvet-numūdi (4)İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.^{c}Ahd-ı Sulṭān Süleymān Ḫān-ı ṣānīde (5)vezāret ile defterdār-ı evvel olan Nüseyin Pāşā nām vezīrüñ (6)oğludur.Eyyām-ı civānīde devlet-serāy-ı sulṭānīye

---

(14)sūy-ı dil:sūz-ı dil W. / (15-20,:-W / (301^{a}-4)İstanbul'dan:kān ı İstanbul'dan W. / (5)evvel: -W./ (6)oğludur:ferzend-i ercümendi olup W./(6)eyyām-ı;hengām-ı W./(6)olup:-W./

çerāğ olup (7)nice zemān Enderūn-ı Hümāyūn ḫıdmetinde olmağla güher-i isti^{c}dād-ı (8)māder-zādı iktiżāsıyla taḥṣīl-i dest-māye-ı ^{c}ılm u ^{c}irfān ile (9)mümtāz-ı akrān olmağla pādişāh-ı gerdūn-ı veḳār Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı sālis (10)Ḥażretlerinüñ sır kātibi olup [W.289^{b}] taşra çıkdukda dīvān-ı ^{c}adālet ^{c}ünvān-ı (11)ḥ^{v}ācelerine maḫṣūṣ olan menāsıb-ı dīvāniyyeden zümre-i (12)ṣilaḥdārān kitābeti ile ser-efrāz olup biñ yüz otuz bir tārīḫinde (13)şīşe-i ḥayātı seng-i tā^{c}ān ile meksūr olmışdur. (14)Ma^{c}ārif-i cüz'üyye ve külliyede māhir ve ḥüsn-i ḫaṭṭa ḳādir olup ^{c}aṣruñ (15)şu^{c}arāsından olmağla na^{c}t-ı şerīfde müretteb Dīvān-ı belāğat-^{c}unvānı (16)olup KAṢĪDE-Ī EMĀLĪ'Yİ taḫmīs itmişdür. Bu birkaç beyt-i şerīf (17)ol eser-i celīlenüñ maṭla^{c}ı dur ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

(18)Maṭla^{c}-ı taḫmīs-i Kaṣīde-i Emālī

Vezni. .- - -/.---/.- -

(19) Zihī āsā [r-ı] feyż-i Lā-yezālī
Ser-ā-ser ġavṣ idüp baḥr-i kemāli

(20) Müzeyyen eyleyüp mülk-i maḳālı
Yeḳūlü'l-^{c}abd fī bed'ü'l-emāli

(21)Li-tevḥīd be-naẓm ke l-le'ālī

---

(7)zemān.-W / (7.8)olmağla güher-i isti^{c}dād ı māder-zādı iktıżāsıyla. -W / (8)ile.-W / (9,10)olmagla.....Ḥazretlerinin olup ḥüsn-i ḥatda dahi māhir olmağla pādişāh ı gerdūn ı veḳār Sulṭān Aḥmed Ḫān ı sālis Ḥazretlerinün W./ (11)ḥ^{v}acelerine maḥsus olan menasıb ı dīvaniyyeden ḥ^{v}āceleri silkine şālik olmağla W./ (13)seng:-W/ (14)ma^{c}ārif-i cüz'üyye ve külliyede māhir:-W /(14)ḥüsn-i ḫaṭṭa ḳādir olup:Bu cümle "W"nüsḫasında daha önce geçti.Bk.(9,10)/(15)^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından olmağla na^{c}t-ı şerifde müretteb dīvān-ı belāğat-^{c}unvan:-W. / (16)itmişdür:itmekle W. / (16,17)Bu birkaç beyt-i şerīf ol eser-i celīlenün:-W./ (17)Maṭla^{c}ıdur ki:maṭla^{c}ı W. / (19)as[r-ı] :metinde "āsā" şeklinde idi "W" nüshasından düzeltildi./

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(22) Görüp şun^{c}-ı bedī^{c}ī cümle a^{c}yün
Beyān-ı ḳudretinde ebkem elsün

(23) İdüp bu muḥaddeṣāt inhā dün ü gün
İlahü'l-ḥalḳ Mevlānā ḳadīmün

(24)Ve mavṣūfun bi-evṣāf i'l-kemāl

[E.301^{b}](1)Bu birḳaç beyt-i münācāt güne ḳalem-zede-i ^{c}āşıḳānesi olan aṣārındandır.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(2) Ey vaḥdetinün şāhid-i ^{c}adlī ^{c}ālem
Vey ḳudretinün müsbiti tertīb-i ḥakem

(3) Efkārumı ezkārumı tevḥidün idüp
Meḥ-cūr-ı riżān itme Ḫudāyā bir dem

(4)Der na^{c}t-ı şerīf Seyyidü'l-mürselīn

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(5) Nūr itdi dehri ṭal^{c}at-ı Sulṭān-ı enbiyā
Ṭutdı cihānı devlet-i Sulṭān-ı Enbiyā

(6) Ālāyiş-i fenāya idermi hiç iltifāt
Anda k'ola maḥabbet Sulṭān-ı Enbiya

(7) Sad ḥamd u sad ṣenā o ḳerīmu raḥīmdür kim
NA^{c}TİYİ ḳıldı ümmet-i Sulṭān-ı Enbiyā

(301^{b}-1)(başlık,:der münācāt-ı Bārī te^{c}ālā W./ (4)Şerīf: - W./

(8) NEMCĪ

(9)Namı.....dur. Kaṣaba-ı Besnī'den ẓuhūr itmişdür.Sādāt-ı keşirü'l berekātdan (10) olmağla Şerīf Nehcī dinmekle ma^{c}rūf-ı cihāndur. Evā'il-i ḥālinde beyt:

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Ey gönül çün reh-rev-i ^{c}ışk olmağa ^{c}azm eyledün
Dogru yol istersen işte şāh-rāh-ı Mevlevī

(12)Mefhūmiyle ṭarīk-i hidāyet-refīk-i mevleviyyeye sālik olup taḥṣīl-i (13)ma^{c}ārif ve tekmīl-i ^{c}avārif itmekle ṣaḥib-i faẓl u efḍāl [W.290^{a}] ve (14)ser-çeşme-i zülāl-i kemāl olan zāt-ı hāşimī-ḥiṣāldür. ^{c}Aṣrun (15)şu^{c}arā-yı şīrīn beyānından olup cümle-i āṣārından meşhūr-ı cihan (16)olan bu ebyātı keşīde-i rişte-i sütūr kılındı.

(17) NAZM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[E.302^{a}](1) O kāşı yāya ṣabā bir iki feşānumı söyle
Cigerde tıġ-ı ġamun tende ustuḫānumı söyle

(2)VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Kays-veş-i āşüfte maġzum reh-güzār-ı yārda
Eşk-riz-i ḥasret oldum sīne-i pāmāl ile

[E.302^{b}](1) NAHĪFĪ

---

(9)Nāmı [metinde boş] dur:Nāmı [W'de de boştur] dur./ (10)dinmekle: dimekle W./ (10)ma^{c}rūf-ı cihāndur:meşhūr-ı cihān olmışdur W./(12)mefhūmıyle.mefhūmını taṣdīk idüp W./ (15)şu^{c}arā-yı şīrīn beyānından olup: şu^{c}arāsından olmağla W./ (15,16)cümle-i āṣārından meşhūr ı cihān olan bu ebyātı keşīde-i rişte-i sütūr kılındı:āṣārından bu ebyāt taḥrīr olmndı W./

(2)Ol gencîne-i kunûz-ı ma^{c}ârifün ismi Süleymândur.Hilâl-i vücûdı ufk-ı (3)İstanbul'dan tulû^{c} itmişdür. Evâ'il-i hâlinde tahsîl-i ma^{c}ârif-i (4)bî-şumâr'dan sonra dergâh-ı ^{c}âlî yenîçerileri kalemi hulefâsı zümresine (5)dâhil olup kalem-i mezbûr hulefâsına mahsûs olan ba^{c}z-ı hidemâtda (6)istihdâm olınup bin yüz on târîhinde sal tanât-ı sultân (7)Mustafa Hân-ı sânîde Devlet-i ^{c}Aliyye i ^{c}Osmaniyye tarafından ^{c}Acem şâhina (8)elçilik ile irsâl olınan Ebû Kavuk Mehmed Pâşâ ile ma^{c}ân (9)ta^{c}yîn olınmağla iklîm-i ^{c}Acem'den Revân ve Tebrîz ve Nahcuvân ve Kazvîn (10)ve Kum ve Kâşân ve Isfahân ve sâ'ir mahallerinde ^{c}Acem şu^{c}arâsı (11)ve zurefâsı ve udebâ ve ^{c}ulemâsıyle muhâverât-ı keşîresi vâki^{c} olmışdur. (12)Muktezî tafsîl olmağla tayy olınmışdur.Hattâ Şıfâhânda (13)vâki^{c}Tekye-i Sâ'ib ve Medrese-i Kâşî - ye vardukda divârlarına (14)mâni^{c}-i mahv ü izâle olur eymân-ı ğılâz ile tahrîr eylediği ebyâtdan (15)ba^{c}zısı bu mahalle sebt olındı.

(16) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(17) Rûh-ı Bû Bekr u ^{c}Ömer ^{c}Osmân u Haydar'a selâm
Râfızî râ la^{c}net-i Hak bâd efzûn subh u şâm

(18) RÛBÂ^{c}Î

(19) An fırka-ı bed-râ ki revâfıd lakab est
Der her dû cihân lâyık-ı hışm u ğadab est

(302^{b}-2)ismi:nâmı W./ (5)hidemâtda:hidmetde W./ (6)bin yüz on târîhinde:-W./ (7)^{c}Osmaniyye:- W./ (8)ile irsâl olınan:ile giden W./ (9)olınmağla:olınup W./ (9)iklîm-i ^{c}Acem'den:^{c}Acem'e gitmişdür W./ (10)Kum:-W / (10)ve sâ'ir mahallerinde ^{c}Acem şu^{c}arâsı: -W./ (11)udebâ:-W./ (11)olmışdur:olup W./ (14)"W"nüshası izale kelimesindeki ikinci elifi unutmuştur./(14)ebyâtdan:ebyâtdur W./(15)ba^{c}zısı bu mahalle sebt olındı:- W./ (17)Bekr ü: Bekr W /

(20) Dü rind zi fermūde-i peyġamber-i Ḥaḳ
Da^{c}vī-i Müselmānī ez īşān ^{c}aceb est

[W.290^{b}] (21) VELEHU (Rubā^{c}i)

(22) Ey Rāfiżī ender reh-i Ḥaḳ şek dārī
Bā levş-i derūn-ı tīnet çün şek dārī

(23) Mindīl be-ser ḫırām-ı mudḥik sāzī
Destār-ı büzürg ü ^{c}akl-ı küçek dārī

[E.303^{a}] (1)Der Naḫcuvān Güfte

Vezni: - -.-/.- -/- -.-/.- -

(2) Ol ġab ġab ile bakdum ḫūbān-ı Naḫcuvān'a
Ḥüsn-i diğer virürmiş çāh-ı zenaḫ-cıvāna

(3)Der Isfahān Güfte

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(4) Egerçi deşt-i ġamdan ^{c}azm idüp geldük Sıfāhān'a
Yine ġam geldi buldı bulmadum ben bir safā-ḫāne

(5) NEŞR

(6)Şā^{c}ir-i mezbūr ^{c}aṣrun şu^{c}arā-yı taze güyānından olup ma^{c}ārif-i cüz'üyye ve külliyede (7)ma^{c}mūr ve kemāl-i dāniş ile meşhūr bir żāt-ı ma^{c}ārif-i mevfūrdur. Eş^{c}ārı ^{c}aşıḳāne (8)ve esīs ve güftārı dil-pezīr ve selīsdür.Ekşer güftārı nu^{c}ūt-ı şerīfe-i (9)nebeviyyeye maḫsūş olup ḤİLYETÜ'L-ENVĀR ismi ile müsemmā Ḥilye-i (10)şerīfe ve Hicret ve Mevlit ve Mirācı ḥāvi bir manẓūmesi vardur.(11)Bu beyt-i şerīf ol āşār-ı laṭīfdendür.

(12) BEYT

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(13) Müşg-i Ḫuten zār u ser efgendesi
ᶜAnber anuñ bir Ḥabeşī bendesi

(14)Naẓm eylediği Mevlid-i şerīfden birkaç beyt-i latīf taḥrīr olındı

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(15) Çekdigi evcāᶜı zen-i bār-dān
Çekmedi ol māder-i ᶜiffet şiᶜār

(16) Sıklet-i ḥaml itmedi anda ẓuhūr
Mūcib-i sıklet mi olur ḥaml-ı nūr

(17,Kasīde-i Bürde-i Būsırrıyeyi,elsine-i selāse de taḫmīs itmekle
(18)ᶜArabī taḥmīsinüñ maṭlaᶜı budur

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..—

(19) Billāh yā ṣāḥi ḳul bi'l-lutfi ve'l-keremi
Mā bā lü ḳalbüke ḳad emsā ᶜale'l-elemi

(20) Lā tektümü's-sırra ᶜan ẓi'l-ᶜışḳı fi'l-ḳıdemi
Emin tezekkuri cīrānin bizī selemi

(21) Mezecte dem ᶜan cerā min nukletin bi-demi

(22) Fārisī taḫmīsinüñ maṭlaᶜı budur:

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(23) Dilā çe şud ki hemī dīde-em turā bi-ġamī
Hemīşe kār-ı tū āh u enīni dem-be-demī

(17,Būsırrıyeyi : -W/ (18,taḥmīsinüñ : - W./
(17)"Büşirriye" şekli yanlıştır. "Büşirī" şeklinde olmalıdır.

[E.303b](1) Çe hālet est ve çe ᶜillet türa çünīn elemi
Emin teẕekkürı cīrān-ı bizī selemi

(2) Mezecte demᶜan cerā min nuḳletin bi-demi
(3) Türkī taḫmīsinüñ maṭlaᶜ-ı budur.

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(4) Gönül nedür bu yetīmān-ı āh-ı dem-be-demi
Tefekkür üzre misin yoḫsa cānib-ı haremi

(5) Hemīşe yād idüp cāy-gāh-ı muḫteremi
Emini teẕekküri cīrān bizī selemi

(6) Mezecte demᶜan cerā min nuḳletin bi-demi
(7) Bānat Suᶜāde ḳasīdesini ve ṣalavāt-ı mudariyeyi Türkī taḫmīs itmetle maṭlaᶜı budur.

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(8) Figān ki mülk-i dile ceyş-i ḥasret itdi ġulū
Pür oldı şerḥa vü dāġ-ı firāḳ ile pehlū

(9) Derūnum itdi ġam-ı hecr-ı dil-rübā nemlū
Bānat Suᶜādü fe-ḳalbī el-yevme metbūlü
(10) Müteyyemün iṣruḥā lem yuᶜad mekbūlü

(11) Ṣalavāt-ı mudariyye taḫmīsinüñ istihlāli budur

Vezin: .-.-/..- -/.-.-/..-

(12) İlahī eyleyüp eşref o Seyyi'dü l-beşerī
Yegāne eyledüñ eşrāf içinde ol güheri

(13) Zuhūrı laḥme-i ᶜadnāna virdi zīb ü ferī
Yā Rabbı ṣalli ᶜale l-muḫtāri min mudarı

(14) Ve'l-enbiyā ve cemiᶜu'r-rusuli maẕükırū

(15) İdüp vücūd-ı şerīfin rehīn i ferr ü bihī
Cihāna vāsıṭa-ı raḥmet eyledün o şehi

(16) Anuñla buldı şeref ümmetān-ı pür günehi
Ve ṣalli rabbi ᶜale'l-hādī ve şīᶜatihi

(17) Ve ṣaḥbihi men li-ṭayyi'd-dīni ḳad neşerū
~~Ve cāhedū maᶜahu fi'l-lāhi vectehedū~~
~~Ve hācerū velehu āvev ve ḳad naṣaru~~

(18) Muhācirīn ile ensār o zümre-i nīgūn
Anuñ rıżā-yı şerīfinde itdiler tek ü pū

(19) Ki oldı her birisi dāġ-sāz-ı ḳalb-i ᶜadū
Ve cāhedū maᶜahu fi'l-lāhi vectehedū

(20) Ve hācerū velehu āvev ve ḳad naṣarū

(21)Monlā Cāmī'nüñ üç ᶜaded meşhūr naᶜt-ı şerīflerini taḫmīs itmekle
(22)maṭāliᶜī taḥrīr olındı.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(23) Gözümüñ ḥasret ile n'ola revān olsa yaşı
ᶜĀşıḳum ol şehe kim yoḳ iki ᶜālemde eşi

[E.304ᵃ](1) Zāyitdür nūr-ı melāḥatle saᶜādet güneşi
Lī ḥabībuñ ᶜArabiyyun Medeniyyün Ḳuraşī

(2) Ki buved derd u ġameş māye-i şādi vü hōşī

(3)Birinün dahı matla^{c}ı budur. ^{c}Acem-^{c}aşirānda beste olınmışdur.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Hasret-i der-gāh-ı fahr-ı ^{c}ālem ile dem-be-dem
Dilde dāġ-ı iştiyāk u dīde-i giryānda em

(5) Ta-be-key bī-hūde geşt-i deşt-i mihnet eyleyem
Key buved yā Rab ki ^{c}azm-i Yesrib ü Batḥā künem

(6) Geh be-Mekke menzil ü geh der Medīne cā künem

[W.291^{b}](7) Zāt-ı pākuñ midhat-ı Mevlā ile mevsūf iken
Kimde vardur midhatünde bāri-i bast-ı sühan

(8) Bu Nahīfī'nün kabul it ^{c}özrin ihsān eyle sen
Mürdem ez şevk-ı tu ma^{c}zūrem eger her lahza men

(9) Cāmī āsā nāme-i şevk-i türa inşā künem

(10)Birinün dahı matla^{c}ı budur.

(11) İdüp ihsān u kerem kullara mevlā-yı ġanī
Eyledi ^{c}āleme rahmet seni ey māh seni

(12) Şād kıl rūz-ı cezā lutf-ı şefā^{c}atle beni
Ey Resūl-i Kuraşī şāh-süvār-ı medenī

(13) Bülbül-i Mekke vü Batḥa ve Süheyl-i Yemenī

(14)Şā^{c}ir-i mezbūruñ cümle-i āsārından "Şehnāme" vezninde Fārisī Gaza-

---

~~(10)(Başlık:Birinün dahi matla^{c}ı budur. ^{c}Acem ^{c}aşirānda beste olınmış-dır. W./~~(W.291^{b}-8)de "nesr" başlığı vardır. [E.304^{a}](14)ten önce yoktur/

vāt-ı (15)Nebeviyye'yi bin beyt mikdārı nazm itmişdür.Ve Meşnevī i Şerīfe'yi tercüme itmişdür.Münācāt-ı Bārī ve Na^{c}t-ı Resūl-ı cihāndārīde (17)müretteb rubā^{c}iyyātı vardur. Bu birkaç beyt münācāt-güne olan āsārındandur.

(18) DER TEVHĪD-İ BĀRĪ ^{c}AZZE İSMUHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(19) Lā itmede nefy-i şurekā-yı mevhūm
İllādan olur vahdet-i Bārī mefhūm

(20) İllā da elif şāhid-i zāt-ı vāhid
Lāyī elif itmekde sivāyı ma^{c}dūm

(21)Der münācāt-ı Bārī Te^{c}ālā (Rübā^{c}ī)

(22) Kan aksa revā dīde-i giryān üzre
Kim olmadı dil mūcib-i fermān üzre

(23) Yā Rab nice şerm ile helāk olmayayum
Sen bana ^{c}atā ben sana ^{c}isyān üzre

[E.304^{b}](1)Der Na^{c}t-ı fahrü'l-mürselīn (Rübā^{c}ī,

(2) Şāhā seni hallak-ı bedī^{c}ü'l-eşyā
Lutf u kerem u ^{c}afv ile itmiş inşā

(3) A^{c}dāya hidāyetle du^{c}ā eyler iken
Ahbāb ola mahrūm-ı şefā^{c}at hāşā

(4)Zemān-ı tıfuliyetinde nazm eyledigi bu na^{c}t-ı şerīf meşhūr-ı ci

---

(18-20): - W./ (21)Der:-W./ (304^{b}-1)(başlık):Der na^{c}t-ı şerīf W./ (4-8):-W./

hāndur.

Vezni. .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(5) Bu gül-şende hezār ı bī-nevāyum yā Resü'l-allāh
Veli āzürde-i hār-ı cefāyum ya Resū'l-allāh

(6) N'ola olsam devā-cüyende-i dārū-yı iḥsānuñ
Esīr-i derd-i ᶜışḳum mübtelāyum Yā Resū'l-allāh

(7) Benī gencīne-i faẓl-ı Ḫudā'dan behre-yāb eyle
Der-i luṭfuñda muḥtāc-ı ᶜaṭāyum yā Resu'l-allāh

(8) Kerem ḳıl luṭf-ı iḥsānuñla dil-şād eyle ben zārı
NAḪĪFĪ'yüm ḳapuñda bir gedāyum Yā Resū'l-allāh

(9) Fi'l-ḥaḳīḳa şāᶜır-i mezbūruñ muvaffaḳ olduğı āṣār-ı celīle mücerred mütevaḳḳıf-ı (10)ilhām-ı rabbānī ve mevhibe-i faẓl-ı raḥmānı olup ᶜahd-ı ḳarīb ü baᶜīdde (11)emṣālinden bir şāᶜire müyesser olmamışdur. Müretteb Dīvān-ı belāġat ᶜünvānı (12)vardur.Zāde-i ṭabᶜ-ı pür-iktidārı olan eşᶜārından daḥi bir mikdār (13)ebyāt-ı pür-nikāt taḥrīr olındı

(14 NAZM

Vezni. .-.-/..- -/.-.-/..-

(15) Derūn-ı şāfak ider fikr -i māsivādan olur
Tevekkül ehline ġam ġayre iltiᶜādan olur

[W.292ᵃ](16) Bu ᶜukde nāḫun-ı tedbīr ile güşād olmaz
Olursa himmet-i merdān-ı bī-riyādan olur

(W.291ᵇ-19)da "Nesr" başlığı vardır. [E.304ᵇ]de (9)dan önce "Nesr" başlığı yoktur./ (9)şāᶜir-i mezbūruñ:-W /(12)vardur.zāde-i ṭabᶜ-ı: vardur.Biñ yüz otuz senesinde vāḳiᶜ Nemçe şulḥı içün Devlet-i ᶜAliyye ṭarafından me'mūr olan elçi İbrahim Pāşā ile maᶜan taᶜyin olınup Beç'e gitmişdür. Zāde-i ṭabᶜ-ı W./

(17) Ümīd-i feyż-i ṣafā itme tīre dillerden
Benüm sāna didigüm ḳalb-i rūşenādan olur

(18) Emīn olur kişi bī-gāneden umūrında
Cihānda her ne sitem olsa āşinādan olur.

(19) Hemān ḫulūṣ ile dā'im tevvekkül eyleyelüm
NAHĪFĪ'YĀ bize luṭf u kerem Ḫudā'dan olur

(20) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-(- -)

(21) CEVRİ buldukça terakkī o şeh-i bīdādun
Oldı efzūn elem-i ᶜışḳı dil-i nāşādun

(22) Zaḫm-ı dāġ-ı serümi cümle görenler didiler
Gelmemişdür bu belālar başına FERHĀDUN

(23) Ṣūret-i hüsnüni seyr eyleyen erbāb-ı naẓar
Didiler işte budur istedigi BİHZĀDUN

[E.305ᵃ](1) Ey NAHĪFĪ bāna tā rūz-ı ezelden didi KAYS
ᶜIşḳa benden daḫi aᶜlā senün istiᶜdādun

(2) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-(- -)

(3) Gam degül bāna cefā ise eger muᶜtādun
Bī-vefādur diyü meşhūr olur ancaḳ adun

---

(20)Velehu ile (305ᵃ-2)deki "Velehu" arasında "W" nüshasında takdim ve tehir vardır./

(4) Kendinüñ kesb-i yedi oldığına şekk itme
Başına her ne dokundıysa hele Ferhādüñ

(5) Seyre çıkdukça benümle o nihāl-i tāze
Kār idüp renc-i hased cānı çıkar hassāduñ

(6) Vaḫt-ı maᶜmūrını kim gördi gel insāf idelüm
Böyledür ṭarḥ-ı esāsı bu ḫarāb-ābāduñ

(7) Rindler şevḳ-i lebüñle ele cām aldukça
Reşkden ḳanı ḳurur ḥasret ile zühhāduñ

(8) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Göz gördi gönül sevdi seni ey yüzü māhum
Ḳurbānuñ olam bunda benüm varımı günāhum

(10) ᶜĀşıklığuma şāhid-i ᶜādil mi degüldür
Evżāᶜ-ı ḫazīnümle ġarībāne nigāhum

(11) Bir bağrı yanık ᶜāşık-ı miḥnet-zededür gel
Ağlatma NAḪĪFĪ ḳulunu cevrile şāhum

(12) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Rāz-ı derūnum ellere iẓhār ider misin
Cānā ᶜadūyı vāḳıf-ı esrār ider misin

(305ᵃ-8 ila 11 arası): -W / (12-15): - W·/

(14) ᶜĀlemde bir ben olmak içün nāmuñ ey perī
Bī-raḥm ü bī-mürüvvet ü ġaddār ider misin

(15) Kurbānuñ olduġum bāna şāfī cevāb ver
Zaḫm-ı derūn-ı ᶜāşıḳa tımār ider misin

(16) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(17) Cānā seni ben mihr-i vefā ṣāḥibi ṣandum
Sevdüm seni bilmezlik ile āteşe yandum

(18) Cān ise ġaraż bunca cefādan senüñ olsun
Ben miḥnet-i hicrān ile cānumdan uṣāndum

(19) Ol teşne-dilüm kim bu ḫıyābān-ı fenāda
Zehrāb-ı ġam u mihnet-i devrān ile ḳandum

(20) Söyleşmek olurdı nigeh-i şūḫ ile ammā
Ḥāṣıl bu ki ol merdüm-i çeşmden utandum

(21) Ġarḳ-ı ᶜaraḳ-ı şerm olup ol ruḫları gülden
Dāġ-ı dil ile lāle-ṣıfat ḳana boyandum

[E.305ᵇ](1) Ben bilmez idüm n'olduġunu miḥnet-i hecrüñ
Der ḫᵛāb idüm eyvāḥ daḫi şimdi uyandum

(2) Ümmīd-i visālünle Naḥīfī gibi Ḥayfā
Ol vaᶜde-i ferdālara gerçekden inandum

(16-21): - W./ (305ᵇ-1 ila 2): - W./

(3) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(4) Terk eylemem ḫaṭ - āver olursa o māhumı
Ḫaṭṭ-ı şerīf ile severüm pādişāhumı

(5) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..—

(6) Meyān-ı nāzükini müya benzedürsem eger
Gürūh-ı ehl-i sühan öyledür belī dirler

(7) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(8) Ḥarf-i ᶜillet gibi yanında ᶜadūsı menḥūs
Eyledi ḳadrini nāḳıṣ o perīnūñ efsūs

(9) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Sanma raḥminden ṣunar destin dil-i mecrūḥuma
Ol kemān ebrū cigerde tīr-i müjgānın arar

(11) VELEHU

Vezni. - -./-.-./.- -./-.-

(12) Mir'āta bakma bir iki gün eyle tecrübe
Ṣabr eylemek firāḳuña müşkil degülmidür

(13) VELEHU

Vezni. .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(11-12): - W. /

(14) Kalem katmak dilersen nakş-ı çeşm-ı ḫatt-ı ḫūbāna
Ne şūretle varursın ᶜarşa-gāh-ı ḥaşre ey Bihzād

(15) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Zülāl-i laᶜl-i nāb ı yārdan sīrāb olam dirken
Düşürdüm ᶜāḳıbet delv-i dili çāh-ı zenaḫdāna

(17) VELEHU

Vezni. .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Bu vaż-ᶜı nā-be cāyı şimdi görmişdür kıyas itme
Bana bu şīveyi baḫt-ı siyeh çok kerre itmişdür

(19) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..—

(20) Yed-i każāda cilā dāde tīġ ı ᶜuryānem
Benümle melᶜabedan iḥtirāz lāzımdur

(21) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(22) Bin nāz ile tā dīde-i cān üzre başarsa
Olmam yine āzürde o nūr-ı başarumdan

(23) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..—

[E.306ᵃ](1) Defᶜi ġamdur diyü nūş itme şakın cām-ı Cem
Ki ġamundan daḫi efzūn-ter olur soñra ġamuñ

(17-20): - W./ (23),(306ᵃ.1-3): - W./

(2) VELEHU

Vezni. ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Meyi def^{c}-i ġam-ı dünyā diyerek nūş itdün
Ne ^{c}aceb ġuṣṣa-ı ^{c}uḳbāyı ferāmūş itdün

(4) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/.-

(5) Dühānı zem ile rindāna āteşīn saçmış
Çubūḳ gerek hele şeyḫe büyük ḳabāḥatdür

[W.292^{b}] (6)Şehīd ^{c}Alī Pāşā rikāb-ḳā'im - maḳām iken şā^{c}ir-i mezbūr dīvān efendisi olup (7)ba^{c}ż-ı mertebe cevrine taḥammül idemeyüp ḫidmetinden pā-keşīde-i (8)ferāġ ile güşe-i inzivāda iken bu ebyātı naẓm itmişdür.

(9) Ey ġāfil eger hem-ser iseñ eflāke
Gel ġtme ḥakāretle naẓar ben ḫāke

(10) Dirse bu benüm ḫidmet-i ni^{c}metümde idi
Maḥşerde cevābuñ neşe ola ki

(11)Bunu daḫi ol vaḳitde naẓm itmişdür

(12) ^{c}Aceb ḫayāline mevt-i turāb gelmez mi
Saña bu dağdağadan hiç tāb ġelmez mi

(6-8)Şehīd ^{c}Alī Pāşā.....naẓm itmişdür:Biñ yüz yigirmi yedi tārīḫinde Nemçe tabūrı muḥārebesinde şehīd olan Vezīr-i a^{c}ẓam ^{c}Alī Pāşā rikāb kaymakamı iken mezbūr bir müddet dīvān efendiliği ḫidmetinde olup ba^{c}ż-ı mertebe nāz u niyaz zuhūrına taḥammül idemeyüp ḫidmetinde pā-keşīde-i ferāġ olup güşe-i inzivāda muḳīm iken Mısra^{c}:
Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/- -
Her ki zaḫmi ḫored elbette figānī dāred
mefhūmınca bu ebyātı naẓm itmişdür W./ (9-10)Bu iki beyit ile (12-20) arasında yer alan beyitlerde "W"nüshasında takdim ve tehir vardır. Başlık olarak da "VELEHU"lar konulmuştur./

(13) Kusūr-ı ᶜāliyeden ḳabre rıḥletün yoḳ mı
Esās-ı ᶜömrine vaḳt-ı ḫarab gelmez mi

(14) Görüp tekāsür-i emvāl ü cāma ḥürremsin
Derūna fikr-i ḥesāb u ᶜiḳāb gelmez mi

(15) Hemīşe itmedesin gerçi cemᶜ-i māl-ı ḥarām
Ḥelāl fikrine ḫarf-ı ᶜazāb gelmez mi

(16) Egerçi farż-ı maḥāl ile olsa kesb-i helāl
Netīcesinde vaᶜīd-i ḥesāb gelmez mi

(17) Nedür bu naḫvet u kibr u ġurūr zātunda
Sana Cenāb-ı Ḫudā'dan ḥicāb gelmez mi

(18) Degülmi rifᶜat u iḳbalün āḫiri idbār
Nizām-ı ḥāle dem-i inḳılāb gelmez mi

(19) Vufūr-ı cürm ü günehden ḳusūr-ı tāᶜatdan
Ḥużūr-ı Ḥaḳda sana ıżṭırāb gelmez mi

(20) Ümīd-i raḥmete söz yoḳ **NAHĪFĪYĀ** ammā
Biraz da ḫāṭıra bīm-i ᶜitāb gelmez mi

(21)Bin yüz otuz senesinde Nemçe ile vakiᶜ olan ṣulḥ içün (22)Devlet-i ᶜAliyye ṭarafından elçi taᶜyīn olınan İbrāhīm Āġā ile[E.306ᵇ] (1)meᶜan ma'mūr olup baᶜdehū itmāmu'l-maṣlaḥa ḫıdmeti muḳābelesinde

---

(16)(Beyit): - W./ (21-22),(306ᵇ.1-3): - W./

(2)Dīvān-ı Sulṭānı ḥ^vācelikllerinden baş mukāṭa^cacılık (3)mansıbı ile ile tekrīm olınmışdur.

[E.307^a] (1) NAZĪM

(2)Nāmı Yaḥyā'dur.Nice zemān Ḥalīm taḫallus idüp ba^cdehū Nazīmda (3) āheng-i ḳarār ihtiyār itmişdür.İstanbul'dan ẓuhūr idüp (4)evā il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^cārif-ı bī şümār ile ^casruñ şu^carāsından (5)olup ^cale'l-ḫuṣūṣ edvārda bi-naẓīr-i rüzigār ve terennümāt-ı (6)perde-i maḳāmātda ṣāḥib-i iştihār ve meyāne-i nevā-perdāz anda (7)mümtāz ve ġıbṭa-fermā-yı ḫoş-ḥ^vānān-ı ^cırāḳ ve ḥicāzdur.Cümle-i (8)āṯārından eş^cārı bī-naẓīr ve güftārı dil-pezīr-dür.Sürūd-ı ḫāmesi (9)terennümsāz-ı sühan oldukça ^canādil-i gül-istān ġınāsın virür (10)ve selāset-i güftār-ı āb-dārı lezzet-i būs-ı leb-i dil-ber ṣafāsın (11)dimāġ-ı cā-işrāb ıder.Ḥalāvet-i [W.293^a] istimā^c-ı güftārı (12)miṯāl-ı ^cālem-i āb ġam-fersā ve eş^cārı mānende-i hevā-yı (13)i^ctidāl i bahār-ı dil güşādur.İstanbul bāzār-başılığı kendüye (14)medār-ı ma^cīşet olmaḳ üzere le'bīden tevcīh olınup ḥālā (15)anuñla ḳanā^cat itmişdür.Ḳatı çoḳ na^ct-ı şerīf nazmına muvaffaḳ (16)olmışdur.Bu birkaç beyt-i laṭīf nazmeyledigi na^ct-ı şerīfdendür.

(17)Taḫmis-i na^ct-ı şerīf

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(18) Yoġiken ^cālem ü ādem muḥaḳḳaḳ yā Resūl-allāh
Sen olmışduñ ḥabīb-i ḥażret-i Ḥaḳ Yā Resūl-allāh

(19) Ne devletdür ḳabūl itdüñ ḳul olmaḳ yā Resūl-allāh
^cUsātā çünki ferdā sensin eşfaḳ Yā Resūl-allāh

(307^a 2)nice zemān:-W./ (5)edvārda.^cilm-i edvārda W / (14-16)medār ı ma^cişet..... na^ct-ı şerīfdendür:te'biden tevcīh ve medār-ı ma^cīşet olmışdur.Müretteb Dīvān-ı belāġat ^cunvānı vardur. Bu na^ct-ı şerīf āṯārındandur w /(17)na^ct-ı şerīf: - W./

(20) Sana kaldı benüm de kārum ancak yā Resūl-allāh

(21) Sipihr-i kurba zātun oldı hurşīd-i cihān-ārā
Senün zīr-i nigīnündür bütün dünyā ve mā fīhā

(22) Bu kāra kimde vardur kuvvet u kudret ki bī-pervā
Sen itdün āsumānda māh-ı bed-reh eyleyüp īmā

(23) Benān-ı mu^{c}cizatunla iki şak Yā Resūl-allāh

[E.307^{b}] (1) Cemālün mihr-i kudret māh-ı rahmet cebhe-i şafun
Vücudun matla^{c}ı envār-ı ^{c}adl ü dād ü insāfun

(2) Olup ins ü melek bin cān ile meddāh u vassāfun
Sabāh u şām itse ta haşr evsāfun

(3) Değül mümkin sitāyiş sana elyak ya Resūl-allāh

(4) Tulū^{c}-ı bedr-i zātun rūşen itti şām-ı dīcūri
Ziyā-yı berk-i ser^{c}ün yakdı hāşāk-i şer ü şūrı

(5) Münevver eyledi şem^{c}-i cemālün Beyt-i Ma^{a}mūri
^{c}Aceb mi pertev-i hüsnün pür itse ^{c}ālem-i nūrı

(6) Fürūğ-ı nur-ı Hakdan oldı müştak Yā Resul-allāh

(7) Derūnun bahr-ı bī-ka^{c}r u kenār-ı şefkat u rahmet
Vücūdun gevher-i pāk-ı muhīt-ı kudret u hikmet

(8) Seni hak eylemişken fülk-rān-ı kulzüm-ı fıtrat
Sen olmışken livā-bend-i firāz-ı keştī-i hilkat

(9) Dahi nā-bud idi bu heft zevrak Yā Resūl-allāh

(10) Debistānlarında ᶜilm ü ᶜirfān ile aᶜlemsin
Rüsūlden enbiyādan ḳadr ü şān ile mükerremsin

(11) Vücūd-ı pāk ile Ḥaḳḳa ki mümtāz u müsellemsin
N'ola āḫirde gelseñ āferīneşden muḳaddemsin

(12) Bu mevcūdāta ẕātuñ oldı esbaḳ Yā Resūl-allah

(13) ḤİDĪV-İ mesnedsin ḫüdāvend-i yaḳīn-dergāh
Şeh-i levlāk-efser pādişāh-i li-maᶜa'llāh-cāh

(14) Dırahşān eylemişdür şemᶜ-i ẕātun HAZRET-İ ALLĀH
Dikildi camiᶜ-i nuh ḳubbe-i gerdūnda mihr ü māh

(15) Firūzān iki ḳandīl-i muᶜallaḳ yā Resūl-allāh

[W.293ᵇ] (16) Şefīᶜ-i ᶜāşiyānsın ᶜācizānuñ eyleme maḥzūn
Şefīḳ-i āşiyānsın eyle luṭfuñla bizi memnūn

(17) Olur şehrāh-ı ᶜışḳunda senüñçün ᶜāşıḳ-ı mecnūn
Görenler kehkeşān sandı olınca [gerden-i] gerdūn

(18) Kemend-i derd-i ᶜışḳuñla muṭavvaḳ yā Resūl-allāh

(19) Ẓuhūra gelmedeñ ketm-i ᶜademden ḫılḳat-ı ᶜālem
Sirişte olmadan zībā ḫamīr-i ṭīnet-i ādem

(20) Sücūd itmezden evvel ādeme ḫayl-i melā'ik hem
Dahi maḥfūẓ iken levḥ u ḳalem olmış idi ol dem

(21) Vücūd-ı kāmilüñ mevcūd-ı muṭlaḳ yā Resūl-allāh

---

(16) āşiyānsın: ümmetānsın W. / (17) [gerden-i] : "W".nüshasından eklendi Eklenmemesi durumunda vezin eksik gelmektedir./

(22) Şebān-gāh-ı cihānı nūr-ı teşrīfūnle itdün zeyn
Göze çekmek ğubār-ı āsitānuñ oldı farżu'l-ᶜayn

(23) Ḫudā żāt-ı şerīfūñ eylemişken seyyidü'l-kevneyn
Sen olmışiken Ḫudāvend-i serīr-i kişver-i dāreyn

(24) ᶜAdem-dīdī bu nüh çetr-i muᶜallaḳ Yā Resūl-a'llāh

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(I) Şeh-i ᶜarş-ı āsitānsın ḳurb-i Ḥaḳ cāy-ı ḳarāruñdur
Ebū Bekr u ᶜÖmer ᶜOsman u Ḥaydar çāryāruñdur

(II) Ümem rāyāt-i şerᶜünde ṣipāh-ı bī-şümāruñdur
Melekler ğāşiye-dāruñ felekler reh-güżāruñdur

(III) Senüñçündür bu mevcūdāt ṣaddaḳ yā Resūl-a'llāh

(IV) Ḫidīv-i lā-mekānsın żātuña ᶜarş-ı evvelīn pāye
Żemīn ü āsumāna ḥükm-i şerᶜuñ virdi pīrāye

(V) Ğubār-ı der-gehüñ iksīr-i devlet ḫalḳ-ı dünyāya
Nice şerḥ eylesün evṣāfuñı ᶜaḳl-ı teng-māye

(VI) Kitāb-ı midḥatüñ bu fende muğlaḳ yā Resul-a'llāh

(VII) Bu bāzār-ı fenāda dāğ-ı derdüñdür benüm sūdum
Vücūdum ḫalḳ olaldan ḫalḳa-i derdüñde mevcūdum

(VIII) Cenābuñ eylemişken mażhar-ı levlāk maᶜbūdum
Ne ḥaddümdür seni taᶜrīf idem ben līk maḳsūdum

(IX) Bulam tā ḥaşr evṣāfuñla revnaḳ ya Resūl-a'llāh

(X) Der-i vaṣf-ı ṣıfātūnda olup ben ᶜācize fırṣat
O derde ᶜömrüm oldukça idem bīn cānile ḫidmet

(XI) Dem-ā-dem midḥatūnde eylenüp ᶜarż-ı ᶜubūdiyyet
N'ola beẕl-i niṣār itsem elimde var iken ruḫṣat

(XII) Dükenmez devlete ol dem muvaffaḳ yā Resul-a'llāh

(XIII) Giriftār-ı ẕünūbem ḫatırım ᶜaḳlım perākende
Dirīġā ṣaḥne-i nefs u hevā çekdi beni bende

(XIV) Koma zencīr-i ᶜiṣyān içre ben maḥzūnı efgende
Īdüp vaṣfunda terk-i mā-sivā āzād olam bende

(XV) Ola nāmum benümde ᶜabd-ı muᶜtaḳ yā Resul-a'llāh

(XVI) Nihāl-i gül-şen-i iḫlāṣdan ḳopdı bu gül-deste
Eger ṭarf-ı külāh-ı medḥüne olursa şāyeste

(XVII) Kerem senden ḳabūl it eyleme reddile dem-beste
Ümīd oldur ki maḥşerde NAZĪM-İ zār u dil-ḫaste

(XVIII) Ola zīr-i liva'il-ḥamd [e] mülḥaḳ yā Resūl-a'llāh

[W.294ᵃ] (I) EZ KAṢĪDE-I NAᶜT-I ŞERĪF

Vezni. .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Vücūd-ı enbiyā tesbīḥ-i dür gibi ser-āmeddür
O tesbīḥe imāme gevher-i ẕat-ı Muḥammed'dür

(III) Tecellī ideli nūr-ı aḥad burc ı hüviyyetten
O nūrun cilve-gāhı ṭavḳ-ı ḫışm-ı mīm-i Aḥmed'dür

(I-XVIII):-E / (XVIII)[e] metinde yoktu sonradan ilave edildi / (I-VI): -E./

(IV) Kemān-dār-ı maḳām ı Ḳābe ḳavsin-i Aḥmed-i Muḫtar
Ki tīr-i ḳaṣdınuñ [bir] menzili āmāc ı maḳṣaddur

(V) O yektā ᶜālem ārā şehsuvār ı mülk i lā hūtuñ
Felek çevgān-ı fermānında bir kūy-ı zeberceddür

(VI) Sütūr-ı ḥarf evṣāfında şeb-dūde şafaḳ laᶜlī
Felek levḥ-i zer-efşān noḳṭa encüm māh-ı nev meddür

[E.308ᵃ](1)Mezbūr Nazīmuñ nazm eyledigi manẓūmātından birkaç ġazel-i tāze-zemīn ile (2)bu maḥal tezyīn olındı.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Mey-āşāmān-ı bezm-i ᶜişrete ey ḫāne mey-ḫāne
Ḫuṣūṣā sāḳī-i meclis ṣuna kestāne-i mestāne

(4) Sözüñ zehrāᵹe-nūşānu ġama tiryāḳ-ı şevḳ eyle
Zebānuñ nīş-i āzār eyleme yārāne mārāne

(5) Mesīḥ-āsā seyāḥat eyleyenler pāy-ı himmetle
Baṣar evvel ḳademde kürsī-i gerdāne merdāne

(6) Ṣafāsından ider saᶜy-ı ṭavāf-ı Kaᶜbe-i maḳṣūd
Girüp iḥrām-ı şevḳe yüz dutan Ḥannāne Mennāne

(7) Gelür bir kāh-ı kemterden sebük,kūh-ı girān olsa
Eger bār-ı günāhum konsa nāçīzāne mīzāne

(8) ᵛAduv ᶜaşıḳ geçer yāre benümle imtiḥān olmaz
Ne inṣāfa gelür ḫaṣm ey dil-i şeydāne meydāne

(IV)[bir]:metinde boş bırakılmıştı.vezini tamamlamak için ilave edildi (308ᵃ-1,2)(başlık):Ġazel-i tāze zemīn W./ (7)(beyit): - W./

(9) Olursa mazhar-ı feyż-i Ḫudā nuṭḳ-ı cihāngīrūn
NAẒĪMĀ ḥükm ider Ṭūrān ile İrāne mīrāne

(10) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(11) Ġınā-yı ḳalb ile meyl eyleyen fütādelige
İder gedālığı tercīḥ şāhzādelige

(12) Ḥaẕer ki çoḳ şeh-i ferzāne-ṭavr-ı naṭ^{c}-ı ġurūr
Hezār ^{c}acz ile virdi rıżā piyādelige

(13) Miṣāl-i ġonce olur teng-ḫāṭır u dil-ḫān
Cihānda gül gibi mā'il olan güşādelige

(14) Bileydi virdigi derd-i ser-i ḫumāri eger
İderdi şīre-i engür tövbe bādelige

(15) Tennezül eylemeye jende-pūş-ı istiġnā
Virürse aṭlas-ı gerdūni çarḫ-ı sādelige

(16) Çeken o ḳaşları yāyūn maḥabbeti çilesin
Ḳod-i ḥamīdesin vaḳf ider kepādelige

(17) Kümeyt-i ṭab^{c}-i NAẒĪME hemīşe ḫazīn-i feyż
Cevāhir-i sühanın gönderür kılādelige

(18) VELEHU

---

(10)Velehu:Ġazeliyatındandur W./ (1 ila 10)arasında yer alan Ġazelle (10-17)arasında yer alan ġazel arasında (W.294^{a})da takdim ve tehir vardır/

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(19) Olup peşmīnesi köhne ridā-yı zāhid eklenmiş
N'ola düşse ᶜaṣāya kāse-i ᶜömri direklenmiş

(20) İḥāṭa eylemiş ḫaṭṭı nigāh-ı düzd-i ᶜāşıkdan
Çekilmiş ḥavle-i bāġ-ı ruḫ-ı dil-dār riglenmiş

(21) Çiçek ruḫından ol kālā fürūş-ı nider ḥüsnüñ
Ḳumaş-ı behçeti hicrānlıdur yer yer çiçeklenmiş

(22) ᶜİzārı üzre olmış ḫalḳa ḫalka ejder-i zülfi
Ṭılsım-ı genc-i ḥüsn-i yār da ḳat ḳat göreklenmiş

(23) Yine bezm-i maḥabbetden nigāh-ı mest-i cānāna
Çeker bir kāsesin āşık kebāb itmiş böreklenmiş

[E.308ᵇ](1) O ebrū-yı kemāndanuñ görüp ẓan eylemeye müjgān
Ḥadeng-i ġamze-i dil-dūz-ı cānāndur yeleklenmiş

(2) Yine ḫayl-i ḫayāl-i yār ḫūn-ı eşküme ḳanmış
Kenār-ı cūy-bār-ı çeşmüme ḳonmış yemeklenmiş

(3) Mey-i cām-ı ḫacālet surḫi-i ḥall itmedi yāre
Diriġa ᶜuḳde-i dil germi-i şerm ile beklenmiş

(4) NAẒİM-İ zār şimdi bir ferişte-ḫūye meyl itmiş
Geçüp nefs ü havānuñ şerr ü şūrından meleklenmiş

(18-23),(308ᵇ-1-4): - W./

(5)VELEHU

Vezni:-.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Gevher-i hūrşīde yazsan nām mānend-i nigīn
Rāst nāmūn geç ider iᶜlām mānend-i nigīn

(7) Geç-nümā olma ṣakın mirāt-ı ḳalbūn itmesün
Çerḫ-ı bed-gevher şikest-endām mānend-i nigīn

(8) Türş-rūya mevce-i deryā yiter ibret NAZĪM
Çīn-i bīşānı ḳalur encām manend-i nigīn

(9) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Mey ki iksīr-i ṣafā-endīşedür her ḳaṭresi
ᶜĀrıż-ı yāre ṭarāvet pīşedür her ḳaṭresi

(11) Bī-sütūnda cūşīş-i hūnābe-i Ferhādı gör
Cevher-i ḥasret-nüma-yı tīşedür her ḳaṭresi

(12) GÜLBÜN-İ ṭabᶜum NAZĪM ol girye şādāb itti kim
Feyż-i cāvīd-i ḥayāt-endīşedür her ḳaṭresi

(I) VELEHU

Vezni: - -.-/.- -/- -.-/.- -

(II) Vefk-i cemāli ol ḫaṭṭ pergār-vār çizdi
Devr-i ruḫında fitne āḫır kenār çızdı

(5-8) Velehu. - W / (9-12, Velehu. - W /

(III) Nakş oldı ebruvānı levh-i dilümde yārūñ
Ressām-ı ᶜışk güyā bir zü'l-feḳār çizdi

(IV) Ṭarḥ itdi üstüḫānum metn-i cünūna mıṣṭar
Ẓan itme anı ancaḳ Kays-ı nizār çizdi

[W.294ᵇ](V) Peymān idüp benümle bünyān-ı ittiḥāda
(VI Resm-i binā-yı ᶜahdi çoḳ bozdı yār çizdi

(VI) Āgūşın itdi āhır dil-dār-ı tavḳ-ı teshīr
Her ḥalḳa-i füsūn kim ᶜuşşāḳ-ı zār çizdi

(VII) Aḥkām-ı derdi anla taḳvīm ᶜışḳdur bu
Ṭomārını bu fennüñ üstād-ı kār çizdi

(VIII) Noḳṭa döküp żamīri bildi o ḫāl ü ḫaṭla
Reml-i dili NAZĪMĀ bir gül-ᶜiẕār çizdi

(13) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(14) ᶜAceb midür bile gitse gönül de nāme ile
O şūḫa kāġıd uçurdum yine ḥamāme ile

(15) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(16) Gören ḫaṭṭ-ı āver o māhı ṣanur bu ḳāmet ile
Ki koptu fitne-i āḫir-i zemān ḳıyāmet ile

(I-VIII):-E / (15-16,Velehu:-W /

(17)VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(18) Midad-ı eşkile müjgānlarum ki hame olur
O şūha her nigehüm bir niyāz-nāme olur

(19) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(20) Piyāle elde ne dem bezme habīb gelür
Ayāğuma ayağıyla benüm naṣīb gelür

(21)Mevlevī Şeyhī Dede Yūsuf fevtine didigi tārīhdür

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Didi Nīl-i sirişke ġark olup Ya^{c}kūb-ı dil tārīh
^{c}Azīz-i tekye-i mıṣr-ı hüdā ola Dede Yūsuf Sene 80

(23)Mevlevī Şeyhi Seyyid Halīl Efendi fevtine didigi tārīhdür.

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[E.309^{a}](1) NAẒĪM fevtine giryān olup didüm tārīh
Halīl Efendiye dā'im cenān ola me'vā Sene 88

(2)Mevlevī Şeyhi Neşāṭī Ahmed Dede fevtine didigi tārīndür

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Naẓīmā güş idüp fevtin didüm feryād idüp tārīh
Ola rūh-ı NEŞĀṬĪ ^{c}andelīb-i sidr vü Ṭūbā

(4)Şeyh Mehmed Mıṣrī fevtine didigi tārīhdür Sene 85

(I-VIII):-E./ (15-16)Velehu:-W./(21)(Başlık):Tārīh-i vefāt-ı Yūsuf Dede Şeyh-i Mevlevī W / (23)(Başlık):Tārīh-i vefāt-ı Halīl Efendi Şeyh-i Mevlevi W / (309^{a}-2)(Başlık):Tārīh-i vefāt-ı Neşāti Şeyh-i Mevlevi W. / (4)(Başlık):Tārīh-i vefāt-ı Şeyh Mehmed Mısri W./

Vezni: - -.-/.- -/- -.-/. -

(5) Kutb-ı sipihr-ı ᶜirfān ġavs-i zemāne Mısrī
Rıhlet idüp fenādan mülk i bekāya göçdı

(6) Ayak çeküp yūdı el bu meclis-i cihāndan
Cennetde kevser içdi hūr-ı cenānı koçdı

(7) Pervāz idince ᶜadna didüm NAZĪM tārīh
Cān-ı ᶜazīz-i Mısrī bir kumrı gibi uçdı Sene 1105

(8)Bir meh-pāre-i evc-i letāfet lihye-dār-ı hüsn olduḳda didiġi tārīndür

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Görince lihye-i pāküñ didi mesrūr olup aḥbāb
Şeb-i ᶜiyd-i cemālüñ ġālib oldı Şām-ı ḳadr üzre

(10) NAZĪM āsā neşātumdan didüm tārīhin ol ḥattuñ
Yazıldı āyet-i vel'leyl gūyā levh-i bedr üzre

(11)Kemān-keş Ḥamāmcı-zāde fevtine didiġi tārīhdür

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(12) Bir Kemānkeş pehlevān atdı oḳın yaṣdı yāyın
Ḥaḳ bu fenn-i ḳabzanuñ olmışdı merd-i kāmili

(13) Gerçi tāş dikmişdi Ok Meydānına ol nām-dār
ᶜĀḳibet seng-i mezār oldı o yolda ḥāsılı

(14) Düşdi ḥāke bir ḥadeng-endāz tārīhin didüm
Cennet-i firdevs ola Ḥamāmcı-zāde Menzilī

---

(8)olduḳda didiġi:oldıġına W./ (9)cemālün.cemali W./ (11)(Başlık): Tārih-i vefāt-ı Kemān-keş Ḥamāmcı-zāde W./

[W.295a] [E.309b] (1) NEYLÎ

(2)İsm-i şerîfleri Ahmed'dür. Hürşîd-i cihân-tâb-ı maʿârif ve kemâl olan vücûdı (3)matlaʿ-ı Istanbul'dan ṭulûʿ itmişdür. Hâlâ ecille-i fuḥûldan pîrâye baḥş-ı (4)ṣadâret-i Rûm ʿallâme-i zemân Mirzâ-cân-ı devrân Mirzâ-zâde (5)Şeyḫ Mehmed Efendi Ḥażretlerinüñ birâder-i ʿâlî-i güherleridür. Evâ'il-i ḥâlinde (6)taḥṣîl-i ʿulûm idüp maḥâdim-i kirâma maḥsûs olan ṭarîḳ-i saʿâdet-(7)refîḳ-i tedrîse dâḫîl olup refte refte kaṭʿı merâtib-i muʿtâde (8)iderek Süleymâniyye'den İzmîr ḳażâsı ile nâ'il-i merâm olmışdur. (9)Ḥakkâki lâyıḳ-ı ʿizz ü iḳbâl bir maḥdûm-ı melek-ḫiṣâldür. Ḫuṣûṣâ (10)ʿulûm-ı ʿArabiyyenüñ merd-i meydânı ve ʿarṣa-i naẓm u inşânuñ (11)fâris-i devrânı olup selâset-i eşʿâr-ı feṣâḥat şiʿârı (12)zevḳ-baḥş-ı ṣafâ-yı leb-i cûy-bâr ve güftâr-ı âb-dârı güher-niṣâr (13)bir kâmil-i rüzigârdur. Her fende kemâl ile meşhûr bir vücûd-ı maʿmûrdur. (14)Bu çend ebyât âṣâr-ı ḳalemleri olan eşʿârındandur.

(15) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(16) Ḫaṭ-ı rûyı ḳomadı naḳd-ı sirişke ḥâcet
Vech-i taḥrîr iledür şimdi metaʿ-ı vuṣlat

(17) Nîk dil ʿâşıḳ-ı ṣâdıḳ ḳatı nâdir bulınur
Reme-i zümre-i aġyârdadur bed bereket

(18) Vâj gün-naʿl disem râstdur ebrûlarına
Ki ider ʿâşıḳa îmâ-yı ṭarîḳ-i miḥnet

(309b-2)ism-i şerîfleri:nâm-ı emcedi W./(4)ṣadâret-i Rûm:ṣadâret-i Rûm olan W./ (5)Ḥażretlerinüñ .-W./(5)ʿâlî:-W /(5)güherleridür:kihteridür W./ (6)ʿulûm idüp:ʿulûmdan ṣoñra W./ (6,7)saʿâdet-refîḳ.-W / (7,8)ḳaṭʿ-ı merâtib-i muʿtâde iderek Süleymâniyye'den:ḳaṭʿ-ı pâye-i ṭarîḳ iderek netice-i ṭarîḳ-i tedrîs olan Süleymaniye'den W / (9)bir maḥdûm-ı:bir ẕât-ı W./ (15)Naẓm:velehu W./

(19) Bilmem enbān-ı kerāmet mi devāt ey NEYLĪ
Muttaṣıl ḥāme çıḳarmaḳda metā'-ı ḥikmet

(20) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(21) Nuṭḳ-ı cān-baḫş-ı lebündür cāme-i ᶜişret bāna
Söylemez sāḳī dehānuñ sāġar-ı ṣoḥbet bāna

(22) Eyledüm gül-şende taḥḳīḳ-i riyāżāt-ı sunᶜ
Oldı evrāḳ-ı gül-istān nüsḫa i ḥikmet bāna

(23) Güşe-i hecre işāretdür o şūḫuñ ġamzesi
Böyle āfetden nice me'mūl olur vuṣlat bāna

[E.310ᵃ] (1) Teng-nā-yı dehr eylerdi beni efsürde dil
Olmasa NEYLĪ zemīn-i şiᶜrde vüsᶜat bāna

(2) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Ḥüsnī āfāḳı ṭutup pençe-i ḫūrşīd gibi
Cānda oynar o mehüñ ġamzesi nāhīd gibi

(4) Cāy-gīr oldı süveydāda ümīd-i vaṣluñ
Dil-i eṭfāle düşer dāᶜiye-i ᶜiyd gibi

(5) Ḥarf-i mudġam gibi ol kim ola cinsiyle behem
Erresin çerḫ ṭutar farḳına teşdīd gibi

(6) Olmadı vaṣlı o şūḫuñ nice hengām oldı
Devḥa-ı dilde olan bāve-i ümmīd gibi

(7) Resm-i mahsūs ile te'sīs-i sühan kıl NEYLĪ
Tābi^{c} olma selef-i elfāzına te'kīd gibi

(8)VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -. -.-

(9) ^{c}Alem bakılsa safha-'i ^{c}ibret degül midür
Eczā yı kevn nüsha-i hikmet degül midür

(10) Geldükçe bana nāvek-i cevrün rakībe de
Sehv ile rāst gelse isābet degül midür

(11) Nahcīr-i kāmī elde bilürse ^{c}aceb midür
Dil-i şāh-bāz-ı sā^{c}ad-ı himmet degül midür

(12) Bak cūş bahr-ı eşküme ağūş-ı vasla gel
Cānā kenār cāy ı selāmet degül midür

(13) Şāh-ı bahār açdı çemen mülkini yine
Erbāb-ı ^{c}īşe vakt-ı ganīmet degül midür

(14) Berk-ı nigāhī itdi hebā hırmen-i dili
Ol şūh-ı fitne-cū ^{c}aceb āfet degül midür

(15) Kalsa güşāde dīde-i hürşīd ü meh n'ola
Neylī bu ^{c}ālem ^{c}ālem-i hayret degül midür

(16) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Bezm-i mey öyle gerek meşreb-i rindāna göre
Dīde-i sāgarı rūy-ı gamı bi-gāne göre

(18) Şāhid-i mey çoḳ Aristoları bī-hoş eyler
Aḳl-ı evveldür o kim anı ḥakīmāne göre

(19) Bunca sūzişleri pervāne-i ᶜışḳuñ efsūs
Māye-i ḫandedür ol şemᶜ-i şeb-istāna göre

[W.295ᵇ](20) Seyr ider ḥüsnin o şūḫuñ dil-i sevdā-zedenüñ
Bilsün āşüftelügin zülf-ı perişāne göre

(21) NEYLİYĀ yok sözüm el-ḥaḳḳ ki naẓīr olmaz imiş
Naẓm-ı pāḳīze-i ḳāmī-i süḫandāna göre

(22) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(23) Muṭribā meclis-i ᶜışḳa ṭarab-āversin sen
Māh da mihr gibi ḥüsnile mihtersin sen

[E.310ᵇ](1) Ceyş-i ġam neyle girift-i dile āheng itse
Şāh manṣūr ile bir demde muẓaffersin sen

(2) Būselikle eger ᶜuşşāḳa virürseñde ḳarar
Yoḳ muḫālif sāña ḳarşuñda muḫayyersin sen

(3) Dāġ-ı ᶜışḳuñla ki dil itdi nevā-yı ḳānūn
Alup ey ḳāşı kemānum ele neylersin sen

(4) Eyledün beste-i zencīr uṣūlile dili
O müselsel naġamātiyle füsūngersin sen

(20,Bilsün:neylesün W./(22-23),(310ᵇ-1-7): - W./

(5) Dest zen şevk-i kudūmūnla buzurg küçek
Yā ᶜırāḳ u ᶜaceme velvele-güstersin sen

(6) Zühre dem-sāzūn olup itdi makamını bülend
Māye-i feyż-i hümāyūnı aḫtersin sen

(7) Olsa evfer ne kadar sāna niyāz NEYLİ
Evc-i şehnāzda ṣad perde füzūn-tersin sen

(8) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Pervānede bülbül gibi nālişler iderdi
Şemᶜūn de eğer ġonce ṣıfat-ḫārı olaydı

[E.311ᵃ](1) NĀYĪ

(2)Bostān-ı fünūn-ı maᶜārifūn serv-i ser-efrāzı gül-istān-ı bezm-i letāyifūn hezār-ı (3)nağme perdāzı hālā Galaṭa Mevlevī-ḫanesi Şeyḫi ᶜOsmān Dede Efendidür.(4)Şemᶜ-i vücūdı Şeb-istān-ı Sitanbul'dan firūzān olmışdur.Evā'il-i ḥālinde li-münşiihi

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) Güş-ı cānı ṭūt yine dinle ṣādā-yı bi-şinevi
Ney imiş Ḥall-i Rumūz-ı Müşkilāt-ı Meşnevī

(6) Der-gehīne Ḥażret-i Rūmī'nün eyle intişāb
Mevlevī şev Mevlevī şev Mevlevī şev Mevlevī

(7)nidāsıyla ṭarīḳ-i ṣafā refīḳ-i Mevleviyye'ye sālik olup Ney ile azmāyiş-i ṭabᶜ (8)iderek kārını kemāle irişdirüp nice zemān Ġalaṭa

---

(311ᵃ-3):şeyḫi:şeyh_ olan W./ (8)Ġalaṭa tekyesinde: - W./

Tekyesinde neyzen-başılık [W.296^{a}](9)rütbesiyle dervîşân-ı ᶜāşıḳāna safālar baḫş iderek ḫayr duᶜālarına mażhar (10)oldukdan soñra cevher-i żātı müsteᶜidd-i iksîr-i irşād olmağla (11,ġavsü'l-vāsilîn Ġavsî Aḥmed Dede Efendi'nüñ naẓar-ı feyż eseriyle taḥṣîl-i maᶜrifet ve tekmîl-i ādāb-ı (12)ṭarîḳat idüp mażhar-ı kemāl olmağla Ġavsî Efendi'ye dāmād olup baᶜdehu yerine (13)ol zāviye-i feyż-resānda meṣned-nişîn-i meşîḫat olup ḫalā ders-i (14)Meṣnevî ve naḳl-i Maᶜnevî ile sübḥa gerdān-ı eyyām-ı leyāldür.Ḥaḳḳā ki bir şeyḫ-i bi-riyā (15)ve bir ᶜārıf-ı şîrîn edādır. ᶜİlm-i edvārda te'lîfe ḳudreti ve fenn-i mūsıḳîde (16)taṣnîfe liyākatı olup ᶜale'l-ḫuṣūṣ envāᶜ-ı ḫuṭūṭun daḳîḳadānı (17)olmağla ḫaṭṭ-ı taᶜlîḳde ḥāme-i āhenîn-i nāy-ı nevā-sāzı ᶜİmād-ı beytü'l-işrāḳ-ı (18)cihāndur.Ḥattā ḫaṭṭ-ı taᶜlîḳa müteᶜallik zebānlarından ṣudūr iden ebyātdan (19)birḳaç beyt-i laṭîf bu münāsebet ile bu maḥalle taḥrîr olındı.

(20) NAZM

vezni. -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Gāh gehî olsa güşād-ı ebruvān
Tākibi her dîde ṭarab-baḫş-ı cān

(22) Ruḫları gül gül ider andan edeb
Bînî elif mîm-i dehen ġonca -leb

---

(9)dervîşân-ı ᶜaşıḳāna.ᶜāşıḳān-ı dervîşāna W./ (10)oldukdan soñra: olmağla W./ (10)olmağla:olup W./ (11)ġavsü'l-vāsilîn Ġavsî Aḥmed Dede Efendi'nüñ.Ġavs-ı ᶜaṣr olan şeyḫ Aḥmed Gāvsî'nüñ W./ (11)ādāb-ı: resm-i W / (12)Ġavsî Efendi'ye dāmād olup:dāmādı olup W./ (12,13)baᶜdehu yerine ol zāviye-i feyż-resānda: baᶜdehü şeyḫ Aḥmed Ġavsî āzim-i tekyegāh-ı beḳā oldukda yerine ol zaviye-i feyż resānda W/ (13)meşîḫat olup:meşîḫat-ı ᶜizz ü temkîn olup W / (14)leyāldür.leyāl olmışdur W./ (15)şîrîn edādur.ᶜİlm-i edvārda:şîrîn-edādur. Ḥvḳāt-ı ᶜömr-i ᶜazîzin żāyiᶜ itmeyüp taḥṣîl i maᶜārife ṣarf-ı dikḳat ile ᶜilm-i edvārda W./ (18)Ḥattā: -W./ (W.296^{a}-21)de "Neṣr" başlığı vardır.

(23) Kıldı zenahdānını nūn-ı mübīn
Sūre gibi surh idi ruhlar bi-bīn

(24) Enfine sūrāhlar itmiş çü hā
Hā idi ammā ki ne hā dāl fā

[E.311^{b}](1) Güs-ı latīfi hatt-ı ta^{c}līkde
Sād misāl iki taraf berzede

(2)Cümle-i āsārından peygamberān-ı ^{c}alīşān salavātu'l-lāh-ı ^{c}aleyhim ecma^{c}īn (3)Hażerātınuñ mu^{c}cizāt-ı bāhirü'l-berekātların cem^{c}ü nazm idüp rişte-i (4)tahrire keşīde kılduġı "RAVZATÜ'L-İ^{c}CĀZ" nām kitab-ı müstetāb rakam-zede-i (5)kilk-i ihtirā^{c}ı oldugı subh-ı sādık gibi rūşen ve hüveydādur [W.296^{b}](6)Ol eser-i celīlenüñ ibtidāsından birkaç beyt-i şerīf bu mahalle tahrīr olındı.

(7) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(8) Bismi'l-lahirrahmani'r-rahīm
Küngüre-i tāc-ı kelām-ı kadīm

(9) Besmele ve Hamdele ve Salvele
Mūcib-i te'līf olur ehl-i dile

(10) Hamd hezārān ve senā bī-kıyas
Ol ahad u vāhide bī-had sipās

(11) Ol ki sameddür ana kasd itdi cān
Cümleye maksūddur ol müste^{c}ān

(E.311^{b})de (2)den önce "Nesr"başlığı yoktur/(4)nām:nāmında olan W./ (5)olduġı:-W./ (6)ibtidāsından:evvelinden W./

(12) Lem yelidi dinle velem yüledi
Toğmadı hiç kimseyi toğurmadı

(13) Kimse ana benzemedi hiç ebed
Dinle ne dir yok ana küfüven ahad

(14)Nazm eyledigi na^{c}t-ı şerifden birkaç beyt-i latif tahrir olındı

(Rubā^{c}i vezni)

(15) Ey pāk-nijād u pāk-dil ü nūr-i pāk
Hayrān seni derk itmede akl u idrāk

(16) Hoş zāhir ider hakīkatün rütbesini
Levlāke levlāke lemā halaktü'l-eflāk

(I)Eş^{c}ārından birkaç beyt tahrīr olındı

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Düşen sahrā-yı tāb-ı hüsn yāre turmasun bir dem
Sakınsun perde-i envār anı eylemez mahrem

(III) Terennüm-senc olup geşt-i melāmet eyleyen ^{c}āşık
Sakınsun reh-güzār-ı dil-rübā da gezmesün pür-ğam

(IV) Gönül ğam dīdeler gür-nem,yanar derd-i dili derhem
Sakınsun mülk-i istignāsın ol şeh sanmasun muhkem

(17)Ğazeliyyātından birkaç beyt tahrīr olındı

vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(18) Gerçi dervīş-i fakīrüm ser ü sāmānum yok
Devlet-i şāh-ı cihān-bāna şitābānum yok

---

(14)(Başlık): der Na^{c}t-ı Seyyidü'l-mürselin W./ (I-V):-W./

(19) Künc-i gülḫan bana cāy oldı ise ᶜālemdür
Ġayr-i maṣnūᶜ-ı Ḫudā seyre gül-istānum yoḳ

[W.297ᵃ] (20) Dehenüñle baña vaᶜad itmeye vaᶜad itmişsin
Dime yok yerlere vaᶜad eyleme sulṭanum yoḳ

(21) Cānuma cān ile ḳaṣd eyler ol aġyar benüm
Cānā aḥvālümi ᶜarż eylemeġe cānum yoḳ

(22) Ney gibi nāle vü āh eylemede giryānum
Şeh-süvārum dime NĀYÎ gibi nālānum yoḳ

(23) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[E.312ᵃ] (1) Ḳaçanki meh revişüm pür-żiyā gelür görinür
Derūna dīdeye neşv ü nümā gelür görinür

(2) Ne cānibe naẓarum eylese mürūr u ᶜubūr
Ḫayālüme o peri rū-nüma gelür görinür

(3) Gider mi güşe-i nazzāreden gel inṣāf et
Ki her naẓarda o mehrū-żiyā gelür görīnür

(4) Gelür gider görinür sūreta velī maᶜnā
Çū mihr u mah ṣabāh u mesā gelür görinür

(5) Taḥammül itse temāşā-yı rūy-ı yāre naẓar
Ne denlü ẓāhir olur müddeᶜā gelür görinür

(6) Hezār nāzile bir kerre eylese teşrīf
Hezār nāşī hezār āşinā gelür görinür

(7) Gel imdi NĀYĪ-İ bī-çāre nā-ümīd olma
Bu gösterişler ile ol hümā gelür görinür

[E.312^{b}](1) NEDĪM

(2)Nāmı Aḥmed'dür.Gevher-i girānmāye-i vücūdı kān-ı Stanbul'dan ẓuhūr itmişdür. (3)Evāḫir-i salṭanāt-ı sulṭān İbrāhīm ḫānda Rūm-ili ḳādī ᶜaskeri (4)olan Muṣṭafā Efendi'nüñ nebīresidür. Vālidesi ṭarafından (5)nesebleri tārīḫ ṣāḥibi ḳara Çelebi-zāde ᶜAbdü'l-ᶜazīz Efendi'ye müntehīdür. (6)Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i dest-māye-i ᶜirfān idüp ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim (7)ü mülāzım olmaġla ḥālā müderrisīn-i kirām zümresine dāḫil olmışdur. (8)ᶜAṣruñ şuᶜarāsından ve ᶜahdıñ füṣaḥāsından lāyıḳ-ı ᶜizz ü iḳbāl (9)bir maḫdūm-ı melek-ḫiṣāldür. Eşᶜārı ġāyet muḫayyel ve güftārı ḳati (10)bī-bedeldür. Bu birḳaç beyt-i laṭīf ol vücūd-ı şerīfüñ āṯārındandur.

(11) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Dirīġ-i āyīne-āsā buldum yüz ser-tırāşumdan
Ḫurūş-ı āb-ı şemşīr-i teġāfül aşdı başumdan

(13) Süvār ol ey perī gerdüşler it gül-gūn-ı ḳaşmümle
Ki ben ebrū-yı zīn āmāde itdüm sāna ḳaşumdan

(14) Girībān-ı çāk olup ḥayretle ṣundum destine nāgeh
Dil-i ṣad pāremi ben şāne ẓann itdüm telāşumdan

(312^{b}-4,5)Vālidesi ṭarafından nesebleri:nebīresidür.Cedd-i māderīleri W. / (5)Efendi'ye müntehidür:Efendi'dür W. / (6-7)ṭarīḳ-ı ᶜilme ᶜazīm ü mülāzım olmaġla:ṭarīḳ-i tedrīse ᶜazīm olmaġla W. / (9)melek-ḫiṣāldür:ḫūb-ḫiṣāldür W. / (10)ol vücūd-ı şerīfüñ āṯārındandur:anuñdur W. /

(15) Dahi gelmez kelāl ol neşter-i ser-tīz-i müjgāna
Felekler şīşe-i ḥaccāma döndi ḳanlu yaşumdan

(16) Nedīmā dahi cünbüş gelmedi ol ṭāḳ-ı ebrūya
Nigū nisār oldı bin kūh-ı taḥammül irtiᶜāşumdan

(17) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(18) O şāhın iki ḳolum bend idüp meyānesine
Piyāde-i emelüm çıḳdı ferz-hānesine

(19) Nesīc-i fitneye naḳş atmaḳ ister ol ṭannāz
Şikenc-i zülfini peyveste itdi şānesine

(20) Feżā-yı sīnede bir yavrı besledüm şimdi
Ḳonuşdı eller ile gelmez āşiyānesine

(21) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Serümde penbe dāġ-ı ārzū bağrumda başum var
Cebīn-i māha dest-i red urur bir ser-tırāşum var

(23) Bi-ḥamdi'l-lah sıṭl-ı dil-keşinde nem ḳalur cānā
O zülfüñ bend-i zencīrindeyüm çeşmümde yaşum var

[E.313ᵃ](1) NEDĪMĀ nāmını mümkin mi naḳş ey nevg-i tīġ-ı āh
Dil-i yār aḍlu bir elmāsdan ḳıymetlu ṭāşum var

(I) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(11) Nerm ten dil-berlerün āzārı da şīrīn olur
Lezzetin telḫ eylemez çīn-i cebīn pālūdenün

(2) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Ḫastalıklardan amān görmeye çeşm-i siyehün
Mūmiyā bulmıya ᶜālemde şikest-i külehün

(4) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(5) Gamze pür zehr çıḳar çeşm-i teng-ḫūsından
Kişver-i ḫüsninün ejder daġar āhūsından

(6) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(7) Göstermez oldı laᶜlini ol ḫatt-ı nev-ṣakın
Taḥrīm-i Ḫamra nāzil olan āyet olmasun

(8) NEŞR

(9)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān Gāzī Ḥażretleri teferrücgāh-ı ḫāṣ u ᶜām olan (10)Kāġıdḫānede SAᶜDĀBĀD nām maḥall-i dil-güşāde bir ḳasr-ı bi-ḳuṣūr bünyād eyleyüp ikiyüzden (11)ziyāde Devlet-i ᶜĀliye ricāline bāġlar iḥsān idüp herkes ziyāde (12)tekellüfler ile ḳasrlar binā itmekle ᶜaṣrun ṣuᶜarāsı muṣannaᶜ tarīḫler (13)ve kasideler naẓm idüp şāᶜir-i mezbūr dahi bu şarkıyı naẓm itmişdür.

(14) Şarkī der medḥ-i Saᶜdābād

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(I-II)metinde kenardadır:-W./ (2-5)Velehu. "W"nüshasında kenardadır./ (6-13)Velehu,Neşr: - W./

(15) Bir safā-baḫş idelüm gel şu dil-i nāşāda
Gidelüm serv-i revānum yüri Sa^{c}dābād'a

(16) İşte üç çifte ḳayıḳ iskelede āmāde
Gidelüm serv-i revānum yüri Sa^{c}dābād'a

(17) İzn alup cum^{c}a namāzına diyü māderden
Bir gün ugurlayalum çerḫ-i sitem-perverden

(18) Dolaşup iskeleye ṭoğra nihān yerlerden
Gidelüm serv-i revanum yüri Sa^{c}dabad'a

(19) Gülelüm oynayalum kām alalum dünyādan
Mā'-i Teşnīm içelüm çeşme-i nev-şeydādan

(20) Görelüm āb-ı ḥayāt aḳdığın ejderhādan
Gidelüm serv-i revānım yüri Sa^{c}dābād'a

(21) Geh gelüp ḳaṣr-ı cennān seyrine ḥayrān olalum
Geh varup ḥavż kenārında ḫırāmān olalum

(22) Geh şarḳı oḳuyup gāh ġazel-ḫ^{v}ān olalum
Gidelüm serv-i revānum yüri Sa^{c}dābād'a

(23) Bir sen ü bir ben ü bir muṭrib-i pākīze ṣadā
İzniñ olursa eger birde NEDĪM-İ şeydā

(14-25) şarḳı der medḥ-i Sa^{c}dābād: - W./

(24)Ġayrı yürānı bu gönlün idüp ey şūḫ-ı fedā
(25)Gidelüm serv-i revānum yüri Ṣa^{c}dābāda

[W.297^{b}] [E.313^{b}](1) NECĪB

(2)Namı Meḥmed'dür.Niḥāl-i vücūdı gül-istān Ebi Eyyūb'dan neşv ü nemā bulmışdur. (3)^{c}Aṣrında SUYOLCI-ZĀDE dinmekle ḳarīn-i iştihār olan ḫaṭṭāt-ı cihān (4)kāmil-i devrān Muṣṭafā Efendi'nün nebīre-i necābet-semīridür Mülk-i (5)mevrūsı olan vādi-i ḥüsn-i ḫaṭṭ-ı sülüṣ ve neshe mālik ve ṭarīḳ-i (6)ḳużat-ı Mısrıyye'ye sālik olup ma^{c}ārif-i cüz'üyye ve külliyede māhir (7)ve naẓm ü inşāya ḳādir olan şu^{c}ara-yı ^{c}aṣrdan olmağla bu birkaç 8)beyt-i ra^{c}nā ẕade i ṭab^{c}-ı bī-hemtāları olan āṣārındandur ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

(9) NAZM

Vezni: - -./-. ./. -./-.-

(10) Yārun görince āhū-yı çeşm-i remīdesin
Nergis çemende ḥayret ile açdı dīdesin

(11) Görmekle la^{c}l-i nābunı seyreyle zāhidi
Taġyīr-i meşreb eyledi bozdı ^{c}aḳīdesin

(12) Ber-geşte eylemek seni şāyed murād ider
Çarḫun tevāżu^{c} anlama ḳadd-ı ḫamīdesin

(13) Dilden ġubār-ı ġuṣṣa-i ref^{c} eyler ey NECĪB
Gör ṣafḥa-ı ruḫunda ḫaṭ-ı nev-demīdesin

(313^{b}-2)Eyyūb'dan:Eyyūb Ensārīden W./ (3)^{c}Aṣrında:^{c}aṣr-ı vaḥīd-i dehr W. / (3)dinmekle:dimekle W./ (3-5)ḳarīn-i iştihār..... mülk-i mevrūsi:meşhūr-ı cihān olan kāmil-i devrānun ḥafīdi olmağla mülk-i mevrūsi W./ (5)sülüṣ ve neshe :-W./ (8)bī-hemtāları:bi-hemtāsı W./ (8)ki bu maḥalle taḥrīr olındı: - W./

(14) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(15) Derūne nāvek-i müjgān-ı dil-dār uğramış geçmiş
Yine deşt-i cefāya ceyş-i tātār uğramış geçmiş

(16) Neden ḫār-ı elemle ḫāṭırum pejmürdedür bildüm
Meger kim gül-şen-i kūyına ağyār uğramış geçmiş

(17) NECĪBĀ seyriçün üftādegānın reh-güzārında
Süvār olup semend-i nāze ol yār uğramış geçmiş

(18) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(19) Bī-hūde düşdün üstine çün jāle ol gülün
Zaḫmet hevāya gitmesi günden ᶜıyān idi

(20) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(21) Nāle-i bī-eṣer artık çıḳmıyor gönlümden
Eşk-i ḫūnīni çeşmüm naẓarumdan düşdi

(22) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(23) Kemān-ı cevri çekilmez kiriş geçinme dilā
Çū tīr ṭoğrılıḳ itsen yine hevāya gider

(24) VELEHU

(18-24): - W./

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[E.314^{a}](1) Nevā-yı nāle-i ^{c}uşşāka ta^{c}n idüp neyler
Sükūt-ı sōfī-i har müsikī yerine geçer

(2)Müfti ^{c}Abdü'r-rahīm Efendi fevt olup yerine İsma^{c}il Efendi
(3)Şeyhü'l-İslām oldukda bu tārīhi nazm itmişdür.

(VII) Rūşinā eyleye hak dīdesini rü'yet ile
(VIII) Gözün aydın diye sükkān-ı cinān ^{c}ukbāda
(IX) Didiler cevher-i harf ile NECĪBĀ tārīh
(X) Cilve-bahş ola bekā ehline Aydın-zāde sene 1134

(8) NĀCĪ

(9)Nāmı Mustafa'dur.Istanbul'dan zuhūr itmişdür.Evā'il-i hālinde tahsīl-i ma^{c}ārifden sonra (10)mülāzım ve tarīk-i kažāya ^{c}āzim olmışdur. Hoş-nüvis olmağla katı çok (11)kitābet itmişdür. ^{c}Aşrun şu^{c}arāsından gāyet hoş-sohbetdür. Bu ebyāt anundur.

(12) NAZM

Vezni. .-.-/..- -/.-.-/..-

[W.298^{a}](13) Dū harf ise yine ma^{c}nā-yı hāy-ı hū birdür
Bakılsa manzar-ı nūr-ı dū çeşmüm hū birdür

(14) Yem āşinā-yı hakīkat şināsa zāhirdür
Görinse bī-^{c}aded emvāc n'ola cū birdür

(15) Tarīk-i Ka^{c}be'-i maksūd egerçi bī-haddur
Revendegān-ı mahabbetde cüstü cū birdür

(314^{a}-1): - W./ (2,3)(Başlık):İsma^{c}il Efendi Şeyhü'l-islām oldıgına bu tārīhi dimişdür W./ (11)kitābet itmişdür:kitābeti vardur W./ (11)bu ebyāt anundur:bu birkaç beyt āsārındandur W/(E.314^{a}.I-X) metinde kenardadır :-W/.

(16) Çü nokta sıfr ola gör ḳadd ü ḥaddi ẕikr ile
Ẕebān-ı ehl-i ḥakikatde güft-gū birdür

(17) Hezār pārede itsün bulınca dil-dārı
Be-Ḥaḳḳ-ı ḥālet-i Manṣūr ārzū birdür

(18) İdup mukābele mir'āt-ı nüsḫa-ı dille
Ma'l-i ḫaṭṭ-ı ruḫ yar mü-be-mū birdür

(19) Ẓuhūr-ı ᶜışḳ ola ẓāhir o dilde āyine-vār
Naẓarda ᶜāşıḳ u maᶜşūḳ rū-be rū birdür

(20) Yine o bezm-i fenāda dil itdi kendüyi ġayb
Ki anda NĀCĪ mey u neşve vü sebū birdür

(21)Şehīd ᶜAli Pāşā Mora ṭarafına giderken virdigi ḳaṣīdedendür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Bi-ḥamdi'l-lāh sūr-ı sürūr dem-be-demdür bu
Cihān-ı āsūde-i rāḥat ᶜaceb ferḫunde demdür bu

[E.314ᵇ](1) Zemāne-ı pür-ṭarab-ı ᶜālem güşāde dil feraḥ-ābād
Gönüllerden elem nā-bud gūyā vaḳt-ı cemdür bu

(2, Neşāṭ-ı ᶜaleme bāᶜiş degül illā ki var ise
Semiyyi çār yār-ı rābiᶜ-i ferruḫ ḳademdür bu

(3) Sütūde-menḳabet,pīrāye baḫş-ı sadr-ı dīvānī
Vezīri aᶜlem ü aᶜḳal şehidārā-ḫaşemdür bu

(21,(Başlık):ᶜAlī Pāşā'ya virdigi ḳaşīdedendür W./

(4) ᶜUṭarid böyle taḥrīr itmede evrāḳ-ı çarḫ üzre
Kerem-ver bende-perver ṣaḥib-i seyf ü ḳalemdür bu

(5) ᶜAdīlin görmedi kimse terāzū-yı tesāvīde
Naẓīrī gelmedi mi kevne ḫayr-ḥᵛāh ümemdür bu

(6) Semiyyi ḥayder-i kerrārdur çün belde şemşīri
Keserse ẕü'l-feḳār āsā n'ola tīġ-ı du demdür bu

(7) Nevā-yı nāle-i ḥāmem ne denlü pest ise ammā
Senün gül-zār-ı vaṣfunda yine bülbül ne ġamdur bu

(8) ᶜAzīmet vaktıdur yārab muẓaffer eyle ol ẕātı
Refīḳī çār yār olsun veḳīl-i zü l-ümemdür bu

(9) NŪRĪ

(9)Nāmı Meḥmed'dür.Güzīde-i büldān olan ḫak-ı pāk i Üsküdār'dan ẓuhūr itmişdür (10)Li-münşi'ihi:

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

Der leb-i baḥreyn cāy-ı dil-güşāyest Üsküdar
Ez du cānib mālik-i āb u hevāyest Üsküdar

(11) Nām-ı ḫak-i Kaᶜbe dāred der heme şehr i cihān
Zīn şeref der her ṭaraf merġūb-ı cāy est Üsküdar

(12)ᶜAṣrında iẓhār-ı kerāmāt-ı bāhire ile şöhret-şiᶜār olup Āsūde-i civār-ı (13)raḥmet-i perver-digār olan Üsküdārī Tenbel Meḥmed Efendi

---

(9-20) Nūrī: - W./

nām ʿazīzūn (14)nesline intisāb ile iftiḫār ider evā'il i ḥālinde maʿlūmdan mechūli (15)ve ʿāmilden maʿmūli fark idecek mertebe taḥṣīl-i ʿilm-i ṣarf ve naḥva (16)ṣarf-ı sāʿī nā-maḥsūr idüp fünūn-ı sā'ireden daḫi birer nüsḫa (17)gördükten sonra Beyt .

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

"Farīsi gū gerçi Tāzī bihter est
(18) ʿIşk rā ḫod ṣad zebān-ı diger est"

mısdāḳı üzre meşhūr olan (19)dīvānları tetebbuʿ ile maʿarif kesb idüp ʿaṣrūn şuʿarāsından olmaġla (20)bu birḳaç beyt-i raʿnā zāde-i ṭabʿ-ı bi-hem-tāsı olan eşʿārındandur.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.315a](1) Gam temekkün eylemez bir dem dil-i mesrūrda
Zāt-ı şīven cilve eyler mi libās-ı sūr da

(2) Yoḳ raḳīb-i bed-güher ḳalbinde mihrūn zerresi
İʿtimād it āfitāb olmaz şeb-i di-cūrda

(3) İştīyāḳ-ı nūr-ı dīdārunla ser-gerdān olan
Söyle ey nūr-ı baṣar sensiz ne görsün Tūr da

(4) Revnaḳ-ı mülk-i Süleymān'a naẓar eyler mi gör
Leméa-i ḥüsnūn tecelli itse çeşm-i mūrda

(5) Dilleri mest-i müdām eyler ḫayāl-i laʿl-i yār
Sāḳıyā var mı bu keyfiyyet mey-i engūr da

(315a-1-11): - W./

(6) Eyledi ᶜuşşāḳi dem-beste usūliyle o şāh
Muṭrıb-i bezmī ser-āġāz eyleyüp māẕhūr da

(7) Şarṭ-ı Īcād-ı sühan cemᶜiyyet-hāṭır imiş
Hūb ᶜaks itmez ṣuver āyine-i meksūrda

(8) NŪRĪ'yā ḥaddin mi inṣāf it naẓīre eylemek
Ḥall-i müşkil nükteler seyr eyledüñ manẓūrda

(9) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(10) Yārab dilümi bülbül-i gül-zār-ı kelām it
Elfāẓumı maḳbūl sühandān-ı enām it

(11) Tevfīḳuñı meşşāṭa idüp ḥüsn-i kelāma
Bu vādī-i muᶜciz-eseri şöhret-i nām it

(12) NİGĪNĪ

(13)Nāmı Mehmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜ Ḥażretlerinüñ (14)zemān-ı salṭanatlarında nice zemān der-gāh-ı ᶜālī yeñīçerileri aġāsı olup baᶜdehu (15)vezāret iḥsān olınup İstanbul Kaymaḳāmı olan Ḳara Ḥasan Ağa oğlunuñ (16)nice zemān ḫidmetinde olup mühürdārı olmaġla Mühürdar Çelebi dinmekle (17)şöhret-şiᶜārdur.Zümre-i yeniçeriyān ocāġı Aġāyāni gürūhına dāḫil olup (18)teḳāᶜüd iḫtiyar

---

(9-11)Velehu.-W./ (14)nice zemān der-gāh-ı ᶜālī:-W./ (14,15)yeniçerileri aġāsı olup baᶜdehu vezaret ihsan olınup İstanbul:sekbān-başı ve yeniçeri aġası ve İstanbul W./ (15)Aġā:-W / (16)nice zemān ḫidmetinde olup:-W / (16)dinmekle.dimekle W./ (17)zümre-i Yeniçeriyān:Yeniçeri W./ (17,18)aġāyani gürūhına dahil olup teḳāᶜüd:aġāyani zümresinden teka üd W./ (18)şehrüñ şuᶜarāsından : - W./

itmişdür. ᶜAṣruñ ẓurefāsından şehrüñ ṣuᶜarāsından ġāyet (19)ḫoş-ṣoḥbet olmaġla dā'imā ocaḳ aġālarınuñ müṣāḥibi olup biñ (20)yüz otuz dört tārīḫinde fevt olmışdur. Biñ yüz otuz tārīḫinde (21)vāḳiᶜ olan Nemçe Ṣulḥ'ına bu tārīḫi naẓm idüp Vezīr-i aᶜẓam-ı ᶜaṣr olan (22)Ibrāhīm Pāşā Ḥażretlerine virmişdür.

[E.315ᵇ] (1) Tārīḫ-i Ṣulḥ-i Nemçe

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(2) Ṣulḥa bādī oldı re'yüñ yāverüñ Allāh olup
Geldi dünyā ḫürrem itdi saᶜī ehl-i Mekke'yi

(3) Reşk idüp ᶜalem NİGİNİ didiler tārīḫini
Nemçe ṣulḥuñ āsaġā mermerde ḳazdı sikkeyi

(4)Muḥyīd-dīn ᶜArabī Ḥażretlerine dā'ima zebān-dırāzlıḳ iden Şeyḫ Süleymān (5)nefy oldukda bu tārīḫi dimişdür.

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(6) Nefyine İbni ᶜArab böyle buyurmış tārīḫ
ᶜArabī sikke Süleymān nicedür gördün mi

(7)Ġazaliyātından birḳaç beyit taḥrīr olındı.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) O ḫaṭṭ kim cā-be-cā ruḫsār-ı dil-berde nümāyāndur
Diyār-ı ḥüsnini taḫrībine ceyş-i ehl-i isyāndur

---

(19)olmaġla:ve güşāde-meşreb olmaġla W./ (19)müṣāḥibi olup:vesā'ir kibār-ı devletüñ nedīm u muṣāḥibidür W./ (20)biñ yüz otuz dört tārīḫin de fevt olmışdur:-W / (20,21)tārīḫinde vāḳiᶜ olan Nemçe ṣulḥına bu tārīḫi:tārīḫinde Nemçe kralı ile olan ṣulḥa bu tārīḫi W./ (21,22)ᶜaṣr olan İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerine virmişdür:İbrahim Pāşā Ḥażretlerine virüp mazḫar-ı iḥsān olmışdur W./ (4)şeyḫ Süleyman nefy olduḳda -W./ (5)bu tārīḫi dimişdür bu tārīḫi naẓm itmişdür W./ (W.298ᵇ-19)da "sene 30" olarak verilmiştir.(E.315ᵇ-6)da Sene verilmemiştir (7-10): -W /

(9) Mu^{c}anber hāmesinden küfrine haml itme kim evvel-i hatt
Diyār-ı hüsne miskīn tāze gelmiş nev müslimāndur

(10) NİGİNİ dil ser-a-pā zahm-h^{v}ār-ı tīğ-ı hicrāndur
Sebeb bu inşirāh-ı kalbe nām-ı nakş-ı cānāndur

(11) NEŞ'Ī

(12,Nāmı...../dır.Üsküdār'dan zuhūr itmişdür.Sādāt-ı keşīrü'l-berekātdandur.Evā'il-i hālinde (13)tahşīl-i ma^{c}ārife iştiğal itmekle ^{c}aşruñ şu^{c}arāsından hoş-sohbet (14)ve fenn-i mūsikīde hayli mahāret kesb itmişdür. Berberlik san^{c}atını żamīme-i (15)kār itmekle hālā Üsküdar'da dükkānı mecma^{c}-ı zürefādur. Bu eş^{c}ār āşārındandur.

(16) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Pāre pāre cigerüm turre sıfat-firkat ile
Eyledi cānuma te'sīr-i elem şiddet ile

(18) Levh-i mahfūz-ı ezel böyle imiş çāre dilā
Yüzüñi yerlere süreyle recā hasret ile

(19) Neş'iyā āh derūnuñla siyāh oldı felek
Bu nedāmetle bu hasret yetişür mihnet ile

(20) VELEHU

---

(11)"Neş'ī" ile "Nigīni" arasında "WW nüshasında takdim ve tehir yapılmıştır / (13)^{c}aşruñ şu^{c}arāsından:-W./ (14)ve:ve şuh-meşreb olup W./ (14)hayli:dahı W / (14,mahāret kesb itmişdür:mahāreti vardur W./ (14,15)Berberlik san^{c}atını żamīme-i kār itmekle hālā:san^{c}atı berber olmagla W./ (15)eş^{c}ār āşārındandur:ebyāt anuñdur W./ (16-19)Nazm:-W./

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Sīnemüz āzürdedür şimşīr-i cevr-i yārdan
Ḫaste dil memlū-yı ġamdur ṭa^{c}ne-i aġyār dan

[W.298^{b}](22) Çarḫ-ı dun içre benüm üftāde nālinde kār
Kim niyāzem bülbülā bir ġoncedür gül-zārdan

(23) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.316^{a}](1) Döne döne āsiyāb-ı cevre düşdüm şimdi ben
Kendümi maḥv eyledüm tā şöyle kim oldum dakīḳ

(2) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Fikr-i ḫaṭṭundur nigārā dilde esrār-ı nihān
Kim ruḫ-ı zībāna düşmiş fitne-i āḫir zemān

(4) NĀḲID

(5)Nāmı İbrāhīm'dür.Rūm-ili'nde vāki^{c} Yenişehir dinmekle meşhūr olan şehr-i (6)ma^{c}mūrdan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl i ma^{c}ārif ārzūsıyla vaṭan-ı (7)me'lūfından hicret ve İstanbul ṭarafına ^{c}azīmet idüp ṭarīḳ-i hidāyet-refīḳ-i ^{c}ilme ^{c}āzim (8)ve mülāzım olup ^{c}ulūm-ı nāfi^{c}aya iştiġāl ile ders ve ifādeye sa^{c}y ile (9)bir edīb-i kāmil olup Birgilī Efendi'nüñ "^{c}Avāmil-i Cedīd" nām te'līfini "ŞERḤ- İ SEDİD" (10)ismiyle müsemmā bir risāle-i mu^{c}tebere taḥrīr idüp ve daḫi Ḳavā'id-i

---

(316^{a}-1)Velehū:-W/(5)vāki^{c}:-W/(5)dinmekle:dimekle W/(6)ma^{c}ārif:ma^{c}rifet W/(7,8)^{c}azīmet idüp ṭarīḳ-i hidāyet-refīḳ-i ^{c}ilme ^{c}āzim ve mülāzım: ^{c}azimet ve sermaye-i sa^{c}ādet olan ^{c}ilm-i şerife raġbete ^{c}azim ve mülazım W/(8)ile:ve W/(8,9)ifādeye sa^{c}y ile bir edīb-i kāmil olup:ifādeye iḳbāl ile zemān-ı ḫalīlde ma^{c}ārif-i keşīre taḥṣīl ile edebiyyāta meşġūl olmaġla bir edīb-i kāmil olup W/(9-12)olup Birgili Efendi'nüñ.....ḥāşiye taḥrīr itmişdür:olup fenn-i ādābdan Mīr Ebu'l-feth nüsḫasına ḥaşiyeler taḥrīr itmişdür ve daḫi ^{c}Avāmil-i Cedīdi "Şerḥ-i Sedīd"nāmiyle īżaḥ itmişdür ve daḫi Ḳavā'id-i Fārisiyye-i ḥāvi«Nakd-ı Nāḳıd»ismiyle müsemmā bir risāle-i mu^{c}tebere taḥrīrine muvaffaḳ olmışdur W./

Fārisiyyeyi (11)hāvī «Nakd-ı Nākıd» ismiyle mevsūm bir risāle cem^{c} ve tahrīr itmişdür (vr.299a) ve dahi (12)fenn-i ādābdan Mīr Ebu'l-feth üzerine hāşiye tahrīr itmişdür. ^{c}Asrun şu^{c}arāsındandur (13)Nazm eylediği na^{c}t-ı şerīfden birkaç beyt-i latīf bu mahalle tahrīr olındı.

(14)Der Na^{c}t-ı Seyyidü'l-mürselīn

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Ey sipehsālārı hayl-i Enbiyā vü mürselīn
Ve'y Şehen-şah gürūh-ı evvelīn ü āhırīn

(16) Tal^{c}atundan muktebis hūrşid-i ālem tāb tāb
Hılkatünden muttehız hestī semāvā't ü zemīn

(17) Zāt-ı pākündür senün mahbūb hellāk-ı ezel
Lācerem oldı vücūdun rahmeten li'l-^{c}ālemīn

(18) Kıl şefā^{c}at ^{c}arşa-'i mahşerde ^{c}āsī ümmete
Yā Resūl-a'llāh çü sensin sā^{c}dıku'l-va^{c}di'l-emīn

(19) Sad salavat ü sad selām olsun sana ey nūr-ı Hak
Sensin ol hādī'-i minhāc āver-i dīn-i mübīn

(20) Gavta-'i bahr-ı zünūb ālūdadur NĀKID kulun
Rācī-'i lutf u keremdür yā şefī^{c}ü'l-müznibīn

(21)Der vasf-ı Sā^{c}at

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Ümīd-i vasla mikāt-ı felek olmış döner sā^{c}at
Meger kim seb^{c}a-i seyyāreden aldı eser sā^{c}at

[E.316^{b}] (1) Mu^{c}ādil-i çerḫ-i gerdūne çū rub^{c} u ceyb ü usṭurlāb
Müselsel devr-i dā'im dem-be-dem şām u seher sā^{c}at

(2) ^{c}Aceb şūḫ u kalender-meşreb seyyāḥ-ı ^{c}ālemdür
İder geh şarḳa gāhī cānib-i ġarba sefer sā^{c}at

(3) Görince hecr ü firḳat püşte-i rīg-i revān olmış
Olur bu tengnā-yı şīşede zīr ü zeber sā^{c}at

(4) Ne zībā pīşe-perver oldı NĀKID devr-i ḥüsninde
Muvaḳḳıtdur zemān-ı vuṣlata her an ve her sā^{c}at

(5) Gazeliyātından daḫi birḳaç beyt taḥrīr olındı

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) Nice dil-beste olmaz ceste ceste ol gül-endāma
O sünbül deste ġīsū müşg-būy ı ^{c}anberīn fāma

(7) Ḳadeh nūşān-ı şevkūn ṣanma dūr-ā-dūr u vaṣlında
İderler ilticāyı firḳatünden sāġar u cāma

(8) Şikenc-i zülf-i yare füc'eten dil ḳayd-bend oldı
Tutılur murġ-ı bālā-per iki ayāġ ile dāma

(9) Müselsel derd-i hicrānuñ ġam u ekdārı def^{c}inde
Ayaḳ kol devrin eyler pāspān āsā mey-āşāma

(10) Sirişk-i dāne rīzin nakd-ı hunāb eyledi NĀKID
Ki pāyine saçup ^{c}arż ide hālin ol dil-arāma

(I) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(II) Dīdeler sīrāb olınca talᶜatından rū-be-rū
Bīm-i hecrinden akar seylāb-ı eşküm sū-be-sū

(III) Çeşme-sār-ı çāh-ı āmīz-i melāhat cā-be-cā
Cūy-bār-ı çeşm-i firkat-dīdedendür cū-be-cū

(IV) Gāh nukl-ı hāl-i ᶜanber bū gehī, sībi zenah
Nukl-ı meclisden ᶜıtır-nāb oldı ᶜālem bū-be-bū

(V) Vasf-ı zülfi kıl u kāl-i mū-şikāfān-ı cihān
Anda dikkat eyledi Hakka ki NĀKID mū-be-mū

(11) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(12) Şikenc-i zülfi kasd-ı fasd-ı cānā oldı hamdāde
Dirīğā sayd-ı kayd oldı gönül murg-ı o bi-dāda

(13) İderken ᶜayş-ı nūş-ı āb-ı nāb-ı hāne-i hammār
Olup berhem-zede sevdāya virdük bāde-i bāde

(14) Binā-yı şāh-rāh-ı ᶜışka müjgān-ı haşed-rīzün
Esās-ı ᶜazm-i cezmi kahr-ı şehrū dehre āmāde

(15) Midād-ı laᶜl gūn-ı kīr-fam u hire-çeşm oldı
ᶜAceb reng oynadı nakş-ı ruh-ı erjeng-i bihzada

(I-V)velehu:-E /(10-16)velehu.-W,/

(16) Yitürmüş ᶜaḳl u fikri māyesin dil-ḫastedür NĀKİD
Ki faḳd-i naḳd-i ᶜaḳd ü vaṣl idüp olmışdur üftāde

[E.318ᵃ] (1)FĪ HARFİ'L-VĀV

(2) VECDĪ

(3)Nāmı ᶜAbdü'l-bāḳī'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ᶜulūm-ı (4)ᶜālī-miḳdār ve tekmīl-i maᶜārif-i bi-şümār idüp Dīvān-ı bülend-eyvān-ı sulṭānī (5)kātipleri zümresine dāḫil olup refte refte Sulṭān Mehmed Ḫān-ı rābiᶜ (6)Ḥażretlerinüñ eyyām-ı sulṭanatların da nice zemān beğlikçi-i Dīvān-ı (7)sulṭānī ve nüvīsende-i aḥkām-ı ḫākānī olmışdur. Şuᶜarā-yı (8)ᶜaṣruñ güzīdesinden vādīsinde emsāli nādīde-i rūzigār (9)bir şāᶜir-i rūzigār-ı feṣāḥat şiᶜārdır.Eşᶜār-ı güher-bārını rişte-i (10)tedvīne keşīde idüp ḫüsrev-i ḳalem-rev-i mülket-i naẓm olduğını (11)iṯbāt içün ᶜālemde müretteb DĪVĀNI vardur. Şuᶜle-i āvāzı (12)nāy-ı ḫāme-i sihir-sāzı dāğ-ı nāhīd-i felek ve naẓm-ı velvele (13)endāz-ı bi-enbāzı gül-büse-i leb-i şāhidān gibi ẕevk-baḫş u pür-nemekdür (14) ve ḥüsn-i edā-yı güftar-ı belāġat şiᶜārı reşk-endāz-ı mihr-i cihān-tāb (15)ve neşve-i istimāᶜ ı eşᶜār-ı leẕīẕi şīşe-şiken-i raġbet-ı cām ı (16)şarāb-ı nāb-dur.Böyle bir vücūd-ı nā-yāb ḥayfā ki ᶜālem-ı dünyādan (17)töhmet-i ġayr-i vāḳiᶜ ithāmıyla aṣḥāb-ı ġaraż ḥasediyle ġażab-ı aṣafiyye (18)maẓhar olmağla biñ yetmiş iki tārīḫinde maẓlūman seyf-i ġaddār ile (19)ṣaḥba-nūş-ı cām-ı şehādet olmışdur.Ol mecmūᶜa-ı maᶜarif ü kemālüñ (20)ḳatline bāᶜiṯ olan re'īs-i Iblīs Şāmī-zāde didükleri Şūm-i (21)ḥammālü'l-ḥaṭab

---

(318ᵃ-5)olup refte refte sulṭān.olmağla ᶜahd-i sulṭān W./ (5,6)rabiᶜ Ḥażretlerinüñ eyyām-ı saltanatlarında:rābiᶜde W / (9)rūzigār:-W./ (9)şiᶜārdur:dişārdur W./ (10)mülket:-W / (13)gül-buse-i leb-i şāḥidān gibi:- W./ (16,17)ḥayfā ki ᶜālem-i dünyādan töhmet-i ġayr-i vāḳiᶜ ithāmıyle -W./ (17)ḥasediyle:ilḳāsıyle W./ (21,22)ol şāᶜir-i māhirüñ āṯārından birḳaç beyt-i laṭīf bu maḥalle taḥrīr olındı:şāᶜir-ı merḥūmuñ āṯārından bu birkaç beyt bu maḥalle taḥrīr olındı W./ (20)Şum: - W./

dahi zemān-ı ḳalīlde ḳatl olınmışdur.Ol şā^{c}ir-i (22,māhirün āsārından birḳaç beyt-i laṭīf bu maḥalle taḥrīr olındı.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[E.318^{b}](1) Dil virdüm anuñ zülfine ṭūl-ı emel aldum
Āzāde iken zevḳi değiştüm kesel aldum

(2) Ser-bāzlıġum şāhididür zülf başumda
Ben ma^{c}reke-i ^{c}ışḳ-ı cevānānda tel aldum

(3) Sāḳīnüñ elin öpdüm olup şeyḫ-i ḫarābāt
Eller ayaġın öpdügi ādemden el aldum

(4) Virdüm yolına naḳd-ı dil ü cān-ı ^{c}azīzi
Yūsuf gibi bir mişli bulınmaz güzel aldum

[W.301^{b}](5) Teslīmdür erbāb-ı sühan şi^{c}rüme VECDİ
Meydān-ı ma^{c}ānīyi bugün bī-cedel aldum

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(6) Tā kim ḫatuñ ey māh cebīnüm yüze çıḳdı
Esrār-ı dil-i rāzı ḫazīnüm yüze çıḳdı

(7) Ruḫsāruña ḫaṭ geldüġine aġlamam ammā
Baḫt-ı sıyeh-i ser-be-kemīnüm yüze çıḳdı

(8) Reşk eyledi rüsvā ġam ı ḫaṭṭuñla beni hayf
Ebkār-ı nihān-ḫāne neşīnüm yüze çıḳdı

(9) Cūş itdi hevā-yı ḫaṭṭile baḥr-i ṭabī^{c}at
VECDİ yine bir dürr-i semīnüm yüze çıḳdı

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(10) Feryād-ı dil-i zāruma dem-sāz mı ḳaldı
Yā keşf idecek derdümi hem-rāz mı ḳaldı

(11) Meydān-ı hevesde olacaḳ ḇanā muḳābil
Şūrīde dil ü ᶜaşıḳ-ı ser-ḇāz mı ḳaldı

(12) Dil düşmekiçün cūy gibi pāyına her dem
Ḳaddūñ gibi bir naḫl-ı ser-efrāz mı ḳaldı

(13) ᶜĀlemde leb-i laᶜlini vaṣf itmede māhir
VECDĪ gibi bir nādire perdāz mı ḳaldı

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(14) Āvāre dili meclis-i rindāna getürdüm
Bir bülbül-i şūrīde gül-istāna getürdüm

(15) Efsūnla şemşīrīn olup ġamze-i mestūñ
Ḥıfẓ itmek içün sīne-i ᶜüryāna getürdüm

(16) İtlāf-ı güher eylemedüm naẓmile VECDĪ
Bir kandan alup gevheri kana getürdüm

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Varursuñ ey ṣabā ol züłf-i şeb-güna selām eyle
Düşerse ḥem dil-i maḥbūsu maḥzūna ṣelām eyle

(18) Saḳınsun āteşümden nüh revāḳın eylerüm sūzān
Beni incitmesün ey māh gerdūne selām eyle

[E.319^{a}] (1) Hatt-ı nev-hīzi medhin itdi fermān la^{c}lī ey VECDĪ
Meded imdāda gelsün nāza maẓmūna selām eyle

(2) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

[W.302^{a}] (3) Nice vaṣf itsün o şūhı dil hoş-dem ne disün
Nişli yok benzedicek hüsni müsellem ne disün

(4) Komadı söz yiri i^{c}cāz-ı sühanda VECDĪ
Böyle mu^{c}ciz-nefese ^{c}Īsa-i Meryem ne disün

(5) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(6) Şarāb-ı köhne vü sāḳī-i hande-rū nāze
Olursa eski deme n'ola ārzū tāze

(7) O nev-resīde düşüp dillere yine oldı
Miyān-ı ehl-i maḥabbetde güft-gū tāze

(8) Şehādetinden bir iki gün muḳaddem didigi ebyātdur ve hin-i ḳatlinde cebinden çıkmışdur.

Vezni:.- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Yazanlar naḳs-ı çīn-in ġamzesin şemşīr yazsunlar
O şemşir üzre ḳanumla ḳażā-te'sīr yazsunlar

(10) Dili ser-pençe-i çeşminde göstersün muṣavvirler
O āhū beççe-i merdum-şikārı şīr yazsunlar

(319^{a}-8)(Başlık):Velehu W./ (10-11):-W./ (9)çīn-i:hüsnin W./

(11) Tılısm-ı vefk u hırz ᶜakl-ı erbāb-ı cünūn olmaz
Benüm taᶜviz-i baᶜžu-bendüme zencīr yazsunlar

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Ben şehīd-i tīġ-ı ᶜışk olduḳda kūy-ı yārda
Yunmadım defn eyleñüz tenden ġubārum gitmesün

[E.319ᵇ] (1) VAHĪD

(2)Nāmı.....dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Eimme zümresindendür. Evā'il-i ḥālinde (3)taḥṣīl-i maᶜrifet itmekle ᶜaṣruñ şuᶜarā-yı nādire perdāzından bir şāᶜir-i (4)bī-embāzdur ki nāy-ı ḫāmesi nevā-sāz olduḳça raġbet-i ḫoş ḫᵛānān-ı (5)Iṣfahān u Ḥicāzı şikeste ider ve bülbül-i gülşen-serāy-ı tabᵛ-ı behiştī-nijādı (6)terāne-i sūlana āġāz itdükçe tūtī-i şeker-ḫāyı dem-beste ider. (7)ᶜĀḳıbet ol daḫi bin yetmiş üç tārīḫinde dār-ı fenādan raḫt bend-i (8)ᶜazīmet-i ṭarīḳ-i ᶜukbā olmışdur. Bu eşᶜār ol şāᶜir-i sihir-kārun āṯārındandur.

(9) NAZM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(10) Ḥālet-i ᶜışkı beyān eyleyüp ādem ne disün
Ḥālden bilmez o müstaġnī-i ᶜālem ne disün

(11) ᶜAhd-i gül,meclis-i mül yār perīşān-kākül
Böyle bir reşk-i irem bezm ü meh Cem ne disün

(319ᵇ-2-3):Eimme zümresindendür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl ı maᶜrifet itmekle ᶜaṣruñ:Evā'il i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif-i bişyārdan şonra eimme zümreşine dāḫil olup ᶜaṣruñ W./ (3,4)şāᶜir-i bī-embāzdur ki: şāᶜir-i şīrīn maḳāldür ki W./(4)nāy-ı ḫāmesi:ney-i ḫāmesi W./ (6,7) ider.ᶜĀḳıbet ol daḫi:ider.Tertīb-i Dīvān idüp W./

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

(12) Lāl gördüm seherī bülbül-i āşufte dili
Dahi şulṭān-ı güle olmadı hem-dem ne disün

[W.302^{b}] (13) Ġamze āfet,reviş āfet o cefā cū āfet
Ana ādem dimesün fitne-i ^{c}ālem ne disün

(14) Rūh vardur dididiler şāhid-i naẓmunda VAHĪD
Ana inṣāfa naẓar ^{c}Īsi-i Meryem ne disün

(15) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(16) Serümde dāġ be-dāġ heves-i ter ü tāze
Gönülde şad gül-i gül-zār-ı ārzū tāze

(17) ^{c}Aceb mi olmasa ḥarf āşinā-yı resm-i vefā
Dahi o ṭıfl-ı nev āmūz-ı ^{c}işve-rū tāze

(18) Nice itsün ^{c}āşıḳ-i nādīde-kāma meyl-i nigeh
Ki çeşm-i mest-i teġāfül o tünd-ḫū tāze

(19) Şarāb-ı nāz ruḫın gül-gül itse şāyāndur
Miṣāl-i ġonce-i ra^{c}nā o tāze bū tāze

(20) VAHĪD tāze ġazeller dinlese meclisde
Meyān-ı ehl-i dile düşse ġüft-gū tāze

[E.320^{a}] (1) VA^{c}DĪ

(2) Nāmı Aḥmed'dür.Üsküdār'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde kesb-i

kemāl-i (3)ma^{c}rifet itdükden soñra Üsküdār maḥkemesi kātibleri zümresine dāḫil (4)olup refte refte baş kātib olup nice zemān istiḫdām (5)olınmışdur. ^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından bir üstād-ı pākīze-süḫan ve bir şā^{c}ir-i (6)siḥr-fen olup bu cerīde-i ^{c}irfāna tercümesi sebḳ iden Üsküdārī (7)İbrāhīm Sırrī nām şā^{c}ir-i māhirüñ üstādıdur. Eş^{c}ārı pāk ve güftārı (8)sūz-nākdur.Tertīb-i DĪVĀN idüp biñ ṭoḳsan dört tārīḫinde (9)terk-i ^{c}ālem-i fenā ve ^{c}azm-i cānib-i beḳā itmişdür.Fevtine bu tārīḫ naẓm olınmışdur.

(10)Tārīḫ-i vefāt-ı Va^{c}dī

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(11) Fikr-i luṭfuñla Ḥudāyā didiler tārīḫini
Ruḥ-ı Va^{c}dī bula envār-ı cemālüñle neşāṭ Sene 1094

(12)Şā^{c}ir-i mezbūruñ ġazeliyātından birḳaç beyt taḥrīr olındı

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(13) Geh şīşeye geh cām-ı żiyā-güstere ṣunma
Sūfī çek elüñ göz göre āteşlere ṣunma

(14) Maḳsūduñ eger bir gül ise al bezmden
Ammā kef-i sāḳīde olan sāġar ṣunma

(15) Cāyiz ki ola mazḫar āṯār-ı celāli
Zinhār yazup nāme o meh-peykere sunma

(320^{a}-3-5)itdükden soñra Üsküdār maḥkemesi kātibleri zümresine dāḫil olup refte refte baş kātiḇ olup nice zemān istiḫdām olınmışdur:idüp nice zemān Üsküdar maḥkemesinde baş katib olmışdur W./ (5)^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından:şu^{c}arā-yı ^{c}aṣrdan W./ (6)şiḥr-fen olup:siḥr fendür W./ (6) tercümesi:āṯārı W./ (6,7)Üsküdārī İbrāhīm Sırrī nām şā^{c}ir-i māhirüñ üstādıdur:İbrāhīm Sırrınüñ üstādıdur W./ (8)tārīḫinde:senesinde W./ (9)itmişdür:itdükde W./ (12)(Başlık):eş^{c}ārından birḳaç beyt taḥrīr olındı W./

(16) Girme bir evc ḳanḳi sāġar gibi ey dil
Meclisde ṣaḳın cām-ı leb dil-bere ṣunma

(17) Ḳadr-i leb-i mey-günını VA^{c}DĪ bilür ancaḳ
Sāġar gibi her ḳadrini bilmezlere ṣunma

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.303^{a}](19) Firāz-ı ṭavr ḳande tāb-ı rū'yet ḳande ben ḳande
Tecellā-yı cemāl-i yāra ṭāḳat ḳande ben ḳande

(20) Ne mümkin güşe-i dāmāna ruḥṣat cilve-gāhında
O serv-ı gül-şen-ı ārā-yı melāḥat ḳande ben ḳande

(21) N'ola olsam bu bezmün rind-ı dürd-āşāmı ey sāḳī
Şarāb-ı ṣaf ḳande cam-ı ^{c}ışret ḳande ben ḳande

(22) Olurmı kākül-i dil-berle pervāz eylemek VA^{c}DĪ
Hümā-yı evc-gāh-ı ḳadr i rıf^{c}at ḳande ben ḳande

(23) VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[E.320^{b}](1) Ḥürşīd gibi ṣaldı ruḥun ^{c}āleme tābiş
Her dilde füzün olsa n'ola sūz ü güdāziş

(2) Āṣārı zuhūr eyledi Çīn'e mi gitdi
Zülfi ḫaberin itmiş idüm bāde sipāriş

(3) Olduñ mu hezār-ı çemen-ārāsı o bāġuñ
VA^{c}DĪ nice bir gül-şen-i kūyında bu nāliş

(4) VELEHU

Vezni. -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(5) Dāġ-ı dil mihr-i ruḫuñla āşikār olsunda gör
Zīnet-i gül-zār-ı faṣl-ı nev-bahār olsun da gör

(6) Ḳaṭre-i eşküm hele düşsün mesāf-ı āhuma
Şiddet-i deryāyı ey dil rūzigār olsunda gör

(7) Ṭutalum ^{c}anḳā-yı kūy-ı ḳāf-ı istiġnā ımış
Bu tezerv-ı tāze VA^{c}DĪ dil-şikār olsunda gör

(8, VELEHU

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(9) Müştāḳ-ı nesīm-i ser-i zülf-i siyehündür
Demdür ki o sevdā ile dil ḫāk-i rehündür

(10) VUSLATĪ

(11)Nāmı ^{c}Alī'dür.Hevā-yı cān-fezāsı viṣāl-i cānān gibi ṣafā-güster olan (12)ḳaṣaba-i Özīçe'den ẓuhūr itmiş bir Pāşā-zāde olup evā'il-i (13)ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif-i bī-ḥesāb idüp ṣāḥib-ṭabī^{c}at (14)ve kān-ı gevher-i ma^{c}rifet ve ma^{c}den-i ^{c}ilm u faẓīlet ve her fende (15) māhir ve şi^{c}r ü inşāya ḳādir aḳrānı meyānında naẓīri nādir (16)olmaġla eş^{c}ārı laṭīf ve güftārı ġāyet naẓīf olan (17)şu^{c}arā-yı ^{c}aṣırdan olup

---

(320^{b}-7)kūy:kūh W./ (12)Pāşā-zāde olup:Pāşā-zādedür W./ (13 bī-ḥesāb.W./ (13)idüp:itmekle W./ (14)^{c}ilm ü : - W / (15)aḳrānı meyānında.-W./ (16)olmaġla eş^{c}ārı laṭīf ve güftārı ġāyet naẓīf olan.gerçekden şa^{c}ir olmaġla W/ (17)şu^{c}arā-yı ^{c}aṣırdan olup:ol ^{c}aṣrun ḫaylī maḳbūl ve merġūbı olup W./

olup cümle-i āsārından Çihrın ġazānını (18)beş bin beyit ile bir ĠAZĀ-NĀME-İ ĠARRĀ nazm idüp (19)ol ᶜaṣruñ Vezīr-i aᶜẓamı Ḳara Muṣṭafā Pāşā'ya virüp ᶜazīm-i (20)iḥsāna maẓhar olmışdur. Ve daḥi pādişāh-ı cihān sulṭān Meḥmed Ḫān-ı (21)rābiᶜ Ḥażretleri bin toḳsān iki tārīḫinde Beşiktāş'da müceddeden binā (22)eyledükleri serāy-ı behişt-āsāya tārīḫ nazm idüp virdükde [E.321ᵃ] (1)ġāyet pesendīde-i pādışāhī olmaġla maṭlab-ı aᶜlāsı olan (2)Semendere sancāġı ālāy begliġi iḥsān olınup bin yüz(3)tārīḫinde vāḳiᶜ olan feterāt-esnāsında düşmen-i liᶜam (4)Belġrad-ı Üngürüs'e istīlā eyledıgi maᶜrekelerde ṣaḥbā nūş-ı (5)cām-ı şehādet ve ḫırāmān-ı ravża-ı cennet olmışdur. Beşiktaş (6)serāyını medḥ eylediġi ḳaṣīde ve tārīḫinden birḳaç beyti bu maḥalle taḥrīr olındı.

[W.303ᵇ] (7) TĀRĪḪ-Í SERĀY-I BEŞİKTAŞ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Cihānuñ şāh-ı ᶜadl-āyīn, ḳāf-ı devlet ᶜankāsı
Ḫudā'nuñ ẓıll-i luṭfi, ᶜālemüñ sulṭān-ı vālāsı

(9) Şehen-şāh-ı ẓafer-tev'em şeh-i maᶜmūre-i ᶜālem
Zemānuñ bāᶜiṣ-i emni zemīnüñ ḥükm-fermāsı

(10) Ḳırım ḫānı Mısr Sulṭānı ol ḫākān-ı zīşānuñ
Bir iki bende-i fermān pezīr-i pāy ber-cāsı

(11) Revādur maṭbaḫ-ı cūdında ḥizümkeş ola Ḳāvus
Sezā Cemşīd olursa ger sebīl-i cūdi saḳḳāsı

---

(18)ile:miḳdarı W./ (19)ol ᶜaṣruñ vezīr-i aᶜẓamı Ḳara Muṣṭafā:ol ᶜaṣırda Vezīr-i aᶜẓam olan Ḳara Muṣṭafa W./ (19,20)virüp ᶜazīm-i iḥsāna:virüp pesendīde-i aṣafī olmaġla ᶜazīm-i iḥsāna W./(20)ve daḫi:-W./ (21)biñ toḳsan iki tārīḫinde:-W./ (21,22)Beşiktaş'da..... naẓm idüp virdükde:Beşiktaş serayını binā eyledükde şāᶜir-i mezbūr bu tārīḫi naẓm itmişdür W./ (321ᵃ 1-6) : - W./

(12) Murād itse ider baḥr üzre vaż^{c}-ı cāy-ı āsāyiş
O denlü ḥükm-i taḳdīre muvāfıḳ ḥükm-i ṭuğrası

(13) Beşikṭāş'ında bir nüzhet serā bünyādın emr itdi
Ola tā ṭıfl-ı ^{c}izzet-zā-yı ^{c}ayşun mehd-i ^{c}ulyāsı

(14) Mesīḥ-i devlete gehvāredür ol cāmī ḥalet-zā
Ana bir dāye olmış ḥālet-i pür-feyż-i Yaḥyāsı

(16) Muḥammed Ḫān-ı ^{c}ādil eyledi bu ṭāḳı ābādān
Mübārek ola sulṭān-ı cihāna ḳaṣr-ı ^{c}ulyāsı

(I) NEŞR

(II)Mezbūr bu tārīḫi virüp maẓhar-ı iltifāt-ı şehr-yārī olup zü^{c}amā-i livā-i Semendireden (III)olmağla maṭlabı olan Semendire Sancağı Alay Begligi iḥsān olınup (IV)bin yüz senesinde vāḳi^{c} olan feterāt esnāsında düşmen-i li'ām (V) Belğrad-ı Üngürüse istilā eyledigi ma^{c}rekede şahbā-nūş-ı cām-ı şehādet (VI)ve ḫırāmān-ı Ravża-i cennet olmışdur. Bu birkaç beyt eş^{c}ārındandur.

(17)Ġazeliyātından daḫi birkaç beyt taḥrīr olındı:

Vezni: – –./–.–./.– –./–.–

(18) Gāhī ḫayāl-i zülf-i ḫam-ender-ḫam eylesek
Mecnūn-ı ^{c}ışḳ bendeni müstaḥkim eylesek

(19) Gül-şende bādeyi gül-i ter yerine ṭutup
Ol bezme sāġar-ı ^{c}araḳı şebnem eylesek

(20) Olmazmı ey ṭabīb-i Mesīḥā naẓīr kim
Ol sīne-i bu zaḫm-ı dile merhem eylesek

(I-VI):-E./ (17)(Başlık):Naẓm W./

(21)VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Telāfī-i vefā-yı dehrden ol kim hırās eyler
Ne memnūn itdügin ister ne luṭfın iltimās eyler

(23) Nigarun nükhet bāġ-ı behişt vaṣlına nisbet
Dimāġ-ı cānī būy-ı vird-i cennet pür-^{c}uṭās eyler

[E.321^{b}](1) Giyer^{c}īdiyye herkes cāme-i nev līk ġurbetde
Felek bu vuṣlatınun pūşīşin köhne pālās eyler

(2) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Ṣāvulmuş devr-i Cem ẕevk idecek dem ḳalmamış gitmiş
Ṣafā biz bezme gelmezden muḳaddem ḳalmamış gitmiş

(4) Dükenmiş bāde-i ^{c}işret kırılmış sāġar-ı şādī
Bozılmış bezm-i mey bir yār-ı hemdem ḳalmamış gitmiş

[W.304^{a}](5) Perīşān eylemiş esbāb-ı bezmi pīr-i mey-ḫāne
Cemūn gencīnesin żabṭ ider ādem ḳalmamış gitmiş

(6) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(7) İtse ḥüsn içre cevānān n'ola cānāna ḥased
İtdi iḫvān-ı zemān Yūsuf-ı Ken^{c}ān'a ḥased

(8) Ḥased itdi seni aġyāre muḳārim göricek
Ḥased ey şūḫ-ı cihān ḥased ammā ne ḥased

(9) Vuṣlatī eyler idem şi^{c}rümi maḥsūd-ı cihān
Olmasa resm-i felek ṭab^{c}-ı sühandāna ḥased

(10) VĀLĪ

(11)Nām-ı şerīfleri ^{c}Abd al-Raḥman'dur.Sādāt-ı keşirü'l-berekātdandur.Vilāyet-i Anḳara'dan (12)peydā Nefesī-zāde dinmekle meşhūr-ı dünyā olmışdur.Evā'il-i ḥālinde (13)ṭarīḳ-i Bayrāmiyye'den şerefyāb-ı inābet ve vasıl-ı merkez-i meşiḫat olduḳdan ṣoñra (14)ṭarīḳ-i tedrīse sālik olup ol ^{c}aṣruñ şeyḫü'l-İslāmı (15)Minḳārī-zāde Efendi'nüñ zīr-i şehbāl-i ḫidmetleriyle müşerref-i mülāzemet (16)olup müderris olmaġla ḳaṭ^{c}-ı merātib-i mu^{c}tāde iderek Ṣaḥn müderrisi (17)iken mesned-i niḳābeti teşrīf idüp Anaṭolı ṣadāreti pāyesī (18)i^{c}tibāriyle mu^{c}teber ve ikrām ve nice zemān naḳīb-i sādāt-ı kirām (19)olmışdur.^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından fāżıl-ı cihān ve niḥrīr-i zemān (20)bir żāt-ı şerīf olup biñ yüz yedi tārīḫinde ^{c}azm-i ^{c}uḳbā (21)eylemişdür. Naẓm eyledigi Mevlid-i Nebī ebyātından birḳaç beyt-i şerīf (22)bu maḥalle taḥrīr olındı.

Mevlūd-ı Nebī

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

[E.322^{a}] (1) Ey Ḫudā'dan luṭf u iḥsān isteyen
Mevlid-i pāk-ı Resūlu'l-lāh'a gel

(2) Cennet içre ḥūr [u] ġılmān isteyen
Mevlid-i pāk-ı Resūlu'l-lāh'a gel

(321^{b}-11)şerīfleri:-W / (12)dinmekle:dimekle W / (13)merkez:mesned W. / (14)ṭarīḳ-i tedrīse sālik olup ol ^{c}aṣruñ:-W / (14-17)Şeyḫü'l-islāmı Minḳārī-zāde Efendi'nüñ.....mesned-i niḳābeti:Şeyḫü'l-islām Minḳārī-zāde Efendi'ye intisāb ile taḥṣīl-i mülāzemet ve pā-nihāde merkez-i dirāset ile ḳaṭ^{c}-ı pāye-i mu^{c}tāde iderek refte refte Ṣaḥn müderrisi iken cihet-i ^{c}ilmiyyesine iḳrāmen mesned-i niḳābeti W./ (17)idüp:itdükde W./ (17)ṣadāreti:ṣadrı(18)iḳrām:-W./ (20)bir żāt-ı şerīf olup:bir kāmil-i devrān olup W./ (20)tārīḫinde:ḥudūdında W./ (21)şerīf:-W./ (322^{a}-2)ḥūr [u] ġılmān:metinde "ḥūr-ı ġılmān" tamlama şeklinde idi.İki kelime arasına [u] konularak anlamı doğrulandı /

(3) Na^{c}t-ı pāk-in cān u dilden dinle sen
Maḥz-ı nūr-ı ḥaḳdur ol żāt-ı ḫasen

(4) Olduġunca dünyede ṣaġ u esen
Mevlid-i pāk-i Resūlu'l-lāh'a gel

(5) Ol Resūl'uñ ṭoġduġı şeb bī-gümān
Leyle-i Ḳadr'e müşābihdi hemān

(6) Bulmaḳ istersen cehennemden amān
Mevlid-i pāk-ı Resūlu'l-lāh'a gel

[W.304^{b}] (7) Meclis-i Mevlūde ey VĀLĪ müdām
Ol Resūl'e vir ṣalatiyle selām

(8) Cennet-i a^{c}lāda istersen maḳām
Mevlid-i pāk-ı Resūlu'l-lāh'a gel

(9) Ġazeliyātından daḥi birḳaç beyt taḥrīr olındı

Vezni:.- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Dil-i şūnīdeye dil-ber ḳaçan ide nigāh egri
Ḳulına ḫışm idüp güyā çeker tīġını şāh egri

(11) Bu ṣaḥn-ı sīnede mūlar degüldür ḳararan belki
Boyanup dūd-ı hecre ṣolmış ol sebzīn kiyāh egri

(12) Reh-i ^{c}ışḳ içre pūyān ol yanulma yolunı ey dil
İrişmez menzile sālik ḳaçan kim ola rāh egri

(13) Ezel şem^{c}-i cemāle cānumı pervāne itmiş ḥaḳ
Bu mümkinmidür ey VĀLĪ ola ḥükm-i ilāh egri

(14) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(15) Gül-şen içre rūy-ı yāri gör gül-i ter elde bir
Ṣayd içün ol kebgī ṣeh-bāz-ı sipihr elde bir

(16) Ol süvār-ı esb-i ḫayāle kūy-ı cānāne iriş
Nāme-i eşvāḳı irsāle kebūter elde bir

(17) Derd-i hicrāne devā eyle leb-i dil-berle pes
Sāġar-ı pür bāde-i yāḳūt-ı aḥmer elde bir

(18) Rūy-ı gül-gūnunda ḫāl-i yāri şemm it VĀLİYĀ
Aḫker ü ᶜanberle pür-sīmīn-i miᶜmer elde bir

(19)VİṢĀLĪ

(20)Nāmı Meḥmed'dür.Nigde'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp baᶜde't-taḥṣīl (21)mülāzım ve ṭarīḳ-i ḳażāya ᶜāzim olup baᶜż-ı menāṣıb-ı celīleye mutaṣarrıf (22)olduḳdan ṣoñra bervech teḳaᶜüd Kütāniyye'da mesned-nişīn-i ṣadāret-i iftā iken [E.322^{b}](11)bīn elli yedi tārīḫinde fevt olmışdur.Ol ᶜaṣruñ tertīb-i DĪVĀN iden (2)şuᶜarāsındandur.Bu ebyāt güftār-ı āb-dārındandur.

(3) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(4) Āteş-i ᶜışḳıyle bir āh eylesem ᶜālem yanār
Sūz-ı dilden nāle ḳılsam cümleten ādem yanar

(5) Şemᶜ-i meclis-i gice yanarsa ṣabāḥın dinlenür
Bezm-i ġamda gör VİṢĀLĪYĪ ṣabāḥ aḫşām yanar

---

(21)celīleye:-W./ (322^{b}-2)güftār-ı āb-dārındandur:anuñdur W./

(6)VAKʿĪ

(7)Nāmı Aḥmed'dür.Āṯār-ı münşe'ātı meşhūr-ı cihān olan Nişāncı Oḳcı-zāde (8)Meḥmed Beg nām-ı kāmilüñ oğludur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i nām ü nişān idüp (9)mülāzım ve ṭarīḳ-ı tedrīse ʿāzim olup kaṭʿ-ı menāzil-i medāris [W.305^{a}] iderek Süleymāniye (10)müderrisi iken biñ altmış ḥudūdında ṣaḥn-ı fenādan bükʿa-i bekāya rıḥlet (11)idüp Şeyḫ Ebū'l-vefā cāmiʿ-i şerīfi ḫażīresinde medfūndur.Mevlānā-yı mezbūrun (12)şiʿr ve inşāda yed-i ṭulāsı ve ḫaṭṭ-ı imlāsı olmağla Bahāyī Efendinüñ ṣadāretinde (13)tezkirecilik ḫidmetinde olmışdur.Eşʿārı pāk ve āṯārı sūz-nākdur bu ebyāt anuñdur.

(14)NAẒM

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(15) Ser-fürū eyleyemez salṭanat-ı dārāya
Pāy-ı ümmīdi çeken dāmen-i istiġnāya

(16) Leb-i dil-dārı gören sāġar-ı gülgün üzre
İki berg-i gül-i ter ḳondı ṣanur ṣahbāya

(17) Kākül-i yār ider ḫayli yuḳarıdan pervāz
Sāye-i zülfi düşer mihr-i cihān-ārāya

(18) Bilmezüz mesned-i devlet nicedür ey VAKʿĪ
Bezm-i ʿālem hele degmez bu ḳadar ġavġāya

(19)VELĪ

(20)Nāmī Velīyüddin'dür.Cezīre-i Rodos'dan ẓuhūr itmişdir.Evā'il-i ḥālinde (21)İstanbul'a gelüp taḥṣīl-i bidāʿa-i ʿilmiyye ve tekmīl-i

---

(7)Nişāncı:Tevḳiʿi W./ (8)Beg nām-ı kāmilüñ oğludur:Begüñ oğludur W./ (9)menāzil-i medāris:pāye-i medāris W./ (11)cāmiʿ-i şerīfi ḫażīresinde medfūndur:türbesi civārına defn olınmışdur W./ (11)Mevlānā-yı: W./ (17)(beyit): - W./

levāzım-ı resmiyye itdükden şonra [E.323^{a}](1)Kāf-zade Fāyiżī Efendi'den mülāzım ve ṭarīḳ-i tedrīse ^{c}āzim olup (12)refte refte ḳaṭ^{c}-ı süllem-i ṭarīḳ iderek ^{c}Alī Pāşā-yı ^{c}Atīḳ medresesi müderrisi iken (3)iki biñ altmış altı senesinde cānib-i ḫāmūşāne sefer eylemişdür (4)^{c}Aşruñ şu^{c}arāsından olup ṭabī^{c}ati hezl ve hicve-şifte-dil idi. (5)Bu eş^{c}ār-ı āṯārından nümūnedür.

(6) NAẒM

Vezni: ..--/..- -/..- -/..-

(7) Yaḳdı yandırdı bizi tāb-ı temuz-ı iflās
Bilmezüz ḳanḳı cehennemde gezer bād-ı hevā

(8)VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(9) Naḳd-ı eşküm şu ḳadar ḫarc iderüm yollarına
Yine her bār görüşdükçe ḳuṣūr isterler

(10) VELEHU

Vezni:..--/..- -/..- -/..-

(11) Gönlüm aldıysa ziyān eylemedüm yārümden
Rāżıyum ben hele biñ cānile bāzārumdan

(12) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Çoḳ āb u tāb virmege muḥtācdur VELĪ
Vaṣf-ı cemāl-i dil-beri āsān ṣanūr [gönül]

(14) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(15) Nice bir ḫancer-i ḫūn-rīz-i hecve dil cilā virsün
Uṣandum rūzigāra söğmeden Allāh belā virsün

(323^{a}-3)cānib:vādi W/(4)hicve:mizāha W/(5)bu eş^{c}ār-ı āṯārından nümūnedür:Bu ebyāt-ı eş^{c}ārı nümūnedür W./ (13) [gönül]:metinde yoktu vezini tamamlamak için [gönül]kelimesi uygun görüldü./

(16) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) VELÎ bil kadr-i pîr-i mey fürûş-ı sen de insâf it
Bu denlü lutf ider miydi bize babamuz olsaydı

[W.305^{b}] (18) VECÎHÎ

(19)Nâmı Hasan'dur.İstanbul'dan zuhûr itmişdür.Tahsîl-i ma^{c}ârifden sonra Dîvân-ı (20)sultânî Kâtibleri zümresine dâhil olup ^{c}aşrun şu^{c}arâsından (21)olmağla âsârından Sultân Murâd Hân-ı râbi^{c} zemânında vâki^{c} Bağdâd (22)fethinden bin altmış yedi târîhine gelince "TEVÂRÎH-İ ÂL-İ ^{c}OSMÂN" tahrîr [E.323^{b}] eyledigi meşhûr-ı cihândur. Tertîb-i DİVÂN idüp bin yetmiş târîhinde (2)fevt olmağla bu târîh nazm olınmışdur.

TÂRÎH-İ VEFÂT-I VECÎHÎ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Güzîde-i şu^{c}arâ-i zemân VECÎHÎ Bik
Olınca ^{c}âzim-i bezm-i sa^{c}âdet ü firdevs

(4) Du^{c}â ile didi târîh-i fevtîni Nazmî
Ola makâm VECÎHÎ'ye cennet-i firdevs Sene 1070

(5) Bu ebyât âsârındandur

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(6) Sanma hatdur görinen la^{c}l-i güher-bârında
^{c}Aks-i ebrûsıdur âyîne-i ruhsârında

---

(19)Nâmı Hasan'dur.İstanbul'dan zuhûr itmişdür:Nâmı Hasan aşârı müstahsendür.İstanbul'dan zuhûr idüp W./ (21)âsârından:-W/(21)zemânında^{c}aşrında W./ (323^{b}-1)eyledigi meşhûr-ı cihândur.Tertîb-i Dîvân idüp:eyledüginden ma^{c}âda müretteb Dîvânı vardur W./ (2)fevt olmağla bu târîh nazm olınmışdur:fevt olmışdur.Bu ebyât âsârındandur W./ (3-4)(Târîh-i vefât-ı Vecîhî):-W/(4)Ola makâm:"Makâm ola" şekli vezne daha uygundur /(5)Bu ebyât âsârındandur:Nazm W. /

(7) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Serine ser-güzeşt-i ᶜışḳı yazmış kātib-i ḳudret
Cihānda ḥāṣılı bir yazılı dīvānedür Mecnūn

(9) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10) Bilindi rāz-ı ᶜışḳum ḫalḳa āh-ı āteşinümden
Benüm şimden gerü bilmem VECĪHĪ dide nem ṣaḳlar

(11) VÜCŪDĪ

(13)Nāmı Aḥmed'dür.Diyār-ı Bekr'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde İstanbul'a gelüp (13)taḥṣīl-i ᶜulūm ve tekmīl-i ādāb-ı rüsūmdan ṣoñra mülāzım ve ṭarīḳ-i (14)ḳażāya ᶜāzim olmağla eşrāf-ı ḳużāt-ı sutūde-ṣıfātdan (15)olup biñ altmış ṭoḳuz tārīḫinde fevt almışdur. ᶜAṣrūñ (16)şuᶜarāsından olmağla bu iki beyit yādigārından nümūnedür.

(17) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(18) Nādān yanında zerrece yoġise ḳadrimüz
ᶜĀrif ḳatında gün gibidür iᶜtibārımuz

(19) Her ḫūb-rūyı görse sever iḫtiyarsız
Dirlerse ey dil elde degül iḫtiyarımuz

(20) VAḤDETĪ

(21)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Hüsām-zāde dinmekle karīn-i [E.324ᵃ](1)iştihārdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ᶜilm ü maᶜrifet idüp mülāzemete (2)ᶜāzim ve ṭarīḳ-i ḳażāya cāzim ve baᶜżı

---

(16)bu iki beyit yādigārından nümūnedür:bu ebyāt āṣārındandur W./
(21)dinmekle:dimekle W./ (324ᵃ.1-2)mülāzemete ᶜazīm ve ṭarīḳ-i ḳażāya cāzim ve baᶜzı ḳażāya:mülāzım ve ṭarīḳ-i ḳażāya cāzim u ᶜazīm ve baᶜż-ı ḳażāya W./

każāya ḳāḍī ve ḥākim olup (3)bin.....tārīḫinde fevt olmuşdur. ᶜAṣrun şuᶜarāsından olmaġla (4)āṯārından bu beyit yādigārdur.

(5) NAẒM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) Ṭaḳınmış turre-i zülfini mānendi iki sünbül
İki yapraḳlu ġüyā ġonce-i ruḫsārıdur bir gül

(7) VAḤĪD

(8)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr idüp baᶜde'l-taḥṣīl maḥrūsa-i (9)Burūsa'ya hicret eyleyüp cihet-i imāmet ile miḥrāb-nişīn-i güşegir-i (10)iḳāmet ve mertebe-i ḫiṭābet ile ḳanāᶜat itmişdür.ᶜAṣruñ şuᶜarāsından (11)ḫoş-nüvīs bir żāt-ı maᶜārif-enīsdür.Bin seksen sekiz tārīḫinde (12)fevt olmışdur.Bu ebyāt aṯārındandur.

(13) NAẒM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

[W.306ᵃ](14) Degül tenümde ser-ā-ser niḥāde penbe-i dāġ
Ṣabā zemīne düşürmiş bahār-ı ḥasretdür

(15) Lebinde ẓāhir olan nev-demīde ḫaṭ ṣanma
Kenār-ı cāmda naḳş u nigār-ı ḥasretdür

(16) Sezādur eşk-i VAḤĪD olsa dem-be-dem rīzān
Sevād-ı çeşm-i teri çeşme-sār-ı ḥasretdür

(17) VEHBĪ

(18)Nāmı İbrāhīm'dür.Maḥmiyye-i Edirne'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i

---

(2,3)ḥākim olup bin ..... tārīḫinde fevt:ḥākim olduḳdan soñra fevt W / (7)Vaḥīd ile Vaḥdetī arasında "W" nüsḫasında taḳdīm ve teḫīr vardır / (8)Meḥmed'dür:Aḥmed'dür W./(8)baᶜde't-taḥṣīl:baᶜde't-taḥṣīli'l-maᶜrifet W./

ḥālinde (19)taḥṣīl-i kemālāt itmekle Edirne'de Murādiyye cāmiᶜ-i şerīfine nice zemān (20)imām olup baᶜdehu dāᶜiye-i maᶜāşını sālibe-i ᶜışk-ı Ḫudā (21)ve cezebāt-ı Mevlā ile selb ü terk idüp olᶜaşırda Edirne'de [E.324ᵇ](1)şeyḫ-i ṭarīḳ-i Gülşenī Meḥmed Laᶜlī dinmekle maᶜrūf olanᶜazīz-i muḥteremden (2)şeref-yāb-ı inābet ile nice zemān ḫidmetden ṣoñra ārzū-yı seyāḥat (3)idüp bu ebyātı naẓm iderek

Der meḍḥ-i Mevlevī

Vezni: -.- -/-.- -/-.-

(4) Nüsḫa-i āṯār-ı ḥikmetdür edā-yı Mevlevī
ᶜAks-ı mirᶜāt-ı ḥaḳīḳatdür liḳā-yı Mevlevī

(5) Lāne-i kevneyne meyl itmez dil-i ᶜanḳā-ṣıfat
Lā-mekān pervāz ᶜizzetdür hümā-yı Mevlevī

(6) Ġayret-i tāc u ḳabā-yı ḫüsrevān olsa n'ola
Ḥille-i zer-tār-ı cennetdür ᶜabā-yı Mevlevī

(7) Cebhe sāy ol var yüri ey VEHBĪ-i rū siyāh
Rīg-i ḫaṭṭ-ı maġfiretdür ḫāk-pāy-ı Mevlevī

(8)diyerek Ḳonya'ya varup Ḥażret-i Mevlānā āsitāne-i feyż-baḫşāsına (9)çehre-sāy oldukda olᶜaşırda seccāde-pīrā-yı meşīḫat ve mürşid-i ḫan-kāh-ı (10)ṭarīḳat olan Çelebī Efendi'den inābet ile tekmīl-i ṭarī [W.306ᵇ] ḳatden ṣoñra (11) BEYT:

---

(9)hicret eyleyüp:hicret ve nā'il-i W./(9-10)cihet-i imāmet ile.... kanaᶜat itmişdür:cihet-i imāmet ve ḫitabet ile güşe-gīr-i ḳanāᶜat ile iḳāmet itmişdür W./ (11)bir zāt:-W/ (11)maᶜārif-enīsdür:maᶜārif-enīs olup W./ (12)Bu ebyāt bu eşᶜār W./ (19)itmekle:idüp W./ (324ᵇ-1)dinmekle:dimekle W./ (3)Der meḍḥ-i Mevlevī:Naẓm W./ (8)diyerek:-W./ (10)inābet ile tekmīl-i ṭarīḳatden ṣoñra:inābet ve nice zemān ḫidmet ve taḥṣīl-i ṭarīḳat idüp W./

Vezni: ..- -/.-./..-

ᶜĀşıkān-ı kūy-ı yāre cemᶜ olsun
Ḥācī Ḥācıyı Kaᶜbede bulsun

(12)mefhūmıyle ārzū-yı ṭavāf-ı Beytü'l-lahü'l-ḥarām ve ziyāret-i Ravża-i seyyidü'l-enām-ı (13)ᶜaleyhi efżalü't-taḥiyye ve's-selām ṭarafına ᶜazīmet idüp baᶜde edāi'l-Ḥac (14)sūy-ı deryādan gelürken bin yüz on iki tārīḫinde keşti-i vücūdı (15)lenger-endāḫte-i girdāb-ı beḳā olmışdur.ᶜAsrun şuᶜarāsından olmagla (16)güzel eşᶜārı vardur.Bu bir ḳaç beyt āṯārındandur.

(17) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(18) Şemm itmede bū ᶜiṣmetümi gül bedenümden
Ṣad pīrehen-i Yūsuf olur çāk ġamumdan

(19) Gīsūlarımun bestesi Hārūt ile Mārūt
Sihrün yanulur ḥasret-i çāh-ı zeḳanümden

(20) VEHBĪ bu naẓīre yine dil-ber deheninden
Ney-sükker-i aḥbāb ola nevk-i ḳalemümden

(21) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(22) Yarun dehānı sırr-ı nihāndan ḫaber virür
Fikr-i lebi netīce-i cāndan ḫaber virür

(23) Cām-ı Cemi ki ṣafvetile andırur o ruḫ
Nūr-ı cemāli ḥüsnile andan ḫaber virür

---

(12)mefhūmıyle: - W./ (15)beḳā: fenā W./

[E.325^{a}](1)Neşāṭī Aḥmed Dede fevtine didigi tārīḫdür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(2) Gürūḫ-ı ᶜāşıḳāne şeyḫ-i irşād
ᶜAzīz-i muḥterem merḥūm u maġfūr

(3) Bilüp fānī cihān-ı bī-beḳāyı
Beḳāya ᶜazm iḳüp olduḳda mestūr

(4) Dem-i fevtine VEHBĪ didi tārīḫ
Ola Aḥmed Neşāṭī merḳadūn nūr

(5)VĀSIF

(6)Nāmı İsmaᶜīl'dür.Ol gül-i nev-nihāl-i gül-istān-ı maᶜārif,ḥadayıḳ-ı İstanbul'dan (7)neşv ü nemā bulmışdur.Sādāt-ı keşīrü'l-berekātdan olup nev sinn iken (8)kesb-i maᶜārife heves ve eşᶜār-ı ābdāre dest-res bulup (9)ᶜaṣrun şuᶜarāsından olmışdur.İstiᶜdād-ı ẕātī bir vechle taᶜbir u taᶜrif (10)olınmaz on sekiz yaşında iken bin toḳsan altı tārīḫinde fevt olmışdur. (11)Ḥattā eşᶜārı,fevtinden ṣoñra şāyiᶜ olmışdur.Bu birḳaç beyt-i raᶜnā (12)ol bülbül-i bāġ-ı maᶜārifün eşᶜārındandur.

(13) NAZM

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(14) O şūḫ-ı ser-keşi ben bana yār olur ṣandum
O āhū-peççe-i vaḥşī şikār olur ṣandum

(15) Yazuḳ yazuḳ telef itdüm metāᶜ-ı cān-ı dili
Bu çārsū-yı maḥabbetde kār olur ṣandum

(325^{a}-1)(Başlık):Şeyḫ-i Mevlevī Neşāṭī Aḥmed Dede fevtine bu tārīḫi naẓm itmişdür W./ (7)keşīrü'l-berekātdan olup:keşīrü'l-berekātdandur W / (8)bulup:bulmışdur W./ (9)ᶜaṣrun şuᶜarāsından olmışdur:-W./ (9)taᶜbir:-W/(10)bin toḳsan altı:bin yüz on altı W/ (11)Ḥattā:-W./

[W.307[a]](16) Yem-i belāya düşürdüm dirīġ fülk-i dili
Biraz müsā[c]ade-i rūzigār olur ṣandum

(17) Ḫayāl-i ḳaddini itdüm derūnda perverde
O naḫl-i [c]ar[c]arı ben meyve-dār olur ṣandum

(18) O şūḫa [c]arż-ı dil itdüm görince vāṣıf-ı mest
Ki bir maḥall-i zemān der kinār olur ṣandum

(19) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(20) Kef-i hevāya virelden seri ḥabāb gibi
Ayaḳda ḳaldı gönül cür[c]a-i şarāb gibi

(21) Olur fütāde-i ḫāk-i mezellet ey maġrūr
Serūn irerse de ger çarḫa āfitāb gibi

(22) Şihāb ṣanma dökülmekde naḳş-ı zerrīni
Bu nüh ḳubāb-ı felek ġālibā ḫarāb gibi

[E.325[b]](1) Nuḳūş-ı zaḫm ile pür ḳıl ṣaḥīfe-i cismūn
Duḫūl-ı sīne ise maḳṣadūn kebāb gibi

(2) Garaż vuṣūl-ı ruḥ-ı yār ise bu bezm içre
Dökül ṣaçıl nice dem Vāṣıfā gül-āb gibi

(3) VELEHU

Vezni: -.-./-.-./.- -./-.-

(4) Dil mümiyān-ı yārı ḫayāl eylemekdedür
Bī-çāre şimdi fikr-i muḥāl eylemekdedür

(5) Dökmekde ġamze ḫūn-ı dilī dem-be-dem yine
Çeşm-i siyāhı fitne vü āl eylemekdedür

(6) Gör dām-ı zülfe beste iken murġ-ı dil yine
Devr-i meh-i ümīd-i dāne-i ḫāl eylemekdedür

(7) VĀṢIF

(8)Nāmı ᶜAbdu'l-lah'dur.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Devlet-i ᶜAliy-ye-i ᶜOs̱māniye'de (9)nice zemān şikk-ı s̱ānī manṣıbı ile evḳāt-gü-zār olan Şaᶜbān-zāde (10)muḥteşem Meḥmed Efendi'nün oġludur.Evā'il-i ḥālinde Dīvān-ı Hümāyūn (11)kātibleri zümresine dāḫil olup ᶜaṣrun şuᶜarāsından şiᶜr ü inşāda (12)ḫaylī maḥāret kesb itmekle baᶜż-ı vüzeraya dīvān Efendisi olup (13)bin yüz yigirmi ṭoḳuz tārīḫinde fevt olmışdur.Eşᶜārından bir miḳdār (14)bu maḥalle taḥrīr olındı

(15) NAẒM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(16) Feyż-i ḥüsnün ᶜĪsi-i Meryem bile bilmez
Engür-i lebün lezzetini Cem bile bilmez

(17) Maḥrem olımaz zerre ḳadar laᶜlüne aġyār
Ol ġonce-i nādīdeyi şebnem bile bilmez

(18) Ḫaṭṭ-ı lebidür ḥuccet-i tekmīl-i meläḥat
Bu ḥāleti feyż-āver-i maḥrem bile bilmez

(19) Bī-tāb-ı sefer çetr-i meläḥatde yaṭarken
Ol dil-ber-i ḫᵛābide-i öpsem bile bilmez

---

(8)ᶜOs̱māniye:-W./ (9)nice zemān şıkk-ı s̱ānī manṣıbı ile evḳāt-gü-zār olan Şaᶜban-zāde:nice zemān Defter-dār-ı şıkk-ı s̱āni rütbesiyle kām-revā olan Şaᶜban-zade W./ (11-12)zümresine dahil olup.... dīvān Efendisi olup:zümresinden olmaġla baᶜż-ı Pāşā'lara dīvān kātibi ol-mışdur.ᶜAṣrun şuᶜarāsından olmaġla W./ (13-14)Eşᶜārından bir miḳdār bu maḥalle taḥrīr olındı:Bu eşᶜār anundur W./

(20) Hicrān-ı sitem cismi nizār eyledi VĀṢIF
Me'nūsum iken görse eger ġam bile bilmez

(21)VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(22) Hem-tā bulınmaz ey gül-i nāzük beden sāna
Oldum hezār-ı nağme-zen-i ᶜışḳ ben sāna

[E.326ᵃ](1) Zülfinden olma dūr çekersin firāḳını
VĀṢIF o kār-ḫāne-i Çīn'dür vaṭan sāna

[W.307ᵇ](2) VĀṢIF

(3)Nāmı Aḥmed'dür.Maḥrūsa-i Burūsa'dan ẓuhūr itmiş bir bāẓergān-zāde dür (4)nev sinn olup ḥüsn [ve] ān ile meşhūr-ı cihān iken taḥṣīl-i maᶜārife meşgūl (5)olmağla eşᶜāra heves ve vādi-i naẓma dest-res bulup Dīvan-ı sulṭānī (6)kātipleri zümresine meyl itmişdür. Güzel ḫaṭṭı vardur. Bu ebyat anundur.

(7) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Metāᶜ-ı ṣabrı ġāret eyleyen ol çeşm-i fettāndur
Bakılsa sūretā maᶜnīde kāfir bir müselmāndur

(9) Der-āġūş-ı meyānın bezm-i vuṣlatda o meh-rūnuñ
Olanlar bāna māniᶜ ḫancer-i ebrū-yı cānāndur

(10) Degiştirdüm fitīlin tāze yaḳdum dāġ-ı hicrānı
Ne var bir gice gel ey lāle-had faṣl-ı çerāġandur

(326ᵃ-3)itmiş:itmişdür W./ (3)bāzergān-zādedür:bāzergānuñ oġludur W/ (4)ḥüsn [ve] ān:metinde "ḥüsn-i ān" tamlama şeklinde yazılıdır. (W.307ᵇ) de "hüsn[ve]an"şeklinde yazılıdır ki doğrusu budur / (4)cihān:-W./ (5)ve vādi-i naẓma dest-res bulup:idüp ḫub-nüvis olmağla W./ (5)Sulṭānı:Hümāyūn W./ (6)Güzel ḫaṭṭı vardur:- W./

(11) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..- (.-)

(12) Felek o serkeşe dil virmede letāfet yoḳ
Ki anda ᶜāşıḳına raḥm ider ḳıyafet yoḳ

(I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Nigīn-i dil ser-ā-pā zaḫm-dār-ı tīġ-ı hicrāndur
Sebep bu inşirāḥ-ı ḳalbe naḳş-ı nām-ı cānāndur

(13) VĀṢIḲ

(14)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür. Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif (15)idüp evḳāf kitābeti ṭarafına meyl itmekle İstanbul'da vāḳiᶜ (16)Pertev Pāşā vaḳfına kātib olmışdur.ᶜAşrūn şuᶜarasındandur. (17)Eşᶜārı ḫūb ve feraḥ-ża güftārı merġūb ve dil-güşā ve ḫırām-ı (18)ḫāme-i süḫan-sāzı reşk-i ṭūbī-i cennet ve nihāl-i kilk-i (13)süḫan perdāzı meyve-bār-ı feṣāḥatdür.Şaᶜir-i merḳūmun ṭūṭī-i (20)ṭabᶜ-ı şīrīn-kelāmı şol ḳadar pür-gūdur ki eşᶜārı birḳaç dīvān (21)olmaġa mutehammildür.Lākin intiẓām-ı ḥāli gibi evrāḳ-ı āṯārı perīşāndur. [E.326ᵇ] (1)Evāḫir-i ᶜömrinde sevdā-zedelik el virmekle vaż-ı bīmār-ḫāne (2)olup bīn yüz yigirmiüç tārīḫinde bīmār-ḫānede fevt olmışdur. (3)Ol ḥalde iken yine teġazzülden ḫālī olmayup bīmār-ḫānede naẓm (4)eyledigi eşᶜārından birḳaç beyt taḥrīr olındı.

(5) NAZM

(11-12) Velehu:-W.(Bu beytin yerine başka beyit yazılmıştır.Yukarıya yazıldı)/ (14) ẓuhūr :"W"nüshasından alınarak tamamlandı / (15) evḳāf kitābeti ṭarafına meyl itmekle W./ (15)vaḳiᶜ:-W / (16)vaḳfına kātib:vaḳfınun kātibi W./ (16)şuᶜarāsındandur:şuᶜarāsından olup W./ (17-20)ve ḫırām-ı ḫāme-i süḫan-sāzı.....Şāᶜir-i merḳūmun:-W./ (326ᵇ-1)sevdā-zedelik el virmekle:sevdā-zede olmaġla W./ (3)iken yine teġazzülden ḫālī olmayup bimār-ḫānede:-W./

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(6) Her lahẓa çeşm-i kāfirinün ḳaṣdı cānadur
Gāhī nigāhı cānib-i ġayra bahānedür

(7) Darü'ş-şifā-yı kūyını yaṣdansa n'ola dil
Menzil ġarīb ḫastaya bīmār-ḫānedür

(8) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(9) Pür itdi ᶜaks-ı leb-i laᶜli dīde-i terīmüz
Mey-i ᶜaḳīḳle leb-ber-leb oldı sāġarımuz

(10) Sitāre-sūḫteyüz lik tāb-ı mihrünle
Sipihre aḫker-i dāġ-ı derūndur aḫterimüz

(11) Felek çalarsada yerden yire ne naḳż bizi
Çü tīġ-ı mihr ᶜıyāndur cihāna cevherimüz

[W.308ᵃ] (12) Sirişk-i çeşm-i ruḫ-ı zerd ile ᶜözr-hāhuz
Niṣār-ı pāyine yoḳ gerçi sīmimüz zerimüz

(13) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(14) Naḳd-ı dili o laᶜl-i leb-i cān-fezāya vir
Ol sīm-i ḳalbi bir güher-i bī-bahāya vir

(15) Olma ġubār-ı ḫāṭır-ı yār āb-ı çeşmile
Ḫāk-i reḥinde cismüni sīl-i fenāya vir

---

(15)(Beyit): - W./

(16) Esbāb-ı dehre ᶜāḳıl iseñ itme iᶜtibār
Nakd ile ḫānümānı mey-i dil-güşāya vir

(17) Ser-geşte itme kendüni mānend-i gird-bād
Ey dil yeter ᶜinānunı dest-i hevāya vir

(18) Ol ḳadr-i dān-ı maᶜnī-i bī-gāne VĀSIKĀ
Bin cānun olsa ol nigeh-i āşināya vir

(19) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(20) Niyāz-ı nerm ile refᶜ-i niḳāb mümkin mi
Kilīd-i mūm ile hiç feth-i bāb mümkin mi

[E.327ᵃ](1) VAKᶜĪ

(2)Nāmı Meḥmed'dür.Tefsīrī-zāde dinmekle ḳarīn-i iştihārdur.İstanbul'dan (3)ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārifden şoñra mülāzım ve müderris (4)olup ḳaṭᶜ-ı merātib-i muᶜtāde iderek Dārü's-salṭanatü'l-ᶜaliyye maḥmiye-i (5)Ḳosṭanṭaniyyede mesned-nişīn çār-baliş-i şerīᶜat olmışdur. //ᶜAşruñ (6)şuᶜārayı güzīdesi ve dehrüñ [murād] dīdesi faẓl-ı mevfūr ile meşhur (7)olup ekşer evḳātda maḥsūdü'l-akrān oldum zemān-ı tedrīsümde (8)baᶜż-ı hasede ve fesedenin ḥile ve mekr ile her pāyede maġdūr olmak (9)Ḫāric müderrisligümden otuz dört senede Şām pāyesiyle Ḳuds-i (10)Şerīf ḳāḍısı oldum ḳırḳ

(327ᵃ-2)dinmekle:dimekle W./ (2)ḳarīn-i iştihārdur:meşhūr-ı cihān olup W./ (4)muᶜtāde:medāris W. / (4-8)Darü's-salṭanatü'l-ᶜaliyye.... her pāyede maġdūr olarak:-W./ (6)[murād]:metinde "mevād" olarak yazılıdır.Doğrusu [murād] olmalıdır / (9-15)Ḫāric müderrisligümden..... Bu ebyāt anuñdur:İbtidā Ḫāricden otuz dört senede Ḳuds-ı Şerīf ḳāḍīsı oldugını kendi lisānından işitdüm.Baᶜdehū muᶜtād üzere iki manşıbdan şoñra İstanbul ḳādısı olup baᶜde'l-ᶜazl biñ yüz yigirmi ṭoḳuz tārīḫinde fevt olmışdur.ᶜAşruñ şuᶜarāsından ve ṭarīḳ-ı ᶜulemānuñ ḳudemāsından olmaġla ṭarīḳuñ cemiᶜ-i ḳavānīn-i ve rüsūmı maḫfūz-ı ḥafızası oldugı meşhūrdur.Eşᶜārından birḳaç beyt bu maḥalle taḥrīr olındı W./

beş senede güç ile İstanbul kādīsı (11)oldum.Kuddemā-yı ṭarīḳun akdemiyüm ṭarīḳ-ı ᶜulemānuñ Cemiᶜ-i ḳavānīn-i (12)ve rüsūmı maḥfūẓı maḥfaẓaᶜ-ı ḥāfıẓam olduġı mütevātırdur" diyü kendinden (13)menḳūldür.Kendi ile çok ṣoḥbetimüz vardur. Dā'imā bu muṣāḥabete (14)ma'il idi.Biñ yüz yigirmi ṭoḳuz tārīḫinde fevt olmışdur (15)Eşᶜārı şīve-i maᶜnādan beridür.Bu ebyāt anuñdur.

(16) NAZM

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(17) Gülün şādāb u ḫandān olduġın ṣanma ṣabādandur
Açılur bir iki günlük o bir bād-ı hevādandur

(18) Degüldür bā'iṣ-i feryād-ı bülbül-i revnaḳ-ı gül-zār
Fenāsın yād ider nālişleri cümle fenādandur

(19) Hezārun nāledür kārı degül āyīn-i pervāne
Vücūdın eylemek ifna o ᶜışḳ-ı bī-riyādandur

(20) Çıḳar dilden sivāyı sen umūrun ḥakka ḥaṣr eyle
Güşād-ı bāb-ı maḳṣūdun Cenāb-ı kibriyādandur

(21) Bu naẓm-ı sūz-nāke reşk idenler didiler VAKᶜĪ
Bu sūz-ı cān-güdāz-ı elfāẓ o ṭabᶜ-ı ḫoş-nevādandur

(22) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(23) O ᶜāşıḳ kim duḫūl-ı bezm-i yār-ı nāzenīn ister
Tekāpū-yı ṭalebde dem-be-dem āh u enīn ister

(16-23)Naẓm: - W./

[E.327^{b}](1) Bitirmez güy-ı ^{c}ışkun şüre yerdür tahm-ı ma'müli
Tarāvet virmege elbette o çeşm-i girye bīn ister

(2) Olursa bahtımuz yāver visāl-i yār olur mümkin
Oŷrāh-ı pür-hatırdur anda başka bir mu^{c}īn ister

(3) Buhūr-ı kilk ile da^{c}vet iderler gerçi mażmūnı
Çeküp elbette teshire o bir sihr-i mübīn ister

(4) Zimām-ı hāmemüz elde hüner-verlik olur ammā
Semend-i tab^{c}ımuz VAK^{c}Ī güşāde bir zemīn ister

(5) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(6) Hezārān müjde ey dil kim ^{c}aceb ferhunde dem gördün
Bahār-ı bāġ ı sohbetde açılmış ġonca fem gördün

[W.308^{b}](7) Halās olmaz perīşān itse de bād-ı sabā zirā
Dili bir beste-i zincīr-i zülf-i ham-be-ham gördün

(8) Bu bezm-i pür-neşāt içre şu denlü neş'e-vār dilde
Sanursın bir nefesde bir nice pür-cām-ı Cem gördün

(9) Semend-i tab^{c}-ı VAK^{c}Ī'ye ne mümkin hem ^{c}inān olmak
Anunçün zümre-i erbāb-ı nazmı pür-elem gördün

(10) VAHYĪ

(11)Ol merkez-i da'ire-i hakīkatün ism-i şerīfi Mehmed'dür.İstanbul-

(327^{b}-11)ism-i şerīfi:nāmı W./

dan zuhūr itmişdür. (12)Sādāt-ı kirāmdandur.Meşāyiḫ-i ṭarīḳ-i Ḫalvetiyye'den ḳuṭb-ı ᶜaṣr olan (13)Balāṭ Şeyḫi Ḥasan Efendi nām ᶜazīz-i muḥteremūn maḥdūmıdur.Evā'il-i ḥālinde (14)kesb-i kemāl-i maᶜrifet ve taḥṣīl-i ādāb-ı ṭarīḳatdan ṣoñra vālid-i mācidleri (15)yerine seccāde-nişīn-i meşīḫat-i irşād olup nice zemāndan ṣoñra (16)meşīḫat-ı mezbūreyi maḥdūm-ı mükerremi Seyyid-i Feyżu'l-lah Çelebi Efendi'ye (17)ferāġat idüp kendüleri silsile-i meşāyiḫ-i Ṣalātīne dāḫil (18)olup İstanbul'da Sulṭān Selim Cāmiᶜ-i Şerīfine cumᶜa Şeyḫi (19)olup biñ yüz otuz tārīḫinde ol bülbül-i bāġ u vāᶜiẓ-i (20) teẕkīrūñ murġ-ı rūḥ-ı revān-ı pāki kürsī eflāke pervāz itmişdür. (21)Ḥaḳḳāḳi faẓīlet-i mevfūr ile meşhūr bir ẕāt-ı maᶜmūr olup ᶜaṣruñ (22)şuᶜarāsındandur.Eşᶜārı laṭīf bī-bedel ve güftārı naẓīf ve ġāyet [E.328ᵃ](1)güzeldür.Bu naẓm-ı belīġ-i münācāt güne ol mülhem-i Vahy-ı nāṭıḳanūñ (2)eşᶜār-ı iᶜcaz nümūnelerindendür ki taḥrīr olındı.

(3)Der münācāt-ı Bārī Taᶜālā

Vezni: .- - -/.- - -/.- -

(4) Gönül olsun nevālūñle muṭayyeb
Bizi luṭfuñla meserūr eyle yā Rab

(5) İki ᶜālemde luṭfuñdur çu maṭlab
Bizi luṭfuñla meserūr eyle yā Rab

---

(12)kirāmdandur:keşīrü'l-berekātdandur W /(12)ṭarīḳ:-W./ (13)muḥteremūñ:-W./ (13)maḥdūmıdur:oġludur W./ (14)ṭarīḳatdan ṣoñra:ṭarīḳat idüp W./ (15)olup:olmışdur W./ (16)meşīḫat-ı mezbūreyi maḥdūm-ı mükerremi Seyyid-i Feyzu'l-lah Çelebi Efendi'ye:meşīḫati oġlu Seyyid Feyzu'l-lah Efendi'ye W./ (17)Ṣalāṭine:Cevāmiᶜ-i Ṣalātine W./ (18)olup İstanbul'da:- W./ (18)Selim:Selīm Ḫān W./ (19)olup:iken W./ (20)pāki:-W./ (328ᵃ-1)Bu naẓm-ı belīġ-i münācāt güne:münācāt güne bu naẓm-ı belīġ W./ (2)taḥrīr olındı:bu maḥalle taḥrīr olındı.

(6) Dil-i Vaḥy-i giriftār-ı ḫaṭādur
Velī senden ṭaleb-kār-ı ᶜaṭādur

(7) Kulun kārı temennā vü ricādur
Bizi luṭfunla mesrūr eyle yā Rab

(8)Bu birkaç beyt gazeliyātındandur.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(9) Dilā āhile eglen sana vaṣl-ı yār müşkildür
Vefāsı ġoncenün ey ᶜandelīb-i zār müşkildür

(10) Pür oldı gūş-ı ᶜālem şīvenden künc-i firḳatde
Ṭabībā müstmend-i ᶜışḳınum tīmār müşkildür

(11) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

[W.309ᵃ](12)Bezm-i çemende şīveler eyler yürürmisin
Cānā cemālün āyīnede hiç görürmisin

(13) ᶜUşşāk-ı zāre būse-i vaṣlun dirīġ idüp
Her bī-mezāḳa laᶜl-i lebün emdirürmisin

(14)VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(15) Derūne laᶜl-i dil-ārā gelür mi gelmez mi
Bu bezme sāġar-ı ṣahbā gelür mi gelmez mi

(16) Vücūdı şerḥa-i dāġ ile gül-istān itdüm
ᶜAceb o ġonce-i zībā gelür mi gelmez mi

(17)Ḥüsn-i ṣavt ile meşhūr-ı cihān olan İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ

---

(11)"Velehu"başlığı: - W./

Efendi'ye (18)izhār-ı maḥabbet ile gönderdigi ebyātdan birkaç beyit bu maḥalle (19)taḥrīr olındı.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) Nice mest olmasun āşüfte diller bezm-i vuslatda
O şūḫ-ı pür-ḫumārun her nigāhı cām-ı ṣahbādur

(21) Tekellüf ber-ṭaraf bu naẓm-ı dil-cū-dan ġaraż ancak
Neşāṭ-ı izhārıdur ᶜarż-ı maḥabbet başka daᶜvādur

(22) Ḫuṣūṣān midḥat fikrile bir ẕāt-ı kerīmün dil
Mücellādur muṣaffādur muṭarrādur muḥallādur

(23) İmām-ı şehr-yārı Ḥażret-i Ṣāliḥ Efendi kim
Ṣadāsı zīver-i minrāb-gāh-ı ᶜarş-ı aᶜlādur

[E.328ᵇ](1) VEHBĪ

(2)İsmī Hüseyin ve nesebi Hüseynī'dür.Menbit-i şuᶜbe-i vücūdı (3)ve menbaᶜ-ı cūy-bār-ı şuhūdī ḫāk-i İstanbul'dur.Kethüdā-yı İmām-zāde (4)dinmekle şöhret-dāde el-ḥāc Aḥmed nām bir ẕāt-ı memdūḥ'us-simātün (5)ḥāṣıl-ı ticāret-i ḥayātı olup cedd-i aᶜlāsı şamṣām-ı (6)bāzū-yı kerāmet Ḥüsām Efendi merḥūma nisbet ile ḥāl-i (7)ṣıġarında Ḥüsāmī taḫallus iderdi baᶜdehu cevdet-i ṭabᶜ-ı māderzād ile (8)manẓūme-i bidāᶜa-i kesbiyye-i istiᶜdādı meleke-i vehbiyye-i (9)eşᶜār ile müstezād oldukda bu cerīdede tercümesi sebḳ iden (10)Neylī Efendi taᶜayyini ile Vehbī taḫallus idüp maḫlaṣ-ı mezbūrda (11)kendi ile iddiᶜā-yı şirket istihāl idenler istihlāk-i re'is ü'l-māl-i iştihār (12)eyleyüp maḫlaṣ-ı merḳūm bi'l-istiklāl kārgāh-ı süḫande tamġā-yı ḳumāş-ı (13)eşᶜār olmışdur.Gül-ġonce-i şece-

---

(18-19)ile gönderdiği ebyātdan birkaç beyit bu maḥalle taḥrīr olındı:ile naẓm eyledigi kaṣīdeden birkaç beyitdür W./ (328ᵇ-4)dinmekle:dimekle W. /

re-i siyādeti ḫār-ı irtiyābdan (14)ᶜārī ve ḫurşīd-i ᶜarāḳati sehāb-ı iştibāhda nā-mütevāridür (15)Pīrāye-baḫş-ı ṣadāret-i Rūm ᶜallāme-i zemān (16)Mīrzā-cān-ı devrān Mirzā-zāde-i Şeyḫ Meḥmed Efendi Ḥażretlerinden ve baᶜż-ı ecille-i fuḥūldan [W.309ᵇ](17) telemmuz ile ḫayız-ı niṣāb-ı dāniş olup ᶜaṣrında ṣadr-ı Anaṭolı ve naḳībü'l-eşrāf (18)olan Ḫᵛāce-zāde es-seyid ᶜOsmān Efendi'den mülāzım ve ṭarīḳ-i tedrīse (19)ᶜāzim olup yüz yigirmiüç tārīḫinde vāḳiᶜ Moskov fetḥine naẓm eyledigi (20)tārīḫ-i celīlesi şāyān-ı nigāh-ı ḳabūl-ı şehr-yārı ve medrese-i Ḫāric (21)iḥsānına fermān-ı Hümāyūn lisānı cārī olduḳda şeyḫü'l-İslām (22)Başmaḳçı-zāde Seyyid ᶜAlī Efendi'nüñ defᶜa-i ṢĀniyesinde imtiḥān-ı (23)kebīrede istiḥḳāḳ-ı ᶜilmīsi daḫi nümāyān olmaġın medāric-i ṭarīḳ-i [E.329ᵃ](1) tedrīsüñ derece-i ulāsı ki ḫāricden ᶜibāretdür.Ḳadem niḥ-i (2)iḥrāz olup ḥattā baᶜż-ı yārān bu tārīḫi dimişdür.Tārīḫ:

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(3) Āferīn ders oḳuyup medrese olduñ Vehbī, 1123

(4)Ḥālā ḳatᶜ-ı pāye-i medāris itmekde ve ṣudūr-ı kirām ḥażerātınuñ (5)mektūbcı ve tezkireci ve ḳassām-ı ᶜaskeri olmaḳtadur.El-Ḥaḳ elsine-i selāsede (6)naẓm u neşire ḳādir bedīhe-gūlukda miṣli nādir şaᶜineī zūr āzmā (7)ve münşī-i tāze edādur.Muḳteżā-yı meşreb-i himmeti ānen feānen merāḳī-i (8)naẓmuñ aḳṣā-yı medāricine iᶜtilā hevāsına mā'il olmaġla (9)eşᶜārına iᶜtinā itmeyüp cemᶜ ü tedvīn ḳaydına düşmemişdür. (10)Lākin mecāmiᶜ-i aḥbābda bulunan āṣārı tertīb olınsa mükemmel (11)dīvān olmaġa müteḥammildür.ᶜAṣruñ her vādīde

---

(17)telemmüz ile:telemmuz ile evā'il-i ḥālinde W./ (19)naẓm eyledigi:-W./ (20)tārīḫ-i celīlesi:ḳırḳ ḳadar tevārīḫ-i celīlesi W./ (23)ᶜilmisi daḫi:-W./ (329-@)dimişdür:inşād itmişdür W./ (4)itmekde ve ṣudūr-ı kirām:itmekde ve baᶜż-ı maḥkemelere nā'ib ve ṣudūr-ı kirām W./ (5)ve tezkireci ve ḳassām-ı ᶜaskeri olmakdadur:ve tezkirecilik ḫidmetleriyle şeref-yāb olmakdadur W-/ (7-11)Muḳtezā-yı meşrebhimmeti..... mütehammildür: - W./

yekke-tāz şā^{c}ir-i (12)muġlaḳ mümtāzıdur.Bu eş^{c}ār āṯār-ı ṭab^{c}-ı seḥḥārıdur.

(13) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(14) La^{c}lin ki dil-rübā leb-i cām-ı şarāba ḳor
Bir nā-şüküfte ġonca-yı gūyā ki āba ḳor

(15) Siḥr ile imtizāc virür āb u āteşe
Sāḳī ki bādeyi ḳadeḥ-i şu^{c}le tāba ḳor

(16) Ḫancer be-kef çıḳınca kemīninden ol ḫigār
Behrām-ı fitne bīm ile tīġın ḳırāba ḳor

(17) Ey āfitāb yār ile da^{c}vā-yı ḥüsni ḳo
Ref^{c}-i niḳāb idüp seni bir gün ḥicāba gör

(18) Ma^{c}nāyı lafẓa zūr ile küncīde eylemek
Rūḥ-ı kelāmı cendere-i ıżṭırāba ḳor

(19) Feyż-i ḥayāt-ı tāze ider devlet-i ādeme
İḳbāl şaḫṣ-ı şeybī libās-ı şebāba ḳor

(20) VEHBĪ bu şi^{c}r-i tāzeye olmak naẓīre-cū
Yārān-ı nazma ḳayd virür piç ü tāba ḳor

(21) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(22) Şikār-ı cāna şeḥ-bāz-ı nigāhun olsa āmāde
Döner laḫt-ı cigerle her müjem fetrāk-ı ṣayyāde

---

(12) muġlaḳ: - W./

[W.310^{a}](23) Nigāh-ı çeşm-i mesti kilk-i müjgānın idüp der-kār
Olur inşā-yı nāz itmekde ^{c}ayn-ı Nergisī-zāde

[E.329^{b}](1) Ḳalurmı rūz-ı rüstā-ḫize ḥasret ey ḳıyāmet-ḳad
Senünle bir gice ḥaşr olmak olmazmı bu dünyāda

(2) Şeb-i vaṣl oldı ammā özge ḥāletle güẕār itdi
Nigeh nazzāre-i ḥayretde ḥāṭır ġayrı sevdā da

(3) Tehī dest-i niyāz itme beni naḳd-ı temāşādan
Dü çeşmüm kāse-i deryūzedür rāh-ı temennāda

(4) Revāc-ı kāle-i hind-i devātum görse ey VEHBĪ
Olur dağ-ı ḥased tamġā ḳumāş-ı AḤMED-ĀBĀDE

(5) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(6) Mūm-ı sürḫa döndi la^{c}l-i nābı tāb-ı rūzeden
Ṣormanuz aġzı mühürlidür ḥesāb-ı rūzeden

(7) Hiç tulū^{c}ına bakılmaz hep zevāli muntaẓar
Ehl-i imsāk ^{c}ibret olsun āfitāb-ı rūzeden

(8) ^{c}İşret-i yek-rūze-i ^{c}īde fedādur niyetüm
VEHBİYĀNEM vārise naḳd-ı ṣevāb-ı rūzeden

(9) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(10) Benden ṣabā o şāh-suvārun türābın öp
Ebrū-yı zīn-i raḫşını çeşm-i rikābın öp

(11) Ey rind öpme şeyḫūn elin çekme ṣıḳletin
Elden gelürse ṣubḥasını çek kitābın öp

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Ebruvān-ı ādemān nāz eyler kemān-keşler gibi
Tīr-i müjgān ile pürdür çeşmi tīr-keşler gibi

(14) Ḥasret-i laᶜlūnle içmişdüm şarāb-ı şuᶜle-reng
Ḫānümān-ı cāna sūziş virdi āteşler gibi

(15) VELEHU

Vezni: - -.-/.- -/- -.-/.- -

(16) Gelse bu ḳadd-ı ḳāmet bin nāz ile ḳıyāma
Dirlerdi seyr idenler ḳad ḳāmeti'l-ḳıyāma

(17) Taṣvīre ḳādir olmaz ammā dehān-ı yārı
Mūy-meyān-ı dil-ber ola meger ki ḫāme

(18) Sevdüm umup vefāsın ammā ki nādim oldum
"Men cerrebe'l-mücerreb ḫalled bihi'l-nedāme"

(19) -Dürrī Bek çeşm fevtine bu tārīḫi naẓm itmişdür. -

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(20) Çıḳarur taᶜmiyeyle fevtinün tārīḫin ey VEHBĪ
Güm oldı kān-ı dehrün göz göre pākīze bir Dürrī

[E.329ᵇ](1)Pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān Ḥażretleri (2)bin yüz otuz beş tārīḫinde KEMERLER nām (3)maḥalde çifte Havuż ḳurbında müceddeden (4)bināsına himmet buyurdukları sedd-i ᶜazime (5)şāᶜir-i

---

(19-20): -W /

mezbūrun naẓm eyledigi tārīḫdür.

(6) TĀRĪḪ

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(7) Mülūkun āb-ı rūy-ı Ḥażret-i Ḫān Aḥmed-i sālis

(8) Ki Mevlā maḳsem itmişdür kühen cūy-ı temennāya

(9) Muḥit-i şevketinden cāh-ı İskender kemīn lücce

(10) ᶜUluvv-i himmetinden rütbe-i gerdūn peşīn pāye

(11) Ṣuyın buldı zemān-ı devletinde mülk-i ᶜOsmānī

(12) Ṭarāvet virdi cūy-i ᶜadl-ü dadı bāġ-ı dünyāya

(13) Olur seyl-i ḫurūşān gibi cāri hükm-i āfāḳa

(14) Çeker İskender - āsā şevketi sedd-i rāh-ı aᶜdāya

(15) O İskender - nihāduñ ḥüsn-i tedbir-i cihān-gīrī

(16) Ne ṣūret virdi gör āyine-i āb-ı muṣaffāya

(17) Yapup mecrāsın İstanbul'a bu ābı getürmişdi

(18) Cenāb-ı Ḥażret-i Fātiḥ Meḥammed Ḫān-ı Cem pāye

(19) Vefā itmekle ol demler tedārik görmemişlerdi

(20) Dehān-ı künke nā-gencīde olan fażla-i māya

(21) Zemān-ı devletinde līk şāhen-şāh-ı zīşānuñ

(22) Gelüp ᶜumrān u vüsᶜat ol güzīn şehr-i dil-ārāya

(23) Nüfūsuñ keşreti ebr-i baḥāra eyledi muḥtāc

(24) Yetişmez oldı ol şu şehr-i İstanbulı İrvāya

(25) Hemān ṣu yerine ḥarc eyledi sīm ü zerī ammā

(329ᵇ.1-36):Metinde kenarda olup "W" nüshasında yoktur /

(26) Hazîne yapdı güyâ gevher-i âb-ı muṣaffâya

(27) Niçün yoldan çıkarulup ṭuġyan idersin

(28) Sebîlin taḥliye mevḳûf ḳaldı faṣl-ı kermâye

(29) Bilüp germâda ṣu dîbâsınuñ germi-i bâzârın

(30) Kemerler ṭoldurup sermâda virdi ḫalḳa sermâye

(31) Riyâż-ı ᶜizz ü câh-ı şevketi her-dem bahâr olsun

(32) Vücûdın eylesün ḫaḳk-ı gül-sitân-ı mülke pîrâye

(33) Ṣu gibi ezber itdüm VEHBÎ'yâ bu ḫayl-ı dil-cûya

(34) İki târîḫ-i ġarrâ derᶜ idüp bir beyti Vâlâya

(35) Zihî sed yapdı ḥaḳḳâ Ḫân Aḥmed-i mecmaᶜ-ı mâya

(36) Akan ṣular ṭurur bu bend-i bâlâ ṭâḳ-ı zîbâya Sene 1135

[W.310ᵇ] [E.330ᵃ](1) VÂḲIF

(2)Ol sülâle-i silsile-i siyâdetüñ nâmı Yaḥyâ'dur.İstanbul ḳurbında (3)Ḳâsımpâşâ nâm maḥall-i dil-güşâdan ẓuhûr itmişdür.Ṣudûr-ı kirâmdan (4)Rum-ili Ḳâdî-ᶜaskeri ᶜallâme-i cihân nihrîr-i devrân ᶜÂrif ᶜAbdü'l-bâḳî (5)Efendi'nüñ ḥafîdi olup ve bu ceride-i ᶜirfâna tercümesi sebḳ iden (6)Fâ'iz Efendi'nüñ maḫdûm-ı mükerremeleridür. Müderrisîn-i kirâmdan sâdât-ı (7)keşîrü'l-berekâtdandur.Nev sin iken eşᶜâra dest-res bulmışdur.Maᶜârif-i (8)cüziye ve külliye de mâhir taṣarrufât-ı eşᶜâra ḳâdir (9)şâᶜir oġlu şaᶜirdür. Bu birkaç

(330ᵃ-2)İstanbul ḳurbında:-W./ (3)Ḳâsımpâşâ nâm maḥall-i dil-güşâdan ẓuhûr itmişdür:Ḳasımpâşâ'dan ẓuhûr itmişdür W./ (3)ṣudûr-ı kirâmdan:-W./ (4-5)Rûm-ili Ḳadî-ᶜaskeri.....Efendi'nüñ ḥafîdi:ᶜAllâme-i zemân nihrîr-i devrân Rûm-ili Ḳâḍî-ᶜaskeri ᶜÂrif Efendi merḥûmuñ ḥafîdi W./ (6-7)Müderrisîn-i kirâmdan.....dest-res bulmışdur:Evâ'il-i ḥâlinde taḥṣîl-i maᶜârif itmekle meḥâdim-i kirâma maḫṣûṣ olan ṭarîḳ-i tedrîse sâlik olup müderrisin-i kirâm zümresine dahil olup ḥâlâ katᶜı pâye-i ṭarîḳ-ı tedrîs itmekdedür.Ḥaḳḳâ ki ḫâyıḳ-ı ᶜizz ü iḳbâl bir maḫdûm-ı ḫuceste hisâldür.Nev sin iken vâdi-i eşᶜâra dest-res bulup W / (8)mâhir:mâhir ve W./ (9)bi-hemtânuñ:maᶜârif-i âşinânuñ W./

beyt-i ra^{c}nā ol maḫdūm-ı bī-hemtānuñ āṯārındandur.

(10) NAẒM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(11) Kālā-yı vaṣlın eylemiş iḳrār ḥāside
Kim i^{c}tibar ider ^{c}acebā bey^{c}-i fāsīde

(12) Naẓẓāre-kār-ı ḥüsnüni ḥayret güzīn ider
Baḳ ol bilürīn ^{c}ārıża ol sīm sā^{c}ide

(13) Va^{c}d-i viṣāle ḫulfını çoḳ gördi ol mehin
^{c}Arḳūbe nām-dāde olanlar mevā^{c}ide

(14) Bādī ruḫına germ-nigāh olduġumdur
O serv-i mihr-i nāz bu evżā^{c}-ı bārīde

(15) Manā ü lafẓ şāhid-i ^{c}adl oldı VĀḲIFĀ
Da^{c}vā-yı naẓm Ḥaḳ bu ki muḥtāc şāhide

(16) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(17) Ḥüsnüñ ki āfitābı ḥicāb-ı seḥābe ḳor
Ṣad Yūsuf-ı Cemāli niḳāb-ı ḥicābe ḳor

[W.311^{a}] [E.330^{b}](1) VĀḲIF

(2)Nāmı Mehmed'dür.Maḥrūsa'i Burūsa'dan ẓuhūr itmişdür.^{c}Aṣrınuñ yegānesi (3)ve dehrüñ ferzānesi ^{c}allāme-i cihān edīb-i devrān İsḥaḳ ḫ^{v}ācesi (4)ve ^{c}Acem Aḥmed Efendi dinmekle meşhūr-ı cihāndan olan

---

(330^{b}-2)Mehmed:Maḥmūd W./ (2-3)^{c}Aṣrınuñ yegānesi ve dehrüñ ferzāne-si:-W/ (3)cihān:zemān W. / (3-4)devrān İsḥaḳ Ḥ^{v}ācesi:devrān olup bu cerīde-i ^{c}irfāna tercümesi sebḳ iden İsḥaḳ ḫ^{v}ācesi W./ (4)dinmekle: dimekle W. /

fāżıl-ı devrānuñ (5)oğludur.Evā'il-i ḥalinde pederi terbiyesiyle taḥṣīl-i maᶜārif itmekle (6)maḥrūsa-i Burūsa müderrisleri silkine dāḫil olmışdur.ᶜAṣruñ ẓurefā ve şuᶜarāsından (7)bir şāᶜir-i nīgārdur.Bu eşᶜār āṯārındandur.

(8) NAZM

Vezni: .*.-/..- -/.-.-/..-

(9) Neşāṭa bāᶜiṯ olur nev-bahār anuldukda
Gider ḫumār-ı mey-i ḫoş-güvār anuldukda

(10) Nigāh-ı şefkat ider mi ᶜaceb o meh-pāre
Dil-i sitem-zede-i bī-karār anuldukda

(11) Vucūdı ᶜāşık-ı ser-geştenūñ ġubār-āsā
Reh-i nigāre düşer rūzī-gār anuldukda

(12) Bir iki nāvek-i dil-düzin eylesün irsāl
Bu çāk-i sīne-i ᶜuşşāk-ı zār anuldukda

(13) Zebān-ı ḫāme-i VĀKIF güher-feşānlık ider
Bu güne bir ġazel-i āb-dār anuldukda

(14) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(15) Getür şarābı ki şurbu'l-yehūda bin tevbe
Riyā ile nice bir nāsa ẓillet eyleyelüm

(16)Pederi Ḥᵛāᶜce Aḥmed Efendi fevtine didiği tārīḫdür.

---

(5)oğludur:maḥdūmıdur W./ (5)pederi:pederleri W./ (5)maᶜārif itmekle:maᶜārif-i bī-şümār itmekle W./ (6)silkine:zümresine W./ (6-7) ᶜAṣruñ ẓurefā..... āṯārındandur:Şuᶜarā-yı ᶜaṣrdan ẓurefā-yı dehrden bir şāᶜir-i şīrīn-zebān olmagla eşᶜārından birkaç beyt taḥrīr olmndı W./ (16)Efendi:Efendinūñ W./(16)didigi tārīḫdür:bu tārīḫi dimişdür W./

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) H^vāce-i ^cālemiyān Aḥmed Efendi kim anuñ
Yetişür faẓlına āṯārı güvāh-ı ^cādil

(18) Nāgehān oldı gül-istan-ı beḳāya ^cāzim
Ḳaldı ṣad ḥasretle ḫār-ı firāḳıdur dil

(19) Ref^c idüp iki elüm fevtine tārīḫ didüm
Vālidüm H^vāce Efendi ide ^cadnī menzil sene 1120

[E.331^a](1) VUṢLATĪ

(2)Nāmı Aḥmed'dür.Üsküdār'dan ẓuhūr itmişdür.^cAṣrında Ṭop Arabacılar Ocāġı Aġāsı (3)olan el-Ḥāc Velī Aġā nām kimesnenüñ oġludur.Mezbūr daḫi hālā (4)ocāġ-ı mezkūruñ keṯḫudāsıdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^crifete sa^cy (5)itmekle ^caṣruñ ṣu^carāsından olup [W.311^b] güzel ṭabī^catı vardur. Bu birḳaç (6)beyt eş^cārındandur.

(7) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) İtdi sevdā-ger-i dili çün ārzū-yı nev-bahār
Oldı kāmum neş'e-yāb müşg bū-yı nev-bahār

(9) Zülf sünbül ḫaṭṭ çemen ruḫ gül benefşe ḫaldür
Gönülleri açıldı yine vaḳtinde rūy-ı nev-bahār

(10) Ḥüsn-i rūz-efzūn-ı gül naḳd-ı dile oldı mezād
Bülbülāndur nādiyān çārsū-yı nev-bahār

(331^a-2)^cAsrında:-W./ (3)olan:-W./ (3-4)el-Ḥāc Velī Aġā..... keṯḫudāsıdur:el-Hac Veli Aġāmuñ oġlu olup zümre-i mezbūrdan olmaġla ^cArabacılar Ocagına baş Çavuş ve Keṯḫüda olmışdur. W./ (5)olup: olmışdur W./ (5-6)Bu birḳaç beyt eş^cārındandur:Bu eş^cār āṯārındandur W./ (7-11)Nazm: - W./

(11) VUSLATĪ bir gül-ᶜizāra mā'ilem bülbül gibi
Eylerüm şeb-tā-seḥer bin̄ hay-ı hūy-ı nev-bahār

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Neş'e-dār-ı bāġ-ı ᶜadn oldı çemen nev-rūzdur
Baḫş-ı feyż-i zīver-i bāġ eyleyen nev-rūzdur.

(14) Ey dil-i āşufte-maġzum tā-be-key ġam vaḳtidür
Cām sunsun sāḳī gül-pīrehen nev-rūzdur

(15) Eyle gel geşt-i çemen bir dil-ber-i gül-ḫad ile
Dinle ṣıyt-ı ᶜandelībi kim gelen nev-rūzdur

(16) ᶜAndelībān nāle vü feryād ider gül-zārda
Mest-i nāz olmış gül-i nāzük-beden nev-rūzdur

(17) Gel temāşāya kenār-ı cūya ey serv-i sehī
Kākülün ḳılsun ṣabā ᶜanber-şiken nev-rūzdur

(18) VUṢLATĪ cām-ı leb-ā-leb nūş idüp çek sīneye
Ġonce-leb bir āfet-i şīrin sūḫan nev-rūzdur

(19) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(20) Ġonce-veş gül-zār-ı ġamda ḫāṭırum pür-ḫūndur
Anunçün dāġlar sīnemde hep gül-gūndur

(21) Dillere maḥşer sevād-ı ṭurre-i pür-çīnīdür
Çeşm-i şūr-engīzine āşufteler meftūndur

(I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Hezār-āsā o gül-ruḫ itdügüm feryādı dinler mi
Fiġān-ı nālemüzden güş-ı çerḫ āyā ki çınlar mı

(III) Dile mir'āt sīneñ açki zaḫm-ı tīġ-ı ġamzeniden
Göre ol ᶜālem-i ervāḥda canlar daḫi inler mi

(22) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(23) Zāl-i Rüstem gibi ḫancer be-kef ol çeşm-i siyāh
Nice ṭāḳat getüre dil ana ey cebhe-i māh

[W.314ᵃ] [E.332ᵃ] (1) FĪ ḤARF'İL-HĀ'

(2) HEMDEMĪ

(3)Nāmı Meḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Miskālī Ṣolāḳ-zāde dinmekle (4)maᶜrūfdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārif idüp fenn-i mūsikīde (5)daḫi ziyāde maharet kesb idüp şiᶜr ü inşāda daḫi maḳbūl-ı (6)cumhūr bir şāᶜir-i maᶜmūr olup müverriḫlikle daḫi ġāyet şöhreti vardur.(7)Hubūṭ-ı ādemden fevti tārīḫine gelince tevārīḫ cemᶜ idüp müdevven tārīḫ (8)taḥrīr itmişdür.Beyne'n-nās maḳbūl tārīḫdür. Bundan māᶜda "Tevārīḫ-i (9)Āl-i ᶜOsmān" naẓm idüp Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜ Ḥażretlerinün (10)zemān-ı salṭanatlarına gelince "Fihrist-i Şāhān" ismiyle mevsūm (11)te'līf-i laṭīf güzel āsāra

---

(I-III)Velehu:-E / (332ᵃ-3)dinmekle:dimekle W./ (4)maᶜrūfdur:maᶜrūf olup W./ (5)şiᶜr ü inşāda daḫi:şiᶜr ü inşāda ve ḳayd u imlāda W / (6)daḫi ġāyet:ziyāde W./ (6-14)Müverriḫlikle daḫi.....taḥrīr olındı: Biñ altmış sekiz tārīḫinde fevt olmışdur.Müverriḫlikle ziyāde şöhreti vardur.Ḥuṣūṣan"Fihrist-i Şāhān"ismiyle "Tevārīḫ-i Āl-i ᶜOsmān" naẓm idüp Pādişāh-ı cihān Sulṭān Meḥmed Ḫān-ı rābiᶜ Ḥażretlerine virüp ᶜazīm-i enᶜam ve inṣāna maẓhar olmışdur.Güzel āsāra muvaffakdur.Ol tārīḫ-i laṭīf bu maḥalle taḥrīr olındı W./

muvaffaḳ olup pādişāh-ı cem-cāh (12)sulṭān Meḥmed Ḫān Ḥażretlerine virüp ᶜaẓīm-i enᶜām ve iḥsāna (13)maẓhar olup bin altmış sekiz tārīḫinde fevt olmışdur. Ol (14)tārīḫ-i laṭīf bu maḥalle taḥrīr olındı.

(15)Fihrist-i Şāhān

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(16) Ḫaṭālardan emīn eyle İlāhī Āl-i ᶜOsmānı
Çün itdün bunları sen ehl-i İslāmun nigeh-bānı

(17) Bu nesl-i pākile dīn Muḥammed-i takviyet buldı
Şeref-baḫş oldı dīne bunlarun ayīn ü erkānı

(18) İtāᶜat üzredür şerᶜ-i mübīne dā'ima bunlar
Ḳavīdür ḥaḳ bu kim bu ḫanedānun sıdḳ u īmānı

(19) ᶜAdāletle şecāᶜatle seḫāvetle mürüvvetle
Niẓām-ı ᶜālem içün itdiler saᶜy-ı ferāvānı

(20) İdindüm bunlarun tārīḫīni dikḳat idüp maᶜlūm
Getürdüm naẓma luṭf u Ḥaḳ ile FİHRİST-İ ŞĀHĀNI

(21) N'ola tā herkesün ḫaṭır-ı nişānı cümle-i tārīḫ
Gele her söz ki naẓma vardur anun ḥıfẓa imkānı

(22) İdüp mevzūn u hem-vār oldı bir şeh-nāme-i icmāl
Ricām oldur ola maġzūr eger var ise noḳsānı

[E.332ᵇ](1) Ḳamunun evveli sulṭān ᶜOsmān İbni Ertuġrul
Ki oldur cümleden evvel koya resm-i cihān-bānı

---

(15)Fihrist-i Şāhān:Tevārīḫ-i Āl-i ᶜOsmān W. / (21)N'ola:Ola W./

(2) ᶜAlā'üddīn Selçūkī idüp ṭabl ü ᶜalem irsāl
Muḥakkak altıyüz ṭoḳsan ṭoḳuzda ḫuṭbe ᶜünvānı

(3) Yigirmiyle yedi yıl ṣalṭanat sürdi ᶜadāletle
Bu devlete bu vaż ᶜ itdi ḳamu tertīb-i dīvānı

(4) Cihān-ı bī-beḳāaan ᶜazm idüp ol server-i ᶜālem
Yerine gördi lāyıḳ oġlını Ṣulṭām Orḫānı

(5) Cülūs itdi yedi yüzle yigirmi altı sālinde
Saᶜādetle otuzbeş yıl cihānuñ oldı ṣulṭānı

(6) Ġazāya ṣarf idüp evḳātını hiç ṭurmadı ḫāli
Müsaḥḥar eyledi tedrīcle eṭrāf-ı Buldānı

[W.314^{b}](7) Bu gül-zār-ı fenādan ol da itdi ᶜāḳıbet raḥlet
O serv-i bāġ-ı devlet gitdi ᶜuḳbāya ḫırāmānī

(8) Cülūs idüp yerine oġlu Ġāzī Ḫān-ı Murād anuñ
Tamāmen Rūm-ili'n feṭḥ itdi açup Kāfir-istānı

(9) Cülūsına yedi yüz dāḫi altmış bir olur tārīḫ
Budur el-Ḥaḳ selāṭinüñ seciᶜ-i merd-i meydānı

(10) Otuz bir yıl sürüp devlet ġazā yolına ser virdi
Şehādetle o server ḥāṣıl itdi ḳurb-ı Raḥmānī

(11) Şehīd oldı çūn ol Ḫünkār-ı Ġāzī ᶜasker-i İslām
Cülus itdirdiler fi'l-ḥāl oglı Yıldırım Ḫānı

(332^{b}-8)açup:açdı W./

(12) Cülūsuna yedi yüz dahi toḳsan ikidür tārīḫ
Şeca^{c}ātde selāṭīn içre yoḳdur anuñ aḳrānı

(13) Ne dem ^{c}azm eyleyüp meydāna at ṣalaydı küffāra
Ṣanaydun berḳ-ı hāṭifdür elinde tīġ-ı bürrānı

(14) Serīr-i salṭanatda eyleyüp on dördi çün tekmīl
Sekiz yüz beşde āḫir itdi terk-i ^{c}ālem-i fānī

(15) Süleymān Begle Mūsā Beg sürüp bir nice dem devlet
İkisi de atup ṭutdı bulup ḥāli bu meydānı

(16) Sekiz yüzle on altıda ẓuhūr itdi Meḥmed Ḫān
Teġallub eyledi def^{c} eyleyüp ġavġā-yı iḫvānı

(17) Sekiz yıl müstaḳkillen pādişāh oldı idüp rıḥlet
Sipāriş itdi oġlı Ḫān Murād'a cümle erkānı

(18) Cülūsına sekiz yüz hem yigirmi dört olur tārīḫ
Olupdur Ḫān Murād-ı evvele bu isimle ṣānī

(19) Ḳarār itdi otuz yıl altı ay devlet serīrinde
Ġazālar itdi küffāra çeküp şemşīr-i bürrānı

(20) Tamām oldı anuñda devri rıḥlet itdi dünyādan
Koyup sulṭān Meḥmed Ḫan-ı ṣāniye bu meydānı

(21) Cülūs itdi sekiz yüz elli beşde ol şeh-i ^{c}ādil
Otuz bir yıl cihānda kerrüferle sürdi devrānı

---

(13)bürrānı: ^{c}üryānı W./ (14)eyleyüp: eyledi W./

(22) Budur İstanbul'ı feth eyleyen Ġāzī Muḥammed Ḫān
N'ola ecdādına ġālib olursa şevket ü şānı

(23) Cihāndan def^{c} ü ref^{c}e himmet itdi ẓulmet-i küfri
Ziyā-yı seyf ile rūy-ı zemīni ḳıldı nūrānī

[E.333^{a}](1) İrüp pāyāna ^{c}ömri ol daḫi ^{c}azm-i behişt itdi
Yerini oġlı sulṭān Bāyezid'e gördi erzānı

(2) Sekiz yüz seksen altı da cülūs itmişdür ol sulṭān
Odur Ḥaḳḳun velīsi andadur esrār-ı pinhānı

(3) Anun dāḫi zemānında nice feth ü fütūḥ oldı
Ḳırup küffārı icrā eyledi āyīn-i şāhānı

(4) Otuzla hem iki yıl pādişāh oldı cihānda ol
Ferāġat itdi āḫır terk idüp bu dār-ı aḥzānı

(5) Yerin sulṭān Selim'e eyledi teklīf son demde
Bilürdi kimseye bāḳī degül bu çarḫ-ı gerdānı

(6) Cülūs itdi ṭoḳuz yüz on sekizde çünki ol Ġāzī
Şecā^{c}atle n'ola tercīḥ idersem cümleden anı

(7) Alup Mıṣr'ı sefer ḳıldı ^{c}Acem iklīmine soñra
Şikest idüp ḳaçırdı Çaldıran'da şāh-ı İrānī

(8) Sekiz yıl hem sekiz ay oldı ana salṭanat rūzi
Ḳoyup gitdi yerine ^{c}āḳıbet sulṭān Süleymānı

[W.315^{a}](9) Cülūsına ṭoḳuzyüz hem yigirmi altıda tārīḫ
Bunuñ eyyām-ı ᶜadlinde bu devlet buldı meydānı

(10) Cihānda Ḫān Süleymān ḳırḳ sekiz yıl pādişāh oldı
Vilāyetler musaḥḥar eyleyüp artırdı ᶜünvānı

(11) Cihān maᶜmūr [u] ābādān olup ḫalḳ oldı āsūde
Zemānında ẓuhūr itdi nice āṯār-ı sübḥānı

(12) Bu da gitdi cihāndan tāc ü taḫtı terk idüp āḫir
Yerine Ḫān Selīm oldı budur evvelkine ṯānī

(13) Cülūsına ṭoḳuz yüzyetmiş ile dörd olur tārīḫ
Budur bu nesl-i pākūn Ḥaḳ bu kim sulṭān-ı ẕīşānı

(14) Zemānında bunuñ Ḳıbrıs gibi bir ülke feṯḥ oldı
Bunuñ şemşīri küffār-ı Firenge virdi ḫüsrānı

(15) Sekiz yıl hem beş āy ol server-i ᶜalem sürüp devlet
Sefer ḳıldı cihāndan mesken itdi bāġ-ı rıḍvānı

(16) Anuñ mesned-nişīni Ḫān Murād-ı ṯāliṯ olmışdur
Budur cümle selāṭīnüñ güzīni ehl-i ᶜirfānı

(17) Ṭoḳuz yüz hem daḫi seksen iki çün geçdi Hicretden
Cülūs idüp ana oldı müyesser tāc-ı Ḫāḳānī

(18) Olup ṯabit-ḳadem taḫtında zaḥmet çekmeyüp aṣlā
İdüp serdārın irsāl aldılar Tebrīz-i Şīrvānı

(333^{a}-9)meydānı:mīzānı W./ (11)maᶜmūr [u] ābādan:metinde [u] yoktu.Tamlama şeklinde idi.Anlam açısından [u] gereklidir./

(19) Yigirmi yıl sekiz āy ᶜāleme ḥükm itdi ᶜadl üzre
Koyup gitdi o dāḫi ᶜāḳıbet bu köhne eyvānı

(20) Anuñda oġlu kim sulṭān Meḥmed Ḫān-ı ṯalis'dür.
Cülūs itdi biñ üçde oldı cārī emr ü fermān

(21) Bu devletde budur Ḫünkār Ġāzi fātiḥ-i Eğri
Ḳıran küffārı ser-tā-pā idüp ceng-i ferāvānı

(22) Ṭoḳuz yıl altmış üç gün salṭanat sürdi idüp rıḥlet
Bu mihmān-ḫānenüñ birkaç gün oldı ol de mihmānı

(23) Geçüp anuñ yerine ᶜadl ile Sulṭān Aḥmed Ḫān
Yeniden oldı iḥyā ḥaḳ bu kim āyin-i ᶜOṯmānī

[E.333ᵇ](1) Cülūsī Hicret'üñ biñ on ikisinde olup vāḳiᶜ
Ana bu saltanat oldı Ḫudānuñ luṭf-ı iḥsānı

(2) Zemānında Anāṭol semtinüñ eṭraf u eknāfı
Celālī eşḳıyāsı cümleten itmişdi tālānı

(3) Tevekkül eyleyüp Allah'a itdi bir ḳulın irsāl
Geçürdi tıġ-ı ḳahrından ser-ā-ser ehl-i ṭuġyānı

(4) Hükūmet ḳıldı ondört yılla dört ay eyledi rıḥlet
Cülūs itdür diler anuñ yerine Muṣṭafa Ḫānı

(5) Cülūsı biñ yigirmi altıda vāḳiᶜ olup anuñ
Müyesser oldı ana gerçi kim bu taḫt-ı sulṭānı

(6) Ne ḥāl ise üç ay üç gün ḳarar itdi velī ṣonra
İdüp ġavġā-yı ᶜālemden ferāġat çekdi dāmānı

(7) Anuñ ardınca ᶜOsmān Ḫān ṡānī pādişāh oldı
Ḥaḳīḳatde budur bu ḫānedānuñ şīr-i ġarrānı

(8) Cülūsı bin yigirmiyle yedide vāḳiᶜ olmışdur
Olup dört yılla dört ay on gün anuñ cümle devrānı

(9) Ġazā yolına bezl-i himmet itdi ol Şeh-i Ġāzī
Cihān-serverligün iṡbāt idüp gösterdi bürhānı

(10) Ne çare neylesün ammā ki baḫtı olmadı yāver
Cihāndan almayup kāmı felek ḳıldı hebā anı

[W.315ᵇ](11) Bu ḥālet çün ẓuhūr itdi ḳamunuñ ittifāḳıyla
Cülūs itdürdiler tekrār Sulṭān Muṣṭafa Ḫānı

(12) Ne fetretler ġavġālar olupdur biñ otuz birde
Onaltı ay zemāna gösterüp rūy-ı perīşānı

(13) Müşevveş oldı çün aḥvāl-i ᶜālem gördiler āḫir
Gelüp cemᶜ oldılar bir yerde cümle devlet aᶜyānı

(14) Cülūs itdürdiler Sulṭān Murād-ı rābiᶜī ol dem
Umūr-ı Salṭanat buldı yine evvelki mīzānı

(15) Geçüp taḫta biñ otuz ikide ol Ḫusrev-i Ġāzi
Bu devlet oldı ol şāh-ı güzīne Ḥaḳḳuñ iḥsānı

(16) Maḥābetde ṡalābetde olup ecdādına ġālib
Budur ṡāḥib-ḳırānı ᶜālemün Sām u Nerīmānī

(17) ᶜAdūnuñ kesdi ᶜarḳın eşkıyādan intikām aldı
Elinden ol gürūhuñ hiç biri ḳurtarmadı cānı

(18) İdüp izhār-ı ḳudret fitne-i ye'cûşe sed çekdi
Sezādur ana dirlerse eger İskender-i ṯānī

(19) Revān ile alup Baġdādı ḳahr itdi Kızılbaşı
Kalaydı ṣāġ eger alurdı hep İrān u Turan'ı

(20) Cihānda on yedi yıl kāmurānlıḳ eyleyüp āḫir
Nihāyet buldı emr-i Ḥaḳ'la anuñ da devrānı

(21) Cülūs itdi ḳarındaşı yerine Ḫān İbrāhīm
Bunuñ da oldı heft iḳlīm-i Cārī ḥükm-i fermānı

(22) Olup biñ ḳırḳ ṭoḳuzda ana taḫt-ı firūzı
Getürdi ṣadre āḫir rūzigār ol ẓill-i Yezdānı

(23) Bi-ḥamdi'l-lāh zemānında Girid ü Ḫānya feṯḥ oldı
Arḳada ḫod ḳazaḳlar ṭutdılar semt-i gürīzānı

[E.334^{a}](1) Ṭoḳuz yıldan üç ay eksik ḥükūmet eyleyüp āḫir
Ferāġat itdi keşf olup ana bir sırr-ı vicdānī

(2) Naṣīb oldı şehādet-i ^{c}āḳıbet ol şāh-ı maẓlūma
Ne çāre bu imiş çün tā ezel taḳdir-i Rabbānī

(3) Anuñ ferzend-i ^{c}ālişānı devletle sa^{c}ādetle
Geçüp evreng-i şāhīye müşerref ḳıldı dīvānı

(4) Cülūs-ı Ḫān Muḥammed eyledi āsūde dünyāyı
Didi tārīḫini erbāb-ı naẓmuñ bir süḫandānı

(5) Odur Hünkār-ı Ġāzī pādişāhānuñ ser-efrāzı
Dilüm medḥ itmede ḳāṣır o sulṭan-ı ibni sulṭanı

(6) Semiyy-i faḫr-a ᶜālem şehr-yār-ı aᶜdelü ekrem
Şehen-şāh-ı muᶜaẓẓam vāriṯ-i mülk-i SÜLEYMĀNİ

(7) Muḥammed Ḫān-ı rābiᶜ pādişāh-ı meşrıḳ u maġrib
Anundur tāc-ı ḫaḳānī anundur taḫt-ı ᶜOṯmānī

(8) Saᶜādetle serīr-i devlet üzre cā-nişīn olsa
Gören bedr oldı ẓann eyler felek de māh-ı tābānī

(9) Süvār olsa eger raḫş-ı Hümāyūn'a ṣanurlar hep
Esed burcına taḥvīl eylemişdür mihr-i raḫşānī

(10) Cülūs eṯnālarında gerçi olmışdur biraz fetret
Ḳamusın ber-ṭaraf ḳıldı idüp tedbīr-i āsānı

(11) Eṯer devrinde hergiz ḳalmamışdur fitneden Ḥaḳḳa
Meger erbāb-ı ḥüsnün ruḫlarında ḫāl-i fettānı

(12) ᶜAdāletle yeni başdan cihānı eyledi maᶜmūr
Yine buldı niẓāmın devletinde ᶜālem-i fānī

(13) Bunun bir şükrüni mümkinmidür hergiz edā itmek
Ḫudā virdi bize bir pādişāh-ı pāk-izᶜānı

(14) Yiter ey HEMDEMİ şimden ger ü gel ṣıdḳ ile el aç
Duᶜāya başla kim Fihrist-i Şāhān buldı pāyānı

[W.316ᵃ](15) İlahī eyle ervāḥ-ı selāṭini dem-ā-dem şād
İlāhīsin ḫaṭālardan emīn it şāh-ı devrānı

(16) İlāhī ᶜömrin efzūn eyle anlar yerde yatdukça
İlāhī sen ḳabul eyle duᶜā-yı müstmendānı

[E.334^{b}] (1) HĀŞİM

(2)Nāmı Mehmed'dür.Burūsa'da ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif itmekle (3)ol ^{c}aṣırda naḳībü'l-eşrāf olan Ḳudsī-zāde Şeyḫ Meḥmed Efendi'den mülāzım (4)olup Ḳudsī-zāde Emīri diyü meşhūr-ı cihān oldukdan ṣoñra müderris olup (5)refte refte İsmiḫān sulṭān medresesi müderrisi olup biñ seksen sekiz (6)tārīḫinde Ḳadir gecesi fevt olmaġla bu tārīḫi naẓm itmişlerdür.

(7)Tārīḫ-i vefāt-ı Hāşim Meḥmed

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(8) Seyyid-i ^{c}ālī neseb Hāşim Muḥammed kān-ı faẓl
Ḳadre irüp ^{c}azm-i firdevs oldı ānā lāyiḥa

(9) Rūḥ-ı ḳuds ile o şeb-pervāz-ı ^{c}illiyyün idüp
Hātıruma iki tārīḫ oldı feyż-i sāniḥa

(10) Göçdi çün Hāşim Efendi anı Rabbi'l-^{c}ālemīn
Hem-civār ide Ḥabīb-i Ekrem'e el-Fātiḥā

(11)Mezbūr ^{c}aṣrun şu^{c}arāsından bir şā^{c}ir-i māhir olmaġla bu birkaç (12)beyt ol Hāşimī-ḫiṣālün āṯārındandur.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(13) Ḳanlar dökilür ḫançer-i ser-tīzün ucından
^{c}Āşıḳlar ölür ġamze-i ḫunrīzün ucından

(334^{b}-2)Burūsa'da:maḥrūsa-i Burūsa'dan W./ (3)ol ^{c}aṣırda:-W./ (3)olan:-W./ (4)olup Ḳudsī-zāde:olup sādāt-ı kirāmdan olmaġla Ḳudsī-zāde W / (4-5)oldukdan ṣoñra.....müderrisi olup:olmışdur. Ma^{c}ārif-i mevfūr ile ma^{c}mūr olup ^{c}aṣrun şā^{c}ir-i şīrīn zebānından olmaġla medrese iḥsān olınup İsmiḫān sulṭān medresesinden müderris iken W./ (6)bu tārīḫi naẓm itmişlerdür:fevtine bu tārīḫi naẓm olınmışdur W./ (7)Meḥmed:-W./ (11-12)(başlık):Bu birkaç beyt mezbūrun eş^{c}ārındandur W./

(14) Rağbet mi olur gevher ile kand-ı nebāta
Cānā o leb-i laᶜl-i şeker-rīzün ucından

(15, Nār-ı hasede yandadadur ᶜanber i sārā
Zülfindeki ol būy-ı dil-āvīzün ucından

(16, Kan yutmada gül-zār-ı reh-i ᶜışkda HĀŞIM
Bülbül-sıfat ol ğonce-i nev-hizün ucından

(17) HİMMET

(18)Ol kutb-ı āsumān-ı velāyetün vücūd-ı şerīfleri Anaṭolı'da Bolı ha vālīsinden (19)zuhūr itmişdür.Evā'il-i hālinde İstanbul'a gelüp ṭarīk-i Bayramiyye'den tesbihci-zāde (20)Şeyh Hüsāmeddīn Efendi dinmekle meşhūr-ı āfāk olan ᶜazīz-i muhtereme (21)nice zemān hidmet idüp nazar ı feyż eseriyle mertebe-i kemāle vāsıl (22)olmağla meşāyih-i ṭarīk-ı Bayrāmiyye'den müntehī-i hakīkat bir şeyh-i sāhib- [E.335ᵃ](1)-kerāmet olup salāh ve takvā ile meşhūr-ı cihān ve zikr ü tevhīd ile (2)maᶜmūr-ı devrān ᶜārif-i billāh bir şeyh-i āgāh ve bir bedr-i münīr pīr-i rūşen- [W.316ᵇ]-żamīr (3)olup İstanbul'da Şehr-emīni çārsūsı kurbında İbrāhīm Efendi nām (4)sāhib-i hayr-ᶜazīz-i mezbūre mahsūs bir zāviye binā itmek le ol hān-kāh-ı (5)feyż-resānda nice zemān seccāde-nişīn-i meşīhat-ı ᶜizz ü temkīn olup (6)bin ṭoksan beş tārīhinde terk-i zāviye-i fenā ve ᶜazm-ı bādiye-i bekā (7)itmişdir.Ekser güftārı sōfiyānedür.Bu birkaç

(20-21)dinmekle meşhūr-ı āfāk olan ᶜazīz-i muhtereme nice zemān:nām ᶜazīz-i muhteremden inābet ve nice zemān W./ (22)meşāyih:-W./ (335ᵃ-1) salāh ve takvā ile meşhūr-ı cihān ve zikr u tevhīd ile:salāh hāl ve zikr-i makāl ile meşhūr-ı cihān W./ (2)ve bir bedr-i münīr:-W./ (3-4) kurbında.....mezbūre:kurbında aşhāb-ı hayrātdan İbrāhīm Efendi nām kimesne ᶜazīz i merkūma W./ (4)ol hān-kāh:ol zāviye W. / (6,ve ᶜazm-i bādiye-i bekā:-W./ (7)sōfiyānedür.taṣavvufāne olmağla W./

beyt-i naṣīhat-āmiz (8)ol kāmilün āṣārındandur ki teberrüken bu mahalle taḥrīr olındı.

(9) NAZM

Vezni. Hece vezni (11-li)

(10, Uyan behey ġāfil ḫ^vāb-ı ġafletden
^cÖmrün geldi geçdi ḫaberün varmı

(11) Bir ḫaber aldın mı sırr-ı vaḥdetden
Murġ-ı canun uçdı ḫaberin varmı

(12) Ma^csıyyet yüküni aldun boynuna
Hiç ölüm korkusı gelmez ^caynuna

(13, Felek birkaç arşun bezden enine
Yakāsız ton biçdi ḫaberün varmı

(14, Bu dar ı rıḥletdür bunda kalınmaz
Hem soni fenādur murād alınmaz

(15, Kāf ile kalkıncak girü dönülmez
Kārbān-başı göçdi ḫaberün varmı

(16) Azıġun varmıdur yola gitmege
Döşegün ḥazırmı varup yaymaġa

(17) Ejderhālar gibi çeküp yutmaġa
Yirler aġzın açdı ḫaberün varmı

---

(8)ol kāmilün āṣārındandurki:ol kāmil-i devrānun güftārındandur ki W./
(11)(beyit)metinde kenardadır:-W/ (15)kalkıncak:kalkınca W./

(18) Derviş HİMMET senden evvel gelenler
Kimi kul kimisi sultān olanlar

(19) Dünyā benüm mülküm diyüp yelenler
Ecel cāmın içdi haberüñ varmı

(20) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Genc-i ᶜışkı ister isen dil-i virānda ara
Hıżır-veş āb-ı hayātı ẓulmet-i tende ara

(22) Rāh-ı ᶜışka seni irşād eyleyen maᶜnā-yı bul
ᶜĀlem-i maᶜnā-yı ṭālib-i kāmil insānda ara

(23) On sekiz biñ ālemi geşt eylesen bulmaḳ muḥāl
Seni yoḳdan var iden Mevlā'yı var sen de ara

(24) "ᶜAlleme'l-esmā rumūzun men ᶜarrefe sırrın" dahi
Anlāmaḳ şānunda iseñ ehl-i ᶜirfānda ara

[E.335ᵇ](1) Ṭālib-i Mevlā olup her kişiden himmet dile
Gāfil olma maṭlabuñ var sırr-ı Kur'anda ara

(2) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(3) Sıvādan ḳalbüñi pāk it gönül mir'āt-ı raḥmāndur
Safādan sīneni çāk it gönül mir'āt-ı raḥmāndur

(20-24)(335ᵇ-1)Velehu:-W /

(4) HĀTİFİ

(5)Nāmı Ḥasan va āṯārı müstaḥsen bir şā^{c}ir pür-fendür.Maḥrūsa-i Burūsa'dan nümāyān (6)Egerci-zāde dinmekle meşhūr-ı cihān olup evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif (7)idüp maḥrūsa-i mezbūre müderrisleri silkine dāḫil olmışdur. ^{c}Aṣrun (8)şu^{c}arāsından ve şehrün ẓurefāsından dehrün fuseḥāsından ẓarīf ve nüktedān (9)ve pür faẓl u ^{c}irfān olduġı ẓāhir ve nümāyān olmaġla bu birkaç beyt-i ra^{c}nā (10)keşīde-i rişte-i sütūr olmaġ içün Burūsa'dan [W.317^{a}] bu faḳīr-i cāmi^{c}ü l-ḥurūfa (11)gönderdigi eş^{c}ārındandur ki bu maḥalle taḥrīr olındı.

(12) NAZM

vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(13) Zülfün ki dest-i şānede pür pīç ü tāb olur
Diller esīr-i keşmekeş-i iżṭırāb olur

(14) Virse ḫarāba dilleri çeşmün ^{c}aceb degül
Erbāb-ı ^{c}ayşun ekṣeri ḫāne-ḫarāb olur

(15) HĀTİF hemīşe çehreni ḫāk-i niyāz kıl
Gitdükçe o şūḫ dil-ber-i ^{c}ālī-cenāb olur

(16) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(17) Ḫaṭṭ-ı nev-bāvemidür ^{c}ārıż-ı cānān üzre
Devr-i pervānemidür şem^{c}-i şeb-istān üzre

---

(6)dinmekle.dimekle W./ (9)nümayān olmaġla:nümāyandur W./ (10)rişte-i sütūr olmaġ içün:rişte-i kayd ü imlā olmaġiçün W./(11)gönderdigi.irsāl eyledigi W./ (12)Nazm ile (16)Velehu arasında "W" nüsḫasında taḳdim ve teḫir vardır./

(18) Yoḫsa ser-pūş-ı siyeh tār mı cām-ı emele
Zulmet-ābād-ı kažā çeşme-i ḥayvān üzre

(19) ᶜAks-i müjgān mı ola ruḫsār-ı muṭarrāsında
Ḫārlar mı oldı ḫalīde gül-i ḫandān üzre

(20, Sāye-i zülf-i siyeh tāb̆mıdur yoḫsa nesīm
Ebrī bi-şükufte mi ider mihr-i dıraḫşān üzre

[E.336ᵃ](1) HĀDĪ

(2)İsmi daḫi ᶜAbdü l-hādī·dür.Āfitāb-ı vücūdı maṭlaᶜ-ı Burūsa·dan ṭulūᶜ itmişdür. (3)Evā'il-i ḥālinde ṭarīḳ-i ᶜilme ᶜāzim ve mülāzım olup taḥṣīl-i maᶜārif (4)ve ᶜulūmdan ṣoñra maḥrūsa-i mezbūre müderrisleri zümresine dāḫil (5)olup kaṭᶜ-ı merātib-i medāris iderek Ṭrāblūs-ı Şām ve Diyār-ı Bekr (6)Mevleviyyeti ile maḳžiyyu'l-merām olmışdur. ᶜAṣrūñ şuᶜarāsından ᶜilm (7)ü faž̌l ile maᶜmūr ve maᶜārif u kemālāt ile meşhūr olmağla (8)eşᶜārından birḳaç beyt-i ġarrā taḥrīr ve imlā kılındı.

(9) NAZM

.ezni. .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(10, Bu şeb-i bezm i ᶜadūde gerçi kim ol mehliḳā ḳaldı
Hele derd-i ġam-ı hicrānide tenhā bāna ḳaldı

(11) O şehnāzuñ gice āġāze-i taḳsīm-i luṭfından
Sımāḫ-ı cān u dilde būseliksi bir ṣadā [ḳaldı]

(336ᵃ-2)daḫiẋ-W. / (4)ve ᶜulūmdan ṣoñra.ᶜulūm itmekle W./ (5)medāris. ṭarīḳ W / (5)ve Diyār-ı Bekr:-W./ (7)meşhūr olmağla.meşhūr bir vücūd-ı maᶜārif-i mevfūrdur W./ (8)eşᶜārından birḳaç beyt-i ġarrā taḥrīr ve imlā kılındı:bu eşᶜār ol şāᶜir-i nām-dāruñdur W./ (11)şehnāzuñ:şehbāzuñ W./ (11) ḳaldı :metinde yoktu olması gerekir./

(12) Bu nazmı HĀDİYĀ bir nükte-dān vaṣfiyle itmām it
Yazıkdur nā-tamām ol nüsḫa-i medḥ ü ṣenā ḳaldı

(13) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(14) Ḫurūş-ı ᶜışḳ-ı firḳat dīde-i deryā maḳātırdan
Ḫayāl-i naḳşın itmez şuste yārin levḥ-i ḫātırdan

(15) Şarāb-ı laᶜl-i dil-ber gibi bāna çāre-sāz olmaz
Ṭabībün virdigi maᶜcūn eger olsa cevāhirden

[W.317ᵇ] [E.336ᵇ](1) HĀŞİM

(2)Nāmı Meḥmed'dür.Serv-i bālā-yı vücūdı sebze-zār-ı İstanbul'dan serefrāz (3)olmışdur.Sādāt-ı keşīrü'l-berekātdan olmağla maḫlaṣ-ı mezbūr ile ᶜalem olup (4)evā il-i ḥālinde naḳībü'l-eşrāf olan Esᶜad-zāde Efendi'ye ḫidmet ile (5)taḥṣīl-i maᶜrifet idüp Mülāzım olmağla ṭarīḳ-i ḳażāya rıżā-dāde-i (6)sülūk olup istiᶜdād-ı żātī ile katᶜ-ı merātib u żabt-ı münāṣib (7)iderek Rūm-ili ḳāḍīlarınun eşrāfından olmışdur. Meclis-ārālıḳda (8)bedīᶜü'l-ᶜünvān ve ḥuluvvü'l-beyān olmağla mecālis-i ᶜulemā ve meḥāfil-i (9)küremā ve her encümen-i żurefāda maḳbūl ve merġūb ve maḥbūbu l-ḳulūb olup BİN YÜZ OTUZ BEŞ TĀRİḪİNDE TIRHALA ḲĀḌİSI İKEN TAYY-I SİCİLL-İ HAYAT İTMIŞDÜR. (10)Aṣrun şuᶜarāsından olmağla bu birḳaç beyt-i raᶜnā ol Hāşimī (11)ḥisālün zāde-'i tabᶜ-ı bī-hemtāları olan eşᶜārındandur.

(12) NAZM

(336ᵇ-2)sebze-zār-ı:bōstān-ı W./(2)İstanbul.Stanbul W./ (3)mezbūr ile ᶜalem olup:mezbūrı iḫtiyār itmişdür W./ (4,5)naḳībü'l-eşrāf olan Esᶜad zāde Efendi'ye ḫidmet ile taḥṣīl-i maᶜrifet idüp:kesb-i maᶜārif idüp W/ (7)ḳāḍīlarınun:ḳużātınun W./ (9)küremā:fużalā W./ (9)maḥbūbu'l-ḳulūb olup:maḥbūbu'l-ḳulūbdur W./ (9)bin yüz otuz beş tārīḫinde Tırhala kāḍīsı iken ṭayy-ı sicill-i ḥayāt itmişdür (Metinde kenardadır):-W./

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) ᶜAks-ı rūy-ı dil-beri gördüm dil-i pür-kīnede
Māh bedr olmış bu şeb seyr eyledüm āyīnede

(14) Ṣūretin deyr-i dile resm eylemiş kilk-i ḳażā
Ol büt-i şīrīni yazmış görki levḥ-i sīnede

(15) Maḥzen-i Cem daḥme-i Ḳārūn'a cāsūs olsalar
Bulımazlar cevher-i ẕātūn gibi gencīnede

(16) Aṭlas-ı semmūru berdūş eylesen dervīşe sen
İtmez ol ẕevḳi ki buldı ḥırḳa-i peşminede

(17) Her ne denlü eylese aᶜdā nifākı iltizām
HĀŞIMĀ olmaz ᶜadāvet hem-dem-i dīrīnede

(18) VELEHU

Vezni. .-.-/..- -/.-.-/..-

(19) Yedümde kilk-i bedīᶜü'l-beyān āteşdür
Ruḥın gören didi ḥaḳḳā ᶜiyān āteşdür

(I) Fütāde itdi dili nār-ı ᶜışḳa oldı ḥalāṣ
Ne çāre gördi zemīn ü zemān āteşdür

(20) N'ola semāya olursa duḥānı peyveste
Bilirsün itdigüm āh u fiġān āteşdür

(13,pür-kīnede.bī-kīnede W./ (16)(Beyit):-W./ (I)(Beyit):-E./

(21) Ḥaẕer ḥaẕer dil-i ᶜuşşāḳı itme işkeste
Yaḳar bu ᶜālemi āhı amān āteşdür

(22) Yiter bu sūzişile yaḳma dilleri HĀŞİM
Ne denlü yaḫşi görinse yamān āteşdür

(23)Faḫru'l-eşḫiya Vezīr-i aᶜẓam İbrāhīm Pāşā İstanbul'da Şehzāde [E.337ᵃ](1)Cāmiᶜ-i Şerīfi ḳurbında müceddeden iḥyā ve icrā eylediği sebīl ve mekteb (2)ve dārü'l-ḥadīşe didigi tārīḫdür.

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(3) Bāreke'llah mevkiᶜinde itdi bir ᶜālī eser
Ol ḫidīv-i cūd-pīşe āṣaf-ı şāh-ı cihān

(4) Nice āṣaf mihr-i re'yi pertev-endāz olalı
Oldı pür-nūr-ı sürūr eyle zemīn ü āsumān

(5) Ṣadr-ı devletde naẓīrīn görmemişdür rūzigār
Tabᶜı dā im ḫayre sāᶜī bir vezīr-i nükte-dān

(6) Ṣadre teşrīfiyle dünya gün-be-gün buldı niẓām
Māye-i zātı olaldan ᶜaleme emn ü amān

(7) Görmedi çeşm-i fḗlek bir böyle [ᶜālī himmeti]
Āṣaf-ı dāmād düstūr-ı Süleymān ı zemān

---

(23)(337ᵃ-1,2)(Başlık):Sadr-ı aᶜẓam İbrāhīm Pāşā Hazretlerinüñ binā eyledigi sebīle naẓm eyledigi tārīḫdür ki bu maḥalle taḥrīr olındı W./ (7)[ᶜali himmeti].Metinde yoktu W" den ilave edildi.,

(8) Hayrdur Hān-ı Aḥmed'e böyle vezīr-i ehl i ḫayr
Fikri ḫayr ü nutkı ḫayr ü niyyeti ḫayre hemān

(9) Böyle ḫayrun̄ a^{c}zam-ı ecrīn virür Hān-ı Aḥmed'e
Kim anun̄ re'yiyledür diyü Cenāb-ı Müste^{c}an

(10) Sulḥ ile bu devleti iḥyā idüp ābād iden
Ḥażret-i dāmād-ı Sulṭān-ı Selāṭīn-i cihān

(11) Böyle bir vakt-ı feraḫzādur bu kim şimdi bulur
Teşne diller āb-ı ümmīdın bulursa rāyegān

Vezni: ..- -/.-./..-

(4) Bāreke'llāh a^{c}lemü'l-^{c}ulemā
Geçdi ^{c}izzetle ṣadr-ı vālāya

(5) Ya^{c}nī hem-nām-ı pāk-i Isma^{c}īl
Oldı fetvā-penāh-ı ^{c}arş-pāye

(6) Müjde idüp sürūş-ı ^{c}ālem-i ġayb
Feyż-i teşrīfini NECĪBĀ ya

(7) Düşdi bir mıṣra^{c} bihīn tārīḫ
Rūḥ geldi maḳarr ı fetvaya

~~[E.314^{a}](1) Dīvān çavuşlarından Nedīm ü nüktedān (2)Aydın-zāde fevtine naẓm eylediği tārīḫdür~~

---

(9)(Beyit): - / /

~~Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-~~

~~(3) Yine bir nādire-gū zīb fezā-yı meçlis~~

~~(4) Dil-i aḥbābı güşad eyler iken dünyāda~~

~~(5) Rūzigār itdi anuñ daḥi vücūdın berbād~~

~~(6) Kıldı çāvuş anı dīvān-ı baḳā-İcāda~~

(12) Bu sebīlüñ ābı kevşerdür dinilse ᶜaynıdur
ıeşne-gāne lezzet-i Teşnīm'den virür nişān

(13) Güyiyā her meşrebe bir şūḫ-meşreb nāzenīn
ᶜArż ider ᶜuşşāḳ-ı dil-sūzānına būs-ı dehān

(14) Bā-ḫuṣūṣ ol mekteb-i dārü'l-hadīs ile sebīl
Ḥaḳ bu kim birbirine virdiler anlar zīb ü şān

(15) Her sütūnı muntaẓırlardur selām-ı āṣafa
Ne zemān teşrif ider āyā ki ol ṣāḥib-zemān

(16) Mevḳiᶜinde böyle bir ḫayrı gören inṣāf idüp
İtmede bānīsine ḫayr dua pir ü cevān

(17) Cümle kerrūbi ziyāret itseler āṣārunı
Birbirine müjdeler eyler ḳabūlini hemān

(18) Menbaᶜ-ı āb u ᶜaṭā olan vücūd-ı pākini
Ḥıfẓ ide dā'im ḫaṭālardan raḥīm-i Müsteᶜān

~~(314[a]-1-10, Metinde kenardadır:-W~~ / (14-20)(7 beyit):-W /

(19) Kim muvaffak oldı böyle mevki^{c}inde hayra kim
Sakf-ı olsun rūz-ı pür-sūz-ı hāşrda sāyebān

(20) Hāme-i kudretle sebt olındı levh-i hikmete
Eyledüm ilhām ile tārīhini anuñ beyān

(21) HĀŞİM-İ dā^{c}ī dilinden bir sebīl-i tehniyet
Oldı cārī sāl-i tārīhi bu beyt-i dil-sitān

(22) Nā-vedān-ı zer-lisān-ı hāl ile işrāb ider
Mā iç İbrāhīm Pāşā zemzemi kıldı revān Sene 1132

[W.318^{b}] [E.337^{b}](1) HEZĀRI

(2)Nāmı Mehmed.İstanbul'dan zuhūr itmişdür.Kebūterīlik lakabı ile meşhūr-ı cihāndur (3)Evā'il-i hālinde ve sinn-i şebābda ^{c}aşr-ı sultān-ı Mehmed Hān-ı (4)rābi^{c}de dāmād-ı sultānī nedīm-i şehr-yārı musāhib (5)Mustafa Pāşā'nuñ nice zemān hidmetinde tahsīl-i ma^{c}rifet (6)idüp kitābcısı ve hazīne kātibi olup ba^{c}dehu Rāmī Mehmed Pāşā (7)Beglikçi ve Re'isü'l-küttāb iken kīsedārı mektupçısı olup (8)ba^{c}dehu Dīvān-ı Sultānī kātipleri zümresine ilhāk olmağla (9)tekā^{c}üd-i ihtiyār idüp İstanbul gümrügünde ba^{c}z-ı (10)kitābet hidmetinde olup ^{c}asruñ şu^{c}arāsından hoş-(11)sohbet ve kābil-i üns ü ülfetdür.Nazm ey-

---

(337^{b}-2)Mehmed:Mehmed'dür W./ (2)Kebūterīlik lakabı ile meşhūr-ı cihāndur W./ (3)ve sinn-i şebābda.-W./ (4)Sultānī.Pādişāhi W./ (4)şehr-yārı.Sultānı W / (5-6)hidmetinde.....olup ba^{c}dehü.hidmetinde kitābcısı olup tahsīl-i ma^{c}ārif idüp ba^{c}dehü W / (7)Beglikçi.-W./ (7)mektūpcısı.-W /(8-9)zümresine ilhāk olmağla tekā^{c}üd-i ihtiyār idüp:zümresi tekā^{c}üdlerinden olup W./ (9)gümrügünde:gümrüklerinde W./(9)ba^{c}zı:-W /(11-12)na^{c}tı şerīf ebyātından bu rübā^{c}i tahrīr olındı na^{c}t ı şerīfden birkaç beyt tahrīr olındı W./

eylediği naᶜt-ı (12)şerīf ebyātından bu rübāᶜī taḥrīr olındı.

(13)Rübāᶜī der Naᶜt-ı Şerīf

(14) Ey maẓhar-ı levlāk ü şeh-i Sidr-makām
Zātūn ile şeref buldı livā-yı İslām

(15) ᶜIlm-i ezeli kāna muḥīt olmışdur
Benden o ḳadar sana ṣalāvat ile selām

(16)Bu birḳaç beyt ġazeliyātındandur

Vezni. - -./-.-./.- -./-.-

(17) Kālā-yı nāz ü şīveyi cānān alur satar
Bir tuḥfedür ki ᶜāşıḳa alan alır satar

(18) Bizden ẓuhūr u münteşir olmakda hoş-sühan
Maẓmūn-ı pāk-ı tāzeyi yārān alur satar

(19) Bir nev-nihāl i ᶜişveye diller rübūde kim
Bir vaᶜd-i kām vuṣlata bin cān alur satar

(20) Zühd ü ṣalāḥ-ı bār-i din-i izhār içün hemān
Zāhid elinde sübḥa-i mercān alur satar

(21) Bin ᶜāşıḳ-ı belā-keşi cezb-i nigāh ile
Tuymaz hezārı ol şeh-i ḥūbān alur satar

(22) VELEHU

---

(18)maẓmūn-ı pāk:maẓmūn u pāk W./

vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(25) Biz cām ı vaṣl-ı dil-beri görmiş geçirmişüz
Cem gibi devr-i sāğarı görmiş geçirmişüz

[E.338^{a}] (1) Yokdur gönülde bāde-i gül-fāma meylimüz
Biz nice kez o demleri görmiş geçirmişüz

(2) Bir tīr-i āh-ı germ ile bilmezsin ey fėlek
Āyīne-i mücevheri görmiş geçirmişüz

(3) Biz dāsitān-ı Leylī ve Mecnūn'a bakmazuz
Biz naẓm-ı mihr ü müşteri görmiş geçirmişüz

(4) Kayd itmemiş cerīde i ᶜuşşāḳa bendesin
Ol defterı kebūteri görmiş geçirmişüz

(5, VELEHU

Vezni. - -./.- -./.- -./.- -

(6) Cānā sāna izhār-ı melāl eylemedüm
Bir kimseyi hiç vāḳıf-ı ḥāl eylemedüm

(7) Sevdüm seni bir kerre viṣālüni dilden
Āğuş-ı ḫayālümde ḫayal eylemedüm

(8) VELEHU

Vezni. - -./.- -./.- -./.- -

---

(5) ila (8)arasındaki Velehularda "W" nüshasında takdim ve tehir vardır/

(9) İtmez bize ol şūḫ-ı sitem-pīşe nigāh
Ḥāl-i dilimüz olmada gitdükçe tebāh

(10) Yoḳ bār-ı ġamı çekmeğe hiç tākatimüz
"Lā-ḥavle velā ḳuvvete illa billāh"

(11)Dāmād-ı Pādişāhi Vezīri a^{c}zam İbrāhīm Pāşā Ḥażretlerine vırdigi
(12)ḳasīdeden birḳaç beyt taḥrīr olındı.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(13) Ey āṣaf-ı devrān şehen-şāha ki dāmād
Teşbīh idemem zātuña eslāfını ḳat^{c}ā

(14) Zātuñ gibi bu rütbe-i ʿuẓmāda bu devlet kurulaldan
Bir kān-ı kerem görmedi hiç dīde-i dünyā

(15)-Bu daḫi Ṣadr-ı a^{c}zam İbrāhim Pāşā medhindedür -

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(16) Ey āṣaf-ı ḥātem-reviş ü bermekī-ḫaslet
De'b-i kerem-i devleti icrā itdüñ

(17) Mensī idi çoḳdan bilürüz cūd u semāḥat
Nām-ı keremi luṭf idüp iḥyā itdüñ

(18)Biñ yüz otuz yedi tārīḫinde merḥūm olmışdur. [Ⱡ.338^{b}] (1)İstanbul
ḳurbında Ebī Eyyūb Enṣārī civārında ḫāvās-ı ^{c}aliyye ḳażāsına tābi^{c}
(2)müntezehi ḫas u ^{c}ām olup Kāġıd-ḫāne dinmekle meşhūr-ı cihān olan
(3)maḥal-i dil-güşāde ḥalā pādişāh-ı cihān Sulṭān Aḥmed Ḫān-ı sālis
Ḥażretleri (4)sa^{c}dābād nām bir kasr bī-kusūr bünyād idüp ikiyüzden

(11-18):-W / (338^{b}.1-18):-W./

ziyāde (5)Devlet-i ᶜAliyye ricāline birer bāġ yeri iḥsān olınmağla herkes ᶜaẓīm (6)tekellüfler ile bāġ u bāġçe ve ḳaṣrlar binā idüp ᶜaṣrun şuᶜarāsı daḫi (7)bī-naẓīr tārīḫler ve ḳaṣīdeler naẓm itmekle şāᶜir-i mezbūr daḫi bu şarkıyı (8)naẓm itmişdür

Der Medḥ-i Saᶜdābād

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(9) Cennet-i rūy-i zemīnī görmek istersen eger
Ey nihāl-i bāġ-ı ᶜişve bāġ-ı Saᶜdābād'e gel

(10) Her ṭaraf olmış müzeyyen naḫl-ı gülden ser-be-ser
Ey nihāl-i bāġ-ı ᶜişve bāġ-ı Saᶜdābād'e gel

(11) Anda rükn-i devletün her ḳaṣrı bir bāġ-ı güzīn
Bā-ḫuṣūṣ ol ḳaṣr-ı şāhī hem-cū firdevs-i berīn

(12) Maḳdem-ı şāhī ile buldı saᶜādet ol zemīn
Ey nihāl-i bāġ-ı ᶜişve bāġ-ı Saᶜdābād'e gel

(13) Çaġlayan ser-çeşme-i āb-ı ḥayātun ᶜayni tā
Her neşīmen bir müferrih cāy-gāh-ı dil-güşā

(14) Ser-firāz olmak dilersen sende ey māh liḳā
Ey nihāl-i bāġ-ı ᶜişve bāġ-ı Saᶜdābād'e gel

(15) Görmedi çeşm-i cihān bir böyle bāġ-ı dil-nişīn
Dir gören bānīsine taḥsīn ile ṣad āferin

(16) Maṭlaᶜ-ı burc-ı saᶜādet çün bu bāġ ey nāzenin
Ey nihāl-i bāġ-ı ᶜişve bāġ-ı Saᶜdābād'e gel

(17) Anda teşrīf itmede her sāde-rūyān-ı cihān
İhtirāz itsen bu bāğa sen de ey serv-i revān

(18) Olmasun sensiz HEZĀRĪ bir dem ey nā-mihribān
Ey nihāl-i bāğ-ı ᶜişve bāğ-ı Sāᶜdābād'e gel

[W.320ᵃ] [E.340ᵃ](1) Fī-Harfi'l-Yā'

(2) YAHYĀ EFENDİ

(3)Gül-istān-ı belāğatuñ bülbül-i güyāsı ve ᶜummān-ı feṣāḥatuñ dürr-i yektāsı (4)eşrāf-ı meḥādīmüñ maḥdūm-ı ᶜālī nesebi ve evc-i sipihr-i faẓiletüñ (5)mihr-i ser-bülendi pertev-i ser-levḥa-i neygir-i aᶜẓam (6)Şeyḫü'l-İslām İbni şeyḫü'l-islām Yaḥyā Efendi Ibni Zekeriyyā Efendi'dür.İsm-i şerīfleri (7)maḫlaṣ olmışdur.Bu ebyāt ile medḥ olınmışdur ki Naẓm:

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(8) Edīb-i faḫr-i rāzī-menḳıbet-i Yaḥyā Efendi kim
Vücūdı āyet-i kübrā-yı raḥmetdür enām üzre

(9) Benāninda ḳalem-mevḳūf-ı taḥrīr-i ḥavāşīdür
Beyān-ü mantıḳ u tefsīr ü ādāb ü kelām üzre

(10)Ol pertev-i ser-küçe-i neyyir-i aᶜẓamuñ evā'il-i ḥāl-i serv-i āzādları (11)ḫırāmānı çemen-i ṣuffe-'i istiᶜdād oldukda nüḫistin-i pāye-i (12)ᶜizz ü ᶜalā olan mülāzemetle kām-reva ve Ṣaḥn Medresesinde (13)ḫidmet-i dirāseti edā itdükden soñra kaṭᶜ-i menāzil-i rāh-ı (14)medāris

---

(340ᵃ-4-7)eşrāf-ı meḥādimüñ.....medh olınmışdur ki:ve sipihr-i faẓiletüñ mihr-i ser-bülendi eşrāf-ı meḥādimüñ maḥdūm-ı ᶜālī nesebi Şeyḫü'l-islām Ibni Şeyḫü'l-İslām Ḥażret-i Yaḥyā Efendi Ibni Zekeriyya'dür W./

iderek Üsküdar'da Vālide Sulṭān medresesinden (15)Ḥaleb-ü'ş-şehbā każasiyle ikrām ba^{c}dehu Şām-ı Dārü's-selām (16)każāsıyle iḥtirām ba^{c}dehu Mıṣr-ı żātü'l-ehrām każāsı (17)ḥükūmetiyle makżiyyü'l-merām ba^{c}dehu Edirne każāsı tefvīz (18)olınup ba^{c}dehu ḥākim-i Istanbul oḫup ba^{c}dehu ṣadāret-i (19)Anaṭolı'ya teşrīf andan Rūm-ili ṣadrına naḳl olındılar (20)Ba^{c}dehu emr-i ^{c}aẓīm-i fetevāya ḳıyām buyurmışlardır. Üç def^{c}a daḥi Şeyḫü'l-İslām olup üç defa Rūm-ili ḳādī-^{c}askeri olup Beyt:

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(21) ^{c}Ākıbet olsa gerek pūşiş-i tābūt-ı fenā
Ḥil^{c}at-i pādişeh ü ḫırḳa-i peşmīn-i gedā

(22)Mevlānā mezbūr ġāyet pīr ve iḫtiyār olmışlar idi Beyt:

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[E.340^{b}](1) Der-i Mevlāda yetmiş yıl ^{c}ömr sürmek sa^{c}ādetdür
Yılı yetmiş ḳulın āzād ider Mevlāsı adettür

(2)Bin elli üç tārīḫinde murġ-ı rūḥ-ı revān pāki küngüre-i eflāke (3)pervāz idüp maḥfil-i ḳudsī,āşiyān itmekle fevtine bu tārīḫ (4)dinilmişdür.Tārīḫ-i vefāt-ı Yaḥyā Efendi

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

Menzil-i Yaḥyā Efendi cennet-i gül-zār ola sene 1053.

(5)Ol burc-ı nemm-i feżā'il ü kemālün ders eyledigi āṯār gevher-niṯār-ı (6)dürer-bārından Muḥsin-i Kayserī'nün Ferāyiż manẓūmesine şerḥi

---

(16)Każāsı:-W./ (19)Anaṭolı'ya teşrīf andan Rūm-ili:Anaṭolı'dan Rūm W./ (20)buyurmışlardur:buyurup W./ (20)üç def^{c}a daḥi Şeyḫü'l-islām olup (metinde kenardadır):-W./ (20)üç def^{c}a Rūm-ili ḳadı ^{c}askeri olup : - W./ (22)olmışlar idi:olup W./ (340^{b}-1)yılı:yaşı W./ (3)itmekle:itmişdür W./ (4)Tārīḫ-i vefāt-ı Yaḥyā Efendi:Tārīḫ W./ (6)şerḥi:şerḥleri W./

(7)ve Kemāl Pāşā-zade'nün Nigāristan'ını tercüme ve kaşīde-i Bürde'yi (8)ᶜArabī taḫmīs idüp bunlardan māᶜdā elsine-i selāşede (9)naẓm-i dil-güşāsı ve Dīvān-ı [W.320ᵇ]belāġat ᶜünvānı vardur. Evsāf-ı (10)maᶜārif ve kemālāt ile ittisāfı şerḥ ü beyāndan müstaġnidür (11)Bu ebyāt-ı āb-dār nümūne-i güftār-ı dürer-bārlarıdur.

(12) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(13) Gösterdi yine sāḳī-'i meclis yed-i beyżā
Zerrīn ḳadeḥi atdı elinden gül-i raᶜnā

(14) Gül-şende seher güşuma bir naġme ṭoḳındı
Gelmiş gibi vādīye yine bülbül-i şeydā

(15) Her ḥalḳa-i zülf oldı bir āyine ruḫında
İster nice yüzden görine ḥüsn-i dil-ārā

(16) Çaḳ ṭutmayıcaḳ dāmen-i zülfüñ dil-i mehcūr
Bulmadı ẓafer-i devlet-i pābusına cānā

(17) Ancaḳ ġam-ı dil-dārı alur ḥavṣala-i ᶜışḳ
YAHYĀ olamaz ana muzāḥum ġam-ı dünyā

(I) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(II) Sirişk-i çeşme baṣdur nār-ı ġam dilde ṭutuşdukça
Gözine bandurı gör āteş-i sūzān-ı hicrānı

---

(8)taḫmīs idüp bunlardan māᶜdā:taḫmīsleri olduġından maᶜdā W / (9) naẓm-ı dil-güşāsı:naẓm-ı dil-güşāları ve zebān-ı Türkīde W / (9) ᶜünvānı:ᶜünvānları W / (11)ebyāt:eşᶜār W / (W.320ᵇ-I ila II): -E /

(18) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(19) Ben duḫān içdüm diyü meclisde şād olmam hele
ᶜIşret olsun mı o kim fi'l-ḥāl burnundan gele

(III) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(IV) Özüñ ey dil yuḳarıdan ṭutma çün bir māhpāreñ yoḳ
Ṭutalum çarḫ-ı aṭlas kendi olmışsun sitāreñ yoḳ

(20) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Birbirine girdiler dūlāblarla āblar
Ablar ġālib gelince döndiler dūllablar

(22) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(23) Gonceyi servi sāña teşbīḥ ider her bī-edeb
Hep sükūtuñla sukūnuñdur āña cānā sebep

[E.341ᵃ] (1)Revān fethine didigi tārīḫdür.

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Revān'a varıcaḳ Sulṭān Murād Ḫān-ı ᶜömr-heybet
Müyesser eyledi anuñ Ḫudā-yı müsteᶜān fetḥin

(3) Cemīᶜ-i ehl-i sünnet ᶜasker-i İslām şād oldı
Didi YAḤYĀ anuñ tārīḫini gördük Revān fethin sene 1045

[W.321ᵃ][E.341ᵇ] (1) YETĪMĪ

(III,IV) Velehu: - E./

(2)Nāmı Mehmed'dür.Üsküdar'dan ẓuhūr idüp sādāt-ı keşīrü'l-berekātdan olup (3)Hāşimī-zāde dinmekle meşhūr-ı cihāndur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜārifi (4)bisyārdan soñra ṭarīḳ-i tedrīse ᶜāzim olup kaṭᶜ-ı menāzil-i rāh-ı (5)tedrīs iderek Belġrād ve Mağnīsā ve Üsküdār ve İzmir ve Burūsa (6)każālarına ḥākim ve kādī oldukdan soñra biñ yetmiş altı (7)tārīḫinde fevt olmışdur.Fāżilet-i şān ile meşhūr-ı cihān bir pīr-i (8)muᶜammer ve maᶜmūr ve ol ᶜaṣruñ şuᶜarāsındandur.Müretteb Dīvān'ı vardur. (9)Bu birkaç beyt āşārındandur.

(11) NAZM

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

(12) Mey-ḫānedeki neşve ne cāmuñ ne Cem'ündür
Bir sākī-i şīrīn-dehen ü ġonce-femüñdür

(13) Ey bülbül-i şūrīde-i gül-zār-ı maḥabbet
Āşufte iden gülleri ḥüsn-i ne ġamuñdur

(14) Kuhl itmek içün dīde-i cāna gice gündüz
Dil,muntaẓır-ı muḳaddem-i ḫāk-ı kademüñdür

(15) Bī-çāre YETĪMĪ'yi iden vālih ü ḥayrān
Geh luṭf u gehī şīve ve gāhi sitemüñdür

(16) YŪSUF DEDE

(17)Ol şems-i āsumān-ı velāyet,ism-i şerīfleriyle şöhret-şiᶜārdur.

(341ᵇ-2)idüp:itmişdür W./ (2)olup:-W./ (3)dinmekle:dimekle W./ (3)cihān:-W / (4)ṭarīḳ-i tedrīse:mülāzım ve ṭarīḳ-ı tedrīse W./ (6)ve ḳādī:- W./ (6)olduḳdan soñra:olup W./ (7)tārīḫinde:senesinde W/ (7)şān ile:-W./ (7)cihān:-W./ (8)ve ol:idi W./(9)āşārındandur:eşᶜārındandur W./ (17)şöhret-şiᶜārdur:meşhūrdur W./

Gevher-i girān-māye-i (18)vücūdı her seng-pāre-i tāb-nāki pālheng-i miyān-bend-i ᶜāşıkān (19)ve dervīşān olan mahmiye-i Konya'dan zuhūr itmişdür. Evā'il-i (20)hālinde āsitān-ı feyż-resān-ı Ḥażret-i Mevlevide mesned-nişīn-i (21)meşīḫat-ı ᶜizz ü temkīn olan Bostān Efendi-i sābık Ḥażretlerinüñ (22)ḫidmet-i şerīfleriyle şeref-yāb ve taḥṣīl-i maᶜārif ile kām-yāb (23)olup baᶜdehu kesb-i kemāl-i maᶜārif içün İstanbul a gelüp [E.342ᵃ](1)ol ᶜaşırda Galata Mevlevī-ḫānesinde şeyḫ-i Mevlevī olan Ādem (2)Dede'nün ḫidmetinde karar ve naẓar-ı feyz eseriyle tekmīl-i merāsim-i (3)ṭarīḳat idüp maᶜārif-i sā'ireye daḫi dest-i res bulmağla (4)fenn-i mūsiḳīde daḫi kārını kemāle irişdirüp müceddiden beste ve iḫtiraᶜa (5)ḳādir ve neyzenlikde daḫi ziyāde maḥāreti ẓāhir olup Şeyḫ Ādem (6)Efendi gāh-bī-gāh pādişah-ı ᶜaṣr olan Fātiḥ-i Bağdād Sulṭān (7)Murād Ḫān-ı Gāzī Ḥażretlerinüñ meclis-i şerīfleriyle şeref-yāb olmağla (8)pādişāh-ı gerdūn-veḳār Ḥażretleri ekseriyā İstavroz bağçesine (9)teşrīf buyurmağla bir gün ol bāğçeye Şeyḫ Ādem medᶜ üvven (10)ḥużūr-ı ḥümāyūn'a dāḫil oldukda Yūsuf Dede'ye ney çaldırup (11)tabᶜ-ı ḥümāyūn-ı mülūkānelerine ḫoş gelüp ġayet ḥaẓ itmekle (12) Ādem Dede'nüñ rıżāsıyle Yūsuf Dede'yi ḫāne-i ḫazīne-i ḥümāyūn'a (13) alup dervīşāna libās ile naẓar-ı pādişahī ve iltifāt-ı (14)şehr-yārīye mazhar olmışdur [W.321ᵇ]birḳaç zemāndan soñra sulṭān Murād Ḫān-ı

---

(18)seng-pāre-i:seng-pāresi W./ (18)tāb-nāki:-W./ (19)ve dervīşan:-W/ (19)maḥmiye:-W/ (20)Mevlevī'de Mevlānā'da W./ (23)kesb-i kemāl-i maᶜārif içün:-W/ (342ᵃ-1)Mevlevī-ḫāne'sinde:tekyesinde W / (2)ve naẓar-ı feyż eseriyle:-W./ (2-3)tekmīl-i merāsim-i ṭarīḳat:tekmil-i ādāb-ı ṭarīḳat W /(3)maᶜārif-i sā'ireye daḫi:maᶜārif-i cüzi ve küllī taḥsiline W/ (3)bulmağla:bulup W/ᶜ(4)daḫī:-W / (4)kārını:ḫod-kārını "/(4-5) müceddiden beste ve iḫtiraᶜa ḳādir ve:-W/(5)maḥāreti ẓāhir olup:maḥāret taḥṣīl idüp ol ᶜaşırda W/(6)Efendi -W/(6)gāh bī-gāh:herbāz W/(6)olan: W/(7)Ḫān-ı Gāzi Ḥażretlerinüñ:-W/(7)meclis-i şerīfleriyle şeref-yāb olmağla:meclisine dāḫil olmağla W/(8-14)pādişāh-ı gerdūn-veḳār.....mazhar olmışdur:Ney-zenlik taḳribi ile Yūsuf Dede'yi pādişāh alup ḫāne-i ḫazīne-i çerāġ lākin dervīşāne libās ile maẓhar-ı iltifāt-ı pādişāhı olup W/(14)birḳaç zemāndan soñra:nice zemān ḫidmetde olup baᶜdehu W./

(15)Gāzī ᶜāzim-dār-ı ḫuld-i cāvidānī oldukda Yūsuf Dede Devlet-i pādişāhī (16)her neye mālik oldı ise cümlesini iç halkına yağma (17)itdirüp ṭaşra çıkmak murād eyledükde pādişāh-ı devrān (18)sulṭān İbrāhim Ḫan Ḥażretleri Yūsuf Dede'ye dil-ḫāhı (19)üzre ᶜulūfe ve taᶜyīnāt virile diyü ḫaṭṭ-ı ḥümāyūn iḥsān (20)idüp mezbūr-ı Yūsuf Dede ol ᶜaṣrun Şeyḫü'l-islām'ından (21)bu vechle istiftā ider ki Zeyd bir nice müddet ḫidmet-i (22)pādişāhīde olup itmām-ı ḫidmetden soñra beytü'l-māl (23)müsliminden ne miḳdār ᶜulūfeye müstaḥaḳ olup el-cevāb didükde [E.342ᵇ](1)ol müfti-i müşkil-güşa cevāb-ı bā-ṣavābında ancaḳ yevmi yigirmi sekiz (2)akçe ᶜulūfeye müstaḥaḳ olur diyü fetvā virdükde mezbūr (3)Yūsuf Dede baña yigirmi akçe vefā ider diyüp ancaḳ yigirmi (4)akçe ᶜulufe ḳabul idüp bir külāh ve bir ḫırḳa ile ṭaşra çıkup (5)ol ᶜaṣırda Beşiktaş Mevlevī-ḫānesinde Şeyḫ olan Ḥasan Dede (6)nām ᶜazīzüñ kerīmesini almağla tekye-i mezbūrede ḳarār idüp (7)baᶜdehū Beşiktaş Mevlevī-ḫānesi şeyḫi olmışdur ol şeyḫ-i ᶜāḳil ü kāmil (8)kemāl-i maᶜārif ile ārāste ve zīver-i ṣalāḥ ile pīrāste (9)ve ᶜulūm-ı ᶜArabī ve zebān-ı Fārisī de yegāne-i cihān olmağla (10)Meṣnevi-i Şerīfe yüz yigirmi biñ beyit miḳdārı naẓīre naẓm itmişdür (11)Cümle-i āṯārından

---

(15)cāvidānī:-W./ (15)Devlet-i pādişāhī:-W./ (16-17)her neye mālik oldı ise cümlesini iç ḫalkına yağma itdirüp:-W./ (17)taşra çıkmak murād eyledükde:ṭaşra çıkmağa ṭālib olup W./ (17)pādişāh-ı devrān:-W/ (19)ve taᶜyināt:-W./ (20)ol:-W /(21)nice:-W./ (22)itmām-ı ḫidmetden:-W./ (22)soñra:baᶜdehū W./ (23)ᶜulūfeye:vaẓīfeye W/ (23)olup:olur W./ (342ᵇ-1)yevmi:-W/ (2)akçe ᶜulūfeye:akçeye W./ (2)diyü:didükde W/(2)fetva virdükde:-W/(3)bana:bu faḳire W/(3)vefā ider:kifāyet ider W / (3-5)ancaḳ yigirmi akçe ᶜulūfe ḳabūl idüp bir külāh ve bir ḫırḳa ile ṭaşra çıkup:ziyāde ḳabūl itmeyüp Sulṭān Murād devletinde her ne ḳadar eşyāya mālik oldı ise cümlesin Enderūn ḫalkına yağma itdürüp bir ḫırḳa ve bir külāh ile ṭaşra çıkup W / (5-6)Mevlevī-ḫānesinde şeyḫ olan:Mevlevī-ḫānesi şeyḫi W/(5-6)Dede nām ᶜazizüñ:Dedenüñ W / (7)baᶜdehū Beşiktaş Mevlevī-ḫānesi şeyḫi olmışdur:nice zemāndan soñra zāviye-i merḳūmeye şeyḫ-i mevlevī olmışdur W / (7-9)ol şeyḫ-i ᶜāḳil ü kāmil kemāl-i maᶜārif ile ārāste ve zīver-i ṣalāḥ ile pirāste:-W/(9)ve:ḥaḳḳāki W / (9)cihān:ᶜaṣr W /

Peyġamberān-ı zīşān Ḥażerātuñ mu^{c}cizāt-ı bāhirü'l-berekātların (12)Fārisī lisān ile "Ravzatun-nūr" nāmiyle on biñ beyit miḳdārı (13)bir kitab naẓm itmişdür.Te'līfāt ve taḥrīrātına nihāyet yoḳdur. Ol (14)şeyḫ dil-āgāh ve ol ^{c}azīz-i pür-intibāh müddet-i ^{c}ömrinde bir siyāh ^{c}abādan (15)ġayrı ḳabā ve ḫırḳa giymemişdür ve raġbet-i destār itmeyüp bir külāh-ı bülend-i (16)dervīş-pesend ile iftiḫār idüp biñ seksen tārīḫinde terk-i (17)zāviye-i fenā ve ^{c}azm-i bādiye-i bekā itmişdür.Fevtine bu tārīḫ dinilmişdür.

(18) Tārīḫ-i vefāt-ı şeyḫ Yūsuf-ı Mevlevī

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(19) Oldı Yūsuf Ḍedemüz Mıṣr-ı na^{c}īm içre ^{c}azīz sene 1080

(20)Tārīḫ-i diger

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(21) Mevlevī Yūsuf Ḍede rūḥı içün el-fatiḥā sene 80

(22)Ol gencīne-i esrār ve ol ḫazīne-i gevher-niṣānuñ āṣārından teberrüken (23)birḳaç beyt bu maḥalle taḥrīr olındı.

Vezni: - -./.- -./.- -./.- -

[W.322^{a}][E.343^{a}] (1)Ey ġonce-dehen derd ile feryād ideyüm mi
Bir āhile mecmū^{c}amı berbād ideyüm mi

(2) Pür cilve iken ḫān-ḳeh-i mülk-i fenāda
İnsāfmıdur ḫātırı nā-şād ideyüm mi

---

(13)bir kitāb:bir kitāb-ı müstetāb W / (13-14)yoktur.Ol:yokdur.Müretteb Dīvān-ı belāġat ^{c}ünvānı vardur.Ol W./ (14)^{c}azīz:zāt W./ (14-16) ^{c}ömrinde bir siyāh ^{c}abādan.....ile iftiḫār idüp: ^{c}ömrinde bir ḫırḳa-ı siyāh ve bir bülend külāh ile iftiḫār idüp raġbet-i destār itmeyüp W/ (17)ve ^{c}azm-i bādiye-i bekā:- W./ (18)Yūsuf-ı Mevlevī:Yūsuf el-Mevlevī W./ (20)(Başlık):diger W / (22)ḫazīne-i:ḫazīne-i leṭāyif-i W./ (22)teberrüken:-W./

(3) Vīrāne-i tende dil-i cān ülfet iderken
Vīrān-gede-i hāṭırı ābād ideyüm mi

(4) Rağbetler iderken rūşen-i nutḳuma cānā
Bir tāze düşle sühan icād ideyüm mi

(5) Lutf ile didüm terk ide gör ᶜarż-ı cenūbi
Yohsa seni bir lafzile irşād ideyüm mi

(6) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(7) Dil-i hezāra gül-i bāġ u rāġ yitmezmi
Belī belā-keşe künc-i ferāġ yitmez mi

(8) Şikeste hāṭır olan ᶜāşıḳ-ı sitem-zedeye
Derūn-ı sīnedeki sūz u dāġ yitmez mi

(9) O sūz-ı ᶜışḳ ile şevḳ-i fenā-yı Ferhād'a
Ṣadā-yı tīşe ile ᶜaks-ı tāġ yitmezmi

(10) Ḫazān irişdi güle gitdi ᶜandelīb-i çemen
O güne bezm-gehe sūret-i zāġ yitmez mi

(11) Didüm bu güne sühan ḥālüne münāsibdür
Ney ü ḳudūm ü semāᶜa yesāġ yitmez mi

(12) VELEHU

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(13) Matlab-ı aᶜlāyı idrāk eylemez bu ceşm ü güş
Kār-ı ḥakda ᶜāḳıl ü dānā olur lāl ü ḫamūş

(14) Ehli ḥālī ẓāhirā görsün felek-veş bī-zebān
Maᶜnīde ammā yine bī-tāb pür-cūş u ḫurūş

(15) Kayd-ı bār-ı miḥnet ü hicrān ile maḥzūn iken
Çeşm-i "mā zāġa'l-baṣar" olmaḳ da ᶜaḳl ü cāna düş

(16) Rü'yet-i dīdārile mecnūn-ı māder-zād iken
Ḥālet-i maḥsūse-i erkānı gördüm rūy-pūş

(17) Ey gönül gec vādī-i ebyātdan eşᶜārdan
Olma meydān-ı belāġatde dedem-veş ḫod-fürūş

(18) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(19) Taṣavvurumda olan naḳş-ı ḫāl-i ᶜanber bu
Derūn-ı dilde olan dāġ-ı māh-tāb gibi

(20) Ġarīḳ-i lücce-i baḥr-ı ḥayātıyum yarün
Libās-ı ten arada vāḳıᶜa niḳāb gibi

(21) Şehrī Dīvānına taḥrir eyledigi taḳrīzdür

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(22) Āferīn ey Şehrī-i üstād-ı kāmil-maᶜrifet
Görmedüm tabᶜun gibi bir şīve-i muᶜciz-nümā

(21-23): - W./

(23) Dest-i insāfı koyup sīnemde tevkīr eyledüm
Habbezā ey matla^{c}-ı ma^{c}nī-i cānum merḥabā

[E.343^{b}](1) Rūm'a gelsün görsün ervāh-ı kibārān-ı ^{c}Acem
Tālib-i ^{c}Örfī Şifā-yı nidügin bilsün salā

(2) Sūret-i ma^{c}nā-yı taṣvīr eylemiş Şehrī-i zār
İşte meydān-ı sühan fehm eylesün ehl-i zekā

(3) YÜMNĪ

(4)Nāmı Mehmed'dür.Selānik'den ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i ma^{c}ārif (5)idüp İstanbul'a gelüp mülāzım ü rāh-ı ḳażāya ^{c}āzim olmağla (6)Rūm-ili'nde ba^{c}ż-ı ḳaṣabāta ḳādī olup biñ seksen üç (7)tārīḫinde fevt olmışdur.^{c}Aṣruñ şu^{c}arāsından ve dehrüñ (8)ẓurefāsından bir şā^{c}ir-i māhir olmağla āṣārından bu birkaç beyt taḥrīr olındı.

[W.322^{b}](9) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Oldı ṣaḥn-ı bāġ-ı ^{c}ālem-i dil-güşā nev-rūzdur
^{c}Ālem it elden ḳoma cām-ı ṣafā nevrūzdur

(11) El irişüp geh ^{c}izāruña geh ḫaṭ-ı müşgīnine
Bir olurdı ^{c}āşıḳa ṣubḥ u mesā nevrūzdur

(12) Devlet el virmez diyenler dest-būs itmez niyāẕ
Lutf iderseñ eyle gel bir merḥabā nevrūzdur

(343^{b}-1,2):-W / (5)İstanbul'a gelüp:-W./ (5)olmagla:olup W./ (6)ba^{c}ż-ı ḳaṣabāta ḳādī olup:ba^{c}ż-ı manāṣıba mutaṣarrıf oldukdan ṣoñra W./ (8)taḥrīr olındı:bu maḥalle taḥrīr olındı W /

(13) Yüsrī

(14)Nāmı Aḥmed'dür.İstanbul'dan ẓuhūr itmişdür.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i maᶜrifet (15)ve tekmīl-i ᶜilm ü faẓīlet ve şiᶜr ü inşāya raġbet ve ṭarīḳ-i rüsūma mülāzemet ile (16)müderris olup ḳaṭᶜ-ı merātib-i ṭarīḳ iderek Şām-ı dārü's-selām kaẓāsı (17)hükūmetiyle maḳżīyyü'l-merām olup bin yüz beş senesinde fevt (18)olmışdur.ᶜAṣrun şuᶜarāsındandur. Güzel tabiᶜatı vardur.Müdevven münşe'āt (19)taḥrīr itmişdür.ve dahi Ṣadrü'ş-şeriᶜa üzerine taḥrīrātı vardur (20)āṯārından bu birḳaç beyt taḥrīr olındı.

(21) NAZM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

[E.344ᵃ](1) Cūşiş-i seyl-i sirişküm nev-bahār olsunda gör
Dāġlarla ṣaḥn-ı sīnem lāle-zār olsunda göre

(2) Keştī-i baḥr-i teġāfül ber-ḳarār olsunmı hiç
Nār-ı ġamda bir muḫālif rūzigār olsun da gör

(3) VELEHU

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(4) Dil-ber-niyāza mā il ü nāz-āşina gerek
Biri birine maḥrem ü rāz-āşinā gerek

(5) Nāzüklik ile yāra ṣarıldum riyā idüp
ᶜAşıḳ-ı ḥaḳīḳat üzre mecāz-āşinā gerek

(14-17)taḥṣīl-i maᶜrifet.....maḳżiyyü'l-merām olup:taḥṣīl-i maᶜrifete saᶜy ile mülāzım ve müderris olup refte refte ḳaṭᶜı menāzil-i ṭarīḳ-i tedris iderek Şām-ı dārü s-selām ḳaẓāsı hükūmetiyle maḳżiyyü'l-merām olup W./

(6) YAKĪN

(7)Nāmı ᶜAlī dür.Diyār-ı ᶜAcem'den Isfahān şiᶜārından olup İstanbul'a (8)gelüp çok kimesneye Śā'ib ü ᶜÖrfī Dīvānı okutmışdur.Nice (9)zeman İstanbul'da sākin oldukdan soñra biñ yüz yedi (10)tārīhinde ᶜazm-i Isfahān idüp giderken esnā'-ı ṭarīkde (11)fevt olmışdur. ᶜAsruñ şuᶜarāsından olmaġla bu birkaç (12)beyt-i laṭīf ol şā'ir-i maᶜārif-rehīn ve ol ᶜārif-i ḥakīkat-(13)yakīnüñ dest-āvīz-i ḫāhisi olan Fārisī ve Türkī eşᶜārındandur.

(14) NAZM

Vezni:-.- -/-.- -/-.-

(15) Rind-i bī-pervā vü mestem yellelī
Men hemīnem herçe hestem yellelī

(16) Mey zi-cām-ı seyr-i çeşmi dāde est
Sākī-i bezm-i elestüm yellelī

(17) Der ser-i kūy-ı muġān hemçūn YAKĪN
Pā be-destem pāy-bestem yellelī

(18) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

[W.323ᵃ](19) Perīşān eyleyen ᶜuşşākı her sū zülf-i hindūdur
Ḫarāb iden hezārān ḫāneyi ol ṭāḳ-i ebrūdur

(344ᵃ-9)İstanbul'da:-W./ (9)oldukdan soñra:ve ḳarārdan soñra W./ (10)Isfahān:vaṭan W./ (11)fevt olmışdur:vefāt itmişdür W./ (11)ᶜAsruñ şuᶜarāsından olmaġla:-W./ (12-13)ᶜārif-i ḥakīkat-yakīnüñ:ᶜavārif-i yakīnüñ W./ (13)dest-āviz-i ḫāhişi olan fārisī ve Türki:-W./ (13)eşᶜārındandur:āşārındandur W./

(20) Gönüller almada çīn-i ser-i zülfi hata itmez
Beni medhūş u ḥayrān eyleyen gūyā hemān būdur

(21) YAKĪN-İ bī-nevānuñ ḥālini ṣorduñ gümānumdur
Ki şimdi vāṣıl-ı ednā mekān ān ser-i kūdur

[E.344^{b}](1) YÜMNĪ

(2)Nāmı Süleymān'dur.Naḫl-ı vücūdı riyāż-ı Maḥsūdü'l rıḍvān olan (3)İstanbul'dan neşv ü nümā bulmışdur.Evā'il-i ḥālinde taḥṣīl-i (4)ma^{c}ārif idüp şeref-i mülāzemet ile rūşen-dide-i kām (5)ve nā'il-i merām olup ḳassām-ı ^{c}askerī kātipleri zümresine (6)dāḫil ve nice zemān istiḫdām olınup biñ yüz yigirmi yedi (7)tārīḫinde fevt olmışdur. ^{c}Aṣruñ şu^{c}arā-yı belāġat şi^{c}ārından (8)olmaġla bu birkaç beyt-i ra^{c}nā zade tab^{c}-ı nādire-zāları olan (9)eş^{c}ārındandur.

(10) NAZM

Vezni: - -./-.-./.- -./-.-

(11) Īmā-yı ġamzedür dilimüz nüktedān iden
Maḥsūd-ı ṭab^{c}-ı zümre-i işrāḳiyān iden

(12) Murġ-ı hevā-yı sünbül-i gīsū-yı yārdur
Ser-naḫl-ı ārzū-yı dili āşiyān iden

(13) İtmiş nüvişde ḫātem-i iḳbālī bāz-gūn
Naḳş-ı nigīn-i kevni zemīn ü zemān iden

(14) Evvel-i ḫayāli şīve-i ḫatt-ı bütān ider
Levḥ-i sühanda böyle ḳalem imtiḫān iden

(344^{b}-6)dāḫil ve nice zemān istiḫdām olınup:ilḥāḳ olduḳdan şoñra M / (7-8)şi^{c}ārından olmaġla:şi^{c}ārındandur W./ (14)ḫayāli:ḫayāl-i W./

(15) Ümmîd-i hem rikābi-i nazm-āverāndur
YÜMNÎ kümeyt-i ṭabʿumı āteş-ʿinān iden

(16) VELEHU

Vezni: ..- -/..- -/..- -/..-

(17) Revnak-ı ḥüsn-i bütan ḫatt ile nā-būd olmaz
Pertev-i mihr-i cihān-tāb-ı gül endūd olmaz

(18) İtme beyhūde ḫayāl-i ḫatt-ı rūy-ı ḫūbān
Her zemān nūr-ı siyeh ādeme meşhūd olmaz

(19) Āhdan ʿāşık-ı dīdār olan āsūde olur
Şuʿle-i Tūr-ı tecellāda belī dūd olmaz

(20) YÜMNİYĀ ʿālem-i hestīden iden maḥv-ı vücūd
Dilde endīşe-i būd u ġam-ı nā-būd olmaz

(I) VELEHU

Vezni: .-.-/..- -/.-.-/..-

(II) Şiʿār-ı ḫalk-ı cihān şimdi bī-vefālıkdur
Ḫulūş-ı ṣıdka bedel sāda āşinalıkdur

(III) VELEHU

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(IV) Olürsem küşte-i tīġ-ı nigāhı bi-melāl olsun
Benüm ḳanum o çeşm-i nergise ḳat ḳat helāl olsun

[W.323b][E.345a] (1) YÜMNÎ

(I-IV)(2 Velehu):-E /

(2)Nāmı Muṣṭafa'dur.Serv-i bālā-yı nev-nihāl-i vücūdı gül-istān-ı (3)Usküdar'dan ḥıramān-ı ẓuhūr olmışdur.Maḥābīb-i devrān ve sāde-rūyān-ı zemāndan (4)bir meh-pāre-i nev-sāl ve hüsn-i ebrūları hilāldür Ḫub-suret (5)ve müste^{c}add-i ma^{c}rifet olup hēnüz nev sin ve tāze-heves iken (6)semt-i eş^{c}āra dest-res bulmışdur.Bu birḳaç beyt-i ra^{c}nā ol (7)ġurre-i garrānuñ zāde-i tab^{c}-ı pāk ve mihr-i incilā-yı tāb-nākleri (8)olan eş^{c}ārındandur.

(9) NAẒM

Vezni: -.- -/-.- -/-.- -/-.-

(10) Dilde biñ ġām var derūnumda melālet bir degül
Cevher-i āyīnede jenk-i kedūret bir degül

(11) Alsam āġūş-ı ḫayāle mümiyān-ı dil-ber
Vechi var zīrā ṭarīḳ-i neyli vuṣlat bir degül

(12) Ateş-i hecrūnde dā'im mū gibi ḳıl suḫte
Şāhum aġyār-ı siyeh-rūda ḳabāḥat bir degül

(13) Būs ider geh dil-berīnüñ la^{c}lini geh pāyini
^{c}Āşıḳ bī-ṣabr u dilde ṭavr-ı ^{c}ādet bir degül

(14) Sözde lāzım ziver-i el-fāẓile ḥüsn-i edā
YŪMNĪYĀ fenn-i sühan içre maḥāret bir degül

(15) -YÜSRĪ-

(345^{a}-4)nev-sāl ve hüsn-i ebrūları hilāldür:cihān-ārādur W./ (4)ilā (5)nci satırlarda yer alan cümleler "W" nüşhasında yer değiştirmiştir, (6)bulmışdur.Bu birḳaç:bulmışdur.^{c}Aşruñ şu^{c}arāsındandur.Bu birḳaç W / (7-8)zāde-i ṭab^{c}-ı pāk ve mihr-i incilā-yı tāb-nākleri olan:-W./ (8)eş^{c}ārındandur:āşārındandur W /(15)Yüsrī:-W./

(16)Nâmı [Meḥmed]'dür.Diyār-ı Bekr'den ẓuhūr itmişdür.

[E.345^{b}](1) -NAẒM-

Vezni: .- - -/.- - -/.- - -/.- - -

(2) Nigāh-ı ġamze-kārūn dāġ-ı dilde tīşe-zenlikde
Aḳıtdı cūy-ı ḫūnum menzil aldı kūh-kenlikde

(3) Gönül manṣūr-veş cānlar virüp ber-dār zülfünde
Ne ḥikmetdür daḫi bi-çārenün da^{c}vāsı benlikde

(4) Ḳo dursun sīnede yaḳut-ḳabża ḫancerün ey māh
Disünler ṭaşı dikdi menzile ḫāṭır-şikenlikde

(5) Dehānun seyrine ḳıldum müjemden çeşmümi taṭhīr
Yazıkdur ḳalmasun ol ġonce-i zībā dikenlikde

(6) Yire geçdi sirişküm YŪSRĪ āhum çıkdı eflāke
Cihān-ı fānide nem kaldı sağlıkda esenlikde

[W.325^{b}] [E.346^{b}](1)Ḫātime-i Teẕkiretü'ş-Şu^{c}arā

Vezni: -.- -/.-.-/- -

(2) Şükr-i bī-ḥadd cenāb-ı Yezdān'a
Eser-i ḫāmem irdi pāyāna

(3) Mūy-ber-mūy eyleyüp taḳrīr
Virdi ḳudret beyāna Ḥayy-ı Ḳadīr

(4) Gerçi çoḳdur bu devrde şu^{c}arā
Ḳādır oldukça ben de itdüm edā

---

(16) [Meḥmed]: (Ü.9583) den alınarak tamamlandı /

(5) Her ne bulduysa yazmadur ᶜamelüm
İrmedi herbirine gerçi elüm

(6) Ol ki ben ana olmadum vāḳıf
Zihnümi andan eyledüm ṣārif

(7) Ehl-i dilden budur ricā-yı faḳīr
Ki ḳuṣūrıma ola ᶜöẕr-peẕīr

(8) Dāmen-i ᶜafv ile idüp mestūr
Ḳalmaya āşikāre cürm-i ḳuṣūr

(9) Yā ilāhī olar ki itdi vefāt
Bulalar raḥmetünle tāze ḥayāt

(10) O gürūha cinān-ı me'vā ḳıl
Yerlerin hem riyāż-ı ᶜulyā ḳıl

(11) Eyle Yā Rabbi lutf ile ᶜizzet
O gürūha ki ola pür ṣiḥḥat

(12) Cümlesin nā'il-i merām eyle
ᶜİzz ü devletle ber-devām eyle

(13) Bu ṢAFĀYĪ faḳīrī de Yā Rab
Eyle lutfunla nā'il-i maṭlab

(14) Naẓar-ı ᶜayb-cūdan eyle emīn
Be-öẕr-ḫāhī-i faḳīr ü kemīn

(15) Bu cerīdem bi-lutfı Rabbi enām
Bin yüz otuz ikide oldı tamām

[w.325^{b}] (I) Cā^{c}ize yerine bu ^{c}abd-fakīr
Mansıbını ricā ider takrīr

(I) : - E /

a) ŞAHIS İSİMLERİ İNDEKSİ

ᶜAbd al-Ḳādir Efendi(Şeyhü'l-islām), 84ᵇ/4
ᶜAbdī (ᶜAbdu'l-lāh,İstanbul'lu) 181ᵇ/2;187ᵇ/19;188ᵃ/20;188ᵇ/1
ᶜAbdī (ᶜAbdu'l-lāh,Ṭophāne'li) 179ᵇ/1,15
ᶜAbdī (Beg-zāde,Luṭfu'l-lāh,Ankara'lı), 172ᵃ/2
ᶜAbdī (Nişāncı ᶜAbdü'r-raḥman Pāşā,Anaṭolıḥiṣār'lı),186ᵃ/14;187ᵇ/4, 9,15
ᶜAbdī (Sarı ᶜAbdu'l-lāh,İstanbul'lu) 174ᵇ/5,21;175ᵃ/11,175ᵇ/8,14,18, 20;176ᵃ/13
ᶜAbdu'l-lāh Efendi 105ᵃ/5,6
ᶜAbdu'l-lāh Efendi (Şeyḫü'l-islām), 148ᵇ/18; 244ᵇ/12
ᶜAbdu'r-raḥman Efendi (naḳībü'l-eşrāf),181ᵃ/8
ᶜAbdü'l-aḥad Efendi, 58ᵇ/16;212ᵇ/20;286ᵃ/13;287ᵃ/18,19
ᶜAbdü'l-ʿazīz Efendi, 32ᵇ/4
ᶜAbdü'l-ḥay (Edirne'li), 183ᵇ/14; 184ᵃ/7,12,19
ᶜAbdü'l-ḳādir Gīlānī, 235ᵃ/2; 256ᵃ/22
ᶜAbdü'l-Melik, 65ᵃ/8
ᶜAbdü'r-raḥīm Çelebī, 254ᵇ/21
ᶜAbdü'r-raḥīm Efendi(Müftī), 314ᵃ/2
ᶜAcem Aḥmed Efendi, 24ᵇ/3; 330ᵇ/4,16,17,19
Ādem (peygamber) 173ᵇ/11; 194ᵃ/1; 253ᵃ/10
Ādem Dede (Anṭalyalı), 17ᵃ/2,3,13,16,18; 17ᵇ/6; 178ᵃ/18; 178ᵇ/1; 342ᵃ/1,2,5,6,9,12
ᶜAdlī (Meḥmed,İstanbul'lu), 196ᵃ/1
ᶜAdnī (Receb,Rūm-ili), 183ᵃ/10
ᶜAfvī (Meḥmed,İstanbul'lu), 199ᵃ/1; 200ᵃ/4,20
Āgāh (Ḥācī Bulak,Buḫārā'lı), 30ᵇ/14; 31ᵃ/9,15
Aġā-zāde Meḥmed Efendi (Anaṭolı'lı), 17ᵇ/7,9

Ağa-zāde Şeyḫ Mehmed Dede Efendi, 277^{b}/13
^{c}Ahdī, 4^{a}/20
^{c}Ahdi-i Bağdād, 10^{a}/11
Aḫī-zāde Hüseyin Efendi (Şeyḫü'l-islām), 179^{b}/4
Aḥmed (I), 269^{b}/16; 333^{a}/21,23;
Aḥmed (II), 115^{b}/16; 126^{b}/18,21; 147^{a}/5,6; 189^{a}/1,3; 214^{a}/19; 217^{a}/1
259^{a}/9,10; 271^{a}/15; 300^{a}/7
Aḥmed (III), 27^{b}/II(kenarda); 43^{a}/3,10,14; 44^{a}/5; 45^{a}/12; 78^{a}/20;
78^{b}/9; W.90^{b}/2; 80^{a}/20; W.88^{a}/III; 79^{a}/19; 79^{b}/14; W.90^{b}/2
100^{a}/4,10; 102^{b}/14; 104^{a}/4,8; 105^{b}/6; 111^{a}/18,19; 111^{b}/2;
128^{a}/1; 131^{b}/13,18; 148^{a}/8; 148^{b}/16,17; 149^{a}/19; 159^{b}/21;
194^{a}/11; 195^{a}/5,6(kenar); 199^{a}/15; 199^{b}/4; 228^{a}/1,2,9(kenar)
248^{b}/16,17,18,20,21; 260^{a}/15; 271^{b}/6; 300^{a}/11,12; 301^{a}/9;
313^{a}/9; 329^{b}/1,7; 329^{b}/35(kenar); 337^{a}/8; 338^{b}/3
Aḥmed Dede, 23^{b}/7
Aḥmed Dede (kārī-i Meşnevī), 115^{b}/9,10
Aḥmed Dede (Müneccimbaşı), 219^{a}/9
Aḥmed Dede (Şeyḫ), 198^{b}/II,III,V,VI (kenarda)
Aḥmed (Diyār-ı Menteşe'li) 24^{a}/22
Aḥmed Efendi, 43^{a}/21,23; 43^{b}/3
Aḥmed Efendi (rūz-nāmçe-i evvel), 244^{b}/4
Aḥmed (Hz.Muḥammed), 18^{a}/3; 52^{b}/1; 71^{b}/VIII(kenar); 72^{a}/2; 125^{b}/21;
184^{a}/18; 255^{a}/15; 262^{a}/16; W.294^{a}/III,IV
Aḥmed Neşāṭī el-Mevlevī, 88^{b}/9,10,13
Aḥmed Pāşā (Basra vālīsi), 300^{a}/14,15
Aḥmed Pāşā (vezīr), 21^{b}/9
Aḥmed Ümīdī (Şeyḫ), 205^{a}/5
Aḥmed (Üsküdar'lı), 31^{a}/16; 31^{b}/6
Ak Maḥmūd Efendi, 132^{b}/4
^{c}Aḳlī (Meḥmed,İştib'li), 184^{b}/21; 185^{a}/10,13
^{c}Aḳlī (Meḥmed,Stanbul'lu), 196^{b}/4;197^{a}/2,8,11; W.194^{b}/V,VI.
^{c}Alā'ü'd-dīn Efendi, 89^{a}/18,19; 92^{a}/1,2

ᶜAlā'ü'd-dīn Efendi(Şeyḫ), 240ᵇ/6
ᶜAlī(ᶜAlī,Bosna'lı), 172ᵇ/6
ᶜAlī Efendi (Şeyḫü'l-islām), 277ᵇ/2
ᶜAlī(Ḫalīfe), 176ᵃ/10
Alī(Ḥüseyin,Edirneli), 18ᵃ/6,7
ᶜAlī Pāşā, 44ᵇ/10; 45ᵃ/11; 148ᵇ/9,10; 226ᵃ/8
ᶜAlī Pāşā(Ḥācī,Vezīr), 217ᵃ/2
ᶜAlī Pāşā(Arabacı,Vezīr), 215ᵇ/6; 300ᵃ/8
ᶜAlī Pāşā(Dāmād,Vezīr), W.90ᵃ/III; 80ᵃ/20
ᶜAlī Pāşā(El-ḥāc), 281ᵃ/19
ᶜAlī Pāşā(Vezīr), 61ᵇ/2,4,5,8; 68ᵃ/7,13; 130ᵇ/21,22; 228ᵃ/19; 261ᵃ/2
ᶜAlī Pāşā(Vezīr-i aᶜzam), 66ᵇ/15; 106ᵇ/19; 107ᵃ/9
ᶜAmuca-zāde Hüseyin Pāşā(Vezīr), 198ᵃ/11,14; 259ᵃ/15
Ānī(Fātıma Ḳādın), 25ᵃ/12,17; 25ᵇ/11,14
Ankaravī Mehmed Efendi(Şeyḫü'l-islām), 193ᵇ/7
Aᶜrac Ḥasan Efendi, 109ᵇ/11; 221ᵇ/9
Arayıcı-zāde-Hüseyin Ferdī, 68ᵃ/3; 259ᵇ/2
ᶜĀrif, 198ᵇ/19(kenar)
ᶜĀrif(ᶜAbdü'l-bāḳī,Ḳasımpāşā'lı), 189ᵃ/4; 189ᵇ/16,19; 190ᵃ/20,24; 190ᵇ/5,9,13,17,21; 191ᵃ/2,17; 330ᵃ/4
ᶜĀrif(Āhī Mehmed,İstanbul'lu), 193ᵃ/1,3,6; 198ᵇ/6; 198ᵇ/X(kenar)
ᶜĀrif(Aḥmed,Peçuy'lu), 195ᵃ/9
ᶜĀrif Efendi, 192ᵇ/18
ᶜĀrif Efendi(Rūm-ili ḳādīᶜaskeri), 227ᵇ/7
ᶜĀrif(Mehmed,Eskişehir'li), 174ᵃ/1,12,14
ᶜĀrifī(Mehmed,Kavāla'lı), 172ᵇ/16
ᶜĀrif(Muṣṭafā,Burūsa'lı), 180ᵇ/18
ᶜĀrifī(Aḥmed,İstanbul'lu), 179ᵃ/15
Aristo, 226ᵃ/17; 310ᵃ/18
Arslan Pāşā-zāde ᶜAlī Pāşā(Rūm-ili vālisi), 206ᵃ/3
ᶜArżī(Mehmed,ᶜAyntāb'lı), 178ᵃ/13;178ᵇ/6,7,12,17,22; 179ᵃ/7
ᶜArzī Mehmed Dede, 17ᵃ/12,13.

ᶜĀṣım(İsmāᶜīl,İstanbul'lu), 192ᵇ/3
ᶜĀṣım(Mehmed,İstanbul'lu), 181ᵃ/3; 181ᵇ/1
ᶜĀṣım(Muṣṭafā,Burusa'lı), 193ᵃ/15; 193ᵇ/3
ᶜĀṣımī(Mehmed,Burūsa'lı), 179ᵇ/16
ᶜĀṣık(Teẕkire sāḥibi), 4ᵃ/20; 8ᵃ/17; 16ᵃ/21
ᶜAṣkī(Ḥasan,İstanbul'lu), 174ᵃ/18; 174ᵇ/4
ᶜAṭāyī, 47ᵇ/2; 243ᵃ/21,22
ᶜAṭṭār, 187ᵃ/7; 222ᵃ/6
ᶜAvnī(Aḥmed,İstanbul'lu), 180ᵇ/10
ᶜAvnī(Maḥmūd,Filibe'li), 176ᵇ/1,10
Aydın-zāde, 314ᵃ/2(kenar)
Āẕerī(Būstān-zāde,İbrāhim,Edirne'li), 18ᵇ/14,15,22
ᶜĀẓim(Meḥmed), 193ᵇ/4; 194ᵃ/2,4
ᶜAzīz(Baġdād-ı Behişt-ābād'lı), 191ᵇ/18; 192ᵃ/21; 262ᵃ/5,23
ᶜAzīz Dede bkz. ᶜAzīz(Baġdād-ı Behişt-ābād'lı)
ᶜAzīz(Mehmed,İstanbul'lu), 191ᵇ/1
ᶜAzīzī(ᶜAbdü'l-ᶜazīz), 173ᵃ/5

Baġdādī Naẓmī-zāde Murtaża, 192ᵃ/3
Bahādır Girāy Ḫān, 84ᵃ/3; 127ᵃ/10; 172ᵃ/7,8
Bahāyī Efendi, 322ᵇ/22
Bahāyī Efendi(Mehmed,İstanbul'lu), 32ᵇ/1,14,18; 33ᵃ/4,12,18; 33ᵇ/2, 8,13,17; 34ᵃ/2; 177ᵃ/1,27
Bahāyī Efendi(Müftī), 70ᵃ/8
Bahāyī Efendi(Şeyḫü'l-islām), 19ᵇ/12,13; 56ᵃ/4,5
Bahāyī(Ḥasan,İstanbul'lu), 34ᵃ/9
Bāhir(ᶜAbdu'r-raḥman), 39ᵇ/1
Bāhir(Emrūdçı-zāde,Halīl,Kasımpaşa'lı), 40ᵃ/1,10,13
Baḥrī(Meḥmed,Kilidü'l-baḥr'lı), 36ᵃ/4,18; 37ᵃ/6
Baḥrī Pāşā, 36 /15
Bāḳī(ᶜAbdü'l-bāḳī,Burūsa'lı), 39ᵃ/6

Bāḳī(ᶜAbdü'l-bāḳī,İstanbul'lu), 34ᵇ/2,15
Bāḳī(Kepenekçi-zāde,Meḥmed,İstanbul'lu), 32ᵃ/2,9
Bālī Efendi, 87ᵃ/19
Baltacı Meḥmed Pāşā(vezīr), 111ᵃ/20
Baltacı Meḥmed Pāşā, 130ᵇ/17; 297ᵇ/23
Barutçı-zāde, 230ᵇ/3
Başmaḳçı-zāde Seyyid ᶜAlī Efendi(Şeyḫü'l-İslām), 328ᵇ/22
Baṭburun(Kelim'in kardeşi), 238ᵃ/2
Bāyazıd (II), 267ᵇ/17; 269ᵇ/5; 333ᵃ/1
Bayrām Pāşā)Emīr Buḫārī(vezīr), 151ᵇ/20,22
Bedrī(Meḥmed,ᶜAyntāb'lı), 32ᵃ/10,21; 38ᵇ/19; 39ᵃ/5
Behçetī(Ḥüseyin,Ḥezārgrad'lı), 34ᵇ/16; 35ᵃ/4
Behrām, 159ᵇ/13; 329ᵃ/16
Bektāş-ı Velī, 197ᵃ/11
Beliġ, 109ᵃ/12
Belīġ(Öreke-zāde,Muṣṭafā,İstanbul'lu), 37ᵃ/7
Beliġ(Şāhīn Emir-zāde,İsmaᶜīl,Burūsa'lı), 37ᵃ/20; 38ᵃ/8
Benli Maḥmūd Efendi, 298ᵇ/14
Berāhim Ḫān bkz. İbrāhim Ḫān
Beyāżī-zāde Efendi, 263ᵃ/18
Bezmī(İmām Bezmī,Ḫalīl,İstanbullu), 35ᵇ/16
Bezmī(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 35ᵃ/6,17,19,21,22; 35ᵇ/8
Bıyıḳlı Muṣṭafā Pāşā(vezīr), 74ᵃ/10,11
Bihzād, 72ᵃ/11; 199ᵇ/18; 304ᵇ/23; 305ᵇ/14
Bilāl Aġā (Muṣāḥib), 101ᵃ/19; 101ᵇ/2
Birgilī Meḥmed Efendi, 177ᵃ/10,11; 84ᵇ/2
Bosnavī ᶜAbdü'l-kerīm Efendi, 104ᵃ/12
Bosnavī ᶜAbdü'l-kerīm Efendi(Maḥlası Sāmiᶜī), 211ᵃ/11,12
Bosnavī Süleymān Pāşā(Vezīr-i aᶜzam), 60ᵇ/8,9,10
Bostān Çelebī Efendi(Mevlevī), 290ᵃ/14
Bostān-zāde Efendi, 247ᵃ/14

Bū Bekr(Ḫalīfe), bkz. Ebū Bekr
Bucak'lı Aḥmed Efendi, 37a/9
Buḫūrī-zāde ʿItrī, 60a/12
Bukrāṭ, 137a/19, 264b/5
Burāḳ, 126a/5
Būrnāz Meḥmed Aġa, 21b/5
Būstān Efendi(Mevlevī), 17b/12

Cābi Dede, 135a/8
Caʿfer, W.152a/14
Cālinūs, 137a/19
Celāleddīn-i Rūmī, 17a/33(kenar); 23b/19; 175a/7
Cem, 33b/4; 36a/I(kenar); 52b/16; 74a/3,19; 89a/21; 98a/14; 103b/8; 129a/14; 145a/3; 145b/23; 151a/19; 153a/1; 163b/17; 164a/16; 179b/14; 183b/12; 184b/9; 210b/4; 230a/18; 236b/8; 240a/21; 254a/8; 270b/8; 271b/8; 285b/9; 306a/1; 319b/11; 325b/16; 327b/8; 336b/15; 337b/23; 341b/12
Cemʿī(Meḥmed,İstanbul'lu), 53b/10; 54b/11; 55a/3,9,24
Cemşīd, 45b/4; 214b/10; 321a/11
Cennet Efendi(Maḥmūd,Ṭophane'li), 55b/1,14,21,23; 201a/10,14
Cerrāḥ Kāsım Pāşā, 72b/15
Cevrī(İbrāhīm,İstanbul'lu), 52a/2,8,9; 52b/13,17,21; 53a/1,18; 118b/3; 173a/16,17,19; 174b/19,21; 175b/6
Cezmī(ʿAbdü'l-kerim,İstanbul'lu), 56a/1,15,19; 56b/1,3; 289a/3
Cibrīl, 78b/8; 97a/23(kenar); 126a/5; 287a/4; 262a/20
Cüdī(Müzellef Aḥmed Çelebī,Rūm-ili'li), 56b/7,17; 57a/1
Cürcānī, 175a/6

Çelebī Efendi, 157b/11; 172a/21; 324b/10
Çelebī Hüseynī (Küçük mü'ezzin), 128b/3
Çorlulı ʿAlī Pāşā(vezīr-i aʿẓam), 63a/6,8,17; 79b/13,15,23; W.89b/11; 296a/4,7

~~Dāʿī, 211b/22~~
Dāʿī(Mehmed,Bıqkoz'lu), 76a/12; 77a/5 ; 211b/22
Dahhāk, 140b/1
Dānişī(Ahmed,İstanbul'lu), 75a/2; 75b/18; 76a/3,11
Dārā, 45b/5; 195a/10(kenar); 198b/3; 200a/12; 271b/8,12
Dāvud, 49a/12; 238a/12,13
Dāvud Pāşā, W.90b/3
Debbāġ-zāde Mehmed Efendi, 256b/11,12
Deccāl, 44a/3
Dede Yūsuf, 220a/10,11,13
Dede Yūsuf(Mevlevī Şeyhi), 308b/21,22
Derviş ʿAbdü'l-Ġanī, 146b/4,19
Derviş Cemāl(bir Bektāşī), 97a/3(kenar)
Derviş Faşīh-i Mevlevī, 143b/3,4,5,10

Dürrī, 45a/7; W.90b/29
Dürrī(Ahmed,Van'lı), 77b/13; 78a/6,11,16; 78b/8; 79a/15; 79b/11,20; 80a/7,20; 80b/3,4,7; W.90b/29
Dürrī Efendi(Kör), 264b/17,19,22
Dürrī(Mehmed,Bolī'lı), 77a/18; 77b/11
Dürrī Mehmed Efendi(Müderris), 82b/13
Dürrī Beg, 329b/19,20
Dürrī Efendi, 130b/3

Ebū Bekr(Ḫalīfe), 56^{b}/13,18; 176^{a}/8; 198^{a}/15; W.293^{b}/I; 302^{b}/17
Ebū Eyyūb Enṣārī, 19^{a}/16; 94^{a}/11; 118^{b}/9,10; 120^{a}/4; 136^{a}/3; 144^{b}/1; 146^{b}/16; 174^{a}/22; 189^{b}/13; 196^{b}/11,14; 213^{b}/23; 238^{a}/2; 338^{b}/1
Ebū Farrās-ı ṣānī, 27^{a}/8
Ebū Ishāḳ, 27^{a}/2,4
Ebū Ishāḳ İsmā^{c}īl Efendi, 26^{b}/20
Ebu'l-Vefā(Şeyḫ), 198^{b}/9
Ebū Sa^{c}id Efendi, 169^{a}/4
Ebū Sa^{c}īd Efendi(Şeyḫü'l-islām), 55^{a}/18,20
Ebū Sa^{c}id-zāde Feyżu'l-lāh Efendi, 94^{a}/5,9; 213^{a}/14
Ebu's-su^{c}ūd Efendi, 32^{b}/6
Edāyī(Receb,Istanbullu), 19^{a}/1
Edhem, 30^{a}/15
Edīb(Maḥmūd,Erzenu'r-rūm'lu), 26^{a}/9
Edīb(Maḥmūd,Ḥalebli), 20^{b}/17
Edīb(Meḥmed,Ladik'li), 26^{a}/20; 26^{b}/15
Elmās Meḥmed Pāşā, 16^{a}/1
Emetu'l-lāh ḳadın, 223^{a}/7
Emīn(Nazīrī-zāde,Meḥmed,Selānik'li), 25^{b}/15; 26^{a}/7
Emīnī(Meḥmed,Bursa'lı), 19^{a}/9; 19^{b}/9
Emīr Aġa, 25^{a}/17,19
Emīr Şeyḫ, 65^{b}/11
Emīrī(Meḥmed,Diyār-ı Bekr'li), 28^{b}/19; 29^{a}/6
Emnī(Būrnāz Meḥmed Aġa,Diyār-ı Bekr'li), 21^{b}/5,15,19
Emnī(Selim-zāde,Süleymān,İstanbul'lu), 21^{b}/20; 22^{a}/7,10,12
Emrī(Emru'l-lāh,Ḳanya'lı), 22^{a}/14; 22^{b}/13
Enīs(Gülümser-zāde,Meḥmed,İstanbul'lu), 22^{b}/15; 23^{a}/4,12,17

Enīs(Receb,Edirne'li), 23a/18; 23b/19,23; 24a/5,8,19.
Esʿad Efendi(Şeyḫü'l-islām), 118a/16
Esʿad(Esʿad Ḥvāce,Esʿād,Yānya'lı), 28a/2
Esʿad(Meḥmed Esʿad,İstanbul'lu), 27b/9, 27b/20
Esʿad-zāde Efendi(naḳībü'l-eşrāf), 239a/16,17
Esʿad-zāde Kāşif Efendi, 104a/17,20; 104b/5
Esʿad-zāde Seyyid Meḥmed Saʿīd Efendi(naḳībü'l-eşrāf), 227b/5
Esīrī Meḥmed Efendi(Şeyḫü'l-islām), 181a/9
Eskidar bkz. Üsküdar
Usküdar, 224b/11
Eşref(ʿAbdu'r-raḥman,Merzifon'lu), 29b/1; 30a/5; 30b/8
Eşref(Seyyid), 14a/1,31
Eşrefī, 198b/21 (kenar)
Evcī(Adı Meḥmed,İstanbullu), 18a/19,20
Eyyūb Pāşā(Mısır vālisi), 206b/7
Eyyūb(Peygamber), 248b/15

Fāḫir(Ṣāliḥ,Bosna), 222b/1
Faḫrī(Aḥmed,Bāğçeḳapu'lı), 231a/1,11
Faḫrī(Meḥmed,Çorlı'lı), 206a/11
Faḫrī(Meḥmed,Zeyrek'li), 231a/12; 231b/2
Fā'iż(ʿAbdu'l-lāh), 211a/10
Fā'iż(ʿAbdu'r-raḥīm,İstanbul'lu), 227b/1; 227b/11,24(kenar); 228a/3,15
Fāyiż(Börekçi-zāde,Muṣṭafā,Edirne'li), 225a/1
Fāyiż(Cānī-zāde,Ḫalīl,İstanbul'lu), 225b/4
Fā'iz Efendi, 189b/12; 330a/6
Fā'iz(Herāt'lı), 228a/16; 228b/6
Fāyiż(Meḥmed,İstanbul'lu), 226b/8; 227a/11
Fāyiż(Sarrāç-zāde,ʿAbdu'l-lāh,İstanbul'lu), 225b/14

Fāmī(Nāzım-ı Ferāyiż,İsmāʿīl,Diyār-ı Bekr'li), 214a/17; 214b/11,14,17
Fārābī, 298a/15
Fāriġ(ʿAbdu'r-raḥīm,Kütāhiyye'li), 210a/4
Fāriġ(Muṣṭafā,Burūsa'lı), 231b/3
Fārūḳ(Ḫalīfe Ḥz.ʿÖmer), 198a/15
Faṣīḥ(Derviş Faṣīḥ-i Mevlevī,İstanbul'lu), 217a/20; 217b/19; 218a/1,5
8,13; 218b/2
Faṣīḥī(Aḥmed,İstanbul'lu), 229b/14; 230a/6,12,19
Faṣīḥī(Muṣṭafā,Nigbolı'lı), 216b/18; 217a/15
Faṣīḥī(ʿUşşāḳī-zāde,Meḥmed,İstanbul'lu), 208a/14; 208b/4
Fāṭıma Kadın, 25a/21
Fāżıl Aḥmed Pāşā, 253b/17
Fażlī(Seyyid ʿOs̱mān Efendi,Şumnī'lı), 216a/9; 216b/10,16
Fażlu'l-lāh Efendi, 176b/15
Fāyıḳ(Maḥmūd,Ruhā), 221a/14; 221b/10,18,19,20; 222a/3,12,20
Fehīm(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 206b/1,15; 207a/1,11; 207b/6,11; 208a/6
Fehīm, W.257b/I,VII
Fehmī(ʿAbdu'r-raḥman,İstanbul'lu), 230b/1,19
Fehmī(Saḳḳā-zāde,Derviş,Köstendil'li), 209b/12; 210a/3
Felāṭūn, 42a/16
Felāṭūn, 163b/18; 205a/14; 211b/14; 295b/9
Fenāyī(Muṣṭafā,Şumnī'lı), 223a/1; 223b/5,12)
Fenāyī(Şeyḫ), 217a/7
Fennī, 254a/5,12
Fennī(Meḥmed,İstanbul'lu), 218b/18; 220a/9,13; 220b/18; 221a/13
Fennī(Yūsuf,Üsküb'lü), 209b/2
Ferdī(Arayıcı-zāde,Ḥüseyin,İstanbul'lu), 223b/13; 224a/4; 224b/12,21
Ferhād, 343a/9
Ferīdī(Meḥmed), 209a/16
Ferīdūn(Şīr ʿAlī,Bosna-Sarāy'lı), 209a/7,12
Ferhād, 72a/12; 177b/19; 305a/4; 308b/11

Fethī(Bolbolcı-zāde,ᶜAbdü'l-kerīm,İstanbul'lu), 214ᵇ/20; 215ᵃ/17,24
Fetḥī(Fetḥu'l-lāh,Ḥalebü'ş-şehbā'lı), 215ᵇ/1,20; 216ᵃ/3
Feyżī(Āl-i Ḥasan Cān'dan,Feyżu'l-lah,Kosṭanṭaniyye'li), 213ᵃ/13; 213ᵇ/14,17; 214ᵃ/3,8,12,16
Feyżu'l-lāh Çelebī Efendi, 327ᵇ/16
Feyżī(Feyżu'l-lāh,ᶜAcem diyarından Şamāḫ'lı), 208ᵇ/5
Feyżī(Feyżu'l-lāh,İstanbul'lu), 229ᵃ/6,16
Feyżī(Sīm-keş Ḥasan Efendi,İstanbul'lu), 212ᵇ/14; 213ᵃ/9
Feyżī(Şerīf Feyżu'l-lāh Çelebī,Ṣofyavī), 211ᵇ/1,22; 212ᵃ/7
Feyzī(Ṭopkapulı Feyżī,Muṣṭafā,İstanbul'lu), 212ᵃ/8
Feyżu'l-lāh-ı Arż-ı Rūmī(Seyyid), 28ᵇ/8
Feyżu'l-lāh Şehīd(Seyyid), 192ᵇ/8
Feyżu'l-lāh Efendi(Şeyḫü'l-islām), 128ᵇ/1,12
Fevzī(Meḥmed,Bosna'lı), 210ᵃ/10,20; 210ᵇ/1,8,13.
Fevzī(Meḥmed,İstanbul'lu), 211ᵃ/1
Fezāyī(Derviş Meḥmed,Edirne'li), 228ᵇ/12; 229ᵃ/2,5
Fikrī(Aḥmed,Nigde/Aksaray'lı), 208ᵃ/7
Fir'avn, 65ᵃ/21
Firdevsī, 45ᵇ/14
Fütūḥī(ᶜAbdü'l-ᶜazīz,Edirne'li), 206ᵃ/2
Füzūnī(Meḥmed,Göynük'lü), 208ᵇ/19

Ġafūrī(Maḥmūd,Gelībolı), 201ᵃ/2; 201ᵇ/XIV(kenar); 201ᵇ/21; 202ᵃ/2, 11,16; 202ᵃ/I,IX(kenar)
Ġavsī(Şeyḫ Aḥmed Ġavsī,İstanbul'lu), 203ᵇ/3; 204ᵃ/19; 204ᵇ/7,11,13; 311ᵃ/11,12
Ġāzī(ᶜAbdü'l-kerīm), 202ᵇ/17
Ġāzī(Ġāzī,Rūm-ili'li),202ᵃ/18; 202ᵇ/11,16
Gencī(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 236ᵃ/17
Ġınāyī(Aḥmed,İstanbul'lu), 203ᵃ/4,17; 203ᵇ/18
Ġıyaṣī(Meḥmed,İstanbul'lu), 205ᵃ/1,16

Güftī(ᶜAlī,Edirne'li), 237ᵃ/20; 237ᵇ/12,16
Güftī(Muṣṭafā,Edirne'li), 236ᵇ/3
Gül ᶜAlī, 147ᵇ/2
Gül-i Ṣadberg(Beliğ,İsmaᶜīl), 37ᵇ/8
Gülşenī Şeyḫ Muṣṭafā, 195ᵃ/11
Gürcī Meḥmed Pāşā(vezīr), 136ᵃ/21
Gürcī Yūsuf Pāşa, 44ᵇ/1
Gürcī Yūsuf Pāşā(vezīr), 111ᵇ/3

Ḥabībī(Ḥabīb,Bosnavī), 58ᵃ/2
Ḫᵛāce-zāde es-seyyid ᶜOsmān Efendi, bkz. ᶜOsmān Efendi
Ḥācī ᶜAlī Pāşā(vezīr), bkz. ᶜAlī Pāşā
Ḥādī(ᶜAbdü'l-ḥādī,Burūsa'lı), 336ᵃ/2; 336ᵃ/12
Ḥādī Efendi, 134ᵇ/5
Ḥāfız(Altuncı-zāde,İstanbul'lu), 61ᵃ/8; 61ᵇ/7
Ḥāfız(Gümrük Ḥāfızı,Muṣṭafā,İstanbul'lu), 61ᵃ/1,11,17.
Ḥāfız(Ḥāfız Post,Meḥmed,İstanbul'lu), 60ᵃ/1,14,15; 60ᵇ/4,6
Ḥāfız(Ḥaylī Ḥāfızī,Muṣṭafā Burūsevī), 58ᵃ/14; 58ᵇ/4
Ḥāfız Rıfᶜat, 112ᵃ/6
Ḥāfız(Sūdcı-zāde ᶜAlī Çelebī,İstanbul'lu), 59ᵃ/19; 59ᵇ/20
Ḥaleb'li-zāde, 292ᵃ/19,22; 292ᵇ/8
Ḫalīl Dede Efendi(Seyyid), 134ᵃ/13
Ḫalīl Efendi(Kasımpāşā Mevlevī-ḫānesiŞeyḫi), 115ᵇ/7,8
Ḥākī(Ḥaşköy'lü), 70ᵃ/2,21; 71ᵃ/16,17,23; 71ᵇ/3
Ḥakkī(İsmāᶜīl,Şumnī'lı), 65ᵇ/9; 66ᵃ/11,17
Ḫallāk Şeyḫ Isḥak, 176ᵇ/16
Ḫallāk ᶜUşşākī Efendi, 198ᵇ/11
Ḫalīl, 207ᵃ/15
Ḫalīl Pāşā(vezīr), 174ᵇ/9
Ḫālis(Meḥmed,Kasımpāşā'lı), 74ᵃ/7,22
Ḥamdī(Aḥmed,Diyār-ı Bekr'li), 62ᵇ/3,

Hamdī Ahmed Efendi, 13a/1,25,30
Hamdī(Ahmed,İstanbul'lu), 63a/1,16,18; 63b/3,13
Hamdī(Hamdu'l-lāh,İstanbul'lu), 61b/9; 62a/8,13,16
Hamdī(Mehmed,İstanbul'lu), 62a/17
Hāmid-zāde Efendi, 244b/10
Hāmid(Hz.Muhammed), 75b/9
Handī, 142a/21
Handī(Hızır,Lefkoşa'lı), 73b/17; 74a/6
Hanīfī, W.90b/18
Hāsib Mehmed Efendi, 9b/1,2,20
Hāsim(Esʿad Big), 66b/1; 67a/5
Hāsim(İbrāhīm,Diyār-ı Bekr'li), 67a/7; 67b/1,6
Hāşim(Mehmed,İstanbul'lu), 336b/1,10,17,22; 337a/21
Hasīb(Mehmed,Kastamonı'lı), 68a/1; W.77a/V
Hāşim(Kudsī-zāde Emīrī,Mehmed,Burūsa), 334b/1,7,8,10,12,16
Hātem, W.152a/14
Hātem-i Tāy, 261a/19
Hātifī(Egerci-zāde,Hasan,Burūsa), 335b/4,10,15
Hatıl Haffāf, 43b/23
Harīmī(ʿAbdu'l-lāh,Merzifon'lu), 58b/7
Harīri, 224b/15
Hasan Cān, 32b/3,6; 25a/13,18; 94a/5; 56a/4; 289a/2
Hasan-ı Cihān-gīrī(Şeyh), 89a/16
Hasan Çelebī, 4a/19; 8a/7; 10a/13
Hasan Dede, 342b/5
Hasan Efendi(Balāt Şeyhi), 327b/13
Hasan Efendi(Şeyh), 218b/21
Hasan Efendi(Ümmī Sinān-zāde), 58b/14; 59a/7,18,21,22
Hasan İbni Ümmī Sinān(Şeyh), 141b/11,12; 142a/2
Hasan Feyzī(Şeyh), 33a/2,4

Hasan(Halîfe Hz.ᶜAlî'nin oğlu), 176ᵃ/12; 198ᵃ/15; 198ᵇ/6
Hasan Pâşâ(vezîr), 257ᵇ/20
Haseki Sultân, 256ᵃ/2
Haydar(Hz.ᶜAli'nin lakabı), 66ᵇ/23; 142ᵇ/16; 176ᵃ/8; 198ᵃ/15; 226ᵇ/5; 302ᵇ/17
Haydar-ı Kerrâr(Hz.ᶜAlî), 314ᵇ/6; W.293ᵇ/I
Haylî(Ahmed,Kırk Kilisâ'li), 71ᵇ/4; 72ᵃ/2,7,17,19; 72ᵃ/I,VII(kenar)
Haylî(Burûsa'lı), 72ᵇ/1,8,12
Hayru'l-lâh Çelebî, 43ᵇ/12
Hemdemî(Miskâlî Solak-zâde,Mehmed,İstanbul'lu), 332ᵃ/2; 334ᵃ/14
Hevâyî(Rahmî,Kubûrî-zâde), 97ᵇ/13; 98ᵃ/V(kenar)
Hezârî(Kebûterî,Mehmed,İstanbul'lu), 337ᵇ/1; 338ᵇ/18
Hızır, 53ᵇ/16; 75ᵇ/9; 126ᵇ/11; 140ᵇ/2; 163ᵇ/22; 170ᵃ/13; 198ᵇ/3; 206ᵇ/17; 207ᵃ/18; 212ᵃ/5; 220ᵇ/14; 226ᵇ/1; 267ᵇ/19
Hilmî(ᶜOsmân,Yenibağçe'li), W.77ᵇ/1,25; W.78ᵃ/5
Himmet(Bolı'lı), 334ᵇ/17; 335ᵃ/18
Himmet Efendi(Şeyh), 155ᵇ/7,9,11,12; 187ᵇ/21
Himmet-zâde ᶜAbdu'l-lâh Efendi, 256ᵃ/4
Himmet-zâde Şeyh ᶜAbdu'l-lâh Efendi, 35ᵃ/15,16
Huldî(Burûsa'lı), 73ᵃ/13; 73ᵇ/7,12,16
Hulûsî(Ahmed,İstanbul'lu), 72ᵇ/13; 73ᵃ/5,12
Husrev, 157ᵇ/18; 199ᵇ/1; 277ᵃ/19; 277ᵇ/1
Hüdâyî Mahmûd Efendi, 183ᵇ/20; 264ᵃ/3
Hünkâr Gâzî, Bkz. Ahmed (I)
Hüseyn(Hz.ᶜAlî'nin oğlu), 176ᵃ/12; 198ᵃ/15; 198ᵇ/6
Hüseyin Cân(Burûsa'lı), 64ᵃ/1; 64ᵇ/11; 65ᵇ/4; 65ᵇ/1,4(kenar)
Hüseyin Ağa, 21ᵃ/6
Hüseyin Pâşâ, 148ᵇ/14
Hüseyin Pâşâ(vezîr), 22ᵃ/2; 199ᵃ/5; 301ᵃ/5
Hüseyin Vehbî Efendi, 8ᵇ/1; 9ᵃ/23; 189ᵇ/15,19

ʿItrī(Buḫūrī-zāde,Muṣṭafā,İstanbul'lu), 60^{b}/4; 112^{b}/2; 185^{a}/17; 185^{b}/15,19,22; 186^{a}/3

İbni Aydın, 43^{b}/18
İbrāhīm Āġā(elçi), 306^{a}/22
İbrāhīm Efendi, 335^{a}/3
İbrāhīm Efendi(el-ḥāc,defter-dār), 194^{a}/19
İbrāhīm İbn-i Edhem, 279^{b}/13
İbrāhīm Nakşī, 105^{b}/7,8,10
İbrāhīm Pāşā, 45^{b}/10; W.90^{b}/8; 315^{a}/22
İbrāhīm Pāşā(Dāmād), 148^{b}/17
İbrāhīm Pāşā(Dāmād-ı pādişāhī), 29^{a}/14,15; 30^{a}/8
İbrāhīm Pāşā(Ṣadr-ı aẓām), 27^{a}/6; 102^{b}/19; 149^{a}/10
İbrāhīm Pāşā(vezīr), 71^{b}/11; 112^{a}/12; W.151^{b}/23; W.152^{a}/11; W.194^{b}/I; 199^{a}/19; 199^{b}/13; 244^{b}/17; 265^{a}/1,3,5,7; 270^{b}/13; 272^{a}/2; 336^{b}/23; 338^{a}/11,15
İbrāhīm Sırrī, 109^{b}/3
İbrāhīm(Sulṭān), 45^{a}/12; 173^{b}/11; 138^{b}/21; 139^{a}/6; 270^{a}/4; 312^{b}/3; 333^{b}/21; 342^{a}/18
İbrāhīm(şehzāde), 131^{b}/14; 132^{a}/12; 149^{a}/18; 149^{b}/3
ʿĪdī(Bayrām,Haleb'li), 184^{a}/20; 184^{b}/12,16,20
ʿİffetī(Sāʿatī Aḥmed Efendi,Edirne'li), 183^{a}/18; 183^{b}/9
İḳbāl(Meḥmed,İstanbul'lu), 28^{a}/21; 28^{b}/5
ʿİlmī(Ġınāyī-zāde,ʿAbdu'l-lāh,Maġnīsā'lı), 172^{a}/15; 172^{b}/2
İlyās, 75^{b}/9
İlyās Efendi, 35^{b}/IV(kenar)
İlyās(Şeyḫ), 222^{b}/7
ʿİmād, 123^{a}/13; 146^{b}/6; 189^{b}/2,3; 224^{a}/20; 311^{a}/17

İmām Mehmed Efendi(Şeyhü'l-İslām) bkz. Mehmed Efendi
İmām-ı Sulṭānī Ṣāliḥ Efendi, bkz. Ṣāliḥ Efendi
İmᶜānī(Mevālī-zāde,Mehmed,İstanbul'lu), 29ᵃ/11
İncili Çāvuş, 208ᵇ/7
ᶜĪsā Çelebī, 211ᵇ/10,12,23
İsāġocī, 153ᵇ/11
ᶜĪsā(peygamber), 38ᵇ/18; 48ᵃ/1; 54ᵇ/5; 84ᵇ/21; 123ᵃ/1; 132ᵇ/20; 205ᵃ/13; 266ᵃ/14; 271ᵇ/8; 283ᵃ/20; 283ᵇ/8; 288ᵇ/14; 292ᵇ/4; 319ᵇ/14
ᶜĪsī, bkz. ᶜĪsā
İsḥāk Efendi, 24ᵇ/4
İsḥaḳ(İstanbul'lu), 26ᵇ/16; 27ᵇ/16; 27ᵇ/2,8
İskender, 44ᵇ/16; 45ᵇ/5; 53ᵇ/11; 78ᵃ/22; 79ᵃ/14; 132ᵃ/11; W.136ᵃ/IV; 163ᵇ/17; 164ᵃ/16; 198ᵇ/3; 199ᵇ/4; 226ᵃ/10; 271ᵇ/5,8; 329ᵇ/9, 14,15(kenar)
İsmāᶜīl, 224ᵃ/11
İsmāᶜīl Ebū Isḥāḳ, 27ᵇ/13
İsmāᶜīl Efendi(Şeyhü'l-islām), 314ᵃ/2
İsmāᶜīl Dede, 17ᵃ/7
İsmāᶜīl(Hz.İbrāhīm'in oğlu), 80ᵃ/10
İsmāᶜīl Pāşā(Mıṣr vālīsi), 91ᵇ/1
İsmāᶜīl(Şeyḫ), 21ᵃ/3
İşmetī(Mehmed,İstanbul'lu), 176ᵇ/11; 177ᵃ/18,25,27; 177ᵇ/2,7,12,16, 20,23; 178ᵃ/8
ᶜİşmetī Mehmed Efendi, 274ᵃ/8; 289ᵃ/17,18
ᶜİzzet(ᶜAlī,Edirne'li), 194ᵃ/8; 194ᵇ/23; 195ᵃ/8; 195ᵃ/4,34(kenar)
ᶜİzzet Beġ, 46ᵃ/2
ᶜİzzetī Efendi, 114ᵇ/14
ᶜİzzetī(Vişne-zāde,Mehmed,İstanbul'lu), 182ᵃ/4,12,13; 182ᵇ/8,12,16
ᶜİzzī(Mehmed,Şīrvān'lı), 186ᵃ/4

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

Kaᶜb bin Züheyr, 187ᵃ/8
Kadrī(ᶜAbdü'l-kādir,ᶜAyntāb'lı), 233ᵃ/2; 233ᵇ/1
Kadrī Efendi(Mecmuᶜa sāhibi), 90ᵃ/10
Kādirī(Şerīf Kādirī,ᶜAbdu'r-rahman), 234ᵇ/21; 235ᵃ/21
Kaf-zāde Fāiżī, 181ᵃ/13; 323ᵃ/1
Kā'imī(Hasan,Bosna-saray'lı), 234ᵃ/1,7; W.228ᵃ/IV; 234ᵇ/10
Kalaylı Ahmed Pāşā, 291ᵃ/5
Kāmetī-zāde, 155ᵇ/4,13,15,17
Kāmī, 45ᵇ/25
Kāmī(Edirne'li Efendi,Mehmed,Edirne'li), 243ᵃ/1; 243ᵇ/5,13,19; 244ᵃ/4
Kāmī Mehmed Efendi, 6ᵇ/1; 6ᵇ/16
Kāmī(Muharrem,Mūsul'lu), 242ᵇ/1,13,20
Kāmīlī(Ahmed,Mağnisa'lı), 236ᵇ/11
Kapudān Mustafā Pāşā(vezir), 131ᵇ/11
Kapudān Sinān Pāşā, 110ᵃ/19
Karabaş ᶜAlī Efendi, 259ᵃ/8
Kara Çelebī(Şeyhü'l-islām), 173ᵃ/6
Kara Çelebī-zāde ᶜAbdü'l-ᶜazīz Efendi, 32ᵃ/12,13; 312ᵇ/5
Kara Çelebī-zāde Mehmed Efendi, 19ᵃ/11
Kara Halīl Efendi, 132ᵇ/4
Kara Hasan Ağa(İstanbul kaymakāmı), 315ᵃ/15
Kara Mustafā Pāşā(vezīr), 320ᵇ/18
Kārūn, 336ᵇ
Kāsım, 282ᵇ/3
Kāşānī, 175ᵃ/6
Kāşif Çelebī, 122ᵇ/14,18
Kāşif(Seyyid Mehmed Saᶜde'd-dīn), 239ᵃ/13; 239ᵇ/21; 240ᵃ/2,6
Kātib Çelebī, 182ᵃ/17
Kātib(Mustafā,Burūsa'lı), 240ᵃ/9; 240ᵇ/2
Kātib Pāşā(Musāhib), 94ᵃ/16,17
Kātibī(Mustafā,Bosna-sarāy'lı), 237ᵃ/11

Kavuk Mehmed Pāşā, 302b/8
Kays, 95b/9; 104b/17; 290b/22; 302a/3; 305a/1
Kazzaz Dede, 37b/12,14
Kelb cAlī, 147a/1,15
Kelāmī(İbrāhīm,Ergene'li), 236b/9
Kelīm, 54a/10; 54b/6
Kelīm Efendi(Seyyid), 10b/1,2; 11a/11
Kelīm(Eyyūb,Eyyūbludur), 238a/1,5,7; 238b/20
Kelīm(Mūsā), 244b/1; W.237b/20; W.238a/11
Kelīmī(Mūsā,Kefe'li), 236a/2; 236a/16
Kemāl-zāde, 179a/16
Kemānkeş Ḥamāmcı-zāde, 309a/11,14
Kenzī(Ḥasan,cAlā'iye'li), 240b/3,20
Keşşāf, 248b/5
Kevākib-zāde, 62b/8
Keykāvus, 207a/3
Kılıç cAlī Pāşā(vezīr), 123a/17
Koca cAli Pāşā(vezīr-i acẓam), 28a/6
Koca Muṣṭafā Pāşā, 198b/13
Köprīlī-zāde Fāżıl Aḥmed Pāşā(vezīr), 20b/5; 41b/14; 71b/12,13,19; 153b/11,12; 166b/3; 217b/1; 219a/5; 254b/15,16,17,18
Köprīlī Koca Meḥmed Pāşā, 85a/15,16
Köprīlī Meḥmed Pāşā(vezīr), 253b/16
Köprīlī-zāde Fāżıl Muṣṭafā Pāşā, 24b/7; 66b/2; 89a/22,23; 281a/19
Kubūrī-zāde, 43b/13,15
Kudsī Efendi, 233b/4
Kudsī-zāde(Meḥmed,İstanbul'lu), 233b/3; 334b/3
Kūh-ken, 55a/11; 158a/13; 224a/13(kenar); 230a/17; 251a/3
Kuş Dede, 249a/15,18,19
Küfrī(Bahāyī'nin laḳabı), 34a/13
Künhī(cOsmān,İstanbul'lu), 241a/1; 241a/14; 241b/4,20; 242a/4,8,16,20

Kürd Hasan Efendi, 132b/1,2
Kürd Kāsım Efendi, 152b/2

Lafzī(İbrāhīm,Aydonat'lı), 247a/2
Laclī Mehmed Efendi(Şeyh), 243a/13,15,16
Laṭīfī, 6a/10; 16a/21; 10a/12; 55b/18
Lebīb(,), 249a/2,16
Ledünnī(Muṣṭafā,Bosna'lı), 249b/13
Lemcī(Ḫalīl,İstanbul'lu), 249a/11,19; 249b/4,10
Leylā, 27a/21; 253a/13; 255a/12; 258b/8; 290b/22; 338a/3
Leylī, bkz. Leylā
Luṭfī(cAbdu'l-lāh,İstanbul'lu), 247a/11,20
Luṭfī Ḳāḍī, 35a/14,20,22.
Luṭfī(Küçük Ḫvace-zāde,Mehmed Lutfu'l-lāh), 247b/4,17,22
Luṭfī(Lutfu'l-lāh,Kırım'lı), 248a/1; 248b/1,7,11,15,21; 249a/1

Ma'ālī(Mehmed,Diyār-ı Bekr'li), 253a/20
Mācid(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 264b/13; W.257b/XII
Mādiḥ(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 260a/11; 260b/9,12,17; 261b/1
Maḥdūm(Aḥmed Yaḥyā,İstanbul'lu), 256b/10
Mānir(cAbdu'l-lāh,Bosna-sarāy'lı), 258a/10; 258b/11,17,23
Maḥmūd(Hz.Muḥammed), 75b/9; 184a/18
Maḥmūd Hüdāyī(şeyh), 201a/8,22
Maḥmūd Hüdāyī(Üsküdārī Şeyh), 244b/6
Maḥmūd Pāşā, 105a/11; 260a/17
Maḥvī(Aḥmed,Kütāhya'lı), 254b/19
Mācil(İstanbul'lu), 263a/16; 263b/6
Macnevī(Muṣṭafā,Bolı'lı), 259a/6,23
Mācnī, 10b/24; 147a/7; 217b/14; 199b/18
Manṣūr, 33b/1; 62b/2

Mansūrī-zāde Aḥmed Efendi, 262^{b}/17
Maktūl Muṣṭafā Pāşā(vezīr), 281^{a}/15
Meddī(Muṣṭafā,Burūsa'lı), 263^{b}/9,20
Mecnūn, 20^{a}/21; 62^{a}/7; 82^{b}/1; 95^{b}/9; 104^{b}/9; 197^{a}/6; 228^{b}/18; 253^{a}/13; 255^{a}/12; 258^{b}/7; 323^{b}/8; 338^{a}/3
Medḥī(Bağdad'lı), 256^{a}/19; 256^{b}/9
Medḥī(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 264^{a}/1
Medḥī(Nūḥ-zāde,Muṣṭafā,Burūsa'lı), 255^{a}/4,15
Medīḥī(Meḥmed,İstanbul'lu), 252^{b}/10
Mehdī, 104^{a}/8; 283^{a}/21; 283^{b}/8
Meḥmed(I), 269^{a}/21; 332^{b}/16
Meḥmed(II), 269^{b}/2; 329^{b}/18(kenar); 332^{b}/20,22
Meḥmed(III), 269^{b}/14; 333^{a}/20
Meḥmed(IV), 36^{a}/8; 41^{b}/9,10; 53^{a}/19,20,22,24; 71^{b}/11,12; 72^{b}/14; 77^{a}/19,20; W.77^{b}/3; 102^{b}/7; 105^{a}/4; 121^{b}/5; 115^{a}/5; 123^{a}/13; 138^{b}/13,20; 139^{a}/6; 177^{a}/4,5; 185^{b}/1,2; 186^{b}/6; 187^{a}/2; 196^{b}/6; 211^{a}/2; 219^{a}/9,10; 220^{a}/14; 220^{b}/3; 227^{b}/3; 239^{a}/14,15; 263^{a}/17; 268^{b}/23, 270^{a}/9; 293^{a}/5,6; 297^{b}/18; 315^{a}/13; 318^{a}/5; 320^{b}/20,21; 332^{a}/12; 333^{a}/20; 334^{a}/4,7; 337^{b}/3,4
Meḥmed Aġā(dārü's-sa^{c}āde Aġāsı), 266^{a}/8
Meḥmed Birgīlī(Şeyḫ), 176^{b}/14
Meḥmed Dede(Seyyid), 134^{a}/14,15
Meḥmed Efendi, 35^{a}/8; 179^{b}/3; 189^{a}/7
Meḥmed Efendi(İmām,Şeyḫü'l-islām), 26^{b}/3,4
Meḥmed Efendi(Küçük Çelebī), 192^{b}/5,6
Meḥmed Efendi(Mekke kādīsı), 98^{b}/7
Meḥmed Efendi(Seyyid), 28^{b}/2
Meḥmed Efendi(Şeyḫü'l-İslām), 29^{b}/4
Meḥmed Emīn Efendi, 130^{a}/7
Meḥmed La^{c}lī(şeyḫ), 135^{a}/6; 324^{a}/1

Mehmed Nazmī(şeyh), 55b/11; 105b/19; 156b/16; 164b/13,15; 266a/21; 266b/6
Mehmed Mısrī(şeyh), 309a/4,5,7
Mehmed Pāşā(Dāmād), 148a/9; 194a/13
Mehmed Pāşā(kā'immakam), 300a/13,14
Mehmed Pāşā(vezīr), 115b/17
Mehmed Şāmī, 32b/20
Meryem, 38b/18; 84b/21; 249b/21; 292b/10
Meryem(Hz.İsā'nın annesi), 319b/14
Mesīh(Hz.İsā), 101b/6; 136b/21; 163b/20; 308a/5
Meşrebī(Mehmed,Üsküdar'lı), 255b/8,16
Mevcī(Mehmed,İstanbul'lu), 251a/14
Mevlānā, 18a/4; 74a/16; 119b/2; 157b/6,10; 178a/20; 198b/25;
Mevlānā(Hażret), 34b/7; 219a/3; 220a/18; 220b/2,18,22; 248b/23
Meylī(cAbdü'l-bāķī,Bosna'lı), 253b/4
Meylī(cAlī,İstanbul'lu), 251b/12
Meylī(Koca Meylī,Mehmed İstanbul'lu), 259b/1,24; 260a/6,10
Meyyāl(Aḥmed), 252a/16
Mezākī(İbrāhīm,Rūm-ili'li), 252a/1
Mezākī Süleymān Efendi, 122a/15
Mezākī(Süleymān,Hersek'li), 253b/11; 254a/5,6,12,17,21
Minkārī-zāde Efendi, 179a/17
Minkārī-zāde Efendi(şeyhü'l-islām), 321b/15
Mīr Ebu'l-feth, 316a/12
Mīrī(Mehmed,Bosnavī), 252b/3
Mīrzā Muştafā Efendi, 1b/1
Mīrzā Mustafā Efendi(şeyhü'l-islām), 131a/3,4
Mīrzā-zāde Neylī Aḥmed Efendi, 7a/2,19,20
Mīrzā-zāde Şeyh Mehmed Efendi, 309b/4,5; 328b/16
Monlā Cāmī, 120a/2
Monlā Celāl, 153b/12

Monlā-yı Rūm, 143b/6; 290a/10

Muʿāviye, 65a/2

Mucīb(Muṣṭafā), 262b/14; 263a/11,15

Muḥammed(Hz.Peygamber), 18a/2; 26a/4; 218b/10; 226a/21

Muḥammed Muṣṭafā, 21a/19

Muḥammed Muṣṭafā Aḥmed, 47b/19; 54a/4

Muḥammedü'l-Muṣṭafā, 70b/3,9,13,17,21; 71a/2

Muʿīn(Meḥmed,Selānīk'li), 251b/3,11

Muḥlisī(Meḥmed), 255b/17

Muḥtārī(Meḥmed,Burūsa'lı), 255a/16,21

Muḥyiddīn ʿArabī, 315b/4,6

Murtażā(Hz.ʿAlī), 18a/3

Murād (I), 269a/16; 332b/8,11

Murād (II), 32b/5,; 269a/23

Murād (III), 269b/12; 333a/16

Murād (IV), 17a/1(kenar); 53a/10; 102b/2; 164b/3; 270a/1; 323a/21;
333b/14; 342a/6,7,14

Murtażā(Nazmī-zāde,Murtażā,Bağdād'lı), 261b/3; 262a/12; 262b/5,10

Mūsā Beg, 332b/15

Mūsā Çelebi, 53a/10;12,13,18

Mūsā(Peygamber), 220b/14

Muṣāḥib Pāşā(Muṣṭafā Pāşā,veẓīr), 293b/19,21; 294a/5

Muṣliḥ al-dīn Efendi, 233b/4

Mūsī(Peygamber), 53b/12; 238a/11

Muṣṭafā(I), 269b/18, 333b/4,11

Muṣṭafā(II), 49a/4,5,7,8,13; W.77b/5; 94b/11; 97a/10; 128a/23;
156b/21; 198a/10;11,16; 258a/14; 259a/12; 271a/19;
302b/6,7

Mustafā Efendi, 106a/18; 108a/7

Mustafā Efendi(defterdār), 194a/18

Mustafā Efendi(Antakya'lı), 291b/5,6

Mustafā Efendi(Hattāt), 313b/4

Mustafa Efendi(Rūm-ili Kādī-caskeri), 312b/3,4

Mustafā Penāyī (Odabaşı Şeyh), 110a/16,17

Mustafā(Hz.Peygamber), 18a/3; 247b/13; 259a/21,23; 286b/18,19,20; 22b/8

Mustafā Pāşā(Habeş vālisi), 99a/21

Mustafā Pāşā(vezīr), 41a/14

Mustafā Pāşā(Muşāhib,vezīr), 77a/20; 94a/15; 115a/6,8; 121b/6; 124b/1; 211a/2; 293a/7

Mustafā Pāşā(vezīr), M.237a/1; M.237b/5

Mustafā Pāşā(IV.Mehmed'in veziri), 337b/5

Mutīcī(Mehmed,İstanbul'lu), 251a/2

Münīrī(Hüseyin,İstanbul'lu), 257a/5

Münīfī(Mehmed,İstanbul'lu), 252a/8

Münşī(cAlī,Burūsa'lı), 264b/1

Müstakīm(Müstakīm Efendi,İstanbul'lu), 257b/5

Nābī(Yūsuf,Ruhā'lı), 94a/16; 120b/I(kenar); 124b/1; 221a/16; 221b/11, 17; 249a/20; 251b/19; 293a/1; 293b/12; 294a/4; 295b/21; 296a/13,23; 296b/11; 297a/5; 298a/10,11,12,13,14,18, 19,20; 298b/5,7,9,11

Nābī Efendi(başmuhāsebeci), 43b/11,15,17

Nācī(Mustafā,İstanbul lu), 314a/8,20

Nādī(Ahmed,Kastamonı lı), 300a/1,22; 300b/2,6,14,20

Nahīfī Süleymān Efendi, 3b/2; 5b/23; 198b/27

Nahīfī(Süleymān,İstanbul'lu), 302b/1; 304a/8; 304b/8,19; 305a/1,11; 305b/2; 306a/20

Nahlī(Mahmūd,Istanbul'lu), 267b/6

Nā'il(ʿAbdu'l-lāh), 291b/4,18

Nā'ilī(Muṣṭafā,İstanbul'lu),60a/4; 175b/18; 272a/4,18,19,21; 272b/1, 4,6; 273a/2

Naʿīm(Sarı Nā'ib-zāde,İsmāʿil,Üsküdar'lı), 283b/21; 284a/18; 284b/1, 7,13,18

Naʿīmā(Muṣṭafā,Haleb'li), 291a/1,23; 291b/4

Nākıd(İbrāhīm,Yenişehir'li), 316a/4,20; 316b/4,10,16; W.299a/V

Nakībü'l-eşrāf Esʿad-zāde Seyyid Mehmed Saʿīd, 125a/15

Nakşī(Akkirman'lı), 267b/13,19

Nakşī Efendi(Şeyh), 35a/15,18

Nakşī(İbrāhīm,İstanbul'lu), 287b/1,12,13,15,21; 288a/2,6,10,17

Nālī(Mehmed,Konya'lı), 276a/17; 276b/9,15,21; 277a/2,7,11,16,18; 277a/21(kenar)

Nāmī(Mehmed,Niğde'li), 274a/19; 274b/6,8

Nasībī(İsmāʿīl Efendi-zāde,Halīl,Edirne'li), 280a/8

Nasūh Ağa, 286a/3

Nasūhi(Hüseyin,Istanbul'lu), 286a/1

Nātık(Mehmed,Edirne'li), 292a/8; 292b/8,14,18

Naʿtī(Mehmed,Gelibolı'lı), 279b/2,21

Naʿtī Muṣṭafā Beg, 199a/7

Naʿtī(Muṣṭafā,Istanbul'lu), 301a/1

Nāyī(Galata Mevlevī-hānesi şeyhi ʿOsmān Dede Efendi,Istanbul'lu), 311a/3; 311b/22; 312a/7; W.296b/V

Nāzım(Kirli Nāzım,Mehmed,İstanbul'lu), 288a/18; 288b/14,18,23,25

Nāzım(Mustafa Efendi), W.77b/7

Nāẓım(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 285a/1,14,18,22; 285b/5
Naẓīf(Mehmed,Tırhala'lı), 283b/9
Naẓīm, 283a/6
Naẓīm(ilk maḥlası Ḥalīm,Yaḥyā,İstanbul'lu), 307a/1; 308a/1; 308a/9,
17; 308b/4,8,12; 309a/1,3,7,10; M.293b/XVIII; M.294b/VII
Naẓīrī(Mehmed,Selānik'li), 276a/6,16
Nazmī, 85b/24; 268b/2; 272b/4; 323b/4
Nazmī(Aḥmed,İstanbul'lu), 279a/7; 279b/1
Nazmī(Mehmed), 273b/13
Nazmī(Mehmed,İstanbul'lu), 286a/11; 286b/4,5,16,23; 287a/5,8,20
Nazmī(ʿOsmān), 274b/9
Nazmī(şeyḫ), 32b/15
Nazmī-zāde Murtaża, 191b/23
Nāzükī(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 274a/6,18
Necīb(Mehmed,İstanbul'lu), 289a/1
Necīb(Suyolcı-zāde,Mehmed,Eyyūb'lu), 313b/1,13,17; 314a/6; 314b/6,9
Nedīm(Aḥmed,Stanbul'lu),12b/1,18; 298a/16; 312b/1,16; 313a/1,23
Nedīm(Mehmed,İstanbul'lu), 274b/18; 275a/4,5,14,18,22; 275b/3
Nefʿī, 136a/13
Nehcī(ŞerīfNehcī, ? ,Besnī'li), 301b/9
Nemçe Ḥasan Ağa, 44a/8
Nemrūd, 68b/23
Nergisī, 94b/21; 99b/5; 120b/21; 239b/7
Nergisī-zāde, 329a/23
Nerīmān, 45b/4; 261a/14; 333b/16
Nesīb Dede, 195a/19
Nesīb(Yūsuf,Konya'lı), 289b/22; 290a/16,17; 290b/4
Neşāṭī Aḥmed Dede(Mevlevī Şeyḫi), 309a/2,3; 325a/1-4

Neşātī(Gemendī,Ahmed,Edirne'li), 277b/4,10; 278a/1,2,4,6,8,14;
278b/13
Neşcī(Üsküdar'lı), 315a/11
Neşīt(İbrāhīm,İstanbul'lu), 280a/1
Nevālī Mehmed Beg, 207a/2
Nevālī-zāde cAtā'ü'l-lāh Efendi, 76a/4
Neylī(Ahmed,İstanbul'lu), 45b/25; 309b/1,19; 310a/1,7,15,20;
310b/7; 328b/10
Nigāhī(Mustafā, Yeñişehr'li), 280b/21; 281a/5,14
Nigīnī(Mühürdār Çelebī,Mehmed,İstanbul'lu), 315a/12; 315b/3,10
Nikātī(Ahmed,İstanbul'lu), 281b/2
Nikātī(cAlī,İstanbul'lu), 290b/5,16
Nicmetī(Ahmed,Polı'lı), 289a/15,22; 289b/1,6,11,15,19
Nişārī(Hüseyin,İstanbul'lu), 268a/12,21; 268b/5,9,13,17,21, 269a/3
270a/23; 270b/1,18
Nisārī(müverrih), 17a/14,18
Nisbetī(cAlī,Diyār-ı Bekr'li), 278b/19
Nişāncı cAbdī Pāşā(tārihçi), 279b/6
Nişāncı Okçı-zāde Mehmed Beg, 322b/7,8
Niyāzī(Mehmed-i Mısrī,Malatya/Soğanlı'lı), 281b/10; 282b/16; 283a/3,6
Nizāmī(Mincel Ahmed Efendi,Rūm-ili/Aydonat'lı), 285b/10,23. 283b/4,8 16,2
Nūh, 36a/20; 54b/7
Nūh(Peygamber), 248b/15; 151a/13; 188a/15; 269a/7
Nūmān(Sultān Ahmed Hān'ın şehzādesi), 228a/4,9,11
Nūr-bahş, 198b/23(kenar)
Nurī cAbdü'l-Ahad Efendi(aşrın kutbu), 125a/3
Nūrī(cAbdü'l-ahad,Sīvās'lı), 266a/2,16,17; 266a/22; 266b/6,13,19;
267a/1,15

Nūrī(Mehmed,Üsküdar'lı), 314^{b}/9; 315^{a}/8
Nūrī(Seyyid Ḥasan Efendi,İstanbul'lu), 280^{b}/1,15
Nūşī(ᶜAlī,İstanbul'lu), 267^{a}/18; 267^{b}/2
Nūşirevān, 66^{b}/21; 230^{a}/18
Nutḳī,(Karakaş-zāde,Mehmed,Edirne'li), 268^{a}/4
Nüvīdī(Mehmed,Gelibolı'lı), 275^{b}/9
Nüzhetī(Eyyūb,İstanbul'lu), 275^{b}/19; 276^{a}/5

Okçı-zāde, 237^{b}/22,23
Orḥan, 332^{b}/4
ᶜOsmān(I), 79^{b}/9; 100^{a}/9; 196^{b}/21; 199^{a}/25; 220^{b}/12; 269^{a}/11,12; 270^{a}/23
ᶜOsmān(II), 269^{b}/20; 333^{b}/7
ᶜOsmān(Ḫalīfe), 176^{a}/8; W.293^{b}/I; 302^{b}/17
ᶜOsmān Efendi, 328^{b}/18
ᶜOsmān Efendi(arpa emīnī), 133^{a}/3
ᶜOsmān İbni Ertuġrul, 332^{b}/1
ᶜOsmān Pāşā(defter-dār), 194^{a}/17,18
ᶜOsmān Pāşā(vezīr), 282^{a}/15
ᶜOsmān Pāşā-zāde Ṣarı Beg, 64^{b}/12; 65^{b}/5,6
ᶜOsmān-zāde Aḥmed Efendi(Ḥaleb ve Mısr kādīsı), 102^{b}/22
ᶜOsmān-zāde Tā'ib Aḥmed Efendi, 7^{b}/1; 8^{a}/11,12

ᶜÖmer(Ḫalīfe), 176^{a}/8; W.293^{b}/I; 302^{b}/17
ᶜÖmrī(Naṣūḥ Pāşā-zāde,ᶜÖmer), 181^{b}/10
ᶜÖmrī(ᶜÖmer,Diyār-ı bekr'li), 180^{a}/24(kenar)
Ördek İsmaᶜil Efendi, W.77^{b}/4
Ördek İsmaᶜil Efendi(Yeñiçeri Efendisi), 285^{a}/3

ᶜÖrfī, 101ᵇ/13; 147ᵃ/18; 298ᵃ/15; 343ᵇ/1

Paşmakçı-zāde Seyyid ᶜAlī Efendi(Şeyḫü'l-islām), 193ᵇ/8
Pendī(ᶜOsmān,Kāsımpāşā'lı), 34ᵃ/17
Pervāne-zāde, 220ᵇ/1,3
Pertev Pāşā, 326ᵃ/16
Pindārī Aḥmed Dede, 290ᵃ/16
Pintī Ḥamīd, 124ᵇ/8
Pīrī Aġā, 158ᵃ/3

Rāġıb(ᶜAli,Burūsa'lı), 96ᵇ/6,16
Rāġıb Burūsevī, 231ᵇ/5
Raġīb(Meḥmed,Eğrıboz'lu), 87ᵇ/4
Rāġıb(Meḥmed,Stanbul'lu), 96ᵃ/7,20; 96ᵇ/3
Raḥīkī-zāde Seyyid Aḥmed, 198ᵇ/17
Raḥīmī(ᶜAbdu'r-raḥīm,İstanbul'lu), 99ᵃ/17; 100ᵃ/18
Raḥmi(ᶜAbdu'r-raḥīmdür,Stanbul'lu), 98ᵇ/3,17,22
Raḥmī(Hevāyī Ḳubūrī-zāde,ᶜAbdu'r-raḥman,İstanbul'lu), 97ᵇ/1; 98ᵃ/17
Rākım(İbrāhim,Burūsa'lı), 111ᵇ/6,19
Rāmī Efendi, 215ᵇ/13
Rāmī(Meḥmed,Eyyüb'lü), 94ᵃ/10; 95ᵃ/7,13,19; 95ᵇ/2,7,11,15,19,23:
96ᵃ/3,6
Rāmī Meḥmed Pāşā, 92ᵇ/8
Rāmī Meḥmed Pāşā(vezīr), 158ᵃ/7; 241ᵃ/15; 241ᵇ/7; 243ᵃ/17,18;
295ᵇ/1,2,3; 337ᵇ/6; 49ᵇ/22
Rāsiḫ(Yūsuf,Şofya'lı), 92ᵇ/1,16,20; 93ᵃ/2; 213ᵇ/13,16
Rāşid, 45ᵃ/6 ; 45ᵇ/20
Rāşid(Meḥmed,İstanbul'lu), 108ᵃ/4,21
Rāzī(ᶜAbdü'l-laṭīf,İstanbul'lu), 6ᵃ/19; 105ᵃ/2,19; 105ᵇ/10

Kāzī(Mehmed,Diyār-ı ʿAcem'den), 86ᵃ/1
Kāżī(Pāyuār-zāde,Edirne'li), 92ᵃ/8,20
Receb, 242ᵃ/22
Refaī(Kerīm-zāde,Mehmed), 104ᵃ/9; 104ᵇ/11
Ref'fetī(ʿAbdu'l-lāh,İstanbul'lu), 85ᵃ/1
Re'fetī(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 91ᵃ/17,12,17
Refīʿ(Stanbul'lu), 106ᵃ/16; 106ᵇ/6,14
Refīʿā(ʿAbdu'r-raḥman,Stanbul'lu), 105ᵇ/17; 106ᵃ/15
Refiʿā Çelebī Efendi, 286ᵃ/22
Rehāyī(Ḳalaycı-zāde,Muṣṭafā,İstanbul'lu), 101ᵃ/1,8,12
Remzī(Meḥmed,İstanbul'lu), 97ᵃ/2; 97ᵃ/30(kenar)
Resā(Şāh Ḥaydar,Ḥaydar,Buḫārā'lı), 90ᵇ/17; 91ᵃ/16
Resā(Şāh Ḥaydar,Ḥaydar,Buḫārā'lı), 90ᵇ/17; 91ᵃ/16
Resīm(Muṣṭafā,Burūsa'lı), 101ᵇ/7,20; 102ᵃ/3,7,16,13
Resmī(İsmāʿīl,Rūm-ili'li), 101ᵃ/13
Resmī(Muḥarrem,Maġnisa'lı), 86ᵃ/18
Resmī(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 86ᵃ/9
Reşīd(Hüseyin,İstanbul'lu), 109ᵃ/1,12,16,20
Reşīd(Meḥmed,Üsküdar'lı), 109ᵇ/1,17,23; 110ᵃ/5
Rezmī(āl-i Cengīziyān,Ḳırım'lı), 84ᵃ/2
Rezmī(Bahādır Giray Ḫān), 127ᵃ/9
Rezmī(Sulṭān-zāde Meḥmed Beg), 102ᵇ/1
Rıfḳī(Meḥmed,Stanbul'lu), 90ᵃ/8,20; W.99ᵇ/IV; 90ᵇ/16
Rifʿat(İstanbul'lu), 112ᵃ/1; 112ᵇ/3,7
Rifʿatī(ʿAbdu'l-lāh,İstanbul'lu), 87ᵃ/18
Rifʿatī ʿAlī Beg Efendi, 11ᵇ/1
Rifʿatī(ʿAlī,İstanbul'lu), 107ᵃ/14; 107ᵇ/7,11
Risto, 31ᵇ/10; 261ᵃ/13
Riyāzī, 4ᵃ/20; 8ᵃ/16; 6ᵃ/9; 10ᵃ/14; 16ᵃ/21
Riyāżī Efendi(tezkire sahibi), 247ᵃ/13
Riyāżī(Mehmed), 84ᵇ/1,2; 84ᵇ/1(alt kenarda)

Rıżā(Muṣṭafā,Beşiktaş'lı), 110a/13; 110b/11,18; 111a/2,11; W.117b/VI
Rıżā(Zehri mār-zāde,Meḥmed,Edirne'li), 86b/4,19; 87a/8,12,15
Rūḥī(Ṣadre'd-dīn-zāde,Rūḥu'l-lāh), 85a/10; 85b/4,5,17,22,24
Ruḫṣat(Meḥmed,Arż-ı Rūm'lu), 111a/22; 111b/5
Rūmī(Mevlānā), 23b/3; 43b/9; 311a/6
Rūşenī, 198b/23(kenar)
Rūz-nāmeci-zāde, 93b/5,11; 98a/6,11
Rūz-nāmeci-zāde Küçük Ḫünkār, 139b/9
Rüstem, 8b/13; 49a/11; 137a/12; 204b/14
Rüşdī, 97a/7
Rüşdī(cAmmeci Çelebī,Meḥmed,Edirne'li), 88b/1,13
Rüşdī(Bekir-zāde,Meḥmed,İstanbul'lu), 87b/11; 88a/7,11,18,20
Rüşdī(Ṣaḥḥāf,Aḥmed,Mostar'lı), 88b/16; 89a/2,10,11,13,17; 89b/9,14, 17,20

Sābık(Meḥmed,Burūsa'lı), 134b/3
Ṣābir(II.Maḫlası Pārsā,Meḥmed,Gelibolı'lı), 153b/1; 154a/6
Ṣābir(Meḥmed Pārsā), 279b/3,4
Ṣābit(cAlā'ed-dīn,Öziçe'li), 47a/16; 48a/6; 48b/6; 48b/20,22; 49a/2,13; 49b/6,20; 50a/2
Ṣābit Efendi, 147b/14; 243a/19,22; 243b/9; 258a/12
Ṣabrī(Şerīf Ṣabrī,Meḥmed), 151a/2,14,20; 151b/3,24
Sācidī(cAlī,Yeñiköy'lu), 132a/16; 132b/24
Saçlı İbrāhīm Efendi, 183b/16
Ṣādık Efendi, 85b/3
Ṣādık Efendi(Şeyḫü'l-İslām), 130a/5
Ṣādık Meḥmed Efendi (Şeyḫü'l-İslām), 161a/22
Ṣadıkī(Meḥmed,Nāzilli'li), 153a/3,12
Ṣādıkī(Ṣadr al-Dīn-zāde,Meḥmed,Fındıklı'lı), 156a/10; 156b/5
Sacdī(cAbdü'l-bākī,Van'lı), 130b/1,9,15,22
Sacdī(Meḥmed), 125a/14
Ṣadre'd-dīn Konevī, 216b/1

Ṣadre'd-dīn-zāde Rūḥu'l-lāh Efendi, 156^{b}/9,10
Ṣadrī(Meḥmed,Bağdād'lı), 156^{b}/14; 157^{a}/11,17,22
Ṣadrī(Meḥmed,İstanbul'lu), 157^{b}/1,18
Ṣafāyī, 1^{b}/5,17; 2^{a}/21; 3^{a}/14; 4^{b}/14; 6^{a}/5; 6^{b}/8,11; 7^{a}/4; 7^{b}/18; 8^{a}/2,9; 9^{a}/16; 9^{b}/3; 10^{a}/16; 10^{b}/21; 11^{b}/22; 12^{b}/16; 13^{a}/7; 13^{b}/3; 14^{a}/5,9; 14^{b}/13; 170^{b}/1; 269^{a}/1; 270^{b}/6; 270^{b}/17; 271^{b}/21
Ṣāfī(Aḥmed,Bolı'lı), 153^{a}/13
Ṣafī(Ṭavla-başı-zāde Muṣṭafā,Edirne'li), W.160^{b}/13
Ṣāfiye Sulṭān, 102^{b}/3; 103^{a}/1,2
Ṣāḥib(Ḥacī Meḥmed Ağā-zāde,İsmā^{c}īl,Burūsa'lı), 159^{a}/1,8; W.160^{a}/II
Ṣāḥib(Pīrī-zāde,Meḥmed,Stanbul'lu), 158^{a}/1,17; W.159^{a}/XIV
Ṣāḥib(Ṣāliḥ,Burūsa'lı), 133^{b}/16
Ṣā'ib, 101^{b}/13; 298^{a}/15
Sa^{c}īd(Aḥmed,İşkilib'li), 129^{a}/1,11
Sa^{c}īd(Aḥmed,İstanbul'lu), 129^{b}/15; 130^{a}/4
Sa^{c}īd(Ebu Sa^{c}īd Meḥmed Efendi),118^{a}/15, 118^{b}/5,19; 119^{a}/4
Sa^{c}īd(Es^{c}ad-zāde Efendi,Meḥmed,İstanbul'lu), 122^{b}/4,16,19; 123^{a}/4
Sa^{c}īd(Meḥmed), 130^{a}/5,18
Sa^{c}īd(Meḥmed,İstanbul'lu), 129^{b}/1,10,14
Sa^{c}īda(Monlā Cāmī'nin evladından,Buḫārā'lı), 120^{a}/1; 120^{b}/II(kenar)
Sa^{c}īdī(Aḥmed,Edirne'li), 119^{a}/12
Ṣāḳıb, 89^{a}/9
Ṣāḳıb(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 50^{b}/1,15
Ṣāḳıb(Muṣṭafā,İzmir'li), 51^{a}/4; 51^{a}/26,40(kenar)
Ṣāliḥ Dede, 144^{b}/19; 219^{a}/2
Ṣāliḥ Efendi, 14^{b}/1
Ṣāliḥ Efendi(İmām-ı Sulṭānī), 328^{a}/17,23
Ṣāliḥ(Mūṣul'lu), 154^{b}/1; 154^{b}/10
Ṣālik(Ḫalīl,Ḳasımpāşā'lı), 134^{a}/9; 134^{b}/2
Ṣālim(Meḥmed), 131^{a}/1,21; 131^{b}/4,7

Sālim Mehmed Efendi 1[b]/4
Sālim(Mehmed,Trabzon'lu), 131[b]/8; 132[a]/12
Sālim-i Mīrzā-zāde, 2[a]/24
Sāmī(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 133[a]/1,5,22; 133[b]/7
Sāmī(Sipāhiyān'dan,Muṣṭafā,İstanbul'lu), 117[b]/7
Sāmī Yūnus Beg, 154[b]/4
Sāmī(Yūnus,Mūsul'lu), 121[b]/1,23; 122[a]/3,7
Sāmi[c]ī([c]Abdü'l-kerīm,Bosna-sarāy'lı), 120[b]/9; 121[a]/14
Sānī(İbrāhīm,Maġnīsā'lı), 47[a]/2,15
Şarı [c]Abd-Allāh Efendi(şārīḥ-i Mesnevī), 86[a]/11
Şarı [c]Alī Pāşā(defter-dār), 255[b]/19
Sebzī(Mehmed,Burūsa'lı), 119[b]/10
Selāmi Efendi(şeyḫ), 210[a]/17; 223[a]/10
Selīm(I), 269[b]/7; 333[a]/5,6
Selīm(II), 269[b]/10; 333[a]/12
Selīm Girāy Ḫān, 47[b]/7; 288[b]/6
Selīm Girāy Ḫān(āl-i Cengiz,Ḳırım Ḫānı), 127[a]/7
Selīm(Mehmed Selīm,İstanbul'lu), 127[b]/8; 128[a]/14,20; 128[b]/11,14
Selīsī(Āvāre-zāde,Muṣṭafā,İstanbul'lu), 117[a]/2
Selīsī(Baldır-zāde,Mehmed,Burūsa'lı), 117[a]/17
Semendī(Neşātī'nin I.maḫlası), 277[b]/7,9
Seyyid Feyżu'l-lāh Arż-ı Rūmī(Şeyḫü'l-islām), 28[a]/9
Seyyid Ḫalīl Efendi(Mevlevī Şeyḫi), 308[b]/23; 309[a]/1
Seyyid Ḥüseyin(Ḥācī Evḥad Şeyḫi,Za[c]frānborlı'lı), 124[b]/21; 125[a]/1,13
Seyyid Nūre'd-dīn, 198[b]/15
Seyyid Vehbī Efendi, 298[b]/10
Sezāyi([c]Abdu'r-raḥma'dur), 119[a]/5,11
Sezāyī(Ḥasan,Mora'lı), 135[a]/1,16,20
Sıddīḳ(Yaḥyā,İstanbul'lu), 159[b]/1,11,19; W.160[b]/12
Sıdḳī(Emetu'l-lāh Ḳadın), 155[b]/1,12,17,23; 156[a]/6
Sıdḳī(Muṣṭafā,Ṭosya'lı), 152[a]/1,23

Sıhhatī(ᶜAbdü'l-laṭīf,Tokad'lı), 155ᵃ/6,21
Sırrī, 238ᵉ/19,20
Sırrī(İbrāhīm,İstanbul'lu), 125ᵇ/1; 126ᵃ/15,19,23; 126ᵇ/20; 127ᵃ/6
Sinemī(Aḥmed,Burūsa'lı), 117ᵇ/20
Silaḥdār ᶜAlī Pāşā(vezīr), 142ᵇ/12
Sipāhī(Muṣṭafā,Bosna'lı), 118ᵃ/6
Siyāhī(Aḥmed,Tolmabaçeli'li), 123ᵉ/5
Siyāhī Dede, 290ᵃ/12
Skender bkz. İskender
Ṣubḥī Aḥmed Efendi, 229ᵃ/8
Ṣubḥī(Aḥmed,İstanbul'lu), 154ᵇ/11,19; 155ᵃ/3,7
Ṣubḥī(Aḥmed,Yenişehr'li), 152ᵇ/17
Ṣubḥī-zāde Feyżu'l-lāh Efendi 10ᵃ/1,2,19,21
Sukūnī(Aḥmed,İstanbul'lu), 123ᵇ/19; 124ᵃ/11,17,23; 124ᵇ/20
Sulḥī(Mehmed Ṣāliḥ), 152ᵇ/1
Sulṭān ᶜİsā, 104ᵃ/5,8
Sunᶜī-zāde(Şeyḫü'l-islām), 205ᵃ/6,7
Sunᶜu'l-lāh Efendi(Şeyḫü'l-islām), 173ᵃ/8,9
Sūzī(ᶜOsmān,Mardin'li), 119ᵇ/20
Südcı Beşīr, 175ᵇ/8
Süfyān(Ebū), 65ᵃ/1
Sührāb, 204ᵇ/14
Sükkerī(Zekeriyyā,Bosna-sarāy'lı), 122ᵃ/13
Süleymān, 49ᵃ/12; 54ᵇ/8; 75ᵇ/20; W.152ᵃ/4; 156ᵇ/7; 198ᵇ/26(kenar); 199ᵃ/23; 245ᵇ/11
Süleymān(I), 195ᵃ/12(kenar); 173ᵇ/10; 269ᵇ/8; 333ᵃ/8,10
Süleymān(II), 41ᵃ/13; 189ᵃ/1,2,3; 199ᵃ/4; 270ᵃ/21; 271ᵃ/11; 301ᵃ/4 334ᵃ/6
Süleymān Aġā, 226ᵇ/12
Süleymān Beg, 332ᵇ/15
Süleymān Ketḫudā, 196ᵃ/2

Süleymān Pāşā(vezīr), 124b/13,15
Süleymān(peygamber), 293b/3
Süleymān(şeyḫ), 159b/4; 315b/4,5
Sünbül Sinān Efendi, 100a/20
Sürūrī(Muṣṭafā,Eyyūb'lu), 123b/10

Şa'bān-zāde Meḥmed Efendi, 193b/6
Şa'bān-zāde Muḥteşem Meḥmed Efendi, 325b/9,10
Şāḥī, 239b/2
Şāḥī(Āl-i Cengīz,Şāhin Girāy), 143a/18
Şāḥidī, 221b/19; 259b/23
Şākir(Ḥüseyin,İstanbul'lu), 148b/11; 149b/3
Şāmī-zāde(Re'isü'l-küttāb), 180a/25(kenar)
Şānī('Abdü'l-kerīm,Van'lı), 138b/6; 139a/6,10,13
Şānī(Muṣṭafā,Eyyūb'lu), 136a/2
Şefī'cī(Meḥmed,Kefevī), 138a/2
Şefīḳ, 298a/19; 298b/3
Şefīḳ(Meḥmed,İstanbul'lu), 142b/20; 143a/11
Şehdī, 2b/1; 3a/15
Şehdī(Muṣṭafā,Anṭakya'lı), 145b/1; 146a/3,10,18; 146b/16
Şehdī(Muṣṭafā,İstanbul'lu), 139a/21
Şehīd 'Alī Pāşā, W.159a/I
Şehīd 'Alī Pāşā, W.194b/VI,VIII; 291a/10; 314a/21
Şehid 'Alī Pāşā(vezīr), 143a/2
Şehlā 'Abdu'r-raḥman Efendi, 191b/4
Şehrī, 210a/6; 343a/21,22; 343b/2
Şehrī('Alī,Malāṭıyye'li), 136a/12; 136b/5,14
Şehrī(Bağçevān-zāde,'Alī,İstanbul'lu), 141b/8; 142a/2
Şehrī Meḥmed Efendi, 8a/13,21; 298b/8
Şehrī(Meḥmed,İstanbul'lu), 148a/4,19; 148b/8,10

Şehrī(Tekfūrṭaġ'lı), 147b/9; 148a/3
Şehdi(Yaḥyā,Diyār-ı Bekr'li), 138a/9,16
Şekīb(cÖmer,İstanbul'lu), 144a/4
Şems-i Tebrīzī, 260a/2
Şerīf(Raḥmetu'l-lāh,Kırım'lı), 142a/3,14
Şermī(cAlī,Üsküdar'lı), 142a/23; 142b/11,19
Şevket, 250a/3
Şevkī(Çömez-zāde,Meḥmed,Burūsa'lı), 149b/4
Şeydā(Şeydā,Buḫārā'lı), 145a/5
Şeyḫ-i Abbāsī, 53b/22
Şeyḫī(Meḥmed,Burūsa'lı), 144b/16; 145a/4
Şeyḫī(Memiş Efendi,Meḥmed,Eyyūb'lu), 144a/21
Şifāyī(cAbdü'l-bāki,Edirne'li), 137b/2
Şifāyī(Meḥmed,İstanbul'lu), 137a/16
Şinasi(cAbdü'r-raḥmān,Rūm-ili'li), 138a/17; 138b/5
Şināsī(Meḥmed,İstanbul'lu), 139b/7; 140a/3
Şīr(Meḥmed), 141b/1
Şişmān İbrāhīm Pāşā, 281a/3
Şuhūdī(Meḥmed,İstanbul'lu), 143b/11; 144a/3
Şūrī(Ḥasan,Diyār-ı Bekr'li), 140a/6,16; 140b/3
Şucūrī(Ḥasan,Ḥaleb'li), 140b/4; 141a/2,11,14,17,20,23
Şükrī(İbrāhīm,Sofya'lı), 137b/11

Ṭabcī(İstanbul'lu), 163a/2,12
Ṭabcī(Meḥmed,Selānik'li), 165b/1
Ṭāhir(cAbdu'l-lāh,Burūsa'lı), 165b/16
Ṭā'ib(Acem Pāşā,Abbās), 41b/6; 42a/6,10
Ṭā'ib(Meḥmed,İstanbullu), 41a/2
Ṭā'ib(Osmān-zāde Aḥmed,İstanbul'lu), 42a/17; 43a/19, 45a/2; 46a/10
Ṭalcatī(Ḥüseyin,Ankara'lı), 165a/12
Ṭalcatī(Meḥmed,Edirne'li), 165b/9
Ṭālib(Dutçı-zāde,Meḥmed Üsküdar'lı), 167a/1,8,15

Tālib(Kürd İmām-zāde,Mehmed,Burūsa'lı), 167a/6; 167b/9,12,16
Tālib(Süleymāniye'li Aḥmed Efendi,Aḥmed,Bosna'lı), 166b/1,16,22
Tālicī(Isḥāḳ,İstanbul'lu), 163a/13; 163b/3
Ṭarzī(Mehmed,Zaġra-ı cAtīḳ'li), 163b/4,22; 164a/5,9,16
Ṭaybī(Mehmed,İstanbul'lu), 166a/1,14,20
Tecellī(Żül-feḳār,Pirizrin'li), 41a/8; 41b/1,5
Tekfur ṭaġlı Muṣṭafā Pāşā, 35a/11
Tesbiḥci-zāde Şeyḫ Ḥüsāmeddīn Efendi, 334b/19,20
Ṭıflī(Aḥmed,Ṭrabzonlu), 163b/10; 164b/1,15,20
Ṭırsī, 43b/19,21
Toġānī Aḥmed Dede, 176b/20
Toḫtamış Girāy Ḫān, 143a/20
Topal Aḥmed Efendi(Taḥtabaşı), 221b/9,10
Turġut, 224b/3

cUlvī(Ḥüseyn,Burūsa'lı), 197b/1
cUşşāḳi-zāde Efendi(İstanbul'lu Bāḳī'nin babası), 34b/3
cUyūnī(Mehmed,İstanbul'lu), 198b/7; 198b/16; 27(kenar); 198b/18(kenar
cUzletī(Mehmed,İstanbul'lu), 180a/1

Ülfetī(Mehmed,İstanbul'lu), 18b/7,8
Ümīdī(Aḥmed,Kızanlık'lı), 21a/1; 21b/4
Ümmī Sinān Ḥāfızı, 59b/1
Ümmī Sinān-zāde Ḥasan Efendi, 235a/5,7; 257b/7,8
Ünsī(cAbdü'l-laṭīf,Kütahyā'lı), 19b/10,21; 20a/21; 20b/16
Üsküdārī İbrāhīm Sırrī, 320a/6,7
Üsküdārī Kara Bacak Mehmed Efendi, 260a/13,14
Üsküdārī Nālī, 55b/22
Üsküdārī,Şeyḫ Maḥmūd Hüdāyi, 55b/3,4,13
Üsküdārī Tenbel Mehmed Efendi, 314b/13

Va^{c}dī(Aḥmed,Üsküdar'lı), 320^{a}/1,8,10,11,17,22; 320^{b}/3,7
Vaḥdetī(Ḥüsām-zāde,Aḥmed,İstanbul'lu), 323^{b}/21
Vaḥīd(İstanbul'lu), 319^{b}/1,14,20
Vaḥīd(Meḥmed,İstanbul'lu), 324^{a}/7,16
Vaḥyī(Meḥmed,İstanbul'lu), 327^{b}/10; 328^{a}/1,6
Vāḳıf(Meḥmed,Burūsa'lı), 330^{b}/1,13
Vāḳıf(Yaḥyā Ḳāsımpāşā'lı), 330^{a}/1,15
Vak^{c}ī(Aḥmed), 322^{b}/6,18
Vak^{c}ī(Tefsīrī-zāde,Meḥmed,İstanbul'lu), 327^{a}/1,21; 327^{b}/4,9
Vālī(Nefesī-zāde,^{c}Abd al-Raḥman,Ankara'lı), 321^{b}/10; 322^{a}/7,13,18
Vālide Sulṭan, 277^{a}/2(kenar)
Vāmıḳ, 238^{a}/11
Vāṣıf(^{c}Abdu'l-lāh,İstanbul'lu), 325^{b}/7,20; 326^{a}/1
Vāṣıf(Aḥmed,Burūsa'lı), 326^{a}/2
Vāṣıf(İsmā^{c}īl,İstanbul'lu), 325^{a}/5; 325^{b}/2
Vāṣıḳ(Aḥmed,İstanbul'lu), 326^{a}/13; 326^{b}/18
Vaṣṣāf, 45^{b}/14; 248^{b}/7
Vecdī, 85^{a}/22; 210^{b}/2,8; 267^{b}/1
Vecdī(^{c}Abdü'l-bāḳī,İstanbul'lu), 318^{a}/2; 318^{b}/5,9,13,16; 319^{a}/4
Vecīhī(Ḥasan,İstanbul'lu), 323^{a}/18; 323^{b}/3,4,10
Vehbī, 45^{b}/20; 46^{a}/11; 80^{b}/7
Vehbī(İbrāhīm,Edirne'li), 324^{a}/17; 324^{b}/7,20; 325^{a}/4
Vehbī(İmām-zāde,Ḥüseyin,İstanbul'lu), 328^{b}/1,10; 329^{a}/3,20; 329^{b}/8,20
329^{b}/33(kenar)
Velī Aġā (El-ḥāc), 331^{a}/3
Velī(Velīyüddīn,Rodos'lu), 322^{b}/19; 323^{a}/13,17
Velīd, 65^{a}/8
Veysī, 94^{b}/21; 99^{b}/6; 120^{b}/22; 192^{a}/8; 239^{b}/7; 293^{b}/13; 262^{a}/10
Vezneci-zāde, 229^{b}/1
Visālī, 174^{a}/2
Visālī(Meḥmed,Niğde'li), 322^{a}/19; 322^{b}/5

Vuṣlatī(Aḥmed,Üsküdar'lı), 331a/1,11,18
Vuṣlatī ʿAlī Beg, 47a/18; 82a/14
Vuṣlatī(ʿAlī,Özīçe'li), 320b/10; 321b/9
Vücūdī(Aḥmed,Diyār-ı Bekr'li), 323b/11

Yaḥyā, 283a/21
Yaḥyā Efendi, 98b/6
Yaḥyā Efendi(Şeyḫ), 223a/6,9
Yaḥyā Efendi(Şeyḫü'l-islām), 122b/9; 152b/2; 172a/20; 176b/17; 182a/7; 209b/4,5
Yaḥyā Efendi(Şeyḫü'l-islām İbni Şeyḫü'l-islām Yaḥyā Efendi İbni Zekeriyyā Efendi), 340a/6; 340b/4,17
Yaḳīn(ʿAlī,Iṣfanān), 344a/6,17,21
Yaʿḳūb(peygamber), 105a/1; 111b/5; 202a/6; 207a/14; 220a/12; 274a/5;
Yāḳūt, 292b/7
Yāsīn(ṭabīb-i ḥāẕıḳ), 292b/15,16,18
Yaycı-zāde, 257a/20
Yegen ʿOsmān Pāşa, 185a/5
Yenişehir'li ʿAbdullāh Efendi(Şeyḫü'l-islām), 67a/VII(kenar)
Yenişehir'li ʿAlī Efendi, 115a/19
Yenişehrī ʿAbdu'l-lāh Efendi(Şeyḫü'l-islām), 132b/11,12
Yetīmī(Hāşimī-zāde,Mehmed,Üsküdar'lı), 341b/1,15
Yıldırım(Bāyezid I), 269a/18; 332b/11
Yūnus Sāmī, 242b/3
Yūsuf, 33b/2; 53a/4; 53a/16; 107b/18; 126b/17; 145b/20; 149a/5; 157a/9; 158a/19; 202a/6; 206b/23; 207b/20; 229b/18; 230a/23; 237a/10; 253a/15; 269b/23; 274a/5; 281b/15
Yūsuf Aġa, 196b/6
Yūsuf Aġā(Dārü's-saʿāde aġası), 105a/5
Yūsuf Dede, 144b/3,6; 264a/3

Yūsuf Dede(Konya'lı), 341^{b}/16; 342^{a}/10,12,15,18,20; 342^{b}/3,18,19,21
Yūsuf(peygamber), 72^{b}/7; 96^{a}/1; 105^{a}/1; 111^{b}/5; 297^{a}/8; 297^{b}/11; 318^{b}/4; 324^{b}/18; 330^{a}/17
Yümnī(Mehmed,Selānīk'li), 343^{b}/3
Yümnī(Muṣṭafā,Üsküdar'lı), 345^{a}/1
Yümnī(Süleymān,İstanbul'lu), 344^{b}/1,15,20
Yüsrī(Aḥmed,İstanbul'lu)
Yüsrī(Mehmed,Diyār-ı Bekr'li), 345^{a}/15; 345^{b}/6

Zākirī(Aḥmed,Filibe'li), 82^{a}/2
Zākirī Şeyḫ ^{c}Abdu'l-lāh Efendi, 216^{a}/12
Żamīrī(Ḥācī Yūsuf -zāde Aḥmed,İstanbul'lu), 161^{a}/2,12
Żamīrī(Muṣṭafā,Üsküdar'lı), 161^{a}/15; 161^{b}/2,8
Zārī(Muṣṭafā,Öziçe'li), 114^{a}/9; 114^{b}/4
Żarīf(Mehmed,İstanbul'lu), 169^{b}/1; 170^{a}/4,22
Zehrā(Hz.Peygamberin kızı), 18^{a}/3
Zekī, 126^{b}/22
Zekī(Aḥmed,Bolıvī), 114^{b}/12
Zekī(^{c}Alī,Bosna'lı), 115^{a}/17; 115^{b}/6
Zekī(Devrān Bacıoğlu,Ḫalīl,Ḳasımpaşa'lı), 114^{b}/20; 115^{a}/15
Żihnī(Mehmed,İstanbul'lu), 82^{b}/3
Żihnī(Mehmed,Stanbul'lu), 82^{b}/10; 83^{a}/5,10
Żikrī(Kātvā sipāhī,Ebū Bekr,Öziçe'li), 82^{a}/10; 82^{b}/2
Żuhūrī(İsḥaḳ-zāde,Mehmed Ṣāliḥ,İstanbul'lu), 169^{a}/2,16
Zühdī(Aḥmed), 114^{a}/2
Zühre, 53^{b}/10 ; 90^{b}/5
Züleyḫā, 53^{a}/16; 126^{b}/17; 230^{a}/23
Zülfetī(Süleymān,Bosna'lı), 115^{b}/15; 116^{a}/8

b) KİTAP İSİMLERİ İNDEKSİ

Akża'l-İreb(Ahmed), 24b/17
cAnkā-yı Muğrıb(Muḥyiddīni cArabī), 282b/15
cAvāmil-i Cedīd(Birgīlī Efendi), 316a/9

Bahāristān, 134b/12
Bahāriyye Ḳaṣīdesi(Ḥilmī), M.78a/8,9
Bahāriyye Ḳaṣīdesi(Kelīm,Mūsā), 244b/17,18
Bahāriyye Ḳaṣīdesi(Refi c), 106b/19
Bahāriyye Ḳaṣīdesi(Rifcat), 112a/12
Bahāriyye Ḳaṣīdesi(Sacid), 118b/23
Bahāriyye(Mādiḥ), 261a/2
Bānat Sucāde ḳaṣīdesi(Nahifī'in tahmisi), 303b/7
Bezmāi Kuyūf(Faṣīḥī), 229b/22

Cām-ı Gītī Nümā(Sacdī,Meḥmed), 125a/19
Cefr-i cAli, 221b/2
Cevhere(cAbdī,Ḳarı cAbdu'l-lāh), 174b/14
Cezīre-i Meşnevī(Cevrī), 52a/13

Dīvān(cAbdī), 179b/10
Dīvān(cAbdī,Nişāncı), 187a/9
Dīvān(Agāh), 31a/2
Dīvān(Ālī), 18a/11

Dīvān(ᶜĀlī,Bosna'lı), 172ᵇ/10

Dīvān(Ānī), 25ᵃ/16

Dīvān(ᶜArżī,Mehmed), 178ᵇ/4

Dīvān(ᶜĀṣım), 181ᵃ/15

Dīvān(Āẕerī), 18ᵇ/17

Dīvān(Bahādır Giray Ḫān), 127ᵃ/10

Dīvān(Bahāyī Efendi), 33ᵃ/6

Dīvān(Beliğ,İsmāᶜīl), 38ᵃ/13,16

Dīvān(Bezmi,Muṣṭafā), 35ᵇ/2

Dīvān(Cemᶜī), 53ᵇ/6

Dīvān(Cevrī), 52ᵃ/11

Dīvān(Cezmī), 56ᵃ/11

Dīvān(Edāyī), 19ᵃ/5

Dīvān(Evcī), 18ᵇ/1

Dīvān(Faṣīh), 217ᵇ/16

Dīvān(Feḥīm), 206ᵇ/5

Dīvān-ı Feḥīm, W.257ᵇ/I

Dīvān(Fevzī), 210ᵃ/14

Dīvān(Ġāzī), 202ᵇ/3

Dīvān(Ġıyāṣī), 205ᵃ/10

Dīvān(Ḥabībī), 58ᵃ/5

Dīvān(Ḥāfız,Muṣṭafā), 58ᵃ/17

Dīvān-ı Ḥakānī, 239ᵇ/2

Dīvān(Ḥakkı), 66ᵃ/3

Dīvān(Ḥarīmī), 58ᵇ/9

Dīvān(ᶜİsmetī,Mehmed), 177ᵃ/12

Dīvān(İzzetī), 182ᵃ/19,20

Dīvān(Ḳadrī,ᶜAyntāb'lı), 233ᵃ/11

Dīvān(Kā'imī), 234^{a}/9,10

Dīvān(Kāmī), 242^{b}/6

Dīvān(Kāşif), 239^{b}/8

Dīvā(Kātibī), 237^{a}/16

Dīvān(Kelīm), 238^{a}/5

Dīvān(Luṭfī), 247^{a}/17

Dīvān(Mevcī), M.247^{a}'da bahsedilmektedir.

Dīvān(Mezākī), 253^{b}/21

Dīvān(Murtażā Nazmī-zāde), 261^{b}/8

Dīvān(Nābī), 296^{b}/3

Dīvān(Nahīfī), 304^{b}/11

Dīvān(Na^{c}īm), 284^{a}/8

Dīvān(Nālī), 276^{b}/1

Dīvān(Na^{c}tī), 279^{b}/15; 301^{a}/15

Dīvān(Nāzım, Kirli Nāzım), 288^{b}/9

Dīvān(Nazmi), 273^{b}/21; 279^{a}/11

Dīvān(Nesīb), 290^{a}/18

Dīvān(Neşātī), 277^{b}/18

Dīvān(Nikātī), 281^{b}/6

Dīvān(Nişārī), 268^{a}/19

Dīvān(^{c}Ömrī), 180^{b}/1

Dīvān(^{c}Örfī), 344^{a}/8

Dīvān(Refdī), 104^{a}/16

Dīvān(Resmī, Muṣṭafā), 86^{a}/14

Dīvān(Rezmī, ^{c}Āl-i Cengīziyān), 84^{a}/8

Dīvān(Riyāżī, Mehmed), 84^{b}/14,15

Dīvān(Rūḥī), 85^{b}/10

Dīvān(Sābir), 153^{b}/13

Dīvān(Sābit), 47^{b}/3

Dīvān(Ṣabrī), 151[a]/8

Dīvān(Sālim), 131[a]/13

Dīvān(Sāmī), 117[b]/10

Dīvān(Sāmi[c]ī), 121[a]/2

Dīvān(Sezāyi), 135[a]/10

Dīvān(Ṣıdḳī), 155[b]/7

Dīvān(Sihemi), 118[a]/2

Dīvān(Sipāhī), 118[a]/9

Dīvān(Ṣubḥī), 154[b]/11

Dīvān(Şehrī), 136[a]/15; 343[a]/21

Dīvān(Şūrī), 140[a]/11

Dīvān(Tāli[c]ī), 163[a]/18

Dīvān(Ṭarzī), 163[b]/13

Dīvān(Tecellī), 41[a]/17

Dīvān(Ṭıflī), 164[b]/9

Dīvān(Ṭopḳapulı Feyzī), 212[a]/11

Dīvān([c]Uyunī), 198[b]/27

Dīvān(Ülfetī), 18[b]/10

Dīvān(Va[c]dī), 320[a]/8

Dīvān(Vecdī), 318[a]/11

Dīvān(Vecīhī), 323[b]/1

Dīvān(Visālī), 322[b]/1

Dīvān(Yaḥyā Efendi), 340[b]/9

Dīvān(Yetīmī), 341[b]/8

Dīvān(Żamīrī), 161[a]/9

Dīvān(Ẕikrī), 82[a]/15

Dīvān(Ẓuhūrī), 169[a]/10

Dīvān-ı [c]Örfī, 187[a]/7

Duvāzde İmām(Güftī,Edirne'li), 237b/5,6
Dürre(Abdī,Sarı Abdu'l-lāh), 174b/14
Düstūrü'l-camel(Riyāzī,Mehmed), 84b/12

Edhem ü Hümā(Sābit), 47b/4
Edhem ve Hümā(Sābit Efendi), 243a/19,23; 243b/2,3,6
Esāmī-i Kütüb(Kātib Çelebī), 182a/17
Esmā'-i Bilād(Faṣīhī), 229b/21
Esmā-i Bilād(Ferdī), 224a/2,4

Ferāyiż Manzūmesi(Muhsin-i Kayserī), 340b/6
Ferheng-i Şucūrī(Şucūrī), 140b/12
Fihrist-i Şāhān(Hemdemī), 332a/10,15,20; 334a/14

Ġazā-nāme(Nābī), 293b/18
Ġazā-nāme-i Ġarrā(Sābit), 47b/6
Ġazā-nāme-i Ġarrā(Vuslatī), 320b/18
Ġazāvāt-ı Nebeviyye(Fārisī,Nahīfī), 304a/14
Gül-deste-i Riyāż-ı cİrfān ve Vefeyāt-ı Dāniş-verān-ı Nādiredān (Beliġ,İsmācīl), 37b/22,23
Gülşen-i Pend(Safī), W.160b/21
Gül ü Nevrūz(Mevlā Celāl), 153b/13
Gül-zār-ı Nacīm(Nacīm), 284a/9

Ḥadīkatü'l-vüzerā(Tā'ib Osmān-zāde), 42b/14
Ḥamse(Sābit), 47b/6

Hāre-nāme(Hüseyin Cān), 64b/10,16,17; 65b/7,8
Hayriyye(Nābī), 294a/21
Hediyetü'l-ihvān(Nazmī,Mehmed), 286a/20
Hevāyī Dīvānı(Rahmī,Kubūrī-zāde), 97b/16
Hilyetü'l-envār(Nahīfī), 303a/9
Husrev u Şīrīn, 64a/9

cIdiyye kaşīdesi(Şākir), 149a/10
cIdiyye kaşīdesi(Şevkī), W.151b/24,26
İntihāb-ı şucarā-yı Rūm(cİzzetī), 182a/19

Kā'imī divānı, 255a/21
Kānūn(İbn Sinā), 260a/8
Kaşīde-i Bürde-i Būsirī tahmīsi(Nahīfī), 303a/17
Kaşīde-i Emālī(Nactī), 301a/16
Kaşīde-i İhtifā'iyye(Nābī), 295b/5
Kaşīde-i Temmūziyye(Sālim), 132a/13
Kenzü'l-inşā, 22b/1

Leylā vü Mecnūn(Kāf-zāde), 193b/18
Lisānü'l-acem(Şucūrī), 140b/9
Lisānü'l-carap, 140b/9

Makāle-i Nevhatü'l-cUşşāk(Dācī), 76b/14
Mażbūtü'l-cabā-karani(Güftī,Edirne'li), 237b/4
Mecālis-i Evliyā(Ümīdī), 21a/11
Mecālis-i Sinānī(Hasan Efendi), 59a/4

Mecmū^{c}a(Nāṭık), 292^{a}/17
Melḥame(Cevrī), 52^{a}/14
Menāḳıb-ı Evliyā(^{c}Abdī-Ṣarı ^{c}Abdu'l-lāh), 174^{b}/13
Menāsık-ı Ḥac(Nālī bu risāleyi nazm etmişdir), 276^{b}/5
Mersiyye(Fennī), 220^{b}/1
Mersiyye(Ḥāfız Post), 60^{a}/13
Meṣābīḥ-i Mişkāt(Tā'ib Osmān-zāde), 42^{b}/14
Meslek-i ^{c}Uşşāḳ(^{c}Abdī,Ṣarı^{c}Abdu'l-lāh), 174^{b}/14
Mesnevī, 17^{a}/7,12,13; 18^{a}/1; 23^{b}/2,6,11; 73^{b}/21; 175^{a}/13; 195^{a}/22; 204^{a}/6,13; 217^{b}/6; 220^{b}/11; [illegible]; 277^{b}/12; 290^{a}/15; 311^{a}/5
Meşāyihi Vefeyāt(Selīsī), 117^{b}/3
Mevlid-i nebī, 321^{b}/22
Meylī-nāme(Meylī'nin), 259^{b}/16,18
Miftāḥ-ı Heftgān(Nālī), 276^{b}/4
Minhācü'l-uṣūl(^{c}Arīf), 189^{b}/21
Mi^{c}rāciyye(^{c}Ārīf), 189^{b}/22; 190^{a}/2,5,6
Mi^{c}rāciyye(Sābit), 47^{b}/12,14
Mir'āt-ı Ṣafā(Eşref), 29^{b}/13
Mir'ātü'ṣ-ṣafā(^{c}Azīzī), 173^{b}/8
Mi^{c}yārü't-tarīkiye(Nazmī,Mehmed), 286^{a}/20
Mu^{c}ammā-ı Benām(Bahāyī Efendi), 34^{a}/7
Mu^{c}ammā benām-ı Ḥasan(Eşref), 30^{a}/6
Muḥtaṣar(Fazlī), 216^{a}/22
Mutavvel, 244^{b}/12
Mutavvel(Fazlī), 216^{a}/22
Münācāt(Murtażā,Nazmī-zāde), 262^{a}/1

Nakd-ı Nākıd(Nākıd), 316^{a}/11
Naṣihatü'l-mülūk(^{c}Abdī,Ṣarı ^{c}Abdu'l-lāh), 174^{b}/14
Na^{c}t(^{c}Abdī,Nişancı), 187^{a}/13

Naᶜt(ᶜAbdü'l-ḥay), 184ᵃ/13
Naᶜt(Fenāyī), 223ᵃ/20,22
Naᶜt(Ġınāyī), 203ᵇ/6
Naᶜt(Kenzī), 240ᵇ/14,16
Naᶜt(Reşīd), 109ᵇ/12,13
Naᶜt(Ṣābir), 153ᵇ/15,16
Naᶜt(Sırrī), 125ᵇ/20
Naᶜt(ᶜUyūnī), 198ᵇ/29; 198ᵇ/1(kenar)
Naᶜt-ı Şerīf(ᶜAbdī,Şarı ᶜAbdu'l-lāh), 175ᵇ/22
Naᶜt-ı Şerīf(ᶜAdlī,Meḥmed), 196ᵃ/9,10
Naᶜt-ı şerif(Cemᶜī), 53ᵇ/7,8
Naᶜt-ı Şerīf(Cevrī), 52ᵃ/16
Naᶜt-ı Şerīf(Dāᶜī), 77ᵃ/8
Naᶜt-ı Şerīf(Dānişī), 75ᵃ/9,10,11
Naᶜt-ı Şerīf(Ḫākī), 70ᵇ/5
Naᶜt-ı Şerīf(Ḥakkı), 66ᵃ/6,7
Naᶜt-ı şerīf(Ḥezārī), 337ᵇ/11,12,13
Naᶜt-ı Şerīf(Ḥulūsī), 73ᵃ/2,3
Naᶜt-ı Şerīf(Luṭfī,Küçük Ḫᵛāce-zāde), 247ᵇ/11,12
Naᶜt-ı Şerīf(Nā'ilī), 272ᵇ/7,14
Naᶜt-ı Şerīf(Nāḳıd), 316ᵃ/13,14
Naᶜt-ı Şerīf(Nālī), 276ᵇ/11
Naᶜt-ı Şerīf(Naᶜtī), 301ᵇ/4
Naᶜt-ı Şerīf(Nāyī), 311ᵇ/14
Naᶜt-ı Şerīf(Naẓīm), 307ᵃ/16
Naᶜt-ı Şerīf(Naẓmī,Meḥmed), 286ᵇ/6
Naᶜt-ı Şerīf(Rıfkī), 90ᵃ/15,16
Naᶜt-ı Şerīf(Rıżā), 110ᵇ/1,2,12,19; 111ᵃ/3
Naᶜt-ı Şerīf(Şuᶜūrī), 141ᵃ/6
Naᶜt-ı Şerīf(Zihnī,Meḥmed), 82ᵇ/21
Naᶜtiyye(Ḥāfız,Südci-zāde), 59ᵇ/9,12

Nevḥatü'l-ᶜuşşāḳ, 76ᵇ/6
Nevrūziyye(Mediḥī), 253ᵃ/18
Nişāncı ᶜAbdī Paşā Tārīḫi, 187ᵃ/5

Ravżatu'n-nūr(Yūsuf Dede), 342ᵇ/12
Re'fetiyye(Re'fetī), 91ᵇ/3
Rıżā(Teẕkiretü'ş-şuᶜarā ṣaḥibi), 32ᵇ/13; 86ᵇ/13,17; 151ᵃ/6

Ṣā'ib(Dīvān), 344ᵃ/8
Sāḳī-nāme(Riyażī,Meḥmed), 84ᵇ/12
Ṣandūḳatü'l-maᶜārif(Aḥmed), 24ᵇ/20
Sebᶜa-i Seyyāre(Beliġ İsmāᶜil), 38ᵃ/2
Ṣemeretü'l-fu'ād(ᶜAbdī,Şarı ᶜAbdu'l-lāh), 174ᵇ/14
Ser-güzeşt-nāme(Beliġ,İsmāᶜīl), 37ᵇ/4
Ṣıḥḥat-nāme(Dürrī), 78ᵇ/10
Siyer-i Şerīf(ᶜĀrif), 189ᵇ/21
Siyer-i Şerīf(ᶜAzīz,Bağdad'lı), 192ᵃ/1,4,7
Siyer-i Şerīf(Murtażā,Nazmī-zāde'nin Zeyl'i), 262ᵃ/5
Siyer-i Şerīf(Nābī), 261ᵇ/18
Süleymān-nāme(ᶜAzīzī'nin Ḫᵛāce Tārīḫine Zeyli), 173ᵇ/9,10

Ṣād-nāme(Ferdī), 224ᵃ/1
Şehr-engīz(Beliġ,İsmāᶜīl), 37ᵇ/11
Şerḥ-i Celdeki(Fażlī), 216ᵇ/3
Şerḥ-i Ferāyiż(Yaḥyā Efendi), 340ᵇ/6
Şerḥ-i Fuṣūṣ(ᶜAbdī,Şarı ᶜAbdu'l-lāh), 174ᵇ/16
Şerḥ-i Ḳaṣāyid-i ᶜÖrfī(ᶜAbdī,Nişāncı), 187ᵃ/7
Şerḥ-i Ḳaṣīde-i Lāmiye(ᶜAbdī,Nişāncı), 187ᵃ/8
Şerḥ-i Laṭīf(Şuᶜūrī), 140ᵇ/13

Şerḥ-i Maḥṣūṣāt(Şevkī), 149^{b}/6
Şerḥ-i Meşnevī-i Şerīf, 174^{b}/17,21
Şerḥ-i Miftāḥ, 248^{a}/14
Şerḥ-i Muḥammediyye(Ḥakkī), 66^{a}/1
Şerḥ-i Pend-nāme(^{c}Abdī,Nişāncı), 187^{a}/7
Şerḥ-i risāle-i şuġrā(Eşref.Cāmi'nin mu^{c}ammasının şerḥi), 29^{b}/14
Şerḥ-i risāle-i Şāhidī(Zekī, ^{c}Alī,Bosna'lı), 115^{a}/21
Şerḥ-i Sedīd(Nākıd), 316^{a}/9
Şerḥ-i şemā'il(Aḥmed), 24^{b}/19
Şevāhid-i Muġni'l-lebīb(Murtaża,Nazmī-zāde), 261^{b}/12
Şifā(İbni Sinā), 260^{a}/8
Şitā'iyye(Kelīm,Mūsā), W.237^{a}/1
Şitā'iyye(Medīḥī), 253^{a}/14

Ta^{c}dīl-i Emzīce(Şu^{c}ūri), 140^{b}/14
Tārīḫ-i Na^{c}īmā(müdevven), 291^{a}/14
Tavżīḥu Tavżīḥ(Fazlī), 216^{a}/22
Temmūziye Kaşīdesi(İm^{c}ānī), 29^{a}/15
Tercüme-i Bustānü'l-^{c}ārifīn(Isḥāḳ), 27^{a}/5
Tercüme-i Gül ü Nevrūz(Şābir), 153^{b}/13
Tercüme-i Kitāb-ı Ferāyiż(Manzum Fāmī), 214^{b}/3
Tercüme-i Meşnevī-i Şerīfe(Naḥīfī), 304^{a}/15
Tercüme-i Meşāriḳü'l-envār Ṭavāli^{c}-i Meṭāli^{c}-i İḳtidār,(Tā'ib,Osmān-zāde), 42^{b}/13
Tercüme-i Risāle-i Rābi^{c}a(Fā'iż,Meḥmed), 226^{b}/IX(kenar)
Tercüme-i Ṭarīḳat-ı Muḥammediye(^{c}İsmetī,Meḥmed), 177^{a}/11
Tevārīḫ(Ālī), 18^{a}/12
Tevārīḫ(müdevven)(^{c}Abdī,Nişāncı), 187^{a}/4
Tevārīḫ(müdevven)(Murtaża-Nazmī-zāde), 261^{b}/11
Tevārīḫ-i ^{c}Āl-i ^{c}Osmān(Nişārī), 268^{b}/22; 269^{a}/3

Tevārīḫ-i Āl-i ᶜOsmānī(Nisārī), 270ᵇ/2
Tevārīḫ-i ᶜāl-i ᶜOsmān(Vecīnī), 323ᵃ/22
Tevārīḫ-i Laṭīf(ᶜAzīzī), 173ᵇ/13
Tezkire-i ᶜİzzet Beg, 194ᵇ/4
Tezkire-i Laṭīfī, 4ᵃ/19
Tezkire-i Riyāzī, 12ᵇ/5
Tezkire-i Ṣafāyī, 15ᵇ/1
Tezkiretü'l-evliyā(Murtażā,Nazmī-zāde), 261ᵇ/14
Tezkiretü'ş-şuᶜarā(Güftī,Edirne'li), 237ᵇ/7
Tezkiretü'ş-şuᶜarā(ᶜİzzetī), 182ᵃ/18
Tezkiretü'ş-şuᶜarā(Riyāżī,Meḥmed), 84ᵇ/12
Tezkiretü'ş-şuᶜarā(Safāyi), 270ᵇ/16
Tezkiretü'ş-şuᶜarā(Sālim), 131ᵃ/12
Tuḥfetü'l-emṣāl(Nālī), 276ᵇ/3
Tuḥfetü'l-ḥaremeyn(Nābī), 293ᵃ/17
Tuḥfetü'l-ḥaremeyn(Nāṭık), 292ᵃ/16
Tuḥfetü'l-nuᶜmān(Ṭā'ib)Osmān-zāde), 42ᵇ/14

ᶜUlūm-ı müştemil ᶜuyunu'l-ᶜulūm(Eşref), 29ᵇ/13

Vaḥdet-nāme(Aḥmed,Kısas-ı Enbiyā'nın nazmı), 24ᵇ/19
Vāmık u Ferhād, 153ᵇ/21
Waṣiyet-nāme(Ṭarzī), 163ᵇ/11
Vedāᶜ-nāme(Nābī), 293ᵇ/1,2
Vefeyāt(Żihnī,Meḥmed), 82ᵇ/20

Żelle-nāme(Ṭarzī), 163ᵇ/11
Żerrīn ḳaṣīdesi(Eşref), 30ᵃ/9

Zeyl(Ṣafāyī),(Nisārī'nin "Tevārīḫ-i Āl-i ᶜOsman"ına yaptığı zeyli dir), 270ᵇ/17

Zeyl-i ᶜAṭāyī, 32ᵇ/4

Zeyl-i Leylā vü Mecnūn(ᶜĀẕim,Meḥmed), 193ᵇ/18

Zeyl-i Siyer-i Şerīf, 120ᵇ/I(kenar)

Zeyl-i Siyer-i Şerīf(Murtażā,Naẓmī-zāde), 216ᵇ/19,20

Zeyl-i Siyer-i Veysī(Nābī), 293ᵇ/16

Zeyl-i Siyer-i Veysī(Sāmiᶜī), 121ᵃ/3

Zeylü'z-Zübde(ᵉAṣım), 181ᵃ/14

Zübdetü'l-eşᶜār(Ḳaf-zāde Fā'izī), 181ᵃ/13,14

Zübdetü'l-maḳāl(Şevkī), 149ᵇ/8

c) YER İSİMLERİ İNDEKSİ

ᶜAcem(İran ülkesi), 105ᵇ/6; 172ᵃ/6; 249ᵇ/16,18; 333ᵃ/7
ᶜAden, 224ᵇ/8
Ağva, 123ᵃ/22
Ahyolı, 224ᵃ/14
Akdeniz, 282ᵃ/22
Akkirmān, 267ᵇ/14,15
Akpınar, 224ᵃ/15
Aksaray, 208ᵃ/3
Akyāra, 224ᵇ/2
ᶜAlā'iye, 240ᵇ/4
Alaşonya, 224ᵃ/1(kenar)
Alāşehir, 20ᵇ/20; 224ᵃ/21(kenar)
Amasya, 26ᵃ/21
Anabolı, 148ᵇ/9,10
Anātolı, 19ᵃ/17; 19ᵇ/11; 20ᵇ/19; 24ᵇ/9; 114ᵃ/4; 32ᵇ/14; 90ᵃ/12; 122ᵇ/12; 153ᵃ/4; 156ᵃ/15; 176ᵇ/9; 177ᵃ/4; 189ᵃ/14; 193ᵇ/6; 208ᵃ/8; 208ᵇ/20; 213ᵇ/7,8; 233ᵇ/10; 281ᵇ/11; 289ᵃ/16; 291ᵃ/7; 321ᵇ/17; 328ᵇ/17; 334ᵇ/18; 340ᵃ/19
Anatolıhisarı, 32ᵇ/22; 186ᵃ/20
Ankara, 19ᵃ/14; 165ᵃ/13; 172ᵃ/3; 321ᵇ/11
Antakya, 145ᵇ/2
Antalya, 17ᵃ/3
ᶜArabgīr, 224ᵇ/5
Arda, 224ᵃ/17
Arż-ı Rūm, 111ᵃ/13
Atbāzārı, 216ᵃ/10

Ayaluḳ, 224[a]/10(kenar)
Ayāmevra, 63[b]/7,8
Āyāşuluğı, 224[b]/2
Aydın, 224[a]/222
Aydonat, 247[a]/3; 285[b]/12
[c]Ayntāb, 32[a]/11; 233[a]/3; 258[a]/22
Āzādlı(İstanbul'a bağlı bir yer), 213[b]/1

Babaṭağı, 224[a]/10
Bābil, 86[a]/8; 191[a]/2
Bağçekapusı, 17[a]/16(kenar); 231[a]/2
Bağçe-serā, 224[a]/7
Bağdād, 19[a]/14; 20[b]/3; 21[b]/8; 53[b]/18,20; 102[b]/2; 156[b]/15; 166[a]/6; 191[b]/19,21,23; 243[a]/4; 256[a]/20; 261[b]/4,6; 323[a]/21; 333[b]/19
Balāṭ, 280[b]/2,10
Bandırma, 224[a]/22
Baṣra, 20[b]/3; 120[a]/9; 148[b]/13; 186[b]/8,10,16; 259[b]/20; 300[a]/14,16
Bec, 35[a]/1,12; 44[a]/14; 226[b]/11
Bedaḫşān, 157[a]/10; 224[b]/8
Belğrad, 19[a]/15 ; 71[b]/16; 132[b]/7; 236[a]/20; 271[a]/13; 285[a]/6; 341[b]/5
Belğrad-ı Üngürüs, 321[a]/4
Benefşe Ḫaṭṭı, 224[a]/19
Berles(Kahire'nin kazası), 252[b]/15
Bermekī, 207[a]/3
Bermekiyān(ülke), 195[a]/15(kenar)
Beşiktāş, 102[b]/12; 110[a]/15,9; 123[a]/14; 144[b]/1(kenar); 217[a]/6; 222[b]/6; 320[b]/21; 321[a]/5,7,13
Beytu'l-lāhi'l-ḥarām(Ka[c]be), 59[b]/7
Bigkoz, 76[a]/14
Bilecik, 224[a]/21

Bīsütūn, 308[b]/11
Boğaān, 264[b]/13
Bolı, 334[b]/18; 289[a]/16; 259[a]/7; 114[b]/13; 153[a]/14
Bosna, 47[a]/17; 49[a]/14; 58[a]/3; 115[a]/18; 115[b]/16; 172[b]/7; 210[a]/11; 222[b]/2; 224[b]/10; 249[b]/14; 251[a]/5; 253[b]/5; 255[a]/19
Bosna-saray, 120[b]/11; 122[a]/14; 209[a]/8; 234[a]/2; 237[a]/12; 258[a]/11
Bozcaada, 68[a]/12
Budin, 224[a]/9
Buḫārā, 64[b]/18; 90[b]/18; 120[a]/2; 145[a]/7
Būlāyır, 224[a]/8
Buldān, 332[b]/6
Bulgurlu, 202[a]/I(kenar)
Burūsa, 24[b]/6,11,12; 37[a]/21; 37[b]/8,20; 56[b]/10; 58[a]/15; 64[a]/2; 65[b]/13; 66[a]/4,5; 72[b]/3; 73[a]/14,17; 96[b]/7; 117[a]/8,18,19; 117[b]/1,3; 118[a]/21; 119[b]/11; 101[b]/8; 108[a]/6; 111[b]/7; 127[b]/12; 133[b]/17; 134[b]/4; 144[a]/13; 144[b]/17,20; 149[b]/5; 165[b]/17; 167[a]/17,21, 169[a]/7; 173[a]/22; 173[b]/1; 177[a]/3; 179[b]/8,17; 180[b]/19, 189[a]/12; 193[a]/16; W.194[b]/II; 197[b]/2; 231[b]/4,8; 236[b]/5; 240[a]/10; 243[a]/6; 255[a]/5,17; 263[b]/10; 264[b]/2; 281[b]/19; 324[a]/9; 326[a]/3; 330[b]/2,6; 335[b]/5; 336[a]/2; 341[b]/5
Ceyḫūn, 95[b]/10; 73[b]/11; 97[b]/22; 263[a]/14;
Cidde, W.160[b]/22,23; 224[a]/29(kenar)
Cizre, 224[a]/30(kenar)

Çahār-şenbe bāzārı, 266[a]/8
Çaldıran, 333[a]/7
Çān, 88[b]/24
Çatalca, 105[b]/15; 288[b]/7
Çehrīn, 271[a]/4
Çekmece, 224[a]/6(kenar)
Çeşme, 224[a]/21

Çiftehavuz(semt), 329b/3
Çīn, 55a/5; 71b/6; 89b/1,4; 103a/5; 126a/17; 245b/3; 276b/21: 320b/2; 326a/1
Çorlı, 206a/12

Dārü's-selām, 104a/14; 118a/20; 122b/11; 129a/7; 166a/6; 177a/20; 179b/8; 191b/3
Dāvud Pāşā(semt), W.90b/3
Dimişvār, 224a/16
Dīvānyolı, W.89b/II; W.90a/II
Diyār-ı cAcem, 24b/2; 41b/7; 86a/2; 195a/18(kenar); 208b/6,7; 344a/7
Diyār-ı Bekr, 21b/6; 28b/20; 49b/12; 56a/7; 62b/4; 67a/8; 121b/4; 138a/10; 140a/7; 180a/24(kenar); 214a/18,21; 278b/20; 289a/8; 323b/12; 336a/5; 345a/16
Diyār-ı Menteşe, 24b/1

Edirne, 18a/7; 18b/15; 23a/20; 23b/10; 32b/11; 41b/13; 86b/5; 88b/2,8; W.90b/3; 92a/9; 94b/13; 101a/19; 117a/8; 119a/13; 135a/4,8; 137b/3; 139b/18; 148b/14; 156b/22; W.160b/14; 165b/10; 183a/19,21; 183b/15,19; 194a/10; 206a/3; 225a/2,5; 228b/13,15; 236b/4; 237b/1; 243a/2,12; 258a/14; 264b/18,19; 268a/5; 277b/6,15; 280a/9; 282a/8; 292a/9; 295b/1; 324a/18,19,21; 340a/17
Eflāk, 250a/1
Eğri, 224a/18; 333a/21
Eğriboz, 87b/5
Elmalı, 225a/16(kenar)

Engūr, 224a/25(kenar)

Ergene, 237a/1; 268a/7

Erzenu'r-rūm, 26a/9

Erẕurūm, 167b/1
Eskidar, Bk.Üsküdar
Eskişehr, 174a/2

Eyyūb, 213b/21; 247b/9; 313b/2

Fes(Fas), 224b/7

Fındıklı, 156a/11; 213b/21

Filibe, 19a/15; 82a/3; 195a/17; 247a/15; 260a/13

Fransa(Fransa), 226b/22

Galata, 17a/6; 17a/18(kenar); 17a/12; 117a/7; 128a/2; 132b/8; 144a/14;
169a/6; 178a/15; 202a/13,14,15,16; 243a/6; 247a/16;
248a/15; 258a/19

Gelibolı, 96b/9; 155b/3; 201a/3; 275b/10; 279b/3

Gence, 224a/14(kenar)

Gerede, 224b/6

Geybüze(Gebze), 224a/24(kenar)

Girid, 169b/14,17; 270a/6; 333b/23

Gögercinlik, 224a/23

Göksin, 224b/6

Göksu, 186a/18, 20; W.232b/II

Gördüs, 224a/12(kenar)

Göynük, 208b/20

Gümüş-hāne, 224a/12

Habeş, 126a/21

Hac, 220b/1

Haleb, 102b/22; 108a/10; 140b/6; 184a/22; 208b/11; 221b/11; 259b/22; 291a/2; 298a/4

Halebü'ş-şehba, 20b/18; 22a/19; 22b/19; 32b/11; 42b/4; 62b/7; 84b/7; 117a/7; 179a/19; 179b/7; 191b/7; 215b/2; 262b/22; 297b/20; 340a/15

Hānya, 333b/23

Hasankeyf, 224b/9

Haşköy, 70a/3; 71a/14

Hayber, 226a/13

Hayfā, 305b/2

Hemedān, 195a/1,5(kenar), 195a/23,35(kenar)

Herāt, 228a/15

Hersek, 224b/10; 253b/12

Hırā, 54a/1,20

Hıtā, 65b/7(kenar); W.90b/29; 112b/5

Hicāz, 17a/9; W.160b/23; 62a/7; 97b/10; 98a/20; 250a/7; 293a/15; 319b/5

Hind(Hindistan), 172a/6

Hirā, 54a/20

Hişār, 170a/11; 218b/17; 288a/12,13,14,15,16,17

Hatan, 72a/10; 89b/3; 65b/7(kenar); 167b/11; 258b/20; 276b/21; 276b/21: 303a/13

ʿIrāk, 269b/9

Isfahān, 60a/17; 96a/6; 185a/22; 189b/2; 193b/1; 199b/4; 278a/14; 302b/10,12; 303a/3,4; 319b/5; 344a/7

İmrūz, 224a/20

İncebel, 224a/6(kenar)

İnebaḫtı, 224a/9

İrān, 45b/13; 186a/5,8; 228a/15; 249b/16; 270a/2,21; 271a/21;
308a/9; 333a/7; 333b/19; 270a/10

İsfendiyār, 270a/10

İskilib, 129 /2

İstanbul, 1b/3; 18a/20; 18b/8; 19a/10; 19b/12; 20b/18; 21a/6; 21b/21;
22a/18;23a/22; 27a/2; 27b/10; 28b/1; 29a/12; 32a/11;
32b/3; 34a/10; 34b/3; 35a/7; 35b/17; 37a/8; 40a/2;
41a/3; 42a/18; 43b/5; 44a/6,7,11,19,21; 50b/2; 52a/3;
53b/2; 56a/4; 58a/3; 58b/21; 59a/20; 60a/2; 61a/2,3,19;
61b/11; 62a/18; 63a/2; 65b/3(kenar); 67a/10; 67b/16;
W.77b/2; W.90b/7; 70a/3; 71a/13,14; 72b/15; 74a/8;
75a/3; 76a/4,13; 82b/11; 84b/3(alt kenarda); 85a/2,14;
86a/2,10; 87a/19; 87b/12,18; 88b/18; 90a/9,13;
W.89b/II; W.90a/II, W.90b/3,7; 82a/3; 82b/4; 91a/18;
96a/8; 97a/3; 97b/3; 98b/4,5; 99a/20; 100a/20;
101a/2; 105a/3; 105b/18; 106a/17; 107a/14; 108a/5,9;
109a/2; 110a/14; 112a/2; 114a/3; 114b/13; 117a/3,20;
117b/8; 118a/7; 118b/1; 120b/III(kenar); 122b/7,12;
123a/6,7; 123b/20; 125a/2; 125b/2; 127b/9,11; 129b/2;
131a/10,11; 133a/2; 135a/13; 137a/17; 137b/14; 139b/1,
8; 141b/9; 142a/4; 142b/21; 143b/12,13; 144a/5,14;
145a/10; 148a/5; 148b/12; 153a/5; 154b/12; 155b/3;
156a/11; 156b/8,16; 157b/2; 158a/2,8; 159b/2; 161a/3;
163a/14; 165a/13; 169a/3; 169b/2; 172a/17; 172b/7,17;

173a/12; 174a/19; 174b/7; 176b/2,12; 177a/3; 178a/10, 13; 179a/16; 180a/2; 180b/11; 181a/7; 181b/3; 182a/6; 184a/22; 185a/1,18; 186a/5; 187b/22; 188a/1; 189a/5, 14; 191b/2; 192b/4,16; 195a/18; 196a/2; 196a/5; 198a/2,12; 198b/9;,17,22; 199a/3; 199a/12; 202b/19; 203a/5; 204a/5; 205a/2; 206a/4; 206b/2,3; 207a/8; 208a/15; 209a/9; 209b/3,14; 210a/5,12; 211a/1; 212a/9; 212b/16; 213a/19; 213b/1; 214b/21; 215a/8; 216a/14; 217a/21; 218b/19; 221b/11; 223a/3; 223b/15; 224b/12; 225b/5,15; 226b/10; 227b/2; 228a/16; 229a/7, 15; 231a/2,13; 233a/4; 233b/4,9; 236a/4,18; 237a/12; 240b/4; 241a/2; 242a/15; 247a/4,12; 248a/2; 249a/12; 251a/3,15; 251b/4,13; 252a/2,9; 252b/11; 253b/5; 256b/2,12; 257a/6; 257b/6; 257b/9; 258a/17; 259a/10; 259b/2; 260a/12; 262b/16; 263a/17; 264a/2; 265a/1; 266a/7; 267a/19; 267b/7; 268a/13; 269b/3; 272a/5; 274a/7; 274b/20; 275b/10; 275b/20; 277a/1(kenar); 278b/20; 279a/8; 280a/2; 280b/3,22; 281b/3,5; 282b/3, 11; 283b/11; 285a/2; 285b/12; 286a/2,12,18; 287b/2,9; 288a/18; 288b/7; 289a/2,14; 290a/6,15; 290b/6; 291a/3; 291b/5, 292a/19; 298a/21; 301a/4; 302b/3; 307a/3,13; 309b/3; 311a/4; 312b/2; 314a/9; 315a/13;15; 316a/7; 318a/3; 322a/20; 322b/21; 323a/19; 323b/21; 324a/8; 325a/6; 325b/8; 326a/15; 327b/11,18; 328b/3; 329b/24 (kenar); 330a/2; 332a/3; 332b/22; 334b/19; 335a/3; 337b/9; 338b/1; 340a/18; 343b/5,14; 344a/9; 344b/3

İstavroz bağçeşi, 342a/8

İstinye, 132a/20,21
İştib, 184b/22
İzmir, 7a/1; 27a/1; 19b/16; 51a/5; 213b/8; 309b/8; 341b/5
İznīkmid, 221a/19
İzornik, 234a/6

Kacbe, 75a/20, 143a/17; 156b/5; 159a/15; 179b/12; 209a/5; 220b/5; 221a/11; 224a/14; 254a/21; 255a/14; 273a/10,14; 277a/10; 294a/2; 295b/6; 308a/6; 314a/15; 314b/11; 324b/11
Kadırga Limani, 259a/10
Kāf, 54b/8
Kağıd-hāne, 199a/14; 199b/6; 313a/10; 338b/2
Kāhire, 281b/13;
Kāhire-i Mısr, 17a/10; 56b/12; 68a/5; 97b/10,17; 111a/16,17; 189a/13; 206b/7; 223b/17; 227b/15; 300a/10
[illegible]
Kalkandelen, 224a/9
Kameniçe, 89a/20,21
Kandiye, 187a/10; 271a/4,5
Kanlıca, 19a/18
Kanlukozlar, 248a/17
Karabağ, 224a/21
Karabayır, 282a/7
Karadeñiz, 224a/13
Karadeñiz boğazı, 76a/13
Karaferye, 82a/6

Karasu, 224a/15

Kartal, 224a/23(kenar)

Kāsımpāşā, 34a/18; 40a/2; 74a/8; 114b/21; 134a/10,11; 189a/6; 248a/15, 17, 330a/3

Kastamonı, 300a/3

Kāşān, 302b/10

Kavāla, 172b/17

Kaztağı, 88b/24; 224a/13(kenar)

Kazvīn, 302b/9

Kefe, 224a/12; 236a/3,8

Kefālonya, 224a/9

Kemer, 224b/1

Kemerler(semt), 329b/2

Kerbelā, 122b/17

Keşmīr, 189b/2; 224b/8

Kıbçāk, 172a/6

Kıbrıs, 19a/14; 25b/20; 73b/18; 94b/16; 173a/13; 216a/20; 333a/14

Kırān(ülke), 195a/17(kenar)

Kırım, 84a/4; 127a/8,11; 142a/4; 143a/19; 172a/7; 248a/2

Kırk Çesme(semt), 198b/9,16

Kırk Kilisā, 71b/7

Kırşehir, 224a/22(kenar)

Kırşehrī, 259b/22

Kızānlık, 21a/2

Kızılağaç, 224a/28(kenar)

Kızılelma, 55a/5; 224a/19

Kilidü'l-bahr, 36a/5

Kirmān, 45b/24
Kirmast, 224b/5
Kiyān, 195a/11(kenar)
Kocaeli, 224a/27(kenar)
Konya, 22a/17; 34b/6; 119b/1; 157b/4; 195a/13; 276a/18; 290a/4,13; 324b/8; 341b/19
Kostantaniyye, 32b/12; 47a/4; 120a/4; 132a/18; 155a/11; 180a/24(kenar)
Kuds-i Şerīf, 85/15; 208a/18; 236a/7; 327a/9
Kum, 302b/10
Kumkapu, 44a/11
Kuşadası, 224a/23
Küçük Ayāsofya, 21a/6; 205a/4
Küçük Hünkār, 93b/12; 186a/10,13
Kütāhya, 19b/11,15; 51a/1(kenar); 51a/11; 167a/22; 210a/5; 254b/20; 322a/22

Ladik, 20a/21
Lāhor, 104b/2
Lāt, 54a/15
Lefkoşa, 73b/18; 123b/13
Limnī, 282a/12,19; 282b/5

Māçīn, 71b/7
Maġnīsā, 47a/3,7; 172a/16; 224a/15; 227b/12; 236b/12; 240b/9; 298b/14; 341b/5
Maġrīb, 224b/7
Malātıyye, 136a/13

Malatya, 281b/12
Maclğara, 279b/7,9
Marcaş, 19b/16; 221b/12
Mardin, 119b/1
Marmara, 224b/1
Māverāü'n-nehr, 145a/6
Māzenderān, 46a/5
Medīne, 56b/11; 74a/13; 273a/21; 294b/12: 304a/6
Mekke, 19a/15; 27a/1; 34b/5; 98b/7; 104a/15; 132b/2; W.160b/25;
173a/11; 209b/7; 211a/5; 244b/10; 258a/19; 276b/9,10;
304a/6; 315b/2; 189a/12
Mercān(semt adı), 297b/16,17
Merzifon, 29b/3
Mısr, 6b/1; 9b/1; 45a/17; 46a/16; 68a/8,9; 71b/10; 84b/7; 91b/1,2;
92b/8; 115a/3; 157a/9; 205a/8; 206b/8,10,12,16,17,18,
19,20,21,22,23; 207a/1,2,8; 220a/13; 224a/29(kenar);
243a/7; 253a/7,11; 260b/2; 281b/13,15; 290a/1; 292b/12;
300b/7; 321a/10; 333a/7; 340a/16
Mısr-ı Kāhire, 42b/4; 59b/8; 166a/5; 229b/19; 229b/20; 252b/14;
260b/1; 290a/9,12
Midilli, 32b/21
Mīnā, 133b/6; 277a/9
Mohāç, 71b/VII(kenar),
Mora, 44a/5;45a/11; 44b/9,13; 63a/20; 68a/16; W.90b/2; 130b/21,22;
135a/2; 142b/3; 148b/7,8; 222b/10; 224a/2(kenar);
226a/8; 236a/6; 271b/16; 314a/21
Moskov, 111a/20,22; 130b/17,19,20; 242a/17,20,21; 271b/9,14;328b/19
Mostar(Rum-ili'nde), 88b/17

Muğla, 224a/8(kenar)
Musul, 121b/2,4,13,15; 242b/2

Nahcuvān, 302b/9; 303a/1,2
Nahşeb, 183b/8
Nāzilli, 153a/4
Nemçe, 44a/12; 68a/7; 71b/V; 91a/22; 94b/8; 128b/1; 185a/4; 271a/2;
271b/1,2; 306a/21; 315a/21; 315b/1,3
Nigbolı, 216b/19
Nigde, 274a/20; 322a/20
Nīl, 207a/14
Nişāpūr, 185a/22
Nişāpūr-i cAcem, 60a/17; 185a/22

Oyvār, 271a/4

Öziçe, 47a/17; 82a/11; 114a/10, 320b/12

Peç, 224a/9(kenar)
Peçūy, 195a/10
Pendik, 224a/24(kenar)
Peşte, 224a/8(kenar)
Pirizrin, 41a/9

Remle, 224a/19(kenar)
Resimo kalcası, 169b/17
Revan, 195a/27(kenar); 224a/17(kenar); 302b/9; 333b/19; 341a/1,2,3

Rodos, 94b/18; 322b/20

Ruhā, 221a/15; 293a/3

Rūm, 27b/11; 28a/10; 32b/15; 41b/8; 63a/9; 98b/6; 90a/10; 90b/22; 118a/16; 118b/2,12; 120a/4; 123a/13; 126a/21; 145a/9; 147a/4; 177a/5,6; 182a/10; 189a/15; 189b/3,17; 207a/4; 213b/10; 228a/16; 233b/13; 269b/12; 328b/15; 343b/1

Rūm-ili, 21a/2; 25b/16; 26b/2; 28a/3; 41a/9; 47a/20; 56b/8; 61b/12; 62a/19; 65b/10; 71b/5; 75a/4; 82a/4,11; 86b/7; 88b/17; 102b/20; 114a/12; 122b/13; 138a/18; 142a/6; 156a/15; 163b/5; 183a/11; 184b/22; 195a/10; 202a/19; 202b/18,21; 206a/3; 209b/13; 216a/11; 216b/19; 223a/2; 227b/6; 233b/10; 239a/15; 247a/3,5; 248a/4; 252a/2; 253b/12; 263a/18; 276a/9; 280a/12; 281a/2; 283b/10; 285b/11; 330a/4; 312b/3; 316a/5; 332b/8; 340a/20; 343b/6; 336b/7

Rūmilihisārı, 219b/6

Rusçuk, 224a/10

Sa'dābād, 199a/21; 313a/9,10,14,15,16,18,20,22,25; 338b/4,8,10,12, 14,15,18

Sākız, 35b/II,VI,VIII,XI(kenar); 173a/22; 271a/17

Samsun, 224b/4

Sarāc-hāne, 198a/12

Sarıyār, W.232b/II; 188b/19

Selānīk, 25b/16; 32b/9; 131a/9; 158a/I(kenar); 165b/2; 189a/11; 233b/8; 251b/4; 258a/19; 276a/7,21; 343b/4

Semendire, 224a/16;

Semendire(sancāğı), 321a/2

Semerkand, 64b/18

Sıfāhan, bkz. İsfāhān

Sīrōz, 224a/6

Sīvās, 266a/3

Soğanlı, 281b/12

Sofılar, 257b/9

Sofya, 19a/13; 92b/2; 137b/12,16; 138a/11; 209b/16; 211b/2; 234a/3,5;

Stanbul, bkz. Istanbul

Suda(cezire), 63b/5,6

Süleymāniye, 26b/21; 42b/4; 105a/8; 117a/6; 118a/20; 152b/6; 166b/7;
173a/10; 179b/7; 208b/10; 262b/21; 309b/8; 322b/9

Süleymān şahrāsı, 213b/2

Şām, 19b/18; 124a/1,5; 137a/13,14; 221a/6;

Şamaḫ(Acem diyārında), 208b/6

Şām-ı Darü's-selām, 84b/7; 104/14; 118a/20; 122b/11; 129a/7; 165a/6;
177a/2; 191b/3; 264a/8; 340a/15; 343b/16

Şehremīni, 58b/21; 188a/1; 335a/3

Şehremīni Çārşūsı, 286a/18

Şinebik(kale), 234a/18

Şīrvān, 186a/5

Şumnı, 65b/10; 216a/11; 223a/2

Talyā, 234a/22

Taşözi, 224b/1

Tatārbāzārı, 224a/3(kenar)

Tayāğān, 271b/13

Tebrīz, 27b/I-II(kenarda); 105b/6; 159b/20,21; 191b/IV(kenar); 195a/27(kenar); 302b/9
Tekfūrtağı, 35a/11; 41a/14; 47a/21; 92b/9; 147b/12; 279b/10
Tırhāla, 224a/8; 283b/10,12; 336b/9
Tīre, 224a/22
Tokad, 155a/9
Tolmabağçe, 123a/6
Tophāne, 17a/9; 55b/2; 179b/2; 235a/2,8; 256b/2
Topkapu, 105b/21
Tosya, 152a/2
Trablūs-şām, 19b/15; 132b/8; 336a/5
Trabzon, 123a/20 ; 131b/9; 164b/2
Tunca, 156b/23
Tūr, 26b/11; 54a/10,20; 54b/6; 95b/6; 238a/5,7,11
Tūrān, 270a/21; 271a/21; 308a/9; 333b/19
Tūs, 49a/11

Ulukışla, 224b/4
Uruscuk, 224a/3(kenar)
Uyvār, 19b/17; 71b/19,21; 72a/2; 224a/18
Uzunca ova, 224a/24(kenar)
Uzunköpri, 86b/9

Üngürüs, M.228a/I; 269b/9
Üsküb, 209b/3;
Usküdār, 19b/16; 31a/17,18; 66a/5; 84b/6; 90b/22; 109b/2; 112a/4; 117a/20,21; 125b/2; 127b/15; 142a/24; 145a/10;

159a/10; 201a/9; 202a/I(kenar); 210a/12,17; 214b/1; 224b/
247a/16; 255b/7,8; 259a/8; 279a/1,18; 284a/1,3;
314b/10,11,12; 320a/2,3; 331a/2; 340a/14; 341b/2,5
345a/2,14

Usküdārī Kara Bacak Mehmed Efendi, 260a/13,14

Vān, 77b/13; 130b/2; 138b/8,16; 269b/9

Varad, 224a/10(kenar)

Varadin, 224a/9(kenar)

Vardar, 224a/28(kenar)

Varoş, 44a/14

Venedik, 64b/19; 148b/8; 224a/11(kenar); W.228a/II; 234a/21,22;
282a/22

Verat, 224a/20

Yanbolı, 143b/1

Yanik, 224a/18

Yanya, 206a/14; 28a/3

Yaş, 224a/18

Yeñibaġçe, W.77b/2

Yeñice, 224a/15

Yeñice Ḫātūn, 224a/27(kenar)

Yeñikapu, 23a/22; 195a/19

Yeñiköy, 132a/21

Yeñişehir, 6a/1; 25a/20,22; 82b/6; 84b/6; 105a/8; 280b/22; 316a/5

Yeñişehr, 173a/11 ; 152b/6,18

Za^{c}frānborlı, 125^{a}/1

Zaġra, 224^{b}/3

Zaġra-ı ^{c}Atīḳ, 163^{b}/5

Zeyrek, 231^{a}/13

Zile, 224^{a}/23

Zincirli serv, 100^{a}/21,23

d) CAMİ, MEDRESE, TEKKE, ÇEŞME, ZAVİYE İSİMLERİ İNDEKSİ

Āhī Çelebī Camiᶜi, 242ᵃ/15
ᶜAlī Pāşā-yı ᶜAtīk Cāmiᶜ-i, W.90ᵃ/II; 80ᵃ/11
ᶜAlī Pāşā-yı ᶜAtīk Medresesi, 323ᵃ/2
Anābolı Kalᶜası, 222ᵇ/11,12
Ayasofya Cāmiᶜi, 267ᵇ/19
Ayasofya-i Kebīr, 256ᵇ/15
Ayasofya-i Kebīr Cāmiᶜi, 159ᵇ/3; 214ᵇ/7; 266ᵃ/19
ᶜAzīzleri Tekyesi, 55ᵇ/7

Bağdād Mevlevī-hānesi, 191ᵇ/21; 262ᵃ/5
Bayram Pāşā Emīr Buhārī Cāmiᶜi, 151ᵇ/20,23
Belğrād Mevlevī-hānesi, 183ᵃ/13
Beşiktāş Mevlevī-hānesi, 144ᵇ/2,7,8; 220ᵃ/10,15; 220ᵇ/1; 342ᵃ/5,7
Burūsa Mevlevī-hānesi, 219ᵃ/1

Cāmiᶜ-i Bāyezıd Hān, 106ᵃ/1
Cāmiᶜ-i Ebā Eyyūb Ensārī, 146ᵇ/4
Celvetī tekyesi, W.90ᵃ/II; 80ᵃ/11,12

Ebū Eyyūb Ensārī Cāmiᶜi, 257ᵇ/17
Ebū Eyyūb Ensārī İskelesi, 77ᵇ/1
Ebū Eyyūb Ensārī Medresesi, 161ᵃ/5,6

Ebū Eyyūb Ensārī Türbesi, 123b/11; 189b/10,23
Ebū Sa'īd Yalısı, 77b/1
Emīr Buḫārī Cāmi'-i Şerīf, 143b/14
Emīr Sulṭān medresesi, 119b/12
Eyyūb yalısı, 118b/8

Fındıklı yalısı, 118b/8
Filibe Mevlevī-ḫānesi, 195a/18

Ġalaṭa Mevlevī-ḫānesi, 121b/10; 178a/18; 178b/2; 204a/11; 217b/7; 248b/22; 311a/3; 342a/1
Ġalaṭaserāy, 88b/19; 100a/3,6
Ġalaṭa Tekyesi, 311a/8
Gelībolı Mevlevī-ḫānesi, 17b/13; 153b/6; 277b/12
Gülşenī Tekyesi, 135a/8

Ḥācī Kadın Çeşmesi, 242a/15,16
Ḥalvetī,Tekyesi, 240b/9
Ḫalvetī zāviyesi, 257b/10
Ḥāric medresesi, 31a/21; 132b/5
Ḫaseki Sulṭān Medresesi, 174a/21
Ḫayre'd-din Medresesi, 274a/9,10
Hindīler Tekyesi, 91a/8
Hiṣār Cāmi'i, 288a/11
Hüseyin Ağā zāviyesi, 205a/4

İskender Pāşā Cāmi^{c}, 19^{a}/18

İskender Pāşā zāviyesi, 17^{a}/6

İsmihān Sulṭān Medresesi, 334^{b}/5

Kādı-^{c}asker cāmi^{c}-i şerīfi, 88^{b}/4

Kāhire-i Mışr Mevlevī-hānesi, 159^{b}/12

Kadīmī Ecdādi tekyesi, 235^{a}/8

Kalender-hāne medresesi, 208^{a}/18

Kamāniçe kal^{c}ası, 297^{b}/18,19

Kasımpāşā mevlevī-hānesi, 115^{b}/7; 134^{a}/11,16

Kıbrıs mevlevī-hānesi, 157^{b}/13

Kılıç ^{c}Alī Pāşā cāmi^{c}, 179^{b}/2

Kılıç ^{c}Alī Pāşā Medresesi, 32^{a}/14

Koca Muṣṭafā Pāşā Cami^{c}i, 286^{a}/23

Koca Muṣṭafā Pāşā Tekyesi, 89^{a}/18; 92^{a}/1; 100^{a}/20,23; 280^{b}/2,3

Koca Muṣṭafā Pāşā Zāviyesi, 240^{b}/5; 287^{b}/3,4

Kuds-i Şerīf Mevlevī-hānesi, 76^{a}/7

Medrese-i Kāşī, 302^{b}/13

Mehmed Hān Cāmi^{c}, 59^{a}/3

Mehmed Pāşā Tekyesi, 259^{a}/11

Mescid-i Akżā, 151^{b}/24

Mışr Mevlevī-hānesi, 17^{a}/11

Murādiyye Cāmi^{c}, 23^{b}/10; 277^{b}/15; 324^{a}/19

Murādiyye Medresesi, 24^{b}/13; 127^{b}/12

Murādiye Mevlevī-hānesi, 88^{b}/8,9

Nevbahār mescidi, 281^{b}/5

Sahn Medresesi, 340a/12

Sırmakeş-hāne, W.89b/III

Silahdār Pāşā Zāviyesi, 234a/6

Sīvāsī-zāde zāviyesi, 87b/18,19

Siyāvuş Pāşā Medresesi, 181a/11

Sofılar Tekyesi, 257b/15

Solak çeşmesi, 282a/7

Sulṭān Ahmed Medresesi, 26b/22

Sulṭān Mehmed Hān cāmic, 201a/18

Sulṭān Selīm Cāmicī, 327b/18

Süleymān Hvān cāmic, 188a/5

Süleymāniyye Cāmicī, 125a/6; 157a/1

Şehzāde Cāmic, 21a/8; 205a/3; 265a/1; 287b/9

Şehzāde Medresesi, 32b/9

Şeyh Ebü'l-vefā cāmicī, 322b/11

Şeyh Yahyā zāviyesi, 217a/6,11

Tekye-i Sā'ib, 302b/13

Ümm-i Veled Medresesi, 132b/6,7

Vālide Cāmicī, 277a/1(kenar)

Vālide Sulṭān Cāmicī, 286a/19

Vālide Sulṭān Medresesi, 117a/20,21; 177a/1; 340a/14

Yahyā Efendi türbesi, 223[a]/7,14

Yahyā Efendi zāviyesi, 110[a]/16

Yavaşça Mehmed Ağa zāviyesi, 105[b]/22; 286[a]/18

Yeñikapu Mevlevī-hānesi, 35[a]/7; 115[b]/9; 144[a]/14; 176[b]/19; 198[b]/1 (kenarda); 290[a]/19

Yeñikapu tekyesi, 290[a]/15

Yeşil [c]imāret, 144[b]/20

Zāl Pāşā Medresesi, 279[a]/13

e) TARİKATLER İSİMLERİ İNDEKSİ

Bayrāmiyye, 19a/20; 187b/21; 321b/13; 334b/19,22
Bektāşiyān, 172a/5; 180a/3; 236b/3

Celvetī, 80a/23; 198b/20(kenar)
Celvetiyān, 55b/16
Celvetiyye, 21a/3,4; 65b/11; 183b/15,18; 205a/2; 216a/10

Gülşenī, 135a/5,22; 137b/6; 198b/22(kenar); 243a/13; 324b/1

Halvetī, 146a/23; 198b/19(kenar)
Halvetiyye, 35b/III(kenar); 59a/21; 101a/14; 105b/19; 109b/10; 124b/22
141a/4; 141b/11; 156b/16; 198b/11; 212b/15; 214b/3;
223a/10; 234a/3; 257b/7; 259a/7; 267b/14; 280b/6,11;
286a/13; 287b/3; 327b/12
Hamzevi mezheb, 175b/9

Kādirī, 198b/25
Kādiriyye, 22a/3; 256b/3

Melāmiyyān, 115b/21
Mevlevī, 17a/4(kenar); 17a/7; 17b/10; 18a/2; M.93a/II; 83a/6,7,8,9,10;

Mevlevī 100b/3; 157b/7; 184a/5; 203b/13; 21,22,23; 204a/1,2; 260a/1,2; 290a/11; 301b/11; 311a/6; 110a/4; 119b/2; 144b/18; 277b/11; 278a/1,2; 324b/3,4,5,6,7; 342a/1

Mevleviyye, 23a/23, 23b/5; 51a/9; 58a/3; 73b/19; 76a/5; 121b/9; 127b/15; 132b/7; 133b/18; 138a/4; 144a/9; 153b/4; 180a/4; 183a/12; 204a/8; 220a/14; 243a/4; 247b/7; 252a/17; 277b/14; 290a/13; 301b/12

Mevleviyyet, 251a/6; 278b/22

Nakş-bendī, W.90b/18; W.117b/I-VIII; 198b/24(kenar)

Nakş-bendiyye, 30b/18; 90b/18; W.90b/18; 120a/5

Rāfiżī, 124b/4; 302b/22

TEZİN ÖZETİ

Şuarâ Tezkireleri,Eski Türk Edebiyatı'nın en önemli kaynaklarından biridir.

Safâyî üzerinde sadece transkripsiyonlu çalışma Atatürk Erzurum Üniversitesinde Ruhî Cankanat, Muharrem Güzeldir, Mustafa Perker adlarında 3 öğrenci tarafından yapılmış (Esat Efendi 2549 no.lu yazma üzerinden) olup ne nüshaları tanıtılmış ne de nüshalar arasındaki ilişkilerden söz edilmiştir.

Safâyî Tezkiresi üzerinde yapılan bu çalışmanın giriş bölümünde kısaca tezkire nedir,Arap,İran edebiyatında tezkire, Safâyî'yi ve tezkiresini daha iyi anlayabilmek için Türk Şuara tezkireleri hakkında kısa bilgiler verildi.

II.bölümde ise Safâyî'nin hayatı ve tezkiresi ele alınmıştır. Safâyî (öl.1138/1725)'nin hayatı, mesleki durumu, eldeki mevcut kaynaklardan yararlanarak verildi.

Safâyî'nin Tezkiresi kısmında da nüshalarla ilgili tartışmalar, yurtiçi ve yurt dışındaki yazma nüshalar tanıtılarak nüshaların birbirleriyle olan akrabalık bağları gösterildi geniş bir biçimde nüshalar tavsif edildi.

Lâle devrinin önemli tezkirelerinden olan bu eserin önemini belirten bir sonuç bölümünden sonra nüshalardaki şairleri gösterir bir tablo meydana getirildi.

Transkripsiyonlu ve karşılaştırmalı metinin sonuna müellif, eser, yer, tarîkat ve cami - medrese - çeşme - tekke - zaviye isimlerini gösteren indeksler yapıldı.

Mektupçuluk, Defter-emini ve Çıkk-ı sâni gibi görevlerde bulunan Safâyî'nin tezkiresi dışında şiirleri varsa da dîvanı

yoktur.

Tezkiresinin halen tarafımızdan tesbit edilen 15 yazma nüshası mevcuttur. Hiçbir kaynak bu nüshaların hepsini görememiştir. Bunlar:

I- Süleymaniye Kütüphanesi Halet Efendi Eki: 112
II- " " Esat Efendi : 2549
III- Kayseri'de Raşit Efendi : 935
IV- Bayazıt Devlet Kütüphanesi Veliyuddin Efendi: 2585
V- Millet Kütüphanesi Ali Emiri : 771
VI- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi : 9583
VII- " " " : 3215
VIII- " " " : 2524
IX- " " " : 1353
X- Milli Kütüphane : 414-413
XI- Dil-Tarih-Coğrafya Fakültesi : 601
XII- Yapı Kredi Kolleksiyonu (görülemedi)
XIII-Viyana Milli Kütüphane : 1241
XIV- Mısır-Millî Kütüphane : 630
XV - Mısır/Kahire, Hidviyye Kütüphanesi : 182

Safâyî, tezkiresinin önsözünde de belirttiği üzre Latifî, Aşık Çelebi ve Hasan Çelebi gibi tezkirecilere özenerek ve tezkirelerin 1640/1050 yılında son bulduğunu düşünerek bir tezkire yazmak istediğini belirtmiştir.

Safâyî tezkiresini yazmaga başlamadan önce şairlerin divanlarını gözden geçirmiş, beğendiği şiirleri kopya ederek bir kenara koymuş sonunda bu notlarını birleştirerek tezkiresini meydana getirmiştir.

Eser, Rıza Tezkiresine (1050/1640) zeyl olarak yazılmıştır. 1640/1050 yılından başlayarak 1720/1132 yılına kadar 80 yıl içinde yaşamış şairlere yer verilmiştir.

Safâyî eserinin başına devrin ileri gelen şair ve âlim kişi-

lerine takrîz yazdırmıştır. Tezkire alfabetik olarak düzenlenmiştir.

Safâyî tezkiresinin yazma nüshalarından "HE","R","E" ve "W" nüshalarının yazılarının benzerliği bakımından müellifin elinden çıkması ihtimal dahilindedir.

"HE" nüshası eksik ve gelişigüzel yazılmış kenarlarında ilâveler olan nüshadır. Şair sayısı 124'tür.Fihristinde bu sayı 299 olarak görülmekte ve başında altı takrîz vardır.İlk müsvedde durumundadır.

"R" nüshası ise müellifin müsvedde halinden çıkartarak oluşturduğu II.tertibidir.Bu da şair yönünden eksiktir.Beş takriz ve 304 şair yer almıştır.

"E" nüshası tam nüsha sayılabilir.Şair sayısı 484 olup "W" ile karşılaştırıldığında 486 ya yükselmektedir. Bu nüshada kenarlarda müellif tarafından yapılmış ilaveler görülmekte hatta telif tarihi olan 1132 H.den sonra yer alan 1137H.ye varan ölüm tarihlerine rastlamaktayız.

Safâyî'nin el yazısıyla yazılmış olduğunu tahmin ettiğimiz "W" nüshası da şairler yönünden eksik fakat "E" de bulunmayan "Safi" ve "Hilmi" adlı şairlerin bulunması bakımından "E" nüshasını tamamlamış oluyor. "W" de bulunan şair sayısı 474 olup başında 17 takriz yer almaktadır. Bu nüshada da 1-2 yerde kenarda ilâveler ve 1137 H.ye varan ölüm tarihleri bulunmaktadır.Ayrıca "E" de görülmeyen bazı şiirlerde bu nüshada mevcuttur. Müellif "W" nüshasında değişik kelimeler ve ifadeler kullanmıştır. Diğer nüshalardan tek farklı tarafı sonunda şu mansıb isteyen beytinin yer almasıdır:

Cā'ize yerine bu 'abd-ı fakīr
Mansıbını ricā ider takrīr

"W" ile "E" nüshasının aynı mühürleri taşıması da ayrı önemli bir konudur. Bu iki nüshanın da saray nüshası olduğu apaçık ortadadır. Bu nüshalardan "E" nüshası Sahhaflar Şeyhi Esat Efendinin

eline geçmiş diğeri ise nasılsa?Hammer'in kitaplığında yerini almıştır.

Diğer nüshalar ise bu nüshalardan birinden istinsah edilerek -daha çok "E" nüshasından- meydana getirilmiştir.

Türk şuara tezkireleri arasında önemli bir yeri olan Safâyî'nin bu eserinin Edebiyat alemine tanıtılması hiç şüphesiz gerekmektedir. Ileride yapılacak daha geniş çalışmalar ve de başka nüshaların bulunarak bazı problemlerin çözülebilmesi en büyük dileğimizdir.

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi